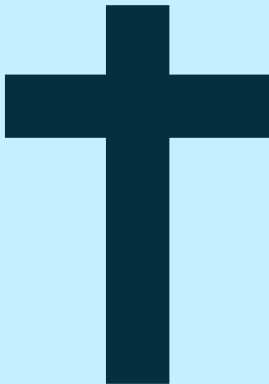

Wakità Zəzagəla Wakitə Aja Makəs Vok Slawda
Mawga (Cameroun)

Matal: Wakitə Zəzagəla Wakitə Aja Makəs Vok Slawda Mawga
(Cameroun) (New Testament)

**Wakità Zəzagəla Wakitə Aṇa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun)
Matal: Wakitə Zəzagəla Wakitə Aṇa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun) (New Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Matal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 29 Jan 2022

03efbf2f-98ca-5534-8610-0be3a8c4b974

Contents

Mata	1
Mark	79
Luka	125
Yuhana	208
Sləray	264
Rom	335
1Korintiya	374
2Korintiya	409
Galatiya	432
Efedəya	444
Filipiya	457
Kolosəya	465
1Tesaloniki	474
2Tesaloniki	481
1Timotawus	486
2Timotawus	496
Titus	503
Filemon	508
Ibəranəŋkowen	510
Yakuba	539
1Piyer	549
2Piyer	560
1Yuhana	567
2Yuhana	576
3Yuhana	578
Yahuda	580
Mafətala	583

GAY MARABƏŇ UWANA MATA ATSETSÈR Evangile selon Matthieu

*Sləm aŇa azlababa madzidziga aŇa Yesu Kristu
(Luka 3.23-38)*

¹ Aganay sləm aŇa azlababa madzidziga aŇa Yesu Kristu, bəzi aŇa David, bəzi aŇa Abərahəm. ² Abərahəm ayyà Isak; Isak ayyà Yakuba; Yakuba ayyà Yahuda la azladedə aŇha; ³ Yahuda ayyà Farəs atà la Zara, (Sləm aŇa iyà aŇatà Tamar); Farəs ayyà Esərom; Esərom ayyà Aram; ⁴ Aram ayyà Aminadab; Aminadab ayyà Naheson; Naheson ayyà Salmon; ⁵ Salmon ayyà Bowas, (Iyà aŇha kà Rahab); Bowas ayyà Obed, (Iyà aŇha kà Rut); Obed ayyà Isay; ⁶ Isay ayyà sufəl David.

David ayyà Salomon, (Iyà aŇha kà mis aŇa Uriya); ⁷ Salomon ayyà Rehabəham; Rehabəham ayyà Abiya; Abiya ayyà Asa; ⁸ Asa ayyà Yosafat; Yosafat ayyà Yoram; Yoram ayyà Ozəya; ⁹ Ozəya ayyà Yotam; Yotam ayyà Ahaz; Ahaz ayyà Hesəkiya; ¹⁰ Hesəkiya ayyà Manase; Manase ayyà Amon; Amon ayyà Yosəya; ¹¹ Yosəya ayyà Yekoniya atà la azladedə aŇha, la mok uwana tahəl azlabəza Isərayel à Babila.

¹² Mok uwana tadàla atà bokuba azlamayà à Babila kà, Yekoniya ayyà Salatiyel; Salatiyel ayyà Zorobabel; ¹³ Zorobabel ayyà Abiyud; Abiyud ayyà Eliyakim; Eliyakim ayyà Azor; ¹⁴ Azor ayyà Sadok; Sadok ayyà Akim; Akim ayyà Eliyud; ¹⁵ Eliyud ayyà Eleyazar; Eleyazar ayyà Matan; Matan ayyà Yakuba; ¹⁶ Yakuba ayyà Yusufu, zil aŇa Mariyama uwana ayyà Yesu, uwana Kristu tagodfal.

¹⁷ Kiya uwaga kà dagay Abərahəm tsərah à David mayyi à tsəh ala kulo gəl aŇha ufad, Ňgaha kulo gəl aŇha ufad dagay David tsərah à uwana tadàla atà à Babila, Ňgaha aya kulo gəl aŇha ufad tsərah à mayyi Yesu uwana Kristu.

*Mayyi Yesu Kristu
(Luka 2.1-7)*

¹⁸ Kiya uwaga apakà vok aŇa mayyi Yesu Kristu. Iyà aŇha, Mariyama agà mawdà aŇa Yusufu, ama dagay uwana tagagamay dadəŇ aw kà, Mariyama agà la bəzi la hud, uwaga kà

Masasəḏok Zəzagəla la uwana adàllà à huḑ. ¹⁹ Ama Yusufu mawḑa aṅha kà dza dziriga, asal masəla à uda la dazuwaya la huma à azladza aw, adzùgw masak à mawḑa aṅha la səbàh. ²⁰ Mok uwana adzùgw uwaga kà masakal kà, malika aṅa Zəzagəla apèhalla vok la masesinay agòḑal: “Yusufu, mayyi à tsəh ala aṅa David, guba akəs ka kà mazəḑ Mariyama mawḑa aṅak aw, kà uwana la ndzəḑa aṅa Masasəḏok Zəzagəla la uwana akùd bəzi uwaga la huḑ aṅha. ²¹ Masla adàyyi bəzi zilga, uwana kadàvəl sləm Yesu, uwana adàbəl tsəhay aṅha la tsakana aṅatà la abà gesina.”

²² Tatak uwaga gesina apakà vok kà magəḑ à afik bokuba uwana Sufəl Zəzagəla apèh à ahəl aṅa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapàh à azladza:

²³ 'Dahalay uwana asəl zil aw, adàzəḑ bəzi à huḑ, adàyyi bəzi zilga, tadàvəl sləm Emanuyel.' (Uwana asal magoḑay: Zəzagəla la ahəṅ la anu) ☆

²⁴ Mok uwana Yusufu adatsən ala kà, adfahəṅ bokuba uwana malika aṅa Sufəl Zəzagəla apèhal la masesinay, ṅgaha azəḑ Mariyama mawḑa aṅha kà mis. ²⁵ Ama Yusufu ahənà à ahəṅ la masla tsəràh à mayyi kona aṅha, uwana Yusufu avəl sləm Yesu, aw.

2

Azlaməna masəl tatak tasa à afik la mas à afik afats

¹ Kiya uwaga tayyà Yesu la gudəṅ Betelehem, la kutso aṅa Yahudiya la abà la zamana aṅa sufəl Herod. Uwana tayyay kà, azlaməna masəl tatak uwana tanə̀rə̀zàh azlatsetsilin tasà à afik la mas à afik afats, tasà à Urusalima. ² Tanàv: “Aṅala bəzi uwanay tayyà la ahəl à ahəl à uwana adəgay Sufəl aṅa azla Yahudiya la? Mənəṅəṅ tsetsilin aṅha apèhla vok ala la mas à afik afats, maslà gà la uwaga məsa à afik kà makəḑəḑal à ahəṅ.”

³ Kay, mok uwana sufəl Herod atsən uwaga, guba akəs, gəl akəḑal à vok la azlaməna madz à ahəṅ la Urusalima gesina. ⁴ Ahamà gay azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à vok la azlaməna matapla wakità aṅa Musa à azladza, anav à atà gay ala naka tayyi Kristu ma à uwala asla tak la? ⁵ Tagoḑal: “La Betelehem, la kutso Yahudiya la abà.” Kà uwana aganay azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tatsetsèr:

⁶ 'Kak Betelehem la kutso Yahudiya la abà,
Katsəh azlagudəṅ aṅa Yahudiya à tsəh aw,
Kà uwana la kak la abà

La uwana masla humà uwana adàguw tsəhay gulo
Isərayel à huma adàs à uda.' ☆

Zəzagəla agod. ⁷ Kiya uwaga Herod azàl azlaməna masəl tatak uwaga la gəl à gəl, ŋgaha anàvə à atà kaslà mapəhla vok ala aŋa tsetsiliŋ uwatà la gay ala. ⁸ La lig la ahəŋ aslèlla atà à Betelehem: “Dàw, kayahaw bəzi uwatà, baŋa kada-bəzawwal kà, kadàpəhaw à gi ala babay, kà gi aŋa maday aŋa makədédal à ahəŋ suwaŋ”, agod à atà.

⁹ Mok uwana tatsəb sləm à mapəhay aŋa sufəl uwaga kà, tahəd, tanəŋà tsetsiliŋ uwana tanəŋàŋ la mas à afik afats, aga la huma aŋatà, ama mok uwana adabəz à slaka uwana bəzi la ahəŋ kà, tsetsiliŋ atsizl à ahəŋ. ¹⁰ Uwana tanəŋàŋ kiya uwaga kà, tahən ala la marabay məŋga. ¹¹ Tadà à gày, tanəŋàŋ bəzi vərna la iyà aŋha Mariyama. Takədédah à ahəŋ, tazlèbà bəzi, tapàlla kazlaŋa aŋatà ala, ŋgaha tavəhal azlatatak: Luwàluwà, matərsin, ŋgaha la mir. ¹² La lig la ahəŋ Zəzagəla apəh à atà vok à abà la masesiŋay kà atà aŋa maguway la slaka sufəl Herod aya aw. Kiya uwaga tanəfà tetəvi anik kà mawul à gudəŋ aŋatà.

Mahoy à gudəŋ Misəra

¹³ Mok uwana azlaməna masəl tatak tadiy aŋatà, malika aŋa Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Yusufu la masesiŋay, agodfal: “Sà à afik, zəb bəzi la iyà aŋha, ŋgaha hòy à gudəŋ Misəra, kadàdz à ahəŋ la abatà tsərəh à uwana: ‘Wulla à waŋ’, gədàgod à ka, kà uwana Herod adàyah makəd bəzi.”

¹⁴ Hadzak, Yusufu atsizilla ala, azəb bəzi la iyà aŋha, ŋgaha ahòy la atà la vəd à kutso Misəra. ¹⁵ Adzà à ahəŋ la abatà tsərəh à mamətsay aŋa Herod, uwaga apakà vok kà magəd uwana à afik Sufəl Zəzagəla apəh la paŋaw aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapàh à azladza: ‘Gəzàl à bəzi gulo à uda la kutso Misəra.’ ☆

Makad bəza

¹⁶ Mok uwana Herod asəl kà azlaməna masəl tatak tava-vàràŋ kà, apàk ləv kaykay, avà tetəvi kà makad azlabeza zilga la gudəŋ Betelehem gesina dagay la azlavərnaga tsərəh à mavay səla. Dagay la matsən gay mapəhla vok ala aŋa tsetsiliŋ, uwana atsənàŋ la slaka azlamasəl tatak uwaga. ¹⁷ Kiya uwaga agəd à afik, uwana masla mapəhal gay à ahəl Yeremiya agod:

¹⁸ ‘Hulolo atsən la Rama, matuway la mawiyay məŋga.

Uwaga kà Rahilu la uwana atùw azlabəza aŋha,

Asal matasla ala gay à ahəŋ aw, kà uwana tamatsay.’ ☆

Mawul à waŋ la kutso Misëra

¹⁹ Mok uwana Herod adamøtsay, malika aŋa Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Yusufu la masesiŋay la Misëra. ²⁰ Agòdɔf: “Lagwa kà, sà à afik, zèb bëzi la iyà aŋha, wùlāw à kutso Isərayel, kà uwana azladza uwana tayàh makəf bëzi kà tadamøtsay.”

²¹ Kiya uwaga Yusufu atsizilla ala, azèb bëzi la iyà aŋha, ŋgaha tawùl à Isərayel. ²² Ama atsənàŋ kà Arkelawus la uwana, azùw sufəl aŋa baba aŋha la Yahudiya kà, guba akès kà mawul à kutso uwatà à abà. Ama uwana adatsən Zəzagəla apəhal la masesiŋay la abà aya kà, ahàd, abèk vok à makoray aŋa Galili à abà, ²³ ŋgaha aŋàl gày aŋha à bëzi gudəŋ uwana à abà, sləm aŋha Nazaret. Adəfahàŋ kiya uwanay kà, kà magəf à afik gay uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahàl tapàh, tagòd kà: ‘Tadàzalalla zil Nazaret.’

3

Gay aŋa Yuhana masla maɔfàh batem

(Mark 1.1-8; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28)

¹ La zamana uwatà kà, Yuhana masla maɔfàh batem apəhla vok ala la fəta aŋa Yahudiya la abà, ŋgaha adzəkà mazàh sayda. ² “Pəhàw gay la ləv ala, kà uwana makoray Sufəl Zəzagəla kà nekwa atsa à waŋ”, agòd à atà. ³ Yuhana kà dza uwana masla mapəhal gay à ahàl Yesayya apəh lakəl aŋha agòd:

‘Uwaga kuda aŋa dza la uwana awiyay la fəta la abà:

‘Slàdāw tetəvi aŋa Sufəl Zəzagəla,

Tsizllāw azlatetəvi manalabahayga ala gesina’, ✱ agòd. ⁴ Lukut aŋa Yuhana kà maɔfəhəŋga la aŋidz aŋa zlugumi, ŋgaha awàd parapara aŋa zlap à tsəh, tatak may aŋha kà hayyaw, la zuway mazuway la fəta. ⁵ Azlaməna madz à ahəŋ la Urusalima, la azlauwana la kutso Yahudiya ŋgaha la azlauwana la makəla aŋa mukwà Urdun gesina tasà à waŋ à slaka aŋha. ⁶ Tapàh tsakana aŋatà à uda la dazuwaya, ŋgaha adəfahà à atà batem la mukwà Urdun la abà.

⁷ Ama mok uwana Yuhana anəŋà azla Farisəya la azla Sadukiya aŋuvaw tatsà à waŋ à slaka aŋha kà maɔfahatəŋ batem kà, agòd à atà: “Maham à ahəŋ aŋa matsapa: uwa apəh à akul kà kadətəfaw à seriya aŋa Zəzagəla uwana la gay ala, adàsa à waŋ aw uwa? ⁸ Lagwa kapəhawla sləray aŋkul uwana ala, apəhla ala kà kadasakaw à sləray aŋkul uwana uwarà kadəfahàhàwwàŋ. ⁹ ŋgaha kà kadzugaw

kà mats zlapay la gəl aṅkul: ‘Abərahām kà baba gami madzidziga’, kagodaw aw. Haḍay, gəpəh à akul kà, Zəzagəla aslala vok apak azlaakur ala kà mayyi à tsəh ala aṅa Abərahām. ¹⁰ Lagwa kà, goslka kà maḍehəṅ à ahəṅ gə nekwa kà mahərats la tsəh à ahəf à afik. Kəla ahəf uwana av mayyay delga aw, agay manats à ahəṅ gə ṅgaha maduw à akəl à tsəh. ¹¹ Gi kà, gəḍfahakulla batem kà la iyaw, kà mapəhla ala kà kadapəhaw gay la ləv ala pəra. Ama dza uwana adàs à waṅ la lig gulo la ahəṅ kà adəḍfahakulla batem kà la Masasəḍok Zəzagəla, ṅgaha la akəl. Masla kà, aḍuwa gi la maslay ndzer, gi kà, gəsla kà mapaləṅ ala amiyaka bə zuwid kwimik aṅha babay aw. ¹² Kətsaw maduw hi aṅha la ahəl kà maduwla hi kà mavəh hi ala la tafār. Hi kà atsək à vəḍa aṅha à abà, ama tafār kà aduwal à akəl uwana à tsəh adəmatsila la abà aw.”

Maḍəh batem aṅa Yesu

(Mark 1.9-11; Luka 3.21-22)

¹³ Kiya uwaga Yesu atsizlla ala la gudəṅ Galili asà à Urdun à slaka Yuhana kà maḍahalla batem. ¹⁴ Ama gəl akəḍ à Yuhana à vok, agəḍal: “Gi la uwana gənuəkudə aṅa batem la slaka aṅak aya kà pəra, katsà à slaka gulo kà maḍəh à ka batem aya ay?” ¹⁵ Ama Yesu awulàlla: “Kəs, apakà vok kiya uwanay dadəṅ, kà uwana kiya uwanay la uwana məhəṅaw uwana ala Zəzagəla apəh à anu ala la uwana anəv anu gesina.” ¹⁶ La lig la ahəṅ aḍahəlla batem. Uwana Yesu adasa à uda la iyaw la abà kà, zagəla apəzlla à ama ala, anəṅə Masasəḍok aṅa Zəzagəla atsà à ahəṅ, adzà à gəl aṅha bokuba habakoku. ¹⁷ ṅgaha kiya uwaga aya, kuda atsən à ahəṅ la zagəla la afik: “Dza uwanay kà bəzi gay ləv gulo, gəf marabay gulo la madzugway gulo kà à masla à afik”, agəḍ. ✱

4

Seteni apapat Yesu

(Mark 1.12-13; Luka 4.1-13)

¹ Kiya uwaga Masasəḍok Zəzagəla adàla Yesu à fəta à abà kà seteni aṅa mapapatay. ² Mok uwana Yesu adəḍəh mavakay dzik ufad, la mahəṅay dzik ufad kà, may akəs masla. ³ Kiya uwaga seteni azà vok à slaka aṅha la magəḍal: “Baṅa kak Kona aṅa Zəzagəla ndzer kà, ‘Pək kaf!’, gəḍ à akur uwanay.” ⁴ Yesu awùlla à uda: “Uwaga kà matsetserayga:

✱ **3:17** 3.17 2Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1

'Dza adzadzar vok kà la kaf përa aw, ama la kèla gay gesina uwana atsa à wan la pañaw aña Zëzagëla la awtày.'" [☆]

⁵ Kiya uwaga seteni adàla masla à Urusalima, à gudəñ tsidañaga à abà, adàla à gəl aña mən gày Zëzagëla à afik, ⁶ agòfal: "Baña kak Kona aña Zëzagëla ndzer kà: Vəl à ahəñ la abanay, kà uwana uwaga kà matsetserayga:

'Dàw!', Zëzagëla adàgod à azlamalika aña lakəl aña kà mazlak ka

Ngaha tadəkəs ka la matsaw ka kà, kà akur aña mazləl ka asik aw.'" [☆]

⁷ Yesu awulàlla: "Tatsetsèr à wakità à abà la slaka anik babay kà:

'Kapapata Sufəl Zëzagëla aña kà aw.'" [☆]

⁸ La lig la ahəñ seteni adàla à gəl gudəñ matsəkakafayga à afik aya, apəhalla makoray aña gudəñ à vok gesina la mazləbay aña. ⁹ "Gədàvà à ka uwaga gesina, à baña kakədef à gi à ahəñ kasləkaw gi", agòfal.

¹⁰ Yesu agòfal: "Zà vok, kak seteni! Haday, tatsetsèr à wakità Zëzagëla à abà kà:

'Zlèbà Sufəl Zëzagëla aña kà, ngaha dāhalla sləray kà masla kokuda gəl aña përa.'" [☆]

¹¹ La abatà seteni asàkal à ahəñ. Azlamalika tasà à wan à slaka Yesu kà mazlakəñ.

*Yesu adzəka sləray aña la kutso Galili
(Mark 1.14-15; Luka 4.14-15)*

¹² Mok uwana Yesu atsənəñ tadùw Yuhana à dañay kà, atsizlla ala, adà aña à Galili. ¹³ Asàk à madz à ahəñ la Nazaret, ahàd kà madz à ahəñ la Kapernahum, gudəñ uwana la gay dərəv aña Galili, la makoray aña Zabulon la Neftali la abà. ¹⁴ Apakà vok kiya uwaga kà, kà gay aña masla mapəhal gay à ahəl Yesayya aña magəf à afik:

¹⁵ 'Kutso aña Zabulon la aña Neftali,

Uwana la gay mukwà, la kutso uwana la dərəv à uda anik aña mukwà Urdun,

Ngaha la Galili uwana azladza uwana azla Yahudiya aw, tadz à ahəñ la abà.

¹⁶ Tsəhay uwana adz à ahəñ la mələs la abà,

Adənəñ magol ufaka.

Azlauwana tadz à ahəñ la dzəgay aña mamətsay la abà bay,

Ufaka adəpəhatàla vok.'" [☆]

[☆] 4:4 4.4 5Musa 8.3 [☆] 4:6 4.6 Mahabay 91.11-12 [☆] 4:7 4.7 5Musa 6.16

[☆] 4:10 4.10 5Musa 6.13 [☆] 4:16 4.16 Yesayya 8.23; 9.1-2

17 Dagay la kaslà uwatà, Yesu adzèkà mapèh gay Zèzagèla, agòd à atà: “Pèhàw gay la lèw ala kà uwana makoray anha kà nekwa.”

*Yesu azal azlamèna matapla matera la slaka anha
(Mark 1.16-20; Luka 5.1-11)*

18 Mok uwana Yesu auguzahay la gay mukwà anja Galili kà, anèjà Sèmon uwana tazallala Piyeer atà la deda anha Andère, uwana tadàw dzarawa anjàt à iyaw à abà; kà uwana atà azlamèna makas kilfi. 19 Yesu agòd à atà: “Nèfàw gi, ngaha gèdàpakakulla kà azlamèna makas azladza.” 20 Katskats tasàk à dzarawa anjàt à ahèj ngaha tanèfà masla.

21 Adà à huma à gay kèrkèr zwek, tanèjà Yakuba atà la Yuhana deda anha, azlakona anja Zebede. Tagà la kèsлах iyaw anjàt la afik la baba anjàt Zebede, tadàh dzarawa anjàt, Yesu azal atà. 22 La katskats tasàk à kèsлах iyaw anjàt à ahèj la baba anjàt gè, tanèfà Yesu.

23 Yesu auguzàh la kutso Galili gesina, atapàhla azladza la azlagày madèw kufà la aku, azahà à ata gay marabèj lakèl anja makoray Zèzagèla, ngaha awarà azladza ala la azlatsèhay dufvats anik anik, la azladeri gesina. 24 Azladza tatsènàj tapèhay lakèl anha la makoray anja Sèriya gesina, ngaha tasàhla azlamèna dufvats anik anik à wàj gesina uwana tas ngèrpa, la azlamasasèfok mawisiga, la azladeri ngaha awarà atà ala. 25 Maham à ahèj dza anjувaw anèfà masla, tasà à wàj la kutso Galili, la makoray anja gudèj kulo, la Urusalima, la Yahudiya ngaha la gay makwi anja dèrèw à uda anja mukwà Urdun.

5

Mapèh gay Zèzagèla la gudèj la afik

1 Mok uwana Yesu anèjà maham à ahèj dza uwaga, ahàd à gudèj à afik adzè madzay la abatà, azlamèna matapla anha tasà à wàj à slaka anha. 2 Ngaha Yesu adzèkà matapatàla la kiya uwanay:

*Barka
(Luka 6.20-23)*

3 “Marabay agay la azladza uwana tasèl la gèl anjàt kà azlamèna kufà, kà uwana makoray Zèzagèla kà anjàt!

4 Marabay agay la azlauwana atà la mazaw la gèl la abà, kà uwana Zèzagèla adàtasl à atà gay à ahèj!☆

- 5 Marabay agay la azlauwana azlatëlomma, kà uwana tadàbèz kutso uwana Zèzagèla apèhà ahèj!✠
- 6 Marabay agay la azlauwana tawoya madz à ahèj bokuba uwana asa à Zèzagèla, kà uwana Zèzagèla adàhatàn lela!✠
- 7 Marabay agay la azlauwana vok aham à atà kà azladza anik, kà uwana vok adàham à Zèzagèla kà atà suwanj!
- 8 Marabay agay la azlauwana azlasètaka la lèw aṅatà la tsèh, kà uwana tadànèj Zèzagèla!✠
- 9 Marabay agay la azlauwana tatsala lapiya à tataka aṅatà à abà, kà uwana Zèzagèla adàzal atà ala azlabèza aṅha!
- 10 Marabay agay la azlauwana tatèrèb atà, kà uwana tafèhèj kà uwana asà à Zèzagèla, makoray Zèzagèla kà adàgay kà aṅatà ndzer!
- 11 Marabay agay la akul, à baṅa azladza tatsək à akul magodahay à gəl, takal akul gay à vok, tapèh à akul azlamawisiga à vok gesina babay, kà uwana akul azlamèna matapla la slaka gulo.
- 12 Vələhàw à zagèla, rābàw kà uwana masik mənḡa akud akul la zagèla. La kità bay tatèrèbàhàn azlamèna mapèh à atà gay à ahəl kà mapàh à azladza, uwana tadzà à ahèj uwarà.”

Gay lakəl aṅa slugul la uḑaka

(Mark 9.50; Luka 14.34-35)

13 “Akul la uwana akul azlaslugul aṅa gudèj à vok. Ama baṅa slugul azladfay aya aw ma, la mana tazladèj ala aya ma? Akèsà vok aya aw, say mafètəkw ala pèra, ṅgaha azladza tamèlèj à tsèh.”

14 “Akul la uwana akul azlauḑaka aṅa gudèj à vok. Hud gudèj uwana maṅal à gəl gudèj à afik gā, kà ahəḑ vok à ahèj aw. 15 Tavàts fənəs aṅa maf à tsèh tasà aw, ama tafay kà à slaka masèrət fənəs à ahèj, kà mav uḑaka à azladza gesina, uwana la kay uwaga. 16 Kiya uwaga la uwana uḑaka aṅkul aḑfay la huma aṅa azladza gudèj à vok kèla suwanj, kà azladza gudèj à vok aṅa manèj slèray aṅkul kà delga, ṅgaha atà tadàzlèb Baba aṅkul uwana la zagèla la afik.”

Mahən mapəhay ala

17 “Kadzugwaw kà gəsà à wanj kà maslāh mapəhay aṅa Musa ala, ṅgaha la mapàhla ala aṅa azlamèna mapèh à atà gay à ahəl kagodaw aw, ama gəsà à wanj kà, kà masèla godega aṅha à uda pèra ndzer. 18 Haḑfay, gèpèh à akul la dziriga: Tsèràh à uwana zagèla la kutso adàdèw

à gay, amiyaka bà bëzi manəhay aña mapəhay uwanay adəkəf vok aw, ŋgaha tsəràh à makəf gəl à ahəŋ aña tatak gesina. ¹⁹ Kà uwaga kəla dza uwana apəsew bëzi manəhay aña mapəhay uwaga, ŋgaha atapla azladza anik kà madəhəŋ kiya aña kà, masla kà adəgay bëzi gà la makoray Zəzagəla. Ama dza uwana akəs mapəhay uwaga, ŋgaha atapla azladza kà madəhəŋ kiya aña kà, masla kà adəgay məŋga la makoray Zəzagəla. ²⁰ Ndzer, gəgod à akul: Baña dziriga aŋkul aduw aña azlaməna mapəhla wakità seriya ala, ŋgaha la azla Farisəya aw kà, kadaw à makoray Zəzagəla aw.”

Matapla lakəl aña mapak ləv

²¹ “Katsənàw uwana tapàh à azlababa aŋkul madzidziga: ‘Kakəf dza aw, dza uwana akəf dza kà tadala à huma seriya.’[☆] ²² Ama gi gəgod à akul kà: Kəla uwabeyuwi uwana apək ləv lakəl aña deda aña kà, ad à huma seriya. Dza uwana: ‘Kak bada’, agod à deda aña kà, tadala à huma seriya aña azlamasiga. Dza uwana: ‘Kak kusuŋu’, agod à deda aña kà, azlayla vok ad à akəl à abà. ²³ Lagwa kà, baña kadzəka makəf tatak à Zəzagəla, ŋgaha awul à ka à gəl kà gay la ahəŋ la tataka aŋkul la abà la deda aña kà, ²⁴ sàk à tatak aña kà à ahəŋ la abatà, həd, katsənà vok gay la deda aña kà dadəŋ, ŋgaha baña gay adadəv à gay kà, wul à waŋ, kakəf tatak aña kà à Zəzagəla adagay zla!”

²⁵ “Baña dza apuwà à ka gudzi à gəl, pəra kahamàw à tetəvi à ama kà mad à seriya kà, mərə vok kà akul aña matsən vok gay la mok uwana akul la tetəvi la ama dadəŋ, kà masla aña maf ka à ahəl aña masla seriya aw, ŋgaha babay kà masla seriya aña maf ka à azlaslodzi à ahəl, ŋgaha atà aña maduw ka à danəy aw. ²⁶ La dziriga gəgod à ka, tetuwa kadàsa à uda la abatà aw say baña kadətsetsekwah azlakalamay aña kà à waŋ gesina dadəŋ.”

Matapla lakəl aña à gəl gaw

²⁷ “Katsənàwwəŋ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Kada à gəl gaw aw.’[☆] ²⁸ Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kəla dza uwana anəŋ à mis aña dza anik à adi la makəfal à adi vok la ləv aña la tsəh kà, adadà à gəl gaw. ²⁹ Baña kà yewdi ahəl kaf aña kà la uwana katəf à tsakana à abà kà, bəd à adi ala, məl ala kərkər, kà uwana ŋuləm kà manəbay vok aña kà tekula azà ala, kà kak aña mad à gəy akəl à abà la vok aña kà gesina. ³⁰ Iyay, baña ahəl kaf aña kà la uwana apapat ka à tsakana à abà kà, nàts à vok ala, ŋuləm kà aña kà

☆ 5:21 5.21 2Musa 20.13; 5Musa 5.17 ☆ 5:27 5.27 2Musa 20.14; 5Musa 5.18

manəbay vok anjak tekula azà ala, à kà vok anjak gesina anja mad à gày akàl à abà.”

Matapla lakəl anja makudək mis

(Mark 10.11-12; Luka 16.18)

³¹ “Apəhà vok aya babay kà: ‘Dza uwana akudək mis anha kà, say avàl wakità anja mavàh vok ala à ahàl dadàŋ.’[☆]
³² Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kəla uwabeyuwi uwana akudək mis anha, uwala abəzal à gəl la mazaḅ zil la tsəh aw kà, masla à zil uwaga kà adada à gəl gaw, à baŋa azəḅ mis anik, ŋgaha dza uwana azəḅ mis makudəkay gà babay kà, adàda à gəl gaw, suwaŋ.”

Matapla lakəl anja mazuw mawadəy

³³ “Bà gotənaŋ katsənàwwàŋ tapəh à azlababa gami madzidziga babay kà: ‘Kazuw mawadəy la fida aw, ama hənà mawadəy anjak ala kà la Sufəl Zəzagəla la afik pəra.’
³⁴ Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kazuwaw mawadəy aw! Kazuwaw mawadəy baməraka la zagəla aw, kà uwana uwaga kà kursi anja Sufəl Zəzagəla. ³⁵ Baməraka la kutso aw, kà uwana uwaga kà slaka maf asik à ahəŋ anha, adagay la Urusalima bay aw, kà uwana uwaga kà məŋ gudəŋ anja Sufəl.[☆] ³⁶ Kazuw mawadəy la gəl anjak aw, kà uwana kaslala vok, kà mapak anjdz gəl anjak tekula ala kà medəkuga, baŋaw kà marsiga aw. ³⁷ Ama gəḏəw pəra kà: ‘Iyay’, baŋaw ‘Awaŋ’, kà uwana kəla tatak uwana dza aziŋ à uwaga à gəl kà, aguwa à uda kà la slaka masla mawisiga.”

Matapla lakəl anja mawal ala kà vok mawisiga

(Luka 6.29-30)

³⁸ “Katsənàwwàŋ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Yewdi mapəlay la yewdi, slid bay mapəlay la slid.’[☆] ³⁹ Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kawulawla mawisiga à dza uwana asal madəhakulla mawisiga à vok aw. Baŋa dza abək à ka ahàl à paŋaw ahàl kaf kà, gəlla paŋaw ahàl gudzay à awtəy aya. ⁴⁰ Baŋa dza akəl à ka gay à vok, kà mazəḅ tsempe anjak kà, sàkal azəḅ dawara gà aya babay. ⁴¹ Baŋa dza afa à ka gasa à gəl kà mazəḅal tatak mahanayga, kà mazəḅalaŋ dahoy pəlis tekula kà, dàlla mahoy pəlis səla. ⁴² Və à dza uwana anav à ka tatak; kagola lig à dza uwana à gay asal makəl goder la slaka anjak aw!”

Mawoy azlaməna məzam

(Luka 6.27-28,32-36)

[☆] **5:31** 5.31 5Musa 24.1-4 [☆] **5:35** 5.35 3Musa 19.2; Mahabay 48.2; Yesayya 61.1 [☆] **5:38** 5.38 2Musa 21.24; 3Musa 24.20

43 “Katsənàwwàŋ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Wòyà masla magay aŋak ŋgaha pəsèw masla məzam aŋak.’[☆]
 44 Ama gi kà, gəgod à akul kà: Wòyàwwàŋ azlaməna məzam aŋkul, dèvaw kufa kà aŋa azladza uwana tatərəb akul. 45 Kà akul aŋa magay azlabəza aŋa Baba aŋkul uwana la zagəla la afik. Kà uwana avəf afats à azlaməna tsakana, kiya aŋa azladza dziriga babay. Ŋgaha asuw iyaw à azladza dziriga, asuw à azlaməna tsakana babay. 46 Iyay, baŋa kawoyawwan kà azlauwana tawoyà akul pəra ma, kà mana kakudaw mabəz tatak la slaka Zəzagəla aya ma? Amiyaka azlaməna mazəb hadama babay kà, kiya uwaga tadəhəŋ aw takay? 47 Ŋgaha baŋa kadahawwan ‘Ayyi’ kà azladedə aŋkul pəra ma ‘Delga mədəhəŋ’, kagodaw takay? Bə azladza uwana tasəl Zəzagəla aw babay kà, kiya uwaga la uwana tadəhəŋ. 48 Kità kà, gaw sətaka, bokuba Baba aŋkul uwana la zagəla la afik sətaka, suwan.”[☆]

6

Matapla lakəl aŋa mazlak à azlaməna kufa

1 “Baŋa kadahaw dziriga kà, kadahawwan kà huma yewdi aŋa azladza aw. Baŋa kiya uwaga kadahawwan kà, kadəbəzaw masik la slaka Baba aŋkul uwana la zagəla aw.”

2 “Baŋa asa à ka mav sili à masla kufa anik kà, kahama kà dza à ahəŋ dən kà mavəl aw, bokuba uwana azlaməna magolla dza tadəhəŋ la azlagəy madəv kufa la aku, ŋgaha la azlamakalapa tetəvi la ama aw. Tadəhəŋ kiya uwaga kà, kà azladza aŋa mazləb atà. La dziriga gəpəh à akul, atà kà tabəz masik aŋatà tsewwa adagay. 3 Ama kak kà, baŋa kav sili à masla kufa kà, dāhà uwaga la kiya uwanay: Amiyaka bə slawda aŋak nekwa gə babay kà, asəl uwaga aw, 4 kà mavəy aŋak aŋa magay masəlay gə aw. Say Baba aŋak, uwana la zagəla la afik, la uwana asəl tatak uwaga pəra, ŋgaha masla adəwulla à ka ala mənəga aya.”

Matapla lakəl aŋa madəv kufa

(Luka 11.2-4)

5 “Baŋa kadəvaw kufa kà, kadahawwan bokuba aŋa azlaməna magolla dza aw: Kà uwana atà kà, asa à atà madəv kufa kà la slaka matsizilla ala la azlagəy madəv kufa la aku, ŋgaha la azlamakalapa tetəvi la ama kà azladza gesina aŋa manəŋ atà. La dziriga gəpəh à akul: Atà kà, tabəz masik aŋatà, tsewwa adagay. 6 Ama kak kà, baŋa asa à ka madəv kufa kà, hād à gəy, tsāk à vok à ama, ŋgaha dèv kufa à Baba aŋak, uwana la zagəla la afik, ŋgaha Baba

aṅak uwana asəl uwana kadəhəṅ la ləv aṅak la tsəh, adav à ka masik aṅak.”

⁷ “Baṅa kadəvaw kuḏa kà, katsalahaw azlagay deydayga à gay pəra, bokuba aṅa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, aw, tadzugw kà la mavats gay wadza wadzaga uwaga kà, ‘Zəzagəla adàtsəḑ à anu sləm’, tagod. ⁸ Kadəhawwanṅ kiya uwaga aw, kà uwana Baba aṅkul uwana la zagəla la afik asəl tatak uwana kanavaw kuḏa aṅha dagay uwarà, à mok uwana kadanavawal dadəṅ aw. ⁹ Aganay tetəvi aṅa madəv kuḏa:

Baba gami uwana la zagəla la afik.

Dahəṅ kà azladza gesina tazləḑba sləm aṅak tsikasлага.

¹⁰ Makoray aṅak atsà à wanṅ.

Mawoyəṅ aṅak apaka vok la vəḏah,

Bokuba uwana la zagəla.

¹¹ Və à anu tatak may, uwana asla à anu lakana.

¹² Bəs à anu mawisiga uwana məḑəhəṅ gesina,

Bokuba uwana məbasəṅ à azladza uwana tadəhà à anu mawisiga à vok babay suwanṅ.

¹³ Təḑà à anu kà seteni aṅa mapapat anu, kà anu aṅa masak à madinṅal gel à vok aw,

Ama təḑà à anu la ahəl aṅa seteni.” ((Kà uwana makoray, maslay ṅgaha la mazləḑbay kà la ahəl aṅak aṅa tsərah à awtəy. Amen!))

¹⁴ “Baṅa kabasawwanṅ à azladza anik uwana tadəhəkulla mawisiga à vok, Baba aṅkul uwana la zagəla la afik adəbasakulanṅ suwanṅ. ¹⁵ Ama baṅa kabasawwanṅ à azladza anik uwana tadəhəkulla mawisiga à vok aw kà, Baba aṅkul uwana la zagəla adəbasakulla mawisiga aṅkul uwana kadəhawwanṅ suwanṅ aw.”

Matapla lakəl aṅa makəs nəlay

¹⁶ “Baṅa kakəsaw nəlay kà, pəhəwla huḑ adi aṅkul ala, ùzləḑfaw kà kiya aṅa azlaməna magolla dza uwanay tadəhəṅ aw: Atà kà, taḑəḑla huḑ adi, kà azladza gesina aṅa masəlay kà atà la nəlay la abà. ¹⁷ Ama kak kà, baṅa kakəs nəlay kà, pəl adi aṅak lela, wəz gel aṅak à uda, ¹⁸ kà azladza aṅa masəlay kà kak la nəlay la abà aw. Say pəra kà Baba aṅak uwana la slaka mahəḑ vok à ahəṅ gə la zagəla, la uwana asəlay pəra, ṅgaha Baba aṅak uwana anəṅa uwana kadəhəṅ adəvə à ka masik aṅak.”

Ləmana dziriga la zagəla

(Luka 12.33-34)

¹⁹ “Kahamaw ləmana à gudəṅ uwanay la vok aw, kà uwana mamən akəsəy, marzaw akəsəy, azlaməna à gəl bay

tazləlay, tazəbay. ²⁰ Ama hāmàw ləmana aṅkul kà à zagəla à afik, la abatà mamən la marzaw akəsay aw, azlaməna à gel bay taslala vok aṅa mazləlay kà mazəbay aw. ²¹ Kà uwana la slaka uwana ləmana aṅak la abatà, la abatà ləv aṅak la abatà, suwaṅ.”

Uḏaka aṅa vok
(Luka 11.34-36)

²² “Yewdi kà uḏaka aṅa vok: Baṅa yewdi aṅak kà wurwur kà, vok aṅak gesina kà uḏaka; ²³ ama baṅa yewdi aṅak la ḏuvats kà, vok aṅak gesina la mələs la abà. Baṅa uḏaka uwana la kak la abà mələs gà, mələs uwaga adàgay tabaḏamma kaykay.”

Zəzagəla ṅgaha sili
(Luka 16.13)

²⁴ “Dza aslala kà atsəp à azlaməṅga à huma à gay səla aw: Adəpəseyaw anik, ṅgaha adakəs gay aṅa anik, adəh dziriga à anik, ṅgaha adəkweska anik. Kaslawwalla vok kà matsəp Zəzagəla à huma la sili aw.”

Maf madzugway à Zəzagəla à afik
(Luka 12.22-31)

²⁵ “Kà uwaga à uwana gəpəh à akul: Kafaw gəl à ahəṅ kà tatak may la tatak masay uwana kanawkuḏa aṅha, kà madzadzarlə kà vok aw, baməraka lakəl aṅa lukut uwana asa à akul kà aṅa matsokw à vok aṅkul, sifa kà aduwa tatak may, ṅgaha ma vok babay kà aduwa lukut aw takay? ²⁶ Nərəzàw azladıyaṅ uwana tahoyay la zagəla tsi: Tasləkay ṅgaha tatsəḏay tatak babay aw, taham tatak à vəḏa à abà babay aw, ama Baba aṅkul uwana la zagəla la afik adzadzər atà. İyay zla, akul ma kaḏuwwaṅ azladıyaṅ aw takay? ²⁷ Uwa la tataka aṅkul la abà aslala vok aṅa maziṅ à mavay aṅa sifa aṅha à adi amiya ṅuv la aslasl à gəl aṅha uwa?”

²⁸ “ṅgaha ma, kà mana kafaw gel à ahəṅ kà lukut zlə ma? Akul nərəzàw madz à ahəṅ aṅa azlamawuratatay tsi: Taḏàh sləray aw, ṅgaha tavavəḏ lukut babay aw. ²⁹ Tsa baməraka Salomon la mazləbay aṅha gesina kà, abəzà à lukut delga kiya mawuratatay uwaga aw. ³⁰ Zəzagəla adàw lukut à azlakəsaf uwana à vok la fəta bay lakana, tekedika lebəṅ kà tadəyakats à akəl à abà: ṅgaha ma azlayla kà vok aduwa à akul à vok ḏaḏuwa aṅatà babay aw takay? Akul kà maḏıṅal gel à vok à tsəh kà akul ala. ³¹ Kiya uwaga kà, kafawla kà gəl à ahəṅ la magoḏay: ‘Mana mədəzuway lebəṅ mi? Mana mədəsəy mi? La mana mədəduw à vok mi?’, kagoḏaw aw! ³² Uwaga kà, azlauwana tasəl Zəzagəla

aw, la uwana tayàh tatak uwaga koksikoksi. Ama Baba ankul uwana la zagèla kà, asèl tatak uwana kanawkuða anha. ³³ Fàw gèl à ahèj dadàj teraᅇa kà la makoray Zèzagèla, ᅇgaha la madz à ahèj la sifa dziriga uwana la abanay anavay, ᅇgaha Zèzagèla adàkəs akul à ahàl ala gesina uwana kayahaw. ³⁴ Kiya uwaga kà kafàwla kà gèl à ahèj kà aᅇa lebèj aw: Kà uwana lebèj uwaga kà, masla la uwana adàf gèl à ahèj kà akul, kà uwana ᅇgørpa uwana apèhla vok ala kèla mavakay kà aᅇa mavakay uwaga pèra.”

7

Madàh seriya à azladza anik à gèl aw
(Luka 6.37-38,41-42)

¹ “Kadàhaw seriya à azladza anik à gèl aw, ᅇgaha Zèzagèla aᅇa madàhakulla seriya à gèl suwaᅇ aw. ² Kà uwana Zèzagèla adàdàhakulla seriya à gèl, kalkal bokuba uwana kadàhàwwàᅇ à azladza anik, adàzèbay daram uwana kazèbaw kagurawla azladza anik bay! ³ Kà mana kanèrèzay kəsaf uwana la yewdi aᅇa deda anak la awtày, ama kak kanèᅇa magol tsakud tsakud uwana la anak la awtày aw ma? ⁴ Kakay kagodfiya à deda anak: Sàk à gi, gèzèb à ka kəsaf uwaga la adi ala, tsa kak la magol tsakud tsakud la yewdi ma? ⁵ Kak masla magolla dza, zèb tsakud tsakud uwaga la adi ala dadàᅇ, ᅇgaha kadànèᅇla lela kà aᅇa mazèb aᅇa deda anak!”

⁶ “Kavàw tatak tsidàᅇaga à azlakèda aw, kà aᅇa magolla à akul ala afad à gèl kà makohàh akul ala aw, kafàw slèrkodzka ankul à azlanamzi aw à huma à gay aᅇa mahabèj ala aw.”

Nàvàw ᅇgaha tadàv akul
(Luka 11.9-13)

⁷ “Nàvàw ᅇgaha kadàbèzawwal; yàhàw ᅇgaha kadàbèzawwal, zàlàhàwwàᅇ ᅇgaha tadàpèzl akul gamagày. ⁸ Kèla dza uwana anavay abèzal, dza uwana ayahay abèzal, ᅇgaha dza apèzl gamagày à dza uwana azalahay. ⁹ Dza la ahèj la tataka ankul av akur à bèzi anha à baᅇa anaval kà kaf takay? ¹⁰ Awma avàl ma bebi à baᅇa anaval kà kilfi ay? ¹¹ Iyay, akul azlamawisiga nèma, ama kasèlaw mavày tatak delga à azlabèza ankul, ᅇgaha ma asa à mèraka Baba ankul uwana la zagèla ay? Aduwa à akul la mav tatak delga à azladza uwana tanaval tatak!”

¹² “Uwana asa à akul azladza anik tadàhakulaᅇ kà, akul babay kà dàhàwwàᅇ kiya uwaga à azladza bay suwaᅇ, kiya uwaga à uwana mapèhay aᅇa Musa apèhay la azlawakità

aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl là abà kà mapahay à azladza.”

Gamağày slərkuts kutsğa
(Luka 13.24)

¹³ “Gàw à gay la gamağày slərkutskutsğa! Kà uwana baŋŋaga uwanay kà, gamağày butu gà, ama adala dza kà à mazila, azladza aŋuvaw la tetəvi uwatà la tsəh. ¹⁴ Ama slərkutskutsğa uwanay kà gamağày zlazladfaga, ama masla la uwana adala dza à sifa à abà, ama azladza kà dəŋ la tetəvi uwatà la ama aw!”

Masəl ahəf kà la mayyay aŋha la vok
(Luka 6.43-44)

¹⁵ “Dahàw haŋkəli kà azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fida gà. Kà uwana tatsa à waŋ à slaka aŋkul la mapəhla vok aŋatà ala bokuba azlatuwaŋ, ama la huɸ gà kà azlakəda fəta. ¹⁶ Kadàsəlaw atà kà la madehəŋ aŋatà la vok. Tadəzl mayyay matavəruk la atək la vok aw, ŋgaha babay tadəzl gudəv la mazləb la vok aw. ¹⁷ Ahəf delga avày mayyay delga, ahəf mawisiga avày mayyay mawisiga babay. ¹⁸ Ahəf delga aslala vok aŋa mayyi mawisiga aw, ŋgaha ahəf mawisiga aslala vok aŋa mayyi delga aw. ¹⁹ Kəla ahəf uwana ayyi delga aw kà, tahərats à ahəŋ, taduwal à akəl à tsəh. ²⁰ La kità babay kà, kadàsəlaw azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fiŋa gà la madehəŋ aŋatà la abà gesina.”

Gəsəl akul bə kà tetuwa aw
(Luka 13.25-27)

²¹ “Azlauwana, ‘Sufəl, Sufəl!’, tagoɸ à gi, la uwana tadàda à makoray aŋa Zəzagəla gesin pəra aw, ama azlauwana tadehəŋ tatak uwana asa à Bəba gulo uwana la zagəla. ²² Mok uwana mavakay aŋa seriya adəzlanəlay, aŋuvaw tadəgoɸ à gi ‘Sufəl, Sufəl, la sləm aŋək la uwana məzahə gay Zəzagəla à azladza, la sləm aŋək la uwana məkuɸəkəh azlamasəsəɸok mawisiga, la sləm aŋək la uwana məɸahəhə azlanadzipo aŋuvaw aw uwa?’ ²³ Kiya uwaga gədəgoɸ à atà: Tetuwa gəsəl akul aw, zəw vok la slaka gulo, akul uwana kaɸahəw tsakana!”☆

Azlagày səla
(Luka 6.47-49)

²⁴ “Dza uwana atsəna gay uwana gəpəh, ŋgaha af uwaga à ahəŋ, masla kà kalkal la dza haŋkəli gà, uwana aŋal gəy aŋha à təhus à afik. ²⁵ Iyaw adzəkə masuway, ahənà à mukwà à afik, afaɸ aɸəɸ la ndzəɸa, ama gəy akaləh à ahəŋ aw, kà uwana matatukway aŋha kà aga kà la təhus la afik.

²⁶ Ama kəla dza uwana atsəb sləm à gay uwanay gədapəhay la abanay, ŋgaha atsəna uwaga aw kà, gəgagazləla kà la dza kusoŋu gə, uwana aŋal gày aŋha kà à wuyyaŋ à afik. ²⁷ Iyaw adzəkà masuway, ahənà à mukwà à afik, afad' adəf' la ndzəfa, ŋgaha gày atəf' à ahəŋ gərim, matəf' à ahəŋ aŋha kà panàhhà."

Masley aŋa Yesu

²⁸ Mok uwana Yesu adakəf' gəl à matapla gay aŋha à azladza kà, maham à ahəŋ dza gesina kà ləv aval à atà à gay, kà tsəhay matapla aŋha uwana atapàtala. ²⁹ Kà uwana masla kà atapàtala kà bokuba azlaməna mapàhla wakità seriya aŋatà ala aw, ama apəhàtala kà la maslay aŋha.

8

Yesu awurà masla akàl zagəla ala (Mark 1.40-45; Luka 5.12-16)

¹ Mok uwana Yesu adasa à ahəŋ la gudəŋ la afik, maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà masla. ² Kiya uwaga masla akàl zagəla anik, azà vok à slaka aŋha, akəfəf' à huma aŋha la magod'ay: "Məŋga, baŋa asa à ka, kaslala vok mawur gi ala." ³ Yesu abiyà ahəl ala, adəbanì, ŋgaha agòf': "Asa à gi, wùr ala." Katskats dza uwaga awur ala la akàl zagəla aŋha la abà. ⁴ Kiya uwaga Yesu agòf'al: "Tsənəŋ lela, kapəh uwaga à dza anik aw. Ama kəla kà, həd kadəpəhla vok aŋak à masla mav tatak à Zəzagəla, ŋgaha babay kavà tatak uwana Musa apəh kà masəlay aŋa azladza gesina kà kawur ala!"

Yesu awurà magamza aŋa məŋga aŋa azlaslodzi ala (Luka 7.1-10)

⁵ Mok uwana Yesu adada à Kapernahum à abà, məŋga aŋa azlaslodzi dzim aŋa azla Rom la abà, azà vok à slaka aŋha la magod'ay: ⁶ "Məŋga, magamza gulo la slaka mahən à ahəŋ la mtəga, masla maməts à afik gə sanŋà, ŋgaha as ŋgərpə məŋga məŋga." ⁷ Yesu agòf'al: "Gəda à awtày, gədawurəŋ ala." ⁸ Ama məŋga aŋa azlaslodzi uwaga awulàlla, agòf': "Məŋga, gəsla kà kak aŋa mad à gày gulo aw. Ama pəh gay tekula la tsəh ala pəra kà, magamza gulo adawur ala. ⁹ Gi bay kà, azlaməŋga la ahəŋ lakəl gulo, ŋgaha gi babay, gi lakəl aŋa azlaslodzi anik suwaŋ. Gəslala vok aŋa magod'ay à tekula aŋatà: 'Həd kà', aday. Gəgod' à anik aya: 'Sà à waŋ kà', atsa à waŋ; ŋgaha gəgod' à magamza: 'Dahà uwanay kà', adəhəŋ." ¹⁰ Mok uwana Yesu atsən gay uwaga, akəsəl à gəl kayak, ŋgaha agòf' à azlauwana tanəfay la tsəh: "Had'ay la dziriga gəgod' à

akul kà: Didi gədanəŋ madiŋal gəl à vok uwanay la tataka azla Isərayel la abà aw. ¹¹ Gəpəh à akul la dziriga kà, azladza aŋuvaw tadàsa à waŋ la mas à afik afats la matəf à ahəŋ afats, ŋgaha tadàdzah madzay la tatak may lakəl la azla Abəraham, Isak, Yakuba la makoray Zəzagəla. ¹² Ama azlauwana naka tagay azlaaŋa makoray uwaga kà tadàuts atà à mələs à abà la uda, la abatà kà mapad slid la matuway adəgay la ahəŋ aŋa koksikoksi.” ¹³ Kiya uwaga Yesu agòf à mənŋa aŋa azlaslodzi: “Dà aŋak à mtəga, uwana kanav la madiŋal gəl à vok adəpaka à ka vok!” Ŋgaha magamza aŋa mənŋa aŋa azlaslodzi awùr ala la kaslà uwana: ‘Dà aŋak’, Yesu agòfal.

Yesu awar azlaməna dʊvats ala aŋuvaw

(Mark 1.29-34; Luka 4.38-41)

¹⁴ La abatà Yesu ahàd à mtəga Səmon Piyer. Abèz à mənŋay aŋa Piyer à gəl, la slaka mahən à ahəŋ, akəl la vok. ¹⁵ Yesu adəbani la ahəl, ŋgaha akəl vok asəl à vok ala; asà à afik, adzəkà mazlak à atà.

¹⁶ Mok uwana mokokhu adasa à waŋ tasàhla azlaməna zagəla zagəla aŋuvaw à Yesu à waŋ. La gay aŋha uwana apàh, Yesu akudəkàh azlazagəla zagəla gesina, ŋgaha la mawar azlaməna dʊvats anik anik gesina ala. ¹⁷ Adəhàŋ kà aŋa magəf gay uwana à afik, masla mapəhal gay à ahəl Yesayya agod:

‘Masla azəb maru vok à ahəŋ gami la dʊvats gami gesina à gəl aŋha.’[☆]

Azlauwana tayàh manəf Yesu

(Luka 9.57-62)

¹⁸ Uwana Yesu anəŋəŋ kà maham à ahəŋ dza adahamal à adi, agòf à azlaməna matapla la slaka aŋha kà: “Məhàd à gay dərəv à uda anik.” ¹⁹ Masla mapahla mapəhay ala anik, azà vok à slaka aŋha, agòfal: “Mənŋa, à kəla slaka uwana kadàday kà, gədənəf ka.” ²⁰ Yesu awulàlla: “Azlamayaka kà, afək aŋatà la ahəŋ, azladfiyaŋ babay gəy aŋatà la ahəŋ, ama Kona aŋa dza kà, bə slaka mahən gəl à ahəŋ aŋha la ahəŋ kà maduw ləv aw.” ²¹ Dza anik la tataka azlaməna matapla aŋha la abà, agòfal aya: “Mənŋa, v à gi tetəvi kà gi aŋa mal baba gulo dadəŋ.” ²² Ama Yesu agòfal: “Nəfà à gi, ŋgaha sàk azlamazimnekid talàh vok aŋatà.”

Yesu atsizl kular à ahəŋ

(Mark 4.35-41; Luka 8.22-25)

²³ Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik, azlaməna matapla la slaka aŋha tanəfàh. ²⁴ Katskats, magol kular mənŋa atsizlla

[☆] 8:17 8.17 Yesayya 53.4

ala la gəl dərəv tsəràh à uwana magantsay anja iyaw azà kəslah ala. Ama Yesu kà, adatəð à madzehal à abà la godega kəslah iyaw. ²⁵ Azlaməna matapla la slaka anja tazà à vok à slaka anja, tatsənəŋ ala la magoðal: “Sufəl, təfà anu, maslà la uwaga məməts à gay!” ²⁶ Yesu awùlla à atà ala: “Kà mana guba azà akul ma? Madiŋal gel à vok ankul kà matsihila gà.” Nğaha atsizlla ala, asləl məl à kular à gəl, nğaha tsiriya, iyaw atsà à ahəŋ titi. ²⁷ Ləv avàlàh atà à gay gesina anjatà, nğaha tagòð: “Tsəhay dza mana à uwanay à amiyaka kular la iyaw lakəl babay kà atsəna gay anja la?”

Yesu awara azladza səla uwana ala atà la masasəðok mawisiga

(Mark 5.1-20; Luka 8.26-39)

²⁸ Mok uwana Yesu adabez à gay dərəv à uda anik, la kutso anja azla Gadareniya la abà kà, azladza səla tasà à waŋ kà magagamay la masla, azladza uwatà kà tasà à lag kà la zəvay la aku, atà la azlamasasəðok zagəla zagəla lakəl, azla-maksafər, bə dza bay kà aslala vok anja maguw à awtəy la tetəvi uwatà aw. ²⁹ Tadzəka mawiyay: “Kona anja Zəzagəla, ma kawoyan la slaka gami ma? Kasà à abanay kà mazàh anu ala, tsa kaslà adəslay dadəŋ aw takay?” ³⁰ Maham à ahəŋ namzi la ahəŋ la abatà la gay anik, tayàh huð anjatà à gay. ³¹ Azlamasasəðok mawisiga tadəv kuða à Yesu la kiya uwanay, tagòðal: “Baŋa asa à ka makuðək anu kà, sləl anu à azlanamzi à awtəy à gəl zla!” ³² “Dàw!”, Yesu agòð à atà. Kiya uwaga tasà à azladza səla uwaga lakəl ala, nğaha tahàd à azlanamzi uwatà à gəl. Katskats maham à ahəŋ namzi ahòy à ahəŋ la madəguruh la afik, tatsàh gəl à iyaw à abà, tasùfàh à abà. ³³ Azlaməna manəŋla azlanamzi tahòy anjatà à huð gudəŋ à abà, nğaha tadzəkà mapàh à azladza à gay anja tatak uwaga apakà vok gesina, lakəl anja azladza səla uwaga la masasəðok mawisiga. ³⁴ Kiya uwaga azlaməna gudəŋ uwatà gesina tasà à uda kà mad à slaka Yesu. Mok uwana tanəŋəŋ kà, tadəval kuða kà maz à vok la kutso anjatà la abà.

9

Yesu awurà dza makalàh à vəðah gà ala

(Mark 2.1-12; Luka 5.17-26)

¹ La lig anja uwaga la ahəŋ kà, Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik, aguwà à uda la dərəv la abà, nğaha ahàd à huð gudəŋ anja à abà. ² La abatà tasàlla à waŋ dza makalàh à vəðah gà la kəslah. Mok uwana Yesu anəŋà madiŋal gəl à vok anjatà, agòð à dza makalàh à vəðah gà uwaga: “Wàð

vok à uda bæzi gulo! Tsakana aṅak adamatsila!”³ Kiya uwana azlaməna mapàhla wakità seriya ala taṅoṅuz la tataka aṅatà la abà, tagòd: “Dza uwanay kà, apèh mawisiga lakəl aṅa Zəzagəla, ndzer.”⁴ Yesu asəl madzugway aṅatà, ṅgaha agòd à atà: “Kà mana akul la madzugway mawisiga kiya uwanay ma?”⁵ Tak ma ṅlēm magòfay: Tsakana aṅak adamatsila, awma: Sà à afik, hàd aṅak takay?!⁶ Ama asa à gi kasəlaw, kà Kona aṅa dza la maslay la gudəṅ uwanay la vok kà mamats tsakana aṅa azladza ala.” Kiya uwaga agòd à dza makalàh à vədah gà uwaga: “Sà à afik, zəb kəslah aṅak, kadà aṅak à mtəga!”⁷ Zil uwaga asà à afik ahəd aṅha à mtəga.⁸ Mok uwana maham à ahəṅ dza adanəṅ uwaga kà, ləv avəl atà à gay kaykay, ṅgaha tazləbà Zəzagəla kà ndzəcfà uwaga avà à azladza.

Yesu azal Mata

(Mark 2.13-17; Luka 5.27-32)

⁹ Yesu atsizlla ala la abatà, mok uwana aday kərkər kà anəṅà dza anik uwana sləm aṅha Mata la gày mazəb hadama la aku, agòdƒal: “Nəfà à gi!”. Mata asà à afik anəfà masla.

¹⁰ Mok uwana Yesu adadza à tatak may à adi la mtəga Mata la azlaməna matapla la slaka aṅha kà, azlaməna mazəb hadama, la azladza uwana tetəvi aṅatà delga aw, la azlaməna tsakana tasà à waṅ, tadzàh à tatak may à gəl atà nna.¹¹ Uwana azla Farisəya tanəṅ uwaga, tagòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Kà mana məṅga aṅkul azuw tatak may la azlaməna mazəb hadama la azladza uwana tetəvi aṅatà kà delga aw ma?”¹² Uwana Yesu atsənà uwaga kà, agòd à atà: “Azladza uwana dʒuvats az atà aw kà, tayàh dokwtar aw, say azlaməna dʒuvats la uwana tayahay pəra.¹³ Dàw, katapawla uwana matsetseray gà la wakità la abà:

‘Gəwoyaṅ kà dziriga, awkà makad à gi tatak aw’[☆]

kà uwana gəsà à waṅ kà mayahay kà azladza uwana: ‘Anu azladziriga’ tagòd aw, ama azlauwana: ‘Anu azlaməna tsakana’, tagòd.”

Manavay lakəl aṅa makəs nəlay

(Mark 2.18-22; Luka 5.33-39)

¹⁴ Azlaməna matapla la slaka Yuhana masla mađàh batem tazà à vok à slaka Yesu, ṅgaha tagòdƒal: “Kà mana anu la azla Farisəya kà məkàsàh nəlay, tsa azlaməna matapla la slaka aṅak kà takasàh nəlay aw ma?”¹⁵ Yesu awùlla atà ala: “Kadzugwaw ma azladza uwana tazàla atà à mazəb vok à abà, takəs nəlay, la kaslà uwana masla mazəb

mis la tataka aṅatà la abà takay? Awaṅ! Ama kaslà adàsa à waṅ à uwana masla mazəb mis adàgay la tataka aṅatà la abà aya aw kà, la mok uwaga la uwana tadəkəs nəlay suwaṅ.”

¹⁶ “Dza aslala vok aṅa matsap à lukut maviyaga à lukut mawga à vok aw, kà uwana lukut mawga uwaga adəkwoh maviyaga uwaga à tsəh kayak aya. ¹⁷ Ngaha babay kà, tadaw iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw, kà uwana iyaw matavəruk mawga adəsləh kiwa iyaw maviyaga ala, say tadaw iyaw matavəruk mawga kà à kiwa iyaw mawga à agu suwaṅ, ngaha kiwa iyaw aṅa makəs iyaw matavəruk uwaga lela.”

Dugu aṅa Yayrus atà la mis uwana adəbani lukut aṅa Yesu (Mark 5.21-43; Luka 8.40-56)

¹⁸ Mok uwana Yesu apəh à atà gay uwaga, mənṅa anik la tataka azla Yahudiya la abà asà à waṅ, akədəc à Yesu à huma la magodfal: “Dugu gulo adamətsay bà lagonay, sà à waṅ, bəkəkal ahəl aṅak à vok, ngaha adàdza à ahəṅ la sifa aya!” ¹⁹ Yesu asà à afik tanəfà atà la azlaməna matapla la slaka aṅha.

²⁰ Mis anik la ahəṅ aṅiz akəlal à tsəh ala, dagay mavay kulo gel aṅha səla, agobà à awtəy la lig aṅa Yesu adəbani gay lukut aṅha. ²¹ Kà uwana agodf la gəl aṅha kà: ‘Baṅa gədəbani bà gay lukut aṅha pəra kà, gədəwur ala.’ ²² Yesu agolà vok anəṅal à adi, agodfal: “Wəd vok à uda dugu gulo, kà uwana madinjal gəl à vok aṅak awür ka ala”, bà la kaslà uwatà, mis uwaga awür ala.

²³ Uwana Yesu abəz à mtəga ana mənṅa uwatà, anəṅà azlaməna mats segəla, la azlaməna mataway gesina ²⁴ ngaha agodf à atà: “Daw à uda, dugu kà adamətsay aw, adzəhal pəra.” “Uwàà...”, takədəslal. ²⁵ Uwana takudəkəh maham à ahəṅ dza à uda kà, Yesu ahəd à gəy uwatà à agu, akəs bəzi dugu la ahəl, atsənəṅ ala ngaha asà à afik. ²⁶ Gay uwatà atsən la kutso uwatà la abà gesina.

Yesu awara azlaguləf səla ala

²⁷ Yesu atsizlla ala la abatà adà aṅha, uwana adà aṅha kà, azlaguləf səla tanəfà la tsəh la mawiyay: “Kona aṅa David, Kona aṅa David, vok ahama ka kà anu!” ²⁸ Mok uwana Yesu adabəz à mtəga kà, azlaguləf səla uwaga tazà à vok à slaka aṅha, ngaha agodf à atà: “Kadinawwal gəl à vok kà gəslala vok gədəh uwaga ay?” “Iyay, mənṅa gami, mədinjal gəl à vok kà kak la ndzəda.” ²⁹ Kiya uwaga Yesu adəbani yewdi aṅatà la magodf à atà: “Delga, uwaga akəs akul à vok bokuba uwana kadinawal gəl à vok.” ³⁰ Ngaha yewdi aṅatà

apàzlla à ama ala adagay. Yesu afàhà à atà akur à lig, agòd à atà: “Tsənàwwàṅ lela, kapəhaw uwaga à dza anik aw.”
³¹ Ama tahàd, tazàhà tatak uwana Yesu adfahàtànṅ la kutso uwatà la abà gesina.

Yesu awura bada uwana ala zagəla zagəla lakəl

³² Mok uwana Yesu adatsizlla ala adiy aṅha kà, tasəlla dza anik uwana à waṅ, aslàla vok kà mabədfma aw, ṅgaha aya kà, aga la masasədfok mawisiga. ³³ Uwana Yesu adakudək masasədfok uwaga kà, dza badaga uwaga adzəkà mabədfma. Ləv avàläh à maham à ahəṅ dza à gay gesina, ṅgaha tagòd: “Didi, didi mədanəṅ dzəba gə uwanay la Isərayel aw!” ³⁴ Ama azla Farisəya tagòd kà: “Sufəl aṅa azlamasasədfok mawisiga la uwana avəl maslay kà makudəkàh azlamasasədfok mawisiga uwaga!”

Vok aham à Yesu kà maham à ahəṅ dza

³⁵ Yesu auguzàhàh la azlahud gudəṅ la abà, la azlabəza gudəṅ gesina, atapàhàtəla la azlagəy madəv kudə aṅatà la aku, azà gay marabəṅ aṅa makoray Zəzagəla, la mawar azlaməna dʒuvats ala gesina, amiyaka tsəhay gə uwala beyli, ṅgaha la azlaməna takàläh à vədfah gesina. ³⁶ Vok ahamà à Yesu kà maham à ahəṅ dza uwana tayahay, kà uwana azladza uwatà tayàh vok adagay, ṅgaha bokuba azlatuwaṅ uwana masla manəṅla atà la ahəṅ aw. ³⁷ Kiya uwaga agòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Matsədf tatak la ahəṅ mənṅa, ama azlaməna sləray kà atà dəṅ aw. ³⁸ Kiya uwaga kà: Dəvəw kudə à dza aṅa tatak, kà masla aṅa masləl azlaməna sləray à waṅ kà matsədfal tatak aṅha!”

10

Azlaməna matapla kulo gəl aṅha səla
(Mark 3.13-19; Luka 6.12-16)

¹ Yesu azəl azlaməna matapla la slaka aṅha kulo gəl aṅha səla uwatà, ṅgaha avà à atà ndzəfa à ahəl kà makudəkàh azlamasasədfok mawisiga la mawar azlatsəhay dʒuvats anik anik ala, ṅgaha la azlauwana takàläh à vədfah gesina.
² Aganay sləm aṅa azlaməna matapla kulo gəl aṅha səla uwatà la slaka Yesu. Teraṅa dadəṅ kà Səmon uwana tazəllala Piyer, atà la deda aṅha Andəre; Yakuba bəzi aṅa Zebede atà la deda aṅha Yuhana; ³ Filip atà la Bartelemi; Tomas atà la Mata, masla mazəb hadama; Yakuba, kona aṅa Alfe atà la Tade; ⁴ Səmon uwana tazəlal ala Zəlot atà la Yudas Iskariyot, masla uwana adàta kaf à Yesu à gəl.

*Yesu aslël azlamëna matapla kulo gël anha sëla uwaga
(Mark 6.7-13; Luka 9.1-6)*

⁵ Yesu aslël azlamëna matapla kulo gël anha sëla uwaga la mapëh à atà gay uwanay à vok à abà: “Gudëj uwana azla Yahudiya tadza à ahëj la abà aw kà, kadaw à abà aw, kadaw à gudëj anja Samariya à abà babay aw. ⁶ Ama dâw kà à tataka azlatuwan mazehlaga à abà la tsëhay Isërayel përa. ⁷ La tetëvi ankul la ama kà, zâw sayda, gòdâw kà: ‘Makoray Zëzagëla kà nekwa atsa à wan.’ ⁸ Wârâw azlamëna dufvats ala, wâlâwla azlamazimnekid à uda, wârâw azlamëna akâl zagëla ala, kudëkâhâw azlamasasëfok mawisiga. Kabëzaw à uwaga kà deyday, vâw à atà deyday suwan. ⁹ Kazëbaw luwâlûwà à ahâl banjaw gursu, banjaw sili la zliba la aku aw. ¹⁰ Amiyaka kiwa, amiyaka matsëp lukut, amiyaka kwimik, bà amiyaka agëla kà anja mauguzahay ankul aw. Kà uwana azlayla kà vok, kà masla slëray kà azlayla vok azuw tatak may!”

¹¹ “Mok uwana kadàbëzaw azlamëj gudëj à abà banjaw azlabëza gudëj à abà, yâhâw kà dza uwana akës akul la ahâl sëla, ngaha dzâw à ahëj la mtëga anha tsërâh à uwana katsaw à uda la gudëj uwatà la abà. ¹² Mok uwana kadaw à gày, gòdâw dadän teranja kà: ‘Lapiya agay la akul.’ ¹³ Banja azlamëna hud gày uwatà takës akul la ahâl sëla kà, ‘Ayyi’ anja lapiya ankul uwana kadahâwwâtän kà, adza à ahëj lakël anjatà, ama banja takës akul aw kà, wüllâw ‘Ayyi’ anja lapiya ankul à tsëh la slaka anjatà. ¹⁴ Banja la hud gày anik banjaw la gudëj anik la abà, takweska akul anja makës akul banjaw anja matsëb akul slëm kà, dâw ankul la abatà, dëdâw à atà à adi burburu anja kutso anja gudëj anjatà uwana agäd à akul à asik. ¹⁵ La dziriga gëpëh à akul: La vud seriya kà nülëm kà anja azlamëna gudëj Sodom la Gomor kà azlamëna gudëj uwaga.”

*Azlamatërbay uwana tadäsa à wan la huma à gay
(Mark 13.9-13; Luka 21.12-17)*

¹⁶ “Lagwa kà, aganay gëslël akul bokuba akul azlatuwan, à tataka azlakëda fëta à abà. Kiya uwaga kà, gâw mahanay gâ bokuba azlabëbi, gëgodf à akul, ngaha gâw tëlëmna bokuba akul azlahabakoku. ¹⁷ Dahâw hanjëli kà uwana azladza tadäcfahla akul à huma seriya, ngaha tadäzlabäh akul la kurpi la gày madëv kudä anjatà la aku. ¹⁸ Tadäpahla akul ala la huma anja azlamëna makoray ngaha la huma anja azlasufël, kà uwana kawoyâw gi, kà akul anja maz sayda gulo la huma anjatà, ngaha la huma anja azlauwana azla Yahudiya aw. ¹⁹ Mok uwana tadädala akul à huma seriya kà, kadädzugwaw lakël anja uwana kadäpëhaw aw,

la uwana kadàwulawla à uda, gay uwana kadàwulawla à uda kà, adàda à paṇaw aṅkul à awtày la kaslà uwatà. ²⁰ Gay uwaga kà adàgay kà madzugway aṅkul aw, ama Masasəfok aṅa Baba aṅkul Zəzagəla la uwana adàguway la akul la abà la kaslà uwatà.”

²¹ “Deda adàvà deda aṅa aslasl gəl aṅha kà makadɣay, baba bay adàdehəṅ kiya uwaga la bəzi aṅha; azlabəza babay tadəgola afaɖ à azlababa aṅatà à gəl kà makadɖ atà.

²² Azladza gesina tadəpəsew akul kà uwana kawoyaw gi. Ama dza uwana adàgəɖ dziriga à afik tsəràh à makəɖ gəl à ahəṅ kà adàbəlay. ²³ Baṅa tatərəb akul la gudəṅ anik la abà, hòyàw à huɖ gudəṅ anik à abà. La dziriga gəpəh à akul: Kadàdəvaw mauguzahay à gay la gudəṅ Isərayel gesina dadəṅ kà mas à waṅ aṅa Kona aṅa Zəzagəla aw.”

²⁴ “Masla asik aɖuw məṅga aṅha tetuwa aw, magamza aɖuw dza uwana aɖahalla sləray aw. ²⁵ Say aslay kà masla asik apakay bokuba məṅga aṅha la masəlay dāṅ, ṅgaha magamza agay bokuba məṅga aṅha dāṅ. Baṅa tazàla à zil gày Belzəbul kà, sləm uwana tadàv à azlaməna huɖ gày kà adàgay delga aw aɖaɖuwa à gay aṅa zil gày la mawisiga.”

Dza uwana azlayla vok məhoy guba aṅha
(Luka 12.2-7)

²⁶ “Guba akəs akul kà azladza asik zlà ma aw. Tatak mahad à ahəṅ gā gesina adàgay mapəhla vok ala gā, ṅgaha tatak nasiri gā gesina adàgay masəlay gā la dazuwaya.

²⁷ Kəla tatak uwana gəpəhakulla la mələs la abà, pəhàw uwaga la uɖaka ala; ṅgaha tatak uwana katsənawwaṅ la à gəl à gəl kà, dāw kà wiyawla la gay zaṅ. ²⁸ Guba akəs akul kà azlauwana takəɖ sləb vok aw, kà uwana taslala vok aṅa makəɖ dokvadzi aṅa sifa aw, guba akəs akul kà, kà Zəzagəla uwana aslala vok aṅa maduw dokvadzi la sifa la sləb vok gesina à gày akàl à abà. ²⁹ Taslala vok aṅa maduw dəgtsetsek səla ala kà aṅa sili tekula aw takay? Amiyaka tekula aṅatà azila la masəlay aṅa Baba aw kà aga la ahəṅ aw. ³⁰ Amiyaka aṅidz takasagəl aṅkul gesina kà, Zəzagəla asəl la tekula tekula gesina aṅha. ³¹ Tsa kità kà, guba akəs akul aw, kà uwana akul kaɖuwaw azladəgtsetsek uwaga gesina la manəṅ akul à adi.”

Mapəhla Yesu ala
(Luka 12.8-9)

³² “Baṅa dza apəhla gi ala la huma azladza la dazuwaya kà, gi babay gəɖəpəhla masla ala la huma aṅa Baba gulo, uwana la zagəla la afik: Masla kà aṅulo, gəɖəgəɖay. ³³ Ama baṅa dza agəɖəṅ à afik kà asəl gi aw la dazuwaya la huma

azladza kà, gi babay gèdàgèdèŋ à afik la dazuwaya la huma Baba gulo kà: Gəsəl masla aw, gèdàgòday bay, suwaŋ.”

Lapiya aw ama mavàhla

(Luka 12.51-53)

³⁴ “Iyay, kadzugwaw kà lapiya la uwana gəsèlla à gudèŋ à vok, kagòdaw aw: Gəsèlla lapiya à waŋ aw ama mavàhla. ³⁵ Gəsà à waŋ kà masàh gəl à azlabəza zil gà à vok la azlababa aŋatà, azladəgam à vok la azlaiyà aŋatà, ŋgaha azlamis à vok la azladzedzi aŋatà. ³⁶ Mazan vok à gəl adàgay la tataka azlaməna huɸ gày la abà.”

³⁷ “Dza uwana awoya baba aŋha baŋaw iyà aŋha kà gi kaykay kà, akəs gi vok aw, dza uwana awoya bəzi aŋha zilga baŋaw dugu aŋha gà kaykay kà gi kà, akəs gi vok aw. ³⁸ Dza uwana akəs maməts à ahàf à adi aŋha, ŋgaha anəf gi aw kà, masla akəs gi vok aw. ³⁹ Kəla dza uwana asal matuw sifa aŋha, adàziŋ ala; ama dza uwana atuw sifa aŋha aw kà gi kà, adàbəzal.”

Dza uwana akəs akul kà, akəs gi

(Mark 9.41)

⁴⁰ “Dza uwana akəs akul kà, akəs gi babay, ŋgaha dza uwana akəs gi, akəs dza uwana asləl gi à waŋ babay. ⁴¹ Dza uwana akəs masla mapəhal gay à ahàl aŋa Zəzagəla, à kà uwana masla mapəhal gay à ahàl aŋha kà, adàbəz masik uwana maf à ahəŋ gà kà aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl, ŋgaha dza uwana akəs dza dziriga la huma aŋa Zəzagəla, kà uwana masla dziriga la huma aŋha, adàbəz masik uwana maf à ahəŋ gà kà aŋa azladza dziriga. ⁴² Hadfay, gəpəh à akul la dziriga: Kela dza uwana atəɸ iyaw mataslay gà à tekula la tataka azlabəza uwanay la abà, à kà uwana masla matapla la slaka gulo kà, adàbəz masik aŋha.”

11

Manavay aŋa Yuhana masla maɸàh batem

(Luka 7.18-35)

¹ Mok uwana Yesu adadəv mapàhla à tatak azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla uwaga, atsizilla ala la slaka uwatà kà mad matapla tatak à azladza la azlahuɸ gudəŋ la kutso uwatà la abà.

² Mok uwatà kà Yuhana masla maɸàh batem kà, agà la daŋay. Uwana atsənà gay aŋa sləray aŋa Yesu Kristu, asləl azlaməna matapla azlaanik aŋha à slaka Yesu ³ kà manaval à gay ala: “Kak dza uwana məkuday awma kak dza anik kəla ay?” ⁴ Yesu agòɸ à atà: “Dàw, kadàpəhaw Yuhana à tatak uwana katsənàwwəŋ la uwana kanəŋàwwəŋ gesina:

⁵ Azlaguləf tanəŋla, azladeri taday, azlaməna akəl zagəla tawarla, azlamadagazlam bay tatsən sləm, azlamazimnekid tawal à uda, azlaməna kuɖa babay tatsən gay marabay.*
⁶ Marabay agay la azladza uwana tasak à madiŋ gi gəl à vok aw.”

Sayda lakəl aŋa Yuhana masla maɖàh batem

⁷ Mok uwana azlaməna matapla aŋa Yuhana tadiy aŋatà, Yesu adzəkà mapəhay à maham à ahəŋ dza lakəl aŋa Yuhana la magoɖay: “Mana à uwana kadàw kà mayahay la kəsaf la abà ma, mazuwa uwana afaɖ abəlakəŋ ay? Awaŋ, uwaga aw. ⁸ Kətà zla, mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma? Awma dza uwana atsàkw à lukut mahəɖayga à abà kəla ay? Ama azlauwana tatsəkwàh à lukut mahəɖayga à abà kà, atà kà la huɖ gày sufəl. ⁹ Mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma? Masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla kəla ay? La kità kà, gəgod à akul kà, Yuhana aɖuwa masla mapəhal gay à ahəl, ¹⁰ kà uwana tatsetsər lakəl aŋha:

‘Aŋanay, gəsləl à awtày masləlay gulo à huma aŋak’
 Zəzagəla agòɖ,

‘Kà maɖàh tetəvi à ahəŋ.’*
¹¹ La dziriga gəpəh à akul: La tataka azladza asik la abà kà, dza mayyayga la ahəŋ aɖuw Yuhana masla maɖàh batem uwanay aw, tekeɖika, dza uwana mabəziga bəziga la makoray Zəzagəla kà, aɖuwa Yuhana uwaga. ¹² Dagay la mok uwana Yuhana masla maɖàh batem azà sayda tsərəh à lakana, kà taɖàh gasa à makoray Zəzagəla à gəl, ŋgaha azlaməna məzam tayahay kà mazəbay lakana. ¹³ Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl gesina la mapəhay aŋa Musa tapàh gay lakəl aŋa makoray Zəzagəla tsərəh à mas à waŋ aŋa Yuhana, masla maɖàh batem. ¹⁴ Baŋa asa à akul kà madiŋ gi gəl à vok kà, Yuhana kà Eliya uwana wakità apəhla mas à waŋ aŋha ala dagay uwarà. ¹⁵ Dza uwana sləm lakəl kà, atsəbal sləm lela!”

¹⁶ Yesu agòɖ aya: “Ma la mana lagwa gəgagazləla azladza aŋa zamana uwanay lakana ma? Gəgagazləla atà la azlabəza uwana tadzàh madzay la vadavaday kasukwa la afik, tazàläh vok kà atà kà atà, ¹⁷ la magoɖay, anu mətəsà à akul talakway, ama akul kahàbàwwal à tsəh aw, məhàb à akul dəs kuɖa, ama katawàw la mats hulolo aw. ¹⁸ La kità Yuhana asà à waŋ, azùw aw, asà aw, ŋgaha azladza tagòɖ kà: ‘Masla la masasəɖok mawisiga.’ ¹⁹ Kità aya babay kà, Kona aŋa dza asà à waŋ, azuway, asay, ŋgaha azladza tagoɖ kà: ‘Nərəzàw dza uwanay tsi, masla huɖ. Afa sləm à kà à mazuway la masay aŋha pəra’, tagòɖ. ‘Kafaw masla kà à

* **11:5** 11.5 Yesayya 35.5-6; 61.1 * **11:10** 11.10 Malaki 3.1

tataka aṅa azlaməna mazəb hadama à abà, la azlaməna tsakana, ṅgaha la azladza uwana madz à ahəṅ aṅatà kà lela aw.' Ama tekedika matsihila aṅa Zəzagəla apəhla vok ala la sləray aṅha la abà."

*Gudəṅ uwana akweska makəs Yesu
(Luka 10.13-15)*

²⁰ Kiya uwaga Yesu adzəkà masläh məl à azlagudəṅ uwana à gəl, adfahàhà azlanadzipo kaykay gà la abà, kà uwana azlaməna madz à ahəṅ la abà kà tapəh gay la ləv ala aw. ²¹ Agòf: "ṅgərpa lakəl aṅak à kak Kōrazən! ṅgərpa lakəl aṅak à kak Betsayda! Kà uwana agay nadzipo uwana adfahà à ahəṅ la tataka aṅkul la abà, agay kà la gudəṅ Tir la Sədon kà, naka dagay uwarà azlaməna madz à ahəṅ la abà kà, tatsàh kutso akəl à vok ṅgaha la madaw abuh à vok, kà mapəhla ala kà atà tapəh gay la ləv ala.* ²² Kà uwaga à uwana gəgòf à akul kà: La vuf seriya kà, seriya uwana adàbəz azlaməna gudəṅ Tir, la azlaməna gudəṅ Sədon kà ṅuləm kà aṅatà à kà aṅa gudəṅ aṅkul. ²³ ṅgaha kak Kapernahum kadzugw kà: 'Gədàzigəṅay tsərəh à zagəla,' kagòf takay? Awan, tadàdukwa ka à vədah à gày akəl à abà, kà uwana azlanadzipo uwana adfahàhàṅ la kak la abà, agay la Sodom kà, naka gudəṅ uwatà kà agay la ahəṅ tsərəh à lakana. ²⁴ Kiya uwaga kà, gəpəh à akul kà la vuf seriya kà, azlaməna Sodom tadəgay ṅuləm kà kak."

*Sàw à waṅ à slaka gulo, kà akul aṅa maḃəz maduw ləv
(Luka 10.21-22)*

²⁵ La mok uwatà Yesu agòf: "Iyay Baba, Sufəl ana zagəla ṅgaha aṅa vədah, 'Kikay', gəgòf à ka, kà uwana kafatəla à azlabezaga la à ama ala tatak nasiri gà uwana kahàf à azlaməna masəl tatak uwana à adi, 'Mədawur gəl', tagòf. ²⁶ Iyay, Baba gəzleb ka kà uwaga."

²⁷ "Baba gulo abək à gi tatak gesina. Dza la ahəṅ asəl Kona aw, say Baba pəra asəl gi, dza la ahəṅ asəl Baba aw, say gi Kona aṅha pəra, ṅgaha la azlauwana Kona apəhatàla Baba aṅha pəra."

Mazalay aṅa Yesu

²⁸ "Sàw à waṅ à slaka gulo akul gesina, akul uwana kayàw vok la mazəb mahanay, gədàvə à akul maduw ləv. ²⁹ Zəbàw zeləṅ zukw kuda gulo, ṅgaha kəsàw matapla gulo, kà uwana gi kà gi dzaṅdzaṅ aw, gi tələmma, ṅgaha kadàbəzaw maduw ləv aṅa ləv aṅkul.* ³⁰ Kà uwana zukw

* 11:21 11.21 Yesayya 23.1-18; Hezəkiyel 26.1-28.26

* 11:29 11.29 Yeremiya

kuda uwana asa à gi mav à akul kà zlazladfa kà mazəbay aw, mahanay uwana gədəfa à akul à gəl babay kà tsaftsaf.”

12

Gay lakəl aŋa vuɸ maduw ləv

(Mark 2.23-28; Luka 6.1-5)

¹ Mok uwana uwaga adadà à lig kà, Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tagùw à uda la guf nalkama la abà, (uwana bokuba hi), la vuɸ maduw ləv. Azlaməna matapla la slaka aŋha uwaga kà may akəs atà, tadzəka makalay kà mazuway. ² Uwana azla Farisəya tanəŋà uwaga kà, tagòɸ à Yesu: “Nerèz, azlaməna matapla la slaka aŋak tadàh tatak uwana mapəhay gami avərə gay kà madəhəŋ la vuɸ maduw ləv tsi!” ³ Yesu awùlla atà ala: “Kadzəŋàw à tatak uwana David adahəŋ vərđi anik la mok uwana may akəs la azlaməna aŋha aw uwà?” ⁴ Ahàd à gày Zəzagəla à agu, kà mazəb tatak may tsikasłaga uwana maf à ahəŋ gə. Tekedika tetəvi la ahəŋ kà mazuway aŋha aw, baməraka azlamanalay aŋha babay aw, say à azlaməna mav tatak à Zəzagəla pəra, la uwana tetəvi la ahəŋ. ⁵ Awma kadzəŋàw la mapəhay aŋa Musa la abà kà, azlaməna mav tatak à Zəzagəla tadàh sləray la gày Zəzagəla la aku amiyaka la vuɸ maduw ləv, ŋgaha tatugw mawisiga lakəl aŋatà aw kà, kasəlaw aw takay? ⁶ La dziriga gəpəh à akul kà, dza uwana aduwa məŋ gày Zəzagəla uwaga kà aga la abanay. ⁷ Agayŋa kasəlaw, uwana matsetseray uwanay asal magoɸay kà: ‘Vok mahamay la uwana asa à agi, awkà tatak makaday gə aw’, ⁸ naka kadükwàw seriya à azladza uwana à gəl, atà kokuɸa tsakana aw. ⁸ Kà uwana Kona aŋa dza kà masla la uwana məŋga aŋa vuɸ maduw ləv.”

Dza la ahəl mamətsay gə

(Mark 3.1-6; Luka 6.6-11)

⁹ Yesu atsizlla ala la abatà, azà à vok, ahàd à gày madəv kuɸa aŋatà à agu. ¹⁰ Dza anik la ahəŋ la abatà, uwana agà la ahəl mamətsayga. Azladza uwana la gày uwatà la aku tanàv à Yesu: “Mapəhay gami ma avà tetəvi kà mawur dza ala, la vuɸ maduw ləv takay?”, kà atà aŋa mabəzal à tsəh kà mapuwal gudzi à gəl. ¹¹ Ama Yesu awùlla atà ala: “Baŋa dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà la tuwaŋ tekula pəra, ŋgaha tuwaŋ uwaga atəɸ à suwa à abà la vuɸ maduw ləv, ma aday kà mazəb à uda la abà aw takay? ¹² ŋgaha dza ndzer, ma aduwa tuwaŋ aw takay? Kà uwaga à uwana mapəhay gami

☆ 12:4 12.4 1 Samuyel 21.7 ☆ 12:5 12.5 4Musa 28.9-10 ☆ 12:7 12.7 Hosəya 6.6

avà tetèvi à dza kà madàh delga la vuđ maduw lèw.”¹³ Kiya uwaga Yesu agòđ à dza uwatà: “Biyà ahàl ala!” Abiyà ahàl ala, ñgaha ahàl aṅha adawurla bokuba anik uwahà.¹⁴ Azla Farisèya tadà aṅatà, takès sawaray kà mabèz tetèvi kà makèđla Yesu.

Masla slèray uwana Zèzagèla akəsani

¹⁵ Mok uwana Yesu atsənà uwaga kà, asà à uda la slaka uwatà la abà, ñgaha maham à ahèṅ dza aṅuvaw tanèfà. Awarà azlamèna ðuvats ala gesina.¹⁶ Ama afàh à atà akur à lig la ndzèđa kà atà aṅa mapèh uwana apakà vok aw.¹⁷ Adfahàṅ kiya uwanay kà, kà gay aṅa masla mapèhal gay à ahàl Yesayya aṅa magèđ à afik.¹⁸ Zèzagèla agòđ:

'A aganay masla slèray gulo uwana gèkèsàni,

Uwana gèwoyàṅ ñgaha marabay gulo lakèl aṅha.

Gèdàslèl Masasèđok gulo à gèl aṅha,

Ñgaha adàz gay seriya gulo à azlatsèhay gudèṅ à vok gesina.

¹⁹ Masla adàgazlay la dza aw, adàwiyay aw,

Ñgaha dza adàtsən mawiyay aṅha la azlatetèvi la ama aw.

²⁰ Adàdavla à gay à mazuwa manèlfahayga à vok aw,

Ñgaha akàl fènes uwana atèm à ahèṅ ñuliza bay kà, adàdèvla à gay à vok aw.

Masla adàdz à ahèṅ kiya uwanay tsèràh à madàh dziriga à gudèṅ à vok gesina.

²¹ Azlatsèhay gudèṅ à vok gesina tadàf manèwèṅ aṅatà à masla à afik',[☆]

agòđ aya.

Mapèh mawisiga lakèl aṅa Masasèđok tsikaslaga

(Mark 3.22-30; Luka 11.14-23)

²² Kiya uwaga la abatà tasèlà dza à Yesu à waṅ, gulèf badaga, la masasèđok mawisiga lakèl. Yesu awurà dza uwatà ala tsèràh à uwana dza aslala vok aṅa mabadma, ñgaha la manèṅla.²³ Lèw avàlàh à maham à ahèṅ dza à gay gesina, ñgaha tagòđ: “Masla kà Kona aṅa David tèga aw ay?”²⁴ Ama uwana azla Farisèya tatsènà uwaga kà, tagòđ: “Kona uwaga akudèkahay azlamasasèđok mawisiga kà, kà uwana Belzèbul, sufèl aṅa seteni avàl ndzèđa kà makudèkàhla.”²⁵ Ama Yesu asèl madzugway aṅatà ñgaha agòđ à atà: “Baṅa azladza gudèṅ tekula tatsàkla, ñgaha guvèl la tataka aṅatà la abà, makoray aṅa gudèṅ uwatà kà azila. Huđ gudèṅ, baṅaw huđ gày, uwana tap guvèl la tataka aṅatà la abà, aslala vok aṅa madz à ahèṅ aw.²⁶ Baṅa seteni akudèk seteni, masla la gèl aṅha

☆ 12:21 12.21 Yesayya 42.1-4

adatsakla, ma kakay à makoray aṅha adàdza à ahəṅ ma? ²⁷ Iyay, akul kadzugwaw kà Belzəbul la uwana avà à gi ndzəɖa kà makudəkàh azlamasasəɖok mawisiga uwaga, kagodaw. Kità ma, uwa adav ndzəɖa à azlabəza aṅkul kà makudəkahay uwa? Kà uwaga à uwana tadàgah azlaməna seriya aṅkul. ²⁸ Ama tsa baṅa la Masasəɖok Zəzagəla la uwana gəkudəkàh azlamasasəɖok mawisiga uwanay kà, tsa kətà kà, gòɖaw kà makoray aṅa Zəzagəla kà adabəz akul à vok lakana, gòɖaw zla.”

²⁹ “Dza la ahəṅ ad à gày la mtəga aṅa dza ndzəɖa-ndzəɖaga kà mad à gəl aw, say atsà à vok à abà, akès dza uwaga, awadəṅ dāṅ, ṅgaha la lig la ahəṅ aslala vok aṅa mazuw gày aṅha à gay.”

³⁰ “Dza uwana anu səla aw kà, masla məzam gulo. ṅgaha babay kà dza uwana azlak gi kà maham ala gay à vok aw kà, masla kà masla madàdasiṅ ala. ³¹ Kà uwaga gəgod à akul haɖay kà: Maham à ahəṅ tsakana la azlagay mawisiga aṅa azladza gesina kà agay mamatsila gà, ama kəla kà, dza uwana apəh mawisiga la matsək magodəhay à Masasəɖok Zəzagəla à gəl kà, masla kà, abəz mamatsila aṅa tsakana aw. ³² Kəla dza uwana apəh mawisiga lakəl aṅa Kona aṅa dza adàmatsalaṅ ala, ama kəla dza uwana agodàh à Masasəɖok Zəzagəla kà, masla adàbəzal mamatsila tsakana aṅha la zamana uwanay, ṅgaha la məlo uwana adàsa à waṅ babay aw.”

Ahàf la mayyay aṅha
(Luka 6.43-45)

³³ “Baṅa ahàf delga kà, mayyay aṅha bay kà delga. Ahàf mawisiga bay kà, mayyay aṅha kà mawisiga. Kà uwana tasəl ahàf kà la mayyay aṅha uwana la vok ayyay. ³⁴ Akul azlabəza aṅa matsapa, kakay kapəhaw azlatatak delga, tsa akul azlamawisiga ma? Uwana gay apəhay kà uwana adahən ləv ala. ³⁵ Dza delga atsalla tatak delga à uda la ləmana delga aṅha la abà; dza mawisiga bay atsalla tatak mawisiga à uda la ləmana aṅha mawisiga la abà babay. ³⁶ Iyay, gəgod à akul kà: La vuɖ seriya kà, azladza tadàwulla à uda la gəl aṅatà lakəl aṅa azlagay deyday gà uwana tapàh gesina. ³⁷ Kà uwana la afad gay aṅak la uwana seriya adəpəh à vok, ṅgaha adəpəhla ala kà kak dziriga baṅaw azlayla ka aw.”

Masəlay aṅa masla mapəhal gay à ahəl Yonas
(Mark 8.11-12; Luka 11.29-32)

³⁸ Kiya uwaga azlaanik la tataka aṅa azlaməna mapəhla mapəhay ala la azla Farisəya tagòɖ à Yesu: “Məṅga, asa à

anu kà kadehəŋ nadzipo tekula mənəŋəŋ.”³⁹ Kiya uwaga Yesu awùlla atà ala, agòd: “Azladza aŋa zamana uwanay azlamaksafər, tadfàh mabila, tanàv nadzipo, ama nadzipo la ahəŋ tanəŋəŋ aw, say aŋa masla mapəhal gay à ahàl Yonas uwatà pəra.”⁴⁰ Bokuba uwana Yonas adfahà mavakay makər la mahəŋay makər la huf aŋa kilfi babay kà, kiya uwaga adàpaka vok la Kona aŋa dza uwana adàdfah mahəŋay makər la mavakay makər la zəvay la aku babay.”⁴¹ La vuf seriya kà, azladza aŋa gudəŋ Niniv tadàgola afad à azladza aŋa zamana uwanay à gəl, ŋgaha tadəpuwa à atà gudzi à gəl, à kà uwana azlaməna madz à ahəŋ la Niniv tapəh gay la ləv ala, à mok uwana tatsən sayda aŋa Yonas. Uwana aduwa Yonas aganay la abanay.”⁴² La vuf seriya kà, sufəl mis gà uwana la gəl la aku adàgola afad à azladza aŋa zamana uwanay à gəl, ŋgaha adəpuwa à atà gudzi à gəl, kà uwana asà à afik la tsəh la ahəŋ la makədf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok, kà matsəb sləm à hanjəli aŋa Salomon. Uwana aduwa Salomon kà aganay la abanay.”

*Mawul à waŋ aŋa masasədfok mawisiga
(Luka 11.24-26)*

⁴³ “La mok uwana masasədfok mawisiga adasa à uda la dza la abà kà, aday auguzahay la azlaslaka deydayga gesina, ayàh slaka maduw ləv. Ama baŋa abəzal aw kà,⁴⁴ agoɗfay la gəl aŋha kà: ‘Lagwa kà, gəday, gədàwul à slaka gulo uwana à abà gəsà à uda la abà. Ŋgaha awulay abəzal à gəl kà masladfayga lela, madehəŋ à ahəŋ gà dzəba aŋha səla aw.’⁴⁵ La abatà kà aday, ayahay azlamasasədfok mawisiga anik à tsəh mədfəf, azlauwana tadfuwa masla la dzaŋdzaŋ, tatsa à waŋ atà nna, tadza à ahəŋ la abatà. Kiya uwaga kà, madz à ahəŋ aŋa dza uwaga agay mawisiga dafuwa uwana uwarà. Kiya uwaga adàgay la azladza mawisiga aŋa zamana uwanay.”

*Iyà la azladedda aŋa Yesu
(Mark 3.31-35; Luka 8.19-21)*

⁴⁶ La mok uwana iyà la azladedda aŋa Yesu tasà à waŋ kà, Yesu abadmə à maham à ahəŋ dza. Tatsàzl à uda, asà à atà mabadfalma. ((⁴⁷ Dza anik agòd à Yesu: “Iyà la azladedda aŋak la uda, asà à atà mabadakama!”))⁴⁸ Yesu awùlla à dza uwatà: “Uwa à iyà gulo la azladedda gulo uwa?”⁴⁹ Ŋgaha apəhla azlaməna matapla la slaka aŋha ala la magoɗfay: “Atà nnay azlaiyà la azladedda gulo.”⁵⁰ Kəla dza uwana adfah uwana asa à Baba gulo uwana la zagəla la afik kà, masla kà deda gulo, baŋaw iyà gulo.”

13

Gay la gay la abà aṅa masla maslæk tatak
(Mark 4.1-9; Luka 8.4-8)

¹ La mavakay uwatà Yesu asà à uda la kay, ṅgaha ahàd adzà madzay la gay dərəv kà matapla tatak à azladza. ² Magol maham à ahəṅ dza ahàmàl à adi. Masla ahàd à kəslah iyaw à afik, adzà madzay la afik, maham à ahəṅ dza babay tatsàzlla à gay dərəv. ³ Apèhàtála azlatatak aṅuvaw la azlagay la gay la abà, ṅgaha agòd à atà:

“Masla maslæk tatak asa à uda kà mad à maslæk tatak. ⁴ La mok uwana aslæk hi la guf aṅha la abà, azlafofulo anik tanis à tetəvi à ama, azladiyan tasa à waṅ tazuw à gay. ⁵ Azlaanik aya tanis à pala akur afik, bokuba uwana kutso la pala akur lakəl mənṅa aw kà, hi as à uda katskats, kà uwana kutso aga la ahəṅ mənṅa aw. ⁶ ṅgaha uwana afats adàdzəka mavəday la ndzəfa, agulla fofulo tsatsafəfa ala, kà uwana abək slilih kà à pala akur à afik. ⁷ Bə gotənaṅ azlafofulo anik tanis à atək à abà, uwana atək azigənaṅ, akəf mas uda aṅa fofulo à tsəh. ⁸ Bə gotənaṅ azlafofulo anik tanis à kutso delga gə à abà, ṅgaha tavə mayyay lela: Azlaanik tayya à adi zazun səla, azlaanik aya zun, ṅgaha azlaanik huməts.” ⁹ Yesu azàtələn à gəl agòd: “Tsəbàwwal sləm lela à baṅa sləm aga à akul lakəl.”

Kà mana Yesu apəhay kà la gay la gay la abà ma?
(Mark 4.10-12; Luka 8.9-10)

¹⁰ Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aṅha tazə vok à slaka aṅha: “Kà mana kapəhatàla gay la gay la abà ma?”, tagòfal. ¹¹ Yesu agòd à atà: “Akul kà, kabəzaw masəl nasiri aṅa makoray Zəzagəla, ama atà kà tabəzal aw. ¹² Kà uwana dza uwana la tatak tadəvəlla à gəl aya, ṅgaha adəsəg gəl ala. Ama kà aṅa dza uwana la tatak ṅuv kà, kà tadədəvəlla à ahəl ala. ¹³ Kà uwaga à uwana gəpəhatàla gay la gay la abà, kà uwana tanəṅaṅ ama tanəṅəzaṅ ala aw, ṅgaha tatsənaṅ ama bokuba tatsəbal sləm la matsənaṅ aw, ¹⁴ kà gay aṅa masla mapəhal gay à ahəl Yesayya aṅa magəf à afik:

'Akul la matsəbal sləm, ama katsənaṅ aw;
kanəṅawwan la matsəkəl yewdi à gay, ama
kanəṅawwan aw.

¹⁵ Kà uwana tsəhay uwanay kà adàdzadza gəl aṅha ala,
Danakàh à sləm à ama.
Tatsakàh à yewdi aṅatà à ama
Kà yewdi aṅatà aṅa manəṅ aw
Kà sləm aṅatà aṅa matsənaṅ aw,
ṅgaha kà atà aṅa masəl tatak la ləv aṅatà la tsəh aw,

Kà atà aña mawul à wañ à slaka gulo, kà gi aña mawuratàla aya aw, Zəzagəla agòd.[☆]

¹⁶ Ama akul kà, marabay agay la akul, kà uwana yewdi ankul kà anəŋla, ŋgaha sləm ankul atsənà tatak. ¹⁷ La dziriga gəpəh à akul: Anuvaw azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəhla à azladza, la azladza dziriga aña Zəzagəla, tayəh kà manəŋəŋ uwana kanəŋəwwəŋ, ama tanəŋəŋ aw, kà matsən uwana katsənəwwəŋ, ama tatsənəŋ aw.”

Yesu apəh godega aña gay la gay la abà

aña maslək tatak uwatà à uda

(Mark 4.13-20; Luka 8.11-15)

¹⁸ “Iyay, tsənəwwəŋ godega aña gay la gay la abà aña masla maslək tatak, uwana asal magodəy zla. ¹⁹ Azlauwana tatsəna gay marabəŋ lakəl aña makoray Zəzagəla ŋgaha takəsəŋ aw, atà kà kalkal la gay tetəvi uwana azlafofulo tanis ala à ama: Ŋgaha mawisiga atsa à wañ, atsatsam uwana à uda tasləka à ləv aŋatà à tsəh. ²⁰ Azlaanik kalkal la pala akur, uwana azlafofulo tanis à afik, tatsəb sləm à gay, takəs la marabay katskats, ²¹ ama tadala slilih la atà la abà aw. Takəs kà aña kaslə ŋuv pəra. Mok uwana matərəbəy, la mas ŋgərpa adətsizlla ala kà gay Zəzagəla kà, katskats tasak madiŋal gəl à vok aŋatà la tsəh ala. ²² Azlaanik kalkal la gəy atək uwana azlafofulo tanis à abà: Tatsəna gay Zəzagəla, ama madzugway la adi aña gudəŋ à vok uwanay, la matsidəy aŋha, la mapapatay aŋha lakəl aña ləmana asufa gay uwana ala la ləv aŋatà la tsəh, ŋgaha ahən aw. ²³ Azlaanik kalkal la kutso delga uwana azlafofulo tanis à abà: Tatsəb sləm à gay, ŋgaha tatsənaŋ. Ŋgaha tahən lela, azlaanik tayya à adi zazun səla, azlaanik zun, azlaanik aya huməts.”

Gay la gay la abà lakəl aña maŋaviya la guf la abà

²⁴ Yesu apəh à atà gay la gay la abà anik, agòd à atà: “Aganay tatak uwana məgagazləla la makoray Zəzagəla. Dza anik asləkà fofulo delga à guf aŋha à abà. ²⁵ La vəd la abà vərđi anik, à mok uwana azladza gesina la madzəhal la abà, masla məzam aña dza uwatà asà à wañ, akokos maŋaviya à guf hi uwatà à abà, ŋgaha adə aŋha. ²⁶ Mok uwana hi adazigənay, adzəkà matsa à gəl ahənay kà, maŋaviya apəhla vok ala babay. ²⁷ Azlamagamza aña dza aña guf tasà à wañ tagòdal: ‘Məŋga, kasləkà kà fofulo delga à guf aŋak à abà mi ya, maŋaviya uwanay ma asà à wañ ma lala aya la?’ ²⁸ Agòd à atà: ‘Uwaga kà masla məzam gulo la uwana adəhà kiya uwaga’. Kiya uwaga

☆ 13:15 13.15 Yesayya 6.9-10

azlamagamza tanàval, tagòdɔfɔl: ‘Lagwa ma, asa à ka mēday mēdàtsəf à ahəŋ ay?’ ²⁹ ‘Awaŋ’, agòf à atà: ‘Baŋa la katsəfaw maŋaviya à ahəŋ kà, zlahaw kà, kadàtsəfawla hi gà, ³⁰ sàkàwwal, tahən la slaka gà tsərəh à matsəf tatak. La kaslà uwatà kà, gədàgòf à azlaməna matsəf tatak: Tsəfəw kà maŋaviya dadəŋ, wəfəhəwəŋ təmtatəm kà matəl à gay, ŋgaha la lig la ahəŋ kà, dəwgəla hi gulo à mtəga, gədàgòf à azlaməna matsəf tatak’.”

Gay la gay la abà aŋa tsəhay hamadz

(Mark 4.30-32; Luka 13.18-19)

³¹ Yesu apəh à atà gay la gay la abà anik aya, agòf à atà: “Makoray Zəzagəla kà, məgagazləla kà la tsəhay hamadz uwana atsa à uda la lig gày aŋa dza. ³² Masla la uwana à tsəh azlatsəhay anik anik à tsəh gesina, ama baŋa adazigəŋay kà, masla la uwana aɔuwa azlaahəf anik, apak magol ahəf tsərəh à uwana azladɔyan tasaha à waŋ kà maŋaləh gày aŋatà à afik.”

Gay la gay la abà aŋa tatak maməsl tatak ala

(Luka 13.20-21)

³³ Yesu apəh à atà gay la gay la abà anik aya, agòf à atà: “La mana gəgagazləla makoray Zəzagəla ma? Makoray Zəzagəla kà kalkal la tatak maməsl tatak ala, uwana mis akotsin à pəhəw dogum zlo à tsəh uwana aɔfəh kilo dzik səla gəl aŋha səla, tsərəh à uwana aməsl magol pəhəw uwaga ala gesina.”

Kà mana Yesu apəhay kà la gay la gay la abà ma?

(Mark 4.33-34)

³⁴ Yesu apəh uwaga gesina à maham à ahəŋ dza kà la gay la gay la abà. Apəh à atà gay la kokufa la gay la gay la abà aw, ³⁵ kà gay aŋa masla mapəhal gay à ahəl aŋa mapəhla à azladza aŋa magəf à afik:

‘Gədəpaha à atà kà la gay la gay la abà,

Gədəpəhatəla tatak mahəf vok à ahəŋ gə uwana agə dagay madzəka vok aŋa gudəŋ à vok.’[☆]

Yesu apəhla godega aŋa gay la gay la abà

aŋa maŋaviya uwatà ala

³⁶ La lig la ahəŋ Yesu asək à maham à ahəŋ dza à ahəŋ, awul à mtəga. Azlaməna matapla la slaka aŋha tazə vok à slaka aŋha kà manaval godega aŋa gay la gay la abà uwatà: “Pəhanula gay la gay la abà aŋa maŋaviya uwana la guf hi la abà!” ³⁷ Yesu awulla atà ala la kiya uwanay: “Iyay, dza uwana aslək fofulo delga kà, uwaga kà Kona aŋa dza,

³⁸ guf kà, uwaga kà gudəŋ à vok, fofulo delga kà, azladza uwana azlaan̄a makoray Zəzagəla, ŋgaha maŋaviya bay kà, azlaan̄a masla mawisiga. ³⁹ Masla məzam uwana akokos maŋaviya uwaga kà seteni; təla matsəf tatak uwaga, kà madəv à gay gudəŋ à vok, azlaməna matsəf tatak kà azlamalika. ⁴⁰ Bokuba uwana tawəfəh maŋaviya à akəl à gay kà, kiya uwaga adəpaka vok la madəv à gay gudəŋ à vok babay. ⁴¹ Kona an̄a dza adəsləl azlamalika an̄ha à ahəŋ, ŋgaha tadətsatsam à uda la makoray an̄ha la abà azladza uwana tasokw dza à tsakana à abà gesina, la azladza uwana tadəh mawisiga. ⁴² Tadəwuts atà à gudəh akəl uwana à abà, matuway la mapəf slid la tsəh ala terawawa la abà. ⁴³ Ama azlauwana takəs gay an̄a Zəzagəla kà, atà kà tadəudəy bokuba afats la makoray an̄a Baba Zəzagəla la abà. Tsəbəwwal sləm lela, à ban̄a sləm aga akul lakəl.”

Gay la gay la abà an̄a ləmana mahadəŋ à ahəŋ gə

⁴⁴ “Makoray Zəzagəla kà kalkal la ləmana uwana mahadəŋ à ahəŋ gə la guf la abà. Dza anik abəz à ləmana uwaga, ŋgaha ahadəŋ à ahəŋ aya. Masla arab, ahad madawla uwana akoray gesina, ŋgaha asukwla guf uwatà.”

Gay la gay la abà an̄a tatak bədə

⁴⁵ “Makoray Zəzagəla kà, kalkal la masla matsakalay uwana ayəh azlatatak bədə delga delga gə. ⁴⁶ Mok uwana adabəz tatak bədə uwana delga gə, tsakalay an̄ha zlazladə kà, aday, adawul tatak uwana akoray gesina, ŋgaha asukw la tatak bədə uwatà.”

Gay la gay la abà an̄a dzarawa

⁴⁷ “Makoray Zəzagəla kà kalkal la dzarawa uwana aduway à iyaw à abà uwana ahəl tsəhay tatak anik anik gesina. ⁴⁸ Mok uwana adahən ala, azlaməna makas kilfi tabiyan̄ à uda, ŋgaha tadzəh madzay kà makəs kilfi delga delga à takosà à abà, ama uwana delga aw kà, tafətukw ala. ⁴⁹ Kiya uwanay à uwana adəpak à vok la makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok: Azlamalika tadəsa à ahəŋ kà mavəh azlamawisiga ala la azladelga, ⁵⁰ ŋgaha tadəfətukw azlamawisiga à gudəh akəl à abà. Tadətaway la mapəfəh slid la tsəh ala, la abatà.”

Ləmana mawga la ləmana maviyaga

⁵¹ “Katsenaw uwaga gesina nəma ay?”, Yesu agəd à atà. “Iyay”, tagədəf. ⁵² ŋgaha agəd à atà: “Kiya uwanay zla, kəla masla mapəhla wakitə mapəhay uwana ala apək masla asik an̄a makoray Zəzagəla kà, masla kà bokuba zil gəy

uwana ahəl à uda la ləmana aṅha la abà azlatatak mawga la azlamaviyaga.”

Azlaməna gudəṅ Nazaret tadinḡ gəl à Yesu à vok aw
(Mark 6.1-6; Luka 4.16-30)

⁵³ Mok uwana Yesu adadəv azlagay la gay la abà uwaga à gay kà, adà aṅha la abata. ⁵⁴ Nḡaha awùl à gudəṅ uwana à abà azigèn la abà, adzəkà matapatàla azlatatak la gày madəv kudfa anata la aku, nḡaha azladza gesina kà ləv avàläh à atà à gay gesina, tagòd: “Haṅkəli uwanay ma abəzal ma lala? Kakay asla kà madəhəṅ azlanadzipo uwanay ma? ⁵⁵ Masla kà bəzi aṅa masla mapəɸ ahàf təga aw uwà? Mariyama la uwana iyà aṅha aw takay? Yakuba, Yusufu, Səmon, nḡaha Yahuda la uwana azladedda aṅha təga aw takay? ⁵⁶ Azladedda aṅha dəgam gà bay kà, atà la abanay kəla mavakay aw takay? Nḡaha ma lala abəzal ndzəɸa uwaga zlam la?” ⁵⁷ Kà uwaga à uwana tadinḡ gəl à masla à vok aw. Ama Yesu agòd à atà: “Masla mapəhal gay à ahəl kà lala beyli kà takəs gay aṅha, ama la gudəṅ aṅha uwana tayyà à abà baṅaw la huf gày aṅha kà, takəs gay aṅha aw.” ⁵⁸ La abata kà Yesu aɸahà azlanadzipo ṅuv pəra kà uwana tadinḡ gəl à masla à vok aw.

14

Madzugway aṅa Herod lakəl aṅa Yesu
(Mark 6.14-29; Luka 9.7-9)

¹ La zamana uwatà, Herod sufəl aṅa Galili avərə gay kà mapəhay lakəl aṅa Yesu. ² Agòd à azlaməna magamza aṅha: “Yuhana masla madàh batem kà, adawul à uda la mamətsay, kà uwaga à uwana aga la maslay kà madàh azlanadzipo kiya uwanay.”

Makəɸ Yuhana masla madàh batem

³ Tekedik kà, Herod la uwana avà tetəvi kà makəs Yuhana, awàɸəṅ, nḡaha adùw à daṅay kà lakəl aṅa mis aṅa deda aṅha Filip, uwana sləm aṅha Herodiya. ⁴ Kà uwana Yuhana agòd à Herod: “Azlayla kà, kà kak aṅa mazəb Herodiya kà aṅa mis aw.”[☆] ⁵ Herod asəl makəɸ Yuhana, ama guba akəs kà azla Yahudiya, kà uwana gesina anata tanəṅà Yuhana kà bokuba masla mapəhal gay à ahəl aṅa Zəzagəla kà mapàhla azladza.

⁶ Mok uwana mavakay uwana tayyà Herod adadəbà, tahàb madəvaday la mavakay uwatà. Dugu aṅa Herodiya ahàb dəs la huma aṅa azladza uwana tazàläh atà. Dəs uwatà, adà à ləv aṅa Herod à tsəh, aràbàṅ, ⁷ tsərəh à uwana

☆ 14:4 14.4 3Musa 18.6; 20.21

azùw mawad̄ay kà mav tatak à dugu uwaga kəla tatak uwana anavay gesina. ⁸ La mapəhal aᅇa iyà aᅇha, agòd̄ à sufəl: “Nàts gi gəl aᅇa Yuhana à tasà à abà, kavà à gi.” ⁹ Kay, uwaga azà à sufəl mən̄ga, ama kà mazuw mawad̄ay aᅇha, ᅇgaha la azladza uwana azàläh atà kà, avà tetəvi kà mad̄ah uwaga. ¹⁰ Aslèl dza kà mad manats gəl aᅇa Yuhana masla mad̄ah batem à waᅇ la daᅇay. ¹¹ Tasələ gəl uwatà à waᅇ la tasà la abà, tavà à dahalay, masla bay adàla à iyà aᅇha. ¹² La lig la ahəᅇ azlaməna matapla la slaka Yuhana masla mad̄ah batem, tasà à waᅇ, tazəb̄ vok aᅇha kà mad malay. La lig la ahəᅇ, tahəd̄ kà mapəh tatak uwana apakà vok à Yesu.

*Yesu avà tatak may à zil dəbow zlo
(Mark 6.30-44; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)*

¹³ Mok uwana Yesu atsənà uwaga, atsizlla ala la abatà la kəslah iyaw, kà mad aᅇha à kəsaf à abà kokud̄a gəl aᅇha. Ama uwana maham à ahəᅇ dza atsən̄ uwaga kà, tasà à uda la gudəᅇ la abà, ᅇgaha tanəfà Yesu la maguway la gay gərdza. ¹⁴ Mok uwana Yesu adasa à ahəᅇ la kəslah iyaw la afik, anəᅇà maham à ahəᅇ dza aᅇuvaw. Vok ahəmal kaykay kà azladza uwaga, ᅇgaha adzəkà mawar atà ala la d̄uvats aᅇatà la abà gesina.

¹⁵ Uwana mokokhu adasa à waᅇ kà, azlaməna matapla la slaka aᅇha tazà vok à slaka aᅇha, tagòd̄al: “Vəđ adagay, ᅇgaha slaka uwanay kà fəta aya. Sàk à maham à ahəᅇ dza tadà aᅇatà à huđ gudəᅇ, kà atà aᅇa mayàh huđ aᅇatà à gay.” ¹⁶ Yesu awùlla atà ala: “Akəsa vok kà atà aᅇa madiy aᅇatà aw, akul la gəl aᅇkul, vaw à atà tatak may.” ¹⁷ Ama tagòd̄al: “La abanay kà kaf gay bərsəw zlo la kilfi səla pəra aga anu la ahəl.” ¹⁸ Yesu agòd̄ à atà: “Sàwgəla à waᅇ à abanay dadəᅇ.” ¹⁹ Yesu agòd̄ à maham à ahəᅇ dza: “Dzàw madzay la kəsaf la afik!” ᅇgaha masla ahəl kaf gay bərsəw zlo la kilfi səla uwatà, anəᅇà à zagəla, “Kikay”, agòd̄ à Zəzagəla. Atsəkà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aᅇha, ᅇgaha azlaməna matapla uwaga tavàh à maham à ahəᅇ dza uwatà bay. ²⁰ Kiya uwaga kəla uwabeyuwi azùw, kəla aᅇa may aᅇha. Azlaməna matapla tahamà à gay à matəm à atà à ahəl gà à vok, takosà kulo gəl aᅇha səla à uwana atəmal à atà à ahəl la kaf zlo la kilfi səla uwaga la abà. ²¹ Matugway aᅇa azlazil uwana tazùw kaf kà, aslay dəbow zlo kokud̄a matugw azlamis la azlabəza.

*Yesu aday la gəl dərəv
(Mark 6.45-52; Yuhana 6.15-21)*

²² Kiya uwaga Yesu agòd à azlamèna matapla la slaka anha kà: “Dàw à kèsлах iyaw à afik, katsèvokaw à gay dèrèv à uda anik kà gi, gi kà: ‘Mada anjulo zlà’, gègod à maham à ahèj dza.” ²³ Uwana tavàh vok ala, ahàd à gudèj anik à afik kokudfa gèl anha kà madèv kudfa. Vèd abèzal à gèl la abatà. ²⁴ Kèsлах iyaw babay kà adaday kà kèrkèr. Afad atèrèbà atà, kà uwana tagolà à humà à gay. ²⁵ Zwek la humà la gay la matuway gotsak teraṇa, Yesu adà à awtày à slaka azlamèna matapla anha la maday lakèl iyaw. ²⁶ Ama mok uwana tanèṇàṇ aday la gèl iyaw kà, tasèkùlàh à tsèh ala kà guba, “Uwaga kà tatak mavavat dza”, tagòd, ṇgaha tadzèkà mawiyay guba. ²⁷ Ama katskats Yesu abadfatàmà: “Karuwaw vok à ahèj aw, gi ṇuwà, guba akès akul aw!”, agòd à atà. ²⁸ Piyer abadalmà, agòdal: “Sufèl, baṇa kak dziri kà: ‘Sà à waṇ’, gòd à gi, gèda à awtày la gèl iyaw!” ²⁹ “Sà à waṇ”, Yesu agòdal. Piyer asà à ahèj la kèsлах iyaw la afik, adzèkà maday la gèl iyaw kà mad à slaka Yesu. ³⁰ Ama uwana anèṇàṇ afad adzèkà madèfay kà, adzèkà masèkulay la mad à iyaw à abà, adzèkà mawiyay: “Sufèl, bèlla gi!” ³¹ Katskats Yesu abiyà ahàl ala, akès la ahàl, ṇgaha agòdal: “Kayyà, madinjal gèl à vok anjak kà à tsèh ala, kà mana kadzurkway la lèv anjak la tsèh ma?” ³² Tadà à kèsлах iyaw à afik atà sèla, ṇgaha afad adèd aya aw, adzà à ahèj titi. ³³ Kiya uwaga azlamèna matapla uwana la kèsлах iyaw la afik takèdèd à ahèj la humà anja Yesu, tagòdal: “Ndzer, kak Kona anja Zèzagèla.”

Yesu awar azlamèna dufvats ala la kutso Genesaret (Mark 6.53-56)

³⁴ Mok uwana tadà à uda la dèrèv la abà kà, tabèz à makoray anja Genesaret à abà. ³⁵ Bokuba uwana azladza la gudèj uwatà tasèl Yesu kà, tazàhà gay anja mas à waṇ anha la hud gudèj gesina, ṇgaha tahamàhla azlamèna dufvats à waṇ gesina. ³⁶ Tadèv kudfa à Yesu kà azlamèna dufvats tabèz tetèvi kà madèbani amiyaka gay anja lukut anha pèra, ṇgaha dza gesina uwana adèbani kà awur ala la dufvats anha la abà.

15

Matapla uwana asa à waṇ la slaka azlababa madzidziga (Mark 7.1-13)

¹ Azla Farisèya la azlamèna matapla mapèhay anja Zèzagèla tasà à waṇ la Urusalima, tasà à slaka Yesu la magòdal: ² “Kà mana azlamèna matapla la slaka anjak kà takès mapèhay anja azlababa madzidziga aw ma? Kà

mana tapalàh ahàl bokuba uwana matapla gami apəhay kà mazuw tatak may aw ma?" ³ Yesu awùlla atà ala, agod à atà: "Akul ma, kà mana kakəsaw mapəhay aña Zəzagəla aw, kanəfaw kà matapla aña gəl aŋkul ma?" ⁴ Tekedik kà Zəzagəla agod kà:

'Zlèbà baba aŋak la iyà aŋak'

ŋgaha

'Dza uwana apəh mawisiga lakəl aña baba aŋha baŋaw aña iyà aŋha kà azlayla mamətsay.'[☆]

⁵ Ama akul kà kagodfaw kà: 'Baŋa dza agod à baba aŋha baŋaw à iyà aŋha: Humà tatak gulo, uwana gəfàhla sləray kà, annaka gəslala vok aña mav à ka mazlak ka, uwaga kà tatak maf à ahəŋ gə kà aña Zəzagəla.' ⁶ Kiya uwaga kà, dza uwaga anəkudə kà mazlakay baba aŋha baŋaw iyà aŋha aya aw. Kiya uwaga à uwana kakəlaw mapəhay aña Zəzagəla ala, kà akul aña manəf matapla aña gəl aŋkul. ⁷ Akul azlaməna magolla dza, azlawla Yesayya masla mapəhal gay à ahàl apəh lakəl aŋkul, agod:

⁸ 'Azladza uwanay kà tazləb gi la paŋaw deyday pəra.

Ama ləv aŋatà kà kərkər la gi.

⁹ Makəded à ahəŋ uwana azladza uwanay takəded à gi à ahəŋ kà deyday,

Kà uwana atà tapàhla ala kà masəlay aña gəl aŋatà, uwana mapəhay aña dza pəra.'"[☆]

Uwana adàh àlàh à dza à vok

(Mark 7.14-23)

¹⁰ La lig la ahəŋ Yesu azàl à maham à ahəŋ dza agod à atà: "Tsənàwwàŋ, fàwwal sləm lela: ¹¹ Tatak mazuway uwana ada à gay à awtày, la uwana adàh àlàh à dza aw, ama uwana atsa à waŋ la gay la awtày, la uwana adàh àlàh à dza."

¹² Azlaməna matapla aña Yesu tazà à vok à slaka aŋha, tagodfal: "Kasəl kà gay aŋak uwanay kà azin azla Farisəya à gəl kayak aw takay?" ¹³ Awùlla à atà la magodfay: "Kela fofulo uwana Baba gulo uwana la zagəla la afik asləkà aw kà, adəgay mabəf à ahəŋ gə. ¹⁴ Sàkàw atà, atà azlaməna makas azlaguləf à ahàl. Ama baŋa akəs guləf anik à ahàl kà, atà səla nna tadəsokw à afək à abà." ¹⁵ Piyer atsəval gay aŋha à gay, agodfal: "Sànula à uda à gay la gay la abà uwaga!" ¹⁶ Yesu agod à atà: "Akul babay kà kaslaw matsən uwanay aw takay? ¹⁷ Kasəlaw kà kəla tatak uwana ad à hud aña dza kà aguw à uda la godega aw takay? ¹⁸ ŋgaha babay kəla tatak uwana aguwa la gay aña dza kà asà à uda kà la ləv la tsəh, uwaga la uwana adàh àlàh à dza à vok.

19 Kà uwana la ləv la tsəh la uwana madzugway mawisiga atsa à uda adàla dza à makəf dza à abà, à gəl gaw à abà, à mabila à abà, à limlim à abà, à gəl à abà, à fida à abà, ɲgaha à mapàh mawisiga lakəl aɲa azladza anik à abà babay. 20 Uwaga la uwana adfàh àlành à dza à vok, ama mazuw tatak la kokudfa mapal ahəl bokuba uwana manəbay aɲkul agòf kà, adfàh àlành à dza à vok aw."

*Yesu atà la mis uwana asəl Zəzagəla aw
(Mark 7.24-30)*

21 Yesu atsizilla ala la abatà, ahəd à kutso uwana à abà nekwa la gudəɲ Tir la Sədon. 22 Mis Kananiya uwana adzà à ahəɲ la gudəɲ uwatà, asà à waɲ à slaka aɲha, adəval kufda: "Məɲga, Kona aɲa David, vok aham à ka kà gi. Dugu gulo la zagəla zagəla lakəl məɲga, uwana atərəbəɲ kaykay." 23 Ama Yesu apakwà gay məslək aw. Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aɲha tasà à waɲ, tagòf à Yesu: " 'Dà aɲak', gòf à mis uwaga, anəf anu la tsəh la gay." 24 Yesu awùlla à uda: "Gi kà gəga masləl gi à waɲ kà, kà aɲa azlatuwaɲ mazàhla gə Isərayel pəra." 25 Ama mis asà à waɲ, akədéd à ahəɲ la huma aɲha la magòfal: "Məɲga, kamkam zlak à gi." 26 Yesu awùlla à uda, agòfal: "Delga kà mazəb kaf aɲa azlabəza kà maməl à azlakəda à ahəɲ aw." 27 "Iyay nəma, Məɲga", mis agòfal. "La kità babay kà, azlakəda kà tatsatsəm mapətsəh pətsəhga uwana atəf kà azlaməɲga à vədah." 28 Kiya uwaga Yesu awulàlla, agòfal: "Hay, mis, madɲal gəl à vok aɲak kà məɲga, tatak uwana kayahay kadàbəzal." ɲgaha dugu aɲha awùr ala la kaslà uwatà.

Yesu awar azlaməna dʻuvats ala aɲuvaw

29 Yesu adà aɲha la abatà, ahəd à gay dərəv aɲa Galili, à gudəɲ à afik, adzà madzay la abatà. 30 Maham à ahəɲ dza aɲuvaw tasà à waɲ à slaka aɲha, tasàhla azlaməna dʻuvats à waɲ: Azladeri, azlaguləf, azlamakalàh gə, azlabada, ɲgaha azlatsəhay anik gesina babay. Tahamà atà à huma aɲa Yesu, ɲgaha awarətàla. 31 Ləv avàlành à azladza à gay məɲga, kà uwana tanəɲà kà azlabada tavats gay, azlamakalàh gə tawàrla, azladeri tadày, ɲgaha azlaguləf bay tanəɲla. Tadzəka mazləb Zəzagəla aɲa Isərayel.

*Yesu avà tatak may à zil dəbow ufad
(Mark 8.1-10)*

32 Yesu azàl azlaməna matapla la slaka aɲha ɲgaha agòf à atà: "Kay, vok aham à gi kà azladza uwanay, kà uwana mahənay makər atà la slaka gulo, ɲgaha tatak may adadàv kà atà à gay, asa à gi maduw atà à gəl la may gə aw, kà uwana may adàkadf atà asik à gəl, tadətəf à ahəɲ la tetəvi la

ama.” ³³ Azlaməna matapla la slaka aṅha tanàval à gay ala: “Lala mēbēz tatak may mēṅga kà aṅa azladza kat uwanay la kəsaf uwanay la abà la?” ³⁴ Yesu anàv à atà gay ala, agòd à atà: “Kaf gay bēsew nna aga à akul la ahàl ma?” Tagòdal: “Gay bēsew mēdēf, la azlabəza kilfi ṅuv ṅuv.” ³⁵ “Kiya uwaga dzàhàw madzay”, agòd à maham à ahəṅ dza. Maham à ahəṅ dza tadzàhà à madzay. ³⁶ La lig la ahəṅ ahəl kaf mēdēf la azlabəza kilfi uwatà, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, akàlànhəṅ ala, ṅgaha avà à azlaməna matapla la slaka aṅha, kà atà aṅa mavàh à maham à ahəṅ dza. ³⁷ Kəla uwabeyuwi aṅatà azùw kəla may aṅha. Matam à atà à ahəl gà kà, azlaməna matapla tahàmalla à gay à vok takosà mēdēf aya. ³⁸ Azlaməna mazuw tatak uwaga kà zil dəbow ufaɗ kokuɗa matugw azlamis la azlabəza. ³⁹ Mok uwana “Dàw wurwur”, Yesu adagodiya à maham à ahəṅ dza kà, ahàd à kəslah iyaw à afik kà maday à kutso aṅa Magadan à abà.

16

Azla Farisəya la azla Sadukiya tanav nadzipo (Mark 8.11-13; Luka 12.54-56)

¹ Azla Farisəya la azla Sadukiya tazà à vok à slaka Yesu, kà mavavarəṅ, tanàv à Yesu kà mapəhatàla la nadzipo la abà kà ndzəɗa aṅha kà atsa à ahəṅ kà la Zəzagəla. ² Ama Yesu awùlla atà ala: “La matəɗ à ahəṅ afats kagodaw kà: ‘Baṅa mēlo, atəv à tsəh la matəɗ à ahəṅ afats kà, lebəṅ kà məl adàhəɗay’, kagodaw. ³ Ama la gay bebəṅ gà kà kagodaw: ‘Iyaw adəsuyway lakana, kà uwana zagəla atəv à tsəh’. Akul kà, kasəlaw mavàh mēlo aṅa zagəla ala, ama kà mana kasəlaw mavàh masəlay aṅa zamana uwanay ala aw ma? ⁴ Azladza aṅa zamana uwanay kà azlamaksafər, azlamabila la huma Zəzagəla aw, tanavay azlanadzipo, ama nadzipo la ahəṅ aw, say masəlay aṅa Yonas pəra”. La lig la ahəṅ asàk atà à ahəṅ, adà aṅha.

Tatak may avika à azlaməna matapla kà mazəb à ahəl (Mark 8.14-21)

⁵ Mok uwana azlaməna matapla taguway la gay dərəv à uda kà avikà à atà kà mazəb tatak may à ahəl. ⁶ Kiya uwaga Yesu agòd à atà kà: “Dahàw han̄kəli, nəṅàwla gəl aṅkul kà tatak maməsl tatak ala aṅa azla Farisəya la azla Sadukiya.” ⁷ Azlaməna matapla tadzəka magodəy kà atà kà atà: “Iyay, apəh kiya uwanay kà, kà uwana mēzəb tatak may à ahəl aw”, tagòd. ⁸ Yesu atsənà madzugway aṅatà, agòd à atà: “Kà mana kavàtsaw gay la tsəh ala kà akul à akul ma? Kà uwana tatak may aga à akul la ahəl aw

takay? Madiŋal gel à vok aŋkul kà à tsəh ala. ⁹ Tsəràh à lakana babay kà, katsənawwan aw takay? Dzùgwàw lakəl aŋa kaf gay bərsew zlo uwana gətsàkàŋ ala kà aŋa azlazil dəbow zlo tsi. Kasəlaw ma takosà nna atəmal à tsəh ala ma? ¹⁰ Dzùgwàw lakəl aŋa kaf mədəf uwana gətsàkàŋ ala kà aŋa azlazil dəbow ufaɸ aya tsi. Nŋaha ma takosà nna atəmal à tsəh ala babay aya ma? ¹¹ Kà mana katsənàwwàn kà gəpəh à akul kà lakəl aŋa tatak may aw ma? Nəhàwla gəl aŋkul kà tatak maməsl tatak ala aŋa azla Farisəya la azla Sadukiya.” ¹² Kiya uwaga kà, azlaməna matapla tatsənàŋ kà apəh à atà kà lakəl aŋa manəŋla vok kà tatak maməsl tatak ala aw, ama kà mapəhla ala aŋa azla Farisəya la azla Sadukiya.

*Piyer apəhla ala kà: Yesu kà Kristu
(Mark 8.27-30; Luka 9.18-21)*

¹³ Yesu ahəd à kutso uwana à abà nekwa la Zəsare aŋa Filip, anəv azlaməna matapla la slaka aŋha la gay ala: “Mana azladza tapəhay lakəl aŋa Kona aŋa dza ma?” ¹⁴ Tawulàlla: “Azladza anik tagoɸ kà: ‘Kak Yuhana masla maɸàh batem’, azlaanik tagoɸ kà: ‘Kak Eliya’, nŋaha azlaanik aya tagoɸ kà: ‘Kak Yeremiya, banaw masla mapəhal gay à ahəl anik’ ”, tagoɸ. ¹⁵ “Iyay zla, akul ma gi uwa kagoɸaw tak uwa?”, Yesu agòɸ à atà. ¹⁶ Səmon Piyer awùlla à uda agòɸal: “Kak Kristu, Kona aŋa Zəzagəla uwana la sifa aŋa tsəràh à awtəy.” ¹⁷ Kiya uwaga Yesu agòɸal: “Kak la marabay, Səmon kona aŋa Yuhana, kà uwana dza asik à uwana apəhakala dziriga uwaga aw, ama Baba gulo uwana la zagəla la afik la uwana apəhakala uwaga. ¹⁸ Nŋaha gi, gəgoɸ à ka: Kak Piyer, uwana asal magoɸay kà: Dzəgla, nŋaha la dzəgla uwanay la afik la uwana gədàŋal maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla gulo, bà mamətsay bay kà, adàslal à vok aw. ¹⁹ Gədàvə à ka tsəkurəm aŋa makoray Zəzagəla à ahəl: Uwana kawaɸəŋ la vəɸah adəgay mawaɸəŋga la zagəla, uwana kapələŋ ala la vəɸah adəgay mapələŋ ala gə la zagəla la afik babay.” ²⁰ La lig la ahəŋ Yesu afàh akur à azlaməna matapla à lig la slaka aŋha, kà atà aŋa mapəhay à dza anik kà masla Kristu aw.

Yesu apəh gay mamətsay aŋha à ahəŋ

*la mawul à uda aŋha la mamətsay
(Mark 8.31-9.1; Luka 9.22-27)*

²¹ Dagay la kaslā uwatà Yesu adzəkà matapla azlaməna matapla à slaka aŋha la dazuwaya la magoɸay: “Azlayla kà vok kà, gəda à Urusalima, nŋaha kà gi aŋa mas nŋərpə

mənğa la abatà la ahàl aña azlamasiga, la azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, nğaha aya la azlaməna mapəhla mapəhay ala. Tadəkəf gi, nğaha la mahənay maməkər gədəwul à uda la mamətsay.”²² Kiya uwaga Piyer akəs à fəta à awtəy nğaha adəl à gəl, agòfal: “Zəzagəla anəŋla ka Sufəl, uwaga adəbəz à ka aw!”²³ Ama Yesu agolà vok, agòf à Piyer: “Zà à gi vok kərkər, kak seteni, kak masla matsalla à gi matekwid la tetəvi gulo la ama, kà uwana madzugway aňak kà aña azladza vədah awkà uwana asà à Zəzagəla aw.”²⁴ Nğaha la lig aña uwaga la ahəŋ Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aňha: “Baňa dza asal manəf gi kà, asak à maf sləm à gəl aňha, nğaha azəb ahəf mamətsay aňha, nğaha anəf gi.”²⁵ Dza uwana asal matəf gəl aňha, adəziŋ ala, ama dza uwana az gəl aňha ala kà gi, adəbəl gəl aňha.²⁶ Mana akəs vok à dza, uwana akor gudəŋ à vok gesina, nğaha masla adəz gəl ala la huma la gay bawbaw ma? Tatak la ahəŋ dza avəy kà masukwla sifa aňha takay?²⁷ Kona aña dza adəsa à waŋ la mazləbay aña Baba aňha la abà la azlamalika aňha, nğaha adəpəlay à kəla dza la tsəhay madəhəŋ aňha uwana adəhəhəŋ.²⁸ Haday, gəpəh à akul la dziriga: Azladza anik la tataka aňkul la abà la abanay kà, tadəmətsay dəŋ aw, say baňa tanəŋ Kona aña dza atsa à waŋ la makoray aňha.”

17

Mabədlə vok aña Yesu la gudəŋ la afik (Mark 9.2-13; Luka 9.28-36)

¹ Mahənay mukwa la lig aňha la ahəŋ, Yesu azəb Piyer, Yakuba nğaha Yuhana, deda aña Yakuba, nğaha adəla atà à gəl gudəŋ kərkər gə à afik, kokudə gəl aňatà.² Abədlə vok la huma yewdi aňatà, hudəf adi aňha aňərəzlla atà à adi bokuba afats, nğaha lukut aňha aùf təlla.³ Nğaha azlaməna matapla makər uwaga tanəŋà Musa atà la Eliya, tavəts gay la Yesu.⁴ Kiya uwaga Piyer agòf à Yesu: “Sufəl delga à uwana məga la abanay zla. Baňa asa à ka gəts safsaf makər à abanay, tekula aňak, tekula aña Musa, tekula aña Eliya.”⁵ La mok uwana Piyer abadmə, habaga akəl atà, mələs magol magodugodu à adi tabadamma, la habaga uwatà la abà kà kuda atsəŋ la magòfay: “Uwanay kà bəzi gay ləv gulo, gərabay mənğa, mənğa kà masla. Tsəbəw sləm à masla lela.”⁶ Mok uwana azlaməna matapla tatsəŋ kuda uwaga kà, guba akəs atà, takədəc à ahəŋ la huma aña Yesu.⁷ Yesu azà à vok à slaka aňatà, nğaha abək atà à ahəl

* 17:5 17.5 1Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1

à gəl: “Tsizlâwla guba akəs akul aw”, agòd à atà. ⁸ Tawàlla gel à afik, ama tanəṅà dza anik aw say Yesu kokudà gel aṅha pəra.

⁹ Mok uwana tatsàh à ahəṅ la gudəṅ la afik, Yesu afahà à atà akur à lig: “Kapəhaw à dza lakəl aṅa tatak uwana kanəṅàwwàṅ tsərəh à mok uwana Kona aṅa dza adàwul à uda la mamətsay aw.”

¹⁰ Ngaha kiya uwaga azlaməna matapla tanàv à Yesu: “Kà mana azlaməna mapàhla mapəhay ala tagod kà: ‘Eliya adàtsa à vok à waṅ ma?’” ¹¹ Awùlla à atà ala: “La dziriga Eliya atsa à waṅ kà madàh tatak à ahəṅ la tetəvi aṅha. ¹² Ama gəgod à akul kà, Eliya kà adasa à waṅ dagay uwarà, ama azladza tasəl kà masla aw, tafahàlànṅ à vok bokuba uwana asà à atà. Kiya uwaga babay tadàcfəhəṅ à Kona aṅa dza la gel aṅha.”

¹³ Kiya uwaga à uwana azlaməna matapla tatsənàṅ à uwana apəh à atà gay lakəl aṅa Yuhana masla madàh batem.

Yesu awur bəzi uwana ala la masasəfok mawisiga lakəl (Mark 9.14-29; Luka 9.37-43)

¹⁴ Mok uwana tabəzay à slaka uwana maham à ahəṅ dza la ahəṅ, dza anik azà à vok à slaka Yesu akədècfal à huma, ¹⁵ agòdfal: “Məṅga, vok aham à ka, kà bəzi gulo uwana la đuvats tatagà akasay, atərəb à ahəṅ kaykay, ngaha babay atadàh à akàl à abà, à iyaw à abà aya babay. ¹⁶ Gəsəlla à azlaməna matapla la slaka aṅak à waṅ, ama taslala vok aṅa mawurəṅ ala aw.” ¹⁷ Yesu agòd à atà: “Kayyà, akul azladza dzaṅdzaṅga, ngaha mawisiga, dagay mbà mədàdz à ahəṅ anina ma? Tsərəh mbà, gədàbasahakulaṅ ma? Lagwa sawgəla bəzi uwatà à abanay!” ¹⁸ La abatà Yesu aslèh məl à masasəfok mawisiga à gəl, ngaha masasəfok mawisiga uwaga asà à uda la bəzi uwaga la abà, awur ala la mok uwatà.

¹⁹ La lig la ahəṅ, azlaməna matapla la slaka aṅha tazà à vok à slaka aṅha, tanàval à gay ala: “Kà mana məslalla vok, kà masəlla masasəfok mawisiga uwaga à uda aw ma?” ²⁰ Yesu agòd à atà: “Kà uwana madiṅal gəl à vok aṅkul asla aw! Haday, la dziriga: Agay madiṅal gel à vok aṅkul à gay la ahəṅ bà kat tsəhay hamadz kà, naka kaslawwalla vok aṅa magod à dadəgwal uwanay: ‘Zà à vok la abanay!’, ngaha masla aslala vok aṅa maz à vok. Tatak la ahəṅ adəf à akul gay à ahəṅ aw. ((²¹ Ama say la madəv kudà la makəs nəlay la uwana, dza aslala vok aṅa masəla à tsəhay masasəfok mawisiga uwanay à uda!))”

Yesu apəh gay mamətsay aŋha la mawul à uda aŋha kà masəla

(Mark 9.30-32; Luka 9.43-45)

²² Vuɗ tekula, mok uwana azlaməna matapla la slaka aŋha tagà la kutso Galili, Yesu agòɗ à atà: “Kona aŋa dza kà tadàvày à ahàl aŋa azladza. ²³ Tadàkəɗfay, ama la mahənay mamakər adàwul à uda la mamətsay.” Azlaməna matapla tadzà à ahəŋ la mazaw la gel la abà məŋga, kà gay uwaga.

Mapəl hadama aŋa məŋ gày Zəzagəla

²⁴ Mok uwana Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tabèz à Kapernahum, azlaməna mazəɓ hadama aŋa məŋ gày Zəzagəla tazà à vok à slaka Piyer, kà manaval à gay ala: “Piyer, məŋga aŋkul ma apəl hadama aŋa məŋ gày Zəzagəla aw takay?” ²⁵ “Iyay, apəlay”, Piyer agòɗfal. Mok uwana Piyer adà à gày la kay, Yesu adzəkà gay teraŋa, agòɗfal: “Mana kadzugway ma Səmon? Azlauwana tapəlay hadama baŋaw tapəl gəl à azlasufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay uwà? Azlaməna gudəŋ takay awma azlaməlok dza takay?” ²⁶ “Azlaməlok dza”, Piyer agòɗfal. Yesu agòɗfal: “Tsa kiya uwaga kà, azlaməna gudəŋ tapəlay aw. ²⁷ Ama kà mazin à atà à gəl aw kà, hād à dərəv à abà, ɗadūw kodzar aŋak à iyaw à abà, kilfi uwana kadàtsa à vok à makəsay kà, kadàpakw à gay aŋha kadàbəzal gursu la paŋaw aŋha la awtày kà, kadàhəlay, ŋgaha kadàbək à atà kà aŋami anu səla.”

18

Uwa məŋga gà uwa?

(Mark 9.33-37; Luka 9.46-48)

¹ La kaslà uwatà azlaməna matapla tazà à vok à slaka Yesu ŋgaha tanàval: “Uwa, məŋga gà la makoray Zəzagəla uwa?” ² Yesu azàla bəzi ŋuv gà, atsizllatəŋ à huma à gay, ³ agòɗ à atà: “Gəpəh à akul la dziriga: Baŋa kapakaw bokuba bəzi ŋuv gà uwanay aw kà, kadàdaw à makoray Zəzagəla aw. ⁴ Dza uwana tələmmaga bokuba bəzi uwanay kà, masla la uwana dza məŋga gà la makoray Zəzagəla. ⁵ ŋgaha: Dza uwana akəs bəzi ŋuv gà uwanay kà sləm gulo kà, akəs gi babay.”

Madukw mabəziga bəziga à tsakana à abà

(Mark 9.42-48; Luka 17.1-2)

⁶ “Dza uwana adukw mabəziga bəziga uwanay adinj gi gəl à vok, à tsakana à abà kà, ŋuləm kà aŋha kà tawadəl magol dzəgla à kuda, ŋgaha taduw à dərəv à abà. ⁷ Kayyà

ngørpa kà aña gudəŋ à vok uwanay, kà uwana aga la azla-tatak uwana adala dza à tsakana à abà. Dza aslala vok kà madəf gay à uwaga à ahəŋ aw, ama ngørpa agay la dza uwana abiy uwaga à waŋ.”

⁸ “Baŋa ahàl aŋak baŋaw asik aŋak la uwana adala ka à tsakana à abà kà, nàtsàh à tsəh ala, wùtsla kerkər la kak, ŋuləm kahàd à sifa dziriga à abà la ahàl tekula baŋaw la asik tekula, à kà kak aña mad à gày akàl uwana à abà amatsila aw la azlaahàl aŋak la azlaasik aŋak gesina aña koksikoksi. ⁹ Baŋa kà yewdi aŋak la uwana adala ka à tsakana à abà kà, bəf à adi ala, məlla kerkər, ŋuləm kahàd à sifa à abà ŋizliŋa ŋizliŋ la yewdi, kà kak aña mad à gày akàl uwana à abà amatsila aw aña koksikoksi la yewdi səla nna.”

¹⁰ “Dahàw haŋkəli kà mapəseyaw tekula aña azlabəza uwanay, kà uwana gəpəh à akul à vok à abà kà, la zagəla kà azlamalika aŋatà tatsizl à ahəŋ koksikoksi la huma aña Baba gulo, kà aŋatà.” ((¹¹ Kà uwana Kona aña dza asa à waŋ kà mayàh mabəl azlauwana tazahla.))

Gay la gay la abà aña tuwaŋ mazila gə ŋaha la uwana tabəzal

(Luka 15.3-7)

¹² “Mana kadzugwaw à baŋa dza akor tuwaŋ dzim, ŋaha tekula aŋatà azilà, asàk azladzik ladəga gəl aŋha ladəga gə uwanay la gudəŋ la afik, kà mad mayàh uwana azalà aw takay? ¹³ Gəgod à akul baŋa adabəzal kà, arabay mənğa kaykay à kà azladzik ladəga gəl aŋha ladəga uwanay tazàh ala aw. ¹⁴ Kiya uwaga babay, Baba aŋkul uwana la zagəla la afik kà, asal amiyaka tekula la tataka azlabəza gə uwaga la abà azila aw.”

Maday la maham gay à vok la abà

¹⁵ “Baŋa deda aŋak adahà à ka tsakana à vok, hād à slaka aŋha, pəh alla mawisiga aŋha, ama gəw kà akul səla səla pəra. Baŋa atsəb à ka sləm kà, kabəz deda aŋak aya. ¹⁶ Ama baŋa akwes kà matsəb à ka sləm kà, zàl à dza tekula à tsəh baŋaw səla, kà mapəhay lakəl aña gay uwaga gesina, kà magay la sayda aña azladza səla la afik baŋaw aña azladza makər bokuba uwana matsəteray apəhay. ¹⁷ Ama baŋa akweska matsəb à atà sləm kà, pəh uwaga à azlaməna madiŋal gəl à vok gesina; ŋaha baŋa atsəna à atà aw kà, pəkàw dza uwaga ala bokuba dza uwana asəl Zəzagəla aw, baŋaw kiya masla mazəb hadəma.”

Makweska baŋaw makəsay

¹⁸ “La dziriga gəpəh à akul uwana kawadawwaŋ la wəfah, adəgay mawadəŋga la zagəla, uwana kapəlawwaŋ

ala la vødfah, adàgay mapələŋ ala gə la zagəla la afik babay.”

Madəv kuɖa la maham gay à vok la abà

¹⁹ “Iyay, gəpəh à akul babay aya kà, baŋa azladza səla la tataka aŋkul la abà, tatsən vok gay kà manavay amiyaka bə mana beymi la madəv kuɖa la abà kà, Baba gulo uwana la zagəla la afik adàvə à atà. ²⁰ Kà uwana la slaka uwana azladza səla baŋaw makər taham gay à vok la sləm gulo kà, gi la tataka aŋatà la abà”, Yesu agòɖ.

Gay la gay la abà aŋa

magamza uwana akweska mamatsiŋ à dza anik ala

²¹ Kiya uwaga Piyer azà à vok à slaka Yesu, anəvalla gay ala: “Sufəl, asik nna gədàmatsiŋ à deda gulo ala à baŋa asàkiyà à madehgəŋ mawisiga à vok aw ma? Tsəràh à asik məɖəf ay?” ²² “Awan”, Yesu agòɖal: “Asik məɖəf gəgòɖ à ka aw, ama tsəràh à asik dzik məɖəf asik məɖəf. ²³ Kiya uwaga à uwana məgagazləla makoray Zəzagəla la Sufəl anik uwana asal masəl madz à ahəŋ aŋa tatak aŋha la slaka magamza aŋha. ²⁴ Mok uwana tadzàh madzay kà matugway kà, tasàlla dza uwana à wan anəfay la sili ləfu gə, azlamillion aŋuvaw la vok. ²⁵ Dza uwatà agà la tatak kà mapəlla sili uwatà aw. Məŋga aŋha agòɖ: Məduw masla ala bokuba mayà, ŋgaha maduw mis aŋha ala la azlabəza aŋha gesina, ŋgaha kəla tatak uwana akoray gesina, kà mapəlla goder uwana la vok gesina. ²⁶ Magamza uwaga akəɖəf à ahəŋ la huma aŋa məŋga aŋha: ‘Kamkam, bəsəgəŋ, gədàpəla à ka gesina’, agòɖal. ²⁷ Kiya uwaga vok aham à məŋga aŋha: Asəkalla goder aŋha uwaga la vok gesina, adùwal gəl, adà aŋha.”

²⁸ “Magamza maduwal gəl gə uwaga, asà à uda anəŋà dza uwana tadfahàhà sləray atà səla, uwana goder aŋha la vok aŋa sili akur akurga dzim. Uwana adanəŋəŋ kà, akəs la kuda agòɖal: ‘Pəl à gi goder gulo uwana aga à ka la vok.’ ²⁹ ‘Kamkam, kamkam’, manalay aŋha akəɖəɖal à ahəŋ la magòɖal: ‘Bəsəgəŋ, gədàpəla à ka goder aŋak gesina’, agòɖal. ³⁰ Ama akəs aw, adùw à danay tsəràh à uwana apəl goder aŋha dən. ³¹ Mok uwana azlamagamza anik tanəŋà uwaga apakà vok, tapəkàh ləv məŋga kà uwaga, ŋgaha tahəd, tapəh uwaga à məŋga aŋatà. ³² Kiya uwaga məŋga aŋatà azàla magamza uwaga. ‘Kak magamza makəsafər gə, gi gəsək à ka ala goder gulo uwana agà à ka la vok gesina, kà uwana kadəv à gi kuɖa aw takay? ³³ Naka vok aham à ka kà manalay aŋak suwan, bokuba uwana vok ahamà à gi kà kak

aw takay?’ ³⁴ Məŋga uwaga apək ləv məŋga lakəl aŋha, adùw magamza uwaga à daŋay tsəràh à uwana apələl goder aŋha gesina suwaŋ.” ³⁵ Kiya uwaga Yesu azàlànŋ à gəl: “Baba gulo uwana la zagəla la afik adəfahakulaŋ kiya uwaga babay, à baŋa tekula aŋkul amatsàŋ à deda aŋha ala la ləv aŋha gesina aw zla!”

19

*Yesu apahla gay lakəl aŋa makudək mis ala
(Mark 10.1-12)*

¹ Mok uwana Yesu adakəđ gəl à gay uwaga, asà à uda la Galili kà mad à makoray aŋa Yahudiya uwana à abà la gay dərəv uda anik aŋa mukwà Urdun. ² Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà, ŋgaha awarà azlaməna đuvats aŋatà ala gesina.

³ Azla Farisəya anik tazà à vok à slaka Yesu kà matap masla, tanəval: “Hađay, ma mapəhay gami avà tetəvi à dza kà makudək mis la kəla gay uwala beyli takay?” ⁴ Yesu awùlla à uda, agòđ: “Kadzəŋàw uwana matsəteray apəhay aw takay? La madzəka Zəzagəla aŋəl zil atà la mis. ⁵ Kà uwaga à uwana zil adəsak à baba aŋha à ahəŋ, ŋgaha à iyà aŋha à ahəŋ kà madz à ahəŋ atà la mis aŋha, atà səla nna tadəgay vok tekula pəra. ⁶ Kiya uwaga kà, atà səla aya aw, atà tekula pəra, kità kà, dza avàh tatak uwana ala Zəzagəla adahamalla à atà ala gay à vok aw.” ⁷ Azla Farisəya tanəv: “Kà mana zlà ma Musa agòđ kà, zil av wakità mavàh vok ala à ahəl aŋa mis kà atà aŋa mavàhla, agòđ zla ma?” ⁸ Yesu awùlla à uda: “Musa avà à akul tetəvi kà, kà uwana akul azladzaŋdzaŋ. Awkà dagay la madzəka kà, agà kiya uwanay aw. ⁹ Gəpəh à akul la dziriga: Baŋa dza akudək mis aŋha, tsa la mazađ zil la tsəh aw kà, masla kà adàda à gəl gaw, à baŋa azəb mis anik.”

¹⁰ Azlaməna matapla la slaka aŋa tagòđal: “Iyay, baŋa gay aŋa zil atà la mis adagay kiya uwanay kà, ŋuləm mazəb mis aw pəra.” ¹¹ Yesu awùlla à atà ala: “Azladza gesina taslala vok aŋa makəs mapəhay uwanay aw, say azlauwana Zəzagəla avà à atà maslay pəra. ¹² Tatak anik anik la ahəŋ à uwana adəđ gay à dza à ahəŋ, kà mazəb mis dagay la mayyay. Azladza anik kà azladza la uwana tadəhatəŋ à vok, tadadəslàh atà, kà aŋa azladza anik babay kà tapak kiya uwanay kà makoray Zəzagəla. Dza uwana asla kà makəsay matapla uwanay kà, akəs!”

*Azladza tasàhla azlabəza à slaka Yesu
(Mark 10.13-16; Luka 18.15-17)*

¹³ Azladza tasàhla azlabèza à slaka Yesu kà masla aṅa mabak à atà ahàl à gəl, ṅgaha kà madəv kudfa lakəl aṅatà. Ama azlaməna matapla la slaka Yesu tavərə à atà gay. ¹⁴ Yesu agòd à atà: “Sàkàw azlabèza ṅuv ṅuvga tasa à waṅ à slaka gulo, kavəraw atà gay aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà aṅa azlatsəhay gə uwaga”, agòd à atà. ¹⁵ Masla abàk à atà ahàl à gəl ṅgaha adà aṅha la abatà.

Bəzi kohana galepi gə

(Mark 10.17-31; Luka 18.18-30)

¹⁶ Dza anik azà à vok à slaka Yesu, anàv: “Məṅga, mana à delga gədehəṅ, kà gi aṅa mabəz sifa adəv à gay aw ma?” ¹⁷ Yesu agòdal: “Kà mana kanàv à gi lakəl aṅa delga ma? Dza tekula pəra, delga. Baṅa asa à ka, kà mabəz sifa adəv à gay aw kà, say kakəs mapəhay gesina.” ¹⁸ “Tsəhay gə uwala?”, agòd à Yesu. Yesu agòdal: “Kakəf dza aw, kada à gəl gaw aw, kad à gəl aw, kapəh mawisiga lakəl aṅa dza aw, ¹⁹ sləkàw baba aṅak la iyà aṅak, wòyà masla magay aṅak bokuba uwana kawoya gəl aṅak.”^{*} ²⁰ Bəzi kohana agòdal: “Uwaga kà, dagay la bəziga la uwana gəkəs uwaga gesina. Mana gə à uwana gədehəṅ aya ma?” ²¹ Yesu agòdal: “Baṅa asa à ka aṅa magay sətaka kà, həd, dāw tatak uwana ala kakoray gesina, ṅgaha vāh sili gə à azlaməna kudfa, kiya uwaga kadàbəz ləmana la zagəla, ṅgaha sà à waṅ kanəf gi!” ²² Ama mok uwana bəzi kohana atsənà gay uwaga kà, adà aṅha la mazaw la gəl gə, kà uwana galepi gə kaykay.

²³ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Gəpəh à akul la dziriga, zlazladfa kà aṅa galepi kà mad à makoray Zəzagəla. ²⁴ ṅgaha gəpəh à akul uwanay aya: Nuləm zlugumi aguw à uda la afək lepiri, à kà galepi aṅa mad à makoray Zəzagəla.” ²⁵ Mok uwana azlaməna matapla la slaka aṅha tatsən gay uwaga kà, ləv avàlāh atà à gay kaykay la magoday: “Tsa kiya uwanay zlà ma, uwa aslala vok aṅa mabəlay uwa?” ²⁶ Yesu anə̀rəz atà la magodf à atà: “Zlazladfa la slaka azladza, ama zlazladfa la slaka Zəzagəla aw.”

Masik aṅa masla asik aṅa Yesu

(Mark 10.28-31; Luka 18.28-30)

²⁷ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Tsənàṅ, anu mədasak à tatak à uwana ahəṅ məkòr gesina, ṅgaha kà manəf ka. Mana adəpaka vok kà aṅami ma?” ²⁸ Yesu agòd à atà: “Gəpəh à akul la dziriga kà: Mok uwana Kona aṅa dza adàdza madzay la kursi aṅa mazləbay aṅha la afik kà, akul kulo gəl aṅha səla uwana kanəfaw gi, akul babay kà,

^{*} **19:19** 19.19 2Musa 20.12-16; 5Musa 5.16-20

kadàdzaw madzay la kursi la afik, kà maɗàh seriya à tsəhay kulo gəl aŋha səla aŋa Isərayel à gəl. ²⁹ Nŋaha azlauwana gesina tasàk azlagày aŋatà à ahəŋ baŋaw azladede aŋatà à ahəŋ, à azladede aŋatà dəgam gà à ahəŋ, à azlababa aŋatà à ahəŋ, à azlaiyà aŋatà à ahəŋ, à azlabəza aŋatà à ahəŋ, à azlaàlak aŋatà à ahəŋ kà gi, tadàbəzal aŋuvaw asik dzim aya, ŋgaha la huma aya sifa uwana adəv à gay aw. ³⁰ Ama aŋuvaw azlaməna huma lagonay, tadàgay azlaməna lig gà, ŋgaha aŋuvaw azlaməna lig gà lagonay, tadàgay azlaməna huma.”

20

Azlaməna sləray guf matavəruk

¹ “Aganay, gəgagazləla makoray Zəzagəla la dza uwana asà à uda la gay bebəŋ bəŋ, kà mahəl azlaməna sləray à guf aŋha à abà. ² Akəs kà mapəl à atà sili aŋa mavakay: Gursu tekula, ŋgaha asləl atà à guf à abà. ³ Asà à uda la zil gosila aya, anəŋà azladza anik tatsàzl à ahəŋ la vadavaday la afik kokudə sləray. ⁴ Agòɗ à atà: ‘Akul babay, dāw à guf gulo à abà, gədàpəl akul bokuba uwana akəs à vok’. ⁵ Nŋaha tahàd. Kona uwaga asà à uda la tataka afats, ŋgaha la afats dat magovagova gərewni delga aya, ŋgaha adəhəŋ kiya uwana adəhəŋ aya. ⁶ Nŋaha asà à uda afats dɗabək agər à abà, abəz azladza anik à gəl uwana tatsàzl à ahəŋ la vadavaday la afik deyday aya. Anàv à atà à gay ala: ‘Kà mana kavakaw à abanay kokudə maɗàh sləray ma?’ ⁷ ‘Dza la ahəŋ ahəl anu aw’, tagòɗal. Agòɗ à atà: ‘Akul bay, dāw à guf gulo à abà!’ ”

⁸ “Mok uwana mokokhu adasa à waŋ, dza aŋa guf agòɗ à kohana aŋha: ‘Zàl azlaməna sləray kà, pəl à atà sili aŋatà, dzəkà la azlaməna ligga, tsərəh à azlauwana tasà à waŋ gay bebəŋ’. ⁹ Azlauwana tadzəkà sləray la afats dɗabək agər à abà tasà à waŋ, kəla uwabeyuwi aŋatà tabàz à gursu tekula tekula. ¹⁰ Mok uwana tazàl azlaməna mahəl atà teraŋa, tasà à waŋ, tadzùgw kà tadàbəzal kà aduwan à azladza anik, tagòɗ. Ama kəla uwabeyuwi aŋatà tabàzà gursu tekula tekula pəra. ¹¹ La mok uwana takasay kà takokòtəhà gəl lakəl aŋa dza aŋa guf. ¹² Nŋaha tagòɗ: ‘Azlaməna sləray uwana tadəhà sləray kà sa tekula pəra kà, kapəl atà kà kalkal la aŋami uwana məbàs may vok aŋa mavakay lis à marabak ala ma?’ ¹³ Ama dza aŋa guf awùlla à tekula aŋatà: ‘Slawda gulo, gəvavarà ka aw. ‘Aya’, kagòɗ, kà maɗàh sləray aŋa mavakay lakəl aŋa gursu tekula aw takay? ¹⁴ Kəs sili aŋak ŋgaha kà, dā aŋak. Asa à gi mav à dza uwana gəzəb la lig aŋak la ahəŋ bokuba aŋak suwan.

15 Kagod ma, gəslala vok aŋa maɖehəŋ la sili gulo bokuba uwana asa à gi aw takay? A uwana kaɖàh à adi ma, kà uwana gəɖahà delga takay?' 16 Kiya uwanay azlauwana azlaməna ligga tadəgay azlaməna huma, ŋgaha azlaməna huma tadəgay azlaməna ligga", Yesu agod à atà.

Yesu awulla gay aŋa mamətsay aŋha à tsəh

la mawul à uda aŋha kà mamakər

(Mark 10.32-34; Luka 18.31-34)

17 Yesu adà à Urusalima à afik. Ahəl azlaməna matapla aŋha kulo gəl aŋha səla uwaga à fəta à awtəy, ŋgaha apəh à atà gay la asik lakəl: 18 "Tsənəwwəŋ, məda à Urusalima lagwa, ŋgaha tadəv Kona aŋa dza à ahəl aŋa azlamadzahaga aŋa azlaməna makad tatak à Zəzagəla la ahəl aŋa azlaməna mapəhla mapəhay ala. Tadədukwa ala mamətsay à gəl. 19 ŋgaha tadəvəy à ahəl aŋa azladza uwana azla Yahudiya aw, atà tadəkədaslal, tadəzlabay la kurpi ŋgaha tadətataslay à ahəf à adi. Ama la mahənay makər kà, adəwul à uda la mamətsay."

Manavay aŋa iyà aŋa Yakuba la Yuhana

(Mark 10.35-45)

20 Kiya uwaga iyà aŋa azlabəza aŋa Zebede azà à vok à slaka Yesu la azlabəza aŋha, akədèd à huma aŋha kà manaval tatak. 21 "Mana asa à ka ma?", Yesu agodfal. Agod: "Và à gi tetəvi, kà azlabəza gulo səla uwanay kà, tadədzah madzay tekula la ahəl kaf anək ŋgaha anik la ahəl gudzay anək lakəl la makoray anək!" 22 "Kasəlaw tatak uwana kanavaw aw", Yesu agod, "Kasəlawalla vok kà mas tatak à uda la kətsaw ŋgərpa uwana la abà gədəsəy ay?" "Məslala vok", tagodfal. 23 "Ndzer kadəsaw la kətsaw ŋgərpa gulo", Yesu agod à atà. "Ama la ahəl gulo kà magodfay lakəl aŋa madz madzay la slaka gulo, anik la ahəl kaf, anik la ahəl gudzay aw. Slaka uwatà kà, kà aŋa azlauwana Baba gulo adəhatəŋ à ahəŋ pəra."

24 Uwana azlaməna matapla kulo anik uwanay tatsənà uwaga kà, taŋəŋuz lakəl aŋa azladedə səla uwanay. 25 Kiya uwaga Yesu azàla atà gesina, agod: "Kasəlaw kà azlasufəl aŋa gudəŋ à vok tadəh gasa à azladza à gəl, ŋgaha azlaməŋga tapəh la ndzəɖa aŋatà ala. 26 Ama uwaga kà apaka vok kiya uwaga la tataka aŋkul la abà aw, baŋa tekula la tataka aŋkul asal magay məŋga kà, say agay masla mazəb dagum à azladza anik, 27 ŋgaha baŋa tekula la tataka aŋkul asal magay masla huma, say agay mayə aŋkul. 28 Amiyaka gi Kona aŋa dza kà, gəsà à waŋ kà azladza aŋa mazlək gi aw, ama gəsà à waŋ kà mazlək azladza, la

mav sifa gulo bokuba tatak mapølla gøl à ahøj aña azladza aņuvaw.”

*Yesu awar azlaguløf søla ala
(Mark 10.46-52; Luka 18.35-43)*

²⁹ Mok uwana tasà à uda la gudøj Yeriko la abà, maham à ahøj dza aņuvaw tanøfà Yesu. ³⁰ Azlaguløf søla la ahøj tadzàh madzay la gay tetøvi tatsønàj kà Yesu adà à awtày la abatà, tadzəkà mawiyay: “Møjga, Kona aña David, vok aham à ka kà anu!” ³¹ Maham à ahøj dza tasläh à atà møl à gøl la magoday: “Dzàw à ahøj titi!”, ama tazà kuda à zagøla la mawiyay aya kaykay: “Møjga, Kona aña David, vok aham à ka kà anu!” ³² Yesu atsizlla à ahøj, azàl atà, ñgaha anàv à atà gay ala: “Mana asa à akul, kà gøðahakulañ ma?” ³³ Tagòðal: “Møjga, kà yewdi gami aña manøjla.” ³⁴ Vok ahamà à Yesu, adøbani yewdi aņatà; katskats azladza søla uwaga tanàj ala, ñgaha tanøfà Yesu.

21

*Yesu ada à Urusalima à abà
(Mark 11.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)*

¹ Kiya uwaga mok uwana tazlábèz kà Urusalima la gudøj Betfaze, la gudøj kuvu la afik, Yesu asløl azlamøna matapla la slaka aņha søla à huma à gay. ² Agòð à atà: “Dàw à gudøj uwatày à abà la huma aņkul, kadàbøzaw à ziwññu à gøl mawadøj à ahøj gà la bøzi aņha, pèlèw masla, ñgaha sàwgøla à wañ à abanay. ³ Baña dza apøh à akul gay ‘Kà mana mi kà’, gòðawwal kà, Suføl awoyàn, ñgaha tadàsak à akul aña masølla à wañ.”

⁴ Uwaga apakà vok kà aña magøð à afik aña gay aña masla mapøhal gay à ahàl aña mapàh à azladza uwana agòð:

⁵ ‘Gòðàw à azlamøna madz à ahøj la Søyon kà:
Nøñàj Suføl aņak atsa à wañ à slaka aņak
La masløkaway møyga la ziwññu la afik,
Ñgaha la bøzi ziwññu la afik.’[☆]

⁶ Azlamøna matapla tafahàj bokuba uwana apøh à atà. ⁷ Tas1ølla ziwññu à wañ la bøzi aņha, ñgaha tadawal azladebdebi aņatà à lig. La lig la ahøj Yesu adzà à afik. ⁸ Maham à ahøj dza aņuvaw tadawal azladebdebi aņatà à tetøvi à ama, ñgaha azlaanik tasläh babasl aña azlaahàf, à tetøvi à ama kà mazlèb masla. ⁹ Azladza uwana taguwà à huma aña Yesu tawiyà la marabay: “Mazlèbay agay la Kona aña David, ñgaha Zøzagøla apis gay à dza uwana à vok, atsa à

wanj la slēm aṇa Sufəl Zəzagəla. Mazləḅay agay la Zəzagəla uwana kərkər la zagəla la afik!"[☆]

¹⁰ Mok uwana adabəz à Urusalima à abà, azladza gudəṇ uwaga gesina tavədzàh ala. Tanàv à vok: "Uwa à dza uwaga uwa?" ¹¹ "Masla mapəhal gay à ahəl Yesu, zil Nazaret, uwana la Galili", maham à ahəṇj dza agòḍ.

Yesu la məṇ gày Zəzagəla la aku

(Mark 11.15-19; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹² Uwana tabəz à Urusalima, Yesu ahəd à məṇ gày Zəzagəla à agu, ṅgaha akudəkàh azlaməna madaw tatak ala la azlaməna masukw tatak à lag la məṇ gày Zəzagəla uwatà la aku. Adakwà table aṇa azlaməna mabəḍ sili à ahəṇj, ṅgaha la azlakursi aṇa azlaməna madaw habakoku ala, ¹³ agòḍ à atà: "Tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà: 'Gày gulo kà tazallala kà gày madəv kuḍa. Ama aku kà, kadapakawwanj ala kà katsakur aṇa azlaməna à gəl'."[☆]

¹⁴ Kiya uwaga azlaguləf la azladeri tazà à vok à slaka aṇha la məṇ gày Zəzagəla la aku, ṅgaha awarà atà ala. ¹⁵ Azlamadzahaga aṇa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapàhla mapəhay ala kà, gəl akəḍf atà à vok à mok uwana tanəṇà tatak uwana adahàṇj kà, la mawiyay aṇa azlabəza uwana la məṇ gày Zəzagəla la aku: "Mazləḅay agay la Kona aṇa David", tawiyà. ¹⁶ Kiya uwaga tagòḍ à Yesu: "Katsəna uwana tapəhay ay?" "Iyay, gətsənaṇj", Yesu agòḍ à atà. "Akul kà, kadzəṇàw uwana la matsetseray la abà aw ay? A uwana agòḍf kà: Azlabəza la ^{☆☆☆} azlabəza vərna tazləḅay, aw takay?"[☆] ¹⁷ ṅgaha asà à uda, asək à atà à ahəṇj kà mad à Betaniya kà mahən à abatà.

Yesu atsafla gudəv

(Mark 11.12-14,20-24)

¹⁸ La bəṇj, mok uwana awùl à huḍf gudəṇ à abà, may akəs Yesu. ¹⁹ Anəṇà gudəv la gay tetəvi, azà à vok à tsəh aṇha, ama mayyay la vok aw, say babasl pəra. Masla agòḍf à gudəv: "Tetuwa kadəyyay aya aw!" La kirim yewdi gudəv uwaga agùl à afik, sanlatta. ²⁰ Azlaməna matapla la slaka aṇha tanəṇàṇj, ṅgaha ləv avàl à atà à gay kayak, tanàv à Yesu: "Kakay gudəv uwanay adagula sanlatta la kirim yewdi ma?" ²¹ Yesu agòḍf à atà: "Gəpəh à aku la dziriga: Agay madinjal gəl à vok aṇkul la ahəṇj, ṅgaha katsaw gay la ləv aṇkul la tsəh aw kà, naka aku kà, kadahawwanj uwanay

[☆] 21:9 21.9 Mahabay 118.25-26 [☆] 21:13 21.13 Yesayya 56.7 [☆] 21:16 21.16

Zakari 9.9 [☆] 21:16 21.16 Mahabay 118.25-26 [☆] 21:16 21.16 Yesayya 56.7

[☆] 21:16 21.16 Mahabay 8.2

gəɖahàŋ à gudəv uwanay pəra aw, naka kaslawal à vok aŋa magoday à dadəgwəl uwanay: ‘Bəɖ à vok la abanay, həɖ, katsà gəl à dərəv à abà!’ Kà uwaga apakà vok, həɖay. ²² Baŋa kadiŋawwal gəl à vok kà tatak uwana kanavaw gesina la madəv kuɖa la abà kà, kadàbəzawwal.”

Ndzəɖa aŋa Yesu ma atsa à waŋ ma lala?

(Mark 11.27-33; Luka 20.1-8)

²³ Yesu ahàɖ à mənɟ gày Zəzagəla à agu, ŋgaha adzəkà matapla tatak. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiga aŋa azla Yahudiya tazà à vok à slaka aŋha, ŋgaha tagòɖal: “La tetəvi ma uwala kadàh azlatatak uwanay la? Uwa avà à ka ndzəɖa uwanay uwa?” ²⁴ Yesu agòɖ à atà: “Gi babay lagwa kà gənav akul manavay tekula, baŋa kawulaw gi ala manavay uwanay kà, gəɖapəhakulla ndzəɖa uwana gəɖahlàŋ tatak uwanay. ²⁵ Uwa à uwana asləl Yuhana masla madàh batem à waŋ uwa? Zəzagəla awma azladza takay?” Ama tadzəkà mabay vok gay la tataka aŋatà la abà, ŋgaha tagòɖ: “Baŋa məgod kà Zəzagəla la uwana asləl à waŋ, adəgod à anu: ‘Kà mana zlà ma kadiŋaw gəl à masla à vok aw ma?’ ²⁶ Ama baŋa məgod: ‘Azladza la uwana tasləl à waŋ’, bay kà, guba aza à anu kà maham à ahənɟ dza, kà uwana azladza gesina tasəl kà masla mapəhal gay à ahàl aŋa Zəzagəla kà mapəhay à azladza.” ²⁷ Kiya uwaga tawùlla à Yesu: “Məsəl aw!”. Ŋgaha agòɖ à atà: “Tsa kətà kà, gi babay kà, gəpəh à akul la ndzəɖa uwana gəɖàhla tatak uwanay babay suwaŋ aw!”

Gay la gay la abà aŋa azlabəza səla

²⁸ Yesu adà à huma à gay la mapəhay: “Mana kadzugwaw lakəl aŋa uwanay ma? Dza anik agà la azlabəza səla. Adà à slaka matera, agòɖal: ‘Bəzi gulo, həɖ, kadàɖaha sləray la guf la abà lakana.’ ²⁹ ‘Gəday aw’, agòɖal, ama zwek la huma la gay kà, abəɖɖa madzugway aŋha, ahàɖ, aɖahà sləray. ³⁰ Baba ahàɖ à slaka aŋa anik, apəhal. Masla kà, ‘Ayà, Baba’, agòɖal, ama ahàɖ aw. ³¹ Uwa lala tataka aŋatà la abà aɖahà uwana asà à Baba uwa?” “Matera”, tagòɖal. Yesu agòɖ à atà: “Gəpəh à akul la dziriga: Azlaməna mazəb hadama, la azlaməna mazaɖ zil tadàtsa à vok à makoray Zəzagəla kà akul, ³² kà uwana Yuhana asà à waŋ à slaka aŋkul la mapəhakulla tetəvi dziriga, ama kadiŋawwal gəl à vok aw, kakwesawka. Ama azlaməna mazəb hadama la azlaməna mazaɖ zil kà, takəs, tadiŋal gəl à vok, bə amiyaka tanənɟà uwaga dadəŋ aw. Ama akul kà, kanəŋaw uwaga, ama kabəɖawla vok dagay la huɖ gə kà madiŋ gəl à masla à vok aw!”

*Gay la gay la abà aṅa azlaməna sləray guf makəsafər gə
(Mark 12.1-12; Luka 20.9-19)*

³³ “Tsəbàw sləm à gay la gay la abà anik. Zil gày anik la ahəṅ, atsəb guf matavəruk, akəsəl zlagam à adi, ṅgaha alà afək, kà makudfits iyaw aṅa mayyay ahəf aṅha à abà, ṅgaha aṅəl gày mad à afik maday, kà aṅa masla manəṅla guf, asàkla guf uwatà à azlaməna sləray la ahəl. ṅgaha adà aṅha à mauguzahay kərkər.* ³⁴ Mok uwana təla mahəṅay tatak adaslay, asləl azlamagamza aṅha à slaka azlaməna sləray guf kà mazəbal humà mahəṅay aṅa tatak aṅha. ³⁵ Ama azlaməna sləray takàs à atà, tazlāb anik, takədf anik, tatsàh anik la akur. ³⁶ Ama masla guf asləl azlamagamza anik aya, uwana atà dəṅ kà azlauwana uwarà, ama azlaməna sləray guf tadāhà à atà à vok bokuba uwana tadāhəṅ azlamatera à vok. ³⁷ La lig aṅa uwaga la ahəṅ, asləl bəzi aṅa huđ aṅha, agòđ kà: ‘Tadàsləkaw masla’. ³⁸ Ama mok uwana azlaməna sləray guf tanəṅ bəzi aṅha, tagòđ kà atà kà atà: ‘Yewwa, masla la uwana adəgay dza aṅa tatak bawbaw. Məkədf masla, ṅgaha mədàbədfal à gəl!’ ³⁹ Takəs, tadùw à uda la guf la abà, takədf.”

⁴⁰ Yesu anàv: “Iyay zla, baṅa dza aṅa guf adàsa à waṅ, ma mana adəfehəṅ la azlaməna sləray uwaga ma?”
⁴¹ Tagòdfal: “Adàkad azlaməna sləray mawisiga uwaga à gay, ṅgaha adàvə guf à ahəl aṅa azlaməna sləray anik, uwana tadàvəhal mahəṅay aṅa tatak aṅha la mok uwana asəl.” ⁴² “Iyay”, Yesu agòđ à atà: “Kadzəṅàw didi à uwana matsetseray apəhay aw takay?”

'Akur uwana azlaməna maṅal gày taməl ala kà,
Masla la uwana adapak akur mawad gày,
Kiya uwaga la uwana Sufəl adfehəṅ,
ṅgaha uwaga kà akəsa à vok kà aṅami kà manəṅ
uwaga!’*⁴³

⁴³ Kà uwaga Yesu azàlən à gəl: “Hadfay, la dziriga, gəpəh à akul, makoray Zəzagəla adəgay mazəbakullanə ala gə, kà mav à tsəhay anik uwana adàvə mayyay à məṅga aṅha. ((⁴⁴ Kəla dza uwana atədf à akur uwanay à afik kà, adàkalahla. Ama baṅa akur la uwana atədf à dza à gəl kà aslərədfəṅ ala kədəṅna.))”⁴⁵

⁴⁵ Azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azla Farisəya tatsənà gay la gay la abà uwaga kà Yesu kà apəhay kà lakəl aṅatà. ⁴⁶ Kiya uwaga tayəh dabaray kà makəsay, ama guba akəs atà kà maham à ahəṅ dza, uwana

* **21:33** 21.33 Yesayya 5.1-2 * **21:42** 21.42 Mahabay 118.22-24 * **21:44** 21.44 Mahabay 118.22; Yesayya 28.16

tapakà Yesu ala kà masla mapəhal gay à ahàl kà mapàhla à azladza.

22

*Gay la gay la abà aṇa məṇ tatak may kà mazəb mis
(Luka 14.15-24)*

¹ Yesu apəhatàla la gay la gay la abà, agòd à atà: ² “Aganay tatak uwana məgagazləla la makoray aṇa Zəzagəla: Sufəl anik atà magol tatak may kà mazəb mis aṇa bəzi aṇha. ³ Asləl azlamagamza aṇha kà mazallàh azladza uwana azàllàh atà kà aṇa tatak may uwaga, ama asà à atà mas à waṇ aw. ⁴ Asləl azlaanik aya, la mapəhay uwanay la ahàl: ‘Gòdàw à azladza uwana gəzàllàh atà kà: Tatak may gulo kà adahənay adagay, azlakokur gulo, la azlatatak gulo magag seyga gədakaday gesina, adahənay. Sàw à waṇ à tatak may mazəb mis à gəl!’ ⁵ Ama azlaməna mazala atà kà, tafəl sləm aw, tadfahəṇ à atà à azlaudəra aṇatà anik anik. Anik ahàd à guf aṇha à abà, anik bay à matsakalay aṇha. ⁶ Azlaanik takəs azlamagamza, tatəṛəbàhà atà, ṅgaha takəd azlaanik. ⁷ Kiya uwaga Sufəl apək ləv məṇga, asləl azlaslodzi aṇha kà makad atà la mababəh gudəṇ aṇatà à gay la akàl. ⁸ ṅgaha agòd à azlamagamza aṇha: “Tatak may aṇa mazəb mis kà adagay nekwa, ama azlaməna mazala atà gə kà tadàbəzal aw. ⁹ Lagwa kà, dàw à azlabəza tetəvi à ama gesina, uguzàhàw, sàwla à waṇ kəla dza uwana kabəzawwal à tatak may à gəl.’ ¹⁰ Azlamagamza tahàd à azlabəza tetəvi à ama, ṅgaha tahamà gay azlauwana à vok tabəzal gesina, azlamawisiga, la azladelga ṅgaha kiya uwaga à uwana gày madəvaday ahənà ala la dza.”

¹¹ “La lig la ahəṇ Sufəl asà à gày kà manəṛəz azladza uwana tazàllàh atà, ṅgaha anəṇà dza uwana lukut mazəb mis la vok aw. ¹² Sufəl agòd: ‘Slawda gulo, kakay kaslà kà mas à gày uwanay à agu, kokudà lukut mazəb mis la vok ma?’ Ama dza uwaga aslàla vok kà mabədmə aya aw. ¹³ ṅgaha Sufəl agòd à azlamagamza aṇha: ‘Tsəṛəkàw azlaahàl aṇha la azlaasik aṇha ṅgaha dùwàw à mələs à abà la uda, la abatà la uwana mawiyay la mapad slid la tsəh ala la ahəṇ, ¹⁴ kà à uwana azlaməna mazal atà gə aṇuvaw, ama azlaməna matsatsamani atà gə kà dəṇ aw’.”

*Mapəl hadama à məṇ sufəl
(Mark 12.13-17; Luka 20.20-26)*

¹⁵ Azla Farisəya tahàd, takəs sawaray kà atà aṇa masəlayla: “Kakay à uwana məslala vok aṇa mabəzal à tsəh la manavay mi?”, tagòd. ¹⁶ Tasləl azlakohana aṇatà la azlaanik la tataka maham à ahəṇ matsən vok gay aṇa Herod

la abà, tahàd kà magoƒ à Yesu: “Məŋga, məsəl kà dziriga la uwana katapla à azladza aŋa madz à ahəŋ uwana asà à Zəzagəla, kurit yewdi agoƒ à ka, kà maƒehəŋ aŋa azladza uwana tadzugway aw, kà uwana kaƒàh tatak la mahoy adi uwana dza aƒehəŋ aw. ¹⁷ Lagwa kà: Pəh à anu uwana kadzugw lakəl aŋa uwanay zla: Mapəhay gami ma, avà à anu tetəvi kà mapəl hadama à məŋ sufəl aŋa azla Rom takay, awma kakay ma?” ¹⁸ Ama Yesu asəl madzugway mawisiga aŋatà, agòƒ à atà: “Azlaməna magolla dza, kà mana asa à akul aŋa maƒəz gi à tsəh ma? ¹⁹ Pəhàw gi ala sili uwaga kapəlawla hadama tsi!” Tapəhalla akur sili. ²⁰ Ngaha Yesu anàv à atà: “Gəl la sləm uwanay ma aŋa uwa la sili uwanay la afik uwa?” ²¹ “Aŋa məŋ sufəl”, tagòƒal. Kiya uwaga Yesu agòƒ à atà: “Kità kà, pəlàw à məŋ sufəl Zəsar tatak uwana aŋha, ŋgaha pəlàw à Zəzagəla uwana aŋha suwan!”

²² Mok uwana tatsən mawulla à uda aŋa Yesu kiya uwaga, ləv avàlàh à atà à gay kayak, tasàkal, tadà aŋatà.

*Manavay lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay
(Mark 12.18-27; Luka 20.27-40)*

²³ La mavakay uwatà, azla Sadukiya, atà uwana mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw tagoƒ, tasà à wan à slaka Yesu, kà manaval. ²⁴ Tanàval: “Məŋga, à aganay uwana Musa apəh: Baŋa dza aməts aŋa mis ala kokuƒa maƒəz bəzi kà, say deda aŋha azəb à uda la gày kuƒa ŋgaha atsilla tsəhay aŋha ala. ²⁵ Azladza la ahəŋ, atà məƒəf, la azladedà aŋatà la tataka gami la abà la abanay. Magolga azəb mis, amətsal à kəl ala kokuƒa maƒəzal bəzi, ŋgaha asàkla mis kuƒa à deda aŋha. ²⁶ Apakà vok kalkal la uwaga la deda masəla bay, ŋgaha kiya uwaga la mamakər aya, ŋgaha kà məƒəf nna gesina apakà vok kiya uwaga. ²⁷ La lig aŋatà la ahəŋ gesina kà, mis aməts. ²⁸ La vud uwana azlaməna mazimnekid tadàwul à uda ma, atà məƒəf uwaga ma mis adàgay ma aŋa uwa? Kà uwana gesina aŋatà kà, tazàb?” ²⁹ Yesu agòƒ à atà: “Kazawla, haƒay zla, kà uwana kasəlaw bə amiyaka matsetserayga, bə amiyaka ndzəƒa aŋa Zəzagəla aw. ³⁰ Kà uwana mok uwana azladza tadàwul à uda la mamətsay kà, mazəb vok adàgay la ahəŋ aya aw. Tadàdza à ahəŋ kà bokuba azlamalika uwana la zagəla. ³¹ Lakəl aŋa azlamazimnekid uwana tadàwul à uda la mamətsay kà kadzenaw à uwana Zəzagəla apəh lakəl aŋha aw ay? Agòƒ:

³² 'Gi Zəzagəla aŋa Abəraham, gi Zəzagəla aŋa Isak, gi Zəzagəla aŋa Yakuba!*

Zəzagəla azələn̄j à gəl Zəzagəla kà aña azladza uwana la sifa, kà aña azlamazimnekid aw.”

³³ Maham à ahən̄j dza uwana tatsənà uwaga kà, ləv avàläh à atà à gay mən̄ga kà matapla aña.

Mapəhay uwana aduwa azlaanik gesina
(Mark 12.28-34; Luka 10.25-28)

³⁴ Mok uwana azla Farisəya tatsənən̄j Yesu adaməl gəl à azla Sadukiya à ahən̄j la gay kà, tahamà gay à vok. ³⁵ Nğaha tekula añaatà uwana atapla mapəhay à azladza asəl kà makəsəl asik la tsəh ala, anàval à gay ala: ³⁶ “Mən̄ga, mapəhay gami ma uwala à uwana aduwa azlaanik gesina ala?” ³⁷ Yesu agòd̄al: “Wòyà Sufəl Zəzagəla aña k la ləv aña k gesina, la sifa aña k gesina, la han̄kəli aña k gesina, nğaha la masasədok aña k gesina bay. ³⁸ Uwaga la uwana mapəhay uwana aduwa azlaanik. ³⁹ Nğaha aganay masəla aña uwana tazlā à gay kalakal: Wòyà masla magay aña k bokuba gəl aña k. ⁴⁰ Mapəhay aña Musa la azlamatapla aña azlaməna mapəh à atà gay à ahəl gesina tapəh kà lakəl aña mapəhay səla uwaga.”

Kristu atà la David
(Mark 12.35-37; Luka 20.41-44)

⁴¹ Uwana azla Farisəya tahamà gay à vok kà, Yesu anavà à atà gay uwanay: ⁴² “Mana kadzugwaw lakəl aña Kristu ma? Aga ma mayyi à tsəh ala ma aña uwa?” “Mayyi à tsəh ala aña David!”, tagòd̄al. ⁴³ Yesu agòd̄ à atà: “Kakay zlà ma, David uwana masasədok Zəzagəla aguwà la masla la abà, aslāla vok azəlal Sufəl ma? Kà uwana David agòd̄:

⁴⁴ 'Sufəl Zəzagəla agòd̄ à Sufəl gulo:

Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl,

Tsəràh à uwana gəbək à ka azlaməna məzam aña k à tsəh asik.'☆

⁴⁵ Iyay zla, baña David azəlal ala Sufəl gulo ma, kakay Kristu apək kona aña ma?” ⁴⁶ Dza la ahən̄j aslāla vok kà mawulla gay uwaga à uda amiyaka tekula aw, nğaha dagay la mavakay uwatà, dza aslāla vok kà manaval manavay aya aw.

23

Yesu agòd̄: “Dahàw han̄kəli kà azla Farisəya la azlaməna mapahla mapəhay ala”

(Mark 12.38-39; Luka 11.43,46; 20.45-46)

¹ La lig la ahən̄j, Yesu agolà à huma à slaka maham à ahən̄j dza la azlaməna matapla la slaka aña ² agòd̄ à atà: “Azlaməna mapəhla mapəhay ala la azla Farisəya, sləray

aŋatà kà mapàhla mapəhay aŋa Musa à azladza. ³ Kiya uwaga kà, kəsaw gay aŋatà, ŋgaha hànàw uwana ala tapəh à akul gesina, ama kadahawwan bokuba madəhəŋ aŋatà aw, kà uwana atà takəs uwana tatapla à azladza anik aw. ⁴ Tawəđàh tatak mahanayga kà mafàh à azladza anik à gəl, ama atà kà takəs aw, amiyaka bà gay gəl ahàl aŋatà babay kà tadəbəlani aw. ⁵ Ama tadàh sləray aŋatà gesina kà la huma yewdi aŋa azladza pəra. Tawəđàhla azlalaya à vok la azlagabaga bəzləh bəzləhga à vok, uwana matsetser à ahàl azlamapəhay anik anik aŋa wakità Zəzagəla à adi, ŋgaha la azlagwazazuv duksuffa la azlalukut aŋatà la gay. ⁶ Asa à atà kà azlaslaka teraŋa la azlagəy madəv kuđa la aku, la azlatatak may lakəl kà manəŋ à atà aŋa azladza. ⁷ Asa à atà bay kà azladza tadəhaha à atà 'Ayyi' la azlavadavaday la afik, la mazalàhatàla azlaməŋga. ⁸ Ama akul kà, kayahaw mazalakulla azlaməŋga aw, kà uwana akul gesina kà akul azladedə, ŋgaha məŋga aŋkul kà tekula ahàl pəra. ⁹ Kazalawla Baba à dza asik babay aw, kà uwana akul kà Baba aŋkul kà tekula à ahàl pəra, masla uwana la zagəla la afik. ¹⁰ ŋgaha aya kayahaw mazalakulla sufəl babay aw, kà uwana Sufəl aŋkul kà tekula à ahàl pəra, uwaga kà Kristu. ¹¹ Mazəb gəl gə aŋkul kà, agə kà bokuba masla mazəb à akul dogum. ¹² Dza uwana azigəŋ gəl kà tadəwulla à vəđah, ŋgaha dza uwana awulla gəl à vəđah kà, tazigəŋəŋ."

Yesu asləh vok à azlaməna matapla mapəhay la azla Farisəya

(Mark 12.40; Luka 11.39-42,44,52; 20.47)

¹³ "Ŋgərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, la akul azla Farisəya. Akul azlaməna magolla dza. Kat-sakaw à gamagəy aŋa makoray Zəzagəla à ama kà azladza. Tekedik kà, akul la gəl aŋkul kà asa à akul mad à gəy aw, azlauwana tayàh mad à gəy bay kavàw à atà tetəvi aw."

((¹⁴ "Ŋgərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza. Kazawaw azlamis kuđa à uda gesina, ŋgaha aya kavakaw à madəv kuđa à abà kà mapəhla gəl aŋkul ala la huma azladza. Kà uwaga à uwana kadàbəzaw seriya uwana aduwa aŋa azladza anik."))

¹⁵ "Ŋgərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza. Kauguzahaw dawali dawali gesina la gudəŋ la vok, amiyaka la kəslah iyaw babay, kà akul aŋa maβəz masla mapəh gay

la løy ala tekula. Ngaha banja kabèzàwwal aya kà, kapakàwwàŋ ala kà bëzi anja gày akàl dafuwa à gay akul asik sèla.”

16 “Ngërpa agay la akul, akul azlaməna maguwàh azlaguləf à huma. Kagodaw kà: ‘Banja dza azuw mawadəy la mən gày Zəzagəla kà, uwaga kà deyday’, kagodaw. ‘Ama banja azuw mawadəy kà la luwàluwà uwana la gày Zəzagəla la aku kà, mawadəy adənəfay’, kagodaw. 17 Akul azlaku-sonju, akul azlaguləf! Uwa la à uwana mənğa gə la? Luwàluwà ay awma mən gày Zəzagəla uwana masla la uwana agəŋ luwàluwà uwaga sətaka takay? 18 Kagodaw aya kà: ‘Banja dza azuw mawadəy la slaka makədf tatak kà, uwaga kà deyday’, kagodaw, ‘Ama dza uwana azuw mawadəy la tatak makədfayga uwana la afik kà, mawadəy adənəfay’, kagodaw. 19 Akul azlaguləf, uwa la à uwana mənğa gə la? Tatak makədfayga ay awma slaka makədf tatak uwana agəŋ tatak makədfayga sətaka takay? 20 Kà uwaga kà, dza uwana azuw mawadəy la slaka makədf tatak kà azuw mawadəy la tatak makədfayga uwana la afik babay. 21 Dza uwana azuw mawadəy la mən gày Zəzagəla kà, azuw mawadəy la mən gày Zəzagəla ngaha la Zəzagəla uwana adz à ahəŋ la aku babay. 22 Dza uwana azuw mawadəy la zagəla kà, azuw mawadəy la kursi Sufəl anja zagəla, ngaha la masla uwana adz à ahəŋ la afik babay.”

23 “Ngërpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, ngaha la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza, kavàw makulo anja tatak ankul, baməraka la azlatsəhay aləl anik anik gesina, ama kapəsewaw uwana aduwa à vok la mapəhay la abà, bokuba madəhəŋ delga la tələmna, ngaha la madinjal gəl à vok. Uwaga la uwana akəsà à vok kà makəsəy la kokudə mapəsewaw azlaanik uwanay. 24 Akul azlaməna maguwàh azlaguləf à huma, kazabaw slaslam à uda la tataka masay ankul la abà, ama zlugumi kà kadəguwa à gay.”

25 “Ngërpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza, kapalaw lig anja kətsaw la azlakəsədf ankul, ama la huđ ankul kà kahənawla la makəsəfər dzəbanja, ngaha la gəl la adi gesina. 26 Kak zil Farisəya guləf gə, pəl huđ kətsaw dadəŋ, ngaha lig gə adəgay kuzekaka babay.”

27 “Ngërpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza. Akul kà bokuba akul azlazəvay uwana tawodəŋla, ahədf la lig gə, ama la huđ gə kà, mahənlaga la azlatatak mazinga vanvanəŋ. 28 Akul babay kà la lig gə kà, kapəhawla vok

ala kà kiya uwaga: ‘Anu azladza delga’, kagodaw, ama la hudf kà kahənawla la magolla dza ngaha la mawisiga”, Yesu agòd à atà.

*Seriya uwana lakəl aña azlaməna magolla dza
(Luka 11.47-51)*

²⁹ Yesu ahəd à huma à gay la magodfay: “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza, kanjalàhàw zəvay aña azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəhla à azladza ala kà lela. Kadafahàw azlatatak bədə à azlazəvay aña azlauwana à vok tadzà à ahəŋ la dziriga la abà. ³⁰ ‘Aganay məgay la ahəŋ la zamana aña azlababa gami madzidziga kà naka mədəfəh sləray anina kà makadf azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza aw’, kagodfaw aya. ³¹ La gəl aŋkul kà, kasəlaw kà akul azlamayyi à tsəh ala aña azladza uwana takədəh azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwaga. ³² Kətà zlà kà, dāw à huma à gay kadəvawla sləray uwana à gay azlababa aŋkul tadzəkà madfehəŋ zla! ³³ Akul azlabəza matsapa: ‘Kakay mədətəf seriya aña gəy akəl la gay ala?’, kagodfaw ma!”

Gay makədf gəl à ahəŋ

³⁴ Ngaha agòd aya: “Kà uwaga katsənàwwəŋ lela, gədəsləl akul à azlaməna mapəh à atà gay à ahəl à wəŋ, la azlaməna hanəkəliga, ngaha la azlauwana tasəl mapəhay. Kadakadaw azlaanik, azlaanik aya kà, kadətataslaw atà à ahəf à adi, azlaanik kadəzlabahaw atà la kurpi la gəy madəv kudə la aku, ngaha aya kadənəfahaw la gudəŋ la gudəŋ kà makadf atà. ³⁵ Kiya uwaga à uwana aŋiz aña azladza dziriga uwana takədəhəh atà dadzəka à vok la Abel, dza dziriga uwana takədf, tsərəh à makadf Zakari, kona aña Baraki uwana kakədfaw la tataka aña azlagəy tsidəŋaga à abà la slaka makadf tatak. ³⁶ Hadfay, gəpəh à akul la dziriga kà, kà uwaga gesina adətədfay kà à gəl aña azladza aña zamana uwanay lakana.”

*Yesu atà la Urusalima
(Luka 13.34-35)*

³⁷ “Urusalima, Urusalima, kak la uwana kakədf azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwana à gay, ngaha katsəh azlauwana Zəzagəla aslala kà atà à wəŋ la akur. Gəday vok kà mənga, kà maham gay à vok aña azladza aŋak la slaka gulo, bokuba gotsak uwana aham gay azlabəza aŋha à vok la tsəh gogozläh aŋha, ama kakəsaw aw. ³⁸ Ngaha zla, lagwa kà, gəy aŋkul adəgay nvagay. ³⁹ La kità gəpəh à akul kà: Dagay lakana kadənəŋaw gi aya tsərəh à uwana: ‘Məpis gay à

vok à gay la dza uwana atsa à waŋ la sləm aŋa Sufəl',[✧] kadàgofaw", Yesu agòf.

24

Gay lakəl aŋa madəv à gay gudəŋ à vok
(Mark 13.1-3; Luka 21.5-6)

¹ Kiya uwaga Yesu asà à lag la mən gày Zəzagəla la aku. Uwana adiy aŋha kà, azlaməna matapla la slaka aŋha tazà à vok à slaka aŋha kà mapəhalla maŋalay aŋa mən gày Zəzagəla uwatà. ² Kiya uwaga Yesu awùlla à uda, agòf à atà: "Kanəŋaw uwaga gesina takay? Hadfay gəpəh à akul la dziriga kà, amiyaka akur tekula babay kà adàgəfal à gay aw, tadàkalah à ahəŋ gesina."

Azlaŋərpa uwana tadàtsa à vok à waŋ

kà madəv à gay gudəŋ à vok
(Mark 13.3-13; Luka 21.7-19)

³ Yesu adzà madzay la gudəŋ kuvu la afik, la abatà azlaməna matapla la slaka aŋha tazà à vok à slaka aŋha, tanàval à gay ala: "Pəhanula: Mbà uwaga adəpaka vok ma, masəlay ma uwala adəpəhanula kaslā mas à waŋ aŋak la makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok la?"

⁴ Yesu awùlla à atà ala: "Dahàw hanjkəli kà aŋa mapapatakulla aw. ⁵ Kà uwana azladza aŋuvaw tadàsa à waŋ la sləm gulo, ŋgaha: 'Gi Kristu!', tadàgofay, ŋgaha tadəvavarah azladza aŋuvaw à bada à abà. ⁶ Kadàtsənaw azlamawiyay aŋa guvəl, ŋgaha azlagay lakəl aŋa guvəl. Guba adəkəs akul aw, uwaga kà, say leri apaka vok, ama uwaga kà makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok dadəŋ aw. ⁷ Azladza tsəhay anik tadəp guvəl la azlatsəhay anik, ŋgaha makoray anik adəp guvəl la makoray anik, azlamay tadəgahay la ahəŋ, ŋgaha azlamaβəlakàh vok aŋa kutso tadəgahay la ahəŋ la azlaslaka anik anik. ⁸ Ama azlatatak uwaga gesina adəpaka vok kà bokuba madzəka mazay aŋa huɖ bəzi."

⁹ "Azladza tadəvəh akul à ahəl aŋa azladza anik kà matəɾəbàh akul, ŋgaha tadəkəfah akul. Azlatsəhay gudəŋ à vok gesina tadəpəsew akul kà uwana kawoyaw gi. ¹⁰ La kaslā uwatà, azladza aŋuvaw tadəsak à madiŋal gəl à vok la tsəh ala, ŋgaha tadətah à vok kaf à gəl, ŋgaha tadəzin vok à vok ala kà atà à àtā. ¹¹ Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fida gə tadəpahla vok ala la tataka aŋkul la abà, tadəvavarah azladza anik aŋkul aŋuvaw. ¹² Mawisiga la uwana adəsləh gəl à ahəŋ à kà delga, azladza gay mənŋa

tadàwafah vok à uda la uwaga la abà à kà delga. ¹³ Ama dza uwana adàbasinj tsèràh à makəf gəl à ahəj la tetəvi aña Zəzagəla à ama kà, adàbəlay. ¹⁴ Gay marabəj aña makoray Zəzagəla adàgay mapəhayga la gudəj la vok gesina, kà maziñ gə à azlatsəhay gudəj à vok gesina. Baña adatsanay kiya uwaga kà, madəv à gay gudəj à vok adàzlanjalay.”

*Məzam aña dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl
(Mark 13.14-23; Luka 21.20-24)*

¹⁵ “Mok uwana kadənəjaw masla məzam aña Kristu, uwana masla mapəhal gay à ahəl Daniyel apəh, à uwana atsizl à slaka tsikasla gə à abà kà, (kəla dza uwana adzej uwaga kà, adfaha hanjəli lela!) ¹⁶ Kiya uwaga kà azlauwana la kutso Yahudiya kà, tadəhoy à gudəj à afik. ¹⁷ Dza uwana la gəl gəy babay, adàsa à ahəj kà mad à gəy kà mahəl azlatatak uwana la huđ gəy aña aya aw. ¹⁸ Nğaha dza uwana la fəta, adəwul à mtəga kà mahəl dəbdəbi aña la mtəga aña aw. ¹⁹ Kay, nğərpa mənğa adàgay la azlamis uwana la bəza la huđ, nğaha la azlauwana bəza vərna aga la atà la ahəl la mavakay uwatà! ²⁰ Dəvəw kuđa à Zəzagəla kà mavakay mawisiga uwaga aña matəf à təla anasl à abà banjaw à vuđ maduw ləv à abà aw. ²¹ La kaslā uwatà kà, nğərpa mənğa adàgay la ahəj uwana adapakà vok dagay uwana Zəzagəla adahà gudəj à vok tsèràh à lakana aw, uwana adəpaka vok bokuba uwaga aya dikiđiki aw. ²² Agayña Zəzagəla atetuwa mavakay uwaga aw kà, naka dza la ahəj abəlay aw, ama Zəzagəla atetuwa mavakay uwaga kà, kà azlaanğa uwana atsatsəmàni atà.”

²³ “Baña ‘Kristu kà à aganay, la abanay, à agatəy la abatəy’, tagođ à akul kà, kakəsaw gay aña atà aw. ²⁴ Kà uwana azlakristu fidaga, la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fida gə tadəpahahla vok ala. Tadəfah azlamagol nadzipo kà mavavarla azladza amiyaka bə azlauwana Zəzagəla atsatsəmàni atà. ²⁵ Tsəbəwwal sləm kà uwana gədapəh à akul à vok à abà.”

²⁶ “Kità kà, baña: ‘A agatəy la kəsaf la abà, la abatəy’, tagođ à akul kà, kadaw aw! Banjaw dza agođ à akul: ‘Aganay adada à gəy à abà la abanay’, tagođ à akul kà, kakəsaw gay aña aw. ²⁷ Bokuba habaga uwana awutsəf à uda la ləv zagəla la abà dagay la tsəh la ahəj tsèràh à gəl à agu kà, kiya uwaga à mas à wan aña Kona aña dza babay. ²⁸ La slaka uwana tatak mamətsayga la ahəj la uwana azlakwatsamu tahəm gay à vok la abatà.”

*Mas à wan aña Kona aña dza
(Mark 13.24-27; Luka 21.25-28)*

²⁹ “La katskats la lig mapak vok aña ngørpa uwaga la ahøj kà, afats adàudfay aya aw, tæla bay adàv udfaka aña aya aw, azlatsetsiliñ tadàsokw à ahøj la zagæla, ngaha ndzædfa aña zagæla adàbælaka vok. ³⁰ Ngaha masølay aña Kona aña dza adàpøhla vok ala la zagæla la afik. Kiya uwaga azladza à vødfah gesina tadàtaway, tadànøj Kona aña dza atsa à ahøj la habaga la abà la ndzædfa mazløbay møjga la zagæla. ³¹ Magol mapara møjga adàtsønay, ngaha tadànøj azlamalika la gay tør gudøj ufad aña kutso, tadàham gay azlauwana à vok atsatsàmànì atà la azlagay tør gudøj à vok uwaga.”

Uwana gudøv apøhla ala

(Mark 13.28-31; Luka 21.29-33)

³² “Tsønàw uwana gudøv apøhakulla: Mok uwana gudøv agagøray babasl aña adfay kà, sèlàw kà madara kà nekwa. ³³ Kiya uwaga kà, baña kadànøjaw uwaga gesina kà, sèlàw kà, kaslà mas à ahøj aña Suføl kà adaslay. ³⁴ Hafay, gøpøh à akul la dziriga kà: Kà azladza aña zamana uwanay tadàmøts à gay dadøj gesina, kà mas à wañ aña makoray Zøzagæla aw. ³⁵ Zagæla la kutso kà adàdøv à gay, ama gay gulo kà, adàdøv à gay aw!”

Zøzagæla kokudfa gøl aña la uwana asøl madøv à gay gudøj à vok pøra

(Mark 13.32-37; Luka 17.26-27,34-36)

³⁶ “Dza la ahøj asøl kaslà la mavakay, bañaw sa aña mapaka vok aña tatak uwaga aw, amiyaka azlamalika uwana la zagæla, amiyaka Kona aña babay aw, say Baba kokudfa gøl aña pøra la uwana asøl. ³⁷ Tatak uwana apakà vok la zamana aña Nuhu kà, adàpaka vok kalkal la uwaga aya à mok uwana Kona aña dza adàsa à wañ. ³⁸ La kità, à mok uwana mavakay aña iyaw, uwana azà dza ala, aløg à wañ kà, azladza tazùw, tasàh tatak, tazàb mis, tadàh à zil tsøràh à mavakay uwana Nuhu adà à køslah iyaw à abà. ³⁹ Tadzùgw tatak dīkīdīkī tsøràh à uwana iyaw asà à wañ, azàtála gesina aw. Kiya uwaga adàpakay la vuđ mas à wañ aña Kona aña dza babay. ⁴⁰ La kità, azladza sèla tadàgay la føta, tekula adàgay mazøbay gà, anik adàgay masakal gà. ⁴¹ Azlamis sèla tadàdzam vøl, tekula adàgay mazøbay gà, anik adàgay masakal gà. ⁴² Dzàw à ahøj la adi, kà uwana kasøl aw mavakay uwana Kona aña dza adàsa à wañ aw. ⁴³ Tsøbàw sløm à uwanay lela: Aña zil gày asøl kaslà uwana masla à gøl atsa à wañ kà mazløl gày aña la vøđ kà, adzèhal aw, ahøn à ahøj la adi kà masla gøl aña mad à gày aña aw. ⁴⁴ Kà uwaga: Dahàw vok à ahøj, akul

babay, kà uwana Kona aṅa dza adàsa à waṅ kà la kaslà uwana manəwəṅ aṅkul lakəl aw.”

*Gay la gay la abà lakəl aṅa azlamagamza səla
(Luka 12.41-48)*

⁴⁵ “Uwa à magamza dziriga uwana la haṅkəli gə uwa? Uwaga kà dza uwana məṅga aṅha afà à gəl aṅa azlaməna sləray anik, kà masla aṅa mavàha à atà tatak may la sa uwana asà à atà. ⁴⁶ Marabay agay la magamza uwana məṅga aṅha awul à waṅ, abəzal à gəl la sləray aṅha la abà. ⁴⁷ Haday, gəpəh à akul la dziriga: Zil gəy adàv ləmana à magamza aṅha uwanay à ahəl gesina. ⁴⁸ Ama baṅa magamza uwaga mawisiga kà, agodəy la gəl aṅha kà: Məṅga gulo kà adàsafay, ⁴⁹ adzəka mazlabàh azlamanalzay aṅa sləray, ṅgaha azuway la azlaməna guzu, ⁵⁰ kiya uwaga zil gəy adàzlanalay la vudf uwana magamza uwaga la makuday la abà aya amiyaka aṅa sa tekula aw. ⁵¹ Zil gəy adàdahla seriya zlazladəga à gəl, ṅgaha adàvəl masik aṅha kà la tataka aṅa azlaməna magolla dza la abà, la abatà la uwana adātuway, la mapadf slidf la tsəh ala tərrowawa”, Yesu agòd.

25

Gay la gay la abà lakəl aṅa azladəgam kulo

¹ “Kiya uwaga makoray Zəzagəla kà kalkal la gay aṅa azladəgam kulo uwana tasà à uda, tahəl fənəs aṅatà, tahəd kà magagamay la masla mazəb mis. ² Azladəgam zlo la tataka aṅatà la abà kà, azlakusonju gə. Azlazlo anik uwanay kà, azlaməna masəl gəl gə. ³ Azlakusonjuga uwaga tahəl fənəs aṅatà kokudfa matəfani aməl à koloba à agu kà madla la ahəl. ⁴ Ama azlamasəl gəl gə uwanay kà tadatəfani aməl à koloba à agu, tadàla la ahəl gesina la fənəs aṅatà. ⁵ Hay, masla mazəb mis asəf kà mas à waṅ, azladəgam kulo uwaga tadzehəl.”

⁶ “La tataka vədf mawiyay atsən: ‘Masla mazəb mis vok adazlanalay, sàw à afik, məgəgəm la masla zla!’ ⁷ Kiya uwaga azladəgam kulo uwaga tatsànla, ṅgaha tavàtsàhà fənəs aṅatà. ⁸ Azlakusonjuga uwanay tagòd à azlamasəl gəl gə uwanay: ‘Kamkam, dzəslàhàw à anu aməl aṅkul, kà uwana fənəs gami adàmatsahla, səlewkw sesəlewkw tsi!’ ⁹ Azlamasəl gəl gə tagòd à atà: ‘Awaṅ, adàsla anu aw, dāv à kanti à agu, kadàsukwaw!’ ¹⁰ Kiya uwaga azlakusonjuga uwaga tahəd kà masukw aməl la kanti, ama la sa uwaga masla mazəb mis asà à waṅ, azladəgam zlo masəl gəl gə uwatà tadà à gəy la slaka gə, à gəy mazəb vok à agu,

kà uwana tagà nekwa, ngaha tatsàk à gamagày à ama la tsəkurəm tərrezl. ¹¹ Zewk, la huma la gay, azladəgam anik uwanay tasà à wan, tadzəkà mazalahay: 'Məngə, pèzl à anu gamagày!' ¹² Ama masla mazəb mis agòd à atà: 'Haday, gəgòd à akul la dziriga: Tetuwa gəsəl akul aw!' "

¹³ Yesu azàlàŋ à gəl, agòd à atà: "Dzàw à ahəŋ la adi, kà uwana kasəlaw mavakay, amiyaka sa uwatà aw!"

*Gay la gay la abà lakəl azlamagamza makər
(Luka 19.11-27)*

¹⁴ "Adagay kalkal la dza uwana ad à mauguzahay. Azàlàh azlamagamza aŋha, abək à atà à gəl aŋa tatak aŋha gesina. ¹⁵ Anik aŋatà avəl gursu dəbow, à anik aya gursu dadərmokw ufađ, à mamakər gə avəl gursu dadərmokw səla. Avà à atà la kəla ndzəfa aŋa dza suwan, ngaha la lig la ahəŋ adà aŋha à mauguzahay. ¹⁶ Magamza uwana abəzà gursu dəbow, ahəd, atsàkàlla, ngaha abəzal riba aŋa gursu dəbow anik aya. ¹⁷ Masla aŋa mabəzal gursu dadərmokw ufađ adahəŋ kiya uwaga babay suwan, ngaha abəz riba aŋa gursu dadərmokw ufađ anik aya. ¹⁸ Ama dza uwana abəzà gursu dadərmokw səla, ahəd, alà à afək à uda, ngaha ahəd à sili uwatà à agu məngə aŋha avəl."

¹⁹ "Uwana adasafay məngə kà, məngə aŋatà awùl à wan la mauguzahay, ngaha adzà madzay, kà matugway lakəl aŋa sili aŋha. ²⁰ Magamza uwana abəzà gursu dəbow atsà à vok à wan à slaka məngə aŋha, apəhal gursu dəbow anik uwana ayyà à tsəh. 'Məngə, kavà à gi kà gursu dəbow tekula, təga aw uwà ay? Nəŋəŋ tsi, aganay gursu dəbow uwaga ayyà à tsəh ala gursu dəbow anik aya.' ²¹ Məngə aŋha agòdal: 'Delga, kak magamza dziriga, kagà dziriga la azlabəza tatak deyday gə la abà, gədàfa à ka à gəl aŋa azlatatak uwana aga la ndzəfa, sà à wan à marabay gulo à abà.' ²² Magamza uwana abəzà gursu dadərmokw ufađ, azà à vok à awtày babay, agòd: 'Məngə, kavà à gi gursu dadərmokw ufađ aw uwà ay? Nəŋəŋ, aganay dadərmokw ufađ anik uwana ayyà à tsəh.' ²³ Məngə aŋha agòdal: 'Delga, kak magamza dziriga, kagà dziriga la azlabəza tatak deydayga la abà, gədàfa à ka à gəl aŋa azlatatak məngə gə. Sà à wan à marabay gulo à abà.' ²⁴ La lig la ahəŋ magamza uwana abəzà à gursu dadərmokw səla azà à vok à awtày, agòd: 'Məngə gulo, gəsəl kà kak dza dzanđzanğa. La guf uwana la abà kasləkà tatak à abà babay aw kà, katsəday, ngaha la guf uwana la abà kasləkà aw kà, kalay. ²⁵ Guba akəs à gi kà uwaga à uwana, gəhəd, gələ sili aŋak uwaga à afək à agu. Nəŋəŋ, aganay à tatak aŋak!' ²⁶ Məngə

aŋha awulàlla: ‘Kak magamza mawisiga, ŋgaha masaga, kasəl kà gətsəfay ŋgaha gəlay la guf uwana la abà gəsləkà aw, kagod, ààà?! ²⁷ Kà mana kafà sili gulo à gày makal goder aw, naka mok uwana gədawul à waŋ kà naka gəday, gəhəl sili la iyaw la tsəh la abatà aw ma? ²⁸ Hèlèwla gursu dadərmokw səla gà uwaga ala, ŋgaha bəkàw à dza aŋa gursu dəbow à vok. ²⁹ Kà uwana kəla dza uwana akoray kà, tadàvəlla à vok, ama dza uwana akoray aw kà, bə bəzi gə uwatà agà la ahəl kà, tadədəval à ahəl ala aya. ³⁰ Ama magamza mawisiga uwaga kà dūwàw à uda à mələs à abà, la abatà matuway la mapaf slid adàpaka vok!’ ”

Seriya makəf gəl à ahəŋ

³¹ “Mok uwana Kona aŋa dza adàsa à ahəŋ mas Sufəl Sufəl, la azlamalika aŋha gesina kà, adàdza à kursi mazləbay aŋha à afik. ³² Azlatsəhay gudəŋ à vok gesina tadàham gay à vok la huma aŋha, ŋgaha adàvəh azladza ala, bokuba uwana masla manəŋla azlatatak avəh azlatuwaŋ ala la azlaawək. ³³ Adàbək azlatuwaŋ à ahəl kaf aŋha à gəl, ŋgaha azlaawək à ahəl gudzay aŋha à gəl. ³⁴ Kiya uwaga Sufəl adàgodfay à azlauwana la ahəl kaf aŋha lakəl: ‘Sàw à waŋ akul uwana Baba gulo adapis akul gay à vok, ŋgaha bəzàw à makoray uwana aga madahakullaŋ à ahəŋ gə dagay madzəka gudəŋ à vok. ³⁵ Kà uwana may azà à gi, kavàw à gi tatak may, nəlay akəs à gi, katədfàw gi iyaw gəsà, gəgà mələk gə, kakəsàw gi la ahəl səla. ³⁶ Gəgà la godega deyday, kadūwàw à gi lukut à vok, gəgà la dufats gə, kasàw à waŋ kà manəŋ gi à gày la à gi sləm, gəgà la daŋay, kasàw waŋ kà manəŋ gi à gày.’ ³⁷ Kiya uwaga azladza uwana azladziriga taulàlla: ‘Sufəl, mbà mənəŋà ka la may gə, ŋgaha məvə à ka tatak may baŋaw la nəlay gə ŋgaha mətəf à ka iyaw masay ma? ³⁸ Mbà mənəŋà ka kak mələk gə, ŋgaha məkəs kà la ahəl səla, baŋaw mənəŋà ka la godega deyday ŋgaha məduwà à ka lukut à vok ma? ³⁹ Mbà mənəŋà ka dufats azà ka, mbà la daŋay maslə mədà à awtày kà manəŋa ka à gày la?’ ⁴⁰ Sufəl awulla à atà ala: ‘Haday, la dziriga gəpəh à akul: Uwana kadahàhàwwàŋ à tekula la tataka azlabəza uwanay la abà gesina kà, uwaga kà, kadahàwàŋ kà gi!’ ”

⁴¹ “Ŋgaha la lig la ahəŋ Sufəl adàgodf à azlauwana la ahəl gudzay aŋha: ‘Zàw gi à vok, akul uwana Zəzagəla adàtsafla akul! Dàw à akəl uwana à abà adəmats ala aw uwana madəhəŋ à ahəŋ gə, kà aŋa seteni la azlamalika aŋha gesina! ⁴² Kà uwana may azà à gi, kavàw à gi tatak may aw, nəlay akəs à gi, katədfàw à gi iyaw gəsà aw, ⁴³ gəgà

məlok gə, ama kakəsəw gi aw, gəgə la dɸuvats ɲgaha gəgə la daɲay kafəw gi sləm babay aw.’⁴⁴ Kiya uwaga taulàlla: ‘Sufəl, mbà mənənà ka la may gə baɲaw la nəlay gə, baɲaw kagə məlok gə, baɲaw la godega deyday, baɲaw la daɲay ɲgaha maslə məzlake ka aw la?’⁴⁵ Sufəl awulla à atà ala: ‘Haday, gəpəh à akul la dziriga: Kəla tatak uwana kadahàhəwwəɲ à azlabəzaga uwanay gesina kiya uwaga aw kə, bə kadahàhəwwəɲ à gi babay aw.’⁴⁶ Kiya uwaga tadàdala atà à seriya uwana à abà adədəv à gay aw. Ama azladza dziriga kə tadəbəz sifa uwana adəv à gay aw”, Yesu agòd zlà.

26

*Azlaməɲga takəs sawaray kə makəs Yesu
(Mark 14.1-2; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)*

¹ Haday, mok uwana Yesu adadəvla gay aɲha à gay kə, agòd à azlaməna matapla la slaka aɲha: ² “Sèlàw kə madəvaday uwana sləm aɲha Paska adəgay la ahəɲ la mahənay səla la abà, ɲgaha tadəv Kona aɲa dza à ahəl aɲa azladza kə matatasl à ahəf à adi.”

³ Kiya uwana azlamadzahaga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga aɲa azla Yahudiya tahamà gay à vok la mtəga aɲa Kayyif, məɲ madzahaga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla. ⁴ Takəs matsən vok gay la gəl la gəl, kə makəs Yesu, ɲgaha kə makəday. ⁵ Tagòd: “Məslala vok kə makəsay la madəvaday la abà aw, kə uwana maham à ahəɲ dza adəvədzahla”, tagòd.

*Mis adzadzab aməl matərsin à Yesu à gəl
(Mark 14.3-9; Yuhana 12.1-8)*

⁶ Mok uwana Yesu la Betaniya, la mtəga aɲa Səmon masla akəl zagəla uwatà kə, ⁷ mis anik asà à wəɲ à slaka aɲha la dərəw aməl la ahəl mahənlaga la aməl matərsin zlazladaga. Adzadzab aməl matərsin uwatà à Yesu à gəl la mok uwana tazùw kaf. ⁸ Uwana azlaməna matapla la slaka aɲha tanənà uwaga kə, gəl akəd à atà à vok, tagòd: “Kə mana awis tatak ala kiya uwanay ma? ⁹ Agayɲa avà à anu aməl matərsin uwaga tsakalay aɲha zlazladə: məduw ala, kə mav sili gə à azlaməna kudə, kə ɲuləm.” ¹⁰ Yesu kə asəl uwana tapəhay, agòd à atà: “Kə mana katərəbaw mis uwaga ma? Kə uwana adahəgəɲ kə dzəba aɲha səla aw? ¹¹ Kə uwana azlaməna kudə tadəgay la ahəɲ koksikoksi, ama gi kə mədəgay la ahəɲ anina koksikoksi aw. ¹² Kə uwana aməl uwanay adzadzab à gi à vok kə, madəh aməl à mazimnekid uwana à vok kə mazəb à uda. ¹³ Haday, gəpəh à akul la dziriga:

Kəla slaka, uwana dza adàpəh gay matsidəyga uwanay la gudəŋ la vok gesina kà, tadàpahay lakəl aŋa uwana mis uwanay adafahəŋ, kà mis uwanay aŋa mawul à atà à gəl.”

Yudas asal mav Yesu à ahəl aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla

(Mark 14.10-11; Luka 22.3-6)

¹⁴ Mok uwana uwaga adada à lig kà, tekula la tataka azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwaga la abà, uwana sləm aŋha Yudas Iskariyot, ahəd kà mabəz à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à vok, ¹⁵ agòd à atà: “Mana kadàvəw à gi, à baŋa gəfa à akul Yesu à ahəl ma?” Nŋaha tatùgwal gursu dzik makər à ahəl. ¹⁶ Dagay la mok uwatà Yudas ayàh tetəvi kà maf à atà Yesu à ahəl.

Yesu azuw tatak may aŋa Paska

la azlaməna matapla aŋha kulo gəl aŋha səla

(Mark 14.12-21; Luka 22.7-14; Yuhana 13.21-30)

¹⁷ La mavakay teraŋa aŋa madəvaday pain uwana kokudfa tatak makəsliŋ, azlaməna matapla tasà à waŋ, tanəv à Yesu: “Lala asa à ka məday kà madəh tatak madəvaday Paska à ahəŋ la?” ¹⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Dàw à hudf gudəŋ à abà à slaka dza uwahà: Məŋga agòd à ka, ‘Kaslà gulo adaslay kà gi aŋa mazuw tatak may aŋa Paska la azlaməna matapla gulo la mtəga aŋak’, agòd, gòdàwwal.” ¹⁹ Azlaməna matapla tahəd, tafahà uwana Yesu apəh à atà à ahəl, ŋgaha tafahà tatak may aŋa madəvaday Paska à ahəŋ.

²⁰ Mok uwana mokokhu adasa à waŋ kà, Yesu adzà à tatak may à adi la azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla uwatà. ²¹ Mok uwana tazùw tatak may, Yesu agòd à atà: “Hadfay, gəpəh à akul la dziriga, tekula aŋkul adàta à gi kaf à gəl.” ²² Uwaga abək mazawla à gəl à azlaməna matapla məŋga, tadzəkà manavahal la tekula, tekula: “Sufəl, gi zlak uwà, gi zlak uwà?”, tagòdɔl. ²³ Yesu awùlla à uda, agòd à atà: “Dza uwana mədəb ahəl à kaf à gəl anu səla la kəsɔd la abà, la uwana adàta à gi kaf à gəl. ²⁴ Hadfay, Kona aŋa dza adàmətsay la tsəhay gə uwana matsəseray, apəhay la wakità la abà lakəl aŋha, ama ŋgərpa adəgay la dza uwana adàta kaf à Kona aŋa dza à gəl! Agayŋa tayyay aw kà, naka ŋuləm kà aŋha.” ²⁵ Yudas masla matal kaf à gəl, uwaga agòd la manavay: “Məŋga, gi la magay zlak uwà?” Yesu awulàlla, agòdɔl: “Kak Yudas, kapəh!”

Tatak may tsikasla gə

(Mark 14.22-26; Luka 22.15-20; 1 Korintiya 11.23-25)

²⁶ La mok uwana tazùw tatak may, Yesu azèb kaf, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakəŋ ala, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha la magoday: “Uwanay kà vok gulo, zèbàw, kazùwwàw!” ²⁷ Nŋaha azèb kətsaw mahənla gə la tatak masay gə, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, avà à atà la magoday: “Sàw uwaga gesina aŋkul, ²⁸ kà uwana uwaga kà aŋiz gulo, aŋiz makəs vok slawda, uwana masokw à vədah gə, kà aŋa azladza aŋuvaw, kà maβəz mamatsila tsakana. ²⁹ Gəpəh à akul uwaga la dzahhà: Dagay lakana gədəsay iyaw mayyay ahəf uwanay aw, tsərəh à uwana mədəsay anina la makoray aŋa Baba gulo aya.” ³⁰ La lig aŋa mahab mahabay mazləbay à gay, tadà aŋatà à gudəŋ kuvu à afik.

Yesu atà la Piyer

(Mark 14.27-31; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38)

³¹ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “La huđ aŋa vəd uwanay lakana kà, kadəsakaw gi à ahəŋ gesina aŋkul, bokuba uwana mədzeŋay la matsetseray la abà:

‘Gədəkəđ masla manəŋla azlatuwan, ŋgaha maham à ahəŋ tuwan gesina adəsəh gəl à ahəŋ.’^{*}

³² Ama mok uwana gədàwul à uda kà, gədàtsəvokay kà akul à Galili.” ³³ Piyer agòdal: “Amiyaka azladza anik gesina tasək à kak à ahəŋ kà, gi kà, gədəsak à ka à ahəŋ tetuwa aw!” ³⁴ Yesu awulàlla: “Haday, gəpəh à ka la dziriga: Bə la vəd uwanay kà, gurayŋa mewgdzagalan awiyay kà, kadəgoday asik makə, kà kasəl gi aw, kà uwaga Piyer.” ³⁵ Piyer agòdal: “Dikidiki: Gəsəl kak aw, gədàgoday aw, amiyaka bə makits aga à gi la kuda bay!” Azlaməna matapla uwana la slaka aŋha tapəh bokuba aŋa Piyer uwaga babay.

Yesu adəv kuđa la Getsemane

(Mark 14.32-42; Luka 22.39-46)

³⁶ Kiya uwaga Yesu abəz à slaka anik à abà uwana sləm aŋha Getsemane, ŋgaha agòd à azlaməna matapla aŋha: “Aga, gəday, gədədəv kuđa la abatà y kà, dzàhàw madzay la abanay.” ³⁷ Adàla Piyer, ŋgaha azlabəza aŋa Zebede səla la tsəh, adzəkà maskulay la mazaw la gəl. ³⁸ Agòd à atà: “Ləv gulo adahənla la mazaw la gəl aŋa mamətsay, dzàw à ahəŋ la abanay, dzàw à ahəŋ la adi kiya gi.” ³⁹ Masla adəni kərkər zewk, atsəŋ gəl à ahəŋ, ŋgaha adəv kuđa la kiya uwanay: “Baba gulo, agayŋa uwanay abəz à vok kà naka, kazəbɡəŋ kətsaw ŋgərpa uwanay ala, amiyaka bə la uwaga babay kadahan bokuba uwana asa à ka, awkà bokuba uwana asa à gi aw!”

^{*} 26:31 26.31 Zakari 13.7

⁴⁰ La lig la ahəŋ awul à waŋ à slaka azlaməna aŋha makər uwaga, abèz atà à gəl kà tadzehal. Agòd à Piyer: “Kaslawwalla vok kà madz à ahəŋ la adi la gi, amiyaka sa tekula aw uwà? ⁴¹ Dzàw à ahəŋ la adi, dèvaw kuɗa kà akul aŋa matəɗ à mapapatay à abà aw. Masasəɗok aŋa dza asal manəfay nəma, ama vok kà guɓguɓ.”

⁴² Azà à atà vok la vok ala kà masəla, ŋgaha adəv kuɗa kiya uwanay: “Baba gulo, baŋa akəs à vok kà kətsaw uwanay azəb vok à uda kiya uwanay aw, sàk à gi kà gi aŋa mas à uda la abà, ŋgaha masal aŋak apaka vok zla.”

⁴³ Masla awul à waŋ aya à slaka azlaməna matapla aŋha uwaga, abèz atà à gəl kà tadzehal aya, taslalla vok aŋa madz à ahəŋ la adi aw. ⁴⁴ Yesu azà à atà vok la vok ala aya kà mamakər, adəv kuɗa la kiya uwana uwarà. ⁴⁵ La lig la ahəŋ, awul à waŋ à slaka aŋatà, agòd à atà: “Kadzewhal gotənaŋ, kaduwaw ləv aŋkul pəra ay? Nəŋàwwàŋ sa kà adaslay adagay, ŋgaha Kona aŋa dza adagay mavayga à ahəl aŋa azlaməna tsakana. ⁴⁶ Sàw à afik, məhàd! Dza uwana adata à gi kaf à gəl kà aganay la abanay!”

Makəs Yesu

(Mark 14.43-50; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)

⁴⁷ Ngaha bokuba uwana Yesu à lig la mabadma la abà, à mok uwana Yudas, tekula la tataka azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla la abà, asà à waŋ la maham à ahəŋ dza aŋuwaw la tsəh, katsakar la azlaazəva agà à atà la ahəl. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga aŋa azla Yahudiya la uwana tasləl atà à waŋ. ⁴⁸ Yudas, uwana adata kaf à Yesu à gəl apəh à atà uwana à vok à abà, adədehəŋ kà mapəhatàla Yesu: “Lagwa kà, dza uwana gədəkəs vok kà, masla gə la uwaga à uwana kayhaw, kadəvalahawka pəra”, agòd à atà. ⁴⁹ Yudas azà à vok à slaka Yesu la katskats: “Ayyi, məŋga gulo”, agòɗal, la makəs à vok. ⁵⁰ Yesu agòɗal: “Slawda, uwana kasà à waŋ kà madəhəŋ kà, ɗahəŋ katskats!” Kiya uwaga azladza anik tasà à waŋ, tavələhàka Yesu, takəs. ⁵¹ Tekula uwana agà la Yesu abəɗ katsakar aŋha à uda, ŋgaha adəɗla magamza aŋa məŋ madzahaga, anətsal sləm lakəl ala. ⁵² Yesu agòɗal: “Kay, wulla katsakar aŋak à gəy aŋha à agu, kà uwana azladza uwana tahəl katsakar kà, tadəkad atà la katsakar babay. ⁵³ Kasəl kà aŋa asa à gi kà gəzal à Baba gulo kà mazlak gi aw takay, ŋgaha asləl gi azlamalika à ahəŋ manəlanəl kulo gəl aŋha səla aw takay? ⁵⁴ Ama baŋa kiya uwaga ma kakay à uwana tatsetsèr à wakità à abà, agəɗ à afik ma? Kà uwana wakità agòɗ kà: Say uwanay adəpaka vok kiya uwanay, agòɗ.”

⁵⁵ Ngaha Yesu agòd à maham à ahəŋ dza: “Kasàw à wan kà makəs gi la azlakatsakar, la azlaazəva la ahəl bokuba gi masla nabəra takay? Kəla mavakay gədzàhà madzay la məŋ gày Zəzagəla la aku kà matapla tatak à azladza, uwala kakəsàw gi aw! ⁵⁶ Ama uwaga gesina apakà vok kà gay aŋa masla mapəhal gay à ahəl uwana la wakità la abà aŋa magəf à afik.”

Ngaha azlaməna matapla tasàkal à ahəŋ, tahòy aŋatà gesina.

Yesu la huma à azlamasiga aŋa gay zil

(Mark 14.53-65; Luka 22.54-55,63-71; Yuhana 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Azladza uwana takəs Yesu, tadàla masla à huma aŋa Kayyif, məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapəhla mapəhay ala, la azlamasiga uwana tahamà gay à vok la abatà. ⁵⁸ Piyer anəfà Yesu la tsəh makəda kəda. Tsəràh à gəl akəl aŋa məŋ madzahaga, adà à gày, adzà madzay la slaka aŋa azlamanəŋla, kà manərəz tatak uwana apaka vok la Yesu.

⁵⁹ Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga aŋa gudəŋ tayàh mapuw gudzi à Yesu à gəl, amiyaka bà la fida uwala beyli, kà mabəzal à tsəh kà makəfay. ⁶⁰ Ama tabəzal aw, amiyaka bà la uwala beyli, bà la abatà azladza tasəhla azlagay deyday gə à wan lakəl aŋha. Bà la kità babay azladza səla tapəhla vok ala. ⁶¹ Tagòd: “Dza uwanay agòd kà: ‘Gəslala vok, gəkalàh məŋ gày Zəzagəla uwanay à ahəŋ, ŋgaha gəwulla à afik la mahənay makər la abà’, agòd.”

⁶² Məŋ madzahaga asà à afik, agòd à Yesu: “Kawulla gay à uda aw takay? Mana à uwanay azladza uwanay tapəhay lakəl aŋak tak ma?” ⁶³ Ama Yesu adzà à ahəŋ titi. Məŋ madzahaga uwaga agòdɔal aya: “La sləm aŋa Zəzagəla uwana la sifa, kamkam wulla gay à uda: Ma kak, Kristu Kona aŋa Zəzagəla takay?” ⁶⁴ Yesu awulàlla: “Iyay, bokuba uwana kapəh. Ngaha aya gəpəh à akul la dziriga: Dagay lakana kadənəŋaw Kona aŋa dza adàdza madzay la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl la ndzəfa, kadənəŋawwan adàsa à ahəŋ la habaga la abà babay.” ⁶⁵ Kiya uwaga məŋ madzahaga akwàhà lukut aŋha à vok agòd: “Apəh mawisiga à Zəzagəla à vok, asà à anu azlaməna sayda anik aya aw, katsənàw uwana adapəhay lakəl aŋa Zəzagəla təga aw way? Mana kadzugwaw aya ma?”, agòd. ⁶⁶ “Azlayla kà, say makəfay pəra!”, azlaməna matsəbal sləm tagòd.

⁶⁷ Ngaha tadzəkà matafal sleslib à adi, azlāb la mamits à ahāl, azlaanik tazlāb à paṅaw à abà, [☆] ⁶⁸ tagòdɔfɔl: “Pèhanula dza uwana adèd ka, à baṅa kak Kristu zla!”

Gəsəl Yesu aw, Piyer agod

(Mark 14.66-72; Luka 22.56-60; Yuhana 18.15-25,27)

⁶⁹ Piyer adzà madzay la uda la gəl akāl. Magamza misga aṅa mən madzahaga azà à vok à slaka aṅha, agòdɔfɔl: “Kak babay kà, kadzàw à ahəṅ la Yesu zil Galili uwaga.” ⁷⁰ Ama Piyer adfahà fida la huma aṅa azladza gesina la magodɔfɔl: “Gi kà, gəsəl uwana asa à ka mapəhay aw!” ⁷¹ Kiya uwaga asà à afik la abatà, azà à vok à gay gamagà. Magamza misga anik, anəṅəṅ aya, ṅgaha agòd à azlaməna madz à ahəṅ la abatà: “Iyay, dza uwanay kà adzà à ahəṅ la Yesu zil Nazaret.” ⁷² Ama Piyer adfahà fida kà masəla la magodɔfɔl aya: “Zagəla, gəsəl dza uwaga kapəhaw aw!” ⁷³ Mok uwana tasàfàni aya, azladza uwana la abatà la slaka Piyer, tazà à vok à slaka aṅha, tagòdɔfɔl: “Ndzer kà, kak tekula aṅatà, məsəl ka la kuda aṅak la abà, à slaka uwana kasà à waṅ la abà.” ⁷⁴ Kiya uwaga Piyer adzəkà magodɔfɔl: “Baṅa fida gəpəhay kà, Zəzagəla adfahà à gi seriya à gəl. Gədəzuwa à akul mawadɔfɔl kà, gəsəl dza uwaga aw, gəgòd à akul, aw takay?” Apəh uwatà la gay ala, tsatsokw yokwyokw mewgdzagalaṅ adawiyay. ⁷⁵ Ngaha awul à Piyer à gəl à gay uwana Yesu apəhal: “Gurayṅa mewgdzagalaṅ adawiyay asik makər kà, kasəl gi aw, kadəgodɔfɔl Piyer!”, Piyer asà à uda, atùw la iyaw tugwi.

27

Tadala Yesu à huma Pilatus

(Mark 15.1; Luka 23.1-2; Yuhana 18.28-32)

¹ Mok uwana uwaga adada à lig kà, bəṅ la zay la tsəh, azlamadzahaga, la azlamasiga takəs sawaray la slaka gà kà makəd Yesu. ² Tawadəṅ, tadàla, tavà à Pilatus gumna aṅa azla Rom à ahāl.

Mamətsay aṅa Yudas

(Sləray 1.18-19)

³ Mok uwana Yudas masla mat kaf à Yesu à gəl anəṅəṅ kà, seriya adətəd à Yesu à gəl kà, awùlla sili gursu dzik makər uwaga à slaka azlamadzahaga, la azlamasiga. ⁴ Agòd à atà: “Gədɔfɔl tsakana, kà uwana gətà kaf à dza uwana à gəl kokudɔ tsakana”, agòd. Ama tagòdɔfɔl: “Anu kà, gay gami la abà aya aw. Uwaga adagay kà abəz ka à kak pəra!” ⁵ Yudas

adùw sili uwaga à mən̄ gày Zəzagəla à agu. La lig la ahən̄, ahəd̄, akəd̄ vok aṅha la madəb̄ vok aṅha à zagəla.

⁶ Azlamadzahaga tazəb̄ sili uwaga, tagòd̄: “Makoray gami avà tetəvi kà mazəb̄ay sili uwanay kà maf̄ à sahar aṅa gày Zəzagəla à agu aw, kà uwana uwanay kà sili aṅa aṅiz.”

⁷ Mok uwana tatsən̄ vok gay la tataka aṅatà la abà lakəl aṅha kà, tasùkw̄ guf aṅa masla maṅalàh̄ tatak la sili uwatà, kà atà aṅa malàh̄ azlaməlok dza à abà la abatà. ⁸ Kà uwaga à uwana tsəràh̄ à lakana kà tazallala: Guf aṅiz, à guf uwatà.

⁹ Kiya uwanay à uwana gay aṅa masla mapəhal̄ gay à ahəl̄ Yeremiya agòd̄:

'Tahəl̄ gursu dzik makər uwaga. (Sili uwaga azla Isərayel̄ tatsəna vok gay lakəl aṅha kà masukwla)

¹⁰ Tasukwla guf aṅa masla maṅalàh̄ tatak, bokuba uwana Sufəl̄ Zəzagəla apəh̄.'☆

Pilatus anav gay à Yesu la gay ala

(Mark 15.2-5; Luka 23.3-5; Yuhana 18.33-38)

¹¹ Yesu la huma aṅa gumna kà manaval gay la gay ala: “Kak la uwana kak Sufəl̄ aṅa azla Yahudiya ay?”

“Iyay, bokuba uwana kapəh̄”, Yesu agòd̄al. ¹² Uwana azlamadzahaga, la azlamasiga tapùwla gudzi à gəl̄ kà, awùlla gay à uda aw. ¹³ Kiya uwaga Pilatus agòd̄al: “Kak katsənà azlagay uwaga gesina tatugway lakəl̄ aṅak aw, takay?” ¹⁴ Ama Yesu awulàlla gay amiyaka tekula aw, tsəràh̄ à uwana ləv̄ avàl̄ à gumna à gay.

Seriya mamətsay atəd̄ à Yesu à gəl̄

(Mark 15.6-15; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)

¹⁵ Bà kəla madəvad̄ay Paska kà, gumna adawah̄ gəl̄ à masla daṅay tekula uwana asà à maham̄ à ahən̄ dza kà uwana adagay zagəla aṅha. ¹⁶ La mok uwatà kà, dza anik la ahən̄ la daṅay, masla mawisiga kaykay, sləm̄ aṅha kà Barabas. ¹⁷ Kiya uwaga Pilatus anàv̄ à maham̄ à ahən̄ dza la gay ala: “Uwa à uwana asa à akul̄ gəduw̄ à akul̄ ala à gəl̄ uwa: Barabas ay awma Yesu uwana Kristu ay?”, agòd̄ à atà. ¹⁸ Kà uwana Pilatus asəl̄ ndzer kà tafəl̄ Yesu à ahəl̄ kà, kà maṅor.

¹⁹ Uwana gəl̄ akəd̄ à Pilatus à vok kà gay aṅa seriya, kà mis aṅha asləl̄ dza à slaka aṅha agòd̄al: “Katapa à ahəl̄ à dza uwaga à vok tetuwa aw, kà uwana masla kà adah̄ tsakana aw, gəsàȳ ḡgərpa mən̄ga la masesiṅay la vəd̄d̄a lakəl̄ aṅa gay aṅha.”

²⁰ Mən̄ madzahaga la azlamasiga tagòd̄ à azladza kà: Say tanav̄ à masakay kà Barabas, ḡgaha takəd̄ Yesu. ²¹ Gumna

anàv à atà à gay ala aya: “Uwa la tataka aña azladza sèla uwanay la abà asa à akul kà gèduw à akul la gèl ala?” Tagòfal: “Dùw à anu gèl à Barabas!” ²² Anàv à atà: “Mana gèdehəŋ la Yesu, uwana Kristu tagòfal zlà ma?” Gesina aŋatà tagòf: “Zlèl à ahàf à adi!” ²³ Pilatus anàv à atà aya: “Sləray mawisiga ma uwala adahəŋ là?” Ama tazà kuda à zagəla la ndzəda, tagòf: “Zlèl à ahàf à adi!” ²⁴ Uwana Pilatus anəŋəŋ kà aslala vok adəh tatak anik aw say mawiyay pəra taziŋ à zagəla kà, atəfəni iyaw, apəl ahəl aŋha la huma aña azladza gesina, agòf: “Tsakana aña makəf kona uwanay kà, abəz kà gi aw, uwaga kà say gay lakəl aŋkul pəra.” ²⁵ Azladza gesina tagòf: “Tsakana makəf masla kà awulla à anu à gèl la azlabəza gami!” ²⁶ Nŋaha Pilatus adùw gèl à Barabas, aslahà Yesu ala la kurpi, avà à atà à ahəl kà mazləl à ahàf à adi.

*Azlaslodzi takəfasl à Yesu
(Mark 15.16-20; Yuhana 19.2-3)*

²⁷ Azlaslodzi aña Pilatus tadàla Yesu à mtəga aña gumna, nŋaha maham à ahəŋ slodzi gesina ahəmal à adi. ²⁸ Tasərətalla la ahəl lukut aŋha la vok ala, tadùwal diri mativga à vok. ²⁹ Taslsləp gabaga aña atək, tafəl à gəl, tafəl azəva gulakay à ahəl kaf, nŋaha takədèdal à huma à gay, takəfasl la magòfay: “Ayyi, Sufəl aña azla Yahudiya!” ³⁰ Tatəfal slesliḃ à vok, tazəḃ azəva uwatà la ahəl aŋha, tazləḃla à gəl. ³¹ Mok uwana takəfasl tsewwa kà, tasərətal diri mativga uwatà la vok ala, tadùwal lukut aŋha à vok, tadàla masla kà mazləl à ahàf à adi.

*Mazləl Yesu à ahàf à adi
(Mark 15.21-32; Luka 22.26-43; Yuhana 19.17-27)*

³² La mok uwana tadùw à uda la gudəŋ à abà kà tagagəm la dza anik sləm aŋha Səmon, zil Səren. Azlaslodzi tafəl leri à gəl kà mazəḃ ahàf uwana tadəzləl Yesu à adi. ³³ Tabəz à slaka anik uwana sləm aŋha *Golgota*, bokuba magòfay: Slaka hərəŋ gəl. ³⁴ La abatà la uwana tatəf à tatak masay hamhamga à Yesu, atapəŋ nŋiz yewdi kà, akweska.

³⁵ Tazləl Yesu à ahàf à adi, nŋaha tavəhà lukut aŋha la tataka aŋatà la abà la matsal tsatsa lakəl. ³⁶ Nŋaha tadzəh madzay la abatà kà manəŋla. ³⁷ Tafə matsetseray à gəl aŋha à afik à abatà kà mapəhla godega aña makəfay aŋha ala: DZA UWANAY KÀ, YESU SUFƏL AŊA AZLA YAHUDIYA. ³⁸ Tatatəsləh azlaməna nabəra sèla à ahàf à adi babay, anik la ahəl kaf, anik la ahəl gudzay.

³⁹ Azladza uwana tauguwəh à awtəy la abatà takokətəhà gəl, tatsək atà magòfahay à gəl, ⁴⁰ tagòfal: “Kak uwana

kayàh makal mən̄ gày Zəzagəla à ahəŋ, ŋgaha kà mawulla à afik la mahənay makər kà, bəl̄ gəl aŋak à baŋa kak Kona aŋa Zəzagəla, sà à ahəŋ la ahàf uwaga la adi zla!" ⁴¹ Kiya uwaga babay azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak, la azlaməna mapàhla mapəhay ala, la azlamasiga takəɸàsl à masla, tagòɸ: ⁴² "Masla kà abàlàhà azladza anik, ama aslàla vok aŋa mabəl̄ gəl aŋha aw takay? A tsa masla kà Sufəl̄ aŋa azla Isərayel ay? Lagwa kà, sà à ahəŋ la ahàf la adi zlà pəra, anu bay mədiŋ à ka gəl à vok. ⁴³ Masla afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, ŋgaha apəhla lela: 'Gi Kona aŋa Zəzagəla', agòɸ! Iyay zla, mənəŋəŋ à baŋa Zəzagəla abələŋ lagonay zla!", tagòɸ. ⁴⁴ Azlaməna nabəra uwana tazlāl̄al à makəla aŋha tatsək̄al magoɸahay à gəl kiya uwaga babay.

Mamətsay aŋa Yesu

(Mark 15.33-41; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30)

⁴⁵ La tataka afats, mələs apakà vok la kutso la abà gesina, tsəràh afats dat magovagova gərewni delga. ⁴⁶ La afats dat magovagova gərewni delga uwatà, Yesu awiyà la ndzəɸa, agòɸ: "*Eli, Eli lema sabachthani?*"^{*} (Bokuba magoɸay: Zəzagəla gulo, Zəzagəla gulo, kà mana kasàk gi ma?) ⁴⁷ Azlaanik uwana tadzà à ahəŋ la abatà tatsənəŋ uwaga, tawiyà: "Azalay kà à Eliya!", tagòɸ. ⁴⁸ Katskats tekula aŋatà ahòy, azəb sawsaw, adùw à iyaw hamhamga à abà, afà à gulakay à gay, adziyla à Yesu, kà masla aŋa makokuzay. ⁴⁹ Ama azlaanik tagòɸ: "Məkuda, à baŋa Eliya atsa à waŋ kà mabələŋ kà mənəŋəŋ tak zlà!" ⁵⁰ La lig la ahəŋ Yesu awiyà la ndzəɸa aya, ŋgaha aməts.

⁵¹ La sa uwatà bafta uwana tanəlla mən̄ gày Zəzagəla ala akohàla tsəràɸ tsəràh à afik tsəràh à vəɸah. Kutso abəlàkà à vok, ŋgaha azladzəgla tapəslàkàh ala. ⁵² Azlazəvay tapəzlla à ama ala ŋgaha aŋuvaw azlaməna madiŋal gəl à Zəzagəla à vok tawàlla à uda la mamətsay. ⁵³ Tasàhà à lag la zəvay la aku, ŋgaha la lig mawul à uda aŋa Yesu la ahəŋ, tahàd à huɸ gudəŋ tsidəŋaga à abà, azladza aŋuvaw tanaŋà atà.

⁵⁴ Azlaslodzi aŋa azla Rom, la mən̄ga aŋatà tanəŋla Yesu. Uwana tanəŋà mabəl̄ak à vok aŋa kutso la tatak uwana apakà vok gesina kà, guba mən̄ga akəs atà, tagòɸ: "Ndzer masla kà, Kona aŋa Zəzagəla!" ⁵⁵ Azlamis aŋuvaw tagà la abatà, tatsàzl à ahəŋ kərkər, tanərəzay atà. Tanəfà Yesu à waŋ dagay la Galili, kà atà aŋa mazlak masla à sləray à abà. ⁵⁶ Mariyama uwana dəg zla Magdala, Mariyama iyà aŋa Yakuba atà la Yusufu, la iyà aŋa azlabəza aŋa Zebede tagà la tataka azlamis uwaga la abà.

^{*} 27:46 27.46 Mahabay 22.1

*Mazəb Yesu à uda**(Mark 15.42-47; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42)*

⁵⁷ Uwana mokokhu adasa à waŋ kà, dza galepi anik uwana la Arimate asà à waŋ, sləm aŋha kà Yusufu, masla bay kà masla asik aŋa Yesu. ⁵⁸ Ahàd, abèz à Pilatus à vok kà manaval vok aŋa Yesu. Kiya uwaga Pilatus avà tetəvi à Yusufu kà mazəb vok aŋa Yesu. ⁵⁹ Yusufu asà à waŋ, azəb vok aŋa Yesu à ahəŋ, afafàdàl à bafta mawga à adi. ⁶⁰ Ngaha afà à zəvay aŋa aslasl gəl aŋha uwana à agu, alà à təhus à afik, atakòslal magol bəlam à gay, kà matsakal à ama, ŋgaha adà aŋha. ⁶¹ Mariyama dəg zla Magdala atà la Mariyama anik uwanay tadzàhà madzay la abatà la magohla à huma à zəvay à adi.

Azlaməna manəŋla zəvay

⁶² La vuɔf maduw ləv aŋa azla Yahudiya bəŋ azlamadza-haga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azla Farisəya tahàd à slaka aŋa Pilatus, ⁶³ tagòɔfal: “Arveri, awùlla à anu à gəl kà, masla fida uwanay kà, uwana aləg mamətsay kà, agòɔf kà: La mahənay makər kà, gədàwul à uda, agòɔf. ⁶⁴ Njələm kà, gòɔf, kà tanəŋla zəvay aŋha mahənay makər, kà azlaməna matapla aŋha aŋa mas à waŋ kà mazəb à lag la aku aw, ŋgaha kà atà magòɔfay à azladza kà adawul à uda la mamətsay aw. Kà uwana fida uwaga adàɔuw fida aŋa uwarà.” ⁶⁵ Pilatus agòɔf à atà: “Azlaslodzi kà atà la uwanay, dàw, kanəŋawla zəvay bokuba uwana kaslawwalla vok gesina.” ⁶⁶ Tahàd tabək azlaməna manəŋla zəvay à ahəŋ, tafà masəlay à akur uwana à vok tatsakla zəvay à ama, ŋgaha tabək azlaslodzi à ahəŋ kà manəŋla.

28*Mawul à uda aŋa Yesu**(Mark 16.1-10; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)*

¹ La lig aŋa vuɔf maduw ləv aŋa azla Yahudiya la ahəŋ, à vuɔf ladu la bəŋ gà, Mariyama dəg zla Magdala, atà la Mariyama anik uwatà, tahàd kà manəŋ à gəl zəvay. ² La katskats kutso abəlàkà à vok la ndzəɔa, malika aŋa Sufəl Zəzagəla asà à ahəŋ la zagəla, atakòslla à bəlam uwana ala tatsakla à zəvay à ama, ŋgaha adz à afik la abatà. ³ Masla awutsəɔfay bokuba mawutsəɔfay habaga, lukut aŋha babay təlla bokuba slewzi. ⁴ Mok uwana azlaməna manəŋla zəvay tanəŋàŋ kà, guba akəs atà kayakay, atà tasəkùlàh, tapàkàh iyaw. ⁵ Malika agòɔf à azlamis uwatà: “Akul kà, guba akəs akul aw, kà uwana gəsəl kà kayakaw kà Yesu uwana tazləl à ahàf à adi. ⁶ Aga la abanay aw, adawulla à uda la mamətsay,

bokuba uwana apèh à akul uwarà. Sàw à waŋ, kagovàlàw slaka uwana tahèn à ahəŋ tsi. ⁷ Dàw katskats kadàpəhaw à azlaməna matapla la slaka aŋha kà masla adawulla à uda la mamətsay. Lagwa adàtsəvokay kà akul à kutso Galili. Kadànəŋawwaŋ kà la abatà, uwaga la uwana gəpəh à akul zla.”

⁸ Katskats azlamis uwaga tatsizlla ala la gəl zəvay la guba la vok, ama la marabay məŋga babay. Tahàd la mahoyay kà madla gay uwaga à azlaməna matapla aŋa Yesu. ⁹ Katskats Yesu asà à waŋ agagam à atà nna, agòd à atà: “Ayyi, gəgòd à akul”. Azlamis uwaga tazà à vok à slaka aŋha, takàs à asik aŋha à ahəl, takədal à ahəŋ, ŋgaha tasləkàw masla. ¹⁰ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Guba akəs akul aw. Dàw, kadàgòdɔw à azladeda gulo kà, tahàd à kutso Galili, la abatà la uwana tadànəŋ gi”, agòd à atà.

Azlaməna manəŋla

¹¹ Mok uwana azlamis uwanay tadà aŋatà kà, azlaanik la tataka aŋa azlaslodzi uwana la abà tanəŋla zəvay uwaga, tahàd à huɔ gudəŋ à abà. Tapèh tatak uwana apakà vok à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak gesina. ¹² Azlamadzahaga takəs sawaray la azlamasiga. Mok uwana tatsən vok gay, tavà sili à azlaslodzi uwatà məŋga. ¹³ Tagòd à atà: “Kadàgòdɔw kà azlaməna matapla la slaka aŋha tasà à waŋ la vɔd, tazəb vok aŋa Yesu la gəl à gəl, la mok uwana mədatəɔ à madzəhal à abà. ¹⁴ Kiya uwaga baŋa atsən à gumna, məsəl dabaray uwana mədàbəzal à tsəh, ŋgaha akul kadàsaw à uda la gay la abà gesina.” ¹⁵ Azlamanəŋla tahəl sili, ŋgaha tadəhəŋ bokuba uwana tatəp à atà ala kà madəhəŋ gesina. Kiya uwaga gay uwaga azahà vok la tataka azla Yahudiya la abà tsərəh à lakana.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha

(Mark 16.14-18; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Sləray 1.6-8)

¹⁶ Kiya uwaga azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula uwaga, tawùl à gudəŋ Galili à dadəgwal uwana à afik, Yesu apəhatàla. ¹⁷ Mok uwana tanəŋəŋ kà, tasləkàw masla, azlaanik la tataka aŋatà la abà tabək gəl à ahəŋ səla. ¹⁸ Yesu azà à vok à slaka aŋatà, agòd à atà: “Lagwa kà ndzəɔa uwana la zagəla, ŋgaha la uwana la vɔdɔh kà agay mav à gi gà. ¹⁹ Dàw à slaka azladza gudəŋ à vok gesina, kapakahawatàla kà azlaməna matapla gulo, kadàɔfahaw à atà batem la sləm aŋa Baba, la sləm ana Kona, ŋgaha la sləm aŋa Masasəɔok tsikasla. ²⁰ Tapawatàla kà atà aŋa manəf uwana gətəpəkulla gesina. Səlɔw kà, gədəgay la

ahəŋ la akul koksikoksi, tsəràh à makəɸ gəl à ahəŋ gudəŋ
à vok.”

GAY MARABƏŇ UWANA MARK ATSETSÈR Evangile selon Marc

Mapəhay aŇa Yuhana masla maɔfàh batem.

(Mata 3.1-12; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28)

¹ Aganay gay delga uwana adzəka à vok lakəl aŇa Yesu, Kona aŇa Zəzagəla, uwana mafal dzakwa à gəl gà. ² La wakità uwana la abà Yesayya atsetsèr, Zəzagəla agòɔf:

“Aganay gəsləl à awtəy masləlay gulo, la huma aŇak kà maɔfahkaŇ tetəvi à ahəŇ.”[☆]

³ Uwaga kà kuda aŇa dza uwana awiyay la fəta la abà:

“Dahàwla azlatetəvi à Sufəl Zəzagəla à ahəŇ tərta.”[☆]

⁴ Kiya uwaga Yuhana apəhla vok ala la fəta la abà. Az gay Zəzagəla, anavà azladza uwana tasà à waŇ à slaka aŇha: “Kəsaw batem, uwana apəhla ala kà kadapəhaw gay la ləv ala, ŋgaha Zəzagəla adəmamatsakula tsakana ala.”⁵ Azladza la makoray masla Yahudiya, la azladza la

Urusalima gesina, tasà à waŇ à slaka aŇha, uwana tasəlla tsakana aŇatà à uda. Yuhana aɔfahà à atà batem la mukwà Urdun la abà.

⁶ Yuhana aduw lukut maɔfəhəŇga à vok la aŇidz aŇa zlugumi, rəts awadà vok ala la parapara zlap, tatak may aŇha kà hayyaw la zuway mazuway. ⁷ Apəh à azladza, agòɔf à atà: “Dza uwana atsa à waŇ la lig gulo la ahəŇ kà, aɔfawa gi la məŇga, gəsla gay kà makəl gəl à ahəŇ aŇa mapəl zuwid kwimik aŇha ala aw. ⁸ Gi kà, gəɔfahakulla batem kà la iyaw, ama masla kà aɔfahakullaŇ kà la Masasəɔfok Zəzagəla.”

Yuhana aɔfəh batem à Yesu

(Mata 3.13-17; Luka 3.21-22)

⁹ La abatà Yesu asà à waŇ la gudəŇ Nazaret la kutso Galili. Yuhana aɔfahalla batem la mukwà Urdun la abà. ¹⁰ Mok uwana Yesu asà à uda la iyaw la abà, anəŇà à zagəla kà, zagəla mapəzl à ama ala gà. AnəŇà Masasəɔfok Zəzagəla atsa à ahəŇ à gəl aŇha bokuba habakoku. ¹¹ Ňgaha tatsənà kuda uwana atsən à ahəŇ la zagəla: “Kak bəzi gay ləv gulo, gərabay məŇga kà kak.”[☆]

Sufəl aŇa mawisiga apapat Yesu

(Mata 4.1-11; Luka 4.1-13)

☆ **1:2** 1.2 Malaki 3.1 ☆ **1:3** 1.3 Yesayya 40.3 ☆ **1:11** 1.11 1Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1

¹² La lig la ahəŋ, katskats Masasəfok Zəzagəla adala Yesu à fəta à abà. ¹³ Adzà à ahəŋ la abatà mavakay dzik ufaɖ, ŋgaha seteni apapàt masla. Yesu adzà à ahəŋ la tataka azlatatak fəta la abà, ŋgaha azlamalika tazlæk masla bay.

*Yesu azal azlaməna makas kilfi ufaɖ
(Mata 4.12-22; Luka 4.14-15; 5.1-11)*

¹⁴ Tadùw Yuhana à daŋay, kiya uwaga Yesu ahəd à kutso Galili, kà maz gay matsidaŋga aŋa Zəzagəla. ¹⁵ Agòɖ: “Kaslà adaslay à dagay kà Zəzagəla adzəka makoray aŋha. Pèhàw gay la ləv ala, diŋàw gəl à gay matsidaŋga aŋa Zəzagəla à vok!”

¹⁶ Mok uwana Yesu anəf à gay dərəv aŋa Galili, anəŋà azlaməna makas kilfi səla, Səmon la deda aŋha Andəre. Tadàw dzarawa à iyaw abà kà makasla kilfi. ¹⁷ Yesu agòɖ à atà: “Sàw à waŋ, nəfàw gi, gədàpakakulla kà azlaməna makas azladza.” ¹⁸ Katskats tasàk à dzarawa aŋatà, tanəfà masla.

¹⁹ Uwana adada à huma à gay ŋuv, anəŋà azlabəza aŋa Zebede, Yakuba atà la Yuhana, atà la kəslah iyaw la abà tadàh dzarawa aŋatà. ²⁰ Katskats Yesu azàla atà, tasàk à baba aŋatà à ahəŋ la azlaməna sləray aŋha la kəslah iyaw la afik, ŋgaha tanəfà Yesu.

*Dza la masasəfok mawisiga
(Luka 4.31-37)*

²¹ Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tahəd à Kapernahum. La vuɖ madu w ləv aŋa azla Yahudiya, Yesu adà à gày madəv kuɖa aŋatà à agu kà matapatàla. ²² Azladza uwana tatsənà gay aŋha kà, ləv avəl atà à gay, kà uwana atapàtəla kà bokuba azlaməŋga aŋa azlaməna madzeŋ wakità Zəzagəla aw, ama bokuba dza uwana akor ndzəɖa.

²³ Mok uwatà, dza la masasəfok mawisiga apəhla vok ala la gày madəv kuɖa uwatà la aku, awiyà: ²⁴ “Mana à gay aŋak la anu ma? Yesu, kak zil Nazaret! Kasà à waŋ kà mazanula ay? Gəsəl kà, kà kak Tsikaslaga uwana Zəzagəla asləl kak à waŋ.” ²⁵ Yesu aslèh məlo à masasəfok uwatà à gəl: “Dzà à ahəŋ titi! Sà dza uwaga lakəl ala!” ²⁶ ŋgaha masasəfok mawisiga abəllakà dza uwatà la ndzəɖa, awiyà la kuda məŋga, ŋgaha asàlla à kəl ala. ²⁷ Ləv avəl atà à gay gesina. Tanàvəhà à vok: “Mana gay mawga uwanay asal magodəy ma? Mana uwaga ma, akor azlamasəfok mawisiga la ndzəɖa, ŋgaha azlamasəfok mawisiga bay tafa à gəl à gay aŋha?” ²⁸ Katskats azladza tazəhà gay lakəl aŋa Yesu la kutso Galili gesina.

*Yesu awar azlaməna dʻuvats ala aɲuvaw
(Mata 8.14-17; Luka 4.38-41)*

²⁹ Uwana tasà à uda la gày madəv kuɖa la aku kà, katskats Yesu ahàd atà la Yakuba ɲgaha la Yuhana à mtəga aɲa Səmon la Andəre. ³⁰ Məɲay aɲa Səmon la akàl la vok la slaka mahən à ahəɲ. Mok uwana Yesu abəz atà à vok kà, tapəhal gay lakəl aɲha. ³¹ Yesu ahàd à slaka aɲha, akəs la ahàl, atsizlləɲ ala, ɲgaha akàl vok asàlla vok ala. La lig la ahəɲ mis uwatà azlək atà.

³² La mokokhu, mok uwana afats adatəɖ à ahəɲ, azladza tasàhla azlaməna dʻuvats aɲuvaw à waɲ à slaka Yesu, la azlauwana la masasəɖok mawisiga. ³³ Azladza gudəɲ uwatà tahamà gay à vok la gay gamagày aɲha. ³⁴ Yesu awarəɲ ala azladza aɲuvaw uwana tas ɲgərpa la azla-dʻuvats anik anik gesina, la makudəkàh azlamasasəɖok mawisiga, afàhà à atà akur à lig kà mapəhlaɲ ala aw, kà uwana atà: “Məsəl Yesu”, tagòɖ.

*Yesu auguzahay la kutso Galili
(Luka 4.42-44)*

³⁵ Lebəɲ gà bəɲ, afats à lig mas à afik, Yesu atsizlla ala, ɲgaha asà à uda la kay, ahàd aɲha à fəta à abà ɲgaha adəv kuɖa la abatà. ³⁶ Səmon atà la azlamanalay aɲha tahàd kà mayàh masla. ³⁷ Uwana tabəzal à vok, “Azladza gesina tayàh kà!”, tagòɖal. ³⁸ Ama Yesu agòɖ à atà: “Məhàd à azla-gudəɲ anik anik, gədəpəhay gay Zəzagəla la abatà babay, kà uwana gəsà à waɲ kà madàh sləray uwaga.” ³⁹ Kiya uwaga auguzàhàh la kutso Galili gesina. Apàh gay matsidəyga la azlagay madəv kuɖa aɲatà la aku, ɲgaha akudəkàh azlamasasəɖok mawisiga à uda.

*Yesu awura masla akàl zagəla ala
(Mata 8.1-4; Luka 5.12-16)*

⁴⁰ Masla akàl zagəla asà à waɲ à slaka Yesu, akədèɖal à huma à gay, anəval: “Kamkam, baɲa asa à ka kà, kaslala vok kà mawur gi ala!” ⁴¹ Vok ahàm à Yesu, abiyà ahàl ala, adəbani, ɲgaha agòɖal: “Asa à gi, wùr ala!” ⁴² Katskats akàl zagəla asàl à vok ala, awùr ala. ⁴³ La lig la ahəɲ, Yesu awùl à masla la mafahal akur à lig, agòɖal: ⁴⁴ “Tsənəɲ lela, kapəh uwaga à dza anik aw, ama hàd kadəpəhla vok à masla mav tatak à Zəzagəla, kà kadawurla, ɲgaha và tatak uwana Musa apəh à ahəɲ kà masəlay kà kawùr ala.”[☆] ⁴⁵ Ama dza uwatà ahàd, adzəkà mapəhay à azladza gesina lakəl aɲa mawurla aɲha. Gay gà la uwaga à uwana Yesu aslala vok kà mad gudəɲ à abà la dazuwaya aw. Kà uwaga à uwana

☆ 1:44 1.44 3Musa 14.1-32

Yesu adzà à ahəŋ la uda la fəta la abà, la abatà bay, azladza tadàh à awtày à slaka aŋha la kəla slaka gesina.

2

Yesu awur dza makalàh à vədah gà ala

(Mata 9.1-8; Luka 5.17-26)

¹ La lig mahənay ŋuv Yesu ahəd à Kapernahum aya. Uwana tatsənəŋ Yesu la kay kà, ² azladza aŋuvaw tahamà ahəŋ tsərəh à uwana slaka atəm à ahəŋ baməraka la gəl akəl aw, apèh à atà gay Zəzagəla. ³ Ŋgaha azladza anik tasà à waŋ à slaka aŋha, tasəlla dza makalàh à vədah gà à waŋ, azladza ufaɖ la tsəh tazəbay. ⁴ Ama tabèz à tetəvi kà madla à slaka Yesu aw, kà uwana maham à ahəŋ dza aŋuvaw la ahəŋ, tadala à gəl gày à afik, tapokwà gəl gày uwana Yesu la kay la afik, uwana tapokwəŋ tadzilà dza makalàh à vədah gà uwatà à gày la kəslah gà. ⁵ Uwana Yesu anəŋəŋ madinjal gəl à vok aŋatà mənŋa, agòɖ à dza makalàh à vədah gà uwaga: “Bəzi gulo, tsakana aŋak adàmatsila!” ⁶ Ama azladza anik la tataka azlaməna mapàhla wakità seriya la abà la slaka madzàh madzay la abatà, tadzùgw la gəl aŋatà: ⁷ “Kà mana dza uwanay apəhay mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla kiya uwaga ma? Dza aslala vok aŋa mamats tsakana à dza ala aw, say Zəzagəla pəra!” ⁸ Katskats Yesu asəl uwana tadzugway la ləv aŋatà la tsəh, agòɖ à atà: “Kà mana kadzugwaw kiya uwanay la ləv aŋkul la tsəh ma? ⁹ Butu mala zlazladɖa magoɖay: gədàmats à ka tsakana aŋak ala takay? Awma: Sà à afik, zəb kəslah aŋak, həd aŋak takay? ¹⁰ Ama asa à gi kasəlaw, kà gi kona aŋa dza, ŋgaha kà gi la masəlay aŋa mamats tsakana aŋa azladza gudəŋ à vok ala: ¹¹ Sà à afik, zəb kəslah aŋak, həd mtəga aŋak! Gəgòɖ à kak”, Yesu agòɖ à dza makalàh à vədah gà. ¹² Katskat asà à afik, azəb kəslah aŋha. Uwana azladza gesina tanəŋəŋ adiŋ aŋha, ləv avəl à atà à gay gesina, tazləbà Zəzagəla, tagòɖ: “Mədanəŋəŋ ðikidiki kiya uwanay aw!”

Yesu azala Levi

(Mata 9.9-13; Luka 5.27-32)

¹³ Yesu awùlla à gay dərəv aya, sləm aŋha kà dərəv Galili. Azladza aŋuvaw tahamà à waŋ à slaka aŋha, ŋgaha atàpatàla. ¹⁴ Uwana adà à awtày, anəŋəŋ Levi, kona aŋa Alfe, adadza madzay la gày mazəb hadama la aku. Yesu agòɖal: “Sà à afik, nəfà à gi!” Levi asà à afik, anəfà.

¹⁵ La lig la ahəŋ Yesu la azlaməna matapla aŋha tahəd à mtəga Levi kà mazuw tatak may. Azlaməna mazəb hadama

aṇuvaw la azlaməna tsakana aṇuvaw, tadzàhà madzay atà nna, kà uwana azladza tsəhay gà uwaga aṇuvaw tanəfà atà aya. ¹⁶ Azlaanik la tataka azlamadzahaga aṇa wakità seriya aṇa Zəzagəla la abà, uwana la tataka aṇa azla Farisəya la abà, tanəṇəṇ kà Yesu azùw tatak may la slaka gà la azlaməna mazəb hadama la azladza tsakana, tagòd à azlaməna matapla la slaka aṇha: “Kà mana azuw tatak may la azlaməna mazəb hadama la azlaməna tsakana ma?” ¹⁷ Uwana Yesu atsənà uwaga, agòd à atà: “Azladza uwana dʹuvats aza à ata aw, kà tayàh mad dokwtar aw, say azlaməna dʹuvats pəra. Gi, gəsà à waṇ kà mazalay azladza uwana tadzugw kà azladziriga aw, ama gəsà à waṇ kà, kà mazal azlaməna tsakana.”

Manavay lakəl aṇa makəs nəlay

(Mata 9.14-17; Luka 5.33-39)

¹⁸ Azlaməna matapla aṇa Yuhana, masla madàh batem la azla Farisəya takasàh nəlay la azlakaslà anik anik. Azladza anik tasà à waṇ à slaka Yesu, tanəval: “Kà mana azlaməna matapla aṇa Yuhana, masla madàh batem, la azla Farisəya kà takas nəlay, ama kà mana azlaməna matapla la slaka aṇak kà takas nəlay aw ma?” ¹⁹ Yesu agòd à atà: “Baṇa dza azəb mis azàläh azlaslawda aṇha kà mazuw tatak may, ma tasàk tatak may la mavakay uwatà aṇa makəs nəlay takay? Awaṇ, tasàkal aw, tazuway. ²⁰ Ama mok uwana zil mis adàdiṇ aṇha la slaka aṇatà, la uwana tadàkas nəlay adàgay la mok uwatà.”

²¹ Yesu agagàzlla atà ala la matapatla mawga aṇha uwanay: “Dza atsap lukut mawga à maviyaga à vok aw. Baṇa adefəṇ kità kà, lukut mawga akwàh maviyaga à tsəh, ṅgaha makwàhla aṇha azàh à tsəh aya. ²² Dza adaw iyaw aṇa mayyay ahàf mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw, kà uwana à baṇa amsəlila kà, akwàh kiwa ala. ṅgaha iyaw aṇa mayyay ahàf la kiwa iyaw tadàuwisila. Ama aduwa à vok kà tadaw iyaw aṇa mayyay ahàf mawga à kiwa mawga à agu, suwaṇ.”

Manavay lakəl aṇa vuɸ maduw ləv

(Mata 12.1-8; Luka 6.1-5)

²³ Vərdi anik la vuɸ maduw ləv, Yesu aguwa à awtày la gay guf nalkama. Azlaməna matapla la slaka aṇha tadzəkà mabəradəhay nalkama la tetəvi la ama.* ²⁴ Azla Farisəya tagòd à Yesu: “Kà mana azlaməna matapla la slaka aṇak tadàh tatak uwana azlayla kà à vok aw ma? Kà uwana wakità seriya gami avəra gay kà tatak uwaga la vuɸ maduw

* 2:23 2.23 5Musa 23.25

löv.”²⁵ Yesu awùlla à atà ala: “Kadzèṅàw òkòkòkò aw uwana David adàhàṅ la mok uwana may akès la azladza uwana la slaka aṅha aw uwà?”²⁶ Ahàd à gày Zèzagèla à agu, azèb kaf uwana tafàh à huma aṅa Zèzagèla, azùw. Mok uwatà kà, Abiyatar la uwana mēṅga aṅa azlamèna mav tatak à Zèzagèla. Wakità seriya gami kà, avà tetèvi kà azlamèna mav tatak à Zèzagèla kà mazuway pèra. Ama David azèb, azùw, ṅgaha avàh à azlamèna aṅha bay.”^{*}
²⁷ Yesu agòd à atà aya: “Zèzagèla adàhà vuf maduw lèw kà, kà madz à ahèṅ delga aṅa dza, awkà Zèzagèla adàhà dza kà aṅa vuf maduw lèw aw.”²⁸ Gay gà la uwaga gi Kona aṅa dza la uwana Sufèl aṅa vuf maduw lèw.”

3

*Yesu awur dza uwana ala la ahàl mamètsayga
 (Mata 12.9-14; Luka 6.6-11)*

¹ La vèrdi anik, Yesu ahàd à gày madèw kuḍa à agu aya. La gày uwatà la aku kà, dza la ahèṅ uwana ahàl aṅha mamètsayga. ² Azladza la ahèṅ la gày madèw kuḍa la aku, tanèrèz Yesu à baṅa awur dza ala la vuf maduw lèw, kà atà maḃèzal à tsèh la gay la abà, kà uwana akès mapèhay lakèl aṅa vuf maduw lèw aw. ³ Yesu agòd à dza uwana ahàl aṅha mamètsayga: “Sà à afik, sà à waṅ à huma azladza gesina!” ⁴ ṅgaha anàv azladza uwana tatsèkal yewdi à gay: “Mana wakità seriya gami apèh à anu ma? Tetèvi la ahèṅ kà madfàh delga la vuf maduw lèw takay? Awma madfàh mawisiga takay?” Asà à atà mawulla gay à uda aw. Takwès. ⁵ Yesu atsèkà à atà yewdi à gay la mazinal à gèl. Ama apàk lèw mēṅga kà madzugway mawisiga aṅatà. Kiya uwaga agòd à dza uwatà: “Biyà ahàl ala!” La kirim yewdi awùr ala. ⁶ Batsàrà, uwana azla Farisèya tanèṅ uwaga kà, tasà à uda la gày Zèzagèla la aku, tahàd, tahamà gay à vok la azladza maham à ahèṅ gà uwana tatsèn vok gay la Herod kà aṅa magèd uwana à afik azlayla makèḍla Yesu.

Maham à ahèṅ dza asa à waṅ à slaka Yesu

⁷ Yesu la azlamèna matapla aṅha tazà vok. Tahàd à gay dèrèw aṅa Galili, maham à ahèṅ dza aṅuwaw tanèfà atà. Azladza tasàhà à waṅ la makoray Galili, la Yahudiya, ⁸ la Urusalima dagay la gay dzika makoray aṅa Idumiya tsèràh à gay dzika aṅa dèrèw uda aṅa mukwà Urdun, la azladza uwana tadzà à ahèṅ nekwa la gudèṅ Tir la Sèdon. Magol maham à ahèṅ dza tasàhà à waṅ à slaka Yesu kà uwana tatsènàṅ lakèl aṅa tatak uwana adàhàhàṅ. ⁹ Yesu

^{*} 2:26 2.26 1 Samuyel 21.1-6; 3Musa 42.9

agòd à azlamèna matapla la slaka aṅha: “Yàhàw à gi bəzi kəslah iyaw, kà maham à ahəṅ dza aṅa maṅisl gi aw.”
 10 Yesu awurà azladza ala aṅuvaw, gay gà la uwaga azladza uwana tasà ṅgərpa la azladuvats anik anik tavàhà vok kà madəbani masla. 11 La mok uwana azladza uwana la azlamasasəfok mawisiga tanəṅà masla, tatàdal à huma la mawiyay, tagòdal: “Kak, Kona aṅa Zəzagəla!” 12 Ama Yesu aslèhà atà məl à gəl la ndzəfa, kà mapəhla masla ala aw.

*Yesu akasani azlamèna matapla kulo gəl aṅha səla
 (Mata 10.1-4; Luka 6.12-16)*

13 Yesu ahəd à dadəgwal à afik, ṅgaha azəl azladza uwana asəl, kà tatsà à waṅ à slaka aṅha. 14 Yesu akàsàni azladza kulo gəl aṅha səla, ṅgaha azàla atà ala azlamèna matapla la slaka aṅha, agòd à atà: “Gəkàsàni akul kà madz à ahəṅ la slaka gulo, ṅgaha gədàslal akul kà mapəh gay Zəzagəla. 15 Gəvà à akul maslay kà makudəkàh azlamasasəfok mawisiga.” 16 Aganay azladza kulo gəl aṅha səla uwana akàsàni atà: Səmon uwana Yesu avəl sləm Piyer; 17 Yakuba la deda aṅha Yuhana, azlabəza aṅa Zebede. (Yesu avà à atà sləm Bowanergəs, asal magodəy: maslèh məl aṅa habaga, kà uwana tasaf à mapak ləv aw) 18 La Andəre; Filip; Bartelemi; Mata; Tomas; Yakuba, bəzi aṅa Alfe; Tade; Səmon zil Kananan 19 ṅgaha Yudas Iskariyot, uwana adàda kà məzam à Yesu à gəl.

Azlamèna huɖ gày aṅa Yesu asa à atà aṅa madla Yesu à mtəga

20 Yesu ahəd à mtəga aṅa dza anik. Maham à ahəṅ dza tahamà gay à vok aya, kà uwaga à uwana Yesu la azlamèna matapla la slaka aṅha tabəzà tetəvi kà mazuw tatak may aw. 21 Mok uwana azlamèna huɖ gày aṅha tatsən uwaga, tahəd kà masəla à mtəga, kà uwana azladza tagòd kà: “Gəl adakəfal à vok!”

*Azladza tatsəɖ gay à Yesu à tsəh ṅgaha awulla atà ala
 (Mata 12.22-32; Luka 11.14-23; 12.10)*

22 Azlamadzahaga aṅa wakità seriya tasà à ahəṅ la Urusalima tagòd: “Masla la Belzəbul, sufəl aṅa zagəla zagəla!”, asal magodəy sufəl aṅa azlamasəfok mawisiga. Azlaanik tagòd: “Sufəl aṅa azlamasasəfok mawisiga avəl maslay kà makudək azlamasasəfok mawisiga.” 23 Yesu azəl azladza à slaka aṅha, agòd à atà: “Kakay sufəl aṅa masasəfok mawisiga aslala vok aṅa makudək seteni à uda aya ma? Akəsà vok aw. 24 Baṅa azladza la makoray tekula tatsak ala kà, makoray sufəl uwatà kà aslala vok madz à ahəṅ aw. 25 Baṅa azladza la huɖ gày tatsak ala kà, huɖ

gày uwatà aslala vok madz à ahəŋ aw. ²⁶ Baŋa seteni ap guvəl à vok aŋha à adi kà, makoray aŋha adavahla, aslala vok aŋa madz à ahəŋ aw, ama makoray uwaga adàdəv à gay. ²⁷ Dza aslala vok aŋa mad à gày aŋa masla ndzəfa kà mazəb tatak aŋha aw, say atsərkwiŋ dadàŋ, ŋgaha aslala vok kà mahəl tatak aŋha gesina. ²⁸ Gəpəh à akul la dziriga: Tsakana gesina la gay mawisiga gesina uwana azladza tapəhay, Zəzagəla adàmatsataŋ ala. ²⁹ Ama dza uwana apəh mawisiga lakəl aŋa Masasəfok Zəzagəla kà, tsakana uwaga adàmatsila diki diki aw, ama tsakana uwaga adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi.” ³⁰ Yesu apəh kiya uwaga kà, kà uwana azlaanik tagòf kà: “Masla la masasəfok mawisiga”, tagòf.

*Iyà la azladede aŋa Yesu
(Mata 12.46-50; Luka 8.19-21)*

³¹ Iyà la azladede aŋa Yesu tasà à waŋ, taslèl dza kà mazal à atà la uda. ³² Azladza aŋuvaw tadzàhà madzay la makəla aŋa Yesu, tagòfal: “Iyà la azladede aŋak la uda, tazala ka!” ³³ Yesu awùl à atà ala: “Uwa iyà gulo la azladede gulo uwa?” ³⁴ Ŋgaha Yesu anəřəz azladza uwana la makəla aŋha lakəl, agòf à atà: “Aganay azlaiyà la azladede gulo la abanay. ³⁵ Kà uwana kəla uwabeyuwi uwana adàh mawoyəŋ aŋa Zəzagəla la uwana azladede gulo la azlaiyà gulo.”

4

*Gay la gay la abà aŋa masla maslək hi
(Mata 13.1-9; Luka 8.4-8)*

¹ Yesu atàpla à maham à ahəŋ dza la gay dərəv aŋa Galili aya. Aŋuvaw tahamà gay à vok la slaka aŋha. Kà maham à ahəŋ dza, Yesu adà à kəslah iyaw à afik, adzà madzay. Ama maham à ahəŋ dza la gay dərəv. ² Yesu apəhatàla azlatatak aŋuvaw la gay la gay la abà, ŋgaha agòf à atà la matapla aŋha la abà: ³ “Tsəbàwwal sləm!”, Yesu agòf à atà, “Dza anik asà à uda kà mad maslək hi. ⁴ Mok uwana adadzəka maslək hi à guf aŋha à abà, fofulo anik tanis à gay tetəvi, azladziyan tasà à waŋ, tazùw à gay. ⁵ Azlaanik aya tanis à pala akur à afik uwana kutso lakəl məŋga aw, katskats asà à uda, kà uwana kutso la pala akur lakəl məŋga aw. ⁶ Mok uwana afats adadzəka mavəfay la ndzəfa agulà hi ala kà uwana abək slilih kà à pala à akur à afik. ⁷ Gotənaŋ fofulo anik tanis à atək à abà. Uwana atək azigənaŋ akəd à tsəh, atsà à gəl aw. ⁸ Bə gotənaŋ fofulo anik tanis à kutso delga gà à abà. Asà à uda lela azigəŋ lela, ŋgaha atsà gəl lela. Anik abək à adi huməts, anik abək à adi zuŋ, ŋgaha anik

aya bay zazun sèla.” ⁹ Yesu agòd à atà: “Tsèbàwwal slèm lela, wàdàw vok à uda kà mafal slèm!”

Kà mana Yesu apəhay la gay la gay la abà ma?
(Mata 13.10-17; Luka 8.9-10)

¹⁰ Mok uwana Yesu kokudà anha, azladza uwana tatsèbal slèm, la azlaməna matapla la slaka anha kulo gəl anha sèla, tasà à wəŋ à slaka anha, ngaha tanəv godega anja gay la gay la abà uwatà. ¹¹ Yesu agòd à atà: “Akul kà, Zəzagəla avà à akul nasiri anja makoray anha, ama azladza anik tatsən tatak gesina kà say la gay la gay la abà pəra. ¹² Kà uwaga à uwana:

‘Tanərzay la yewdi anjatà babay, ama tanəŋan la dziriga aw, Tatsəbal slèm la slèm anjatà babay, ama tatsənəŋ la dziriga aw,

Kiya uwaga kà atà anja mawul à slaka Zəzagəla aw, ngaha Zəzagəla anja amatsa à atà tsakana anjatà ala aw!’”[☆]

Yesu apəh godega anja gay la gay la abà uwaga à uda
(Mata 13.18-23; Luka 8.11-15)

¹³ Ngaha Yesu anəv à atà gay ala: “Katsənəw gay la gay la gay la abà uwanay aw takay? Kakay kadatsənaw gay la gay la abà anik zla ma? ¹⁴ Masla masləkay kà masla mapəh gay Zəzagəla. ¹⁵ Azladza anik kà bokuba gay tetəvi uwana fofulo anis ala ama: Mok uwana tatsənəŋ, katskats seteni asa à wəŋ, abàd atà à ləv ala gay uwana tasləkà à ləv à tsəh. ¹⁶ Kiya uwaga bay la azladza anik tadəbani slaka pala akur gə, à uwana gay anis à afik, katskats uwana tatsən gay kà takəs la marabay. ¹⁷ Ama tasəkak adàla slilih la ləv anjatà la tsəh aw, tafəl slèm la lela aw, takəs kà anja kaslə ŋuv pəra. La mok uwana ngərpa la matərebay adabəz atà kà gay Zəzagəla kà, katskats tasək madin gəl à vok anjatà la tsəh ala. ¹⁸ Azladza anik aya kà tadəbani à vok la gəy atək uwana fofulo anis à abà. Tatsəb slèm à gay. ¹⁹ Ama adi anja gudəŋ à vok uwanay la matsiday anha uwana apapət azladza, adà à ləv anjatà à tsəh, akəd gay masləkayga uwaga à tsəh, ngaha azladza uwaga tav mayyay aw. ²⁰ Azladza anik aya gotənaŋ kà tadəbani à vok la kutso uwana fofulo anis à abà. Atà tatsəb slèm à gay lela, tafəl slèm lela, tavə mayyay, anik abək à adi huməts, azlaanik zun, azlaanik aya gotənaŋ zazun sèla.”

Gay la gay la abà anja fənəs la tsəh gogozläh
(Luka 8.16-18)

²¹ Yesu agòd à atà aya: “Dza af fənəs à tsəh tasà takay, awma à tsəh gogozläh ay? Awan, aduwa vok kà dza af fənəs

à slaka dzəgamma gə. ²² Bokuba magodfay, tatak mahadəŋ à ahəŋ gə ada à gay mapəhla à vok ala gə. Nğaha nasiri gesina, azladza tadəsəlay. ²³ Tsəbàwwal sləm lela à baŋa sləm aga akul lakəl.”

²⁴ Yesu agòd à atà aya: “Dahàw hanjëli lakəl aŋa tatak uwana katsənawwanj la uwana kadahawwanj. La daram uwana kagoraw la azladza, Zəzagəla adəgor akul la uwaga la mazakullanj à gəl suwanj. ²⁵ Kà uwana dza uwana af sləm à uwana Zəzagəla avəl, adəbəzal mənğa aya. Ama dza uwana af sləm à tatak aw, tadədəvalla à ahəl ala ŋuv gə uwatà Zəzagəla avəl aya babay.”

Gay la gay la abà aŋa fofulo uwana atsa à uda

²⁶ Yesu agòd à atà aya: “Məslala vok magagazləla makoray Zəzagəla kà la dza uwana asləkà fofulo à guf aŋha à abà. ²⁷ La lig la ahəŋ kà say madzəhal aŋha kəla mahənay pəra. La kaslə uwana fofulo adas à uda azigən la kokudə masəlay aŋha. ²⁸ Kutso azigəna makəl gay aŋa tatak: Teraŋa kavak gə, ŋgaha masəh gəl à uda, la mabək bəza adi. ²⁹ Mok uwana tatak adahənay, dza adzəka sləray la mavaw aŋha, kà uwana matsəf tatak adasa à wanj.”

Gay la gay la abà aŋa tsəhay fofulo uwana bəziga gə la tataka azlafofulo anik anik la abà

(Mata 13.31-32,34; Luka 13.18-19)

³⁰ Yesu anəv à azladza la gay la: “La mana makoray Zəzagəla adəbani vok ma? La gay la gay la abà ma uwala məgagazləla makoray aŋha la? ³¹ Adəbani vok kà la tsəhay uwana bəziga gə la tataka azlatsəhay fofulo anik la abà gesina bokuba tsəhay hamadz. ³² Ama baŋa azigənay kà, aduwa azlababasl anik anik gesina. Azigənay mənğa, aduwa azlaahəf anik, azləl ahəl mənğa, ŋgaha azladfiyan tadza à ahəŋ la dzəgay aŋha la abà.”

³³ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay Zəzagəla la azlagay la gay la abà aŋuvaw bokuba uwanay. Apəh à atà kà bokuba uwana azladza taslala vok aŋa matsənəŋ. ³⁴ Apəh à atà kà bə la gay la gay la abà pəra. Ama uwana masla la azlaməna matapla la slaka aŋha kokudə gəl aŋatà kà, apəh à atà ala tatak gesina la paraka.

Yesu atsizlla kular à ahəŋ

(Mata 8.23-27; Luka 8.22-25)

³⁵ La mokokhu vuf uwatà, Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Məhəd à gay dərəv uda anik.” ³⁶ Kiya uwaga tasək à maham à ahəŋ dza à ahəŋ, azlaməna matapla la slaka aŋha tadà à kəslah iyaw uwana à afik, Yesu atsà à vok à afik. Azlakəslah iyaw anik la ahəŋ la abatà

bay aw. ³⁷ Magol kular adzəkà madəday. Magaŋtsay aŋa iyaw adàh à kəslah iyaw à abà, kiya uwaga kà ahənàŋ ala. ³⁸ Yesu agà la godega kəslah iyaw la madzəhal gə, afà gəl à tatak maf gəl à afik à afik. Azlaməna matapla la slaka aŋha tatsənàŋ ala la magodal: “Məŋga, məzləmətsay, kafa à anu gəl aya aw, takay?” ³⁹ Yesu atsənà ala, aslèh məlo à kular à gəl. Apèh la ndzəfa à magaŋtsay aŋa iyaw: “Dzà à ahəŋ titi!” Kular atsizl à ahəŋ, iyaw adzà à ahəŋ titi, magaŋtsay aŋa iyaw la ahəŋ aya aw, tsiriya. ⁴⁰ La lig la ahəŋ agòf à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Kà mana guba akès à akul ma? Kadiŋaw gi gəl à vok aw ay?” ⁴¹ Guba akès atà mənğa tagòf kà atà kà atà: “Uwa à dza uwanay, amiyaka afad la iyaw bay kà takəs gay aŋha uwa?”

5

*Yesu akudək masasədok mawisiga à dza lakəl ala
(Mata 8.28-34; Luka 8.26-39)*

¹ La lig la ahəŋ tabəzà à gay dərəv uda aŋa gay dərəv aŋa Galili uwana la kutso Gerasəniya la abà. ² Uwana Yesu adasa à ahəŋ la kəslah iyaw la afik, batsàrà dza anik anəŋà Yesu kərkər, asà à waŋ kà magagamay səla. Dza uwaga asà à waŋ kà la gəy zəvay la abà, dza uwatà kà zagəla zagəla lakəl. ³ Adzà à ahəŋ kà la mabuwaŋ zəvay la aku. Dza aslàla vok aŋa mawadəŋ à ahəŋ ba amiyaka la mazakazak aw. ⁴ Aŋuvaw tawəfàhalla ahəl à ahəŋ la azlamatatasla ahəl, la sasala asik la azlamazakazak aŋa ada. Ama aslähàhəŋ ala la azlamanal sasala ala. Dza aslàla vok kà makəsij à ahəŋ aw. ⁵ Koksikoksi kəla mahənay la mavakay auguzahahay la azlagəl zəvay la azlamatəkukuruh la afik la mawiyay la masàh vok aŋha la akur.

⁶ Dza uwatà anəŋà Yesu kərkər ŋgaha ahəd la mahoyay à huma aŋha, atəf à Yesu à huma. ⁷ Awiyà la ndzəfa: “Masak à ama Yesu, Kona aŋa Zəzagəla uwana la afik. Kamkam gənava à ka, kà la sləm aŋa Zəzagəla: Sàk à gi, bəsak, kavà à gi ŋgərpa aw.” ⁸ Apèh uwaga kà, kà uwana Yesu afəl gay à gəl: “Kak zagəla zagəla: Sà à dza uwaga la kəl ala.” ⁹ La abatà Yesu anəval: “Uwa sləm aŋak uwa?” Masla zagəla zagəla agòfal: “Sləm gulo kà maham à ahəŋ, kà uwana anu aŋuvaw. ¹⁰ Kamkam mədəv à ka kudə, kakudək anu la gudəŋ uwanay aw!”

¹¹ Maham à ahəŋ namzi la ahəŋ la abatà uwana tadzadzàr à vok nekwa la matəkukuruh la afik. ¹² Azlamasasədok mawisiga tanàv à Yesu, tagòfal: “Sləl anu à maham à ahəŋ namzi à abà pəra, vā à anu tetəvi, mēda à atà à gəl.” ¹³ “Aya, dāw!” Yesu agòf à atà. La kità azlazagəla zagəla tasà à

dza uwatà lakəl ala, ngaha tahàd à azlanamzi à gəl gesina. Batsàrà, tahòy à ahəj, tavàlàh à iyaw à abà, ngaha tasùfàh à abà. Azlanamzi uwaga gesina kà taslà dəbow səla.

¹⁴ Azlaməna manəŋla azlanamzi tahòy aŋatà, tadàla gay uwaga kà maziŋ azladza bəza gudəŋ la azlahudf gudəŋ gesina la makoray uwatà. Azladza tasàhà à uda, tasà à waŋ kà manəŋ tatak uwana adahà vok. ¹⁵ Uwana tabəz à slaka Yesu tanəŋà dza uwana agà la maham à ahəj zagəla zagəla lakəl, madza madzayga la lukut la vok, haŋkəli adawulla à gəl. Ləv avàl à azladza à gay. Guba akəs atà. ¹⁶ Azlaməna manəŋ uwana apakà vok gesina kà, tazàhà gay aŋa dza uwana la zagəla zagəla lakəl uwarà la aŋa azlanamzi gesina bay. ¹⁷ La abatà tagòd à Yesu: “Kamkam, sà à uda la makoray gami.” Yesu asà à afik, ahàd à slaka kəslah iyaw.

¹⁸ Mok uwana adà à kəslah iyaw à afik, dza uwana agà la azlazagəla zagəla lakəl uwarà, agòd à Yesu: “Kamkam, asa à gi mədaw səla.” ¹⁹ Ama Yesu avàl tetəvi aw: “Wùl à hudf gày aŋak, zàhàtəŋ uwana Sufəl Zəzagəla adahàkəŋ gesina lakəl aŋa uwana vok ahàmàl kà kak!”, agòdàl. ²⁰ Dza uwaga adà aŋha zla, ngaha adzəkà mapahay la makoray uwana sləm aŋha gudəŋ kulo, à tatak uwana Yesu adahàləŋ gesina. Azladza gesina uwana tatsəb sləm à gay uwaga, gesina aŋatà, ləv avàl atà gay.

Dugu aŋa Yayrus atà la mis uwana adəbani lukut aŋa Yesu (Mata 9.18-26; Luka 8.40-56)

²¹ Yesu awùl à waŋ la gay dərəv uda anik la kəslah iyaw. La mok uwana adatsizl à ahəj la gay mukwà, maham à ahəj dza aŋuvaw ahamàl à adi. ²² Məŋga aŋa gày Zəzagəla asà à waŋ, sləm aŋha Yayrus. Uwana anəŋəŋ Yesu akədfəd à makəla asik aŋha. ²³ Anàval, agòdàl: “Bəzi dugu gulo azlāmətsay. Kamkam, sà à waŋ, kabək ahàl à bəzi à vok kà masla mawur ala ngaha kà masla abəz sifa aŋha aya.” ²⁴ Yesu asà à afik, tahàd atà səla, maham à ahəj dza aŋuvaw taŋisl Yesu.

²⁵ Mis anik la ahəj la abatà, aŋiz akəllal à tsəh ala dagay mavakay kulo gəl aŋha səla. ²⁶ Aday vok məŋga la madàh à slaka azlaməna mavàh yohof, az ləmana aŋha ala kà aŋuvaw. Ama aga ŋuləm aw: say mavədzehəŋ ala pəra. ²⁷ Vərđi anik atsənəŋ tapəhay lakəl aŋa Yesu, kiya uwaga afà à vok à maham à ahəj dza à abà. ²⁸ Adzùgw la gəl aŋha: “Baŋa gədəbani lukut aŋha pəra kà, gədàwurla”, agòd. Aguwà la lig aŋa Yesu, adəbani lukut aŋha. ²⁹ Batsàrà makəlay aŋiz aŋha atsizl à ahəj, atapà vok aŋha kà adawur ala la đuvats aŋha la abà. ³⁰ La mok uwatà Yesu atapà kà

ndzɔɔfa asà à uda la vok aŋha. Agolà vok à maham à ahəŋ dza à abà la magoday: “Uwa à uwana adəbanì lukut gulo uwa?” ³¹ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagòɔfal: “Nəŋà maham à ahəŋ dza taŋisl ka tsi, pəra kanav madəbiŋ ka aya ay?”

³² Yesu anəŋà à makəla gəl kà masəl dza uwana adəhà uwaga. ³³ Anasl adadiya à mis à vok kà uwana asəl uwana adəhà vok la masla. Asà à waŋ, atəɔ à makəla asik aŋa Yesu, apəhal dziriga aŋha gesina. ³⁴ Yesu agòɔfal: “Dugu gulo, madiŋal gəl à vok aŋak awurà ka ala. Hād la wurwur, kadawurla la ŋgərpa aŋak la abà!”

³⁵ Mok uwana Yesu apəh gay uwaga kà, azlaməna masləlay tasà à waŋ la mtəga aŋa Yayrus, məŋga aŋa gày madəv kuɔfa, tagòɔfal: “Dugu aŋak kà adamətsay, kà mana katərəb Sufəl aya ma?” ³⁶ Ama Yesu afà sləm à gay aŋatà aw, agòɔ à Yayrus: “Ləv aval à kak à gay, kasak à madiŋal gəl à vok aw!” ³⁷ Avà tetəvi à dza kà malakəŋ aw, say Piyer, Yakuba la deda aŋha Yuhana pəra. ³⁸ Mok uwana abəz à mtəga aŋa məŋga aŋa gày madəv kuɔfa, Yesu atsənà hulolo aŋa azladza, la mataway, la mawiyay məŋga. ³⁹ Yesu adà à gày, agòɔ à atà: “Kà mana kadzudəɔɔkəw la mataway ma? Dugu uwanay kà, adamətsay aw, ama adzəhal pəra!” ⁴⁰ Uwana azladza tatsənà uwaga: “Uwàà...”, tasakwà à ahəŋ, takəɔslal. Kà uwaga: “Dàw à uda gesina!”, agòɔ à atà. Say Baba la iyà aŋa dugu la azlaməna matapla la slaka aŋha makər uwatà pəra tagəɔ à gày. Uwana tahàd la gày uwana la aku tahənà dugu à agu. ⁴¹ Yesu akəs bəzi dugu la ahəl, agòɔfal: “*Talitha koum*” (Bokuba magoday: Bəzi dugu sà à afik, gəgof à ka) ⁴² Katskats bəzi dugu asà à afik, adzəkà maday. (Mavay aŋha kà kulo gəl aŋha səla) La mok uwana tanəŋà uwaga kà, ləv avàl à atà à gay kaykay. ⁴³ Ama Yesu afàhà à atà akur à lig kà aŋuvaw, kà atà mapəh à dza anik aw. Ŋgaha agòɔ à atà: “Vàwwal tatak may!”

6

*Azlaməna gudəŋ Nazaret tadiŋ gəl à Yesu à vok aw
(Mata 13.53-58; Luka 4.16-30)*

¹ Yesu azà vok la slaka uwatà, awul à gudəŋ aŋha, uwana azigən la abà. Azlaməna matapla la slaka aŋha tanəfà. ² Uwana vud maduw ləv adasa à waŋ, adzəkà matapla tatak à azladza la gày madəv kuɔfa la aku. Maham à ahəŋ dza aŋuvaw la abatà. Uwana tatsəbal sləm gesina kà, ləv avàl à atà à gay, tagòɔ: “Lala abəzà tsəhay gay uwanay la? Dzəba matsihila mana gà à uwanay abəzal ma? Kakay adəhəŋ à tsəhay tatak dzəba aŋha səla aw gà uwanay ma?”

³ Dza uwanay kà masla mapəɗ kəslah aw takay? Kona aŋa Mariyama, ŋgaha deda aŋa Yakuba, la Yosəs, la Yahuda, la azla Səmon aw ay? Azladede aŋha degagamga bay atà la uwanay anina la abanay aw takay?” Kà uwaga à uwana tadinjal gəl à vok aw. ⁴ Yesu agòɗ à atà: “Tazləb masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla baməraka la mali, ama la gudəŋ aŋha kà tazləb masla aw, la tataka azlayaga aŋha la abà, azlaməna gày aŋha kà tazləbay aw!” ⁵ Yesu aslala vok kà maɗàh nadzipo la abatà dəŋ aw, say abək ahəl à azlaməna ɗuvats anik à gəl ŋgaha awàr atà ala. ⁶ Ləv avàlala à gay kà uwana madinjal gəl à vok aŋatà la ahəŋ aw.

Yesu asləl azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla,

la səla səla

(Mata 10.5-15; Luka 9.1-6)

La lig la ahəŋ Yesu auguzàh la gudəŋ la abà gesina kà matapla gay Zəzagəla à azladza.

⁷ Yesu azàl azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla, adzəkà masləl atà la səla səla, avà à atà maslay kà makor azlamasasəɗok mawisiga. ⁸ Afàh à atà akur à lig, agòɗ à atà: “Kazəbaw tatak à ahəl kà aŋa tetəvi aw, tatak may aw, kiwa aw, sili la zliba la aku aw, say azəva pəra. ⁹ Bəkàw kwimik à asik, ama katsəpaw lukut səla à vok aw!” ¹⁰ Agòɗ à atà bay: “Baŋa kadaw à gudəŋ à abà kà, dzàw à ahəŋ la mtəga aŋa dza uwana akəs akul lela tsəràh à uwana kadaw aŋkul la abatà. ¹¹ Azladza gudəŋ uwana takəs akul aw, ŋgaha tatsən akul aw kà, kadaw aŋkul la abatà, dèɗàw burburu la asik ala kà mapəh à atà ala kà taɗàh mawisiga.” ¹² Azlaməna matapla la slaka aŋha tahàd mapəh gay Zəzagəla, kà à azladza aŋa mapəh gay ləv ala, kà atà tasak à tsakana aŋatà. ¹³ Takuɗəkàh azlamasasəɗok mawisiga aŋuvaw, taɗahàŋ amàl à azlaməna ɗuvats à gəl, aŋuvaw tawàr ala.

Mamətsay aŋa Yuhana masla maɗàh batem

(Mata 14.1-12; Luka 9.7-9)

¹⁴ Sufəl Herod atsənà gay aŋa Yesu, kà uwana azladza tasəl sləm aŋha baməraka la mali, tagòɗ: “Yuhana masla maɗàh batem adawul à uda, gay gà la uwaga aslala vok aŋa maɗàh nadzipo”, tagòɗ. ¹⁵ Azlaanik tagòɗ aya: “Uwaga kà Eliya”, azlaanik bay: “Uwaga masla masləl à waŋ aŋa Zəzagəla bokuba tekula la tataka aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwana la abà uwarà”, tagòɗ.

¹⁶ Uwana Herod atsənà gay uwaga, agòɗ: “Uwaga Yuhana masla maɗàh batem uwana gəsləl dza kà manats gəl aŋha,

masla la uwana adawul à uda la mamətsay.”¹⁷ Kà uwana Herod la gəl aṅha apəh gay makəs Yuhana dagay uwarà, kà aṅha mawodəṅ à gày danjay à agu. Adahàṅ kiya uwaga kà gay aṅa Herodiya, mis aṅa deda aṅha Filip, uwana Herod azəb. ¹⁸ Ama Yuhana agòd à Herod: “Uwaga kà delga aw, kà aṅa mazəb mis deda aṅak aw!” ¹⁹ Kà uwaga Herodiya apək ləv lakəl aṅa Yuhana, ayàh kà makəf masla. Ama abəzà à tetəvi aw kà Herod. ²⁰ Kà uwana guba azà Herod kà Yuhana, asəl kà masla dza dziriga ṅgaha sətaka gà, anəṅla masla lela, asəl matsən gay aṅa Yuhana, ama uwana adatsen gay aṅha gesina kà, haṅkəli aṅha awisa ala.

²¹ Mavakay delga aṅa Herodiya adasa à waṅ, uwaga mavakay aṅa mayyi Herod. Masla atà kaf à uda kà aṅa azlaməna aṅha, kà azlaməṅga aṅa azlaslodzi la azlaməṅga aṅa kutso Galili. ²² Bəzi dugu aṅa Herodiya adà à gày, ahàb dəs, arabà ləv aṅa Herod la azladza uwana tadzàh madzay atà nna. Sufəl Herod agòd à dahalay: “Mana asa à ka gəvə à ka ma? Nàv uwana asa à ka gesina, gəvə à ka”, agòdàl. ²³ Azùwal mawaday: “Uwana kanav à gi gesina gəvə à ka, amiyaka tenma aṅa makoray gulo bay.” ²⁴ Dahalay asà à uda, agòd à iyà aṅha: “Mana gənavay ma?” Agòdàl: “Nàval gəl aṅa Yuhana masla madàh batem.” ²⁵ Katskats amərəà vok kà mad à slaka sufəl, anəv la magòday: “Asa à gi kanəl gi gəl aṅa Yuhana masla madàh batem à tasà à abà.” ²⁶ Uwaga kà azà à sufəl la ləv məṅga, ama kà mazuw mawaday aṅha uwana azùw la huma aṅa azladza kà, aslala vok kà makosal aw. ²⁷ Katskats sufəl asləl slodzi kà manəl gəl aṅa Yuhana, kà aṅa masəlla à waṅ. Slodzi ahàd à gày danjay à agu, anəl gəl aṅa Yuhana. ²⁸ Asəlla gəl aṅa Yuhana à waṅ la tasà la abà, avà à dahalay. Dahalay bay adàla à iyà aṅha. ²⁹ Mok uwana azlaməna asik aṅa Yuhana tatsən uwaga, tasà à waṅ kà mazəb vok aṅha, kà malay.

Yesu avà tatak may à azladza dəbow zlo

(Mata 14.13-21; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)

³⁰ Azlaməna matapla la slaka aṅha tawul à waṅ à slaka Yesu. Tapəhal uwana tadahàṅ, la uwana tatàpla à azladza. ³¹ Azladza aṅuvaw tasà à waṅ, aṅuvaw tadàṅ atà, kiya uwaga Yesu la azlaməna matapla la slaka aṅha tabəzà à tetəvi kà mazuw tatak may aw. Gay gà la uwaga Yesu agòd à atà: “Məhàd kokudà gami à fəta a abà, kà anu aṅa maduw ləv ṅuv.” ³² Tahàd la kəslah iyaw kokudà gəl aṅatà à fəta à abà. ³³ Ama azladza aṅuvaw tanəṅà atà à uwana taday, aṅuvaw tasəl atà. Tasàhà à uda la gudəṅ la abà gesina tamərəà vok la asik ṅgaha tatsà vok à huma kà Yesu la azlaməna matapla la slaka aṅha.

³⁴ Uwana Yesu adasa à ahəŋ la kəslah iyaw la afik kà, anəŋà azladza aŋuvaw. Vok ahàmàl kà atà, kà uwana anəŋà atà kà bokuba azlatuwaŋ uwana masla manəŋla atà la ahəŋ aw. Adzəkà matapatàla tatak aŋuvaw. ³⁵ Uwana afats adatəđ à ahəŋ, azlaməna matapla aŋha tasà à waŋ à slaka aŋha tagòđal: “Afats adatəđ à ahəŋ ŋgaha uwanay bay kà anu la fəta. ³⁶ Wùlla azladza kà taday à bəza gudəŋ à abà la azlahudf gudəŋ kà tasukw tatak may aŋatà.” ³⁷ Yesu awùlla à uda, agòđ à atà: “Akul vaw à atà tatak may tazuw!” Tagòđal: “Lala məbəz tatak may kà madzadzarla azladza kət uwanay la?” ³⁸ Yesu anàv atà: “Kaf ma katay aga la akul la ahəl ma? Dàw, kanəŋàwwàŋ!”

Uwana tanəŋəŋ uwaga: “Kaf gay bərsəw zlo la kilfi səla.” tagòđal.

³⁹ Yesu agòđ à azlaməna matapla la slaka aŋha, kà azladza tadzàhà madzay la dzibokw dzibokw la kəsaf biyaga la afik. ⁴⁰ Tadzàhà madzay la dzibokw dzibokw, azlaanik dzim, azlaanik bay dzik zlo, dzik zlo. ⁴¹ Yesu ahəl kaf zlo la kilfi səla uwatà, anəŋà à zagəla, “Kikay”, agòđ à Zəzagəla, ŋgaha atsəkà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha kà mavàh à azladza. Kiya uwaga ahəlla kilfi səla uwatà ala bay, tavàh à maham à ahəŋ dza gesina. ⁴² Atà gesina tazuw, asläh atà. ⁴³ La lig la ahəŋ azlaməna matapla la slaka aŋha tahamà gay mapətsəh pətsəh aŋa kaf uwana à vok atəmal à tsəh ala la kilfi səla uwatà, kà adahà takosà kulo gəl aŋha səla. ⁴⁴ Matugway aŋa azladza uwana tazuw kaf kà taslà zil dəbow zlo.

Yesu aday lakəl dərəv məŋga
(Mata 14.22-33; Yuhana 6.15-21)

⁴⁵ Yesu afà à gay à azlaməna matapla aŋha à gəl kà tadiyà à kəslah iyaw à afik kà matsəvokay kà masla à gay dərəv uda anik, nekwa la Betsayda, mok uwana: ‘Dàw aŋkul!’, agodiyà à maham à ahəŋ dza. ⁴⁶ La mok uwana tavàhla atà nna kà, Yesu adà aŋha à gudəŋ à afik kà madəv kudfa. ⁴⁷ Uwana vəđ adasa à waŋ, mok uwaga kəslah iyaw bay adabəzay à tataka iyaw à abà, ama Yesu aləg la vəđah kokudfa gəl aŋha. ⁴⁸ Anəŋàŋ azlaməna matapla la slaka aŋha kà atà la ŋgərpa la abà kà madla kəslah iyaw, kà uwana afad awùl à atà à adi. Uwana azlagay matuway gotsak, Yesu adà à awtày à slaka aŋatà lakəl iyaw. Asal matsəvkay kà atà. ⁴⁹ Uwana tanəŋəŋ aday lakəl iyaw kà, atà tadzùgw kà tatak mavavat dza, tadzəkà mawiyay, ⁵⁰ kà uwana atà gesina tanəŋəŋ, ŋgaha guba akəs atà. Ama katskats Yesu abadatàmà, agòđ à atà: “Wàđàw vok à uda, uwaga kà gi ŋwà!”

⁵¹ Ahàd à kəslah iyaw à afik la slaka aṇatà, afad akəsà à asik. Azlaməna matapla la slaka aṇha tahàn ala la madzugway mənḡa, ləv avàl à atà à gay. ⁵² Kà uwana tasəl godega aṇa nadzipo aṇa kaf uwatà aw, kà uwana haṅkəli aṇatà aslā kà aṇa matsən godega aṇa tatak uwatà aw.

*Yesu awar azlaməna dʻuvats ala la Genesaret
(Mata 14.34-36)*

⁵³ Uwana tadūw à uda à gay dərəv anik kà, tawàdà kəslah iyaw aṇatà à gay gərdza, tabəz à kutso aṇa Genesaret à abà. ⁵⁴ Mok uwana tasà à ahəṇ la kəslah iyaw la afik kà, katskats azladza tasəl Yesu. ⁵⁵ Tadàh à gudəṇ à abà la mahoyay, tadzəkà masàhla à waṇ azlaməna dʻuvats la kəslah la slaka gesina. ⁵⁶ Bā kəla slaka uwana Yesu adà à abà, baməraka la azlaməṇ gudəṇ la abà, la azlabəza gudəṇ la abà gesina azladza tasàhla azlaməna dʻuvats aṇatà à waṇ à vadavaday kasukwa à afik, ṅgaha azlauwana tadəvəhal kudfa kà madəbani amiyaka gay aṇa lukut aṇha, tawàr ala.

7

*Matapla aṇa azlababa madzidzi gà
(Mata 15.1-9)*

¹ Azla Farisəya la azlaanik la tataka aṇa azlamadzahaga aṇa wakità seriya aṇa Zəzagəla la abà tasà à waṇ à gudəṇ Urusalima, tahamà gay à vok la slaka Yesu. ² Tanəṇəṇ azlaanik la tataka azlaməna matapla aṇa Yesu la abà tazūw tatak may la kokudfa matsuf manəfay aṇatà.

³ Kà uwana azà à azla Farisəya la azla Yahudiya gesina takəs lakəl aṇa matapla aṇa azlababa aṇatà madzidziga, tazūw tatak may kokudfa mapal ahàl aw. ⁴ Baṇa tawūl à waṇ la kasukwa tazūw tatak may dāṇ aw, say baṇa tapəl vok lela. Takəs gay aṇa azlababa madzidziga kà mənḡa. Uwana azlababa madzidziga tafahàhəṇ delga bokuba mapalal azlakətsaw, la azlamasik, la azlatasà vərzegani ṅgaha la kəslah mahən à afik aṇvaw.

⁵ Azla Farisəya la azlamadzahaga aṇa wakità seriya aṇa Zəzagəla tanàv à Yesu: “Kà mana azlaməna matapla la slaka aṇak tatsūf gay aṇa azlababa gami madzidziga aw ma? Tazūw tatak la ahàl àlàhḡa ma?” ⁶ Yesu awūlla à atà ala: “Hay! Azlayla masla mapəhal gay à ahàl aṇa Zəzagəla Yesayya asəl madzugway aṅkul lela. Akul azlaməna magolla dza, bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà, Zəzagəla agòd:

'Azladza uwanay tazləb gi la gay pəra, ama ləv aṇatà kà kərkər la gi!

7 Tagodf kà, tawoya gi, ama gay aṅatà kà deyday pəra, kà uwana tapàh mapəhay aṅa azlababa aṅatà kà bokuba mapəhay aṅa Zəzagəla.'*☆

8 Yesu agòd à atà: "Kasakaw à mapəhay aṅa Zəzagəla, ṅgaha kanəfaw matapla aṅa azladza!"

9 ṅgaha Yesu agòd à atà aya: "Hay, kasəlaw makweska gay makoray aṅa Zəzagəla kà makəs mapəhla ala aṅkul.

10 Musa agòd:

'Zlèbà baba aṅak la iyà aṅak. Dza uwana adaha à atà mawisiga à vok, say makəday.'*☆

11 Ama akul kagodfaw kà: Baṅa dza agòd à baba aṅha baṅaw à iyà aṅha: "Tenma aṅa tatak gulo uwana asa à gi mav à ka kà mazlak kà, kà uwaga kà *Korban*." (Bokuba magodfay, tatak maviyàga à Zəzagəla) 12 La lig la ahəṅ kasakaw dza uwana azlak baba baṅaw iyà aṅha dikiḍiki aya aw. 13 Kiya uwaga kawisəwwəṅ gay Zəzagəla ala la gay matapla aṅkul. Uwana kazàhàwwəṅ vok gesina, ṅgaha kapàkàw aṅkul ala kà gay Zəzagəla."

*Azlatatak uwana tadàla àlèh à dza à vok
(Mata 15.10-20)*

14 La abatà Yesu azàla à maham à ahəṅ dza aya, agòd à atà: "Tsəbàw gi sləm gesina aṅkul, tsənàw gay uwanay", agòd à atà, 15 "Tatak uwana dza azuway kà adàh àlèh à dza à vok aw, say uwana atsa à uda la ləv aṅa dza la tsəh la uwana adàh àlèh. 16 Tsənàwwəṅ lela, baṅa sləm aga à akul lakəl aṅa matsəṅəṅ!"

17 Mok uwana Yesu adasak à maham à ahəṅ, adà à gày, azlaməna matapla la slaka aṅha tanàval gay lakəl aṅa gay la gay la abà uwatà. 18 ṅgaha Yesu agòd à atà: "Akul babay, kaslawwal à vok aṅa matsəṅəṅ aw ay? Tatak uwana adiya à huḍ aṅa dza atsa à uda aslala vok madàh àlèh à dza à vok aw, 19 kà uwana adiya à ləv à tsəh aw, ad à huḍ, atsa à uda!" (La gay uwaga la abà Yesu apèh kà dèwdèw tatak may gesina kà, azuw vok) 20 ṅgaha agòd à atà aya: "Uwana atsa à uda la ləv aṅa dza la tsəh la uwana adàhla àlèh. 21 Kà uwana la ləv aṅa dza la uwana madzugway mawisiga atsa à uda uwana adala dza à mabila à abà, mad gəl, makəḍ dza, 22 à gəl gaw, adi, maksafər, demdem, maṅor, mapəh mawisiga lakəl aṅa dza anik, zlapay, masəl gəl aw. 23 Dèwdèw tatak mawisiga uwanay gesina atsa à uda la ləv aṅa dza la tsəh, uwaga la uwana adahla tsakana."

*Yesu atà la mis uwana asəl Zəzagəla aw
(Mata 15.21-28)*

²⁴ Ngaha Yesu atsizilla ala la abatà, ahàd à gay makwi anja gudəŋ Tir. Adà à gày anik à abà, asàl kà azladza tasəl slaka uwana masla la abà aw, ama aslàla vok anja mahad vok à ahəŋ aw. ²⁵ Mis anik uwana dugu anja la masasəfok mawisiga lakəl atsənà gay lakəl anja Yesu. Katskats asà à waŋ à slaka anja, akədédal à makəla asik anja. ²⁶ Mis uwaga kà məlok gà, tayyà à gudəŋ Fenesəya uwana la kutso Səriya la abà. Adəv kuɗa à Yesu kà makudək masasəfok mawisiga à dugu anja lakəl ala. ²⁷ Ama Yesu agòɗal: “Sàk azlabəza tahaŋla dadəŋ, mazəb tatak may anja azlabəza anja maməl à azlakəda à ahəŋ kà delga aw.” ²⁸ Mis awùlla à uda: “Sufəl gulo, azlakəda kà uwana la makəla kəsɗad atəd kà azlabəza à wəɗah, la uwana tatsatsamay!” ²⁹ Yesu awulàlla: “Kà gay anjak uwanay kà, dà anjak à mtəga, masasəfok mawisiga adasiya à dugu anjak lakəl ala!” ³⁰ Awùl anja à mtəga, abəz à bəzi anja à gəl mahən à ahəŋ gà la azlav la afik, masasəfok mawisiga adasal à kəl ala.

Yesu awura dza bada gà ala, ngaha madagazlam aya

³¹ Ngaha Yesu asà à uda la kutso anja Tir. Aguwà la Sədon, ngaha awùl à gay dərəv Galili, aguwà la makoray anja azlagudəŋ kulo la abà. ³² Tasàlla dza madagazlamga uwana à waŋ, aslàla vok mabəɗma aw, tadəval kuɗa kà mabəkəl ahəl à gəl kà mawuriŋ ala. ³³ Yesu adàla à uda la tataka maham à ahəŋ dza la abà, atsizillàŋ à ahəŋ kokuɗa anja, adùwal gay gəl ahəl à sləm à abà, atəf sleslib à ahəl, adəbani aləh anja. ³⁴ Anəŋà à zagəla, abàs vok la tsəh ala, agòɗ à dza: “*Ephphatha!*” (Bokuba magoɗay: Pəzlla à ama ala!) ³⁵ La kirim yewdi sləm anja aslāh ala. Katskats tatak uwana awəɗla aləh à ahəŋ, apəzlla, abəɗmà lela. ³⁶ Yesu afahà à atà akur à lig, kà tapəh à dza aw. Ama bà la mafəh à atà akur à lig, uwaga tapəh gesina. ³⁷ Ləv avəl à azladza à gay mənğa, tagòɗ: “Adahaŋ kà dzəba anja səla aw, adahaŋ kà azlamadagazlam anja matsən sləm, azlauwana taslāla vok anja mabəɗma aw bay tabəɗma adagay!”

8

Yesu avà tatak may à zil dəbow ufaɗ
(Mata 15.32-39)

¹ La vuɗ uwatà maham à ahəŋ dza anjuvaw tahamà gay à vok aya la slaka Yesu. Uwana tatak may anjatà la ahəŋ aw, Yesu azàla azlaməna matapla à slaka anja, agòɗ à atà: ² “Kay, vok aham à gi kà azladza uwanay, kà uwana anina dagay mahənay makər lagwa, tatak may anjatà bay adadəv kà atà à gay. ³ Baŋa gəwulla atà à mtəga anatà la may gà kà,

tadàtaf à ahəŋ la tetəvi la ama, kà uwana azlaanik kà tasà à waŋ kà kərəkər.” ⁴ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagòfal: “Lala məbəz tatak may kà aŋa azladza gesina uwanay la kəsaf la abà la?” ⁵ Yesu anàv à atà gay ala: “Kaf gay bərsew nna aga à akul la ahəl ma?” “Gay bərsew mədəf”, tagòfal.

⁶ Yesu agòd à azladza: “Dzàhàw madzay!” Nŋaha ahəl kaf gay bərsew mədəf uwatà, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha, nŋaha azlaməna matapla aŋha tavàhà à atà. ⁷ Kilfi bəziga la ahəl aŋatà aya, Yesu ahəl, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha kà mavàh à azladza. ⁸ Gesina aŋatà tazùw, asläh à atà. Azlaməna matapla la slaka aŋha tahàm à gay məpətsəh pətsəhga à vok takosà mədəf à uwana atàm à atà à ahəl. ⁹ Azladza uwana tazùw kaf uwaga taslā dəbow ufađ. Nŋaha adàgay kà: “Dàw à mtəga aŋkul!”, Yesu agòd à atà. ¹⁰ Katskats ahəd à kəslah iyaw à afik la azlaməna matapla la slaka aŋha, tahəd à kutso Dalmanuta.

Azla Farisəya tanav nadzipo
(Mata 16.5-12)

¹¹ Azla Farisəya anik tadà à awtày, tadzəkà mabay vok gay la Yesu. Asà à atà makəsay, gay gà la uwaga tanàv nadzipo la slaka aŋha, kà məpəhatàla, nŋaha atà aŋa masəlay kà ndzəda aŋha asà à waŋ kà la slaka Zəzagəla. ¹² Yesu abàs vok la ndzəda, nŋaha agòd: “Kà mana azladza aŋa lakana tanav à gi nadzipo ma? Gəpəh à akul la dziriga: Gədəpəhakulla nadzipo đikidiki aw.” ¹³ Nŋaha asək atà à ahəŋ, ahəd à kəslah iyaw à afik aya, ahəd à gay məŋ dərəv anik.

Tatak makəsl tatak ala aŋa azla Farisəya la aŋa Herod
(Mata 16.5-12)

¹⁴ Avika azlaməna matapla aŋa Yesu kà mahəl kaf à ahəl. Tatak may la ahəŋ la slaka aŋatà la kəslah iyaw la afik aw, say kaf gay bərsew tekula pəra. ¹⁵ Yesu afahà à atà akur à lig, agòd à atà: “Dàw haŋkəli kà tatak makəsl tatak ala aŋa azla Farisəya la aŋa Herod.” ¹⁶ Azlaməna matapla la slaka aŋha tavàts gay la tsəh ala kà atà kà atà la tataka aŋatà la abà, tagòd: “Apəh uwaga kà, kà uwana kaf aga anu la ahəl aw.” ¹⁷ Yesu asəl uwana tadzugway, anàv atà gay ala: “Kà mana kavatsaw gay la tsəh ala ma? Kà uwana kaf aga akul la ahəl aw ay? Kasəlaw tatak uwanay gotənaŋ aw uwà? Katsənaŋ godega aŋha aw, bə gotənaŋ ay? Matsihila aŋkul ma matsak à ama à gay ay? ¹⁸ Yewdi aga à akul la vok, ama kanəŋawla aw ay? Sləm aga à akul lakəl, ama katsənaŋlaŋ

aw? Awul akul à gəl gotənaŋ aw ay?✠ 19 Kaf gay bərsew zlo uwana gətsàkàŋ ala kà aŋa azladza dəbow zlo, ma takosà nna à mapətsəh pətsəhga à uwana kahamàwla gay à vok ma?" "Kulo gəl aŋha səla", tagòfal. 20 Ngaha Yesu anàv à atà gay ala aya: "Kaf gay bərsew mədəf uwana gətsàkàŋ ala kà aŋa azladza dəbow ufađ bay, ma takosà nna à mapətsəh pətsəhga à uwana kahamàwla gay à vok ma?" "Mədəf", tagòfal. 21 "La kità", Yesu agòđ à atà: "Kakay katsənaŋ godega aŋha aw gotənaŋ zlà ma?"

Yesu awur guləf ala la Betsayda

22 Uwana tabəz à gudəŋ Betsayda, tasàlla guləf à waŋ. Tadəval kuđa kà aŋa madəbani guləf, kà masla mawur ala. 23 Yesu akəs guləf à ahəl, adàla à uda la gudəŋ la abà, ŋgaha adəbal sleslif à yewdi, abəkəkal ahəl à gəl, ŋgaha anàv à dza uwaga: "Kanəŋa tatak ay?" 24 Guləf anəŋ à zagəla, agòfal: "Gənaŋa azladza, ama gənəŋa atà kà bokuba azlaahəf uwana taday." 25 Bə gotənaŋ, Yesu adəbani yewdi aŋa guləf aya. Masla atsək yewdi à uda la ndzəđa, anəŋla, anəŋà azlatatak gesina la paraka. 26 Ngaha la lig la ahəŋ, Yesu agòđal kà: "Həd à mtəga aŋak, kada à gudəŋ à abà aw!"

Piyer apəhla kà Yesu ala,

kà dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl

(Mata 16.13-20; Luka 9.18-21)

27 La lig la ahəŋ, Yesu ahəd à azlabəza gudəŋ uwana à abà la kutso Zəsare, uwana la makoray aŋa Filip la azlaməna matapla la slaka aŋha. Yesu anàv à atà gay ala la tetəvi la ama: "Azladza ma uwa tagòđ kà gi ma?" 28 Tawùlla à uda: "Azadza anik tagòđ, kà kak Yuhana masla madəh batem, azlaanik tagòđ, kà kak Eliya, azlaanik aya tagòđ, kà kak tekula la tataka azladza uwana la abà, Zəzagəla asləl atà à waŋ uwarà." 29 "Iyay zla! Ama akul ma, gi uwa kagòđaw uwi?", Yesu anàv à atà. Piyer awul à uda, agòđal: "Kak, dza uwana Zəzagəla afà à ka dzakwa à gəl." 30 Yesu afahà à atà akur à lig la magòđ à atà: "Kapəhawla gi ala la slaka azladza aw!"

Yesu apəh gay mamətsay aŋha à ahəŋ la mawul à uda aŋha

(Mata 16.21-28; Luka 9.22-27)

31 La lig la ahəŋ, Yesu adzəkà matapla azlaməna matapla la slaka aŋha: "Say Kona aŋa dza as ŋgərpa məŋga. Azlaməŋga, azlamasiga, la azlaməna mav tatak à Zəzagəla,

✠ 8:18 8.18 Yeremiya 5.21; Hezəkiyel 12.2

la azlamadzahaga aña wakità seriya aña Zəzagəla tadà-kweska, ɲgaha tadàkəɗa. La lig aña mahənay makər adàwul à uda la mamətsay.”³² Apəh à atà gay uwaga la paraka. Piyer akəs Yesu à ahəɲ kokudà aɲha, adzəkà mafahal akur à lig la magoɗay: “Kapəh kiya uwaga aw!”³³ Ama Yesu agolà à vok, anəɲà azlaməna matapla anik à adi, ɲgaha adzəkà masläh məl à Piyer à gəl, agòɗal: “Zà à vok la slaka gulo, kak seteni, kà uwana madzugway anjak kà bokuba aña Zəzagəla aw, ama kiya aña azladza.”

³⁴ ɲgaha Yesu azəl à maham à ahəɲ dza, la azlaməna matapla la slaka aɲha, agòɗ à atà: “Baɲa dza asal manəf gi kà, say asak maf gəl à azlatatak aɲha à tsəh, azəb ahəf mamətsay aɲha, ɲgaha anəf gi, bokuba uwana gədàzəbay suwaɲ. ³⁵ Kà uwana uwabeyuwi, uwana asal mabəl sifa aɲha la ahəl aɲha, az gəl aɲha ala. Ama uwabeyuwi, uwana az sifa aɲha ala kà gi, ɲgaha kà gay matsiɗayga aña Zəzagəla kà, masla adàbəl sifa aɲha. ³⁶ Mana akəsa vok à dza uwana abəza tatak aña gudəɲ à vok gesina, ama az sifa aɲha ala ma? ³⁷ Tatak la ahəɲ, dza avày kà masukwla sifa aɲha takay? ³⁸ Gay gà la uwaga, baɲa ziruwu az dza kà gi, ɲgaha kà gay gulo lakana la tataka azladza uwana takəs gay aña Zəzagəla aw la abà, ɲgaha tadehəɲ mawisiga, kiya uwaga kà Kona aña dza ziruwu adəkəsay kà masla suwaɲ, la mok uwana adàwul à waɲ la mazləbay aña Baba aɲha la abà la azlamalika aɲha.”

9

¹ Yesu agòɗ à atà aya: “Haɗay, gəgoɗ à akul, azladza anik uwana la abanay kà, tadàmətsay ɗikiɗiki aw, say baɲa tanəɲ makoray Zəzagəla atsa à waɲ la ndzəɗa.”

Mabəɗla vok à ahəɲ aña Yesu uwana la gəl gudəɲ la afik (Mata 17.1-13; Luka 9.28-36)

² Uwana mahənay mukwa adada à lig, Yesu ahəl azla Piyer, Yakuba, Yuhana ɲgaha tahəd à matsəkəkəɗay gudəɲ à afik kokudà gəl aɲatà. La abatà abəɗla vok à ahəɲ la huma yewdi aɲatà. ³ Lukut aɲha apək meɗfekuga mawutsəɗayga təlla. Dza la ahəɲ la gudəɲ la vok awuɗ lukut ala kiya uwatà aw. ⁴ ɲgaha azlaməna matapla la slaka aɲha makər uwatà tanəɲà Eliya la Musa tabaɗmà la Yesu. ⁵ Piyer agòɗ à Yesu: “Sufəl gulo, delga kà anu la abanay. Sàk anu məɗàh safsaf makər, tekula anjak, tekula aña Musa, tekula aña Eliya.” ⁶ Piyer asəl tatak uwana anakà apəhay aw, kà uwana guba akəs masla la azlaməna matapla anik səla uwanay. ⁷ Habaga asà à waɲ, akəl atà mələs à adi. La habaga uwatà la abà kà tatsənà dza abəɗmà la abà:

“Uwaga kà bëzi gay lëv gulo uwana gëwoyan, tsèbàwal slëm!”⁸ Katskats azlamëna matapla makër uwatà tanàŋla, ama tanəŋà dza aw, say Yesu kokudà gəl aŋha la slaka aŋatà përa.

⁹ Uwana tatsà à ahəŋ la gudəŋ la afik, Yesu afàh à atà akur à lig kà atà aŋa mapəh tatak uwana tanəŋàŋ à dza aw, say baŋa Kona aŋa dza adàwul à uda la mamətsay dadəŋ.
¹⁰ Takès gay uwatà, ama tanàvähà vok kà atà kà atà: “Mana asal magodəy mawul à uda la mamətsay ma?”¹¹ Gay gə la uwaga tanəv la slaka Yesu: “Kà mana à azlamadzahaga aŋa wakità seriya Zəzagəla tagod kà, say Eliya atsa à vok à waŋ dən ma?”^{*}
¹² Agodə à atà: “La dziriga, say Eliya atsa à vok à waŋ, adàfah tatak à ahəŋ gesina. Ama kà mana zlà ma tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà bay kà, say Kona aŋa dza as ŋgərpa məŋga ma, ŋgaha azladza tanərəz kà bokuba dza delga aw ma?”¹³ Ama gəgodə à akul: Eliya asà à waŋ, ŋgaha azladza tadəhàlləŋ à vok uwana asà à atà gesina, bokuba uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà lakəl aŋha.”

*Yesu awur bëzi uwana ala la masasədok mawisiga
(Mata 17.14-21; Luka 9.37-43)*

¹⁴ Mok uwana tabəziyà à azlamëna matapla anik à vok, tanəŋà maham à ahəŋ dza aŋuvaw uwana takès atà gay à adi. Azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla tabəy vok à gay la azlamëna matapla aŋha.¹⁵ Uwana azladza tanəŋà Yesu kà, tadzà à ahəŋ titi. Katskats tadà à awtəy à slaka aŋha la mahoyay kà maskuwiŋ.¹⁶ Yesu anəv à azlamëna matapla la slaka aŋha la gay ala: “Kà mana kabayaw vok gay akul nna ma?”¹⁷ Dza tekula la tataka maham à ahəŋ dza la abà awulalla: “Məŋga, gəsàla bëzi gulo zilga à waŋ, kà uwana masla la masasədok uwana avəl tetəvi aŋa mabəfma aw.¹⁸ Baməraka la mali beli masasədok akàsàh, amàlal gəl à ahəŋ, huzləv asàhal à gay ala la mapadə slidə la tsəh ala. Vok aŋha apakahay dzaŋdzaŋ. Gədəv kudà à azlamëna matapla la slaka aŋak kà makudək masasədok mawisiga uwaga, ama taslàla vok aw.”¹⁹ Yesu agodə à atà: “Kay, madinał gəl à vok aŋkul la ahəŋ aw takay? Dagay mbà gədadzà à ahəŋ la akul ma? Dəgəy mbà gədàbasakulaŋ ma? Səwgəla bëzi à waŋ!”²⁰ Tasəlla bëzi à slaka Yesu, mok uwana bëzi adanəŋ Yesu, katskats masasədok abiyà bëzi, atədə à vədəh, abàbal, huzləv asàl à gay ala.²¹ Yesu anəv à baba aŋa bëzi: “Dagay mbà tatak uwanay azəŋ ma?” Baba agodəf: “Dagay la vərnaga.

^{*} 9:11 9.11 Malaki 4.5

²² Anjwaw masasəfok mawisiga uwaga amàlàhal à gəl akàl à abà, à iyaw à abà kà makəday. Ama kamkam, baŋa kaslala vok mazlak anu, kà vok aham à ka, kà anu!" ²³ Yesu agòdal: "Kà mana kagod kà: Baŋa kaslala vok ma? Dza uwana adiŋal gəl à vok aslala vok kà madfàh tatak gesina." ²⁴ Katskats baba aŋa bəzi awiyà: "Gədiŋal gəl à vok, ama zlak à gi, kà uwana madiŋal gəl à vok gulo kà à tsəh ala!"

²⁵ Yesu anəŋà maham à ahəŋ dza tatsà à waŋ à slaka aŋatà, aslèh məl à masasəfok uwana à gəl, adəf gay à dza à ahəŋ aŋa mabəfma la matsən sləm: "Kak, masasəfok madagazlamga, sà à dza uwanay lakəl ala, gəgod à ka, kadàdal à gəl diki diki aya aw!" ²⁶ Masasəfok awiyà, agodzàlla bəzi, asà à uda la masla la abà. Bəzi apək bokuba mamətsayga. Kiya uwaga azladza anjwaw uwana la abatà tagòd kà adamətsay. ²⁷ Ama Yesu akəs bəzi la ahəl, atsizlləŋ ala, dzawwa bəzi agəf à zagəla à tsəh.

²⁸ La lig la ahəŋ, mok uwana Yesu adawul à gày, azlaməna matapla la slaka aŋha tanəvla gəl à gəl: "Kà mana anu kà, məslàla vok aŋa makudəkay aw ma?" ²⁹ Yesu agòd à atà: "Makudək tsəhay masasəfok uwanay kà, say la madəv kufa. Ndzəfa anik la ahəŋ aw."

Yesu apəh à atà gay mamətsay aŋha

la mawul à uda aŋha kà masəla

(Mata 17.22-23; Luka 9.43-45)

³⁰ Tadà aŋatà la abatà, taguwà à uda la kutso Galili la abà. Yesu kà asəl kà dza asəl slaka madz à ahəŋ aŋha aw, ³¹ kà uwana atapələ azlaməna matapla la slaka aŋha, agòd à atà: "Kona aŋa dza tadəviya à ahəl aŋa azladza. Atà tadəkəfay, ama la lig la ahəŋ gədawul à uda la mamətsay la mahənay makər." ³² Azlaməna matapla la slaka aŋha tatsənà godega aŋa gay uwatà aw, ŋgaha guba akəs atà bay kà manaval.

Məŋga la tataka gami la abà, ma zlà uwa?

(Mata 17.22-23; Luka 9.46-48)

³³ Tabəz à gudəŋ Kapernahum. Uwana tadà à gày, Yesu anəv à azlaməna matapla la slaka aŋha: "Kà mana kabəyàw vok gay la tetəvi la ama ma?" ³⁴ Ama tadzà à ahəŋ titi, kà uwana la tetəvi la ama kà, tabayà à vok à gay hadfay, tagòd: "Uwa məŋga la tataka gami la abà uwa?" ³⁵ Yesu adzà madzay, azəl azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla, agòd à atà: "Baŋa dza asal mapak mazəb gəl gə kà, say apək mabəziga bəziga aŋa azladza gesina, apək masla mazəb à atà kiwa." ³⁶ Yesu azəb bəzi ŋwvga à ahəl, atsizilla atà à huma à gay. Akəs bəzi la ahəl, agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: ³⁷ "Uwabeyuwi uwana

akəs bəzi ɲuvga uwanay kà sləm gulo kà, akəs gi. Ɗgaha uwabeyuwi uwana akəs gi kà, akəs gi pəra aw, ama akəs masla masləl gi à waɲ.”

*Dza uwana masla məzam gami aw kà masla slawda gami
(Luka 9.49-50)*

³⁸ Yuhana agòd à Yesu: “Sufəl gulo, mənəɲà dza anik uwana akudək masasəfok mawisiga la sləm aɲak, ama mədədal gay à ahəɲ, kà uwana anəfà anu aw.” ³⁹ Ama Yesu agòd à atà: “Kadefawwal gay à ahəɲ aw, kà uwana dza la ahəɲ adàh nadzipo la sləm gulo pəra, la lig la ahəɲ kà, atugw à gi gay à vok aw. ⁴⁰ Kà uwana uwabeyuwi uwana masla məzam gami aw, kà slawda gami. ⁴¹ Səlàw kà, dza uwana adàvə à akul kətsaw iyaw, kà uwana akul aɲa dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl kà, adàbəz à masik aɲha.”

*Gay lakəl aɲa zlazladə aɲa tsakana
(Mata 18.6-9; Luka 17.1-2)*

⁴² “Dza uwana adukw tekula aɲa azlabəza uwanay à ahəɲ à tsakana à abà, tadiɲ gi gəl à vok kà, masla kà ɲuləm tawadfal nəvol akur à kuda, taməla à dərəv à abà. ⁴³ Baɲa kà ahəl aɲak la uwana katəf à tsakana à abà, nàts à tsəh ala, ɲuləm kà kabəz à sifa la ahəl tekula, kà magay la ahəl səla nna, uwana adədala kà à gəy akəl uwana à abà adàməts ala aw. ((⁴⁴ La abatà maduwari uwana azuw vok amətsay aw, ɲgaha akəl bay amats ala aw.)) ⁴⁵ Baɲa kà asik aɲak la uwana katəfiya à tsakana à abà kà, nàts à tsəh ala. Ɗuləm kabəz à sifa la asik tekula, kà mad à gudùh akəl à abà la asik səla nna, uwana amats ala dikiɲiki aw. ((⁴⁶ La abatà maduwari uwana azuw vok adàmətsay aw, ɲgaha akəl amats ala aw.)) ⁴⁷ Baɲa kà yewdi aɲak la uwana adala ka à tsakana à abà, bəd à waɲ, ɲuləm kabəz à sifa la yewdi tekula gə à ka magay la yewdi səla kà madiya à gudùh akəl à abà. ⁴⁸ La abatà maduwari uwana azuw vok adàmətsay aw, ɲgaha akəl la abà kà madzaf atà ala adàmats ala aw.* ⁴⁹ Kà uwana dza gesina tadətəka atà slugul à adi la akəl, bokuba uwana tatək slugul à tatak à adi kà matsedəɲ.”

⁵⁰ “Kà uwana slugul kà tatak delga, ama baɲa slugul azladay aw, ma kakay kazladawwaɲ ala ma? Gəw la slugul la ləv aɲkul la tsəh, dzàw à ahəɲ la wurwur, kadahawa à magazlay la tataka aɲkul la abà aw!”

* 9:48 9.48 Yesayya 66.24

10

*Yesu apahla gay ala lakəl aña makudək mis
(Mata 19.1-12; Luka 16.18)*

¹ Yesu asà à afik la abatà, ahàd à gay makwi aña kutso Yahudiya la gay dərəv uda anik aña Urdun. Bà gotənañ maham à ahəñ dza tahamà gay à vok la slaka aña aya. Ngaha atàpatàla bokuba uwana adahàhàn koksikoksi. ² Azla Farisəya anik tasà à wañ à slaka Yesu, asà à atà kà makəsəl maləkaw à ahəñ kà gay aña: “Wakità seriya gami ma avà tetəvi à dza kà makudək mis aña takay?” ³ Yesu awùlla à atà ala la magodəy: “Mana Musa agod à akul ma?” ⁴ Tagòdal: “Musa avà tetəvi à dza kà matsetser wakità makudək mis, ngaha məsakiya à mis uwatà.”^{*} ⁵ Ama Yesu agod à atà: “Musa apəh à akul kiya uwatà kà, kà dzandzan aña ləv aņkul. ⁶ Ama dagay madzəka gudəñ à vok, mok uwana Zəzagəla adahà tatak gesina kà, aņəl zil la mis pəra.^{*} ⁷ Gay gà la uwaga zil asàkiyà à baba aña à ahəñ la iyà aña, kà madz à ahəñ la mis aña. ⁸ Atà səla nna tapək vok tekula. Kiya uwaga atà səla aya aw, ama tagay kà vok tekula pəra.^{*} ⁹ Dza avahàn ala uwana Zəzagəla ahamàla gay à vok aw.”

¹⁰ Mok uwana atà la kay, azlaməna matapla la slaka aña tanàvə Yesu lakəl aña gay uwatà aya. ¹¹ Masla agod à atà: “Baña dza akudək mis aña, azəb anik, adàh à gəl gaw la mis teraņa gà uwatà. ¹² La kità babay kà, baña mis akweska zil aña teraņa, ngaha adiya à zil anik, adəzəb zil.”

*Yesu apis gay à azlabəza à vok
(Mata 19.13-15; Luka 18.15-17)*

¹³ Azladza tasàhla azlabəza ñuv ñuvga à Yesu à wañ, kà madəbani atà la mapis à atà gay à vok. Azlaməna matapla la slaka aña tasläh məl à azladza à gəl. ¹⁴ Uwana Yesu anəñà uwaga, azinal à gəl, agod à azlaməna matapla la slaka aña: “Sàkàw azlabəza ñuv ñuvga tasa à wañ à slaka gulo. Kadədaw atà gay à ahəñ aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà aña azladza uwana bokuba atà uwaga. ¹⁵ Haday, gəgod à akul: Uwabeyuwi uwana akəs makoray Zəzagəla bokuba bəzi ñuvga aw, adàda à abatà dikiđiki aw.” ¹⁶ Ngaha azəb azlabəza à ahəl, afahà à atà ahəl aña à gəl, la tekula tekula aņatà gesina, apis à atà gay à vok.

*Bəzi kohana galepi gà
(Mata 19.16-30; Luka 18.18-30)*

^{*} **10:4** 10.4 5Musa 24.1-4 ^{*} **10:6** 10.6 1Musa 1.27; 5.2 ^{*} **10:8** 10.8 1Musa 2.24

17 Uwana Yesu adatsizilla kà maday aṅha, dza anik asà à waṅ la mahoyay, akədédal à ahəṅ, agòdal: “Kak Sufəl, kak delga, mana gəfəhəṅ kà gi aṅa maḃəz sifa adəv à gay aw ma?” 18 Yesu agòdal: “Kà mana kagodf, kà gi delga ma? Dza delga la ahəṅ aw, say Zəzagəla pəra. 19 Kasəl mapəhay aṅa Zəzagəla bay: Kakədf dza aw, kəs gay aṅa azlababa aṅak la aṅa iyà aṅak.”* 20 Masla agòd: “Məṅga, gədakəs mapəhay uwaga dagay la bəzi gə.” 21 Yesu anə̀rə̀z masla la mawoyəṅ, agòdal: “Tatak tekula aləg kà ka: Hād, kadaw azlatatak aṅak ala gesina, vāh sili gə à azlaməna kudā, kadābəz ləmana la zagəla la afik. Ṅgaha kà, sà à waṅ, kà nəfà à gi!” 22 Ama uwana atsənà uwaga, ləv azəṅ kà gay uwatà, ṅgaha adà aṅha la mapak ləv gə, kà uwana tatak aṅha aṅuvaw.

23 Yesu anə̀ṅà azlaməna matapla la slaka aṅha à adi, agòd à atà: “Zlazladā kà aṅa dza galepi kà mad à makoray Zəzagəla!” 24 Ləv avəl à atà à gay kà gay uwaga. Ama Yesu agòd à atà aya: “Azlabəza gulo, madiya à makoray Zəzagəla kà zlazladā! 25 Ṅləm zlugumi agwu à uda la afik lepiri, kà galepi aṅa mad à makoray Zəzagəla.” 26 Ləv avəl à azlaməna matapla aṅha à gay kaykay aya kà gay uwaga, tagòd kà atà kà atà: “Tsa baṅa kiya uwaga ma: Uwa aslala vok aṅa maḃəlay uwa?” 27 Yesu anə̀ṅà à atà à adi, agòd: “Zlazladā la slaka azladza, ama la slaka Zəzagəla kà zlazladā aw, kà uwana masla aslala vok kà madāh tatak gesina.”

28 Piyer agòdal: “Nə̀ṅə̀ṅ, mədasak à tatak gesina à ahəṅ, mədanəfa ka.” 29 Yesu agòdal: “Dziriga, gi bay gəgodf à akul: Uwabeyuwi uwana asakiya gəy aṅha à ahəṅ, baṅaw azladedā aṅha, la azlaiyà aṅha, la azlababa aṅha, baṅaw azlabəza aṅha à ahəṅ, amiyaka guf aṅha kà gi, ṅgaha kà gay matsidəyga kà, 30 Zəzagəla adāvəl, adābəz tatak aṅha asik dzim aya, la mok aṅa madz à ahəṅ la gudəṅ la vok: azlagəy, azladedā, azlaiyà, azlabəza, azlaguf, azlamətə̀rə̀bay bay, kà la huma la gay, adābəzal sifa adəv à gay aw la zagəla la afik aya. 31 Ama aṅuvaw uwana tatsà vok à huma, tadəpakah azlaməna à lig, ṅgaha azlaməna à lig bay tadəpakah azlaməna à huma.”

Yesu awulla gay mamətsay aṅha à tsəh kà mamakə̀r

la mawul à uda aṅha

(Mata 20.17-19; Luka 18.31-34)

32 Uwana atà la tetəvi la ama kà mad à Urusalima, Yesu aguwà à huma, guba akəs azlaməna matapla la slaka aṅha,

* 10:19 10.19 2Musa 10.12-16; 5Musa 5.16-20

azladza uwana tanəfà atà guba akəs atà babay. Nğaha Yesu ahəl azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwatà aya, kokudfa aŋatà, adzəkà mapəh à atà gay uwana adàbəzal. ³³ Agòd à atà: “Tsənàwwàn, mēda à Urusalima. La abatà tadàvə Kona aŋa dza à ahəl aŋa azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla. Tadàdukwla seriya mamətsay à gəl, tadàməliya à ahəl aŋa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw. ³⁴ Tadàtsəkəl magodəhay à gəl, tadàtafal slesliḃ à vok, tadàzlabay la golba, tadəkəḃay. Ama la mahənay maməkər adàwul à uda la mamətsay.”

*Manavay aŋa Yakuba la Yuhana
(Mata 20.20-28)*

³⁵ La lig la ahəŋ Yakuba la Yuhana, azlabəza aŋa Zebede, tazà vok à slaka Yesu, tagòḃal: “Məŋga gami, tatak la ahəŋ à uwana mənava à gay ala.” ³⁶ Yesu agòd à atà: “Mana asa à akul gəḃahakullaŋ ma?” ³⁷ Tawulàlla: “Baŋa kadàdza madzay la kursi mazləḃay aŋak la afik kà, v à anu tetəvi kà madza madzay tekula la ahəl kaf aŋak nğaha tekula la ahəl gudzay aŋak!” ³⁸ Yesu agòd à atà: “Kasəlaw tatak uwana kanavaw aw, kaslawwal à vok kà mas tatak à uda la kətsaw nğərpa uwana la abà gədàsəy ay? Kadàbəzaw batem aŋa nğərpa uwana tadàḃah gi à ahəŋ ay?” ³⁹ Nğaha tawulàlla: “Iyay, məslala vok.” Yesu agòd à atà: “Hadəy, kadàsaw tatak à uda la kətsaw nğərpa uwana la abà bokuba gi, kadàbəzaw batem uwana tadàḃahgəŋ bay. ⁴⁰ Ama slaka madza madzay la ahəl kaf gulo nğaha la ahəl gudzay gulo kà, gay gulo aw. Slaka uwaga kà, Zəzagəla la uwana adəhan à ahəŋ kà aŋa azladza uwana atsatsəmànì à atà.”

⁴¹ Uwana azlaməna matapla anik kulo tatsən gay uwaga kà, taŋəŋuz lakəl aŋa Yakuba atà la Yuhana. ⁴² Gay gə la uwaga Yesu azəl à atà gesina à slaka aŋha, agòd à atà: “Kasəlaw kà azlauwana tanəŋla à atà bokuba azlasufəl aŋa kutso kà takor azladza, nğaha azlaməŋ dza aŋatà, tadəha à atà ndzəḃa à gəl. ⁴³ Ama uwaga apaka vok la tataka aŋkul la abà aw. Ama baŋa tekula la tataka aŋkul la abà asal mapak məŋga kà, say agay masla mazəḃ kiwa à azlaanik. ⁴⁴ Dza uwana asal mapak dza teraŋa gə la tataka aŋkul la abà kà, say apak mayà aŋa azlaanik aŋkul gesina. ⁴⁵ Amiyaka Kona aŋa dza kà, asà à waŋ kà mazlakəŋ aŋa azladza aw, ama asà à waŋ kà mazlak azladza, nğaha kà mav sifa aŋha bokuba tatak mapəlla gəl à azladza aŋuvaw à ahəŋ.”

*Yesu awur Bartime guləf ala
(Mata 20.29-34; Luka 18.35-43)*

⁴⁶ Uwana tabèz à gudəŋ Yeriko, Yesu la azlaməna matapla aŋha la maham à ahəŋ dza aŋuvaw tasà à uda la gudəŋ uwatà la abà. Dza guləfga la slaka madza madzay la gay tetəvi atsàtsàh tatak. Sləm aŋha Bartime, kona aŋa Time. ⁴⁷ Uwana atsənəŋ kà Yesu zil Nazaret la uwana adà à awtày kà, adzəkà mawiyay: “Yesu, Kona aŋa David, vok aham à kak kà gi!” ⁴⁸ Azladza aŋuvaw taslàhal məl à gəl kà madz à ahəŋ titi, ama masla awiyà la ndzəfa aya: “Kona aŋa David, vok aham à kak kà gi!” ⁴⁹ Yesu atsizilla à ahəŋ, agòd: “Zàlàwwal!” Tazàlalla, tagòdɔl: “Wàd vok à uda, sà à afik, azàla ka!” ⁵⁰ Nŋaha guləf awits peteli ala, avàl à afik, asà à waŋ à slaka Yesu. ⁵¹ Yesu anàval la gay ala: “Mana asa à ka gəfahakan ma?” Guləf agòdɔl: “Məŋga, asa à gi gəbəz yewdi gulo.” ⁵² Nŋaha Yesu agòdɔl: “Hàd, madiŋal gəl à vok aŋak adawur kak ala!” Katskats abəzà à yewdi aŋha, anəfà Yesu.

11

Yesu adiya à gudəŋ Urusalima à abà

(Mata 21.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)

¹ Mok uwana atà nekwa la Urusalima, bokuba la bəza gudəŋ Betfaze la Betaniya, tabəzà à gudəŋ kuvu à afik. (Uwana tazalalla la gay nasara gudəŋ Oliviye) Yesu asləl azlaməna matapla aŋha səla à huma, agòd à atà: ² “Dàw à gudəŋ uwaga à abà la huma aŋkul. Kadàbəzaw à ziwŋŋu ŋuvga mawadəŋ à ahəŋ gə uwana dza adadza à afik diki diki aw. Pələw, kasawgəla à waŋ! ³ Baŋa dza agòd à akul: ‘Mana kadahawlaŋ mi?’, kagodawwal: ‘Asa à Sufəl gami, adàullàlla à waŋ katskats’.”

⁴ Tahàd, tabəzà à ziwŋŋu mawadəŋ à ahəŋ gə à gəl la gay gamagày, la gay tetəvi. Uwana tapəl ziwŋŋu uwatà kà, ⁵ azladza anik uwana la abatà, tanəv à atà gay ala: “Mana kadahawlaŋ ma? Kà aŋa ma kapəlaw bəzi ziwŋŋu uwaga ma?” ⁶ Tawùl ala bokuba uwana Yesu apəh à atà, ŋgaha azladza tasək atà. ⁷ Tasəlla bəzi ziwŋŋu uwatà à Yesu à waŋ, tabəkəkal lukut aŋatà à lig, ŋgaha Yesu adà à afik. ⁸ Azladza aŋuvaw tadàw lukut aŋatà à tetəvi à ama, azlaanik tatsàd babasl biyaga uwana la guf la abà, taslàh à tetəvi à ama kà masləkaway. ⁹ Azlauwana la huma aŋa Yesu, la azlauwana tanəfay la tsəh, tawiyà la magoday: “Delga kà azladza tazləb Zəzagəla, mapis gay à vok agay la dza uwana atsà à waŋ la sləm aŋa Sufəl.” ¹⁰ Zəzagəla apis gay à makoray aŋa baba gami David à vok, uwana

☆ 11:9 11.9 Mahabay 118.25-26

adadzëka vok lagwa. Mëzlëbà Zëzagëla uwana la zagëla la afik kërker!"

¹¹ Kiya uwaga Yesu ahàd à gudëŋ Urusalima, kà mad à gày Zëzagëla à agu, ananà azlatatak gesina lela. Uwana gay mokokhu adagay, ahàd à gudëŋ Betaniya la azlamëna matapla anha kulo gël anha sëla uwatà.

*Yesu atsafla gudëv
(Mata 21.18-19)*

¹² Lebëŋ gà, uwana tasà à uda la gudëŋ Betaniya, may akës Yesu. ¹³ Ananà gudëv la babasl la vok, ngaha ahàd kà mayàh mayyay la vok anha. Ama uwana adabëziya à tsëh anha kà, abëzà mayyay la vok anha aw, say babasl përa, kà uwana kaslà anja gudëv dadan aw. ¹⁴ Yesu agòd à gudëv: "Dza adàzuw mayyay la vok anjak anja tetuwa aya aw!"

Azlamëna matapla la slaka anha tatsënë gay uwaga.

Yesu akudëkàh azlamëna tsakalay à lag la gày Zëzagëla la aku

(Mata 21.12-17; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹⁵ Uwana tabëz à Urusalima, Yesu ahàd à mën gày Zëzagëla à agu. Adzëkà makudëkàh azlamëna tsakalay à uda, la azlamëna masukw tatak la gày Zëzagëla la aku. Adakwà azlatable anja azlamëna mabadla sili à ahën la azlaskala madza madzay anja azlamëna madaw habakoku ala. ¹⁶ Asà kà dza bamëraka tekula anja mad à gày Zëzagëla à agu la tatak lakël aw. ¹⁷ Atapla tatak à azladza, agòd: "Aganay uwana tatsetsër à wakità à abà, Zëzagëla agòd: 'Slëm anja gày gulo kà uwaga gày madëv kudà anja azladza gudëŋ à vok gesina. Ama akul kà, kadapakawwan ala kà bokuba tsakur anja azlamëna gël.'"*

¹⁸ Azlamënga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla, la azlamadzahaga anja wakità seriya anja Zëzagëla tatsënë gay uwatà. Gay gà la uwaga tayàh Yesu kà mazin ala. Ama guba akës atà kà masla, kà uwana lëv avàl à azladza à gay gesina kà gay anha.

¹⁹ Uwana mokokhu adasa à wan, Yesu la azlamëna matapla la slaka anha, tasà à uda la gudëŋ la abà.

*Gay lakël anja gudëv uwana agul afik
(Mata 21.20-22)*

²⁰ La gay bebëŋ bën uwana tadùw à awtày la abatà, tananà gudëv uwatà aya, adagul à afik la slilih gà gesina. ²¹ Awul à Piyer à gël, agòd à Yesu: "Mënga gulo, nënë gudëv uwana katsàfla, kà adagul à afik tsi!" ²² Yesu awulla à atà ala: "Haday, gëgod à akul, banja kadinjaw gël à Zëzagëla à

* 11:17 11.17 Yesayya 56.7; Yeremiya 7.11

vok kà, ²³ kaslawwal à vok aña magodfay à gudəŋ uwanay: Zà vok la abanay, tsà gəl à dərəv à abà. Baña kadzurkaw la ləv aŋkul la tsəh aw, kadiŋawwal gəl à vok la ləv aŋkul la tsəh kà, uwaga adàpakakulla vok hadfay. ²⁴ Gay gà la uwaga gəgodf à akul, baña kadəvwaw kudfa kà manav tatak anik la sləm gulo kà, diŋawwal gəl à vok kà kadaβəzawwal, ŋgaha tadāvəkulla. ²⁵ Mok uwana katsizlāwla kà madəv kudfa kà, baña gay la ahəŋ la ləv aŋkul la tsəh la dza anik kà, matsalaŋ mawisiga aŋha ala ŋgaha Baba aŋkul, uwana la zagəla la afik amatsakulaŋ ala bay. ((²⁶ Ama baña kamatsawwaŋ azladza anik ala aw kà, Baba aŋkul uwana la zagəla la afik adàmatsakulaŋ ala bay aw.))”

Uwa avà maslay à Yesu uwa?

(Mata 21.23-27; Luka 20.1-8)

²⁷ Tawùl à Urusalima aya. Mok uwana Yesu auguzahay la gày Zəzagəla la aku kà, azlaməŋga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aña wakità seriya aña Zəzagəla, la azlamasiga tasà à waŋ à slaka Yesu. ²⁸ Tanàv à Yesu la gay ala: “La maslay ma uwala kadfàh sləray uwanay la? Uwa avà à ka tetəvi kà madfàh sləray uwanay uwa?” ²⁹ Yesu awùlla à atà ala: “Gi bay, gənav à akul manavay tekula. Baña kawulawgəla, gi bay gədəpəhakulla maslay uwana gədàhla sləray. ³⁰ Uwa avà tetəvi à Yuhana kà madfàh batem uwa? Zəzagəla ay? Awma azladza takay? Wùlāwgəla!” ³¹ Ama takəs sawaray kà atà kà atà, tagòd: “Baña məgodf kà: Zəzagəla la uwana avàl tetəvi kà, adəgodf à anu: Ka mana kadiŋawwal gəl à vok aw zlà ma? ³² Ama baña məgodf kà, azladza tavàl tetəvi tsa kità aw kà...” (Guba akəs atà kà azladza, kà uwana azladza gesina tanəŋà Yuhana kà masla kà dza uwana Zəzagəla asləl à waŋ la dziriga) ³³ Kà uwaga tagòd à Yesu: “Məsəl aw.” Yesu agòd à atà: “Ayyà, gi bay, gəpəhakulla dza uwana avà à gi tetəvi aña madfàh tatak uwanay suwaŋ aw.”

12

Gay la gay la abà aña azlamagamza makəsafər gà

(Mata 21.33-46; Luka 20.9-19)

¹ Yesu apəh à atà gay la gay la abà, agòd: “Dza anik atsəb matavəruk à guf aŋha à abà, akəsəl zlagam à adi; adfahà slaka à ahəŋ kà makudits iyaw mayyay matavəruk uwatà à abà, aŋàl gày kà aña masla manəŋla guf. Asàkla à azlamagamza aŋha la ahàl, adà aŋha à mauguzahay anik kərkər.✧” ² Uwana təla mahənay tatak adasa à waŋ, asləl kohana

aŋha à slaka azlamagamza uwatà kà, mavàl humà tatak aŋa guf aŋha suwaŋ. ³ Ama atà takès magamza uwatà, tazlàb, takuđèk la ahàl deyday. ⁴ Dza aŋa guf aslèl kohana anik à slaka aŋatà aya. Azlamagamza tatsàh à gəl, ŋgaha tatsəkàl magođahay à gəl. ⁵ Dza aŋa guf aslèl magamza anik aya. Masla kà takèđ. Tadohàhàŋ azlamagamza anik à vok aŋuvaw kalkal kiya uwaga, tazlàbàh azlaanik, ŋgaha azlaanik bay takèđ atà. ⁶ Atèm kà dza aŋa guf à ahəŋ kà dza tekula pəra, bəzi gay ləv aŋha uwana awoyàŋ məŋga. La madəvla à gay, aslèl à slaka aŋatà, adzùgw kà: ‘Tadàzləb kona gulo hadəy aw ay’, agòđ. ⁷ Ama atà tagòđ kà atà kà atà: ‘Aganay dza uwana adàzuw gày. Sàw à waŋ, məkəđ ŋgaha guf adàgəđ à anu!’ ⁸ Takàs masla, takèđ masla, tamèl à uda la guf la abà.”

⁹ Yesu agòđ: “Iyay zla, mana dza aŋa guf adàdehəŋ ma? Adàsa à waŋ, adàkad azlamagamza makəsafərga uwatà, adàvə guf uwatà à azlaanik. ¹⁰ Hadəy, kadzəŋàw gay uwanay la wakità Zəzagəla la abà:

‘Akur uwana azlaməna maŋal gày taməlla kà, masla la uwana adapak akur mawad gày.

¹¹ Aganay uwana Sufəl Zəzagəla adahəŋ uwaga kà nadzipo la huma yewdi gami!’[☆]

¹² Azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya tayàh kà makəs Yesu, kà uwana atà tasəl, kà Yesu apəh gay la gay la abà uwaga kà lakəl aŋatà. Ama guba akès atà, kà maham à ahəŋ dza, kà uwaga à uwana tasəkàl, tadà aŋatà.

Mapəl hadama à məŋ sufəl

(Mata 22.15-22; Luka 20.20-26)

¹³ Ama katskats azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla, la azlamasiga taslèl azla Farisəya anik, la azlaanik la tataka aŋa maham à ahəŋ matsən vok gay la sufəl Herod kà magəđ uwana à afik, azlayla kà vok kà makəsla. ¹⁴ Tasà à waŋ, tagòđ à Yesu: “Məŋga, məsəl kà kapəhay kà say dziriga pəra, la madz à ahəŋ bokuba uwana asà à Zəzagəla, pəh à anu wakità seriya gami, ma avà à anu tetəvi aŋa mapəl hadama à məŋ sufəl Zəsar takay? Awma məpəlal aw takay?” ¹⁵ Ama Yesu asəl kà madzugway aŋatà kà mawisiga, agòđ à atà: “Kà mana kavavaraw gi kiya uwaga ma? Sàwəgəla sili uwaga à waŋ gənəŋəŋ.” ¹⁶ Tasàlla sili à waŋ. Agòđ à atà: “Gəl la sləm uwanay la sili la afik ma aŋa uwa?” Tagòđal: “Aŋa Zəsar.” ¹⁷ Yesu awùlla à atà ala: “Delga, vàw à məŋ sufəl Zəsar tatak uwana aŋha, vàw à Zəzagəla bay tatak uwana

☆ 12:11 12.11 Mahabay 118.22-23

aŋa Zəzagəla.” Ləv avàl à atà à gay kà gay aŋha, məslək la ahəŋ aw.

*Manavay lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay
(Mata 22.23-33; Luka 20.27-40)*

¹⁸ Azlaanik la tataka aŋa azla Sadukiya la abà, tasà à wan à slaka Yesu. (Atà kà, mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw, tagòd) ¹⁹ Tagòd à Yesu: “Məŋga, Musa atsetsèr à anu mapəhay uwanay: ‘Baŋa dza anik amətsay, asàkiyà à mis aŋha à ahəŋ kokudfa bəzi, say deda aŋha azəb mis à uda la gay kudfa la abà. Nŋaha abəziya azlabəza la mis uwatà kà à huma aŋa deda aŋha uwana aməts.’[☆] ²⁰ Azladedda zilga mədəf la ahəŋ. Magolga aŋatà azəb mis, nŋaha aməts kokudfa mayyay bəzi. ²¹ Masəla azəb à uda la gày kudfa la abà, amətsàlən ala kokudfa mayyi bəzi aya. Kiya uwaga apakà vok la mamakər aŋatà bay. ²² Kiya uwaga atà mədəf nna mis atsetsèr à atà à gay, taməts kokudfa mayyi bəzi la masla. La lig la ahəŋ, mis aməts suwan. ²³ Nŋaha tak ma, la mok uwana azladza tadàwul à uda la mamətsay ma, mis ma adəgay ma aŋa uwa tak uwa? Kà uwana agà mis aŋatà mədəf nna!” ²⁴ Yesu awùlla à atà ala: “Kazawla hadfay zla! Kasəlaw wakità Zəzagəla aw, kasəlaw maslay aŋha babay aw. ²⁵ Kà uwana la vudf uwana azlamazimnekid tadàwul à uda la mamətsay kà, azlamis la azlazil tadəzab vok aya aw, ama tadəpakahay kà bokuba azlamalika, uwana la zagəla la afik pəra. ²⁶ Lakəl aŋa azlamazimnekid, uwana tawul à uda la mamətsay kà, kadzəŋəw diki diki la wakità la abà aw uwà? Paŋaw ma uwala abadlamà à Musa la aləl aŋa akəl la abà, la gay kuswekuswe la abà ala? Agòdal: ‘Gi Zəzagəla aŋa Abəraham, gi Zəzagəla aŋa Isak, nŋaha gi Zəzagəla aŋa Yakuba bay.’[☆] ²⁷ Uwaga bokuba magòfay kà Masla kà Zəzagəla aŋa azlamazimnekid aw, ama aŋa azlauwana la sifa. Gay gə la uwaga kazahawla la dziriga.”

*Mapəhay aŋa Zəzagəla uwana aduwa à vok
(Mata 22.34-40; Luka 10.25-28)*

²⁸ La kaslà uwatà madzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla la ahəŋ la abatà, atsəbà à atà sləm kà tabəy vok à gay. Atsənən kà Yesu awùlla à azla Sadukiya kà lela. Azà vok à awtəy, anəval à gay ala: “Mapəhay ma uwala à uwana aduwa vok ala?” ²⁹ Yesu awulàlla: “Aganay uwana aduwa azlaanik gesina: ‘Tsənəwwən akul azladza Isərayel! Sufəl Zəzagəla gami kà, masla Sufəl kokudfa gəl aŋha. ³⁰ Wòyà Sufəl Zəzagəla aŋak la ləv aŋak gesina, la sifa aŋak gesina, la hanəkəli aŋak gesina, nŋaha la ndzəfa

anjak gesina.' ³¹ Aganay mapəhay masəla: 'Wòyà masla magay anjak bokuba gəl anjak!' Mapəhay uwanay la uwana aduwa azlaanik gesina." ³² Məŋ dza uwatà agòfal: "Delga Sufəl, kapəh dziriga, Zəzagəla tekula, anik la ahəŋ aw, say azladza takəs gay anha. ³³ Say dza awoy Zəzagəla la ləv anha, la hanjəli anha, la ndzəfa anha gesina, ŋaha bay awoy masla magay anha babay bokuba gəl anha. Manəf mapəhay səla uwaga la uwana aduwa tatak gesina uwana mədawal à akəl à tsəh kà anja Zəzagəla, la uwana məvəl gesina."☆ ³⁴ Yesu anəŋəŋ kà madzahaga anja wakità seriya uwatà awùlla à uda la hanjəli, ŋaha agòfal: "Kak kà, kərkər la makoray Zəzagəla aw."

La lig la ahəŋ guba akəs atà gesina kà manaval gay anik.

Dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl ma Kona ma anja uwa?

(Mata 22.41-46; Luka 20.41-44)

³⁵ Mok uwana Yesu atəpatàla la gày Zəzagəla la aku, anàvə à atà gay uwanay: "Kakay azlamadzahaga anja wakità seriya tagoday kà: Dza uwana tafəl dzakwa à gəl, kà mayyi à tsəh ala anja David ma? ³⁶ Kà uwana Masasəfok Zəzagəla la uwana aguwà la David la abà, à uwana apəh la gəl anha:

'Sufəl agòf à Sufəl gulo:

'Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl, ŋaha gədəbək azlaməna məzam anjak à tsəh asik anjak.'☆

³⁷ David la gəl anha azəlal Sufəl, ŋaha ma kakay Kristu kà agay mayyi à tsəh ala anja David ma?"

Dahàw hanjəli kà azlaməna wakità seriya anja Zəzagəla
(Mata 23.1-36; Luka 20.45-46)

Maham à ahəŋ dza anjəvaw tatsənà gay anja Yesu la marabay. ³⁸ Agòf à atà la matapla anha la abà: "Dahàw hanjəli kà azlamadzahaga anja wakità seriya! Asa à atà mauguzahay la dawarawa mənğa la vok, asa à atà kà azladza tasokw à atà la slaka maham gay à vok. ³⁹ Tayahay kà slaka madza madzay delga la gày mazuw tatak may la aku. ⁴⁰ Tazəb tatak à azlamis kudfa ala, ŋaha la madəv kudfa zinjənğa kà azladza anja magoday kà atà azladza dziriga. Atà tadəbəzal seriya dzanjəzənğa."

Mav tatak à Zəzagəla anja mis kudfa

(Luka 21.1-4)

⁴¹ Yesu adzà madzay nekwa la sahar sili, la gày Zəzagəla la aku, ŋaha anəŋə uwana azladza tabək sili à sahar à agu.

☆ **12:33** 12.33 3Musa 19.18; 5Musa 4.35; 6.4-5; Hosəya 6.6 ☆ **12:36** 12.36 Mahabay 110.1

Azlagalepi anik aɲuvaw tavàh mənɣa. ⁴² Mis kuɗa gà asà à waɲ, awìts nini sèla à agu. ⁴³ Yesu azal azlaməna matapla la slaka aɲha, agòɗ à atà: “Gəgod à akul: mis kuɗa uwanay kà, avà sili uwana aɗuwa à azladza anik gesina, ⁴⁴ kà uwana atà kà, tavà sili aɲa ləmana aɲatà mənɣa, ama mis kuɗa uwanay avà gesina, anik aɲha la ahəɲ kà mazuway aw.”

13

Makal gày Zəzagəla à ahəɲ
(Mata 24.1-2; Luka 21.5-6)

¹ Uwana Yesu adasa à uda la gày Zəzagəla la aku, tekula la tataka aɲa azlaməna matapla la slaka aɲha agòɗal: “Mənɣa gulo, nərəz azlaakur aɲa gày uwanay tsi, atà dzəɓa aɲha sèla aw!” ² Yesu awulàlla: “Kanəɲa gày mənɣa uwanay ay? Amiyaka akur tekula kà, adəgəɗal à gay aw. Azlaməna məzam tadəbazlah à ahəɲ gesina.”

Madzəka vok aɲa ɲgərpa
(Mata 24.3-14; Luka 21.7-19)

³ Yesu ahəd à gudəɲ à afik, adzà madzay la gudəɲ kuvu la afik, la huma magol gày Zəzagəla. Azla Piyer, Yakuba, Yuhana la Andəre uwana kokuɗa gəl aɲatà, tanəval: ⁴ “Pəhanula, mbà tatak uwanay adəpaka vok ma? La mana mədənəɲəɲ madəv à gay aɲa tatak uwaga adàsa à waɲ ma?” ⁵ La abatà Yesu adzəkà mapəhla ala la magoɗay: “Dahàw haɲkəli, dza avavar akul aw! ⁶ Kà uwana azladza aɲuvaw tadàsa à waɲ la sləm gulo, tadəgəɗay: ‘Gi la uwana, gi dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl.’ Tadəzah azladza ala aɲuvaw. ⁷ Baɲa kadətsənaw gay guvəl la slaka nekwa gà, ɲgaha uwana la slaka kərkər gà kà, guba akəs akul aw. Say uwaga adapaka vok leri, ama uwaga kà makəɗ gəl aɲha dadən aw. ⁸ Kà uwana azladza kutso anik tadəp guvəl la azladza kutso anik, makoray aɲa sufəl anik tadəp guvəl la makoray aɲa sufəl anik. Kutso adəbəlaka vok la slaka anik anik, ɲgaha may mənɣa adàsa à waɲ. Uwaga madzəka vok aɲa ɲgərpa bokuba mazay aɲa huɗ bəzi pəra.”

⁹ “Ama akul kà, ɗahàw haɲkəli kà gəl aɲkul, kà uwana tadəkasa akul, ɲgaha tadəɗahla akul à huma seriya. Tadəzlabah akul la gày madəv kuɗa la aku. Tadətsazlah akul à huma azlaməɲga, la azlasufəl kà gay gulo, ɲgaha kadəpahaw gay gulo la huma aɲatà. ¹⁰ Say dza gesina la gudəɲ la vok tadətsən gay Zəzagəla dadən. ¹¹ Baɲa takas akul, tadala akul à huma seriya, guba adəkasa akul dadən, kà gay uwana kadəpəhaw à atà à adi aw. Ama baɲa kaslā adàsa à

wanj, gay uwana kadàpəhaw kà kadàbəzawwal la ləv ankul la tsəh, kà uwana gay uwanay kà, gay anja gəl ankul aw, ama Masasəđok Zəzagəla adàvə à akul! ¹² Azladza tadəvah azladedə anjata la ahəl anjata kà makad atə. Baba bay adəva bəzi anja kà anja makəđay, azlabəza bay tadəgohla afad à azlababa anjata à gəl, ngaha tadəkad atə. ¹³ Azladza gesina tadəpəsewah akul lakəl anja gay gulo. Ama dza uwana adəbasiñ tsərəh à awtəy la tetəvi Zəzagəla la ama kà, masla kà adəbəlay.”

Masla məzam anja dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl (Mata 24.15-28; 21.20-24)

¹⁴ Yesu agəđ bay: “Kadənəjaw dza uwana tazala: Məzam anja Zəzagəla adədzə madzay la slaka uwana azlayla aw, (Dza uwana adzeñ uwaga kà atsənəñ lela!), azlauwana la Yahudiya tadəhoy à gudəñ à afik. ¹⁵ Dza uwana la gəl gəy, adəsa à vəđah, ama adəda à gəy kà mahəl tatak anja aya aw. ¹⁶ Dza uwana la guf la abə, adəwul à mtəga kà mahəl lukut anja bay aw. ¹⁷ Ngərpa kà anja azlamis uwana la bəza la hud, ngaha azlamis uwana bəza vərna aga à atə la ahəl, la mavakay uwatə. ¹⁸ Dəvəw kudsə à Zəzagəla kà tatak uwaga anja mapak vok la təla anasl aw. ¹⁹ La kaslə uwatə kà, ngərpa mənğa adəgay la ahəñ, uwana adapak vok dagay uwana Zəzagəla adəfahə gudəñ à vok tsərəh à lakana aw, adəpaka vok bokuba uwaga aya dikiđiki aw. ²⁰ Ama Zəzagəla adag azlamavakay uwatə desl kà azladza anja uwana adatsatsamani à atə. Baña kiya uwaga aw, kà dza adəbəlay dikiđiki aw.”

²¹ “Kiya uwaga, baña dza anik agəđ à akul: ‘Aganay dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl la abanay, à agatəy, la abatəy’, kadiñawwal gəl à vok aw! ²² Kà uwana azlaməna mapəh à atə gay à ahəl fidaga tadəsaha à wanj, tadəpahla azlanadzipo anik anik ala, kà maz azladza uwana ala Zəzagəla adatsatsamni atə, à baña taslala vok. ²³ Akul zlə kà, đahəw hanjəli! Gədapəh à akul tatak uwaga à vok à abə dagay uwarə.”

Mawul à wanj anja Kona anja dza (Mata 24.29-31; Luka 21.25-28)

²⁴ “La mavakay uwatə, la lig anja ngərpa la ahəñ, afats adətəf à zagəla, təla adəuday aya aw. ²⁵ Azlatsetsiliñ tadəsokw à ahəñ la zagəla, azlamaslay uwana la zagəla la afik tadəbəlaka vok. ²⁶ Ngaha azladza gesina tadənəñ Kona anja dza atsa à ahəñ la habaga la abə, la ndzəđə ngaha la mazləbay mənğa. ²⁷ Adəsləl azlamalika anja à slaka

gesina, kà maham à gay azladza uwana à vok Zəzagəla atsatsàmàni atà, dagay la gay tər gudəŋ à vok ufaɗ.”

Uwana gudəv apəhla ala

(Mata 24.32-35; Luka 21.29-33)

²⁸ “Tapawla gay la gay la abà aŋa gudəv: Baŋa azləl ahəl mawga babasl aɗay, kasəlaw kà təla madara kà nekwa. ²⁹ Kiya uwaga babay, baŋa kanəŋaw tatak uwaga apakà vok gesina, səlāw kà, Kona aŋa dza kà nekwa la gay gamagày kà mas à waŋ. ³⁰ Haɗay, gəgodɗ à akul: Azladza aŋa zamana uwanay tadədəv à gay dadəŋ aw, say baŋa tatak uwanay adəpaka vok gesina dadəŋ. ³¹ Zagəla la kutso tadədəv à gay, ama gay gulo kà, adədəv à gay dikiɗiki aw.”

Zəzagəla pəra asəl kaslā madəv à gay

(Mata 24.36-44)

³² “Ama dza asəl mavakay uwatà, baŋaw kaslā uwatà aw, azlamalika uwana la zagəla la afik tasəl aw, Kona aŋa dza bay asəl aw, say Baba kokuɗa gəl aŋha pəra. ³³ Dahàw haŋkəli, kadzewhal aw, kà uwana kasəlaw mok uwana tatak uwaga adəpaka vok aw. ³⁴ Adəpakay kà bokuba dza uwana ad à mauguzahay, asàkiyà à gày aŋha à ahəŋ, aviya à ahəl aŋa azlamagamza aŋha, avàhà à atà sləray ala, ŋgaha agòɗ à masla manəŋla gamagày: ‘Say kanəŋla lela, kadzehal aw!’ ³⁵ Kà uwaga dzàw à ahəŋ la adi, kà uwana kasəlaw mok uwana zil gày adàwul à waŋ aw, bi la mokokhu, bi la tataka vəɗ, bi la mawiyay gotsak, bi məl palaha. ³⁶ Baŋa atsa à waŋ katskats, abəza akul à gəl la madzehal la abà aw. ³⁷ Tatak uwana gəgodɗ à akul, gəgodɗ à azladza gesina babay: Dzàw à ahəŋ la adi!”

14

Azlaməŋga taɗaha dabaray kà makəs Yesu

(Mata 26.1-5; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)

¹ A lig mavakay səla kà aŋa madzəka madəvaday Paska uwana azladza tazuw Pain kokuɗa tatak makəsliŋ, azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla tayàh tetəvi la vuɗ uwatà, kà makəs Yesu la ɗemɗem, ŋgaha aŋa makəɗay. ² Tagoɗ: “Mədàkəs la vuɗ madəvaday aw, kà azladza aŋa madzəka magazlay aw.”

Mis adzadzab aməl matərsin à Yesu à gəl

³ Uwana Yesu la gudəŋ Betaniya, la kay aŋa Səmon, masla akəl zagəla, mok uwana adadza madzay kà mazuw tatak may kà, mis anik asà à waŋ la aməl matərsin la ahəl la koloba gà, sləm aŋa aməl uwatà kà nar. Tsakalay aŋha

kà zlazlada. Mis uwatà apèzl koloba, adzadzàb matèrsin uwatà à Yesu à gəl. ⁴ Azladza anik uwana la abatà kà, azìŋ atà à gəl, tagòd: “Kà mana awis aməl matèrsin aŋha ala deyday ma? ⁵ Agayŋa aduw matèrsin gà ala aŋa sili dadèrmokw makèr, ŋgaha avàh sili gà azlaməna kudfa la uwana aduwa à vok.” Kiya uwaga taŋoŋüz à tsəh ala lakəl aŋha. ⁶ Ama Yesu agòd à atà: “Sàkàwwal! Kà mana kavərawla gay ma? Adfàh à gi sləray delga gà. ⁷ Azlaməna kudfa kà, atà la slaka aŋkul koksikoksi, kaslawwalla vok aŋa mafaha à atà delga koksikoksi bokuba uwana asa à akul. Ama gi gədàdza à ahəŋ la akul koksikoksi aw. ⁸ Mis uwanay adahà uwana aslala vok. Masla adfàh gi aməl matèrsin à vok kà, kà mafàh gi à ahəŋ aŋa maf gi à zəvay à agu. ⁹ Haday, gəgòd à akul: La gudəŋ la vok gesina, uwana tadəpah gay marabəŋ, tadəpəhay bay tatak uwana mis uwanay adahəŋ, ŋgaha mis uwanay adàwul à atà à gəl.”

*Yudas asal mat kaf à Yesu à gəl
(Mata 26.11-16; Luka 22.3-6)*

¹⁰ La lig la ahəŋ, Yudas Iskariyot, tekula la tataka aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla la abà, ahàd à slaka azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla kà mat kaf à Yesu à gəl. ¹¹ Uwana tatsənà uwaga kà, taràb, tagòdal: “Mədàvə à ka sili.” Dagay kaslà uwatà, Yudas ayàh tetəvi kà mapəhla Yesu ala.

Yesu azuw tatak may aŋa Paska

*la azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla
(Mata 26.17-25; Luka 22.7-14; Yuhana 13.21-30)*

¹² La mavakay teraŋa aŋa madəvaday Pain kokudfa tatak makəslìŋ, vuđ makad magadzaw aŋa Paska, azlaməna matapla aŋha tanàval à gay la: “Lala asa à ka kà məday kà mafàh à ka tatak may aŋa madəvaday Paska à ahəŋ la?” ¹³ Yesu aslèl azladza səla la tataka aŋatà la abà, agòd à atà: “Dàw à gudəŋ à abà, dza la ahəŋ la tuguzl lakəl, la iyaw gà, kadəgagamaw akul nna. ¹⁴ Nəfàw à gày uwana à abà adàda à agu, gòdàw à zil gày uwatà kà: Məŋga gami agòd à ka: ‘Lala à gày gulo, uwana gədàzuw tatak may aŋa Paska la aku la azlaməna matapla gulo li? agod’, gòdàwwal. ¹⁵ Masla adəpəhakulla gày məŋga uwana la afik gà, slaka mafəhəŋ à ahəŋ gà gesina. La abatà la uwana kadəfahaw vok à ahəŋ gesina kà aŋami.” ¹⁶ Azlaməna matapla la slaka aŋha tahàd, tahàd à huđ gudəŋ à abà, tabəzà tatak à gəl bokuba uwana Yesu apəhatàla. Uwana tadfàh tatak may Paska à ahəŋ kà, tawul à slaka Yesu.

¹⁷ Uwana mokokhu adasa à waŋ kà, Yesu abèz à abatà la azlamèna matapla aŋha kulo gəl aŋha sèla. ¹⁸ Mok uwana tadzà madzay, tazùw tatak may, Yesu agòd à atà: “Hadfay, gəgòd à akul, tekula la tataka aŋkul la abà uwana məzuw tatak may sèla adàta à gi kaf à gəl.”^{*} ¹⁹ Azlamèna matapla la slaka aŋha tadzəkà mazawla à gəl, tagòfal la tekula tekula aŋatà: “Gi zlàk uwà? Gi zlàk uwà?”

²⁰ Yesu agòd à atà: “Dza tekula la tataka aŋkul la abà, uwana mədəb aləl à kaf à gəl anu sèla, la uwana adàta à gi kaf à gəl. ²¹ Ndzer gi, gi Kona aŋa dza gədàmətsay bokuba uwana tatsetsèr à wakità à abà lakəl gulo. Ama ɲgərpa adàgay la dza uwana adətəg kaf à gəl aŋa Kona aŋa dza agay, tayyi dza uwaga aw kà ɲuləm kà masla.”

Tatak may tsikasлага

(Mata 26.26-30; Luka 22.15-20; 1 Korintiya 11.23-25)

²² La mok uwana tazùw tatak may, Yesu azəb kaf, atsàkàn ala, ‘Kikay’ agòd à Zəzagəla, ɲgaha avà à azlamèna matapla la slaka aŋha, agòd à atà: “Zùwàw uwaga kà vok gulo!” ²³ ɲgaha azəb kətsaw la iyaw mayyay ahəf gə, ‘Kikay’, agòd à Zəzagəla, avà à atà, atà gesina tasà à uda la abà, ²⁴ ɲgaha agòd à atà: “Uwaga kà aŋiz gulo, aŋiz makəs vok slawda la Zəzagəla, uwana asokw à vədah kà aŋa azladza aŋuvaw. ²⁵ Hadfay, gəgòd à akul, gədàsa iyaw mayyay ahəf uwanay aya aw, tsərah à uwana mədàsay anina aya la makoray Zəzagəla.” ²⁶ Tazləbà Zəzagəla la mahabay, ɲgaha tasà à uda, tadà aŋatà à gudəŋ kuvu à afik.

Yesu atà la Piyer

(Mata 26.31-35; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38)

²⁷ Yesu agòd à azlamèna matapla la slaka aŋha: “Akul gesina kadàsakaw gi à ahəŋ, kadàhoy à waŋ akul, kà uwana uwaga kà matsetserayga la wakità Zəzagəla la abà: ‘Gədəkəf masla manəŋla azlatuwaŋ, azlatuwaŋ tadəvah gəl à ahəŋ.’^{*} ²⁸ Ama la lig la ahəŋ, gədàwul à uda la mamətsay, gədàtsəvokay kà akul kà mad à Galili.” ²⁹ Piyer agòdɔf: “Amiyaka azladza gesina tasak à kak à ahəŋ kà, gi kà, gədàsak à kak à ahəŋ aw.” ³⁰ ɲgaha Yesu awùllal ala: “Hadfay, gəpəh à ka, la vud uwanay lakana, gurayŋa mewgdzagalaŋ awiyay asik sèla kà, kà kak Piyer kadəgòdɔfay kà, kà kasəl gi aw, asik makər.” ³¹ Ama Piyer agòd la ndzəda aya: “Gədəpəh tsəhay gay uwaga aw, gəmətsay ndzer la kak!” Atà gesina tagòd kiya uwaga babay.

^{*} **14:18** 14.18 Mahabay 41.9 ^{*} **14:27** 14.27 Zakari 13.7

*Yesu adəv kuɖa la Getsemane
(Mata 26.36-46; Luka 22.39-46)*

³² Tabəz à slaka anik uwana sləm aŋha Getsemane. Yesu agòɖ à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Dzàw à abanay, gəda à madəv kuɖa!” ³³ Yesu ahəl azla Piyer, Yakuba la Yuhana kà maday atà nna. Adzəkà maskulay la mazaw la gəl. ³⁴ Agòɖ à atà: “Mazaw la gəl akəɖ gi. Ama dzàw la abanay, dzèwhàl aw!” ³⁵ Azà à atà vok la vok ala ŋuv, atəɖ à vəɖah, adəv kuɖa à Zəzagəla: “Baŋa kaslala vok, v à gi tetəvi, kà kasl à aŋa ŋgərpa ada aŋha la slaka gulo. ³⁶ Iyay Baba gulo, kaslala vok kà madàh tatak gesina. Zəbagəŋ kətsaw ŋgərpa uwanay ala la slaka gulo. Ama bokuba uwana asa à gi aw, say bokuba uwana asa à ka.”

³⁷ Ngaha awùl à waŋ, abəzà azlaməna matapla aŋha makər uwatà à gəl, atà la madzəhal gə. Agòɖ à Piyer: “Səmon, kadzəhal ay? Kaslala vok aŋa madz à ahəŋ la adi sa tekula aw ay?” ³⁸ Akul gesina dzàw à ahəŋ la adi, dəvəw kuɖa kà matəɖiya à mavavaray à abà aw. Haday, masasəɖok aŋa dza asal makəs gay, ama vok aŋha la nzɖəɖa aw!”

³⁹ Ngaha adà aŋha aya. Adəv kuɖa kalkal uwana uwarà. ⁴⁰ Uwana awùl à waŋ, abəzà atà à gəl la madzəhal gə. Taslàlà vok aŋa madz à ahəŋ la adi aw. Tasəl uwana tawùllal ala aw.

⁴¹ Uwana awùl à waŋ à slaka aŋatà aŋa mamakər aŋha, agòɖ à atà: “Kadzəwhal, kaduwaw ləv ay? Diga adagay, sa kà adaslay. Lagwa azlaməna tsakana takəs Kona aŋa dza. ⁴² Sàw à afik, məhàd adagay, aganay dza uwana atəg à gi kaf à gəl kà adazlaŋay”, Yesu agòɖ à atà.

*Makəs Yesu
(Mata 26.47-56; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)*

⁴³ Mok uwana Yesu avàts gay dadəŋ, Yudas, tekula la tataka aŋa azlakulo gəl aŋha səla la abà, asà à waŋ. Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà à waŋ la katsakar, la zəva. Məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla, la azlamasiga la uwana tasləlla atà. ⁴⁴ Yudas uwana atəl kaf à gəl apəhla dabaray à maham à ahəŋ dza kà makəs Yesu. Agòɖ: “Dza uwana gədəsəkwiŋ maslawda slawda kà, masla la uwana kayahaw, kadà, kəsàw, ɖawùlla nənəwla.”

⁴⁵ Uwana adabəz à abatà, katskats ahàd à slaka Yesu, agòɖ: “Məŋga gulo!”, akəsà vok. ⁴⁶ Azladza takəs Yesu, tawàslàhəŋ à ahəŋ. ⁴⁷ Ama tekula la tataka azlaməna matapla la abà, atsizilla ala, abəɖ katsakar aŋha à lag, aɖəɖ magamza aŋa məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla,

anàtsal sləm lakəl ala. ⁴⁸ Yesu agòd à maham à ahəŋ dza: “Kà mana katsàw à wàŋ la katsakar ŋgaha la zəva la ahəl kà aŋa makəs gi ma? Gi masla nabəra ay? ⁴⁹ Kəla mavakay gədzà à ahəŋ la akul la məŋ gày Zəzagəla la aku, gətəpakulla tatak, akul bay kakəsàw gi aw. Ama uwaga apaka vok kà madəvəŋ à gay tatak uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh dagay uwarà.” ⁵⁰ Ŋgaha azlaməna matapla la slaka aŋha gesina tasàkal à ahəŋ. Tahòy aŋatà.

⁵¹ Kohana anik la ahəŋ, anəfà Yesu la peteli la vok pəra. Tayàh kà makəsay. ⁵² Ama asàkatàla peteli à ahəŋ, ahòy aŋha ala diga.

Yesu la huma seriya

(Mata 26.57-68; Luka 22.54-55; Yuhana 18.13-14,19-24)

⁵³ Maham à ahəŋ dza tadàla Yesu à slaka məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamagol dza la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla. Gesina tahamà gay à vok. ⁵⁴ Piyer anəfà atà la lig kərkər, adà à kodal aŋa məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à abà, adzà madzay la azlaslodzi à vəfa akəl à vok.

⁵⁵ Azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak la azlamadzahaga gesina tayàh dabaray aŋa makəsalla fida à gəl aŋa madukwla seriya mamətsay à gəl, ama tabəzà à mawisiga aŋha aw. ⁵⁶ Kà uwana uwabeyuwi atùgw gay fida lakəl aŋha, ama fida aŋatà akəsà vok aw. ⁵⁷ Azlanik aŋatà tasà à afik ŋgaha tatsədal azlafida anik anik à gəl gesina. ⁵⁸ “Mətsənəŋ agòd kà: ‘Gədàkal magol gày Zəzagəla uwanay à ahəŋ, uwana azladza taŋəl la ahəl la mahəŋay makər, gədàhəŋəŋ ala kokudfa maf ahəl à abà aŋa azladza’, agòd.” ⁵⁹ Baməraka la madàh fida uwatà, gay aŋatà akəs à vok aw.

⁶⁰ Məŋga aŋa azlaməna mav tatak asà à afik, atsizlla ala la tataka azladza la abà gesina, anavà Yesu la gay ala: “Kawulla gay à uda aw takay? Mana à uwana tatugw kà gəl tak ma?” ⁶¹ Ama Yesu adzà à ahəŋ titi. Awùlla gay à uda aw. Məŋga aŋa azlaməna mav tatak anavà Yesu aya: “Kak Kristu, Kona aŋa Zəzagəla uwana tazləbay ay?” ⁶² Yesu agòdal: “Bà kiya uwaga, kadənəŋaw Kona aŋa dza madza madzayga la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl la maslay, la mazləbay məŋga, ŋgaha atsa à ahəŋ la habaga zagəla la abà.”^{*} ⁶³ Məŋga aŋa azlaməna mav tatak akwàhà lukut aŋha ala, agòd: “Məwoya sayda anik lakəl aŋha aya aw! ⁶⁴ Katsənəw uwana apəh mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla. Mana kadzəgwaw ma?” Gesina aŋatà tadùkwla seriya mamətsay à gəl.

^{*} **14:62** 14.62 Daniyel 7.13

⁶⁵ Azladza anik la tataka aṅatà la abà tadzəkà mataf slesliḅ à Yesu à adi. Tatsàkal à yewdi à ama, tazlàḅ la mamits ahàl, ṅgaha tagòḍfal: “Pèhanula, uwa à uwana adèḍf à ka uwa?” Azlaslodzi takès Yesu, ṅgaha tabakàlla ahàl à sləm à abà.

“Gəsəl Yesu aw”, Piyer agod

(Mata 26.69-75; Luka 22.56-62; Yuhana 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Piyer la gəl akàl dadàṅ, à uwana dugu madzadzaray aṅa mənṅa aṅa azlaməna mav tatak asà à waṅ. ⁶⁷ Uwana anəṅà Piyer à vèḍa akàl à vok kà, anərèz, agòḍ: “Kak bay, kadzà à ahəṅ la Yesu, zil Nazaret.” ⁶⁸ Ama Piyer adfahà fida, agòḍ: “Gəsəl aw, gətsəna gay uwaga asa à ka magoḍfay aw!” ṅgaha asà à uda, adà aṅha à dzogdzog à abà. Mok uwatà mewgdzagalaṅ awiyà. ⁶⁹ Dugu madzadzaray anəṅà Piyer aya, agòḍf à azladza uwana la abatà aya: “Dza uwanay kà tekula aṅatà bay!” ⁷⁰ Ama Piyer agòḍf aya: “Awaṅ, gi tekula aṅatà aw.” La lig la ahəṅ ṅuv, azladza uwana la abatà tagòḍf à Piyer: “Haday, kak bay, kak tekula aṅatà, kà uwana kak zil Galili.” ⁷¹ Piyer adzəkà magoḍfay: “Baṅa gəḍàh fida, say Zəzagəla avà à gi ṅgərpa zagəla. Gəsəl dza uwaga kapəhaw gay aṅha dikidiki aw!” ⁷² La mok uwatà mewgdzagalaṅ awiyà kà masəla. Gay uwana Yesu apèh, awùl à Piyer à gəl: ‘Mok uwana mewgdzagalaṅ awiyay asik səla dadàṅ aw, kadàgòḍfay asik makər kà, kasəl gi aw.’ Piyer adzəkà matuway.

15

Yesu la huma Pilatus

(Mata 27.1-2; 11-14; Luka 23.1-5; Yuhana 18.28-38)

¹ Bəṅ la zay la tsəh, azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak takès sawaray la azlamadzahaga aṅa wakità seriya aṅa Zəzagəla gesina, tatsurkà Yesu, tadàlla, tavà à Pilatus à ahàl à afik. ² Pilatus anavà Yesu la gay ala: “Kak Sufəl aṅa azla Yahudiya ay?” Yesu awulàlla: “Iyay, bokuba uwana kagòḍf.” ³ Azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak, takàl gay à Yesu à vok aṅuvaw. ⁴ Pilatus anavà Yesu aya: “Kawulla à gay à uda aw uwà? Tsənà makəl à ka gay à vok aṅatà tsi.” ⁵ Ama Yesu awùlla à gay à uda aw. Ləv avàl à Pilatus à gay kà uwaga.

Seriya mamətsay atəḍf à Yesu à gəl

(Mata 27.15-26; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)

⁶ Kəla madəvaday Paska, Pilatus adùwatàla gəl à masla daṅay tekula, uwana maham à ahəṅ awoyəṅ. ⁷ La mok uwatà, dza tekula la ahəṅ la daṅay la aku, sləm aṅha

Barabas. Masla tekula aṅa azlaməna mazləl guvəl à gumna à adi, takəɗ dza la magazlay la abà. ⁸ Maham à ahəṅ dza ahàd à mtəga Pilatus kà aṅa manav uwana Pilatus adahàhàtəṅ viya viya. ⁹ Pilatus anavà atà à gay ala: “Asa à akul kà gəduwakulla gəl Sufəl aṅa azla Yahudiya ay?” ¹⁰ Kà uwana asəl kà azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak tadàla Yesu à slaka aṅha kà maṅor pəra. ¹¹ Ama azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak tavədzàhà à tsəh azladza à afik kà Pilatus aduwatàla gəl kà Barabas. ¹² Pilatus agòɗ à maham à ahəṅ dza aya: “Mana asa à akul gəɗəhəṅ à dza uwanay à vok kazalawla ala Sufəl aṅa azla Yahudiya ma?” ¹³ Tawulàlla la mawiyay: “Zləl masla à ahàf à adi!” ¹⁴ Pilatus anavà atà: “Mana mawisiga aṅha uwana adahàṅ ma?” Ama tazàla mawiyay à gəl aya: “Zləl masla à ahàf à adi!” ¹⁵ Pilatus awoyà marab ləv aṅa azladza. Kà uwaga à uwana aduwà à atà gəl à Barabas. Nḡaha agòɗ à azlaslodzi kà taslāh Yesu ala la kurpi, avà à atà masla à ahàl kà mazləliya à ahàf à adi.

*Azlaslodzi takəɗasl à Yesu
(Mata 27.27-31; Yuhana 19.2-3)*

¹⁶ Azlaslodzi tadàla Yesu à gəl akàl aṅa Pilatus, tazalàhà azlaslodzi gesina. ¹⁷ Tadùwal dawara mativga à vok, taslāsləp atək, tatsefàdal à gəl magabaga gabaga aṅa sufəl kà makəɗaslal. ¹⁸ Nḡaha tasukwà masla: “Ayyi, Sufəl aṅa azla Yahudiya!” ¹⁹ Tadəɗ à gəl la kavak, tatəfal sleslib à vok, takəɗəɗ à ahəṅ la huma aṅha bokuba sufəl kà madzedzinay. ²⁰ Uwana tadəv makəɗaslal à gay, tasəɗətal dawara mativga uwatà la vok ala, tawùllal lukut aṅha à vok, nḡaha tadàla à uda kà aṅa mazləl à ahàf à adi.

*Tazləl Yesu à ahàf à adi
(Mata 27.32-44; Luka 23.26-43; Yuhana 19.17-27)*

²¹ La tetəvi la ama, tagagàm la dza, uwana zil gudəṅ Səren, sləm aṅha Səmon baba aṅa Alekəsander atà la Rufus. Masla atsà à waṅ la guf aṅha la abà. Azlaslodzi tafəl ndzəɗa à gəl aṅa mazəb ahàf aṅa Yesu. ²² Tadàla Yesu à slaka uwana sləm aṅha *Golgota*. (Bokuba magoɗay: slaka aslasl takasa à gəl) ²³ La abatà asà à atà aṅa maval iyaw hamhamga uwana tatəɗalla mir à tsəh, kà mataslala maziṅ ala, ama Yesu akweskà kà masay. ²⁴ Nḡaha tatatàsl Yesu à ahàf à adi. Tavàhà lukut aṅha la tataka aṅatà la abà, tatsəl tsatsa lakəl, kà uwana asà à atà masəl tatak uwana uwabeyuwi aṅatà abəzal. ²⁵ Mok uwana tatàsl Yesu à ahàf

à adi kà zil gosela. ²⁶ Tatsetsèr à gəl aŋha gay seriya tapèhla ala la magodəy gay uwana takəd ala: SUFƏL AŇA AZLA YAHUDIYA. ²⁷ Tatatəsl azlaməna nabəra səla à ahəf à adi la Yesu, tekula la ahəl kaf aŋha, tekula bay la ahəl gudzay aŋha. ((²⁸ Kiya uwaga agay bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

Tatugw masla à tataka aŋa azlaməna haypa à abà.))*

²⁹ Azladza uwana taguwàhà à awtày la abatà takədəslal, takokòtəhà gəl, tagòdəl: “Nəŋəŋ zla! Kak uwana kagòd kà, asa à ka makal magol gəy Zəzagəla à ahəŋ, aŋa maŋalay anik la mavakay makər, kagòd.* ³⁰ Sà à ahəŋ la ahəf la adi, bəlla gəl aŋak tak zla!” ³¹ Kiya uwaga babay azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak takədəslal la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla la slaka gə, tagòd kà atà kà atà: “Abəla azladza anik, ama aslala vok aŋa mabəl gəl aŋha aw uwà? ³² Say mənəŋəŋ Mesi, Sufəl aŋa Isərayel atsa à ahəŋ la ahəf la adi dadəŋ, ŋgaha mədiŋal gəl à vok.” Azladza uwana tatatəsl à ahəf à adi tatsəkəl magodəfahay à gəl babay.

Mamətsay aŋa Yesu

(Mata 27.45-56; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30)

³³ La tataka afats, mələs apakà vok la kutso la abà gesina, tsərəh afats dat mogova gova gərəwni delga. ³⁴ La afats dat magova gova gərəwni delga uwatà, Yesu awiyà la ndzəda, agòd: “Eloyyi, Eloyyi, lema sabachthani?”.* (Bokuba magodəy: Zəzagəla gulo, Zəzagəla gulo, kà mana kasak gi ma?) ³⁵ Azlaanik uwana tadzà à ahəŋ la abatà tatsənà uwaga, tagòd kà: “Aganay azalay à dza uwana Zəzagəla apəhal gay à ahəl à uwana sləm aŋha Eliya.” ³⁶ Dza tekula ahòy à awtày la abatà, ahənà sawsaw ala la iyaw hamhanga, afà sawsaw à gay kavak, avəl kà makokuzay, agòd: “Tsetsi mədzà à ahəŋ titi, mənərèz à baŋa Eliya atsa à waŋ kà aŋa mazəb à ahəŋ la ahəf la adi!”* ³⁷ Ama Yesu awiyà la ndzəda, ŋgaha aməts.

³⁸ Ama bafta məŋga uwana la gəy Zəzagəla la aku, akohàla tsərəd, tsərəh à afik, tsərəh à vədah.* ³⁹ Məŋga aŋa azlaslodzi dzim, uwana atsizl à huma aŋa Yesu, anəŋà mamətsay aŋha, à uwana adawiyay, agòd: “Hadəy, dza uwanay kà Kona aŋa Zəzagəla!”

⁴⁰ Azlamis uwana tanəŋà à awtày kərkər la ahəŋ, la abatà la tataka aŋatà la abà, Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà aŋa Yakuba uwana bəziga la Yosəs, la Salome. ⁴¹ Tauguzàhàh la azla Yesu, à mok uwana agà la

* 15:28 15.28 Yesayya 53.12 * 15:29 15.29 Mahabay 22.7 * 15:34 15.34 Mahabay 22.1 * 15:36 15.36 Mahabay 69.21 * 15:38 15.38 2Musa 26.31-33

gudəŋ Galili. La abatà bay azlamis anik aŋuvaw tahàf la azla Yesu la slaka gà à Urusalima à afik.

Maf Yesu à zəvay à agu

(Mata 27.57-61; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42)

⁴² Lagwa kà mokokhu adagay, uwaga mavakay maɗàh vok à ahəŋ bokuba magoɗay vuɗ maɗàh vok aŋa vuɗ madu w ləv. ⁴³ La gay mokokhu, Yusufu zil Arimate asà à waŋ, masla tekula la tataka aŋa azlamasiga la abà. Masla kà akùd makoray Zəzagəla babay. Kurit yewdi agòɗal kà madiya à slaka Pilatus aw. Anəv vok aŋa Yesu. ⁴⁴ Ama ləv avàl à Pilatus à gay, kà uwana atsənəŋ kà Yesu adamətsay katskats. Azàla mənŋa aŋa azlaslodzi dzim, anəv la slaka aŋha: “Aməts ma uwarà ay?” ⁴⁵ Uwana adatsən dziriga la slaka mənŋa aŋa azlaslodzi dzim, avà tetəvi à Yusufu kà mazəb vok aŋa Yesu. ⁴⁶ Yusufu asùkw bafta, azəb vok aŋa Yesu à ahəŋ la ahàf la adi, afafàɗ à bafta uwatà à abà, afà à zəvay à agu, zəvay kà tàlla kà à tsakur à abà. Nŋaha atakòslal mən abəlam à ama. ⁴⁷ Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà aŋa Yosəs tanəŋà zəvay uwana tafà Yesu à agu

16

Mawul à uda la mamətsay aŋa Yesu

(Mata 28.1-8; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)

¹ Uwana mavakay madu w ləv adada à lig, Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà aŋa Yakuba, la Salome tasùkw aməl matərsin kà aŋa madla aŋa maɗahiya à Yesu à vok. ² Bəŋ la zay la tsəh, vuɗ ladu uwana afats à lig mas à afik, tahàd à gəl zəvay. ³ Tagòɗ kà atà kà atà: “Uwa adatakosl anu à bəlam à zəvay la ama ala uwa?” ⁴ Kà uwana bəlam uwatà kà mənŋa. Ama tanəŋà à awtəy kà, tanəŋà bəlam matakoslal à ama ala gə tsewwa. ⁵ Tahàd à zəvay à agu. Tanəŋà bəzi kohana uwana adzà madzay la abatà la ahəl kaf lakəl, la lukut meɗfekuga la vok. Guba akəs atà. ⁶ Agòɗ à atà: “Guba akəs akul aw! Kayahaw Yesu zil Nazaret, uwana tatatəsl à ahàf à adi. Aga la abanay aw, awùl à uda la mamətsay. Aganay slaka aŋha uwana tahənəŋ à ahəŋ. ⁷ Lagwa kà, dəw, kadəgoɗaw à azlaməna matapla aŋha, kaykay gə kà à Piyer à gay uwanay: Yesu atsavokkay kà akul kà mad à Galili. La abatà kadənəŋawwaŋ bokuba uwana agòɗ à akul.”

⁸ Azlamis tasà à uda la zəvay la aku, tahòy. Ləv avàl atà à gay la guba mənŋa. Tabadmə à dza aw kà uwana guba akəs atà.

*Yesu apəhla vok à Mariyama dæg zla Magdala
(Mata 28.9-10; Yuhana 20.11-18)*

⁹ Uwana Yesu adawul à uda la mamətsay, bəŋ vud ladu apəhla vok à Mariyama dæg zla Magdala dadəŋ. (Mis uwana akudəkəkal azlamasasəfok mawisiga mədəf lakəl ala) ¹⁰ Mariyama ahəd kà mapəh uwaga à azladza uwana tadzàhà à ahəŋ la Yesu, tazàwla gəl, ŋgaha tatàw. ¹¹ Ama mok uwana tatsənà uwana apəh à atà kà, Yesu aga la ahəŋ la sifa kà, ŋgaha kà masla anəŋəŋ kà, atà tadiŋal gəl à vok aw.

*Yesu apəhla vok à azlaməna matapla aŋha səla
(Luka 24.13-35)*

¹² La lig la ahəŋ, Yesu apəhla vok à azlaməna matapla aŋha səla. La mok uwana atà tahəd à mauguzahay à bəzi gudəŋ anik à abà. ¹³ Tawul à Urusalima à abà, tapəh à azladza anik, ama atà bay kà, tadiŋal gəl à vok aw.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla aŋha kulo gəl aŋha tekula

(Mata 28.16-20; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Sləray 1.6-8)

¹⁴ La lig la ahəŋ, Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha tekula, la mok uwana atà la tatak may lakəl. Agòd à atà kà, atà la madiŋal gəl à vok aw, atà la ləv dzaŋdzaŋga. Kà uwana tadiŋ gəl à azladza uwana à vok, tagòd à atà kà tadanəŋ la sifa aw. ¹⁵ Yesu agòd à atà: “Dàw à gudəŋ à vok gesina, zàwàŋ, pəhàw gay Zəzagəla à azladza gesina! ¹⁶ Dza uwana adiŋal gəl à vok adàhalla batem, adàbəlay. Dza uwana adiŋal gəl à vok aw Zəzagəla adàdàhalla seriya à gəl. ¹⁷ Aganay azlanadzipo la maslay uwana azlaməna madiŋal gəl à vok tadàdàh à ahəŋ la sləm gulo: Tadàslala vok makudəkəh azlamasasəfok mawisiga, tadàvatsah azlagay məlok gə, ¹⁸ tadàkas azlabebi la ahəl amiyaka tadàsa magur bay kà, aza à atà aw. Tadàbak ahəl à azlaməna dūvats à gəl, ŋgaha tadàwur ala.”

*Yesu awul à slaka Zəzagəla
(Luka 24.50-53; Sləray 1.9-11)*

¹⁹ La mok uwana Sufəl Yesu adadəv gay aŋha à gay, adà aŋha à zagəla, adzà madzay la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl. ²⁰ Azlaməna asik aŋha, tahəd à gudəŋ à vok gesina aŋa maz gay matsidəyga aŋa Sufəl Zəzagəla. Sufəl Yesu adàhà sləray la atà aya gotənaŋ, apəhla dziriga aŋa gay aŋatà ala la madàh nadzipo aŋuvaw.

GAY MARABƏŃ UWANA

LUKA ATSETSÈR

Evangile selon Luc

¹ Deda Tewofil.

Azladza anuvaw tawàd vok à uda, kà matsetser gay uwana apakahà vok la tataka gami la abà. ² Tatsetseràh azlatatak uwana tatsənàŃ la slaka azladza uwana tanəŃàŃ la yewdi anjatà, dagay la madzəka, Ńgaha tafà à atà kà mapəhay gay uwaga à ahàl. ³ Gi babay gəkəs tetəvi anja manərez tatak uwaga gesina, dagay la madzəka, kà gi anja mapàhla uwaga ala, la tekula tekula à kak mənŃga Tewofil. ⁴ Uwana gədfahà uwaga kà, kà kak anja matsən dziriga anja matapla uwana kabəzal gesina.

Malika apəhla gay anja mayyi Yuhana masla madfàh batem ala

⁵ La mok uwana Herod agà Sufəl anja Yahudiya kà, masla mav tatak à Zəzagəla anik la ahəŃ, uwana sləm anja kà Zakari; masla kà tsəhay anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la huf gày anja Abiya. Sləm anja mis anja kà Elisabet, masla kà mayyi à tsəh ala anja Haruna, mən madzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla uwarà. ⁶ Atà səla nna kà, azladza dziriga la huma anja Zəzagəla, Ńgaha takəs gay anja Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, tanəfà mapəhay anja la dziriga bay. ⁷ Ama bəzi anjatà la ahəŃ aw, Elisabet aslala vok anja mabəz bəzi aw, kà uwana tadapak makoz.

⁸ Vərdi anik, Zakari adfàh sləray anja makad tatak à Zəzagəla, kà uwana à ahàl iyaw anja kà madəhəŃ. ⁹ Bokuba uwana zagələ anjatà anja mazəbani vok la ahàl iyaw la ahàl iyaw, kà masəl dza uwana adfàh sləray la mavakay uwatà la tsəh, Ńgaha atəd à Zakari à gəl kà mabək kidzidzi la gày Sufəl Zəzagəla la aku. ¹⁰ La mok uwana abək kidzidzi kà, maham à ahəŃ dza tadəv kuɖa. ¹¹ La abatà malika anja Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Zakari, atsizl à ahàl kaf anja slaka mabək kidzidzi à gəl. ¹² Guba akəs Zakari à mok uwana anəŃàŃ askùlla à tsəh ala kayakay. ¹³ Ama malika agòɖal: “Zakari, guba akəs ka aw, kà uwana Zəzagəla adatsən madəv kuɖa anjak. Elisabet mis anjak adəyya à ka bəzi, kadàvəl sləm Yuhana. ¹⁴ Kak kadàhənla la marabay, Ńgaha azladza anuvaw tadàrabay lakəl anja mayyi masla. ¹⁵ Kà uwana adəgay mən dza la huma yewdi anja Sufəl Zəzagəla. Tetuwa adàsa guzu aw, amiyaka bə

mana beymi uwana maməslga bay kà adàsəy aw. Adàgay mahənlə à la Masasəđok Zəzagəla dagay la huđ anja iyà anja.✱ 16 Adàwulla azla Isərayel anjuvaw à humə Sufəl Zəzagəla. 17 Masla la gəl anja adàtsə vok à awtəy à humə Zəzagəla la ndzəđə anja Masasəđok, ŋgaha la ndzəđə anja masla mapəhal gay à ahəl Eliya uwana uwarə, kà matsən vok gay azlababa la azlabəza anjatə, adàwulla azlaməna makəs gay aw à hanjkəli anja azladza dziriga à abà, adàđah tsəhay à ahəŋ kà mas à waŋ anja Sufəl Zəzagəla.”✱ 18 Ama Zakari agòđ à malika: “Kakay gədəsəlay kà uwaga kà dziriga ma? Tsa mədapakah makoz la mis gulo mi”, agòđal. 19 Kiya uwaga malika agòđal: “Gi kà sləm gulo kà Gabəriyel. Gi la uwana Zəzagəla afà à gi à humə anja à gay, kà gi anja mazlakəŋ, masla asləl gi à waŋ kà mapəh à ka gay uwaga. 20 Ama kadiŋ gəl à gay gulo uwana à vok gəpəh à ka, adəpaka vok gəgòđ à ka aw kà, kà uwaga kapakay bada, kabəđma aya aw, tsərəh à uwana tatak uwana gəpəh à ka adəpaka vok dandan la uwana kadəbəđma.”

21 La kaslə uwatə, azlaməna madiŋal gəl à vok takùd Zakari la uda, ŋgaha ləv avəl atə à gay məŋga, kà uwana asəf məŋga la gəy məbək kidzidzi la aku. 22 Ama mok uwana adasa à uda kà, aslələ vok anja məbədətəma aya aw, azladza tadzùgw kà: Anəŋə nadzipo anik la gəy la aku, tagòđ. Abəđatəmə kà la ahəl pəra, kà uwana aslələ vok kà məbədəma aya aw.

23 Mok uwana Zakari adadəv kaslə anja à gay kà məbək kidzidzi la məŋ gəy Zəzagəla la aku kà, awùl à mtəga anja. 24 Zweg la humə la gay kà, bəzi adə à Elisabet, mis anja, à huđ, ŋgaha masla Elisabet ahəđə bəzi la huđ tsərəh à təla zlo. Agòđ la gəl anja: 25 “Iyay, aganay tatak uwana Sufəl Zəzagəla adəhəŋ kà anulo, Zəzagəla asəl anja mahəlla gi ziruwì lakəl ala la humə azladza gesina.”

Malika apəhla gay mayyi Yesu ala

26 La təla mukwa, Zəzagəla asləl malika Gabəriyel à gudəŋ Galili, uwana sləm anja Nazaret, 27 à slaka dahalay anik, uwana mawđə anja Yusufu, masla kà la mayyi à tsəh ala anja sufəl David la abà. Sləm anja dahalay uwatə bay kà Mariyama. 28 Malika adagay à slaka anja agòđal: “Ràb, kà uwana Zəzagəla adəhənkala la vok mahamay anja, Sufəl Zəzagəla la ahəŋ la kak.” 29 Mariyama kà gəl akəđal à vok kà gay uwaga. Anavə gəl anja agòđ: ‘Mana asal magòđay ayyi marabay gə uwanay ma?’ 30 Kiya uwaga malika agòđal: “Mariyama, guba akəs ka aw, kà uwana

kadaβəz vok mahamay aŋa Zəzagəla. ³¹ Kadəgay la bəzi la huɖ ŋgaha kadəyyi bəzi zilga, uwana kadəvəl sləm Yesu. ³² Masla adəgay mənə dza, ŋgaha tadəzallalla Kona aŋa Zəzagəla, uwana kərkər la afik. Sufəl Zəzagəla adəpakən ala kà mənə sufəl, bokuba uwana adəhənə à David, baba aŋha madzidziga. ³³ Ŋgaha adəkər tsəhay Isərayel aŋa koksikoksi; makoray aŋha adəkəɖ gəl à ahənə aw.”^{*}

³⁴ Mariyama agòɖ à malika: “Kakay uwaga adəpaka vok, tsa gi la zil dadənə aw ma?”

³⁵ Malika agòɖfal: “Masasəɖok tsikasla adəsa à ahənə à gəl aŋak, ŋgaha ndzəɖa aŋa Zəzagəla uwana kərkər la afik, adəsa à ka à gəl, bokuba dzəgay, kà uwaga à uwana bəzi uwana kadəyyi kà, tadəzallalla: Tsikasla, Kona aŋa Zəzagəla uwana la zagəla la afik. ³⁶ Elisabet dəg tsin aŋak babay kà, bəzi la huɖ, tekeɖika adəgay makoz babay, azladza kà ‘Dəgər’, tagòɖfal, ama lagonay kà bəzi la huɖ aŋa təla mukwa. ³⁷ Kà uwana tatak la ahənə aduw kà Zəzagəla à gəl aw.”^{*} ³⁸ Kiya uwaga Mariyama agòɖ: “Gi kà, gi mayà aŋa Sufəl Zəzagəla; apakà à gi vok, bokuba uwana kapəh lagwa zlà.” Kiya uwaga malika asəkəl à ahənə.

Mariyama aday kà aŋa manənə à Elisabet à gay

³⁹ La kaslā uwatà, Mariyama atsizlla ala, amərə vok, kà mad à gudənə anik à abà, la gudənə la afik la kutso Yahudiya. ⁴⁰ Ahəd à gày aŋa Zakari, “Ayyi”, agòɖ à Elisabet. ⁴¹ La mok uwana Elisabet atsənà madəh ‘Ayyi’ aŋa Mariyama kà, bəzi abəlakà vok la huɖ aŋha. Elisabet adəhənla la Masasəɖok Zəzagəla, ⁴² awiyà la ndzəɖa: “Zəzagəla apis à ka gay à vok kaykay la tataka azlamis anik la abà gesina, ŋgaha mapis gay à vok aŋha adəɖa à ahənə lakəl aŋa bəzi, uwana kadəβəzal. ⁴³ Gi ma gi uwa, à uwana iyà aŋa Sufəl gulo atsa à wənə à mtəga gulo uwa? ⁴⁴ Kà uwana mok uwana gətsənə ‘Ayyi’ aŋak kà, bəzi abəlakà vok la huɖ gulo la marabay. ⁴⁵ Lapiya agay la kak, kà uwana kadinə gəl à tatak uwana à vok, Sufəl Zəzagəla apəh à ka uwaga apaka vok.”

Mahabay marabay aŋa Mariyama^{}*

⁴⁶ Kiya uwaga Mariyama agòɖ:

“Masasəɖok gulo azləb mənəga aŋa Sufəl Zəzagəla,
⁴⁷ Ləv gulo adəhənla la marabay à kà Zəzagəla masla məbəl gi.

⁴⁸ Kà uwana vok ahaməl kà gi à uwana anənə gi kà kiya gi mayà aŋha tələmmaga.

^{*} **1:33** 1.33 2 Samuyel 7.12-13,16; Yesayya 9.7 ^{*} **1:37** 1.37 1Musa 18.14

^{*} **1:45** 1.45 Dzənə 1 Samuyel 2.1-10 bay

Iyay, dagay lakana azladza tagod̄ay kà, gi kà gi mapis gay à vok gà.

49 Kà uwana Zəzagəla, uwana tsikasla, adfahà tatak gesina dzəba aṅha səla aw kà aṅulo.

Sləm aṅa Zəzagəla kà tsikasla.

50 Mawoyəṅ aṅha adàgay la ahəṅ

Lakəl aṅa azladza gesina, uwana tahoy yewdi aṅha koksikoksi.

51 Ahənà azlasləray mən̄ga mən̄ga ala, la ndzəɔfa aṅa ahəl aṅha.

Awits azlaməna zlapay gà ala.

52 Adakwà azlasufəl à ahəṅ la kursi aṅatà la afik, adawalla atà à vəɔfah;

Ama azigənàhà azlaməna tələmmaga.✱

53 Ahanà azlaməna may ala la azlatatak delga, delga gà,

Akud̄əkàh azlagorobu la ahəl deyday.

54 Asà à waṅ, azlāk tsəhay aṅha Isərayel, masla sləray aṅha

Avikàṅ kà mapəhla delga aṅha ala aw,

55 La slaka Abəraham, ṅgaha la mayyi à tsəh ala aṅha kà aṅa koksikoksi,

Bokuba uwana apəh à azlababa gami madzidziga.”✱

56 Mariyama adzà à ahəṅ la Elisabet nekwa nekwa təla makər, la lig la ahəṅ, awul à mtəga aṅha.

Mayyi Yuhana masla mad̄ah batem

57 Kiya uwaga mok uwana kaslā masewk à ahəṅ aṅa Elisabet adaslay kà, ayyà bəzi zilga. 58 Azlaməna magay aṅha la azlatsəhay aṅha tatsənəṅ kà Sufəl Zəzagəla adad̄ahalla delga, ṅgaha atà tarəb la slaka gà. 59 Mok uwana bəzi adad̄ah kasukwa tekula kà, tadala kà makədəv à uda, atà kà, asà à atà kà mavəl sləm aṅa baba aṅha, Zakari.✱ 60 Ama, “Awaṅ”, iyà aṅha agòɔ; “Sləm aṅha kà mavəl kà Yuhana.”

61 “Awaṅ, dza la ahəṅ la tsəhay aṅak la abà, à uwana tavəl tsəhay sləm uwanay”, tagòɔfal. 62 Kiya uwaga tanavà baba aṅha mabada bada, kà masəl sləm uwana asəl mav à bəzi.

63 Zakari anəv tatak kà manəhal à adi, ṅgaha kiya uwanay à uwana anəh: ‘Yuhana, la uwana sləm aṅha.’ Ləv avəl atà à gay gesina aṅatà. 64 Katskats la abatà Zakari adzəkà mapokw gay kà mabəɔma, adzəkà mazləɔ Zəzagəla la kuda zləkkà.

65 Kiya uwaga guba akəs azlaməna magay aṅha gesina, ṅgaha azlaməna madz à ahəṅ la gudəṅ uwatà la afik gesina tapəh tatak uwana apakà vok. 66 Azladza gesina uwana tatsənà uwana tapəhay kà, awul atà à gəl, ṅgaha tanəvəh à vok: “Tsa bəzi uwanay ma adàgay ma uwa tak

uwa? Ndzer, maslay aɲa Sufəl Zəzagəla la ahəŋ lakəl aɲha, haday!”

Mahabay aɲa Zakari:

masla mapəhal gay à ahəl aɲa mapəh à azladza

⁶⁷ Zakari, baba aɲa bəzi uwaga, agà mahənlaga la Masasəfok Zəzagəla, adzəkà maziŋ kiya uwanay:

⁶⁸ “Mazləbay agay kà la Sufəl, uwana Zəzagəla aɲa azla Isərayel

Kà uwana afà sləm à azladza aɲha, abəlla atà.

⁶⁹ Masla apəhanula maslay la mav à anu masla mabələn dziriga,

Uwana la mayyi à tsəh ala aɲa Sufəl David la abà, uwana magamza aɲha.

⁷⁰ Uwaga la uwana apəh uwarà la paɲaw aɲa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza:

⁷¹ ‘Gədətəf akul la ahəl aɲa azlaməna məzam aɲkul agòf, Nɲaha la ahəl aɲa azlauwana tapəsew anu gesina.’

⁷² Masla adəpəhla mawoyəŋ aɲha à azlababa gami madzidziga ala,

Nɲaha gay makəs vok slawda aɲha tsikaslaga uwatà adəwulal à gəl.

⁷³ Kà uwana Sufəl Zəzagəla azùw mawadəy à baba gami madzidziga Abəraham.

⁷⁴ Kà masla aɲa mapəlanula la ahəl aɲa azlaməna məzam gami,

Nɲaha kà anu aɲa madəhala sləray la kokudə kurit yewdi.

⁷⁵ Kà anu aɲa magay sətaka, nɲaha la dziriga la huma aɲha koksikoksi.

⁷⁶ Nɲaha kak, bəzi gulo kadəgay masla mapəhal gay à ahəl aɲa dza uwana kərkər la afik aɲa koksikoksi.

Kà uwana kak la uwana kadəguway la huma aɲa Sufəl kà madəhallanə tetəvi à ahəŋ.*

⁷⁷ Nɲaha kà mapəhla à azladza aɲha ala kà, adəbəl atà la mamats atà tsakana aɲatà ala.

⁷⁸ Haday, Sufəl Zəzagəla gami kà, adahənla la vok mahamay, nɲaha la lapiya,

Adasləl à anu udaka à ahəŋ à gəl gami gesina, bokuba udaka aɲa afats uwana atsa à afik.

⁷⁹ Kà masla aɲa manəŋ azladza uwana ala, atà la mələs la abà, nɲaha la azladza uwana la dzəgay aɲa mamətsay la abà,

* 1:76 1.76 Malaki 3.1

Ngaha masla aṅa manəṅla asik gami la tetəvi aṅa lapiya la tsəh.”☆

⁸⁰ Bəzi azigəṅ, ṅgaha haṅkəli aṅha bay azàla vok à gəl. Adzà à ahəṅ la fəta la abà, tsəràh à mavakay uwana apəhla vok ala la huma tsəhay Isərayel.

2

Mayyi Yesu

(Mata 1.18-25)

¹ La zamana uwatà Awgustus, məṅ sufəl aṅa azla Rom agòd kà: ‘Say tatugw dza la makoray gulo gesina’, agòd. ² Uwaga kà matugw dza matera, uwana apakà vok la zamana aṅa Kwiriniyus gumna aṅa kutso Səriya. ³ Azladza gesina tadàh kà matsetser atà, kəla uwabeyuwì adà à gudəṅ aṅha.

⁴ Yusufu babay atsizlla ala la Nazaret la kutso Galili, kà maday à kutso Yahudiya, à hudf gudəṅ uwana à abà, Betelehem tagòdal, à slaka uwana tayyà sufəl David à abà. Kà uwana masla kà mayyi à tsəh ala aṅa David. ⁵ Tahàd kà matsetser sləm aṅatà, la mawdà aṅha, Mariyama, uwana akùd kaslà masewk à ahəṅ. ⁶ Kiya uwaga, mok uwana tabəzay, kaslà masewk à ahəṅ aṅha adaslay. ⁷ Ngaha ayyà bəzi zilga, malkwoy aṅha, afafàdal lukut à adi, ṅgaha ahənəṅ à daṅor à abà, kà uwana slaka la ahəṅ kà aṅatà la gày mələk dza la aku aw.

Malika apəhla vok à azlaməna manəṅla azlatatak

⁸ La gudəṅ uwatà, azlaməna manəṅla azlatatak la ahəṅ uwana tahanay la fəta kà manəṅla azlatatak aṅatà. ⁹ Malika aṅa Sufəl Zəzagəla apəhatàla vok, ṅgaha mazləbay aṅa Sufəl Zəzagəla awùdla slaka aṅatà. Guba akəs atà gesina aṅatà. ¹⁰ Ama malika agòd à atà: “Guba akəs akul aw, kà uwana gəsà à akul à waṅ kà gay matsidəyga, uwana adàrab azlatsəhay gesina. ¹¹ La hudf aṅa vəd uwanay la abà, la hudf gudəṅ aṅa David la abà kà, tayyà à akul masla mabəl akul: Masla Kristu, Sufəl. ¹² Aganay tatak uwana adəpəhakulla: Kadənəṅaw bəzi vərna mafafàdal lukut à adi gə, mahənəṅ à ahəṅ gə la daṅor la abà.”

¹³ Katskats, maham à ahəṅ malika la zagəla tahamə gay à vok la malika uwatà, tasləkàw Zəzagəla tagòd:

¹⁴ “Mazləbay aga la Zəzagəla uwana la zagəla,

Lapiya aga la gudəṅ la vok la slaka azladza uwana Zəzagəla awoya atà, ṅgaha azlauwana tawoya masla babay!”

Azlaməna manəŋla azlatatak tahàd à gudəŋ Betelehem

¹⁵ Mok uwana azlamalika tasàk atà à ahəŋ, tawùl aŋatà à zagəla kà, azlaməna manəŋla azlatatak tagòd à vok kà atà à atà: "Məhàd tsərəh à Betelehem zlà, delga kà mənəŋ tatak uwana apakà vok, mədənəŋ Sufəl Zəzagəla apəhanula zlà", tagòd. ¹⁶ Nŋaha atà tamərəà vok kà maday, tabəz à Mariyama à vok atà la Yusufu, nŋaha la bəzi vərna, uwana mahənəŋ à ahəŋ gà la daŋor la abà. ¹⁷ Mok uwana tanəŋəŋ, tatùgw gay uwana tanəŋəŋ, la uwana tatsənà la slaka aŋa malika lakəl aŋa bəzi. ¹⁸ Azladza uwana tatsəb sləm à azlaməna manəŋla azlatatak uwaga kà, ləv avàl atà à gay gesina, kà uwana tatsənà uwaga. ¹⁹ Ama Mariyama kà, abək uwaga gesina à gəl aŋha à afik, adzùgw uwaga la lela. ²⁰ La lig la ahəŋ, azlaməna manəŋla azlatatak takəs tetəvi kà mawul aŋatà la mazləb Zəzagəla. Tazləbà masla kà azlatatak uwana tatsənəŋ, la uwana tanəŋəŋ, kà uwana uwaga gesina kà, apakà vok bokuba uwana malika apəh à atà.

Mapəhla Yesu ala la məŋ gày Zəzagəla la aku

²¹ Mok uwana kasukwa tekula adadà à lig kà, mahənay adaslay kà makədəv Yesu à uda, tavàl sləm Yesu, sləm uwana malika apəhla ala à mok uwana iyà aŋha alèg mazəb à huɸ dadəŋ.✱

²² Nŋaha bokuba uwana gay aŋa maɸàh mavələh adadəv à gay kà, bokuba uwana mapəhay aŋa Musa agod, tadàla Yesu à Urusalima kà mapəhla masla ala la huma aŋa Sufəl Zəzagəla, ²³ bokuba uwana tatsətsər à mapəhay aŋa Sufəl à abà:

'Kəla malkwoy zilga kà, uwaga tatak matsufay gà aŋa Sufəl Zəzagəla la fəta la awtày tsikasla.'

²⁴ Takadàh azlatatak uwana kadàw, wakità mapəhay agòd: 'Azlahabakoku fəta səla baŋaw azlazlabara habakoku mtəga səla.'✱

Mahabay aŋa Səmeyyon

²⁵ Dza anik la ahəŋ la Urusalima uwana sləm aŋha Səmeyyon. Zil uwatà kà dza dziriga, akəs gay aŋa Zəzagəla, nŋaha akudà dza uwana naka atsa à waŋ, kà maɸəl azladza Isərayel. Masla kà agà la Masasəɸok Zəzagəla.

²⁶ Nŋaha Masasəɸok Zəzagəla apəhla à vok à abà kà, adàmətsay dadəŋ aw, say baŋa adənəŋ huɸ adi aŋa Kristu, uwana Sufəl Zəzagəla adàsləl à ahəŋ dadəŋ. ²⁷ Masasəɸok Zəzagəla adàla masla à məŋ gày Zəzagəla à agu, la mok uwana azlababa tasəlla Yesu à waŋ, kà maɸahallaŋ bokuba

uwana: ‘Dahàwwàṅ’, wakità seriya agòd. ²⁸ Səmeyyon azəb bəzi à ahàl, ṅgaha ‘Kikay’, agòd à Zəzagəla la magodfay:

²⁹ “Sufəl, lagonay kà mapəh à ahəṅ aṅak kà adagəf à afik, Sàk à mayà aṅak aməts aṅha la lapiya adagay zlà,

³⁰ Kà uwana lagwa kà, gədanəṅ maḃəlay aṅak la yewdi gulo,

³¹ Uwana kadahàṅ à ahəṅ kà aṅa tsəhay gesina.

³² Uwaga la uwana ufaka uwana adapəhla ka ala la huma azladza gudəṅ à vok gesina,

Uwaga la uwana adavà mazləḃay à tsəhay aṅak Isərayel.”☆

Mapəh à ahəṅ aṅa Səmeyyon

³³ Baba la iyà aṅha atà səla nna ləv avàl atà à gay kà gay uwana Səmeyyon apəh lakəl aṅha. ³⁴ Səmeyyon apis à atà gay à vok, ṅgaha agòd à Mariyama iyà aṅa Yesu: “Zəzagəla akəsàni bəzi uwanay kà, kà matsalla matekwid, ṅgaha kà aṅa matsizlla azladza aṅuvaw ala la tataka azla Isərayel la abà. Adagay tatak manəṅal adi aṅa Zəzagəla, uwana azladza tadəkweska. ³⁵ ṅgaha adəpəhla madzugway aṅa azladza gesina ala la ufaka la abà la dazuwaya, ṅgaha kak babay kà, katsakar adəzləl madzugway aṅak ala kà madzugway aṅa tsəh ləv aṅak mas à uda la dazuwaya.”

Mahabay aṅa Hana, masla mapəhal gay ahàl misga

³⁶ Agà la ahəṅ babay masla mapəhal gay ahàl misga uwana sləm aṅha kà Hana, dugu aṅa Fanuyel uwana la tsəhay aṅa Asər. Masla adagay makoz, zil dahalay aṅha uwana ahàd kà, tadahà mavay mədəf atà səla, ³⁷ adzà à ahəṅ bokuba mis kuḃa tsərəh à mavay dzik mtəgis gəl aṅha ufad. Masla azàhà vok la gəy Zəzagəla la aku aw, la mavakay la mahanay gesina, azlākàh Zəzagəla, ṅgaha akàs nəlay la madəv kuḃa babay. ³⁸ Asà à waṅ la kaslā uwatà, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, ṅgaha apəh gay aṅa bəzi à azladza gesina uwana atà takudà kà Zəzagəla aṅa maḃəl Urusalima.

Mawul à gudəṅ Nazaret

³⁹ Mok uwana azlababa aṅa Yesu tadàva tatak uwana à gay: ‘Dahàwwàṅ’, wakità mapəhay aṅa Sufəl Zəzagəla agòd kà, tawul aṅatà la masla à Galili à gudəṅ Nazaret.

⁴⁰ Bəzi adà à huma à gay la mazigəṅay, azàla ndzəḃa à gəl aya, ahənla la matsihila. ṅgaha vok mahamay aṅa Sufəl Zəzagəla agà lakəl aṅha.

☆ 2:32 2.32 Yesayya 42.6; 49.6; 52.10

Yesu la mənḡ gày Zəzagəla la aku

mavay aḡha kulo gəl aḡha səla

⁴¹ Kəla mavay azlababa aḡha tadàhah à Urusalima kà aḡha madəvaday Paska.* ⁴² La mok uwana adadəfah mavay kulo gəl aḡha səla kà, tasəl à waḡ la tsəh, kà uwana zagələ aḡatà. ⁴³ Mok uwana madəvaday adadəv à gay kà, tawùl aḡatà, la kokudə masəlay aḡha azlababa, kà Yesu agəd à Urusalima. ⁴⁴ Madzugway aḡatà kà: ‘Yesu kà aga la tataka aḡha azlamanalay aḡha la abà’, tagəd, ḡgaha la mok uwana lis tavək asik à gəl kà, tadzəkà mayahay la tataka aḡha dugum tsin aḡha la abà, ḡgaha la azlamanalay aḡha la abà babay. ⁴⁵ Ama tabəzal aw, kà uwaga à uwana azlababa aḡha tawùl à Urusalima kà mayahay. ⁴⁶ La mavakay mamakər tabəzal à gəl la mənḡ gày Zəzagəla la aku. Masla adadza madzay la tataka aḡha azlaməna matapla tatak à azladza la abà, atsəb à atà sləm, la manavàh atà tatak. ⁴⁷ Azladza gesina uwana tasəbal sləm, ləv avəl atà à gay kà haḡkəli aḡha, ḡgaha kà azlamawul à uda aḡha aya. ⁴⁸ Mok uwana azlababa aḡha tanəḡ kà, takəs gəl la ahəl səla, ḡgaha iyà aḡha agədəfal: “Bəzi gulo, kà mana madəh à anu a ahəḡ kiya uwanay ma? Nəḡaḡ tsi, anu la baba aḡak kà, mədayàh ka kà mənḡa, la iyaw tugwi la adi.” ⁴⁹ Agəd à atà: “Kà mana kayàhàw gi ma? Kasəlàw kà, azlayla gi, aḡha madz à ahəḡ la gày aḡha baba gulo la aku, kà madəh sləray aḡha aw takay?” ⁵⁰ Ama atà kà tatsənà tatak uwana apəh à atà aw. ⁵¹ Kiya uwaga Yesu awùl à mtəga atà nna à gudəḡ Nazaret, akəs atà gay la ahəl ala. Ama iyà aḡha kà akəsən lakəl à mad vok aḡha azlatatak gesina uwana apakà vok. ⁵² Yesu azigən, maslay aḡha adà à huma à gay, masla ahəd à Zəzagəla à adi, ḡgaha à azladza gesina à adi babay.

3

Sayda aḡha Yuhana masla madəh batem

(Mata 3.1-12; Mark 1.1-8; Yuhana 1.6-8,19-28)

¹ La mavay makulo gəl aḡha zlo aḡha makoray aḡha mənḡ sufəl aḡha azla Rom, uwana sləm aḡha Tiber Zəsar, Pontsəyus Pilatus agə gumna aḡha Yahudiya, Herod bay akər Galili, ḡgaha deda aḡha Filip akər Ituriya la Tərakoniya, ḡgaha Lisaniyas akər Abilen. ² La kaslà uwatà kà, Hanas atà la Kayyif atà tagə azlaməḡ madzahaga aḡha azlaməna mav tatak à Zəzagəla. La mok uwaga gay aḡha Zəzagəla atsənà à Yuhana, kona aḡha Zakari la kəsaf la abà. ³ Yuhana augùzàh la kutso uwana la abatà la makəla aḡha Urdun

* 2:41 2.41 2Musa 12.1-27; 5Musa 16.1-8

gesina. Azàtàn, agòd: “Pèhàw gay la lèw ala, ðahàw batem ñgaha Zèzagèla adàmatsakulla tsakana ankul ala.”

⁴ Uwaga kà bokuba uwana tatsètser à wakità anja masla mapèhal gay à ahàl Yesayya à abà:

'Uwaga kà kuda anja dza uwana awiyay la fèta la abà:

Slàcfàw tetèvi à Sufèl à ahèj,

Tsàzlàw azlatetèvi manalabahayga ala gesina!

⁵ Azlazzèlok gesina adàhàbà,

Azlagudèj la azladadègwal tapakàh vadavaday,

Azlamanalabay anja barama tatsazl ala,

azlatetèvi uwana malàh à uda gà, tadàhàbà takakarra.

⁶ Kiya uwaga azladza gesina tadànèj mabèl anu anja Zèzagèla.[☆]

⁷ Maham à ahèj dza anjvaw asà à waj à slaka Yuhana, kà atà anja mabèz batem. Masla agòd à atà kà: “Akul azlabèza anja matsapa, uwa à uwana agòd à akul kà kadàtèfaw à mapak lèw anja Zèzagèla la gay la à uwana adàsa à waj bawbaw uwa? ⁸ Lagwa kà, ðahàwwàj slèray uwana apèhla ala kà kadàbèðawla kà vok, kà kapèhaw gay la lèw ala zlà, kadzugwaw la lèw ankul la tsèh kà: ‘Abèraham baba gami madzidziga’, kagòdaw aw. Kà uwana haday gèpèh à akul kà, Zèzagèla aslala vok anja mapak azlaakur uwanay ala, kà magay azlabèza anja Abèraham. ⁹ Lagwa kà goslka kà madfehèj à ahèj gà, kà mahèrats la tsèh à ahàf à afik. Kèla ahàf uwana av mayyay delga aw kà, tanats à ahèj, ñgaha taduwa à akàl à tsèh.”

¹⁰ Kiya uwaga maham à ahèj dza anàv: “Mana ma à uwana mèðfehèj zlà ma?” ¹¹ Masla awùlatàla, agòd: “Dza uwana akor lukut sèla tavàhàn la dza uwana anja la ahèj aw, ñgaha dza uwana la tatak may babay tatsakàn la dza uwana anja la ahèj aw.” ¹² Azlamèna mazèb hadama tasà à waj anja madahatàn batem suwan, ñgaha tanavà Yuhana: “Mèjga, mana ma à uwana mèðfehèj ma?” ¹³ Kiya uwaga agòd à atà: “Kafàw à azladza à gèl kà mapèlay mèjga duwà uwana pèlèw, tagòd aw.” ¹⁴ Kiya uwaga azlaslodzi tanav suwan: “Anu ma, kakay anu babay zlà ma?” Agòd à atà: “Kahalaw sili azladza ala la gasa aw, banaw la tetèvi fida gà aw, ama kùdàw kà masik ankul uwana kadàbèzawwal.”

¹⁵ Ama uwana maham à ahèj dza gesina tagà la manèwèj la abà lakèl anja Yuhana kà, ‘Zlahaw kà, masla la uwana Kristu’ tagòd. ¹⁶ “Gi”, Yuhana agòd à atà gesina kà, “Gèðahakulla batem kà la iyaw. Ama dza anik la ahèj atsa à waj la lig gulo la ahèj kà, bà gi babay kà gèsla mapèzèl zuwid kwimik anja ala babay aw. Masla kà adàðahakulla

☆ 3:6 3.6 Yesayya 40.3-5

batem kà la Masasəfok tsikasla, ɲgaha la akàl. ¹⁷ Kətsaw madula hi aɲha la ahàl, kà masəhla hi, kà mavàh à atà ala la tafarga. Hi aɲha kà adàtsak à vədə aɲha à abà, ama tafarga kà, aduwal à akàl uwana à tsəh adàmats ala fíkídíkí aw!”

¹⁸ La mapəh à atà azlagay anik anik aɲuvaw aya, la uwana Yuhana azà gay matsídəyga à azlatsəhay uwaga. ¹⁹ Yuhana aslèhà vok à Herod à kà uwana azəb Herodiya, mis aɲa deda aɲha, ɲgaha kà uwana adəhà azlamawisiga anik anik aɲuvaw aya. ²⁰ Kiya uwaga Herod azàla mawisiga aɲha à gəl aya la maduw Yuhana à danay.

Madàh batem aɲa Yesu

(Mata 3.13-17; Mark 1.9-11; Yuhana 1.32-34)

²¹ Kiya uwaga Yesu asà à waɲ, à mok uwana azladza gesina tabəz batem, abəzà à batem aɲha suwaɲ. La kaslà uwana adəv kufə, zagəla apəzl à ama ala, ²² ɲgaha Masasəfok Zəzagəla asà à ahəɲ à gəl aɲha bokuba habakoku. ɲgaha bay kufə atsən à ahəɲ la zagəla la magoday: “Kak bəzi gay ləv gulo; marabay gulo gesina kà la kak la afík.”☆

Azlamadzidziga aɲa Yesu

(Mata 1.1-17)

²³ La mok uwana Yesu adzəkà sləray aɲha, kà adəfah mavay dzik makər. La madzugway aɲa azladza kà: ‘Kona aɲa Yusufu’ tagòd, à uwana agà kona aɲa Heli. Aganay madzəka vok mayyi à tsəh ala aɲa azlababa madzidziga uwana adà à huma à gay.

²⁴ Heli kona aɲa Matat, kona aɲa Levi, kona aɲa Melki, kona aɲa Yanay, kona aɲa Yusufu,

²⁵ kona aɲa Matatiyas, kona aɲa Amos, kona aɲa Nahum, kona aɲa Esəli, kona aɲa Nagay,

²⁶ kona aɲa Mat, kona aɲa Matatiyas, kona aɲa Səmeyyi, kona aɲa Yosək, kona aɲa Yoda,

²⁷ kona aɲa Yohanan, kona aɲa Resa, kona aɲa Zorobabel, kona aɲa Salatiyel, kona aɲa Neri,

²⁸ kona aɲa Melki, kona aɲa Adi, kona aɲa Kosam, kona aɲa Elmadam, kona aɲa Er,

²⁹ kona aɲa Yesu, kona aɲa Eliyezər, kona aɲa Yorim, kona aɲa Matat, kona aɲa Levi,

³⁰ kona aɲa Səmeyyon, kona aɲa Yahuda, kona aɲa Yusufu, kona aɲa Yonam, kona ana Eliyakim,

³¹ kona ana Meleyya, kona aɲa Mena, kona aɲa Matata, kona aɲa Natan, kona aɲa David,

☆ **3:22** 3.22 Yesayya 42.1; Mahabay 2.7

- 32 kona aña Yese, kona aña Yobed, kona aña Boz, kona aña Sala, kona aña Naheson,
 33 kona aña Aminadab, kona aña Adəmin, kona aña Arəni, kona aña Esərom, kona aña Farəs, kona aña Yahuda,
 34 kona aña Yakuba, kona aña Isak, kona aña Abəraham, kona aña Tara, kona aña Nakor,
 35 kona aña Səruk, kona aña Ragaw, kona aña Falek, kona aña Eber, kona aña Sala,
 36 kona aña Kaynam, kona aña Arəfakəsad, kona aña Səm, kona aña Nuhu, kona aña Lamek,
 37 kona aña Matusala, kona aña Enok, kona aña Yared, kona aña Maleleyel, kona aña Kaynan,
 38 kona aña Enos, kona aña Sət, kona aña Adama, uwana agà la gəl aña kona aña Zəzagəla.

4

Mapapat Yesu

(Mata 4.1-11; Mark 1.12-13)

¹ Yesu ahənla la Masasəđok Zəzagəla, awùlla à wañ la gay mukwà Urdun. Ngaha Masasəđok Zəzagəla adàlla à fəta à abà. ² La abata adəhəñ mavakay dzik ufađ, azùw tatak aw, la mok uwaga seteni apapət masla kà, uwana masla la may gà.

³ Kiya uwaga seteni agòđal: “Baña kak bəzi aña Zəzagəla kà, pakà akur uwanay ala kà kaf.” ⁴ Yesu awulàlla: “Iyay, uwaga kà matsetseray gà:

'Ama dza adzadzar vok kà la kaf pəra aw.'”[✧]

⁵ Seteni adàlla à afik kərkər aya, apəhla azlamakoray aña gudəñ à vok. ⁶ Ngaha agòđal: “Gədàvə à ka maslay uwana la abà la tatak uwana la gudəñ uwanay la vok gesina, kà uwana uwaga kà añulo, ngaha gi babay kà gəslala vok aña mav à dza uwana asa à gi. ⁷ A baña kak kasləkaw gi, la makəđ à gi à aheñ, kà uwaga gesina kà adəgay kà aňak.”

⁸ Yesu agòđal: “Wakitə agòđ kà:

'Sufəl Zəzagəla aňak la uwana kanəfay pəra, ngaha masla kokufa gəl aña la uwana kazlakəñ pəra.'”[✧]

⁹ Kiya uwaga seteni adàla masla à Urusalima, adàla masla à gəl mənə gəy Zəzagəla à afik, agòđal: “Baña kak bəzi aña Zəzagəla kà, vəl à ahəñ la abanay! ¹⁰ Kà uwana uwaga kà matsetseray gà:

'Dàw, Zəzagəla adəgof à azlamalika aña, kà manəñla ka!' Ngaha aya kà: ¹¹ 'Atà kà, tadəkəs kà ahəl, kà kak aña mazləl asik à akur la adi aw.'”[✧]

¹² Yesu agòdɔl: “Wakità Zəzagəla agod kà: 'Katapa Sufəl Zəzagəla anjak aw.'”[☆]

¹³ Mok uwana seteni adàv mapapat Yesu à gay la azlada-baray anik anik gesina kà, asàkal à ahəŋ, adà anha, say kà afats anik.

*Yesu adzəka sləray anha la kutso Galili
(Mata 4.12-17; Mark 1.14-15)*

¹⁴ Yesu awùlla à Galili mahənlaga la ndzəɔfa ana Masasəɔok Zəzagəla. Tadzəkà mavats gay lakəl anha la makoray uwatà la abà gesina. ¹⁵ Atàpla tatak à azladza la azlagəy madəv kuɔa la aku. Azladza gesina tatsəbal sləm, tazləɔa masla.

*Azlaməna gudəŋ Nazaret takweska Yesu
(Mata 13.53-58; Mark 6.1-6)*

¹⁶ Yesu awùlla à gudəŋ Nazaret à slaka uwana à abà azigən. La vuɔf maduw ləv anja azla Yahudiya, ahàd à gày Zəzagəla à agu bokuba uwana adagay zagələ anha. Atsizlla ala kà madzəŋ wakità. ¹⁷ Tavəl à ahəl wakità anja Yesayya, masla mapəhal gay à ahəl, à ahəl, apapàs wakità uwatà à uda ŋgaha abəz à slaka anik uwana tatsətsər kà:

¹⁸ 'Masasəɔok ana Sufəl Zəzagəla lakəl gulo,
Akəsàni gi, kà gi anja madla gay matsidəyga à azlaməna
kuɔa.
Asləl gi à waŋ kà, kà gi anja mapəh gay mapəlla à
azlaməna daŋay,
Kà mavàh yewdi à azlaguləf,
Ŋgaha kà mataf azlauwana tas ŋgərpa.

¹⁹ Kà mapəhla ala mavəy uwana vok mahamay anja Sufəl Zəzagəla adəpəhla vok ala.[☆]

²⁰ Ŋgaha kiya uwaga Yesu akəl wakità à abà, awùlla à ahəŋ, adzà anha madzay. Dəwdəw dza uwana la gày uwatà la aku tatsəkəl yewdi à gay gesina. ²¹ La lig la ahəŋ, adzəkà magod à atà: “Lakana kà, matsetseray uwanay kà, adagəɔf à afik à uwana mədzəŋ la abanay la sləm ankul.” ²² Atà gesina takəs gay anha, ləv avəl atà à gay, kà gay anha dzəɔa anha səla aw gə uwaga apəh à atà. Tagòd: “Masla kà kona anja Yusufu aw takay?” ²³ Yesu agòɔf à atà: “Dzer, asa à gi kapəhaw gi gay la gay la abà uwanay: 'Dokwtar wurà gəl anjak ala!' kadəgodaw gi babay: 'Anu mətsənà uwana kadəhəŋ la Kapernahum gesina, ɔahəŋ uwaga la huɔf gudəŋ anjak babay zlà!' ” ²⁴ Ŋgaha aya agòɔf à atà: “La dziriga gəpəh à akul, ɔikidiki masla mapəhal gay à ahəl la ahəŋ tawoyəŋ, la huɔf gudəŋ anha uwana tayya

[☆] 4:12 4.12 5Musa 6.16 [☆] 4:19 4.19 Yesayya 61.1-2

abà aw. ²⁵ Iyay la dziriga gəpəh à akul: La zamana aña Eliya, azlamis kufda la ahəŋ aɲuvaw la gudəŋ Isərayel, la mok uwana iyaw anəd à ahəŋ la zagəla aw mavay makər la təla mukwa. Ngaha magol məl may mənğa apakà vok la gudəŋ uwatà gesina.* ²⁶ Ama Zəzagəla asləl Eliya à mtəga aña tekula aña azlamis uwaga aw, say à slaka aña mis kufda uwana la Sarepəta, la makoray aña Sədon la abà pəra. ²⁷ Agà la ahəŋ babay azlaməna akəl zagəla aɲuvaw la gudəŋ Isərayel la zamana aña Elise, masla mapəhal gay à ahəl, amiyaka bə tekula aɲatà kà awür ala aw, say Naman zil Səriya pəra.” ²⁸ Mok uwana tatsənà gay uwaga, azladza gesina la gày madəv kufda la aku tapakàh à ləv. ²⁹ Tasà à afik, takàs masla, tabàyəŋ à uda la gudəŋ aɲatà la abà, tadàlla à dadəgwal uwana à afik tanjàləhal gày aɲatà à makəla, ngaha kà atà aña maməl à ahəŋ la afik la abatà. ³⁰ Ama masla, kussàh, asà à uda la tataka aɲatà la abà, adà aɲha.

*Dza uwana atərəbəy la ahəl aña masasəfok mawisiga
(Mata 4.13-16; Mark 1.21-28)*

³¹ Yesu ahəd à gudəŋ Kapernahum, uwana la kutso Galili la abà. Ngaha adzəkà matapla tatak à azladza la vuɖ maduw ləv. ³² Ləv avəl atà à gay mənğa kà mapəhla ala aɲha, kà uwana atəpatàla kà lela, ngaha la maslay. ³³ La gày madəv kufda uwatà la aku kà, dza anik la ahəŋ uwana masasəfok mawisiga atərəbəhəŋ, adzəkà mawiyay la ndzəɖa. ³⁴ “Kayyà, kak Yesu, zil Nazaret, mana gay aɲak la anu ma? Kasà à waɲ ma, kà mazàh anu ala takay? Gəsəl la dziriga kà, kak tsikaslaga uwana Zəzagəla asləl kà à waɲ!” ³⁵ Yesu aslèh məl à masasəfok mawisiga uwaga à gəl la ndzəɖa, agòɖal: “Dzà à ahəŋ titi, sà à dza uwaga lakəl ala!”, masasəfok mawisiga aməl gəl à dza uwaga à ahəŋ la huma aña azladza gesina, ngaha asəl à kəl ala, kokufda madəhal amik à vok. ³⁶ Azladza gesina kà, ləv avəl à atà à gay, tavàts gay la tsəh ala kà atà kà atà: “Kakay, à tsəhay gay uwanay ma? Masla akor azlamasasəfok mawisiga la ndzəɖa, ngaha azlamasasəfok takəs gay aɲha, tasàh azladza lakəl ala ma?” ³⁷ Ngaha azladza tadzəkà mapəhay lakəl aña Yesu la makoray uwatà la abà gesina.

*Yesu awar azlaməna dɯvats ala aɲuvaw
(Mata 8.14-17; Mark 1.29-34)*

³⁸ Yesu asà à lag la gày madəv kufda la aku, ngaha ahəd à mtəga aña Səmon. Məɲay aña Səmon la akəl à vok mənğa, mənğa. La abatà tanavà Yesu kà mawurəŋ ala. ³⁹ Yesu

* 4:25 4.25 1 Sufəl 17.1

atsòŋ à masla d̄uvats à gəl, apèh gay la tsəh ala la ndzəɔa, “Sàkal!”, agòɔ à d̄uvats. Duvats asàk à mis uwaga, katskats asà à afik kà mazlak atà à sləray à abà.

⁴⁰ La mok uwana afats adatəɔ à ahəŋ, tasàhla azlaməna d̄uvats à wəŋ, la azlad̄uvats anik anik gesina, kà mabak à atà ahəl à gəl la tekula, tekula aŋatà gesina, awarà atà ala. ⁴¹ Azlazagəla zagəla la azlamasasəɔok mawisiga tasàh à azlaməna d̄uvats lakəl ala aŋuvaw la mawiyay: “Kak la uwana kak Kona aŋa Zəzagəla!” Ama Yesu apèh à atà gay la ndzəɔa, ŋgaha adèɔ à atà gay à ahəŋ kà mavats gay la ndzəɔa, kà uwana tasəl kà, masla kà Kristu.

*Yesu apəh gay Zəzagəla la kutso Galili
(Mark 1.35-39)*

⁴² Mok uwana məl adawulla, Yesu asà à uda la gudəŋ la abà, adà aŋha à fəta à abà kokuɔa gəl aŋha. Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tadzəkà mayàh masla. Mok uwana tabəzal à vok kà, asà à atà asàk atà à ahəŋ aya aw. ⁴³ Ama Yesu agòɔ à atà: “Say gəz gay matsidəyga aŋa makoray Zəzagəla à azlagudəŋ anik gesina bay, kà aŋa uwaga à uwana Zəzagəla asləl gi à wəŋ.” ⁴⁴ Ŋgaha apəh gay Zəzagəla la azlagəy madəv kuɔa la aku la kutso Galili gesina.

5

*Yesu azal azlaməna matapla la slaka aŋha teraŋa
(Mata 4.18-22; Mark 1.16-20)*

¹ Vərdi anik Yesu atsizilla à gay dərəv aŋa dərəv Gene-saret, ŋgaha magol maham à ahəŋ dza tahamà à slaka aŋha kà matsəb sləm à gay Zəzagəla. ² Yesu anəŋà azlakəslah iyaw səla la gay gərdza, azlaməna makas kilfi tasà à ahəŋ la afik, tapalàh dzarawa aŋatà. ³ Yesu ahəd à kəslah iyaw à afik, uwana agà aŋa Səmon, agòɔɔal: “Zà à gi à gəl iyaw ŋuv.” Ŋgaha adzà madzay la kəslah iyaw la afik, adzəkà matapla tatak à maham à ahəŋ dza uwaga.

⁴ Mok uwana adadəv matapatàla à gay kà, agòɔ à Səmon: “Zàw vok à gəl dərəv lela, ŋgaha kak la azlamanalay aŋak kadawaw dzarawa aŋkul à iyaw à abà, kà makas kilfi.” ⁵ Səmon agòɔɔal: “Məŋga, huyip, mədahənal à gəl kà madaw à abà, ama mədakəs tatak aw. Ama bokuba uwana kapəh kà, gəkweska gay aŋak aw, gəduw à abà aya kità.”

⁶ Kiya uwaga atà tadùw dzarawa aŋatà à abà, ahəl kilfi à agu aŋuvaw tsəràh à uwana dzarawa aŋatà awòy maslahàhla, kà magay məŋga aŋa kilfi uwana la aku. ⁷ La abatà atà tafatakàhà azlamanalay aŋatà, uwana la kəslah iyaw anik la afik, kà atà aŋa mas à wəŋ aŋa mazlak atà,

tadà à awtày tazlāk atà, tahanà kēslah iyaw ala sēla nna la kilfi tsēràh à uwana azlakēslah iyaw uwaga tawòy madàh à huf iyaw, kà mahanay aṅa azlakilfi uwaga. ⁸ Uwana Səmon Piyer anəṅà uwaga kà, akədèdɛf à huma aṅa Yesu la magodàl: “Sufəl, zà à gi vok la vok ala, kà uwana gi kà gi masla tsakana!” ⁹ Guba akès masla, la azladza uwana atà nna gesina, kà magol kilfi uwana takàs. ¹⁰ Azla Yakuba la Yuhana, azlabəza aṅa Zebede, uwana sləray aṅatà tekula la Səmon, ləv avàl atà à gay babay. Ama Yesu agòd à Səmon: “Guba akəs ka aw, dagay lakana gədàpaka ka ala kà masla məkas azladza.” ¹¹ Mok uwana tadàla azlakēslah iyaw aṅatà à gay gərdza kà, tasàk à tatak gesina à ahəṅ, tanəfà Yesu.

*Yesu awura masla akàl zagəla ala
(Mata 8.1-4; Mark 1.40-45)*

¹² Yesu agà la gudəṅ anik la abà, à uwana masla akàl zagəla asà à waṅ kà magagamay la masla, uwana adanəṅəṅ atəɛf à huma asik aṅha la magodàl: “Məṅga, baṅa asa à ka kà, kaslala vok mawur gi ala!” ¹³ Yesu abiyà ahàl ala, adəbani masla la magoday: “Asa à gi, kawur ala!” Akàl zagəla asà à dza uwatà la vok ala katskats. ¹⁴ Aganay mafahal akur à lig, uwana Yesu afàhal à lig: “Kapəh gay uwanay à dza aw. Ama hād, kadàpəhla vok aṅak à məṅga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ṅgaha kavà tatak uwana Musa apəh la wakità seriya la abà, kà azladza gesina aṅa masəlay kà kawùrla!”[☆] ¹⁵ Amiyaka bà la uwaga gesina kà, gay aṅa Yesu atsənla la slaka azladza gesina. Maham à ahəṅ dza aṅuvaw tasàhàw à waṅ à slaka aṅha kà matsəbəl sləm, ṅgaha tawàràh ala la azladɸuvats aṅatà la abà gesina. ¹⁶ Ama Yesu asà à uda la tataka aṅatà la abà, adà aṅha à fəta à abà kokudà gəl aṅha, kà madəv kudà.

*Yesu awura dza uwana makalàh à vəɸah gà ala
(Mata 9.1-8; Mark 2.1-12)*

¹⁷ Iyay, vərđi anik aya, Yesu adzəkà mapàhla tatak ala. Azla Farisəya la azlaməna mapàhla wakità seriya ala tadzàhà madzay nekwa la slaka aṅha. Tasà à waṅ la gudəṅ aṅa Galili, la aṅa Yahudiya ṅgaha babay la Urusalima. Ndzəɸa aṅa Sufəl Zəzagəla agà la Yesu la abà kà mawar azlaməna ɸuvats ala. ¹⁸ Ṅgaha tasəlla masla ɸuvats à waṅ la kēslah, kà uwana makalàh à vəɸah gà, tayàh tetəvi kà madalla à gày kà maf à huma aṅa Yesu. ¹⁹ Ama tasəl slaka uwana tagòla à awtày la abà aw, kà uwana maham à ahəṅ dza kà aṅuvaw. Kiya uwaga tagòla la gəl

☆ 5:14 5.14 3Musa 14.1-32

gày, tazlèlla gəl gày ala, tawàdàh zuwid à kəslah à gay, tadzilà à gày la abatà la kəslah gə, à tataka maham à ahəŋ dza à abà la huma aŋa Yesu. ²⁰ Mok uwana Yesu anəŋà madiŋal gəl à vok aŋa azladza uwaga, Yesu agòd à dza makalàh à vədah gə: “Tsakana aŋak adamatsila tsewwa.” ²¹ Nŋaha azlaməna mapàhla wakità seriya ala la azla Farisəya tadzəkà madzugway la magodəy: “Uwa asla à tsəhay dza uwanay, atugw mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla uwa? Uwa aslala vok aŋa mamats tsakana à dza ala, tsa baŋa Zəzagəla kokudə gəl aŋha pəra aw uwa?” ²² Bokuba uwana Yesu asəl madzugway aŋatà, agòd à atà: “Mana kadzugwaw la maŋoŋuzay la ləv aŋkul la tsəh ma? ²³ Tak ma, butu ma, la magodəy kà: Tsakana aŋak adamatsila, awma magodəy: Sà à afik, nŋaha həd aŋak, takay? ²⁴ Ama asa à gi kasəlaw kà, kà Kona aŋa dza la maslay la gudəŋ uwanay la vok kà mamats tsakana aŋa dza ala.” Nŋaha agòd à dza makalàh à vədah gə uwaga: “Gi uwaga gəgod à ka: Sà à afik, zəb kəslah aŋak, nŋaha dà aŋak à mtəga!” ²⁵ Kiya uwaga, hadzak, dza uwaga asà à afik la huma azladza gesina, azəb kəslah aŋha uwana ahəŋay la afik, nŋaha adà aŋha à mtəga la mazləb Zəzagəla. ²⁶ Ləv avàlèh atà à gay gesina, nŋaha tazləbà Zəzagəla, guba akəd atà à gay, nŋaha tagòd: “Lakana kà, mədanəŋəŋ azlatatak dzəba aŋha səla aw gə, ndzer.”

Yesu azal Levi

(Mata 9.9-13; Mark 2.13-17)

²⁷ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Yesu asà à uda, nŋaha anəŋà masla mazəb hadama, sləm aŋha Levi, adadza madzay la gày mazəb hadama la aku. ²⁸ Yesu agòd: “Nəfà à gi!” Hadzak, Levi asà à afik asək azlatatak à ahəŋ gesina, anəfà masla.

²⁹ Levi atà magol tatak may la mtəga aŋha. Azladza aŋuvaw tahamà gay à vok la masla, azlaməna mazəb hadama, la azladza anik babay. ³⁰ Azla Farisəya la azlaməna mapàhla mapəhay ala, uwana tagà la paŋaw tekula kà, azà à atà lakəl aŋa uwaga, tagòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Kà mana kazuwaw la azlaməna mazaḅ hadama ma, nŋaha kasaw la azladza uwana madz à ahəŋ aŋatà kà delga aw gə, la azlaməna tsakana ma?”

³¹ Uwana Yesu atsənà uwaga, agòd à atà: “Azladza uwana la dʒuvats aw kà, tanəkudə mad à dokwtar aw, say azlauwana la dʒuvats pəra!” ³² Ama agòd atà aya: “Gəsà à waŋ kà mazala azladza uwana azlawurwur aw, ama gəsà à waŋ kà mazala azladza uwana atà la dʒuvats pəra, kà atà aŋa mapəh gay la ləv ala”, agòd.

Gay lakəl aŋa makəs nəlay
(Mata 9.14-17; Mark 2.18-22)

³³ Nğaha azladza tagòfal: “Azlaməna matapla la slaka Yuhana kà takàsàhàh nəlay koksikoksi, nğaha tadàv kudfa, amiyaka aŋa azla Farisəya bay. Ama azlaaŋak kà: tazaway, tasay.” ³⁴ Ama Yesu agòd atà: “Madzugway aŋkul ma maf leri à azlauwana à gəl tazala atà à mazəb vok à abà aŋa makəs nəlay à baŋa masla mazəb mis aləg la tataka aŋatà la abà kagòdaw takay? Awaŋ, akəs vok aw. ³⁵ Ama kaslà adàsa à waŋ, à mok uwana masla mazəb mis adàgay la tataka aŋatà la abà aya aw kà, la mok uwatà la uwana tadàkas nəlay suwaŋ.” ³⁶ Yesu apəhatàla gay la gay la abà uwanay: “Dza la ahəŋ, akohəni lukut mawga kà matafay à lukut maviyaga à vok aw, baŋa adefəŋ kiya uwaga kà, awis lukut mawga ala, nğaha lukut mawga agay kalkal la lukut maviyaga babay aw. ³⁷ Nğaha aya babay kà, dza la ahəŋ adaway iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw. Baŋa adefəŋ kiya uwaga kà, mamslila aŋha kà, adàkwah kiwa maviyaga ala, nğaha iyaw matavəruk asokw à vəfah, nğaha kiwa babay awis ala. ³⁸ Ama kəla kà, say tadaway iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw mawga à agu suwaŋ. ³⁹ Baŋa dza adasa iyaw matavəruk maviyaga kà, ayàh mas iyaw matavəruk mawga aya aw, kà uwana tagòd kà: ‘Maviya gə la uwana aduwa mawga la matsiday’, tagòd.”

6

Yesu la uwana məŋga aŋa vuđ maduw ləv
(Mata 12.1-8; Mark 2.23-28)

¹ Vərđi anik, la vuđ maduw ləv Yesu aguwa à uda la guf nalkama la abà. (Uwana bokuba hi) Azlaməna matapla la slaka aŋha tadzəkà manal gəl gə, nğaha tavərəslàh kà mapaday kà uwana may azà à atà.* ² Azla Farisəya anik tagòd à atà: “Kà mana kadahaw tatak uwana tetəvi la ahəŋ aŋa madàh uwaga, la vuđ maduw ləv aw ma?” ³ “Kay”, Yesu agòd à atà: “Akul kà, kadzəŋàw tatak uwana David adahəŋ la mok uwana may akəs la azladza uwana tagà atà nna aw takay? ⁴ Masla, la azlaməna aŋha tahàd à gày Zəzagəla à agu, tazùw tatak may tsikasлага, uwana maf à ahəŋ gə kà aŋa Zəzagəla pəra. Tekedika tetəvi la ahəŋ kà atà aŋa mazuway aw, say azlaməna mav tatak à Zəzagəla la uwana atà la tetəvi aŋa mazuway pəra.”* ⁵ Yesu agòd à

* 6:1 6.1 5Musa 23.25

* 6:4 6.4 1 Samuyel 21.1-6; 3Musa 24.9

atà aya: “Kona aña dza la uwana mənğa aña vudf maduw ləv uwaga.”

*Dza la ahəl mamətsayga
(Mata 12.9-14; Mark 3.1-6)*

⁶ La vudf maduw ləv anik aya, Yesu ahəd à gày madəv kudfa anik à agu, ɲgaha adzəkà matapla azladza la abatà. Dza anik la ahəɲ la abatà, uwana ahəl kaf aɲha kà mamətsayga. ⁷ La abatà kà, azlaməna mapàhla mapəhay ala, la azla Farisəya tatsəb sləm à Yesu la manərezay, à baɲa awur dza uwaga ala la vudf maduw ləv, kà atà aɲa mabəzal à tsəh, kà mapuw ala gudzi à gəl kà uwana apesew vudf maduw ləv. ⁸ Ama Yesu asəl madzugway aɲatà, kiya uwaga agòd à dza uwana la ahəl mamətsayga: “Sà à afik, tsizilla à tataka à abà, la abà gà, la huma azladza gesina.” Dza uwaga asà à afik, ɲgaha atsizilla à atà à huma à gay la abatà. ⁹ “La kità”, Yesu agòd à atà: “Gi la manavay la slaka aɲkul: Mapəhay gami ma avà à anu tetəvi aɲa madfah delga la vudf maduw ləv takay, awma madfah mawisiga ay? Mabəl sifa aɲa dza, awma maz sifa aɲa dza ala, la uwana delga takay?” ¹⁰ Atà gesina tatsəkàl yewdi à gay, kiya uwaga Yesu agòd à dza uwaga: “Biyà ahəl ala!” Abiyà ahəl ala, ɲgaha ahəl adawur ala. ¹¹ Ama azla Farisəya la azlaməna mapàhla mapəhay ala tahən ala la maɲor, ɲgaha la mapakàh ləv, ɲgaha tadzəkà mabay vok gay kà atà kà atà lakəl aɲa uwana asà à atà madfehəɲ à Yesu à vok.

*Yesu akasani azlaməna matapla kulo gəl aɲha səla
(Mata 10.1-15; Mark 3.13-19)*

¹² La kaslà uwatà, Yesu ahəd à dadəgwal à afik kà madəv kudfa la abatà, huyip ahən à madəv kudfa à gəl, adəv kudfa à Zəzagəla. ¹³ Mok uwana məl adawulla, azàla azlaməna asik aɲha, ɲgaha atsatsàmànì kulo gəl aɲha səla, uwana apakàtala kà azlaməna matapla la slaka aɲha. ¹⁴ Səmon (uwana avəl sləm Piyer bay) la deda aɲha Andəre, Yakuba, Yuhana, Filip, Bartelemi, ¹⁵ Mata, Tomas, Yakuba kona aɲa Alfe, Səmon uwana tazàlal Zəlot, ¹⁶ Yudas kona aɲa Yakuba, ɲgaha Yudas Iskariyot, uwana apaka masla məzam aɲa Sufəl Yesu.

Yesu atapla tatak à maham à ahəɲ dza

*ɲgaha awara azlaməna dɯvats ala
(Mata 4.23-25)*

¹⁷ Yesu asà à ahəɲ la dadəgwal la afik atà nna, ɲgaha asà à vadavaday à afik, kà uwana azlaməna asik aɲha aɲuvaw la abatà. Azlaməna kutso Yahudiya, la azlaməna gudəɲ Uru-salima ɲgaha azlauwana la makəla aɲa gudəɲ Tir, la Sədon

uwana la gay mukwà, atà gesina la abatà. ¹⁸ Tasàhà à wan kà matsəbal sləm, ngaha kà atà aña mawarla la azladuvats anjata la abà. Azlauwana tasà ngərpa la ahəl aña azlamasəfok mawisiga babay kà, tawarà ala. ¹⁹ Dəwdəw dza tayàh kà madəbani Yesu, kà uwana ndzəfə asahàh à uda la masla la abà, awaràhà atà ala gesina.

Barka la matsafay

(Mata 5.2-12)

- ²⁰ Yesu anərəz azlaməna matapla la slaka aña agòf:
 “Marabay agay la akul uwana azlaməna kuɗa lagwa, kà uwana makoray Zəzagəla kà adəgay kà ankul.
²¹ Marabay agay la akul uwana may az akul lagwa, kà uwana kadəbəzawwal tatak may sakay sasakay.
 Marabay agay la akul uwana katuwaw lagwa, kà uwana kadəkəfaslaw.
²² Marabay agay la akul à baña azladza tapəsew akul, takweska akul, tatsək à akul magofahay à gəl, ngaha tatərəb akul la mawisiga, kà Kona aña dza.*
²³ Ràbàw la vudf uwaga, ngaha vələhàw à zagəla kà uwana masik mənğa akud akul la zagəla, kiya uwaga à uwana azlababa ankul madzidziga tatərəbàhà azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwarà.
²⁴ Ama ngərpa agay la akul, akul azlagorobu, kà uwana kadazuwwaw.
²⁵ Ngərpa agay la akul, akul uwana kakoraw tatak sakay sasakay lakana, kà uwana may la uwana adəkaf akul.
 Ngərpa agay la akul uwana kadəkəfaslaw lakana, kà uwana bawbaw kà, kadəgaw la mazaw la gəl la abà, ngaha kadəgahaw la iyaw tugwi la adi.
²⁶ Ngərpa agay la akul à baña azladza gesina tasləkaw akul, kà uwana kiya uwaga la uwana, azlababa ankul madzidziga tafahàhàh la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fidaga.”

Mawoy masla məzam

(Mata 5.38-48; 7.12)

- ²⁷ “Ama gəpəh à akul, akul uwana katsəbaw gi sləm: Wòyàw azlaməna məzam ankul, dəhàw delga à azladza uwana tapəsew akul. ²⁸ Pìsàw gay à azlauwana à vok, tatsafła akul, dəvəw kuɗa kà aña azlauwana tatərəb akul.
²⁹ Baña dza adedka à pañaw à abà, gòlla anik uwanay à awtày aya, baña dza ahəl dawara anjak kà, sàkal ahəl bəzi aña aya babay. ³⁰ Kəla dza uwana anav à ka tatak kà, vəl, baña dza azəb à ka tatak ala la gasa kà, kapùwla gudzi à gəl

* 6:22 6.22 1 Piyer 4.14

aw. ³¹ Tatak delga uwana asa à akul azladza tafahakulan kà, òfahàwàṅ à azladza anik bokuba uwaga suwaṅ kèla.”

³² “Baṅa kawoyawwaṅ kà azladza uwana tawoya akul pèra ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Kà uwana bà azlamèna tsakana babay kà, tawoya azlauwana tawoya atà babay suwaṅ pèra. ³³ Ngaha baṅa kadahawwaṅ delga kà azlauwana tafahakulan delga pèra ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Amiyaka azlamèna tsakana kà, kiya uwaga à uwana tafehèṅ babay. ³⁴ Baṅa kakèllaw goder à dza uwana kasèlaw, kà adàpèlay ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Azlamèna tsakana babay kà, takal vok goder, ngaha atà aṅa mavàh vok aṅatà suwaṅ, kità ma: Uwa adàvà akul masik aya zlà ma uwa? ³⁵ Ama kèla kà: Wòyàw azlamèna mèzam aṅkul, ngaha kèlèw atà goder la kokufa madzugway kà mawul akul ala. Kiya uwaga kà, kadàbèzaw à masik mèṅga la slaka Baba uwana kèrkèr la afik, ngaha kadàgaw azlabèza aṅha. Kà uwana masla kà dziriga la huma aṅa azlamèna tsakana la azlamèna makèsafèr gesina. ³⁶ Hènàwla, la delga ngaha la vok mahamay, bokuba Baba aṅkul uwana adahènla la dzèba aṅha sèla aw.”

*Kadahaw seriya à azladza anik à gèl aw
(Mata 7.1-5)*

³⁷ “Kadahaw seriya à azladza anik à gèl aw, ngaha Zèzagèla adàdfahakulla seriya à gèl suwaṅ aw; kadèkaw seriya à azladza à gèl aw, ngaha Zèzagèla adàdfèkakulla seriya à gèl suwaṅ aw, matsawaṅ azladza anik ala, ngaha Zèzagèla adàmatsakullan ala suwaṅ. ³⁸ Vaw à azladza anik, ngaha Zèzagèla adàvà à akul: Zèzagèla adàtsak akul à zliba aṅkul à agu tsèṅ tsètsèṅ, tadàhatsèkwèṅ la madèkwèṅ serafaffa. La daram uwana kagurawla à azladza anik kà, uwaga la la uwana tadàgur à akul ala suwaṅ.”

³⁹ Yesu apèh à atà gay la gay la abà anik, agòcf à atà: “Gulèf aslala vok aṅa makès gulèf anik à ahàl takay? Awaṅ, atà sèla nna tadàsakway à afèk à abà. ⁴⁰ Masla matapla aduw masla matapalla aw, ama baṅa adàdèv matapla madzeṅay aṅha à gay kà, aslala vok aṅa magay bokuba masla.”

⁴¹ “Kay, kà mana kanèṅa kèsaf la yewdi aṅa deda aṅak la awtày, ama aṅak uwana magol tsèkuɔf tsèkuɔf la awtày kà, kanèṅa aw ma, kà mana ma? ⁴² Ngaha kagòday à deda aṅak: ‘Deda, sàk à gi, gèzèb à ka kèsaf la adi ala’. Kak, la gèl aṅak kà, kanèṅa magol tsèkuɔf tsèkuɔf uwaga la aṅak la awtày aw ma? Kak, masla magolla dza, zèb aṅak la adi ala

dadàŋ, ŋgaha la lig la ahəŋ kà, kadàŋəŋla lela kà mazəb kəsaf à deda aŋak la adi ala, la dziriga.”

Masəl ahàf kà la mayyay aŋha la vok
(Mata 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ “Ahàf delga kà avà mayyay mawisiga aw, ahàf mawisiga babay kà, aslala vok aŋa mav mayyay delga aw. ⁴⁴ Iyay, kəla ahàf kà agay masəlayga la mayyay aŋha la vok. Dza aslala vok aŋa madəzl gudəv la matatàk la vok aw, ŋgaha bay, dza adəzl matavəruk la mazləb la vok aw. ⁴⁵ Dza delga kà, adəhəŋ kà delga, kà uwana, uwana la ləv aŋha la tsəh kà delga. Dza mawisiga kà, adəhəŋ kà mawisiga, kà uwana uwana la ləv aŋha la tsəh kà mawisiga. Kà uwana paŋaw aŋa dza kà, apəhay kà uwana la ləv aŋha la tsəh.”

Gay lakəl aŋa azlagà y səla
(Mata 7.21-29)

⁴⁶ “Kà mana kazalaw gi ala: Sufəl, Sufəl, ŋgaha tsa kadahaw tatak uwana gəpəh à akul aw ma? ⁴⁷ Kəla uwabeyuwi uwana atsa à waŋ à slaka gulo ŋgaha atsəb sləm à kuda gulo kà, gəpəhakulla dza uwana gəgagazləla la masla. ⁴⁸ Masla kà kalkal la dza uwana atatukw matatukway aŋa gày aŋha kà à təhus à afik. Mok uwana iyaw adàdzəka mas à afik, akəl la lig gày, afad adəd la ndzəda, ama gày kà akalàh à ahəŋ aw, kà uwana tatətükw kà à təhus à afik. ⁴⁹ Ama dza uwana atsəb sləm à gay gulo, ŋgaha akəs uwaga aw kà, masla kà gəgagazləla kà la dza, uwana aŋal gày à wuyyaŋ à afik. Mok uwana iyaw mukwà adàda à mukwà à afik, azəb gày uwaga gesina, adalla.”

7

Yesu awur magamza aŋa məŋga aŋa azlaslodzi aŋa azla Rom ala
(Mata 8.5-13)

¹ Mok uwana Yesu adadəv gay aŋha à gay la huma aŋa maham à ahəŋ dza, atsizlla ala la abatà, ahəd à Kapernahum. ² Məŋga aŋa azlaslodzi aŋa azla Rom la ahəŋ la abatà. Magamza aŋha uwana awoyàŋ kaykay, aga la dufats, agà kà la ləv la ləv. ³ Mok uwana məŋga aŋa azlaslodzi atsənà gay uwana tapahay lakəl aŋa Yesu kà, masla asləl azlamasiga anik la tataka azla Yahudiya la abà, kà madəv kuɸa à Yesu kà mas à waŋ aŋa mawur magamza aŋha ala. ⁴ Kiya uwaga, mok uwana tabəz à slaka Yesu, tadəval kuɸa la kamkam la iyaw tugwi, ŋgaha la magoɸay: “Dza uwanay kà, azlayla kà vok kà kazlakay, ⁵ kà uwana masla kà awoyà tsəhay gami, ŋgaha aya, masla la uwana

anàl anu gày madəv kudfa gami aya.” ⁶ Kiya uwaga Yesu anəfà atà, ngaha mok uwana tadazlabəz kà mtəga, mənğa anja azlaslodzi uwaga asləl azlamanalay anha kà magodfal: “Madzahaga katərəb gəl anjak aw, kà uwana gəsla kà kak anja makəl gəl à ahəj kà mas à gày gulo à agu aw. ⁷ Kà uwaga, gi babay la gəl gulo kà, gənərəz kà, gəslà kà mad à awtày à slaka anjak la gəl gulo aw. Ama pèh gay tekula la tsəh ala pəra kà kona gulo anja mawurla. ⁸ Gi babay kà azlamənğa la ahəj lakəl gulo, gi babay, gi lakəl anja azlaslodzi anik suwanj. Ngaha gəslala vok magodfay à tekula anjatà: Həd, kà aday. Gəgodfay à anik aya: Sà à wanj kà, atsa à wanj, ngaha bay gəgodfay à masla sləray gulo: Dahənj uwanay kà, afehəj bay.” ⁹ Mok uwana Yesu atsənà gay uwaga, awoyà masla kaykay, agòla vok, ngaha agòd à maham à ahəj dza uwana tanəfà la tsəh: “La dziriga gəpəh à akul: Gədanəjəj didididi à tsəhay madijal gəl à vok uwanay, amiyaka bà la Isərayel aw.” ¹⁰ Azlaməna sləray anja mənğa anja azlaslodzi tawùl à mtəga, ngaha tabəz à magamza uwaga à gəl, kà adawur ala.

Yesu awulla kona anja mis kudfa à uda la mamətsay

¹¹ Ngaha Yesu ahəd à gudəj anik uwana à abà, sləm anha Nayyin, la azlaməna matapla la slaka anha, ngaha maham à ahəj dza anjувaw tanəfà masla. ¹² Kiya uwaga mok uwana tazlabəz à gay gamagày anha hudf gudəj, tagagəm la azladza uwana tazəb mazimnekidf à uda. Uwaga bəzi tekula gə anja mis kudfa, uwana anik anha la ahəj aw. Maham à ahəj dza anja gudəj uwaga gesina tagà la slaka mis uwaga. ¹³ Mok uwana Sufəl Yesu anəjà mis uwaga vok ahamàl: “Katùw aw”, agòdƚal. ¹⁴ Ngaha Yesu azà vok à slaka mazimnekidf, adəbanì azlav anha. Azlaməna mazəbay tatsizlla à ahəj, Yesu agòd: “Kohana, sà à afik, gəgodf à ka!” ¹⁵ Kiya uwaga mazimnekidf atsizlla ala, ngaha adzəkà mavats gay. La lig la ahəj Yesu awùlla à iyà anha. ¹⁶ La abatà ləv avàl à azladza à gay gesina, tazləbà Zəzagəla la magodfay: “Magol masla mapəhal gay à ahəl anja mapəh azladza adapəhla vok ala la tataka gami la abà lakana. Zəzagəla la gəl anha adasa à ahəj kà mazlak tsəhay anha lakana.” ¹⁷ Ngaha gay anja Yesu uwaga atsən la kutso Yahudiya la abà gesina la kutso uwana la makəla anha gesina.

Azladza uwana Yuhana masla macəh batem asləl atà à wanj

(Mata 11.2-19)

18 Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aŋa Yuhana tapəh uwaga gesina aŋatà à mənŋga aŋatà. Yuhana azàl azladza səla la tataka aŋatà la abà, 19 ŋgaha aslèlla atà à slaka Yesu kà manaval à gay ala: “Kak, ma kak dza uwana məkud kà aŋa mas à waŋ takay? Awma məkud dza anik kəla ay?” 20 Mok uwana tabəz à slaka Yesu, tagòfal: “Yuhana, masla maďàh batem, aslèl anu à waŋ kà manav à ka: ‘Kak, ma kak dza uwana məkuday kà aŋa mas à waŋ takay, awma məkud dza anik ay?’ ” 21 La kaslà uwatà, Yesu awarà azladza ala aŋuvaw, la azladuvats aŋatà la abà, ŋgaha la azlamazay vok aŋatà la abà, apàlla atà ala la ndzəďa aŋa azlamasasəďok mawisiga la abà, ŋgaha avàh yewdi à azlaguləf aŋuvaw. 22 Kiya uwaga awùlla gay à azlaməna masləl atà à waŋ gà aŋa Yuhana: “Dàw, kadàpəhaw à Yuhana uwana kanəŋàwwàŋ la uwana katsənàwwàŋ:

'Azlaguləf tanəŋla, azladeri taday, azlaməna akàl zagəla tawarla, azlamadagazlam tatsən sləm, azlamazim-nekiď tawul à uda la mamətsay. Ŋgaha gay matsi-ďayga babay adatsən à azlaməna kudà.'*

23 Marabay agay la dza, uwana asak gi à tsəh ala la madiŋal gel à vok la abà aw!”

24 Mok uwana azlaməna matapla la slaka Yuhana tadiy aŋatà, Yesu adzəkà mapəhay à maham à ahəŋ, dza lakəl aŋha la magəďay: “Mana à uwana kadàw kà mayahay la fəta la abà ma? Mazuwa uwana afad abəlakəŋ ay? Awaŋ, uwaga aw. 25 Kətà zlà ma: Mana à uwana kadàw aŋa manəŋəŋ zlà ma? Dza uwana atsàkwàh à lukut mahəďayga à abà kəla ay? Azlauwana tatsàkwàh à lukut mahəďayga à abà kà, atà kà azlasufəl. Ŋgaha tadzà à ahəŋ la huď gày sufəl. 26 Kətà zlà ma: Mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma, masla mapəhal gay ahàl aŋa Zəzagəla kəla ay? Iyay, gəgod à akul: amiyaka adagay masla mapəhal gay à ahàl babay kà, 27 haďay, Yuhana kà masla kà dza uwana matsetseray apəh lakəl aŋha:

‘‘Aganay gəsləl masləlay gulo à awtày à huma aŋak,’ Zəzagəla agod: ‘Kà masla aŋa mapəslak tetəvi.’’’*

28 “La dziriga gəpəh à akul: La tataka azladza asik la abà, agà la ahəŋ dza uwana agà bokuba Yuhana masla maďàh batem uwanay aw; tekedika, dza uwana mabəziga bəziga la makoray Zəzagəla kà, aduwa Yuhana uwanay lagwa.”

29 Maham à ahəŋ dza gesina la azlaməna mazəb hadama tatsəb sləm à masla, atà gesina tagəďàŋ à afik kà Zəzagəla kà dziriga. Atà tabəzàl batem la slaka Yuhana. 30 Ama azla

* 7:22 7.22 Yesayya 35.5-6; 61.1 * 7:27 7.27 Malaki 3.1

Farisøya la azlaməna mapəhla mapəhay ala, takweskà tatak uwana asà à Zəzagəla kà madfàh à atà à ahəŋ kà aŋatà, kà uwana takweskà batem aŋa Yuhana.

³¹ Yesu agòd aya: “Lagwa ma, la mana gəgazləla azladza aŋa zamana aŋa lakana uwanay ma? La mana atà tadəbani vok lagwa ma?” ³² Hadfay, atà gəgazləla atà la azlabəza uwana tadzàh madzay la vadavaday kasukwa la afik. Tazalàh vok, kà atà kà atà la magodfay: Anu mətsà à akul talakwoy, ama akul kahàbàwal à tsəh aw. Məhàb à akul dəs kudà, ama katàwàw la mats hulolo aw. ³³ Ngaha aya Yuhana masla madfàh batem azlanal, azùw kaf aw, ngaha asàh iyaw matavəruk aw, ngaha kagòdfaw aya kà: ‘Masla la masasəfok mawisiga.’ ³⁴ Kità aya, Kona aŋa dza azlanal, azuway, asay, ngaha kagòdfaw kà: ‘Nərəzàw dza uwanay tsi: Masla hud’, kagòdfaw. ‘Afa sləm kà à mazuway la masay aŋha pəra. Kafaw masla kà à tataka aŋa azlaməna mazəb hadama abà, la azlaməna tsakana, ngaha la azladza uwana madz à ahəŋ aŋatà kà lela aw.’ ³⁵ Ama matsihila aŋa Zəzagəla apəhla masla ala la slaka azladza gesina kà makəs masla.”

Yesu la mtəga aŋa Səmon zil Farisøya

³⁶ Zil Farisøya anik azàla à Yesu kà mazuw tatak may la mtəga aŋha. Yesu ahàd à mtəga aŋa zil uwatà, adzà à tatak may à adi. ³⁷ Mis masla tsakana agà la gudəŋ uwatà la abà. Mok uwana atsənà, kà Yesu la tatak may la adi la mtəga aŋa zil Farisøya uwaga kà, asəlla aməl matərsin à waŋ wuf la dərew gə. ³⁸ Mis atsizl à makəla asik aŋa Yesu la matuway, aləbà asik aŋa Yesu la iyaw tugwi, ngaha aslaslādāŋ ala la aŋidz gəl aŋha, ngaha ahəl asik aŋa Yesu à təkul à abà kà madzadzabal aməl matərsin à gəl. ³⁹ Mok uwana zil Farisøya uwana azàla Yesu, anəŋà uwaga kà, agòd la gəl aŋha kà: ‘Ndzer kà, agayŋa zil uwanay, agay masla mapəhal gay à ahəl kà mapəh à azladza kà, naka asəl mis uwanay kà masla tsakana gə.’ ⁴⁰ Yesu agòd à zil Farisøya: “Səmon, gi la gay anik kà mapəh à ka!” Səmon agòdal: “Məŋga, pəh!” ⁴¹ Ngaha Yesu agòd: “Tsənəŋ lela: Dza anik la ahəŋ uwana avà goder sili à azladza səla, anəfà dza anik la gursu dadərmokw zlo, ngaha la slaka dza anik aya, gursu dzik zlo. ⁴² Uwana tabəz à tatak kà mapəlla aya aw, asàk à atà ala goder aŋha la vok. Ngaha ma, dza uwala à uwana awoyàŋ kaykay la?” ⁴³ Səmon agòdal: “Gi kà, gədzugw kà, dza uwana gursu dadərmokw zlo la vok, kà masla la uwana ‘Kikay’, agodfay kaykay.” Yesu agòdal: “Iyay, azlayla kà.” ⁴⁴ Yesu agòla à huma à slaka mis la magod à Səmon: “Səmon, kanəŋa mis uwanay ay? Gi la

kay anjak, bà iyaw bay, kà katəḏəgəŋ kà mapal asik gulo aw, ama masla kà aləb à gi asik gulo la iyaw tugwi anha, ŋgaha aya la anidz gəl anha la uwana aslaslādḡəŋ ala. ⁴⁵ Kak, kakəs gi la ahəl səla aw, ama masla kà akəs gi la ahəl səla. Dagay uwana gəsà à gày kà akəsà à asik gulo, kà uwana awoyà gi. ⁴⁶ Kak, kadàh à gi à aməl à gəl aw, ama masla kà adzadzàb à gi matərsin à asik. ⁴⁷ Kà uwaga à uwana gəgod à ka: Kà magol masal mənḡa uwaga apəhla ala kà, maham à ahəŋ tsakana anha kà adamatsila, suwaŋ. Ama anja dza uwana tamàtsàlànḡ ala ŋuv kà, masal anha suwaŋ kà ŋuvga babay.” ⁴⁸ Kiya uwaga Yesu agòḏ à mis: “Tsakana anjak adamats ala.” ⁴⁹ Azladza uwana la tatak may la adi atà nna, tadzəkà maŋonuzay: “Uwa asla dza uwaga, aslala vok anja mamats tsakana à dza ala uwa?” ⁵⁰ Ama Yesu agòḏ à mis: “Madiŋal gəl à vok anjak adaβəl ka, hād la wurwur!”

8

Azlamis uwana tanəfàh Yesu

¹ La lig anja uwaga la ahəŋ, Yesu adàh à azlagudəŋ à abà la azlahudḡ gudəŋ, azahà gay matsidəyga anja makoray Zəzagəla. ² Azlaməna matapla la slaka anha kulo gəl anha səla uwatà, la azlamis anik anik, uwana adapalàh atà ala la azlamasasəḏok mawisiga la abà, ŋgaha la azladuvats anik anik la abà, atà gesina tanəfà, Mariyama, dəg zla Magdala, uwana akudəkàl azlamasasəḏok mawisiga məḏəf lakəl ala, ³ ŋgaha Yohana mis anja Kuza, vazaray anja sufəl Herod, Suzan la azlamis anik anjuvaw uwana tazlāk Yesu la azlaməna matapla la slaka anha, la ləmana anjatà.

Gay la gay la abà anja masla maslək hi (Mata 13.1-9; Mark 4.1-9)

⁴ Azladza gudəŋ anik, anik gesina tasàhà à waŋ, tahamà gay à vok la slaka anha, ŋgaha apəh à atà gay la gay la abà uwanay:

⁵ “Masla maslək tatak asà à uda, kà mad maslək hi. La mok uwana aslək hi uwaga la guf anha la abà, azlafofulo anik anis à tetəvi à ama. Tafàhal asik à gəl ŋgaha azladfiyan tasà à waŋ, tazùw à gay. ⁶ Azlaanik aya anis à pala akur à afik, bokuba uwana kutso la pala akur lakəl mənḡa aw, hi asà à uda katskats, ŋgaha uwaga agùl ala katskats, kà uwana kutso la pala akur lakəl mənḡa aw. ⁷ Gotənaŋ fofulo anik anis à atāk à abà, asà à uda, ama bokuba uwana tazigənaŋ la slaka gə, atāk akəḏ à tsəh. ⁸ Bà gotənaŋ fofulo anik aya anis à kutso delga à abà, uwaga asà à uda, azigən, atsà gəl lela, ŋgaha tavà mayyay lela, anik ayyà à

adi huməts, anik aya ayyà à adi zuŋ, ɲgaha anik ayyà à adi zazuw səla.” Mok uwana Yesu adakəɗ gəl à mapəh gay aŋha, agòɗ à atà la mazatàlan à gəl: “Tsəbàwwal sləm lela, à baŋa sləm aga à akul lakəl!”

Kà mana Yesu apəhay kà la gay la gay la abà ma?
(Mata 13.18-23; Mark 4.13-20)

⁹ Azlaməna matapla la slaka aŋha tanàv godega aŋa gay la gay la abà uwatà. ¹⁰ Yesu agòɗ à atà: “Akul kà, kabəzàw nasiri aŋa masəl godega aŋa wakità Zəzagəla. Ama kà aŋa azladza anik kà, apəhatàla kà la gay la gay la abà pəra: ‘Kà atà aŋa manəŋəŋ, ama bokuba tanəŋəŋ aw, kà atà aŋa matsənəŋ ama bokuba tatsənəŋ aw.’”[☆]

Yesu apəh godega aŋa gay la gay la abà

aŋa maslək hi uwatà à uda
(Mata 13.18-23; Mark 4.13-20)

¹¹ “Aganay godega aŋa gay la gay la abà uwanay: Fofulo kà gay Zəzagəla. ¹² Azladza anik məpakatàla bokuba tetəvi uwana hi anisal à ama: Atà tatsəb sləm à gay, ama katskats seteni asa à wəŋ, abəɗ à gay uwaga la ləv aŋatà la tsəh, kà atà aŋa madiŋal gəl à vok kà maɓəlay aw. ¹³ Azlaanik aya kalkal la pala akur uwana fofulo anis à afik. Tatsəb sləm à gay, takəs la marabay katskats, ama tasakal adala slilih la atà la abà la lela aw. Tadiŋal gəl à vok kà aŋa kaslà ɲuv pəra, la mok uwana azlanɲəpa tadzahka vok kà, takweska madiŋal gəl à vok la katskats. ¹⁴ Fofulo uwana anis à atək à abà aya kà, apəhla azlauwana ala tatsəna gay Zəzagəla, takəs, ama madzugway la adi aŋa gudəŋ à vok uwanay, la matsidəy aŋha, la mapapatay aŋha lakəl aŋa ləmana, asufa gay uwanay ala la ləv aŋatà la tsəh, ɲgaha ahən aw. ¹⁵ Fofulo uwana anis à kutso delga à abà kà, apəhla azlauwana ala tatsəb sləm à gay, ɲgaha takəs uwaga la ahəl səla ɲgaha la ləv tekula, ɲgaha tatsizlla gay uwaga à afik, kiya uwaga tahən lela.”

Gay la gay la abà aŋa fənəs
(Mark 4.21-35)

¹⁶ Yesu agòɗ: “Dza avats fənəs kà maf à tsəh tasà takay, awma kà maf à tsəh gogozläh takay? Awan, tafay kà à slaka dzəgamma gà, kà azladza uwana tada à gəy aŋa manəŋ udaka aŋha. ¹⁷ Dəwdəw tatak mahadəŋ à ahən gà kà, adəpəhla vok ala, ɲgaha dəwdəw tatak nasiri gà, adəgay masəlay gà, adəpəhla vok ala la dazuwaya la afats kà manəŋəŋ aŋa azladza. ¹⁸ Dahàw hanəkəli la kaykay à

uwana katsənawwan! Kà uwana tavày mənğa à dza à uwana la tatak, ama kà tazəballan ala à abà bəziga gà à uwana adzugw maβəzal babay.”

*Iyà la azladedada aņa Yesu
(Mata 12.46-50; Mark 3.31-35)*

¹⁹ Iyà la azladedada aņa Yesu tahàd à slaka aņa, ama tabəzal à vok aw, kà uwana maham à ahəŋ dza aņuvaw. ²⁰ Nğaha tapəh à Yesu: “Iyà la azladedada aņak la uda, tayàh ka, asa à atà manəŋ ka”, tagòfal. ²¹ “Iyà la azladedada gulo kà azlauwana tatsəna gay Zəzagəla, nğaha la madfehəŋ, la uwana azladedada gulo la iyà gulo pəra”, Yesu agòf à atà.

*Yesu atsizl kular à ahəŋ
(Mata 8.23-27; Mark 4.35-41)*

²² Vərdi anik kà, Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik la azlaməna matapla la slaka aņa, agòf à atà: “Məguwà la gay dərəv à uda anik”, nğaha tahàd. ²³ Uwana tagà la kəslah iyaw la afik kà, Yesu adzehàl. Katskats magol kular adzəkà vok la ndzəfa lakəl iyaw, kəslah iyaw ahən ala la magantsay aņa iyaw uwana adàhà à abà, nğaha atà kà, tagà la zlamtsa la abà. ²⁴ Kiya uwaga azlaməna matapla tazà vok à slaka aņa Yesu tatsənəŋ ala la magòfal: “Mənğa, mənğa, məzləmamətsay, zlàk anu!”

Hadzak, Yesu asà à afik nğaha aslèh məlo à kular à gəl la magantsay ana iyaw, nğaha tadzà à ahəŋ titi. ²⁵ Nğaha Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aņa: “Aņala madıŋal gəl à vok aņkul la?” Ama guba akəs atà, ləv avàl atà à gay, nğaha tagòf à vok kà atà kà atà: “Tsəhay dza uwala à uwanay la? Amiyaka kular, la magantsay aņa iyaw babay kà tasəl masla, nğaha takəsəl gay la ahàl ala!”

*Yesu awur dza uwana ala la azlamasəsəfok mawisiga
(Mata 8.28-34; Mark 5.1-20)*

²⁶ La lig la ahəŋ gesina aņatà tabəz à gay dərəv à uda aņa gay dərəv aņa Galili, uwana la kutso aņa Gerasəniya la abà. ²⁷ Batsàrà uwana Yesu atsà à vəfah la kəslah iyaw la afik, dza anik asà à wan la huɸ gudəŋ la abà kà magagamay la masla. Dza uwatà kà zagəla zagəla lakəl, adasafay kà atsakwah à lukut abà aw, ahanay la gày la aku babay aw, la azlamabuwan zəvay la aku pəra. ²⁸ Mok uwana anəŋà Yesu, awiyà la ndzəfa nğaha atəf à makəla asik aņa la magòfay: “Mana kayahay la slaka gulo ma? Yesu Kona aņa Zəzagəla uwana kərkər la afik. Kamkam gədəv à ka kudə, kasa à gi nğərpa aw gəgòf à ka!” ²⁹ Uwana apəh uwaga kà, kà uwana Yesu afà gay à masasəfok mawisiga uwaga à gəl, kà masal à kəl ala. Zagəla zagəla uwaga adahal à gəl

zwek zwek. Anuvaw tawadfehəŋ à ahəŋ la azlamazakazak ada, aslähàh ala la manaläh ada ala, kà matəf à fəta. ³⁰ Kiya uwaga Yesu anəval gay ala la magodfal: “Uwa à sləm anjak uwa?” Masla awùlla à uda agòd: “Sləm gulo kà: Maham à ahəŋ.” Kà uwana azlazagəla zagəla kà atà anuvaw tahamàl à gəl. ³¹ Azlazagəla zagəla uwaga tadəv kufa à Yesu kà mawits atà à afək zəŋzəŋga à abà aw.

³² Maŋəlanəŋəl namzi la ahəŋ la abatà tapədf awul la madəguruh la afik. Azlazagəla zagəla uwaga tadəv kufa à Yesu, kà masla maslèlla atà à azlanamzi uwatà à abà. Yesu avà à atà tetəvi: “Dàw à atà à gəl!”, agòd à atà. ³³ Kiya uwaga azlazagəla zagəla uwaga, tasà à dza uwaga lakəl ala, tahàd à azlanamzi à gəl. Kiya uwaga maŋəlanəŋəl namzi uwaga tahòy à ahəŋ la madəguruh la afik, ŋgaha tatsàh gəl à iyaw à abà, tasufàh à abà.

³⁴ Uwana azlaməna manəŋla azlanamzi tanəŋà uwaga apakà vok, tahòy anatà, tahàd kà mapàh azlagay uwaga à azladza huɸ gudəŋ gesina, la azladza uwana la azlabəza gudəŋ la abà babay. ³⁵ Azladza tasà à uda la gudəŋ la abà gesina kà maday manəŋ tatak uwana apakà vok, ŋgaha tasà à waŋ à slaka Yesu, tabəzà dza uwaga à gəl azlazagəla zagəla tasàl à kəl ala. Adadza madzay la makəla aŋa Yesu, masla adatsokw lukut à vok, haŋkəli aŋha babay kà delga. Azladza uwana tanəŋàŋ gesina kà, ləv avàl atà à gay kà masla. ³⁶ Azladza uwana tanəŋàŋ mawurla aŋha, tapàh godega aŋa mawurla aŋha à azladza uwatà. ³⁷ ŋgaha maham à ahəŋ dza gesina, uwana la makoray aŋa Gerasəniya tadəv kufa à Yesu kà mas à uda la makoray aŋatà la abà, kà uwana guba akəs atà à gay kayak. Kiya uwaga masla ahàd à kəslah iyaw à afik, adà aŋha la abatà. ³⁸ Dza uwana azlazagəla zagəla tasàl à kəl ala, adəv kufa à Yesu kà madz à ahəŋ atà səla. Ama “Dà anjak!”, Yesu agòd fal la magodfay: ³⁹ “Wùl à huɸ gày anjak, ŋgaha pəh tatak uwana Zəzagəla adahəŋ kà anjak gesina!” Masla atsizilla ala, ahàd, apàh tatak gesina uwana Yesu adahəŋ kà aŋha la makoray uwatà la abà gesina.

Yesu awur mis ala,

*ŋgaha awulla dugu aŋa Yayrus à uda la mamətsay
(Mata 9.18-26; Mark 5.21-43)*

⁴⁰ La mok uwana Yesu adawul à waŋ maham à ahəŋ dza takəs masla la ahàl səla, kà uwana takudà masla. ⁴¹ Dza anik uwana sləm aŋha Yayrus asà à waŋ, masla agà məŋga aŋa gày madəv kufa, atədf à makəla asik aŋa Yesu, la madəval kufa kà masla aŋa manəf à mtəga aŋha. ⁴² Dugu

aṅha kà tekula à ahàl gà, la uwatà mavay aṅha kulo gəl aṅha sèla. Masla la dɔvats, alèg kà la lèv la lèv pèra.

La mok uwana Yesu aday la tetèvi la ama, maham à ahəṅ dza taṅjisl masla la makèla gesina. ⁴³ Mis anik la ahəṅ aṅiz akèllal à tsəh ala dagay mavay kulo gəl aṅha sèla. Ləmana aṅha gesina kà adadəvəṅ à dokwtar à tsəh gesina, ama ṅuləm aw. ⁴⁴ Kiya uwaga mis uwaga aguwa la lig aṅa Yesu, ṅgaha adəbanì makəlbà aṅa gay dzika aṅa lukut aṅha. Katskats makəlay aṅa aṅiz aṅha atsizilla à ahəṅ. ⁴⁵ Dzàw, Yesu atsizilla à ahəṅ, agòla vok: “Uwa à uwana adəbanì gi uwa?” Kəla uwabeyuwi agòfal: “Gi kà, gi aw!” Piyer agòfal: “Məṅga, kasəl kà maham à ahəṅ dza tahamà ka à adi, kakay kagòfay kà: Uwa adəbanì gi uwi ma?” ⁴⁶ Yesu agòf: “Dza la ahəṅ adəbanì gi, kà uwana gətəp à ndzəfa asà à uda la vok gulo la abà.” ⁴⁷ Kiya uwaga mis anəṅəṅ kà, aslala vok kà mahad vok à ahəṅ aw, asà à waṅ la masukulay kosl kakosl à huma aṅa Yesu, ṅgaha atsehùr à makəla asik aṅha, apəhal godega aṅa uwana adəbanì gay lukut aṅha. La huma aṅa azladza la kirim yewdi awùr ala. ⁴⁸ Yesu agòfal: “Dugu gulo, madiṅal gəl à vok aṅak awùr ka ala, dà aṅak la lapiya!”

⁴⁹ La mok uwana Yesu à lig la mabəfma la abà dadəṅ, dza anik asà à waṅ la mtəga aṅa məṅga aṅa gày madəv kufa à Zəzagəla, la magòfay: “Kà mana katərəb məṅga aya ma? Dugu aṅak adamətsay, tsewwa.” ⁵⁰ Mok uwana Yesu atsənà gay uwaga kà, agòf à Yayrus: “Lèv aval à ka à gay aw. Diṅal gəl à vok pèra, ṅgaha adəbelay!” ⁵¹ Mok uwana tabèz à mtəga, Yesu avà tetèvi à dza amiyaka tekula kà mad à gày aw, say Piyer, Yuhana, Yakuba, ṅgaha baba la iyà aṅa bəzi pèra. ⁵² Tekedika azladza gesina tatuway la matsàh hulolo, kà uwana bəzi adamətsay. Ama Yesu agòf à atà: “Katawaw aw, kà uwana bəzi la adi atəd à madzəhal à abà pèra”, agòf à atà. ⁵³ “Uwàà...”, takəfəslal kà uwana tasəl kà bəzi kà adamətsay. ⁵⁴ Ama masla à Yesu akəs bəzi la ahàl la mazalal: “Bəzi, sà à afik, tsizilla ala!” ⁵⁵ Kiya uwaga bəzi awùlla à lèv, ṅgaha asà à afik. Yesu agòf à atà: “Vəwwal tatak may, azuw!” ⁵⁶ Gəl akəd azlababa aṅha à vok, lèv avàlaha atà à gay. Ama Yesu afahà à atà akur à lig la magòf à atà: “Dza apəh tatak uwana apakà vok à azladza anik aw.”

9

Yesu asləl azlaməna matapla à slaka aṅha kulo gəl aṅha sèla

(Mata 10.5-15; Mark 6.7-13)

¹ Yesu ahamà gay azlaməna matapla la slaka aṅha à vok gesina, avà à atà ndzəfa la maslay kà makudəkahay azlamasəfok mawisiga gesina, ṅgaha kà mawar azlaməna dufvats ala. ² La lig la ahəṅ, aslèl atà kà maz gay aṅa makoray Zəzagəla, ṅgaha kà mawar azlaməna dufvats ala, ³ agòd à atà: “Zəbàw tatak à ahəl aṅa maday aw. Adəgay azəva, adəgay kiwa, adəgay kaf, adəgay sili, adəgay lukut bay, katsəpawwan à vok aw!” ⁴ Kəla huđ gày uwana azladza takəs akul la kay la ahəl səla kà, dzàw à ahəṅ la abatà, tsərəh à uwana kadàtsizlawla, kadàdaw aṅkul la abatà. ⁵ ṅgaha kəla slaka uwana tadəkəs akul la abà aw kà, sàw à uda la huđ gày aṅatà. Baməraka burburu aṅa kutso aṅa gudəṅ aṅatà, uwana agəd akul à asik bay kà, kadəfaw à atà à adi, uwaga kà agay bokuba tatak mapəh à atà à vok à abà gə kà aṅatà.” ⁶ Azlaməna matapla tatsizilla ala, tahəd kà maz gay matsifayga aṅa makoray Zəzagəla la azlahuđ gudəṅ gesina, ṅgaha tawàràhà azlaməna dufvats ala gesina.

Madzugway aṅa Herod lakəl aṅa Yesu

(Mata 14.1-12; Mark 6.14-29)

⁷ Kiya uwaga à uwana Herod, sufəl aṅa gudəṅ uwatà, atsənà uwana tapəhay kà, gəl akədal à vok, kà uwana azladza anik tagòfay kà: “Yuhana masla madəh batem adawul à uda la mamətsay.” ⁸ Azlaanik tagòd kà: “Eliya, la uwana adazlaṅalay.” ṅgaha azlaanik tagòd kà: “Uwaga kà, tekula la tataka azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la abà uwarà, adazlaṅalay.” ⁹ Ama Herod agòd: “Tsa gi la uwana ‘Nàtsàw gəl aṅa Yuhana!’ gəgòd, ma uwaga zlà ma uwi? Uwa à dza uwaga tapəh azlatatak aṅuvaw lakəl aṅha zlà à ama uwa?” Kà uwaga à uwana ayàh manəṅ Yesu.

Yesu avà tatak may à azladza dəbow zlo

(Mata 14.13-21; Mark 6.30-44; Yuhana 6.1-14)

¹⁰ Uwana azlaməna matapla tawul à wan tapəh à Yesu dèwdèw tatak uwana tadəhəṅ gesina. Uwana adatsən uwaga kà, asəlla atà à uda la abatà, adàla atà à fəta à awtày kokudə gəl aṅatà la huma aṅa huđ gudəṅ, uwana sləm aṅha Betsayda. ¹¹ Ama uwana maham à ahəṅ dza adatsən uwaga kà, tanəfà masla, Yesu akəs atà la lela, ṅgaha apəh à atà gay aṅa makoray Zəzagəla, la mawar azlauwana ala, asà à atà mawarla.

¹² Mok uwana vəd adasa à wan, azlaməna matapla tahəd à slaka aṅha, tagòdal: “ ‘Dàw aṅkul,’ gòd à maham à ahəṅ dza, kà atà aṅa mad à azlagudəṅ uwana à abà takəs anu gay à adi, kà atà aṅa mabəz tatak may la azlaslaka mahan à ahəṅ, kà uwana la abatà kà fəta.” ¹³ Ama Yesu agòd

à atà: “Akul, vaw à atà tatak may, tazuw!” Atà tagòf à Yesu: “Kaf gay borsew zlo, la bæza kilfi sèla pèra, aga anu la ahàl. Asa à ka mēday kà masukw tatak may kà aṅa maham à ahəṅ dza uwanay gesina la gəl gami kəla ay?”¹⁴ Kà uwana la abatà kà matugway aṅatà kà aslay dza dəbow zlo. Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Dzàhàw atà madzay la dzibokw dzibokw, dzik zlo dzik zlo gesina aṅatà!”¹⁵ Azlaməna matapla takəs, ṅgaha tadzàhà atà madzay gesina aṅatà.¹⁶ ṅgaha Yesu ahəl kaf gay borsew zlo la kilfi sèla uwatà, anəṅà à zagəla, “Kikay”, agòf à Zəzagəla. Atsakà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aṅha, ṅgaha azlaməna matapla uwaga tavàh à maham à ahəṅ dza uwatà bay.¹⁷ Kiya uwaga kəla uwabeyuwi azùw kəla aṅa may aṅha. Azlaməna matapla tahamà gay à matam à atà à ahàl gà à vok, takosà kulo gəl aṅha sèla à uwana atəm à atà à ahàl la kaf gay borsew zlo la kilfi sèla uwaga la abà.

*Piyer apəhla ala kà Yesu kà Kristu
(Mata 16.13-19; Mark 8.27-29)*

¹⁸ Vudf tekula Yesu adəv kuɖa kokuɖa gəl aṅha. Azlaməna matapla tasà à waṅ à slaka aṅha. Yesu anəv atà manavay la magòf à atà: “Uwa azladza tagòf kà gi uwa?”¹⁹ Tawulàlla tagòfal: “Azladza anik tagòfay kà: Kak Yuhana, masla madàh batem, azladza anik bay tagòf: Kak Eliya, azlaanik aya tagòf: Kak tekula la tataka aṅa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl, à uwana tapàhàh gay à azladza uwarà.”²⁰ Yesu agòf à atà: “Iyay zlà, akul ma: Gi uwa kagodaw uwa?” Piyer agòfal: “Kak la uwana Kristu aṅa Zəzagəla.”

Yesu apəh gay mamətsay aṅha à ahəṅ

*la mawul à uda aṅha la mamətsay
(Mata 16.20-28; Mark 8.30-9.1)*

²¹ Yesu afahà à atà akur à lig kaykay, kà atà aṅa mapəh tatak uwaga à dza aw.²² ṅgaha azàlən à gəl, agòf aya: “Say Kona aṅa dza as ṅgərpa mənḡa. Azlamasiga, la azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ṅgaha la azlaməna matapla mapəhay à azladza tadəkweska masla, tadəkəf masla bay, amà la mahənay maməkər adàwul à uda la mamətsay.”²³ ṅgaha agòf à azladza gesina: “Baṅa dza asal manəf gi kà, asak maf sləm à gəl aṅha, ṅgaha azəb ahàf mamətsay aṅha koksikoksi, ṅgaha anəfa gi.²⁴ Dza uwana asal matəf gəl aṅha, adàziṅ ala, ama dza uwana az gəl aṅha ala kà gi, adàbəl gəl aṅha.²⁵ Mana akəs vok à dza, uwana akor gudəṅ à vok gesina, ṅgaha masla adàz gəl aṅha

ala la makəf gəl à vok aŋha ma? ²⁶ Baŋa ziruwi az dza kà gi, ŋgaha kà gay gulo, kità kà, Kona aŋa dza kà, ziruwi adəkəsəy kà masla suwaŋ, la mok uwana adàsa à ahəŋ la mazləbay aŋha, ŋgaha la mazləbay aŋa Baba Zəzagəla, ŋgaha la aŋa azlamalika aŋha tsikaslağa la abà. ²⁷ Hadfay, gəpəh à akul la dziriga: Azladza anik la tataka aŋkul la abà la abanay kà, tadəmətsay dən aw, say baŋa tanəŋ makoray aŋa Zəzagəla dən.”

Mabəɖla vok aŋa Yesu

(Mata 17.1-8; Mark 9.2-8)

²⁸ La lig mavakay mtəgis la ahəŋ, à uwana apəh gay uwaga, Yesu ahəl Piyer, Yuhana, ŋgaha Yakuba, à tsəh, adàla atà à gudəŋ à afik, kà madəv kuda la abatà kokudfa gel aŋatà. ²⁹ La mok uwana tadəv kuda, huɖ adi aŋha agòlla vok, lukut aŋha awutsəɖfay təlla. ³⁰ Katskats aganay azladza səla la slaka aŋha, tavəts gay, uwatà kà Musa atà la Eliya, ³¹ uwana tapəhla vok ala la mazləbay aŋa zagəla la abà. Tapəhà gay lakəl aŋa sləray aŋha uwana adəɖəhəŋ, la mamətsay à Urusalima aŋha. ³² Piyer la azlamanalay aŋha uwaga, tatəɖ à madzəhal à abà. Ama kà uwana tatsənla, tanəŋà mazləbay aŋha, ŋgaha la azladza səla uwana tatsizilla à ahəŋ la masla. ³³ Mok uwana azladza səla uwaga tadiy aŋatà, tasək à Yesu à ahəŋ, Piyer agòɖal: “Məŋga, delga zlà bà à uwana anu la abanay zla. Məɖəh safsaf makər à abanay, tekula à aŋak, tekula aŋa Musa, ŋgaha tekula aŋa Eliya.” Kà uwana masla asəl tatak uwana apəhay aw ³⁴ La mok uwana Piyer aɖadmə, habaga akəl à atà mələs à adi, tabadamma. Ləv avəl à azlaməna matapla uwaga à gay, kà uwana habaga atsakà à atà à ama la makəl à atà mələs à adi. ³⁵ Ŋgaha kuda atsənà à uda la habaga uwatà la abà: “Masla uwanay, la uwana Kona gulo uwana gi gəkəsəni. Tsəbàwwal sləm.”^{*} ³⁶ Mok uwana kuda uwaga atsən kà, tanəŋəŋ kà Yesu kokudfa gəl aŋha pəra. Azlaməna matapla la slaka aŋha tadzà à ahəŋ titi. Ŋgaha babay tapəh à dza tatak uwana tanəŋəŋ la mavakay uwatà aw.

Yesu awur bəzi uwana ala la masasəɖok mawisiga

(Mata 17.14-18; Mark 9.14-27)

³⁷ La bebəŋ gə, uwana tatsà à ahəŋ la gudəŋ la afik, maham à ahəŋ dza aŋuvaw tasà à waŋ kà magagamay la Yesu. ³⁸ La maham à ahəŋ dza uwatà la abà kà, dza anik la ahəŋ awiyà la magodfay: “Məŋga, vok ahamà ka, kà bəzi gulo tekula gə uwanay tsi, kà uwana masla la dɖvats. ³⁹ Kà uwana masasəɖok mawisiga akasay, amallal gəl à ahəŋ,

^{*} 9:35 9.35 Yesayya 42.1

agodzal à ahəŋ la ndzəɗa, huzləv asahal à waŋ la gay la awtày, atərəb à ahəŋ kà mənŋa, mənŋa, asàk à ahəl kà wiy aw. ⁴⁰ Gədèv kufa à azlaməna matapla la slaka aŋak kà makufəkak masasəfok mawisiga uwaga lakəl ala, ama taslala vok aw.” ⁴¹ Uwana Yesu atsənà gay uwaga, agòɗ à atà: “Kayyà, akul azladza mawisiga, kokufa madɪŋal gəl à vok, dagay mbà à uwana mədadzà à ahəŋ anina ma? Dagay mbà gədàbasahakulaŋ ma?” Yesu agòɗal: “Sàgəla kona aŋak à waŋ à abanay!” ⁴² Mok uwana bəzi azà vok à slaka aŋha, masasəfok aməllal gəl à ahəŋ, agodzàlla bəzi la ndzəɗa. Ama Yesu aslèh məlo à masasəfok mawisiga uwatà à gəl la ndzəɗa, ŋgaha awurà bəzi ala, avà à baba aŋha. ⁴³ Ŋgaha gesina aŋatà la abatà, ləv avəl atà à gay, kà mənŋa aŋa ndzəɗa aŋa Zəzagəla la mazləbay ŋgaha la maslay aŋha.

*Yesu apəhay gay mamətsay la mawul à uda aŋha aya
(Mata 17.22-23; Mark 9.30-32)*

Ama Yesu atapà azlaməna matapla la slaka aŋha, agòɗ à atà kà: ⁴⁴ “Fàw gay uwanay à sləm à abà lela! Kona aŋa dza kà tadàvày à ahəl aŋa azladza.” ⁴⁵ Ama tatsənà gay uwatà aw, ahadà godega aŋa gay uwatà à ahəŋ, kà atà aŋa masəlay aw. Ŋgaha atà kà, guba akəs atà kà manav godega aŋha babay.

*Uwa à mənŋa gà, uwa?
(Mata 18.1-5; Mark 9.33-37)*

⁴⁶ Kiya uwaga azlaməna matapla tadzəkà mabay vok gay la tetəvi la ama, kà masəl dza uwana mənŋa gà la tataka aŋatà la abà. ⁴⁷ Yesu asəl madzugway aŋatà uwana tadzugway gesina la ləv aŋatà la tsəh, masla akəs bəzi ŋuvga, atsizllatəŋ à huma à gay, ⁴⁸ agòɗ à atà: “Dza uwana akəs bəzi ŋuvga uwanay kà, kà uwana awoya gi kà, masla babay kà akəs gi, ŋgaha dza uwana akəs gi, akəs dza uwana asləl gi à waŋ babay. Dza uwana bəziga la tataka aŋkul la abà kà, masla la uwana mənŋa gà.”

*Dza uwana masla məzam gami aw kà, masla kà slawda gami
(Mark 9.38-40)*

⁴⁹ Yuhana adzəkà mabafma, agòɗal: “Mənŋa, mənəŋà dza anik uwana akufəkàh azlamasəfok mawisiga la sləm aŋak, ŋgaha məvərəla gay kà uwana anina aw.” ⁵⁰ Yesu agòɗ à atà: “Awaŋ, kà mana kavərəwla gay ma, kà uwana dza uwana masla məzam aŋkul aw kà, masla kà slawda aŋkul!”

Gudəŋ anik la kutso Samariya akweska Yesu

⁵¹ Mok uwana kaslā mad à zagəla aŋa Yesu adagay nekwa kà, akəs tetəvi kà mad à Urusalima. ⁵² Yesu asləl azlaməna masləlay la huma dadən, tahəd, tadà à gudəŋ, uwana la Samariya la abà kà madfahalla azlatatak à ahəŋ gesina. ⁵³ Nğaha azlaməna madz à ahəŋ la gudəŋ uwatà takəs aw, kà uwana agà la tetəvi la ama, kà mad à Urusalima. ⁵⁴ Kiya uwaga à uwana azlaməna matapla Yuhana atà la Yakuba tatsənəŋ uwaga kà, tagòd: “Sufəl, asa à ka kà mənəv akəl atsa à ahəŋ la zagəla kà mababəh atà à gay ay?”^{*} ⁵⁵ Ama Yesu agòlla vok, anəŋà atà à adi, nğaha aslèhà à atà vok. ⁵⁶ Nğaha atà tahəd à gudəŋ anik à abà.

*Azlawana tayəh manəf Yesu Kristu
(Mata 8.19-22)*

⁵⁷ Mok uwana tatsizlla ala, dza anik agòd à Yesu: “Yesu, kəla slaka uwana kadàday kà gədənəf ka.” ⁵⁸ Nğaha Yesu agòdal: “Azlamayaka kà: afək aŋatà la ahəŋ, azladīyan kà: gày aŋatà la ahəŋ, ama Kona aŋa dza kà bà, slaka mahən gəl à ahəŋ aŋha la ahəŋ kà maduw ləv aw.” ⁵⁹ Kiya uwaga Yesu agòd à anik aya: “Nəfà gi!” Ama masla agòdal: “Məŋga, v à gi tetəvi, kà gi aŋa mal baba gulo dadən.” ⁶⁰ Ama Yesu agòdal: “Sàk azlamazimnekiđ taləh vok aŋatà, ama kak kà, həd, kazà gay aŋa makoray Zəzagəla.” ⁶¹ Dza anik agòdal aya: “Sufəl, gi kà gənəf ka nəma, ama v à gi tetəvi kà maday, ‘Gi kà maday’, gədəgòd à hud gày gulo dadən.”^{*} ⁶² Yesu agòd à atà: “Kəla dza uwana adafa ahəl aŋha à səduk sla à lig, nğaha anəŋ à lig kà, masla kà, akəsa vok aya kà aŋa makoray Zəzagəla aw.”

*Sləray aŋa azlaməna asik dzik mədəf gəl aŋha səla
uwana Yesu asləl atà*

10

¹ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Sufəl atsatsàmànì azladza anik dzik mədəf gəl aŋha səla, nğaha aslèlatàla səla səla la huma aŋha, à azlagudəŋ uwana à abà, à uwana masla la gəl aŋha asəl madədàh à abà. ² Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Sləray matsəd tatak la ahəŋ aŋuvaw, ama azlaməna sləray kà dəŋ aw. Kità kà, dèvəw kuđa à dza ana makor tatak, kà masla aŋa masləl azlaməna matsəd tatak à wəŋ dəŋ. ³ Dəw, aganay gəsləl akul bokuba azlatuwəŋ à tataka azlakəda fəta à abà. ⁴ Kazəbaw sili à ahəl, amiyaka kiwa aŋa tatak may, la kwimik babay aw. Katsizllaw à ahəŋ la tetəvi la ama kà madəh ‘Ayyi’ à dza aw. ⁵ Kəla gày, uwana

^{*} 9:54 9.54 2 Sufəl 1.9-16 ^{*} 9:61 9.61 1 Sufəl 19.20

kadaw à gày kagodaw dadàṅ teraṅa kà: ‘Lapiya agay la kay uwanay.’ ⁶ Baṅa masla lapiya la ahəṅ la kay uwatà, ayyi aṅa lapiya ankul adàdza à ahəṅ lakəl aṅha, tsa baṅa kità aw kà, ayyi aṅa lapiya ankul anəfa akul. ⁷ Dzàw à ahəṅ la huɖ gày aṅa lapiya, zùwàw, sàw uwana taf à akul à humà à gay gesina, kà uwana masla sləray kà azlayla masik aṅha. Ama katsetserahaw à gày à gày aw. ⁸ Baṅa kadàdaw à huɖ gudəṅ anik à abà, ṅgaha takəs akul la ahəl səla, zùwàw tatak uwana taf à akul à humà akul à gay. ⁹ Wàràw azlaməna ɖuvats ala la gudəṅ uwatà la abà, gòɖàw à azlaməna madz à ahəṅ la abatà kà: ‘Makoray aṅa Sufəl Zəzagəla kà nekwa la akul.’ ¹⁰ Ama baṅa kadaw à huɖ gudəṅ anik à abà, ṅgaha takəs akul la ahəl səla aw kà, sàw à uda à tetəvi à ama, ṅgaha gòɖàw à atà: ¹¹ ‘Aganay mədəf à akul burburu aṅa gudəṅ aṅkul à adi, à uwana agəɖ à anu à asik la gudəṅ aṅkul la abà. Tekedika səlāw la lela kà: Makoray Zəzagəla kà adagay nekwa.’ ¹² La dziriga gəpəh à akul kà: La vuɖ seriya kà ṅuləm adagay kà aṅa azlaməna madz à ahəṅ la gudəṅ Sodom, kà azlaməna madz à ahəṅ la gudəṅ uwanay la abà.”

*Ngərpa lakəl aṅa azlagudəṅ uwana takweska Yesu
(Mata 11.20-24)*

¹³ “Ngərpa lakəl aṅak à kak Korazən! Ngərpa lakəl aṅak à kak Betsayda! Kà uwana agay nadzipo uwana tadahəṅ la tataka aṅkul la abà agay kà la gudəṅ Tìr la Sədon kà, nakà, dagay uwarà azlaməna madz à ahəṅ la abà kà tatsàh kutso akəl à vok, ṅgaha la madaw abùh à vok, kà mapəhla ala kà, atà tapəh gay la ləv ala. ¹⁴ Kà uwaga à uwana gəgod à akul kà: La vuɖ seriya kà, seriya uwana adàbəz azlaməna gudəṅ Tìr, la azlaməna gudəṅ Sədon kà, ṅuləm kà aṅatà, à kà aṅa gudəṅ aṅkul. ¹⁵ ṅgaha kak, Kapernahum, kadzugw kà: ‘Gədazigəṅay tsəràh à zagəla’, kagod takay? Awan, tadàdukw ka à vədah à gày akəl à abà.” ¹⁶ Kiya uwaga Yesu agòɖ à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Dza uwana atsəb à akul sləm, atsəb à gi sləm babay, dza uwana akweska akul kà, akweska gi babay, ṅgaha akweska masla masləl gi à waṅ babay aya.”

Mawul à wan aṅa azlaməna asik dzik mədəf gəl aṅha səla

¹⁷ Kiya uwaga azlaməna asik uwaga tawùl à waṅ, la marabay tseksatsek tagòɖ: “Məṅga gami, amiyaka azlamasasəfok mawisiga babay kà takəs anu gay la ahəl ala, à mok uwana mədapəh à atà gay aṅak!” ¹⁸ “Haday”, Yesu agòɖ à atà: “Gənəṅà seteni atəɖ à ahəṅ la zagəla bokuba mawutsəɖay aṅa habaga. ¹⁹ Tsənàwwàṅ, aganay

gədavà à akul maslay kà akul anja mahabàh azlabebi ala, la azlaaliz, ngaha babay kà akul anja mahabàh ndzəɗa anja masla məzam ala gesina. Ngaha tatak mawisiga la ahəŋ adədəbani à akul aw.* 20 Ama kəla kà, karabaw kà uwana azlamasəsəɗok mawisiga takəs gay ankul aw, ama kà, rəbàw kà, kà uwana sləm ankul matsetserayga la wakità anja sifa la abà, la zagəla la afik!”

Yesu arab

(Mata 11.25-27; 13.16-17)

21 La mok uwatà, Masasəɗok Zəzagəla ahənà Yesu ala la marabay, agòɗ: “Iyay, Baba Sufəl anja zagəla ngaha anja vədah, kikay gəgod à ka, kà uwana kafətla à azlabəzaga la ama ala tatak nasiriga uwana kahaɗàŋ à azlaməna masəl tatak uwana à adi: ‘Mədawur gəl’, tagoɗ. Iyay Baba gəzləb ka kà uwaga.”

22 “Baba gulo abək à gi tatak gesina. Dza la ahəŋ asəl Kona aw, say Baba pəra asəl gi, dza la ahəŋ asəl Baba aw, say gi Kona anja pəra, ngaha la azlauwana, Kona apəhatàla masla pəra.”

23 Ngaha Yesu agòla à huma à azlaməna matapla la slaka anja à gay, agòɗ à atà, à atà kokuda gəl anjatà pəra: “Marabay kà ankul, kà uwana yewdi ankul tanəŋà tatak dzəba anja səla aw! 24 La dziriga gəpəh à akul, azlaməna mapəh à atà gay à ahəl anja mapàh à azladza, la azlasufəl tayàh kà manəŋ uwaga kanəŋàwwàŋ lagwa, ama tanəŋàŋ aw. Ngaha kà matsənəŋ uwana katsənàwwàŋ lagwa, ama tatsənàŋ aw.”

Gay la gay la abà anja zil Samariya

25 Masla mapàhla wakità mapəhay ala, asà à afik. Asəl matap ləv anja Yesu, kà mabəzal à tsəh la gay la abà, agòɗal: “Məŋga, mana à uwana, gədehəŋ kà gi anja mabəz sifa adəv à gay aw ma?” 26 Kiya uwaga Yesu agòɗal: “Mana tatsetsèr à wakità mapəhay à abà ma, anja kadzeŋay ma?” 27 Masla awùlla à uda, agòɗal: “Wòyà Sufəl Zəzagəla anjak, la ləv anjak gesina, la ndzəɗa anjak gesina, la hanəkəli anjak gesina, ngaha la sifa anjak gesina, ngaha wòyà masla magay anjak, bokuba gəl anjak uwana kawoyàŋ.”* 28 Kiya uwaga Yesu agòɗal: “Delga kawùlla à uda, Dahàŋ kiya uwaga zlà, kadàbəz sifa uwana adəv à gay aw.”*

29 Ama masla asəl mag gəl anja dziriga, agòɗ à Yesu: “Iyay zlà, uwa à masla magay gulo uwa?” 30 Yesu agòɗal: “Iyay tsənàŋ: Dza anik atsizlla ala la Urusalima kà mad

* 10:19 10.19 Mahabay 91.13 * 10:27 10.27 3Musa 19.18; 4Musa 6.5 * 10:28 10.28 3Musa 18.5

à Yeriko. La tetèvi la ama, azlamèna nabèra tasà à waŋ, tazlawàŋ, tazlàb masla, tazùw, ŋgaha tasàkàl à ahèŋ la lèw la lèw pèra. ³¹ La lig la ahèŋ, tsèhay azlamèna mav tatak à Zèzagèla aguwàŋ la tetèvi uwatà. Mok uwana anèŋà dza uwaga kà, akèllal vavara à adi, aguwà la dèrèw à uda anik. ³² Ŋgaha aya, zil Levi, (Uwana azlakaha à azlamèna mav tatak à Zèzagèla à slèray uwana la abà, tafahaŋ la gày Zèzagèla la aku) anèfà tetèvi uwatà bay. Mok uwana adabèz à slaka uwatà, anèŋà dza uwaga, akèllal vavara à adi aya suwaŋ, aguwà la dèrèw à uda anik. ³³ Agà la ahèŋ aya babay zil Samariya uwana la mauguzahay la abà, anèfà tetèvi uwatà babay suwaŋ, abèzà à slaka aŋa dza uwatà la lèw la lèw. Mok uwana anèŋàŋ, vok ahamàl kaykay kà masla. ³⁴ Ŋgaha azà vok à slaka aŋha niḃ, apàlāhal azlaamik aŋha, la maḃāhāhal amàl à gəl, la iyaw matavèruk uwana azay la abà, bokuba mamlelèŋ uwana azay la amik la abà, ŋgaha abàkal azlaamik uwaga, afà masla à tatak aŋha uwana à afik, masla aday la afik, ŋgaha adàla masla à gày mèlok dza à agu, la slaka uwana tadànèŋal à adi lela. ³⁵ La bebèŋ bèŋ, mok uwana atsizilla ala, kà mad aŋha, ahèl gursu sèla à uda, avà à dza aŋa gày mèlok la magòfal: ‘Fàl slèm lela à dza uwanay, la vuḃ uwana gèdàwul à waŋ à abanay kà, gi la gəl gulo, gèdàpèlla ka tatak uwana kadàziŋ ala kà aŋha gesina.’ ” ³⁶ La lig la ahèŋ Yesu anavà à dza uwaga gà: “Iyay zlà, la tataka aŋa azladza makèr uwaga la abà, ma uwala à uwana agà bokuba masla magay aŋa dza uwana azlamèna nabèra tazùw, tazlàb ala?” ³⁷ Masla mapahla mapèhay uwaga ala agòḃ: “Gi kà, dza uwana vok ahamàl kà masla, gègòḃ.” “Delga”, Yesu agòḃfal, “Kak babay, hàd, kadāhàŋ kiya uwaga babay suwaŋ zlà.”

Yesu la mtèga Marta atà la Mariyama

³⁸ Mok uwana atà la tetèvi la ama la azlamèna matapla aŋha, ahàd à gudèŋ anik à abà. Mis anik la ahèŋ la abatà, slèm aŋha Marta, akès Yesu à mtèga aŋha la ahàl sèla. ³⁹ Deda aŋa mis uwatà la ahèŋ, slèm aŋha Mariyama, adzà madzay la makèla asik aŋa Sufèl, kà matsèḃ slèm à uwana masla apèhay. ⁴⁰ Bokuba uwana slèray maḃagèl adakaḃ gəl à Marta à vok, ŋgaha agòḃ à Yesu: “Sufèl, uwaga kà aza ka aw, tak à uwana deda gulo adasakgèla slèray à gəl gesina ay? ‘Zlakà deda aŋak’, gòḃfal!” ⁴¹ Sufèl awulàlla agòḃfal: “Marta, Marta, katèrèḃ gəl aŋak la azlatatak aŋuvaw kiga ma, kà mana ma? ⁴² Ama kèla kà, tatak tekula la uwana

akəsa vok! Mariyama kà, akəsàni tatak uwana dzəba aŋha səla aw gà, uwana dza azəballaŋ ala aya aw tetuwa.”

11

Gay lakəl aŋa madəv kuɖa

(Mata 6.9-13; 7.7-11)

¹ Kiya uwaga vərđi anik, Yesu adəv kuɖa la slaka anik. Mok uwana adakəɖ gəl à madəv kuɖa, tekula la tataka azlaməna matapla la slaka aŋha la abà anàval: “Sufəl, tàpanula madəv kuɖa, bokuba aŋa Yuhana uwana atàpla azlaməna asik aŋha.” ² Yesu agòɖ à atà: “Baŋa kadəvwaw kuɖa kà, gòɖàw kà:

Baba,

Sləm aŋak tsikaslaga agay masəlay gà, la slaka azladza. Nŋaha makoray aŋak atsa à waŋ.

³ Və à anu tatak may asla à anu kəla mahənay.

⁴ Matsan tsakana gami ala,

Nŋaha anu bay la gəl gami aŋa mamatsiŋ à azladza uwana ala, tadahà à anu mawisiga à vok.

Nŋaha, fà à anu sləm, kà seteni aŋa mapapat anu aw.”

⁵ Nŋaha Yesu agòɖ à atà: “Baŋa tekula aŋkul ada à mtəga slawda aŋha la tataka vəɖ agoɖal: ‘Slawda gulo, kamkam bək à gi kaf gay bərsew makər tsi, ⁶ kà uwana slawda gulo anik agurùh à gi, asà à waŋ la mauguzahay, gəsəl tatak uwana gəvəl aw.’ ⁷ Tsənàw mabəɖma à uda la kay aŋa dza anik uwanay tsi: ‘Sàk à gi titi, gəɖatsak gamagày à ama kà dagay uwarà, nŋaha anu babay kà mədahan à ahəŋ la azlabəza gulo, tsewwa. Gəslala vok aŋa mas à afik aŋa mav à ka aya aw.’ ⁸ Nɔɖa à gi kà, masla adàsa à afik kà aŋa mavəl kà, kà slawda aw; ama adàsa à afik kà, kà uwana slawda aŋha ad à huma à gay la mazalay, la mapakla. ⁹ Ama gi kà gəgòɖ à akul kà: Nəvəw nŋaha kadəbəzawwal, yàhàw nŋaha tadàv à akul dèɖàwwàŋ, nŋaha dza uwana ayahay abəzal, nŋaha dza apəzl gamagày à dza uwana azalay, ¹⁰ kà uwana kəla dza uwana anavay: abəzal; dza uwana ayahay: abəzal; nŋaha dza apəzl gamagày à dza uwana azalahay. ¹¹ Baba ma aŋa uwa la tataka aŋkul la abà, baŋa bəzi aŋha anaval kilfi ma avəl bebi takay? ¹² Awma baŋa anaval slaslay ma avəl aliz ay? ¹³ Akul azlamawisiga nəma, ama kasəlaw mav tatak delga à azlabəza aŋkul, nŋaha zlà ma adaməraka Baba uwana la zagəla la afik takay. A masla uwana avàhay Masasəɖok aŋha à azladza uwana tanaval?”

Mapəh mawisiga lakəl aŋa Masasəɖok tsikaslaga

(Mata 12.22-30; Mark 3.20-27)

¹⁴ Yesu adzəkà makudək masasəfok mawisiga à dza anik lakəl ala à uwana adapakəŋ ala kà bada. Mok uwana masasəfok mawisiga uwaga adasal à kəl ala, bada adzəkà mabadma, ŋgaha ləv avəl à maham à ahəŋ dza à gay gesina la abatà. ¹⁵ Ama azladza anik la tataka aŋatà la abà, tagòd: “Belzəbul, sufəl aŋa azlamasasəfok mawisiga la uwana avəl ndzəfa kà makudəkàh azlamasasəfok mawisiga.” ¹⁶ Azladza anik asà à atà malal à afək à ahəŋ, kà uwaga à uwana azladza anik tagòd: “Dahà à anu a ahəŋ nadzipo tsi, kà aŋa mapəhanula kà, Zəzagəla la uwana asləl kà à waŋ.” ¹⁷ Ama Yesu asəl madzugway aŋatà, agòd à atà: “Baŋa azladza gudəŋ tekula tatsək ala, ŋgaha tapa guvəl la tataka aŋatà la abà kà, makoray ana gudəŋ uwatà kà azila, huɸ gày la huɸ gày tagwàh vok à gəl. ¹⁸ Tsa baŋa seteni la gəl aŋha adatsakla ma, kakay makoray aŋha ad à huma à gay aya ma? Tsa akul kagodaw kà: Gəkudəkàh azlamasasəfok mawisiga kà Belzəbul la uwana avà à gi ndzəfa kagodaw ma? ¹⁹ Iyay, akul kadzugwaw kà Belzəbul la uwana avà à gi ndzəfa kà makudəkàh azlamasasəfok mawisiga, uwaga kagòdàw. Kità ma, uwa adavà ndzəfa à azlabəza aŋkul, kà makudəkàhla uwa? Kà uwaga à uwana tadàgah azlaməna seriya aŋkul. ²⁰ Ama tsa baŋa la Masasəfok Zəzagəla la uwana gəkudəkàh azlamasasəfok mawisiga uwanay kà, tsa kətà kà, gòdàw kà makoray aŋa Zəzagəla kà adabəz akul à vok lakana, gòdàw zlà!”

²¹ “Baŋa dza mabəlafaga abək kazlaŋa guvəl aŋha à vok, anəŋla gày aŋha lela, kà uwana akoray gesina kà ahəl adàlla vok aw. ²² Ama baŋa dza uwana aduwa masla la ndzəfa atsa à waŋ à slaka aŋha, ŋgaha akəɸaslal, ahəlla kazlaŋa guvəl aŋha uwana ala à uwana afà manəwəŋ aŋha à afik gesina. Ŋgaha ahəl tatak aŋha, avàh à azladza à uda gesina.”

²³ “Dza uwana anu səla aw kà, masla kà, masla məzam gulo. Ŋgaha babay, dza uwana azlak gi, kà mahamla gay à vok aw kà, masla kà, masla madàdasiŋla.”

*Mawul à waŋ aŋa masasəfok mawisiga
(Mata 12.43-45)*

²⁴ “La mok uwana masasəfok mawisiga adasa à uda la dza la abà kà, aday auguzahay la azlaslaka deyday gə gesina, ayàh slaka maduw ləv. Ama baŋa abəzal aw kà, agoday la gəl aŋha kà: ‘Lagwa kà, gəday, gədàwul à slaka gulo uwana à abà, gəsà à uda la abà.’ ²⁵ Ŋgaha awulay, abəzal à gəl kà masladayga lela, madfehəŋ à ahəŋ gə dzəba aŋha səla aw. ²⁶ La abatà kà, aday, ayahay azlamasasəfok mawisiga anik à tsəh məɸəf, azlauwana taduwa masla la

dzaɲɔdzaɲ, tatsa à waɲ atà nna, tadza à ahəɲ la abatà. Kiya uwaga kà madz à ahəɲ aɲa dza uwaga agay mawisiga ɔɔɔɔwà à gay uwana uwarà.”

Mas à afik la ahàl lela

²⁷ Mok uwana Yesu adapəh gay kiya uwanay kà, mis anik adzəkà mabɔɔma la tataka maham à ahəɲ dza la abà: “Lapiya agay la mis uwana azàb ka la huɔ, ɲgaha la uwana avàhà à ka awà.” ²⁸ Ama Yesu agòɔɔal kà: “Lapiya agay kaykay kà la azladza, uwana tatsəb sləm à gay Zəzagəla, ɲgaha taf sləm à uwaga lela.”

Nadzipo aɲa Yonas

(Mata 12.38-42)

²⁹ Mok uwana dza adahama gay à vok la slaka aɲha kà, Yesu agòɔɔ à atà: “Azladza aɲa zamana uwanay lakana kà, azlamawisiga, dziriga aɲatà la ahəɲ aw. Atà tayàh nadzipo, ama nadzipo la ahəɲ tanəɲ aw, say aɲa masla mapəhal gay à ahàl Yonas uwatà pəra. ³⁰ ɲgaha bokuba uwana Yonas apək nadzipo kà aɲa azlaməna gudəɲ Niniv kà, kiya uwaga Kona aɲa dza adəpak nadzipo kà aɲa azladza aɲa zamana aɲa lakana suwaɲ. ³¹ La vuɔ seriya kà, mis sufəl gə uwana la gəl la aku, adàgola à huma azladza aɲa lakana à gay, ɲgaha adəpuwa à atà gudzi à gəl, kà uwana asà à afik la tsəh la ahəɲ la makəɔ gəl à ahəɲ gudəɲ à vok, kà matsəb sləm à gay matsihila aɲa Salomon. Aganay à dza uwana aduwa Salomon la abanay lakana. ³² La vuɔ seriya azlaməna aɲa gudəɲ Niniv tadàgola afad à azladza aɲa lakana à gəl, ɲgaha tadəpuwa atà gudzi à gəl, à kà uwana azlaməna madz à ahəɲ la gudəɲ Niniv tapəh gay la ləv ala, la mok uwana tatsənà sayda aɲa Yonas. Ama dza uwana aduwa Yonas kà aganay la abanay zlà.”

Gay lakəl uɔaka

(Mata 5.15; 6.22-23)

³³ “Dza la ahəɲ avats fənəs maf à tsəh tasà aw, ama afay kà à slaka masəɔt fənəs à ahəɲ, kà mav uɔaka à azladza gesina, uwana tad à gày. ³⁴ Yewdi kà uɔaka aɲa vok aɲak: baɲa yewdi aɲak kà wurwur kà, vok aɲak gesina kà uɔaka, ama baɲa yewdi aɲak la ɔuvats kà, vok aɲak gesina kà la mələs la abà. ³⁵ Kiya uwaga kà, ɔahà haɲkəli kà uɔaka uwana la vok aɲak kà, kà aɲa magay la mələs la abà aw. ³⁶ Iyay, baɲa vok aɲak gesina aɔday, kokufa magay la abà aɲa bəzi mələs la slaka anik kà, vok aɲak gesina kà adəgay uɔaka, bokuba fənəs uwana av uɔaka la huɔ gày gesina.”

Yesu adzəka gay

à azla Farisøya à vok la azlamøna mapàhla mapøhay ala
(Mata 23.1-36; Mark 12.38-40)

³⁷ La mok uwana Yesu adadøv mabadma à gay, zil Farisøya anik azàlal kà mazuw tatak may atà sèla la mtøga aᅇha. Yesu adà à gày à dza à tatak may à gøl. ³⁸ Kay, zil Farisøya uwaga akès gøl la ahàl sèla, kà uwana Yesu apàl ahàl kà mazuw tatak may aw, azùw pøra. ³⁹ Suføl agòfal: “Akul, azla Farisøya kà kapalahaw azlatatak masala iyaw, la azlakəslad. Ama la hudf aᅇkul kà, kahènàwla la makəsafør dzəbaᅇᅇa, ᅇgaha à gøl la adi gesina. ⁴⁰ Akul azlakusoᅇu. Dza uwana adfahàᅇ udaga uwaga, ma masla la uwana adfahà hudga à awtày takay? ⁴¹ Nuləm kavàw à azlamøna kufda à tatak uwana la kətsaw aᅇkul la abà, la uwana la kəslad aᅇkul la abà, ᅇgaha tatak gesina adàgay dzahhà kà aᅇkul.”

⁴² “ᅇᅇørpa la akul, azla Farisøya! Kà uwana kavàw Zəzagəla makulo aᅇa tatak aᅇkul, bamøraka la azlatsəhay alàl bəzaga gesina bay, ama kapəsewaw dziriga la masal aᅇa Zəzagəla. Tekedika naka uwatà la uwana madəhəᅇ kəla, ᅇgaha mapəsew azlatatak anik anik deydayga uwanay gesina.”

⁴³ “ᅇᅇørpa la akul, azla Farisøya! Kà uwana asa à akul azlaslaka materaga la azlagày madøv kufda la aku, ᅇgaha aya asa à akul kà azladza tadfahakulla ‘Ayyi’, la huma maham à ahəᅇ dza gesina kà mapəhla gøl aᅇkul ala, kà akul azladza məᅇga. ⁴⁴ ᅇᅇørpa la akul! Akul uwana kapakàhàw kà bokuba azlazəvay uwana adakal à ahəᅇ tabazl à abà tanəᅇla aya aw, kalkal la kutso uwana tauguzahay la afik.”

⁴⁵ “Iyay”, tekula la tataka azlamøna mapàhla mapøhay ala la abà agòfal: “Məᅇga, la mapəhay kiya uwaga kà, anu babay kà kagòfaha à anu ma kasəl nəməy?”

⁴⁶ Yesu agòf à atà: “ᅇᅇørpa la akul, akul azlamøna mapàhla mapøhay ala! Kà uwana kabədfaw dzəgla à azladza à gøl, tsa tekedik akul la gøl aᅇkul kà, amiyaka la gay gøl ahàl babay kà, kadəbawani aw. ⁴⁷ ᅇᅇørpa la akul! Akul uwana kaᅇalahaw zəvay aᅇa azlamøna mapəh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza, tekedik azlababa aᅇkul la uwana takàdàh atà. ⁴⁸ Kiya uwaga kà, akul azlamøna sayda aᅇatà lakəl aᅇa sləray aᅇatà uwana tadfahàᅇ. Kà uwana atà la uwana takàdàh azlamøna mapəh à atà gay à ahàl. ᅇgaha aya, akul kà katərkakaslahaw la maᅇjalàh azlazəvay aᅇatà aya! ⁴⁹ Kiya uwaga à uwana Zəzagəla agòf la matsihila aᅇha kà:

“Gədàsləl atà à awtày azlamøna mapəh à atà gay à ahàl la azlamøna matapatàla tatak. Atà tadàkadəhay

azlaanik aṇatà, ṅgaha babay tadàtərərɓah azlaanik aṇatà aya!"

⁵⁰ Gəpəh à akul la dziriga kà, aṇiz aṇa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl, uwana tasòkwàh à vədah dagay madzəka gudəŋ à vok kà, tadànavay kà la ahəl aṇa azladza aṇa lakana. ⁵¹ Dagay aṇiz aṇa Abel tsəràh à aṇiz aṇa Zakari, uwana kakədfaw à tataka azlaslaka makad tatak à abà la slaka tsikaslaga. Gəpəh à akul la dziriga kà, tadànav aṇiz aṇa azladza uwaga kà la ahəl aṇa azladza aṇa lakana!"

⁵² "Ŋgərpa la akul, akul azlaməna mapàhla mapəhay ala! Kà uwana kazəbaw tsəkurum uwana av tetəvi kà masəl tatak, uwala akul la gəl aṅkul kà, kadaw à gày la abatà aw, ṅgaha pəra aya kà, kadədfaw gay à azladza anik uwana à ahəŋ, asa à atà mad à gày la abatà."

⁵³ Mok uwana Yesu adasa à uda la abatà azlaməna mapàhla mapəhay ala la azla Farisəya tanəfà masla la gay, tanəvəhal azlatatak aṇuvaw la gay ala. ⁵⁴ Atà tayəh mabəzal à tsəh la azlagay mawisiga la abà, ṅgaha kà atà aṇa mapuwalla gudzi à gəl.

12

Madàh haṅkəli lakəl aṇa magolla dza
(Mata 10.26-27)

¹ La kaslà uwatà kà, azladza dəbow dəbow tahamà gay à vok, tsəràh à uwana azladza tafàh vok asik à gəl kà atà kà atà. Teraṇa kà, Yesu kà, apəh gay kà à azlaməna matapla la slaka aṇha dadàŋ, masla agòd à atà: "Nəhəwla gəl aṅkul, kà tatak makəsliŋ aṇa azla Farisəya, uwaga asal magodfay kà: Magolla dza aṇatà. ² Tatak mahadəhəŋ à ahəŋ gə gesina, adàgay mapəhla vok ala gə, ṅgaha tatak nasiri gə gesina adàgay masəlayga la dazuwaya. ³ Kəla tatak uwana kadahawwaŋ la mələs la abà kà, adàtsənla la paraka, ṅgaha tatak uwana kà ŋoŋuzawla la gəl la gəl la kay kà, uwaga adàgay bokuba mawiyilaga la gay azəŋ."

Gay lakəl aṇa guba
(Mata 10.28-31)

⁴ "Gəgodfay kà akul, azlaməna gay ləv gulo, guba akəs akul kà azlauwana takədf sləb vok aw. Kà uwana tatak anik la ahəŋ tadehəŋ à uwana aduwa uwaga aw! ⁵ Ama aganay gəpəhakulla, dza uwana kahoyaw guba, kà masla: Guba akəs akul kà Zəzagəla, kà uwana mok adakədf akul kà, asla kà maduw vok aṅkul à akəl uwana à abà, adàmatsila aw kəla, iyay, masla la uwana kahoyaw guba aṇha pəra."

⁶ "Tak ma taslala vok aṇa maduw dəgtsetsek zlo ala, kà aṇa sili səla aw takay? Iyay, tekedika amiyaka tekula aṇatà

kà azila la huma Zəzagəla aw. ⁷ Amiyaka aņidz takasagəl aņkul gesina kà, Zəzagəla asəl, la tekula tekula gesina aņha. Guba akəs akul aw, kà uwana kaduwaw azladəgtsetsek gesina la manəņla akul à adi."

*Maz sayda lakəl aņa Yesu la mapuw ala gudzi à gəl
(Mata 10.32-33; 12.32; 10.19-20)*

⁸ "Hađay, gəgod' à akul la dziriga: Baņa dza agod'ay: 'Gi aņa Yesu la paraka', 'Aņulo', Kona aņa dza adəgod'ay la huma aņa azlamalika aņa Zəzagəla lakəl aņha bay. ⁹ Ama baņa dza apəhay mawisiga lakəl kà aņa Kona aņa dza, Kona aņa dza adəpəh mawisiga lakəl aņha suwaņ, la huma aņa azlamalika aņa Zəzagəla."

¹⁰ "Kəla dza uwana apəh mawisiga lakəl aņa Kona aņa dza, adəmətsalaņ ala, ama kəla dza uwana agod'ah à Masasədok Zəzagəla kà, masla adəbəz mamatsila tsakana aņha aw!"

¹¹ "Mok uwana tadəbayəh akul à azlagəy madəv kuđa à agu, baņaw à huma aņa azlasufəl, baņaw à huma aņa azlagumna kà aņa madəhəh akul seriya à gəl kà, guba akəs akul à kà tatak uwana kadəpəhaw, kà matəf gəl aņkul aw. ¹² Kà uwana la kaslā uwatā kà, uwana kadzugwaw aw kà, Masasədok Zəzagəla adəpəhakulla adəgay la paņaw aņkul la awtəy."

Gay la gay la abà aņa masla gorobu kusoņu gà

¹³ Kiya uwaga dza anik la ahəņ, la maham à ahəņ dza la abà, agod' à Yesu: "Məņga, god' à deda gulo kà: 'Vəhəw ləmana, uwana baba aņkul asək à akul à ahəņ', god'al."

¹⁴ Yesu awuləlla, agod'al: "Zil, uwa à uwana afà à gi à ahəņ, kà gi aņa magay masla seriya aņa mavəhakulla tatak ala la deda aņak uwa?" ¹⁵ Kiya uwaga agod' à atə gesina: "Dəhəw haņkəli la gəl aņkul lakəl aņa mawoy ləmana, kà uwana sifa aņa dza kà la magay la ahəņ, amiyaka adəgay masla gorobu məņga gə, aw." ¹⁶ Kiya uwaga Yesu apəh à atə gay la gay la abà uwanay la magod'ay:

"Dza anik la ahəņ uwana agə la azlələk delga delga. ¹⁷ Masla adzugw la gəl aņha, 'Mana gədehəņ mi: Tsa uwala slaka asləkà à gi aņa matsakəh tatak may gulo à abà aw mi. ¹⁸ Lagwa kà, gəkəlah bəza vədə uwanay à ahəņ gesina, ŋgaha gəņaləh məņga məņgaga, ŋgaha gədətsakah azlətatak gulo à abà gesina. ¹⁹ ŋgaha gədəgod'ay à gəl gulo: Kak la tatak aņuvaw, lagwa adəgay kà aņa mavay dəņ; dūw ləw aņak, zūw, ŋgaha sà, rəb aņak, dūw asik à zagəla.' ²⁰ Ama Sufəl Zəzagəla agod'al: 'Kak zil kusoņuga! Zlahaw la vəd' uwanay lakana kà kamətsay ma, ŋgaha ma adəgay ma aņa

marzaw la fafay bay awisəŋ ala aw. ³⁴ Kà uwana slaka uwana ləmana aŋak la abatà kà, la abatà bay kà, ləv aŋak adz à ahəŋ babay suwaŋ!”

Azlamagamza uwana tadz à ahəŋ la adi

³⁵ “Gàw madàh vok à ahəŋ gà, wàdàhàw parapara aŋkul à tsəh lela, ŋgaha bay fənəs aŋkul agàh mavats à ahəŋ gà. ³⁶ Gàw bokuba azlamagamza uwana takud mənŋga aŋatà ala, à baŋa ahàd à mazəb mis, kà atà mapəzlal gamagày la mok uwana mazalahay aŋha adàsa à waŋ. ³⁷ Marabay à gay kà la azlamagamza uwana mənŋga aŋatà atsa à waŋ, abəz atà à gəl la adi. La dziriga gəpəh à akul kà, mənŋga aŋatà adàwad parapara aŋha à tsəh, ŋgaha adàdzàh atà madzay, kà mavàh à atà tatak may la gəl aŋha. ³⁸ Baŋa mənŋga aŋatà asa à waŋ la tataka vəd, adàduw uwaga babay, baŋa abəz atà à gel la adi kà, marabay agay la atà! ³⁹ Tsəbàw sləm à gay uwanay lela: Agayŋa zil gày asəl kaslà uwana masla à gəl atsa à waŋ kà, mazləl gày aŋha la vəd kà, naka masla kà naka adzəhal aw huyip à ahən à ahəŋ la adi, kà mad à gay aŋha, aŋa masla à gəl aw. ⁴⁰ Akul babay kà, gəw nekwa, kà uwana la mas à waŋ aŋa Kona aŋa dza babay kà adàgay kà bà kiya uwaga la gurùh!”

Azlamagamza səla

(Mata 24.45-51)

⁴¹ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Sufəl kà aŋami la uwana kapəhay gay la gay la abà uwaga, awma kà aŋa azladza gesina takay?” ⁴² Kiya uwaga Sufəl agòdal: “Kità ma, uwa à masla sləray dziriga, ŋgaha haŋkəliga uwa? Uwaga kà dza uwana mənŋga aŋha afà à gəl aŋa azlamagamza anik, kà masla aŋa mavàh à atà tatak may la kaslà uwana asa à atà. ⁴³ Marabay agay la magamza uwana mənŋga aŋha awul à waŋ, abəzal à gəl la sləray aŋha la abà. ⁴⁴ Haday, gəpəh à akul la dziriga: Ndzer, zil gày adàvə ləmana aŋha à ahàl aŋha gesina. ⁴⁵ Ama baŋa magamza uwaga agoday la ləv aŋha la tsəh: ‘Mənŋga gulo kà adàsafay’, ŋgaha adzəka makəsafər la mazlabàh azlamagamza anik anik gesina, ŋgaha aday à mazuway à abà, à masay à abà, apaka masla guzu. ⁴⁶ Kiya uwaga kà, mənŋga aŋha adàsa à waŋ la gurùh, la mavakay uwana adzugw mas à waŋ aŋa mənŋga aŋha aw. Kiya uwaga kà, mənŋga aŋha adàsal ŋgərpa, kà uwana akudəŋ ala aw, masla kà tadàfay kà à tataka aŋa azlaməna tsakana à abà.”

⁴⁷ “Tekedika magamza uwana asəl tatak uwana asa à mənŋga aŋha, akuda mənŋga aŋha ala aw kà, adahəŋ kà bokuba uwana asa à gəl aŋha pəra, mazlabay adàslal

məŋga. ⁴⁸ Ama kà aŋa magamza uwana asəl maɖàh uwana asa à mən̄ga aŋha aw, ŋgaha aɖàh sləray uwana agay tazlabla kà, tadàzlabay kà ŋuv pəra, kà uwana asəl aw. Dza uwana tavəl tatak mən̄ga kà, la slaka aŋha kà, tanaval kà mən̄ga suwaŋ; ŋgaha aya dza uwana tafal à ahəl mən̄ga tadànaval mən̄ga suwaŋ.”

Yesu atsala mavàhla à waŋ

(Mata 10.34-36)

⁴⁹ Yesu agòɖ: “Gi kà, gəsà à waŋ kà, kà masəlla akəl à waŋ à gudəŋ à vok, ŋgaha asa à gi kà agay mavats vok gà. ⁵⁰ Batem anik la ahəŋ tadàɖahgəŋ, nən̄aw madz à ahəŋ gulo la mazaw la gəl la uwaga la abà tsi, gətərabay tsərəh adàpakà vok. ⁵¹ Akul ma, kagodaw ma, gəsəlla lapiya à kutso uwanay à abà, kagodaw takay? Awaŋ, gəgòɖ à akul, ama mavàhla la uwana gəsəlla à waŋ. ⁵² Dahàw haŋkəli, dagay lakana, huf gày aŋa dza uwana atà zlo la kay, tadàtsak kəla azladza makər tadàhamay à azladza səla à gəl, ŋgaha səla adàham à makər à gəl. ⁵³ Baba adàgola afad à bəzi aŋha à gəl, iyà babay adàgola afad à dugu aŋha à gəl, dugu bay adàgola afad à iyà à gəl. Dzedzi misga adàgola afad à kuhuwa aŋha à gəl, ŋgaha kuhuwa aŋha babay adàgola afad à dzedzi aŋha misga à gəl.”✧

Matsənəŋ godega aŋa məlo

(Mata 16.2-3)

⁵⁴ Kiya uwaga Yesu agòɖ à maham à ahəŋ dza aya: “La mok uwana kanəŋaw habaga atsa à afik la matəɖ à ahəŋ afats, katskats kagodaw kà: ‘Iyaw adəsuya’, uwaga apakàhà vok, haɖay. ⁵⁵ Baŋa kanəŋaw afad aɖəɖay la gəl la aku, ‘Aŋuf adàgay la ahəŋ’, kagodaw, uwaga bay kà apakàhà vok, haɖay. ⁵⁶ Kay, akul kà akul azlaməna magolla dza, kasəlaw mavàh məlo uwana ala la vəɖah, ŋgaha la uwana la zagəla, ŋgaha ma kà mana katsənaw godega aŋa məlo uwanay lakana aw zlà ma?”

Matsən vok gay la masla məzam

(Mata 5.25-26)

⁵⁷ “Kà mana akul la gel aŋkul kaɖahaw vok seriya à vok aŋkul à gəl kà madz à ahəŋ la dziriga la abà aw ma? ⁵⁸ Baŋa dza apuwa à ka gudzi à gəl kà, la mok uwana akul à tetəvi la ama, kadaw à huma seriya akul səla kà, wəɖ vok à uda kà akul aŋa matsən vok gay səla, ŋgaha kà masla aŋa maf ka à ahəl aŋa masla seriya aw, ŋgaha bay kà masla seriya aŋa maf ka à ahəl aŋa azlaslodzi aw, ŋgaha kà azlaslodzi babay aŋa maduw ka à daŋay aw. ⁵⁹ La dziriga gəpəh à

ka kà, kadàsa à uda la abatà aw, say baɲa katsatsakwàh azlamatèm à ahəŋ sili aɲak à waɲ gesina dadàŋ!”

13

Mapəh gay la ləv ala baɲaw mamətsay

¹ La kaslà uwatà, azladza anik tasà à waɲ kà mapəh à Yesu gay lakəl aɲa azla Galili, uwana Pilatus akəɗ atà, à mok uwana tahàd kà maf tatak aɲatà à slaka mav tatak à Zəzagəla. ² Yesu agòɗ à atà: “Hadɗay, ma kadzugwaw ma azla Galili uwaga ma: ‘Tadfaɲəŋ mawisiga uwana aduwa aɲa azla Galili anik uwanay,’ kagodaw takay? ³ Awaɲ, gəgod à akul gesina, baɲa kapəhaw gay la ləv ala aw kà, akul gesina kadəzahawla bokuba aɲatà babay. ⁴ Iyay zlà, azladza kulo gəl aɲha mtəgis uwana məŋ gày la gudəŋ Silowe atəɗ à gəl, adzamàhà atà ala ma, akul ma, la madzugway aɲkul ma, azlaməna tsakana taduwà azlaməna gudəŋ Urusalima anik kagodaw takay? ⁵ Kay! Awaɲ, gəgod à akul, ama baɲa kapəhaw gay la ləv ala aw kà, akul gesina kadàmatsaw à gay bokuba atà babay.”

Gay la gay la abà aɲa gudəv uwana av mayyay aw

⁶ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwanay la magoɗay: “Dza anik la ahəŋ, gudəv la guf matavəruk aɲha la abà. Masla atsizlla ala, ahàd kà mayàh mayyay la vok aɲha, ama abəzal aw. ⁷ Masla à dza aɲa guf, agod à masla mapəs guf aɲha: ‘Kay, nəŋəŋ tsi, dagay mavay makər gəsàhà waɲ kà mayàh mayyay la vok aɲha, ama gəbəzal aw, adadza à slaka à gəl deyday, kiya kà, gəkəsay aya aw, nàts à ahəŋ.’ ⁸ Ama masla mapəs guf agodal: ‘Məŋga gulo, kamkam, sàkal la viya uwana aya, gədàla à tsəh aɲha gədətəkal vərəw à tsəh dadàŋ. ⁹ Baɲa gədàɗfəhəŋ kiya uwaga kà, zlahaw kà adəyyay, nərəz tsərəh à kà vuɗ anik, baɲa ayya aw kà: Kadànats à ahəŋ!’ ”

Yesu awur mis makəlàh à vəɗah gà ala, la vuɗ maduw ləv

¹⁰ La vuɗ maduw ləv, vərđi anik, Yesu adzəkà matapla tatak à azladza la gày madəv kuɗa la aku. ¹¹ La abatà aga la ahəŋ mis masla ɗuvatsga, uwana agà makəlàh à vəɗah gà dagay mavay kulo gəl aɲha mtəgis. Masasəɗok mawisiga adakalahal gay à vok, aslàlla à vok aɲa matsizlla ala aw. ¹² Mok uwana Yesu anəŋà mis uwaga azàlal la magodal: “Lagwa kà, wùr ala la ɗuvats aɲak la abà!” ¹³ Abəkal ahàl à gəl, ŋgaha la katskats, mis atsizlla ala, ŋgaha adzəkà mazləb Zəzagəla la matsəkay. ¹⁴ Ama məŋga aɲa gày madəv kuɗa kà, gəl akàɗal à vok, ləv avàlal à

gay kà mawur dza ala uwana Yesu awuràṅ ala vudf maduw lèv. Agòd à maham à ahèṅ dza: “Mavakay mukwa la ahèṅ la tsèh aṅa kasukwa, à uwana dza aslala vok aṅa madfàh slèray. Sàhàwwàṅ, tawarakulla la azlamavakay uwaga la tsèh, awkà kasawwanṅ kà mawarakulla la mavakay maduw lèv aw!”* 15 “Iyay”, Sufèl Yesu agòd à atà: “Akul azlamèna magolla dza, kèla uwabeyuwi aṅkul ma apàlành sla aṅha ala baṅaw ziwṅṅu aṅha ala la vudf maduw lèv kà madla atà à iyaw à abà aw takay?” 16 Nḡaha ma bamèraka mis mayyi à tsèh ala aṅa Abèraham, uwana tak seteni adatsiṅ à sasala aṅha à abà mavay kulo gèl aṅha mtègis, ṅgaha ma azlayla kà vok aṅa mapèlèṅ ala la sasala aṅha la abà la vudf maduw lèv aw takay?” 17 Mawul à uda aṅa Yesu uwaga akèlla ziruwi à azlamèna mèzam aṅha à gèl gesina; ama maham à ahèṅ dza tagà la marabay mṅṅga kà azlaslèray nadzipo uwana Yesu adfahàhàṅ.

*Gay la gay la abà aṅa tsèhay hamadz
(Mata 13.31-32; Mark 4.30-32)*

18 Apèh à atà gay la gay la abà anik, agòd à atà: “La mana makoray Zèzagèla adèbani vok ma? La mana à uwana gègagazlèla ma?” 19 Yesu agòd: “Makoray Zèzagèla kà, gègagazlèla la tsèhay hamadz uwana atsà à uda la lig gày aṅa dza: Azigèṅay, apaka magol ahàf, tsèràh à uwana azladfiyan tasaha à wanṅ kà maṅalành gày aṅatà à afik.”

*Gay la gay la abà aṅa tatak mamèsl tatak ala
(Mata 13.33)*

20 Kiya uwaga Yesu agòd à atà aya: “La mana gègagazlèla makoray Zèzagèla ma? 21 Makoray Zèzagèla kà kalkal la tatak mamèsl tatak ala, uwana mis akotsèṅ à pèhàw dogum zlo à tsèh, uwana adfàh kilo dzik sèla gèl aṅha sèla, tsèràh à uwana amèsl magol pèhàw uwaga ala gesina.”

*Gamagày slèrkutskuts gà
(Mata 7.13-14,21,23)*

22 La maday aṅha la abà à Yesu kà, aguwhàhà à uda la azlamèṅ gudèṅ la abà, la azlabèza gudèṅ la abà gesina, ṅgaha la matapla tatak à azladza la tetèvi aṅa maday à Urusalima la ama. 23 Kiya uwaga dza anik anav: “Mṅṅga, kà mana azladza ṅuv pèra tadàbèlay ma?” Ama Yesu agòd à atà: 24 “Wàdàw vok à uda kà mad à gày la gamagày slèrkutskutsga uwaga; la paraka gèpèh à akul kà, azladza aṅuvaw tadàyah aṅa mad à gày la abatà, ama tadàslay aw.”

* 13:14 13.14 2Musa 20.9-10; 5Musa 5.13-14

²⁵ Agòd à atà: “La mok uwana zil gày adatsizlla ala adatsak à gamagày à ama kà, akul uwana la uda kadàdzawka mazalahay la magoday: ‘Sufəl, Sufəl, pèzl anu à ama ala.’ Ama masla adàtsizlla ala, adàgodf à akul: ‘Akul gesina uwaga, gəsəl slaka uwana kaguwəŋ la abà aw, gəsəl akul aw.’ ²⁶ Nğaha kadàgodfawwal: ‘Məzàw tatak məsàh tatak gesina kà la slaka gà anina, nğaha aya katàpàhànula tatak la azlagudəŋ gami la abà.’ ²⁷ Nğaha aya adàgodf à akul: ‘Gəsəl akul aw, gəsəl slaka uwana kaguwəŋ la abà aw, zàw gi vok akul gesina aŋkul, uwana kadàhàw mawisiga.’^{*} ²⁸ La abatà la uwana kadàtawaw, la mapad slid la tsəh ala tərəwawa, la mok uwana kadànəŋaw Abərahəm, Isak, Yakuba, nğaha la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl, kà mapàh à azladza gesina la makoray Zəzagəla, tekedika akul kà akul mawits akul à uda gà. ²⁹ Nğaha aya kà, azladza tadàsa à wəŋ la tsəh la ahəŋ, la matəf à ahəŋ afats, la mas à afik afats nğaha la gəl la aku bay. Nğaha atà tadàbəzal slaka madza madzay la tatak may lakəl la makoray aŋa Sufəl Zəzagəla. ³⁰ Kiya uwaga azlaanik la tataka azlaməna huma la abà, tadàgay azlaməna lig, nğaha azlaanik la tataka azlaməna lig la abà bay kà, tadàgay azlaməna huma.”

*Vok ahama Yesu kà Urusalima
(Mata 23.37-39)*

³¹ La kaslā uwatà kà, azla Farisəya anik tazà vok à slaka Yesu, nğaha tagòdƒal: “Dà aŋak la abanay. Hād à slaka anik kà uwana Herod asal makəf ka!” ³² Nğaha Yesu agòd à atà: “Dàw, kadàpəhaw à hayyəŋ uwaga kà kiya uwanay: Aganay gəkudəkàh azlamasəsəfok mawisiga la mawar azladza ala lakana, lebəŋ, ama la mavakay makər aŋha kà gədàkəf gəl à sləray gulo. ³³ Ama kəla kà, say gətsizlla ala lakana, lebəŋ, la vudf uwahà, kà uwana akəsa vok kà aŋa masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla aŋa maməts à uda aŋa huƒ gudəŋ Urusalima aw, say la huƒ gudəŋ Urusalima kəla.”

³⁴ “Urusalima, Urusalima kak la uwana kakàdàh azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aŋa Zəzagəla, uwana aslālàh kà atà à wəŋ gesina. Asik dəŋ gədayahah maham gay à azladza aŋak à vok la slaka gula, bokuba gotsak uwana ayàh maham gay azlabəza aŋha à vok, la tsəh gogozlāh aŋha. Ama kakəsàw aw. ³⁵ Haday, lagwa kà, gày aŋkul adàpak nğvagay. Ama gi kà, gəpəh à akul la dziriga kà, akul kadànəŋaw gi, tsəràh à kaslā uwana kadàgodfaww kà: ‘Zəzagəla apis gay à dza uwana à vok, atsa à wəŋ la sləm aŋa Sufəl Zəzagəla’, aw.”^{*}

14

Yesu awur masla d'uvats ala

¹ Vèrdi anik, Yesu ahàd à mtèga anja tekula anja mènja anja azla Farisèya la vud' maduw lèw, kà mazuw tatak may. Azladza uwana la abatà, tanèrèz Yesu lela. ² Dza anik la ahèj uwana makèsl vèfah gà la abatà la huma anha. ³ Yesu apèh gay à azlamènja anja azlamèna mapèhla mapèhay ala la azla Farisèya: "Wakità mapèhay gami ma avà tetèvi kà mawur dza ala la vud' maduw lèw takay?" ⁴ Ama asà à atà mawulla gay à uda aw. Kiya uwaga abèk ahàl à masla d'uvats à gèl, awurànja ala, ngaha asàk à dza uwatà, adà anha. ⁵ Yesu agòf à atà: "Uwa à uwana bèzi anha ànkaw kokur anha atòf à suwa à abà ma la vud' maduw lèw kà, azèb à uda aw uwi?" ⁶ Dza la ahèj aslala vok kà mawulla gay à uda lakèl anja uwaga aw.

Gay lakèl anja mayahani slaka ngaha lakèl anja mazalahay

⁷ Iyay, la abatà Yesu anèrèz mayahani slaka anja azladza uwana tazàläh atà à maham gay à vok à abà. Tayahay kà azlaslaka delga. Kiya uwaga apèh à atà gay uwaga: ⁸ "Banja dza azàla ka à madèvaday mazèb mis à abà kà, kayàh slaka madza madzay delga gà dadàn aw. Zlahaw dza anik la ahèj, à uwana tazàlal à madèvaday uwaga à abà, aduwa ka bay ma?" ⁹ Ngaha kà pèra masla mazalläh akul atsa à wan, agòf à ka: 'Kona, sàkla slaka uwaga à dza uwanay.' La abatà kà, kak kà magol zirui adahama ka à gèl kà matsizilla ala la huma, kà mad à lig. ¹⁰ Ama banja tazàla ka kiya uwaga kà: Häd, kadza anjak à madzay la lig. Kà uwana la mok uwana masla mazalläh akul adàda à awtày kà, adàgòf à ka: 'Slawda, kak kà, zà vok à huma à gay la abanay', la abatà kà, kà anjak kà adàgay dzèba anha sèla aw la huma azladza uwaga gesina, kà kak anja mad à huma à gay.* ¹¹ Kà uwana kèla uwabeyuwi uwana azigèn gèl anha kà, tadàwulla ala à lig. Ngaha dza uwana awulla gèl à vèfah kà, tadàdalla à huma."

¹² Kiya uwaga Yesu agòf à dza uwana, azàläh babay: "Iyay zlà, banja kavà tatak may, banjaw kata kaf à uda kà, kazàlläh azlaslawda anjak la azladedà anjak, banjaw la azlayaga anjak, la azlamèna magay anjak, uwana azlagalepiga pèra aw. Way kà atà babay kà tadàzalla ka vèrdi anik, kà mazuw tatak, kà uwana banja tazàla ka kà bokuba tapèlla ka uwana à abà tazùw la mtèga anak suwanj. ¹³ Ama banja kat kaf à uda kà, zàläh kà azlamèna kudfa, azlamagodu, azladeri

* 14:10 14.10 Hanjèli 25.6-7

ngaha la azlaguləf pəra. ¹⁴ Kità kà, kadàgay la marabay, kà uwana atà kà taslala vok anja mapəlla ka à abà aw. Uwaga kà Zəzagəla la uwana adàpəlla ka à abà la mavakay uwana adàwulla azladza dziriga à uda la mamətsay.”

*Gay la gay la abà anja mən mat kaf à uda
(Mata 22.1-10)*

¹⁵ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tekula la tataka anja azladza uwana la tatak may la adi, agòd à Yesu: “Tsa kətà kà, marabay agay la dza uwana adàzuw tatak may anja la makoray anja Zəzagəla!” ¹⁶ Yesu agòd à atà: “Dza anik la ahən, atà magol kaf à uda, ngaha azàlàh azladza anjuvaw. ¹⁷ La mok uwana tatak adahənay kà, aslèl magamza anja kà mazalàh azladza uwana tapàh à atà: ‘Sàw à waŋ, sàw à waŋ adagay, kà uwana tatak may kà adahənay!’ ¹⁸ Ama gesina anjatà tadzəkà manav kamkam la tekula tekula. Matera agòd à magamza: ‘Gi, gəsùkw guf kà, asa à gi, gəday kà manəŋəŋ, kamkam bàsgəŋ.’ ¹⁹ Kiya uwaga masəla agòdàl aya: ‘Gəsùkw sla səduk zlo, gəday gədagurla atà sləray, kamkam bàsgəŋ.’ ²⁰ Ngaha anik agòdàl aya suwaŋ: ‘Gi kà, gədazəb mis kà bà lagwa lagwa, kà uwaga à uwana gəslala vok anja manəf ka aw pəra.’ ²¹ Kiya uwaga magamza awùl à slaka mənŋa anja, apəhal uwana tapəhal gesina. La abatà kà, zil gày apək ləv, la magoday à magamza anja: ‘Hàd, katskats à azlavadavaday à afik, la azlagay barama à ama la hudf gudəŋ la abà, ngaha hàd kasəlla azlaməna kudà à waŋ, la azlamagodu, la azlaguləf ngaha la azladeri gesina!’ ²² Zwek la huma, uwana uwaga adadaha vok kà, magamza asà à waŋ agòd à mənŋa anja: ‘Mənŋa, uwana kapəh kà, adahà vok, ama slaka atamà à ahən bà gotənaŋ aya.’ ²³ Kiya uwaga mənŋa agòd à magamza anja: ‘Lagwa kà, dàh à azlabəza mazləramàh tetəvi à ama, la azlalig zlagam, fàh à atà gasa à gəl, kà masəlla atà à waŋ kà anja mahənla anja gày gulo! ²⁴ Ndzer, gəpəh à akul la dziriga kà, azlauwana gəzàlàh atà takwèsàh kà, tetuwa tadàtap tatak may gulo tetuwa aw.’ ”

*Tatak uwana dza apakla masla madiŋal gəl à vok la slaka Yesu
(Mata 10.37-38)*

²⁵ Maham à ahən dza anjuvaw tanəfà Yesu la tsəh. Yesu agòla vok, ngaha agòd à atà: ²⁶ “Baŋa dza asal, manəf gi kà, say apəsew baba anja, la iyà anja, la mis anja, la azlabəza anja, la azladedà anja ngaha amiyaka gəl anja dadəŋ. Tsa baŋa kiya uwaga aw kà, aslala vok anja magay masla matapla la slaka gulo aw. ²⁷ Kəla dza uwana akəs mamətsay

aŋha, ŋgaha anəf gi aw kà, aslala vok aŋa magay masla matapla la slaka gulo aw. ²⁸ Baŋa dza asal maŋal magol gày kà, say adza madzay dadàŋ, atugw tatak uwana adàziŋ ala gesina dadàŋ. Baŋa sili aslay kà mahənlanŋ ala, la uwana adzəka sləray. ²⁹ Awkà baŋa adzəka maf godega à gày à ahəŋ pəra, uwala à adàhənənŋ ala aw kà, kəla dza uwana adənənŋ gày uwana ahənla aw kà, tadàdzəka makəfaslal. ³⁰ Tadàgodəy: 'Nəŋàw tsi, kona uwanay tsi: Adzəkà maŋal magol gày, uwala aslala vok aŋa mahənənŋ ala aw tsi!' ³¹ Kiya uwaga babay la sufəl uwana asal map guvəl la sufəl anik kà, say adza madzay dadàŋ, kà manərozay à baŋa dza dəbow kulo aslala vok aŋa map guvəl la dza dəbow dzik səla. ³² Baŋa aslay aw kà, tsa sufəl anik uwanay aləg kərkər dadàŋ kà, say asləl gay kà manav masəl vok atà səla." ³³ Yesu agòd kiya uwaga babay zlà: "Baŋa dza apəsew tatak aŋha gesina aw kà, aslala vok aŋa magay masla matapla la slaka gulo aw!"

Slugul uwana azladəy aw
(Mata 5.13; Mark 9.50)

³⁴ "La hadəy gə kà, slugul kà tatak delga. Ama baŋa azladəy aya aw ma, kakay dza azladəŋ ma? ³⁵ Uwaga akəsa vok baməraka aŋa kutso aw, ŋgaha bay apək arəguwa babay aw. Uwaga kà say maftukw ala pəra. Dza uwana sləm lakəl kà atsəbal sləm lela zlà!"

15

Gay la gay la abà aŋa tuwaŋ mazilaga ŋgaha uwana tabəzal
(Mata 18.12-14)

¹ La abatà azlaməna mazəb hadama la azladza anik uwana madz à ahəŋ aŋatà kà lela aw kà, tazà vok à slaka Yesu kà matsəbal sləm. ² Azla Farisəya la azlaməna mapàhla mapəhay ala taŋoŋuz à tsəh ala kà atà kà atà la magodəy: "Nəŋàw, konnay akəs azlaməna tsakana kà la ahəl səla tsi, ŋgaha tazùw tatak may la slaka gə la atà nna tsi." ³ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwanay, agòd à atà:

⁴ "Uwa la tataka aŋkul la abà uwana akor tuwaŋ dzim, ŋgaha tekula aŋatà azila à ama, asak à dzik ladəga gəl aŋha ladəga gə uwanay la fəta, kà masla aŋa mad mayàh tekula gə uwaga tsərəh à uwana abəzal aw uwi? ⁵ Mok uwana adabəz tuwaŋ aŋha kà arabay, akəsəy, af à kuda. ⁶ Mok uwana adà à mtəga kà, adzəka mazalàh azlaslawda aŋha la azlaməna magay aŋha, la magod à atà: 'Mərab anina, kà uwana gədaabəzal tuwaŋ gulo uwana azalà.' ⁷ Kiya uwaga

babay gəgod à akul kà, marabay mənğa adəgay la zagəla la afik, kà aŋa masla tsakana tekula uwana apəh gay la ləv ala, aduwa dza dzik ladəga gəl aŋha ladəga gə uwanay, uwana: ‘Anu azladziriga’, tagod.”

Gay aŋa gursu uwana azalà ŋaha tabəzal

⁸ “Awma mis ma uwala à uwana akor gursu kulo, ŋaha tekula azilà à ama, kadzugwaw ma, avats fənəs, aslad gày, ŋaha ayahay la haŋkəli, tsəràh à uwana abəzal aw takay? ⁹ Mok uwana adabəzal gursu aŋha kà, azallàh azlaslawda aŋha la azlamatetegi aŋha gesina, ŋaha agod à atà: ‘Məràb anina, kà uwana gursu gulo uwana azalà kà gəda bəzal adagay!’ ¹⁰ Kiya uwaga babay, gəgod à akul kà, marabay adagay la zagəla la afik, la slaka azlamalika aŋa Zəzagəla, kà mapəh gay la ləv ala aŋa masla tsakana tekula, uwana atsà à huma aŋa Zəzagəla.”

Gay aŋa kona mazilaga la mawul à waŋ aŋha

¹¹ Kiya uwaga Yesu agod aya: “Dza anik la ahəŋ agà la azlabəza səla. ¹² Kiya uwaga, mabəziga bəziga agod à baba aŋha: ‘Baba v à gi humà ləmana, uwana adəgay aŋulo!’ Kiya uwaga baba avahà ləmana à azlabəza aŋha səla ala. ¹³ Mok uwana adahəni à ahəŋ ŋuv, mabəziga bəziga adàw humà makoray aŋha ala, adà aŋha kərkər la sili gə. La abatà azà sili aŋha ala la magogotsay aŋa gudəŋ à vok la abà gesina. ¹⁴ Kiya uwaga, mok uwana adakod tatak aŋha gesina kà, magol may adzəkà vok la gudəŋ uwatà la abà, ŋaha adzəkà mawoy tatak, ama tatak la ahəŋ aw. ¹⁵ Masla ahàd à mtəga dza anik aŋa gudəŋ uwatà la abà uwana asləl à guf aŋha à abà kà manəŋla azlanamzi. ¹⁶ Masla kà ayàh kà bə mahən huɸ aŋha ala, la azlamaholahola uwana azlanamzi tapaday, ama dza la ahəŋ avəl aw. ¹⁷ Təh, awùlal à gəl lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋha uwana uwarà, agod: ‘Azlaməna sləray aŋa baba gulo kà tatak may aduwa atà, ama gi kà, masla la uwanay gəmətsay kà may ma, kakay ma? ¹⁸ Lagwa kà, ŋuləm, gəda à mtəga baba gulo gədagodfal: Baba, kamkam gəfahà mawisiga à Zəzagəla à vok, ŋaha à kak à vok bay. ¹⁹ Baba, lagwa kà, azlayla kà vok kà mazal gi ala bəzi aŋak aya aw! Ama lagwa kà, fà à gi à ahəŋ bokuba gi magamza aŋak!’ ²⁰ La abatà kà atsizlla ala, kà mad à mtəga baba aŋha.”

“Mok uwana aləg kərkər la gày aŋa baba aŋha kà, baba aŋha anəŋàŋ kà, atsa à waŋ. Ŋaha vok ahaməl kaykay. Hadzak, asà à afik, atsədàl à ama, avəl kà, akəsà vok la marabay. ²¹ Bəzi uwaga agodfal: ‘Baba, kamkam gəfahà mawisiga à Zəzagəla à vok, ŋaha à kak à vok. Lagwa kà,

azlayla kà vok kà mazalgèla bèzi anjak aya aw!' ²² Ama baba agòd à azlamagamza anja: 'Katskats, sàwla dawara delga à waŋ, kaduwal à vok; fàwwal dzedfa à ahàl, bèkàwwal kwimik à asik. ²³ Lagwa kèsàw vèlik magagseyga à waŋ, kakədfaw, məpədf ŋgaha mərəb, ²⁴ kà uwana bəzi gulo uwana agà bokuba mamətsayga kà aganay, adawul à uda la sifa aya, azalà, ama adagay mabəzalga.' Ŋgaha kiya uwaga tadzəkà marabay."

²⁵ "Tekedika magol bəzi anja kà, agà la fəta. La mok uwana atsà à waŋ la fəta, uwana adagay nekwa la gày kà, atsənà talakway la azladəs la madəvaday gesina. ²⁶ Magol bəzi uwaga azàla magamza tekula, anəvalla gay ala: 'Mana ma à uwaga adadzəka vok la mtəga gami ma?' ²⁷ Kiya uwaga magamza agòd: 'Deda anjak kà adawul à waŋ. Masla gà la uwaga, baba anjak akədf vèlik magagseyga uwatà, kà uwana awùlla à waŋ la wurwur.' ²⁸ Nəŋ, adzəkà mapak ləv, ŋgaha akəs mad à gày aya aw. Kiya uwaga baba anja asà à uda, adəval kudfa kà mad à gày. ²⁹ Ama masla agòd à baba anja: 'Baba, mavay dəŋ à uwana gi la slaka anjak, didi gədakweska mapəhay anjak aw. Ama bə məzezak babay kà, kavà à gi anja marabla la azlamanalay gulo aw! ³⁰ Ama baŋa kà anja bəzi anjak uwanay adadadas tatak anjak ala la zlapay la tsəh, ŋgaha adawulla à waŋ kà, kakədfal vèlik uwana məgagsəŋ aya ma kà mana ma?' ³¹ Ama baba agòd: 'Bəzi gulo, iyay, kak la ahəŋ koksikoksi la gi, gəsəl. Kasəl kà, dəwdəw tatak uwana gəkoray kà uwaga kà anjak aw takay? ³² Ama lakana kà, akəsà vok kà, məvalàh à zagəla, la mahab madəvaday, kà uwana deda anjak uwana agà bokuba mamətsayga kà, aganay adawula à uda la sifa aya, azalà ŋgaha adagay mabəzalga aya kà uwaga à uwana mərəbay!' "

16

*Gay la gay la abà anja magamza kaskasga
(Mata 25.14-30)*

¹ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka anja aya: "Dza galepi gà la ahəŋ uwana agà la magamza lakəl anja ləmana anja gesina. Ŋgaha azladza tasàhàla gay uwana à waŋ, magamza anja uwaga adəfahəŋ la tatak anja. ² Məŋga anja azàlal, agòd: 'Mana ma à uwana gətsenəŋ lakəl anjak ma? Iyay, tūgw à gi godega anja sləray anjak lagonay, kà uwana kadəgay magamza gulo aya aw!' ³ Magamza adzugw la gel anja, agòd: 'Aga, məŋga gulo azəb gi à tatak anja lakəl ala ma, mana ma à uwana gədehəŋ lagwa zlà ma? Mapəs guf, ndzəda gulo la ahəŋ

aw. Matsatsàh tatak babay, ziruwi. ⁴ Iyay, tēga, gēsəl uwana gədàdfehəŋ à mok uwana adàzəb gi à tatak aŋha lakəl ala. Azladza la ahəŋ à uwana tadàfa à gi à ahəŋ à mtēga aŋatà.’ ⁵ Kiya uwaga azàlàh azladza uwana goder aŋa mēŋga aŋha agàhà à atà la vok tekula, tekula. Agòd à matera: ‘Nna à goder aŋa mēŋga gulo, uwana agà kà la vok ma?’ ⁶ ‘Amàl kuvu goŋgoŋ dzim’, agòdàl. Magamza agòdàl: ‘Wakità aŋa goder aŋak kà, aganay, dzà madzay katskats, katsetser goŋgoŋ dzik zlo!’ ⁷ Nŋaha anavà dza anik aya: ‘Kak ma, nna aga kà la vok ma?’ ‘Nalkama nesesa dadərmokw zlo.’ Magamza agòdàl: ‘Kak bay kà, aganay à wakità aŋa goder aŋak: Tsetsèr dadərmokw ufad!’ ⁸ Kiya uwaga mēŋga aŋha, azləbà magamza kaskasga uwana adàhà uwaga gesina la dēmdēm, kà uwana azladza aŋa gudəŋ à vok lakana tađuwa à azladza aŋa uđaka la katskats la sləray aŋatà la abà.”

⁹ Yesu azàlàŋ à gəl, agòd à atà: “Kèsàw vok slawda la azlələmana aŋa gudəŋ à vok uwanay, ŋgaha kà vuđ uwana kadàbəzaw à tatak aw kà, tadàkəs akul à slaka madz à ahəŋ, uwana adəv à gay aw. ¹⁰ Kà uwana dza uwana dziriga la azlabəza tatak la abà kà, masla kà dziriga la azlaməŋ tatak la abà babay. Nŋaha dza uwana kaskas la azlabəza tatak la abà kà, masla kaskas la azlaməŋ tatak la abà bay. ¹¹ Tsa baŋa akul kagaw dziriga la tatak uwana la abà, tafà à akul à ahəl la gudəŋ uwanay la vok aw, ma uwa à uwana adàfa à akul ləmana dziriga à ahəl zlà ma uwa? ¹² Baŋa akul kagaw dziriga la ləmana aŋa azladza anik aw, ma uwa à uwana aslala vok mav à akul ləmana aŋkul uwa?”

¹³ “Kiya uwaga dza la ahəŋ atsəp azlaməŋga səla à huma à gay aw: Apəsew anik, ŋgaha akəs gay aŋa anik; awoy anik, ŋgaha akweska anik. Kiya uwaga babay zlà, kaslawwalla vok kà matsəp Zəzagəla à huma la sili aw.”

Azlaməpəhay anik aŋa Yesu

(Mata 11.13; 5.31-32; Mark 10.11-12)

¹⁴ Azla Farisəya tatsənà gay uwaga gesina, takəđàsl à Yesu, kà uwana atà kà, azlaməna mawoy sili mēŋga. ¹⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Akul kà: ‘Anu azladza dziriga’, kagodaw la huma aŋa azladza la madàh gasa. Ama Zəzagəla asəl madzugway aŋkul. Uwana azladza tanərəz bokuba tatak mēŋga gə kà, la huma Zəzagəla, kà uwaga kà bokuba tatak deydayga pəra.”

¹⁶ “Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la azlaməpəhay aŋa Musa tapàh gay lakəl aŋa makoray Zəzagəla tsəràh à kaslà aŋa Yuhana masla madàh batem. Dagay la mok uwatà kà, kəla uwabeyuwi adàh gasa kà mad à makoray Zəzagəla à

abà. ¹⁷ Zagëla la kutso kà adøv à gay la butu, à kà matødla aña mapəhay ñuvga la wakità Zəzagëla la abà.”

¹⁸ “Këla dza uwana akudək mis aña, ñgaha azəb anik kà adada à gəl gaw, ñgaha dza uwana azəb mis uwana zil aña akudəkay babay kà, adada à gəl gaw suwan.”

Dza galepi atà la Lazar

¹⁹ “Dza galepi anik la ahəñ, uwana atsakwàh à diri mativga à abà uwana tsakalay añaatà kà zlazladfa. Masla kà adzàhà à ahəñ kà say la matsidəy la abà pəra. ²⁰ La abatà kà, masla kudfa anik la ahəñ uwana sləm aña Lazar. Vok aña gesina kà bà amik amik tsatsabasla. Adzàhà à ahəñ la slaka mahən à ahəñ la gay gamagày aña galepi. ²¹ Asal mahən huf aña ala la azlatatak may mapətsèh pətsèhga, uwana atəd à ahəñ la table aña galepi uwaga la afik, ama aslà aw. Ñgaha aya kà, azlakəda tasàhà à wan kà mamətədfàh amik aña uwaga la abatà kà, azàhən kaykay. ²² Masla kudfa uwatà aməts, ñgaha azlamalika tasà à wan, tazəb masla, tadàlla à slaka Abəraham la zagëla. La lig la ahəñ kà, galepi uwaga aməts suwan, talà, tatùw lela. ²³ Galepi uwaga kà asà ñgərpa məngga la mezewi. La matərəbay aña la abà kà, anəñà à zagëla kərkər kà, anəñà Abəraham la Lazar la slələf aña lakəl. ²⁴ Ñgaha masla adzəkà mazalahal la magodfay: ‘Baba Abəraham, vok ahamà ka kà gi, sləl Lazar à wan, atəp gay gəl ahəl aña à iyaw abà, kà matasgëla alàh gulo, kà uwana gəs ñgərpa məngga la gày akəl uwanay la abà.’ ²⁵ Ama Abəraham agòdal: ‘Iyay bæzi gulo, dzùgw tsi, kazùw matsidəy la mok uwana kaləg la sifa, ama Lazar kà asà ñgərpa məngga. Lagonay kà, adabəz à matsidəy suwan la abanay, ñgaha kà kak, kadabəd à matərəbay à abà. ²⁶ Ñgaha aya kà, la tataka gami la abà la akul kà, magol afək zəñzəngga la ahəñ; avahanula. Azladza uwana la slaka gami la abanay taslala vok aña mad à uda à slaka añkul aw, ñgaha azlauwana la slaka añkul taslala vok aña mas à gay babay à slaka gami aw.’ ²⁷ Galepi agòd: ‘Kamkam, baba Abəraham, sləl Lazar à mtəga baba gulo, ²⁸ kà uwana azladedda gulo la ahəñ zlo aya, kà masla aña mapəh à atà à vok à abà, kà atà aña mas à wan à slaka uwanay gi la abà aw.’ ²⁹ Ama Abəraham agòdal: ‘Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà tapəh à atà. Say takəs gay añaatà pəra!’ ³⁰ Galepi agòdal: ‘Awan, baba Abəraham, diga aw. Ama baña dza awul à uda la mamətsay, ahəd, la uwana tadəkəs gay aña, ñgaha tadəpəh gay la ləv ala.’ ³¹ Kiya uwaga Abəraham agòdal: ‘Baña tatsəna gay aña Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl anik aw kà,

amiyaka bà dza uwana awùlla à uda la mamətsay, adàday babay kà, tadàtsən gay aŋha aw' ", kiya uwaga Yesu apèh à atà.

17

Tsakana

(Mata 18.6-7,21-22; Mark 9.42)

¹ Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aŋha: "Tatak uwana adàdahla azladza à tsakana à abà la ahəŋ koksikoksi. Ama ŋgərpa adàgay la dza, uwana adàh uwaga. ² Nuləm tawafal dzəgla à kuda, taduwa à dərəv à abà, à kà uwana adukw tekula aŋa azlabəza uwanay à tsakana à abà. ³ Dahàw haŋkəli lela!"

"Baŋa deda aŋak adaha tsakana kà, pèhal la tələmma; baŋa atuw lakəl aŋa tsakana aŋha kà, matsallaŋ ala. ⁴ Baŋa adahà à ka tsakana à vok asik mədəf la mavakay la tsəh, pəra kəla madàh tsakana kà, atsa à waŋ atuway lakəl aŋha kà, matsallaŋ ala gesina."

Madiŋal gəl à vok

⁵ Azlaməna matapla tagòf à Sufəl: "Zànula madiŋal gəl à vok gami à gəl!" ⁶ Sufəl agòf à atà: "Agayŋa la madiŋal gəl à vok aŋkul à gay la ahəŋ bakət tsəhay hamadz kà, naka: 'Bèdà vok ala la abanay, hād kadàtsəb vok à dərəv à abà!', kagodaw à gudəv kà, naka uwaga kà apakakulla vok, kà uwana akul la madiŋal gel à vok."

Sləray aŋa magamza

⁷ "Uwa la tataka aŋkul la abà, à uwana magamza aŋha apès guf baŋaw anəŋla azlatatak kà, la mok uwana adasa à waŋ la fəta kà: 'Sà à waŋ katskats, kadza à tatak may à gəl', agodfal uwa? ⁸ Awaŋ, ama agodfal kà: 'Dàh gi tatak may, bədla lukut, kà mav à gi tatak may la tatak masay, la lig la ahəŋ kà pəra, kak kadədzəka mazuw tatak, la masay suwaŋ.' ⁹ Kagodaw ma, 'Kikay', agodf à masla sləray uwana adahàlla kiya uwanay kagodaw takay? Awaŋ, uwaga kà sləray aŋha. ¹⁰ Akul babay kà kiya uwaga: Mok uwana kadafahaw uwana tapèh à akul gesina kà, gòdàw kà: 'Anu azlaməna sləray deydayga pəra', gòdàw; 'Mədahàn kà uwana uwaga kà, agay kà sləray gami pəra'."

Yesu awara azlaməna akəl zagəla ala kulo

¹¹ La mok uwana Yesu adà à Urusalima kà, aguwa la gay makwi aŋa Samariya atà la Galili. ¹² La kaslà uwana masla azlādà à huđ gudəŋ anik à abà kà, azlaməna akəl zagəla kulo tagagam la masla. Tatsàzl à fəta à awtày. ¹³ Ngaha tazà kuda à zagəla la mawiyay: "Yesu, məŋga, vok ahama

ka kà anu!”¹⁴ Masla anə̀rə̀z atà, agòd à atà: “Dàw kadà-pəhawla vok ankul à azlaməna mav tatak à Zəzagəla!” La mok uwana atà la asik lakəl kà maday kà, tanə̀rə̀z vok anjata kà: Tawàrla.☆¹⁵ Kiya uwaga tekula la tataka anjata la abà, uwana anə̀nə̀n kà adawurla kà, awùl à slaka Yesu la mazləb Zəzagəla la kuda zləkkà. ¹⁶ Atə̀d à makəla asik anha la magoɗay: ‘Kikay’. Masla kà tekeɗika zil Samariya. ¹⁷ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Azladza kulo tawàr ala aw takay? Atà la azlaladəga anik uwanay la? ¹⁸ Dza la ahə̀n adzùgw kà mawul à awtə̀y kà mav kikay aw. Say mələk dza uwanay pəra.” ¹⁹ Ngaha Yesu agòd à dza uwana awùl à waɗ: “Sà à afik, hàd anjak; madiɗal gəl à vok anjak adawur ka ala!”

*Mas à waɗ anja makoray Zəzagəla
(Mata 24.23-28,37-41)*

²⁰ Azla Farisəya tanavà Yesu: “Mbà makoray Zəzagəla adàsa à waɗ mi”, tagoɗal. Yesu agòd à atà: “Makoray Zəzagəla kà, atsa à waɗ la kiya uwanay anja manə̀nə̀n la yewdi aw. ²¹ Ngaha dza aslala vok babay kà magoɗay kà: ‘Aganay la abanay, banaw agatə̀y la abatə̀y’, tagoɗay babay aw. Sə̀lāw kà, aganay la tataka ankul la abà à makoray Zəzagəla.”

²² Masla agòd à azlaməna matapla la slaka anha: “Azla-mavakay anik tadàsa à waɗ à uwana kadəyahaw la iyaw tugwi kà manə̀n Kona anja dza bà à mavakay tekula, ama kadənə̀nawwan aya aw. ²³ Ngaha azladza tadəgoɗah à akul Kristu kà ‘Aganay la abanay, banaw agatə̀y la abatə̀y.’ Kakəsaw gay anjata aw, kadaw la abatə̀ aw! ²⁴ Kà uwana bokuba habaga uwana awutsə̀d à uda la ləv zagəla la abà, dagay la tsə̀h la ahə̀n tsə̀rə̀h à gəl à agu kà, la kiya uwaga adəpaka vok la vud mas à waɗ anja Kona anja dza babay. ²⁵ Ama kəla kà say asa ɗgərpa mənɗga dadən, ɗgaha kà say azladza anja zamana uwanay takweska masla aya dadən. ²⁶ Bokuba uwana apakəhà vok la zamana anja Nuhu kà, kiya uwaga à uwana adəpaka vok babay la mavakay anja Kona anja dza.☆ ²⁷ La zamana uwatà azladza tazəw, tasə̀h, tazə̀b mis, tavə̀h azladəgam anjata à zil, tsə̀rə̀h à mavakay uwana Nuhu adà à kəslah iyaw à agu. Ama atà kà, tadzùgw tatak anik ɗikiɗiki tsə̀rə̀h à uwana mazlaha asà à waɗ azə̀hà atà ala aw.☆ ²⁸ Apakə vok la zamana anja Lot bay kà kità: Tazəw, tasə̀h, tasə̀kwə̀h, tadəwə̀h ala, tasləkə̀h tatak, ɗgaha tanə̀lāh azlagə̀y anjata. ²⁹ Ama la mavakay uwana Lot asà à uda la gudə̀n Sodom la abà kà, Zəzagəla aduw akəl à ahə̀n la zagəla uwana la abà, kadə̀h kà kadə̀h. Ngaha azaha

☆ **17:14** 17.14 3Musa 14.1-32 ☆ **17:26** 17.26 1Musa 6.5-8 ☆ **17:27** 17.27 1Musa 7.6-24

azladza ala gesina.✧ ³⁰ Adàpaka vok kalkal la uwaga la vuf mas à waŋ aŋa Kona aŋa dza babay.”

³¹ “Kiya uwaga babay la mavakay uwatà kà, dza uwana la gəl gày la afik kà, amiyaka kazlaŋa aŋha la kay kà, adàsa à ahəŋ kà mahəlay aw. Nŋaha babay kà, dza uwana la guf la abà kà, adàwul à mtəga babay aw. ³² Dzùgwàw lakəl aŋa mis aŋa Lot tsi. ³³ Dza uwana ayàh matəf sifa aŋha kà, adàziŋ ala, nŋaha dza uwana atùw sifa aŋha aw kà, adətəfəŋ uwaga. ³⁴ La dziriga gəpəh à akul: La vuf uwatà kà, azladza səla la kəslah tekula la afik kà, tekula tadəzəbay, tekula tadəsakal. ³⁵ Azlamis səla la vəl tekula la afik kà, tekula adəzəbay, tekula tadəsakal. ((³⁶ Aya kà, azlazil səla la guf tekula la abà, tekula tadəzəbay, nŋaha tekula tadəsakal.))” ³⁷ Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aŋha tanàv: “Sufəl, uwaga ma adàpaka vok ma lala?” Masla agòd à atà: “La slaka uwana tatak mamatsayga la ahəŋ la uwana azlakwatsamu taham gay à vok la abatà.”

18

Gay la gay la abà aŋa mis kuɖa atà la masla maɖàh seriya

¹ La lig la ahəŋ Yesu apəh à atà gay la gay la abà kà aŋa mapəhatàla kà masak à madəv kuɖa la tsəh ala la ahəŋ la maruw vok à ahəŋ aw. ² “Masla seriya la ahəŋ la gudəŋ anik ahoy guba aŋa Zəzagəla aw, nŋaha akəs gay aŋa dza babay aw. ³ La gudəŋ uwatà la abà babay kà, mis kuɖa anik la ahəŋ, asàh à waŋ à slaka aŋha la magòɖal: “Dàh à gi seriya la masla məzam gulo.” ⁴ Asik dəŋ masla seriya akwesàhal à gəl, ama la lig la ahəŋ adzùgw la gəl aŋha: ‘La dziriga kà, guba az à gi kà aŋa Zəzagəla aw, gəkəs gay aŋa azladza aw. ⁵ Ama lagwa kà, mis kuɖa uwanay atərəb gi ayigəla kà, gəɖàhla seriya aŋha nŋaha masla aŋa masàh à waŋ aŋa mawis à gi gəl à vok aya aw.’ ” ⁶ Kiya uwaga Sufəl Yesu agòd: “Tsənàw uwana masla seriya mawisiga uwanay agòd tsi. ⁷ Kətà zlà ma, Zəzagəla kà adàɖah dziriga à azlauwana atsatsàmàni atà aw, kagòɖaw takay? Adàɖah dziriga à azlauwana tanàval tatak mavakay la mahəŋay gesina. Nŋaha vok ahaməl kà atà babay aya. ⁸ Bà la dziri gəpəh à akul kà, adàɖah à atà dziriga la katskats. Tekedik ma, baŋa Kona aŋa dza adàsa à waŋ ma, adàbəz à maɖiŋal gəl à vok à gəl la vəɖah takay?”

Gay la gay la abà aŋa

zil Farisəya nŋaha la masla mazəb hadama

⁹ Uwana Yesu apèh gay la gay la abà uwanay kà, kà anja azladza anik, uwana tapakà gəl anjatà ala kà: ‘Anu azladza dziriga la huma Zəzagəla’, tagòd, tapəsèw azladza anik. ¹⁰ “Azladza səla tatsizlla kà mad madəv kudfa la mən gày Zəzagəla la aku. Anik zil Farisəya, anik uwanay masla mazəb hadama. ¹¹ Zil Farisəya atsizlla ala, adəv kudfa la kiya uwanay: ‘Sufəl Zəzagəla, kikay gəgod à ka, kà uwana gi kà, gi kiya azladza anik aw. Kà uwana atà kà: Azlaməna gəl, azlamawisiga, azlamabila! Zəzagəla, kikay gəgod à ka, kà uwana gi kà kiya masla mazəb hadama uwanay aw! ¹² Nğaha aya kà, asik səla gəkəs nəlay la kasukwa la tsəh, kəla tatak gulo uwana gəbəzal kà, gəvəhay tekula la gay anja makulo gesina.’ ¹³ Ama masla mazəb hadama atsizlla à fəta à awtəy, aslā kà madzək yewdi à zagəla aw, ama atatəsla gay ləv: ‘Sufel Zəzagəla gulo, vok ahama ka kà gi, à gi uwana gi masla tsakana!’ ¹⁴ Gəpəh à akul la dziriga kà, masla la uwana adà à mtəga la ləv sətakaga, à kà dza anik uwanay. Kà uwana kəla uwabeyuwi uwana azigən gəl anja kà tawulla à lig, nğaha kəla dza uwana awulla gəl anja à vədah kà, Zəzagəla adədalla à huma.”

*Azladza tasəhla azlabəza à slaka Yesu
(Mata 19.13-15; Mark 10.13-16)*

¹⁵ Azladza tasəhla azlabəza à Yesu à waŋ, kà masla anja mapis à atà gay à vok, nğaha azlaməna matapla la slaka anja taslāh atà məl à gəl. ¹⁶ Ama Yesu azàla atà la magoday: “Sàkəw azlabəza tasa à waŋ à slaka gulo, kavəraw atà ay aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà anja azlatsəhay azla-uwaga! ¹⁷ La dziriga gəpəh à akul: Kəla uwabeyuwi uwana akəs makoray anja Zəzagəla bokuba azlabəza uwanay aw kà, adàda à makoray Zəzagəla dīkidīki aw!”

*Kohana galepi gə
(Mata 19.16-30; Mark 10.17-31)*

¹⁸ Masiga anik anja azla Yahudiya anavà Yesu la magodal: “Məŋga, kak delga, mana à delga gədehəŋ, kà gi anja mabəzal sifa adəv à gay aw ma?” ¹⁹ Yesu agòdal: “Kà mana ‘Kak delga’, kagòd à gi ma? Dza delga la ahəŋ aw, say Zəzagəla kokudfa gəl anja pəra delga. ²⁰ Kasəl mapəhay uwana la wakità Zəzagəla la abà ay? Kada gəl gaw aw, kakəd dza aw, kada à gəl aw, kadfahà fida lakəl anja dza anik aw, nğaha zləkəw baba anjak la iyà anjak!”[☆] ²¹ Kohana agòd: “Uwaga kà, dagay la bəziga la uwana gekəs uwaga gesina.” ²² Uwana Yesu adatsən uwaga kà, agòdal: “Lagwa kà, tatak tekula atəm à ka kà à ahəŋ! Kəla tatak gesina

[☆] **18:20** 18.20 2Musa 20.12-16; 5Musa 5.16-20

uwana kakoray kà: Dàw ala, v à azlaməna kuɖa à uda gesina, ŋgaha sà à waŋ, kanəfa à gi, kadàbəz ləmana la zagəla!" ²³ Ama mok uwana kohana atsən uwaga gesina kà, aməts à ahəŋ la adi, kà uwana galepi. ²⁴ Uwana Yesu anəŋəŋ kà, adapak ləv kà, agòɖ: "Haɖfay gə, kà zlazladfa kà dza galepi aŋa mad à makoray Zəzagəla. ²⁵ Nuləm zlugumi aguwa à uda la afik lepiri, kà dza galepi aŋa mad à makoray Zəzagəla." ²⁶ Kiya uwaga azlauwana tatsəbal sləm kà, tadzəkà magoɖfay: "Tsa aŋa kità ma, uwa à uwana aslala vok aŋa mabəlay zlà ma uwa?" ²⁷ Yesu agòɖ: "La slaka azladza kà zlazladfa, ama la slaka Zəzagəla kà zlazladfa aw." ²⁸ Kiya uwaga Piyer agòɖal: "Tsənəŋ anu kà, mədasək tatak uwana à ahəŋ məkor gesina, kà manəf ka." ²⁹ Yesu agòɖ à atà: "Gəpəh à akul la dziriga kà, baŋa dza asək gəy aŋha à ahəŋ, à mis aŋha à ahəŋ, à azladedə aŋha ahəŋ, à azlababa aŋha à ahəŋ, à azlabəza aŋha à ahəŋ kà makoray Zəzagəla kà, ³⁰ dagay lakana la zamana uwanay adəbəz tatak aŋuvaw, ŋgaha la huma la gay aya kà, adəbəz sifa adəv gay aw aya!"

Yesu awulla gay aŋa mamətsay aŋha à tsəh

la mawul à uda aŋha kà maməkər

(Mata 20.17-19; Mark 10.32-34)

³¹ Yesu ahəl azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwatà à tsəh, ŋgaha agòɖ à atà: "Tsənəwwəŋ, aganay mədàda à Urusalima, kà uwana la abatà la uwana tatak uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aŋa mapəh à azladza tatsetsər adəgəɖ à afik, lakəl aŋa Kona aŋa dza. ³² Tadəkəs masla, tadəvə à ahəl aŋa azladza uwana azla Yahudiya aw, atà tadəkədaslal, tadətsakal magoɖahay à gəl la matafal slesliɖ à vok. ³³ Tadəzlabay la kurpi, tadəkəɖfay. ŋgaha la mahənay maməkər kà, adəwul à uda la mamətsay." ³⁴ Ama azlaməna matapla tatsənə godega aŋha aw, kà uwana godega aŋa gay uwatà kà, ahəɖatəŋ à adi, tasəl uwana Yesu apəh aw.

Yesu awura guləf ala

(Mata 20.29-34; Mark 10.46-52)

³⁵ Uwana Yesu azləbəz gudəŋ Yeriko kà, guləf anik madza madzay gə la gay tetəvi, atsatsəh tatak la abatà. ³⁶ Mok uwana atsənə dərəkəruk aŋa maham à ahəŋ dza uwana tadà à awtəy kà, katskats masla adzəkà manavay la magoɖfay: "Uwaga ma, mana ma aguwa ma?" ³⁷ Azladza tagòɖal: "Yesu, zil Nazaret la uwana ada à awtəy kiya uwaga la maham à ahəŋ dza la tsəh." ³⁸ Kiya uwaga adzəkà mawiyay la magoɖfay: "Yesu, Yesu, Kona aŋa David, vok

ahama ka kà gi.”³⁹ Ama azladza uwana taguwà à huma taslàhal mèl à gèl, “Dzà à ahəŋ titi!”, tagòɗɗal, ama azà kuda à zagəla la mawiyay aya: “Kona aŋa David vok ahama ka kà gi, gəgòɗ à ka!”⁴⁰ Kiya uwaga Yesu atsizilla à ahəŋ, “Sàwɗəla à waŋ!”, agòɗ à atà. Mok uwana tadàlla guləf à slaka aŋha, anavà guləf la gay ala:⁴¹ “Mana asa à ka, kà gəɗahəŋ ma?”, Yesu agòɗɗal. “Məŋga, asa à gi kà gənəŋla la yewdi gulo”, guləf awulàlla.⁴² La abatà: “Nəŋ ala, madiŋal gəl à vok aŋak adawur ka ala!”⁴³ Kiya uwaga, udak, anəŋla la kirim yewdi, ŋgaha anəfà Yesu la tsəh la mazləb Zəzagəla. Mok uwana maham à ahəŋ dza anəŋà uwaga kà, gesina aŋatà tazləbà Zəzagəla.

19

Yesu atà la Zase

¹ Mok uwana Yesu adada à gudəŋ Yeriko kà, aguwà à uda la huɗ gudəŋ la abà. ² Dza anik la ahəŋ, uwana sləm aŋha Zase la abatà, masla kà məŋga aŋa azlaməna mazəb hadama, ŋgaha galepi aya, ³ ayàh manəŋ Yesu. “Uwa à Yesu uwatà uwi?”, agòɗ, ama aslà aw, kà uwana maham à ahəŋ dza kà aŋuwaw, ŋgaha babay kà azigən aw, agòɗ à ahəŋ desl. ⁴ Ahàd à huma à gay la mahoyay, ahàd à gudəv à afik, ŋgaha kà masla aŋa manəŋ Yesu, uwana aguwà à awtày la tetəvi uwatà. ⁵ Ŋgaha mok uwana Yesu adabəz à tsəh aŋha kà, anəŋ à afik, agòɗɗal: “Zase, sà à vəɗfah katskats, kà uwana lakana kà, say gəda à mtəga aŋak!” ⁶ Katskats asà à vəɗfah, akəs Yesu la ahəl səla, kà mad à mtəga aŋha. ⁷ Uwana azladza gesina tanəŋà masla kà, taŋoŋùz à tsəh ala, tagòɗ: “Kakay ada mahən à mtəga masla tsakana ma?” ⁸ Zase asà à afik la huma aŋa Sufəl, agòɗɗal: “Sufəl, tenma aŋa ləmana gulo kà, gəvəh à azlaməna kuda à uda gesina. Ŋgaha aya, baŋa gəɗahə mawisiga à dza à vok la mahəl sili aŋha la kaskas kà, gəvəlla à iyaw à tsəh asik makər, ŋgaha aŋa magay maufaɗ la iyà aŋa sili aŋha!” ⁹ Yesu agòɗɗal: “Lakana kà mabəlay adasa à huɗ gày uwanay, kà uwana masla babay kà mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham, ndzer. ¹⁰ Kà uwana Kona aŋa dza asà à waŋ kà mayàh mabəl azlauwana tazàhla.”

Gay la gay la abà aŋa gursu aŋa luwàluwà (Mata 25.14-30)

¹¹ Yesu ahàd à huma à gay la mapəhatàla gay la gay la abà à azladza uwana tatsənà paŋaw aŋha. Bokuba uwana atà nekwa la Urusalima kà tagòɗ kà: ‘Makoray Zəzagəla kà apəhla vok ala la katskats la dazuwaya’, gəl aŋatà agòɗ. Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà

anik. ¹² Aganay à uwana apèh: “Gadamula anik, uwana la huf gày mənğa, ahàd à gudəŋ anik kərəkər kà mazuw sufəl la abatà, kà masla mawul à mtəga la lig la ahəŋ. ¹³ Uwana adày kà, azàllàh azlamagamza aŋha kulo dadəŋ, avàhà à atà gursu aŋa luwàluwà tekula tekula, agòd à atà: ‘Tsakàllàw la sili uwanay, tsərəh à mok uwana gədawul à waŋ.’ ¹⁴ Ama azlaməna gudəŋ aŋha tapəsəw masla, tasləl gay kà magoday kà: ‘Asa à anu dza uwanay aŋa magay sufəl lakəl gami aw’, tagòd. ¹⁵ Mok uwana adazuw sufəl kà, awul à waŋ à gudəŋ aŋha à abà. Nğaha azàlèh azlamagamza aŋha uwana avàhà à atà gursu aŋa luwàluwà kà aŋa matsakalla, asəl manərəz uwana tabəzalla à adi. ¹⁶ Kiya uwaga matera adà à awtày la magoday: ‘Sufəl, sili aŋak kà ayyà à tsəh sili kulo.’ ¹⁷ Sufəl agòdɔal: ‘Delga, kak magamza delga, bokuba uwana kagà dziriga la bəzi tatak la abà kà, gəf ka à ahəŋ lawan aŋa gudəŋ kulo.’ ¹⁸ Kiya uwaga masəla asà à waŋ: ‘Sufəl, sili uwana kavà à gi kà, gəbəzalla à adi zlo aya’. ¹⁹ Sufəl agòd à masla babay: ‘Kak babay, kak lawan aŋa gudəŋ zlo.’ ²⁰ Magamza anik asà à waŋ aya, agòd: ‘Sufəl, aganay sili aŋak, gəfafəd à makatsekatsa à abà, gəhadəŋ à ahəŋ. ²¹ Guba akəs gi kà kak, kà uwana kak dza dzaŋdzaŋga. Kà uwana tatak uwana kak kafà à ahəŋ aw babay kà, kazəbay, nğaha bə tatak uwana kak kasləka aw babay kà, katsəday.’ ²² Sufəl agòdɔal: ‘Kak magamza maksafərga. Paŋaw aŋak uwana kapèh, la uwana adəfahà à ka seriya à gəl. Iyay, kasəl kà gi dza dzaŋdzaŋga, nğaha gəzəb tatak uwana gəfà à ahəŋ aw, kagòd. Gətsəf tatak uwana gəsləkà aya bay aw, kagòd.’ ²³ Nğaha sufəl agòdɔal: ‘Kà mana kafà sili gulo à gày makal goder, naka mok uwana gədawul à waŋ kà, naka gəday, gəhəl sili la iyaw la tsəh la abatà aw ma?’ ²⁴ Nğaha sufəl agòd à azladza uwana la slaka aŋha: ‘Zəbàwwal gursu tekula uwaga la ahəl ala, vawla à dza uwana à vok akor sili kulo!’ ((²⁵ Atà tagòd: ‘Sufəl, masla kà sili kà kulo la ahəl ŋuwà!’)) ²⁶ ‘La dziriga’, gəpəh à akul: ‘Dza uwana akoray kà, tadəvalla à vok. Ama dza uwana akoray aw kà, bə bəziga uwatà aga la ahəl kà, tadədəvalla à ahəl ala aya! ²⁷ Ama azlaməna məzam gulo uwana la abanay, asà à atà kà gəkor atà aw kà, sawla atà à abanay à huma gulo, kədfaw atà la yewdi gulo’, sufəl agòd à azlamagamza aŋha”, kiya uwanay Yesu apèh.

*Yesu ada à huf Urusalima à abà
(Mata 21.1-11; Mark 11.1-11; Yuhana 12.12-19)*

²⁸ La mok uwana adapəh gay uwaga, Yesu adà à huma aŋa maham à ahəŋ dza kà mad à Urusalima. ²⁹ Mok uwana

tazlàbèz à Betfaze atà la Betaniya, nekwa la gudəŋ uwana gudəŋ kuvu tagodàl kà, aslèl azlaməna matapla sèla la slaka aŋha la huma, agòd à atà: ³⁰ “Dàw à gudəŋ uwaga à abà la huma aŋkul. Baŋa kadàbèzaw kà, kadànəŋaw bəzi ziwŋŋu mawadəŋ à ahəŋ gà, uwana dza adadza à afik didi aw. Dapèllàw, kadàsawla à waŋ à abanay. ³¹ Baŋa: ‘Kà mana kapəllaw mi’, dza agod à akul kà, ‘Sufəl gami awoyaŋ’, gòdàwwal!” ³² Uwana azlaməna masləlay taday kà, tanəŋà tatak gesina apakà vok bokuba uwana Sufəl apèh à atà. ³³ Mok uwana tapèl bəzi ziwŋŋu uwaga kà: “Kà mana kapəllaw bəzi ziwŋŋu uwaga mi?”, ³⁴ azladza aŋha tagòd à atà, “Sufəl awoyaŋ”, tagòd. ³⁵ Nŋaha tasèlla bəzi ziwŋŋu uwaga à slaka Yesu, atà tadàwal azlalukut aŋatà à lig, tadzà Yesu à afik. ³⁶ Mok uwana adadzəka maday, azladza tadàw azlalukut aŋatà à tetəvi à ama. ³⁷ La mok uwana tazlàbèzay à Urusalima, kà mad à ahəŋ la gudəŋ kuvu la afik kà, azlaməna matapla tahən ala la marabay gesina aŋatà, ŋgaha tazləbà Zəzagəla la kuda zləkkà, kà azlatatak nadzipoga uwana tanaŋəŋ gesina. ³⁸ Azla dza tagòd: “Delga kà Zəzagəla apis gay à Sufəl uwana à vok, atsa à waŋ la sləm aŋa Sufəl Zəzagəla! Lapiya la zagəla, ŋgaha mazləbay agay la Zəzagəla uwana la zagəla la afik.”^{*} ³⁹ Nŋaha azla Farisəya anik uwana la tataka maham à ahəŋ dza la abà tagòd à Yesu: “Məŋga, ‘Dzàw à ahəŋ titi’, gòd à azlaməna matapla la slaka aŋak!” ⁴⁰ Ama Yesu agòd à atà: “Baŋa: ‘Dzà à ahəŋ titi’, gəgod à atà babay kà, bà azlaakur babay kà tadzəka mawiyay babay!”

Yesu atuw lakəl aŋa Urusalima

⁴¹ Mok uwana Yesu azlàbèz à huɸ gudəŋ kà, adzəkà matuway à uwana adanəŋəŋ ⁴² la magodəy: “Agayŋa kak la gəl aŋak kasəl tatak uwana agay lapiya kà aŋak kà, naka kità aw. Ama lagonay kà adadza à ahəŋ kà bokuba nasiriga la huma yewdi aŋak. ⁴³ Kà uwana azlamavakay anik tadàsa, à waŋ à uwana azlaməna məzam aŋak tadəkəs à ka gay adi la kazlaŋa guvəl la ahəl, tadàtsak à ka à ama tadàtsah kà makalla gesina. ⁴⁴ Tadàzakala tetuwa kak la azləbəza aŋak, amiyaka bà akur tekula babay kà adəgəɸ à gəl aŋa anik aw, kà uwana awul à ka à gəl à mavakay uwana Zəzagəla asa à waŋ aŋa mazlak ka aw.”

Yesu la məŋ gəy Zəzagəla la aku

(Mata 21.12-17; Mark 11.15-19; Yuhana 2.13-22)

⁴⁵ Mok uwana Yesu adada à məŋ gəy Zəzagəla à agu kà, adzəkà makudəkàh azlaməna matsakalay à lag la aku.

46 Agòd à atà: “Aganay à uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

‘Gày gulo kà adagay kà gày madəv kuɖa, ama akul kà kada-pakawwanja kà tsakur aŋa azlaməna gəl.’”[☆]

47 Yesu atapàhla tatak à azladza la mən gày Zəzagəla la aku koksikoksi. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapàhla mapəhay à azladza, ŋgaha la azladza uwana masəl à atà gà, la gudəŋ uwatà la abà, tayàh makəs Yesu, kà makəɖay. 48 Ama taslà kà maɖàh dabaray uwana asà à atà maɖehəŋ aw, kà uwana azladza gesina kà, tafà sləm kà à masla la matsəbal sləm pəra.

20

*Ndzəɖa aŋa Yesu ma aguwa à wan ma ala la
(Mata 21.23-27; Mark 11.27-33)*

1 La vərđi anik Yesu atàpla tatak à azladza la mən gày Zəzagəla la aku, ŋgaha apəh à atà gay matsidəyga. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapàhla mapəhay ala, la azlamasiga aŋa azla Yahudiya 2 tasà à wan à slaka aŋha tagòɖal: “Pəhanula, la ndzəɖa ma uwala à uwana kaɖàhla azlatatak uwanay tak la? Uwa à uwana avà à ka tetəvi aŋa maɖàh azlatatak uwanay uwa?” 3 Yesu agòd à atà: “Gi babay kà, gənav à akul tatak tekula lagwa, wùlləwgəla suwan! 4 Uwa à uwana asləl Yuhana à wan kà maɖàh batem tak uwa? Zəzagəla ay, awma azladza takay?” 5 Ama atà tadzəkà mabay vok gay la tataka aŋatà la abà kà atà à atà, ŋgaha tagòɖ: “Baŋa məgod Zəzagəla la uwana asləl à wan, ‘Kà mana zlà ma kadiŋəwwal gəl à vok aw mi’, adəgoday. 6 Baŋa məgod: ‘Azladza la uwana tasləl à wan kà’, maham à ahəŋ dza uwana la abanay gesina tadətsah anu à gəl la akur aya, kà uwana tasəl kà Yuhana kà masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla kà mapàh à azladza ndzer.” 7 ŋgaha tawulàlla: “Anu kà, məsəl dza uwana asləl à wan aŋa maɖàh batem aw.” 8 La abatà Yesu agòd à atà: “Kətà kà, gi babay kà, gəpəhakulla ndzəɖa uwana gəɖàhla azlatatak uwanay babay zlà à ama aw.”

*Gay la gay la abà aŋa azlamagamza maksafər gà
(Mata 21.33-46; Mark 12.1-12)*

9 Kiya uwaga Yesu adzəkà mapəh gay la gay la abà uwanay à maham à ahəŋ dza: “Dza anik atsəb gày matavəruk aŋha, asàkla uwaga la azlamagamza aŋha la ahəl, ŋgaha adà aŋha kərkər à gudəŋ anik, asàf la abatà.”[☆]

¹⁰ Mok uwana adasal kà, aslèl dza aṅha à azlamagamza à tsəh, kà mavàl humà mahənay aṅa tatak guf aṅha. Ama mok uwana azlamagamza tanəṅəṅ kà, tazlàbal, ṅgaha takudək la ahàl deyday. ¹¹ Bə gotənanə aslèl dza anik aya. Ama atà tazlàb à gəl, ṅgaha tatsəkəkal magodəhay à gəl, la makudəkay la ahàl deyday babay. ¹² Aslèl dza anik kà mamakər aya. Ama tatsàh, tadəhal amik à vok, ṅgaha tamèl à tetəvi à tsəh. ¹³ Dza aṅa guf matavəruk agòd: ‘Mana à uwana gədehəṅ lagwa zlà ma?’, agòd la gəl aṅha, ‘Gəsləlla à atà bəzi gay ləv gulo, zlahaw kà, tadàsləkaw masla.’ ¹⁴ Ama mok uwana tanəṅà masla, azlamagamza tatsatsəl vok gay kà atà à atà, tagòd: ‘Masla la uwana masla mazuw gày, sàw à wəṅ katskats, məkəɸ pəra, anu mədàbəd à mazuw gày à gəl!’ ¹⁵ Tadùw à uda la guf la abà, takəɸ.”

“Ama kakay dza aṅa guf matavəruk adəfahatəṅ à vok ma? ¹⁶ Adàsa à wəṅ adəkəɸ azlamagamza maksafərga uwaga gesina, ṅgaha adàvə guf à ahàl aṅa azladza anik uwana tadəvəhal mahənay aṅa matavəruk la kaslà uwana asal gesina.” Ama mok uwana tatsənà uwaga tagòd: “Kiya uwaga apakà vok aw!” ¹⁷ Ama Yesu anəṛəz atà la magodəy: “Uwanay tatsetsər, ma mana asal mapəhla ala tak ma? ‘Akur uwana azlaməna maṅal gày tapəsəw kà,

Masla la uwana adagay akur mawəɸ gày gesina.’[☆]

¹⁸ Kəla dza uwana atəɸ à akur uwanay à afik kà adəkəlahla. Ama baṅa akur uwanay la uwana atəɸ à dza à gəl kà, aslèrəɸəṅ ala kədənna.”

¹⁹ Azlaməna mapəhla mapəhay ala la azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla tayàh kà makəs Yesu la kaslà uwatà. Ama guba akəs atà kà maham à ahəṅ dza, kà uwana tasəl kà apəh gay la gay la abà uwaga kà lakəl aṅatà.

*Mapəl hadama à məṅ sufəl aṅa azla Rom
(Mata 22.15-22; Mark 12.13-17)*

²⁰ Kiya uwaga kà mabəz à Yesu à tsəh kà, azlaməṅga taslèl azlaməna matsəb sləm, uwana tapakà gəl aṅatà ala kà bokuba azladza dziriga, awkà bokuba azlaməna matsəb sləm pəra aw, kà mabəzal à tsəh la gay mawisiga uwana la abà, atsà à wəṅ la gay aṅha la awtəy amiyaka tekula, ṅgaha kà atà aṅa mav masla à ahàl aṅa azlaməna makoray. ²¹ Kiya uwaga tanəval à gay ala la magodəy: “Məṅga, məsəl kà uwana kapəhay, la uwana katapla à azladza, kà dziriga, ṅgaha babay kà kakəsani dza makasay aw, ama la dziriga, la tetəvi aṅa Zəzagəla à uwana katapla à azladza. ²² Anu

[☆] 20:17 20.17 Mahabay 118.22

ma tetøvi la ahəŋ, kà mapəl hadama gami à məŋ sufəl Zəsar ay, awma mapəhay gami avà à anu tetøvi aw kəlay?"
 23 Bokuba uwana Yesu asəl dəmfem aŋatà kà, agòd à atà:
 24 "Pèhàwğəla akur sili uwatà dadəŋ tsi", agòd à atà. "Gəl la sləm uwanay ma aŋa uwa, la sili uwanay la afik uwa?", agòd à atà. Tagòdal: "Aŋa Zəsar." 25 Kiya uwaga Yesu agòd à atà: "Kità kà, pèlāw à məŋ sufəl Zəsar tatak uwana aŋha, ŋgaha pèlāw à Zəzagəla uwana aŋha suwaŋ!" 26 Kiya uwaga kà, tabèz à gay à tsəh kà makəsla masla aw, kà uwana gay aŋha uwana apəh la huma maham à ahəŋ dza kà mawisiga la abà aw, ləv avəl atà à gay kà mawulla gay à uda aŋha, tadzà à ahəŋ titi.

*Manavay lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay
 (Mata 22.23-33; Mark 12.35-37)*

27 Kiya uwaga azladza anik la tataka azla Sadukiya la abà, atà uwana: 'Mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw', tagòd, tasà à waŋ à slaka Yesu kà manaval: 28 "Məŋga, aganay uwana Musa apəh: Baŋa dza aməts à mis ala kokuda maβəz bəzi kà, say deda aŋha azəb mis aŋha à uda la gày kuda, ŋgaha atsizlla ala tsəhay aŋha ala.☆ 29 Azladza la ahəŋ atà mədfəf la azladedə aŋatà. Magolga gə azəb mis, amətsal akəlla ala kokuda maβəz bəzi. 30 Deda masəla ŋgaha mamakər tazəb mis uwaga à uda la gày kuda. 31 Kiya uwaga tazəb tsərəh à mədfəf nna gesina. Gesina aŋatà tamətsələn ala kokuda maβəz bəzi la mis uwaga. 32 Uwana uwaga adada à lig kà, mis aməts bay suwaŋ. 33 Ŋgaha ma la vuđ mawul à uda la mamətsay, ma mis ma adəgədfay ma à uwa, tsa atà gesina aŋatà kà tazəb uwa?"

34 Ŋgaha Yesu agòd à atà: "Azladza aŋa zamana uwanay la uwana tazəb vok. 35 Ama azlauwana Zəzagəla adətsa-tsamani atà kà maβəz à sifa adəv gay aw, tadəwul à uda aŋa madz à ahəŋ la sifa uwana adədəv gay aw kà, atà kà, tadəzəb vok aya aw. 36 Kà uwana la dziriga gə kà, tadəmətsay aya aw, tadəpakahay kà bokuba azlamalika, ŋgaha tadəgəhay azlabəza aŋa Zəzagəla, à kà uwana tawul à uda la mamətsay kà madz à ahəŋ la sifa. 37 Iyay, lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay kà, Musa apəh lakəl aŋha la wakità la abà la paraka:

"Sufəl Zəzagəla gulo, Zəzagəla aŋa Abəraham, Zəzagəla aŋa Isak, ŋgaha Zəzagəla aŋa Yakuba bay."☆

38 Zəzagəla kà Zəzagəla aŋa azlamazimnekid aw, ama aŋa azladza uwana la sifa, kà uwana tatak gesina uwana la sifa kà aŋha." 39 La kità kà, uwana tatsən uwaga kà, azlaməna

mapàhla wakità aña mapəhay ala tagòf: “Məŋga, uwaga kà lela kapəh.” ⁴⁰ Kà uwana taslà manaval gay aya aw.

*Kristu atà la David
(Mata 22.41-46; Mark 12.35-37)*

⁴¹ Yesu agòf à atà: “Kakay tagòfay kà Kristu kà Kona aña David ma? ⁴² Kà uwana David la gəl aña kà agòf à wakità aña Mahabay la abà kà:

“Sufəl Zəzagəla agòf à Sufəl gulo:

Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl

⁴³ tsəràh à uwana gəbək à ka azlaməna məzam aňak à tsəh asik!”[☆]

⁴⁴ Tsa baña David la gəl aña kà azàlalla Sufəl ma, kakay apək kona aña ma?”

“Dahàw hanjëli kà azla Farisəya la azlaməna mapàhla wakità

*mapəhay ala”, Yesu agòf
(Mata 23.1-36; Mark 12.38-40)*

⁴⁵ Mok uwana maham à ahəŋ dza atsəbal sləm kà, Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aña: ⁴⁶ “Dahàw hanjëli kà azlaməna mapəhla wakità mapəhay ala kà uwana atà kà, asa à atà mauguzahay la azladawara məŋga məŋga gə la vok, kà mapapatla dza. Nğaha asa à atà kà azladza tasukw atà kà la azlabarama uwana la ama mahamay dza la abatà, asa à atà madza madzay kà la slaka teraňa la gày madəv kudfa la aku, nğaha aya asa à atà madza madzay kà la slaka delga la tatak may lakəl. ⁴⁷ Atà kà, azlaməna mazaw azlamis kudfa à uda aya, nğaha asà à atà mavakàh à madəv kudfa à abà la slaka madəv kudfa. Atà kà tadàbəzal seriya kà dzanđzanğa.”

21

*Mav tatak à Zəzagəla aña mis kudfa
(Mark 12.41-44)*

¹ Yesu anəŋ à slələf à gəl kà, anəŋà azlagalepi uwana tawàts sili à sahar aña ofərand à abà la məŋ gày Zəzagəla la aku. ² La abatà bay kà anəŋà mis kudfa kudfaga uwana awìts kalamay səla à abà la abatà la ləv tekula. ³ Yesu agòf: “La dziriga, gəpəh à akul kà, mis kudfa uwanay kà avà kà aduwa azladza anik uwanay gesina. ⁴ Azladza uwanay tavà kiya uwanay kà, kà uwana adabaday la slaka aňatà, ama mis kudfa uwanay kà, azəb à uda kà uwana agə la ahəl aña madzadzarlə gəl aña gesina.”

☆ 20:43 20.43 Mahabay 110.1

*Yesu apəh gay makal mənəy gày Zəzagəla à ahəŋ
(Mata 24.1-2; Mark 13.1-2)*

⁵ Azladza anik tapəh lakəl aŋa mənəy gày Zəzagəla kà ahəf. 'Madfahala vok à uda gà, la azlaakur delga delga gà', tagòf, 'Ŋgaha la azlatatak anik anik uwana tavàh à Zəzagəla.' Yesu agòf à atà: ⁶ "Mavakay adàsa à waŋ, kà azlaakur uwanay adàdza à ahəŋ kiya uwanay aw, amiyaka bà akur tekula adàgəfal à gay aw, tadàbazlah à ahəŋ gesina."

Azlamatəərbay uwana adəpahla madəv gay gudəŋ à vok ala

(Mata 24.3-14; Mark 13.3-13)

⁷ Kiya uwaga tanəval à gay la: "Məŋga, mbà à tatak uwaga adəpaka vok ma? Tatak ma uwala à uwana adəpəhanula zlà?"

⁸ Kiya uwaga Yesu agòf à atà: "Dahàw haŋkəli, dza apapat akul aw, kà uwana azladza aŋuvaw tadàsaha à waŋ la sləm gulo, à uwana 'Anu azlakristu. Lagwa kà, kaslà aŋha la uwanay adàsa à waŋ lagwa', tadəgodəy. Ama kadənəfaw atà aw. ⁹ Baŋa kadətsənaw gay lakəl aŋa guvəl, la azlamawiyay aŋha kà, ləv adəval akul à gay aw, kà uwana uwaga kà say leri apaka vok dadəŋ, ama uwaga kà makəf gəl à ahəŋ aŋa gudəŋ à vok dadəŋ aw." ¹⁰ Kiya uwaga agòf à atà: "Azladza tsəhay anik tadəpa guvəl la azlatsəhay anik, ŋgaha makoray anik adəpa guvəl la makoray anik. ¹¹ Azlamabəlak à vok aŋa kutso adəgahay la ahəŋ aŋuvaw, dūvats la azlamay, la matəərbay adəgahay la ahəŋ la azlaslaka anik anik. Azlatatak guba, la azlanadzipo məŋga tadàsa à ahəŋ la zagəla."

¹² "Ama kà uwaga aŋa mapak vok gesina kà tadəkasaah akul, tadətsərekwah akul tadətəərbəbah akul la azlagəy madəv kudfa la aku, ŋgaha tadəwats akul à danay, tadəbayəh akul à huma aŋa azlasufəl, ŋgaha à huma aŋa azlalawan kà gi. ¹³ Uwaga la uwana adəvə à akul tetəvi kà maz sayda gulo. ¹⁴ Lagwa kà, gədfawaŋ à afik la ləv aŋkul la tsəh kà akul aŋa magogotsay kà aŋa mahəl à ahəŋ aw. ¹⁵ Kà uwana gi la gəl gulo la uwana gədəguway la paŋaw aŋkul la awtəy, kà mav à akul matsihila kà masla məzam aŋkul aŋa maməl akul gəl à ahəŋ aw. ¹⁶ Tekedika kà, bà azlababa aŋkul, la azladedə aŋkul dardarga, ŋgaha la azlaslawda aŋkul la uwana tadətsərkwah akul. Ŋgaha tadəzah sifa aŋa azlaanik aŋkul ala aya. ¹⁷ Azladza gudəŋ à vok gesina tadəpəsew akul kà uwana kawoyaw gi. ¹⁸ Ama bà la uwaga kà, amiyaka bà aŋidz takasagəl aŋkul tekula babay kà adəzila aw. ¹⁹ La matsizlla à ahəŋ lela aŋkul la uwana kadəbəzaw à sifa aŋkul."

*Yesu apəh gay makal Urusalima à ahəj
(Mata 24.15-21; Mark 13.14-19)*

²⁰ “Mok uwana kadənəjaw azlaməna guvəl tadəkəs gay à Urusalima à adi kà, sèlāw kà nekwa: ‘Takal à ahəj adəgay’, kadəgodfaw. ²¹ Kiya uwaga azlauwana atà la Yahudiya kà, tadəhoy à gudəj à afik. Nğaha azlauwana tadəgay la huɸ aɸa Urusalima kà, tadəza vok, nğaha azlauwana la lig gà la uda kà, tadàda à abà aya aw. ²² Ama azlamavakay uwaga kà azlamavakay aɸa seriya la mazay, ama kà magəɸ uwana à afik tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà.* ²³ Nğərpa adəgay la azlamis uwana la bəza la huɸ, la azlauwana bəza vərna aga à atà la ahəl la mavakay uwaga, kà uwana matərəbay la mapak ləv aɸa Zəzagəla adəpəhla vok ala la tataka azlatsəhay uwanay la abà. ²⁴ Tadəkəɸah atà la katsakar, tadəpakah atà ala kà azlamayà la tataka azlatsəhay gudəj à vok la abà. Azladza uwana azla Yahudiya aw, tadəhabah Urusalima à tsəh tsəràh à uwana kaslà aɸatà adədəv à gay.”

*Mas à ahəj aɸa Kona aɸa dza
(Mata 24.29-31; Mark 13.24-27)*

²⁵ “Azlamasəlay, la azlanadzipo anik anik la afats la abà, la təla la abà, la azlatsetsiliɸ, nğaha la kutso la abà adəgay la ahəj. Gudəj à vok adəgay la mazaw la gel la abà, gəl adəkəɸ atà à vok kà mahohumay aɸa magarɸsay aɸa azladərəv.* ²⁶ Azladza tadəməts à gay kà nğərpa uwana adəpaka vok la kutso la abà la vəɸah, kà uwana azlandzəɸa uwana la zagəla tadəbələk à vok. ²⁷ Kiya uwaga kadənəjaw Kona aɸa dza atsa à ahəj la habaga zagəla la abà, la mazləbay, nğaha la maslay gesina.* ²⁸ Mok uwana azlatatak uwaga tadədzəka mapakàh vok kà, dzərədəkàw vok ala, tsizllāw gəl ala la matsizlla à ahəj lela, kà uwana mabəlay aɸkul kà nekwa.”

*Uwana gudəv apəhla ala
(Mata 24.32-35; Mark 13.28-31)*

²⁹ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwanay: “Nərəzāw gudəv la azlaahəɸ anik anik gesina tsi. ³⁰ Baɸa kadənəjaw azlababasl aɸatà tadzəka maɸay kà, sèlāw kà madara kà nekwa. ³¹ La kità babay, mok uwana kadənəjaw azlatatak uwaga tadədzəka vok kà, sèlāw kà, makoray Zəzagəla kà nekwa atsa à waɸ. ³² La dziriga, gəpəh à akul: Zamana uwanay adədəv à gay dadəj kà mapak vok aɸa azlatatak uwaga aw. ³³ Zagəla la kutso tadədəv à gay, ama gay gulo kà, adədəv à gay aw.”

* **21:22** 21.22 Hosəya 9.7 * **21:25** 21.25 Yesayya 13.10; Yoyel 2.31 * **21:27** 21.27 Daniyel 7.13

Nèhàwla gəl ankul

³⁴ “Nèhàwla gel ankul! Kà gəl aña makad akul à vok lakəl aña tatak masay, la tatak may, la azlatatak aña gudəŋ à vok uwanay aw! Tsa baña kità aw kà, mavakay aña seriya adàsa à waŋ adàgoruh akul. ³⁵ Kà uwana mavakay uwatà kà, adàsa à waŋ kà bokuba makəs tatak aña kəda kəfu à uwana adàsa azladza à gudəŋ à vok à gəl. ³⁶ Dzàw à ahəŋ la adi, dèwàw kuɗa la kaslà gesina, kà akul aña maβəz ndzəɗa kà matəf uwana la gay ala atsa à waŋ gesina, ŋgaha kà akul aña matsizilla à ahəŋ dzawwa la huma aña Kona aña dza.”

³⁷ Tekedika la afats kà, Yesu atàpla tatak à azladza la məŋ gày Zəzagəla la aku, ama la mokokhu gà kà, ahàd, ahən à gudəŋ uwana afik: ‘Gudəŋ kuvu’, tagòɗal. ³⁸ Maham à ahəŋ dza gesina asà à waŋ la bəŋ la zay la tsəh kà matsəbal sləm la məŋ gày Zəzagəla la aku.

22*Azlamasiga takəs sawaray kà makəs Yesu*

(Mata 26.1-5; Mark 14.1-2; Yuhana 11.45-53)

¹ Mok uwana uwaga adada à lig kà, madəvaday aña Pain uwana kokudà tatak maməsləŋ ala, à uwana tazalalla Paska agay nekwa.* ² Kiya uwaga azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ŋgaha la azlaməna mapəhla mapəhay ala tayəh dabaray kà makəɗ Yesu, ama guba akəs atà kà maham à ahəŋ dza.

Yudas adàɗah vok à ahəŋ kà mav Yesu à ahəl aña azlamasiga

(Mata 26.14-16; Mark 14.10-11)

³ Kiya uwaga seteni aguwà la Yudas uwana la abà, tazàlalla Iskariyot, tekula aña azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla. ⁴ Ŋgaha masla ahàd kà matsən vok gay la azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməŋga aña azlaməna manəŋla məŋ gày Zəzagəla, kà mav à atà Yesu à ahəl. ⁵ Taràb məŋga, “Mədàv à ka sili!”, tagòɗal. ⁶ Yudas akəs la ahəl səla, ayəh tetəvi kà maf à atà Yesu à ahəl kokudà matsənəŋ aña maham à ahəŋ dza.

Yesu adàh tatak may aña Paska à ahəŋ

(Mata 26.17-25; Mark 14.12-21; Yuhana 13.21-30)

⁷ Kiya uwaga mavakay aña Pain uwana kokudà tatak maməsləŋ ala, uwana azladza takàɗah magadzaw adada à abà. ⁸ La kità, kà Yesu asləl azla Piyer atà la Yuhana la magoɗ à atà: “Dàw, kadàɗahaw anu tatak aña madəvaday Paska à ahəŋ, kà anu aña mazuway!” ⁹ “Lala asà ka

* 22:1 22.1 2Musa 12.1-27

məday aŋa madəhəŋ à ahəŋ la?" tagòfal. ¹⁰ Nŋaha agòd à atà: "Mok uwana kadabəzaw à huđ gudəŋ à abà kà, kadàgagamaw la dza uwana iyaw lakəl la tuguzl gà. Danəfàw masla à gày uwana à abà, adàda à abà. ¹¹ Nŋaha kadàgòcfaw à zil gày: 'Məŋga anav gày, uwana adàzuw tatak may aŋa Paska la aku, la azlaməna matapla la slaka aŋha la slaka aŋak.' ¹² Kiya uwaga adəpəhakulla gày madəhəŋ à ahəŋ gà uwana lakəl aŋa gày anik la afik, nŋaha kà la abatà la uwana kadàcfahaw tatak may à ahəŋ." ¹³ Mok uwana taday kà, tabəz à tatak à gəl gesina bokuba uwana Yesu apəh à atà, nŋaha tadzəkà madfàh vok à ahəŋ kà aŋa madəvaday Paska.

Tatak may tsikasla

(Mata 26.26-30; Mark 14.22-26; 1 Korintiya 11.23-25)

¹⁴ Mok uwana kaslà adaslay kà Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tadzàh à tatak may à adi, ¹⁵ Yesu agòd à atà: "Gəwoyaŋ kà bà mawoyay kà mazuw tatak may aŋa Paska uwanay anina dadəŋ, kà gi aŋa mas nŋərpa. ¹⁶ La dziriga gəgòd à akul: Tetuw gədàzuway aya aw, tsəràh à uwana adàgay magəd à afik gà la makoray aŋa Sufəl Zəzagəla dadəŋ." ¹⁷ Azəb kətsaw à ahəl la tatak masay gà, "Kikay", agòd à Zəzagəla, "Kəsàw kətsaw uwanay, kaslawwaŋ à vok à gay la tataka aŋkul la abà. ¹⁸ Kà uwana la dziriga gəpəh à akul kà, gədàsa iyaw matavərək uwanay aya aw, say la makoray Zəzagəla."

¹⁹ Nŋaha azəb kaf, "Kikay", agòd à Zəzagəla, atsakəŋ ala, avà à atà la magòd à atà: "Uwanay kà vok gulo ((uwana mavày gà kà aŋkul. Dahàw uwanay kà gi aŋa mawul akul à gəl." ²⁰ La lig aŋa mazuw tatak may à gay la ahəŋ kà, avà à atà kətsaw iyaw la tatak masay la abà, agòd à atà: "Kətsaw uwanay kà, kətsaw makəs vok slawda mawga la aŋiz gulo, uwana masokw à vəfah gà kà aŋkul.))"*

²¹ "Ama aganay à dza uwana adàta à gi kaf à gəl mədatsəp vok à ahəl à tatak may à abà anu səla.* ²² Ndzer, Kona aŋa dza adàdiy aŋha bokuba uwana tatsətsər à wakitə Zəzagəla à abà, ama nŋərpa la dza uwana atal kaf à gəl, avà à ahəl aŋa azladza!" ²³ Nŋaha azlaanik uwanay tadzəkà manavəh vok kà atà kà atà: "Uwa à uwana adzugw madfàh tsəhay gà uwaga la tataka gami la abà uwa?", tagòd.

Uwa à məŋga gà uwa?

²⁴ Mabay vok gay atsizilla ala la tataka aŋa azlaməna matapla la abà, kà masəl dza uwana azlayla magay məŋga

aŋatà. ²⁵ Yesu agòd à atà: “Azlasufəl aŋa gudəŋ à vok takor azladza aŋatà, azlaməna ndzəda lakəl aŋatà babay asa à atà kà tazala à atà ala azladza delga. ²⁶ Ama akul kà, kiya uwaga aw. Məŋga gà la tataka aŋkul la abà kà apakay kà masla mazəb kiwa. Ŋgaha masla makor akul aya kà, agay kà bokuba masla mazəb akul dagum. ²⁷ La dziriga, ma dza ma uwala à uwana məŋga tak la? Uwana adza madzay la tatak may lakəl ay, awma uwana atsak tatak may à azladza, adàha à atà ala ay. Ŋoda à gi kà, dza uwana la tatak may lakəl, la uwana məŋga gà. Ama gi kà gi la ahəŋ la tataka aŋkul la abà koksikoksi bokuba masla madəhakulla tatak may. ²⁸ Akul kà akul la ahəŋ la gi koksikoksi la ŋgərpa gulo la abà. ²⁹ Ŋgaha bokuba gi, uwana Baba afa à gi à makoray aŋha à abà kà, gi babay kà gədàfa à akul à makoray à abà suwaŋ. ³⁰ Kà akul aŋa mazuway la masay tatak la table gulo la afik la makoray gulo, ŋgaha kadàdzahaw madzay la azlakursi sufəl la afik kà madəh seriya à azlatsəhay kulo gəl aŋha səla aŋa Isərayel à gəl.”

Yesu apəh gay fida aŋa Piyer à ahəŋ

(Mata 26.31-35; Mark 14.27-31; Yuhana 13.36-38)

³¹ Yesu agòd à Səmon: “Səmon, Səmon, tsənəŋ tsi: Seteni adanav tetəvi kà magodzal ka kà, bokuba uwana tasəh tatak kà mavəh azlatafər gà ala la fofulo delga gà. ³² Ama gi kà gədəv kudə kà aŋak Piyer, kà madiŋal gəl à vok aŋak aŋa maruw vok à ahəŋ aw, ŋgaha kà pəra aŋa kadàwul à tetəvi à tsəh kà, dādžərəfàhà azladedə aŋak ala gesina!” ³³ Piyer agòdal: “Sufəl, gi kà dğəgəf à uwali gəgəf aw, amiyaka à daŋay, amiyaka tadəkəf ka, kà gi kà, gi nekwa kà mamətsay la slaka gà à anu səla.” ³⁴ Ama Sufəl Yesu agòd à Piyer: “Tsənəŋ Piyer, lakana kà mewgdzagalaŋ adawiyay dadəŋ aw, kà magədfay aŋak kà kasəl gi aw asik makər.”

Sili, kiwa, ŋgaha katsakar

³⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “La mok uwana gəsləl akul kokudə sili, kokudə kiwa, kokudə kwimik ma, kanəwkudə aŋa tatak takay?” “Awaŋ, mənəkudə aŋa tatak aw”, tagòdal. ³⁶ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Lagonay kà, kiya uwatà aya aw, dza uwana sili aŋha la ahəŋ kà, ahəl, dza uwana kiwa aŋha la ahəŋ kà azəb, ŋgaha dza uwana katsakar aŋha la ahəŋ aw kà, aduw dəbdəbi aŋha ala kà masukw katsakar. ³⁷ Kà uwana la dziriga kà tatak uwana tatsetsər lakəl gulo kà say agəf à afik, 'Masla kà, tatugwla la azlaməna tsakana.'[☆]

La haday kà, uwana tatsetsèr lakèl gulo kà adagəf à afik.”
³⁸ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagòfal: “Sufəl, katsakar səla la uwanay ma diga aw takay?” Yesu agòf à atà: “Diga uwà gà.”

Yesu adəv kuɖa la Getsemane
 (Mata 26.36-46; Mark 14.32-42)

³⁹ Bokuba uwana zagəla aŋa Yesu, asà à uda, adà aŋha à gudəŋ kuvu à afik. Azlaməna matapla la slaka aŋha tanəfà la tsəh. ⁴⁰ Mok uwana tabəz à slaka uwatà à abà kà: “Dəvəw kuɖa kà akul aŋa matəf à mapapatay à abà aw!”, agòf à atà. ⁴¹ Masla azà à atà vok la vok ala, zad daməl akur, akədèf à ahəŋ, adəv kuɖa. ⁴² “Baba, baŋa asa à ka kà, zà kətsaw ŋgərpa uwanay ala la slaka gulo. Ama kadahaŋ kà mawoyəŋ gulo aw, say aŋak!” ((⁴³ Kiya uwaga malika asà à ahəŋ la zagəla adzərəɖəŋ ala. ⁴⁴ Adəv kuɖa la mazaw la gəl məŋga, aməts à madəv kuɖa à abà tsərəh à uwana aŋuf anəɖal à adi ala, vikuza bokuba aŋiz.))
⁴⁵ Mok uwana adadəv madəv kuɖa à gay kà, asà à waŋ à slaka azlaməna matapla aŋha, aɖəz atà à gəl, kà atà la madzəhal aŋa mazaw la gəl la abà. ⁴⁶ Agòf à atà: “Kà mana kadzəwhal ma? Səw à afik dəvəw kuɖa, kà akul aŋa matəf à mapapatay à abà aw.”

Makəs Yesu
 (Mata 26.47-56; Mark 14.43-50; Yuhana 18.3-11)

⁴⁷ Uwana Yesu aləg la mabadma la abà kà, maham à ahəŋ dza azlaŋal, atà la azla Yudas, tekula aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla, uwana tatəpəhla tatak la slaka aŋha. Tazà vok à awtəy à slaka Yesu. ⁴⁸ Ama Yesu agòfal: “Yudas, la makəs gi à vok la uwana kaduw Kona aŋa dza ala takay?” ⁴⁹ Mok uwana azladza uwana la Yesu tanəŋà uwaga adzəkà vok kà, tagòfal: “Sufəl, mətsəf à atà kuda à gəl la katsakar ay?” ⁵⁰ Tekula la tataka aŋa azlaməna matapla la abà adəf magamza aŋa madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, anətsal sləm lakèl ala. ⁵¹ Ama Yesu avərə gay: “Səkəw uwaga, digiya”, agòf à atà. Yesu adəbani sləm aŋa dza uwatà awurəŋ ala.

⁵² Kiya uwaga Yesu agòf à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməŋga aŋa azlaməna manəŋla gəy Zəzagəla, ŋgaha la azlamasiga: “Kasəwwəŋ kà makəs gi la azlakatsakar la azlaazəva la ahəl, bokuba gi masla nabəra ŋuwà? ⁵³ Tekedika kəla mavakay kà, məgəh anina la məŋ gəy Zəzagəla la aku, uwala katəpəw gi ahəl à vok aw. Ama uwanay kà adagay kà kaslə aŋkul, la ndzəɖa aŋa mələs.”

“Gəsəl Yesu aw”, Piyer agod

(Mata 26.57-58,69-75; Mark 14.53-54,66-72; Yuhana 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Takàs Yesu, tadàlla à mtəga aña mənə madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla; Piyer anəfà à atà la tsəh zadamma. ⁵⁵ La mok uwatà kà, anasl la ahənə, tavàts akàl à kodal à abà, Piyer adzà madzay la slaka azladza uwana la akàl la adi. ⁵⁶ Masla sləray misga tekula anəñà Piyer adzà à akàl à adi, atsəkàl yewdi à gay la magodəy: “Zil uwanay babay kà tauguzàh atà səla.” ⁵⁷ Ama Piyer adəhà fida: “Gəsəl masla aw, gəgod à ka, mis!” ⁵⁸ Zweg la huma la gay dza anik anəñəñ, agòdal: “Kak babay kà, kak tekula añaatà.” Ama Piyer agòd à dza uwaga: “Awanə, gi tekula añaatà aw.” ⁵⁹ Mok uwana tasəfəni kà, dza anik awasləñ à afik la magodəy: “Ndzer, dza uwanay kà tauguzàh atà səla, masla babay kà zil Galili.” ⁶⁰ Ama Piyer agòd: “Kona, gəsəl uwana asa à ka mapəhay aw!”, uwana taləg la mavats gay la abà kà, mewgdzagalanə awiyà. ⁶¹ Sufəl Yesu agòla vok, anəñà à Piyer à adi, ŋgaha awùl à Piyer à gəl, à gay aña sufəl uwana apəhal à vok à abà uwarà: ‘Gurayña mewgdzagalanə adawiyay lakana kà asik makər kà, kadəgodəy kà, kasəl gi aw.’ ⁶² Piyer asà à uda atùw la iyaw tugwi.

Tadala Yesu à huma seriya aña azla Yahudiya

(Mata 26.67-68; Mark 14.65)

⁶³ Azladza uwana tanəñla Yesu takədàslal, ŋgaha tazlāb. ⁶⁴ Tawədàl lukut à yewdi à ama, tanəval: “Uwa à uwana adəd kà tak uwa? Səl zlà!” ⁶⁵ Ŋgaha tatsəkàl azlamagodəhay anik anik à gəl aya. ⁶⁶ Uwana məl adawula kà, azlamasiga aña azla Yahudiya, la azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapəhla mapəhay ala, tahamà gay à vok, ŋgaha tadàla Yesu à huma à azlaməna sawaray añaatà ⁶⁷ la magodəy: “Baña kak Kristu kà: Pəh à anu!” Ama Yesu agòd à atà: “Gədapəh à akul bay kà, kafəwwal sləm aw, ⁶⁸ à bà gənava à akul à manavay tekula bay kà, kawullaw gi ala aw. ⁶⁹ Ama dagay lakana Kona aña dza adza madzay la ahəl kaf aña Baba Zəzagəla lakəl, uwana Zəzagəla adahama ala ndzəda gesina.” ⁷⁰ Gesina añaatà tagòd: “Lagwa zlà ma, kak Kona aña Zəzagəla ay?” Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Iyay, kiya uwana kagodəw kà, gi masla!” ⁷¹ Kiya uwaga tagòd: “Lagwa kà, møyàh azlaməna sayda aya zlà ma aw. Anu la gəl gami kà, məda-tsənəñ pañaw aña adagay.”

23

Yesu la huma Pilatus

(Mata 27.11-14; Mark 15.1-5; Yuhana 18.28-38)

¹ Ngaha la abatà kà, maham à ahəŋ dza gesina tatsizilla ala, tadàla Yesu à huma Pilatus. ² Tadzəkà makallal gay à vok la magodɔy: “Dza uwanay kà, masla mapəs à tsəh à gudəŋ gami à afik, ‘Dza apəl hadama à Zəsar aw’, agòd, ngaha ‘Gi Kristu, gi Sufəl’, agòd aya.” ³ Pilatus anàval à gay ala: “Kak la uwana kak Sufəl aŋa azla Yahudiya, hadɔy ay?” “Iyay, kiya uwana kapəh”, Yesu agòdɔl. ⁴ Pilatus agòd à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ngaha à maham à ahəŋ dza: “Dikidiki gəbəz à mawisiga aŋa dza uwanay aw.” ⁵ Ama tazà kuda à zagəla la ndzəɔa. “Masla la uwana apəs à tsəh à maham à ahəŋ dza à afik la matapla aŋha. Adzəkà la Galili, la Yahudiya gesina, tsərəh à uwana adabəzla à abanay lakana.”

Yesu la huma Herod

⁶ Mok uwana Pilatus atsənà uwaga kà, anàv: “Konray ma, zil Galili takay?” ⁷ Uwana adatsenəŋ kà, asà à waŋ kà la makoray aŋa Herod la abà kà, asləl masla à slaka Herod, kà uwana la mavakay uwatà kà, Herod kà agà la Urusalima. ⁸ Mok uwana Herod anəŋà Yesu kà, arəb mənɣa, kà uwana ayahay aŋa manəŋəŋ kà dagay uwarà, kà uwana atsənà gay uwana tapəhay lakəl aŋha kà delga. Ngaha adzùgw kà Yesu, adahalla nadzipo. ⁹ Anàvəhal azlamanavay aŋuvaw, ama Yesu abàɔfalma aw. ¹⁰ Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna matapla mapəhay à azladza la abatà, tapùwla gudzi à gəl la ndzəɔa. ¹¹ Herod la azlaslodzi aŋha takəɔaslal, tatərəbàŋ, tadùwal lukut delga gə à vok, ngaha tawùlla masla à slaka Pilatus. ¹² La mok uwatà la uwana Herod atà la Pilatus takəs vok slawda, kayka uwarà kà tasà vok iyaw aw.

Seriya mamətsay atəɔ à Yesu à gəl

(Mata 27.15-26; Mark 15.6-15; Yuhana 18.39-19.16)

¹³ Pilatus ahamà gay azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à vok, la azlamalahaga aŋa gudəŋ uwatà. ¹⁴ Ngaha agòd à atà: “Akul, kasəwgəla dza uwanay à waŋ kà: ‘Apəs à tsəh à gudəŋ à afik’, kagodɔw. Iyay, lagonay kà gənàval gay kà la huma aŋkul gesina, ama gəbəz à mawisiga la slaka aŋha kà madukwla seriya à gəl la mapuwla gudzi à gəl uwana kapùwwal à gəl aw. ¹⁵ Amiyaka Herod babay kà, anəŋà mawisiga aŋha aw, kà uwaga à uwana asləl anu à abanay. Kiya uwaga dza uwanay adahà mawisiga takəɔɔla aw!” ¹⁶ Pilatus agòd:

“Lagwa kà gəslahəŋla pəra, ŋgaha gəduwal gəl, ada aŋha.” ((¹⁷ Kəla madəvaday Paska kà, gumna adawàh gəl à masla daŋay tekula uwana asa à maham à ahəŋ dza, kà uwana uwaga kà adagay zagələ aŋha kà madaw à atà la gəl kəla madəvaday.)) ¹⁸ Ama gesina aŋatà tawiyà la ndzəfa: “Kèd kà kona uwaga, kaduwanula gəl à Barabas!” ¹⁹ (Tadùw Barabas à daŋay tekedika uwana apəs à tsəh à gudəŋ à afik, akəd dza.) ²⁰ Bə gotənaŋ Pilatus anavà atà gay ala aya, kà uwana asəl maduw gəl à Yesu. ²¹ Ama tazà kuda à zagəla la mawiyay: “Zlèl masla à ahàf à adi, zlèl masla à ahàf à adi.” ²² Pilatus awùlla à atà la tsəh kà mamakər la magod à atà: “Mawisiga ma uwala à uwana adahàn la? Gəbəzà à mawisiga la slaka aŋha amiyaka bə tekula uwana takədla aw!”, Pilatus agòd à atà: “Ama gəslahəŋ ala la kurpi, ŋgaha gəduwalla à gəl.” ²³ Ama tasà mawiyay à zagəla kaykay la magoday: “Say mazləl masla à ahàf à adi”, ŋgaha mawiyay aŋatà agòd à afik. ²⁴ Ŋgaha kà bokuba uwana asà à atà la uwana Pilatus agədaŋ à afik, kà marab ləv aŋatà. ²⁵ Kiya uwaga kà, apèlla à atà masla makad dza uwana ala, tadùw à daŋay la mapəs à tsəh à gudəŋ à afik la tsəh, kiya uwana maham à ahəŋ dza uwaga anəv. Ŋgaha tavà à atà Yesu à ahəl, kà atà aŋa madahallaŋ, bokuba uwana asà à atà.

Matatast Yesu à ahàf à adi

(*Mata 27.32-44; Mark 15.21-32; Yuhana 19.17-27*)

²⁶ Mok uwana tadàla Yesu, tagagəm la dza anik uwana sləm aŋha Səmon, atsà à waŋ la fəta, masla kà zil gudəŋ Səren. Azlaslodzi takəs, tafəl ahàf à kuda kà manəfla Yesu la tsəh. ²⁷ Maham à ahəŋ dza aŋuvaw, la azlamis, tanəfà la hulolo ŋgaha la mataway kà masla, tabək ahəl à gəl. ²⁸ Yesu agòt ala à huma à gay, agòd à atà: “Azlamis gudəŋ Urusalima katuwaw kà gi aw, ama tūwàw à gəl aŋkul la azlabəza aŋkul, ²⁹ kà uwana mavakay adàsa à waŋ à uwana tadəgoday kà: ‘Marabay kà la azladəgər, la azlauwana azlabəza tasà awə aŋatà aw.’ ³⁰ Kiya uwaga azladza tadədzəka magodəh azlagudəŋ: ‘Tadaw anu à gəl, ŋgaha hədàhàw anu à ahəŋ’, tadəgodəh à azladəgwal.✱ ³¹ Baŋa dza adəhəŋ kiya uwanay la ahàf biyaga, ma kakay adəpaka vok la magolga ma?”

³² Tadàla azlaməna nakəra anik à awtày səla, kà makad atà la slaka gə. ³³ Mok uwana tabəz à slaka uwana *Golgota* tagòdal kà, (Uwana asal magoday: slaka hərəŋ gəl), tatəslàh atà à ahàf à adi tekula la ahəl kaf, tekula la ahəl gudzay aŋha. ³⁴ Kiya uwaga Yesu agòd: “Baba, basà

✱ 23:30 23.30 Hosəya 10.8

à atà tsakana aṅatà, kà uwana tasəl uwana tadfehəŋ aw!” Ngaha tavàhà lukut aṅha la tataka aṅatà la abà, la matsal tsatsa lakəl. ³⁵ Maham à ahəŋ dza la abatà, azlamasiga aṅa azla Yahudiya uwana la abatà tadzəkà makəɸaslla Yesu la magoɸal: “Masla uwana abàlähà azladza anik kà, masla la gəl aṅha kà, abəla gəl aṅha suwaŋ zlà, à baṅa masla kà Kristu, uwana Zəzagəla akəsàni tak zlà!”^{*} ³⁶ Azlaslodzi babay takəɸasllal; tatəɸalla iyaw hamhamga,^{*} ³⁷ ngaha tagoɸal: “Baṅa kak la uwana sufəl aṅa azla Yahudiya kà, bəlla gəl aṅak zlà!” ³⁸ Aganay à uwana tatsetsər à gəl aṅha à afik: DZA UWANAY KÀ SUFƏL AṅA AZLA YAHUDIYA.

³⁹ Tekula la tataka aṅa azladza səla uwana la abà tatəsł à atà à ahàf à adi atà nna, akəɸasllal la magoɸay: “Kak kà, kak Kristu aw takay? Bəlla gəl aṅak, ngaha bəlla anu babay zlà!” ⁴⁰ Ama anik uwanay apisal iyaw à tsəh la kaykay agoɸal: “Kahoy yewdi aṅa Zəzagəla, à kà uwana kagaw la seriya tekula la abà la masla aw takay?” ⁴¹ Kà aṅami kà uwanay takəɸ anu kà, azlayla atà takəɸ anu. Kà uwana leri məbəzaw à masik aṅa tatak uwana məɸahəwwəŋ. Ama masla kà, aɸahà mawisiga amiyaka bə tekula à ahəl aw.” ⁴² Ngaha agoɸal: “Kamkam Yesu, ɸafà gi à ahəŋ la sləm, à vud uwana kadəgay la makoray aṅak la abà.” ⁴³ Yesu agoɸal: “Haday, gəpəh à ka la dziriga: Lakana uwanay kà, kadəgay la makoray gulo la abà, anu səla.”

Mamətsay aṅa Yesu

(Mata 27.45-56; Mark 15.33-41; Yuhana 19.28-30)

⁴⁴ La tataka afats mələs apakà vok la kutso la abà gesina tsəràh afats dat magova gova gərewni delga. ⁴⁵ Mok uwana afats adakəl mələs kà, bafta uwana la gày Zəzagəla la aku akwohà la tsəràh à afik tsəràh à vəɸah, la tataka la abà. ⁴⁶ Kiya uwaga Yesu awiyà la ndzəɸa agoɸ: “Baba, gəsaka masasəɸok gulo kà la ahəl aṅak.” Mok uwana adapəh uwaga la gay ala kà, aməts.^{*} ⁴⁷ Məŋga aṅa azlaslodzi aṅa azla Rom anəŋà tatak uwana apakà vok gesina, adzəkà magoɸay: “Ndzer kà, dza uwanay kà, dza dziriga”, ngaha adzəkà mazləb Zəzagəla. ⁴⁸ La lig la ahəŋ kà, maham à ahəŋ dza gesina uwana tasà à waŋ kà manəŋ uwana apakà vok gesina kà, tawùl à mtəga la madaɸ gay ləv. ⁴⁹ Azlaslawda aṅa Yesu la azlamis uwana tanəfà à waŋ dagay la Galili, tatsàzl à fəta à awtày kà manərəz tatak uwana apakà vok gesina.

^{*} **23:35** 23.35 Mahabay 22.7,18 ^{*} **23:36** 23.36 Mahabay 69.21 ^{*} **23:46** 23.46
2Musa 26.31-33; Mahabay 31.5

*Mazəb Yesu à uda**(Mata 27.57-61; Mark 15.42-47; Yuhana 19.38-42)*

⁵⁰ Dza anik la ahəŋ uwana sləm aŋha Yusufu, uwana la tataka aŋa azlamasiŋa la abà, masla babay kà dza dziriga. ⁵¹ Masla kà adzugway kà lakəl aŋa mas à waŋ makoray Zəzagəla, masla kà atsənà sawaray aŋa azladza anik babay aw, masla kà zil gudəŋ Arimate, la kutso Yahudiya la abà. ⁵² Ahàd, abèz à Pilatus à vok kà manaval mazimnekid aŋa Yesu. ⁵³ Uwana Pilatus adaval tetəvi kà azəb vok aŋa Yesu à ahəŋ la ahàf la adi kà, afafàdɔl lukut à adi. Nŋaha adàlla à zəvay mawga uwana à agu talà à təhus à afik, tafà dza à agu didi dadàŋ aw. ⁵⁴ Vuɔf uwatà kà, vuɔf madàh vok à ahəŋ aŋa vuɔf maduw ləv. ⁵⁵ Azlamis uwana tanəfà Yesu à waŋ la tsəh dagay la Galili, tanəfà Yusufu à waŋ, tanəŋà zəvay, nŋaha la tsəhay maf Yesu uwana à ahəŋ tahənàŋ à ahəŋ la zəvay la aku. ⁵⁶ Nŋaha tawùl à mtəga aŋatà, nŋaha tafahà vok à ahəŋ la azlaamàl, la azlamatərsin kà madàh à Yesu à vok. Nŋaha la vuɔf maduw ləv kà taduw ləv bokuba uwana mapəhay agod.*

24*Mawul à uda aŋa Yesu**(Mata 28.1-10; Mark 16.1-8; Yuhana 20.1-10)*

¹ Bəŋ la zay la tsəh, vuɔf ladu kà, azlamis uwatà tadàla azlaamàl la azlamatərsin uwana tafahàŋ à ahəŋ kà madla. ² Azlamis tabèz à zəvay à gəl kà matakoslal bəlam la ama ala gà, zad zwek la gay zəvay. ³ Tadà à agu, ama tanəŋà sləb vok aŋa Sufəl Yesu aw. ⁴ Gəl akàɔf à atà à vok. Bokuba uwana atà la madzugway la abà kà, azlamalika səla tatsàkwàh à lukut medekuga təlla gà à abà, tapəhatàla vok. Lukut aŋatà aŋəràzl atà à adi. ⁵ Ama uwana guba adakàf à atà à gay gesina kà, sasukwà tadzà à ahəŋ, azladza uwatà tagòɔf à atà: “Kà mana kayahaw dza uwana la sifa la tataka azlamazimnekid la abà ma? ⁶ Aga la abanay aw, adawula à uda la mamətsay. Dzùgwàw lakəl aŋa uwana apəh à akul la mok uwana à lig la Galili tsi. ⁷ Say Kona aŋa dza agəy mav à ahəl aŋa azlaməna tsakanaga, nŋaha tadàtatasl à ahàf à adi, nŋaha awul à uda la mahənay mamakər.”

⁸ Kiya uwaga awùlla atà à gəl à gay aŋa Yesu uwana apəh à atà. ⁹ Nŋaha tatsizlla ala la gəl zəvay, tadàla gay uwaga à slaka azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula uwanay, nŋaha à azladza anik gesina bay. ¹⁰ Uwaga kà azla Mariyama dəg zla Magdala, Yohana, nŋaha Mariyama iyà aŋa Yakuba, la azlamis anik uwana tahàd atà nna, tapəh

* 23:56 23.56 2Musa 20.10; 5Musa 5.14

gay uwaga à azlaməna matapla aᅇha. ¹¹ Ama azlaməna matapla uwaga tafà sləm à gay uwaga aw, uwaga kà: ‘Gay masesiᅇay’, tagòᅇ. ¹² Ama Piyer atsizlla ala, ahàd à gel zəvay; anəᅇà à agu kà, anəᅇà kà azlagabaga pəra, ᅇgaha awùl à mtəga la mavalàh à zagəla kà tatak uwana apakà vok.

La tetəvi maday à Emawus la tsəh
(Mark 16.12-13)

¹³ La mavakay uwaga Piyer awùl à lig, aganay azladza səla la tataka azlaməna manəᅇ Yesu la tsəh, tadà à gudəᅇ uwana sləm aᅇha Emawus. Tataka aᅇatà atà la Urusalima kà bokuba magur mahoy pəlis zlo mala məkwa. ¹⁴ Tavàts gay la tetəvi la ama, lakəl aᅇa tatak uwana apakà vok gesina. ¹⁵ Kiya uwaga mok uwana tabəy vok la mavats gay kà, Yesu adasa à waᅇ à slaka aᅇatà, tahàd la tetəvi la ama atà nna. ¹⁶ La abatà tanəᅇaᅇ masla, ama tatak anik aᅇəᅇ à atà gay à ahəᅇ, kà aᅇa masəlay. ¹⁷ La abatà Yesu aᅇaᅇatəmà: “Lakəl ma aᅇa mana ma, kabəyàw vok gay la tetəvi la ama ma?”, agòᅇ à atà. ᅇgaha tatsizlla à ahəᅇ la mazaw la gəl. ¹⁸ La kità tekula aᅇatà, uwana sləm aᅇha Kəleyopas, agòᅇal: “Kak ma, kak məlok aᅇa Urusalima ay? Kasəl uwana apakà vok la mahəᅇay uwanay la abà aw takay?” Dza uwaga anavà atà: “Mana apakà vok ma?” ¹⁹ “Aa, à tatak uwana apakà vok la Yesu, zil Nazaret uwana masla mapəhal gay à ahəl aᅇa Zəzagəla aᅇa mapəh à azladza, masla maslay, la ndzəᅇa la gay la abà la huma Zəzagəla, ᅇgaha la slaka azladza ay? ²⁰ Ama azlamasiga aᅇa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna makoray gami tavà à ahəl aᅇa azladza aᅇa makəᅇay la matatasl à ahəᅇ à adi. ²¹ Tekedika anu mənawəᅇ kà masla la uwana adàzlak Isərayel, ama lakana mahəᅇay mamakəᅇ aᅇha à uwana tatak uwanay apakà vok. ²² ᅇgaha aya kà, azlamis anik la tataka gami la abà, takəᅇ anu gəl à vok. Kà uwana bəᅇ la zay la tsəh lakana kà, tahàd à gəl zəvay. ²³ Ama tabəzà mazimnekid aᅇa Yesu aw, tawùl à waᅇ aᅇa mapəh à anu, kà azlamalika tapəh à atà vok, ᅇgaha tapəh à atà la paraka, kà Yesu la adi. ²⁴ Mok uwana azlamis tapəh uwaga kà, azlaməna gami anik tahàd à gel zəvay, ᅇgaha tanəᅇaᅇ gesina bokuba uwana azlamis tapəh, ama masla kà, tanəᅇaᅇ aw.”

²⁵ La kaslà uwatà Yesu agòᅇ à atà: “Kayyà, akul azladza matsən sləm aw gə, akul azlanalnəl aᅇa makəs mapəhay aᅇa azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl aᅇa mapəh à azladza! ²⁶ Kiya uwaga Kristu asə ᅇgəᅇpa dadəᅇ la uwana ada à makoray aᅇha à abà?” ²⁷ Kiya uwaga apəh

à atà à gay uwana tatsetsèr lakəl aṅha la wakità Zəzagəla la abà gesina, la wakità aṅa Musa la abà, akədəl gəl la wakità aṅa azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl kà mapàh à azladza.

²⁸ Uwana tazlábəz à gudəṅ uwana à abà asà à atà maday kà, dza uwaga azəb atà asik lakəl ala. ²⁹ Azladza səla uwanay tazəlal à tsəh la magodəl: “Mədza à ahəṅ anina adagay vəd.” Nḡaha adagay kà madz à ahəṅ atà nna. ³⁰ Kaslà aṅa mazuw tatak may adaslay kà, tadzəkà madz à tatak may à adi la slaka gà, uwana tadzəl à adi kiya uwaga kà, azəb kaf, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakəṅ ala, avà à atà. ³¹ La katskats yewdi aṅatà apəzlla à ama ala, tasəl masla, ama azà à atà à adi. ³² “Agà! Mok uwana abadānumà, apəh à anu gay Zəzagəla la tetəvi la ama kà, ləv azlawàh kà anu à ama aw takay?”

³³ La gay uwaga hahadzək tavəläh à afik, tawùl à Urus-
lima. Tabəz azlaməna matapla kulo gəl aṅha tekula à gəl la azlaslagama aṅatà. ³⁴ Tagòd: “Ndzer, mənḡa gami kà awùl à uda la mamətsay, kà uwana Səmon Piyer anəṅəṅ. ³⁵ Kiya uwaga azladza səla uwanay tawùl à waṅ à slaka aṅatà, tapəh à atà gay uwana apakà vok la tetəvi la ama, la masəl Yesu aṅatà la mok uwana atsəkà kaf ala.”

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla aṅha anik ala aya

³⁶ Mok uwana taləḡ la mabadma la abà aya, à uwana Yesu atsizlla à tataka aṅatà à abà, adahà à atà ‘Ayyi’, agòd à atà: “Lapiya agay la akul!” ³⁷ La abatà aṅidz ahamà à atà à gəl mənḡa, kà uwana: ‘Mədanəṅ tatak mavavat dza’, gəl agod, agòd à atà. ³⁸ Kiya uwaga masla agòd à atà: “Kà mana kagudəkàhàwla ala ma? Kà mana katsàw gay la ləv aṅkul la tsəh ma? ³⁹ Bə, gi ndzer gəvəlàw à ahəl gulo la azlaasik gulo tsi, dəbàwàni gi, kà uwana tatak mavavat dza kà la sləb vok, la aslasl, bokuba dza aw.” ⁴⁰ Uwana adapəh à atà gay uwaga, apəhatàla ahəl aṅha, la azlaasik aṅha. ⁴¹ Ama taslala vok aṅa makəsay aw, kà uwana marabay aduwà ndzəda aṅatà; la abatà Yesu anavà atà: “Tatak may aga la akul la ahəl ay?” ⁴² Maslà tavəl tenma aṅa kilfi manazayga la pəhàw malpayga, la zuway mazuway. ⁴³ Azəb, nḡaha apəd la huma aṅatà. ⁴⁴ La lig la ahəṅ agòd à atà: “Mok uwana gi la akul gəgòd à akul kà: Tatak uwana matsetserayga lakəl gulo la wakità aṅa Musa la abà la azlauwana la wakità aṅa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la abà kà mapàh à azladza anik, nḡaha la uwana la mahabay aṅa David la abà gesina kà, azlayla kà vok apakà vok hadfay.” ⁴⁵ La abatà Yesu apakwà hanjkəli

aṇatà, kà atà aṇa matsən wakità Zəzagəla uwaga. ⁴⁶ Nḡaha agòd à atà aya: “Aganay, à gay uwana tatsetsèr à abà: 'Kristu as nḡərpa dadàṇ, nḡaha kà masla aṇa mawul à uda la mamətsay la mahənay mamakər.

⁴⁷ Kiya uwaga azlayla vok, kazàw gay uwanay à azladza gesina la sləm aṇha, kadzaw kà la abanay la Urusalima, tsərəh à makad gəl à ahəṇ gudəṇ à vok gesina, zàw à atà gay mapəh gay la ləv ala, la gay mabasa à atà tsakana aṇatà.' ⁴⁸ Akul kà, akul azlaməna sayda aṇa uwaga. ⁴⁹ Kiya uwaga, gi la gəl gulo gədàsləlla akul Masasəfok Zəzagəla uwana à ahəṇ, Baba gulo apəh à ahəṇ uwarà, ama say: Dzàw à ahəṇ la gudəṇ uwanay tsərəh à uwana ndzəfa aṇa Masasəfok uwaga adàsa à akul à gəl dadàṇ, la uwana kadàdaw.”

Mad à zagəla aṇa Yesu

(Mark 16.19-20; Sləray 1.9-11)

⁵⁰ La lig aṇa uwaga la ahəṇ gesina, Yesu asəlla atà à uda la gudəṇ la abà tsərəh à uwana tazləbèz à gudəṇ Betaniya. Mok uwana tadabəz à abatà kà adziyla ahəl à zagəla, nḡaha apis à atà gay à vok. ⁵¹ La abatà Zəzagəla azəb à slaka aṇha. ⁵² Kiya uwaga tazləbà, nḡaha tawùlla à Urusalima la marabay mənḡa. ⁵³ Ama tadzàhà à ahəṇ koksikoksi la mənḡ gày Zəzagəla la aku kà mazləb Zəzagəla.

GAY MARABƏŇ UWANA YUHANA ATSETSÈR Evangile selon Jean

Gay aŋa ufaka ŋgaha la sifa

¹ Mok uwana Zəzagəla aləg maɖàh gudəŋ à vok dadàŋ kà, agà la ahəŋ uwana tazàlalla Gay. Gay uwatà adzà à ahəŋ la Zəzagəla. Gay uwaga kà Zəzagəla la gəl aŋha.

² Gay uwaga agà la Zəzagəla dagay madzəka. ³ Tatak gesina uwana Zəzagəla adahàŋ kà, kà masla; tatak anik la ahəŋ à uwana Zəzagəla adahàŋ kokufa masla aw. ⁴ Sifa kà la masla la abà, sifa uwatà kà avà ufaka à azladza. ⁵ Ufaka uwaga àuɖ la mələs la abà, mələs aslalà vok à mamatsiŋ ala aw.

⁶ Zəzagəla aslèl dza anik uwana à waŋ, sləm aŋha Yuhana. ⁷ Asà à waŋ kà, kà maz sayda aŋa ufaka. Asà à waŋ kà, kà azladza gesina kà madiŋal gəl à vok, kà madegolay uwana apàh. ⁸ Masla à Yuhana agà ufaka la gəl aŋha aw, ama asà à waŋ kà maz sayda lakəl aŋa ufaka uwaga. ⁹ Ufaka uwaga kà agà ufaka dziriga, asà à waŋ à gudəŋ à vok, uwaga àuɖ à azladza gesina.

¹⁰ Gay uwaga agà la gudəŋ la vok. Zəzagəla adahà gudəŋ à vok kà la masla, ama azladza uwana la gudəŋ la vok tasèl aw. ¹¹ Agà la tataka aŋa azladza aŋha la abà, ama azladza aŋha takweskà. ¹² Ama azlauwana takès, la azlauwana tadiŋal gəl à vok, avà à atà maslay kà mapakahay azlabəza aŋa Zəzagəla. ¹³ Tapàk azlabəza aŋa Zəzagəla la tetəvi aŋa azladza la mayyay aŋa vədah, bokuba uwana azladza tatugway aw. Ama Zəzagəla la uwana, avà à atà sifa mawga.

¹⁴ Gay uwaga apàk dza la sləb vok, adzà à ahəŋ la tataka gami la abà. Ləv aŋha kà tekula la slaka azladza, adahənla la dziriga, kà aŋha kà, apəhanula mazləbay aŋha, uwana la mazləbay uwana bəzi tekula abəzal la slaka Baba aŋha.

¹⁵ Yuhana azà sayda lakəl aŋha, awiyà: “Lakəl aŋha gəpəh à akul à uwana gəgòɖ: ‘Masla manəf gi à tsəh à waŋ atsà à waŋ, ama masla la uwana mazləbayga kà gi, masla kà agà la ahəŋ dagay uwana taləg mayyi gi, aduwa gi la maslay’, gəgòɖ à akul.”

¹⁶ Anu gesina məbəzà à masik la gorobu la abà; məbəzà à mapis gay à vok kaykay lakəl aŋa mapis gay à vok aya. ¹⁷ Zəzagəla avà à anu mapəhay la ahəl aŋa Musa, ama vok mahamay la dziriga kà tasà à waŋ kà la ahəl aŋa Yesu

Kristu. ¹⁸ Dza adanəŋ Zəzagəla dikiŋiki aw, ama Kona aŋha tekula gə, uwana la makəla aŋa Baba lakəl, la uwana apəhanula masla.

Sayda aŋa Yuhana masla maɗàh batem

(Mata 3.1-12; Mark 1.1-8; Luka 3.1-18)

¹⁹ Aganay uwana Yuhana apəh à mok uwana azla Yahu-diya la Urusalima tasləl azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlaməna sləray la mənəŋ gəy Zəzagəla la aku à slaka aŋha kà manaval: “Kak ma, kak uwa?” ²⁰ Akweska mawulatàla aw, ama adzafəŋ ala la paraka la huma aŋatà gesina: “Gi kà, gi Kristu aw.” ²¹ “Kak uwa zlà ma uwa? Kak Eliya, uwana tapəh uwarà ay?” “Awan, gi masla aw”, Yuhana agòɗ à atà. “Kak masla mapəhal gay ahəl aŋa Zəzagəla ay?”, tagòɗal. “Awan”, agòɗ à atà. ²² Kiya uwaga tagòɗal: “Kak uwa zlà ma uwa? Say kapəh à anu gay ŋgaha mədəpəh à azla-uwana tasləl anu à wan. Kak la gəl aŋak ma: ‘Gi uwà’ kagòɗ lagwa uwa?” ²³ Yuhana agòɗ à atà: “Gi kà gi ‘Kuda aŋa dza uwana awiyay la kəsaf la abà: Dahəw tetəvi tərta à ahəŋ kà aŋa Sufəl!’”^{*}

(Kiya uwaga à uwana masla mapəhal gay à ahəl Yesayya atsetsèr à wakità Zəzagəla à abà)

²⁴ La tataka azlaməna masləl atà à wan uwatà la abà kà, azla Farisəya la abà. ²⁵ Tanavà Yuhana: “Tsa aŋa kak Kristu aw, kak Eliya aw, kak masla mapəhal gay à ahəl kà mapəh à azladza aw, ma kà mana kaɗàh batem zlà ma?” ²⁶ Yuhana agòɗ à atà: “Gi gəɗfahakullan batem kà la iyaw; dza anik la ahəŋ la tataka aŋkul la abà, kasəlaw aw, ²⁷ atsa à wan la lig gulo la ahəŋ, ama gi bay kà gəsla kà mapəl zuwid kwimik aŋha ala babay aw.”

²⁸ Tatak uwaga gesina aɗahà vok la Betaniya, la gay dərəv uda anik aŋa mukwà Urdun, la slaka uwana Yuhana aɗahà batem.

Yesu kà Magadzaw aŋa Zəzagəla

²⁹ La bebəŋ gə, Yuhana anəŋà Yesu atsà à wan à slaka aŋha, agòɗ: “Aganay magadzaw aŋa Zəzagəla uwana azəb tsakana aŋa gudəŋ à vok gesina. ³⁰ Lakəl aŋha la uwana gəpəh à akul, gəgòɗ à akul: ‘Dza la ahəŋ atsa à wan la lig gulo. Masla la uwana mazləbayga kà gi, kà uwana masla kà, agà la ahəŋ dagay uwana taləg mayyi gi. ³¹ Gi kà gəsəl masla aw, ama gəsà à wan kà maɗàh batem aŋa iyaw à azlatsəhay Isərayel, kà atà aŋa masəl masla.’ ”

³² Yuhana agòɗ aya: “Gənəŋà Masasəɗok tsikasla atsà à ahəŋ la zagəla bokuba habakoku, adzà à gəl aŋha. ³³ La

^{*} **1:21** 1.21 5Musa 18.15,18; Malaki 4.5 ^{*} **1:23** 1.23 Yesayya 40.3

mok uwatà gəsəl masla aw, ama Zəzagəla la uwana asləl gi kà gi aṇa maɖàh batem: ‘Masasəɖok adàdza madzay lakəl aṇha, masla kà adàɖah batem la Masasəɖok Zəzagəla’, agòɖ à gi. ³⁴ Gədanəṇ uwaga, gəgəɖiṇ à afik, kà masla la uwana Kona aṇa Zəzagəla”, Yuhana agòɖ.

Azlaməna matapla la slaka Yesu Kristu teraṇa

³⁵ La bebəṇ gà aya kà, Yuhana adatsizlla à ahəṇ la abatà la azlaməna matapla la slaka aṇha səla. ³⁶ Uwana anəṇà Yesu ada à awtày agòɖ: “Aganay Magadzaw aṇa Zəzagəla!” ³⁷ Azlaməna matapla aṇha səla uwaga kà, tatsənà uwana apèh, ṇgaha tanəfà Yesu. ³⁸ Yesu agolà vok, anəṇà à lig, anəṇəṇ kà tanəfà masla, ṇgaha anavà atà: “Mana kayahaw ma?” Tagòɖal: “Rabbi, kadza à ahəṇ ma lala?” (Rabbi asal magoɖay: Məṇṅa) ³⁹ Agòɖ à atà: “Sàw à waṇ, kadànəṇawwaṇ!” ṇgaha tahàd, tanəṇà slaka madz à ahəṇ aṇha. (Mok uwaga kà sa ufaɖ aṇa mokokhu) Tadəvà mavakay uwatà à gay atà nna.

⁴⁰ Tekula la tataka aṇa azladza uwana la abà tatsənà sayda aṇa Yuhana, anəfà Yesu, masla la uwana Andəre, deda aṇa Səmon Piyer. ⁴¹ Teraṇa dadəṇ, Andəre agagəm la deda aṇha Səmon, agòɖal: “Kay, mədanəṇ Kristu, bokuba magoɖay: dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl!” ⁴² Adàla Səmon à slaka Yesu. Yesu anə̀rəz masla, agòɖal: “Kak la uwana, kak Səmon kona aṇa Yuhana, la huma la gay sləm aṇak adəgay Kayfas.” (Uwana asal magoɖay kà dzəgla)

Yesu azala Filip atà la Natanayel

⁴³ La bebəṇ gà, asà à Yesu kà mad à kutso Galili ṇgaha tagagəm la Filip, agòɖal: “Nəfà à gi!” ⁴⁴ Filip kà zil Betsayda, gudəṇ aṇatà tekula la Andəre la Piyer. ⁴⁵ Filip tatagəm la Natanayel, ṇgaha agòɖal: “Mədanəṇ dza uwana Musa apèh lakəl aṇha la wakità mapəhay la abà, baməraaka azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza babay kà, tapəh lakəl aṇha, sləm aṇha kà, Yesu kona aṇa Yusufu uwana la gudəṇ Nazaret.” ⁴⁶ Natanayel agòɖal: “Dziri kà tatak delga aguwa à waṇ la Nazaret ay?” Filip agòɖal: “Sà à waṇ, kadànəṇəṇ!”

⁴⁷ Mok uwana Yesu anəṇà Natanayel ada à awtày à slaka aṇha kà, apèh lakəl aṇha: “Aganay zil Isərayel deṇdeṅga, mawisiga la ahəṇ la masla la abà aw.” ⁴⁸ Natanayel anavàl: “Kakay kasəl gi ma?” Yesu agòɖal: “Gəṇəṇà ka à mok uwana kak la tsəh gudəv, à mok uwana Filip aləg mazala ka.” ⁴⁹ Kiya uwaga Natanayel agòɖal: “Rabbi, kak la uwana kak Kona aṇa Zəzagəla, kak Sufəl aṇa azla Isərayel!” ⁵⁰ Yesu awulà ala: “Kadiṇal gəl à vok kà, kà uwana gəṇəṇà ka la

tsəh gudəv, gəgòd à ka takay? Kadànəŋ azlatatak uwana tadəduw uwanay gesina.” ⁵¹ Yesu agòdƒal aya: “La dziriga gəpəh à akul, kadànəŋaw zagəla mapəzl à ama ala gə. Tsad tsatsad, azlamalika aŋa Zəzagəla tadàda à afik, ŋgaha tatsa à ahəŋ à gəl aŋa Kona aŋa dza.”*

2

Nadzipo teraŋa uwana Yesu adahaŋ la mazəb vok la abà la Kana

¹ Uwana mahənay səla adada à lig kà mamakərga, kà mazəb vok apakà vok la Kana la kutso aŋa Galili. Iyà aŋa Yesu la abatà. ² Yesu atà la azlaməna matapla la slaka aŋha bay kà tazàla atà à mazəb vok uwaga à abà. ³ Mok uwana iyaw matavəruk adadəv à gay. Iyà aŋa Yesu agòdƒal: “Tatak masay la ahəŋ aya aw!” ⁴ Ama Yesu awulà ala: “Mis, kak la uwana kapəh à gi uwana asa à gi madehəŋ takay? Kasla gulo adaslay dadəŋ aw.” ⁵ Ŋgaha iyà aŋha agòd à azlaməna sləray: “Dahàw tatak uwana adəpəh à akul gesina!”

⁶ La abatà agà la ahəŋ yuŋ mukwà, uwana azla Yahudiya tataƒani iyaw à abà kà madəhlaŋ sləray kà mapalahla azlaasik kà uwana uwaga kà bokuba mafəla fəla aŋatà, kà magay tsidəŋa. Kəla yuŋ tekula adəh tuguzl zlo, baŋaw mukwa. ⁷ Yesu agòd à atà: “Hànàw iyaw à azlayuŋ uwanay à abà pawasl papawasl.” Tahànəŋ ala bokuba uwana apəh à atà. ⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Tadəfawni iyaw uwaga ŋuv, kadawla à məŋga aŋa madəvaday.” Tatəƒani, tadàlla. ⁹ Məŋga aŋa madəvaday atapəŋ, kà apək iyaw matavəruk. Masla asəl slaka uwana aguwà à waŋ à abà aw. (Ama azlaməna matat iyaw kà, tasəl slaka uwana aguwà à waŋ la abà) Azàla masla mazəb mis, ¹⁰ ŋgaha agòdƒal: “Azladza kà tatsəvkəh mavəhay kà iyaw matavəruk matsidəyga dadəŋ, baŋa azlaməna mazaləh atà gesina tasay kà, la lig la ahəŋ kà pəra, tavəh uwana atsid aw. Ama kak kà, kabək matsidəyga à ahəŋ dadəŋ.”

¹¹ Uwaga la uwana nadzipo matera uwana Yesu adahaŋ la Kana la kutso Galili, apəhla mazləbay aŋha ala, kà uwana à uwana azlaməna matapla la slaka aŋha tadəŋ gəl à masla à vok.

¹² La lig aŋa uwaga la ahəŋ, ahəd à gudəŋ Kapernahum la iyà aŋha, la azladedə aŋha, la azlaməna matapla la slaka aŋha, tadzàni à ahəŋ la abatà.

*Yesu la məŋ gəy Zəzagəla la aku
(Mata 21.12-13; Mark 11.15-17; Luka 19.45-46)*

¹³ Uwana madəvaday aŋa Paska aŋa azla Yahudiya nekwa kà, Yesu ahàd à Urusalima. ¹⁴ Abèz azlaməna matsakalay à gəl, la mənə gày Zəzagəla la aku. Tadàw sla ala, la azlatuwan, la azlahabakoku, abèz azlaməna mabadla sili à gəl bay, tadzàh madzay la huma aŋa sili aŋatà, tabàdla. ¹⁵ Adahà kurpi aŋa zuwid, akudəkàh atà à lag gesina la mənə gày Zəzagəla la aku, la azlatuwan, la azlasla aŋatà, adakwà table aŋa azlaməna mabadla sili à vədah anasà sili aŋatà ala. ¹⁶ Ngaha agòd à azlaməna madaw azlahabakoku ala: “Hèlāw atà ala la abanay! Kapakàw gày aŋa baba gulo ala kà gày matsakalay aw!” ¹⁷ Təh, awùl à azlaməna matapla la slaka aŋha gay uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà à gəl:

'Mawoy gày aŋak gulo kà, bokuba akàl uwana ababəhgəla ləv la tsəh. ¹⁸

Ama azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya tanavàl: “Tsəhay nadzipo ma uwala kapəhanula kà anu aŋa masəlay kà kak la maslay kà madəhəŋ kiya uwanay la?” ¹⁹ Yesu agòd à atà: “Kàlāw mənə gày Zəzagəla uwanay à ahəŋ, ngaha gədà-ula à afik la mahənay makər.” ²⁰ Azla Yahudiya tagòdal: “Gày uwanay taŋəl kà tadahà mavay dzik ufađ gəl aŋha mukwà, kà pəra masla kadàwula à afik la mahənay makər kagòd, aah..?!” ²¹ Ama mənə gày Zəzagəla uwana Yesu apəh, kà lakəl aŋa vok aŋha. ²² Uwana Yesu adawula à uda la mamətsay kà, təh awùl à azlaməna matapla à gəl la slaka aŋha à gay uwaga, tadiŋ gəl uwana à vok matsetserayga, ngaha la gay uwana Yesu apəh à atà gesina.

Yesu kà asəl tatak uwana la ləv aŋa dza la tsəh gesina

²³ Mok uwana Yesu la Urusalima, la kaslà aŋa madəvaday aŋa Paska kà, azladza aŋuvaw tadiŋəl gəl à vok, kà azlanadzipo uwana adahàtən. ²⁴ Ama Yesu afà à atà gəl aw, kà uwana asəl madzugway aŋatà lela. ²⁵ Kà uwana masla kà anəkudà dza aŋa mapəhalla madzugway aw, kà uwana masla la gəl aŋha asəl uwana la ləv aŋatà la tsəh.

3

Yesu atà la Nikodemus

¹ Dza anik la ahəŋ sləm aŋha Nikodemus, agà tekula aŋa azlamasiga aŋa azla Yahudiya, masla kà zil Farisəya. ² La vəd la abà vərđi anik asà à wan à slaka Yesu la magòdal: “Rabbi, məsəl kà Zəzagəla asləl ka à wan kà matapanula, kà uwana dza la ahəŋ adəhəŋ tsəhay nadzipo uwaga kadəhəŋ aw, tsa baŋa Zəzagəla la masla aw aw.”

³ Yesu agòdal: “Hadfay, gègod à ka la dziriga: Dza aslala vok manəŋ makoray Zəzagəla aw, say baŋa adayyi vok mawga dən.” ⁴ Nikodemus anavàl: “Kakay dza adagay magol gà, kà ayyi vok mawga aya ma? Aslala vok aŋa maul à huɗ aŋa iyà aŋha kà mayyay aya ay?” ⁵ Yesu agòdal: “La dziriga gəpəh à ka: Dza aslala vok aŋa mad à makoray Zəzagəla aw, say baŋa adayyi vok, la iyaw ŋgaha la Masasəɗok. ⁶ Uwana tayyà la sləb vok, uwaga sləb vok; uwana tayyà la Masasəɗok, uwaga Masasəɗok. ⁷ Ləv avàl à ka à gay kà, kà uwaga gəpəh à ka aw: ‘Azlawla kà vok, say akul gesina kayyaw vok mawga.’ ⁸ Afad aɗəɗfay bokuba uwana asal; katsəna maɗəɗfay aŋha, ama kasəl slaka uwana asà à waŋ la abà aw, kasəl slaka uwana ada à abà aw. Kiya uwaga à uwana apaka vok la azladza uwana tayyà vok la Masasəɗok.” ⁹ Kiya uwaga Nikodemus agòdal: “Kakay uwaga apaka vok ma?” ¹⁰ Yesu agòdal: “Tsa kak masla matapla à azla Isərayel la abà, kà pəra masla kasəl uwaga aw uwà? ¹¹ Gəpəh à ka la dziriga: Məpəhay lakəl aŋa tatak uwana məsəl, ŋgaha lakəl aŋa tatak uwana mənəŋəŋ. Ama asa à akul makəs sayda gami aw. ¹² Tsa kadiŋaw gəl à gay aŋa azlatatak uwana apaka vok la vəɗfah aw ma, ŋgaha ma, kakay zlà ma kadəkəsaw kaslawwal à vok aŋa maɗiŋal gəl à vok à baŋa gəpəh à akul gay aŋa azlatatak la zagəla ma? ¹³ Dza la ahəŋ adada à zagəla aw, tsa baŋa Kona aŋa dza uwana asà à ahəŋ la afik aw aw.”

¹⁴ “Kiya uwana uwarà Musa adzilà bebi aŋa adà à zagəla la ahəf la gay la fəta la abà, kiya uwaga tadədzilla Kona aŋa dza à zagəla suwaŋ. ¹⁵ ŋgaha kəla uwabeyuwi uwana adiŋ gəl à masla à vok abəz sifa adəv à gay aw. ¹⁶ Kà uwana Zəzagəla awoya gudəŋ à vok kà kaykay, à uwana avà Kona aŋha tekula gà uwaga, kà dèwdèw dza uwana taɗiŋal gəl à vok kà, tazila aw, ama kà, tadəbəz sifa adəv gay aw. ¹⁷ Zəzagəla asləl Kona aŋha à waŋ kà, kà seriya à gudəŋ à vok à gəl aw, ama kà gudəŋ à vok aŋa maɓəz maɓəlay la masla.”

¹⁸ “Dza uwana adiŋ gəl à Kona à vok, seriya adəkəsaw aw, ama dza uwana adiŋal gəl à vok aw kà, seriya adəkəsaw, kà uwana adiŋ gəl à Kona tekula gà aŋa Zəzagəla à vok aw. ¹⁹ Aganay slaka uwana seriya aguwaŋ la abà: Uɗfaka asà à waŋ à gudəŋ à vok, ama azladza tahaya mələs kà uɗfaka, kà uwana maɗəhəŋ aŋatà kà delgaw. ²⁰ Azladza gesina taɗàh mawisiga kà, tapəsew dziriga aŋa uɗfaka, ŋgaha tatsa à waŋ à uɗfaka à abà aw, kà uwana asa à atà kà sləray mawisiga uwaga aŋa mapəhla vok ala, la uɗfaka la abà aw. ²¹ Ama

dza uwana akəs dziriga kà, aday kà la uɔaka la abà, kà azladza gesina aŋa manəŋəŋ la dazuwaya, kà akəs gay aŋa Zəzagəla la masləkaway.”

Yesu atà la Yuhana masla maɔfàh batem

²² La lig aŋa uwaga la ahəŋ Yesu atsizilla ala, ahàd à kutso aŋa Yahudiya à abà la azlaməna matapla la slaka aŋha. Tasàfàni la abatà atà nna, tadahàhà batem. ²³ La kaslà uwatà kà Yuhana aɔfahàhà batem à azladza la Aynon, uwana nekwa la Salim, kà uwana iyaw la ahəŋ la abatà məŋga. Azladza tasàhà à waŋ à slaka aŋha, ŋgaha aɔfahà à atà batem, suwaŋ. ²⁴ (La kaslà uwatà kà, Yuhana kà tadùw à danay dadàŋ aw)

²⁵ Kiya uwaga azlaanik la tataka azlaməna matapla aŋa Yuhana la abà tadzəkà mabay vok gay la zil Yahudiya anik, lakəl aŋa tsəhay mapal vok aŋatà aŋa magay tsifaŋa. ²⁶ Tahàd à slaka Yuhana ŋgaha tagòɔfal: “Rabbi, kadzugway lakəl aŋa dza uwana kagaw akul səla la gay dərəv uda aŋa mukwà Urdun, uwana kaz anu sayda lakəl aŋha takay? Lagwa kà, masla bay kà, aɔfàh batem à azladza, azladza takəl à slaka aŋha gesina!” ²⁷ Yuhana agòɔf à atà: “Dza la ahəŋ aslala vok aɔəz tatak aw, say baŋa Zəzagəla adavàl. ²⁸ Akul la gəl aŋkul kà, akul azlaməna sayda gulo, gəgòɔf kà: Gi Kristu aw. Ama gi à masləl gi à waŋ gà, la huma aŋha pəra. ²⁹ Masla mazəb mis kà masla la uwana zil mis. Ama sləgud aŋa zil misga, adatsizilla à ahəŋ la makəla aŋha, atsəbal sləm. Baŋa adatsən kuda aŋa zil mis, arabay. Kiya uwaga à marabay gulo babay suwaŋ zlà. Lagwa kà, marabay gulo adahənla pawasla. ³⁰ Kà aŋa uwaga kà, say masla agay mazləbayga, ŋgaha mazləbay gulo atatuway.”

Dza uwana asa à ahəŋ la zagəla

³¹ “Dza uwana asa à ahəŋ la zagəla, masla lakəl aŋa azlatatak gesina, ama dza uwana la vəɔfah masla dza aŋa vəɔfah, apəhay kà gay aŋa vəɔfah bay. Uwana asa à ahəŋ la zagəla aga lakəl aŋa tatak gesina. ³² Uwana anəŋàŋ, uwana atsənàŋ la uwana apəhay, ama dza akəs mapəhay aŋha aw. ³³ Kəla uwabeyuwi uwana akəs mapəhay aŋha, agəɔfaŋ à afik kà Zəzagəla kà dziriga. ³⁴ Dza uwana Zəzagəla asləlla à waŋ apəhay gay aŋa Zəzagəla, kà uwana ahənəŋ ala la Masasəɔfok aŋha. ³⁵ Baba awoya Kona aŋha, ŋgaha avàl ndzəɔfa lakəl aŋa tatak gesina. ³⁶ Dza uwana adiŋ gəl à Kona à vok, aɔəz sifa adəv à gay aw, ama dza uwana akweska Kona, adàbəz sifa uwaga tetuwa à aw, ama mapak ləv aŋa Zəzagəla adza à ahəŋ lakəl aŋha.”

4

Yesu atà la mis Samariya

¹ Azla Farisèya tatsənàṅ kà Yesu adfàh batem, ṅgaha abèz azlaməna matapla dafuwa à gay aṅa Yuhana. ² (Ama Yesu la gəl aṅha kà adfahà batem à dza amiyaka tekula aw, say azlaməna matapla la slaka aṅha pəra) ³ Mok uwana Yesu atsənà uwaga tapəhay kà, asàk à kutso Yahudiya à ahəṅ, awul à Galili. ⁴ Kà awul à Galili kà, say aguwà à uda la kutso Samariya.

⁵ La mas à uda la Samariya abèz à gudəṅ uwana à abà sləm aṅha Səser, uwana nekwa la guf uwana Yakuba avà à kona aṅha Yusufu.* ⁶ La abatà suwa aṅa Yakuba la ahəṅ, Yesu adày vok la mauguzahay aṅha la abà, adzà madzay la gay suwa. Mok uwaga azlagay tataka afats. ⁷ Mis Samariya asà à waṅ kà matədf iyaw, Yesu agòfal: “Mis tədf à gi iyaw, gəsay!” ⁸ (La kaslà uwatà kà, azlaməna matapla aṅha tadà à huđ gudəṅ kà mayàh tatak may) ⁹ Mis Samariya agòf à Yesu: “Kak, kak zil Yahudiya! Kakay kaslala vok kà manav à gi iyaw masay à gi uwana gi mis Samariya ma?”* (Apèh kiya uwaga kà, kà uwana azla Yahudiya tatsənà vok la azla Samariya aw ma) ¹⁰ Yesu awulà ala: “Agayṅa kasəl tatak uwana Zəzagəla avày kà, ṅgaha naka kasəl dza uwana anava à ka iyaw masay kà, naka kak la uwana kanaval iyaw sifa, ṅgaha naka avà kà uwaga.” ¹¹ Mis agòfal: “Məṅga, tsa tatak matədf la iyaw aga la kak là ahəl aw, suwa bay kà kərkər ma, kakay kabəz iyaw sifa ma? ¹² Baba gami madzidziga Yakuba avà à anu suwa uwanay; bay kà asàh la azlabəza aṅha la azlaləmana aṅha babay. Kadzugw ma, ‘Gədfuwa Yakuba’, kagòf, takay?” ¹³ Yesu awulà ala: “Kəla uwabeyuwi uwana asà iyaw aṅa suwa uwanay, nəlay adəkəsəy aya, ¹⁴ ama dza uwana adəsəy iyaw uwana gədətədfallaṅ kà, nəlay adəkəsəy aya aw. Kà uwana iyaw uwana gədətədfallaṅ kà, adəpakay la huđ aṅha mukwà aṅa iyaw, uwana akəlay aṅa sifa adəv à gay aw.” ¹⁵ Mis agòfal: “Məṅga, tədfəgəṅ iyaw uwaga, kà nəlay aṅa makəs gi aya aw, ṅgaha kà gi aṅa manəkudà aṅa mas à waṅ aṅa matədf iyaw la abanay aya aw.”

¹⁶ Yesu agòfal: “Həd, kazala zil aṅak, kasawwan à abanay.” ¹⁷ Mis agòfal: “Zil gulo la ahəṅ aw.” Yesu agòfal: “Dziriga à uwana kapèh: ‘Zil gulo la ahəṅ aw’, kagòf. ¹⁸ Haday, kadàh à zil zlo, ama uwana kak la mtəga aṅha lagwa kà, zil aṅak aw. Kapèh dziriga.” ¹⁹ Kiya uwaga mis agòfal: “Məṅga, gəsəl kà kak masla mapəhal gay à ahəl

* 4:5 4.5 1Musa 33.19; Josu'e 24.32

* 4:9 4.9 Ezəra 4.1-5; Nehemiya 4.1-2

aŋa Zəzagəla. ²⁰ Azlababa gami madzidziga tadavàh kuɖa à Zəzagəla la gudəŋ uwanay la afik, ama akul azla Yahudiya kà, kagodɔw kà: ‘Slaka uwana dza adəv kuɖa à Zəzagəla, kà la Urusalima’, kagodɔw.” ²¹ Yesu agòɖal: “Mis, diŋ à gi gəl à vok, kaslà adàsa à waŋ à uwana kadədəvwaw kuɖa à Baba Zəzagəla la gudəŋ uwanay la afik aw, amiyaka la Urusalima aw. ²² Akul azla Samariya kasəlaw tatak uwana kadəvwawwal kuɖa aw; ama anu, anu azla Yahudiya kà, məsəl tatak uwana mədəval kuɖa, kà uwana mabəlay kà, asa à uda kà la azla Yahudiya la abà. ²³ Ama kaslà adàsa à waŋ, lagwa kà adasa à waŋ lagwa, uwana azlaməna madəv kuɖa tadədəv kuɖa la Masasəɖok ŋgaha la dziriga, azladza uwana tadəv kuɖa kiya uwaga à ahəŋ, à uwana Baba ayahay. ²⁴ Zəzagəla kà Masasəɖok gà, azlauwla kà vok kà, azlauwana tadəval kuɖa kà la Masasəɖok ŋgaha la dziriga.”

²⁵ Mis agòɖal: “Məsəl kà Mesi atsa à waŋ, uwana asal magodɔy kà Kristu. A baŋa adàsa à waŋ, adəpəhanula tatak gesina.” ²⁶ Yesu agòɖal: “Gi gà la uwaga gəbədakama lagwa.”

²⁷ La kaslà uwatà, azlaməna matapla la slaka aŋha tawùl à waŋ, ŋgaha ləv avàl à atà à gay kà uwana tavàts gay la mis. Ama dza aslàla vok aŋa manaval aw: “Mana asal mi? Baŋaw, kà mana kabadɔwma akul səla mi?”, la ahəŋ aw.

²⁸ Kiya uwaga mis asàk à tuguzl aŋha à ahəŋ, ahəd à huɖ gudəŋ à abà, la abatà agòɖ à azladza: ²⁹ “Sàw à waŋ, kà nənəwàwàŋ dza uwana adapəh à gi tatak uwana gəɖfahàhàŋ gesina. Zlahaw kà, masla Kristu aw ay?” ³⁰ Azladza tasà à uda la gudəŋ la abà, tahəd à slaka Yesu.

³¹ La kaslà uwatà azlaməna matapla tadəv kuɖa à Yesu kà mazuw tatak may. “Rabbi, kamkam zùw tatak may!”, tagòɖal. ³² Ama agòɖ à atà: “Gi la tatak may uwana kasəlaw aw.” ³³ La abatà azlaməna matapla tanəv vok kà atà kà atà: “Dza anik adasalla tatak may à waŋ kəlay?”

³⁴ Yesu agòɖ à atà: “Tatak may gulo kà, makəs gay aŋa dza uwana asləl gi à waŋ, ŋgaha madəh sləray uwana afà à gi à ahəl kà madəhəŋ. ³⁵ Akul kà, kagodɔw kà, à lig təla uɖad kà matsəɖ tatak, ama gi kà gəgod à akul kà, nərəzàw guɖ lela tsi, hi adahənay, nekwa kà matsəɖay. ³⁶ Masla matsəɖ tatak abəz masik aŋha, ŋgaha ahama hi à ahəŋ kà aŋa sifa adəv à gay aw, ŋgaha kà masla masləkay atà la masla matsəɖay tarabay la slaka gà. ³⁷ ‘Dza anik asləkay, dza anik atsəɖay’, uwana gay la gay la abà agod kà, bə dziriga. ³⁸ Gəsləl akul kà matsəɖay la guɖ uwana la abà kadəhaw sləray la abà aw;

azladza anik tafahà sləray gə uwana, ŋgaha kà kabəzaw à gəl kà sləray aŋatà.”

³⁹ Azla Samariya aŋuvaw tadinjal gəl à vok la gudəŋ uwatà kà gay uwana mis apèh à atà: “Apèh à gi tatak gesina uwana gədfahàhàŋ”, mis agòd à atà. ⁴⁰ Mok uwana tadasa à waŋ à slaka Yesu, tadəval kuɗa kà madzin à ahəŋ atà nna; kiya uwaga Yesu adahà mavakay səla atà nna. ⁴¹ Gotənaŋ aŋuvaw tadinj gəl à Yesu à vok, kà gay aŋha uwana apèh à atà. ⁴² La abatà tagòd à mis: “Lagwa kà, mədinjal gəl à vok kà uwana kapèh à anu pəra aw, ama kà uwana anu la gəl gami mədatsənəŋ uwana apèh, la dziriga, məsəl kà masla la uwana masla mabəl gudəŋ à vok.”

Yesu awur bəzi aŋa mənɣa aŋa masla sləray ala

⁴³ Mok uwana Yesu adadza à ahəŋ la abatà mavakay səla, asək atà à ahəŋ, ahəd à kutso Galili. ⁴⁴ Yesu la gəl aŋha agòd: “Masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla mabəz mazləbay la gudəŋ aŋha la abà aw.” ⁴⁵ Ama tekeɗik mok uwana adabəzay à gudəŋ aŋha, azladza takəs la ahəl səla, kà uwana mok uwana tahəd à madəvaday à Urusalima, tanəŋəŋ, uwana adahàŋ la madəvaday uwatà la abà gesina.

⁴⁶ La kaslā uwatà, masla awùl à Kana, la slaka uwana apakà iyaw ala kà iyaw matavəruk. Kana uwaga agà kà la Galili la abà. Masla sləray aŋa gumna la ahəŋ la abatà, bəzi aŋha la dɗuvats la Kapernahum. ⁴⁷ Mok uwana masla sləray uwaga atsənəŋ kà Yesu adasa à waŋ à Yahudiya la Galili kà, masla atsizilla ala, ahəd à slaka Yesu, adəval kuɗa kà manəf masla à Kapernahum, kà masla aŋa mawur bəzi aŋha ala. Kà uwana bəzi agà kà la ləv la ləv pəra. ⁴⁸ Yesu agòɗal: “Akul gesina, kadinjaw gi gəl à vok aw, say baŋa kadənəŋaw azlanadzipo la uwana kadadinjawwal gəl à vok.” ⁴⁹ Masla sləray agòɗal: “Mənɣa, sà à waŋ à mtəga gulo dadəŋ, kà mamətsay aŋa bəzi gulo.” ⁵⁰ Yesu agòɗal: “Həd à mtəga aŋak, bəzi aŋak aga la ahəŋ, adza à ahəŋ la sifa, awkà adəmətsay aw.” Zil uwaga adin gəl à uwaga à vok Yesu apəhal. ⁵¹ Uwana agà la tetəvi la ama, kà mawul à mtəga, tagagàm la azlaməna sləray aŋha, maslā tagòɗal: “Bəzi aŋak adabəlay!” ⁵² Masla anəv à atà la məl, ma uwala abəzà à ŋuləm la. Tagòɗal: “Lakuhi la sa tekula, à uwana akəl vok asàlla vok ala.” ⁵³ Kiya uwaga awùl à baba à gəl kà kalkal la kaslā uwana Yesu apəhal: “Bəzi aŋak adabəlay”, agòɗal. Kà uwaga à uwana masla la azlaməna huɗ gay aŋha gesina tadinj gəl à Yesu à vok.

⁵⁴ Uwaga kà masəla aŋa nadzipo uwana Yesu adahàŋ dagay la mas à uda aŋha la Yahudiya, la kutso Galili.

5

Yesu awur dza magul à afik gà ala

¹ Uwana uwaga adada à lig, azla Yahudiya tadzèkà mahab madəvaday, Yesu bay ahàd à Urusalima. ² La gudəŋ uwatà la abà nekwa la gamagày aŋa azlatuwan, agà la ahəŋ iyaw matsakayga uwana sləm aŋha la gay ibəranəŋkowen: *Betsata*. Iyaw uwatà tanudà ala à gay à abà la azlatsatsagla zlo. ³ La tsəh aŋa tsatsagala uwatà, azlaməna dufvats aŋuvaw tahànàhal à tsəh: azlaguləf, azladeri, azlamagul à afik gà. ((Takudàh mabəlak vok aŋa iyaw uwana abəlakàhà à vok. ⁴ Kwà à kwà malika aŋa Zəzagəla asàh à ahəŋ aŋa mabəlakàh iyaw uwaga. Masla dufvats uwana atsa à vok à iyaw uwaga à abà abəlakay, awur ala la dufvats aŋha la abà, baməraaka dufvats tsəhay gà uwala beyli gesina.)) ⁵ Masla dufvats anik la ahəŋ la abatà, adadàh mavay dzik makər gəl aŋha mtəgis. ⁶ Uwana Yesu anəŋà dza uwatà la slaka mahən à ahəŋ, asəl kà adasafay la dufvats aŋha uwaga la abà, Yesu agòdàl: “Asa à ka mawur ala ay?” ⁷ Masla dufvats awulà ala, anəŋal à adi agòdàl: “Məŋga, dza gulo la ahəŋ aŋa madla gi à abà la kaslā uwana iyaw abəlak vok aw. Baŋa gəwad vok à uda, gəda à abà zlà, gədàgəday kà dza anik atsà à vok à abà kà gi.” ⁸ Yesu agòdàl: “Sà à afik, zəb butsi aŋak, ŋgaha dà aŋak!” ⁹ Hadzak, asà à afik awur ala, akəl butsi aŋha à abà, adzèkà maday.

Ama mavakay uwatà kà mavakay maduw ləv tekefik. ¹⁰ Uwana azlamasiga aŋa azla Yahudiya tanəŋəŋ, tagòd à dza uwana awur ala: “Lakana kà vud maduw ləv, wakità mapəhay gami avà tetəvi kà mazəb butsi aŋak aw!”* ¹¹ Agòd à atà: “Dza uwana awurà gi ala agòd à gi: ‘Kəl butsi aŋak à abà, ŋgaha dà aŋak’, agòd à gi.” ¹² Tanavàl la gay ala: “Uwa à dza uwana ‘Zəb butsi aŋak, dà aŋak’, agòd à ka uwa?” ¹³ Ama dza uwana awurà ala kà, asəl dza uwana awurəŋ ala aw. Yesu adadiy aŋha la abatà, kà uwana maham à ahəŋ dza aŋuvaw la abatà.

¹⁴ Zwek, la huma la gay, Yesu agagàm à məŋ gày Zəzagəla à agu atà səla, ŋgaha agòdàl: “Tsənəŋ lagwa kà kawur ala. Kadàhəŋ tsakana aya kà tatak mawisiga uwana aduwa uwanay aŋa mabəza kà aya aw!” ¹⁵ Dza uwaga adà aŋha, ŋgaha agòd à azla Yahudiya kà Yesu la uwana awurəŋla. ¹⁶ Kà uwaga à uwana azla Yahudiya tadzèkà matərəb Yesu, à kà uwana awurà dza ala la vud maduw ləv. ¹⁷ Ama Yesu agòd à atà: “Baba gulo adàh sləray koksikoksi, gi bay kà gədehəŋ kiya uwaga suwan.”

* 5:10 5.10 Nehemiya 13.19; Yereimiya 17.21

18 Kà gay uwaga à uwana, azla Yahudiya tayàh kaykay kà makəday, kà uwana agòd kà Zəzagəla kà Baba anha, ngaha agagazləla gəl anha la Zəzagəla. Awkà kà, uwana apəsèw mavakay maduw ləv pəra aw.

Maslay anja Kona anja Zəzagəla

19 Kà uwaga, Yesu agòd à atà: “Gəgodf à akul la dziriga, Kona aslala vok madàh tatak la gəl anha aw, say anəhəj kà say uwana Baba adəhəj. Uwana Baba adəhəj gesina, uwaga la uwana Kona adəhəj babay. 20 Kà uwana Baba awoya Kona, apəhalla uwana adəhəj gesina. Adəpəhalla à azlatatak uwana aduwa uwanay aya, kà Kona anja madàh uwaga. Ngaha uwaga adaval akul ala ləv à gay. 21 Bokuba uwana Baba awùlla azlamazimnekidf à uda la mamətsay kà mav à atà sifa kà, kiya uwaga babay Kona av sifa à uwa-beyuwi uwana awoyan gesina. 22 Baba kà adàh seriya à dza à gəl aw, ama avà maslay madàh seriya uwaga à ahəl anja Kona anha gesina, 23 kà azladza gesina anja masləkaway Kona, bokuba uwana tasləkaw Baba. Dza uwana asləkaw Kona aw, masla asləkaw Baba uwana asləl à wan babay aw.”

24 “Gəpəh à akul la dziriga, dza uwana atsəb sləm à gay gulo, ngaha adiñ gəl à dza uwana à vok asləl gi à wan kà, masla la sifa adəv à gay aw. Seriya adəkəsay aw, aguwa à uda la mamətsay, adəbəz sifa adəv à gay aw. 25 Haday gəgodf à akul la dziriga, kaslà atsa à wan, ngaha kaslà uwaga aga la tataka gami la abà lagwa, uwana azlamazimnekidf tadətsenəj kuda anja Kona anja Zəzagəla, ngaha kà azlauwana tadəkədfədal à ahəj tadədz à ahəj la sifa. 26 Iyay, bokuba uwana Baba la maslay kà mavà sifa adəv à gay aw à azladza, kiya uwaga bay avà maslay uwaga à Kona anha à ahəl, kà masla anja mav sifa à azladza. 27 Avà maslay à Kona anha kà madàh seriya, kà uwana masla Kona anja Zəzagəla. 28 Ləv aval à akul à gay kà uwaga aw, kà uwana kaslà atsa à wan, à uwana azlamazimnekidf uwana la zəvay la aku gesina tadətsən kuda anha, 29 ngaha tadàsa à uda la zəvay anjatà la aku. Azladza uwana tadəhəj delga tadəwula à uda kà mabəzal masik anjatà uwana sifa adəv à gay aw, ama azlauwana tadəhəj mawisiga tadəwula à uda kà madəhətan seriya à gəl.”*

Azlamasəlay uwana lakəl maslay anja Yesu

30 “Gi la gəl gulo kà gəslala vok kà madàh tatak aw, gədfəh seriya kà bokuba uwana ‘Dahəj’, Baba agòd à gi, seriya gulo kà dziriga, kà uwana gəyàh mawoyəj anja gəl gulo aw.

* 5:29 5.29 Daniyel 12.2

Ama uwana asa à dza uwana aslèl gi à waŋ pèra. ³¹ Baŋa gèz sayda aŋa gèl gulo kà, sayda gulo kà agay dziriga aw. ³² Ama say dza anik la uwana az sayda lakèl gulo, gèsèl kà sayda uwana aziŋ lakèl gulo kà dziriga. ³³ Kaslèlaw azlamèna matsèb slèm à slaka Yuhana, sayda aŋha uwana azaŋ kà dziriga. ³⁴ Ama gi kà gènekudfa aŋa sayda aŋa dza aw, gèula akul à gèl kà, kà akul aŋa mabèz mabèlay pèra. ³⁵ Yuhana kà agà kà bokuba fènəs mavatsiŋ à ahèŋ gà pèra, ŋgaha karabaw ŋuv la udfaka aŋha la abà. ³⁶ Ama sayda gulo uwana gèziŋ kà, aduwà aŋa Yuhana uwana azàŋ, azlaslèray uwana Baba gulo avà à gi kà mahèŋèŋla kà, taz sayda gulo. Ŋgaha babay kà apèhla ala kà Baba la uwana aslèl gi à waŋ. ³⁷ Baba uwana aslèl gi à waŋ apèhay lakèl gulo aya. Akul kà kadàtsənaw kuda aŋha didi aw, ŋgaha kadàŋəŋaw huɔf adi aŋha babay aw. ³⁸ Akul kafaw gay aŋha à ləv aŋkul à tsəh aw, kà uwana kadiŋawwal gèl à vok à dza uwana aslèl à waŋ aw. ³⁹ Kadzeŋaw wakità Zəzagèla la haŋkəli, kadzugwaw kà: ‘La abà la uwana mədàbèz sifa adəv à gay aw’, kagodfaw. Bə dziri hadfay gà, la wakità uwaga la abà la uwana sayda gulo. ⁴⁰ Ama asa à akul aŋa mas à slaka gulo aŋa mabèz sifa dziriga aw.”

⁴¹ “Ama gi kà, gəyàh mazlèb gi aŋa azladza aw. ⁴² Ama akul kà, gèsèl kà, kawoyaw Zəzagèla la ləv aŋkul la tsəh aw. ⁴³ Gèsà à ahèŋ kà la slèm aŋa Baba gulo, ama karabaw gi à huma aw. Ama baŋa dza anik atsa à waŋ la maslay aŋa aslasl gèl aŋha kà, kakəsaw. ⁴⁴ Akul asa à akul mayàh mazlèbay aŋa azladza anik anik, ŋgaha kayahaw mazlèbay uwana asa à ahèŋ la slaka Zəzagèla dziriga aw. Ŋgaha ma kakay kadiŋaw gèl à vok ma? ⁴⁵ Ama kadzugwaw kà, gədàta akul kaf à gèl la slaka Baba gulo, kagodfaw aw. Ama Musa la uwana adàta à akul kaf à gèl, à masla uwana kafaw manəwəŋ aŋkul à masla à afik. ⁴⁶ Agayŋa ndzer, kadiŋaw gèl à Musa à vok kà, naka kadiŋaw gi gèl à vok babay, kà uwana Musa atsetsèr kà lakèl gulo. ⁴⁷ Ama tsa kadiŋaw gèl à uwana à vok atsetsèr aw ma, kakay kadiŋaw gèl à gay gulo à vok zlà ma?”

6

Yesu av tatak may à azlazil dəbow zlo

(Mata 14.13-21; Mark 6.30-44; Luka 9.10-17)

¹ La lig aŋa uwaga la ahèŋ, Yesu ahàd à gay dərəv à uda anik aŋa dərəv Galili, uwana tazalalla bay dərəv Tiberiya. ² Maham à ahèŋ dza aŋuvaw tanəfà, kà uwana tanaŋà azlanadzipo uwana adahàhàŋ la mawar azladza ala. ³ Yesu ahàd à dadəgwal à afik la abatà, tadzà madzay la

azlaməna matapla la slaka aŋha. ⁴ Paska, madəvaday aŋa azla Yahudiya, nekwa. ⁵ Uwana Yesu anəŋà maham à ahəŋ dza aŋuvaw tatsà à waŋ à slaka aŋha, Yesu atàp à Filip agòdàl: “Lala mədàbəz tatak may kà masukway, kà mav à maham à ahəŋ dza uwanay aŋa mazuway zlà?” ⁶ Apèh uwaga kà, kà matap Filip. Awkà, masla kà asəl tatak uwana naka adəhəŋ. ⁷ Filip agòdàl: “Amiyaka məsukw kaf aŋa gursu dadərmokw səla bay kà, aslay kà kəla uwabeyuwi aŋatà aŋa mabəzal ŋuv aw.” ⁸ Tekula la tataka azlaməna matapla aŋha la abà Andəre, deda aŋa Səmon Piyer agòdàl: ⁹ “Bəzi kohna anik la ahəŋ la abanay, kaf gay bərsəw zlo la kilfi səla la ahəl, ama uwaga ma, mana akəs à vok aŋa maham à ahəŋ dza kiya uwanay ma?” ¹⁰ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Dzàw azladza madzay gesina, slaka uwatà kà delga kà madzàh madzay, kà uwana kəsaf la ahəŋ.” Ŋgaha atà tadzàhà madzay gesina aŋatà taslay zil dəbow zlo. ¹¹ Yesu ahəl kaf uwaga, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakà kaf ala, ŋgaha avàhà à azladza. Ahəl kilfi, adəhəŋ kalkal kiya uwaga aya. Tazùw tsəràh à uwana asläh à atà. ¹² Mok uwana tahànla gesina, Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Hamàw gay à mapətsəh pətsəhga uwaga à vok, atədàl ala amiyaka tekula aw.” ¹³ Ŋgaha tahamà gay à mapətsəh pətsəhga uwana à vok atàm a atà à ahəl, tahənàŋ ala takosà kulo gəl aŋha səla.

¹⁴ Uwana azladza tanəŋàŋ nadzipo uwana Yesu adəhəŋ, tagòd: “Kayyà, dza uwanay ndzer kà masla mapəhal gay à ahəl, uwana naka atsa à waŋ à gudəŋ à vok!” ¹⁵ Uwana Yesu asəl kà azladza tatsà à waŋ kà mafiya à sufəl à abà la ndzəfà kà, kà uwaga à uwana adà aŋha à gudəŋ à afik kokufà gəl aŋha.

Yesu aday lakəl dərəv

(Mata 14.22-23; Mark 6.45-52)

¹⁶ Mok uwana mokokhu adasa à waŋ kà, azlaməna matapla la slaka Yesu tadà à ahəŋ à gay dərəv, ¹⁷ tahàd à kəslah iyaw à afik, ŋgaha tadzəkà mad à uda la dərəv la abà, kà mabəziya à Kapernahum. La mok uwaga kà, vəd adasa à waŋ, Yesu aləg mabəz atà à tsəh dadəŋ. ¹⁸ Magol kular adzəkà à vok, iyaw dərəv adzəkà maganŋsay la mavəlay lakəl. ¹⁹ Azlaməna matapla kà, taday azlatalka magur mahoyay pəlis səla la tenma banaw makər kà zlazladà aŋa afad. Uwana tanəŋ Yesu adà à awtày à slaka aŋatà lakəl dərəv la asik kà, guba akəs atà. ²⁰ Ama Yesu agòd à atà: “Guba akəs akul aw, gi ŋwà!” ²¹ Tayàh mazəb

à tsəh la kəslah iyaw la afik nəma, la katskats tanə̀nà kà kəslah iyaw adədə̀bani kutso uwana asà à atà mad à abà.

Maham à ahə̀j dza ayàh Yesu

²² La bebə̀j gà kà, maham à ahə̀j dza uwana tagòd à gay dərə̀v à uda anik, awùl atà à gəl kà la mokokhu lakuhu kà, agà la ahə̀j pə̀ra kà kəslah iyaw tekula, ngaha tasəl bay kà Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik la azlamə̀na matapla la slaka anha aw. Ama azlamə̀na matapla anha tahàd kokudà gəl anjatà pə̀ra. ²³ Ama pə̀ra kà, azlakə̀slah iyaw anik taguwà à wə̀j la Tiberiya, tasà à wə̀j à slaka uwana Yesu avà kaf, à mok uwana kikay agòd à Zəzagə̀la kà anja uwaga. ²⁴ Uwana maham à ahə̀j dza anə̀jə̀j kà Yesu la abatà aw, azlamə̀na matapla la slaka anha bay kà atà la abatà aw, tadàh à azlakə̀slah iyaw uwaga à afik, tada à Kapernahum kà mayahay.

Yesu kà kaf uwana av sifa

²⁵ La kiya uwaga tabə̀zà Yesu à vok la gay dərə̀v à uda anik anja dərə̀v ngaha tagòdal: “Rabbi, kasà à abanay mbə̀?” ²⁶ Yesu awulà à atà ala: “Haday, gə̀pə̀h à akul la dziriga, kayahaw gi kà, kà uwana kazùwàw kaf, kahànwla, aslahà à akul, awkà kà azlanadzipo la azlaslə̀ray gulo uwana gə̀dahə̀j aw. ²⁷ Kadahaw slə̀ray kà anja tatak may uwana awis ala aw. Ama dāhàwə̀j kà anja tatak may uwana adza à ahə̀j, avà sifa adə̀v à gay aw. Tatak may uwaga kà, Kona anja dza la uwana adàvà à akul la maslay, uwana abə̀zal la slaka Baba Zəzagə̀la.” ²⁸ Ngaha tanavàl: “Mana mə̀dehə̀j kà madāh slə̀ray uwana asa à Zəzagə̀la zlà ma?” ²⁹ Yesu awulà à atà ala: “Slə̀ray uwana Zəzagə̀la akuday la slaka ankul kà, say madij gəl à dza uwana à vok, Zəzagə̀la asləl à wə̀j.” ³⁰ Tagòdal: “Nadzipo ma uwala kapə̀hanula kà anu anja madij à ka gəl à vok la? Ngaha ma slə̀ray ma uwala kadə̀hə̀j la? ³¹ Azlababa gami madzidziga tazùw manne à uwana asàhà à ahə̀j la zagə̀la la fə̀ta la abà, bokuba uwana tatsə̀tsər à wakitə̀ Zəzagə̀la à abà. Masla avà à atà tatak may uwana asàh à ahə̀j la zagə̀la.”^{*} ³² Yesu awulà à atà ala: “Haday la dziriga, gə̀pə̀h à akul, Musa la uwana avà à akul tatak may uwana asà à ahə̀j la zagə̀la aw. Ama Baba gulo la uwana avà à akul tatak may dziriga, uwana asà à ahə̀j la zagə̀la. ³³ Kà uwana tatak may uwana Zəzagə̀la avà kà, anik la ahə̀j aw, say masla uwana asà à ahə̀j la zagə̀la, (Uwaga kà Yesu) ngaha ava sifa à azladza gudə̀j à vok gesina.” ³⁴ Kiya uwaga tagòdal: “Kayyà Sufəl, vā à anu tatak may uwaga koksikoksi kə̀la zlà!” ³⁵ Yesu

^{*} 6:31 6.31 2Musa 16.4,15; Mahabay 78.24

asà à atà ala à uda: “Gi la uwana gi tatak may anja sifa. Dza uwana atsa à wanj à slaka gulo, adinj à gi gəl à vok kà, may adàkəs aya aw, nəlay adàkəs bay aw. ³⁶ Ama gəpəh à akul: Kanənjaw gi, ama bà la uwaga gesina kà, kanənjaw gi kadinjaw gi gəl à vok aw. ³⁷ Mana beyimi uwana Baba avà à gi, atsa à wanj à slaka gulo, ngaha gədàkweska dza uwana atsa à slaka gulo aw. ³⁸ Kà uwana gəsà à ahəj la zagəla kà, kà madəhəj mawoyəj anja dza uwana asləl gi à wanj, awkà anja gəl gulo aw. ³⁹ Aganay uwana asa à dza uwana asləl gi à wanj: Kà gəziŋ ala tekula anja tatak uwana avà à gi à ahəl aw, ama kà gəula atà à uda la mamətsay la sifa la mavakay makəf gəl à ahəj gudəj à vok. ⁴⁰ Aganay uwana asa à Baba gulo: Kà dèwdèw dza, uwana tanəjə Kona anja Zəzagəla, ngaha tadinjal gəl à masla à vok kà, tabəzal sifa adəv à gay aw, ngaha gədaula atà à uda la mamətsay la madəv à gay gudəj à vok.”

⁴¹ Azla Yahudiya tanəjəz lakəl anja Yesu, kà uwana Yesu, ‘Gi tatak may uwana asà à ahəj la zagəla’, agòf. ⁴² “Təga kà, Yesu kona anja Yusufu aw takay? Məsəl baba anja la iyà anja, ngaha ma kakay: ‘Gəsà à ahəj la zagəla’, agòf zlà ma?”, tagòf. ⁴³ Yesu awulà atà ala: “Sàkàw à manəjuz à tsəh ala kà akul à akul. ⁴⁴ Dza aslala vok anja mas à wanj à slaka gulo aw, say Baba uwana asləl gi à wanj, la uwana abiyəj masla à slaka gulo, ngaha gi gədàula à uda la mamətsay la vudf makəf gəl à ahəj. ⁴⁵ Azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza, tatsetsèr à wakità à abà:

‘Zəzagəla la gəl anja adàtapatala tatak gesina.’[☆]

Kəla dza uwana atsəb sləm à Baba, akəs mapəhay anja, masla atsa à wanj à slaka gulo. ⁴⁶ Asal magodəy, kà dza adanəj Zəzagəla aw. Dza uwana asà à ahəj la slaka Zəzagəla la uwana adanəj Baba pəra.”

⁴⁷ “La dziriga gəpəh à akul, dza uwana adinjəl gəl à vok kà, adàbəz sifa adəv à gay aw. ⁴⁸ Gi tatak may uwana avà sifa adəv gay aw. ⁴⁹ Azlababa ankul madzidziga tazùw manne la fəta la abà. Bà la uwaga bay kà taməts à gay. ⁵⁰ Ama uwabeyuwi uwana azuw tatak may uwana asà à ahəj la zagəla kà, adàmətsay aw. ⁵¹ Gi tatak may anja sifa, uwana asà à ahəj la zagəla. Baŋa dza azuw tatak may uwatà, adàdza à ahəj la sifa anja koksikoksi. Tatak may uwana gədàvəl kà vok gulo, gədàvəy, ngaha gudəj à vok anja madz à ahəj la sifa.”

⁵² Lakəl anja gay uwaga azla Yahudiya tabayà vok gay kà atà kà atà, tagòf: “Kakay dza uwanay avà à anu sləb vok

☆ 6:45 6.45 Yesayya 54.13

aŋha aŋa mazuway ma?”, tanavà vok. ⁵³ Yesu agòd à atà: “Hadfay, gèpèh à akul la dziriga: Baŋa kazuwaw slèb vok aŋa Kona aŋa dza aw, ŋgaha baŋa kasaw aŋiz aŋha aw kà, kadàbèzaw à sifa tetuwa aw. ⁵⁴ Dza uwana azuw slèb vok gulo, ŋgaha as aŋiz gulo kà, abèz sifa adèw à gay aw, ŋgaha gèdàula à uda la mamètsay la vuɔ makəɔd gəl à ahəŋ gudəŋ à vok. ⁵⁵ Kà uwana slèb vok gulo kà tatak may dziriga, ŋgaha aŋiz gulo bay kà tatak masay dziriga aya. ⁵⁶ Dza uwana azuw slèb vok gulo, as aŋiz gulo, adza à ahəŋ la gi la abà, ŋgaha gi babay gèdza à ahəŋ la masla la abà. ⁵⁷ Bokuba uwana Baba uwana la sifa asləl gi à waŋ, ŋgaha gi gèdza à ahəŋ la sifa kà masla, kiya uwaga babay dza, uwana azuw gi, adza à ahəŋ la sifa kà gi babay. ⁵⁸ Aganay tatak may uwana asà à ahəŋ la zagəla: Masla kà bokuba uwana azlababa aŋkul tazawàh, uwana tamàtsàh à gay aw. Ama dza uwana azuw tatak may uwanay, adàdza à ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi.” ⁵⁹ Yesu apèh à atà gay uwaga kà la mok uwana atapla azladza la gày madèw kudfa la aku la Kapernahum.

Gay lakəl aŋa sifa uwana adèw à gay aw

⁶⁰ Mok uwana tatsən uwana Yesu apèh kà, aŋuvaw la tataka azlaməna asik aŋha la abà tagòd: “Gay uwanay kà zlazlada, uwa aslala vok aŋa makəs uwaga uwa?”, tagòd. ⁶¹ Yesu asəl kà gay uwaga kà adàla maŋoŋuzay à azlaməna asik aŋha à lèw à tsəh, ŋgaha agòd à atà: “Uwaga ma atsəɔd akul à asik la tsəh ala takay? ⁶² Kakay tak à gay kanəŋaw Kona aŋa dza, uwana ada à afik à slaka aŋha uwana à abà adzà à ahəŋ uwarà ma? ⁶³ Masasəɔdok Zəzagəla la uwana avà sifa; vok aŋa dza kà asla tatak aw. Azlagay uwaga gèpèh à akul, la uwana Masasəɔdok ŋgaha sifa. ⁶⁴ Ama azladza anik la ahəŋ la tataka aŋkul la abà kà, tadiŋal gəl à vok aw.” (Kà uwana dagay madzəka kà, Yesu kà asəl azladza uwana tadədiŋal gəl à vok aw, ŋgaha la dza uwana adàtal kaf à gəl) ⁶⁵ Azaləŋ à gəl la magoɔɔay: “Kà uwaga à uwana gəgəɔd à akul, dza aslala vok aŋa mas à waŋ à slaka gulo aw, tsa baŋa Baba abiyəŋ à waŋ, avəl tetəvi.”

⁶⁶ Dagay la mavakay uwatà aŋuvaw la tataka azlaməna manəfay aŋha la abà, tawùl à lig. ⁶⁷ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha sèla: “Asa à akul madiŋ akul babay suwaŋ ay?” ⁶⁸ Səmon Piyer agòɔɔal: “Sufəl, məday ma à slaka ma aŋa uwa? Tsa kak la azlagay uwana tav sifa adèw à gay aw uwa? ⁶⁹ Lagonay kà, mədiŋal gəl à vok, kak tsikaslaga uwana Zəzagəla asləl ka à waŋ.” ⁷⁰ Yesu agòd à atà: “Akul kulo gəl aŋha sèla gətsatsəmàni akul aw takay? Ama tsa tekula aŋkul kà

seteni!" ⁷¹ Apèh uwaga kà lakèl aña Yudas Iskariyot, kona aña Səmon, uwana agà la tataka azlaməna matapla kulo gəl aña səla uwaga la abà. Masla la uwana naka ata kaf à Yesu à gəl.

7

Azladeda aña Yesu tadiñ gəl à masla à vok aw

¹ Uwana uwaga adada à lig kà, Yesu auguzàh la kutso Galili, asàl kà madz à ahəñ la kutso Yahudiya aw, kà uwana azla Yahudiya tayàh makəday. ² Mok uwana madəvaday aña azla Yahudiya, uwana tazalalla madəvaday tsatsagla adagay nekwa kà, ³ azladeda aña tagòfal: "Zà vok la abanay, hād à Yahudiya, kà azlaməna asik aňak kà manəñ sləray aňak uwana kadəhəñ. ⁴ Baña dza asal azladza tasəl masla kà, apəhla gəl aña ala. Tsa kadəhəñ azlasləray anik anik kiya uwanay kà, dəhəñ la paraka azladza aña manəñ ka." ⁵ (Amiyaka azladeda aña tadiñ gəl à masla à vok bay aw) ⁶ Yesu agòf à atà: "Kaslà gulo uwana asa à gi kà, adasa à wañ aw. Ama kà akul kà, kəla kaslā gesina kà delga. ⁷ Gudəñ à vok aslala vok aña mapəsew akul aw, ama gi kà apəsew gi. Kà uwana gəpəh la paraka kà azlasləray aña uwana adəhəñ kà mawisiga. ⁸ Dəw aňkul à madəvaday akul zlà. Məday anina aw, kà uwana kaslā uwana asa à gi adasa à wañ dadəñ aw." ⁹ Uwana adapəh à atà gay uwaga kà, adzà à ahəñ la Galili.

Yesu la madəvaday tsatsagla

¹⁰ Iyay, la mok uwana azladeda aña tad à madəvaday, masla babay ahād, ama apəhla vok ala aw, la səbàh pəra. ¹¹ La abatà la madəvaday la abà azla Yahudiya tayàh masla la maham à ahəñ dza la abà la madəvaday la abà: "Aňala?", tagòf. ¹² Tavàts gay la tsəh ala la gəl à gəl lakèl aña, la tataka maham à ahəñ dza la abà. Azlaanik tagòf: "Masla kà, dza delga", azlaanik tagòf bay: "Awan, dza delga aw!" Tagòf: "Masla mazàh azladza ala." ¹³ Ama dza aslala vok aña mapəhay gay lakèl aña la dazuwaya aw, kà uwana guba akəs atà kà azla Yahudiya.

¹⁴ Mok uwana madəvaday adada à lig tenma kà, Yesu ahād à məñ gəy Zəzagəla à agu, adzəkə matapla tatak à azladza. ¹⁵ Ləv avàl à azla Yahudiya à gay la magoday: "Kakay dza uwanay asəl tatak tsa tapla aw ma?" ¹⁶ Yesu awulà à atà ala: "Matapla uwana gəpahla ala kà, asa à wañ kà la slaka gulo aw, ama asà à ahəñ kà la slaka Zəzagəla, uwana asləl gi à wañ. ¹⁷ Baña dza asal madəh masal aña Zəzagəla kà, adəsəl tatak uwana gəpəhakulla kà, asa à wañ

kà la slaka Baba Zəzagəla, awkà uwaga kà gay aña ndzəɖa aña aslasl gəl gulo aw. ¹⁸ Dza uwana apəh gay aña aslasl gəl aña kà, ayàh mazləb gəl aña. Ama dza uwana aɖàh sləray kà aña dza uwana asləl à waɲ kà, masla kà apəhay kà uwana dziriga, ɲgaha mawisiga la ahəɲ la uwana la abà apəhay aw. ¹⁹ Musa avà à akul mapəhay aw takay? Ama amiyaka tekula aɲkul kà, akəs gay aña mapəhay aw. Kà mana kayahaw makəɖ gi zlà ma?" ²⁰ Maham à ahəɲ dza awulà: "Kak la masasəɖok mawisiga, kak masla zagəla zagəla, uwa ayàh makəɖ kà uwa?" ²¹ Yesu agòɖ à atà: "Gəɖahəɲ kà sləray tekula pəra, à uwana ləv avəl akul à gay gesina! ²² Musa avà à akul tetəvi kà makadav azlabəza à uda, (Amiyaka Musa la uwana adzəkà makadav azlabəza à uda babay aw, ama azlababa aɲkul madzidziga), kà uwaga à uwana kakadavaw azlabəza aɲkul à uda la vuɖ maduw ləv bay.* ²³ Kakadavaw dza à uda la vuɖ maduw ləv kà matəm mapəhay aña Musa à ahəɲ aw, ɲgaha ma kà mana kapakaw gi ləv à gəl, à kà uwana gəwura dza ala səɖakaka la vuɖ maduw ləv ma? ²⁴ Sàkàw à maɖàh seriya aña tatak uwana kanəɲawwaɲ la uda gə. ɲgaha ɖahàw seriya la tetəvi aña."

Yesu ma Kristu takay?

²⁵ Azladza anik uwana tadzà à ahəɲ la Urusalima tagòɖ: "Dza gə la uwanay à uwana tayahay aña makəɖay aw takay? ²⁶ Nəɲàwwàɲ, aɖaɖma la dazuwaya la tataka azladza la abà, ama uwala gay la ahəɲ tapəhal aw. ɲgaha azlaməɲga gami ma tasəl kà masla la uwana Kristu ndzer zlà ma uwa? ²⁷ Ama baɲa Kristu adàsa à waɲ, dza la ahəɲ asəl slaka uwana adaguwa à waɲ la abà aw. Ama dza uwanay kà məsəl slaka uwana asà à waɲ la abà."

²⁸ Yesu ataplà la məɲ gày Zəzagəla la aku, azà kuda à zagəla agòɖ à atà: "La dziriga kasəlaw gi, ɲgaha kasəlaw slaka uwana gəsà à waɲ la abà ay? Gi kà, gəsà à waɲ kà la aslasl gəl gulo aw, ama dza uwana asləl gi à waɲ kà, dza dziriga. Akul kà kasəlaw aw! ²⁹ Ama gi kà, gəsəl masla, kà uwana la slaka aña la uwana gəsà à waɲ, ɲgaha masla la uwana asləl gi à waɲ bay." ³⁰ Kiya uwaga tayàh makəs masla, ama dza aslà kà matapal ahəl à vok aw, kà uwana kaslà aña adaslay dadəɲ aw. ³¹ Aɲuvaw la tataka maham à ahəɲ dza la abà, tadɪɲ gəl à masla à vok, tagòɖ: "Baɲa Kristu adàsa à waɲ kà, adàɖəhəɲ azlanadzipo adàɖuwaɲ aña kona uwanay ay?", tagòɖ.

Tasləl azlaməna manəɲla gày Zəzagəla kà makəs Yesu

* 7:22 7.22 2Musa 17.10; 3Musa 12.3

³² Azla Farisøya tatsənà uwana maham à ahəŋ dza apèh la gəl à gəl lakəl aŋa Yesu, ŋgaha azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azla Farisøya taslèl azlakohana kà makəs masla. ³³ Yesu apèh à atà la paraka: “Gi la ahəŋ la akul aŋa kaslà ŋuv aya, la lig la ahəŋ gədàwula à slaka dza, uwana aslèl gi à waŋ. ³⁴ Kadàyahaw gi ama kadàbəz gi aw, kà uwana kaslaw mad à slaka uwana gədàday aw.” ³⁵ Azla Yahudiya tanàv vok kà atà kà atà: “Lagwa ma masla ma adàday ma uwala à uwana: ‘Kadànəŋaw gi aya aw’, agòdla? Adàday ma à slaka azla Yahudiya uwana taslèh gəl à ahəŋ la tataka azla Gərək la abà, kà matapatàla azlatatak takay? ³⁶ Gay uwaga apèh ma mana asal magòday ma? ‘Kadàyahaw gi, ama kadàbəza gi aw, kà uwana kaslawwal à vok mad à slaka uwana gədàday aw. La slaka uwana gədàdza à ahəŋ babay aw’, agòd ma?”

Dərəv aŋa iyaw sifa

³⁷ La mavakay uwana takəđ gəl à mavədaday, la uwana aga delga, la vuđ uwatà Yesu astizilla ala la huma maham à ahəŋ dza, azà kuda à zagəla, agòđ: “Uwabeyuwi uwana nəlay azəŋ, asa à waŋ, asa iyaw la slaka gulo.✱ ³⁸ Kəla uwabeyuwi uwana adiŋ gi gəl à vok, dərəv aŋa iyaw sifa adəkəlay la ləv aŋha la tsəh bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà.”✱ ³⁹ Yesu kà apəhay kà lakəl aŋa Masasəđok Zəzagəla, uwana azlauwana tadiŋal gəl à vok tadàbəzal, kà uwana tabəz Masasəđok dadəŋ aw, kà uwana Yesu adada à afik kà mabəz mazləbəy la slaka Baba aŋha aw.

Maham à ahəŋ dza atsak ala kà Yesu

⁴⁰ Azladza anik la tataka maham à ahəŋ dza la abà tatsənəŋ gay uwaga tagòđ: “Ndzer kà, dza uwanay kà masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla kà mapəh à azladza.” ⁴¹ Azlaanik tagòđ: “Masla kà Kristu!”, azlaanik tagòđ: “Awaŋ, masla aw, Kristu kà aguwa à waŋ la Galili ay? ⁴² Tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà kà: Kristu kà adəguwa à uda kà la mayyi à tsəh ala aŋa David, ŋgaha adəguwa à waŋ la Betelehem, la gudəŋ uwana David adzà à ahəŋ la abà.”✱ ⁴³ Maham à ahəŋ dza atsək ala kà Yesu. ⁴⁴ Azlaanik la tataka aŋatà la abà, asà à atà makəs Yesu, ama dza la ahəŋ aslala vok aŋa matapal ahəl à vok aw.

Azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya takweska Yesu

⁴⁵ Azlakohana tawul à slaka azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azla Farisøya, tanàv atà: “Kà

✱ 7:37 7.37 3Musa 23.36 ✱ 7:38 7.38 Hezəkiyel 47.1; Zakari 14.8 ✱ 7:42 7.42 2 Samuyel 7.12; Mika 5.2

mana kasàwla Yesu à waŋ aw ma?" ⁴⁶ Azladza uwana taslèlla atà, tawulà à atà: "Dza la ahəŋ adapəh gay ku bà aŋa dza uwanay didi didi aw." ⁴⁷ Azla Farisəya tanàv atà: "Akul babay kà kadànfaw mapapatay aŋha uwaga ŋwà? ⁴⁸ Məŋga la ahəŋ la tataka gami la abà, baŋaw la tataka aŋa azla Farisəya la abà, adadiŋal gəl à vok ay? ⁴⁹ Ama say azladza deyday gà la uwana tadiŋal gəl à vok, kà uwana tasəl mapəhay aŋa Musa aw, atà azlamatsaflaga!" ⁵⁰ Nikodemus agà la tataka aŋa azla Farisəya la abà. A masla uwana asà à waŋ à slaka Yesu la vəf vərđi anik, agòđ à atà: ⁵¹ "Hadfay, ma wakità seriya avà tetəvi kà madfəh seriya à dza à gəl, la kokudfa matsən uwana adafahəŋ takay? Awma məsəl uwana adafahəŋ aw, takay?" ⁵² Tawulàl ala: "Kak zil Galili ay? Dzəŋ wakità lela, ŋgaha kadàtsenəŋ kà masla mapəhal gay à ahàl aŋa Zəzagəla adəguwa à waŋ la Galili aw!" ((⁵³ La lig la ahəŋ kəla uwabeyuwi awul à mtəga aŋha.

8

Mis uwana azab zil

¹ Mok uwana uwaga adadəv à gay kà, Yesu ahəd à gudəŋ kuvu à afik. ² La bebəŋ gà la zay la tsəh, awul à məŋ gəy Zəzagəla à agu aya, ŋgaha maham à ahəŋ dza aŋuvaw tahamà à slaka aŋha. Adzà madzay, adzəkà matapatàla azlatatak ³ Azlaməna mapəhla mapəhay ala, la azla Farisəya tadàlla mis uwana à awtəy, takəs la mazab zil la tsəh. Atà tatsizlləŋ à huma aŋa maham à ahəŋ dza gesina, ⁴ ŋgaha tanàv Yesu: "Məŋga, mis uwanay kà, takəs kà la mabila la tsəh. ⁵ La wakità Zəzagəla gami la abà Musa agòđ à anu kà, azlatsəhay mis uwanay kà, say makadf atà la matsəh atà la akur pəra. Kak ma kakay kagodf ma?"* ⁶ Tapəh uwaga kà, kà makəsəl madiŋay à ahəŋ kà aŋa mapuwal gudzi à gəl. Ama la abatà Yesu akəsà gəl à ahəŋ, anəh à kutso à abà la gay gəl ahàl aŋha. ⁷ Uwana bà manaval tanavàl kà, awulà gəl à afik la magodf à atà: "Dza uwana la tataka aŋkul la abà adadafah tsakana didi aw kà, atsa vok ala akur à mis uwaga zlà!" ⁸ ŋgaha la lig la ahəŋ, awulà gəl à vədfah kà manəhay aya. ⁹ Mok uwana tatsənə gay uwaga kà, tadahà aŋatà la tekula, tekula, azlamagolga dəŋ, ŋgaha azlabəza gà. Yesu agòđ à ahəŋ kokudfa aŋha la mis matsizl à ahəŋ gə, uwaga la huma aŋha. ¹⁰ Kiya uwaga awulà gəl à afik agòđal: "Mis, atà la azlaməna mapuwa à ka gudzi à gəl aŋak la? Dza la ahəŋ adfukw kà kà seriya

* 8:5 8.5 3Musa 20.10; 5Musa 22.22-24

à gəl aw uwa?" ¹¹ "Dza la ahəŋ aw, mənŋa", mis agòfal. Yesu agòfal: "Gi babay kà, gèdukw ka seriya à gəl aw, hàd, ama kadàdfaha tsakana aya aw!", Yesu agòfal.)

Yesu la uwana uƒaka aŋa gudəŋ à vok

¹² Bà gotənaŋ Yesu apèh gay à maham à ahəŋ dza aya: "Gi la uwana gi uƒaka aŋa gudəŋ à vok. Dza uwana anəf gi kà masla adàbəz uƒaka aŋa sifa, adàday la mələs la abà aw."

¹³ Azla Farisəya tagòfal: "Kak kà kapəhay kà sayda aŋa gəl aŋak, uwana kapəhay kà makəs vok aŋha la ahəŋ aw."

¹⁴ Yesu awulà à uda agòf à atà: "Baməraka gədəza sayda aŋa gəl gulo babay kà, mapəhay gulo kà dziriga, kà uwana gi kà gəsəl slaka uwana gəsà à waŋ, la slaka uwana gəday babay. Ama akul kà, kasəlaw slaka uwana gəsà à waŋ la slaka uwana gəday babay aw. ¹⁵ Akul kà kadahaw seriya kà la mahoy yewdi, ama gi kà gəfàh seriya kà kiya uwaga aw.

¹⁶ Bà amiyaka gəfàh seriya à dza kà seriya gulo kà dziriga, kà uwana gəfàh seriya kà kokudà gəl gulo aw, ama anu la Baba uwana asləl gi à waŋ. ¹⁷ Uwaga kà matsetserayga la wakità seriya aŋkul la abà: Sayda aŋa azladza səla uwana tapəhay kalkal kà dziriga. ¹⁸ Gəza sayda aŋa gəl gulo ŋgaha Baba uwana asləl gi à waŋ az sayda aŋa gəl gulo babay."

¹⁹ Tanàv Yesu: "Uwa à Baba aŋak uwa?" Yesu awulà à atà ala: "Akul kasəlaw gi aw, baməraka Baba gulo babay aw, agayŋa kasəlaw gi kà, naka kasəlaw Baba gulo babay."

²⁰ Yesu apèh gay uwaga kà la mok uwana atàpatàla tatak la mənŋ gày Zəzagəla la aku. Apèh uwaga kà la slaka uwana tafàh sahar aŋa ofərand à ahəŋ, dza aslàla vok aŋa makəsaw aw, kà uwana kaslā aŋha adaslay dadəŋ aw.

Kaslawwal à vok aŋa mad à slaka uwana gəday aw

²¹ Yesu agòf à atà aya: "Gəda aŋulo, kadəyahaw gi, ama akul kadàmatsaw à tsakana aŋkul à abà. Kaslawwal à vok kà mad à slaka uwana gəday aw."

²² Azla Yahudiya tagòf vok kà: "Adàkəf vok ay à uwana: 'Kaslawwalla vok kà mad à slaka uwana gəday aw', agəday?" ²³ Yesu awulà à atà ala:

"Akul kà akul azladza aŋa vəfah, ama gi kà gəsà à ahəŋ kà la zagəla. Akul azlaaŋa gudəŋ à vok uwanay, ama gi kà gi aŋa gudəŋ à vok uwanay aw. ²⁴ Kà uwana à uwana gəgəf à akul kà kadàmatsaw à tsakana aŋkul à abà, ndzer kà, kadàmatsaw à tsakana aŋkul à abà, à baŋa kadiŋaw gi gəl à vok à gi uwana gi aw."

²⁵ Tanavàl à gay zlà: "Kak uwa?" Yesu agòf à atà: "Gi uwana gəpəh à akul dagay madzəka.

²⁶ Lakəl aŋkul gi la azlagay mənŋa aŋa mapəh à akul, à gay uwana adahakulla seriya à gəl. Ama dza asləl gi à waŋ kà

dziriga, gəpəhay à azladza gudəŋ à vok kà uwana gətapla la slaka Baba pəra.”

²⁷ Tasəl kà Yesu apəhay lakəl aŋa Baba Zəzagəla aw. ²⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Baŋa kadətsizllaw Kona aŋa dza ala kà, kadəsəlaw kà gi uwana gi la ahəŋ. Kadəsəlaw kà gədəh tatak la gəl gulo aw, ama gəpəhay kà lakəl aŋa uwana Baba apahà à gi ala pəra. ²⁹ Dza uwana asləl gi à waŋ kà, anu səla, awkà asək gi kokudfa gəl gulo aw, kà uwana koksikoksi gədehəŋ uwana ahəfal à adi.” ³⁰ Uwana Yesu adapəhay kiya uwaga, azladza aŋuvaw tadŋal gəl à masla à vok.

Azladza makor gəl gə la azlamayà

³¹ Yesu agòd à azla Yahudiya uwana tadŋal gəl à vok: “Baŋa kakəsaw matapla à mapəhay gulo kà, kadəgaw azlaməna matapla la slaka gulo ndzer. ³² Kiya uwaga kà, kadəsəlaw dziriga, ŋgaha dziriga adədala akul à makor gəl à abà.” ³³ Tawulà à uda: “Anu kà anu mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham, ŋgaha anu azlamayà aŋa azladza diki diki aw, ŋgaha ma kakay kagod à anu kà, mədəgay la makor gəl la abà ma?” ³⁴ Yesu agòd à atà: “Hadəy, gəpəh à akul la dziriga: Kəla uwabeyuwi uwana adəh tsakana kà, masla kà mayà aŋa tsakana. ³⁵ Mayà kà, aslala vok aŋa magay masla gəy aw. Ama kona kà, agay masla gəy aŋa koksikoksi. ³⁶ Baŋa Kona adəpəlakulla kadəgaw la makor gəl la abà ndzer. ³⁷ Gəsəl kà akul mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham. Ama kayahaw makəd gi aya, kà uwana kakəsaw matapakulla gulo aw. ³⁸ Gəpəhay lakəl aŋa tatak uwana Baba gulo apəh à gi ala, ama akul kà kadəhaw uwana baba aŋkul tapəhəkulla, suwaŋ.”

³⁹ Tawulà à uda: “Baba gami kà Abəraham!” Yesu awulà à atà ala: “Agayŋa kagaw azlabəza aŋa Abəraham kà, naka kadəhaw sləray aŋa Abəraham uwana adəhəhəŋ. ⁴⁰ Gi kà, gəpəh à akul kà dziriga, uwana gətsənəŋ la slaka Zəzagəla, la uwana gəpəh à akul, ama bə la uwaga kà, kayahaw makəd gi. Tsəhay gə uwaga kà, Abəraham adəhəŋ didi aw. ⁴¹ Akul kà kadəhawwaŋ kà sləray aŋa baba aŋkul.” Atà tawulà ala: “Anu azlabəza gəl gaw aw, anu Baba gami kà la Zəzagəla, tekula pəra.” ⁴² Yesu agòd à atà: “Agayŋa Zəzagəla agay Baba aŋkul ndzer kà, naka kawoyaw gi, kà uwana gəsà à waŋ la slaka aŋha, à uwana gəsà à slaka aŋkul kà masal aŋha. Gəsà à waŋ kà, la aslasl gəl gulo aw, masla la uwana asləl gi à waŋ. ⁴³ Kà mana katsəbaw sləm à uwana gəpəh à akul aw zlə ma? Kà uwana kaslaw kà aŋa matsən uwana gəpəhay aw. ⁴⁴ Akul kà, baba aŋkul

kà la seteni, asa à akul madfàh uwana asa à seteni kà uwana masla makad dza dagay la madzəka vok aŋa tatak. Adapəh dziriga didi aw, kà uwana dziriga la ahəŋ la slaka aŋha aw. Baŋa apəh fida, apəh la fəla aŋha, kà uwana masla fida, ŋgaha masla baba aŋa fida. ⁴⁵ Ama gi kà, gəpəhay kà dziriga, ŋgaha kà uwaga la uwana kadiŋaw gi gəl à vok aw. ⁴⁶ Uwa la tataka aŋkul la abà aslala vok agodəy kà, gədadəhəŋ tsakana uwa? Kà mana, baŋa gəpəh dziriga kà, kadiŋawwal gəl à vok aw zlà ma? ⁴⁷ Dza aŋa Zəzagəla kà, atsəb sləm à gay Zəzagəla. Ama akul azlaaŋa Zəzagəla aw. Gay gà la uwaga katsəbaw gi sləm aw!”

Yesu atà la Abəraham

⁴⁸ Azla Yahudiya tagòfal: “Azlayla anu à uwana: Kak zil Samariya, məgod à ka, ŋgaha kak la azlamasəsədok mawisiga aw uwà?” ⁴⁹ Yesu agòd à atà: “Gi la masasədok mawisiga aw, ama gi gəsləkaw Baba gulo, ama akul kà kapəsew gi. ⁵⁰ Gi kà gəyàh mazləbay aŋa gəl gulo aw. Dza anik la ahəŋ tekula, uwana ayàh gi mazləbay, masla la uwana masla seriya bay. ⁵¹ La dziriga gəpəh à akul: Dza uwana akəs gay gulo, adàmətsay diki diki aw.” ⁵² Azla Yahudiya tagòfal: “Lagonay kà məsəl ndzer kà, kà kak la masasədok mawisiga, Abəraham aməts, azlaməna mapəh à atà gay à ahəl taməts, ŋgaha kak kagodəy kà: ‘Dza uwana akəs mapəhay gulo kà, adàmətsay aw’, kagodə ma? ⁵³ Baba gami Abəraham aməts: Kadzugw ma: ‘Gəduwa masla’, kagodə takay? Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl bay taməts. ŋgaha ma kapakà gəl aŋak ala ma kà kak uwi?” ⁵⁴ Yesu awulà à atà ala, la magodəy: “Agayŋa gəzləb gəl gulo kà, naka mazləbay gulo, akəs vok aw. Baba gulo la uwana azləb gi, à masla à uwana: ‘Zəzagəla gami’, kagodəw. ⁵⁵ Ama kasəlaw masla diki diki aw. Ama gi kà gəsəl masla. Agayŋa gəgodəy kà, gəsəl masla aw kà, naka gəgay masla fida bokuba akul. Ama gəsəl masla, ŋgaha gəkəs gay aŋha. ⁵⁶ Abəraham baba aŋkul kà, arəb lakəl mavakay aŋa mas à waŋ gulo, anəŋəŋ ŋgaha arəb kaykay.” ⁵⁷ Azla Yahudiya tagòfal: “Uwala kaslay mavay dzik zlo, awkà pəra: ‘Gənəŋà Abəraham’, kagodə ay?” ⁵⁸ Yesu awulà à uda: “Hadəy, gəpəh à akul la dziriga: Mok uwana taləg mayyay Abəraham kà, gi la ahəŋ.” ⁵⁹ ŋgaha tahəl akur kà matsàhla. Ama kusàh. Yesu ahadà vok à ahəŋ, asà à lag la mən gəy Zəzagəla la aku.

9

Yesu awur dza uwana ala tayyà à ahəŋ la guləf gà

¹ Mok uwana Yesu anəfà tetəvi aṅha, anəṅəṅ dza anik uwana tayyà à ahəṅ guləf gà. ² Azlaməna matapla la slaka aṅha tanavà: “Məṅga, kà mana dza uwanay kà tayyà à ahəṅ kà guləf gà ma? Kà tsakana aṅa gəl aṅha ay, à uwana kà tsakana aṅa azlababa aṅha ay?” ³ Yesu awulà à atà ala: “Kà tsakana aṅha aw, kà tsakana aṅa azlababa aṅha magay aw. Tayyà guləf kà, kà sləray aṅa Zəzagəla aṅa mapəhla vok ala la masla la abà pəra. ⁴ La afats kà, say mədàh sləray aṅa dza uwana asləl gi à waṅ. Vəf la uwaga atsa à waṅ, à uwana dza aslala vok aṅa madàh sləray aya aw. ⁵ La mok uwana gi la gudəṅ la vok kà, gi ufaka aṅa gudəṅ à vok.” ⁶ Uwana Yesu adapəh uwaga la gay ala, atəf sleslib à vədah aləpàni kutso, asəfàh à yewdi aṅa guləf uwaga. ⁷ Ngaha agòdàl: “Hàd, kadàpal yewdi aṅak la mukwà Silowe la abà (Sləm uwaga asal magòdʼay masləlay) Guləf ahàd, apàl adi. La mok uwana awul à waṅ la tetəvi la ama, aslala vok aṅa manəṅla adagay.”

⁸ Azlaməna magay aṅha la azladza uwana tanəṅ à ahəṅ atsatsàh tatak uwarà, tagòd: “Uwanay kà dza uwana adzàhah madzay kà matsatsàh tatak aw, takay?” ⁹ Azladza anik: “Masla”, tagòdàh. Azlaanik babay: “Masla aw”, tagòd, “Ama maftsa à vok aṅha pəra”, tagòd. Zil uwaga agòd à atà: “Kà bà, gi!” ¹⁰ Tagòdàl: “Kakay yewdi aṅak apakwà vok ma?” ¹¹ Agòd à atà: “Dza uwana tazalalla Yesu aləpàni abisl, ṅgaha asəfàh gi à yewdi, ṅgaha agòd à gi: ‘Hàd, kadàpal adi aṅak la mukwà Silowe la abà’, agòd à gi. Ngaha gəhàd, mok uwana gədapal à adi, gəslàla vok aṅa manəṅla.” ¹² Tanavàl: “Aṅala dza uwatà la?”, tagòdàl, “Gəsəl aw”, agòd à atà.

Azla Farisəya tanav guləf la gay ala

¹³ Kiya uwaga tadàla guləf à slaka azla Farisəya. ¹⁴ Kà uwana Yesu aləpàni kutso, asəfàhal à yewdi kà dza uwatà la mavakay maduw ləv à uwana awurəṅ ala. ¹⁵ Kà uwaga à uwana azla Farisəya babay tanəv dza uwatà, tagòdàl: “Kakay kanəṅla lagonay adagay ma?” Kona uwaga agòd à atà: “Asəfàh à gi abisl à yewdi, ṅgaha agòd à gi: ‘Hàd à mukwà Silowe à abà, kapal adi’, ayà gəgòd, gəhàd, gəpàl adi, ṅgaha lagwa gədanəṅla.” ¹⁶ Azlaanik la tataka azla Farisəya la abà tagòd: “Dza uwana adfahà tsəhay gə uwanay kà, asà à waṅ kà la slaka Zəzagəla aw, kà uwana afà gəl à vudʼ maduw ləv aw.” Ama azlaanik tagòd: “Kakay dza aslala vok aṅa madàh nadzipo kiya uwanay, tsa baṅa masla tsakana ma?” Ngaha tatsàk ala la tataka aṅatà la abà.

17 Azla Farisøya tanàv à guləf uwana awùr ala aya gotənaŋ: “Kak ma uwa kagod kà dza uwana awurà kà ala uwa?” Agòd à atà: “Masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla, kà mapàh à azladza”, agòd à atà. 18 Bə gotənaŋ azla Farisøya tadiŋal gəl à vok, kà masla tayyà guləf gə aw, ŋgaha awùr ala tagòd aw, kà uwaga à uwana tazəl azlababa aŋha à waŋ aya babay, 19 kà tanav atà gay ala, tagòd: “Haday ma, uwanay kà kona aŋkul ay? Ndzer ma, kayyàw ma guləf gə ay? Kà kay à uwana apakà vok à uwana anəŋla lagwa adagay ma?” 20 Azlababa aŋha tawulà à uda, tagòd: “Məsəl kà masla kona gami, uwana məyyà guləf gə. 21 Ama anu kà, məsəl tatak uwana apakà vok kà manəŋla aŋha lagonay aw, ŋgaha məsəl dza uwana apəzllal yewdi babay aw. Nàvəw à masla la gəl aŋha, kà uwana masla asla manaval gay adagay.” 22 Uwana tapəh kiya uwanay kà, kà uwana guba akəs à atà kà azla Yahudiya, kà uwana azla Yahudiya tatsatsəl vok gay kà atà aŋa makudək azladza uwana à lag la gəy madəv kuda la aku, uwana: ‘Yesu kà Kristu’, tagodfay. 23 Kà uwaga à uwana azlababa aŋha tagòd kà: “Masla kà asla maula gay à uda la gəl aŋha, nàvəw à masla”, tagòd.

24 Bə gotənaŋ azla Farisøya tahəd, tazəla dza uwana awùr ala aya kà masəla, ŋgaha tagòd: “Pəh la dziriga la huma Zəzagəla, məsəl kà dza uwatà kà masla tsakana.” 25 Agòd à atà: “Gəsəl aw, adagay masla tsakana, adagay masla tsakana aw kà, gəsəl aw. Ama tatak tekula uwana gəsəl kà: Gi guləf, ama lagwa kà gənəŋla!” 26 Tanavəl aya: “Mana kadahəŋ ma? Kakay apəz à ka yewdi ma?” 27 Awulà à atà ala: “Gədapəh à akul təga aw uwa?”, agòd à atà. “Ama kafəw gi sləm aw. Kà mana asa à akul matsənəŋ aya kà masəla ma mi? Awma akul babay ma asa à akul magay azlaməna matapla la slaka aŋha babay kəla ay?” 28 Tatsəkəl magodfahay à gəl la magodfay: “Kak masla matapla aŋa zil uwaga, ama anu kà anu, anu azlaməna matapla aŋa Musa. 29 Məsəl kà Zəzagəla aɓadma la Musa, ama masla kà, bə slaka uwana asà à waŋ la abà kà, məsəl aw!” 30 Zil uwaga awulà à atà ala: “Lagwa kà tatak uwanay la uwana aval ləv à dza à gay zlə, kasəlaw slaka uwana asà à waŋ la abà aw, ama masla la uwana apəz gi yewdi gulo! 31 Məsəl kà Zəzagəla atsəb sləm à azlaməna tsakana aw, ama atsəb sləm à dza uwana ahoy yewdi aŋha, ŋgaha akəs mapəhay aŋha. 32 Didi didi gədatsənəŋ tagodfay kà dza adapəz yewdi à dza, uwana tayyà guləf gə aw. 33 Agayŋa dza uwaga atsà à waŋ la slaka Zəzagəla aw kà, naka tatak la ahəŋ adəhəŋ aw.” 34 Tagòd à guləf: “Tayyà ka à tsakana à abà, ŋgaha

ma asa à ka, kà matapanula tatak takay?”, takudèk à lag la gày madèv kufa la aku.

Magay guləf la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh

³⁵ Mok uwana atsənà à Yesu kà takudèk à lag la gày madèv kufa la aku kà, agagàm atà səla, agòdɔl: “Kadiŋ gəl à Kona aŋa dza à vok ay?” ³⁶ “Məŋga, pəhgəla, uwa à masla uwa, kà gi aŋa madiŋ gəl à masla à vok uwa?”, agòdɔl. ³⁷ “Masla gə la uwaga kanəŋaŋ, à uwana abadəkama lagwa”, Yesu agòdɔl. ³⁸ “Gədiŋal à ka gəl à vok, Sufəl gulo”, zil uwaga agòdɔl, ŋgaha la makədeɔf à ahəŋ la huma aŋha.

³⁹ Kiya uwaga Yesu agòdɔl: “Gəsà à waŋ à gudəŋ uwanay à vok kà seriya aŋa madəh vok, kà azlaguləf aŋa manəŋla, ŋgaha azlaməna yewdi aŋa mapakəh guləf.” ⁴⁰ Azlaanik la tataka azla Farisəya la abà, uwana la slaka aŋha la abatà, tatsənà gay uwaga, ŋgaha tanavàl: “Anu ma anu azlaguləf babay suwaŋ ay?” ⁴¹ Yesu agòdɔf à atà: “Agayŋa kagaw azlaguləf kà, naka kagaw azlaməna tsakana aw, ‘Tsa mənəŋla’, kagodaw kà, tsakana aŋkul aləg.”

10

Gay la gay la abà aŋa masla manəŋla azlatuwaŋ

¹ “Gəpəh à akul la dziriga, dza uwana aguwa la gay gamagày aŋa gargar aŋa azlatuwaŋ aw, ama aguwa à ahəŋ kà la gəl aŋa zlagam, bi aguway la slaka anik kà, masla kà masla gəl, masla nabəra. ² Ama dza uwana aguwa à gày la gamagày kà, masla manəŋla azlatuwaŋ. ³ Masla manəŋla gamagày kà apəzlal gamagày, azlatuwaŋ bay tatsən kuda aŋha. Azəlləh azlatuwaŋ aŋha, sləm la sləm, ŋgaha atsala atà à uda. ⁴ Baŋa adasa à atà à uda gesina kà, masla aguwa atà à huma, azlatuwaŋ tanəfay, kà uwana tasəl kuda aŋha. ⁵ Ama tanəf məlok dza aw, tahoyal à ahəl, kà uwana tasəl kuda aŋha aw.”

⁶ Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwaga, ama tasəl tatak uwana apəh à atà aw.

Yesu masla manəŋla azlatatak delga.

⁷ Yesu agòdɔf aya: “Gəpəh à akul la dziriga, gi la uwana gi gamagày aŋa gargar aŋa azlatuwaŋ. ⁸ Azlauwana tatsà à vok à waŋ kà gi kà, gesina kà, azlaməna gəl, azlaməna nabəra. Ama azlatuwaŋ tatsəb à atà sləm aw. ⁹ Gi la uwana gi gamagày. Dza uwana adàda à gày la sləm gulo adəbelay, aslala vok ada à gày, atsa à uda, abəz tatak may. ¹⁰ Masla

gəl kà, atsa à waŋ kà, kà mad à gəl pəra, makaday, la madà-dasàh atà ala. Ama gi kà gəsà à waŋ kà azladza aŋa maβəzal sifa uwana aduwa vok kaykay.”

¹¹ “Gi masla manəŋla azlatuwaŋ delga. Masla manəŋla azlatuwaŋ delga av sifa aŋha kà azlatuwaŋ aŋha. ¹² Dza uwana adàh sləray kà aŋa sili pəra, uwala azlatuwaŋ aŋha aw kà, dza aŋa azlatuwaŋ aw. Asakay azlatuwaŋ à ahəŋ, ahoy aŋha à baŋa anəŋa kəda fəta atsa à waŋ à slaka aŋha, ŋgaha kəda fəta akəs atà, adàdasàh atà gesina. ¹³ Ahoy aŋha kà uwana adàh sləray kà aŋa sili, ŋgaha af sləm à azlatuwaŋ aw. ¹⁴⁻¹⁵ Gi masla manəŋla azlatuwaŋ delga. Bokuba uwana Baba asəl gi, gi bay gəsəl masla. Gəsəl azlatuwaŋ gulo, atà babay tasəl gi. Ŋgaha gəv sifa gulo kà aŋa azlatuwaŋ gulo. ¹⁶ Azlatuwaŋ gulo anik la ahəŋ à uwana atà la ahəŋ la gargar uwanay la abà aw. Say gəsəlla atà à waŋ babay kà atà aŋa masəl kuda gulo lagwa. Kiya uwaga adagay maham à ahəŋ tuwaŋ tekula, la masla manəŋla atà tekula à ahəl.”

¹⁷ “Baba awoya gi, kà uwana gəv sifa gulo, kà gi aŋa maulal à tsəh aya. ¹⁸ Dza la ahəŋ azəβ sifa la slaka gulo la ndzəɸa aw, ama gi la uwana gəvay la mawoyəŋ gulo. Gi la maslay kà mavay, ŋgaha gi la maslay aŋa maulal à tsəh aya. Kiya uwaga la uwana: ‘Dahàŋ’, Baba gulo agòɸ à gi.”

¹⁹ Kà gay uwaga matsakla ahəd à tataka azla Yahudiya à abà aya. ²⁰ Anjvaw la tataka aŋatà la abà tagòɸ: “Masla la masasəɸok mawisiga, bada, kà mana katsəβawwal sləm ma?” ²¹ Azlaanik tagòɸ: “Dza uwana la masasəɸok mawisiga aslala vok aŋa madəhəŋ kiya uwanay aw. Kakay masasəɸok mawisiga aslala vok mawur guləf ala ma?”

Azla Yahudiya takweska Yesu

²² Madəvaday matsikasl mən gəy Zəzagəla ala apakà vok la Urusalima la təla awkusa. ²³ Yesu auguzàh la mən gəy Zəzagəla la aku la tsəh tsatsagla aŋa Salomon. ²⁴ Kiya uwaga azla Yahudiya takəsəl gay à adi, tagòɸal: “Mbà kadasəlla à anu à uda la madzugway gami la abà ma? Baŋa kak Kristu kà, pəh à anu la dazuwaya, lakana!” ²⁵ Yesu agòɸ à atà: “Gədapəh à akul nəma, asa à akul matsəβ gi sləm aw pəra. Sləray uwanay gəɸəhəŋ la ndzəɸa aŋa Baba gulo kà sayda gulo. ²⁶ Ama akul kà, kadiŋawwal gəl à vok aw, kà uwana akul la tataka aŋa azlatuwaŋ gulo la abà aw. ²⁷ Azlatuwaŋ gulo tatsəna kuda gulo, gəsəl atà, ŋgaha tanəfa gi. ²⁸ Gəv à atà sifa adəv à gay aw, tadəmətsay didi aw, dza aslala vok aŋa mahəl atà la ahəl gulo aw. ²⁹ Tatak uwana Baba gulo aβək gi atà kà, aduwaŋ azlatatak gesina,

dza la ahəŋ ahəl atà la ahəl aŋa Baba gulo aw. ³⁰ Anu la Baba kà anu tekula.”

³¹ Azla Yahudiya tahèl akur kà matsàhla aya. ³² Ama Yesu agòd à atà: “Gəfahà azlaslèray dzəba aŋha sèla aw gə uwanay, la huma aŋkul gesina la maslay aŋa Baba gulo uwana avà à gi, ŋgaha ma kà slèray ma uwala asa à akul matsàhgəla akur la?” ³³ Azla Yahudiya tawulà ala: “Asa à anu kà matsàh kà la akur kà slèray uwana kadahəŋ aw, ama kà uwana kapəh mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla: Tsa kak dza deyday kà pəra, kagagazləla gəl aŋak la Zəzagəla ma, məgodf.”^{*} ³⁴ Yesu awulà à atà ala: “Tatsetsèr à wakità mapəhay akul à abà kà, Zəzagəla agòd à akul azlazəzagəla,^{*} ³⁵ məsəl la paraka kà, kà dza aslala vok aŋa mawisəŋ ala uwana matsetserayga la wakità mapəhay la abà aw. Zəzagəla azal azlazəzagəla azladza uwana takəs gay aŋha. ³⁶ Gi kà, Zəzagəla akəsàni, aslèl gi à wan à gudəŋ uwanay à vok, ŋgaha ma kakay kagodfaw kà, gəpəh mawisiga à Zəzagəla à vok ma? Tsa gəpəhla dziriga kà gi Kona aŋa aŋha ma? ³⁷ Tsa baŋa slèray aŋa Baba gulo la uwana gədehəŋ, awkà kadiŋaw gi gəl à vok zlà ma aw. ³⁸ Ama baŋa slèray aŋha la uwana gədehəŋ kà, diŋaw gi gəl à vok, kadiŋaw gi gəl à slèray gə uwana à vok tsi, kà akul aŋa masəl la paraka aw kà gi la Baba la abà, ŋgaha Baba babay la gi la abà.”

³⁹ Tatàhkà à makəsay gotənaŋ, ama atəf kà atà. ⁴⁰ Yesu adà aŋha à gay dərəv à uda aŋa mukwà Urdun, la slaka uwana Yuhana adfahàhà batem uwarà. Ŋgaha adzà à ahəŋ la abatà. ⁴¹ Azladza aŋuvaw tasàh à slaka aŋha. Tagòd: “Dikidiki Yuhana kà, adafah nadzipo aw, ama uwana apəh lakəl aŋa dza uwanay kà agòd à afik, ndzer.” ⁴² La abatà azladza aŋuvaw tadiŋ gəl à masla à vok.

11

Mamətsay aŋa Lazar

¹ Dza anik la ahəŋ, sləm aŋha Lazar, agà la dufvats, adzà à ahəŋ la Betaniya, la gudəŋ uwana Mariyama atà la deda aŋha Marta tadzà à ahəŋ. ² (Mariyama uwaga kà mis uwana adzadzəb aməl matərsin à Sufəl Yesu à asik à gəl, aslasladà, aŋəlal la aŋidz gəl aŋha) Deda aŋha Lazar la uwana agà la dufvats. ³ Azladedə dəgamga sèla uwaga tasləl gay à Yesu à tsəh, tagòdal: “Sufəl, slawda aŋak kà la dufvats.” ⁴ Uwana Yesu atsənà uwaga, agòd: “Dufvats aŋa Lazar kà, dufvats mamamətsay aw, ama uwaga kà,

kà mapəhla maslay aṇa Zəzagəla ala, uwaga la uwana adəpəhla mazləbay aṇa Kona aṇha ala bay.”

⁵ Yesu awoyà Marta atà la Mariyama la Lazar deda aṇatà. ⁶ Mok uwana atsənənṅ kà Lazar la dʉvats kà, adzà à ahənṅ la slaka uwatà mavakay səla aya gotənaṅ. ⁷ La lig la ahənṅ, agòd à azlaməna matapla la slaka aṇha: “Məwul à kutso Yahudiya!” ⁸ Azlaməna matapla la slaka aṇha tawulà ala: “Məṅga adasafay aw, bə nekwa nekwa azladza tayəh matsəh ka à gəl la akur, ṅgaha asa à ka mawul à abatà aya ay?” ⁹ Yesu agòd à atà: “Sa kulo gəl aṇha səla la ahənṅ la mavakay la tsəh aw takay? Kà uwana baṇa dza aday la afats, matekwidʉf atsalla aw, kà uwana anəṇa udfaka aṇa gudəṅ à vok uwanay. ¹⁰ Ama baṇa dza aday la vədf kà, matekwidʉf atsalla, kà uwana udfaka la ahənṅ la masla la abə aw.” ¹¹ Yesu apəh à atà gay uwaga ṅgaha azətələnṅ à gəl: “Slawda gami Lazar kà aga la madzəhal gə, kà uwaga à uwana gəday aṇa madatsənəṅ ala.” ¹² Azlaməna matapla tawulà à uda: “Sufəl, baṇa adzəhal kà, adəwurla, haday!” ¹³ Ama Yesu kà asəl magoḍay kà Lazar kà adamətsay, ama azlaməna matapla la slaka aṇha tadzùgw lakəl aṇa madzəhal deyday pəra. ¹⁴ Kiya uwaga Yesu agòd à atà la paraka kà: “Lazar adamətsay. ¹⁵ Gi la marabay kà aṅkul, à kà uwana gi la abatà aw, ṅgaha kà akul aṇa madinṅ gi gəl à vok. Ama lagwa, məhad à slaka aṇha.” ¹⁶ Kiya uwaga Tomas uwana tazalalla vəgal, agòd à azlaməna matapla anik: “Anu babay kà, məhad kà mədəmətsay la məṅga gami.”

Yesu masla maula azladza à uda la mamətsay

ṅgaha masla mav sifa.

¹⁷ Mok uwana Yesu adà à awtəy kà, Lazar adadəh mahənay ufadʉf la zəvay la aku. ¹⁸ Betaniya kà nekwa la Urusalima, kərkər aṇha kà bokuba magur mahoyay pəlīs tekula. ¹⁹ Azla Yahudiya aṇuvaw tasəhà à waṅ à mtəga Marta atà la Mariyama kà mamətsay aṇa deda aṇatà Lazar.

²⁰ Uwana Marta atsənənṅ kà Yesu atsà à waṅ, ahəd kà matsəḍfal à ama. Ama Mariyama adzà à ahənṅ à mtəga.

²¹ Marta agòd à Yesu: “Sufəl, agayṇa kagay la abanay kà, naka deda gulo amətsay aw. ²² Ama lagonay babay kà, tatak uwana kadənavay à Zəzagəla gesina kà, adəvə à ka!”

²³ Yesu agòdʉf: “Deda aṇak adəula à uda la sifa.” ²⁴ Marta agòdʉf: “Gəsəl adəwula à uda la mamətsay, la kaslè uwana azlamazimnekidʉf tadəula à uda la vudʉf makədf gəl à ahənṅ.”

²⁵ Yesu agòdʉf: “Gi la uwana gi masla maula azladza à uda la mamətsay, ṅgaha la sifa, dza uwana adinṅ gi gəl à

vok, adàdza à ahəŋ la sifa, amiyaka kà aməts, ²⁶ ŋgaha dza uwana la sifa, ŋgaha adiŋ gi gəl à vok kà, adàmətsay dikidiki aw, kadiŋ gəl à uwaga à vok nəmay?" ²⁷ "Iyay Sufəl", agòfal, "Gədiŋal gəl à vok, kà kak Kristu, Kona aŋa Zəzagəla, uwana naka atsà à waŋ à gudəŋ à vok."

Yesu atuway

²⁸ Mok uwana Marta adapəh gay uwaga, ahəd, azàla deda aŋha Mariyama, agòfal la gəl à gəl: "Məŋga gami kà, agà la abanay, ayàh ka, kà mad à awtày." ²⁹ Mok uwana Mariyama adatsən gay uwaga, asà à afik amərà vok kà mad à slaka Yesu. ³⁰ Mok uwatà kà, Yesu kà, adabəz à huɖ gudəŋ à abà dadəŋ aw, aləg la slaka uwana tagagəm la Marta. ³¹ Uwana azla Yahudiya, uwana atà la kay la slaka Mariyama kà matabla gay à ahəŋ, tanəŋəŋ asà à uda la mamər vok kà, tanəfà à uda. Tadzùgw kà, adàla kà matuway à gəl zəvay tagòɖ. ³² Mok uwana Mariyama adabəz à slaka uwana Yesu kà agà la abatà, atəɖ à makəla asik aŋha la makəɖəɖay, ŋgaha agòfal: "Sufəl, à magay kagay la abanay kà, naka deda gulo kà amətsay aw." ³³ Uwana Yesu anəŋà, atuway la azla Yahudiya uwana tasà à waŋ atà nna bay tataway, huɖ kut, ləv agòfal kà uwaga. ³⁴ Anəv atà: "Kalàw ma uwala?" Tagòfal: "Sufəl, sà à waŋ, kanəŋa slaka uwana tallà à abà." ³⁵ Yesu atùw. ³⁶ Kiya uwaga azla Yahudiya tagòɖ: "Nəŋàw mawoy masla aŋha tsi!" ³⁷ Ama azlaanik la tataka aŋatà la abà tagòɖ: "Masla uwana apokwàhà yewdi à azlaguləf tak ma, kà mana asla kà madəɖf gay à mamətsay à Lazar la vok ala aw ma?"

Mawul à uda la mamətsay aŋa Lazar

³⁸ Bə gotənaŋ kà, Yesu kà ləv aŋha adatəsl ala aw, ahəd à gəl zəvay. Uwaga kà tsakur, matsakal à ama gà la akur mabəlam bəlamga. ³⁹ "Zəbàwwal abəlam la gay ala!", Yesu agòɖ à atà. Marta, deda aŋa mazimnekid' agòɖ: "Sufəl, azinay adagay, kà uwana adad'ah mahənaŋ ufaɖ la aku." ⁴⁰ Yesu agòfal: "Gəpəh à ka aw takay, kà baŋa kadiŋal gəl à vok kà, kadənəŋəŋ mazləb'ay Zəzagəla, gəgòɖ à ka aw ay?" ⁴¹ Tazəbal abəlam la gay ala. Yesu anəŋà à zagəla la magoɖay: "Baba, kikay gəgòɖ à ka, kà uwana katsəb gi sləm. ⁴² Gəsəl kà kadatsəb gi sləm koksikoksi, ama uwana gəpəh uwanay kà, kà maham à ahəŋ dza uwanay tatsəb gi sləm lagwa, kà atà aŋa madiŋal gəl à vok, kà kak la uwana kasləl gi à waŋ." ⁴³ Mok uwana adapəh gay uwaga, awiyà la ndzəɖa: "Lazar, sà à lag la aku!" ⁴⁴ Mazimnekid' asà à lag, azlaahàl la azlaasik aŋha matsafəɖ à ahəŋ à ahəŋ gə la

gabaga, huɗ adi aɲha mafafadɗal nalbət à adi gà. Yesu agòɗ à atà: “Pèlàwwàɲ ala, ɲgaha sàkàwwal, adà aɲha.”

Tatsatsəl vok gay kà makəs Yesu

⁴⁵ Aɲuvaw la tataka azla Yahudiya uwana la abà tasà à waɲ à slaka Mariyama, tanəɲà tatak uwana Yesu adahàɲ gesina, tadiɲ gəl à masla à vok. ⁴⁶ Ama azlaanik la tataka aɲatà la abà, tahàd à slaka azla Farisəya, tatùgw à atà uwana Yesu adahàɲ gesina. ⁴⁷ Kiya uwaga azla Farisəya la azlamadzahaga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlaməna makoray tahamà gay à vok kà matstsəzl vok gay, tagòɗ: “Mana məɗfehəɲ la dza uwanay adàh azlanadzipo aɲuvaw mi? ⁴⁸ Baɲa məsakal kiya uwanay, azladza gesina tadiɲ gəl à masla à vok, ɲgaha azla Rom bay tadàsa à waɲ, tadàkalah anu məɲ gày Zəzagəla gami à ahəɲ la tsəhay gami.” ⁴⁹ Tekula la tataka aɲatà, uwana sləm aɲha Kayyif, uwana masla agà məɲ madzahaga la mavay uwatà la tsəh, agòɗ à atà: “Kasəlaw tatak aw! ⁵⁰ Kasəlaw kà ɲuləm dza tekula aməts kà gudəɲ gesina aɲa mazila aw takay?” ⁵¹ Apəh gay uwaga kà la masal aɲha aw, ama kà masla la uwana məɲ madzahaga la mavay uwatà la tsəh. Apəh à ahəɲ kà say Yesu amətsay, kà aɲa azla Yahudiya, ⁵² Kà aɲa tsəhay aɲatà pəra aw, ama bay kà maham gay azlabəza aɲa Zəzagəla uwana à vok, taslèh gəl à ahəɲ la uda gesina. ⁵³ Dagay la vuɗ uwatà, azlaməɲga aɲa azla Yahudiya tatsatsəl vok gay, kà makəs Yesu kà makəɗay. ⁵⁴ Kà uwaga à uwana Yesu auguzàh la dazuwaya, la tataka azla Yahudiya la abà aya aw. Masla ahàd à gudəɲ anik à abà la fəta, uwana sləm aɲha Efərayim, adzà à ahəɲ la abatà la azlaməna matapla la slaka aɲha.

⁵⁵ Madəvaday aɲa Paska aɲa azla Yahudiya nekwa. Azladza gudəɲ anik anik aɲuvaw tadà à afik à Urusalima, kà uwana asà à atà matsikasl gəl ala ɲurayɲa mavakay madəvaday atsà à waɲ. ⁵⁶ Tayàh Yesu à mok, uwana atà la məɲ gày Zəzagəla la aku. Tanavà vok kà atà kà atà: “Mana kadzugwaw ma, adàsa à waɲ à madəvaday takay? Awma adàsa à waɲ aw ay?” ⁵⁷ Uwana tapàh kiya uwaga kà, kà uwana azlamazdahaga aɲa azlaməna mav tatak la azla Farisəya tagòɗ kà: “Baɲa dza asəl slaka aɲha kà, apəhla ala kà maday makəsay”, tagòɗ.

12

*Mariyama adzadzàb matərsin à Yesu à asik à gəl
(Mata 26.6-13; Mark 14.3-9)*

¹ Mahəṇay mukwa adà à lig kà, kà mas à waṇ aṇa madəvaday Paska, Yesu ahàd à gudəṇ Betaniya, à slaka uwana Lazar adzà à ahəṇ, à Lazar uwana awulà à uda la mamətsay. ² La abatà tatà tatak may à Yesu. Lazar kà tekula la tataka azladza uwana la abà, tadzàh à tatak may à adi la Yesu. Marta la uwana atsàk à atà tatak may. ³ Ngaha Mariyama azəb dərew aməl matərsin bəf la dərew gà matsidəyga, azlà gay tenma aṇa litre. Tsakalay aṇha kà zlazlada. Adzadzàb à Yesu à asik à gəl, ngaha aslaslàdəṇ ala la aṇidz gəl aṇha, kà uwana abàdal à asik à gəl. Uwaga kà tadfaṇ kà la ahəf mazinayga. Mazinay aṇha azəb gày à gəl. ⁴ Tekula la tataka azlaməna matapla aṇha la abà à Yudas Iskariyot, masla uwana ayah mat à kaf à Yesu à gəl agòd: ⁵ “Kà mana taduw matərsin uwanay ala kà aṇa sili gursu dadərmokw makər, kà mavàh sili gà à azlaməna kuɖa aw ma?” ⁶ Uwana apəh kiya uwaga kà, kà uwana awoyà azlaməna kuɖa magay aw, ama kà uwana masla kà masla gəl: Masla la uwana anəṇla kiwa sili, ngaha azabàhàni uwana tafàh à agu. ⁷ Yesu agòdal: “Sàkal, afà matərsin uwaga à ahəṇ kà aṇa vuɖ mal gi, ⁸ akul, koksikoksi kadàgaw la azlaməna kuɖa, ama gi kà, mədàday anina koksikoksi aw.”☆

Matsatsəl vok à gay kà makəɖ Lazar

⁹ Mok uwana maham à ahəṇ dza asəl kà Yesu kà aga la Betaniya kà, azla Yahudiya tahàd, ama kà gay aṇa Yesu pəra aw, ama bay kà, kà Lazar uwana Yesu awùlla à uda la mamətsay bay. ¹⁰ Azlaməṇga aṇa azlaməna mav tatak à Zəzagəla tatsənà vok gay kà makəɖ Lazar, ¹¹ kà masla à uwana azla Yahudiya aṇuvaw tasàk azlaməṇga aṇatà la tsəh ala kà madiṇal gəl à Yesu à vok.

Yesu ahàd à Urusalima à abà (Mata 21.1-11; Mark 11.1-11; Luka 19.28-40)

¹² La bebəṇ gà, maham à ahəṇ dza, uwana tasà à waṇ à madəvaday Paska tatsənəṇ, kà Yesu atsà à Urusalima à abà. ¹³ Kiya uwaga tasà à uda, taslàh babasl la azlaslahoy à vədah la tetəvi la ama, kà Yesu aṇa maday maguw à ahəṇ la afik, kà magagamay atà nna la mawiyay: “Mazləbay agay la Zəzagəla, Zəzagəla apisa gay à dza uwana à vok, atsa à waṇ la sləm aṇa Sufəl. Zəzagəla apisa gay à Sufəl aṇa azla Isərayel à vok!”☆ ¹⁴ Yesu abəz à ziwṇṇu, adzà à afik la abatà, bokuba uwana wakità Zəzagəla apəh:

15 'Akul azladza Siyon, guba akəs akul aw, mənə Sufəl ankul kà masla la uwana atsa à waŋ, adadza madzay la bəzi ziwŋŋu à afik. '☆

16 Azlaməna matapla la slaka anha kà, tatsənà godega anja tatak uwaga dadən aw, ama mok uwana Yesu adəbəz à mazləbay kà, awùl à atà à gəl uwana wakità Zəzagəla apəh lakəl anha kà uwaga dziriga, ŋgaha atà bay tagəđ à uwaga à afik uwana apəh gesina lakəl anha la sləray anjatà gesina.

17 Maham à ahəŋ dza, uwana atà la abatà, à mok uwana Yesu awùlla Lazar à uda la mamətsay kà, tapəh lakəl anja uwana tanənənəŋ gesina bay. 18 Kà uwaga à uwana, maham à ahəŋ dza asà à waŋ kà magagamay la Yesu, kà uwana tasəl kà masla la uwana adəhà nadzipo uwaga. 19 Kiya uwaga azla Farisəya tagəđ kà atà kà atà: "Nəŋəwwənəŋ zlà, kaslawwal à vok kà anja madəh tatak aya zlà aw, kà uwana azladza gesina kà tanəfay kà masla adagay."

Azla Gərək anik tayəh manəŋ Yesu

20 Azla Gərək anik la tataka anja azladza uwana la abà tasà à waŋ à Urusalima kà madəv kufa à Zəzagəla la madəvaday la abà kà, 21 tazà vok à slaka Filip, uwana asà à waŋ la Betsayda, uwana la Galili, tagəđfal: "Kona, asa à anu manənənəŋ Yesu." 22 Filip ahəd, apəh à Andəre, ŋgaha tahəd à slaka Yesu, atà səla. 23 Yesu agəđ à atà: "Lagonay kà, kaslà adaslay adagay, à uwana Kona anja dza mabəz à mazləbay anha. 24 Hadəy, gəgəđ à akul la dziriga: Fofulo hi tekula adza à ahəŋ bawtawta, à baŋa atəđ à kutso à abà, baŋa akəl gay aw. Ama baŋa adakəl à gay, adàsa à uda kà, av mayyay anjuvaw. 25 Dza uwana awoya sifa anha kà, adəziŋ ala. Ama dza uwana afa sləm à sifa anha la gudəŋ uwanay la vok aw kà, adəbəl uwaga kà anja sifa adəv à gay aw. 26 Baŋa dza asal mazlak gi kà, say anəf à gi, kiya uwaga bay magamza gulo adəgay la slaka uwana gədəgay suwan, Baba gulo adəzləb magamza uwana adazlak gi."

Yesu apəh gay mamətsay anha à ahəŋ

27 Yesu agəđ lagwa kà: "Baŋbabanəŋ, ləv agəđ à gi, kakay gəgəday lagwa mi? Baba təf gi kà tatak uwana abəz à gi la kaslà uwanay? Ama kà anja uwaga la uwana gəsa à waŋ. 28 Baba və mazləbay à sləm anjak!" Kuda atsənà à ahəŋ la zagəla la afik agəđ: "Gədəzləbay, ŋgaha gədəzləbay aya gotənanəŋ."

29 Maham à ahəŋ dza uwana la abatà tatsənà kuda uwatà: "Uwatà kà masləh məl anja habaga", tagəđ. Azlaanik tagəđ: "Malika abədfalmà." 30 Ama Yesu apəh à atà la paraka:

“Kuda uwaga atsənà à ahəŋ kà, kà aŋulo aw, ama kà aŋkul. ³¹ Lagonay kà, kaslà adaslay à uwana seriya adàh vok à gudəŋ à vok uwanay à gəl, lagonay la uwana takuđək sufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay adagay kà makələŋ à uda. ³² Gi, baŋa gədàda à afik la vəđah kà, gədàbiy azladza gesina à slaka gulo.” ³³ La gay uwaga asəl mapəhla tsəhay mamətsay aŋha uwana ala adàmətsay. ³⁴ Maham à ahəŋ dza agòđal: “Mədzəŋ la wakità mapəhay gami la abà kà, Kristu adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi. Nğaha ma, kakay kagodfay, kà Kona aŋa dza adàday à zagəla ma? Uwa à Kona aŋa dza uwa?”* ³⁵ Yesu agòđ à atà: “Uđfaka kà aga la ahəŋ la tataka aŋkul dadàŋ, aŋa kaslà ŋuv. Nəfàw tetəvi dziriga la mok uwana akul la uđfaka la abà, kà mələs aŋa matsak à akul à ama aw, kà uwana dza uwana aday la mələs la abà kà, asəl slaka uwana ada à abà aw. ³⁶ Kiya uwaga kà, diŋàwwal gəl à vok à mok uwana akul la uđfaka la abà, kà akul aŋa magay azladza aŋa uđfaka.”

Azla Yahudiya tadiŋ gəl à Yesu à vok aw

Uwana Yesu adapəh gay uwaga kà, adà aŋha la abatà, ahàđ à atà vok à adi. ³⁷ Amiyaka bà la azlanadzipo uwana adahàhàŋ, aŋuvaw la huma aŋatà babay kà, tadiŋal gəl à vok aw, ³⁸ kà magəđ uwana à afik, masla mapəhal gay à ahəl Yesayya uwana agòđ:

'Sufəl uwa adin gəl à gay gami à vok uwa? A uwa à uwana Sufəl Zəzagəla apəhla maslay aŋha ala uwa?'

³⁹ Taslala vok aŋa madiŋal gəl à vok aw kà uwana Yesayya agòđ aya:

⁴⁰ 'Zəzagəla aguləfàh atà ala, adatsakah à atà haŋkəli à ama, kà yewdi aŋatà aŋa manəŋla aw, kà haŋkəli aŋatà aŋa masəl tatak aw. Nğaha kà atà aŋa magola vok à slaka gulo, kà gi aŋa mawur atà ala aya aw.'

Zəzagəla agòđ.* ⁴¹ Yesayya apəh uwaga kà, kà uwana anəŋà mazləbay aŋa Yesu, à uwana apəh lakəl aŋha.

⁴² Aŋuvaw la tataka azlaməna gəy zil aŋa azla Yahudiya la abà, tadiŋ gəl à Yesu à vok, ama la dazuwaya aw, kà uwana guba akəs atà kà azla Farisəya aŋa makuđəkàh atà à lag gəy madəv kuda la aku. ⁴³ Kà uwana asà à atà kà azladza tazləb atà, à kà mazləb atà aŋa Zəzagəla.

Gay aŋa Yesu kà, adàh seriya

⁴⁴ Kiya uwaga Yesu azà kuda à zagəla la magodfay: “Dza uwana adin gi gəl à vok, adin gəl kà à gi à vok pəra aw, ama à dza uwana à vok asləl gi à waŋ babay. ⁴⁵ Nğaha dza

* **12:34** 12.34 Mahabay 110.4; Yesayya 9.7; Hezəkiyel 37.25 * **12:40** 12.40 Yesayya 6.10; 53.1

uwana anəŋa gi, anəŋa dza uwana asləl gi à waŋ babay. ⁴⁶ Gi kà, gəsà à waŋ à gudəŋ à vok kà bokuba gi udfaka, kəla dza uwana adiŋ gi gəl à vok kà, adz à ahəŋ la mələs la abà aw. ⁴⁷ Ama baŋa dza atsəna gay gulo, ŋgaha akəs aw kà, gi la uwana gədađfahla ala seriya à gəl aw, kà uwana gəsà à waŋ kà aŋa maβəl azladza gudəŋ à vok, awkà aŋa mađàh seriya à gudəŋ à vok à gəl aw. ⁴⁸ Dza uwana akweska gi, ŋgaha akəs gay uwana gəpəh aw kà, seriya la ahəŋ lakəl aŋha, gay uwana gəpəh la uwana adàđfahla ala seriya à gəl, la vuđ madəv à gay gudəŋ à vok. ⁴⁹ Gay uwanay gəpəhay kà la maslay aŋa aslasl gəl gulo aw, ama Baba uwana asləl gi à waŋ kà, la gəl aŋha, la uwana avà à gi maslay kà gi aŋa mapəhay, aŋa matapla azladza. ⁵⁰ Uwana apəh à gi, la uwana atsakakulla sifa adəv à gay aw à waŋ. Uwana gəpəhay kà, gəpəhay kà bokuba uwana Baba avà à gi maslay lakəl aŋha.”

13

Yesu apalàh asik à azlaməna matapla la slaka aŋha

¹ Uwaga kà vuđ mađàh vok aŋa madəvaday Paska. Yesu asəl kà kaslā aŋha adaslay, kà maz vok aŋha la gudəŋ uwanay la vok, ŋgaha kà madiy aŋha à slaka Baba aŋha la zagəla. Koksikoksi awoyàhà azlaməna aŋha uwana la gudəŋ la vok, adàwoya atà tsəràh à makəđ gəl à ahəŋ.

² Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tazùw tatak may aŋa mokokhu. La mok uwaga kà, seteni adaguway la ləv aŋa Yudas, kona aŋa Səmon Iskariyot la tsəh, kà mat kaf à Yesu à gəl. ³ Yesu asəl kà masla kà asà à waŋ kà la slaka Baba, ŋgaha awulay à abatà aya, kà uwana Zəzagəla Baba avàl maslay à ahəl gesina. ⁴ Kiya uwaga Yesu atsizilla ala la tatak may la adi, asərət dawara aŋha la vok ala, azəb gabaga aŋha, awàđ à tsəh. ⁵ ŋgaha avəd iyaw à daraw à abà adzəkà mapalàhla asik à azlaməna matapla la slaka aŋha, adahàh à atà iyaw la asik ala la gabaga, uwana awàđ à tsəh. ⁶ Mok uwana adabəz à slaka aŋa Səmon, Səmon Piyer agòđal: “Sufəl, kak la uwana kapal gi asik, kagod takay?” ⁷ Yesu awulà ala la magòđal: “Səmon Piyer, tatak uwana gəđehəŋ lagonay kà, kasəl dadəŋ aw, ama la huma la gay la uwana kadàsəl godega aŋha.” ⁸ Səmon Piyer agòđal: “Awaŋ Sufəl, kapal gi asik aw!” Yesu agòđal: “Baŋa gəpala à asik aw, kadàbəz à tatak la ahəl gulo aya aw.” ⁹ Səmon Piyer awulà ala: “Sufəl, tsa kità kà, kapal gi azlaasik pəra aw, ama pal gi azlaahəl gulo, la gəl gulo gesina!” ¹⁰ Yesu agòđal: “Dza uwana adapal vok gesina kà, anəkudà mapal vok aya aw, say azlaasik gə pəra, kà uwana

vok anha kà kuzekaka. Akul azlakuzekaka, ama akul gesina noma aw.” ¹¹ Yesu kà asèl dza uwana adàtal kaf à gèl, kà uwaga à uwana agòd: “Akul azlakuzekaka gesina aw.”

¹² La lig anja uwaga la ahəŋ, à mok uwana adapalàh à atà asik, Yesu awulà dawara anha à vok aya, ŋgaha adzà madzay la slaka anha la abà, agòd à atà: “Katsənaw godega anja uwaga gədaɸahakullanj takay? ¹³ Akul kazalawgəla mənŋa, ŋgaha Sufəl, azlayla akul noma, kà uwana gi masla haɸay. ¹⁴ Tsa baŋa gi la uwana gi Sufəl, ŋgaha mənŋa kà, kà gədapalàh à akul asik lagwa, akul babay kà, azlayla kà vok kà kapalahaw vok asik kà akul kà akul suwanj babay zlà. ¹⁵ Lagwa kà gədapəhakulla mafətsa à vok anha, à uwana kaɸahəwwəŋ bokuba uwana gədehəŋ zlà, la slaka ankul. ¹⁶ Haɸay la dziriga gəpəh à akul: Masla sləray la ahəŋ, aɸuw mənŋa anha aw, masləlay bay, aɸuw dza uwana asləl aw! ¹⁷ Lagonay kà, kasəlaw uwaga, kaɸagaw la marabay à baŋa kakəsaw uwaga gesina.”

¹⁸ “Gəpəhay kà lakəl ankul gesina aw, gəsəl azlauwana gətsatsəmàni atà. Ama say gay anja matsetseray uwanay agəɸ à afik, dza uwanay məzuw tatak may anu səla, la uwana adəguwgəla à lig à vok.☆ ¹⁹ Dagay lagonay gəpəh à akul à vok à abà, kokuda mapak vok anja azlatatak uwaga, ŋgaha kà baŋa azlatatak uwaga adəpaka vok kà, akul anja masəlay kà gi uwana gi ndzer. ²⁰ Gəpəh à akul la dziriga: Dza uwana akəs gi, akəs dza uwana asləl gi à wanj babay.”

Yesu apəh gay matal kaf à gəl anja Yudas

(Mata 26.20-25; Mark 14.17-21; Luka 22.21-23)

²¹ La mok uwana Yesu adapəh gay uwaga, aɸək mazaw la gəl mənŋa agòd: “Gəpəh à akul la dziriga kà: Tekula ankul adàta à gi kaf à gəl!” ²² Azlaməna masla matapla tanəŋà à vok à adi kà atà kà atà, tasəl dza uwana apəhay lakəl anha aw. ²³ Tekula anja azlaməna matapla uwana Yesu awoyən kaykay, agà la makəla anha. ²⁴ Səmon Piyer anavà la yewdi, kà masla anja manavay à Yesu kà masəl dza uwana apəhay lakəl anha. ²⁵ Kiya uwaga, masla matapla ahùɸ à slaka Yesu kà manaval: “Sufəl uwa, uwatà uwa?”☆ ²⁶ Yesu agòɸal: “Aganay gədeɸbay aləl à kaf à gəl, dza uwana gəɸavàl kà, masla gə la uwaga.” Kiya uwaga Yesu atsikàni kaf, adəbal à aləl à gəl, ŋgaha avà à Yudas, kona anja Səmon Iskariyot. ²⁷ Mok uwana Yudas azəɸ kaf uwaga kà, seteni adà à ləv anha à tsəh. Yesu agòɸal: “Uwana asa à ka maɸehəŋ kà, ɸahən la katskats!”

²⁸ (Ama bà dza tekula la tataka aña azladza uwana la abà, tadzàh à tatak may à adi kà, dza la ahəŋ agòd: ‘Kà mana Yesu apèh kiya uwaga mi’, la ahəŋ aw. Kà uwana tatsənàŋ aw. ²⁹ Bokuba uwana: Kà uwana Yudas la uwana kiwa sili la ahàl kà, tadzùgw kà Yesu asal masləlay, kà masukw tatak aña madəvaday aya, tagòd. Baŋaw: ‘Và tatak à azlaməna kufa’, agòfal, tagòd) ³⁰ Yudas akəs kaf uwana atsəkallàŋ à ahàl, asà à uda katskats kà, adagay vəd.

Mapəhay mawga

³¹ Mok uwana Yudas adasa à uda kà, Yesu agòd: “Lagonay kà, mazləbay aña kona aña dza apèhla vok ala, ŋgaha mazləbay aña Zəzagəla adapəhla vok ala la masla la abà. ³² Mazləbay aña Zəzagəla apèhla vok ala la kona aña dza la abà, Zəzagəla bay adapəhla mazləbay uwana ala à Kona aña dza akor la gəl aŋha, adfah uwaga kà zwek bà lagwa. ³³ Azlabəza gulo gi la ahəŋ la akul aña kaslā ŋuv pəra. Kadayahaw gi, ama gəpəh à akul bokuba uwana gəpəh à azla Yahudiya aya: Kaslawwal à vok aña mad à slaka uwana gəday aw. ³⁴ Gədàvā à akul mapəhay mawga: Wòyàw vok kà akul à akul, say kawoyaw vok kà akul à akul bokuba uwana gəwoyà akul. ³⁵ Baŋa kawoyaw vok kà akul à akul kà, azladza gesina tadəsəlay kà, akul azlaməna matapla la slaka gulo, hadfay!”

Yesu atà la Piyer

(*Mata 26.31-35; Mark 14.27-31; Luka 22.31-34*)

³⁶ Səmon Piyer anavàl à gay la: “Sufəl kaday ma à uwala?” Yesu awulà ala: “Kaslala vok aña manəf gi à slaka uwana gəday lagonay aw. Ama bawbaw kà, kadənəf gi.” ³⁷ Piyer agòd: “Sufəl, kà mana gəsəlay kà manəf ka lagonay aw ma? Gi, gədàdfah vok, kà mav sifa gulo kà aŋak!” ³⁸ Yesu agòd: “Ndzer, kà kak kadàdfah vok aña mav sifa aŋak kà aŋulo ay? Gəpəh à ka la dziriga kà, gurayŋa mewgdzagalaŋ awiyay kà asik makər, kadàgòdɔy asik makər, kà kasəl gi aw!”

14

Yesu kà masla tetəvi uwana adala anu à slaka Zəzagəla

¹ “Kazamaw la gəl aw”, Yesu agòd à atà, “Dìŋàw gəl à Zəzagəla à vok, ŋgaha dìŋàw gi gəl à vok bay. ² Slaka madz à ahəŋ aŋuvaw la mtəga Baba gulo, gəday gədàdfahakulla slaka à ahəŋ. Agayŋa hadfay awkà, naka gəpəh à akul aw. ³ ŋgaha baŋa gədaday gədàdfahakulla slaka à ahəŋ, kà gədàwula à waŋ, kà gi aña mahəl akul à slaka gulo, kà akul aña magay la slaka uwana gi la abà. ⁴ Akul kà, kasəlaw

tetøvi mad à slaka uwana gəday.”⁵ Tomas agòfal: “Sufəl, məsəl slaka uwana kaday aw. Kakay məsłala vok aŋa masəl tetøvi ma?”⁶ Yesu awulà ala: “Gi tetøvi, gi dziriga, gi sifa. Dza asłala vok aŋa mad à slaka Baba la tetøvi anik, kokufda maguway la slaka gulo aw.”⁷ Baŋa kasəlaw gi kà, kasəlaw Baba gulo babay. Dagay lagonay kà, kasəlaw masla, ŋgaha kanəŋawwəŋ babay.”

⁸ Filip agòfal: “Sufəl, pəhanula Baba, uwaga kà diga zlà.”⁹ Yesu agòfal: “Mədadzə à ahəŋ kà məŋga anina kà, bə pəra kà, kasəl gi aw uwa, Filip? Dza uwana anəŋà gi kà, anəŋà Baba gulo babay, ŋgaha ma kakay kagòfay pəhanula Baba ma?”¹⁰ Kadiŋəl gəl à vok, kà gi la Baba la abà, Baba la gi la abà aw uwa? Gay uwanay gəpəh à akul gesina kà, atsa à wəŋ kà la slaka gulo aw, ama la slaka Baba gulo. Baba uwana adza à ahəŋ la gi la abà la uwana ahən sləray aŋha ala.¹¹ Diŋəw gi gəl à vok à uwana gəgòd: Gi la Baba la abà, Baba bay la gi la abà. Baŋa kadiŋawwal gəl à gay uwaga à vok aw kà, diŋəw gəl à abà à sləray gə uwana à vok tsi!¹² La dziriga gəpəh à akul: Dza uwana adiŋ gi gəl à vok, adàdfah azlasləray uwana gədadehəŋ suwəŋ. Adàdfah sləray uwana aduwa uwanay, kà uwana gi gədaà à slaka Baba gulo.¹³ Dəwdəw tatak uwana kadənavaw la sləm gulo kà, gədàvə à akul uwaga gesina, kà Kona aŋa mapəhla mazləbay aŋa Baba aŋha ala.¹⁴ Baŋa kanavaw tatak la sləm gulo kà, gədàvə à akul uwaga.”

Yesu apəh gay aŋa masləl Masasədfok Zəzagəla à ahəŋ

¹⁵ Yesu agòd: “Aŋa kawoyaw gi kà, naka kakəsaw mapəhay gulo.¹⁶ Gədàdəv kuɖa à Baba, kà masla aŋa masləl à akul masla mazlak akul anik à wəŋ kà, Masasədfok dziriga, kà masla aŋa magay la akul koksikoksi.¹⁷ Gudəŋ à vok kà asłala vok aŋa məbəzal aw, kà uwana asłala vok aŋa manəŋəŋ la masəlay aw. Ama akul kà kasəlaw masla, kà uwana adagay la akul ŋgaha adàdza à ahəŋ la akul la abà.”

¹⁸ “Gədàsak akul à ahəŋ la matawəŋ la abà aw, gədàwula à wəŋ à slaka aŋkul.¹⁹ La kaslà ŋuv la abà, gudəŋ à vok adənəŋ gi aw, ama akul kà, kadənəŋaw gi, kà uwana gi la sifa, akul babay la sifa.²⁰ Baŋa mavakay uwatà adàsa à wəŋ kà, la mok uwatà la uwana kadəsəlaw kà gi la Baba la abà, ŋgaha kà Baba bay la gi la abà, ŋgaha gi bay la akul la abà.”

²¹ “Dza uwana akəs mapəhay gulo, ŋgaha anəŋla uwaga kà, masla mawoya gi zlà. Baba gulo adəwoy dza uwana awoya gi babay, gədəwoya masla, gədəpəhalla vok.”

²² Yahuda (awka Yudas Iskariyot aw), agòfal: “Sufəl, kakay

uwaga adàh vok, kà kapəhanula vok kà anu pəra, awkà à gudəŋ à vok aw ma?" ²³ Yesu awulàl ala, agòfal: "Dza uwana awoya gi akəs mapəhay gulo kà, Baba gulo adàwoyəŋ, anu la Baba gulo mədàduw à awtày à slaka aŋha, mədàdza à ahəŋ la mtəga aŋha. ²⁴ Dza uwana awoya gi aw kà, akəs mapəhay gulo aw. Uwana katsənaw gi gəpahay kà, uwaga kà asa à waŋ kà la slaka gulo aw, ama asa à waŋ kà la slaka Baba gulo uwana asləl gi à waŋ."

²⁵ "Gədapəh à akul uwaga dagay uwarà, à mok uwana məga anina. ²⁶ Masla mazlak akul, à Masasəfok tsikasla uwana Baba adàsləl à akul à waŋ, la sləm gulo kà, masla la uwana adàtapahakulla tatak gesina, ŋgaha adàwula à akul à gəl uwana gədapəha à akul gesina aya."

²⁷ "Gəsak à akul ala lapiya à ahəŋ, gəvə à akul lapiya gulo. Gəvə à akul kà bokuba uwana gudəŋ à vok avà à akul aw. Kazamawla gəl aw, guba akəs akul babay aya aw. ²⁸ Katsənàw uwana gəgòf à akul kà, gədiy aŋulo. Ama gədàwula à waŋ à slaka aŋkul. Agayŋa kawoyaw gi kà, naka karabaw à kà uwana gəda à slaka Baba gulo, gəgòf à akul, kà uwana Baba la uwana məŋga kà gi. ²⁹ Lagonay kà, gədapəhakulla vok à abà, kokufə mapak vok aŋa azlatatak uwaga, kà mok uwana adàzlaŋalay kà, kadàdiŋawwal gəl à vok. ³⁰ Gəslala vok aŋa mabadma məŋga anina aya aw, kà uwana sufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay kà nekwa atsa à waŋ. Maslay aŋha la ahəŋ bà ŋuv lakəl gulo aw. ³¹ Ama say gudəŋ à vok asəlay, kà gəwoya Baba kəla, ŋgaha gədza à ahəŋ kiya uwana asa à Baba. Sàw à afik məda aŋami la abanay lagwa!"

15

Yesu kà matavəruk uwana av mayyay

¹ Yesu agòf aya: "Gi la uwana gi matavəruk dziriga, Baba gulo kà dza aŋa guf matavəruk. ² Kəla ahəl matavəruk uwana av mayyay aw kà, asləh gi à vok ala. Ŋgaha kəla ahəl uwana av mayyay kà adàdeslay, kà aŋa mav mayyay məŋga aya. ³ Kà matapla uwanay gədatapaakullla kà, kadàgaw madadeslayga. ⁴ Nəbàw vok la gi, bokuba uwana gi la manəb vok gà la akul. Ahəl matavəruk aslala vok aŋa mav mayyay la aslasl gəl aŋha aw, say agay manəb vok gà, à iyà gà à vok. Kiya uwaga babay kaslawwal à vok aŋa madz à ahəŋ kokufə gəl aŋkul aw, say baŋa kanəbaw gi vok à vok."

⁵ "Gi la uwana gi matavəruk iyà gà, akul kà akul azlama-zləzl vok gà. Dza uwana adza à ahəŋ la gi la abà, iyaw gulo akəlay la masla la abà, masla adàvə mayyay aŋuvaw, kà

uwana kaslawwalla vok aŋa maɖàh tatak la kokufa gi aw. ⁶ Dza uwana adza à ahəŋ manəb vok gà la gi aw kà, taduw à uda la guf la abà, bokuba ahàl matavəruk makəɖəval à vok ala gà, agula la abatà, tatsatsamay kà maɖəkay à akàl à gay, ŋgaha akàl aɖaɖ à gay leɖɖa. ⁷ Baŋa kadànəbaw vok la gi, ŋgaha bay gay gulo adànəb vok la akul la abà, nàvəw uwana asa à akul gesina, kadàbəzawwal. ⁸ Baŋa kavəw mayyay aŋuvaw, kadàgaw azlaməna matapla la slaka gulo. La uwaga la uwana mazləbay aŋa Baba gulo adəpəhla vok ala la slaka azladza. ⁹ Gəwoya akul la ləv tekula, bokuba uwana Baba gulo awoya gi. Dzəw à ahəŋ la masal gulo la abà. ¹⁰ Baŋa kakəsaw mapəhay gulo kà, kadàdzaw à ahəŋ la masal gulo la abà, kalkal bokuba uwana gəkəsəŋ mapəhay aŋa Baba gulo, ŋgaha gədzà à ahəŋ la masal aŋha la abà babay.”

¹¹ “Gəpəh à akul uwaga kà, kà marabay gulo aŋa magay la akul la abà, ŋgaha marabay aŋkul babay aŋa magay mahənlaga. ¹² Aganay mapəhay gulo: Wəyəw vok kà akul à akul, bokuba uwana gəwoya akul bay. ¹³ Masal la ahəŋ aɖuw aŋa dza, uwana av sifa aŋha kà aŋa azlaslawda aŋha aw. ¹⁴ Akul azlaslawda gulo, à baŋa kaɖahaw uwana ‘Dahəwwəŋ’, gəgod à akul gesina. ¹⁵ Dagay lakana kà, gədàzala akul ala azlamagamza aya aw, kà uwana magamza kà asəl tatak uwana məŋga aŋha aɖəhəŋ aw. Ama gədàzalla akul ala azlaslawda, kà uwana tatak uwana gətəpla la slaka Baba kà, gədatap à akul ala babay suwaŋ. ¹⁶ Akul la uwana kakəsəwni gi aw, ama gi la uwana gəkəsəni akul, gəbək akul à ahəŋ kà kadaw aŋa mav mayyay, ŋgaha mayyay uwaga adasafay aŋa koksikoksi. Kiya uwaga Baba adàvə à akul dəwdəw tatak uwana kadànavaw la sləm gulo. ¹⁷ Gay uwana gəpəh à akul à vok à abà lagwa, say kawoyaw vok kà akul à akul.”

Gudəŋ à vok à azina vok à Yesu ala la azladza aŋha

¹⁸ “Baŋa gudəŋ à vok azinakulla vok ala kà, sələw kà atsà vok à mazin gi vok ala dadəŋ teraŋa. ¹⁹ Agay kagaw azlaaŋa gudəŋ à vok kà, naka gudəŋ à vok awoya akul kà uwana akul azlaaŋha. Ama gətsatsəmàni akul, gəhəl akul à uda la abà, lagonay kà, akul azlaaŋa gudəŋ à vok aya aw, kà uwaga à uwana gudəŋ à vok azinakullla vok ala. ²⁰ Awula à akul à gəl, à uwana gəpəh à akul uwarə kà, magamza aɖuwa məŋga aŋha aw. Baŋa tatəɖəb gi kà, tadətəɖəɖəb akul bay, ama baŋa takəs mapəhay gulo kà, tadəkəs mapəhay aŋkul babay. ²¹ Ama tadəɖahakulla uwaga à vok gesina kà, kà ahəl gulo, kà uwaga à uwana tasəl dza uwana asləl gi à waŋ

aw. ²² Agayña gøtsà à wañ kà aña mapəh à atà aw, kà naka tsakana aņatà atəf à atà à gəl aw. Ama lagwa kà haņay lakəl aña tsakana aņatà la ahəj aya aw. ²³ Dza uwana azin gi vok ala kà, azina vok à Baba gulo ala bay. ²⁴ Agayña gəfàh azlatatak nadzipo gà uwana dza adəhəj aw aw, kà naka tsakana atəf à atà à gəl aw. Ama tsa gədadəhah azlanadzipo uwaga kà, ŋgaha bà gotənaņ kà, tazinan vok ala la Baba gulo. ²⁵ Ama uwaga apakà vok kà, kà magəf uwana à afik tatsetsèr à wakità mapəhay à abà: 'Tadazingəj vok ala kà kiga pəra.'

Yesu agòf à atà.

²⁶ Yesu agòf à atà aya: "Baņa masla mazlak akul adàsa à wañ, masla la uwana Masasəfok dziriga, uwana adəguwa à wañ la slaka Baba gulo, gədàsləl à akul à ahəj à baņa gədada à slaka Baba gulo. Masasəfok uwaga adàza sayda lakəl gulo. ²⁷ Ŋgaha akul bay kadəzaw sayda gulo, kà uwana kagaw la gi dagay la madzəka."

16

¹ "Gəpəh à akul uwaga kà, kà akul aña masak madinjal gəl à vok aw. ² Tadəkudəkah akul à lag la gəy madəv kuđa aña azla Yahudiya la aku. Kaslā adàsa à wañ à uwana azladza uwana tadəkəfah akul, tadəgodəy kà: 'Sləray uwana məfəhəj kà, akəs à Zəzagəla à gəl.' ³ Tadəh uwaga kà, kà uwana tasəl Baba aw, ŋgaha tasəl gi babay aw. ⁴ Ama gəpəh à akul uwanay kà, kà akul aña madzugway lakəl aņha, kà baņa adapaka vok kà, kà aña mawul à akul à gəl."

Sləray aña Masasəfok Zəzagəla

"Uwana gəpəh à akul uwaga dagay madzəka aw kà, kà uwana gi la tataka akul la abà. ⁵ Lagonay kà, gəda à slaka dza uwana asləl gi à wañ, ama dza la ahəj 'Kad à uwali', agòf à gi la tataka aņkul la abà, amiyaka tekula aw. ⁶ Ama mazaw la gəl adakəs akul kà uwana gəpəh à akul uwaga. ⁷ Ama gəpəh à akul la dziriga kà, aņkul kà ŋuləm gəda aņulo, kà uwana baņa gədà aņulo aw kà, masla mazlak akul atsa à ahəj à slaka aņkul aw. Ama baņa gi gəda aņulo kà, gədàsləl à akul à ahəj. ⁸ Masla kà, baņa adàsa à ahəj kà, adəpəhla à azladza gudəj à vok madzugway mawisiga aņatà, lakəl aña tsakana, lakəl aña dziriga, ŋgaha lakəl aña seriya aña Zəzagəla. ⁹ Tadəvavar gəl aņatà lakəl aña tsakana, kà uwana tadinj gi gəl à vok aw, ¹⁰ tavavar gəl aņatà lakəl aña tatak dziriga, kà uwana gədà à slaka Baba gulo, ŋgaha kà, kadənaņaw gi aya aw. ¹¹ Lakəl aña seriya babay kà, kà uwana sufəl aña gudəj à vok uwanay kà seriya adəkəsay."

12 “Gi la azlagay aņuvaw kà mapəh à akul, ama kaslawwala vok aņa makəsiņ dadəņ aw. 13 Mok uwana Masasəfok dziriga adàzlaņalay kà, adàdala akul la dziriga la abà gesina, kà uwana adàpəhay kà lakəl aņa maslay aņa gəl aņha aw, ama adàpəhay kà lakəl aņa uwana atsənəņ, ņgaha lakəl aņa azlatatak uwana atsa à waņ la huma la gay. 14 Masla adàpəhla mazləbay gulo ala, kiya uwana atsənəņ la slaka gulo, la uwana adàzakulaņ. 15 Kəla tatak uwana Baba akoray kà uwaga aņulo, kà uwaga à uwana gəgod à akul kà, Masasəfok Zəzagəla adàwula à akul tatak uwana abəzal la slaka gulo.”

Mazaw la gəl adàpaka marabay

16 Yesu agòd à atà: “Aņa kaslā ņuv kadənəņaw gi aya aw, ama zwek la huma la gay ņuv kadənəņaw gi aya.” 17 Kiya uwaga azlaanik la tataka azlaməna matapla la slaka aņha, tanàvəhà à vok kà atà kà atà: “Uwaga ma, mana asal magodəy ma? Agòd à anu kà: ‘Aņa kaslā ņuv kà mədənəņəņ gi aw, ama zwek la huma la gay aya kà mədənəņəņ gi aya, ņgaha babay gəda à slaka Baba’, agòd aya. 18 Mana asal magodəy kaslā ņuv ma? Mətsənà uwana asal mapəhay aw.” 19 Yesu asəl kà asa à atà manaval. Kiya uwaga agòd à atà: “Asafay à uwana gəpəh à akul uwaga aw, zwek la huma la gay kadənəņaw gi aw, la lig la ahəņ ņuv kadənəņaw gi aya. Lakəl ma aņa uwaga à uwana kanavahaw vok takay? 20 Gəpəh à akul la dziriga: Katawaw, katsahahaw hulolo, ama gudəņ à vok adàrabay, kadàzamawla gəl, ama mazaw la gəl aņkul kà, adàpaka marabay. 21 Baņa mis azlā asekw à ahəņ kà, mazaw gəl adal à vok, kà uwana kaslā matərabay aņha adaslay, ama baņa adasekw à ahəņ kà, matərabay avikaņ, kà uwana marabay kà uwana adayyi bəzi. 22 Kiya uwaga babay, akul la mazaw la gəl la abà la kaslā uwanay, ama gədənəņ akul aya, ņgaha ləv aņkul adàrabay. Dza la ahəņ aslala vok kà mazəbakulla marabay ala tetuwa aw.”

23 “Baņa mavakay uwatà adasa à waņ kà, kadənavaw gi tatak la sləm gulo aya aw. Gəpəh à akul la dziriga: Kəla tatak uwana kanavaw la sləm gulo kà, Baba adàvə à akul uwaga gesina. 24 Tsəràh à lakana dadəņ kà, kadanavaw tatak la sləm gulo aw. Nəvəw ņgaha kabəzawwal, ņgaha kà marabay aņkul aņa mahənla.”

Yesu kà adakəfasl à gudəņ à vok

25 “Gəpəh à akul azlatatak uwaga gesina kà la gay la gay la abà, ama kaslā atsa à waņ à uwana gədəpəh à akul kà la gay la gay la abà aya aw. Gədəpəh à akul kà la dazuwaya

lakəl aṇa Baba gulo. ²⁶ Baṇa mavakay uwaga adaslay kà, gədàdèv kufa à Baba kà aṅkul, gəgof magay aw. ²⁷ Kà uwana Baba la gəl aṇha awoya akul. Awoya akul kà, kà uwana kawoyaw gi, kà uwana kadiṇawwal gəl à vok, kà gəsà à waṇ la slaka aṇha. ²⁸ Gəsà à waṇ à gudəṇ à vok kà, gəsà à ahəṇ kà la slaka Baba. Lagwa kà, gəda à slaka Baba, gəsak à gudəṇ à vok à ahəṇ.”

²⁹ Azlaməna matapla la slaka aṇha tagòfal: “Lagonay kà, kapəhay la dazuwaya, kokuḍa la gay la gay la abà zlà. ³⁰ Lagwa kà, mədəsəlay kà kasəl tatak gesina, ṅgaha kanəkufa kà dza aṇa manav à ka tatak aw. Mədiṇal gəl à vok kà ndzer, kasà à ahəṇ kà la slaka Baba Zəzagəla.” ³¹ Yesu agòḍ à atà: “Kadiṇawwal gəl à vok adagay lagwa ay? ³² Kaslà adàsa à waṇ, lagwa kà adasa à waṇ, uwana kadàsləhaw gəl à ahəṇ uwabeyuwi adàdiṇ aṇha à mtəga aṇha, kadàsakaw gi à ahəṇ kokuḍa gulo. Ama la dziri kà, gi kokuḍa gulo aw, kà uwana anu la Baba gulo. ³³ Uwana gəpəh à akul uwaga gesina kà, kà akul aṇa magay la lapiya la maham gay à vok la abà la gi. Akul kà, kadàsaw ṅgəpa la gudəṇ la vok, ama kurit yewdi, agof à akul aw! Kà uwana gədakəḍaslla gudəṇ à vok.”

17

Yesu adəv kufa kà aṇa azlaməna matapla aṇha

¹ Mok uwana Yesu adapəh gay uwaga à gay gesina kà, anəṇà à zagəla, agòḍ: “Baba, kaslà kà adaslay. Pəhla mazləbay aṇa Kona aṇak ala, ṅgaha Kona aṇak apəhla mazləbay aṇak ala suwaṇ, ² kà uwana kavəl maslay lakəl aṇa azladza gesina la vədah, kà masla aṇa mav sifa adəv à gay aw à azladza uwana kabəkəkal atà gesina. ³ Sifa adəv à gay aw kà, kà aṇa azlauwana tasəl ka pəra, à kak Zəzagəla dziriga gə, ṅgaha kà masəlay Yesu Kristu uwana kasləl à ahəṇ. ⁴ Gədapəhla mazləbay aṇak ala la vədah, gədadəvəṇ à gay sləray uwana kaf à gi à ahəl kà madəhəṇ. ⁵ Lagwa zlà kà, Baba kà, və à gi mazləbay uwana gəgə la masla la huma aṇak mok uwana gudəṇ à vok aləg madzəka dən zlà.”

⁶ “Baba, azladza uwana kabəkə à gi, atà la gudəṇ uwanay la vok kà, gədapəhatàla kak, kà uwana atà tagay azlaaṇak, ṅgaha kabəkə à gi atà, lagwa kà, atà takəs gay aṇak. ⁷ Lagwa kà dèwdèw tatak uwana kavà à gi kà, tasəl kà, atsà à ahəṇ la slaka aṇak. ⁸ Kà uwana gəpəh à atà ala gay uwana kapəh à gi à ahəl kà mapəh à atà, takəs, tasəl ndzer kà gəsà à waṇ la slaka aṇak, ṅgaha kà kak la uwana kasləl gi à waṇ.”

⁹ “Baba gədəv à ka kudfa kà aɲatà. Awkà gədəv kudfa kà gudəŋ à vok aw, ama kà aɲa azlauwana kabèk à gi atà à ahəl, kà uwana azlaaɲak. ¹⁰ Dèwdèw tatak uwana aɲak kà aɲulo, dèwdèw tatak uwana aɲulo bay kà, uwaga kà aɲak, kà uwaga à uwana mazləbay gulo apəhla vok ala la azlatatak uwaga la abà gesina. ¹¹ Gi kà, gi la gudəŋ la vok aya aw, ama atà kà, atà la gudəŋ la vok. Gi kà gəda à slaka aɲak Baba tsikasla, nənla atà la ndzəda aɲa sləm aɲak uwana kavà à gi, kà atà aɲa magay tekula, bokuba uwana mөгaw tekula anu səla. ¹² Mok uwana gi la slaka aɲatà gəfà à atà sləm la maslay aɲa sləm aɲak, sləm uwana kavà à gi. Gənənla atà, amiyaka tekula aɲatà bay kà, azàla aw. Say dza uwana naka azilà, wakità agòd kà magəf uwana à afik, wakità agòd pəra.* ¹³ Ama lagonay kà, gəda à slaka aɲak, à uwana gəpəh kiya uwanay kà, kà uwana gəlөг la gudəŋ la vok dadən, kà atà aɲa maβəzal marabay gulo la huf aɲatà, marabay uwana mahənlaga. ¹⁴ Gi, gəvà à atà gay aɲak, ɲgaha gudəŋ à vok azin atà vok ala, kà uwana azlaaɲa gudəŋ à vok aw, bokuba gi uwana gi aɲa gudəŋ à vok bay aw. ¹⁵ Gədəv à ka kudfa kà mahəl atà à uda la gudəŋ la vok aw, ama aɲa manəŋla atà kà mawisiga. ¹⁶ Atà kà azlaaɲa gudəŋ à vok aw, bokuba gi, uwana gi aɲa gudəŋ à vok aw. ¹⁷ Pàk atà ala kà azlaaɲak, gay aɲak kà dziriga pəra. ¹⁸ Gi gədasləl atà à gudəŋ à vok, bokuba uwana kasləl gi à ahəŋ à gudəŋ à vok. ¹⁹ Gəvà à ka sifa gulo gesina kà aɲatà, kà atà babay aɲa magay azlaaɲak la dziriga.”

²⁰ “Gədəv kudfa kà, kà aɲatà pəra aw, ama kà aɲa azlauwana tadàdiŋ gi gəl à vok, à kapəhla ala aɲatà bawbaw bay.” ²¹ “Gədəv kudfa kà atà gesina aɲa magay tekula. Baba, tagay tekula la anu bokuba kak la gi babay anu tekula pəra, gudəŋ à vok aɲa masəlay kà kak kasləl gi à waŋ. ²² Baba gəvà à atà mazləbay uwana kavà à gi, kà atà aɲa tagay tekula bokuba anu səla uwana anu tekula. ²³ Gəgay la atà la abà, ɲgaha kak babay mөгaw anu səla, kà magay tekula la slaka gə. ɲgaha gudəŋ à vok aɲa masəlay kà kak la uwana kasləl gi à ahəŋ haday, ɲgaha kà kak kawoya atà bokuba uwana kawoya gi.”

²⁴ “Baba, kak kavà à gi atà, asa à gi kà atà tagay la slaka uwana gədəgay, ɲgaha kà atà aɲa manəŋ mazləbay gulo, uwana kavà à gi, kà uwana kawoya gi dagay uwana kalөг madəh gudəŋ à vok. ²⁵ Baba dziriga, gudəŋ à vok asəl ka aw, ama gi kà gəsəl ka, ɲgaha azlauwana babay kà tasəl ka kà kak la uwana kasləl gi à ahəŋ. ²⁶ Lagwa gəpəhatàla kak, ɲgaha gədəpəhatàla kak aya, kà masal aɲak uwana kawoya

* 17:12 17.12 Mahabay 41.9

gi aña magay la atà babay, ñgaha gi babay aña magay la atà.”

18

Makəs Yesu

(*Mata 26.47-56; Mark 14.43-50; Luka 22.47-53*)

¹ Kiya uwaga mok uwana Yesu adadəv madəv kuɗa à gay kà, ahàd la azlaməna matapla la slaka aña à gay dərəv à uda anik aña mukwà Kidəron. La abatà kà, gày alàl la ahəŋ adà à abà la azlaməna matapla la slaka aña. ² Yudas masla matal kaf à Yesu à gəl babay kà, asəl slaka uwatà, kà uwana Yesu adàha à abatà kwà à kwà la azlaməna matapla la slaka aña. ³ Yudas zlà, ahàd à gày alàl à abà la maham à ahəŋ slodzi, la azlaməna manəŋla gày Zəzagəla la tsəh. Azladza uwaga kà azlamadzahaga aña mav tatak la azla Farisəya la uwana tabəkal à tsəh, tahəl fənəs la matəvani à akàl à ahəl. ⁴ Kiya uwaga Yesu kà asəl tatak uwana adəbəzal gesina, azà à vok à awtày à slaka aña, agòɗ à atà: “Uwa, kayahaw uwa?” ⁵ Tawulà ala, tagòɗ: “Yesu, zil Nazaret.” Yesu agòɗ à atà: “Giga la uwanay, à uwana kayahaw!”

Yudas uwana atàl kaf à gəl, la abatà atà nna. ⁶ Mok uwana ‘Gəga la uwanay’, Yesu agòɗ à atà kà, tawul à lig, tatàɗ à vədah. ⁷ Yesu anəv à atà aya, agòɗ à atà aya: “Uwa, kayahaw uwa?” Tagòɗal: “Yesu, zil Nazaret.” ⁸ Yesu agòɗ à atà: “Gəga la uwanay, gədagòɗ à akul aw takay? Baña gi kayahaw kà, sàkəw azlaanik uwaga tada aña!” ⁹ Kiya uwaga la uwana gay uwana Yesu apəh uwarà, agəɗ à afik: “Baba, azladza uwana kabək à gi à ahəl kà, amiyaka tekula aña kà adazila aw.” ¹⁰ Katsakar la Səmon Piyer la ahəl, abəɗ katsakar à lag, adəɗla mayà aña məŋ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, akəɗəval sləm ahəl kaf lakəl ala, sləm aña mayà uwatà kà Malkus. ¹¹ Yesu agòɗ: “Hay, Piyer, wulà katsakar aña kà gày aña à agu. Kadzugw kà ‘Gəsa ñgərpa à uda la kətsaw uwana la abà Baba avà à gi aw’, kagòɗ takay?”

Tadala Yesu à huma Hanas

¹² Maham à ahəŋ slodzi, la azlaməŋga aña, la azlaməna manəŋla gày Zəzagəla aña azla Yahudiya tahamà à Yesu à adi, takàs, tawəɗəŋ. ¹³ Terəŋa kà, tadàlla à mtəga aña Hanas dadəŋ. Hanas kà tsinay aña Kayyif, uwana masla la uwana məŋ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla la mavay uwatà la tsəh. ¹⁴ Tekedik kà, Kayyif la uwana avà sawaray à azla Yahudiya: “Nuləm kà dza tekula aməts à kà azladza gesina aña maməts à gay”, agòɗ tekedik.

*“Gəsəl Yesu aw”, Piyer agodf
(Mata 26.69-70; Mark 14.66-68; Luka 22.55-57)*

¹⁵ Səmon Piyer atà la masla matapla anik tanəfà Yesu. Masla matapla anik uwatà kà, mənə madzahaga asəl, tahàd à gày à kodal à abà la slaka la Yesu, à kodal aña mənə madzahaga uwaga à abà. ¹⁶ Ama Piyer agòdf à gay gamagày. Kiya uwaga masla matapla anik uwana mənə madzahaga asəl, asà à uda aɓadmə la mis uwana anənɗla gamagày kà mav tetəvi à Piyer; kà mad à gày. ¹⁷ Mis uwana anənɗla gamagày agòdf à Piyer: “Kak babay kà kak masla matapla aña zil uwanay aw takay?” “Awan, awan, gi la abà aw”, Piyer agòdf.

¹⁸ Anasl la ahən, azlaməna sləray, la azlaməna manənɗla tavatsà akàl à ahən, kà madz la ahən la adi. Piyer babay adzà à akàl à adi la slaka aɗatà.

*Mənə madzahaga Hanas anava Yesu la gay ala
(Mata 26.59-66; Mark 14.55-64; Luka 22.66-71)*

¹⁹ Mənə madzahaga aña azlaməna mav tatak uwana anava Yesu lakəl aña azlaməna matapla la slaka aɗha, lakəl aña matapla aɗha uwana atàpla à azladza. ²⁰ Yesu agòdfal: “Gəpəhàhàh gay à azladza la dazuwaya, gətəpàhàtala azlatatak la azlagày madəv kuɗa la aku, ŋgaha la mənə gày Zəzagəla la aku, la slaka uwana azla Yahudiya tahàmàhà gay à vok gesina, gəhadà tatak à ahən aw. ²¹ Kà mana kanav gi tatak aya ma? Nàv à azladza uwana tatsəb gi sləm lakəl aña azlagay uwana gəpəh à atà gesina. Atà tasəl la lela lakəl aña uwana gəpəh à atà.” ²² Uwana Yesu apəh gay uwaga kà, masla manənɗla anik uwana la makəla aɗha, akədəval mamits à ahəl la magòdfal: “Kiya uwaga la uwana kaula à mənə madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla à adi takay?” ²³ Yesu agòdfal: “Baɗa gəpəh mawisiga kà pəhgəla mawisiga uwatà. Ama baɗa dziriga gəpəh ma, kà mana kadədf à gi kiya uwanay ma?” ²⁴ Hanas asləl masla la mawadənɗa à slaka Kayyif mənə madzahaga.

*Piyer agodf aya kà: “Gəsəl Yesu aw”
(Mata 26.71-75; Mark 14.69-72; Luka 22.58-62)*

²⁵ La mok uwatà Səmon Piyer la abatà à vudf akàl à vok. Tanavàlla gay ala: “Kak babay, kak tekula aña azlaməna matapla aña zil uwanay aw takay?” Ama Piyer awulà à uda, agòdf: “Awan, awan, gi la abà aw!” ²⁶ Tekula la tataka aña azlamagamza aña mənə madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla la abà, uwana yaga aña dza uwana Piyer akədəval sləm lakəl ala, agòdfal: “Kak à uwana gənənɗà ka la gày aləl la abà, akul səla aw takay?” ²⁷ “Gi aw!”, Piyer agòdf aya, katskats mewgdzagalan awiyà la kaslà uwatà.

Yesu la huma Pilatus

(Mata 27.1-2,11-14; Mark 15.1-5; Luka 23.1-5)

²⁸ La gay bebəŋ bəŋ, tasəlla Yesu à uda la mtəga Kayyif, tadàlla à mtəga gumna aŋa azla Rom. Ama azla Yahudiya tadà à gày la mtəga aŋa gumna aw, kà uwana wakità mapəhay aŋatà avà à atà tetəvi aw, kà uwana baŋa tadà à gày kà, adatàla àlàh à vok, taslala vok aŋa mazuw tatak may aŋa madəvaday Paska aw. ²⁹ Kà uwaga à uwana gumna Pilatus asà à uda à slaka aŋatà, anàv à atà lakəl: “Ma aŋa mana kapuwàw gudzi à dza uwanay à gəl ma?” ³⁰ Tagòfal: “Agayŋa agay dza mawsiga aw kà, naka məslala vok aŋa mav à ka à ahəl aw.” ³¹ Pilatus agòf à atà: “Dàwla, kadàfahawla seriya à gəl aŋkul bokuba uwana wakità mapəhay aŋkul apəhay.” Azla Yahudiya tagòfal: “Tetəvi la ahəŋ kà aŋami aŋa mađàh seriya mamətsay à dza à gəl aw.” ³² Uwaga apakà vok aŋa magəf gay aŋa Yesu à afik, apəh lakəl aŋa mamətsay aŋha. ³³ Kiya uwaga Pilatus awùl à gày, azàla Yesu, agòfal: “Kak, Sufəl aŋa azla Yahudiya ay?” ³⁴ Yesu agòfal: “Kapəh uwaga ma la gəl aŋak ay? Awma azlaanik tapəh à ka magay ay?” ³⁵ Pilatus agòfal: “Gi zil Yahudiya suwaŋ ay? Azlayaga aŋak dardar gà, la azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la uwana tavà à gi kak, mana kadàhəŋ takay ma?” ³⁶ Yesu agòf: “Makoray gulo kà aŋa gudəŋ à vok uwanay aw, agayŋa makoray gulo kà aŋa gudəŋ à vok uwanay kà, naka iyay, azlaməna sləray gulo tagofay kà mav à gi à ahəl aŋa azla Yahudiya aw. Ama kiya uwaga aw, makoray gulo kà aŋa gudəŋ à vok uwanay aw.” ³⁷ Pilatus agòfal zlà: “Lagwa ma kak Sufəl ay?” Yesu agòfal: “Bokuba uwana kapəh kà, gi Sufəl. Tayyà gi, gəsà à ahəŋ à gudəŋ à vok kà, kà mapəh dziriga. Uwabeyuwi uwana asal dziriga atsəb sləm à dziriga uwana gəpəhay.” ³⁸ “Mana à dziriga ma?”, Pilatus agòfal.

Seriya mamətsay atəf à Yesu à gəl

(Mata 27.15-31; Mark 15.6-20; Luka 23.13-25)

Mok uwana adapəh gay uwaga, Pilatus asà à uda aya, kà mad à slaka azla Yahudiya, adzàcfàtəŋ ala, agòf à atà: “Gəbəz à tatak uwana adukwla zil uwanay à ahəŋ aw. ³⁹ Ama bokuba uwana zagələ aŋkul kà, gədàwa à akul gəl à masla daŋay tekula kəla madəvaday Paska ma. Lagwa ma asà à akul gəduwa à akul gəl à Sufəl aŋa azla Yahudiya ay?” ⁴⁰ Kiya uwaga tadzəkà mawiyay: “Awaŋ, masla aw! Barabas la uwana asa à anu!” Tekedik Barabas uwatà kà, agà kà masla nabəra.

19

¹ Kiya uwaga Pilatus avà à atà tetøvi kà maslành Yesu ala la kurpi. ² Azlaslodzi taslâslâp gabaga aña atàk kà mawad à Yesu à gəl, ñgaha tatsàkwà à deri mativga gà à abà vikuza. ³ Tazà à vok à slaka aña, ñgaha tagòfal: “Ayyi, Sufəl aña azla Yahudiya!” Ñgaha tazlàb la mamøts à ahàl.

⁴ Kiya uwaga Pilatus asà à uda aya, agòf à maham à ahən dza, agòf à atà: “Gøtsakulla à uda à abanay. Kà akul aña masəlay kà tatak la ahən à uwana azlayla kà madukwla seriya à gəl aw.” ⁵ Yesu asà à uda la gabaga aña atàk lakəl, la deri mativga la vok vikuza. Ñgaha Pilatus agòf à atà: “Aganay dza zlà!” ⁶ Ama uwana azlamadzha aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna manəñla gày Zəzagəla tanəñəñ kà, tadzəkà mawiyay: “Zləl masla à ahàf à adi, zləl masla à ahàf à adi!” Pilatus agòf à atà: “Zlələw masla à ahàf à adi la gəl añkul, kà uwana gəbəzà à tatak uwana gəfahalla seriya à gəl aw.” ⁷ Azla Yahudiya tagòfal: “La wakità mapəhay gami la abà kà, mapəhay gami agòf kà: Azlayla à vok amøtsay kà uwana: ‘Gi la gəl gulo kà, gi Kona aña Zəzagəla’, agòf.”

⁸ Mok uwana Pilatus atsənà gay uwatà, guba akəs kaykay aya. ⁹ Awul à gày, ñgaha anəv à Yesu: “Kasà à wañ ma la ala tak la?” Ama Yesu kà awulà gay à uda aw. ¹⁰ Kiya uwaga Pilatus agòfal: “Asà à ka mabadgəma aw ay? Kasəl kà gi la maslay aña maduwa ka gəl, ñgaha bay kà, gi la maslay aña mazləl ka à ahàf à adi aw takay?” ¹¹ Yesu agòfal: “Kak la maslay lakəl gulo aw, say baña uwana Zəzagəla avà à ka dagay la afik pəra. Kà uwaga à uwana dza uwana avà à ka gi à ahàl la uwana aduwa ka la tsakana gesina.” ¹² Dagay la mok uwatà Pilatus ayàh tetøvi kà maduw gəl à Yesu. Ama azla Yahudiya tadzəkà mawiyay: “Baña kasak à dza uwaga kà, kak slawda aña mənə sufəl aya aw! Kəla dza uwana ‘Gi sufəl’, agòf kà, masla məzam aña mənə sufəl!”

¹³ Mok uwana Pilatus atsənà gay uwaga kà, awulla Yesu à uda aya, adzà à kursi aña seriya à afik, la slaka uwana tazalalla Pave (Uwaga asal magòfay: slaka akur madəlay gay gà, la gay Ibəranəñkowen *Gabbatha*, tagòfal) ¹⁴ Uwaga kà, agà vudf madàh vok aña vudf madəvaday Paska, la tataka afats. Pilatus agòf à azla Yahudiya: “Masla la uwaga à Sufəl añkul!” ¹⁵ Ama tadzəkà mawiyay: “Kəd masla, kəd masla, zləl à ahàf à adi!” Azlaməñ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla tagòf: “Sufəl gami anik la ahən aw, say mənə sufəl aña azla Rom pəra.” ¹⁶ Kiya uwaga Pilatus avà à atà Yesu à ahàl, kà atà aña mazləl à ahàf à adi. Kiya uwaga tadàla Yesu.

*Tazlël Yesu à ahàf à adi**(Mata 27.32-44; Mark 15.21-32; Luka 23.26-43)*

¹⁷ Yesu asà à uda la gudəŋ la abà, ahàf uwana tadàzləllal à adi lakəl aŋha, kà mad slaka uwana tazalalla slaka aslasl takas à gəl. (Tazalalla *Golgota* la gay Ibəranəŋkowen) ¹⁸ La abatà la uwana, azlaslodzi tazlël Yesu à ahàf à adi. La kaslà uwatà la uwana tazlël azladza səla à ahàf à adi atà nna, tekula la ahàl kaf, tekula la ahàl gudzay aŋha. Yesu la tataka la abà.

¹⁹ Pilatus avà à atà tetəvi kà matsetser wakità kà maf à ahàf à adi lakəl aŋha. Aganay matsetseray gà uwana tatsetsèr: YESU ZIL NAZARET, SUFƏL AŊA AZLA YAHUDIYA.

²⁰ Azla Yahudiya aŋuvaw tadzèŋàh matsetseray uwatà, kà uwana slaka uwana tazlël Yesu à ahàf à adi, kà nekwa la mad à huđ gudəŋ à abà, matsetseray gà uwana tatsetsèr kà la gay Ibəranəŋkowen, la gay latin, ŋgaha la gay gərək.

²¹ Kiya uwaga azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla uwana la tataka azla Yahudiya la abà, tagòđ à Pilatus: “Matsetseray uwanay: Gi Sufəl aŋa azla Yahudiya, kagòđ kà kità aw, ama tsetsèr kà: Dza uwanay la uwana agòđ kà: ‘Gi Sufəl aŋa azla Yahudiya’, agòđ, kagòđay.”

²² Pilatus agòđ: “Uwana gədatsetseray kà, adza à ahəŋ kiya uwaga pəra.”

²³ Mok uwana azlaslodzi tazlël Yesu à ahàf à adi kà, tahəl lukut aŋha, tavàhàŋ ala slaslaka ufađ, kəla slodzi abèzal slaka tekula, tekula. Tahəl deri aŋha uwana madzəbayga vok aw, tsərəh à afik, tsərəh à vəđfah. ²⁴ Azlaslodzi tagòđ à vok kà atà kà atà: “Məkwaha deri uwanay ala aw, ama mətəsà tsatsa lakəl kà anu aŋa masəl dza uwana agəđal.” Uwanay apakà vok kà magəđ gay uwana à afik wakità Zəzagəla apəh:

'Tavàhà lukut gulo la tataka aŋatà la abà, tatsà tsatsa la lukut gulo lakəl.'^{*}

Kiya uwanay la uwana azlaslodzi tafahàŋ zlà.

²⁵ Nekwa la ahàf uwana tazləllal Yesu à adi kà, iyà aŋha atsìzl à abatà, atà la deda aŋha duguga, mis aŋa Kəlopas, ŋgaha Mariyama dəg zla Magdala. ²⁶ Yesu anəŋà iyà aŋha, la makəla aŋha masla matapla uwana awoyàŋ kaykay. Yesu agòđ à iyà aŋha: “Mis uwanay kà kona aŋak la uwaga.” ²⁷ Ŋgaha agòđ à masla matapla uwaga: “Iyà aŋak la uwaga.” Dagay vuđ uwatà, masla matapla azəb à mtəga aŋha.

*Mamətsay aŋa Yesu**(Mata 27.45-56; Mark 15.33-41; Luka 23.44-49)*

^{*} 19:24 19.24 Mahabay 22.18

²⁸ Uwana uwaga adada à lig gesina, Yesu asèl tatak gesina kà adadèv à gay, apèh uwaga kà mahèn gay uwana ala matsetseray agodf: "Nèlay aza à gi."✧ ²⁹ Iyaw hamhamga la ahèj la abatà la daraw gà dèjèra. Azlaslodzi tadùw sawsaw à iyaw hamhamga uwaga à abà, tafà à kavak à gay kà madziyla à afik anja makokuzay. ³⁰ Mok, uwana adakokuz iyaw uwaga, Yesu agòd: "Lagwa kà adagay diga!" Akèsà gèl à ahèj, amèts.

Slodzi azlèla makèla à Yesu ala la atsèkadf

³¹ Uwaga kà mavakay madfah vok anja maduw lèv, asà à azla Yahudiya kà, azlavok adza à ahèj la ahàf à adi tsèràh à mavakay maduw lèv aw, kà uwana mavakay uwatà kà mavakay mapis ala gay à vok gà, tanàv à Pilatus kà, takà-làhà à atà asik ala, kà mahèl vok à ahèj la ahàf la adi. ³² Kiya uwaga azlaslodzi tasà à wañ takàlàhà asik à matera ala, la anja masèla, uwana la makèla anja Yesu lakèl la slaka gà. ³³ Uwana tabèz à Yesu à vok kà, tanèjèj kà adamètsay. Kà uwaga à uwana takàlla ala asik ala aw. ³⁴ Ama tekula anja azlaslodzi azlèl ala makèlla la atsèkadf, batsàrà anjiz la iyaw asà à uda. ³⁵ Dza uwana azèj lakèl anja tatak uwaga apakà vok gesina kà, azèj lakèl anja kà dziriga, masla bay kà asèl kà uwana anèjè, akul babay kà kaslaw anja madijal gèl à vok. ³⁶ Uwanay apakà vok kà gay anja matsetseray anja magèd à afik ndzer:

'Tadàkèlah aslasl anja ala aw.'✧

³⁷ La azlaslaka anik la wakità la abà agodf aya kà:

'Tadànèj dza uwana tazlèlèj ala la ahàf la adi.'✧

Maf Yesu à zèvay à agu

(Mata 27.57-61; Mark 15.42-47; Luka 23.50-56)

³⁸ Uwana uwaga adada à lig, Yusufu zil gudèj Arimate, anàv tetèvi la slaka Pilatus kà mazèb vok anja Yesu. (Yusufu kà masla matapla la slaka Yesu la gèl à gèl, kà uwana guba azèj kà azla Yahudiya) Pilatus avàl tetèvi. Kiya uwaga Yusufu asà à wañ, azèb vok anja Yesu à ahàf à adi ala. ³⁹ Nikodemus, zil uwana ahàd à slaka Yesu la vèd, asà à wañ à slaka anja bay, matèrsin, la azlaahàf kidzidzi uwana mahamala gay à vok gà la ahàl, mahanay anja kà kilo dzik makèr (Bokuba tasà kulo gèl anja zlo) ⁴⁰ Tazèb vok anja Yesu atà sèla, tafàfal bafta à adi, tafahàhal azlatatak mazinay gà à vok, uwana zagèlè anja azla Yahudiya, kà mazèb dza à uda, à baña adamètsay. ⁴¹ La slaka uwana tazlèl Yesu à ahàf à adi kà, gày alàl la ahèj la abatà. La

✧ **19:28** 19.28 Mahabay 69.21; 22.15 ✧ **19:36** 19.36 2Musa 12.46; 4Musa 9.12; Mahabay 34.20 ✧ **19:37** 19.37 Zakari 12.10

gày alàl uwatà la abà kà, zəvay mawga la ahəŋ, taf dza à agu didi aw. ⁴² Bokuba uwana vud madàh vok aŋa vud maduw ləv aŋa azla Yahudiya kà, tafà Yesu à agu la abatà, kà uwana zəvay kà nekwa.

20

*Mawul à uda la mamətsay aŋa Yesu
(Mata 28.1-8; Mark 16.1-8; Luka 24.1-12)*

¹ Bəŋ la zay la tsəh vud maduw ləv aŋa azla Yahudiya, Mariyama dəg zla Magdala, ahàd à gəl zəvay. Masla anəŋàŋ kà akur uwana la zəvay la gay kà, matakoslal à ama ala gà. ² Adà aŋha la mahoyay, abəz à Səmon Piyer à vok, atà la masla matapla anik uwana Yesu awoyàŋ kaykay, agòd à atà: “Sufəl kà, tazəb à lag la zəvay la aku, məsəl slaka uwana tadàlla à abà aw.” ³ Piyer atà la masla matapla anik uwanay tahàd à gəl zəvay. ⁴ Tahàd la mahoyay, tahòy, ama masla matapla anik uwanay aduwà Piyer la mahoyay, atsà vok à gəl zəvay. ⁵ Atsòŋ gəl à agu, anəŋà bafta la vədah la aku, ama adà à agu aw. ⁶ Səmon Piyer, uwana asà à waŋ la lig la ahəŋ, adà à agu. Masla anəŋà bəfta la vədah, ⁷ la nalbət uwana tafafad à Yesu à gəl, masla kà, adəbani vok la bafta aw, mafafad à abà gà la slaka anik kokudà gəl aŋha. ⁸ La lig la ahəŋ, masla matapla uwana atsà vok à gəl zəvay, adà à agu suwaŋ. Anəŋàŋ, ŋgaha adiŋal gəl à vok. ⁹ (Teke-dika la kaslà uwatà kà, azlaməna matapla tatsənà godega aŋa wakità, uwana Yesu adàwula à uda la mamətsay agòd, dadàŋ aw) ¹⁰ Ngaha azlaməna matapla səla uwatà tawùl aŋatà.

*Yesu apəhla vok à Mariyama uwana dəg zla Magdala
(Mata 28.5-10; Mark 16.9-11)*

¹¹ Mariyama atsizlla ahəŋ la gay zəvay la matuway. Uwana atuway kà, atsòŋ gəl à zəvay à agu kà manərazay, ¹² ŋgaha anəŋà azlamalika səla la lukut medekuga la vok təlla, tadzàh madzay la slaka uwana hənà Yesu à ahəŋ. Tekula adzà madzay lakəl gà, anik adzà madzay la godega gà. ¹³ Azlamalika uwaga tanàvalla gay: “Mis, kà mana katuway ma?” Mis agòd à atà: “Tazəb vok aŋa Sufəl gulo, gəsəl slaka uwana tadàlla à abà aw.” ¹⁴ La mapəh gay uwaga la gay la, agolà vok, ŋgaha anəŋà Yesu. ¹⁵ Yesu anàvalla gay ala: “Mis, kà mana katuway ma? Uwa kayahay uwa?” Mis adzùgw kà masla sləray guf, agòd, à uwana apəhal kiya uwanay: “Baŋa kak kazəb kà, pəhgəla slaka uwana kafà à abà, kà gəday, gədàzəbay.” ¹⁶ Yesu agòdal: “Mariyama!” Fətsal, Mariyama agolà vok à slaka aŋha,

ngaha agòfal la gay Ibèranənkowen: “*Rabbuni!*” (Uwana asal magoday: Məŋga gulo) ¹⁷ Yesu agòfal: “Kakəs gi à ahəŋ aw, kà uwana gədàda à afik à slaka Baba gulo aw. Ama hād, kadàgodf à azladede gulo kà gədàda à afik à slaka Baba gulo, uwana Baba aŋkul babay, à slaka Zəzagəla gulo uwana Zəzagəla aŋkul babay.” ¹⁸ Kiya uwaga Mariyama dəg zla Magdala azà gay uwaga à azlaməna matapla: “Gədanəŋ Sufəl!” Nğaha atùgw a àtə tatak uwana apəhal gesina.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha
(Mata 28.16-20; Mark 16.14-18; Luka 24.34-49)

¹⁹ La gay mokokhu aŋa vudf maduw ləv aŋa azla Yahudiya uwatà, azlaməna matapla tahamà gay à vok la gày anik la aku, tatsàkà à gamagày à ama la tsəkurum, kà uwana guba azà à atà kà azla Yahudiya. Yesu asà à waŋ, atsizl à tataka aŋatà à abà, agòf à atà: “Lapiya aga la akul!” ²⁰ Uwana adapəh à atà uwaga, apəhatàla ahəl aŋha la makəla aŋha. Azlaməna matapla tahən ala la marabay à kà uwana tanəŋà Sufəl. ²¹ Yesu agòf à atà aya: “Lapiya aga la akul, bokuba uwana Baba asləl gi à waŋ kà, gi babay kà gəsləl akul suwaŋ.” ²² La lig aŋa uwaga la ahəŋ, afətà à atà afadf à gəl, agòf à atà: “Bèzàw Masasəfok Zəzagəla! ²³ Uwabeyuwi uwana kamatsawwalla tsakana ala kà, adàbəz mamatsila. Azlauwana kamatsaw à atà tsakana ala aw kà, tadàbəz mamtsila babay aw.”

Yesu atà la Tomas

²⁴ Mok uwana Yesu asà à waŋ kà, Tomas, tekula aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla, (Uwana tazalal vəgal), la uwana agà la tataka aŋatà la abà, à mok uwana Yesu asà à waŋ aw pəra. ²⁵ Azlaməna matapla anik tagòfal: “Mənəŋà Sufəl!” Ama Tomas agòf à atà: “Baŋa gədənəŋəŋ azlamokfak aŋa mamasamasa uwana la ahəl aŋha aw kà, gədiŋal gəl à vok aw, say baŋa gədətəp gay gəl ahəl gulo à amik, aŋa mamasamasa uwatà à abà dadən, ngaha gətəp ahəl gulo à amik uwana à abà la makəla aŋha aw kà, gədiŋal gəl à vok aw!”

²⁶ Bə la mad à abà aŋa kasukwa uwatà aya kà, azlaməna matapla tahamà gay à vok la kay aya. Vudf uwatà kà, Tomas la tataka aŋatà la abà. Gamagày matsakahay gə la tsəkurum, ama Yesu asà à waŋ, atsizl à tataka aŋatà à abà, la magoday: “Lapiya aga la akul!” ²⁷ Nğaha agòf à Tomas: “Tomas, təp gay gəl ahəl aŋak à abà la abanay, ngaha nərèz makəla gulo, sàk à matsigay, diŋal gəl à vok pəra.” ²⁸ Tomas agòfal: “Sufəl gulo, Zəzagəla gulo!” ²⁹ Yesu agòfal: “Kà

uwana kadanəŋ gi pəra, à uwana kadiŋal gəl à vok ay? Marabay la azlauwana tadiŋal gəl à vok la kokufə manəŋ gi!”

Godega aŋa wakità uwanay

³⁰ Yesu adahà azlanadzipo anik la huma aŋa azlaməna matapla aŋha aŋuvaw, uwana tatsetsèr à wakità uwanay à abà aw. ³¹ Ama uwana agà la abà kà tatsetser kà, kà akul aŋa madiŋal gəl à vok kà Yesu kà Kristu, ŋgaha Kona aŋa Zəzagəla. La madiŋal gəl à vok uwaga kà akul kabəzaw sifa adəv à gay aw, la masla la abà.

21

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla mədəf

¹ La lig aŋa uwaga la ahəŋ aya, Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha, la gay dərəv Tiberiya, la kuba uwanay uwana apəhatàla vok: ² Səmon Piyer, la Tomas (Uwana tazalalla vəgal), Natanayel, uwana la Kana aŋa Galili, azlabəza aŋa Zebede, la azlaməna matapla səla anik aŋa Yesu, tahamà gay à vok. ³ Səmon Piyer agòd à atà: “Gəday, gədàkas kilfi.” Atà tagòdal: “Anu babay kà, mənəfa kà”, ŋgaha tahəd à kəslah iyaw à afik. Ama la huđ vəd uwatà kà, takəs tatak aw. ⁴ Mok uwana məl azlà awulà, Yesu apəhatàla vok la gay dərəv, ama azlaməna matapla tasəl kà uwaga kà Yesu aw. ⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Azlakohana, kakàsaw kilfi ay?”, agòd à atà. “Awan”, tagòdal. ⁶ Masla agòd à atà: “Dùwaw dzarawa aŋkul à makəla à ahəl kaf aŋa kəslah iyaw, ŋgaha kabəzaw à kilfi!” Kiya uwaga tadùw à abà ŋgaha tabəz kilfi tsəràh à uwana taslàla vok aŋa mabiyəŋ à uda aya aw, kà uwana adahənla la kilfi. ⁷ Masla matapla uwana Yesu awoyàŋ kaykay agòd à Piyer: “Uwaga kà Sufəl gami!”

Kà uwaga, mok uwana Səmon Piyer atsənà uwaga: ‘Sufəl’ tagòd kà, adùw lukut aŋha à vok, avəl à iyaw à abà. ⁸ Azlaməna matapla anik tasà à wan la kəslah iyaw, la mabiy dzarawa uwana kilfi adahən à abà. Kərkər la gay dərəv aw, bokuba zuwid tekula. ⁹ Mok uwana tasà à vədah kà, tanəŋà akəl, kilfi la afik la Pain. ¹⁰ Yesu agòd à atà: “Kilfi uwaga kakàsaw, kasawla azlaanik à wan à abanay.” ¹¹ Səmon Piyer ahəd à kəslah iyaw à afik, abiyà dzarawa à vədah la kilfi mənŋa gə dzim bəzi aŋha dzik zlo gəl aŋha makər gesina aŋha. Ama la magol kilfi uwaga babay kà dzarawa akwahala aw. ¹² Yesu agòd à atà: “Sàw à wan, kazuwaw!” Amiyaka bə tekula la tataka azlaməna matapla aŋha la abà kà, dza aslàla vok aŋa manaval: “Kak uwa”

aw, kà uwana tasèl kà masla Sufèl anjätä. ¹³ Yesu azà vok à slaka Pain, ahèl, ngaha avàhà à atà, ngaha akàl à atà kilfi babay, bokuba uwana avàhà à atà Pain.

¹⁴ Uwaga kà, kà mamakèr à uwana Yesu apèhla vok à azlamèna matapla la slaka anja, la lig anja mawul à uda anja la mamètsay.

Yesu atà la Piyer

¹⁵ Uwana tazùw tatak may à gay kà, Yesu agòd à Sèmon Piyer: “Sèmon, Kona anja Yuhana, kaduwà azlauwanay la mawoy gi takay?” “Iyay, Sufèl, kasèl kà gèwoya ka” Yesu agòdal: “Nèhla azlabèza tuwan gulo.” ¹⁶ Ngaha agòdal kà masèla aya: “Sèmon, Kona anja Yuhana, kawoya gi ay?” “Iyay, Sufèl, kasèl kà gèwoya ka.” Yesu agòdal: “Fà slèm à azlabèza tuwan gulo!” ¹⁷ Ngaha Yesu agòdal kà mamakèr aya: “Sèmon, Kona anja Yuhana, kawoya gi ay?” Piyer agòdal la mazaw la gèl gè, kà uwana Yesu apèhal kà mamakèr: ‘Kawoya gi ay?’ Ngaha agòdal: “Sufèl, kasèl tatak gesina, kasèl bay kà, gèwoya ka.” Yesu agòdal: “Nèhla azlatuwan gulo! ¹⁸ La haday gègod à ka: La mok uwana kalèg medèga, kafàh parapara anjak à tsèh la gèl anjak, kadàhah à slaka uwana asà à ka. Ama anja kadàgay makoz kà, tadàbay à ahèl anjak ala, kà dza anik anja maf à ka parapara à tsèh, ngaha dza anik adàdala ka à slaka uwana asà à ka maday aw.” ¹⁹ (La gay uwaga kà Yesu asal mapèhla ala tsèhay mamètsayga uwana Piyer adàmètsay kà mavày mazlèbay à Zèzagèla) La lig la ahèj Yesu agòdal: “Nèfà gi!”

Yesu la masla matapla uwana awoyan kaykay

²⁰ Piyer anèjà à lig kà, anèjà masla matapla uwana Yesu awoyan kaykay, atsà à wan la lig anjätä. Masla uwana ahùb à Yesu à makèla, la mok uwana atà la tatak may lakèl uwarà, à uwana anàv à Yesu: ‘Sufèl, uwa à dza uwana adàta à kaf à gèl uwa?’ ²¹ Piyer anèjà, ngaha agòd à Yesu: “Dza uwanay, takay Sufèl, masla ma mana à uwana adàbèzal tak ma?” ²² Yesu agòdal: “Baña asa à gi adz à ahèj la sifa tsèràh à uwana gèdàwula à wan ma, mana anjak la abà ma? Kak kà, nèfà gi pèra.” ²³ Azlamèna maham à ahèj gay Zèzagèla tatsènà gay uwaga: ‘Masla matapla uwanay, adàmètsay aw’, tagòd. Ama, ‘Adàmètsay aw’, Yesu agòd à Piyer aw, ama agòd pèra kà: ‘Baña asa à gi adza à ahèj la sifa tsèràh à kaslà uwana gèdàwula à wan ma, mana anjak la abà mi?’, agòdal pèra.

²⁴ Uwaga masla matapla gè la uwanay à uwana atsetsèr gay uwanay kà, ngaha mèsèl kà uwana atsetsèr kà dziriga.

Makèd gèl à ahèj anja wakità uwanay

²⁵ Yesu adfahà azlaslèray anik aṇuvaw. Agay tatsetseray la tekula, tekula gesina kà, naka gudəṇ gesina aslala vok aṇa makəsiṇ azlawakità uwanay tatsetser aw.

SLƏRAY AŇA AZLAMƏNA MATAPLA LA SLAKA YESU Les Actes des Apôtres

¹ A kak slawda gulo Tewofil.

La wakità gulo matera la abà kà, gətsetser à ka lakəl aŇa Yesu. Gədatsetseray lakəl uwana apàhla Ňgaha la uwana atapàhla à azladza gesina, dagay madzəka vok aŇa sləray aŇha, ² tsəràh à mavakay uwana Zəzagəla azəb à zagəla. Mok uwana aləg la gudəŇ la vok, akàsàni azladza kà magay azlaməna matapla aŇha, atàpàhàtəla uwana naka tadəhəŇ, adahà uwaga kà la ndzəfa aŇa Masasəfok Zəzagəla. ³ La lig la ahəŇ, à mok uwana adamatsay apəhatəla vok asik dəŇ la mahanay dzik ufaf la abà, kà atà aŇa masəlay la dziriga kà masla la sifa. Apəh à atà gay aŇa makoray Zəzagəla. ⁴ Vərđi anik uwana tadahama gay à vok kà mazuw tatak may la slaka gə kà, agòđ à atà: “Baba gulo, apəh à akul à ahəŇ kà mav à akul tatak uwanay, à uwana gəpəh à akul, kadaw à slaka aw, dzàw à ahəŇ la abanay la Urusalima kakudaw. ⁵ Kà uwana Yuhana adahà batem à azladza la iyaw, ama la huma la gay kà, akul kà, tadəfahakullanə kà la Masasəfok Zəzagəla.” ⁶ Azlaməna matapla uwana tahamà gay à vok la Yesu tanəval: “Sufəl gami, la kaslà uwatà la uwana kadàv makor gəl à tsəhay aŇak Isərayel ay?” ⁷ Yesu agòđ à atà: “Uwaga kà gay aŇkul la abà kà masəl kaslà uwatà aw, say Baba gulo la uwana asəl uwaga pəra. ⁸ Ama à akul kà, Zəzagəla adàv à akul Masasəfok aŇha, la ndzəfa aŇha Ňgaha kadəgaw azlaməna sayda gulo, la abanay la Urusalima, Ňgaha la kutso Yahudiya, la Samariya Ňgaha tsəràh à makəđ gəl à ahəŇ gudəŇ à vok gesina.”

Mad à zagəla aŇa Yesu

⁹ La mapəh uwaga la gay ala, azəb vok à zagəla, ahàđ à slaka Baba, la huma yewđi aŇatà. Ňgaha azà à atà à adi, Ňgaha tanəŇəŇ aya aw. ¹⁰ La mok uwana atà la matsak yewđi à zagəla aya kà, azladza səla tatsizlla atà à vok la lukut mecfekuga la vok təlla. ¹¹ Tagòđ à atà: “Akul azla Galili, kà mana kadzaw à ahəŇ tsək yewđi à zagəla ma? Yesu uwana ahàđ à zagəla asək akul à ahəŇ, adàwul à wəŇ bokuba uwana kanəŇàw mad à zagəla aŇha.”

Tayahani dza kà mabəđla à slaka aŇa Yudas à abà

¹² La lig aña uwaga la ahəŋ, azlaməna matapla tasà à ahəŋ la gudəŋ uwana la afik, tazalalla gudəŋ kuvu, kiya uwaga tasà à ahəŋ la abatà, tahàd à Urusalima kərkər aŋha kà mahoyay pəlis tekula. ¹³ Mok uwana tabəzà Urusalima kà, tadà à gày uwana à agu lakəl aña gày anik la afik tadzà à ahəŋ la aku uwarà. Azladza gà uwana kà: Piyer, Yuhana, Yakuba kona aña Alfe, Səmon uwana tazala Zəlot ŋgaha Yahuda kona aña Yakuba. ¹⁴ Gesina aŋatà tahamàh gay à vok kà madəv kuɖa la slaka gà, la azlamis, la Mariyama iyà aña Yesu, ŋgaha la azldeda aña Yesu.

¹⁵ La vərđi anik aya, azlaməna madiŋal gəl à vok tahamà gay à vok: Dza dzim bəzi aŋha dzik səla. Hadzak, Piyer atsizlla ala la tataka aŋatà la abà, agòɖ à atà: ¹⁶⁻¹⁷ “Azladeda, Yudas kà agà la tataka gami la abà. Masla kà tavəl sləray bokuba anu bay. Ama la mok uwana azladza tayàh makəɖ Yesu kà, agu wà azladza à huma, kà makəs Yesu. Dagay uwarà la matsetseray la abà, David apəh à ahəŋ lakəl aña Yudas uwana naka adəhəŋ. Ndzer, say gay uwanay agəɖ à afik bokuba uwana apəh à vok.”

¹⁸ Yudas kà adahəŋ kà mawisiga. Sili uwana tapələl kà maguw azladza à huma aña mapəhla Yesu ala kà, asùkwla guf, ŋgaha atsà gəl à ahəŋ la guf uwatà la abà, tsəzllòh, hana aŋha gesina asà à vəɖah gesina, vərɖəɖa. ¹⁹ Azlaməna madz à ahəŋ la Urusalima tasəl à uwana apakà vok gesina, gay gà la uwaga tazəlalla guf uwatà la gay gudəŋ aŋatà kà: *Hakeldama*, bokuba magoɖay kà: Guf aña aŋiz. ²⁰ Piyer awùlla à gay aŋha à tsəh, agòɖ aya: “Gay gà la uwaga David apəh à ahəŋ dagay uwarà lakəl aña Yudas la wakità aña Mahabay la abà:

'Gày aŋha adəpakay ŋvagay tsewwa,
Dza adàdza à ahəŋ la aku aña tetuwa.'

Tatsetsər aya kà:

'Say dza anik abəɖ à slaka aŋha à abà aya.'”✧

²¹⁻²² “Say dza abəɖ à slaka aŋha à abà kà mapak masla sayda aña mawul à uda aña Sufəl Yesu gami la mamətsay. Dza uwaga agay kəla kà tekula la tataka azlauwana la abà maugazahàh anina la kəla slaka uwana Sufəl Yesu adahàh à abà dagay zamana uwana Yuhana adahàlla batem tsəràh asàk anu à ahəŋ à mok uwana Yesu awul à uda la mamətsay awul à zagəla.” ²³ Kiya uwaga tatsizlla azladza səla ala: Yusufu uwana tazalalla Barsabas, sləm aŋha anik aya Yustus, atà la Matiyas. ²⁴ ŋgaha tadəv kuɖa à Zəzagəla gesina aŋatà, tagòɖ: “Sufəl, kak uwana kasəl madzugway aña ləv aña dza kà, pəhanula la uwana kakəsàni la tataka

aŋatà la abà, ²⁵ kà masla aŋa maβəðf à slaka asik aŋa Yudas à abà kà magay masla matapla, kà masla aŋa madàh sləray aŋha à uwana Yudas asàkal, kà masla aŋa mad à slaka uwana à abà agà aŋha.” ²⁶ La lig la ahəŋ tatsà à atà goropu lakəl aŋa mazəbani tekula aŋatà. Kiya uwaga Zəzagəla azəbàni Matiyas, ŋgaha adà à matugway aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula gà uwaga à adi.

2

Mas à ahəŋ aŋa Masasəðok Zəzagəla

¹ Mok uwana madəvaday aŋa Pentakosta adasa à waŋ, azlaməna madiŋal gəl à vok tahamà gay à vok gesina la slaka tekula la abà.* ² Katskats tatsənà masləh məlo bokuba mahohumay aŋa məŋ kular, asa à ahəŋ la zagəla, ŋgaha ahənà gày uwana ala, atà la aku gesina. ³ La abatà azlatatak anik tapəhla vok ala bokuba azlaaləh akəl; taslèhà gəl à ahəŋ, tadzàh à kəla uwabeyuwi aŋatà à gəl gesina. ⁴ Gesina aŋatà tahən ala la Masasəðok Zəzagəla, ŋgaha tadzəkà mabədfma la azlagay gudəŋ anik anik, bokuba uwana Masasəðok avà à atà kà mapəhay.

⁵ La kaslà uwatà azla Yahudiya uwana tanəfà mapəhay aŋa fəla aŋatà, la ahəŋ la Urusalima, tasà à waŋ la azlakutso anik anik la abà gesina, tasà à waŋ kà madz à ahəŋ la Urusalima. ⁶ Mok uwana tadatsən mahohumay uwaga, tasà à waŋ, tahamà gay à vok. Ləv avəlèh à atà à gay gesina aŋatà, kà uwana kəla uwabeyuwi aŋatà kà atsənəŋ kà tapəh gay kà la gay gudəŋ aŋha. ⁷ Kiya uwaga gesina aŋatà ləv avəlèh à atà à gay, gəl akədf à atà à vok, tagòf: “Azladza uwanay tavats gay kà, kà azla Galili aw takay? ⁸ ŋgaha ma, uwanay ma kakay apaka vok, kà kəla uwabeyuwi gami atsəna kà tapəhay kà la gay gami uwi? ⁹ Tsa tekefik kà azladza uwanay tasà à waŋ la kutso Partiya, Medi, Elam, Mesopotami, Yahudiya, Kapadotsəya, tsərəh à Asəya. ¹⁰ ŋgaha la Fərizi, Pamfiliya, Misəra, ŋgaha la kutso aŋa Libiya uwana nekwa la Səren, azlaanik la tataka gami la abà, tasà à waŋ la Rom, ¹¹ azlauwana azla Yahudiya slilih gà la azlauwana tapakəh azla Yahudiya mapakay, azlaanik uwana tasà à waŋ la Kəreta ŋgaha azlaanik la Arabiya. Ama ku bà la uwaga bay kà, kəla uwabeyuwi gami atsəna kà tapəhay lakəl aŋa sləray məŋga aŋa Zəzagəla la gay gudəŋ aŋha!” ¹² Ləv avəlèh à atà à gay gesina, tasəl uwana tapəhay aw, tagòf kà atà à atà: “Uwanay ma, mana asal magòfay mi?” ¹³ Ama bà la uwaga kà azlaanik takəðàs!

* 2:1 2.1 3Musa 23.15-21; 5Musa 6.9-11

azlaməna madiṇal gəl à vok la magoḏay: “Ndzer, azladza uwanay kà guzu adakad atà à gay.”

Mapəhay aṇa Piyer

¹⁴ Hadzak Piyer asà à afik la azlaməna matapla kulo gəl aṇha tekula gā uwanay, azà kuda à zagəla, agòḏ à maham à ahəṇ dza: “Akul azla Yahudiya, ṅgaha akul uwana kadzaw à ahəṇ la Urusalima la abà gesina, sèlāw, tsəbāw sləm à gay uwanay gəpəh à akul lagwa. ¹⁵ Kay, azladza uwanay kà, guzu adakad atà bokuba uwana kagoḏaw aw, kà uwana bā zil gosila bay kà, adaslay dadəṇ aw. ¹⁶ Ama kà magəḏ uwana à afik, masla mapəhal gay à ahəl Yoyel apəh: ¹⁷ Zəzagəla agòḏ:

'Kiya uwanay à uwana adəpaka vok la madəv à gay mahənay:

Gədəsləl Masasəḏok gulo à ahəṇ à azladza à gəl gesina; azlabəza aṅkul, la azlakohana aṅkul, la azlamakozga aṅkul masasiṇay adāsasiṇahla atà, gədəbəḏahà atà à ama la abà, tapəh paṇaw gulo.

¹⁸ Ndzer, hadḏay gədəsləh Masasəḏok gulo à gəl aṇa azlamaganza gulo, azlazilga, la azlamisga la mavakay uwatà ṅgaha tadəpahah à azladza.

¹⁹ Gədəḏahah azlanadzipo la zagəla ṅgaha la vəḏah, aṇiz, akəl ṅgaha habaga la azlakəsək tadəgahay la ahəṇ,

²⁰ Afats adətəfa zagəla,

Təla adəgay mativga vikuza, bokuba aṇiz.

La lig la ahəṇ kà pəra, mavakay aṇa Sufəl uwana mazləbayga, aṇa mas à waṇ.

²¹ Kəla dza uwana atsal sləm aṇa Zəzagəla agay adəbəlay!"*☆

²² “Akul azla Isərayel, tsəbāw sləm à uwana gəpəhay”, Piyer agòḏ à atà. “Yesu zil Nazaret uwana Zəzagəla asləl à waṇ, apəhla maslay aṇha ala, la madəh azlanadzipo la azlamasəlay anik anik la tataka aṅkul la abà, akul babay kasəlaw. ²³ Zəzagəla avà à ahəl aṅkul bokuba uwana awoyəṇ kà uwana dagay uwarà, asəl uwana kadəḏahawwalləṇ à vok. Gay gā la uwaga kavāw masla à ahəl aṇa azlaməna tsakana kà mazləlay à ahəf à adi kà mamətsay. ²⁴ Ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, adzà à ahəṇ la sifa aya. Ndzer kà, masla kà agəḏ à ndzəḏa aṇa mamətsay à ahəl aw. ²⁵ David apəh lakəl aṇha kà:

'Koksikoksi gənəṇəṇ Sufəl gulo la yewdi gulo, agà la ahəl kaf gulo, kà gi aṇa magogotsay aw.

26 Gay gà la uwaga, ləv gulo adahən ala la marabay, ɲgaha gay gulo uwana gəpəhay kà matsidayga, Baməraka gi la sləb vok pəra, gədàf manəwəɲ gulo à masla à afik.

27 Kadàsak gi la ahəl aɲa mamətsay aw.

Kadəkəsay kà sləb vok aɲa kohana aɲak amazinla aw.

28 Kak, kapəhgəla tetəvi uwana adala gi à sifa à abà,

Gi la marabay kà uwana kak la gi.”*☆

29 “Azladedə gulo, azlayla gi gəpəh à akul la paraka lakəl aɲa Baba gami madzidziga David; masla kà aməts tallà, zəvay aɲha la ahəɲ la tataka gami la abà tsərəh à lakana.

30 Masla mapəhal gay ahəl aɲa Zəzagəla asəl kà Zəzagəla azùwal mawafay la magodaf: ‘Gədəkəsani à uda tekula la mayyi tsəh ala aɲak la abà, gədàfa à sufəl à abà.’*☆ 31 David asəl dagay uwarə lakəl aɲa mawul à uda aɲa dza, uwana mafal dzakwa à gəl gə, kà uwaga agòd:

‘Gəsakal la mezewi aw ɲgaha vok aɲha azin ala aw.’ Zəzagəla agòd.”

32 Piyer agòd aya: “Zəzagəla awùlla Yesu uwanay à uda la mamətsay, anu azlaməna sayda aɲa uwaga gesina.

33 Zəzagəla Baba atsizlləɲ à ahəl kaf aɲha, ɲgaha avəl Masasəfok uwana apəh à ahəɲ, masla aslèh anu à ahəɲ à gəl à uwana kanəɲàwwəɲ la uwana katsənàwwəɲ lagwa.

34 David kà, masla kà ahəd à zagəla aw, ama apəh gay lakəl aɲa dza uwana tafal dzakwa à gəl, agòd:

‘Sufəl Zəzagəla gulo agòd à sufəl gulo: ‘Dzà aɲak à abanay la ahəl kaf gulo lakəl.

35 Tsərəh à uwana gədàbək azlaməna məzam aɲak à tsəh à asik aɲak, kà maf asik à afik aɲak.”*☆

36 “Kità gəgod à akul à azla Isərayel, ndzer kasəlaw kà, akul kazlèlləw Yesu uwanay à ahəf à adi, masla la uwana Zəzagəla apakəɲ ala kà Sufəl, ɲgaha afəl dzakwa à gəl.”

37 Uwana tatsən gay uwaga kà, ləv avələh à atà à gay gesina. Tanavə Piyer la azlaməna matapla anik: “Azladedə, mana à uwana mədəhəɲ ma?” 38 Piyer agòd à atà: “Pəhəw gay la ləv ala, ɲgaha kəla uwabeyuwī aɲkul tafahalla batem la sləm aɲa Yesu Kristu kà tsakana aɲkul aɲa mamatsilla. ɲgaha Zəzagəla adàvə à akul Masasəfok aɲha.

39 Kà uwana mapəh à ahəɲ aɲa Zəzagəla kà aɲkul, la mayyi à tsəh ala ɲgaha kà aɲa azlauwana kərkər gə, kà aɲa azlauwana Sufəl Zəzagəla gami adəzala à atà gesina.”

40 Kiya uwaga Piyer apəh à atà azlagay anik anik aya, kà mabaz atà à tsəh, ɲgaha kà madzərəfəh atà ala la magòd

* 2:28 2.28 Mahabay 16.8-11 ☆ 2:30 2.30 Mahabay 132.11; 2 Samuyel 7.12-13

* 2:35 2.35 Mahabay 110.1

à atà: “Sàw à uda la tataka aña azladza uwana takəs Yesu aw, yàhàw kà Zəzagəla aña mabəl akul pəra.” ⁴¹ Añuvaw la tataka añaatà la abà tadıñ gəl à gay aña Piyer à vok ɲgaha tafahà à atà batem. La mavakay uwatà dza dəbow makər azà à vok à azlaməna matapla à adi. ⁴² Tavà vok añaatà kà matsəb sləm à uwana à azlaməna matapla tapəhatàla, tadzà à ahəñ la mazuw tatak may tekula la abà, ɲgaha tazàw tatak may la slaka tekula babay, ɲgaha la madəv kudfa à Zəzagəla la slaka gà.

Madz à ahəñ aña azlaməna madiñal gəl à vok

⁴³ Azlanadzipo la azlamasəlay añuvaw tafahàhà vok la ahəl aña azlaməna matapla, ɲgaha ləv avàläh à azladza à gay. ⁴⁴ Azlaməna madiñal gəl à vok tagà tekula, ɲgaha tahamà gay à tatak añaatà à vok la slaka gà gesina. ⁴⁵ Tadawàh azlaàlak añaatà ala la azlaləmana añaatà, tavàhàh sili gà la tataka añaatà la abà uwabeyuwi kəla udəra aña. ⁴⁶ Kəla mavakay tahamà gay à vok la məñ gày Zəzagəla la aku, tazàwàh tatak may añaatà la slaka gà la mtəga la ləv tekula la marabay. ⁴⁷ Tazləbàhàh Zəzagəla, ɲgaha azladza gesina tawoyàhà atà. Kəla mavakay Sufəl Zəzagəla azàhà à atà ala azlauwana à adi asal mabəl atà.

3

Mawur dza deriga ala

¹ Vərdi anik, Piyer atà la Yuhana tahəd à məñ gày Zəzagəla à agu kà madəv kudfa la gay mokokhu, la kaslà aña madəv kudfa. ² Deri anik la ahəñ la gay gamagày uwana tazalalla gamagày delga, masla kà deriga dagay mayyay məñ aña. Kəla mavakay azladza tadàhla à gay gamagày uwaga, kà masla aña matsatsàh tatak la slaka azlaməna mad à gày à agu. ³ Piyer atà la Yuhana tadà à gày kà, anavà atà à tatak. ⁴ Ama Piyer atà la Yuhana tatsəkəkal yewdi à gay, ɲgaha Piyer agòfal: “Nərèz anu!” ⁵ Dza uwaga anərèz atà la tsetsi dadàn, adzùgw kà abəz tatak la ahəl añaatà. ⁶ Piyer agòfal: “Tetuwa sili aga gi la ahəl aw, ama uwana gəkoray gəvə à ka. La sləm aña Yesu Kristu, zil Nazaret, sà à afik, həd, gəgod à ka!” ⁷ ɲgaha akəs la ahəl kaf, atsizllàn ala, katskats asik la azlamatakola takola aña tadzərədàhà ala. ⁸ Hadzak, atsizilla ala, dzaradzara, ahəd, tadà à məñ gày Zəzagəla à agu la azlaməna matapla la mavalàh à zagəla, ɲgaha la mazləb Zəzagəla. ⁹ Maham à ahəñ dza anəñà deri uwaga, aday la mazləb Zəzagəla. ¹⁰ Uwana tasəl kà, uwaga kà deri uwana adzàhà madzay kà matsatsàh tatak la gày gamagày aña məñ gay Zəzagəla uwana tazala ala gamagày

delga kà, bədfək, ləv avàlàhà à atà à gay kà tatak uwana apakà vok.

Mapəhay aŋa Piyer la məŋ gày Zəzagəla la aku

¹¹ Piyer atà la Yuhana talèg la golav aŋa məŋ gày Zəzagəla uwana la abà tazalalla: Golav aŋa Salomon. Dza uwaga asàk atà à ahəŋ aw. Kiya uwaga azladza tasàhà à waŋ à slaka aŋatà la mahoyay, kà uwana ləv avàlàhà à atà à gay kà uwaga. ¹² Mok uwana Piyer adanəŋ uwaga kà apəh gay à maham à ahəŋ dza, agòf à atà: “Akul azla Isərayel, kà mana ləv avàlàhà à akul à gay ma? Kà mana kanərezaw anu bokuba anu la uwana matsizlla dza uwanay ala la ndzəfa aŋa aslasl gəl gami ma, la manəf fəla gami lela ma? ¹³ Awaŋ, Zəzagəla aŋa azlababa gami madzidziga, aŋa Abərahəm, aŋa Isak, ŋgaha aŋa Yakuba uwana tadaval kuđa, avà mazləbay à Kona aŋha. Uwana akul la gəl aŋkul kavàw à ahəl aŋa azlaməna makor dza kapùwəwwalla gudzi à gəl la huma Pilatus, à mok uwana masla adzùgw maduwal à gəl.* ¹⁴ Kakwèsàw kà dza dziriga, sətakaga, ŋgaha kanavàw la slaka Pilatus kà maduwal à akul gəl à masla makad dza. ¹⁵ Kiya uwaga kakədfəw Madzahaga aŋa sifa, ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, anu kà anu azlaməna sayda aŋa uwaga. ¹⁶ Ama kà aŋa dza uwanay kà, kanəŋawwaŋ; kasəlaw uwaga kà: Ndzəfa aŋa Yesu la uwana avəl ndzəfa uwanay, madiŋ gəl à Yesu à vok la uwana awurà dza uwanay ala la huma yewdi aŋkul.”

¹⁷ “Azladeda, mok uwana azlamasiga aŋkul kapùwəw gudzi à Yesu à gəl, la azlamasiga aŋkul kà, gəsəl kà la masəl gəl gə, kadahəw uwaga aw. ¹⁸ Iyay, kiya uwanay à uwana Zəzagəla agədfəŋ gay aŋha uwana à afik, apəh à azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aŋha uwarà, kà uwana apəh à ahəŋ kà Kristu adəs ŋgərpa, agòf. ¹⁹ La kità kà, pəhəw gay la ləv ala, gəla vok à slaka Zəzagəla, kà masla aŋa mamatsakulla tsakana aŋkul ala. ²⁰ Kiya uwaga Zəzagəla adəsak akul ala zamana lapiya à waŋ, ŋgaha adəsləl akul Kristu uwana à waŋ apəh à ahəŋ uwarà kà aŋkul, uwaga kà Yesu. ²¹ Ama kà aŋa diŋa kà, Yesu adzà à ahəŋ la zagəla tsəràh à uwana Zəzagəla apakəh azlatatak ala kà mawga dadəŋ, bokuba uwana apəh à azlaməna mapəh à atà gay à ahəl dagay uwarà. ²² Təga kà Musa agòf kà:

'Sufəl Zəzagəla aŋkul adəsləl akul masla mapəhal gay à ahəl à waŋ bokuba gi, uwana adəgay tekula la mayyi à tsəh ala aŋkul la abà. Kadətsəbaw sləm à uwana adətapakulla gesina.

23 Ama kəla uwabeyuwi uwana adətsəb sləm à masla mapəhal gay à ahəl uwatà aw kà, adàdza à ahəj la tataka aŋa azladza aŋa Zəzagəla la abà aw, tadəkaf atà.[☆]

24 Amiyaka azlaməna mapəh à atà gay à ahəl anik babay kà, tapəh bokuba aŋa Musa lakəl aŋa tatak uwana adəpaka vok la zamana gami, dagay Samuyel, ŋgaha la azlauwana la lig aŋha la ahəj. 25 Azladedə, mapəh à ahəj uwana Zəzagəla apəh à ahəj la azlaməna mapəh à atà gay ahəl kà, kà aŋkul, kiya uwaga babay à uwana Zəzagəla akəs vok slawda la Abərahəm:

'Gədəpis azlatsəhay gudəj à vok gesina la tsəhay aŋak, 'agòd', 'Makəs vok slawda uwaga kà, kà aŋkul.'[☆]

26 Kà uwaga à uwana Zəzagəla asləl à akul Kona aŋha à waŋ, à akul tsəhay aŋha teraŋa. Asləl à akul à waŋ aŋa mapəh à akul ala dabaray, kà akul aŋa mas à uda la mawisiga aŋkul la abà, ŋgaha kà masla aŋa mapis à akul gay à vok."

4

Piyer atà la Yuhana la huma seriya

1 Mok uwana Piyer atà la Yuhana tapəh gay à maham à ahəj dza aya kà, azlaməna mav tatak à Zəzagəla tasà à waŋ, la mənğa aŋa azlaməna manəŋla mənğay Zəzagəla, ŋgaha la azla Sadukiya uwana tagòd kà: Mawul à uda la mamətsay la ahəj aw. 2 Tapakà ləv lakəl aŋatà, kà uwana azlaməna matapla tatapla à azladza kà, azladza tadəwul à uda la mamətsay. 3 Kà uwana wəf adasa à waŋ, takàs atà kà, tawùts atà à daŋay tsərəh à bebəj. 4 Tekedik aŋuwaw uwana tatsən mapəhay aŋatà uwaga kà, tadinjal gəl à vok, kiya uwaga matugway aŋa azlaməna madinjal gəl à vok azigən tsərəh azladza dəbow zlo.

5 La bebəj gə, azlamənğa aŋa azla Yahudiya, la azlamasiga, la azlaməna mapəhla wakitə seriya ala tahamə gay à vok gesina aŋatà la Urusalima. 6 Hanas, mənğ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la ahəj, la Kayyif, la Yuhana, la Alekəsander ŋgaha la azlauwana la hudf gəy aŋa mənğ madzahaga gesina. 7 Tadàla azla Piyer la Yuhana à huma aŋatà, ŋgaha tanavà atà gay ala: "La ndzəda ma aŋa uwa, awma la sləm aŋa uwa kawurəwla masla dūvats ala uwa?" 8 Masasəfok ahənə Piyer ala, ŋgaha agòd à atà: "Akul, azlamənğa aŋa azla Yahudiya, la azlamasiga, 9 kanavəw anu gay ala lakana, kà uwana mədahə delga la mawur deri ala. 'Kakay awùr ala mi?', kagòdəw. 10 Hafay

zlà, delga kasəlaw gesina, akul azladza Isərayel, masla uwana kazlèlàw à ahàf à adi, à Yesu zil Nazaret, Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. ¹¹ Lakəl aña Yesu uwanay, à uwana wakità Zəzagəla apəh lakəl aña agòd:

'Akur uwana akul azlaməna mañal gày kadùwàwla, masla la uwana adapak akur mawad gày.*

¹² Kiya uwaga gəgòd à akul: Zəzagəla abəl dza baməraka tekula kokudə masla aw. Dza anik la ahəñ tetuwa à uwana Zəzagəla asləl à wañ à gudəñ à vok kà mabəl azladza aw."

¹³ Azladza uwaga ləv avàlàhà à atà à gay kà uwana tanəñà mawad vok à uda aña Piyer atà la Yuhana, ñgaha bay kà, tasəl kà tadà à nekol aw, tasəl la gəl aña atà kà atà kà azlaməna matapla la slaka aña Yesu. ¹⁴ Ama uwana tanəñà dza uwana awurà ala atsizl à ahəñ la makəla aña atà kà, taslala vok kà mapəh à atà gay aw. ¹⁵ Tavà à atà tetəvi kà mas à uda, kà atà aña makəs sawaray aña atà kà atà kà atà.

¹⁶ Tagòd à vok: "Mana mədehəñ à azladza uwanay à vok ma? Kà uwana azlaməna madz à ahəñ la Urusalima gesina tasəl la paraka kà nadzipo uwanay apakà vok ndzer, uwala anu babay à wañ məslala vok aña magodəy aw. ¹⁷ Ama asa à anu gay uwanay atsən ala kà masəlay aña azladza aw, lagwa kà mədfəd à atà gay à ahəñ lakəl aña Yesu." ¹⁸ Nğaha tazàla à atà à gày aya, tavər à atà gay kà matapla sləm aña Yesu à azladza.

¹⁹ Ama Piyer atà la Yuhana tawùlla à atà ala: "Akul la gəl aña kul à kà nàtsàw gay uwaga ala. Delga la huma Zəzagəla kà makəs gay aña kul ay, awma aña Zəzagəla takay? ²⁰ Ama anu kà, məslala vok aña masak mapəh uwana mənəñəñ la uwana mətsənəñ aw." ²¹ Uwana azladza uwaga tasläh à atà məl à gəl kà tasək atà. Tabəzà tetəvi kà madukw à atà seriya à gəl aw, kà uwana azladza gesina tazlèbà Zəzagəla lakəl aña tatak uwana apakà vok gesina. ²² Dza uwana awurà ala la nadzipo uwaga kà, mavay aña kà aduwa dzik ufad.

Madəv kufa aña azlaməna madiñal gəl à vok

²³ Uwana tadùw à atà gəl kà, Piyer atà la Yuhana tahàd à slaka azlaməna aña atà, ñgaha tatùgw atà uwana azlaməñ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməsiğa tapəh à atà. ²⁴ Uwana tatsən uwaga kà, tadəv kufa à Zəzagəla la ləv tekula: "Zəzagəla gami, kak la uwana kadafahà zagəla, la kutso, la dərəv ñgaha la azlatatak uwana la abà gesina.* ²⁵ Kak la uwana kapəh à anu

* 4:11 4.11 Mahabay 118.22 * 4:24 4.24 2Musa 20.11; Nehemiya 9.6; Mahabay 146.6

la Masasəđok aᅇak la paᅇaw aᅇa baba gami madzidziga David, magamza aᅇak uwana agòđ:

'Kà mana azladza gudəᅇ à vok tapakàh, azlavalàhà ma?

Kà mana azladza tadzàhkà madfàh dabaray deyday gà ma?

²⁶ Azlasufəl aᅇa gudəᅇ à vok tadfahà vok à ahəᅇ kà aᅇa guvəl,

Ngaha azlaməᅇga bay tatsən vok gay

Lakəl aᅇa Sufəl Zəzagəla ᅇgaha lakəl aᅇa Kristu aᅇha, (Masla mafal dzakwa à gəl gà).[✧]

²⁷ Ndzer, apakà vok la abanay la Urusalima, Herod la Pontsəyus Pilatus, la azladza à uda gà ᅇgaha la azlatsəhay Isərayel tahamà gay à vok gesina lakəl aᅇa Yesu, magamza tsikaslaga aᅇha, uwana mafal dzakwa à gəl gà. ²⁸ Tahamà gay à vok kà madfàh uwana kadzùgw à ahəᅇ gesina dagay uwarà la mawoyəᅇ aᅇak la abà. ²⁹ Sufəl, lagonay kà, tsən à maslah məlo aᅇatà tsi, lagwa kà, và maslay à azlamagamza aᅇak kà mapəᅇh gay aᅇak la mawad vok à uda gesina zlà. ³⁰ Lagwa kà, và à anu maslay aᅇak kà madfàh azlanadzipo anik anik la sləm aᅇa Yesu, Kona aᅇak zlà." ³¹ Mok uwana tadadəv madəv kudfa à gay kà, slaka uwana atà la abà abəlàkà à vok. Tahən ala gesina aᅇatà la Masasəđok Zəzagəla, ᅇgaha tapəᅇh gay Zəzagəla la mawad vok à uda.

Azlaməna madiᅇal gəl à vok tahamà gay à tatak aᅇatà à vok

³² Azlaməna madiᅇal gəl à vok tagà la ləv tekula la matsən vok gay lela. Dza la ahəᅇ "Ləmana kà, kà aᅇulo pəra", agòđ la tataka aᅇatà la abà aw. Uwana takòr gesina kà, tadfahà vok huᅇwa à vok la tataka aᅇatà la abà aw.

³³ Azlaməna matapla tazà sayda lakəl aᅇa Yesu kayakay, tagòđ kà Yesu awul à uda la mamətsay: "Mənəᅇaᅇ", tagòđ. Ngaha Zəzagəla apisà gay à azlaməna madiᅇal gəl à vok à vok. ³⁴ Dza la ahəᅇ la tataka aᅇatà la abà, kudfa akəs aw, kà uwana azlaməna àlāk, la azlagày la ahəᅇ, tadawàh ala la tataka aᅇatà la abà, ᅇgaha tasàhla sili gà à waᅇ. ³⁵ Tabàkàh à slaka azlaməna matapla, la lig la ahəᅇ tavàhàhà sili uwaga, kəla udəra aᅇa dza.

³⁶ Bokuba Yusufu, zil Levi la kutso Sipəre uwana azlaməna matapla tazàlal Barnabas. (Barnabas asal magòđay: Masla maβəllafàh azladza ala) ³⁷ Masla adùw àlāk aᅇha ala, asəlla sili gà à slaka azlaməna matapla gesina.

✧ 4:26 4.26 Mahabay 2.1-2

5

Gay lakəl aŋa Ananiyas atà la mis aŋha Safira

¹ Ama dza anik la ahəŋ, uwana sləm aŋha Ananiyas, atà la mis aŋha Safira, tadùw àlàk aŋatà ala la matsən vok gay lela. ² Atəmla sili à mtəga, ŋgaha adàla uwanay à huma aŋa azlaməna matapla la kokudə masəlay aŋatà, ama mis aŋha kà asəl uwaga. ³ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Ananiyas, kà mana kavà tetəvi à seteni, ahàd à ləv aŋak à tsəh kà mavavar Masasədok Zəzagəla la matəmla sili aŋa àlàk aŋak, uwanaw kadù ala à mtəga ma? ⁴ Mok uwana kaləg madula kà bà àlàk aŋak. Uwana kaduwla, bay sili gə bay, bà kà kak kakoray. Kà mana kadzugw la ləv aŋak kà madəh tsəhay mawisiga uwanay ma? Fida kà kadəhəŋ kà à dza aw, ama à Zəzagəla.” ⁵ Uwana Ananiyas adatsən gay uwaga kà, atəđ à vəđəh, aməts. Azladza uwana tatsənà uwaga gesina kà, guba məŋga akəs à atà. ⁶ Azlakohana tasà à waŋ, tafafədal lukut à adi, tazəb à uda, tallà.

⁷ Zwek, tatak aŋa sa makər adada à lig, mis aŋa Ananiyas adà à gəy kokudə masəl uwana apakà vok. ⁸ Piyer anavàl à gay ala magòdal: “Pəh à gi, uwanay sili aŋa àlàk aŋkul uwana kadùwəwla pəra takay?” Mis agòdal: “Iyay, bà masla gə la uwaga.” ⁹ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Kà mana katsənəw vok gay kà matap Masasədok Sufəl ma? Tsənəŋ, azlauwana tallà zil aŋak kà, atà la uwaga tatsà à gəy la gəy gamagəy, ŋgaha tadəzəb ka, talla ka!” ¹⁰ La kirim yewdi, atəđ à makəla à asik aŋa masla matapla, ŋgaha aməts. Azlakohana tasà à gay, tabəzal à gəl kà mamətsay gə; tazəb, ŋgaha tadàla, tallà à makəla aŋa zil aŋha. ¹¹ Guba məŋga akəs azlaməna gay Zəzagəla la azladza anik gesina uwana tatsənà gay uwaga.

Azlaməna matapla tadəhəhə azlanadzipo

¹² Azlaməna matapla tadəhəhə azlanadzipo la masəlay anik anik la tataka azladza la abà. Azlaməna madiŋal gəl à vok gesina tahəmàhə gay à vok la ləv tekula la golav aŋa Salomon la abà. ¹³ Dza uwana adiŋal gəl à vok aw kà, aslala vok kà maham gay à vok atà nna aw. Kay nəma kà, azladza tawoyà à atà! ¹⁴ Azladza aŋuvaw tasàhə à waŋ, azlazil la azlamis tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok, ¹⁵ kà azlanadzipo uwana azlaməna matapla tadəhəhəŋ. Azladza tasəhla azlaməna đuvats à azlatetəvi à ama à waŋ aŋuvaw. Tahənàhə atà à azlakəslah à afik, la azlabutsi, kà makud mad à awtəy aŋa Piyer, kà maguwa aŋha à kəl ala aŋa dzəgay aŋha. ¹⁶ Azladza aŋuvaw tasàhə à waŋ la azlagudəŋ uwana la abà la makəla aŋa Urusalima. Tasəhla azlaməna đuvats à waŋ,

la azladza uwana zagëla zagëla agà à atà lakël, gesina anjata tawarà ala.

Matërëb azlamëna matapla

¹⁷ Mëj madzahaga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla la azlauwana tagà la masla, bokuba magofay azla Sadukiya, tagà la manor lakël anja azlamëna matapla, ngaha tadzëkà matërëb atà. ¹⁸ Kiya uwaga takàs azlamëna matapla, tawùts atà à danay. ¹⁹ Ama la huf anja vëd kà, malika anja Zëzagëla asà à ahëj, apëzl gamagày anja gày danay, asëlla azlamëna matapla à uda, ngaha agòd à atà: ²⁰ “Dàw à mëj gày Zëzagëla à agu, ngaha zàw gay anja sifa adëv à gay aw à azladza!” ²¹ Azlamëna matapla takès. Bëj la zay la tsëh, tahàd à mëj gày Zëzagëla à agu kà matapla azladza.

La vuf uwatà kà, mëj madzahaga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla, ngaha la uwana la abatà gesina tahamà gay à vok la azlamasiga anja azla Yahudiya, takès sawaray ngaha taslël azladza kà madka azlamëna matapla à danay. ²² Uwana azlamëna maslëlay tabëzà danay kà, tabëz atà aw. Tawùl, tapëh à azlamëna sawaray: ²³ “Mëhàd à danay kà, azlagamagày kà matsakahayga lela, azlamëna manëjla gamagày tagà la slaka anjata la abà la gay gamagày. Ama mapëzl gamagày kà, dza la aku aw.” ²⁴ Uwana mëjga anja azlamëna manëjla mëj gày Zëzagëla, la azlamëjga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla tatsën uwaga kà, gël akàd à atà à vok, tasël uwana tadzugway aya lakël anja azlamëna matapla aw, ngaha tanavàhà vok uwana adapakà vok. ²⁵ Kiya uwaga hazlan, dza anik asà à wan, agòd à atà: “Tsënàwwàn tsi! Azladza uwana kakàsàw atà, kawàtsàw atà à danay kà, atà la mëj gày Zëzagëla la aku, tatapla azladza!” ²⁶ La abatà mëjga anja azlamëna manëjla ahàd la azladza, ngaha tawùlla azlamëna matapla à wan. Ama la gasa aw kà uwana guba akès à atà, kà matsàh atà la akur anja azladza.

²⁷ Mok uwana tasëlla atà à wan à huma anja sawaray kà, mëj madzahaga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla anavà atà gay ala. ²⁸ Agòd à atà: “Mëdadëd à akul gay à ahëj kà matapla la slëm anja dza uwaga aw ay? Ngaha ma, kà mana kadahàwwàn lagwa ma? Kaslëhàw matapla ankul à Urusalima à abà gesina, ngaha ma asa à akul aniz anja ma anja mawul à anu à gël takay?!” ²⁹ Ama Piyer la azlamëna matapla anik tawùlla à atà ala: “Leri makës gay anja Zëzagëla dëdëwa à gay anja azladza. ³⁰ Hadfay, Zëzagëla anja azlababa gami madzidziga awùlla à uda la mamëtsay, dza uwaga kazlëllàw à ahàf à adi. ³¹ Zëzagëla azëb à ahàl

kaf aḡha à gəl, apakəḡ ala kà Sufəl, ḡgaha masla mabələḡ kà mav tetəvi à azla Isərayel kà mapəḡ gay la ləv ala kà atà aḡha mabəz mamatsila aḡha tsakana aḡatà. ³² Haḡay, anu la gəl gami kà, anu azlaməna sayda kà aḡha uwaga, anu la Masasəḡok uwana Zəzagəla avà à azlauwana takəs gay aḡha.”

³³ Mok uwana tatsən gay uwaga kà tapakəḡ ləv, asà à atà makəḡ azlaməna matapla. ³⁴ La tataka aḡatà zil Farisəya anik, sləm aḡha Gamaliyel la abà, masla mapəḡhla mapəḡhay aḡha Musa ala. Azladza gesina tasləkaway. Uwana azladza anik tapakəḡ ləv, asà à afik la tataka aḡatà la abà, aḡòḡ: “ ‘Dàw à uda’, gòḡdàw à azladza uwanay dadəḡ.” ³⁵ Mok uwana tasà à uda, aḡòḡ: “Azladeda gulo, azla Isərayel, məḡfahà haḡkəli la uwana məḡfehəḡ à azladza uwanay à vok. ³⁶ Dzùḡwàw lakəl aḡha Tewudas uwana avàlla à waḡ uwarà tsi: ‘Gi məḡ dza’, aḡòḡ, tsərah à uwana azladza dadərmokw ufaḡ tanəfà. Ama takəḡḡ, ḡgaha azlauwana tanəḡ à masla gesina tasləhà gəl à ahəḡ, ama tadəv à gay tərzləm. ³⁷ La lig aḡha la ahəḡ Yudas, zil Galili adzəkà la mok uwana tatùḡw dza aya, azaləḡ azladza aḡuvaw kà manəḡ masla, ama takəḡḡ masla la azlaməna manəḡfay aḡha gesina, tərzləm. ³⁸ Lagonay kà, gəḡoḡ à akul kà, məsəlla à ahəl à azladza uwanay la tsəḡ ala, tada aḡatà. Baḡha sləray aḡatà uwanay tadəfehəḡ atsà à waḡ kà la slaka azladza asik kà, adàzila bay, ³⁹ ama baḡha asà à waḡ kà la slaka Zəzagəla ndzer kà, məslala à vok kà maḡḡḡal gay à ahəḡ aw. Məḡfahà haḡkəli, məpà guvəl la Zəzagəla aw!” Azlaməna sawaray takəs mapəḡhay aḡha Gamaliyel. ⁴⁰ Tazàla azlaməna matapla à gəy, tazləbàḡh atà, tagòḡ à atà: “Kapəhaw la sləm aḡha dza uwaga aya aw, ama lagwa kà dàw aḡkul!” ⁴¹ Azlaməna matapla tazà à vok la slaka sawaray la marabay kà uwana azlayla atà la huma Zəzagəla kà mas ḡḡərpa kà sləm aḡha Yesu, kà uwana Zəzagəla asəl kà tabasiḡ. ⁴² ḡgaha kəla mahəḡnay tadà à huma à gay la matapla gay marabəḡ à azladza lakəl aḡha Yesu, uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl, la məḡ gəy Zəzagəla la aku, ḡgaha la gəy anik anik.

6

Takasani azladza məḡḡəf kà mazlak azlaməna matapla

¹ La kaslà uwana azlaməna matapla tasigla kà azla Yahudiya uwana tapəḡ gay Gərək la azlauwana tapəḡ gay gudəḡ aḡatà tagòḡ: “Azlamis kudfa gami kà, tafà à atà sləm, à mok uwana tavəḡh tatak may aw”, tagòḡ. ² Kiya uwaga azlaməna matapla kulo gəl aḡha səla uwaga tahamà gay

à azlamèna asik à vok gesina, ñgaha tagòd à atà: “Anu kà, akəs à anu à vok, kà anu aña masak à mapəh gay Zəzagəla, kà mad à gay aña tatak may à abà aw. ³ Azladede, tsatsamàwni azladza mədfəf, uwana kasəlaw madz à ahəñ añaatà la tataka aňkul la abà, mahənlaga la Masasəfok Zəzagəla ñgaha azlamèna makor hanəkəli gə lela. Ngaha mədàbək à atà sléray aña tatak may uwaga à ahəl añaatà. ⁴ Ngaha anu kà, məslala vok aña mav vok gami gesina à madəv kuɖa à abà la maz gay Zəzagəla à azladza.” ⁵ Gay uwaga akəsà vok à azladza uwana tahamà gay à vok gesina. Takàsàni azladza; Etiyen, uwana adahənlà la madiñal gəl à vok, la Masasəfok Zəzagəla: la Filip; Pərokor; Nikanor; Timon; Parmenas; ñgaha Nikolas, zil Antiyeys uwana abəɖfla vok à tsəhay Yahudiya à abà dagay uwarà. ⁶ La lig la ahəñ tapəhla atà à azlamèna matapla, kà atà aña madəv kuɖa lakəl añaatà la mabək à atà ahəl à gəl.

⁷ Gay Zəzagəla aslèhà gəl à ahəñ kaykay. Matugway aña azlamèna madiñal gəl à vok azigəñ, asigla la Urusalima, ñgaha azlamèna mav tatak à Zəzagəla aňuvaw takàs madiñ gəl à Yesu à vok.

Makəs Etiyen

⁸ Etiyen uwana Zəzagəla apis ala gay à vok kaykay, agà la ndzəɖa məñga la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh, adahəhà azlanadzipo anik anik la tataka azladza la abà. ⁹ Azla Yahudiya anik tasəhà à wañ la Səren la Alekəsandəra, la azlauwana tadəv kuɖa la gày uwana la aku, tazalalla gày aña azlamayà mapalla gə, la azla Yahudiya anik, uwana tasəhà à wañ la kutso Səlisəya ñgaha la kutso Asəya, gesina añaatà tabayà vok gay la Etiyen. ¹⁰ Ama taslāla vok kà matsizlal à huma aw kà uwana Masasəfok la uwana avəl hanəkəli. ¹¹ Kiya uwaga tasùkw azladza kà atà aña magoɖay kà: “Mətsənəñ apəh mawisiga lakəl aña Musa ñgaha lakəl aña Zəzagəla.” ¹² La abatà tavədzəhà à tsəh azladza à afik, la azlamasiga ñgaha la azlamèna mapəhla wakitə mapəhay ala. Ngaha tahamà Etiyen à gəl, tadàlla à huma aña azlamasiga añaatà. ¹³ Tadàla azlamèna sayda fidaga uwatà à awtəy babay kà mapəh fida lakəl aña: “Dza uwanay kà; asak à mapəh mawisiga lakəl aña məñ gày Zəzagəla gami, ñgaha lakəl aña mapəhay aña Musa aw. ¹⁴ Mətsənəñ agòɖ aya kà: ‘Yesu zil Nazaret uwaga adàkalah məñ gày Zəzagəla gami à ahəñ, ñgaha adəbəɖfla madz à ahəñ uwana Musa avà à anu’, agòɖ aya.” ¹⁵ Azladza uwana la gày sawaray la aku gesina tatsək yewdi à Etiyen à gay, tanəñəñ kà huɖ adi aña kà kalkal la aña malika aña Zəzagəla.

7

Mapəhay aŋa Etiyen

¹ “Uwanay tapəh à ka vok ma haday ay?”, mən madzaha aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla agòd à Etiyen.

² Etiyen awùlla à uda: “Azladeda la azlababa gulo, tsəbàw à gi sləm. Zəzagəla uwana mazləbayga apəhla vok à baba gami madzidziga Abəraham, à mok uwana agà la kutso Mesopotami, à mok uwana aləg maday kà madz à ahəŋ la Karan. ³ Nğaha agòdal:

'Sà à uda la gudəŋ aŋak, la huđ gày aŋak, həd, kadàdza à ahəŋ la gudəŋ uwana gədəpəhakla!'[☆]

⁴ Kiya uwaga Abəraham asà à uda la kutso Kaldiya, ahəd kà madz à ahəŋ la Karan. La lig aŋa mamətsay aŋa Baba aŋha la ahəŋ, Zəzagəla adàlla à kutso uwanay à abà, kadzaw à ahəŋ la abà lakana lagwa. ⁵ La abatà kà, bə slaka madiŋ asik à ahəŋ bay, kà abəzal aw. Ama Zəzagəla apəh à Abəraham à vok à abà kà mavəl kutso uwaga, agòdal:

'Gədàv à ka, nğaha mayyi à tsəh ala aŋak la uwana adàkoray'[☆]

agòdal, tekeđika, Abəraham kà bəzi aŋha la ahəŋ à mok uwatà aw. ⁶ Aganay uwana Zəzagəla apəh:

'Mayyi à tsəh ala aŋak adàdza à ahəŋ la gudəŋ dza la abatà, tadəgay azlamayà, nğaha tadətərərəbah atà tsəràh à mavay dadərmokw ufađ.

⁷ Ama gədàfah seriya à azladza uwana à gəl tadətərəb atà. La lig la ahəŋ tadədiy aŋatà la abatà, tadəkədəđ à gi à ahəŋ la slaka uwanay lagwa,[☆]

Zəzagəla agòd. ⁸ Kiya uwaga Zəzagəla akəs vok slawda la Abəraham, agòdal kà:

'Makədəv vok à uda la uwana masəlay aŋa makəs vok slawda uwaga.'

Gay gà la uwaga, Abəraham akədəv bəzi aŋha Isak à uda la lig mahənay mtəgis la ahəŋ, kiya uwaga babay, Isak akədəv Yakuba à uda uwana akədəv azlabəza aŋha kulo gəl aŋha səla à uda bay. Atà la uwana takəslla azlatsəhay gami ala.”

⁹ “Azlaməna makəsl anu uwaga tadəhàŋ maŋor à deda aŋatà Yusufu à vok, tadùw à azla Misəra ala kà aŋa mayà. Ama Zəzagəla agà la masla. ¹⁰ Zəzagəla anəŋla la nğərpa uwaga la abà gesina. Avà haŋkəli à Yusufu kà masla aŋa mabəz mawoyəŋ, la vok matsiday la huma aŋa Faruna, sufəl aŋa Misəra. Masla la uwana afà à Yusufu à ahəŋ kà gumna aŋa makoray Misəra, nğaha lakəl aŋa huđ gày aŋha gesina. ¹¹ Mok uwatà kà, may mənğa adzəkà à vok la

kutso Misəra la Kanana gesina. Nğərpa agà mənğa, nğaha azlababa gami madzidziga tabəzà tatak may kà mazuway aw. ¹² Mok uwana Yakuba atsənàŋ kà tatak may la ahəŋ la makoray Misəra kà, asləl azlababa gami asik tekula dadàŋ. ¹³ Maday kà masəla uwana tahəd kà, Yusufu apəhla vok à azladedə aŋha, nğaha Faruna asəl kà azlauwaga kà huđ gày aŋa Yusufu. ¹⁴ La abatà Yusufu asləl atà kà mazala baba aŋha Yakuba, la azladza gesina uwana la huđ gày aŋha, gesina aŋatà taslà dza dzik mədəf gəl aŋha zlo. ¹⁵ Kiya uwaga Yakuba ahəd à kutso Misəra à slaka uwana aməts à abatà, la azlababa gami madzidziga bay. ¹⁶ Talàh atà kà à Səsem à zəvay uwana à agu Abəraham asùkw la gursu, la slaka aŋa tsəhay Hemor.”

¹⁷ “Mok uwana kaslà adaslay, kà Zəzagəla aŋa mahən mapəhay aŋha uwana ala, adəhəŋ la Abəraham, tsəhay gami ayyà à tsəh aŋuvaw la kutso Misəra. ¹⁸ Nğaha sufəl mawga uwana asəl Yusufu aw adzəkà makor gudəŋ uwaga. ¹⁹ Sufəl uwatà avavàràhà tsəhay gami, afàhà à atà leri à gəl kà mamal azlabəza ala, kà azlabəza aŋa mamats à gay. ²⁰ La zamana uwatà la uwana tayyà Musa, uwana bəzi mahədəyga. Zəzagəla awoyàŋ. Tanəŋla tsərəh à təla makər la huđ gày aŋa baba aŋha. ²¹ Mok uwana taməl à uda, dugu aŋa Faruna azəb, adzadzər bokuba mayyay aŋha. ²² Kiya uwaga Musa adzəŋ atsətsehà ala la azlatatak gesina uwana azla Misəra tasəl, nğaha agà maslay gə la gay la abà, nğaha la sləray aŋha la abà gesina.”

²³ “Mok uwana mavay aŋha adaslay dzik ufađ kà: ‘Gəday, gədənəŋ azlaməna gulo azla Isərayel à gay’, Musa agòđ. ²⁴ Anəŋà zil Misəra atərəb tsəhay aŋha, abəd à huma kà mazlakəŋ dza uwana tatərəbəŋ, apəl goder, akəd zil uwaga. ²⁵ Musa adzùgw kà azladedə aŋha tadəsəlay kà: ‘Zəzagəla akəs mapəl atà ala tadəgəday’, agòđ, la mazlak atà aŋha, ama tatsənà godega aŋha aw. ²⁶ La bəŋ gə Musa abəzà azla Isərayel səla à gəl tazláb vok, asəl kà masəl à atà à vok. Agòđ à atà: ‘Azladedə, tsa akul la deda ma, kà manə katərəbaw vok kà akul à akul ma?’ ²⁷ Ama dza uwana atərəb anik uwanay, adəkà Musa la vok ala, agòđal: ‘Uwa afà à ka à ahəŋ mənğa banaw kà masla seriya lakəl gami uwa? ²⁸ Awma asa à ka makəd gi, bokuba uwana kakəd zil Misəra lakuhu kəlay?’ ²⁹ Uwana Musa adatsən gay uwaga kà, ahòy aŋha, ahəd, adzà à ahəŋ la kutso Madiyan. La abatà abəzà azlabəza zilga səla.”

³⁰ “La lig aŋa mavay dzik ufađ la ahəŋ, la mok uwana Musa la fəta aŋa gudəŋ Sənayyi kà, malika aŋa Zəzagəla asà à wan, apəhla vok à Musa la alàh aŋa akəl uwana ababəhay

la tsewwagay la abà. ³¹ Uwana adanəŋ tatak uwaga kà, ləv avàlal à gay. Ama bokuba uwana azà à vok à awtəy nekwa kà manəreziŋ ala kà, kuda aŋa Sufəl Zəzagəla atsən la abà, agòd:

³² 'Gi Zəzagəla aŋa Abəraham, aŋa Isak ŋgaha aŋa Yakuba, aŋa azlababa aŋak madzidziga uwaga.'[☆]

Musa adzəkà masukulay dawdadaw kà guba, ŋgaha aslala vok kà manəreziŋ ala aya aw. ³³ Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòdal:

'Sərətàh kwimik aŋak la asik ala, kà uwana slaka uwanay kak la abà kà, kutso tsikasлага, kokudà àlàh.

³⁴ Gədanəŋ ŋgərpa aŋa azlatsəhay gulo la Misəra. Gədatsən mabas vok aŋatà ŋgaha gəsà à ahəŋ kà mapəlla atà ala. Lagwa kà, sà à waŋ, gəsləl ka à Misəra.'"[☆]

³⁵ "Səlàw azladedà, azla Isərayel takweskà Musa la magòdal: 'Uwa à uwana afà ka à ahəŋ, kà mənŋa, ŋgaha kà masla seriya uwa', tagòdal. Ama bà la uwaga kà, la lig la ahəŋ Zəzagəla asləl à slaka aŋatà kà magay mənŋa aŋatà, ŋgaha kà mapəlla atà ala, la ndzəda aŋa malika uwana apəhalla vok la tsewwagay la abà. ³⁶ Masla la uwana asəlla azladza à uda la Misəra la madahàh azlamasəlay la azlanadzipo anik anik la abatà, ŋgaha la gay dərəv mativga, ŋgaha la fəta la abà, tsərəh à mavay dzik ufad. ³⁷ Bà Musa uwaga aya gotənaŋ, la uwana agòd à azla Isərayel: 'Zəzagəla adəsləl à akul masla mapəhal gay à ahəl anik à waŋ bokuba gi, uwana adàsa à uda la tsəhay aŋkul la abà.'

³⁸ Musa gə la uwaga à uwana adzà à ahəŋ la mahəm à ahəŋ aŋa Isərayel la fəta la abà; agà la azlababa gami madzidziga, ŋgaha la malika uwana abəcfalmà la gudəŋ Sənayyi la afik. La abatà la uwana abəzà à azlagay uwana tavà sifa, la slaka Zəzagəla kà mav à anu."

³⁹ "Ama azlababa gami madzidziga takès uwaga aw, takweskà, tayàh mawul aŋatà à Misəra. ⁴⁰ Tagòd à Haruna: 'Dahà à anu azlazəzagəla uwana taguwa à anu à huma, kà uwana məsəl tatak uwana abəzà à Musa, uwana asəlla anu à uda la Misəra aw.' ⁴¹ La mavakay uwatà tadahà vèlik luwəluwà, ŋgaha tavəl tatak. Tarəb mənŋa lakəl aŋa sləray aŋa ahəl aŋatà. ⁴² Ama la lig aŋa uwaga la ahəŋ, Zəzagəla aguwà à atà ala lig à gay, asək à atà kà masləkaw azlatsetsiliŋ uwana la zagəla, bokuba uwana tatsetsər à wakità aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl à abà:

'Akul, tsəhay Isərayel kà aŋulo, à uwana kakəcfàw azlatatak anik anik la mav tatak anik takay? A mavay dzik ufad uwaga la fəta la abà ay?

43 Awan, kazəbàw gày lukut aña Molokw mazlazlay ankul, ŋgaha kazəbàw maftsa à vok aña tsetsiliŋ kà aña Refan, mazlazlay ankul. Azlamazlazlay uwana kà kadfahàw atà kà masləkaw atà. Gay gà la uwaga gədàza akul kərkər la Babila."*⁴³

44 Gotənaŋ Etiyen adà à huma à gay, agòd: "Mok uwana azlababa gami madzidziga tadzà à ahəŋ la fəta la abà, tagà la gày lukut, uwana tadùw à sahar aña makəs vok slawda à gəl, kà atà aña masəlay kà Zəzagəla agà la tataka aŋatà la abà. Gày uwatà kà tadfahàŋ kà, bokuba uwana Zəzagəla apəhla à Musa, kà madehəŋ kalkal la uwana anəŋəŋ. 45 La lig la ahəŋ, azlababa gami tavà gày lukut uwaga à mayyi à tsəh ala aŋatà. Mayyi à tsəh ala uwaga kà Josu'e la uwana aguwà à atà à huma kà, mazaḅ kutso aña azlatsəhay anik, uwana Zəzagəla akudək à atà la huma aŋatà. Gay gà la uwaga, gày lukut adzà à ahəŋ la gudəŋ la abà tsərah à zamana aña sufəl David. 46 David abəzà vok mahamay aña Zəzagəla, adəval kuḍa, kà masla aña maḅəzal tetəvi kà maŋalal məŋ gày Zəzagəla à Zəzagəla aña Yakuba.* 47 Ama Salomon la uwana aŋəlal uwaga pəra."

48 "Tekedika Zəzagəla uwana la zagəla la afik, adza à ahəŋ la gày uwana la aku azladza taŋəlal aw. Bokuba uwana masla mapəhal gay à ahəl apəh. Sufəl Zəzagəla agòd kà:

49 'Zagəla kà kursi gulo, kutso kà slaka maf à asik gulo à ahəŋ. Tsəhay gày ma uwala à uwana kaŋalaw à gi la? Slaka ma uwala asla kà gi aña maduw ləv la abà la?

50 Gi la uwana gədfahəŋ azlatatak uwaga gesina aw takay?'"*⁵⁰

51 "Hadəy, akul azlaməna madzadzəŋəh gəl ala, ləv ankul la sləm ankul kà, asa à atà matsən gay aña Zəzagəla dikiḍiki aw! Kakwesaw kà Masasəḍok aña Zəzagəla koksikoksi, bokuba aña azlababa ankul.* 52 Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl, azla ma uwala, azlababa ankul madzidziga tatəḗbàh atà aw la? Atà tatakəḍəh azlauwana, tasà à waŋ kà maz mas à waŋ aña dza dziriga lagonay bay, kà masla la uwanay katawwal kaf à gəl, ŋgaha kakəḍəw. 53 Tekedik kà akul kà, Zəzagəla avà à akul mapəhay la ahəl aña azlamalika, ama kakəsəw aw."

Makəd Etiyen la akur

54 Uwana maham à ahəŋ aña azlaməna sawaray tatsən gay uwaga kà, tapəḍ sliḍ la tsəh ala, tapakəh ləv mənŋa lakəl aña Etiyen. 55 Ama Etiyen uwana mahənla ala

* 7:43 7.43 Amos 5.25-27 * 7:46 7.46 2 Samuyel 7.1-16 * 7:50 7.50 Yesayya 66.1-2 * 7:51 7.51 Yesayya 63.10

gà la Masasəđok Zəzagəla, adzilà yewdi à zagəla, anəᅇnà mazləbay aᅇa Zəzagəla, la Yesu matsizl à ahəᅇn gà la ahəl kaf aᅇa Zəzagəla lakəl. ⁵⁶ Etiyen agòđ: “Tsə̀bàwwal sləm: Gə̀nəᅇnà zagəla kà zagəla mapəzlla ama ala gà, ᅇgaha Kona aᅇa dza dzawwa la ahəl kaf aᅇa Zəzagəla lakəl.” ⁵⁷ Tawiyà la ndzəđa kà makəđal gəl à ahəᅇn la manakàh à sləm à ama. Gesina aᅇatà tahamàl à gəl. ⁵⁸ Tabayàᅇn à uda la gudəᅇn la abà, ᅇgaha tadzəkà matsahay la akur kà makəđay. Azlaməna makəđay tahamà lukut aᅇatà à slaka bəzi kohana, uwana sləm aᅇha Sawul. ⁵⁹ Uwana tatsahay la akur kà Etiyen, adəv kuđa kiya uwanay: “Sufəl Yesu, gəmətsay kà à ahəl aᅇak à afik!” ⁶⁰ ᅇgaha akədəđ à ahəᅇn, azà kuda à zagəla awiyà: “Sufəl, katugw uwaga bokuba tsakana lakəl aᅇatà aw!”, agòđ. La mapəh gay uwaga la gay ala, aməts.

8

¹ Makəđ Etiyen kà, akəs à Sawul à gəl.

Sawul atərab azlaməna gay Zəzagəla

La mavakay uwatà, matərabay məᅇga adzəkà à vok lakəl aᅇa maham à ahəᅇn məna gay Zəzagəla la Urusalima. Gesina aᅇatà taslèhà gəl à ahəᅇn la kutso Yahudiya ᅇgaha la Samariya. Say azlaməna matapla pəra tatəm à Urusalima. ² Ama azladza dziriga talà Etiyen, ᅇgaha tatùw məᅇga. ³ Sawul awəđ vok à uda kà mabəzl gəl à maham à ahəᅇn məna gay Zəzagəla à abà; adàhàh gày la gày, kà makas azlaməna madiᅇal gəl à vok, azlazil la azlamisga gesina, kà mawats atà à daᅇay.

Azlaməna Samariya tatsənaᅇn gay marabəᅇn

⁴ Azlauwana taslèhà gəl à ahəᅇn kà, tauguzàhàh la kutso gesina kà maz gay marabəᅇn. ⁵ Filip ahəd à Samariya, ᅇgaha azà gay aᅇa Kristu à azlaməna madz à ahəᅇn la gudəᅇn uwatà. ⁶ Maham à ahəᅇn dza takəs gay aᅇa Filip à mok uwana tatsənaᅇn ᅇgaha tanəᅇᅇn azlanadzipo uwana ađahàhàᅇn. ⁷ La kità azlamasəđok mawisiga tasàhà à uda la azlaməna đuvats la abà aᅇuvaw la mawiyay, ᅇgaha azlamagul à afik gà, la azladeri tawarà ala bay. ⁸ Marabay məᅇga apakà vok la gudəᅇn uwatà.

⁹ Dza anik la ahəᅇn, dagay uwarà la gudəᅇn uwatà, sləm aᅇha Səmon. Masla kà avàlèh ləv à azladza à gay la Samariya la məzla aᅇha. Masla kà: “Gi məᅇn dza”, agòđ. ¹⁰ Gay gà la uwaga azladza la gudəᅇn uwatà gesina, azlauwana azlaməᅇga tagòđ à atà, la azlabəzaga gesina, taslèkàw masla, tagòđ kà: “Masla la uwana ndzəđa aᅇa Zəzagəla

uwana tazàlalla ndzəda mənğa gə.” ¹¹ Tasləkàwàh masla mənğa kà uwana avàlàh ləv à azladza à gay la məzla aŋha dagay uwatà. ¹² Ama mok uwana tadìŋ gəl à gay marabən uwana à vok, Filip azàn lakəl aŋa makoray Zəzagəla, ŋgaha lakəl aŋa sləm aŋa Yesu Kristu kà, tabəzà batem, azlazil la azlamis. ¹³ Səmon la gəl aŋha bay, adiŋal gəl à vok, abəzà batem, adzà à ahəŋ la slaka Filip, ŋgaha ləv avalàhal à gay mənğa la manəŋ azlamasəlay la azlanadzipo uwana Filip adahàhəŋ.

¹⁴ Azlaməna matapla la Urusalima tatsənəŋ kà azladza la Samariya takəs gay aŋa Zəzagəla kà, tasləl à atà Piyer à awtày atà la Yuhana. ¹⁵ Mok uwana tabəzà à Samariya kà, tadəv kudə kà aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok kà atà aŋa mabəz Masasədok Zəzagəla. ¹⁶ Kà uwana Masasədok Zəzagəla adasa à ahəŋ, baməraka à gəl aŋa tekula aŋatà dadəŋ aw, tabəzà batem la sləm aŋa Sufəl Yesu dadəŋ pəra. ¹⁷ Gay gə la uwaga à uwana, Piyer atà la Yuhana tabək à atà ahəl à gəl, ŋgaha mabəz Masasədok Zəzagəla.

¹⁸ Mok uwana Səmon anəŋà Masasədok asà à gəl aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok, à mok uwana azlaməna matapla tabək à atà ahəl à gəl kà, Səmon ayàh mabək sili à azla Piyer atà la Yuhana. ¹⁹ Agòd: “Vàw à gi ndzəda uwaga babay suwəŋ, kà kəla uwabeyuwi uwana gədàbəkəl ahəl à gəl aŋa mabəz Masasədok Zəzagəla.” ²⁰ Ama Piyer awulàlla: “Zàlla la sili aŋak, kà uwana kadzugw kà: Mavəy aŋa Zəzagəla kà tasukway la sili, kagòd. ²¹ Humà gə aŋak la ahəŋ, la gay uwanay la abà aw. Kak kà, kak la sləray gami la abà aw, kà uwana ləv aŋak la dziriga la huma Zəzagəla aw! ²² Pəh gay la ləv ala kà mawisiga aŋak uwaga, dəv kudə à Sufəl, zlahaw kà masla amatsakaŋ ala tsəhay madzugway aŋak uwaga tak. ²³ Kà uwana gənəŋəŋ kà kadahən ala la mawisiga dəhakakga, ŋgaha kak mayà aŋa tsakana.” ²⁴ Kiya uwaga Səmon agòd à Piyer atà la Yuhana: “Kamkam, dèvəw kudə à Sufəl kà gi, kà gay uwana kapəhəw à gi aŋa mabəz à gi aw!”

²⁵ Piyer atà la Yuhana tapàh sayda aŋa Sufəl Yesu la maz gay marabən la Samariya, ŋgaha tawulà à Urusalima. La tetəvi aŋatà la ama kà, tapàhəh gay marabən lakəl aŋa Yesu la azlabəza gudəŋ uwana la kutso Samariya la abà gesina.

Filip atà la slawpara aŋa mən sufəl misga la Etiyopiya

²⁶ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, malika aŋa Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Filip, agòdal: “Filip, sà à afik, wul à gəl à agu, à tetəvi uwana à ama asà à uda la Urusalima ada à Gaza.” Tetəvi uwana tetəvi kəsaf. ²⁷ Filip atsizilla ala, ahəd.

Tagagàm à tetəvi à ama la dza anik. Dza uwatà kà zil Etiyopiya, subaga, slawpara aña Kandantse, məŋ sufəl misga la Etiyopiya. Asà à Urusalima kà masləkaw Zəzagəla. ²⁸ Agà la tetəvi mawul à mtəga aŋha la tsəh, la dərkwə aŋha la afik, adzeŋay la wakità aña masla mapəhal gay à ahəl Yesayya la abà. ²⁹ Masasəđok Zəzagəla agòđ à Filip: “Həd à slaka aŋha, zà à vok à slaka aña dərkwə aŋha!” ³⁰ Filip azà à vok à slaka aŋha la mahoyay, ŋgaha atsənà zil Etiyopiya uwaga adzeŋay la wakità aña masla mapəhal gay à ahəl Yesayya la abà. Anavàl à gay la: “Katsənà uwaga kadzeŋay ay?” ³¹ Kona uwaga agòđal: “Kakay gətsenəŋ à baŋa dza adəpatgəla godega aŋha aw ma? Sà à waŋ à slaka gulo à dərkwə la afik”, agòđ à Filip. ³² Aganay à slaka uwana adzəŋ la wakità la abà:

'Agà bokuba tuwaŋ uwana tadàla à makəđay, bokuba bəzi tuwaŋ uwana atuway à baŋa tatsəđ anidz aŋha aw.

Kiya uwaga məslək, apokwà gay aŋha aw.

³³ Tapəsəw, takəl ala ziruiw à gəl, tadükw ala seriya à gəl kà deyday pəra.

Uwa à uwana adàslala vok aña matugway lakəl aña tsəhay aŋha uwa?

Kà uwana takəđ à gəl à sifa aŋha la gudəŋ la vok. '☆

³⁴ Slawpara uwaga anavà Filip: “Kamkam, pəhgəla lakəl ma aña uwa masla mapəhal gay à ahəl apəhay uwa? Apəhay ma lakəl aŋha, awma lakəl aña dza anik ay?”

³⁵ Filip adzəkà lakəl aña uwana dza uwaga adzeŋay la wakità la abà, azàla gay lakəl aña Yesu. ³⁶ Uwana taday, taday kà, tabəzà à iyaw à vok, la abatà slawpara agòđ: “Tsa iyaw la uwanay, ma mana à uwana adəđ à gi gay à ahəŋ kà məbəz batem ma?” ((³⁷ Filip agòđal: “Baŋa kadiŋal gəl à vok la ləv aŋak gesina kà, kaslala vok kà, məbəz batem.” Kona uwaga awulàlla: “Gədiŋal gəl à vok, kà Yesu Kristu kà Kona aña Zəzagəla.”)) ³⁸ ŋgaha la abatà: “Tsizilla dərkwə à ahəŋ”, agòđ à magamza aŋha. Filip atà la slawpara tasà à ahəŋ, tahəd à iyaw à abà, ŋgaha Filip adəhàlla batem. ³⁹ La mok uwana tasà à uda la iyaw la abà kà, Masasəđok Sufəl Zəzagəla azəbà Filip ala dzəgasl. Slawpara anəŋəŋ aya aw, ama adà aŋha la marabay. ⁴⁰ Batsàrà kà, Filip anəŋla kà agà la Azot. Kiya uwaga aguwaŋ la azlagudəŋ la abà gesina, kà maz gay matsiđayga la slaka gesina tsəràh uwana abəzà Zəsare.

9

Mapəh gay la ləv ala aña Sawul

¹ La mok uwatà, Sawul asakà matərəbəŋ la makad azlaməna matapla la slaka Sufəl Yesu aw. Ahàd à slaka məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla. ² Anavà patanti, kà aŋa gày madəv kudà la Damas, kà makas azladza uwana tanəfa Yesu, azlazil la azlamis gesina, kà madla atà à Urusalima.

³ Mok uwana adabəz à patanti uwaga kà, atsizlla ala, kà mad à Damas. La tetəvi la ama, uwana azlabəzay, katskats məŋ udaka asà à ahəŋ la zagəla, aùd la slaka aŋha.

⁴ Atəd à vədah, ŋgaha atsənà kuda uwana agòdal: “Sawul, Sawul, kà mana katərəb gi ma?” ⁵ Anàv, agòdal: “Kak uwa, Sufəl?” Kuda uwaga agòdal: “Gi Yesu uwana katərəbəŋ.”

⁶ Ama agòdal: “Sà à afik, hād à gudəŋ à abà, la abatà la uwana tadəpəh à ka uwana kadàcfəhəŋ.” ⁷ Azlaməna mauguzahay atà nna tagudəkàhla, taslala vok kà mapokw gay aw, tatsənà mabədma, ama tanəŋà dza aw. ⁸ Sawul asà à afik la vədah, apəzl yewdi, ama aslala vok kà manəŋ tatak aw. Takəs à ahəl kà madla à Damas. ⁹ Tsəràh mavakay makər, aslala vok kà manəŋla aw, azùw ŋgaha asà tatak babay aw.

¹⁰ Masla asik anik la ahəŋ la Damas uwana sləm aŋha Ananiyas. Sufəl Zəzagəla apəhal la masasiŋay, agòdal: “Ananiyas, Ananiyas!” “Awway, gi la uwanay, Sufəl gulo”, Ananiyas agòdal. ¹¹ Sufəl Zəzagəla agòdal: “Katskats, hād lagonay à bəzi barama tərrega à ama. Lakay aŋa Yudas, dza uwana sləm aŋha Sawul zil Tarsus, adəv kudà lagwa, đanəv. ¹² Kiya uwaga la masasiŋay kà, Sawul anəŋà dza anik, uwana sləm aŋha Ananiyas adà à gày kà mabəkal ahəl à gəl, kà masla aŋa manəŋla aya.” ¹³ Ananiyas agòdal: “Sufəl, azladza aŋuvaw tapəh à gi lakəl aŋa dza uwaga, lakəl aŋa uwana adəhəŋ à azlaməna manəfay aŋak à vok la Urusalima. ¹⁴ ŋgaha asà à waŋ à abanay la patanti, uwana la ahəl azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la Urusalima tavəl, kà makas azladza uwana tatsəl sləm aŋak à gay.” ¹⁵ Ama Sufəl Zəzagəla agòdal: “Hād, kà uwana gədazəb masla, ŋgaha gədəpakəŋ ala, kà masla mapəhla gi ala, la slaka azlatsəhay anik anik, la azlasufəl aŋatà, ŋgaha la tsəhay Isərayel. ¹⁶ Gi la gəl gulo gədəpəh ala ŋgərpa uwana adàsəy kà gi.”

¹⁷ Kiya uwaga Ananiyas ahəd, adà à gày uwatà à agu, abək ahəl à Sawul à gəl, agòdal: “Deda Sawul, Sufəl Yesu uwana apəhakala vok la tetəvi la ama à uwana katsà à waŋ, masla la uwana asləl gi à waŋ, kà kak aŋa manəŋla aya, ŋgaha kà kak aŋa magay mahənlaga la Masasədok Zəzagəla.” ¹⁸ Katskats tatak anik bokuba mafafətay aŋa kilfi

anìs à Sawul la adi ala, ngaha anəŋla aya. Hadzak, asà à afik ngaha tadàhalla batem. ¹⁹ La lig la ahəŋ azùw tatak may, ngaha abəzà à ndzəɔfa aya.

Sawul apəh gay Zəzagəla la Damas

Sawul asàf la azlaməna madiŋal gəl à vok ŋuv la Damas. ²⁰ Katskats adzəkà mapəhàh gay Zəzagəla la azlagày madəv kudà la aku, la mapəhla ala, kà Yesu kà Kona aŋa Zəzagəla. ²¹ Azladza uwana tatsəbəl sləm gesina, ləv avàläh à atà à gay, tagòd: “Uwaga kà dza uwana atərəbàhà azladza la ndzəɔfa la Urusalima, azlauwana takəs gay aŋa Yesu aw takay? Ngaha asà à waŋ à abanay kà aŋa makas atà la madla atà à məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla aw takay?”

²² Ama Sawul azəŋ la ndzəɔfa koksikoksi la mad à huma à gay, azla Yahudiya uwana tadzà à ahəŋ la Damas, tasəl uwana tawulàlla aya à mok uwana apəhatàla kà Yesu kà Kristu aw.

²³ Uwana adasafni kà, azla Yahudiya takəs sawaray kà makəɔfay. ²⁴ Ama atsənà uwana tatsənəŋ à vok kà madəhallaŋ à vok. Kəla mavakay la mahəŋay tanəŋla gay gamagày aŋa huɔ gudəŋ kà makəɔfay. ²⁵ Kiya uwaga la vəd vərđi anik, azlaməna asik aŋha tazəb, tafà à takosà à abà, tadzilà à ahəŋ la gəl zlagam, uwana takəslla gay à huɔ gudəŋ à adi.

Sawul la Urusalima

²⁶ Mok uwana Sawul adawul à Urusalima kà, ayàh maham gay à vok la azlaməna matapla; ama guba akəs à atà gesina, kà uwana tadiŋal gəl à vok, kà masla ndzer kà adapaka masla manəf Yesu aw. ²⁷ Ama Barnabas akəs à tsəh, adàlla à slaka azlaməna matapla la slaka Yesu, ngaha atùgw à atà godega manəŋ Sufəl Yesu aŋa Sawul la tetəvi la ama, ngaha la uwana Sufəl Yesu abəɔalmà. Apəh à atà gay lakəl aŋa mawəɔf vok à uda aŋa Sawul uwana azà gay aŋa Yesu la Damas aya. ²⁸ Dagay kaslà uwatà kà, Sawul adà à atà à adi, tauguzàhàh la gudəŋ Urusalima kà maz gay aŋa Sufəl Yesu. ²⁹ Ngaha apàhàh à azla Yahudiya uwana tapəh gay Gərək la mabay vok gay la atà babay, ama atà kà, tayàh kà makəɔfay. ³⁰ Mok uwana azladedà tatsən uwaga kà, talakà Sawul à Zəsare, ngaha tasləl à Tarsus.

³¹ Kiya uwaga azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso Yahudiya, la Galili, la Samariya gesina tadzà à ahəŋ la lapiya, kokudà matərəbay. Tadzərəɔfàh ala, tadzà à ahəŋ la mahoy à adi aŋa masləkaw Sufəl Zəzagəla la abà, tasəg ala la mazlakay aŋa Masasəɔdok Zəzagəla.

Mawurla anja Ene

³² La kaslâ uwatâ Piyer auguzâhâh la azlagudəŋ la abâ gesina. Vərđi anik, ahâd â slaka azlaməna madiŋal gəl â vok uwana tadzâ â ahəŋ la Lidda. ³³ La abatâ dza anik uwana sləm anja Ene la ahəŋ. Magul â afik gâ dagay mavay mtəgis agâ la slaka mahən â ahəŋ. ³⁴ Piyer agòfal: “Ene, Yesu Kristu awur ka ala! Sâ â afik, kakəl slaka mahən â ahəŋ anjak â abâ!” Hadzak Ene asâ â afik. ³⁵ La abatâ azlaməna madz â ahəŋ la Lidda ŋgaha la azlauwana la vaday Saron tanəŋəŋ gesina anjatâ tapèh gay la ləv ala la huma anja Sufəl Yesu.

Mawulla Dorkas â uda

³⁶ Mis anik la ahəŋ la Yope sləm anja Tabita, (Sləm uwaga la gay Gərək Dorkas, uwana asal magodfay Pəkur) Masla kâ adahâhâ azlasləray dzəba anja səla aw gâ la mazlakay kuda. ³⁷ La kaslâ uwatâ đuvats akəs, ŋgaha aməts. La mok uwana tapəlal vok kâ, tahənəŋ â gày, uwana â agu lakəl anja gày anik. ³⁸ Uwana azlaməna madiŋal gəl â vok la Yope tatsənəŋ kâ Piyer la Lidda, nekwa la gudəŋ uwaga kâ, tasləlal azladza səla â tsəh la gay: “Mədəv â ka kufa, sâ â waŋ â mtəga gami la katskats.” ³⁹ Piyer anəfâ â atâ la katskats. Mok uwana tabəzâ awtây kâ, tadâla â gày uwana â afik tahənəŋ â agu. Azlamis kufa gesina tadâ â awtây â slaka anja la mataway; tapâhalla azlanenewi, ŋgaha la azladebdebi uwana Dorkas atsâh â mok uwana aləg la sifa. ⁴⁰ La abatâ Piyer akudəkâh azladza â uda, ŋgaha akədèd â ahəŋ, adəv kufa, agolâ â huma â slaka mazimnekid: “Tabita, sâ â afik!”, agòfal. Tabita apəzl yewdi, uwana anəŋâ â Piyer â adi, asâ â afik, adzâ madzay. ⁴¹ Piyer akəs â ahâl, ŋgaha azlakəŋ kâ matsizlləŋ ala. La lig la ahəŋ Piyer azâla azlamis kufa la azlaməna madiŋal gəl â vok, apəhatâla kâ agay la sifa. ⁴² Uwaga asəlla â vok la Yope gesina, ŋgaha azladza anjuvaw tadiŋ gəl â Sufəl Yesu â vok. ⁴³ Piyer kâ asâf mənğa la gudəŋ Yope la mtəga anja Səmon, masla masaf zlap.

10*Piyer la mtəga Kornelijus*

¹ Dza la ahəŋ la Zəsare, sləm anja Kornelijus, masla kâ zil Rom, mənğa anja azlaslodzi dzim anja maham â ahəŋ slodzi, uwana tazalal ala maham â ahəŋ Italiya. ² Masla awoyâ Zəzagəla, asləkâw Zəzagəla la azlaməna huđ gày anja gesina. Azlâkâh azlaməna kufa uwana azlatsəhay Yahudiya, ŋgaha adâv kufa â Zəzagəla koksikoksi. ³ La gay

mokokhu vərđi anik la sa makər, masasiņay asasiņla, anəņa malika aņa Zəzagəla adagay à slaka aņha ɲgaha agòđal: “Korneliyus!” ⁴ Anə̀rə̀z malika la masukulay, ɲgaha agòđal: “Kak uwa, Sufəl gulo?” Malika awulàlla: “Zəzagəla adatsən madəv kuđa aņak la mazlakàh azlaməna kuđa aņak, ɲgaha lagwa kà kawùllal à gəl. ⁵ Lagwa kà, sləl azladza à Yope kà mazal Səmon uwana ‘Piyer’, tagòđal. ⁶ Ahənay kà la mtəga Səmon masla masad zlap, uwana gày aņha kà la gay dərəv.” ⁷ Mok uwana malika uwaga abadalmà, adada aņha kà. Korneliyus azəl azlamagamza aņha səla, la slodzi tekula uwana anə̀ɲlal, masla bay, awoyà Zəzagəla. ⁸ Atùgw à atà uwana apakà vok gesina, ɲgaha aslèlla atà à gudəɲ Yope.

⁹ Kiya uwaga tatsizlla ala, tahàd à Yope. La bebəɲ gà, mok uwana tazlabəz Yope kà, Piyer bay kà, ahàd à gəl gày à afik kà madəv kuđa la tataka afats. ¹⁰ May akəs Piyer, asəl mazuw tatak may. A mok uwana tadzəkà matal tatak, à uwana masasiņay asasiņla. ¹¹ Anə̀ņa zagəla apə̀zlla vok, ɲgaha tatak anik asà à ahəɲ: Magol məɲ tatagà bokuba peteli gay dzika ufađ mawađ à ahəɲ ala gà, afà à vok à vəđah. ¹² La huđ aņha kà kəla tsəhay tatak asik ufađ la abà gesina, la azlatatak uwana taday la huđ, ɲgaha la azlatsəhay tatak uwana tahoyay gesina. ¹³ Ama Zəzagəla agòđal: “Sà à afik, kakəđ, ɲgaha pəđ zlà, Piyer!” ¹⁴ Ama Piyer agòđ: “Awan, kiya uwaga aw, Sufəl gulo, kà uwana đikidiki gədapad tatak àlähga aw, aslèh!” ¹⁵ Agòđal aya: “Kapakəɲ ala bokuba àlähga à uwana Zəzagəla adapakəɲ ala tsidfaņa aw.” ¹⁶ Uwaga adahà vok asik makər, ɲgaha la lig la ahəɲ la kirim yewdi tatak uwaga awul à zagəla.

¹⁷ Piyer adzùgw godega aņa uwana masasiņay uwaga asəl mapəhalla. Ama la kaslà uwatà kà, azlaməna masləlay aņa Korneliyus tanavahay la slaka azladza: “Lala à gày aņa Səmon masla masad zlap la?”, tagòđay. Tsa mok uwaga kà, atà la gay gamagày aņha. ¹⁸ Tazàläh, ɲgaha tanəv: “La abanay à Səmon uwana tazalalla Piyer ahənay ay?” ¹⁹ Piyer aləg la madzugway aņa masasiņay uwaga la abà, uwana Masasəđok Zəzagəla agòđal: “Nə̀ɲə̀ɲ, azladza makər la uwaga tayəh ka la gay gamagày la uda. ²⁰ Sà à afik, dà à ahəɲ, kadaw akul nna, kokuđa matsurəkway, kà uwana gi la uwana gəslèlla ka atà à waɲ!” ²¹ Piyer asà à ahəɲ à slaka azladza uwaga, ɲgaha agòđ à atà: “Gəga la uwanay à uwana kayahaw gi. Mana kasawka à waɲ ma?” ²² Tagòđal: “Məsà à waɲ kà, Korneliyus məɲga aņa azlaslodzi dzim, la uwana aslèlla anu à waɲ. Masla kà dza dziriga, uwana azləb Zəzagəla, uwana azla Yahudiya gesina kà: ‘Dza’, tagòđal. Malika aņa Zəzagəla apə̀hal gay, kà masla aņa

mazala à ka, kà kak aṇa mapəhal uwana asa à ka mapəhal.”
²³ Nḡaha Piyer adàla atà à gày, avà à atà slaka mahən à ahəṇ. La bebəṇ gà, takəs tetəvi, tahàd atà nna. Azladedà anik, la tataka azladza la abà la Yope, talakà à atà. ²⁴ La bebəṇ gà aya tabəzà Zəsare. Korneliyus babay kà adahama gay azladza à vok la azlahudf gày aṇha gesina kà makud atà. ²⁵ Uwana Piyer adà à gày kà, tagagàm la Korneliyus, atədf à humà aṇha, akədəfal à ahəṇ. ²⁶ Ama Piyer akəs à afik la magodfal: “Sà à afik, gi kà bà gi dza kiya kak bay.” ²⁷ Kiya uwaga tadà à humà à gay la mabədfma la abà la Korneliyus, nḡaha tsəràh à uwana tahamà gay à vok takuday. ²⁸ Agòf à atà: “Kasəlaw kà zil Yahudiya aṇa madz à ahəṇ la azlatsəhay anik, kà zlazladfa, ama Zəzagəla apəh à gi kà gəpak tsəhay dza anik ala kà àlähga, gəda à gày aṇha aw, gəgodfay aw. ²⁹ Gay gà la uwaga mok uwana kazàlāw gi kà, gəsa à waṇ kokuđa madzurəkway. Lagwa ma, kà mana kazàlāw gi mi?”

³⁰ Korneliyus awulàlla: “Adagay mahənay ufađ lakana, bà la kaslā uwanay gədəv kuđa la mtəga gulo la sa makər aṇa mokokhu. La kirim yewdi kà, dza anik adatsakwàh la lukut mawutsədfay gà la vok la humà gulo. ³¹ Nḡaha agòf à gi: Korneliyus, Zəzagəla atsənà madəv kuđa aṇak, nḡaha mazlakay aṇak uwana kazlakàh à azlaməna kuđa adawullal à gəl. ³² Lagwa kà, sləl azladza à Yope kà mazal Səmon uwana tazalalla Piyer. Adza à ahəṇ la mtəga Səmon, masla masəf zlap, uwana gày aṇha la gay dərəv. ³³ Katskats gəsləl azladza à awtày, kà mazal à ka. Kadahəṇ delga la mas à waṇ aṇak. Lagonay kà, anu la uwanay gesina gami la humà aṇa Zəzagəla, kà matsəb sləm à uwana Sufəl apəh à ka, kà mapəh à anu gesina zlà.”

Mapəhay aṇa Piyer la mtəga Korneliyus

³⁴ Piyer adzəkà mabədfma, agòf: “Lagwa kà, gədasəlay kà Zəzagəla kà avàh à dza mavahay aw. ³⁵ Kəla dza tsəhay uwala beyli uwana adiṇal gəl à vok, nḡaha adəh dziriga kà, ahədfal à adi. ³⁶ Hadfay, kasəlaw kà Zəzagəla asləl gay aṇha à slaka azla Isərayel, uwaga kà gay matsidəyga à uwana məslalà vok aṇa magla lapiya la Zəzagəla, kà madəgolay Yesu, uwana asəlla anu vok la Zəzagəla, uwana Sufəl aṇa dza gesina. ³⁷ Gay matsidəyga uwanay adzəkà vok la Galili, la lig aṇa batem uwana la ahəṇ Yuhana azàṇ, nḡaha asləhà gəl à ahəṇ la kutso Yahudiya. ³⁸ Kasəlaw à uwana Zəzagəla asləl Masəsəfok aṇha à ahəṇ, à Yesu zil Nazaret à gəl, nḡaha kasəlaw babay, à uwana Yesu auguzàhàh la azlagudəṇ la abà gesina la madəhəṇ delga

la mawar azladza uwana ala, atà la ahàl aña seteni. Ndzer kà, Zëzagëla agà la masla. ³⁹ Gesina gami kà, anu azlamëna sayda aña tatak uwana adahàhànɲ la Urusalima, la kutso aña azla Yahudiya la abà gesina. Takèɗ masla la mazlël à ahàf à adi. ⁴⁰ Ama Zëzagëla awùlla à uda la mamëtsay la mahëney makër, ɲgaha avàl ndzëɗa kà mapëhla vok ala. ⁴¹ Ama azladza gesina tanëɲàɲ aw, anu uwana atsatsàmàni anu la madzëka, kà anu aña magay azlamëna sayda përa, mënëɲàɲ. La lig aña uwana Zëzagëla awùlla à uda la mamëtsay kà, mëzùw, mësà la slaka gà anina. ⁴² ɲgaha apëh à anu à vok à abà kà maz gay marabëɲ à azladza, ɲgaha kà mapëhla ala kà Zëzagëla afà Yesu à ahëɲ, kà masla seriya lakël aña azladza uwana la sifa, ɲgaha lakël aña azlauwana tamatsay. ⁴³ Azlamëna mapëh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza gesina tapàh lakël aña: Këla dza uwana adiɲ gël à Yesu à vok kà, Zëzagëla adàmatsalla tsakana aña ala, kà slëm aña Yesu.”

Azladza uwana azla Yahudiya aw, tabëzà Masasëɗok Zëzagëla

⁴⁴ Mok uwana Piyer alëg la maɓadma la abà kà, Masasëɗok Zëzagëla asà à gël aña azladza uwana tatsëb slëm à gay aña gesina. ⁴⁵ Azla Yahudiya uwana tadiɲ gël à Yesu à vok, azlauwana tanëfà Piyer à waɲ kà, lëv avàläh à atà à gay, kà Masasëɗok, uwana Zëzagëla avà à azladza uwana azla Yahudiya aw bay. ⁴⁶ Kà uwana tatsënà atà tazlëb maslay aña Zëzagëla la azlagay mëlök gà, uwana tatàpla aw. Piyer agòɗ: ⁴⁷ “Lagwa ma mësälala vok aña maɗëɗ gay à azladza uwanay à ahëɲ kà maɗahatàɲ batem aña iyaw, tsa tabëzà Masasëɗok Zëzagëla bokuba anu ay?” ⁴⁸ ɲgaha avà tetëvi kà maɗàh à atà batem la slëm aña Yesu Kristu. ɲgaha tanavàl à masla aña madzin à ahëɲ atà nna.

11

Piyer apëhla uwana ala apaka vok la mtëga Korneliyus la huma

aña azlamëna madiɲal gël à vok la Urusalima

¹ Azlamëna maslëlay la azlamëna madiɲal gël à vok uwana tadzà à ahëɲ la Yahudiya tatsënàɲ kà azladza uwana azla Yahudiya aw babay takës gay Zëzagëla. ² Uwana Piyer adawul à Urusalima kà, azla Yahudiya uwana tadiɲ gël à Yesu à vok taslähàla vok. ³ Tagòɗal: “Kahàd à tataka aña azladza uwana à abà, makadav atà à uda gà aw, ɲgaha kazùw aw tatak may akul nna?!” ⁴ Kiya uwaga Piyer adzëkà

matugw à atà godega aṅha takwatokw lakəl aṅa uwana apakà vok gesina. Agòǝf à atà:

⁵ “Gi, kà gi la Yope, mok uwaga gi la madəv kufda la abà kà, masesiṅay asesinṅa gi. Gənəṅà tatak anik asà à ahəṅ la zagəla, asà à slaka gulo. Tatak uwatà kà bokuba magol peteli, mawad à ahəṅ ala gà, kəla gay dzika ufad nna, asà à ahəṅ la zagəla, asà à slaka gulo. ⁶ Gənərèz huf aṅha la hanṅeli kà, gənəṅà azlatatak uwana la asik ufad, azlatatak fəta la azlauwana taday la huf, ṅgaha la azlauwana tahoyay la zagəla. ⁷ ṅgaha gətsənà kuda aṅa Zəzagəla agòǝf à gi: ‘Piyer, sà à afik, kəǝf ṅgaha pàǝf!’ ⁸ Ama gəwulàlla: ‘Awan, kiya uwaga aw, Sufəl gulo, dṅikidiki tatak àlähga adada à gay gulo à awtày aw, aslèh!’ ⁹ La abatà kuda uwaga atsən à ahəṅ aya: ‘Kapakà tatak uwana ala Zəzagəla adapakəṅ ala tsidəṅa kà àlähga aw!’ ¹⁰ Adəfahà vok asik makər, ṅgaha la lig la ahəṅ, tatak uwaga awul à zagəla gesina. ¹¹ La kaslà uwatà azladza makər tasà à wan à gày, uwana à abà gi lakay. Taslèlla atà à wan kà dagay la Zəsare kà mayəh gi. ¹² La abatà Masasəǝfok Zəzagəla agòǝf, gənəfà atà, kakwes aw. Kiya uwaga azladeda mukwà talaka gi babay à Zəsare, gesina gami mədà à gày la mtəga Korneliyus. ¹³ Uwana Korneliyus adanəṅ anu kà, adzəkà matugw anu gay lakəl aṅa malika uwana adà à mtəga aṅha, atsizilla à ahəṅ, agòǝfal: ‘Slèl azladza à Yope, kà mazalay à Səmon uwana tazalalla Piyer. ¹⁴ Adəpəh à ka ala gay uwana kadəbəla la azlaməna huf gày aṅak gesina.’ ¹⁵ La abatà gədzəkà mapəh à atà. Masasəǝfok Zəzagəla asà à atà à gəl bokuba uwana asà à anu à gəl babay suwan, dagay uwarà. ¹⁶ La abatà kà, awul à gi à gəl lakəl aṅa uwana Sufəl Zəzagəla apəh:

‘Yuhana adəfahəṅ batem la iyaw, ama akul kadəbəzaw batem kà la Masasəǝfok Zəzagəla.’

¹⁷ Ndzer, Zəzagəla avà à atà Masasəǝfok aṅha bokuba uwana avà à anu à mok uwana mədṅ gəl à Sufəl gami Yesu Kristu à vok. ṅgaha ma, gi ma gi uwa, kà madəǝf gay à Zəzagəla à ahəṅ uwa?” ¹⁸ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tadzà à ahəṅ titi, ṅgaha tazləbà Zəzagəla la magofay: “Hadəy kà, Zəzagəla adavà tetəvi à azladza uwana azla Yahudiya aw babay, kà atà aṅa mapəh gay la ləv ala, kà atà mabəzal sifa adəv gay aw, hadəy.”

Azlaməna madiṅal gəl à vok la Antiyews

¹⁹ Azlaməna madiṅal gəl à vok taslèhà gəl à ahəṅ kà makəǝf Etiyen, uwana takəǝf. Azlaanik la tataka aṅatà la abà tadà à Fenesəya, ṅgaha à Sipəre, ṅgaha à Antiyews.

Ama tazà gay Zəzagəla kà à azla Yahudiya pəra. ²⁰ Ama azlaməna madiṅal gəl à vok anik uwana la Sipəre la azlauwana la Səren, tahàd à Antiyews, ṅgaha tazà gay marabəṅ lakəl aṅa Yesu Kristu à azlauwana azla Yahudiya aw. ²¹ Ndzəɖa aṅa Sufəl Zəzagəla agà la atà, azladza aṅuvaw tapàh gay ləv ala, tadiṅ gəl à Sufəl Yesu à vok.

²² Mok uwana gay uwaga adatsən à azlaməna madiṅal gəl à vok la Urusalima kà, tasləl à atà Barnabas à awtày à Antiyews. ²³ Uwana adada à awtày kà, arəb mənṅa, kà uwana Zəzagəla apisà gay à azlaməna madiṅal gəl à vok à vok, kiya uwaga Barnabas adzərəɖàh atà ala, kà atà aṅa mahoy yewdi aṅa Zəzagəla la manəfay la ləv tekula. ²⁴ Barnabas kà dza delga gə, mahənlaga la ndzəɖa aṅa Masasəɖok Zəzagəla, ṅgaha la madiṅal gəl à vok. Azladza aṅuvaw tanəfà Sufəl Zəzagəla.

²⁵ Barnabas ahàd kà mayàh Sawul la Tarsus. ²⁶ Uwana adabəzal, asəlla à Antiyews. Atà səla nna, tadzà à ahəṅ mavay tekula la abatà, kà atà səla aṅa matapla azlaməna gay Zəzagəla la matsetsehàh atà ala aṅuvaw la Antiyews. La uwana, azlaməna matapla tadzəkà mazalalla la sləm: Azlaməna madiṅal gəl à vok.

²⁷ La zamana uwatà azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aṅa Zəzagəla kà mapàh à azladza, tasàhà à waṅ la Urusalima, tadàh à Antiyews. ²⁸ Tekula aṅatà uwana sləm aṅha Agabus, atsizilla ala, la ndzəɖa aṅa Masasəɖok Zəzagəla agòɖ: “Magol may atsa à waṅ à gudəṅ à vok gesina.” (Apakà vok la zamana makoray aṅa mənṅ sufəl Kələd) ²⁹ Kiya uwaga azlaməna matapla tatsənà vok gay kà kəla uwabeyuwi aṅatà avà uwana aslàla vok kà masləl à azladedə uwana la may la abà la kutso Yahudiya. ³⁰ Uwana tadàh uwaga, tasləl Barnabas atà la Sawul kà madla sili uwaga à slaka azlamasiga la kutso Yahudiya.

12

Takəs Yakuba ṅgaha taduw Piyer à daṅay

¹ La zamana uwatà Sufəl Herod adzəkà matərəb azlaməna madiṅal gəl à vok, ² akəɖ Yakuba, deda aṅa Yuhana la katsakar. ³ Uwana anəṅəṅ kà, akəs à azla Yahudiya à gəl kà, akəs Piyer aya. (Kaslà uwaga agà mavakay aṅa Pain uwana tatak makəslinṅ la tsəh aw) ⁴ Bokuba uwana akəs à azla Yahudiya à gəl, à uwana Herod akəs Piyer, aduw à daṅay. “Nəṅàwla!”, agòɖ à azlaslodzi. Atà azlaslodzi tatsàk ala madzəga ufaɖ, kəla slaka kà, slodzi ufaɖ ufaɖ, kà uwana asəl madalla à huma aṅa azladza à baṅa madəvaday Paska adədəv à gay. ⁵ Azlaslodzi tanəṅla

Piyer la daŋay, ama azlaməna madiŋal gəl à vok tada à huma à gay la madəv kuɖa à Zəzagəla la ləv tekula kokuɖa masakal.

Piyer asa à uda la daŋay

⁶ La mahənay uwana naka Herod adala Piyer à huma à azladza, Piyer la madzəhal gə la tataka azlaslodzi səla la abà, mawoɖəŋ à ahəŋ gə la mazakazak səla, ŋgaha azlaməna manəŋla bay atà la slaka aŋatà la abà la gay gamagày. ⁷ La kirim yewdi, malika aŋa Sufəl Zəzagəla apəhla vok ala, magol uɖaka aùɖ la gày daŋay la aku. Malika afetekà Piyer, atsənəŋ ala, agòɖal: “Sà à afik, katskats!” Azlamazakazak tanəsəl à ahəl ala. ⁸ ŋgaha malika agòɖal: “Wàɖ parapara aŋak à tsəh, ŋgaha wàɖàhà kwimik aŋak!” Piyer adahəŋ kiya uwaga, ŋgaha malika agòɖal: “Dùw dəbdebi aŋak à vok, ŋgaha kà nəfà gi!” ⁹ Piyer asà à uda la gày daŋay la aku la manəf malika. Asəl kà uwaga malika adəhəŋ kà dziriga aw. Gəl aŋha agòɖ kà: ‘Masesiŋay la uwana asesiŋla à gi’, agòɖ. ¹⁰ Tatsəɖ à azlaslaka azlaməna manəŋla teraŋa la vok ala, azlamasəla la vok ala, ŋgaha tabəzà à gay gamagày aŋa adà à vok, adà à huɖ gudəŋ. Gamagày uwaga apəzlla vok la ahəl aŋha la huma aŋatà, ŋgaha tasà à uda. Tadà à barama à ama. La abatà malika asàk à Piyer à ahəŋ.

¹¹ Uwana Piyer adavəh gəl ala lakəl aŋa uwana apakà vok kà, agòɖ: “Ndzer, Zəzagəla asləl malika aŋha à waŋ kà mapəl gi ala la ahəl aŋa Herod, ŋgaha la mawisiga uwana la abà gesina azla Yahudiya tayəhla gi kà madəhgəŋ à vok gesina.”

¹² Uwana adavəh gəl ala kà, ahəd à mtəga Mariyama, iyà aŋa Yuhana uwana tazalalla Mark, la slaka uwana azladza aŋuvaw tahamà gay à vok kà madəv kuɖa. ¹³ Piyer atsizlla à gay gamagày adəfəŋ, ŋgaha masla sləray misga, uwana sləm aŋha Rode, azà vok à gay gamagày à huɖ kà mapəzlay. ¹⁴ Katskats asəl kuda aŋa Piyer, arəb məŋga, ama apəzl gamagày aw adùw vok à gày, kà mapəh à azladza kà Piyer la uda la gay gamagày. ¹⁵ “Kak kusoŋu!” Ama masla kà, agəɖəŋ afik ndzer kà, bə masla. ŋgaha tagòɖal: “Uwaga malika aŋha!” ¹⁶ Tekedik Piyer asàk à madəɖ à gay gamagày aw. Uwana tapəzl gamagày tanəŋəŋ kà, tsa masla, ləv avələh à atà à gay gesina. ¹⁷ Piyer adzilə ahəl à zagəla, akokòt à atà à ahəl à adi, kà atà aŋa madz à ahəŋ titi, ŋgaha adzəkà matugw à atà uwana Sufəl Zəzagəla adahəŋ kà masəla à uda la daŋay la abà. Agòɖ à atà aya: “Kadəpəhaw à Yakuba, ŋgaha à azladedə anik aya babay.” La lig la ahəŋ, asà à uda, adà aŋha à slaka anik.

¹⁸ Uwana məl adawulla kà, gəl akàd à azlaslodzi à vok: “Kakay Piyer adà aṅha ma?”, tagòdàh à vok. ¹⁹ Herod ayàh, ama abèzal aw. Anavàh azlaməna manəṅla la gay ala, ṅgaha avà tetəvi kà makad atà. La lig la ahəṅ masla à Herod ahàd, adzà à ahəṅ la Yahudiya ṅgaha la Samariya.

Mamətsay aṅa Herod

²⁰ La mok uwatà kà, azlaməna gudəṅ Tir la azla Sədon tayàh matsən vok gay la Herod, kà uwana la abatà la uwana tabəz tatak may aṅatà. Kà uwana Herod la mapak ləv gà lakəl aṅatà. Tasà à waṅ, takəs dza anik uwana à ahəl, masla manəṅla hudf gày aṅa Sufəl, uwana sləm aṅha Bəlastus. ṅgaha tahàd à slaka Herod kà manav məsəl vok. ²¹ La abatà Herod akədəv à atà kaslà à ahəṅ, kà mapəh à atà gay. La mavakay uwatà, atsòkw à lukut sufəl aṅha à abà, ṅgaha adzà madzay la kursi sufəl aṅha la afik, ṅgaha apəh à atà gay la kudfa zləkkà. ²² Maham à ahəṅ dza agòd: “Uwaga kà mabədma aṅa dza asik aw”, tagòd, “Ama aṅa zəzagəla.” ²³ Uwana Herod atsənà uwaga kà, adəd à gay ləv. Gay gà la uwaga malika aṅa Zəzagəla adùwal dıvats à gəl, maduwari azùw à gay, ṅgaha aməts, kà uwana azləbà gəl aṅha bokuba Zəzagəla.

²⁴ Kiya uwaga gay aṅa Sufəl Zəzagəla azigən kaykay aya.

²⁵ Mok uwana Barnabas atà la Sawul tadəvla sləray aṅatà à gay la gudəṅ Urusalima, tawùl à lig ṅgaha tazəb Yuhana uwana à tsəh, tazalalla Mark.

13

Tahəl azla Barnabas atà la Sawul kà mad madàh sləray

¹ La tataka maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla la abà la Antiyews kà, azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la ahəṅ kà mapàh à azladza, ṅgaha la azlaməna matapla: Barnabas, Səmeyyon uwana sləm aṅha marsiga, Lutsəyus zil Səren, la Manayen uwana tazigən la slaka gà la Herod sufəl, ṅgaha Sawul. ² La vərđi anik, uwana tadəv kudfa à Zəzagəla la makəs nəlay, Masasədfok Zəzagəla agòd à atà: “Bəkàw gi, azla Barnabas atà la Sawul à fəta à awtày kà mahənəṅ sləray uwana ala, gəzàlla atà ala.” ³ Uwana takədf gəl à madəv kudfa la makəs nəlay, tabək atà à ahəl à gəl, ṅgaha tasləl atà à sləray à abà.

Barnabas atà la Sawul la gudəṅ Sipəre

⁴ Bokuba uwana Masasədfok Zəzagəla asləl azla Barnabas atà la Sawul, tahàd à gudəṅ Səloyşəya, la abatà tahàd à kəslah iyaw à afik kà maday à gudəṅ uwana à afik la tataka iyaw la abà, sləm aṅha Sipəre. ⁵ Mok uwana tabəzay à

Salamin, tadzəkà mapàh gay Zəzagəla la azlagəy madəv kudfa aña azla Yahudiya la aku, Yuhana, uwana tazalalla Mark, azlāk atà la sləray.

⁶ Taguwà à uda la gudəŋ uwatà la abà tsəràh à Pafos. La abatà tabəzà məzla anik à gəl uwana sləm aŋha Bar-Yesu, zil Yahudiya. “Gi masla mapəh à gi gay à ahəl”, agòd, ama tsa fida. ⁷ Masla kà tasəl vok lela la sufəl aña gudəŋ uwatà. Sləm aña sufəl uwatà kà Sergiyus Pawlus, masla makor hanjëli. Sufəl uwaga azàla Barnabas atà la Sawul kà matsən gay Zəzagəla la slaka aŋatà. ⁸ Ama məzla uwatà (Uwana tazalalla Elimas la gay Gərək) akès atà aw. Ayàh madəf gay à sufəl à ahəŋ kà matsən gay Zəzagəla, kà masla aña madiŋal gəl à vok aw. ⁹ Kiya uwaga Sawul uwana tazalalla Pol babay, agà mahənlaga la Masasədok Zəzagəla, atsək yewdi à məzla uwaga à gay. ¹⁰ Nğaha agòd: “Kak d'emdem kahənla la makəsafər, kak kona aña seteni. Kak masla məzam aña tatak delga aña Zəzagəla gesina, kadàsakal à tsəh ala, ma mbà à mawis dziriga aña Sufəl Zəzagəla ala ma? ¹¹ Gəgòd à ka, tsənəŋ lagwa Sufəl Zəzagəla adəf kà: Kapàk guləf, kanəŋla aw la tataka mahənay anik la abà aya aw.” Katskats yewdi aña Elimas apàk mərəzlake tabadamma bokuba la vəd, taptap ayàh dza kà makəs à ahəl. ¹² Uwana sufəl anəŋà uwaga apakà vok kà, adiŋ gəl à Zəzagəla à vok. Gay aña Sufəl Zəzagəla adəl à ləv à tsəh kaykay.

Pol atà la Barnabas la Antiyews la kutso Pisədiya

¹³ La abatà azla Pol tasà à uda la gudəŋ Pafos, tahəd à kəslah iyaw à afik kà mad à Perge la kutso Pamfiliya. La abatà la uwana Yuhana, uwana tazala Mark bay, asàk atà à tsəh ala, awul à Urusalima. ¹⁴ Tatsilla ala la asik, dagay la Perge tahəd à Antiyews la kutso Pisədiya. La vud maduw ləv tahəd à gəy madəv kudfa à agu, tadzàhà madzay. ¹⁵ Mok uwana tadzeŋay la wakità mapəhay aña azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la abà, məŋga aña gəy madəv kudfa azəl à atà: “Azladedə, baŋa akul la gay kà mapəh à maham à ahəŋ dza, kà madzərədəh atà ala kà kaslawwalla vok aña mapəhay lagwa à dagay.” ¹⁶ Pol atsizilla ala, adziyla ahəl à zagəla, agòd à atà: “Akul azla Isərayel la azlatəhay dza anik uwana kasləkawaw Zəzagəla, tsəbàw gi sləm! ¹⁷ Zəzagəla aña tsəhay gami Isərayel uwana atsatsamànì azlababa gami madzidziga, azigənà tsəhay aŋha, mok uwana atà la mələk la Misəra, kiya uwaga asəlla atà à uda la Misəra la ndzəfa aŋha məŋga. ¹⁸ Adzadzàr atà la kəsaf la abà mavay dzik ufad. ¹⁹ Azàŋ ala makoray mədəf la kutso Kanana, avà

kutso uwatà à tsəhay aŋha. ²⁰Uwaga gesina adahàŋ bokuba mavay dadərmokw ufad bəzi aŋha dzik zlo.”

“La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Zəzagəla abək azlaməna seriya à azlababa gami madzidziga à ahəŋ, tsərəh à zamana aŋa masla mapəhal gay à ahəl Samuyel. ²¹La lig la ahəŋ kà, tanavà maf à atà sufəl à ahəŋ ŋgaha Zəzagəla af à atà Sawlu à ahəŋ, kona aŋa Kis, uwana asà à uda la tsəhay aŋa Benyamin la abà, akòr mavay dzik ufad. ²²La lig la ahəŋ, Zəzagəla akweskà Sawlu, afà à atà David à ahəŋ kà sufəl. Apəh gay lakəl aŋha, agòd: ‘Gedabəzal David kona Isay, dza uwana asà à ləv gulo, ŋgaha adàdahgəŋ uwana asa à gi gesina.’ ²³Tekula la mayyi à tsəh ala aŋa David kà Yesu, à uwana Zəzagəla apakàŋ ala kà masla mabəl azlatsəhay aŋha Isərayel, kiya uwaga à uwana apəh à ahəŋ dagay uwarà. ²⁴Mok uwana Yesu à lig mas à waŋ kà, Yuhana agòd: ‘Azla Isərayel, pəhàw gay la ləv ala, ŋgaha tadahakullaŋ batem!’, agòd à atà. ²⁵La kaslà uwatà à uwana, Yuhana adabəz makəd gəl à ahəŋ sifa aŋha kà, agòd à atà: ‘Gi uwa, kagodəw uwa? Gi kà, gi dza uwana kakudaw aw. Ama fàw à sləm à abà, kà masla anəfa gi à tsəh à waŋ ŋgaha baməraka gi kà gəsla kà mapəl suwid kwimik aŋha uwana ala, la asik aw.’ ²⁶Azladeda, akul mayyi à tsəh ala aŋa Abərahəm la azladza anik uwana kasləkawaw Zəzagəla. Gay aŋa mabəlay uwanay asəlla kà à slaka gami. ²⁷Ama azlaməna madz à ahəŋ la Urusalima, la azlaməŋga aŋatà kà, tatsənà godega aŋa Yesu aw, ŋgaha bay tatsənà mapəhay aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwana tadzəŋàh la azlagəy madəv kufa la aku kəla vuf maduw ləv aw. Ama tagədà gay uwaga à afik la makəd Yesu. ²⁸Amiyaka tabəzà tetəvi kà madukwlaŋ à ahəŋ kà makədəy aw, bay kà tanavà Pilatus kà makədəy. ²⁹Uwana tadəv uwana à gay tadahàllàŋ à vok wakità Zəzagəla apəh lakəl aŋha gesina kà, tazəb à ahəŋ la ahəl la adi, tafà à zəvay à agu. ³⁰Ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. ³¹Azlamavakay aŋuvaw apàhla vok à azlauwana tanəfà à waŋ la Galili tsərəh à Urusalima. Lagwa kà, atà la uwana azlaməna sayda aŋha la slaka azla Isərayel. ³²Anu la gəl gami mədasa à akul ala gay marabəŋ uwanay. Zəzagəla apəh à azlababa gami madzidziga, azla Yahudiya à ahəŋ. ³³Adagədəŋ à afik lagonay kà, anu azlamayyi à tsəh ala aŋha. La mawulla Yesu à uda la mamətsay, bokuba uwana tatsetsər à wakità aŋa mahabay masəla la abà:

‘Kak bəzi gay ləv gulo,

Lakana gədayyi ka.’[✧]

³⁴ Aganay babay uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ lakəl aŋa mawulla à uda aŋha la mamətsay, kà masla aŋa mazinla aw.

'Ndzer, gədəpisakulla gay à vok la ahəl gulo bokuba
Uwana gəpəh à David à ahəŋ uwarà.'

³⁵ Gay gə la uwaga David agòf la azlaslaka anik la abà:

'Iyay, kadàsaka dza aŋak la slaka mamətsay aw, kà mazinla aŋa dza aŋak aw.'^{*}

³⁶ David kà, masla kà adahà uwana asà à Zəzagəla tsərəh à mamətsay aŋha, tallà à makəla aŋa azlababa gami madzidziga ŋgaha azin ala. ³⁷ Ama dza uwana Zəzagəla awulla à uda la mamətsay kà, azin ala aw. ³⁸⁻³⁹ Azladedə, delga kasəlaw, anu məzakullan kà, kà la Yesu la uwana Zəzagəla aməts tsakana à azladza ala. La masla la uwana Zəzagəla agəŋ azlauwana tadiŋ gəl à masla à vok sətaka, kà uwana mapəhay aŋa Musa kà aslā aw. ⁴⁰ Lagwa kadəhaw hanjəli lakəl aŋa uwana azlaməna mapəh à atə gay à ahəl tapəh kà aŋa mazəb akul aw:

⁴¹ 'La kaslā aŋkul gədəfəhəŋ sləray anik. Akul uwana kapəsewaw gay aŋa Zəzagəla, nərəzəw zlə, akul azlaməna mapəsew gay Zəzagəla, ləv aval à akul à gay, kamətsaw à gay kà sləray uwana gədada à ahəŋ la zamana aŋkul, kà uwana amiyaka tatapəhakulla godega aŋha bay kà naka kakəsaw aw.'"

⁴² Mok uwana Pol atə la Barnabas tasà à lag la gəy madəv kudə la aku kà, tagòf à atə kà, tadəwul à waŋ la vuɸ maduw ləv anik aya kà mapəh à anu lakəl aŋa uwaga aya gotənaŋ, tagòf à atə. ⁴³ Mok uwana azladza tasləh ala, aŋuwaw la tataka azla Yahudiya la abà, ŋgaha la azlauwana tabəɸla vok à tsəhay Yahudiya à abà, tanəfə Pol atə la Barnabas. Azla Pol tadzərəɸəhətəla kà matsizl à delga uwana à afik, Zəzagəla asəl madəhatəŋ.

⁴⁴ La vuɸ maduw ləv azladza la gudəŋ uwatə gesina tahamə gay à vok kà matsən gay Sufəl Zəzagəla. ⁴⁵ Uwana azla Yahudiya tanəŋə maham à ahəŋ dza kiya uwaga kà, atə maŋor akəsà atə, tafə guvəl à uwana à adi Pol apəh, ŋgaha tatsəkəl magofəhay à Pol à gəl. ⁴⁶ Pol atə la Barnabas tagòf à atə la paraka: "Azlayla kà vok, kà gay Zəzagəla agay mapəh à akul gə dadəŋ. Ama tsa kakwesawka gay sifa adəv gay aw kà, məday mədəziŋ à azladza uwana azla Yahudiya aw zlə. ⁴⁷ Aganay mafəh akur à ahəŋ, uwana Sufəl Zəzagəla afəhà à gi à lig, agòf:

^{*} 13:35 13.35 Yesayya 55.3; Mahabay 16.10

'Gəfà à ka à ahəŋ, kà ka aŋa magay udfaka aŋa azladza, kà ka aŋa maz gay mabəlay à azladza uwana la makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina.'"[☆]

⁴⁸ Mok uwana azlauwana azla Yahudiya aw tatsən uwaga kà tarəb. Tadzəkà mazləb gay aŋa Sufəl. Azlauwana Zəzagəla atsatsəmàni atà gesina kà, atà aŋa mabəz sifa adəv gay aw kà, tadiŋal gəl à vok.

⁴⁹ Gay Sufəl Zəzagəla aslèhà gəl à ahəŋ la kutso uwatà la abà gesina. ⁵⁰ Ama azla Yahudiya tavətsàhàh azlamis uwana ala sləm aŋatà la ahəŋ, azlauwana taslèkàw Zəzagəla, la azlagadamola aŋa gudəŋ uwatà gesina, ŋgaha tayàh azla Pol la magazlay tsərəh à uwana takudəkàh atà à uda la makoray aŋatà la abà. ⁵¹ Azla Pol atà la Barnabas tagòf: "Gay gami la abà aw", tagòf. Tadèf à atà burburu aŋa gudəŋ aŋatà à adi, ŋgaha tahəd aŋatà à Ikoniyum. ⁵² Baməraka takudəkàh azla Pol la Antiyews bay kà, azlaməna matapla la gudəŋ uwatà tagà la marabay, ŋgaha tahənà ala la Masasəfok Zəzagəla.

14

Pol atà la Barnabas la Ikoniyum

¹ Uwana Pol atà la Barnabas tabəzà Ikoniyum, tahəd à gày madəv kufà à agu, bokuba uwana tadəhəŋ la Antiyews babay, tsərəh à uwana gay məŋga aŋa azla Yahudiya la azlauwana azla Yahudiya aw tadiŋal gəl à vok. ² Ama azla Yahudiya uwana takweskà madiŋal gəl à vok, tavədzàhàh azladza uwana ala, atà azla Yahudiya aw, kà atà aŋa madzugw mawisiga lakəl azladedə uwaga. ³ Pol atà la Barnabas tadzà à ahəŋ məŋga la Ikoniyum, tapàh gay Sufəl Zəzagəla la dazuwaya. Tazà gay lakəl aŋa vok mahamay aŋha, ŋgaha Sufəl avà à atà ndzəfà kà madəh azlamasəlay la azlanadzipo, kà mapəhla ala kà gay aŋatà kà dziriga. ⁴ Azladza gudəŋ uwaga tatsək ala. Azlaanik tagà aŋa azla Yahudiya, ŋgaha azlaanik tagà aŋa azlaməna asik.

⁵ Azla Yahudiya la azladza uwana azla Yahudiya aw, la azlasufəl aŋatà, tadəhà vok à ahəŋ kà matərəb azla Pol kà aŋa makəf atà la matsàh atà la akur. ⁶ Uwana azla Pol tadatsən uwaga kà, tahòy aŋatà, tanəfà tetəvi uwana adà à Lisətəra la Derbe, la makoray aŋa Likawoniya la abà. ⁷ Tadzəkà maz gay marabəŋ à azladza la abatà.

Pol atà la Barnabas la Lisətəra

⁸ La Lisətəra dza anik la ahəŋ adzà à ahəŋ kà la slaka madza madzay, kà uwana magul à afik gə dagay mayyay,

asläla vok adaday la asik aᅇha, amiyaka asik tekula aw.
 9 Vərđi anik kà, atsəb sləm à uwana Pol apəhay. Pol
 atsəkal yewđi à gay ᅇgaha anə̀̀z kà masla la mađiᅇal
 gəl à vok, asläla vok kà mawurla. 10 Kiya uwaga agòđal,
 la kuda zləkkà: “Sà à afik, tsizlla à asik aᅇak à gay,
 dzawwa!” Hadzak, dza uwaga atsizlla à asik aᅇha à gay,
 adzəkà maday. 11 Uwana maham à ahəᅇ dza adanəᅇ
 uwaga Pol ađahəᅇ kà, tadzəkà mawiyay la gay gudəᅇ aᅇatà,
 gay Likawoniya: “Azlazəzagəla kà, tadapakəh azladza gə
 adagay, ᅇgaha tasà à tataka gami à abà la vədah!” 12 Tazàla
 à Barnabas Tsoys, sləm aᅇa mazlazlay aᅇatà, ᅇgaha Pol
 bay kà, Herməs tagòđal, kà uwana masla kà masla mapəᅇ
 gay. 13 Masla mav tatak à Zəzagəla Tsoys, uwana la
 slaka mazlazlay kà, la gay gamagəy aᅇa mad à gəy à huđ
 gudəᅇ, asəlla azlakokur à waᅇ, tatsafəđəh atə gəl à uda la
 azlamawuratatay à gay gamagəy aᅇa gəy mazlazlay, asəl kà
 maham à ahəᅇ dza takəđ tatak à azla Barnabas atə la Pol.
 14 Mok uwana tatsən uwaga, takohəhə lukut à vok, tahòy à
 tataka maham à ahəᅇ dza à abà la mawiyay: 15 “Azlaslawda,
 kà mana kađahəw uwanay mi, anu bay kà anu azladza
 asik bokuba akul miya! Məsà à akul ala gay marabəᅇ à
 waᅇ kà mawulla akul à gəl kà akul masak azlamazlazlay
 deydayga uwana kanəfaw lagwa, ᅇgaha kà akul magola vok
 à slaka Zəzagəla, uwana la sifa, masla uwana ađahə zagəla
 la kutso, la azlamukwə ᅇgaha la azlatatak uwana la abà
 gesina!✱ 16 La zamana uwana uwarə kà, asək azlatsəhay
 gesina kà manəf tetəvi aᅇa gəl aᅇatà. 17 Tekedik kà, apəlla
 vok à azladza la azlasləray aᅇha dzəbə aᅇha səla aw gə
 uwana ađehəᅇ: Asùw akul iyaw, kaləw tatak la kaslə aᅇha,
 avà à akul tatak may ᅇgaha ahənà ləv akul ala la marabay.”
 18 Bamərakə la mapəᅇhay kiya uwaga babay kà, la zlazlađa
 tađəđ gay à maham dza à ahəᅇ kà makəđ tatak.

19 La kaslə uwatə, azla Yahudiya anik tasà à waᅇ la gudəᅇ
 Antiyews la kutso Pisədiya ᅇgaha la Ikoniyum. Tavədžəh
 à tsəh azlamaham à ahəᅇ dza à afik, tatsəh Pol la akur kà
 makəđay, ᅇgaha tasəpə̀̀r à uda la gudəᅇ la abà kà uwana
 tadzùgw kà: ‘Adamətsay’, tagòđ. 20 Ama uwana azlaməna
 mađiᅇal gəl à vok tahamə gay à vok lakəl aᅇha kà, asà à
 afik, awùl à gudəᅇ à abà. La bebəᅇ gə kà, tahəđ à Derbe
 atə la Barnabas.

Mawul à waᅇ la Səriya kà mad à Antiyews

21 Pol atə la Barnabas tazə gay marabəᅇ la Derbe la slaka
 uwana tabəžə azladza aᅇuvaw kà aᅇa Yesu. ᅇgaha tawùl

✱ 14:15 14.15 2Musa 20.11; Mahabay 146.6

à Lisətəra, à Ikoniyum, à Antiyews uwana la kutso aña Pisədiya la abà. ²² Kəla gudəŋ uwana tadàhà à abà kà, tadzərədəhà azlaməna madiŋal gəl à vok ala, kà matsizl à madiŋal gəl à vok à afik. “Haday kà, mad à makoray Zəzagəla kà, say maguw à uda kà la azlamagol ŋgərpa la abà dadəŋ.” ²³ La kəla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla kà, tatsatsàmàhàni azladza kà mapak atà ala kà azlamasiga. Ŋgaha takəs nəlay, tadəv kuɖa kà aña azlaməna madiŋal gəl à vok, ŋgaha tabək à atà à ahəl aña Sufəl Zəzagəla, à uwana tadiŋal gəl à vok, tadà aŋatà.

²⁴ Tagùw à uda la kutso Pisədiya la abà ŋgaha tabəzà kutso Pamfiliya. ²⁵ Tazà gay Zəzagəla la Perge, la lig la ahəŋ tahàd à Ataliya. ²⁶ Dagay la abatà tadà à kəslah iyaw à afik, tahàd à Antiyews la gudəŋ uwatà la uwana tabək à atà à ahəl aña Zəzagəla, kà masla mav à atà vok mahamay kà aña sləray aŋha, sləray uwaga kà tahənəŋ ala lagwa.

²⁷ Mok uwana tabəzay à Antiyews, tahamà gay azlaməna madiŋal gəl à vok à vok gesina, ŋgaha tatùgw à atà uwana apakà vok la atà gesina, uwana Zəzagəla adfahəŋ la atà, la mapəzl tetəvi à azladza uwana azla Yahudiya aw, kà atà aña madiŋal gəl à vok babay. ²⁸ Tadzà à ahəŋ məŋga la azlaməna madiŋal gəl à vok la abatà.

15

Maham gay à vok la Urusalima

¹ Azladza anik tasà à waŋ la Yahudiya, tahàd à Antiyews, tagòɖ à azladede: “Kaslawwalla vok kà maɓəlay aw, say baŋa kakədəvwaw vok à uda, bokuba uwana mapəhay aña Musa apəh dən.”* ² Pol atà la Barnabas takəs aw, tabayà vok gay lakəl aña uwaga. Tasləl Pol atà la Barnabas ŋgaha la azladede anik la Antiyews, kà madla atà à Urusalima kà mapəhay lakəl aña gay uwaga la azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga.

³ Kiya uwaga azlaməna madiŋal gəl à vok tasləl atà. Taguwà à uda la Fenesəya la Samariya la mapàhla ala gay magola vok aña azlauwana azla Yahudiya aw à slaka Zəzagəla. Gay mawga uwaga kà, avà marabay à azladza gesina. ⁴ Mok uwana tabəz à Urusalima, azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga, ŋgaha la azlaməna madiŋal gəl à vok takəs atà la ahəl səla, ŋgaha azla Pol tapəh à atà tatak uwana Zəzagəla adfahəŋ la atà gesina. ⁵ Ama azlaməna madiŋal gəl à vok anik, uwana taguwà à uda la maham à ahəŋ aña azla Farisəya la abà kà, tagòɖ kà:

* 15:1 15.1 3Musa 12.3

“Say makadav azlaməna madiŋal gəl à vok uwana à uda azla Yahudiya aw, ŋgaha mətapatàla aya makəs mapəhay aŋa Musa dadəŋ kəla.”

⁶ La abatà azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga tahamà gay à vok kà manərez gay uwaga. ⁷ La lig mavats gay məŋga uwaga la ahəŋ, Piyer asà à afik, agòd: “Azladedà, kasəlaw kà Zəzagəla akəsàni gi la tataka aŋkul la abà dagay uwarà, kà gi aŋa maz gay marabəŋ à azladza uwana azla Yahudiya aw. Kà atà aŋa matsənəŋ, ŋgaha kà atà aŋa madiŋal gəl à vok bay. ⁸ Zəzagəla uwana masla masəl madzugway aŋa ləv aŋa azladza gesina, apəhla ala kà awoyà azladza uwaga babay, avà à atà Masasədfok aŋha bokuba uwana avà à anu babay. ⁹ Zəzagəla avàhànula la atà aw: Agà ləv aŋatà sətaka, kà uwana tadiŋal gəl à vok. ¹⁰ Ŋgaha ma, kà mana lagonay kà, katəpəw Zəzagəla la maf atà magol mahanay məŋga à gəl ma? Baməraka anu, la azlababa gami madzidziga kà məslàla vok aŋa mazəbay tekedik aw ma? ¹¹ La madiŋal gəl à Sufəl Yesu à vok kà, vok mahamay aŋha la uwana mədàbəlay, kiya uwaga babay la atà aw takay?”

¹² Kiya uwaga maham à ahəŋ dza adzà à ahəŋ titi, tatsəb sləm à Barnabas atà la Pol uwana tapəh à atà azlanadzipo uwana Zəzagəla adfahàhəŋ la ahəl aŋatà la tataka aŋa azladza uwana la abà, azla Yahudiya aw. ¹³ Mok uwana takədf gəl à mabadfma, Yakuba abədf à gay à gay agòd: “Azladedà, tsəbàw sləm dən! ¹⁴ Səmon atəgw lakəl aŋa Zəzagəla bokuba uwana akəs azladza uwana azla Yahudiya aw, dagay la mok uwana Zəzagəla akəsàni azladza anik aŋatà, kà atà magay azlaaŋha. ¹⁵ Ŋgaha mapəhay aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl agagəm la uwaga. Kiya uwana matsetseray agòd:

¹⁶ ‘La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Sufəl Zəzagəla agòd: ‘Gədàwul à waŋ,

Gədəŋal ŋvagay aŋa David uwana akàläh à ahəŋ,
Gədətsizl uwaga ala.

¹⁷ Ŋgaha kà pəra, azladza gesina kà mayàh gi.’
Sufəl Zəzagəla agòd.

‘Tsəhay gesina uwana gəzəl atà, atà magay azlagulo.’

¹⁸ Kiya uwaga à uwana Sufəl Zəzagəla agòd, à uwana apəhla uwaga ala dagay uwarà la viyaŋu.”*[☆]

¹⁹ Gay gə la uwaga Yakuba azàlən à gəl, agòd: “Gi kà madzugway gulo kà, asa à gi makadf gəl à azlatsəhay anik uwanay à vok tagolà vok à slaka Zəzagəla aw. ²⁰ Ama ŋuləm mətsetser à atà, kà tapadf sləb uwana tadəhla matuwlay

la mazlazlay aw, kà uwana uwaga kà mawisiga, tadfahàh mabila aw, tapad tatak uwana tasufañ ala masufay aw, tasa aniz aw, kà uwana uwaga kà mawisiga.* ²¹ Kay dagay uwarà kà, azladza tapàh mapəhay aña Musa la kəla gudəñ aña tadzəñàh la kəla vuf maduw ləv la gəy madəv kuɖa la aku!"

Wakità uwana tasləl à azlaməna madiñal gəl à vok uwana azla Yahudiya aw

²² Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga, la azlaməna madiñal gəl à vok takəs matsatsa-mani azladza anik la tataka añaatà la abà kà, kà masləl atà la azla Pol la Barnabas à Antiyews. Yahuda uwana tazàlalla Barsabas atà la Silas, atà səla nna azlaməna madiñal gəl à vok masəl atà gə. ²³ Tasləl atà la wakitə uwaga la ahàl:

"Anu azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga la uwana mətsetser à akul. 'Ayyi', məgodf à akul, akul azlaməna madiñal gəl à vok, uwana akul azla Yahudiya aw la Antiyews ñgaha la azlauwana la kutso Səriya la Səlisəya. ²⁴ Mətsənəñ kà azladza anik tasà à uda la tataka gami la abà la abanay, tadà à awtəy kà makadəkulla gəl à vok, ñgaha la mav à akul madzugway la gay añaatà. Anu kà, məpəh à atà gay à ahàl lakəl aña uwaga aw. ²⁵ Gay gə la uwaga, gesina gami, məkàsàni azladza kà masləl à akul à awtəy, talakà azladedə gami mawoy atà gə uwaga à awtəy Barnabas atà la Pol, ²⁶ uwana tadùw sifa añaatà ala kà sləray aña Sufəl Yesu Kristu. ²⁷ Məsləl akul azla Yahuda atà la Silas à awtəy, tadəpəh à akul lakəl aña uwana mədətsetseray la abanay lagwa. ²⁸ Akəs à Masasəɖok tsikasla la gəl anu gesina gami, məkəs kà manəf akul, akəs à maham à ahəñ anik à gəl aya aw, say uwanay məpəh la uwana akəsà vok pəra. ²⁹ Kapadaw sləb matulay aw, la aña mazlazlay aw; kasaw aniz aw, kapadaw sləb aña tatak uwana tasufañ ala masufay aw, kadaw à gəl gaw aw. Baña kasakaw uwaga la tsəh ala gesina kà, kà kadfahàw delga. Mədza à ahəñ wurwur zlà!"

³⁰ Mok uwana tavà à atà wakitə uwaga: "Dàw zlà!", tagòɖ à atà. Azlaməna masləlay tahàd, tabəzà à Antiyews. La abatà tahamà gay azlaməna madiñal gəl à vok à vok gesina, ñgaha tavà à atà wakitə uwatà. ³¹ Atà tadzəñ, ñgaha adzərəɖàhàtəla, tarəb kaykay lakəl aña! ³² Yahuda atà la Silas tagə azlaməna mapəh à atà gay à ahàl kà mapəh à azladza, la gəl añaatà tavəts gay mənğa la azladedə kà madzərəɖàh atà ala la mav à atà ndzəɖa. ³³ Uwana tasafay

* 15:20 15.20 2Musa 34.15-17; 3Musa 17.10-16; 18.6-23

la abatà, azladedà talakà atà: “Dàw la wurwur zla!”, tagòd à atà, ngaha tawùl à slaka azladza uwana taslèlla atà à waŋ. ((³⁴ Ama Silas kà, kà ayàh madz à ahəŋ la abatà.))

³⁵ Tekedfik Pol atà la Barnabas tasàf la Antiyews, La azladza anik aŋuvaw, tapàhàhla azladza la maz gay aŋa Sufəl Zəzagəla.

Pol atà la Barnabas tavàh vok ala

³⁶ Uwana tadadza à ahəŋ ŋuv, Pol agòd à Barnabas: “Məwùlāw, mədànaŋaw azladedà à gay la azlaslaka uwana məzàhàw gay aŋa Sufəl Zəzagəla, kà anu aŋa masəl madz à ahəŋ aŋatà.” ³⁷ Barnabas kà, asəl madla Yuhana uwana tazalalla Mark la tsəh. ³⁸ Ama Pol akəs kà madalla aw, kà uwana vərđi anik kà, asàk atà à ahəŋ la kutso Pamfiliya, awùlla atà à tsəh ala la sləray aŋatà la abà. ³⁹ Mapak ləv adà à tataka aŋatà à abà. Tavàhàla tsəràh à uwana Barnabas azəb Mark, tahàd à kəslah iyaw à afik kà maday à Sipəre. ⁴⁰ Pol azəb Silas. Ngaha azlaməna madiŋal gəl à vok tadəv kuđa kà atà, kà Zəzagəla aŋa mavàhàh à atà vok mahamay aŋha, ngaha tatzilla ala. ⁴¹ Pol ahàd à kutso Səriya la Səlisəya, adzərəđàhà azlaməna madiŋal gəl à vok ala la madiŋal gəl à vok la abà.

16

Timotawus alak azla Pol atà la Silas

¹ Pol abəzà Derbe ngaha à Lisətəra. La abatà masla madiŋal gəl à vok anik la ahəŋ, sləm aŋha Timotawus. Iyà aŋha kà dəg zla Yahudiya, masla madiŋal gəl à vok. Ama baba aŋha kà tsəhay zil Gərək. ² Azladedà uwana la Lisətəra ngaha la Ikoniyum gesina kà, tafà madzugway aŋatà kà à masla à afik. ³ Pol asəl mazəb Timotawus kà magay manalay aŋha. Kà maday atà səla kà, akədəv à uda dadàŋ. Adfahàŋ kiya uwaga kà, kà uwana azla Yahudiya uwana tadzà à ahəŋ la abatà gesina kà, tasəl kà baba aŋa Timotawus kà zil Yahudiya aw. ⁴ Kəla gudəŋ uwana tagùwàh la abà kà, tapàh à azlaməna madiŋal gəl à vok, tatak uwana azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga la Urusalima tapəh, ngaha tafàh à atà akur à lig kà makəs mapəhay uwatà lela. ⁵ Kiya uwaga məna madiŋal gəl à vok tadzərəđàhà ala la madiŋal gəl à vok la abà, ngaha matugway aŋatà azàhàla vok à gəl kəla mahənay.

Masesiŋay asesiŋla Pol la Makeduniya

⁶ Ama Masasəđok Zəzagəla adəđ à atà gay à ahəŋ kà maz gay Zəzagəla la kutso Asəya, kà uwaga à uwana taguwà à uda la Fərizi la Galatiya. ⁷ Mok uwana tabəzà Misiya kà,

asà à atà mad à kutso Bitiniya à abà, ama Masasəđok aña Yesu avà à atà tetəvi gotənañ aw. ⁸ Kà uwaga taguwà la Misiya, ñgaha tadà à ahəñ à gay dərəv la Tərowas. ⁹ La huf aña vəđ masesiñay asesiñla Pol. Anəñà zil Makeduniya atsizilla à ahəñ, adəval kufə: “Guwà à wañ la Makeduniya kà mazlak anu!”, agòđal. ¹⁰ Katskats la lig aña masesiñay uwaga la ahəñ, məyàh tetəvi kà maday à Makeduniya. Məsəl kà Zəzagəla azàla anu kà maz gay marabəñ à azladza la kutso uwatà la abà hadəy.

La Filipiya, Lidiya adiñ gəl à Zəzagəla à vok

¹¹ Mətsizilla ala la gudəñ Tərowas la kəslah iyaw, tərta, məhəd à gudəñ uwana à afik la tataka iyaw la abà, sləm aña Samotəras, la bebəñ gə məzlanəl la Neyapoləs. ¹² Dagay la abatà la uwana, məhəd à Filipiya uwana gudəñ teraņa la makoray Makeduniya, slaka madz à ahəñ aña azla Rom. Mədzà à anu à ahəñ la abatà. ¹³ La vuđ maduw ləv mədà à uda la gudəñ la abà kà mayàh slaka madəv kufə aña azla Yahudiya la gay mukwà. Mədzàhà madzay ñgaha mətapla azlamis uwana tahamà gay à vok la abatà. ¹⁴ Tekula la tataka aña azlamis uwatà la abà, sləm aña Lidiya, asà à wañ la gudəñ Tiyatir, masla matsakal azlasana, uwana iyaw aña zlazladə, masla mahoy adi aña Zəzagəla babay. Atsəb anu sləm, ñgaha Sufəl Zəzagəla azàla hañkəli kà masla aña maf sləm à uwana Pol apəhay. ¹⁵ La abatà tadəhalla batem la azlaməna huf gay aña gesina, azàla anu à mtəga aña la magođay: “Bokuba uwana tsa kasəlaw kà gədadinañ gəl à Zəzagəla à vok la dziriga kà, sàw à wañ, kadzaw à ahəñ la mtəga gulo”, agòđ à anu. Afà anu leri à gəl.

Tawits azla Pol à dañay

¹⁶ Vərđi anik la ahəñ uwana mədà à slaka madəv kufə kà, məgagəm la dugu mayà gə, uwana la masasəđok mawisiga lakəl. Apəhəh tatak uwana adəpaka vok la huma la gay, la mapəh tatak uwaga kà, adabəz sili kà aña mənğa aña. ¹⁷ Adzəkà manəf anu la tsəh, awiyaa agòđ: “Azladza uwanay kà, azlaməna sləray aña Zəzagəla uwana kərkər la afik! Tapəhakulla tetəvi uwana Zəzagəla adəbəla akul!” ¹⁸ Apəhəh uwaga mavakay dəñ. La makəđ gəl à ahəñ, Pol adəy vok, agolà vok à slaka aña, agòđ à masasəđok mawisiga: “Kak masasəđok mawisiga, la sləm aña Yesu: Sà à uda la masla la abà, gəgòđ à ka!” La kirim yewdi masasəđok asà à uda. ¹⁹ Mok uwana azlamənğa aña dugu mayà uwaga tanəñəñ kà tabəz sili aya aw kà, takàs azla Pol atà la Silas ñgaha tabayà atà à vadavaday kasukwa à afik

tsëràh à huma aña azlaməŋga aña gudəŋ. ²⁰ Tadàla atà à slaka azlagumna aña azla Rom ŋgaha tagòf: “Azladza uwanay kà, tatsàlla magazlay à gudəŋ gami à abà, atà kà, azla Yahudiya. ²¹ Ŋgaha tapàhla mapəhay uwana ala wakità seriya gami avəra gay à azladza, anu uwana anu azla Rom, kà manəfay la makəsay.” ²² Maham à ahəŋ dza ahamà atà à gəl. Azlagumna tahəl lukut aña Pol atà la Silas, ŋgaha tavà tetəvi kà mazlabàh atà la kurpi. ²³ Uwana tazlabàh atà la kurpi kà, tawits atà à daŋay, ŋgaha tafàhà akur à azlaməna manəŋla à atà à lig kà, kà manəŋla atà lela. ²⁴ Uwana masla manəŋla atà adatsən gay uwaga kà, awits atà à daŋay huf gà à agu, ŋgaha abèk atà sasala à asik.

²⁵ La huf aña tataka vəf azla Pol atà la Silas tadəv kudfa, ŋgaha tahàb kà mazləb Zəzagəla; azlaməna daŋay anik tatsənà atà babay. ²⁶ Katskats kutso abəlàkà vok məŋga məŋga, baməraaka matatukway aña gày kà abəlàkà vok, katskats azlagamagày tapàzlla vok, ŋgaha la kità bay, azlasasala la azlamazakazak tapallàhà à vok à azlaməna daŋay la vok ala kokudfa gəl aŋatà. ²⁷ Masla manəŋla azlaməna daŋay atsənà ala. Uwana anəŋəŋ kà gamagày aña gày daŋay mapazl vok gà, abəf katsakar aŋha kà makəf vok, kà uwana adzùgw kà, azlaməna daŋay tahoyay. ²⁸ Ama Pol awiyà la ndzəfa: “Kay, kakəf vok aŋak aw, anu gesina gami la ahəŋ!” ²⁹ Masla manəŋla uwaga anəv akəl, ahəd à gày daŋay à agu la katskats la masəkulay la abà kà guba, atəf à makəla asik aña azla Pol atà la Silas. ³⁰ Ŋgaha asèlla atà à uda, anavà atà: “Azlaməŋga gulo, mana gəfəhəŋ kà gi aña mabəlay ma?” ³¹ Tawulàlla: “Dìŋ gəl à Yesu à vok, ŋgaha kabəlay, kak la huf gày aŋak gesina!” ³² Ŋgaha tazàla gay aña Sufəl Zəzagəla la azlaməna huf gày aŋha gesina. ³³ Masla manəŋla gày daŋay uwaga, ahəl atà à uda la vuf uwatà, ŋgaha apàläh azlaamik aŋatà. La lig la ahəŋ tadàhalla batem la azlaməna huf gày aŋha gesina. ³⁴ Adàla azla Pol la Silas à gày aŋha à agu, ŋgaha avà à atà tatak may. Zil uwaga la azlaməna huf gày aŋha gesina tahən ala la marabay, kà uwana tadìŋ gəl à Zəzagəla à vok.

³⁵ Mok uwana məl adawula, azlagumna aña azla Rom, tasləl dza à slaka masla manəŋla gày daŋay la magəfal: “Sàk azladza uwaga, tahəd aŋatà”, tagəfal. ³⁶ Masla manəŋla asà à waŋ, apəh à azla Pol, agòf à atà: “Azlagumna tav tetəvi kà mawits akul à gəl. Kaslawwalla vok aña mas à uda, kà madiy aŋkul la lapiya.” ³⁷ Ama Pol agòf à azlaməna maslèlla atà à waŋ: “Lakuhi tazlabàh anu la vadavaday kasukwa la afik, ŋgaha kà pəra tawits anu à

gəl kokuḑa maḑàh seriya gami, tsa anu babay kà, anu azla Rom kà pəra, tawìts anu à gəl, la gəl à gəl ma kà mana mi?! Kiya uwaga aw! Say atà la gəl aṅatà tatsa à waṅ kà mapəl anu ala, kəla!” ³⁸ Azlaməna masləllay tawùlla à gay uwaga à azlagumna Rom. Ama guba akəs atà kaykay kà uwana tatsənəṅ kà Pol la Silas kà azla Rom. ³⁹ Kiya uwaga, atà tasà à waṅ tadəv atà kuḑa, ṅgaha tasəlla atà à lag la gày daṅay la aku, ṅgaha aya tadəv atà kuḑa kà mas à uda la kutso aṅatà la abà. ⁴⁰ Uwana Pol atà la Silas tadasa à uda la daṅay, tahàd à mtəga Lidiya dadəṅ. Uwana tanəṅ azladede la abata tadzərəḑàhàtəla, ṅgaha tahàd aṅatà.

17

Pol atà la Silas la Tesaloniki

¹ Tanəfà tetəvi uwana aguwa la Amfipolis la Apoloniya ṅgaha tabəzà Tesaloniki. Gày madəv kuḑa aṅa azla Yahudiya la ahəṅ la abata. ² Bokuba uwana adagay zagəla aṅa Pol, ahàd à gày madəv kuḑa à agu. Mavakay maduw ləv makər, Pol atsanà vok gay atà nna lakəl aṅa wakità Zəzagəla. ³ Atəpàhàtəla la madzərəḑàhàtəla, kà akəsà vok kà Kristu asà ṅgərpa, ṅgaha awùl à uda la mamətsay, Pol agòḑ à atà: “Yesu uwanay gəpəh à akul kà, Kristu gə la uwaga.” ⁴ Azladza anik la tataka aṅatà la abà takəs uwaga, tanəfà Pol atà la Silas. Azla Gərək uwana tahòy yewdi aṅa Zəzagəla la azlamis huḑ gudəṅ uwana sləm aṅatà la ahəṅ aṅuvaw.

⁵ Ama azla Yahudiya tahən ala la maṅor. Kiya uwaga tahamà gay azlabuḑaray à vok, tawiyà kà maf à tsəh à maham à ahəṅ dza à afik la magazlay la huḑ gudəṅ. Tahàd à mtəga Yason kà mayàh azla Pol atà la Silas, kà madla atà à huma aṅa azlaməna sawaray. ⁶ Uwana tabəz azla Pol la abata aw kà, tabayà Yason la azladede anik à huma aṅa azlaməṅga aṅa gudəṅ, ṅgaha tadzəkà mawiyay: “Azladza uwana tawìs gudəṅ à vok ala kà, atà, la uwanay tabəzà à abanay lakana. ⁷ Yason akəs atà à mtəga aṅha, azladza uwaga gesina tapəsəw mapəhay aṅa sufəl aṅa Rom, kà uwana tapəhay kà məṅ sufəl anik la ahəṅ, uwana sləm aṅha Yesu”, tagòḑ. ⁸ Gay uwaga avədzàhà à tsəh à maham à ahəṅ dza à afik la azlaməṅga aṅa gudəṅ. ⁹ Kiya uwaga azlaməṅga tafà leri à azla Yason à gəl kà tapəl sili dən kà maduw atà à gəl.

Pol atà la Silas la Bere

¹⁰ Uwana vəḑ adasa à waṅ, azladede tagòḑ à Pol atà la Silas: “Dəw aṅkul à Bere!”, tagòḑ à atà. Mok uwana tabəzà abata kà, tahàd à gày madəv kuḑa aṅa azla Yahudiya à

agu. ¹¹ Azlauwanay kà madzugway aṅatà kà delga, kà azla Yahudiya aṅa Tesaloniki, takəs gay Zəzagəla la ahəl səla, kəla mavakay tamədzədəh huɖ aṅa wakità, kà masəlay à baṅa uwana Pol apəhay kà dziriga. ¹² Nḡaha aṅuvaw la tataka aṅatà la abà tadɪŋal gəl à vok. Azla Gərək la azlamis uwana sləm aṅatà la ahəŋ, la azlazil tadɪŋal gəl à vok. ¹³ Ama uwana azla Yahudiya uwana la Tesaloniki tatsənəŋ kà Pol apəh gay Zəzagəla la Bere kà, tasà à waŋ la maham à gay azladza à vok, kà mavədzàh azladza ala. ¹⁴ Kiya uwaga azladedə tadàla Pol à gay dərəv, ama Silas atà la Timotawus tagəd à Bere. ¹⁵ Azlauwana talakà Pol, tabəzla tsərəh à Atena. La lig la ahəŋ tawùlla aṅatà à Bere la gay uwana la ahəl Pol, apəh à atà kà mapəh à azla Silas atà la Timotawus, kà tabəzalla vok la katskats.

Pol la Atena

¹⁶ Mok uwana Pol akùd azla Silas atà la Timotawus la Atena kà, ləv azəŋ mənḡa kà manəŋ gudəŋ uwaga adahənla la azlamazlazlay. ¹⁷ Tabayàhà vok gay la azla Yahudiya la gày madəv kuɖa la aku, la azlauwana azla Yahudiya aw, ama tahòy yewdi aṅa Zəzagəla, la azlauwana la vadavaday kasukwa la afik, nḡaha la azlauwana taga-gàmàh la masla. ¹⁸ Azlaməna matapla azladza anik azla Epikuriya nḡaha la azla Sətoyisəya tavàts gay la masla. Azlaanik tagòɖ: “Mana masla gay zlawzlawga uwanay agòɖ lagwa zlà ma? Zlahaw kà apəhay kà gay aṅa azlazəzagəla mələk gà.” Tapəh uwaga kà, kà uwana Pol apəhay lakəl aṅa Yesu, nḡaha lakəl mawul à uda la mamətsay. ¹⁹ Kiya uwaga takəs, tadàlla à gudəŋ uwana à afik Arewopez la huma aṅa azlaməna sawaray, nḡaha tagòɖal: “Lagwa asa à anu masəlay matapla, ma uwala asa à ka matapanula? ²⁰ Kà uwana asa à ka matapanula azlatatak mələk gà, nḡaha bay asa à anu masəl godega aṅha zlà.” ²¹ (Azla Atena la azlamələk dza uwana tadzà à ahəŋ la tataka aṅatà la abà, tadəfahà tatak aw, say matsən azlagay mawga uwana tavàts pəra)

²² Hadzak, Pol atsizilla ala la tataka aṅa azlaməna sawaray la abà nḡaha agòɖ: “Azla Atena, gədzùgw kà akul kanəfaw azlatsəhay zəzagəla anik anik gərgagər. ²³ Haɖay, bokuba uwana gədauguzahay la huɖ gudəŋ aŋkul la abà kà, gənəŋà azlaslaka mazlazlay aŋkul. Nḡaha gənəŋà anik aya uwana tatsetsèral à vok: ‘Slaka uwana kà aṅa zəzagəla dza asəl sləm aṅha aw.’ Iyay zlà! Kasləkawaw kokuɖa masəlay, ama gi kà gəsəl, uwana gəsà à waŋ kà mapəhakulla. ²⁴ Masla la uwana adəfahəŋ gudəŋ à vok, la azlatatak uwana la huɖ aṅha gesina, ama masla kà adza à ahəŋ la azlagay uwana

la aku, ahàl aña dza aña aw. ²⁵ Masla kà anəkudà kà dza aña madfahalla tatak aw, kà uwana masla la uwana av sifa à dza la masafay gesina.✱ ²⁶ La dza tekula la abà, la uwana mayyi à tsəh ala apakà vok gesina, ngaha abək atà à ahəŋ la gudəŋ uwanay la vok. Dagay uwana aləg madfah vok, afah azlakaslà à ahəŋ la azlamakwi aña madz à ahəŋ aña atà babay. ²⁷ Adahà à atà kà atà mayah masla təzltatəzl, kà atà aña mabəzal. Ama la dziriga kà, Zəzagəla kà kərkər la uwabeyuwi gami aw, ²⁸ Kà uwana:
'La masla anu la sifa masla la vok aña masafay anu la ahəŋ.

Delga à uwana azladza anik aŋkul tahàb, ngaha tagòd:
'Anu babay kà anu azlabəza aña.'

²⁹ Tsa anu azlabəza aña Zəzagəla kà, məslala vok məga-gazləla la madzugway kà, Zəzagəla kà bokuba luwəluwə, sili, banaw akur aw. Kà uwana aña azlatatak uwaga kà, dza adahà à atà la haŋkəli aña, kà azlamazlazlay aña. Azlatatak uwaga kà azlaaŋa Zəzagəla aw. ³⁰ Iyay, kà uwana Zəzagəla atugw tsakana aña uwarə aya aw, kà uwana azladza tadza à ahəŋ kà la mawur gəl aw la abà. Ama lagonay kà, adazala azladza baməraka leli gesina, kà mapəh gay la ləv ala. ³¹ La haday gə kà, afə mavakay tekula à ahəŋ, à uwana adəfah seriya à gudəŋ à vok à gəl la dziriga. La ahàl aña dza tekula uwana akəsàni, ngaha apəhanula masla la mawul à uda la mamətsay."

³² Uwana tatsənà, kà Pol apəh lakəl aña mawul à uda la mamətsay kà, azladza anik takəfəslal, azlaanik tagòd: "Iyay, lagwa kà, asa à anu aña mədətsəbal sləm vərđi anik aya zlə!" ³³ Kiya uwaga à uwana, Pol asà à uda la tataka aña atà la abà. ³⁴ Azlaanik tadà à atà à adi, tadiŋal gəl à vok. La tataka aña atà la abà kà Denəs tekula la tataka maham à ahəŋ sawaray, uwana la abà la gudəŋ la afik, mis anik uwana sləm aña Damarəs, ngaha la azladza anik aya.

18

Pol la Korintiya

¹ La lig aña uwaga la ahəŋ, Pol atsizlla ala la Atena ngaha ahàd à Korintiya. ² Zil Yahudiya anik la ahəŋ la abatà, sləm aña Akilas, tagagəm la Pol. Pol ahàd à mtəga aña kà manəŋ atà à gay. Masla kà, tayyà kà à makoray aña Pontiya à abà, ama asafay la abatà aw. Asà à waŋ kà la Italiya la ahàl à ahàl atà la mis aña Pərəskila, kà uwana sufəl Rom, uwana sləm aña Kələd, akudəkəh azla Yahudiya gesina la Rom. ³ Sləray aña atà kà tekula la Pol, (Mataf gəy lukut)

✱ 17:25 17.25 1 Sufəl 8.27; Yesayya 42.5

adzà à ahəŋ la mtəga aŋatà, ŋgaha tafahàhà sləray la slaka gə. ⁴ Kəla vud maduw ləv, Pol abayàhà vok gay la azla Yahudiya la gày madəv kuɖa la aku, kà atà tadiŋal gəl à vok, baməraka azla Gərək bay.

⁵ Ama mok uwana azla Silas atà la Timotawus tasà à waŋ la Makeduniya kà, Pol adfahà sləray anik aya aw, say azàŋ kà gay Zəzagəla la mapàhla à azla Yahudiya, kà Yesu kà masla uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl. ⁶ Ama uwana azla Yahudiya tafà gəl à gay aŋha aw, tatsəkəkal magodfahay à gəl Pol adəɖ à atà burburu aŋa gudəŋ aŋatà à gəl, agòɖ à atà: “Baŋa kadàzahawla kà, mawisiga kà adagay kà aŋkul, gay gulo la abà aw. Dagay lagonay lagwa gəgola vok gulo à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw adagay.” ⁷ Kiya uwaga adà aŋha la abatà, ahàd à mtəga aŋa dza anik uwana sləm aŋha Titiyus Yustus, uwana ahòy yewdi aŋa Zəzagəla, ŋgaha gày aŋha kà agà la makəla aŋa gày madəv kuɖa. ⁸ Kirəspus, məŋga aŋa gày madəv kuɖa, adiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok la huɖ gày aŋha gesina. Azla Korintiya uwana tatsənà gay uwaga, tadiŋal gəl à vok, ŋgaha tafahà à atà batem.

⁹ La vəd la abà vərđi anik masesiŋay asesiŋla Pol, Sufəl Zəzagəla agòɖal: “Guba akəs ka aw, dà à huma à gay la mapəh gay gulo, kadza à ahəŋ titi aw! ¹⁰ Kà uwana gi la ahəŋ la kak. Dza la ahəŋ aslala vok kà makəs ka, kà madfaha à ka mawisiga à vok aw, kà uwana azlauwana tadagahay azlaaŋulo kà, atà ŋuv la gudəŋ uwanay la abà aw.” ¹¹ Pol adzà à ahəŋ la Korintiya mavay la tenma, atapàhla gay Zəzagəla à azladza.

¹² Mok uwana Galiyon apək gumna aŋa kutso Akayya, azla Yahudiya tahamà gay à vok, takəs Pol, tadàlla à huma seriya, ¹³ Tagòɖ: “Dza uwanay kà apapat azladza kà atà makəɖəɖ à Zəzagəla anik à ahəŋ, la azlatetəvi anik anik, uwana adəb vok la mapəhay gami aw.”

¹⁴ Pol asəl mabadma, à mok uwana Galiyon agòɖ à azla Yahudiya: “Baŋa dza uwanay akəɖ dza, baŋaw adàh mawisiga anik zlazladaga naka gəbasin, gətsəb akul sləm. ¹⁵ Ama tsa kabayaw vok gay kà lakəl aŋa azlagay, lakəl aŋa azlasləm, ŋgaha lakəl aŋa wakità seriya aŋkul kà, say akul la gəl aŋkul kakədəvwaw uwaga ala, gi kà, gəɖàh seriya aŋa tsəhay gà uwaga aw.” ¹⁶ ŋgaha akudəkàh atà la huma seriya. ¹⁷ La abatà gesina aŋatà takəs Sostenus, məŋga aŋa gày madəv kuɖa, tazləb la huma seriya. Ama Galiyon afəl sləm aw.

Pol awul à Antiyews

¹⁸ Uwana Pol adadzin à ahəŋ la Korintiya aya kà, la lig la ahəŋ, asək azladedà à ahəŋ, ahàd à Kenkeriya atà la

Pərəskila la Akilas. La abatà afèts gəl à ahəŋ kà maslaf vok aŋha uwana asláf la huma Zəzagəla. La lig la ahəŋ ahàd à kəslah iyaw à afik, kà mad à kutso Səriya.* ¹⁹ Uwana tabəzà Efesus, Pol asakà Akilas à ahəŋ atà la Pərəskila, ŋgaha ahàd à gày madəv kufa à agu, kà matsən vok gay la azla Yahudiya. ²⁰ Atà tanavàl masafani la abatà, ama akès aw. ²¹ Asàk atà à ahəŋ la magodf à atà: “Baŋa asa à Zəzagəla kà, gədàwul à waŋ à slaka aŋkul aya”, ŋgaha adà aŋha à Efesus la kəslah iyaw.

²² Mok uwana adabəz à Zəsare kà, ahàd à Urusalima kà madfàh ayyi à azlaməna gay Zəzagəla la abatà. La lig la ahəŋ, adà à ahəŋ à Antiyews. ²³ Uwana adadzən à ahəŋ la abatà kà, awul aŋha aya, aguwà à uda la makoray aŋa Galatiya la abà, ŋgaha la Fərizi la madzərədfàh azlaməna madiŋal gəl à vok ala.

Apolos azaŋ gay Zəzagəla la Efesus ŋgaha la Korintiya

²⁴ La zamana uwatà kà, zil Yahudiya anik la ahəŋ, sləm aŋha Apolos tayyà à Alekəsandəra, abəzà à gudəŋ Efesus. Masla la haŋkəli aŋa mabadfma, asəl wakità Zəzagəla lela. ²⁵ Asəl tetəvi aŋa Sufəl Zəzagəla lela. La mabadfma delga apàhla gay aŋa Yesu à azladza la dziriga. Ama batem tsəhay gə aŋa Yuhana la uwana asəl pəra. ²⁶ Adzəkà mapàh gay la gày madəv kufa la aku la kokuufa guba. Mok uwana Pərəskila atà la Akilas tatsən mapəhay aŋha, tadàla masla à mtəga aŋatà, tapəhalla tetəvi aŋa Zəzagəla la dziriga. ²⁷ Kiya uwaga Apolos akès tetəvi kà mad à kutso Akayya. Azladedə məna madiŋal gəl à vok tadzərədfàŋ ala, tatsetsəral wakità à ahəl, kà mav à azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso uwatà, kà atà makəsay la ahəl səla. Mok uwana adabəz à abatà kà, azlək azlaməna madiŋal gəl à vok la vok mahamay uwana Zəzagəla avàl. ²⁸ Apəh à azla Yahudiya la huma azladza gesina, tsəràh à uwana dza apəzl gay maslək aw, apəhatàla la wakità Zəzagəla la abà, kà Yesu la uwana dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl, Kristu.

19

Pol apəh gay Zəzagəla la Efesus

¹ Mok uwana Apolos la Korintiya, Pol aguwà la gudəŋ la afik, abəzà à Efesus. La abatà la uwana abəzà azlaməna madiŋal gəl à vok anik à vok. ² Anavà atà: “Kabəzaw Masasəfok Zəzagəla, à mok uwana kadiŋəwwal gəl à vok ay?” Tawulàlla, tagòd: “Tetuwa mədatsənəŋ tapəhay lakəl aŋa Masasəfok Zəzagəla aw.” ³ Kiya uwaga Pol anavà atà:

* 18:18 18.18 4Musa 6.18

“Tsəhay batem ma uwala tadfahàkullàn la?” Tawùlalla: “Tsəhay gà anja Yuhana”, tagòfal. ⁴ Pol agòf à atà: “Yuhana adahà batem à azlauwana tapàh gay la ləv ala, ngaha agòfàh à azla Isərayel kà, say tadin gəl à dza uwana à vok adànəfal à tsəh à wan, uwaga kà Yesu.” ⁵ Mok uwana tatsən uwaga tadfahàtàn batem la sləm anja Sufəl Yesu. ⁶ Pol abək à atà ahəl à gəl, gesina anjatà tabəzal Masasəfok Zəzagəla. Tadzəkà mabafma la azlagay məlok gà, ngaha tazà sayda uwana tabəzal la slaka Zəzagəla. ⁷ Gesina anjatà kà taslay kulo gəl anja səla.

⁸ Təla makər Pol adahàn kà matapatàla la gày madəv kudà anja azla Yahudiya la aku, apàhla azladza kokudà guba, kà atà tatsənà vok gay, awəf vok à uda kà mapəhatàla gay anja makoray Zəzagəla. ⁹ Ama azlaanik anjatà tadzadzà-nàhà gəl ala, takweskà, tapəh mawisiga lakəl anja tetəvi anja Sufəl Zəzagəla la huma maham à ahəj dza. Kà uwaga à uwana Pol ahəl azlaməna madijal gəl à vok, tahəd anjatà. Kəla mavakay atəpla azladza la gày nekol anja Tiranus la aku. ¹⁰ Anəfà mafàh uwaga tsərəh à mavay səla, tsərəh à uwana azladza la kutso Asəya, la azla Yahudiya, ngaha la maham à ahəj dza anik gesina tatsənà gay anja Sufəl Zəzagəla.

Gay anja azlakona anja Seva

¹¹ Zəzagəla adahàhà azlanadzipo tsəhay anik anik la ahəl anja Pol. ¹² Azlalukut uwana tadabani vok anja Pol la azlanalbət gesina kà tawaràhà azlaməna dıvats ala gesina. ¹³ La kaslà uwatà azla Yahudiya anik la ahəj uwana tauguzàhàh, tawùl à abanay, tawùl à abatày kà makudəkàh azlamasəfok mawisiga à azlaməna dıvats lakəl ala, tazəb kà sləm anja Sufəl Yesu kà makudəkàhla azlamasəfok mawisiga uwaga. Tagòfàh à azlamasəfok uwaga: “Məgòf à akul: Sàw à uda la sləm anja Yesu uwana Pol apahay!” ¹⁴ Uwaga azlabəza anja məj madzahaga anja mav tatak à Zəzagəla, uwana sləm anja Seva, tadfahà uwaga atà mədəf. ¹⁵ Ama masasəfok mawisiga agòf à atà: “Gəsəl Yesu, Pol babay gəsəl, ngaha ma akul ma, akul azla uwa tak uwa?” ¹⁶ Masla zagəla zagəla avəl à atà à adi, aduwà à atà gesina. Azlàbàh à atà à gay, adahàh à atà amik à vok, tavàlàh à uda, tahòy anjatà la godega deyday. ¹⁷ Azla Yahudiya la azlamaham à ahəj dza anik anik, uwana tadzà à ahəj la Efesus gesina, tatsənà uwaga. Ləv avəl à atà à gay tsərəh à uwana azladza tazàn mazləbay sləm anja Sufəl Zəzagəla à gəl kaykay aya. ¹⁸ Anıuvaw la tataka azlaməna madijal gəl à vok la abà tasàhà à wan, tapàh gay la ləv

ala lakəl aña uwana tadarfaħaŋ la huma azladza gesina. ¹⁹ Añuvaw la tataka aña azlauwana la abà tafàh məzla, tasàhla wakità añaatà à waŋ, tadàwal à akəl à tsəh la huma aña azladza gesina. Tatùgw sili aña wakità gə, uwana kà adàh gursu dəbow dzik zlo. ²⁰ Kiya uwaga à uwana gay aña Sufəl Zəzagəla aslèhà gəl à ahəŋ la ndzəfa la mapəhla ndzəfa aŋha ala.

²¹ Mok uwana uwaga adada à lig gesina, Pol akəs tetəvi uwana aguwà la Makeduniya, la Akayya kà masla aña mad à Urusalima. “Baña gədabəzay kà, gədàd à gudəŋ Rom babay”, agòf. ²² Asləl azlaməna mazlakay aŋha səla à Makeduniya, Timotawus atà la Erastus, ama masla kà adzàni à ahəŋ la Asəya dadəŋ.

Masàh gəl la Efesus

²³ La kaslà uwatà kà, gay mənğa atsizilla ala la Efesus lakəl aña tetəvi aña Sufəl Zəzagəla. ²⁴ Dza anik la ahəŋ la abatà, sləm aŋha Demetəriyus, uwana avàtsàh azlamaftsa à vok aña gəy uwana azladza tasləkàwəh, uwanay gəy aña mazlazlay Arəteməs misga, akəs atà à vok la azlaməna sləray aŋha gesina kà madawla. ²⁵ Azàlèh azlaməna sləray aŋha, la azladza uwana sləray añaatà tekula, ŋgaha agòf à atà: “Azlakona, kasəlaw kà, la sləray gami akəs à anu aw takay, ²⁶ kanəŋawwan, ŋgaha katsənaawwan uwana Pol uwanay adəhəŋ aw takay? Agòf à azladza kà: Azlamazlazlay uwana mədəhəŋ la ahəl kà, azlazəzagəla delga aw, agòf. Ŋgaha azladza takəs gay aŋha kà la abanay la Efesus pəra aw, ama la makoray aña Asəya la abà gesina bay. ²⁷ Baña kiya uwanay kà, azladza tadəpəh mawisiga lakəl aña sləray gami, ŋgaha tadəpəsew mən gəy mazlazlay Arəteməs baməraka Arəteməs bay, kà tadəhoy yewdi aŋha aya aw. Tekedik kà, masla la uwana azla Efesus tasləkaway la azladza gudəŋ à vok gesina!”

²⁸ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tapakà ləv kaykay, tadzəkà mawiyay, tagòf: “Arəteməs aña azla Efesus kà mənğa, Arəteməs aña Efesus kà mənğa!” ²⁹ Gay uwaga aslèhà gəl à gudəŋ à abà gesina, awisà gəl à azladza à vok, takəs azlaməna manəf Pol səla, Gayyus atà la Arəstarkus uwana tasà à waŋ la Makeduniya, tabayà atà, tadàla atà à vadavaday aña marazlay à afik. ³⁰ Pol bay kà asal aña mad à abà, ama azlaməna madiŋal gəl à vok tafəfal gay à ahəŋ. ³¹ Azlamənga aña kutso Asəya uwana azlaslagama aŋha tasləl gay à slaka aŋha, tadəval kudfa kà masla aña mad à vadavaday marazlay à afik aw. ³² La mok uwaga kà, maham à ahəŋ gesina hohodfa gəl à vok, kəla uwabeyuwi

awiyay deyday pəra, kà uwana aņuvaw la tataka aņatà la abà, tasəl gay uwana ahamà atà gay à vok aw. ³³ Zil Yahudiya anik la ahəj la abatà la tataka azladza la abà, sləm aņha Alekəsander, tadàlla à awtày à huma aņa maham à ahəj dza kà uwana azla Yahudiya tasəl masla, kà mapəhla godega aņa gay uwaga à azladza. ³⁴ Ama uwana tasəl kà masla babay zil Yahudiya kà, tazà mawiyay à zagəla la kuda tekula, tasàf la mawiyay la abà azlagay sa səla: “Arəteməs aņa azla Efesus kà mənğa, Arəteməs aņa azla Efesus kà mənğa!”

³⁵ “Dzàw à ahəj titi!”, mən səkəreter aņa gudəj uwaga agòd à atà kà kufa kufa: “Haday, akul azla Efesus kà uwabeyuwi asəl kà gudəj aņa Efesus kà masla manəjla mən gày aņa Arteməs, nğaha la maftsa vok tsikasłaga aņha, uwana asà à ahəj la zagəla, kəla dza uwala beyli asəl uwaga. ³⁶ Dza la ahəj ats gadzewi lakəl aņha aw. Gay gà la uwaga say kadzaw à ahəj titi, nğaha kadahaw hanjəli lakəl aņa uwana kadahawwan bay. ³⁷ Haday, sələw kà, azladza uwana kasəwla atà à abanay kà, tadà à gəl la mən gày mazlazlay gami la aku aw, uwala tapəh mawisiga lakəl aņa mazlazlay gami bay aw. ³⁸ Baņa gay la Demetərius lakəl, la azlaməna sləray aņha, kà mapuw gudzi à dza à gəl kà, kaslə la ahəj à uwana dza ada à seriya la mok uwatà à huma aņa azlamənğa, la abatà la uwana tadəvah atà ala. ³⁹ Baņa akul la azlagay anik aya babay kà, say kadawla à huma à azlaməna sawaray, kà makədəvəj ala la abatà. ⁴⁰ Ama kà aņa uwanay lakana kà, akəs anu vok aw, kà uwana tagod à anu kà, akul la uwana mədatsizl gay ala, tagod à anu, kà uwana akəs anu vok kà maham gay à vok kiya uwanay aw!” ⁴¹ Nğaha mok uwana adakəf gəl à gay uwaga kà: “Dəw aņkul!”, agòd à atà.

20

Pol ahəd à Makeduniya nğaha à Akayya

¹ Mok uwana gay atasləla kà, Pol ahamà gay à azlaməna madijal gəl à vok à vok. Adzərəďàhàla la azlagay, agòd à atà: “Gi kà, gəda à Makeduniya.” ² Aguwà à uda la kutso uwatà la abà la madzərəďàh azlaməna madijal gəl à vok ala, la mazàh à atà gay Zəzagəla, nğaha ahəd à Akayya. ³ Adzà à ahəj la abatà təla makər, adahà vok à ahəj kà mad à Səriya la kəslah iyaw, ama atsənəj kà azla Yahudiya tatsən vok gay kà makəďay, gay gà la uwaga awul à Makeduniya. ⁴ Sopatər, kona aņa Pirus, zil Bere alakəj, nğaha bay Arəstarkus atà la Sekundus, uwana azla Tesaloniki, Gayyus zil Derbe, Tisik atà la Tərofim nğaha bay Timotawus, uwana

atà azla Asəya, tahàd atà nna gesina. ⁵ Tatsà vok à huma kà anu, tahàd à Tərowas, takudà anu la abatà. ⁶ Anu la gəl gami mægəd à Filipiya, uwana madəvaday aŋa pain uwana tatak maməsləla la tsəh aw adada à lig kà, la mahənay zlo kà məbəzà atà à vok la Tərowas la kəslah iyaw. Məđahà kasukwa tekula la abatà.

Pol anəŋ azlaməna Tərowas à gay

⁷ La mokokhu gà, vuđ səbdu kà, maham gay à vok kà mazuw tatak may tsikaslaga. La abatà Pol apəh gay à azladza. Apəh gay tsərəh à tataka vəđ, kà uwana la bebəŋ gà kà, asal mad aŋha. ⁸ La gəy uwatà la aku lakəl aŋa gəy uwatà la afik, məhəm à agu kà, azlafənəs aŋuvaw dzadzàhà la ahəŋ. ⁹ Bəzi kohana uwana sləm aŋha Antikus adzà madzay la gay fenetər. Pol adà à huma à gay la mapəh gay Zəzagəla tsərəh à uwana Antikus ayi vok, adzehəl. Tsəŋurəsl, atəđ à ahəŋ, dagay la kəl gəy mamakər la afik, tazəb à afik kà adamətsay. ¹⁰ Ama Pol asà à ahəŋ, ahùbal à gəl, akəs à vok, agòđ: “Katawaw aw, mamətsayga aw!” ¹¹ Ngaha Pol awùl à gəy uwatà à afik, azəb Pain atsəkəŋ ala, ŋgaha tazùw gesina aŋatà la slaka gà. Apəh à atà gay uwaga tsərəh à gay bebəŋ, la lig la ahəŋ adà aŋha. ¹² Tadàla bəzi kohana uwaga à mtəga la sifa, tarəb məŋga kà uwaga, tadzərəđàhà ala.

Pol atsizlla ala la gudəŋ Tərowas, ahàd à Milet

¹³ Anu kà, mətsà vok à huma, kà Pol aŋa maday à kəslah iyaw à afik uwana adàla anu à Asos. La abatà la uwana mədzùgw mazəb Pol à tsəh à kəslah iyaw à afik, kà uwana masla kà anəfà tetəvi à asik. ¹⁴ Mok uwana adabəz anu vok la Asos kà, məzəb à tsəh à kəslah iyaw à afik, məhəd à Mitilen. ¹⁵ Mətsizlla ala la abatà aya, məhəd à huma aŋa Tsiyo. La bebəŋ aŋha aya kà, məbəzà à Samos, ŋgaha la bebəŋ aŋha aya kà maufad kà, məbəzà à Milet. ¹⁶ Asà à Pol kà matsəđ à Efesus lakəl ala, kà uwana asəl matsizl à ahəŋ kà maz kaslā ala la kutso Asəya aw, kà uwana av vok kà mabəz à Urusalima gurayŋa madəvaday Pentakosta, adàh vok kəla.

Pol apəh gay à azlamasiga la Efesus

¹⁷ Mok uwana Pol adabəz à Milet kà, asləl gay à slaka azlamasiga aŋa maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la Efesus: “Sàw à waŋ à abanay!”, agòđ à atà. ¹⁸ Mok uwana tadùw à awtày à slaka aŋha kà: “Kasəlaw kakay à madz à ahəŋ gulo uwana gədzà à ahəŋ la makoray aŋa Asəya la abà”, agòđ à atà. ¹⁹ “Gəđahà sləray aŋa Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, ŋgaha la iyaw tugwi la adi, la ŋgərpa, la

tataka ankul la abà kà matsən vok gay la azla Yahudiya. ²⁰ Sëlàw babay kà, gəhadəhəkulla tatak uwana à vok akəsà akul à vok aw. Gəpəh à akul uwaga gesina, ɲgaha gətəpakulla la dazuwaya, ɲgaha baməraka la azlahud gày ankul. ²¹ Gəzàlla azla Yahudiya ɲgaha la azlauwana azla Yahudiya aw kà mapəh gay la ləv ala, kà atà magola vok à slaka Zəzagəla, ɲgaha atà aɲa madiɲ gəl à Sufəl Yesu à vok. ²² Ama lagonay kà, gəday à Urusalima, kà uwana Masasəfok Zəzagəla afà à gi leri à gəl kà maday, lagwa kà, gəsəl tatak uwana adəbəz à gi la abata aw. ²³ Kəla kà, kəla huf gudəɲ uwana gəguwà à uda la abà kà, Masasəfok Zəzagəla agod à gi, kà tadəduw gi à daɲay, gədasa ɲgərpa. ²⁴ Ama kà gi kà gədəmətsay, gədədzə à ahəɲ la sifa kà, bə tatak tekula, baɲa gədəkəf gəl à madahay gulo, la slëray uwana Sufəl Zəzagəla afà à gi à gəl kà diga, uwaga kà mapəhla ala gay marabəɲ lakəl aɲa vok mahamay aɲa Zəzagəla.”

²⁵ “Gəuguzəhəh la tataka ankul la abà gesina, gəzà gay aɲa makoray Zəzagəla. Lagwa kà, gəsəl kà kadənəɲaw gi aya aw. ²⁶ Kà uwaga à uwana gəpəh à akul la paraka lakana: Baɲa tekula ankul azalla kà: Gay gulo aw. ²⁷ Kà uwana gəzàla masal aɲa Zəzagəla gesina, gəhadəhəkulla tatak à vok aw. ²⁸ Nəɲəwla gəl ankul, nəɲəwla maham à ahəɲ mənə gay Zəzagəla, uwana Zəzagəla asək w atà la mamətsay aɲa Kona aɲha. ²⁹ Kà uwana baɲa gədàda aɲulo kà, azladza tadəsahəh à waɲ bokuba azlakəda fəta à tataka ankul à abà, tadəsaka azlatuwaɲ aw. ³⁰ Baməraka la tataka ankul la abà bay kà, tadəpahla vok ala kà madəh fida kà azlaməna madiɲal gəl à vok aɲa manəf atà bay. ³¹ Kiya uwaga kà, nəɲəwla gəl ankul, awulla à akul à gəl gədəpaha à akul mavay makə, mavakay la mahanay gesina, la iyaw tugwi la adi.”

³² “Lagonay kà, gədəbək akul à ahəl aɲa Zəzagəla, ɲgaha à ahəl aɲa vok mahamay aɲha. Aslala vok kà aɲa maziɲəɲ akul, aslala vok kà aɲa mapis à akul gay à vok la ləmənə uwana adəhəkuləɲ gesina. ³³ Gənavə sili la lukut la slaka dza aw. ³⁴ Akul la gəl ankul babay kà kasəlaw, kà gəfəhəhə slëray la ahəl gulo, kà gi aɲa madəhla tatak uwana gənəkudə aɲha la azladza uwana anina. ³⁵ La azlatatak gesina la abà, gəpəhakulla kà say kazlakaw azlaməna kudə la tsəhay slëray uwanay gesina. Tawulla anu gəl babay à gay aɲa Sufəl Yesu uwana agod la gəl aɲha:

'Marabay agay la dza uwana avəy, marabay uwanay aduwa marabay aɲa dza uwana akəsəy pəra',
Yesu agod.”

³⁶ Mok uwana Pol adadəv gay aŋha à gay kà, akədf à ahəŋ, adəv kufa atà nna la slaka gà gesina. ³⁷ Gesina aŋatà tatàw, la makas masla à vok ŋgaha: “Hàd, zla!”, tagòfal la mabak ahàl à kufa. ³⁸ Tapakàh ləv mənŋa, kà uwana ‘Kadànəŋaw gi aya aw’, agòdf à atà. Ŋgaha talakàŋ à kəslah.

21

Pol aday à Urusalima

¹ La abatà ‘Maday’, məgòdf à atà, məhàd la kəslah iyaw à afik, məbəz à Kos. La bebəŋ gà, məbəz à Rodəs. Dagay la abatà məhàd à Patara. ² La abatà la uwana məbəzà à kəslah iyaw, kà mad à Fenesəya. Mədə à afik, məhàd, ³ Katskats mənəŋà gudəŋ Sipəre, uwana la tataka dərəv la abà, məfàl à ahàl gudzay, kà mad à Səriya. Məsà à vədfah la Tir kà matsək kazlaŋa aŋa kəslah iyaw à ahəŋ. ⁴ Məbəz azlaməna madinjal gəl à vok la abatà, ŋgaha mədza à ahəŋ kasukwa tekula anina. Masasədfok Zəzagəla apəhatàla tatak uwana adàbəz Pol, kiya uwaga kà: ‘Kadà à Urusalima aw’, tagòfal. ⁵ Ama uwana kasukwa uwatà adada à lig kà, mətsizlla ala, məhàd la azlamis aŋatà la azlabəza aŋatà gesina, talakà anu à uda la huđ gudəŋ la abà. Məkədédfàh à ahəŋ la gay dərəv mənŋa, madəv kufa. ⁶ Mok uwana: ‘Mədza à ahəŋ wurwur’, mədagòdf à vok kà, məhàd à kəslah iyaw à afik, atà babay tawùl à mtəga aŋatà.

⁷ Kiya uwaga mədəvə mauguzahay gami à gay la iyaw lakəl la mad à Tir, tsəràh à Potolemawus. La abatà babay, azladedə takəs anu, məvakà à abatà à slaka aŋatà. ⁸ La bebəŋ gà məhəl vok, məhàd à Zəsare. La abatà məhàd à mtəga aŋa Filip masla mapəh gay Zəzagəla, məhən à mtəga aŋha. Masla kà tekula la tataka azladza mədfəf uwana la abà, tatsatsàmàni atà la Urusalima. ⁹ Azladəgam aŋha la ahəŋ, uwana tadàh à zil dadəŋ aw, tapàhàh gay uwana Zəzagəla apəh à atà à ahàl kà mapàh à azladza. ¹⁰ Uwana mədahəni à abatà kà, masla mapəhal gay à ahàl aŋa Zəzagəla kà mapàh à azladza, uwana sləm aŋha Agabus, asà à waŋ la Yahudiya. ¹¹ Asà à waŋ à slaka gami, azəb parapara aŋa Pol, awədfə asik à ahəŋ la azlaahàl aŋha, agòdf: “Aganay uwana Masasədfok Zəzagəla agòdf: ‘Azla Yahudiya la Urusalima tadəwad dza aŋa parapara uwanay kiya uwanay, tadəfa masla à ahàl aŋa azladza uwana azla Yahudiya aw.’ ” ¹² Mok uwana mədatsən gay uwaga, anu la azladza uwana la Zəsare kà: “Kamkam, kahad à Urusalima aw!”, məgòdf à Pol. ¹³ Ama awùlla à uda: “Kà mana katawaw ma? Asa à akul kà mav à gi guba takay? Ama gi kà, gədàvə vok gulo kà mawad gi la Urusalima pəra

aw, ama kà mamøtsay kà Sufël Yesu Kristu bay.” ¹⁴ Uwana mësàlala vok kà madøfal gay à ahøj aw kà, mødza à ahøj titi: “Bokuba uwana asa à Zëzagëla përa zlà”, mөгòfal.

¹⁵ Uwana mødadza à ahøj la abatà kà, møfahà vok kà mad à Urusalima. ¹⁶ Azlamëna madiñal gël à vok anik la Zësare talakà anu. Tadàla anu à mtëga aña Manason, uwana asà à wañ la Sipëre, masla madiñal gël à vok dagay uwarà, kà mahën anu à ahøj.

Pol ahad manøj Yakuba à gay

¹⁷ Mok uwana mødabëzay à Urusalima kà, azlamadiñal gël à vok la abatà, takës anu la ahàl sëla. ¹⁸ La bebøj gà, mähàd, la azla Pol, à mtëga aña Yakuba, à slaka uwana azlamasiga aña maham à ahøj mëna gay Zëzagëla gesina tahamàh gay à vok. ¹⁹ Pol adfahà à atà ‘Ayyi’, ñgaha apèh à atà slëray, uwana Zëzagëla adfahà la ahàl aña la tataka aña azladza uwana azla Yahudiya aw. ²⁰ Mok uwana tatsën uwaga la slaka aña kà, tazlëbà Zëzagëla, tagòd à Pol: “Deda à kanøjà uwana apakà vok la abanay la slaka azla Yahudiya tsi. Azla Yahudiya dëbow dëbew tapakà azlamadiñal gël à vok. Ama gesina kà tanøfa gay aña wakità seriya aya. ²¹ Tatsënàñ kà, katàpla azla Yahudiya uwana tadza à ahøj la tataka aña azla tsøhay dza anik la abà, kà atà aña magola vok à uda la wakità seriya aña Musa la abà, ñgaha kagòd à atà kà, tasàkal makadav azlabëza añaatà à uda, ñgaha tasàk à madz à ahøj aña azla Yahudiya la tsøh ala babay. ²² Mana mødehøj ma? Kà uwana ndzer tasølay kà, kadasa à wañ. ²³ Lagwa dähà kà uwana møpøhaha à ka: Azladza ufad la ahøj la abanay, à uwana asà à atà masød vok. ²⁴ Nøfà atà, ñgaha kadàsødaw vok akul nna, bokuba uwana wakità seriya apøhay, pël sili aña maføts gël à ahøj añaatà. Baña kadàfah uwaga gesina kà, azladza tadàsølay kà uwana tapèh à ka à vok, kà fida, ñgaha atà kà masølay kà kanøfa mapøhay aña Musa lela! ²⁵ Ama kà aña azlauwana azla Yahudiya aw kà, masla tapakà azlamëna madiñal gël à vok kà mètsetsër à atà wakità kà mapøh à atà uwana mækës: Tëga kà, mөгòd à atà kaslawwalla vok mapad sløb matulay, sløb mazlazlay, mas añaiz la mapad sløb aña tatak masewfla gà, kadahaw mabila aw, uwaga gesina kà delga aw, mètsetsër à atà.” ²⁶ Kiya uwaga la bebøj gà, Pol ahàd la azladza ufad uwaga, tasød vok, kà magay sètaka, ñgaha tahàd à møj gày Zëzagëla à agu. La abatà agòd: ‘Baña mahønay mødf adaslay kà, madøv slëray aña magay sètaka aña këla uwabeyuwi añaatà.’ (Bokuba magøfay kà sartà aña makad tatak kà añaatà adaslay)

Takəs Pol la mənğay Zəzagəla la aku

²⁷ Mok uwana mavakay mədəf uwaga azladəv à gay kà, azla Yahudiya uwana la makoray Asəya tanəñà Pol la mənğay Zəzagəla la aku kà, ngaha tavədzhà maham à ahən dza ala, ngaha takəs Pol, ²⁸ la mawiyay: “Azlatsəhay gami Isərayel zlakàw anu! Aganay dza à uwanay auguzàhəhay la slaka gesina, atüğw delga aw à azladza gesina lakəl anja azla Isərayel lakəl anja wakità seriya anja Musa, ngaha lakəl anja mənğay Zəzagəla babay! Bə gotənanj babay asəlla azlakirdi à gày Zəzagəla gami à agu, tadhəla àläh à slaka tsidəñə gami à vok.” ²⁹ (Uwana tapəh kiya uwaga kà, kà uwana tanəñəñ Tərofim zil Efesus atà la Pol tauguzàh la huf gudəñ la abà, tadzüğw kà tahəd à mənğay Zəzagəla à agu, gəl agod à atà) ³⁰ Gay uwaga atsən à huf gudəñ à abà gesina, azladza gesina tahamà gay à vok. Takəs Pol, tabayən à lag la gày Zəzagəla la aku, ngaha tatsəkàh azlagamagay à ama gesina. ³¹ Maham à ahən dza asà à atà makəd Pol, ama gay uwaga atsən à mənğa anja azlaslodzi anja azla Rom, tagədəl kà azladza Urusalima gesina gəl adawis à atà à vok. ³² Katskats mənğa anja azlaslodzi ahəl azlaslodzi la azlamənğa anətà, tahəd à maham à ahən dza à abà la mahoyay. Uwana azladza tanəñəñ azlaslodzi tasà à wəñ kà, tasək à mazlañ Pol. ³³ Kiya uwaga mənğa anja azlaslodzi azà vok à slaka Pol, akəs: “Wəfəwwəñ kà la mazakazak səla!”, agod. Ngaha anavà atà: “Uwanay ma, mana adəhəñ ma?”, agod à atà. ³⁴ Azladza la maham à ahən dza la abà tapəh azlagay anik anik deydayga. Takəfla gəl à gay uwaga à vok, ngaha asəl uwana adəhəñ kà gay uwauwaga uwaga aw, ngaha agod kà: “Dəwla Pol à mtəga azlaslodzi!”, agod. ³⁵ Mok uwana tabəzà maslək à ahəl gamagay, azlaslodzi tazəb mazəbay kà mav dzəhla anja maham à ahən dza, ³⁶ kà uwana azladza tanəfà la tsəh dukwdadukw la mawiyay: “Məkəd, məkəd, məkəd!”

Pol awulla dzirga anha à uda kà mazlayla

³⁷ Mok uwana tazlədàla Pol à gày anja azlaslodzi uwatà à agu kà, Pol agod à mənğa anja slodzi: “Gəbəzal tetəvi kà mabadma ay?” Mənğa anja azlaslodzi agod: “Tsa kasəl gay Gərək aw nna? ³⁸ Tsa kak kà zil Misəra, uwana azləl guvəl la azladza la kaslə uwanay adada à lig aw takay, uwana adàla azladza dəbow ufad à kəsaf à abà kà magay azlaməna nabəra aw ay?” ³⁹ Pol agod: “Gi zil Yahudiya, tayyà gi à Tarsus uwana la Səlisəya, gi bəzi huf gudəñ mənğa gə. Kamkam, gəgod à ka, və à gi tetəvi kà gi anja mabadma à maham à ahən dza uwanay!” ⁴⁰ Mənğa anja azlaslodzi avəl

tetəvi. Kiya uwaga Pol atsizlla à maslək ahəl gamagày à afik, akokòt à atà ahəl à adi kà madz à ahəŋ titi, uwana tadzà à ahəŋ titi kà, Pol apəh à atà gay, la gay Yahudiya:

22

¹ “Azladedà la azlababa, lagwa kà, tsəbàw sləm à gay mazlayla gi gulo uwana gəpəh à akul lagwa!” ² Mok uwana tatsənəŋ, kà apəh à atà kà la gay aŋatà kà, dziriya tadzà à ahəŋ titi ŋgaha Pol agòd à atà:

³ “Gi zil Yahudiya, tayyà gi à Tarsus la Səlisəya, ama gəzigən kà la abanay la Urusalima, ŋgaha bay kà, masla matapgəla tatak kà, Gamaliyel, masla la uwana apəhgəla masəl mapəhay aŋa azlababa gami madzidziga. Gəfahà sləray aŋa Zəzagəla kà mənŋa bokuba aŋkul uwanay kadahəwwəŋ lakana. ⁴ Kasəlaw kà gətərəbàhà azlaməna madiŋ gəl à Yesu à vok tsərəh à makad atà. Gəkàsàh azlazil la azlamis, gəwəts atà à daŋay. ⁵ Kiya uwaga madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga tanərəz kà delga à uwana gədfəhəŋ, tavà à gi wakità kà azladedà gami azla Yahudiya uwana la Damas, gəhəd à abatà kà makas atà, ŋgaha kà madla atà à Urusalima à huma seriya.”

*Pol apəh gay aŋa mapəh gay la ləv ala aŋha
(Sləray 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ “Mok uwana gi la tetəvi la ama, kà mad à Damas, uwana azlāgay tataka afats kà, katskats magol udfaka mənŋa asà à ahəŋ la zagəla, aùd la makəla gulo. ⁷ Gətəf à vəfah, ŋgaha gətsənà mabadma agòd à gi: ‘Sawul, Sawul, kà mana katərəb gi ma?’ ⁸ Gənàv: ‘Kak uwa, Sufəl?’ Agòd à gi: ‘Gi Yesu, zil Nazaret uwana katərəbəŋ.’ ⁹ Azladza uwana la slaka gulo tanəŋà udfaka, ama tatsənà kuda uwana abadgəmà aw. ¹⁰ Kiya uwaga gənàv: ‘Sufəl, mana gədfəhəŋ ma?’ La abatà Sufəl Yesu agòd à gi: ‘Sà à afik, hād à gudəŋ Damas à abà, la abatà la uwana tadəpəhakala tatak gesina uwana asà à Sufəl Zəzagəla kadefəhəŋ.’ ¹¹ Uwana gədapaka guləf kà magol udfaka uwana aŋərəzl gi à adi, azladza uwana məday anina takəs gi à ahəl, ŋgaha tadàla gi à Damas.”

¹² “Dza anik la ahəŋ la abatà, uwana sləm aŋha Ananias, masla kà asəl Zəzagəla, akəs wakità seriya gami lela, sləm aŋha la ahəŋ la tataka azla Yahudiya aŋa Damas la abà. ¹³ Asà à wan à slaka gulo, atsizl gi gəl, agòd à gi: ‘Sawul, deda gulo, nən əla aya à dagay!’ La kaslà uwatà gənəŋ əla, ŋgaha gənəŋə masla. ¹⁴ Agòd à gi: ‘Zəzagəla aŋa azlababa madzidziga akəsàni ka, kà mapəhla mawoyəŋ aŋha əla la kak, kà manəŋ dziriga aŋa Kona aŋha, ŋgaha kak aŋa

matsən gay aṅha la dziriga. ¹⁵ Kà uwana say kagay masla sayda aṅha la huma aṅa azladza gesina lakəl aṅa uwana kanəṅəṅ ṅgaha katsəṅəṅ. ¹⁶ Lagonay ma, mana kakufay aya ma? Kəs batem!', agòd à gi, 'Kà Zəzagəla aṅa mazlak ka, kà aṅa mapal ka la tsakana aṅak la abà gesina, la mazal sləm aṅha!'."

Sufəl Zəzagəla asləl Pol à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw

¹⁷ "Gəwùl à waṅ à Urusalima. La mok uwana gədəv kudfa la mən gày Zəzagəla la aku kà, masesinjay asesinḡa gi. ¹⁸ Gətsənà Sufəl Yesu agòd à gi: 'Hadzak gòd, sà à uda la gudəṅ uwanay la abà, kà uwana azlaməna gudəṅ uwanay kà tadəkəs gay uwana kadəpəh à atà lakəl gulo aw.' ¹⁹ Gəwulàlla, gəgòd: 'Hadfay, Sufəl, tasəl la paraka kà gəḏàh à azlagày madəv kudfa à agu, gəkàsàh atà, gəwàtsàh atà à danay, ṅgaha gəzlàbàh azlauwana tadinḡ gəl à gay aṅak à vok ndzer. ²⁰ ṅgaha aya, mok uwana takəs Etiyen, masla sayda aṅak kà, gi bay kà gi la abatà. Gəkəs makədfay, gənəṅla lukut aṅa azlaməna makədfay.' ²¹ Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòd à gi: 'Həd, kà uwana gəsləl ka kərkər à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw!'."

Pol la huma mənḡa aṅa azlaslodzi

²² Maham à ahəṅ dza atsəb sləm à Pol tsəràh à uwana apəh gay uwaga, ama la lig la ahəṅ kà tadzəkà mawiyay: "Zàwwàṅ ala à dza uwaga, kəḏfaw, azlayla adza à ahəṅ la sifa aw." ²³ Tawiyà la makwahàh lukut la vok ala, la matak kutso à zagəla. ²⁴ Kiya uwaga mənḡa aṅa azlaslodzi avà tetəvi kà madla Pol à gày uwatà à agu, kà maslahəṅ ala, ṅgaha kà masla mapəh dziriga lakəl aṅa mana uwana azla Yahudiya tawiyay mi à mənḡa. ²⁵ Ama mok uwana tawadəṅ kà mazlabay kà, Pol agòd à mənḡa aṅa azlaslodzi uwana la abatà: "Dziri ma, tetəvi la ahəṅ kà mazlab zil Rom kokudfa matsən seriya aṅha takay?" ²⁶ Mok uwana adatsən uwaga kà, ahəd, apəh gay uwaga à mənḡa aṅatà suwaṅ: "Kakay kadəgòd aṅak ma? Zil uwanay kà zil Rom." ²⁷ Mənḡa aṅa azlaslodzi asà à waṅ à slaka Pol anavàl: "Pəh à gi, kak zil Rom ay?" "Iyay", Pol agòdàl. ²⁸ Kiya uwaga mənḡa aṅa azlaslodzi agòdàl: "Gi kà, gəpəl kà magol tebeləm aṅa sili kà gi aṅa mapak zil Rom." Pol awulàlla: "Gi kà dagay mayyi gi." ²⁹ La lig la ahəṅ azlauwana asà à atà mazlabay, kà masla aṅa mapəh dziriga kà, tawùl aṅatà à lig. Baməraka mənḡa aṅa azlaslodzi bay kà, guba akəs à uwana adatsenəṅ kà Pol kà zil Rom, à kà uwana awadəṅ la kadərtsi.

Pol la huma aña azlamasiğa

³⁰ Məŋga aña azlaslodzi asəl kà masəlay, kà mana azla Yahudiya tayàh makəð Pol mi. Gay gà la uwaga, la bebəŋ gà kà apəzlla Pol ala la kadərtsi la abà. Agòð kà azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiğa gesina tahamà gay à vok, agòð. Kiya uwaga asəlla Pol à waŋ, à huma aŋatà gesina.

23

¹ Pol atsək yewdi à azlamasiğa à gay agòð: “Azladedə, gənəfà gay aña Zəzagəla kà kokudə mawisiğa dagay uwarà tsəràh à lakana.” ² Məŋ madzahaga uwana sləm aŋha Ananiyas avà tetəvi à azladza uwana la makəla aña Pol lakəl, kà madəð à paŋaw à abà. ³ Kiya uwaga Pol agòðal: “Ndzer, Zəzagəla adəðəð ka, kak zlagam medəkuga. Kagòð kà: ‘Gəðàh seriya kà la tetəvi aña wakità seriya’, kagòð, ‘Tsa tekedik kanəfà aw’.” ⁴ Azlauwana la makəla aña Pol lakəl tagòðal: “Kagòðàh à məŋ madzahaga aña Zəzagəla ŋuwà?” ⁵ “Azladedə, gəsəl kà məŋ madzahaga aña mav tatak à Zəzagəla à masla aw. Haday kà wakità agòð kà, ‘Kapəh mawisiğa à məŋga aŋkul à gəl aw’, agòð.”

⁶ Uwana Pol asəl kà azla Sadukiya uwana: Mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw tagòð, la tataka azla Farisəya la abatà kà, apəh gay à azladza la kuda zləkkà: “Azladedə, gi kà, gi zil Farisəya, kona aña zil Farisəya, uwana tasəlla gi à abanay kà, kà uwana: ‘Mawul à uda la mamətsay la ahəŋ’, gəgòð, à uwana tasəlla gi à huma seriya.” ⁷ Uwana adapəh gay uwaga kà, azla Farisəya la azla Sadukiya tadzəkà mabay vok gay la tataka aŋatà, ŋgaha maham à ahəŋ atsək ala. ⁸ (Kà uwana azla Sadukiya tagòð la paraka kà: ‘Mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw, malika la ahəŋ aw, masasəðok la ahəŋ babay aw’, tagòð. Tekedik kà azla Farisəya kà, tadinjal gəl à uwaga à vok, kà aga la ahəŋ) ⁹ Uwana mawiyay uwaga adazalla vok à gəl kà, azlaanik la tataka azlaməŋga aña wakità seriya la abà, uwana la maham à ahəŋ aña azla Farisəya la abà tasà à afik, tavədzàhàtəla tagòð: “Kiya uwanay kà, məbəza mawisiğa amiyaka tekula la slaka zil uwanay aw, zlahaw malika, baŋaw masasəðok apəhalla ala uwaga la dziriga à məŋga.”

¹⁰ Magazlay atsizlla ala məŋga kaykay tsəràh à uwana guba akəs məŋga aña azlaslodzi kà masläh Pol à ahəl aw. Gay gà la uwaga avà tetəvi à azlaslodzi kà mad à tataka maham à ahəŋ dza à abà, kà atà aña madla Pol à mtəga aŋatà à agu. ¹¹ Kiya uwaga la huf aña vəð uwatà Zəzagəla

agòd à Pol: “Guba akəs ka aw, kaz sayda gulo la Urusalima la abanay, ŋgaha bay kà, kaz sayda gulo la Rom aya babay.”

Azla Yahudiya tatsatsəl vok gay kà makədf Pol

¹² La bebəŋ gà, azla Yahudiya anik anik tahamà gay à vok, tagòd kà: “Məzùw tatak may, məs iyaw aw say baŋa mədakədf Pol”, tagòd, la mazuw mawadəy. ¹³ Azlaməna madəh sawaray uwaga kà, taduwà dza dzik ufad. ¹⁴ Tahàd à slaka azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiga, tagòd à atà: “Anu kà, mədazuw mawadəy kà: ‘Məzùw tatak aw, say baŋa mədakədf Pol dən’, məgòd. ¹⁵ Akul lagwa, akul azlaməŋga, nəvəw à məŋga aŋa azlaslodzi, kà asəkulla Pol à wəŋ kà manərəz gay aŋha lela, gòdāwwal. Ŋgaha mədādfah vok à ahəŋ kà makədfay la tetəvi la ama, à baŋa atsa à wəŋ.”

¹⁶ Ama bəzi duguma aŋa Pol atsənà uwana tapəh, ahàd à mtəga aŋa azlaslodzi, apəh uwaga à Pol à vok à abà. ¹⁷ La abatà Pol azàla məŋ slodzi tekula, agòdfal: “Lakà kona uwanay à slaka məŋga aŋkul, kà uwana gay lakəl, kà mapəhal.” ¹⁸ Slodzi uwaga alakəŋ à slaka məŋga aŋatà, agòdfal: “Masla danəy Pol azəl gi, agòd à gi kà, gəlakà kona uwanay à slaka aŋak, kà uwana gay lakəl kà mapəh à ka.” ¹⁹ Məŋga aŋa azlaslodzi akəs kona uwaga la ahəl, tahàd à fəta à awtəy kokudə gəl aŋatà, kà manaval gay uwaga. “Gay mana asa à ka mapəh à gi ma?” ²⁰ Agòdfal: “Azla Yahudiya tatsən vok gay kà manav à ka Pol kà madalla lebəŋ à huma seriya, kà masəl dziriga aŋha. ²¹ Ama kadādiŋal gəl à vok aw, kà uwana azladza dzik ufad anik tadəgoba à fəta à abà kà makədf Pol, kà uwana tazùw mawadəy, kà tazuw tatak may aw, tas iyaw aw say baŋa takədf Pol dən, tagòd. Tadəh vok à ahəŋ, takuday kà say gay aŋak pəra adagay.” ²² Kiya uwaga məŋga aŋa azlaslodzi afəh akur à kona uwaga à lig, kà masla aŋa mapəhay à dza anik aw, “Dà aŋak!”, agòdfal.

Tasləl Pol à gumna Felikəs

²³ La lig la ahəŋ, məŋga aŋa azlaslodzi azəl azlat à səhga aŋha səla, agòd à atà: “Hàməw gay azlaslodzi guvəl à vok dadərmokw səla, mənə pəlis dzik mədfəf, dza dadərmokw səla la atsəkəf la ahəl aŋatà. Dahəw vok kà mad à Zəsare la sa ladəga aŋa mokokhu. ²⁴ Dahəw azlapəlis à ahəŋ babay, kà madla Pol la sətaka à huma gumna Felikəs!” ²⁵ Ŋgaha atsetsər à atà wakità à ahəl.

²⁶ “Gi Kəlod Lisəyas, à kak Felikəs, la dzəba aŋha səla aw aŋak, ‘Ayyi’, gəgòd à ka! ²⁷ Hadəy, zil uwanay kà, asà à azla Yahudiya kà makədfay, ama uwana gətsənəŋ kà zil Rom kà,

gəhàd la azlaslodzi kà matafəñ, masla gə la uwaga masləl à akul à awtày. ²⁸ Gəyàh masəl godega aña gay uwana tapù-walla gudzi à gəl, gay gə la uwaga gədàlla à slaka azlaməna sawaray añaatà. ²⁹ Gənəñàñ kà, gay la ahəñ aslà kà maduw à dañay bañaw aña makəday aw, tapùwal gudzi à gəl kà lakəl aña mapəhay añaatà pəra. ³⁰ Nğaha aya kà, gətsənàñ kà azla Yahudiya tazùw mawafay kà makəday, gay gə la uwaga à uwana, gəsləl à slaka añaak katskats. Gəgòd à azlaməna mapuwal gudzi à gəl kà, say tapuwal gudzi à gəl kà la slaka añaak pəra.”

³¹ Kiya uwaga azlaslodzi tazəb Pol, tadàlla la vəf uwatà bokuba uwana mənğa aña azlaslodzi apəh, tadàlla à Antipatərəs. ³² La bebəñ gə, azlaslodzi uwana la asik tawùl à mtəga, ama azlauwana la pəlis kà, tadàla Pol. ³³ Tadàlla à Zəsare, tavà wakità uwatà à gumna, tasakà Pol la ahəl aña. ³⁴ Gumna adzəñ wakità uwatà, anavà Pol: “Kutso ma uwala kadzà à ahəñ la abà la?” Uwana adasəlay kà zil Səlisəya kà, ³⁵ agòdal: “Mədàtsən gay añaak la vuđ uwana azlaməna mapuw à ka gudzi à gəl tadasa à wañ.” Nğaha agòd à azlaslodzi kà tanəñla Pol la gày uwana la aku, Herod aña kà mahamàh gay à vok la aku.

24

Azla Yahudiya tapuwa gudzi à Pol à gəl la huma aña Felikəs

¹ Uwana mahənay zlo adada à lig kà, Ananiyas, madzahaga aña azla Yahudiya abəzà Zəsare, la azlamasiga anik anik, nğaha la Tertulus uwana asəl manəfay aña azla Rom gesina, kà mazlak atà. Mok uwana tabəzà huma gumna Felikəs kà, tapuwà gudzi à Pol à gəl. ² Mok uwana tazəlal kà, Tertulus adzəkà mapuw gudzi kiya uwanay:

“Kumani, kumani, Felikəs mənğa, kà kak la uwana anu la lapiya la abà, kutso gami dzəba aña səla aw kà, kà matsihila añaak. ³ Uwaga gesina kà, la slaka añaak la uwana məbəzal, kikay añaak mənğa. ⁴ Ama asa à gi gəzaka kaslà ala aw. Gay gə la uwaga, kamkam, tsəb anu sləm à uwana mədàpəhay lagwa. ⁵ Mənəñàñ dza uwanay, kà masla matsən sləm aw gə, kà uwana masla la uwana atəz magazlay ala la tataka azla Yahudiya aña gudəñ à vok gesina, nğaha kà masla la uwana mənğa aña maham à ahəñ aña azla Nazaret aya. ⁶ Nğaha aya kà, adfahà àläh à mən gày Zəzagəla gami à vok babay, kà uwaga à uwana məkəs. ((Asà à anu kà madəhalla seriya à gəl ma aña mi. ⁷ Ama Lisəyas, mənğa aña azlaslodzi azəb à uda la tataka gami la abà la ndzəda. ⁸ Gay gə la uwaga Lisəyas

avà à anu tetëvi à azlamëna mapuwal gudzi à gël, kà mas à wañ à huma anjak.)) Lagwa kà, banja kanaval gay ala kà, kasël tatak uwana mapuwalla gudzi à gël kà dziriga.”⁹ Azla Yahudiya gesina tagëdàñ à afik kà uwana Tertulus apèh kà ndzer.

Pol awulla dziriga anha à uda la huma Felikës

¹⁰ Kiya uwaga takëm, gumna agòd à Pol kà mabafma, ngaha Pol agòd: “Gësël kà kak masla seriya anja tsøhay uwanay dagay mavay døj. Gay gà la uwaga gëslalà vok anja matsizl à huma anjak kà mapèh uwana azlayla gi. ¹¹ Kà uwana aduw mahëny kulo gël anha sëla à mad à Urusalima gulo, kà maslëkaway Zëzagëla gulo, aw, bamëraka kak la gël anjak kaslala vok anja masël godega anja uwaga. ¹² Tetuw tabëz gi gël mëgazlay la dza la mëñ gày Zëzagëla la aku, bamëraka la uwabeyuwi aw, bamëraka la maftsa à gël à maham à ahøj dza à afik la gày madëv kufda la aku aw, bamëraka la azlaslaka anik anik la huf gudøj la abà bay aw. ¹³ Ngaha dza la ahøj la tataka anjatà la abà, agòd gay mapuw gudzi anjatà à gël uwanay à afik aw. ¹⁴ Ama aganay uwana gësàk ala à uda: Gi la ahøj la maslëkaway Zëzagëla anja azlababa gami, la manëf tetëvi mawga ‘Uwana fida’, kagodaw. Ama tekedik gëdiñ gël à uwana à vok la wakità seriya la abà gesina, la anja azlamëna mapèh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza. ¹⁵ Kà uwaga, gi gëgëdàñ à afik kà Zëzagëla adàwulla azladza dziriga à uda ala la azlamawisiga la mamëtsay, bokuba uwana tagëdà à uwaga à afik. ¹⁶ Gay gà la uwaga gëdawad vok à uda kà madz à ahøj la lëv tekula la huma Zëzagëla ngaha la huma azladza bay.”

¹⁷ “La lig anja mauguzahay gulo mavay døj la uda, anja mawul à Urusalima kà, gëwulla sili mazlakay à azlatsøhay gulo à wañ, ngaha kà mav tatak à Zëzagëla bay. ¹⁸ Mok uwana gëdadàh uwaga kà, tabëz gi gël la mëñ gày Zëzagëla la aku, tabëz gi vok, kà mok uwana gëdadëv masëd vok gulo à uda. Maham à ahøj dza la ahøj la slaka gulo bamëraka magazlay aw. ¹⁹ Ama azla Yahudiya anja kutso Asøya përa la abatà, naka atà la uwana tatsà à wañ à huma anjak kà mapuw gi gudzi à gël, agay tanøj mawisiga gulo. ²⁰ Banaw akul azladza uwanay bay, pèhàw mawisiga gulo, uwana gëdàhàñ à uwana tadàla gi à huma azlamasiga zlà. ²¹ Gay tekula përa gëpèh la kuda zlëkkà, à mok uwana gi la huma anjatà. Kà uwana gëdiñal gël à vok kà mawul à uda la ahøj, à uwana gësà à wañ à huma anjak lakana.”

²² Bokuba uwana Felikës asël gay lakël anja azlamëna manëf Kristu kà, azà gay uwaga à huma à gay agòd: “Banja Lisøyas, mënga anja azlaslodzi adàsa à wañ kà, gëdàpèh

gay aňak: Dàw aňkul!", agòd à atà gesina. ²³ Kiya uwaga: "Nèňàwla Pol lela!", agòd à mənğa aňa azlaslodzi. "Ama wàwal mas afađ, wàw tetəvi à azlaslawda aňha tanàňal à gay!", agòd à atà aya.

Pol la huma Felikəs atà la Dərusəla

²⁴ La lig azlamahanay anik la ahəň, Felikəs asà à waň la mis aňha Dərusəla, uwana tsəhay Yahudiya. Azàla Pol kà matsəbal sləm lakəl aňa madiň gəl à Yesu Kristu à vok. ²⁵ Uwana Pol adzəkà mapəhay lakəl aňa madz à ahəň dziriga, lakəl aňa makəl gəl, ɲgaha lakəl aňa seriya uwana adàsa à waň kà, ləv avàl à Felikəs à gay, agòd: "Kayyà, lagwa kà, dà aňak, vud uwana gədàbəz kaslà kà gədàzalla ka aya!" ²⁶ Adzùgw kà Pol avàl sili. Gay gà la uwaga azàlāhal, kà mabəfahma atà səla.

²⁷ La lig mavay səla la ahəň, Portsəyus Festus abəđ à slaka aňa Felikəs à abà. Ama Felikəs asàl marab ləv à azla Yahudiya adùw gəl à Pol aw.

25

Asa à Pol kà gumna Rom la uwana adəhàlla seriya

¹ Uwana mahənay makər adada à lig, Festus abəzà kutso uwatà à abà, atsizilla ala la Zəsare, ahàd à Urusalima. ² La abatà la uwana azlamadzahaga aňa azla Yahudiya la azlamasiga anik uwana sləm aňatà la ahəň, tavà mapuw gudzi aňatà, uwana tapuwà à Pol à gəl à Festus, ³ kà mav à atà tetəvi kà madla Pol à Urusalima, kà uwana la madzugway aňatà la abà kà, tatsən vok gay lakəl aňha kà makəđ à tetəvi à ama. ⁴ Ama Festus awùlla à atà ala: "Pol kà, aga la daňay la Zəsare, gi bay kà nekwa gəwul à abatà. ⁵ Tsa kətà kà, azlamadzahaga aňkul tanəfa gi à abatà kà mapuwalla gudzi à gəl à baňa adəhàkulla mawisiga à vok zlà."

⁶ Festus adəhà mahənay mtəgis, bi kulo, la tataka aňatà la abà pəra, ɲgaha awùl à Zəsare. La bebəň gà, adà à gay seriya à agu, tadàla Pol à huma aňha. ⁷ Uwana Pol adaduwa à awtəy kà, azla Yahudiya uwana tasà à waň la Urusalima takəsəl gay à adi, tapùwalla gudzi zlazladəga à gəl deyday, ama agəđ à atà à gay aw, kà uwana fida. ⁸ Ama Pol apəh dziriga aňha, agòd: "Gəđfahəň mawisiga lakəl aňa mapəhay aňa azla Yahudiya aw, bamərika lakəl aňa məň gəy Zəzagəla babay aw, amiyaka à məň sufəl à vok aw." ⁹ Festus uwana asàl marabəň azla Yahudiya agòd à Pol: "Asa à ka nəma aňa mad à Urusalima, kà madəh à ka seriya la huma gulo nəmay?" ¹⁰ Pol agòdal: "Gədàtsizlay kà à huma seriya aňa gumna, say la abanay la uwana seriya

gulo adəh vok. Gəfahà mawisiga à azla Yahudiya à vok aw, kak babay kà kasəl. ¹¹ Baņa azlayla gi aw, gəfahà mawisiga, uwana azlayla gi mamətsay kà, gəkəs mamətsay. Ama baņa gay la ahəŋ la mapuw gi gudzi à gəl aŋatà uwanay la abà aw kà, dza aslala vok aŋa mav à atà gi à ahəl aw. Kamkam dala gi à huma məŋ sufəl la Rom, adəfah seriya.” ¹² Kiya uwaga à uwana, Festus atsən vok gay la azlaməna sawaray aŋha agòd: “Tsa kanəv mad à huma seriya aŋa məŋ sufəl Rom kà, bə kaday zlà.”

Pol la huma Agəripa la Berenəs

¹³ La lig azlamahanay ŋuv, sufəl Agəripa asà à waŋ, atà la Berenəs, à Zəsare kà madəh ‘Ayyi’ à Festus. ¹⁴ Uwana tasəfəni kà, Festus apəh gay aŋa Pol à sufəl uwaga, agòd: “Dza anik la ahəŋ, Felikəs asəkəl la daŋay la abanay. ¹⁵ Mok uwana gəhəd à Urusalima kà, azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak, la azlamasiga aŋa azla Yahudiya tapuwal gudzi à gəl, ŋgaha tanavà gi, kà gi aŋa madukwalla seriya à gəl. ¹⁶ Gəwùlla atà ala kà azla Rom kà atà la tetəvi kà madukw seriya à dza à gəl kiya uwanay kokudə seriya la yewdi yewdi la huma aŋa azlaməna mapuw gudzi à dza à gəl aw. ¹⁷ Məsà à abanay anina. Katskats la bebəŋ gə kà, gəhəd à gəy seriya à agu, gəvə tetəvi kà masəlla dza uwaga à waŋ. ¹⁸ Azlaməna məzam aŋha bay atà la abatà, ama tasələ mapuw gudzi à waŋ, kà mawisiga bokuba uwana gədzugw aw. ¹⁹ Say tabayà vok gay kà lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋatà, ŋgaha lakəl aŋa dza anik uwana sləm aŋha Yesu, uwana Pol agòd kà aga la ahəŋ la sifa pəra. ²⁰ Kiya uwaga, gi babay kà, uwana gəbəz à mawisiga aŋha aw kà: ‘Kəkəsay kà madə Urusalima kà madəhla ka seriya la abatà ay?’, gəgòdal. ²¹ Ama Pol adəv gi kudə kà madəhla seriya la Rom, ŋgaha nənəwla tsərəh à uwana gədəsləlay à slaka məŋ sufəl Rom, gi magod à atà.” ²² Agəripa agòd à Festus: “Gi babay kà, asa à gi matsən gay aŋa dza uwaga bay.” Festus agòdal: “Kadətsəbal sləm lebəŋ zlà!”

²³ La bebəŋ gə, sufəl Agəripa la Berenəs tasà à waŋ la makoray. Azladza tahəb atà dəs, tahəd à slaka seriya la azlaməŋga aŋa azlaslodzi la azlaməŋga aŋa gudəŋ. “Səwla Pol à waŋ!” Festus agòd, ŋgaha tadəla Pol à awtəy. ²⁴ Festus agòd: “Kak, sufəl Agəripa, la azladza uwanay azla Yahudiya uwana la abanay la uwana la Urusalima gesina, tapuwlə gudzi à gəl la slaka gulo, atə gesina tagòd kà, say maz sifa aŋha ala. ²⁵ Ama gi kà, gəbəzà tatak uwana asla makədlə aw. Iyay, ama dza masla la gəl aŋha ayəh, madəhalla seriya la huma məŋ sufəl aŋa Rom kà, gəvə tetəvi kà masləl à

abatà. ²⁶ Ama gësël tatak uwana gëtseter à mən sufël lakël anha aw. Gay gà la uwaga gësël à wan à huma ankul, kaykay kà à slaka anjak à kak sufël Agëripa, banja mädätsən godega anja gay anha kà përa, gädätsetseray lakël anha. ²⁷ Kà uwana asa à gi kà maslël masla danjay à huma seriya kokufä madzaf gay uwana ala lakël anha aw.”

26

Mawisiga gulo la ahən aw, Pol agod à Agëripa

¹ Kiya uwaga Agëripa agod à Pol: “Tetëvi la ahən kà mabadma anjak.” Kiya uwaga Pol abiyà ahäl ala kà mapəh dziriga anha uwana azlawla:

² “Haday, sufël Agëripa, gi la marabay lakana kà, mapəh gay uwana azla Yahudiya tapuw gi ala gudzi à gël gesina.

³ Kà uwana kasël madz à ahən anja azla Yahudiya, ngaha la azlamanəfay anjatà gesina. Kamkam, tsəb gi sləm lela.”

⁴ “Azla Yahudiya tasël madz à ahən gulo dagay uwana gi bəziga. Tasël babay madz à ahən gulo la tataka azladza gulo la abà, ngaha la uwana la Urusalima bay.

⁵ Dagay uwarà gənəfà manəfay anja azla Farisəya, tetëvi anja manəfay zlazladaga, anjatà tasël uwaga dagay uwarà, tazà sayda anja uwaga bay à banja asa à atà. ⁶ Lagonay

kà, gi la huma seriya kà, mapəhay uwana Zəzagəla akəsla vok slawda la azlababa gami madzidziga. ⁷ Tsəhay gami

kulo gël anha səla tafà gël à uwana adapaka vok, gay gà la uwaga tasləkəw Zəzagəla vud mavakay gesina kà manəwən, uwaga à uwana azla Yahudiya tapuw gi gudzi à gël! ⁸ Akul, azla Yahudiya, kà mana kagəfawwan à afik kà Zəzagəla adawulla azlamazimnekid à uda aw ma?”

⁹ “Tekedik kà, gi la gël gulo kà, gəyàh mawis sləm anja Yesu zil Nazaret uwaga ala la dabaray anik anik. ¹⁰ Gəfahà uwaga kà la Urusalima. Azlamadzahaga anja azla Yahudiya

tavà à gi tetëvi kà madaw azladza uwana tanəf tetëvi uwaga à danjay gesina, azlauwana tafahàhà atà seriya mamətsay à gël. Gi bay, gəkəs uwaga bay. ¹¹ La azlagay madəv kudfa

la aku gesina kà, gədàhà à agu kà makas atà la matərəb atà tsəràh à uwana tapəsəw sləm anja Yesu Kristu. Gəfà à atà guvəl à adi, kà atà anja masak à tetëvi anja madijal gël à vok anjatà, gədàh tsəràh à azlagudən uwana la uda gà kà matərəb atà la abatà bay.”

Pol apəh gay anja mapəh gay la ləv ala anha (Slëray 9.1-19)

¹² “Kiya uwana gədà à Damas la patanti la ahäl, uwana azlamadzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla tavà

à gi. ¹³ Mok uwana gi la tetəvi la ama, la tataka afats kà, ufaka asà à ahəŋ la zagəla aŋəràzl gi à adi, anudà gi à abà la azladza uwana anina gesina. ¹⁴ Kuratata məsòkw à vədah gesina, gətsənà kuda uwana atsən la gay ibəranəŋkowen: ‘Sawul, Sawul, kà mana katəərb gi ma? Uwaga kà azakà à kak ndzer, bokuba kokur uwana akweska mabəlakəŋ aŋa dza aŋha la azəva la gay.’ ¹⁵ Gənav: ‘Kak uwa, Sufəl?’ Sufəl agòd à gi: ‘Gi Yesu uwana katəərbəŋ. ¹⁶ Ama lagwa kà, sà à afik, tsizlla ala, kà uwana gəkəsàni ka, kà kak aŋa magay kohana gulo, uwana gəpəhakala vok. Kadàgay masla sayda gulo kà uwana kanəŋ gi lakana, ŋgaha kadàza à atà uwana gədəpəhakala aya. ¹⁷ Gədətəf ka la ahəl aŋa azla Isərayel ŋgaha la ahəl aŋa azla tsəhay dza anik gesina babay, azlauwana gədàsləl ka à slaka aŋatà, ¹⁸ kà kak aŋa mapəzlla atà yewdi, kà kak aŋa masəlla atà à uda la mələs la abà, ŋgaha kadala atà à ufaka à abà, katəf atà la ndzəda aŋa seteni la abà, kà atà aŋa mad à masal aŋa Zəzagəla à abà, kà atà aŋa mabəz mamatsila tsakana aŋatà. Kà slaka aŋatà aŋa magay la tataka aŋa azlauwana la abà, tadiŋ gəl à Yesu à vok à uwana Zəzagəla adatsatsamani atà’, Yesu agòd.”

Pol apəhay lakəl aŋa sləray aŋha

¹⁹ “Iyay, sufəl Agəripa, gəkəs kà tatak uwana Zəzagəla afətəgəla à adi ala la zagəla. ²⁰ Terəŋa dadəŋ kà, gəzəŋ kà azlaməna madz à ahəŋ la Damas, ŋgaha la Urusalima, azlauwana la kutso Yahudiya gesina, kà atà mapəh gay la ləv ala, la mabəfla vok à slaka Zəzagəla, ŋgaha kà atà madəh azlasləray delga, la uwaga azladza aŋa masəlay kà tagola ləv aŋatà la dziriga. ²¹ Kà uwaga à uwana azla Yahudiya takəs gi la məŋ gəy Zəzagəla la aku, tawoyà makəf gi, ²² Ama tsərəh à lakana Zəzagəla anəŋla gi, gədatsizl à ahəŋ aŋa mapəhla ala dziriga la huma azladza gesina, la azlaməŋga la azladza anik gesina. Gəpəh tatak anik aw, say uwana Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh adəpaka vok pəra: ²³ Kristu adàsa ŋgərpa, adəgay matera aŋa mawul à uda la mamətsay, kà mapəhla ufaka aŋa mabəlay azla Yahudiya ala, la azlatsəhay anik anik gesina bay, tagòd.”

“Diŋal gəl à vok!”, Pol agòd à Agəripa

²⁴ Bokuba uwana Pol apəh dziriga aŋha kà, Festus agòdàl la kuda zləkkà: “Pol, kak utsi, matatla, madzəŋay aŋak uwaga kà apakəkala kà kusoŋu!” ²⁵ Pol agòdàl: “Gi la lig aŋak, gi kusoŋu aw! Uwanay kà gay dziriga, uwana azladza takəsay la uwana gəpəh gesina. ²⁶ Hadəy sufəl

Agəripa, guba akəs gi, kà mapəh à ka aw, kà uwana kasəl gay gulo, tatak la ahəŋ mahadakanj à adi gà la uwanay la abà gesina aw, kà uwana uwanay kà apəhla vok ala kà la dazuwaya. ²⁷ Sufəl Agəripa, kadiŋ gəl à uwana à vok, azlauwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapàhà ay? Gəsəl kà kadiŋal gəl à vok!” ²⁸ Agəripa agòd à Pol: “Tsa baŋa kiya uwaga kà, fà à gi, wàd vok à uda kà mapak gi ala, kà masla madiŋal gəl à vok zlà!” ²⁹ Pol agòd: “Adagay lagwa, ku bà la huma la gay, gədəv kudfa à Zəzagəla, kà kak la azlaməna matsəb gi sləm uwana la abanay gesina, kà akul magay kiya gi, uwana gi masla manəfay, ama la kokudfa mazakazak!”

³⁰ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, sufəl, gumna, la Berenəs gesina tasà à afik la azladza uwana la abatà kà uwana kaslà adaslay. ³¹ Uwana tadà à fəta à awtày, tagòd kà: “Dza uwanay kà, adahàŋ mawisiga uwana asla makəfla, baməraka maduw à daŋay aw.” ³² La abatà Agəripa agòd à Festus: “Naka məsləlla vok aŋa maduw gəl à dza uwanay, agay ayàh madiya seriya à huma aŋa sufəl Rom aw.”

27

Tasləl Pol à Rom

¹ Mok uwana agəd à afik kà maday à Italiya la kəslah iyaw kà, tafà Pol la azlaməna daŋay anik, à ahəl aŋa mənğa aŋa azlaslodzi aŋa sufəl Rom, uwana sləm aŋha Yuliyus, masla tekula aŋa azlaməna manəŋla mən sufəl. ² Məhəd à kəslah iyaw uwana à afik asà à waŋ la Adəramit kà, uwana atsizlla à ahəŋ la azlabəza gudəŋ uwana la abà la gay dərəv uwana la kutso Asəya la abà. Arəstarkus, zil Makeduniya alakà anu.

³ La bebəŋ gà, məbèz à Sədon. Vok aham à Yuliyus kà Pol, avəl tetəvi kà maday manəŋ azlaslawda aŋha à gay, kà manəŋal à adi. ⁴ Dagay la abatà mətsizlla ala, məguwà la makəla aŋa gudəŋ Sipəre, uwana la iyaw la abà, la gay uwana afad la ahəŋ aw, kà uwana afad awul anu à adi la azlaslaka anik anik la abà. ⁵ Məguwà à uda la dərəv uwana la abà la makəla aŋa Səlisəya la Pamfiliya, məbèz à gudəŋ Mira uwana la kutso Lisəya la abà. ⁶ La abatà mənğa aŋa azlaslodzi abəzà kəslah iyaw anik uwana atsizlla ala la Alekəsandəra, uwana adiyà à Italiya. Abək anu à uwatà à afik.

⁷ Mədà à huma la ŋuv ŋuv la azlamahanay anik anik la abà: La kudfa kudfa məbèzà à Sənid, à kà uwana afad adəd à anu gay à ahəŋ kà maday à huma, məguwà la makəla aŋa Kəreta, uwana afad la ahəŋ aw, mətsədà à Salmone lakəl ala. ⁸ Məzləl gərdza la zlazlada, məbèz à slaka uwana

tazalalla slaka matsizl à ahəŋ delga, uwana kərkər la kutso Lase aw.

⁹ Mədzà à ahəŋ mənğa la abatà kà uwana maday la kəslah iyaw kà zlazladfa, tsəràh à uwana təla awkuza adà à lig. ¹⁰ Gay gà la uwaga Pol apəh à azladza anik à vok à abà la magodf à atà: “Mauguzahay gami kà, adagay zlazladfa ɲodegi, kà uwana mənğ kular la ahəŋ, azlatatak uwana la kəslah iyaw la abà, bə la gəl kəslah iyaw gə bay kà, tadəwis ala. Bə uwaga pəra aw, bə sifa gami babay kà, tadətəfay ɲodegi aw.” ¹¹ Ama mənğa aŋa azlaslodzi akəs gay aŋa masla mabiy kəslah iyaw la mənğa aŋa kəslah iyaw, kà gay aŋa Pol. ¹² Mətsizlla à ahəŋ la abanay la viya la abà kà delga aw. Gay gà la uwaga, gay mənğa aŋa azladza tayàh kà maday kà mabəz Fenikəs, la abatà la uwana slaka matsizl à ahəŋ aŋa azlakəslah iyaw la gay tər gərdza aŋa Kəreta uwana agola à huma à mas à afik afats, ɲgaha la matəd à ahəŋ afats à gay, kà uwana slaka uwatà kà adzà à afad à ama.

Kular la dərəv lakəl

¹³ Bokuba uwana bəzi afadf adzəkà vok kà madəfay fewfafew kà, delga tagòdf à kà uwarà afadf adika atà, ɲgaha mauguzahay gami kà adagay delga tagòdf, ɲgaha tapàlla tatak uwana tawədhàh ala à kəslah iyaw à ahəŋ, la maday la manəf gay gərdza aŋa Kəreta. ¹⁴ Ama asəf aw, katskats magol afadf gədgədgə uwana sləm aŋha maul à ahəŋ aŋa mas à afik afats, asà à ahəŋ la gudəŋ uwana la afik la tataka iyaw la abà. ¹⁵ Aduwà ndzəfa aŋa kəslah iyaw, dza aslàla vok aŋa madla aw. Məsək afadf, adàla anu bokuba uwana asəl. ¹⁶ Məguwà la makəla gudəŋ uwana la iyaw la abà, sləm aŋha Kawda, uwana adzà à anu à ama ɲuv. La abatà la kudfa kudfa məwadfa bəzi kəslah iyaw à ahəŋ, kà mazila aw. ¹⁷ Tazəb kəslah iyaw bəziga uwaga, tafà à mənğa à afik. ɲgaha tatsefədhà mənğa à ahəŋ la azlazuwidf, kà uwana guba akəs atà kà mazləl wuyyan, uwana la gay gərdza aŋa Libiya. Gay gà la uwaga tazəb lukut uwana à ahəŋ adàla kəslah iyaw, taməl à iyaw à abà, tasək à kəslah iyaw afadf adàla. ¹⁸ La bebəŋ gə, afadf bə madəfay adəfay, kà tadzəkà matsikla kazlaŋa uwana la kəslah iyaw la afik. ¹⁹ La bebəŋ gə aya kà, tawəts ala azlazuwidf la azlalukut la azlaahəf uwana tadàla kəslah iyaw la ahəl aŋatà. ²⁰ Mavakay dəŋ kà mənəŋə afats la azlatsetsiliŋ aw. Kà uwana afadf adəfay la ndzəfa, tsəràh à uwana məfà madzugway kà mətəfay aya aw.

²¹ Azladza uwana la kəslah iyaw la afik tazùw tatak may dagay uwatà aw, Pol atsizlla ala, agòdf à atà: “Azladedə, agayŋa kakəsaw gay gulo kà à uwana madz à ahəŋ la

Kəreta, gəgòd kà, naka ɲuləm, naka mətəfay la nassara uwanay la abà adazuw anu la mazila uwanay mədàzila. ²² Ama lagwa kà, dèdàw gay ləv, kà uwana dza la ahəŋ adàzila la tataka gami la abà aw, say kəslah iyaw pəra. ²³ Kà uwana la vədà kà, Sufəl Zəzagəla gulo uwana gənəfay, asləl malika aŋha à waŋ à slaka gulo. ²⁴ Agòd à gi: ‘Pol, guba akəs ka aw! Ndzer, kadàtsilay à huma aŋa sufəl aŋa Rom. Aganay, vok adahama à Zəzagəla adàbəl sifa aŋak la azladza uwana la kəslah iyaw la afik gesina.’ ²⁵ Gay gə la uwaga guba akəs akul aw, gəfa madzugway gulo à Zəzagəla à afik, kà adàdfehəŋ bokuba uwana apəh à gi! ²⁶ Ama afad adàdala anu à gudəŋ anik à afik la iyaw la abà.”

²⁷ Adadàh mahəŋay kulo gəl aŋha ufad à uwana afad adzəkà madla anu à dərəv à abà. La tataka vəd, masla mabəlak kəslah iyaw adzùgw kà: ‘Mədàbəz à kutso à abà’, gəl agòdal. ²⁸ Tazəb zuwid uwana tadəbal adà à agay kà magur zəŋzəŋ aŋha dərəv. Zəŋzəŋ aŋa kà, kà kulaslay dzik səla. Tadà à huma zwek kà kulaslay kulo. ²⁹ Guba akəs atà kà afad aŋa madla atà à gudəŋ à afik, gay gə la uwaga tatsək adà ufad à iyaw à abà, la lig kəslah iyaw, ɲgaha takudà kà afad aŋa madla aw tsərəh à məl maulla. ³⁰ Azlaməna mabəlak kəslah iyaw kà, asà à atà mas à ahəŋ la kəslah iyaw la afik kà madiŋ atà. Tazəb bəzi kəslah iyaw à ahəŋ à iyaw à gəl, ɲgaha tadzùgw kà mamalay adà, mawad ala kəslah iyaw à vok la huma gə bay. ³¹ Ama Pol agòd à azlaslodzi la azlaməŋga aŋatà: “Baŋa azlaməna mabəlak kəslah iyaw tadza à ahəŋ la kəslah iyaw la afik aw kà, məbəlay aw.” ³² La abatà azlaslodzi tanàtsàhà zuwid uwana ala tadabəla kəslah iyaw bəziga gə, tasàkal, adà aŋha kokudà gəl aŋha.

³³ Mok uwana məl adawula à waŋ dadəŋ aw kà, Pol adəv atà kudà kà mazuw tatak may, agòd à atà: “Dagay mahəŋay kulo gəl aŋha ufad kazuwaw tatak aw, kakùdàw. ³⁴ Delga kazuwaw tatak may ɲuv, à baŋa asa à akul mabəlay. Ama baməraka aŋidz gəl aŋkul azila aw!” ³⁵ Uwana adapəh uwaga, azəb tatak may, atsàkəŋ ala, kikay agòd à Zəzagəla la huma azladza gesina, ɲgaha tadzəkà mazuway. ³⁶ Kiya uwaga haŋkəli aŋatà gesina adza à ahəŋ titi, tazùw. ³⁷ Matugway aŋa azladza uwana la kəslah iyaw la afik kà dadərmokw səla bəzi aŋha dzik mədəf gəl aŋha mukwa. ³⁸ Mok uwana tadahən ala tatsək nalkama à iyaw à abà kà matetuw mahanay aŋa kəslah iyaw.

Kular asləha kəslah iyaw ala

³⁹ Mok uwana məl adawulla kà, azlaməna mabəlak kəslah iyaw tasəl slaka uwana atà la abà aw, ama tawül à slaka wuyyan gə, kà uwana tanəṅà dzəluṅ aṅa dərəv. Tayàh madla kəslah iyaw à abatà kà magəf à abà à baṅa abəzà vok, tagòf. ⁴⁰ Gay gə la uwaga tanàtsàhà zuwid adà uwana tawədfàhla à ahəṅ, tasàkal la iyaw la abà. Nḡaha tatsizlləṅ ala lukut, uwana la huma kəslah iyaw, kà afaf aṅa madla à wuyyan uwatà à afik. ⁴¹ Ama kəslah iyaw abəzà slaka uwana iyaw slemslem gə, atsà gay tər à wuyyan à abà. Tetuwa abəlakà vok aw. Nḡaha godega gə kà maganṡsay aṅa iyaw akàlähəṅ ala gesina.

⁴² Azlaslodzi tawoyà makaf azlaməna daṅay, kà tekula aṅatà aṅa matəfay la magosagosa aw. ⁴³ Ama mənḡa aṅa slodzi aṅa Rom uwana asəl matəf Pol, adəf à atà gay à ahəṅ kà magəf mapəhay aṅatà à afik. Avà tetəvi à azlauwana tasəl magosagosa kà mavalàh à iyaw à abà kà mats à vok à kutso à abà. ⁴⁴ Azlaanik aṅatà takàs azlaahəf aṅa kəslah iyaw à ahəl kà mas à uda, azlaanik tadəh à uda la makas azlamakalahla aṅa ahəf uwaga, kiya uwaga gesina aṅatà tasà à kutso à abà la wurwur.

28

Pol la kutso uwana la afik la iyaw la abà uwana sləm aṅha Malta

¹ Uwana mədabəz à kutso à abà la wurwur, mətsənəṅ kà sləm aṅa gudəṅ uwatà tazalalla Malta. ² Azladza la abatà takès anu la ahəl səla. Uwana iyaw adadzəka masuway, anasl adzəkà vok babay, tavàtsàh à anu akəl à ahəṅ. ³ Pol ayàh tsetsema kà mabək à akəl à gay, akəl akudək bebi makəsafər gə à uda la tsetsema uwatà la abà, atsà Pol. ⁴ Mok uwana azladza uwana la abatà tanəṅà bebi adagəf à Pol à ahəl tadzəbərta kà, tagòf: “Paraka, zil uwanay kà masla makaf dza. Baməraka adatəfay la iyaw uwanay la abà bay kà, mazlazlay gami uwana mənəfay, sləm aṅha dziriga kà, adàsakal la sifa aw.” ⁵ Ama Pol akotsək bebi à akəl à abà, atsənà mazəṅ aṅha amiyaka ṅuv ṅuv aw. ⁶ Madzugway aṅatà kà ahəl akəsàlal à gəl baṅaw aməṡsay, tagòf. Ama uwana adasafay, tanəṅà uwana adəhàlla tatak aw, tagòf: “Iyay, masla kà zəzagəla.”

⁷ Guf aṅa Pubəliyus, sufəl aṅa azladza gudəṅ uwatà la ahəṅ nekwa la slaka uwatà. Akès anu la ahəl səla aṅa diṅa, mədza à ahəṅ la mtəga aṅha mahəṅay makər. ⁸ Baba aṅa Pubəliyus la slaka mahən à ahəṅ, akəl la vok atàh hufzay aṅiz. Pol ahəd à slaka aṅha, adəv kudə, abəkəkal ahəl à gəl, awurəṅ ala. ⁹ La lig la ahəṅ, azladza uwana la kutso uwatà

la abà atà la dʒuvats, tasàhà à waŋ à slaka Pol, awarà atà ala. ¹⁰ Tavàhà à anu azlatatak deyday kà aŋuvaw. La mok uwana məday à kəslah iyaw à afik kà madiy aŋami babay kà, tavàhà à anu azlatatak uwana mənəkudà aŋha la mau-guzahay gami la abà gesina.

Pol atsizlla ala la Malta kà mad à Rom

¹¹ La lig aŋa təla makər la ahəŋ mətsizlla ala, mədà à kəslah iyaw uwana à afik aguwa à waŋ la Alekəsandəra tazàlalla: ‘Fəla vəgal’, uwana adzà à ahəŋ la gudəŋ uwatà la abà la təla zlazladaga. ¹² Məhəl vok la abatà, məbəz à gudəŋ uwana sləm aŋha Sərakusa, məfahəŋ mahənay makər la abatà. ¹³ Mətsizlla ala la abatà aya, məbəz à gudəŋ uwana sləm aŋha Redziyo. La bebəŋ gə, afad aŋa gəl à agu adzəkà vok. La mahənay səla la abà à məbəzà à Pusol. ¹⁴ La gudəŋ uwatà la abà kà, məbəzà à deda à vok uwana: “Dahàw à waŋ kasukwa tekula la abanay”, agòd à anu. Mətsizlla ala, məhəd la asik. La kiya uwaga à uwana məbəzà à Rom. ¹⁵ Mok uwana azladedà la Rom tatsənà gay lakəl gami, tasà à waŋ à kasukwa aŋa Apiyus à slaka matsekw à ahəŋ, uwana barki makər la abatà bay kà magagamay anina. Uwana Pol adanəŋ atà, ‘Kikay’, agòd à Zəzagəla, adzərədà vok ala, arəb mənğa.

Pol la Rom

¹⁶ Mok uwana mədabəz à Rom kà, tavà tetəvi à Pol kà madz à ahəŋ kokudà gəl aŋha la slodzi tekula uwana anəŋla. ¹⁷ Uwana mahənay makər adada à lig kà, Pol azalàh azlamənğa aŋa azla Yahudiya uwana la Rom. Tahamà gay à vok, agòd à atà: “Haday, azladedà, gəfahà mawisiga à azladedà gami à vok baməraka lakəl aŋa azla-baba gami madzidziga gami aw, ama takəs gi la Urusalima, tafà gi à azla Rom à ahəl. ¹⁸ Azla Rom tanavà gi tatak uwana gəfahəŋ. La abatà asà à atà maduw gi gəl kà uwana tanəŋà mawisiga uwana gəfahəŋ kà makədlà gi aw. ¹⁹ Ama uwana azla Yahudiya takəs kà, tadùw gi gəl aw, gay gə la uwaga leri gulo, gəgòd kà, say tadàh gi seriya kà la huma aŋa sufəl Rom, awkà gəpuwà gudzi azlatsəhay gulo à gəl magay aw. ²⁰ Gay gə la uwaga gəyàh akul aŋa manəŋ akul la mapəh à akul gay uwanay babay, tawàdà gi, kà gay aŋa dza uwana azla Isərayel tafà manəwəŋ aŋatà à afik, à uwana tawàdà à gi la mazakazak uwanay zlà.” ²¹ Tagòdal: “Məbəzal wakità tatsetsèr à waŋ la Yahudiya babay aw, dza la ahəŋ asà à waŋ la abatà aŋa mapəh à anu tatak uwana apakà vok babay lakəl aŋak aw. ²² Ama lagwa asà à anu matsən madzugway aŋak lagwa zlà, kà uwana məsəl kà baməraka la mali kà, tapəsəw azladza uwana tanəf uwanay kak la abà lagwa.”

²³ La abatà tafà afats à ahəŋ, kà maham gay à vok aya la azla Pol. Uwana mavakay uwaga adaslay, azlauwana tahamà gay à vok la slaka Pol aduwà uwana uwarà. Lis, Pol avàk à mapəhatàla à gəl matapatàla gay makoray Zəzagəla. Awəɖ vok à uda kà magəɖ à atà à gay aŋa Yesu à afik adzəɖ à atà gay aŋa Yesu ala la wakità aŋa Musa la abà, la uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəhla à abà.

²⁴ Azlaanik aŋatà takəs uwana Pol apəh, ama azlaanik takəs aw. ²⁵ Uwana tavəh vok ala kokuda matsən vok gay la tataka aŋatà la abà, Pol apəh à atà kà gay tekula pəra: “Tatak uwana Masasəɖok Zəzagəla apəh à azlababa aŋkul la ahəl aŋa masla mapəhal gay à ahəl Yesayya kà, agəɖ à afik haɖay! ²⁶ Zəzagəla agòɖ:

'Həd, gòɖ à azladza gulo:

Katsənawwanj lela, ama bokuba katsənawwanj aw.

Kanəŋawwanj, ma bokuba kanəŋawwanj aw.

²⁷ Azladza uwanay tadzadzəŋəh gəl aŋatà ala.

Tanakəh à sləm aŋatà à ama.

Tatsakəh à yewdi aŋatà à ama.

Tsa baŋa kità kà, atà aŋa manəŋla la yewdi, atà aŋa matsən la sləm aw.

Ŋgaha kà ləv aŋatà aŋa masəl tatak aw.

Ŋgaha kà atà aŋa mawul à slaka gulo kà gi gədəwur atà ala aya aw.[☆]

Zəzagəla agòɖ.”

²⁸ Pol agòɖ aya: “Haɖay, sələw kà Zəzagəla asləl gay aŋha à slaka azlatsəhay anik bay lakana, kà atà aŋa matsənəŋ!” ((²⁹ La lig aŋa uwaga la ahəŋ azla Yahudiya tadà aŋatà la mabay vok gay la tataka aŋatà la abà.))

³⁰ Mavay səla Pol adzà à ahəŋ la gəy hayyà la aku. Akəsəh dza uwana tadəh à awtəy à slaka aŋha la ahəl səla.

³¹ Azahà gay aŋa Zəzagəla, apəhla gay aŋa Sufəl Yesu Kristu à azladza, apəh la mawəɖ vok à uda, dza la ahəŋ adəɖal gay à ahəŋ aw.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA ROM Lettre de Paul aux Romains

Pol adàh ayyi à azlaməna gudəŋ Rom

¹ Gi Pol, la uwana gətsetser wakitə uwanay, gi uwana gi mayà aŋa Yesu Kristu. Zəzagəla akəsàni gi, kà gi aŋa magay masla matapla aŋha, kà gi aŋa maz gay marabəŋ à azladza. ² Gay marabəŋ uwanay kà, Zəzagəla apəh à anu à ahəŋ, kà masləl à anu à waŋ la paŋaw aŋa azlaməna mapəh à atà gay ahəl la awtày dagay uwarà, bokuba uwana matssetserayga la wakitə Zəzagəla la abà. ³ Apəhay lakəl aŋa Kona aŋha, Sufəl gami Yesu Kristu, la kaslə uwana asà à gudəŋ à vok, agà mayyi à tsəh ala aŋa David. ⁴ Ama la kaslə uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay agədàŋ à afik kà Kona aŋha, la ndzəda ŋgaha ahənəŋ ala la ndzəda aŋa Masasəfok aŋha. ⁵ Kà madegolay masla aya à uwana Zəzagəla apakà gi ala kà masləlay aŋha, kà gi aŋa mad maz gay aŋha à azladza tsəhay gesina, kà atà aŋa madiŋəl gəl à vok, ŋgaha kà atà makəs masla gay aŋha, kà atà aŋa masləkaw Yesu Kristu. ⁶ Akul, azla Rom babay akul la abà, à uwana Zəzagəla azalà à akul, kà akul aŋa magay azlaaŋa Yesu Kristu. ⁷ Gay gà la uwaga, gətsetser à akul, akul gesina uwana la Rom: “Zəzagəla awoya akul, Zəzagəla azalà à akul, kà akul aŋa magay azlaaŋha. Zəzagəla Baba, la Sufəl gami Yesu Kristu, kà vok ahamà atà kà akul, ŋgaha tavà à akul lapiya.”

Asa à Pol kà aŋa manəŋ

azlaməna madiŋəl gəl à vok à gay la Rom

⁸ A dadəŋ kà, kikay gəgod à Zəzagəla gulo kà aŋkul gesina, kà uwana azladza la gudəŋ la vok gesina kà, tapəhay lakəl aŋa madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok aŋkul. Kikay gəgod à Zəzagəla kà Yesu Kristu. ⁹ Baməraaka mbaw, uwana gədəv kuɖa à Zəzagəla kà, gədəv kuɖa kà aŋkul, gi la madəv kuɖa la abà. Uwanay gəpəhay kà, Zəzagəla kà asəl kà dziriga, gədehəŋ sləray aŋha ndzer la ləv tekula, ŋgaha gəz gay marabəŋ lakəl aŋa Kona aŋha. ¹⁰ Gədəv kuɖa koksikoksi kà masla aŋa mav à gi tetəvi lagonay, à baŋa asal kà gi aŋa mad à awtày à slaka aŋkul. ¹¹ Asa à gi, kà gi aŋa maduw à awtày à slaka aŋkul ndzer, kà anu aŋa makal tatak, uwana Masasəfok Zəzagəla av à gi, ŋgaha kà madzərədàh akul

ala aya. ¹² Gədagodəy, gəgod kà anu gesina mədzərədəh vok ala. Kadzərədəwgəla kà uwana kadijəw gəl à Kristu à vok, ŋgaha gədzərədəhəkulla kà uwana gədiŋ à masla à vok babay.

¹³ Azladedə, sələw kà, gədzagəh mad à awtəy manəŋ akul à gay, ama gəbəzà à tetəvi aw. Asà à gi mad à awtəy kà madəh sləray la tataka aŋkul la abà bokuba uwana gədahəŋ la azlatsəhay dza anik la abà babay. ¹⁴ Zəzagəla afà à gi sləray uwanay à gəl. La kità leri gulo gəz gay marabəŋ à azladza uwana tawur gəl, la azladza uwana tasəl tatak aw, gəzəŋ à azlauwana tadzeŋay la azlauwana tadzeŋay aw gesina. ¹⁵ Gay gə la uwaga, gəyàh tetəvi la iyaw tugwi kà mazakullaŋ gay marabəŋ à akul azladza la Rom babay.

Ndzəfa aŋa gay marabəŋ

¹⁶ Ziruwi aza à gi kà maz gay marabəŋ aw. Gəfəd gay ləv kà mazaŋ gay marabəŋ, kà uwana ndzəfa aŋa Zəzagəla la gay uwaga la abà, kà məbəl azlauwana tadiŋ gəl à Yesu à vok gesina. Teraŋa azla Yahudiya dadəŋ, ŋgaha azlauwana azla Yahudiya aw. ¹⁷ Gay marabəŋ uwaga la uwana apəhla ala kà, kakay Zəzagəla apaka kəla azladza ala dziriga la huma aŋha mi. Tetəvi uwaga adzəka vok kà la madiŋ gəl à masla à vok pəra. Bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà kà: Dza uwana Zəzagəla apakəŋ ala dziriga la huma aŋha, kà uwana adiŋ gəl à Yesu à vok, kà masla la uwana la sifa dziriga.

Azladza gesina azlaməna tsakana

¹⁸ Ndzer, Zəzagəla apəh à anu la paraka kà masla la mapak ləv gə dagay la zagəla kà tsakana gesina uwana azladza tadəhəŋ, ŋgaha kà uwana tasləkaway Zəzagəla aw. Adəcfaha à atə seriya à gəl, kà uwana la tatak mawisiga uwaga tadəhəŋ kà adəcfə gay à azladza à ahəŋ kà masəl dziriga. ¹⁹ Zəzagəla adədukw à atə seriya à gəl, kà uwana tetəvi uwana à naka tasəla masla kà dazuwaya, kà uwana Zəzagəla la gəl aŋha kà, adapəhatàla, ama tanəfà aw. ²⁰ Dza adanəŋ masla diki diki aw. Ama la maŋal gudəŋ à vok tsərəh à lakana la uwana, azladza taslala vok aŋa masəlay lakəl aŋa tatak uwana adahəŋ. Uwaga paraka, masla la ndzəfa uwana atətuway diki diki aw. Ŋgaha adzadə ala babay, kà masla kokufə gəl aŋha la uwana Zəzagəla. Kà uwaga à uwana Zəzagəla adəbasatəŋ aw, tetuwa. ²¹ Tekedika tasəl, kà Zəzagəla la ahəŋ nəma, ama tasləkaw masla, bokuba uwana azlayla kà vok aw, kikay tagodəf aw. Madzugway aŋatà kà deydayga pəra, tasəl

uwana tadehəŋ aw, tadza à ahəŋ kà la mələs la abà. ²² Madzugway aŋatà kà: 'Anu azlamatsihila gà', tagod, ama tsa tatsaha ala aw, ²³ kà aŋa masləkaw Zəzagəla uwana la mazləbay, ŋgaha uwana amətsay dikiđiki aw. Kà atà kà, tasak à uwaga, tasləkaw kà azlamazlazlay. Tadfahəŋ kà azlatatak uwana la maftsa vok aŋa azladza uwana tamatsay, azlaanik bokuba azlatatak uwana taday la huf la vədah, ŋgaha azlaanik bokuba azlatatak mahoyay la zagəla, kà tasləkaw kà azlauwaga pəra. ²⁴ Kà madfehəŋ aŋatà uwaga à uwana Zəzagəla askàtala à ahəl la tsəh ala, kà atà aŋa madəh azlatatak mawisiga, uwana asa à ləv aŋatà, la kità tafaha azlatatak ziruwi gà, kà atà à atà. ²⁵ Dziriga aŋa Zəzagəla kà tasàkal, tanəfa fida. Tasləkaw kà azlatatak uwana Zəzagəla aŋaləh la ahəl aŋha, ama tasləkaw masla uwana aŋəl tatak gesina aw. A naka tasləkaway kà masla aŋa koksikoksi la uwana. Amen.

²⁶ Gay gà la uwaga à uwana, Zəzagəla asakàtala à ahəl la tsəh ala, kà atà aŋa madfehəŋ azlatatak uwana asa à ləv aŋatà. Azlamis tasàk azlazil, ŋgaha tatsatsələh vok kà atà kà atà mis mis, uwana naka azlayla kà vok aw. ²⁷ Azlazil babay tafahaŋ kalkal la uwaga, tasak azlamis la tsəh ala kà matsatsələh vok kà atà kà atà zil zil. Azlazil tafaha tatak ziruwi gà kà atà, tabiya seriya à gəl aŋatà, la tsakana aŋatà uwana tafahaŋ.

²⁸ Uwana azladza uwanay takweska masəl Zəzagəla kà, Zəzagəla asakàtala la ahəl la tsəh ala, ŋgaha kà madzugway aŋatà aŋa magay mawisiga kaykay, kà atà madəh azlatatak uwana azlayla kà vok kà madfehəŋ aw. ²⁹ Azlatatak mawisiga gesina adahən ləv aŋatà ala, takəd yewdi à tatak aŋa azladza anik à vok, azlamaksafər, tafəh maŋor, azlaadi, takəd dza, tabay vok gay, azlademdem bokuba azlahayyaŋ, tadala dza la gay. ³⁰ Takal dza ala, atà azlaməna məzam aŋa Zəzagəla, tatsak magodfahay à azladza anik à gəl, azlazlapay takəslay, bə gotənaŋ tayyi à tsəh azlatsakana anik anik aya, takəs gay aŋa azlababa aŋatà dikiđiki aw. ³¹ Tasəl gəl aya aw, tagəđəŋ gay aŋatà à afik aw, tasəl mawoy dza aya aw, vok ahamaà atà kà azladza anik aw. ³² La paraka azladza uwaga tasəl kà mapəhay aŋa Zəzagəla la ahəŋ, ŋgaha kəla dza uwana adəh tsəhay sləray mawisiga uwanay kà, mamətsay atəfal à gəl, ŋgaha bə uwaga tada à huma à gay la madəh mawisiga, ŋgaha tazləba azladza uwana tafəh mawisiga uwaga babay.

2

Seriya aŋa Zəzagəla kà dziriga gà

¹ Kak uwana 'Gi masla madfah seriya à azladza anik à gəl', kagod, kasəl la gəl anək kà, kadatəfay la huma seriya anə Zəzagəla aw, baməraka kadəgay uwi. Ndzer, la gay anək la uwana kàdabiyla vok seriya à gəl. ² Məsəl kà delga à baŋa Zəzagəla adfah seriya à azlaməna madfah mawisiga uwaga à gəl. ³ Kak dza, uwana kadfah seriya à azladza anik uwana à gəl tadfah tsəhay mawisiga uwaga, tsa kak babay kadefəhən kà kiya anətà ma? 'Gədatəfay la huma seriya Zəzagəla', kagod takay? ⁴ Awma kapəsew Zəzagəla, kà uwana masla kà dza delga, ŋgaha akuday la tsetsi dadən anha. Səl kà, baŋa adahan kiya uwanay kà, kà uwana asal kà kapəh gay la ləv ala aw takay? ⁵ Ama kak dzanɗzan, asa à ka mapəh gay la ləv ala aw. Kak la gəl anək kasəg vok seriya à gəl. Zəzagəla adədukw à ka seriya à gəl. La kità kà, seriya anha adəkəs ka, la kaslā uwana mapak ləv anha adəpəhla vok ala la mavakay uwana adəfah seriya dziriga anha la huma azladza gesina. ⁶ Adəpəl masik anha à uwabeyuwi la kəla sləray anha. ⁷ Azladza tawədfah vok à uda, asa à atà kà Zəzagəla adala atà à mazləbay anha à abà, ŋgaha Zəzagəla anə masəl atà, la masəl atà kà, masla avà à atà sifa adəv à gay aw. Sifa adəv à gay aw uwaga kà, Zəzagəla adəvay kà à tsəhay atà uwaga. ⁸ Ama azladza anik uwanay tafa asik à Zəzagəla à gəl, takweskà dziriga, say mawisiga la uwana tanəfa. Ndzer, kà anə azlatsəhay dza uwaga kà Zəzagəla adəpaka à atà ləv à gəl anətà, ŋgaha adədukw à atà seriya à gəl. ⁹ Kà anə azladza gesina uwana tadfah mawisiga kà, tadəsa ŋgərpa zlazladfaga; teranə dadən kà azla Yahudiya, ŋgaha la lig la ahən azlatsəhay anik anik gesina aya. ¹⁰ Ama azlauwana tawədfah vok à uda kà madfah delga kà, masla adəvə à atà mazləbay, Zəzagəla adəsəl atà, adəvə à atà lapiya; teranə adəvay à azla Yahudiya dadən, la lig la ahən à azlatsəhay anik anik gesina babay. ¹¹ Kà uwana Zəzagəla kà avəh dza mavəhay aw.

¹² Azlauwana azla Yahudiya aw kà, atà kà, tasəl mapəhay uwana Zəzagəla apəh à Musa à ahəl aw. Baŋa atà tadfaha tsakana kà, tadəzila kiya uwaga, kokudə magur atà la mapəhay uwaga. Ama azla Yahudiya kà tasəl mapəhay anə Musa, azlauwana tadfaha tsakana la masəl mapəhay uwaga, seriya adəkəs atà, kà la uwaga suwan. ¹³ Kà uwana Zəzagəla adəpaka dza ala dziriga la huma anha la masəl mapəhəy pəra aw, say la madfah uwana apəh à abà, kiya uwaga kà agay dziriga la huma Zəzagəla. ¹⁴ Iyay nəma, azlatsəhay anik uwana azla Yahudiya aw kà, tasəl mapəhay anə azla Yahudiya aw, ama vərđi anik anik la gəl anətà tadehən azlatatak uwana la tetəvi anə mapəhay uwatà la

ama. La madfehəŋ kiya uwaga, baməraka tasəl madfàh tatak dzəba aŋha səla aw gə. ¹⁵ Uwanay asal magodfay la madz à ahəŋ aŋatà la abà kà, Zəzagəla afà mapəhay uwanay à ləv aŋatà à tsəh, kà atà aŋa masəlay uwana naka tafəhəŋ. Kiya uwana ləv aŋatà apəhatàla, kà uwana vərđi anik awul atà à gəl kà tadfahəŋ delga, ŋgaha vərđi anik awul atà à gəl kà tadfahəŋ mawisiga. ¹⁶ Ama lakəl aŋa azlatatak uwana gəpəh à akul la abanay kà, adàsa à uda la dazuwaya la mavakay uwana Zəzagəla adàsləl Yesu Kristu à waŋ kà madfàh seriya à azladza à gəl. Adàdfàh seriya à azlatatak mahadfehəŋga uwana la ləv aŋatà la tsəh. Uwana gəpəh à akul la abanay kà, asa à uda kà la gay marabəŋ uwanay la abà gəzaŋ.

Azla Yahudiya takəs mapəhay aŋa Zəzagəla aw

¹⁷ Akul azla Yahudiya uwana: ‘Anu azla Yahudiya’, kagodfaw, kafaw gəl aŋkul kà à mapəhay uwanay à afik, katsaw zlapay la magodfay kà: ‘Anu kà, məsəl Zəzagəla’, kagodfaw. ¹⁸ Ŋgaha kasəlaw mawoyəŋ aŋa Zəzagəla, ŋgaha la mapəhay uwana atapakulla, kà akul aŋa mayahani uwana delga. ¹⁹ Madzugway aŋkul kà: ‘Anu azlaməna makas azlaguləf à ahəl’, kagodfaw. ²⁰ Ŋgaha kagodfaw aya kà: ‘Mapəhay aŋa Zəzagəla, kà aŋa azladza uwana tasəl tatak aw’, kagodfaw. Kagodfaw aya kà: ‘Mədfàh à azladza uwana à ahəŋ azlagubgub la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh’. Kagodfaw aya kà: ‘Mapəhay aŋa Zəzagəla atapanula masəlay, la dziriga aŋha gesina’, kagodfaw. ²¹ Iyay zlà, kà mana kapəhawla tetəvi à azladza anik à ama kà, mana kapəhawla à gəl aŋkul aw zlà ma? Kazaw sayda à azladza kà mad à gəl aw, ama kà mana akul kà kadaw à gəl ma? ²² ‘Kadaw à gəl gaw aw’, kagodfaw à azladza, kà mana akul kà, kadaw à gəl gaw ma? Akul kafahaw akur à ahəŋ kà madfàh mazlazlay, ama kà mana akul kahəlaw azlatatak, uwana la gəy mazlazlay la aku ma? ²³ Kayyà, katsaw zlapay kà kaykay la magodfay kà: ‘Məsəl mapəhay aŋa Zəzagəla’, kagodfaw, ama kà kalawla mapəhay aŋha ala, kiya uwaga kà, kawisaw sləm aŋa Zəzagəla ala. ²⁴ Kà uwaga à uwana tatsetsèr à wakità aŋa Zəzagəla à abà, kà azlatsəhay dza anik tawis sləm aŋa Zəzagəla ala kà, kà madfehəŋ aŋkul, akul azla Yahudiya.✧

²⁵ Akul azla Yahudiya kà, kadavaw vok à uda, kà mapəhla ala kà akul aŋa Zəzagəla. Ama baŋa kanəfaw mapəhay lela aw kà, makədəv vok à uda aŋkul kà deyday pəra. ²⁶ Baŋa dza uwana makədəv à uda gə aw, ama anəfa kà mapəhay, masla kà kalkal bokuba makədəv à uda gə. ²⁷ Dza uwana

makədöv à uda aw gâ, ama anəfa mapəhay, adəkəlla à akul ala ziruwi à gəl, à akul uwana kasəlaw mapəhay la gay aŋa makədöv vok à uda nəma, ama kanəfaw aw. ²⁸ Hafay ma, magay zil Yahudiya ma la gay gâ pəra takay? Awan, say la makədöv vok à uda, uwana aŋa Zəzagəla, awkà gay makədövani sləb vok à vədah, uwana azladza tanəŋəŋ la yewdi pəra aw. ²⁹ Ama magay zil Yahudiya kà, aguwa à uda kà la ləv la tsəh, ŋgaha makədöv vok à uda kà agay kà aŋa ləv uwana Masasədok Zəzagəla, apəhla ala awkà la mapəhay uwana tatsetser aw, uwaga anəkudə mabəzal mazləbay la slaka azladza aw, ama la slaka Zəzagəla.

3

¹ Baŋa kiya uwaga ma, magay zil Yahudiya ma, mana akəs vok ma? Makədöv vok à uda ma, azlak anu takay? ² Hafay, aduwa vok gesina, teraŋa dadəŋ kà, Zəzagəla afà gay aŋha kà atà à ahàl. ³ Iyay zlà, kakay mədagodəy la lagwa ma? Tsa azlaanik la tataka aŋatà la abà kà, tanəfa gay uwaga aw ma? Kadzugwaw ma Zəzagəla kà adədah uwana apəh aw takay? ⁴ Awan! Bə amiyaka azladza gesina azlaməna fida babay kà, ndzer Zəzagəla adədah dziriga aŋha. Bokuba uwana tatsetsèr à wakitə aŋa Zəzagəla abà kà:

'Kak Zəzagəla: Baŋa kabadmà à azladza gesina tasəlay kà kapəh dziriga, amiyaka tapuwa à ka gudzi à gəl kà kadəkəfasl atà.'[☆]

⁵ Lagwa zlahaw azladza anik tagodəy kà, 'Mawisiga uwana məfehəŋ kà, azlaka à azladza' tagodəy, 'Kà Zəzagəla kà adəhəŋ mawisiga aw'. Gay ma uwala à uwana mədàwulla atà ala la? Məgodəy kà Zəzagəla kà adəhəŋ mawisiga la matərəbay, mədəgodəy ay? Uwanay gəpəh kà bokuba uwana azladza tapəhay. ⁶ Aŋa kiya uwaga ma, Zəzagəla ma dziriga aw zlà ma ay? Awan, kiya uwaga aw. Agayŋa Zəzagəla agay dziriga aw kà, naka aslala vok aŋa madəh seriya à gudəŋ à vok à gəl takay? ⁷ Zlahaw, azladza anik tagodəy babay kà: 'Fida uwana məfehəŋ kà, azlaka kà azladza aŋa masəl dziriga aŋa Zəzagəla, kiya uwaga kà tadəzsləb masla kà uwaga. Tsa baŋa kiya uwanay kà, anu azlaməna tsakana ma, la tetəvi uwali zlà ma li?' ⁸ Kiya uwaga azlaanik tagod: 'Mədəh mawisiga kà masəlay kà Zəzagəla kà masla mawoyəŋ, ma adəhəŋ mi?', tagod. Azlaanik tatugw à gi mawisiga à vok, tagod kà: Gi babay kà, gi gədzugway kà kiya uwaga. Zəzagəla adədah seriya à azladza uwaga à gəl, kà uwana seriya uwaga kà azlayla à atà kà madukwatəŋ à gəl aŋa Zəzagəla.

[☆] 3:4 3.4 Mahabay 51.4

Dza dziriga la ahəŋ amiyaka tekula aw

⁹ Lagwa ma, anu azla Yahudiya ma məduwa azladza anik takay? Awanj. Tetuwa məduwa azladza anik aw. Gədapəha à akul, kà azla Yahudiya la azladza anik anik gesina, kà anu la tsəh makoray aŋa tsakana. ¹⁰ Iyay, bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Dza dziriga la ahəŋ la huma Zəzagəla amiyaka tekula aw.

¹¹ Dza la ahəŋ asəl dziriga aw

Dza la ahəŋ amiyaka tekula à uwana ayàh Zəzagəla aw

¹² Azladza gesina tagola à lig à Zəzagəla à gay, tawis ala gesina.

Dza la ahəŋ amiyaka tekula, adàh delga à azladza aw.

¹³ Kay, gay uwana atsa à afik la kuda aŋatà la ahəŋ kà, mawisiga bokuba mazinay aŋa zəvay mapəzlla à ama ala gà.

Alàh aŋatà kà avavar azladza.

Uwana atsa à wanj la paŋaw aŋatà la awtày kà, kalkal la magur aŋa bebi uwana akəɸ dza.

¹⁴ Sləray aŋatà kà say matsafla dza pəra, ŋgaha gay dəhakkakga pəra atsa à wanj la gay aŋatà la awtày koksi-koksi.

¹⁵ Tavay kà makad dza.

¹⁶ Kəla slaka uwana taday kà, say gay atsən atà à tsəh ala.

¹⁷ Tasəl madz à ahəŋ la tələmma la abà la azladza aw.

¹⁸ Dikidiki tahoy yewdi aŋa Zəzagəla aw.*

¹⁹ Tekedfika kà mapəhay aŋa Zəzagəla kà, apəhay kà azladza uwana mapəhay uwaga aga la atà la ahəl, kà maməts gay à gəl aŋa magay la ahəŋ, ŋgaha kà azladza gesina aŋa masəlay, kà atà azlaməna tsakana la huma Zəzagəla. ²⁰ Tsa aŋa kiya uwaga kà, dza la ahəŋ adəgay dziriga la huma Zəzagəla la manəf mapəhay aw, kà uwana mapəhay aŋa Zəzagəla apəhla ala kà masəl tsakana.*

Kakay azladza tapaka dziriga la huma aŋa Zəzagəla ma?

²¹ Ama lagonay kà, tetəvi uwana azladza tadəgəla dziriga la huma Zəzagəla kà, Zəzagəla adapəhla ala: Gay aŋa mapəhay la abà à tetəvi uwatà aw. Ama la wakità mapəhay aŋa Zəzagəla la abà, ŋgaha azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl, kà mapàh à azladza, tapàhàh lakəl aŋa tetəvi uwatà dagay uwarà la magodfay kà: Zəzagəla adəpəhla tetəvi anik mawga ala. ²² Tetəvi gà, uwana Zəzagəla apakla azladza dziriga ala la huma aŋha kà, la madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, Zəzagəla adapəzl tetəvi à azlauwana tadiŋ gəl à Yesu à vok, awkà azla Yahudiya pəra aw. Zəzagəla kà

* 3:18 3.18 Mahabay 5.10; 10.7; 14.3; 36.2; 140.4; Yesayya 59.7 * 3:20 3.20 Mahabay 143.2

avàh dza aw. ²³ Dza gesina tafahañ tsakana, ñgaha tabəzà mazləbay uwana naka Zəzagəla avà à atà aw. ²⁴ Ama Zəzagəla apis à atà gay à vok kà deyday, apakà atà ala dziriga la huma aña. Adfahàñ uwaga kà la ahàl aña Yesu Kristu, à uwana apèlla atà ala la tsakana la abà. ²⁵ Zəzagəla afà à ahəñ, kà masla aña mamətsay kà aña azladza, kà aniz aña aña mazəb à atà tsakana lakəl ala. Tetəvi uwaga kà, Zəzagəla apəzl à azladza, uwana tadinjal gəl à Yesu à vok. Uwana adfahà uwaga kà, kà azladza aña masəlay kà masla kà dziriga. Bokuba magodfay kà, tsakana uwana uwarà tafahàhàñ kà, Zəzagəla afal sləm aya aw. ²⁶ Abasàñ ndzer, ama lagonay apəhla à azladza, kà masla kà dziriga. Masla asal madəhəñ kà uwana dziriga, ñgaha asal aya magəñ azladza, uwana tadinj gel à Yesu à vok dziriga la huma aña bay.

²⁷ Tsa baña kiya uwanay kà, tatak la ahəñ mətsalla zlapay takay? Awan, tatak la ahəñ aya aw. Zəzagəla adapaka anu ala dziriga kà, kà uwana mədinj gel à Yesu Kristu à vok. Awkà apakà anu ala dziriga kà, kà uwana mənəfa mapəhay aw. Tsa aña kiya uwaga kà, tatak la ahəñ kà matsalla zlapay gami aya aw. ²⁸ Məsəl kà Zəzagəla apakà azladza ala kà dziriga la huma aña, à baña tadinj gəl à Yesu à vok, awkà kà uwana tanəfa mapəhay aw. ²⁹ Zəzagəla ma aña azla Yahudiya pəra takay? Awan, aña azla Yahudiya pəra aw, ama Zəzagəla aña dza gesina. ³⁰ Kà uwana Zəzagəla kà tekula pəra. Baña azla Yahudiya tadinj gəl à Yesu à vok, adəpaka atà ala dziriga la huma aña. Kà aña azladza tsəhay anik, uwana tadinj gəl à masla à vok bay kà, bə adəpaka atà ala dziriga la huma aña suwan ³¹ Zəzagəla apaka azladza ala dziriga, kà uwana tadinj gəl à Yesu à vok, uwana məgod ma? Məpəsew mapəhay takay? Tetuwa kiya uwaga aw! Məgəda mapəhay à afik kà la uwaga.

4

Kà mana Zəzagəla apakà Abəraham ala kà dziriga ma?

¹ Lagwa kà, mədzugw lakəl aña Abəraham baba gami, uwana akəslla anu ala. Mana məpəhay lakəl aña ma? Mana Abəraham abəzəl ma? ² Baña Zəzagəla apakəñ ala dziriga la huma aña kà, kà uwana adfahàhàñ azlatatak dzəba aña səla aw gə, kiya uwaga naka azlayla kà Abəraham atsà zlapay. Ama atsà zlapay la huma Zəzagəla aw. ³ Kiya uwanay à uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà:

'Kà Abərahām adiņ gel à Zəzagəla à vok, kà uwaga à uwana Zəzagəla azalà ala dza dziriga la huma aņha.⁴*

⁴ Sèlāw kà baņa dza adfāh sləray delga, ŋgaha tavāl tatak kà madegolay sləray aņha, tatak uwaga tapəlal kà masik aņha, awkà deyday tavāl aw. ⁵ Baņa dza adiņ gəl à Zəzagəla à vok, uwala adzugw magay dziriga la huma Zəzagəla kà, sləray uwana adahāņ aw, la kitā Zəzagəla adāpakəņ ala kà dza dziriga kiya uwanay. Zəzagəla kà, la maslay kà mapak masla tsakana ala kà dziriga la huma aņha, ŋgaha adfāh uwaga kà deyday. ⁶ Kalkal à uwana David apəh babay. Apəh lakəl aņa azladza, uwana Zəzagəla apakātāla kà azladza dziriga la huma aņha. Sləray aņa ahāl aņatā à uwana atugw aw. Azladza uwaga kà atā la marabay. ⁷ David agōd kà:

'Marabay agay la azladza uwana Zəzagəla adāmats atā tsakana aņatā ala, marabay agay la azlauwana masla adātsak atā mawisiga aņatā ma.

⁸ Marabay agay la dza uwana Sufəl atugw tsakana aņha aw.¹*

⁹ Məwūl à gay aņa David à tsəh. Marabay ma, la azladza uwana makadav atā à uda gā pəra takay? Awāņ, marabay kà la azlauwana makadav atā à uda gā aw babay. Mətsənāņ kà Abərahām agā dziriga la huma Zəzagəla, kà uwana adiņ gel à masla à vok. ¹⁰ Mok uwala Abərahām agā dziriga la huma Zəzagəla la? Mok uwatā ma akədəv vok à uda ay? Awma à lig la sudā gā ay? La mok uwatā kà, aləg aņa makədəv vok à uda dāņ. ¹¹ Makədəv vok à uda, uwana Abərahām akədəv vok à uda kà, uwaga kà, agā madiya kà mapəhla ala kà, adadiņ gəl à Zəzagəla à vok, ŋgaha Zəzagəla apakā masla ala kà dza dziriga, à mok uwana aləg makədəv vok à uda dadāņ. Kà uwaga à uwana Abərahām apakā baba aņa azlauwana kokudā makadəv vok à uda, ama tadiņ gəl à Zəzagəla à vok. Kiya uwaga masla adāpaka atā ala dziriga la huma aņha, bokuba uwana apakā Abərahām ala babay.^{*} ¹² Masla ndzer kà baba aņa azlaməna makadav vok à uda gā bay. Ama gesina azlabəza aņha aw, say azlauwana tanəfa madiņal gəl à vok aņha, kiya masla uwana adiņal gəl à vok, la mok uwana aləg makədəv vok à uda.

Azladza uwana tadiņ gəl à Yesu à vok, la uwana tabəz tatak

uwana Zəzagəla apəh à ahəņ

¹³ Dagay uwana Zəzagəla apəhà Abərahām à ahəŋ la mayyi à tsəh ala aŋha kà, adàvà à atà gudəŋ à vok tadàkoray. Uwana Zəzagəla apəh uwaga kà, kà uwana Abərahām anəfà mapəhay aŋa wakità seriya aw, ama apəhal kiya uwaga kà, kà uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, ŋgaha apakà dziriga la huma aŋha. ¹⁴ Iyay, agayŋa azlauwana tadiŋ gəl à mapəhay aŋa wakità seriya à vok, tabəz tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ kà, naka azlauwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok tagay deyday, ŋgaha naka tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ kà mavà y bay, naka agay deyday aya. ¹⁵ Hadfay, kà uwana mapəhay kà atsala kà mapak ləv aŋa Zəzagəla à waŋ à gəl aŋa azladza uwana tanəfà aw, ama la slaka uwana mapəhay la ahəŋ aw kà, mapəsew mapəhay la ahəŋ babay aw.

¹⁶ Gay gà la uwaga à uwana, Zəzagəla apəh kà, apəh à ahəŋ kà aŋa azlauwana tadiŋ gəl à masla à vok. Adəhəŋ kiya uwanay, kà masla aŋa mav à atà tatak uwanay deyday. Asal mavà y à mayyi à tsəh ala aŋa Abərahām gesina. Avà y à azlaməna manəfay pəra aw, ama à azlatsəhay anik gesina, uwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok bokuba à Abərahām, kà uwana Abərahām kà baba gami gesina. ¹⁷ Bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà, Zəzagəla agòd à Abərahām:

'Gəfa kà à ahəŋ kà kagay baba aŋa azlatsəhay aŋuvaw.' Abərahām apakà baba gami la huma Zəzagəla, kà uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok. Zəzagəla masla mav sifa à azlamazimnekiđ, ŋgaha agəŋ la ahəŋ la afad' gay aŋha azlatatak uwana amiyaka tagəhəh la ahəŋ aw.* ¹⁸ La kità, Abərahām ahəd à huma à gay la madiŋ gəl à Zəzagəla à vok. Amiyaka uwana azladza tadzugw à tetəvi uwatà, kà Zəzagəla adəh uwana apəh à ahəŋ aya, aw. Abərahām ahəd à huma à gay la maf manəwəŋ aŋha à Zəzagəla à afik. La lig la ahəŋ Zəzagəla adəhəlləŋ uwana apəhàl à ahəŋ la abatà, apakà baba aŋa azlatsəhay aŋuvaw, bokuba uwana Zəzagəla apəhal:

'Mayyi à tsəh ala aŋak adagay aŋuvaw.'*¹⁹

¹⁹ Mok uwana Zəzagəla apəh uwaga kà, Abərahām mavay aŋha kà azlatalka dzim. Asəl kà adagay makoz gurdza gurdza, ŋgaha bay mis aŋha Sara bay kà degər aya, ama tayà vok la madiŋal gəl à vok la abà aw, kà uwana asəl kà Zəzagəla adadəh, uwana apəh à ahəŋ. ²⁰ Masla babay asəl kà adəbəz tatak uwana Zəzagəla apəhal à ahəŋ, abək gəl à ahəŋ səla aw. Madiŋal gəl à vok aŋha adzərəđ ala kaykay, asləkəw Zəzagəla. ²¹ Ndzer, asəl la lela kà Zəzagəla

* 4:17 4.17 1Musa 17.5 * 4:18 4.18 1Musa 15.5

la maslay kà maɖàh uwana apèhal à ahəŋ. ²² Gay gà la uwaga à uwana Zəzagəla, azalà ala: Dza dziriga la huma aŋha. ²³ Gay uwana Zəzagəla atùgwla Abəraham la dziriga la afik kà tatsetsèr kà aŋa Abəraham kokudfa aŋha pəra aw. ²⁴ Tatsetsèr uwaga kà aŋami babay. Baŋa mədiŋ gəl à Zəzagəla uwana à vok awùlla Sufəl Yesu à uda la mamətsay la abà, masla adàpaka anu ala dziriga la huma aŋha babay! ²⁵ Zəzagəla avà Yesu à ahəl aŋa azladza kà makəɖay kà tsakana gami. Nŋaha aya, Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, kà anu aŋa magay azladza dziriga la huma Zəzagəla kà masla.

5

Yesu adasəlla anu vok la Zəzagəla

¹ Tsa bà, uwana Zəzagəla adapaka anu ala dziriga la huma aŋha, kà uwana mədiŋ gəl à masla à vok, lagonay kà, gay la ahəŋ la tataka gami la abà la Zəzagəla aya aw, kà uwana Sufəl Yesu Kristu adasəlla anu vok la mamətsay aŋha. ² Yesu Kristu apèzlla anu tetəvi, kà anu aŋa mabəz mapis gay à vok la slaka Zəzagəla, kà uwana mədiŋ gəl à masla à vok. Mətsizlla à mapis gay à vok uwaga à afik, nŋaha mərəb la mavalàh à zagəla, kà uwana mənawəŋ kà mədàbəz humà mazləbəy gami la huma Zəzagəla. ³ Mərəbay la mavalàh à zagəla kà aŋa uwaga pəra aw, məvalàh à zagəla babay kà baməraka anu la mas nŋərpa la abà, kà uwana ndzer məsəl kà nŋərpa azlaka anu kà aŋa magur mabasini. ⁴ Baŋa məsla mabasini, mədàhənay, baŋa mədàhənay kà, mədàfa manəwəŋ gami à gay Zəzagəla à afik, adàvə anu bokuba uwana agòɖ. ⁵ Baŋa mənawəŋ kiya uwanay, mədàməts à vədah deyday aw, kà uwana Zəzagəla apèh à anu kà, awoya anu kà kaykay. Masasəɖok aŋha uwana avà à anu, apèhanula masal aŋha.

⁶ Iyay uwarà kà, ndzəɖfa gami la ahəŋ aw məslàla vok aŋa matəf gəl gami aw. La kaslà uwatà Yesu asà à wəŋ, aməts kà aŋa azlaməna tsakana, à kaslà uwana Zəzagəla afà à ahəŋ. ⁷ Ndzer, məsəl kà zlazladfa kà dza aŋa mamətsay kà aŋa masla gamagəy aŋha, bà amiyaka masla anəfa mapəhay bay kà, zlazladfa. Bi dza anik kà aslala vok aŋa makəs mamətsay kà madegolay dza uwana asəl dza. ⁸ Ama Zəzagəla apèhanula kaykay à mawoy anu aŋha mi, avà Yesu Kristu, aməts kà aŋami à mok uwana mələg azlaməna tsakana gà dadəŋ. ⁹ Yesu Kristu aməts kà aŋami, Zəzagəla apakà anu ala dziriga la huma aŋha la aniz aŋha. Tsa aŋa kiya uwanay, hadəy ndzer zlà kà, Yesu Kristu adətəf anu la mapak ləv aŋa Zəzagəla la abà. ¹⁰ Dagay uwarà məgà

azlaməna məzam aŋa Zəzagəla, masla asəlla anu vok la mamətsay aŋa Kona aŋha. Bə uwana adasəlla anu vok la uwaga kà, məsəl ndzer kà adàbəl anu aŋa koksikoksi kà uwana Yesu avà sifa aŋha. ¹¹ Adadəv à gay kiya uwanay pəra aw. La kaykay kà, mərəbay la mavalàh à zagəla lakəl aŋa uwana Zəzagəla adàhanəŋ. Sufəl gami Yesu Kristu arabà anu ləv la uwana adàla anu à slaka Zəzagəla kà mapak anu ala azlaslawda aŋha.

Adama la Kristu

¹² Aganay godega aŋa gay uwanay: Tsakana asà à gudəŋ à vok kà, kà dza tekula uwana sləm aŋha Adama, ŋgaha la tsakana aŋha uwatà la abà la uwana, mamətsay aslèhà à gəl aŋa dza gesina, kà uwana dza gesina tadfahà tsakana, kà madegolay tsakana aŋa dza tekula uwaga. ¹³ Amiyaka mok uwana Zəzagəla aləg mav mapəhay aŋha kà, tsakana kà agà la ahəŋ la gudəŋ la vok. Ama Zəzagəla atugw tsakana lakəl aŋatà aw, kà uwana mapəhay aŋa Zəzagəla la ahəŋ dadàŋ aw. ¹⁴ Amiyaka la uwaga bay, dʒadzəkà vok aŋa Adama, tsərəh à Musa kà, mamətsay akòr lakəl aŋa azladza gesina, amiyaka tsakana aŋatà adəbanì aŋa Adama uwana akweskà mapəhay aŋa Zəzagəla bay aw kà tamàtsàh.

Adama kà maftsa vok aŋa dza uwana atsa à waŋ. ¹⁵ Ama mavà y uwana Zəzagəla avà à anu la dza uwanay kà, adəbanì vok la tsakana aŋa Adama dʒikidiki aw. Hadʒay, aŋuvaw tamàts kà tsakana aŋa dza tekula, ndzer, ama dzəba aŋha səla aw aŋa Zəzagəla aduwa uwaga la mənğa, kiya uwaga babay mavà y deyday uwaga aviyà à azladza aŋuvaw, kà madegolay dza tekula Yesu Kristu. ¹⁶ Ama uwana Zəzagəla avà y bay kà godega aŋha kà gərgər dəŋ awkà kiya tsakana aw. Tsakana uwana dza tekula uwatà adfahəŋ kà adukw ala seriya à gəl. Tekedfika, baŋa Zəzagəla apis gay à azladza à vok deyday, amiyaka tadfàh tsakana aŋuvaw kà adəpaka atà ala kà azladza dziriga la huma aŋha, ŋgaha kà seriya matəf à atà à gəl aw. ¹⁷ Ndzer kà, dza tekula adfahà tsakana, ŋgaha tsakana akəs dza à gay gesina kà madegolay dza tekula uwaga. Ama dza anik, à Yesu Kristu adfahəŋ kà sləray anik. Kà madegolay masla, Zəzagəla avà mapis gay à vok la madfuw à vok aŋha. Ŋgaha tadàbəz sifa, tadàkoray koksikoksi, kà madegolay Yesu Kristu.

¹⁸ Kà tsakana aŋa dza tekula Adama, à uwana tsakana asà à azladza gesina à gəl, ŋgaha seriya atəf à atà à gəl bay. Ŋgaha kà sləray dziriga aŋa dza tekula, Yesu Kristu bay la uwana adapəlla azladza ala la seriya aŋa Zəzagəla la abà, ŋgaha adàvə à atà sifa adəv à gay aw. ¹⁹ Kà dza tekula

Adama uwana akweskà mapəhay aŋa Zəzagəla, la uwana azladza gesina tapakà azlaməna tsakana, ŋgaha kà dza tekula Yesu Kristu bay, la uwana azladza aŋuvaw tadəpaka dziriga la huma Zəzagəla, kà uwana masla kà akəs gay aŋa Zəzagəla.

²⁰ Ama baŋa mapəhay adaŋazila kiya uwanay kà, kà tsakana aŋa azladza aŋa maŋazila kaykay. La kità, baŋa tsakana aŋa azladza adaŋazahla, mapis gay aŋa Zəzagəla aŋazàhla kaykay bay. ²¹ Bokuba uwana tsakana la uwana akoray lakəl aŋa mamətsay kiya uwaga la dziriga, mapis gay à vok aŋa Zəzagəla aga la maslay aŋa mapak dza ala dziriga la huma aŋha kà mapis gay à vok, uwatà kà akoray, kà anu aŋa magay la sifa, uwana adəv à gay aw la ahəl aŋa Sufəl gami Yesu Kristu.

6

Mamətsay kà ahəl tsakana,

ama madz à ahəŋ la sifa kà ahəl Yesu Kristu

¹ Mana mədàgodəy lagwa mi? Mədza à ahəŋ la tsakana la abà, ŋgaha mapis gay à vok aŋa Zəzagəla adəŋazila takay?

² Awaŋ, kiya uwaga aw, məmèts kà ahəl tsakana, ŋgaha ma kakay məda à huma à gay la tsakana la abà aya zlà ma?

³ Hay! Kasəlaw kà, mok uwana məcfahà batem kà, məgà à maham à gay à vok gà la Yesu Kristu la abà, la mok uwaga kà, bokuba magodəy kà, məmèts la masla babay aw takay?

⁴ La batem kà, məkəs mamətsay la masla, kà mal anu la masla, kà anu aŋa masak à madz à ahəŋ maviyaga, bokuba uwana Zəzagəla awùlla Yesu à uda la ndzəfə aŋa mazləbay aŋha.

⁵ Hadəy, anu azlamamatsay gə bokuba masla. Kiya uwaga mədahama gay à vok la masla, tsa kiya uwanay kà ndzer, mədàwul à uda bokuba uwana masla awul à uda babay.

⁶ Məsəl kà, la mok uwana Yesu Kristu amèts à ahəf à adi kà, Zəzagəla atatəsl madz à ahəŋ maviyaga gami à adi la abatà bay, kà vok tsakana gə uwanay aŋa mamətsay, kà anu aŋa magay azlamayà aŋa tsakana aya aw, ⁷ kà uwana tsakana aŋa magay la ndzəfə la dza mamətsay gə aya aw.

⁸ Kà uwana mok uwana Kristu amèts kà, məmèts la slaka gə la masla, kiya uwaga, məsəl kà anu la masla, mədàdza à ahəŋ la sifa bay la masla. ⁹ ŋgaha aya, məsəl babay, kà Yesu Kristu awul à uda la mamətsay adəmətsay aya aw, kà uwana ndzəfə aŋa mamətsay la ahəŋ lakəl aŋha aya aw.

¹⁰ La mamətsay aŋha kà, avàhalla la tsakana aŋa tetuwa. Lagwa aga la ahəŋ la sifa kà aŋa Zəzagəla aŋa koksikoksi.

¹¹ Iyay zlà, akul babay kà, kiya uwaga, sèlàw kà, kamètsàw kà ahàl tsakana. Lagwa akul la ahəŋ la sifa la huma aŋa Zəzagəla, kà uwana kahamàw gay à vok la Yesu Kristu.

¹² Tsa aŋa kiya uwanay lagwa zlà kà, kasakaw à tsakana akor akul aw. Kanəfaw mabila aŋa vok aŋkul, uwana adàzakulla vərđi anik aw. ¹³ Kakəsaw kà tsakana abəza tetəvi à tsəh aŋa madukw akul à ahəŋ, kà mawis akul ala aw. Tsa baŋa kiya uwaga zlà kà, vàw vok aŋkul à Zəzagəla, kà uwana akul azladza uwana kamətsaw, ŋgaha kawullaw à uda, vàw vok aŋkul à masla gesina, sàkàwwal adàhla akul sləray bokuba akul azlakazlaŋa sləray delga gə. ¹⁴ Kiya uwaga kà, tsakana adàdza à akul à gəl aya aw kà uwana akul la tsəh aŋa mapəhay aw, kà magay la dziriga la huma Zəzagəla kà, dzàw à ahəŋ la mapis gay à vok aŋha la abà.

Anu azlamayà aŋa Zəzagəla, awma aŋa tsakana ay?

¹⁵ Uwaga ma, mana asal magodəy lagwa mi? Məkor gəl kà madəhəŋ tsakana, kà uwana anu la tsəh aŋa mapəhay aya aw, kà uwana anu la mapis gay à vok aŋa Zəzagəla la abà takay? Tetuwa kiya uwaga aw! ¹⁶ Kasəlaw kà, baŋa kaduwaw vok aŋkul à dza anik ala, ŋgaha kagodəwwal kà kakəsaw gay aŋha kà, kapakaw mayà aŋha aw takay? Baŋa tsakana la uwana adza à akul à gəl, ndzer, akul azlamayà aŋa tsakana, ŋgaha kabiyaw mamətsay à gəl. La kità, baŋa kakəsaw kà gay aŋa Zəzagəla, kiya uwaga kagaw azlamayà aŋha, ŋgaha adəpaka akul ala kà azladziriga la huma aŋha. ¹⁷ Hadəy aw ay, uwarà kagəw mayà aŋa tsakana, ama lagonay kà, kiya uwaga aya aw. Kakəsàw gay uwana atəpakulla, kakəsàw azlatatak uwana atəpakulla la ləv tekula, kikay məgod à Zəzagəla kà uwaga. ¹⁸ Mapəlla, uwana kapəlàwla la tsakana la abà, kà kapəkàwla azlamayà aŋa dziriga adagay, kà akul aŋa madàh dziriga. ¹⁹ Gəpəh à akul la gay zil kiya uwanay kà, kà uwana akul azlaguɓguɓ dadəŋ, kà matsən azlatatak uwanay. Dagay uwarà kavàw vok aŋkul gesina à mawisiga, kaŋazàhàw tsakana ala. Kà uwana kadàhàhàw mawisiga. Ama lagonay kà, vàw vok aŋkul à Zəzagəla aŋa dikiđiki. Dahàw dziriga, ŋgaha kà madz à ahəŋ aŋkul aŋa magay sətaka.

²⁰ Dagay uwarà, à mok uwana kaləgəw azlamayà aŋa tsakana, tatak la ahəŋ afà à akul leri à gəl, kà manəf dziriga aŋa Zəzagəla aw. ²¹ Mok uwana kadàhàhàw azlatatak ziruwı gə uwaga ma mana kabəzəwwal la abà lagwa zlà mi? Lakana kà kakəlàw ziruwı à azlatatak mawisiga uwaga à gəl mədàtsalah à gay, kà uwana madəv à gay aŋa uwaga kà mamətsay. ²² Lagonay kà, kapəlàwla la tsakana la abà,

kagaw azlamayà anja Zəzagəla. Lagwa tatak delga uwana kabəzəwwal la abà, kà madz à ahəŋ ankul adəgay sətaka la huma Zəzagəla, ŋgaha aya, akul kadəbəzəwwal sifa adəv à gay aw la makəɸ gəl à ahəŋ. ²³ Ndzer, masik anja tsakana kà uwaga mamətsay, ama mavəy deyday anja Zəzagəla kà sifa adəv à gay aw, kà uwana mədahama gay à vok la Sufəl gami Yesu Kristu.

7

Ndzəɸa anja mapəhay la ahəŋ lakəl gami aw

¹ Azladedə gulo, gəpəh à akul kà, kà uwana kasəlaw mapəhay, kasəlaw kà mapəhay kà la ndzəɸa lakəl anja dza, uwana la sifa dadəŋ. ² Bokuba magoɸay, baŋa mis adada à zil. La mok uwana zil anja aləg la sifa kà, tetəvi la ahəŋ kà anja mad à zil anik aw, kà uwana mapəhay avà à tetəvi aw. Ama baŋa zil anja adamətsay kà, tetəvi la ahəŋ adagay, kà mad à zil anik. ³ Kay, ama baŋa zil anja aləg la sifa, nəma pəra ada à zil anik aya, masla azaɸ zil. Ama baŋa zil adamətsal à akəl ala masla la tetəvi, bamərika ada anja à zil, agay masla mazaɸ zil aw, kà uwana kà akəlla mapəhay ala aw. ⁴ Kiya uwaga kà, ankul babay azladedə. Kadzaw à ahəŋ la ahəl anja mapəhay kà, bokuba akul azlamamatsay gə, kà uwana kamətsaw la slaka gə la Yesu Kristu. Kità akul azlaanja, masla la uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. Kà anu anja madəhallan sləray uwana akəsa à vok gesina. ⁵ Mok uwana uwarà kà, mədza à ahəŋ kà bokuba uwana asà à gəl gami, ama mapəhay anja Zəzagəla la uwana: Uwanay la uwanay kà tsakana, agodəh à anu. Kiya uwaga à uwana apəh à anu ala tsakana, uwana mədahahəŋ tekidik. Azlatatak mawisiga uwaga takor gəl anjətà la anu la abà, ŋgaha tadək anu à mamətsay à abà. ⁶ Uwarà kà, mapəhay afà à anu à ahəŋ bokuba azladanay. Lagonay kà, mədamsal à adi ala à mapəhay uwaga, ndzəɸa anja la ahəŋ lakəl gami aya aw. Lagonay adagay kà, mədəh sləray anja Zəzagəla la madz à ahəŋ mawga la abà, la tetəvi anja Masasəɸok anja la ama, awkà la tetəvi maviyaga, uwana tatsətsər à mapəhay à abà aya aw.

Mapəhay apəhanula tsakana

⁷ Kakay gəgoɸay mi? Mapəhay anja Zəzagəla ma tsakana takay? Awan, tsakana dikidiki aw. Ama agayna mapəhay agay la ahəŋ, awkà naka gəsəl tsakana aw. Agayna mapəhay agoɸay: Kadəhaw adi aw, awkà naka gəsəl adi aw. ⁸ Hay, ama la mok uwana gətsənəŋ mapəhay uwaga kà, tsakana abəzà gi à tsəh, ŋgaha gədzəkà madəh adi

à azlatatak gesina à tsəh. Mok uwana mapəhay la ahəŋ aw kà, tsakana kà agà tsaftsaf. ⁹ Mok uwana uwarà gəsəl mapəhay à dadàŋ aw kà gəgod kà: 'Gi la sifa.' Ama mok uwana gədatšen mapəhay kà, tsakana aŋazà gay ala. ¹⁰ Nğaha gəsəl kà tsa gi mamətsayga. Zəzagəla avà mapəhay uwaga kà, kà mapəhgəla tetəvi sifa, ama adàla gi kà à mamətsay. ¹¹ Mok uwana gətsənà mapəhay uwaga kà, tsakana abəzà gi à tsəh, apapàt gi, kà gi aŋa madàh tsakana, nğaha agəd kà uwana gədfahà tsakana.

¹² Kiya uwaga kà, mapəhay atsa à waŋ kà la ahəl aŋa Zəzagəla, nğaha kəla mapəhay aŋha bay kà tsikasla gesina, dziriga. ¹³ Baŋa kiya uwanay ma, tatak uwana delga la uwana adapaka gi matsapa vok takay? Awaŋ masla aw! Uwaga kà tsakana la uwana apaka matsapa kà makədf gi. Tsakana abəz gi à tsəh kà makədf gi ala, tatak delga uwaga kà masəlay, kà tsakana kà bə tsakana ndzer, nğaha kà uwana mapəhay la ahəŋ, tsakana apəhla tsakana ala kà mawisiga la tetuwa.

Dza kà tsakana adafal à asik à gəl

¹⁴ Məsəl kà mapəhay kà atsa à waŋ kà la slaka Zəzagəla, ama gi kà gi dza deyday gə pəra, gəgà bokuba mayà aŋa tsakana. ¹⁵ Gətsənà uwana gədfəhəŋ aw, gədfəhəŋ kà uwana asà à gi aw, hərəzka aŋa uwana asà à gi aw, la uwana gədfəhəŋ aya. ¹⁶ Baŋa gədfəhəŋ, kà uwana asà à gi aŋa madəhəŋ aw, uwaga apəhla ala kà mapəhay aŋa Zəzagəla kà delga. ¹⁷ Ama mawisiga uwaga kà gi la uwana gədfəhəŋ aw. Tsakana uwana la gi la abà la uwana adàh uwaga. ¹⁸ Gəsəl kà delga la ahəŋ la gi la abà aw, à gi dza uwana gi dza asik aw. Kay kà, asa à gi madàh delga nəma, ama gəslala vok aw, kà uwaga. ¹⁹ Tatak delga, uwana asa à gi madəhəŋ kà, gədfəhəŋ aw, ama tatak mawisiga uwana asa à gi madəhəŋ aw, la uwana gədfəhəŋ. ²⁰ Baŋa gədfəhəŋ kà tatak, uwana asa à gi aw kà, uwaga kà gi la uwana gədfəhəŋ aw, tsakana uwana la gi la abà, la uwana adəhəŋ.

²¹ Kiya uwaga à uwana gədfəhəŋ koksikoksi, baŋa gədfəhəŋ delga zlà, gi gəgodəy kà, tsakana la uwana atsavok gi à huma. ²² La madzugway gulo la abà kà, mapəhay aŋa Zəzagəla kà akəs à gi gəl ndzer. ²³ Ama la madz à ahəŋ gulo la abà kà, gənəŋəŋ kà tatak anik la ahəŋ à uwana apa guvəl la madzugway delga uwana la gi la abà. Tatak mawisiga uwaga la gi la abà kà, asal mapak gi ala kà mayà aŋha. ²⁴ Yayatsiya, uwa à uwana adəpəl gi ala la madz à ahəŋ mawisiga gulo uwanay la abà, adala gi à mamətsay uwa? ²⁵ Kikay gəgod à Zəzagəla la ləv tekula, kà uwana

masla la uwana adapəl gi ala kà ahàl aṅa Sufəl gami Yesu Kristu.

Gəgod la madzugway gulo la abà kà, gədehəṅ kà mapəhay aṅa Zəzagəla. Ama dza sləb vok kà, asal kà gənəfay kà tsakana.

8

Sifa uwana Masasəḏok Zəzagəla av à azladza

¹ Lagwa kà Zəzagəla adàdukw seriya à azladza uwana à gel, tahama gay à vok la Yesu Kristu aya aw. ² Kà uwana ndzəḏa aṅa Masasəḏok Zəzagəla uwana avà à anu sifa la ahàl aṅa Yesu Kristu, adapəl gi ala la ndzəḏa aṅa tsakana la abà la mamətsay. ³ Mapəhay aṅa wakità seriya asla mav sifa à azladza aw, kà uwana anu azladza asik məslala vok aṅa maḏàh uwana asa à mapəhay aw. Ama uwana mapəhay aslala vok aw kà, Zəzagəla kà ahənàṅ ala. Zəzagəla aḏahàṅ uwaga la masləl Kona aṅha à waṅ à gudəṅ à vok, la sləb vok kiya aṅa aṅami azlaməna tsakana. Masla asà à waṅ aṅa mazəb anu tsakana lakəl ala. Kiya uwaga Zəzagəla adukwà seriya aṅa tsakana aṅa azladza à gəl aṅha. ⁴ Zəzagəla aḏahà uwaga, kà anu aṅa maslala vok, kà maḏàh delga uwana mapəhay ayahay kà uwana məkəsa gəl à ahəṅ la tsəh aṅa uwana asa à Masasəḏok Zəzagəla, awkà uwana asa à sləb vok gami aw. ⁵ Azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à gəl aṅatà kà, tatuway kà à uwaga à tsəh koksikoksi. Ama azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à Masasəḏok kà, atà bay tatuway kà à uwana à tsəh, asa à Masasəḏok uwaga bay. ⁶ Baṅa anu mətuw à uwana à tsəh asa à sləb vok gami kà, abiyan mamətsay à gəl, ama baṅa mətuway kà à uwana à tsəh asa à Masasəḏok kà, mədàbəza sifa la lapiya. ⁷ Azlauwana tatuway kà à uwana à tsəh, asa à vok aṅatà kà azlaməna məzam aṅa Zəzagəla. Atà tanəfa mapəhay aṅa Zəzagəla ḏikidiki aw. Ndzer kà, taslala vok aṅa makəsay aw. ⁸ Azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à gəl aṅatà kà, taslala vok aṅa mahəḏ à Zəzagəla à adi aw.

⁹ Ama akul kà kadzadzaraw vok kà la makəs gəl à ahəṅ la tsəh aṅa Masasəḏok Zəzagəla, kà uwana Masasəḏok uwaga aga la ahəṅ la ləv aṅkul la tsəh. Dza uwana la Masasəḏok uwaga aw kà, masla kà dza aṅa Yesu Kristu aw. ¹⁰ Baṅa Yesu Kristu la akul la abà kà, baməraka kamətsaw kà madegolay tsakana babay kà, bə Masasəḏok aṅha uwana avà à akul adzadzar akul, kà uwana Zəzagəla adapakakulla dziriga la huma aṅha. ¹¹ Baṅa Masasəḏok aṅa Zəzagəla uwana awùlla ala Yesu Kristu à uda la mamətsay la akul la abà,

la kità bay ndzer kà, Zəzagəla uwaga adàwulla ala akul à uda la mamətsay babay. Adàdah uwaga kà la ndzəda aŋa Masasəfok aŋha, uwana la akul la abà.

¹² Azladedə, tsa kiya uwanay kà, goder aga anu lakəl, kà aŋa madzadzər vok, bokuba uwana Masasəfok Zəzagəla ayahay, awkà bokuba uwana asa à sləb vok gami aw. ¹³ Baŋa kanəfaw kà tetəvi uwana asa à vok aŋkul kà, kadàmətsaw. Ama baŋa kavàw tetəvi à Masasəfok Zəzagəla, kasaw à uda la azlatatak mawisiga uwaga la abà kadahawwaŋ kà, kadàbəzaw sifa. ¹⁴ Azlauwana takəsà gəl à ahəŋ la tsəh aŋa Masasəfok Zəzagəla, gesina kà azlabəza aŋa Zəzagəla. ¹⁵ Masasəfok uwana Zəzagəla avà à akul kà, apàkakulla kà azlamayà, ŋgaha avà à akul guba aya aw. Ama apàkakulla kà azlabəza aŋha. Avà à anu gay kà magodfay à Zəzagəla: “Baba, kak tsuŋulo!” ¹⁶ Kiya uwaga Masasəfok uwaga abadənumà la ləv la tsəh: Ndzer, anu azlabəza aŋa Zəzagəla. ¹⁷ Tsa bə uwana anu azlabəza aŋa Zəzagəla adagay kà, mədàbəza azlatatak dzəba aŋha səla aw gə, uwana adafa à anu à ahəŋ. Ama kà Yesu Kristu la uwana mədàbəza azlatatak uwaga, kità mədàbəza mazləbay uwaga, kà uwana məs ŋgərpa anina la slaka gə bay.

Gay lakəl aŋa mazləbay uwana mədàbəzal

¹⁸ Aganay gəgodf à akul kà, ŋgərpa uwana məsay la abanay la vədah la sa uwanay kà, uwaga kà apaka kà bokuba tatak deyday. Tetuwa adətsizlla à mazləbay aŋa Zəzagəla, uwana à huma adavà à anu aw. ¹⁹ Tatak gesina uwana Zəzagəla adahəŋ, takuday la tsetsi dadəŋ à mavakay uwana Zəzagəla adəpəhla à azlabəza aŋha ala la dazuwaya, kà masla aŋa mapəhla mazləbay aŋatà ala. ²⁰ Azlatatak uwana Zəzagəla adahà à atà kà, tagahay kà bokuba azlatatak deyday. Atà la gəl aŋatà kà, tawoyəŋ kiya uwanay aw. Zəzagəla la gəl aŋha la uwana asakətala à ahəl la tsəh ala, ama atà tafə manəwəŋ aŋatà à azlatatak anik à tsəh gotənaŋ. ²¹ Kà uwana vərđi anik kà, Zəzagəla adətəf azlatatak uwana adahà à atà, ŋgaha tadəgay kiya azlamayà aya aw. Tadəzinla aya aw. Atà babay tadəkor gəl, tadəbəza mazləbay bokuba uwana azlabəza aŋa Zəzagəla tadəbəzal bay suwaŋ. ²² Məsəl kà dagay madzəka tsəràh à lakana kà, kəla tatak uwana Zəzagəla adahəŋ kà, tabəs vok bokuba mis uwana huf bəzi azəŋ ay ŋuwadaw? ²³ Atà kokuđa gəl aŋatà pəra tabasay aw, baməraka anu, uwana Zəzagəla avà à anu Masasəfok aŋha bokuba tatak matapin aŋa diŋa kà, məbas vok la ləv gami la tsəh bay. Məkuday la iyaw tugwi la adi, kà Zəzagəla aŋa madəpaka anu ala, kà anu

azlabəza aŋha, adàsella anu à uda la mabas vok gami la abà aŋa tetuwa. ²⁴ Ndzer mədàbəlay lagwa, ama mədànəŋ azlatatak gesina dadàŋ aw, anu la manəwəŋ lakəl aŋha aŋa manəŋəŋ. Ama mok uwana mədànəŋ azlatatak uwaga mənawàŋ la yewdi gami kà, mədànewəŋ aya aw. Uwa à uwana anaw tatak uwana adanəŋəŋ la yewdi aŋha zlà ma uwa? ²⁵ Hadəy gà, mənaw tatak uwana mədànəŋiŋ dadàŋ aw. Kità məkuday la tsetsi dadàŋ kiya uwanay. ²⁶ Kiya uwaga bay Masasəfok Zəzagəla atsà à wəŋ kà mazlak anu, anu uwana anu azlagubguɓ la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, kà uwana məsəl madəv kufa, bokuba uwana naka akəs vok aw. Masasəfok la gəl aŋha abəf à huma kà aŋami, adəv kufa à Zəzagəla la makəs aŋuf la adi ala. Daduwa à gay madəv kufa la gay. ²⁷ La paraka kà, Zəzagəla asəl uwana la tsəh ləv aŋa azladza, ŋgaha babay asəl uwana Masasəfok aŋha adzugway, kà uwana Masasəfok abəf à huma kà aŋa azladza aŋha, adəv kufa à Zəzagəla bokuba uwana akəsəl à gəl.

²⁸ Azladza uwana tawoya Zəzagəla kà, azlauwana masla azala atà kà atà madəhalla tatak uwana ahəfal à adi, məsəl kà dèwdèw tatak uwana abəza atà, kà Zəzagəla adəh tatak uwaga à ahəŋ, kà makəf gəl à ahəŋ aŋha aŋa magay delga. ²⁹ Azlauwana Zəzagəla adatsatsamani atà dagay uwarà kà, adabək atà, afà atà awtəy kà magay bokuba azlabəza aŋha, kà bəzi gay ləv aŋha aŋa magay malkwoy la tataka aŋa azlabəza dəŋ la abà. ³⁰ Abək atà, afà atà à awtəy pəra aw, azalà atà pəra aw, apakà atà ala kà azladziriga la huma aŋha. Babay kà, atà aŋa magay azladza aŋha. Azalà atà pəra aw, apakà atà ala kà azladziriga la huma aŋha, ŋgaha avà à atà mazləbay aya.

Zəzagəla kà, awoya anu

³¹ Tsa aŋa kiya uwanay ma, mana à uwana atəm kà anu à ahəŋ aŋa mapəhay ma? Tsa Zəzagəla kà awùl kà à anu ma, uwa à uwana adəvədzah anu gəl aya uwi? ³² Zəzagəla kà akweslà bəzi aŋha aw, asləl à wəŋ kà masla aŋa mamətsay kà, kà aŋami gesina. Tsa Zəzagəla avà à anu Kona aŋha ma, sakoraka azlatatak anik la uwana avà à anu aw takay? ³³ Uwa à uwana aslala vok kà mat kaf à azladza uwana à gəl, Zəzagəla adatsatsamani atà uwa? Kà uwana Zəzagəla adapaka atà ala kà azladza dziriga la huma aŋha. ³⁴ Uwa à uwana aslala vok aŋa madukw à atà seriya à gəl uwa? Yesu Kristu la gəl aŋha aməts kà aŋami, Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, adzanə madzay la ahəl kaf aŋha lakəl, ŋgaha masla la uwana abəfa à humù gami, la huma Zəzagəla. ³⁵ Uwa à uwana adəvah anu ala la Yesu Kristu kà masla

aŋa mawoy anu aya aw uwa? Matərəbay à uwana adàvah anu ala ay, awma mabas vok ay? Awma azlauwana tasa à anu zladfa la uwana adàvah anu ala ay? Awma may la uwana adàtugw anu ala ay? Awma kudfa ay? Baməraka anu la zlamtsa la abà, amiyaka katsakar, awma mamətsay la uwana adàvahanula la Yesu Kristu ay? Awan, tatak la ahəŋ, à uwana adəf gay à masal aŋha ahəŋ, kà aŋa makweska anu aw. ³⁶ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Kà uwana anu azlaaŋak à kak Zəzagəla, à uwana anu la zlamtsa aŋa mamətsay la abà, kà uwana azladza tayàh makaf anu koksikoksi. Anu kà mədagay la yewdi aŋa azladza kà kalkal la azlatuwan, uwana tadala atà makaf atà.¹*

³⁷ Ama mədaf asik à azlamatərəbay uwaga à gəl gesina, mədafuw atà la ndzəfa aŋa dza uwana awoya anu. ³⁸ Ndzer, gəsəl kà tatak la ahəŋ à uwana avàhanula la masla, kà masla aŋa mawoy anu aw, aw. Amiyaka baŋa məmətsay, amiyaka anu la adi taslala vok aŋa madəf à anu gay à ahəŋ aw. Azlamalika la azlatatak uwana takor ndzəfa la zagəla gesina bay kà, taslala vok, kà madàh tatak kà masla aŋa mawoy anu aw, aw. Azlatatak uwana abəza anu lagonay, la azlatatak uwana adàbəza anu la huma la gay bay kà, taslala vok madəf à anu gay à ahəŋ aw. ³⁹ Azlauwana, la ləv zagəla la abà, ŋgaha azlauwana la tsəh iyaw bay kà, taslala vok aŋa madàh tatak aw. Dəwdəw tatak uwana Zəzagəla adahəŋ taslala vok aŋa mədəf gay à Zəzagəla à ahəŋ kà aŋa mawoy anu aw. Mawoy dza uwaga kà apəhanula kà la ahəl aŋa Sufəl gami Yesu Kristu.

9

Zəzagəla la azla Yahudiya

¹ Uwanay gəpəhay lagwa kà dziriga, kà uwana gi aŋa Kristu, gəfàh fida aw. Masasəfok tsikasla la madzugway gulo taza sayda aŋa uwaga babay. ² Gi la mazaw la gəl gà kaykay la ləv gulo la tsəh, ŋgaha la mazay mənğa ³ kà tsəhay gulo Isərayel, uwana gəwoyan. Agayŋa Zəzagəla akəf à atà gi à uda la tataka kà aŋatà ŋuləm, la mavahanula la Kristu, kà uwana azladedda gulo. ⁴ Atà mayyi à tsəh ala aŋa Isərayel. Zəzagəla atsatsàmàni atà, kà atà aŋa magay azlabəza aŋha, apəhatàla mazləbay aŋha, ŋgaha akəs vok slawda la atà, avà à atà mapəhay. ŋgaha apəhatàla tetəvi kà masləkawla masla, ŋgaha apəh à atà azlagay, uwana avà à vok aŋatà abà, asal kà madəhəŋ bay. ⁵ Atà mayyi à tsəh

* 8:36 8.36 Mahabay 44.22

ala aṅa Abərahāṃ la azlabəza aṅha, Isak la Yakuba uwana tadzà à ahəṅ uwarà. Yesu Kristu la sləb vok aṅha la abà kà mayyi à tsəh ala aṅatà bay. Kristu uwanay kà Zəzagəla agəṅ lakəl aṅa tatak gesina məzləbfa masla koksikoksi. Amen.

⁶ Mədzugw kà uwana Zəzagəla apəh à azlatsəhay aṅha à ahəṅ, adfahəṅ kiya uwatà məgodf aw. Ama kəla kà, azla Isərayel gesina la uwana taga tsəhay aṅha aw, say aṅa gay gə pəra. ⁷ Mayyi à tsəh ala aṅa Abərahāṃ kà dəṅ, ama atà tagà azlabəza gay ləv aṅha gesina aw. Zəzagəla apəh à Abərahāṃ à vok à abà dagay uwarà:

'Fofulo aṅak dziriga kà, adàsa à uda kà la mayyi à tsəh ala aṅa Isak la abà.'[☆]

⁸ Uwaga asal magodfay kà, azlabəza aṅa Abərahāṃ gesina kà, atà tagà azlabəza aṅa Zəzagəla aw. Zəzagəla agodf kà, azlabəza aṅha dziriga kà, say azlauwana pəra tayyà à vok la uwana la afik, apəh à ahəṅ. ⁹ Uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ kà:

'Baṅa mavakay uwana gəpəh à ahəṅ adəslay kà, gədəwul à awtəy, ṅgaha la mok uwatà la uwana Sara adəyya bəzi zilga',[☆]

agodf.

¹⁰ ṅgaha kà uwaga pəra aw, ama mənərez lakəl aṅa vəgal, uwana Rebeka ayyà bay. Baba aṅatà kà la baba gami madzidziga Isak. ¹¹ Mok uwana aləg mayyàh atà kà Zəzagəla agodfal:

'Madəvla à ahəṅ adədfuw uwana adatsa vok à ahəṅ.'

Mok uwana apəh kiya uwanay kà, tadfəh tatak delga baməraṅa tatak mawisiga dadəṅ aw, Rebeka bay adəyyah atà aw. ¹² Zəzagəla adfahəṅ kiya uwanay kà, kà uwana zagəla aṅha kà madfəh uwana asal. Akəsàni dza aṅha la tataka azladza anik la abà, kà huma à gay sləray delga aṅha uwana adfahəṅ aw.[☆] ¹³ Uwaga apakà vok bokuba uwana tatsetsèr à wakità à abà, Zəzagəla agodf:

'Gi Zəzagəla, la uwana gəkəsàni Yakuba, ṅgaha gi la uwana gəkweska Esaw bay.'[☆]

¹⁴ Baṅa kiya uwanay ma, mana mədəgodfay zlà ma? Kità ma Zəzagəla kà adəfəhəṅ kà la tetəvi aṅha aw məgodf ay? Tetuwa kiya uwaga aw. ¹⁵ Haday dagay uwarà agodf à Musa: 'Gədədfah delga à dza, uwana asa à gi madfahalla ala delga, vok mahamay adəkəsa à gi kà aṅa dza uwanay vok adəhama gi kà masla.'[☆]

¹⁶ Kiya uwaga, baṅa Zəzagəla akəsàni dza kà, bə akəsàni pəra, kà uwana asal madfahalla ala delga. Awkà kà, à huma

☆ 9:7 9.7 1Musa 21.12 ☆ 9:9 9.9 1Musa 18.10 ☆ 9:12 9.12 1Musa 25.23

☆ 9:13 9.13 Malaki 1.2-3 ☆ 9:15 9.15 2Musa 33.19

à gay dza la mawad vok à uda anha, ngaha sləray anha pəra aw. ¹⁷ Kità mədzenay la wakità Zəzagəla la abà babay kà, Zəzagəla agòd à Faruna:

'Gəfà ka à sufəl à abà kà deyday aw, ama kà gi anja mapəhla ndzəda gulo ala la kak la abà, ngaha kà sləm gulo anja matsinla la gudəŋ la vok gesina.'[☆]

¹⁸ Ngaha Zəzagəla adəh delga à dza uwana asal, ngaha adzadzəŋ gəl ala la dza uwana asal babay.

Mapak ləv la vok mahamay anja Zəzagəla

¹⁹ Zlahaw tagod à gi: 'Baŋa Zəzagəla akəsəŋ azladza kiya uwanay ma, kà mana ma masla apakàtəla kà azlamawisiga aya mi? Uwa la uwana atsizlliya à mawoyəŋ anha à huma uwi? Say azladza tadehəŋ kà uwana afà à ahəŋ la gəl anha pəra.' ²⁰ Kayyà, zil! 'Gi uwa', kagod, kà mabay vok gay la Zəzagəla uwa? Tak ma abisl maŋalay gə, agod à dza uwana aŋal kà, 'Kà mana kaŋal gi kiya uwanay mi ay?', agodəy takay? ²¹ Masla maŋal masik kà, aga la ndzəda lakəl anja abisl anha aw takay? La abisl tekula aslala vok maŋaləh masik səla, aŋal anik uwana asa à ləv anja kaykay, ngaha anik bay aŋalay bokuba azlamasik anik anik gesina.

²² Iyay, agayŋa Zəzagəla asal magay bokuba masla maŋal masik uwaga ma abəz kakay? Asal kà azladza tasəlay kà masla la mapak ləv gə lakəl anja azlaməna tsakana, ngaha masla la maslay. Kità abasətəŋ baməraka tadəhəhla ləv à Zəzagəla à hud, kay, kà atə kà azlayla à atə à mamətsay. ²³ Adəhəŋ kiya uwanay kà, kà azladza anja masəlay, kà masla la mazləbay məŋga, ngaha kà masla anja mahəl atə à mazləbay uwaga à abə suwəŋ, atə uwana asal madəfaha à atə delga. Masla adəfaha à atə à ahəŋ dagay uwarə, kà atə anja mad à mazləbay anha à abə. ²⁴ Gesina gami kà Zəzagəla adazalla anu adagay kà mad à mazləbay anha à abə. Akəsəni kà azla Yahudiya à uda pəra aw, ama azalə azlatsəhay gesina. ²⁵ Uwaga bokuba uwana masla agòd la wakità anja Hosəya la abə kà:

'Azladza uwaga tagə azladza gulo aw uwarə, lagwa akul azladza gulo gədəgod à atə. Azlauwanay gəwoyà atə uwarə aw kà, tadəgay azlabəza gay ləv gulo adagay.

²⁶ La slaka uwana la abə: 'Akul, azlatsəhay gulo aw', tagòd à atə kà, zwek la huma la gay tadəzala atə ala 'Azlabəza anja Zəzagəla uwana la sifa.'[☆]

²⁷ Yesayya apəh la paraka lakəl anja azla Isərayel kà:

'Baməraka tsəhay Isərayel aṇuvaw kiya wuyyan, uwana la mukwà la tsəh kà, sèlàw kà, azlauwana Zəzagəla adàbəl atà kà, atà dəṇ aw.

²⁸ Sufəl Zəzagəla kà anəl gəl à ahəṇ, kà mas à waṇ à gudəṇ à vok, kà madfəh uwana apəh gesina, aw.[✠]

²⁹ Kiya uwanay Yesayya uwanay adapəhay uwarà:

'Baṇa Sufəl Zəzagəla uwana akor tatak gesina kà, asakà azlauwana tsəhay gami anik la uda aw kà, mədàməts à gay bokuba azladza la gudəṇ Sodom la Gomor![✠]

Yesu kà akur uwana atsala matekwid à azla Isərayel

³⁰ Mana məgəfay lagwa ma? Azladza uwana azla Yahudiya aw kà, tayəh tetəvi kà magay dziriga la huma Zəzagəla aw, ama lagonay kà tagahay dziriga la huma aṇha, kà uwana tadin gəl à masla à vok. ³¹ Kà aṇa azla Yahudiya kà tayəh madək vok à mapəhay à afik kà atà magay dziriga la huma aṇha la uwatà, ama taslala vok kà makəfal gəl à ahəṇ aw. ³² Kay, kà mana takəfal gəl à ahəṇ aw ma? Kà uwana tadzugw kà 'Mədəgay dziriga la madehəṇ gami', tagəf. Nḡaha tadin gəl à Zəzagəla à vok aw. Kità kà, akur uwatà atsala atà matekwid. ³³ Bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà:

'Nərəzàw, gətsəb akur matsəhla matekwid à azladza à ahəṇ la Siyon. Dzəgla uwaga la uwana adàdukw à azladza à ahəṇ. Ama azladza uwana tadin gəl à dzəgla uwaga à vok kà, adàvavar atà aw.[✠]

10

¹ Azladedə, asa à gi kà azlatsəhay gulo azla Yahudiya tabəlay gesina, gəsak à madəv kudə à Zəzagəla kà atà aw. ² Kà aṇatà kà gi la uwana gəza sayda lakəl aṇatà. Asa à atà ndzer mav vok aṇatà à Zəzagəla, ama tetəvi uwana tavəlla vok aṇatà kà masla aw. ³ Atà, tatsənà godega aṇa tetəvi uwana Zəzagəla apəkla azladza dziriga ala la huma aṇha aw, tanəfà kà tetəvi aṇatà anik. Kità kà tavəlla à Zəzagəla à ahəṇ lakəl à adi, kà uwana takəs tetəvi uwana Zəzagəla asal mapakla azladza ala kà azladza dziriga la huma aṇha aw. ⁴ Uwana gəpəhay kiya uwanay kà, à mok uwana Yesu, uwana mafal dzakwa à gəl gə, asà à waṇ kà, anatsà ndzəfə aṇa mapəhay ala. Uwana adəhəṇ kiya uwanay kà, kà azladza uwana tadin gəl à masla à vok kà, kà atà la uwana Zəzagəla apakà atà ala kà azladziriga la huma aṇha.

Zəzagəla abəl azlauwana tadin gəl à Yesu à vok gesina

✠ 9:28 9.28 Yesayya 10.22-23 ✠ 9:29 9.29 Yesayya 1.9 ✠ 9:33 9.33 Yesayya 28.16

⁵ Musa atsetsèr lakèl aña manəf mapəhay dagay uwarà. Kakay mədàgay dziriga la manəf uwaga mi? Agòd:

'Dza uwana anəfa mapəhay uwaga gesina adàbèz sifa kà uwaga. Kèla kà, say baña dza anəfa uwaga la denđan!'

agòd. ⁶ Ama tetəvi aña mapakla dziriga la huma Zəzagəla, la madiñal gəl à vok kà, gərgər. Tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà lakèl aña tetəvi uwaga kà:

'Kadzugw la ləv aňak la tsəh, 'Uwa à uwana adàda à zagəla à uwi?', kagod aw.' (Bokuba magodfay: Uwa à uwana adàda mazalla Kristu uwana à ahəj, mafal dzakwa à gəl uwi?)

⁷ 'Kadzugw babay la ləv aňak la tsəh, 'Uwa à uwana adàda à mezewi uwa'', (Bokuba magodfay: kà mazalla Kristu à uda la tataka azlamazimnekid la abà), kagod babay aw.

⁸ Mana wakità Zəzagəla agod ma?

'Nekwa la kak à gay uwaga, la paňaw aňak la awtày, ñgaha la ləv aňak la tsəh!'

Gay uwaga kà, gay uwana məziñ à azladza la magodfay: "Diñaw gəl à Zəzagəla à vok", mægòd à atà. ⁹ Baña dza apəhay la dazuwaya: "Yesu kà, dza uwana Zəzagəla afal dzakwa à gəl", agodfay, ñgaha adiñal gəl à vok kà, Zəzagəla awùlla Sufəl Yesu à uda la mamətsay, Zəzagəla adàbələj.

¹⁰ Baña mədiñ gəl à Yesu à vok la ləv gami, ñgaha məziñ la paňaw gami kà masla kà Sufəl, Zəzagəla adəpaka anu ala azladza dziriga la huma aňha, ñgaha adàbəl anu. ¹¹ Hadfay, kiya uwaga tatsetsèr à wakità à abà:

'Uwabeyuwi uwana adiñ gəl à masla à vok kà, adàts gay à ahəj aw.'

¹² Adàgay zil Yahudiya adàgay tsəhay anik, Sufəl uwaga kà, masla Sufəl aña azladza gesina. Apis gay à azladza uwana à vok, tadəval kuđa gesina. ¹³ Uwaga bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Uwabeyuwi uwana adəv kuđa à Sufəl Zəzagəla, adàbəlay.'

¹⁴ Kay, gay kà aganay zlakodfa: Kakay mədəval kuđa, kokuđa madiñ gəl à masla à vok ma? Ñgaha kakay mədiñ gəl à masla à vok, kokuđa matsən gay lakèl aňha ma? Ñgaha aya kakay mədətsənəj, à baña masla mapəh à anu gay uwaga la ahəj aw ma? ¹⁵ Ñgaha à baña azlaməna gay Zəzagəla tasləl à atà azladza aw, la tetəvi ma uwala azladza taday aña mapəhatàla gay la? Uwaga kalkal bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

☆ **10:5** 10.5 3Musa 18.5 ☆ **10:8** 10.8 5Musa 30.12-14 ☆ **10:11** 10.11 Yesayya 28.16 ☆ **10:13** 10.13 Yoyel 2.32

'Nərəzàw, marabay aña azladza uwana tarab lakəl aña azladza, uwana tasà à wañ aña maz à atà gay marabəñ tsi.'

¹⁶ Ama la tataka azlaməna matsəb sləm à gay uwanay kà, dza dəñ à uwana takəs gay uwaga aw. Masla mapəhal gay ahəl Yesayya agòd kà:

'Sufəl, uwa à uwana adiñ gəl à mapəhay gami à vok uwa? Dza dəñ aw!' ☆

agòd. ¹⁷ Kità, sèlàw kà, dza atsən gay marabəñ dadən la uwana adiñal gəl à vok. Ama kà dza aña matsən gay marabəñ kà, say dza anik apəhal lakəl aña Yesu Kristu dadən. ¹⁸ Aganay manavay gulo: La dziriga kà, azla Yahudiya kà, tatsənà gay uwaga aw takay? Ndzer, tatsənən! La wakità Zəzagəla la abà tatsetsèr, tagòd kà:

'Azladza tadàh kà mapəh gay Zəzagəla la gudəñ la vok gesina, mapəhay aña atsən ala gesina, tsərəh à makəf gəl à ahəñ gudəñ à vok!'

¹⁹ Bà gotənañ gənavà akul manavay anik aya: La dziriga ma, azla Yahudiya tatsənà gay uwatà aw takay? Tatsənən, ama asa à atà matsəbal sləm aw pəra. Teraña dən Musa apəh à atà:

'Zəzagəla agòd: 'Gədàpaka akul ala kà azlamanor lakəl aña tsəhay uwana madziyikw atà gə. Gədàpaka akul ala ləv gə lakəl aña tsəhay uwana tasəl gəl aw', agòd.' ☆

²⁰ Nğaha la lig aña uwaga la ahəñ, guba akəs Yesayya kà mapəhay aw. Kiya uwana mapəhay aña Zəzagəla, uwana apəh, Yesayya agòd:

'Aganay azladza uwana tayàh gi aw kà, tanəñ gi nğaha gədəpəhatàla vok à azladza uwana tadəv gi kudà aw.'

²¹ Ama kà aña azla Isərayel kà Zəzagəla apəh la pañaw aña Yesayya kà:

'Lis gəvak à mafatakàh à atà gəl kà mazala atà kà, ama tasa à wañ aw. Takəs gay gulo aw, takwes gi à gəl.' ☆

11

Vok mahamay aña Zəzagəla lakəl aña azla Isərayel

¹ Kità kà, gənavà manavay anik aya: Tsa kiya uwanay ma, Zəzagəla aməl azla Isərayel ala ay? Awan, aməl atà ala aw. Gi la aslasl gəl gulo bay kà, gi zil Isərayel. Gəsà à uda la tsəhay aña Benyamin uwana mayyi à tsəh ala aña Abəraham. ² Zəzagəla aməl azladza aña uwana ala, atsatsàmàni atà dagay madzəka aw. Kasəlaw kà tatsetsèr

☆ **10:16** 10.16 Yesayya 52.7; 53.1 ☆ **10:19** 10.19 5Musa 32.21; Mahabay 19.4

☆ **10:21** 10.21 Yesayya 65.1-2

kiya uwaga à wakità Zəzagəla à abà lakəl anja Eliya aw ay? Apuwà gudzi à azla Isərayel à gəl, la huma Zəzagəla agòd:

³ 'Sufəl, azladza uwana takàdàh azlaməna mapəh à atà gay ahəl anjak, tabazllàh azlaslaka makəd tatak à ahəj. Say gi kokudfa gəl gulo pəra à uwana gətəm à ahəj anja manəf ka, ngaha asa à atà makəd gi bay.'^{*}

⁴ Mana Zəzagəla awùlla ala ma? Agòdal:

'Kak kokudfa gəl anjak pəra aw. Gəbək à ahəj azladza dəbow mədəf, uwana atà kà takədèd à Bal à ahəj aw.'

Zəzagəla agòdal. ⁵ Lagwa kà, kasəlaw gay uwanay təga aw ay? Kà anjami kà kiya uwanay babay zlà, atəm à ahəj azladza uwana Zəzagəla atsatsàmàni atà la vok mahamay anja. ⁶ Baña Zəzagəla atsatsàmàni atà kà, kà sləray anjata uwana tafahəj aw. Tsa baña kità aw kà, vok mahamay anja kà, adagay kà vok mahamay aya aw.

⁷ Uwaga asal magodfay kà, azla Isərayel tabəza uwana tayàh aw, say azlauwana Zəzagəla atsatsàmàni atà la uwana tabəzal. Ama azlauwana tatəm à ahəj kà tadzadzàhəhə gəl anjata ala. ⁸ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Zəzagəla apakà atà ala dadəgzləka bokuba azlamada-gazlam, atsàkàh à atà à yewdi à ama, anakàh atà à sləm à ama tsərah à lakana kà: 'Təh sləm', agòd à atà aw.'

⁹ David agòd babay kà:

'Mazuw tatak may anjata kà adàpaka atà maləkaw à ahəj, adàtsahla à atà matekwid, ngaha adàdukw atà à ahəj. Kità à uwana Zəzagəla adàvə à atà ngərpa.

¹⁰ Zəzagəla atsàkàh à atà à yewdi à ama, kà atà anja manəjla ala aya aw, kà atà anja madz à ahəj la ngərpa la abà koksikoksi, kà makalàh atà à vədah,^{*}

David agòd.

¹¹ Tsa kiya uwanay kà, gənava akul manavay anik aya. Mok uwana matekwid atsàla à azla Yahudiya ma, tatəd à ahəj anja tetuwa takay? Awan, anja tetuwa aw. Ama kà uwana matekwid atsàla atà la uwana azlatsəhay anik tabəzà gəl anjata, tabəl. Zəzagəla adfahəj kiya uwanay kà, kà azla Yahudiya anja makəd ala yewdi à tsəh. ¹² Mok uwana matekwid atsàla azla Yahudiya kà, azladza gudəj à vok gesina, tabəzà mabəlay kà madəgolay uwaga. Mok uwana azla Yahudiya tatəd à ahəj la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh, Zəzagəla avà mabəlay à azlatsəhay anik. Kay, baña Zəzagəla adadafah dzəba anja səla aw à azladza anik la kaslà

^{*} **11:3** 11.3 1 Sufəl 19.10,14,18 ^{*} **11:10** 11.10 5Musa 29.4; Mahabay 69.22-23

uwatà, adàfahatan ma dafuwa à gay uwaga aw takay, la mok uwana azla Yahudiya tadawul à wan à tetèvi anha à tsəh?

Kakay Zəzagəla abəl azlatsəhay anik ma?

¹³ Lagonay kà, gəpəhay kà akul, uwana akul azla Yahudiya aw. Gi kà, gi masləlay anja Zəzagəla uwana asləl gi à slaka ankul, uwana akul azla masla Yahudiya aw. Kà uwaga à uwana, gədèf gay ləv kà sləray uwana avà à gi. ¹⁴ Kità, asa à gi kà tsəhay gulo, azla Yahudiya, tanəŋ gi, kà azlaanik la tataka anjatà anja makəd atà à adi, kà atà anja mas à wan, kà Zəzagəla mabəl atà la sləray gulo. ¹⁵ Haday, mok uwana Zəzagəla aməl azla Yahudiya ala, asəl vok à azladza gudəŋ à vok. Ama mok uwana Zəzagəla adawulla atà à tsəh aya, ma adəgay ma, kakay ma? Uwaga kà adəgay kà dzəba anja səla aw, adàvə sifa à azladza mamatsay gə.

¹⁶ Mats kaf matera, uwana dza atsəkay à fəta à awtəy tsikasla kà anja Zəzagəla, ŋgaha kaf gesina kà tsikasla bay. Baŋa godega ahəf anja Zəzagəla azlasləm gə bay kà, azlaanha. ¹⁷ Ahəf delga la abatà takədəval sləm anik la vok ala, ŋgaha tahəd kà makədəvani tsəhay anja ahəf uwatà la fəta kà mabəfla à slaka uwana à abà, takədəvalla vok ala. Uwaga kà apəhay kà à kak, uwana kak zil Yahudiya aw. Kà uwana tatak delga uwana azla Yahudiya tabəzəl kà, lagonay kà, kak babay kabəzal bokuba azlasləm ahəf uwana tabəzal ndzəfə kà madəgolay iyə gə. ¹⁸ Kà uwaga zlə kà, kapəsew azlasləm ahəf uwana takadaval à vok ala aw. Kà mana kats zlapay ma? Kak kà, sləm ahəf pəra, ndzəfə anja sləm ahəf kà atsa à uda kà la iyə gə la abà pəra, awkà sləm ahəf avə ndzəfə à iyə gə aw.

¹⁹ Zlahaw, dza la tataka ankul la abà agod: “Zəzagəla adakadaval azlasləm ahəf anik la vok ala, ŋgaha kà mabəfla gi à abà la abatà”, agoday. ²⁰ Haday, uwaga kà kità, Zəzagəla akədəvalla vok ala, kà uwana tadin gəl à masla à vok aw. Ama kà anək kà, avà à ka slaka, kà uwana kadin gəl à masla à vok, kità kà. Kazigəna gəl aw, hōy yewdi anja Zəzagəla! ²¹ Kà uwana baŋa Zəzagəla asək azlasləm ahəf dziriga gə, uwana asəlla à uda la vok aw, adəsak à kak babay, à kak aw. ²² Kay, fəl sləm lela, Zəzagəla kà delga, ŋgaha dzandzan babay. Masla kà dzandzan lakəl anja azladza, uwana tatəf à ahəŋ la tetèvi anha la tsəh, ama kà anək kà, adahà à ka delga à kak uwana kada à huma à gay la madəh uwana ahəfal à adi, tsa baŋa kità aw, adənats ka à ahəŋ babay. ²³ Ama azla Yahudiya kà, baŋa tadza à ahəŋ la dzandzan anjatà la abà aw, Zəzagəla adətsəv atà à gəl mən anjatà à gay, kà uwana masla la maslay kà matsəv atà à gəl mən

aŋatà à gay aya. ²⁴ Kak uwana kak zil Yahudiya aw kà, kak bokuba kak sləm ahàf fəta manatsin à waŋ gà, uwana tatsəv à ahàf delga à gay la mtəga. Baŋa Zəzagəla adəhəŋ kiya uwaga ma, kadzugw kà zlazladfa kà aŋha aŋa mawulla azla Yahudiya à gəl məŋ aŋatà, uwana à gay uwarà takay? Atà uwana azlasləm ahàf dziriga gà?

Mawul ləv aŋa Isərayel

²⁵ Azladedə, asa à gí kà kasəlaw nasiri dziriga uwana Zəzagəla afətəlla à ama ala, kà akul aŋa magay azlazlapay aw. Gəgòd kà, azlaanik la tataka azla Isərayel la abà kà, asà à atà madiŋ gəl à Zəzagəla à vok aw bà la dziriga. Say baŋa azlatsəhay dza anik, uwana azla Yahudiya aw, uwana Zəzagəla atsatsəmàni atà, tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok dən, ŋgaha la lig la ahəŋ azla Isərayel tadadiŋal gəl à vok. ²⁶ Ŋgaha Zəzagəla adəbəl Isərayel. Bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Masla maβəl azladza kà, adàsa à uda kà la Siyon. Adəzəb tsakana à mayyi à tsəh ala aŋa Yakuba lakəl ala.

²⁷ Uwanay la uwana makəs vok slawda gulo la atà, à mok uwana gədəzəb atà tsakana lakəl ala,[☆]

Zəzagəla agòd. ²⁸ Kiya uwaga kà, azla Yahudiya, kà takweskà gay marabəŋ, gay gà la uwaga à uwana, tapakà azlaməna məzam aŋa Zəzagəla. Uwaga apakà vok kà, kà akul uwana akul azla Yahudiya aw, aŋa maβəz gəl la abà. Ama kà aŋatà babay kà, Zəzagəla atsatsəmàni atà, ŋgaha awoyà atà, kà uwana apəh à azlababa aŋatà madzidziga à vok à abà dagay uwarà. ²⁹ Zəzagəla kà, baŋa adazalla ka kà, bà adazalla ka. Ŋgaha baŋa adavà à ka kà bà adavà, abədfa vok aw. ³⁰ Akul uwana azla Yahudiya aw kà, kakwesàwkà paŋaw aŋa Zəzagəla dagay uwarà. Ama lagonay kà azla Yahudiya takweskà Zəzagəla, gay gà la uwaga kaβəzàw vok mahamay aŋha. ³¹ Ama azla Yahudiya kà, kiya uwaga babay, lagonay kà takweskà Zəzagəla, ŋgaha kaβəzaw à gəl la slaka aŋatà la abà. Ama uwaga apakà vok kà, kà atà maβəz vok mahamay babay. ³² Zəzagəla asàkla à ahàl à azladza la tsəh ala gesina, kà atà aŋa makweska masla, adahəŋ kiya uwaga kà, kà vok aŋa mahamal kà atà gesina.

Zəzagəla kà məŋga, məzləba

³³ Kay ndzer, dzəba aŋha səla aw aŋa Zəzagəla kà məŋga, matsihila aŋha kà zəŋzəŋ, aduwa azlatatak gesina, asəl tatak gesina bay. Madzugway aŋha kà dza abəz kà aw. Zlazladfa kà dza matsən madəhəŋ aŋha. ³⁴ Uwaga bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

☆ **11:27** 11.27 Yesayya 59.20; Yeremiya 31.33-34

'Uwa asəl, uwana Sufəl Zəzagəla adzugway uwi, 'Dahà uwanay!', ma uwa à uwana agodal uwi? Dza la ahəŋ aw.

³⁵ Uwa adavàl tatak à adi uwi, kà masla aŋa magay la goder aŋha la vok uwi? 'Dza la ahəŋ aw', tagòd.'*

³⁶ Haday ndzer kà, dza la ahəŋ aw, kà uwana masla la uwana adahà tatak gesina. Tatak uwaga gesina tadza à ahəŋ la sifa kà, kà masla, masla la uwana Sufəl lakəl aŋatà. Məzləbà masla aŋa koksikoksi. Amen!

12

*Maday delga aŋa masla sləray aŋa Zəzagəla
(1 Korintiya 12.1-11; 14.1-25)*

¹ Azladede, tsa aŋa kiya uwanay vok adahama à Zəzagəla kà aŋami zlà kà, gədəv à akul kudfa: Vəwwal vok aŋkul la denđan. Vəw vok aŋkul à masla, bokuba tatak uwana takəðf à Zəzagəla la ləv tekula, baməraka akul la sifa babay. Gəw azlaaŋha kà makəsəl à gəl. Uwaga la uwana tetəvi dziriga kà masləkawla Zəzagəla. ² Kanəfaw madz à ahəŋ aŋa azladza gudəŋ à vok aw. Ama la uwaga kà, vəw tetəvi à Zəzagəla, avà à akul azlamadzugway mawga kà masla aŋa mabədlə akul. Kiya uwaga kà, kadəsəlaw tatak uwana asa à Zəzagəla, uwana delga, uwana ahəðfal à adi, ŋgaha akəsa à vok la tetəvi aŋha la ama bay. ³ Ndzəda aŋa Zəzagəla, uwana avà à gi kà mapəhakulla kà à aganay; gəgof à kəla uwabeyuwi aŋkul kà kazigənaw gəl aw, ama sələw madz à ahəŋ aŋkul. Nərəzəw kà mavəy uwana Zəzagəla avà à akul aŋa masəl slaka uwana akul la abà. ⁴ Vok aŋa dza kà tekula pəra gesina, ama vok uwaga kà la azlamanabay anik anik, ŋgaha kəla manabay kà la sləray aŋha. ⁵ La anu babay kà kità. Anu dəŋ, ama kiya anu la sləb vok tekula, kà uwana mədahama gay à vok la Kristu. Anu gesina kà mədanab vok à gay bokuba manabay aŋa vok. ⁶ Zəzagəla avàhà à anu mavəy aŋa sləray aŋha kà la aŋha, la aŋha. Kiya uwana asal mav à anu uwabeyuwi adfahà sləray la mavəy uwana Zəzagəla avàl. Kasəl kà, baŋa Zəzagəla avà à ka mavəy aŋa mapəh gay aŋha kà: Zəŋ, bokuba kasəl, kà uwana Zəzagəla avà à ka maslay. ⁷ Baŋa Zəzagəla avà à ka maslay aŋa madəh sləray à azladza: Zlàk à atà. Baŋa Zəzagəla avà à ka mavəy aŋa matapla à azladza, kiya uwaga tàpatàla, la tetəvi aŋha. ⁸ Baŋa Zəzagəla avà à ka à mavəy kà madzərəðdàh azladza ala, dzərəðfàhatàla. Baŋa Zəzagəla avà à ka à mavəy kà mavəh tatak à azladza, vəh la ləv tekula. Baŋa Zəzagəla avà à ka à mavəy kà manəŋla

* 11:35 11.35 Yesayya 40.13; 55.8; Job 41.11

azladza, nènɲla atà la tetøvi aɲha. Baɲa Zəzagəla avà à ka à mavày kà madàhla delga à azladza, dahà uwaga la marabay.

⁹ Kawoyaw dza la gay gà pəra aw, wòyàw dza la ləv tekula, hòyàw à mawisiga à ahàl. Nəfàw kà uwana delga. ¹⁰ Wòyàw vok akul azlaməna manəfay, kà uwana akul azlaməna huɖ gày tekula, sləkàwàw azladedə aɲkul ɖaɖuwa à gay gəl aɲkul. ¹¹ Vàw vok à sləray la ləv aɲkul gesina, kagaw azlaməna mas aw, zlàkàw Sufəl Zəzagəla la ləv aɲkul gesina. ¹² Fàw yewdi kà à uwana à gay Zəzagəla apəh à akul à ahəɲ. Kità kà, rabàw koksikoksi. Basàw ɲgərpa uwana kasaw. Dəvàw kuɖa à Zəzagəla kokuɖa masakal. ¹³ Baɲa azlaməna madiɲal gəl à vok anik la kuɖa la abà kà, kàlàw tatak uwana tanəkuɖa aɲha. Kəsàw azlaməlok dza uwana tatsa à mtəga aɲkul la ahàl səla.

¹⁴ Dəvàw kuɖa à Zəzagəla kà azladza uwana tatərəb akul, katsafaw la atà aw. ¹⁵ Rabàw la slaka gà la azladza uwana tarabay. Tawàw la slaka gà la azladza uwana tataway babay. ¹⁶ Tsənàw vok gay la azlaməna magay aɲkul, kazigənaw gəl aw, baməraka sləray uwali ɖahàɲ bəziga aɲa sləray la ahəɲ aw. Kadzugwaw aw 'Anu azlaməna matsihilaga', kagodaw aw.

¹⁷ Baɲa dza aɖahakulla mawisiga à vok kà, kawulawwalla mawisiga à adi aw. Dahàw haɲkəli kà madəhəɲ, kà uwana ahəɖ la slaka azladza gesina. ¹⁸ Wàɖàw vok à uda la uwana la abà kaslaw gesina, kà akul aɲa madz à ahəɲ la lapiya la abà, la kəla uwabeyuwi à baɲa akəsa à vok. ¹⁹ Akul azlaməna gay ləv gulo kawulawla mawisiga à azladza à adi aw, ama sàkàwla kà la Zəzagəla la ahàl, à mapak ləv uwaga kokuɖa gəl aɲha pəra. Kà uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Tatak mawisiga uwana azladza taɖahakullaɲ à vok kà, gi la uwana gəɖapəlla à akul goder aɲha', Sufəl Zəzagəla agòɖ.✧

²⁰ Wakità Zəzagəla agòɖ aya kà:

'Baɲa masla məzam aɲak la may gà, vəl tatak may, baɲa la nəlay gà, təɖalla iyaw. Baɲa kaɖahalaɲ kiya uwaga, masal aɲak adàɖahalla sləray ɲgaha adəpəh gay la ləv ala.✧

²¹ Kavà tetøvi à mawisiga kà makəɖasl à ka aw, kəɖàsl à mawisiga la madàh delga.

13

Mawulla gəl à vəɖah la huma aɲa azlaməna makor kutso

¹ Kèsàw gay aña azlaməna makor kutso, kà uwana azlauwana la ndzəfa gesina kà Zəzagəla la uwana avà à atà, ɲgaha masla la uwana abək atà à ahəŋ. ² Kità kà, dza uwana adzadzəŋ gəl ala la huma aña azladza, uwaga kà adzadzəŋa gəl ala kà la tatak uwana la afik Zəzagəla afà à ahəŋ, azlauwana tafehəŋ kiya uwanay kà tadəbiy seriya à gəl aŋatà. ³ Ama baŋa azladza, uwana tadəh delga kà, guba aza atà kà azlaməna makor kutso aw, say azlaməna madəh mawisiga la uwana guba az atà pəra. Baŋa asa à akul kà guba aña maz akul la huma aŋatà aw kà, dəhəw delga, kà akul aña mahəf à atà à adi. ⁴ Kà uwana azlauwana takoray kà, tafehəŋ kà sləray uwana Zəzagəla afà à atà à ahəl kà mazlak ka aña madəh delga. Baŋa kadafahaw mawisiga kà, guba akəs akul kà atà, kà uwana ndzəfa uwana Zəzagəla avà à atà kà, avà à atà kà deyday aw. Atà kà, azlaməna sləray aña Zəzagəla, kà mapəhla mapak ləv aña Zəzagəla ala lakəl aña azlauwana tadəh mawisiga, kà madəh à atà seriya à gəl. ⁵ Tsa baŋa kiya uwanay kà, say məkəsəy gay aña azlaməna makor kutso, kà huma yewdi pəra aw, ɲgaha la seriya uwana la abà atəf anu à gəl aw. Ama kèsàw gay aŋatà, kà uwana kasəlaw la ləv la tsəh kà, tetəvi uwaga kà asa kà à Zəzagəla babay.

⁶ Gay gə la uwaga à uwana, kapəlaw hadama babay. Zəzagəla abək à azlaməna mazəb hadama à ahəŋ, kà atà aña madəhla sləray uwaga lela. ⁷ Pələw à azladza uwaga gesina tatak uwana tanava à akul. Pələw hadama à azlaməna mazəb hadama, pələw duwan à azlaməna mazəb duwan. Kèsàw gay à azladza uwana la ahəl ala takor kutso lela.

Mawoy vok kà anu kà anu

⁸ Kadzaw à ahəŋ la goder aña dza la vok aw. Goder aŋkul kəla kà, say mad à huma à gay la mawoy à azladza anik la abà. Kà uwana dza uwana awoya azlaməna magay aŋha kà, anəfa mapəhay aña Zəzagəla lela. ⁹ Hadəy, Zəzagəla agəf à anu:

'Kada à gəl gaw aw, kakəf dza aw, kada gəl aw, kakəfa yewdi à azlatatak aña azladza anik à vok aw.'

Azlamapəhay uwaga, la azlaanik gesina kà, tahama à abà à uwana agəf:

'Wòyàŋ masla magay aŋak, bokuba uwana kawoya gəl aŋak bay.'[☆]

☆ **13:9** 13.9 2Musa 20.13-15,17; 3Musa 19.18; 5Musa 5.17-19.21

¹⁰ Dza uwana awoya masla magay aṅha kà, adfahalanṅ mawisiga à vok aw. Kità kà baṅa kawoya azlaməna magay aṅak kà, kanəfa mapəhay à uda gesina.

Mawul à waṅ aṅa Kristu kà nekwa

¹¹ Wàdɔw vok à uda, tsa kasəlaw mavakay uwaga lagwa kà, tsənàwla adagay kà uwana kaslà uwana Zəzagəla adàbəl anu aṅa tetuwa kà nekwa. Uwaga kà kərkər bokuba la mavakay uwana mədiṅ gəl à Yesu Kristu à vok dadən aw. ¹² Vəd la uwaga adà à lig, afats la uwaga atsa à afik. Lagwa kà mənəfa à sləray aṅa mələs aya aw. Mətsokw azlatatak guvəl uwana à abà, məpala guvəl la afats. ¹³ Məhàd lela, azlauwana taday la udaka la abà. Məgà azlaməna mas guzu aw, mələlim lakəl aṅa tatak may aw, mədfahà mabila baməraka la mana mi aw, mədfahà magazlay la azladza aw, ṅgaha məkadà yewdi à tatak aṅa azladza anik à vok aw. ¹⁴ Mətsòkw Yesu Kristu à vok bokuba tatak guvəl gami. Kadzugwaw à azlatatak mawisiga, uwana asa à vok aṅkul kà madəhəṅ aw.

14

Azlaməna ndzəda gà la azlaməna maruw vok à ahəṅ gà

la tetəvi aṅa Zəzagəla la ama

¹ Kəsàw azlauwana taruw vok ahəṅ la tetəvi aṅa Zəzagəla la tsəh la ahəl səla, kadzedzinaw madzugway aṅatà aw. ² Uwaga gəpəh à akul kà, lakəl aṅa tatak may kaykay. Azladza anik kà, tatak may uwanay kà, asləh kà mazuway tasəl magodəy aw bə mazuway pəra, ama dza uwana aləg mahənay la tetəvi aṅa Zəzagəla la tsəh kà, apad sləb aw, azuway kà bəsla aḡər à abà pəra. ³ Ama dza uwana amanay gesina kà, apəsew dza anik uwana apad sləb uwaga aw. ṅgaha dza uwana apad sləb aw kà, adziyukw à masla mapad sləb babay aw, kà uwana Zəzagəla kà akəs masla mamān tatak uwaga gesina. ⁴ Kak ma, kak uwa, kagod kà madziyukw à magamza aṅa dza anik, uwana adəh sləray mawisiga uwa? Say mənḡa aṅha la uwana apəhaalla, à baṅa adfahanṅ kà delga aw ma mana aṅak la abà ma? Adətəd à ahəṅ aw kà uwana mənḡa aṅha uwana la afik, adənəṅla kà masla aṅa matəday à tetəvi aṅha la tsəh ala aw. ⁵ Azladza anik tadzugway kà mavakay anik aduwa azlaanik la huma yewdi aṅatà, ama la yewdi aṅa azladza anik mavakay gesina kà kalkal. Say dza asəl uwana adzugway la ləv aṅha la tsəh la paraka. ⁶ Dza uwana adzugway kà, mavakay anik aduwa azlaanik adzugw kiya uwanay kà, asləkawla Sufəl Yesu. Dza uwana apad sləb tasləkaw,

kikay agodfiya à Zəzagəla lakəl anja uwana azuway. Dza uwana apad sləb bay adahaŋ kiya uwaga kà masləkaw Sufəl babay, ŋgaha kikay agodf à Zəzagəla lakəl anja uwana azuway babay. ⁷ Kità kà dza la ahəŋ, adza à ahəŋ kà aslasl gəl anha aw ŋgaha dza la ahəŋ amətsay kà anja aslasl gəl anha babay aw. ⁸ Kà uwana baŋa anu la sifa kà, anu la sifa kà anja mədàh sləray anja Sufəl, uwana anjal anu, ŋgaha baŋa məmətsay kà, məmətsay mamətsay gesina kà, kà anu azlaanja Sufəl Yesu Kristu. ⁹ Kà uwana Sufəl Yesu Kristu aməts, ŋgaha awùl à uda la mamətsay, kà masla anja magay Sufəl anja azlamazimnekidf la azladza uwana la sifa bay. ¹⁰ Tsa anja kiya uwanay ma, kak ma kak uwa, à uwana kapəsew deda magay anjak uwa? Ŋgaha ma kak ma kak uwa? Məsəl gesina gami kà, mədàda à huma seriya anja Zəzagəla. ¹¹ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà. Sufəl Zəzagəla agodf:

'Gəgodf la dziriga: Kəla dza adəkədəf à ahəŋ la huma gulo. Ŋgaha kəla uwabeyuwi adəpəhay la paraka kà: Kak Zəzagəla la uwana la maslay gesina,[☆] tadəgoday. ¹² Uwabeyuwi adətugw uwana adahàhəŋ la huma Zəzagəla, la paŋaw anha la paraka.

Mədaha haŋkəli kà azladeda gami maruw vok à ahəŋ gə

¹³ Tsa baŋa kiya uwanay kà, məsak à madziyukw à vok à dagay. Dahàw haŋkəli kà akul anja madàh uwana atsala matekwidf à deda ankul, ŋgaha kà madukw masla à tsakana à abà aw. ¹⁴ Gi dza anja Sufəl Yesu, ndzer kà, tatak gesina kà masləhay gə la ahəŋ aw, ama baŋa dza anik adzugway kà, tatak anik masləhay gə la ahəŋ, kità uwaga kà, afa à gay aw, kà uwana kà anha kà, aslèh hadfay. ¹⁵ Baŋa katafadf ləv à deda anjak la tatak may, uwana kazuway kà, kiya kawoyan aw. Kà uwana Yesu Kristu kà aməts kà anha babay. Səl kà, uwana kazuway kà, atafadalla ləv la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh aw. ¹⁶ Ama kà anjak kà, tatak gesina kà masləhay gə la ahəŋ la huma anjak aw, ama baŋa kasəl kà azladza tadəpəh mawisiga lakəl anha kà sàkal, ŋgaha kà atà anja matugw mawisiga aw. ¹⁷ Makoray Zəzagəla kà gay anja mazugway la masay aw. Ama uwaga kà gay anja dziriga ŋgaha la marabay, uwana Masasədok Zəzagəla avay la lapiya, awkà gay anja tatak uwaga la abà aw. ¹⁸ Dza uwana adàh sləray anja Yesu Kristu kiya uwanay kà, Zəzagəla adəwoyən, ŋgaha azladza tadəsləkaway babay. ¹⁹ Tsa baŋa kiya uwanay kà, məwədf vok à uda kà madàh uwana azlaka à azladza kà madz à ahəŋ la lapiya, la maham à gay à

☆ 14:11 14.11 Yesayya 45.23

vok gami la abà, ñgaha uwana adazigən azladza anik la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh. ²⁰ Kawisà sləray aña Zəzagəla ala la tatak uwana kà manay aw. Kay kà, tatak masləhay gà la ahəñ nəma kà, ama baña azladedə aňak tadəsokw à tsakana abà kà, uwaga kà delga kà manay aw. ²¹ Ama uwana delga kà, kadaha tatak uwana adàdukw deda aňak à ahəñ, adàgay mapad sləb uwaga baməraka adàgay mas guzu, adàgay bà mana beymi uwana adukw deda aňak à ahəñ kà, kafa gay aw. ²² Uwana kasəl lakəl aña uwaga kà, fà uwaga à tsəh kuvəl aňak, uwaga kà la tataka aňkul la Zəzagəla pəra. Marabay agay la dza uwana adahañ tatak la kokufa mabək gəl à ahəñ səla. ²³ Ama dza, uwana abək gəl à ahəñ səla, lakəl aña tatak may, azuway la mabək gəl à ahəñ, səlà kà seriya adəkəsəy, kà uwana bà la mabək gəl à ahəñ səla aňha kà, asakal à tsəh ala kà mazuway aw. Kà uwana kəla tatak uwana mədehəñ la mabək gəl à ahəñ səla la huma Zəzagəla kà tsakana.

15

Madàh uwana azlak azlamagabəf gà

¹ Anu uwana mədahəñay la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh kà, məzlaka azlauwana tahəñay dadəñ aw, mədahañ kà uwana akəsa à anu à gəl pəra aw. ² Say mədahañ kà uwana akəsa vok kà aña azladedə gami, məzlake atà kà atà aña mazigəñay la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh. ³ Yesu Kristu la gəl aňha bay kà, ayàh tetəvi kà madàh uwana asà à gəl aňha aw. Ahənà gay uwana ala, tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Magodəhay aña azlaməna matsək à ka magodəhay à gəl kà, awul à gəl gulo,'[✧]

agòd. ⁴ Tekedfik, kəla tatak uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà, tatsetsèr uwaga kà matapanula dziriga, kà anu aña makəf yewdi à uwana à abà, Zəzagəla apəh à ahəñ kà mədəhəñ kà uwana la wakità Zəzagəla la abà adzərədəh anu ala, ñgaha kà anu aña matsizilla à ahəñ lela. ⁵ Zəzagəla adzərədəh anu ala kà uwana apakànula kà anu magay mazlaməna mabasiñ, ñgaha anu aña magay la pañaw tekula, bokuba uwana Yesu Kristu adahañ bay, ⁶ kà akul gesina aña mazləb Baba aña Sufəl gami Yesu Kristu la pañaw tekula.

Kəsàw vok kà akul à akul

⁷ Kità kà, kəsàw vok kà akul à akul bokuba uwana Yesu Kristu akəs akul. Dahàwwəñ kiya uwaga, kà azladza aña mazləb Zəzagəla. ⁸ Gi, gəpəh à akul la paraka, Yesu

Kristu apakà magamza aña azla Yahudiya, kà masla aña mapəhatàla kà Zəzagəla kà adàh fida aw. Asàl mahən uwana ala Zəzagəla apəh à azlababa aňatà à ahəj. ⁹ Asà à waň babay, kà azlauwana azla Yahudiya aw aña mazləbay, kà azlatatak dzəba aňha səla aw gə uwana adəhəj. Uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà lakəl aňha:

'Kà gay uwanay gədàzləb kà la tataka azladza la abà, gədà-zləb kà la azlamahabay.'[☆]

¹⁰ Gay Zəzagəla agòd aya kà:

'Akul uwana akul azla Yahudiya aw, rabàw la slaka gə, la azlatsəhay aña Zəzagəla uwana akəs atà dagay uwarà.'

¹¹ La slaka anik la abà aya tagòd:

'Akul uwana akul azla Yahudiya aw, zləbàw Sufəl Zəzagəla. Dza atəm à uda aw, zləbàw masla gesina.'[☆]

¹² Yesayya, masla mapəhal gay ahəl aña Zəzagəla agòd babay:

'Dza anik adàsa à uda la tsəhay aña Yese la abà, adàsa à waň kà makor azladza uwana azla Yahudiya aw, tadəfay manəwəj aňatà à masla à afik kà məbəl atà.'[☆]

¹³ Zəzagəla uwana av manəwəj, ahənəkulla la marabay, ngaha akul aña məbəz lapiya la ləv la tsəh, kà uwana kadiňaw gəl à masla à vok kà, manəwəj aňkul lakəl aňha adahən ala pawasla, la ndzəda aña Masasədok tsikasla.

Pol apəh gay lakəl aña sləray aňha uwana adəhəj

¹⁴ Azladedə gulo, gi la aslasl gəl gulo kà, gəsəl kà kadəhəwwəj kà la tetəvi aňha, kasəlaw dziriga gesina, ngaha kasələw tetəvi aña mawalla kà vok haňkəli à gəl.

¹⁵ Ama bə la uwaga, la azlaslaka anik la wakità uwanay la abà, gətsetsèr à atà kà, la maz kuda à zagəla lakəl aña azlatatak anik anik, kà aña mavika akul aw. Gətsetser bokuba uwanay, kà dzəba aňha səla aw uwana Zəzagəla adəhəj. ¹⁶ Bokuba magodəy kà, afà gi à ahəj kà magamza aña Yesu Kristu la tataka azladza uwana azla Yahudiya aw. Gəvə vok gulo à Zəzagəla tetuwa, kà maz gay marabəj, gay gə à uwana atsà à waň la slaka aňha. Gəziň kà à azlauwana azla Yahudiya aw, kà atà aña madiň gəl à masla à vok, ngaha kà uwana Masasədok tsikasla afà à fəta à awtəy kà aňha. ¹⁷ Kà sləray aña Zəzagəla uwana gədehən kà, gədeđ gay ləv, kà uwana gi la ahəl aña Yesu Kristu. ¹⁸ Kà uwana gəpəhay lakəl aña tatak anik aw, say uwana Yesu afà

[☆] **15:9** 15.9 2 Samuyel 22.50; Mahabay 18.49 [☆] **15:11** 15.11 5Musa 32.43; Mahabay 117.1 [☆] **15:12** 15.12 Yesayya 11.10

à gi à ahàl. Masla avà à gi ndzəɖa, kà madla azladza uwana azla Yahudiya aw à huma Zəzagəla, kà atà aŋa makəs masla. Adahàŋ kiya uwanay kà, kà azlagay uwana gəpəh, ŋgaha azlatatak uwana gəɖfahaŋ. ¹⁹ Adahà azlanadzipo tsəhay anik anik la ndzəɖa aŋa Masasəɖok tsikasla babay. Kiya uwaga gəsləhà gay marabəŋ à azladza ala gesina lakəl aŋa Yesu Kristu, adzəkà à vok dagay la Urusalima tsərəh à gudəŋ Iliriya. ²⁰ Ama gi kà gəhika kaykay maz gay marabəŋ kà la slaka uwana azladza tatsən gay lakəl aŋa Yesu Kristu dadəŋ aw, kà uwana asa à gi maziŋ la slaka uwana azladza tatsənəŋ aw kà gi asa à gi mabəɖ sləray aŋa dza anik à gay dzəgov aw. ²¹ Gi kà, gəɖfehəŋ bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Azlauwana tapəh à atà tatak lakəl aŋha aw kà, atà kà tadə-nəŋəŋ. Azlauwana tatsən tatak lakəl aŋha aw bay tadatsən gay marabəŋ,'
Zəzagəla agòɖ.

Pol adzugw mad à Rom

²² Asik dəŋ gəɖabərzl ala kà manəŋ akul à gay, ama gəbəzà tetəvi aw. ²³ Mavay dəŋ à uwana gədayah tetəvi la iyaw tugwi kà manəŋ akul à gay, ama sləray akəs à gi à ahəŋ. Lagwa kà, sləray gulo la kutso uwanay la abà kà, adakəɖ gəl à ahəŋ. ²⁴ Gədzugw mad à awtày à slaka aŋkul, gədàdza à ahəŋ ŋuv la slaka aŋkul kà manəŋ vok. La lig la ahəŋ kà pəra, gədàda à Espaniya. Asa à gi kà kadàzlakaw gi la mauguzahay gulo uwaga la abà gədəɖfehəŋ. ²⁵ Ama lagonay kà, gəwul à Urusalima dadəŋ, kà madla tatak mazlakay à azladza aŋa Zəzagəla la abatà. ²⁶ Kà uwana azlaməna gay Zəzagəla uwana la abanay la Makeduniya, la azlauwana la Akayya tarəb kà maham gay à sili à vok kà masləl à azlaməna kufa la tataka maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la Urusalima. ²⁷ Uwaga kà, atà tadzūgw la gəl aŋatà, ama uwaga kà azlayla kà vok aŋa madfehəŋ kiya uwaga. Haday, kà uwana azla Yahudiya tazlək azladza uwana azla Yahudiya aw, kà atà aŋa mabəz mapis gay à vok aŋa Zəzagəla mənəga. Kità kà delga, kà azladza uwana azla Yahudiya aw, tazlaka atà la azlatatak uwana tabəzəl la gudəŋ la vok babay suwaŋ. ²⁸ Baŋa gədədəv uwaga à gay, gədəbək atà tatak uwana tabək gi à ahàl gesina, gədəwul à lig, kà mad à Espaniya, ama gədəguway kà la gudəŋ aŋkul, la Rom dadəŋ. ²⁹ Gəsəl kà aŋa gədəzlaŋal à slaka aŋkul kà, Yesu Kristu adəpis anu gay à vok mənəga, la maham gay à vok gami la abà.

³⁰ Azladede, kamkam, gəgod à akul la sləm aña Yesu Kristu, kà uwana Masasədok tsikasla apakà anu ala kà mənə mawoy vok kà anu à anu. Kamkam zlakàw gi la madəv kudfa à Zəzagəla, dəvəwwal kudfa kà aņulo la ləv tekula, ³¹ kà azlaməna kutso Yahudiya uwana tasəl Yesu Kristu aw, kà gi aña mad à ahəl aņatà aw. Dəvəw kudfa à Zəzagəla babay, kà tatak uwana la ahəl gulo aña makəs à vok à azladza la abatà la Urusalima. ³² Kità kà, baņa asa à Zəzagəla kà, gədasa à waņ à slaka aņkul kà la hazlakhazlak. Nğaha mədàhama gay à vok la marabay mənğa la abà. ³³ Zəzagəla masla aña mavəh lapiya afa à akul sləm. Amen!

16

'Ayyi' aña Pol uwana adahanj à azladza anik

¹ Iyay, gəpəh à akul lakəl aña deda gami misga, Febe, uwana adahà sləray la tataka maham à ahəņ mənə gay Zəzagəla la abà la Kenkeriya. ² Kamkam, mok uwana adəbəza à slaka aņkul kà, dəkəsəw masla la ahəl səla la sləm Sufəl gami Yesu, bokuba uwana azlayla azlaməna gay Zəzagəla tadehahəņ. Zlakàw masla la azlatatak uwana anəkudfa aņha gesina, kà uwana masla kà, azlakà à azladza aņuvaw baməraka gi babay.

³ 'Ayyi' gəgod à Pərəskila atà la zil aņha Akilas. Atà uwana mədahà sləray aña Sufəl gami Yesu Kristu la slaka gə. ⁴ Mok uwana uwarà azladza tatəřəbà gi kà, tasà à waņ kà aña matəf gi, tafà à gəl aņatà aw, 'Kikay' gəgod à atà mənğa, gi pəra à uwana 'Kikay' gəgod à atà aw, azlaməna madiņal gəl à vok, uwana azla Yahudiya aw gesina babay kà: 'Kikay', tagod à atà. ⁵ 'Ayyi' gəgod à azlaməna gay Zəzagəla uwana tahaməh gay à vok kà madəv kudfa la mtəga aņatà aya. 'Ayyi' gəgod à slawda gulo Epaynet, uwana atsəv vok à madiņal gəl à Yesu à vok à abà la kutso Asəya. ⁶ 'Ayyi' gəgod à Mariyama, uwana adahà sləray mənğa kà aņkul. ⁷ 'Ayyi' gəgod babay à Andəronikus atà la Yuniyas uwana la tsəhay gulo. Mədzà à ahəņ la daņay anina. Atà uwana azlazəbzəb gə la tataka aña azlaməna matapla la abà. Atà la uwana tatsəv vok à madiņ gəl à Yesu à vok kà gi.

⁸ 'Ayyi' gəgod à slawda gulo Ampəliyatus uwana anu tekula la ahəl aña Sufəl. ⁹ 'Ayyi' gəgod à Urban, slagama gami la sləray aña Yesu Kristu la abà atà la Sətakəs slawda gulo. ¹⁰ 'Ayyi' gəgod à Apel, uwana asà nğərpa kà sləm aña Yesu Kristu, nğaha agəđ à afik ndzer, nğaha 'Ayyi' gəgod à huf gəy aña Arisətəbul. ¹¹ 'Ayyi' gəgod à tsəhay gulo Herodiyon, 'Ayyi' gəgod à azlaməna gay Zəzagəla la huf

gày aña Nartsəs. ¹² 'Ayyi' gəgod à Tərifən atà la Tərifos, azladedə gami misga uwana tadàh sləray aña Sufəl Yesu. 'Ayyi' gəgod aya babay à Persəda, deda gami misga uwana adàh sləray la ndzəda kà aña Sufəl. ¹³ 'Ayyi' gəgod à Rufus, dza dziriga gə, uwana la tetəvi aña Sufəl la tsəh. 'Ayyi' gəgod à iyà aña uwana afà à gi sləm bokuba gi bəzi manədəl aņiz à gəl aña bay. ¹⁴ 'Ayyi' gəgod à Asənkərit, à Felegon, à Herməs, à Patərobas, à Hermas, la azlaməna madıjal gəl à vok anik gesina, uwana atà nna la abà gə. ¹⁵ 'Ayyi' gəgod babay à Filolog atà la Yuliya, Nere misga atà la deda aña duguga. 'Ayyi' gəgod à Olimpas la azlaməna gay Zəzagəla anik gesina uwana atà nna la abà gə bay.

¹⁶ Dahàhàw vok 'Ayyi' kà akul à akul. Maham à ahəñ dza gesina uwana tadiñ gəl à Yesu Kristu à vok, 'Ayyi', tagod à akul.

Hələw à ahəñ kà azlaməna gay Zəzagəla fida gə

¹⁷ Azladedə, 'Kamkam' gəgod à akul, dəhàw haņkəli kà azladza uwana tatsəd gay à gay uwana à tsəh tatəpakulla. Kà atà tatsəlla kà mavàhla à wañ, ŋgaha tanis akul à ahəñ la tetəvi la tsəh, atà kà kagagamawla vok ahəl akul nna aw. ¹⁸ Kà uwana tsəhay dza uwaga kà, tadàh sləray aña Sufəl gami Yesu Kristu aw, tatuway kà vok aņatà pəra. Tapapat azladza la azlagay namnamga, uwana atsa à wañ la paņaw aņatà la awtəy. Kità à uwana tavavar azladza uwana kokudə masəl godega aña gay uwaga. ¹⁹ Kà aņkul kà, dza gesina tasəlay kà, kakəsəw gay aña Sufəl gami. Gi la marabay məŋga kà akul, ŋgaha asa à gi babay kà kagaw azlamahanay gə, kà madàh uwana delga kà akul aña mahoy à mawisiga à ahəl. ²⁰ Zəzagəla masla mavàh lapiya à azladza, adàdzam gəl à seteni ala la tsəh à asik aņkul la huma la gay.

Sufəl gami Yesu Kristu apis akul à gay à vok.

²¹ Bə gotənañ kà 'Ayyi' Timotawus, uwana mədàh sləray anu səla, agod à akul. Azlatsəhay gulo Lutsəyus la Yason la Sosəpatər kà 'Ayyi', tagod à akul babay.

²² 'Ayyi' gəgod à akul, à gi Tertəyus uwana gətsetser gay aña Pol uwanay à wakitə uwanay à abà, 'Ayyi' gəgod à akul babay, la sləm aña Sufəl gami.

²³ 'Ayyi' Gayyus agod à akul babay. Gi la azlaməna gay Zəzagəla gesina madz à ahəñ kà la mtəga aña la abanay. Erastus, masla makəs sahar aña huđ gudəñ uwanay, atà la deda gami Kwartus tadəha à akul 'Ayyi'.

((²⁴ Sufəl gami Yesu Kristu apis à akul gay à vok lela! Amen.))

Pol azləb Zəzagəla

²⁵ Məzləbà Zəzagəla uwana avà à akul ndzəda kà madz à ahəŋ lela la tetəvi aŋha la tsəh. Bokuba uwana apəh à azladza la mok uwana gəzà à atà gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu Kristu. Gay mahad vok à ahəŋ gə aŋa Zəzagəla bay kà, apəhay à anu kà kalkal la uwaga. Kà uwana tatak uwaga kà, Zəzagəla afətàla à azladza la adi ala dagay uwarà aw. ²⁶ Ama lagonay kà, Zəzagəla adafətala à azladza la adi ala la dazuwaya. Apəhatàla kà la maz à atà uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tatsetsər lakəl aŋa Yesu Kristu. Zəzagəla uwana adəv à gay aw kà, asal kà azladza tsəhay gesina tadiŋal gəl à masla à vok, takəs gay aŋha.

²⁷ Məzləbà Zəzagəla aŋa tsəràh à awtày. Masla kokuɗa gəl aŋha la uwana akor matsihila dziriga, məzləbà masla la sləm aŋa Sufəl gami Yesu Kristu. Amen!

MATERA ANJA WAKITÀ UWANA POL ATŞETSÈR À AZLA KORINTIYA Première Lettre de Paul aux Corinthiens

Ayyi

¹ Gi Pol uwana Zəzagəla akèsàni gi, la mawoyəŋ aŋha, kà gi aŋa magay masləlay aŋa Yesu Kristu, gətsetser wakità uwanay la ahəl gulo la slaka gà, anu la Sostenus, deda gami.

² Mətsetseray kà akul azlaməna masla gay Zəzagəla, uwana la Korintiya, azlauwana matsatsamani atà gà, kà atà aŋa madz à ahəŋ kà ahəl aŋa Zəzagəla Baba, ŋgaha uwana azlaaŋa la Yesu Kristu la abà, ŋgaha azlauwana tatsəl sləm aŋa Sufəl gami Yesu Kristu à gay gesina, uwana Sufəl gami babay suwaŋ. ³ Zəzagəla Baba gami, la Sufəl Yesu Kristu tapis à akul à gay à vok la mav à akul lapiya.

Tatak dzəba aŋha səla aw gà, uwana tabəzal la Korintiya

⁴ Kikay gəgod à Zəzagəla gulo koksikoksi lakəl aŋkul, kà vok mahamay uwana avà à akul la Yesu Kristu la abà. ⁵ Ama la maham gay à vok aŋkul la abà la Yesu Kristu, kabəzàw à gəl la azlatatak delga delga gà uwana la abà, tavà à akul gesina, haday, la azlamavày aŋa tatak, aŋa gay aŋha, ŋgaha la masəlay aŋha gesina. ⁶ Ndzer, gay lakəl aŋa Kristu uwana tazəŋ kà, adàla slilih la akul la abà. ⁷ Kà uwaga mavày aŋa Zəzagəla gesina kabəzàwwal, akul uwana kakudaw kaslā mas à waŋ aŋa Sufəl gami Yesu Kristu. ⁸ Masla kà aga la ahəŋ azlaka akul, kà akul magay matsizl à ahəŋ gà tsərəh à mavakay uwatà, kà dza aŋa maβəz tetəvi aŋa masləh akul à vok, la vudf seriya aŋha aw. ⁹ Zəzagəla la gəl aŋha, la uwana azalà akul, kà akul magay tekula la Kona aŋha la abà, Yesu Kristu, Sufəl gami. Zəzagəla la uwana dziriga.

Mavəhla la tataka azlaməna madiŋal gəl à vok

¹⁰ Azladedə gulo, gədəv à akul kudə la sləm aŋa Sufəl gami Yesu Kristu: Dzàw à ahəŋ la matsən vok gay la abà, mavəhla apaka vok la tataka aŋkul la abà aw, gəw la maham gay à vok la abà, la madzugway tekula la abà ŋgaha la paŋaw tekula. ¹¹ Azladedə gulo, gəpəh à akul kiya uwanay kà, kà uwana azlaməna hudf gəy aŋa Kəlowe, misga, tasà à waŋ kà mapəh à gi kà magazlay la ahəŋ la tataka aŋkul la abà, tagədf à gi. ¹² Uwana gəpəh à akul uwanay kà, kà uwana kəla uwabeyuwi aŋkul kà, apəhay kà paŋaw gərgər. Anik agodf: ‘Gi aŋa Pol’, anik: ‘Gi aŋa

Apolos', anik aya: 'Gi anja Piyer', ngaha anik aya: 'Gi anja Kristu'.¹³ Ngaha ma, kadzugwaw ma, vok anja Kristu ma aslaha vok ala gergær døj, kagodfaw takay? Awma Pol la uwana amèts à ahàf à adi kà ankul takay? Awma tafahàkulla batem la sløm anja Pol kèla ay?¹⁴ Kay, kikay gëgodfay à Zëzagëla, kà uwana gëdàhà batem à dza aw, say Kirëspus atà la Gayyus përa.¹⁵ Ngaha à dza agëdij à afik kà adahà batem la sløm gulo aw.¹⁶ Iyay, hadfay tëga, avikà gi, gëdàhà batem à hudf gày anja Estefanas tëga, ama gëdàhàn à dza anik aya, gël agodf à gi aw.¹⁷ Ama gi kà, Zëzagëla aslël gi à wan kà madàh batem aw, aslël gi à wan kà maz gay marabøn, ngaha gëzøn kà la kokudf hanjëli anja slëb vok, ngaha gi anja mapësew mamëtsay anja Kristu la ahàf à adi aw.

Ndzëdà anja Zëzagëla la matsihila anja

¹⁸ Gay lakël anja mamëts à ahàf à adi anja Kristu apakà bokuba tatak deyday la huma yewdi anja azladza, uwana takës tetëvi anja gày akàl. Ama kà anjami uwana Zëzagëla abël anu kà, mësël kà gay uwaga kà la ndzëdà anja Zëzagëla.¹⁹ Bokuba uwana tatsetsër à wakità Zëzagëla à abà, agòd kà: "Gëdakaràh hanjëli anja azlamëna masël tatak à ahøn, gëdawits masëlay anja azlamëna matsihila ala."*²⁰ Tsa kiya uwaga ma, mana azlamëna hanjëli tapëhay aya zlà ma? Banaw azladza mawur gël gà, la azlamëna mats gay la gudøn uwanay la vok ma? Zëzagëla apëhla ala kà, masëlay anja gudøn à vok uwanay kà magay kusoju.*²¹ Azladza gudøn à vok la hanjëli, tanønja tatak uwana Zëzagëla adahàn la matsihila anja, ama tasël masla aw. Gay gà la uwaga à uwana, Zëzagëla adàhla slëray la azlagay uwana mëpëhay, kà uwana atà tagodf kà: "Uwanay kà azlatatak kusoju gà përa." Zëzagëla akës kà uwaga kà, mabël azlauwana tadij gël à masla à vok.²² Azla Yahudiya kà, asa à atà manøn azlanadzipo, ngaha kà atà anja masëlay kà sayda gami kà dziriga. Azla Gërök kà, tayàh kà atà masël Zëzagëla la aslasl gël anjatà.²³ Kà anjami kà, mëziñ kà lakël anja Yesu Kristu uwana tazlël à ahàf à adi. Banja azla Yahudiya tatsøn uwaga kà, azin à atà à gël, ngaha azladza anik kà tagodf: "Kà gay kusoju!"²⁴ Ama azladza uwana Zëzagëla atsatsàmànì atà, kà atà anja magay azlaanja kà, amiyaka tadagay azla Yahudiya, amiyaka tadagay azlatsëhay azla Yahudiya aw bay, kà anjatà kà, gay uwanay kà gay deyday aw, kà uwana tasël kà Yesu Kristu kà apëhla ndzëdà anja Zëzagëla la matsihila anja

* **1:19** 1.19 Yesayya 29.14 * **1:20** 1.20 Job 12.17; Yesayya 19.12; 33.18; 44.25

ala babay. ²⁵ Azlaanik tagod kà, uwana Zəzagəla adəhən kà kusoŋu, ama tasəl kà kusoŋu uwaga aduwa haŋkəli aŋa dza la kaykay aw. Tadzugw kà guɓguɓ uwaga aduwa ndzəda aŋatà la kaykay gesina aw.

²⁶ Azladedə, nərəzàw gəl aŋkul, akul uwana Zəzagəla azalà akul tsi. La yewdi aŋa azladza kà akul mənə makor haŋkəli, la maslay, la masləkaway la ahəŋ mənŋa aw.

²⁷ Ama Zəzagəla atsatsàmàni azlauwana azladza tazalà à atà ala azlakusoŋu, kà atà aŋa makəl ziruwi à azlamatsihila gə à gəl. Atsatsàmàni azlaguɓguɓga, kà makəl ziruwi à azlandzəda-ndzədaga aŋa gudəŋ à vok uwanay à gəl.

²⁸ Atsatsàmàni aya azlauwana, azladza gudəŋ à vok tanəŋà atà bokuba azlatatak mapəsew atà gə, kà atà makəl ziruwi à azlamənŋa à gəl. ²⁹ Kiya uwaga kà dza la ahəŋ: 'Gi', agodəy la huma Zəzagəla kà mats zlapay aw.

³⁰ Ama akul kà, Zəzagəla azalà akul, kà maham gay à vok la Yesu Kristu la abà. Kà uwana Kristu la uwana aga matsihila gami, uwana asà à ahəŋ la zagəla la afik, mədapaka azladza aŋa Zəzagəla, sà sətaka adagay, mədapəlla la ndzəda aŋa mamətsay la abà babay. ³¹ Asa à Zəzagəla kà uwaga apakà vok bokuba uwana tatsətsər à wakitə aŋha à abà:

'Baŋa dza asal mats zlapay kà, atsa zlapay kà, kà azlatatak uwana Zəzagəla adəhən.'[☆]

2

Gay uwana Pol azàŋ la Korintiya

¹ Azladedə gulo, uwarà uwana gədà à awtəy kà maz à akul ala gay mahəđəŋ à ahəŋ gə, uwana Sufəl Zəzagəla afətà à anu à ama ala, gəpəh uwaga la azlagay namnamga aw, ŋgaha babay gəpəh la haŋkəli aŋa dza aw. ² La kaslā uwana gədà à mtəga aŋkul kà, gəgədəŋ à afik kà gi aŋa mapəhay kà lakəl aŋa Yesu Kristu pəra, gədapəhay lakəl aŋa azlatatak anik aw, ama gəpəh kà lakəl aŋa mamətsay, uwana aməts à ahəf à adi pəra. ³ Mok uwana gəgə la Korintiya, gəgə guɓguɓ, guba akàs gi, gəsukùläh. ⁴ Mapəh gay Zəzagəla gulo la sayda gulo uwana gəzəŋ kà, agə kà la maslay aŋa azladza aŋa gudəŋ à vok aw. Ama la mapəhla ala aŋa Masasəđok Zəzagəla, ŋgaha la maslay aŋha, ⁵ kà madinjal gəl à vok aŋkul aŋa matsizl à masəlay aŋa azladza à afik aw, say à maslay aŋa Zəzagəla à afik pəra.

Matsihila aŋa Zəzagəla

⁶ Aŋa azladza uwana tasafay la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, gətəpakulla matsihila dziriga à uwana haŋkəli aŋa

[☆] 1:31 1.31 Yeremiya 9.24

gudəŋ à vok uwanay aw, ŋgaha haŋkəli aŋa azlaməna makoray la gudəŋ à vok uwanay, uwana tadàmats à gay aw. ⁷ Matsihila uwana gəpəhay kà, matsihila aŋa Zəzagəla. Uwaga kà tatak mahad vok à ahəŋ gà, uwana Zəzagəla atsatsàmàni dagay uwarà, à mok uwana gudəŋ à vok uwaga la ahəŋ dāŋ aw, kà anu aŋa mad à slaka mazləbay aŋha à abà. ⁸ Aga la ahəŋ, amiyaka tekula, la tataka aŋa azlaməna makor gudəŋ à vok uwanay la abà, asəl uwaga tetuwa aw. Agay tasəlay kà, anaka tazləl Sufəl gami, uwana la mazləbay, à ahəf à adi kà makəday aw. ⁹ Ama bokuba uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà, la uwana adfahəŋ: 'Uwana dza adanəŋəŋ adatsəŋəŋ didi aw, tatak uwana adada à aresl aŋa dza à abà dadāŋ aw, la uwana Zəzagəla adfahəŋ à ahəŋ, kà aŋa azlauwana tawoya masla.'

¹⁰ Haday, anu la uwana Zəzagəla apəhanula nasiri uwaga la Masasəfok tsikasla aŋha. Ndzer Masasəfok aslala vok aŋa masəl madzugway aŋa Zəzagəla uwana la gəl aŋha la afik. ¹¹ Ama dza asəl uwana dza anik adzugway aw, say masasəfok aŋa dza uwatà pəra asəl. Kiya uwaga babay, dza la ahəŋ asəl madzugway aŋa Zəzagəla aw, say Masasəfok Zəzagəla kokuda gəl aŋha pəra asəl. ¹² Anu la Masasəfok, uwana gudəŋ à vok avà à anu aw, asà à ahəŋ kà la slaka Zəzagəla. Zəzagəla la uwana asləl à anu uwaga à ahəŋ la gəl aŋha, kà anu aŋa masəl dèwdèw tatak uwana avà à anu gesina. ¹³ Gi kà, gəpəh gay uwana azladza tapəhgəla aw. Ama gəpəh à akul, kà uwana Masasəfok Zəzagəla apəh à gi. Ŋgaha gətəpla à azlauwana tatsəb sləm à Masasəfok uwaga.

¹⁴ Dza uwana la Masasəfok Zəzagəla aw kà, aslala vok aŋa mabəz dziriga aŋa Masasəfok uwaga aw. Kà aŋha kà, uwaga apakà kà bokuba azlatatak kusoŋu gà, masla aslala vok aŋa matsən godega aŋatà aw, say la mazlakay aŋa Masasəfok la uwana atsenəŋ. ¹⁵ Dza uwana la Masasəfok Zəzagəla, aslala vok aŋa mavəh tatak gesina ala, ama dza aslala vok aŋa madfahalla seriya à gəl aw. ¹⁶ Bokuba uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Uwa à uwana asəl madzugway aŋa Sufəl Zəzagəla uwa?
Uwa à uwana aslala vok aŋa mawulla ala matsihila uwa? Ama anu, anu la madzugway aŋa Kristu.'☆

3

Mavəhla kà delga aw

¹ la dziriga azladede gulo, mok uwana gi la Korintiya, gəsləla vok aña mapəh à akul bokuba uwana gəpəhay à azladza, uwana la Masasədok Zəzagəla aw. Gəpəh à akul kà bokuba uwana gəpah à azladza gudəŋ à vok, bokuba azlabəza uwana la madiŋal gəl à vok la abà. ² Kà uwaga à uwana, gəvəhà à akul kà awà, awkà tatak may dzaŋdzanğa aw, kà uwana la mok uwaga kà kaslaw dadəŋ aw. Bə lagonay babay kà, kaslaw aw. ³ Kà uwana tsərəh à lakana kà, kanəfaw kà mafehəŋ aña gudəŋ à vok. Kadəhaw vok maŋor à vok, kagazlahaw, tsa baña kiya uwaga ma, kanəfaw kà mafehəŋ aña gudəŋ à vok kiya aña azladza anik aw takay? ⁴ Baña dza agod: ‘Gi aña Pol’, dza anik aya: ‘Gi aña Apolos’, uwaga kà manəf mafehəŋ aña azladza aw takay?

⁵ Uwa Apolos uwa? Nğaha ma, gi Pol ma gi uwa? Anu səla nna, kà anu azlaməna sləray aña Zəzagəla pəra, uwana Zəzagəla asləl à akul atà à waŋ, kà akul aña madiŋ gəl à Kristu à vok. Anu kà mədfəh sləray uwana: ‘Dahəwan’, Zəzagəla agod à anu. ⁶ Gi gəsləkà, Apolos atədfal iyaw, ama Zəzagəla la uwana azigən uwaga. ⁷ Hadəfay, dza uwana asləkay, la dza uwana atədfal iyaw kà, atà tasla tatak aw, Zəzagəla la uwana asla tatak, kà uwana masla la uwana azigən uwaga. ⁸ Dza uwana asləka, la dza uwana atədfal iyaw kà, atà kà kalkal. Zəzagəla adavà à kəla uwabeyuwi aŋatà masik aña sləray, la mafehəŋ aña uwana adəfahəŋ, ⁹ anu kà anu tekula la sləray aña Zəzagəla la abà, ama akul kà, akul kà bokuba guf uwana Zəzagəla apəsay.

Nğaha aya kà, akul bokuba gəy, uwana Zəzagəla aŋalay. ¹⁰ La maslay uwana Zəzagəla avà à gi, gədzəkà la sləray la slaka aŋkul. Gəgà bokuba dza uwana aŋal gəy, uwana asəl maf matatukway à ahəŋ lela. Gətətəkwəŋ lela, lagonay azladza anik taŋal gəy uwaga. Delga kà azlauwana taŋalay, tadəhə hanəkəli kà atà aña maŋal gəy lela. ¹¹ Zəzagəla afə Kristu à ahəŋ kà bokuba masla la uwana matatukway. Dza aslala vok aña mədfəh matatəkw gəy anik aya aw. ¹² La matatukway uwatà la gay, azladza tadzəkà maŋalahal à gəy, azladza anik la luwəluwà, azlaanik la gursu, azlaanik la azlaakur uwana sləm aŋatà la ahəŋ kà maŋaləhla à matatukway uwaga à gay. Azlaanik tadəhəŋ la azlaahəf, azlaanik la kəsaf, nğaha azlaanik la veviz. ¹³ Ama kəla sləray aña uwabeyuwi adəpəhla vok ala la huma seriya, kà uwana la mavakay uwatà la uwana, Zəzagəla adəgur sləray aña uwabeyuwi la akəl, nğaha anu la gəl gami mədənəŋ sləray gami à baña delga. ¹⁴ Baña dza aŋal à matatukway uwana à gay, nğaha atəf akəl la gay ala kà, dza uwatà

adàbèza masik aṅha. ¹⁵ Ama baṅa dza uwana akàl apàd sləray aṅha à gay kà, dza uwatà kà, adàbèza masik aṅha aw, ama masla la gəl aṅha kà adàbəlay, ama bokuba dza uwana atəfa à akàl la gay ala la zlahha à masla.

Məṅ gày aṅa Zəzagəla

¹⁶ Kasəlaw kà akul kà kagaw bokuba məṅ gày Zəzagəla, à uwana Masasəḍok Zəzagəla adzà à ahəṅ la aku aw takay? ¹⁷ Iyay zlà, baṅa dza akal məṅ gày Zəzagəla à ahəṅ kà, Zəzagəla adàkalah dza uwaga à ahəṅ suwəṅ. Kà uwana məṅ gày Zəzagəla kà tsidaṅa, ṅgaha məṅ gày Zəzagəla kà akul.

¹⁸ Tsa kità zlà kà, dza avavara gəl aṅha zlà ma aw! Baṅa dza la tataka aṅkul la abà, asal aṅa magay masla haṅkəli aṅa gudəṅ à vok uwanay kà, say agay bokuba dza masəl tatak aw gə dadəṅ, la uwana agay masla haṅkəli la tetəvi dziriga la ama. ¹⁹ Uwana gəpəh kiya uwanay kà, azlatatak uwana azladza gudəṅ à vok uwanay asa à atà magay la haṅkəli, uwaga kà, azlatatak deyday la yewdi aṅa Zəzagəla pəra. Uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakitə Zəzagəla à abà, tagòḍ kà:

'Zəzagəla adàbèza azlamatsihilaga uwaga à tsəh la demdəm aṅatà la abà.'*

²⁰ La slaka anik babay aya kà, tatsetsèr kà:

'Zəzagəla asəl madzugway aṅa azladza, asəl kà deyday.'*

²¹ Kà uwaga à uwana gəgòḍ à akul kà: Dza atsa zlapay la dza anik la afik aw, kà uwana azlatatak gesina kà, akul kakoraw.

²² Gi Pol, Apolos, Piyer, anu gesina gami kà, anu azlaaṅkul. Amiyaka azlatatak lakana, la azlauwana taləg aw à wəṅ la huma la gay gesina kà, azlaaṅkul. ²³ Akul kà, akul azlaaṅa Kristu, ṅgaha Kristu babay kà aṅa Zəzagəla.

4

Azlaməna masləlay aṅa Kristu

¹ Asa à gi kà azladza tasəlay kà anu azlaməna sayda aṅa Yesu Kristu, kà anu azlaməna sləray aṅha. Zəzagəla afà à anu nasiri dziriga aṅha uwana à ahəl uwarà, kà anu aṅa masəlla à ufaka ala. ² Akul kà, sələw uwaga adagay, dza, uwana məṅ dza afal tatak à ahəl kà, masla kà say dza dziriga pəra. ³ Kà aṅulo kà, baməraaka kakəlaw gi gay à vok, bay kà dagədawali gəgòḍəy aw, amiyaka bə azladza takəl gi gay à vok lakəl aṅa azlatatak anik anik babay kà dagədawali, gəgòḍəy aw. Bə gi babay kà, gəḍəh seriya aṅa gəl gulo aw. ⁴ Gəsəl tatak mawisiga gulo dadəṅ aw. Ama

* 3:19 3.19 Job 5.13 * 3:20 3.20 Mahabay 94.11

uwaga asal magodʻay kà, gi sətaka dadàŋ magay aw. Sufəl Zəzagəla la uwana masla madàh à gi seriya à gəl pəra. ⁵ Kà uwaga kà, kadahaw seriya à azladza à gəl dadàŋ aw, say kakudaw mavakay uwana Zəzagəla akədèv à ahəŋ dadàŋ. La vudf uwana Sufəl Kristu adàzlanjalay, adàsəlla à uda à udfaka ala azlatatak uwana la mələs la abà lakana. Uwana azladza tadzugway la ləv anjatà la tsəh kà, adàsəlla à uda babay. Kiya uwaga kà, Zəzagəla adàzləb kəla uwabeyuwi lakəl anja sləray anja uwana adahàn. Baŋa dza adahàn mənğa, azləb masla mənğa suwan, ama baŋa dza adahàn kay aw, mazləbay atsəhal suwan.

⁶ Azladedə gulo kà, akul la uwana gəpəh uwaga gesina, lakəl gulo, ŋgaha lakəl anja Apolos. Asa à gi kà kasəlaw la slaka gami uwana gay uwanay asal magodʻay. Dza atsəd à makwi uwana lakəl ala tatsətsər aw: Dza anik ankul akədəf à dza anik à ahəŋ, ŋgaha kà mapəseyaw dza anik. ⁷ Kak uwana: ‘Gəduwa azladza anik’, kagodʻ, kak uwa? Awma Zəzagəla la uwana avà à ka azlatatak uwaga gesina aw takay? Baŋa Zəzagəla la uwana avà à ka uwaga, ma kà mana katsala zlapay zlà ma? Kà mana kagodʻ kà: Gəbəzà uwaga kà la aslasl gəl gulo zlà ma?

⁸ Kayyà, kadabəzaw tatak gesina. Akul azlagorobu adagay la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh, kazàwəw sufəl, bə amiyaka anu kà mədàzuw sufəl dadàŋ aw. Naka agay delga à baŋa akul azlasufəl ndzer, la yewdi anja Zəzagəla, ŋgaha anu azlaməna maz gay anja məpakàh azlasufəl babay suwan. ⁹ Ama anu azlaməna masəlay kà, gədzugw kà Zəzagəla kà adagolla anu la lig. Anu kà mədagay kà bokuba azladza uwana seriya mamətsay adatəd à atà à gəl, la yewdi anja azladza la vadavaday la afik. Bokuba marəzlay uwana azladza gesina tanəŋan gesina la gudəŋ uwanay la vok, la slaka azladza, ŋgaha la slaka azlamalika babay. ¹⁰ Azladza tadzugw kà anu azlakusonju, tagodʻ, kà uwana məz gay lakəl anja Yesu Kristu. Ama kà akul kà, azlamatsihilaga, kà uwana kahaməw gay à vok la Kristu. Anu kà, azladza tadzugw kà anu azlaguɓguɓ, ama akul kà, akul azlandzəfa ndzəfa. Anu kà azladza tapəsew anu, ama akul kà, azladza tasləkaw akul. ¹¹ Tsəràh à lakana may la nəlay aza anu babay, lukut aga anu la vok babay aw, ŋgaha tazləbàh anu aya, ŋgaha gəy gami la ahəŋ aw. ¹² Mədàh sləray kà anuf dà à uda la goday, kà mazlakla gəl gami, la mok uwana azladza tadzək à anu magodʻahay à gəl kà, mədəv kudfa à Zəzagəla kà mapis atà à gay à vok. La mok uwana azladza tatərəb anu babay kà, məbasin. ¹³ La mok uwana tatugw à anu gay mawisiga à vok kà, məwulatàla

kà la løv tølomma. Tapakànula lagonay kà bokuba anu azlaàläh aña gudəŋ à vok, bà tsəràh à lakana babay kà bokuba anu azlahuyiv aña gudəŋ à vok uwanay.

¹⁴ Uwana gətsetser kiya uwanay kà, kà aña makələkulla ziruwì à gəl lakəl aña uwana kadahàwwàŋ, gəgodf magay aw. Uwana gətsetser à akul uwanay kà, kà gi aña masləhakulla vok pəra, akul azlabəza gay løv gulo.

¹⁵ Amiyaka baña kabəzaw azlaməna matapakulla dəbow kulo, azlauwana tadala akul la tetəvi aña Kristu la ama, baba aŋkul kà bà tekula pəra. La mok uwana gəsa à akul ala sifa uwana kahamaw à gay à vok la Yesu Kristu la abà.

¹⁶ Kà uwaga à uwana gədəv à akul kudfa: Kamkam pakàw bokuba gi. ¹⁷ Kà uwaga à uwana gəsləl Timotawus à slaka aŋkul babay. Masla kà bəzi gay løv gulo, uwana ahoy yewdi aña Sufəl Zəzagəla. Masla adàwulakulla azlatatak uwana à gəl, gəpəhakulla la tetəvi aña azlaməna manəf Yesu la tsəh, la tataka azlaməna madiŋal gəl à vok la abà gesina.

¹⁸ Azladza anik anik la tataka azladza aŋkul la abà tats zlapay, tadzugw kà, gəda à awtày aya aw, gəl agodf à atà.

¹⁹ Ama baña asa à Sufəl Zəzagəla kà, gəda à awtày kà nekwa. Baña gədàda à awtày, asa à gi aña masəl azlaməna zlapay uwaga, ama gay aŋatà pəra aw, ama maslay aña ndzədfa aŋatà babay. ²⁰ Kà uwana makoray aña Zəzagəla kà aña gay pəra aw, ama la ndzədfa aña Zəzagəla. ²¹ Mana à uwana asa à akul lagwa ma? Gəda à awtày ma la azəva la ahàl ay, awma la masal ŋgaha la løv tølomma ay?

5

Makudək masla mabila gà à uda la maham gay à vok

la azlaməna gay Zəzagəla

¹ Kəla slaka gesina gətsən tapəhay gay lakəl aña mabila uwana la tataka aŋkul la abà, mabila uwana amiyaka azlauwana tasəl Zəzagəla aw bay kà, tadehəŋ aw. Gətsənəŋ azladza tapəhay kà dza anik la tataka aŋkul la abà kà, adabədf mis aña baba aŋha à gəl.* ² Ŋgaha aya kà, akul azlazlapay aya! Kayyà, ŋuləm naka kagaw la mazaw la gəl la abà, ŋgaha zil uwana adàh tsəhay gà uwaga la tataka aŋkul la abà kà, kəsàw à uda la tataka aŋkul la abà. ³ Gi kà kərkər la akul la sləb vok la abà, ama la masasədfok la abà kà, gi nekwa la akul, ŋgaha gədədàh seriya à dza, uwana adàh tsəhay sləray mawisiga uwaga la tataka aŋkul la abà à gəl bokuba gi nekwa la akul. ⁴ Gədədəv seriya uwaga à gay, la sləm aña Sufəl gami Yesu. Gəgodf à akul

* 5:1 5.1 5Musa 22.30

kà, la mok uwana kadàhamaw gay à vok kà, madzugway gulo adàgay la tataka aṅkul la abà, ṅgaha ndzəɗa aṅ Sufəl gami Yesu adàgay la tataka aṅkul la abà babay. ⁵ La mok uwana kahamaw gay à vok kà, vāv dza uwaga à ahəl aṅ seteni, kà seteni aṅ mawisəṅ ala. Kà uwana seteni kà, aga la ndzəɗa kà lakəl aṅ sləb vok pəra. ṅgaha Zəzagəla adàbəl masasəɗok aṅha, la makəɗ gəl à ahəṅ, aṅ mavakay uwana Sufəl adàwul à waṅ.

⁶ Tatak la ahəṅ, à uwana katsawla zlapay aw. Kasəlaw kà tatak makəsl tatak ṅuv, akəsl magol pəhàw à gay aw uwà? ⁷ Zəbàw tatak makəsl tatak maviyaga à uda la tataka aṅkul la abà, uwaga kà tsakana, kà akul aṅ magay sətaka kokudà tsakana. Gāv kalkal bokuba pəhaw mawga uwana tatak makəslṅ la tsəh aw, kiya uwaga à uwana kagaw, kà uwana Kristu magadzaw aṅ madəvaday Paska aga makəɗayga kà aṅami.✱ ⁸ Kità kà, məhab madəvaday Paska. Ama mətà Pain la tatak makəslṅ aw, məgà kuzakaka, mənəfà tetəvi aṅ Zəzagəla la ləv tekula. Məsək azlatatak mawisiga, uwana taga bokuba azlatatak makəslṅ, uwaga kà tsakana, ṅgaha kà mabila. Ama mətà Pain la tatak makəslṅ aw, uwaga Pain aṅ sətaka, ṅgaha aṅ dziriga.✱

⁹ La teraṅa aṅ wakità gulo, uwana la abà gətsetsər à akul kà, gəgòɗ à akul kà: ‘Kahamaw gay à vok aw la azladza uwana tadza à ahəṅ la mabila la abà aw’, gəgòɗ à akul. ¹⁰ Baṅa gəpəh kiya uwanay kà, gəpəhay kà azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, kagodəw aw. Awaṅ, ama gəpəhay kà akul uwana kasəlaw. Azladza uwana tadàh mabila, la azlaməna mawoy tatak aṅ azladza anik, la azlaməna madàh gəl, la azlaməna manəf mazlazlay, uwana à ahəṅ la gudəṅ la vok, məhəlla à ahəṅ kà azlatatak uwaga gesina, ṅuləm mas à uda la gudəṅ à vok uwanay la abà. ¹¹ Asa à gi kà magod à akul kà: ‘Kahamaw gay à vok la azlatsəhay dza uwaga aw’. Baṅa dza agod kà: ‘Gi masla madinjal gəl à vok’, ama adàh mabila, baṅaw masla agay masla mawoy tatak aṅ azladza anik, baṅaw masla manəf mazlazlay, baṅaw masla agay masla matsak magodəhay à azladza anik à gəl, baṅaw agay masla guzu, ṅgaha agay masla gəl, kadzaw à ahəṅ la slaka gə la masla aw, amiyaka tatak may bay kà, kazuwaw la slaka gə aw.

¹² Gi kà gəslala vok aṅ madàh seriya à azlaməna à uda à gəl aw, akul kadəhaw seriya kà azlaməna huɗ gày à gəl. ¹³ Kà uwana azlaməna à uda kà, Zəzagəla la uwana adàɗaha à atà seriya à gəl. Kudəkàw à uda dza uwana adàh

mawisiga la tataka ankul la abà, bokuba uwana wakità Zəzagəla apəhay.*

6

Kapaw gudzi à masla madiṅal gəl à vok à gəl la huma azladza à uda aw

¹ Baṅa dza la tataka ankul la abà tabay vok gay la dza anik, ma delga à baṅa apuwla gudzi à gəl kà la huma azladza uwana tasəl Zəzagəla aw takay? Akəsa à vok kà apuwla gudzi à gəl kà la huma aṅa azlaməna madiṅal gəl à vok. ² Kasəlaw kà, azladza aṅa Zəzagəla la uwana tadəfah seriya à azladza gudəṅ à vok uwanay à gəl aw takay? Iyay, haḍfay zlà, baṅa ndzer kadəfahaw seriya à gudəṅ à vok uwanay à gəl ma, kakay, kaslawwalla vok aṅa matàh azlabəza gay uwana ala la tataka ankul la abà aw zlà ma? ³ Kasəlaw babay kà mədəfah seriya à azlamalika à gəl aw takay? Tsa kiya uwaga, ma baməraka azlatatak bəzaga aṅa gudəṅ à vok uwanay zla ama uwà? ⁴ Ama akul, baṅa akul la magazlay lakəl aṅa tatak anik la tataka ankul la abà ma, kakay kaslawwalla vok aṅa mapəh tatak uwaga à azlaməna à uda, uwana atà la matsən vok à gay anina aw ma, kà atà aṅa madəh seriya aṅa tatak uwaga ma? ⁵ Ziruwi aza à akul aw takay? Aga la ahəṅ la tataka ankul la abà à bə dza hanəkəli gə, bə tekula aṅa matahəh azlabəza gay uwana alaa la tataka ankul la abà, akul azlaməna madiṅal gəl à vok aw takay? ⁶ Iyay zlà, uwaga ma, akəsa vok ndzer kà mapuw gudzi à deda ankul anik à gəl, la huma aṅa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw takay?

⁷ Baṅa tatak mapuwla vok gudzi à gəl la ahəṅ, la tataka ankul la abà, uwaga la uwana adukwakulla tsakana à gəl, uwana kadəfahaw à waṅ. Kà mana kabasaw vok tsakana aw ma? Kà mana kasakawwal ada à akul à gəl à tsəh pəra aw ma? Nuləm mabasiṅ. ⁸ La dziriga kà, akul la uwana kanəfaw mawisiga la mad à gəl, ṅgaha kadəfahaw uwaga kà la slaka azladedə ankul məna madiṅal gəl à vok aya bay. ⁹ Səlāw la dziriga kà, azlaməna makəsafər tadəda à makoray Zəzagəla aw. Akul, kavavaraw gəl ankul aw. Azlaməna mabila, azlaməna manəf mazlazlay la azlaməna gəl gaw, ṅgaha la azlaməna matsatsəl vok kà atà kà atà zil zil kà, tadəda à makoray Zəzagəla tetuwa aw. ¹⁰ ṅgaha la azlaməna gəl aṅa tatak aṅa azladza anik, la azlaməna makad yewdi à azlatatak aṅa azladza anik à tsəh, la azlaməna guzu, la azlaməna matsak magoḍəfahay à azladza anik à gəl, ṅgaha la azlaməna mazaḍ tatak aṅa

* 5:13 5.13 5Musa 13.5; 17.7

azladza anik la ndzɔɔfa, azlatsəhay dza uwaga gesina kà, tadàbək asik à abatà babay aw. ¹¹ Kiya uwaga à madz à ahəŋ aŋa azladza anik aŋkul uwarà. Ama lagonay kà, Masasəɔok Zəzagəla uwana mənəfay kà adapal akul la tsakana gami la abà gesina sətaka adagay, akul mabək akul à fəta à awtày gà, kà ana Zəzagəla, kagaw dziriga la huma Zəzagəla kà sləm aŋa Sufəl Yesu Kristu uwana kasəlaw, ŋgaha kà Masasəɔok aŋa Zəzagəla gami.

Maday uwana akəs à Zəzagəla à gəl

¹² Iyay, azladza aŋuvaw la tataka aŋkul la abà tagoɔf kà: 'Tatak gesina kà, tetəvi la ahəŋ kà aŋami', tagoɔf. Iyay dziriga nəma, ama tatak gesina kà, akəsà à akul vok aw. Ama gi kà, asa à gi kà tatak anik afà à gi asik à gəl, kà gi aŋa magay mayà aŋha aw. ¹³ Madzugway aŋatà bay kà: 'Zəzagəla adaha tatak may kà aŋa huɔf', tagoɔf. 'Ŋgaha huɔf babay kà aŋa maf tatak may à abà', tagoɔf aya. Iyay nəma. Ama Zəzagəla adàkalah à ahəŋ vərɔdi anik səla nna. Ama kà aŋa mabila kà, Zəzagəla adahà vok gami kà aŋa uwaga aw, ama Zəzagəla adahà kà anu aŋa madàhla sləray, uwana asa à Sufəl Yesu, kà uwana masla la uwana akor vok gami. ¹⁴ Zəzagəla awùlla Sufəl Yesu à uda la mamətsay, ŋgaha masla adàwulla anu à uda la mamətsay la ndzɔɔfa aŋha aya babay.

¹⁵ Kasəlaw kà vok aŋkul kà manəbay aŋa vok aŋa Yesu Kristu aw takay? Gəsləhàni manəbay aŋa vok aŋa Yesu, ŋgaha gi aŋa madla à slaka aŋa masla mazaɔ zil takay? Awan! Akəs vok aw! ¹⁶ Kasəlaw kà baŋa dza agagamla à vok maləv la masla mazaɔ zil kà, tagay sləɔ vok tekula aw takay? Haday, tatsetsèr à wakità à abà kà:

'Atà səla nna, tagay sləɔ vok tekula.'[☆]

¹⁷ Ama dza uwana avà vok aŋha à Sufəl Yesu kà, masla la Yesu kà, atà tekula suwan.

¹⁸ Tsa kità zlà kà, kahoyaw à mabila à ahà! Azlatsakana anik anik uwana azladza taɔfa à ahəŋ gesina kà, abəz à huɔf gà aw. Ama dza uwana adàh mabila kà, awis vok aŋha ala la gəl aŋha. ¹⁹ Kasəlaw kà, vok aŋkul kà huɔf gày aŋa Masasəɔok Zəzagəla aw takay? Zəzagəla la uwana avà à akul Masasəɔok uwanay à uwana la ləv aŋkul la tsəh, kà uwana vok aŋkul kakoraw aw, Zəzagəla akoray. ²⁰ Zəzagəla apəl tatak kà mənŋa aŋa mavavarla akul. Kiya uwaga dāhàw sləray la vok aŋkul kà mazləɔla Zəzagəla pəra.

7

Gay lakəl aŋa mazəb vok

¹ Lagwa kà, gəwula à gay aŋa manavay aŋkul uwana à tsəh, kanàvaw à gi, la wakità aŋkul la abà zlà. Gədzugw kà delga nəma, kà dza aŋa mazəb mis aw. ² Ama la madzugway gulo la abà aya kà, ŋuləm mazəb mis, gəl agodf à gi, kà dza aŋa matədf à mabila à abà. Delga kà uwabeyuwi aŋa magay la mis, ŋgaha kà azlamis bay tagay kità. ³ Kiya uwaga kà, zil avà à mis aŋha à tatak uwana mis aŋha ayahay, ŋgaha bay, mis avà à zil aŋha à tatak uwana zil aŋha ayahay. ⁴ Mis aslala vok aŋa mahən, uwana ala asa à vok aŋha aw: Say zil aŋha. Zil babay aslala vok aŋa mahən, uwana ala asa à vok aŋha bay aw, say mis aŋha la uwana ahənallaŋ ala. ⁵ Kiya uwaga zlà kà, kakwesawla kà vok mahən à ahən kà akul à akul aw, say akul katsənaw vok à gay kà aŋa kaslà ŋuv lakəl aŋha, kà akul aŋa mazəb kaslà aŋa madəv kuɖa à Zəzagəla. Ama la lig la ahən hamàw gay à vok aya. Tsa baŋa kità aw kà, kadàslawwalla vok aŋa masləh vok à vok aŋkul aya aw, kà akul aŋa mav tetəvi à seteni kiga aw.

⁶ Ama: ‘Dahàwwàŋ uwanay’, gəgodf à akul, la magay zlà ma, aw. Ama agayŋa kadahawwaŋ kiya uwanay kà naka delga, gəgodf pəra. ⁷ Kəla kà, agay la madzugway gulo kà, naka delga azladza tadza à ahən kokuɖa mis bokuba gi, gəgodf. Ama kəla uwabeyuwi kà, aɖəzà mavəy gərgər la slaka Zəzagəla. A azladza anik kà, avà à atà maslay aŋa madz à ahən kiya uwanay kokuɖa mis, à dza anik avàl maslay aŋa madz à ahən la mis.

⁸ Lagonay kà, gədàgola à huma kà à slaka azlamagamza la azlamis kuɖa kà mapəh à atà gay. Gəgodf à atà, kà delga, kà atà tadza à ahən bokuba gi. ⁹ Ama baŋa kaslaw aw, kazəbaw mis. ŋuləm kà mis, kà akul aŋa mahəl gəl à ahən la madzugway aŋkul la abà.

¹⁰ Lagwa kà, gəpəhay kà azlauwana la azlamis adagay zlà, la tataka aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok la abà. Mapəhay uwanay kà gi gəpəh aw, ama Sufəl Zəzagəla la uwana apəh. Mis uwana adada à zil, aslala vok aŋa mavəh vok ala la zil aŋha aya aw, ama baŋa avəh vok ala kà, ada à zil anik aya aw, tsa baŋa kətà aw kà, tawul à vok à tsəh la zil aŋha.

¹¹ ŋgaha bay zil aslala vok aŋa makuɖək mis aŋha aw.

¹² Lagonay kà, gəpəhay kà à azlaməna à uda adagay zlà, uwanay kà gay gulo, awkà gay aŋa Sufəl Yesu aw. Baŋa masla madiŋal gəl à vok la mis, uwana adiŋal gəl à vok aw, ama asal madz à ahən la zil aŋha, uwaga kà akuɖək aw. ¹³ Kà aŋa mis uwana masla madiŋal gəl à vok babay

kà, kiya uwanay bay. Baŋa zil aŋha adiŋal gəl à vok aw, ama asal madz à ahəŋ atà səla kà, ada aŋha aw. ¹⁴ Uwana gəpəh uwanay kà, kà uwana zil masla madiŋal gəl à vok aw gà uwanay kà, Zəzagəla akəs kà, kà mis aŋha, uwana masla madiŋal gəl à vok. Nŋaha mis masla madiŋal gəl à vok gà aw gà, uwanay aya kà Zəzagəla akəs kà, kà zil aŋha uwana adiŋal gəl à vok aya suwaŋ. Tsa aŋa kità aw kà, naka azlabəza aŋatà kà, naka tagay kà bokuba azlabəza aŋa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw gà zla, ama lagwa kà Zəzagəla adakəs atà. ¹⁵ Ama dza uwana adiŋal gəl à vok aw, asal mavəhla la masla madiŋal gəl à vok kà, vawwal tetəvi. Nŋaha kà masla madiŋal gəl à vok uwaga, adagay zilga, adagay misga kà, aga la mapəlla la abà adagay zlà. Zəzagəla azalà akul kà, kà madz à ahəŋ la lapiya, la tələmma la abà. ¹⁶ Kak mis, kasəl ma kadətəf zil aŋak ay? Nŋaha kak zil babay ma kadətəf mis aŋak tak ay? Kasəlaw aw!

Dzàw à ahəŋ bokuba uwana la abà Zəzagəla azalà akul

¹⁷ Uwaga kà kəsàw, say kəla uwabeyuwi anəf madz à ahəŋ aŋha uwana Zəzagəla avəl lela, nŋaha manəf madz à ahəŋ aŋha uwana uwarà Zəzagəla azaləl la abà lela. Uwaga la uwana gəpəhay à azlamaham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla gesina. ¹⁸ Baŋa dza makədəv à uda gà, la mok uwana Zəzagəla azaləl kà: Kà mana mi, agod aw. Baŋa dza kokudə makədəv à uda gà, à mok uwana Zəzagəla azaləl kà, ayəh makədəv à uda aya aw. ¹⁹ Magay makədəv à uda baŋaw magay kokudə makədəv à uda kà tatak tekula, makəs vok aŋatà la ahəŋ aw. Tatak uwana akəs vok kà, say makəs mapəhay aŋa Zəzagəla pəra. ²⁰ Akəsa vok, kà kəla uwabeyuwi adza à ahəŋ la uwana la abà uwarà, la slaka uwana la abà Zəzagəla azaləl à mok uwana atsənə mazalal aŋa Zəzagəla. ²¹ Iyay, mayà uwana Zəzagəla azaləl kà, adzugw gəl aya aw, ama baŋa mas à afik la ahəl apəhla vok ala, kà aŋak aŋa magay la makor gəl la abà babay kà bə delga, ²² mayà uwana Zəzagəla azaləl adəgay à makor gəl la abà, kà uwana adagay tekula la Sufəl gami Yesu Kristu. Kiya uwaga babay, dza makor gəl gà, uwana Zəzagəla azaləl, adəgay mayà aŋa Zəzagəla, kà uwana adagay aŋha aya. ²³ Zəzagəla avavarà akul la tatak mənŋa, kità kà, kagaw azlamayà aŋa azladza aya aw. ²⁴ Azladedə gulo, kamkam, kəla uwabeyuwi adza à ahəŋ la slaka Zəzagəla bokuba uwana adzà à ahəŋ à mok uwana Zəzagəla azaləl.

Gay lakəl aŋa azlamagamza, la azlamis kudə

²⁵ Lakəl aŋa azlamagamza kà, gi la gay aŋa Sufəl kà mapəh à atà aw. Ama madzugway gulo la uwana gəpəh

à akul, delga katsəbaw sləm à gay gulo, kà uwana gi kà, gi masla mabəɖla gay aw, kikay kà maslay aŋa Sufəl Yesu Kristu. ²⁶ Madzugway gulo təbà: Baŋa dza adazəb mis didi aw kà, ŋuləm kà masla adza à ahəŋ à kà matərəbay aŋa lakana uwanay. ²⁷ Baŋa kak la mis bay kà, kakudək aw. Baŋa kak magamza gà babay kà, dzà à ahəŋ kiya uwaga, kayàh mis aw. ²⁸ Iyay zlà, amiyaka gəpəh kiya uwanay babay kà, baŋa kazəb mis kà tsakana, gəgod magay aw. Ŋgaha baŋa dugu ada à zil babay kà, tsakana, gəgod aw. Ama səlàw kà, azlauwana la azlamis la uwana tas ŋgərpa məŋga la gudəŋ uwanay la vok lakana, ŋgaha kà asa à gi kà akul aŋa mad à mas ŋgərpa uwaga à abà aw.

²⁹ Aganay uwana asa à gi mapəhay zlà, azladedà: Kaslà kà desl adagay. Dagay lakana kà, azladza uwana la azlamis kà, taga kà bokuba atà la azlamis aw kəla. ³⁰ Azlauwana tataway kà, taga bokuba atà la iyaw tugwi la adi aw, azlauwana la makəfaslay la gay kà, tanərəz kà bokuba atà la makəfaslay la gay aw, azlaməna masukw tatak babay kà, tanərəz kà bokuba takər tatak uwana tasukw aw. ³¹ Azladza uwana takəs vok la azlatatak aŋa gudəŋ à vok uwanay kà, tanərəz kà bokuba takəs vok la uwaga aya aw, kà uwana gudəŋ à vok uwana kanəŋawwaŋ lagonay kà, adàzila, tuwiz.

³² Lagwa kà, asa à gi kà kahəlaw gəl à ahəŋ kà madzugw gəl. Dza uwana azəb mis aw kà, afa gəl kà à sləray aŋa Sufəl Zəzagəla pəra, ayàh mahəɖay kà Sufəl à adi pəra. ³³ Ama dza uwana adazəb mis kà, afa gəl kà azlatatak aŋa gudəŋ à vok uwanay, asal mahəɖay kà à mis aŋha à adi suwaŋ. ³⁴ Kiya uwaga ləv aŋha adavahla səla, kiya uwaga la mis babay. Mis uwana zil aŋha la ahəŋ aw baŋaw dahalay uwana la zil aw kà, tafa gəl kà à sləray aŋa Sufəl Zəzagəla. Tavà vok aŋatà la ləv aŋatà gesina à Zəzagəla, ama mis uwana la zil kà, adzugway kà lakəl aŋa azlatatak aŋa gudəŋ à vok uwanay, kà uwana asal mad à ahəŋ kà uwana akəs à zil aŋha à gəl.

³⁵ Uwana gəpəh uwanay kà, kà uwana asa à gi mazlak akul. Gəyàh madəɖ akul gay à ahəŋ aw, asa à gi kadahawwaŋ kà uwana delga, ɖahàw sləray aŋa Sufəl Zəzagəla la ləv tekula.

³⁶ Lagwa, gədzugw lakəl aŋa azlamawudà uwana asa à atà mazəb vok aya aw. Baŋa dahalay atà la mawudà aŋha, tadzugw kà atà aŋa mazəb vok aya aw, la lig la ahəŋ kohana adzugway aya kà à mawudà aŋha, ŋgaha kà madzugway aŋha gesina kà la masla la tsəh kà, akəsa vok kà mazəbay kà, tazəb vok bokuba uwana asa à atà, uwaga kà tsakana

aw. ³⁷ Ama baŋa agədaŋ à afik kà, uwala tatak la ahəŋ atərəbəŋ aw, ŋgaha mabila azəŋ aw kà, kità kà, agəd à madzugway aŋha à afik, azəb mawudfa aŋha uwaga aw. ³⁸ Dza uwana azəb mawudfa aŋha kà, adaha delga, ama dza uwana azəb aw adaha sləray kà dzəba aŋha səla aw, aduwa vok kaykay aya.

³⁹ Mis uwana la zil, masla aga la sasala la abà, kà uwana zil aŋha la ahəŋ la sifa. Ama baŋa zil adamətsay, mis adapəlla. Baŋa asal, ada à zil anik, ama say aday kà à mtəga masla madiŋal gəl à vok. ⁴⁰ Ama baŋa adza à ahəŋ kokudfa aŋa mad zil kà, marabay aŋha kà ada à zagəla. Kəla kà, uwaga kà madzugway gulo zlà. Ama gi babay kà, gi la Masasəfok aŋa Zəzagəla à uwana apəhgəla.

8

Sləb uwana takəd à azlamazlazlay à ahəŋ

¹ Lagwa mənərəz gay lakəl aŋa azlasləb uwana takəd à azlamazlazlay à ahəŋ zlà:

Akul kà kagodaw kà: 'Anu gesina la haŋkəli', kagodaw. La dziriga kà, haŋkəli tsəhay gə uwaga kà adala dza kà à zlapay à abà pəra. Masal la uwana adzərədəh azlaməna madiŋal gəl à vok ala. ² Dza uwana: 'Gəsəl tatak', agod kà, asəl tatak bokuba uwana anaka, asəl dadəŋ aw. ³ Ama dza uwana awoya Zəzagəla kà, Zəzagəla asəl masla.

⁴ Aganay gay gə uwana: Dza aslala vok aŋa mapad sləb, uwana takəd à azlamazlazlay takay? Məsəl kà, mazlazlay kà tatak deyday la gudəŋ uwanay la vok. Məsəl kà say Zəzagəla kokudfa gəl aŋha tekula pəra. ⁵ Haday gə, azlatatak la ahəŋ la zagəla ŋgaha la vədah à uwana azladza tasləkaw tatak uwatà bokuba zəzagəla. Azlata-təfiya la ahəŋ, kiya uwaga à uwana azladza tasləkaway, tapakahatàla kà azlaməŋga aŋatà bokuba zəzagəla. ⁶ Ama kà aŋami kà, Zəzagəla kà tekula ahəl pəra. Masla la uwana Baba gami. Tatak uwana la gudəŋ la vok gesina kà, aguwa à uda kà la ahəl aŋha. Adahà anu babay, kà anu aŋa magay azlaaŋha. Sufəl gami babay kà tekula pəra, uwaga kà Yesu Kristu. Tatak gesina atsà à uda la ahəl aŋha, məbəzà sifa babay kà la ahəl aŋha.

⁷ Ama azladza gesina tasəl dziriga uwaga aw. Kà uwana azladza aŋuvaw tadəhla slilih kà la manəf azlamazlazlay, ŋgaha lakana aya baŋa tapad azlasləb uwana takəd à mazlazlay à aya kà, ndzer tanərəz bokuba sləb aŋa mazlazlay la dziriga, kà uwana tabəz ndzədfa la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh dadəŋ aw, guba aza à atà, kà madah àläh à vok aŋatà à vok la mapad sləb uwaga. ⁸ Ama la dziriga

kà, tatak may adaha à anu àlàh la slaka Zəzagəla aw. Baŋa məzuw azlatatak anik aw babay kà məgogolay aw, baŋa məzuw babay kà, agagis anu aw.

⁹ Ama kamkam dəhàw haŋkəli, kà uwana akul la makor gəl la abà, kà mazuw tatak gesina. Ama zlahaw kà, uwaga adala dza, uwana azlaguḡḡuḡ la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, à tsakana à abà, kà delga aw. ¹⁰ Haḡfay kà, baŋa dza anik guḡḡuḡḡa anəŋa ka, à kak uwana kasəl tatak, kadadza madzay la gày mazlazlay la aku kà mazuw tatak kà, masla bay kà, adàzuway suwaŋ, kà uwana kadàkadalla gəl à vok. ¹¹ Nḡaha deda aŋak maruw vok à ahəŋ gà, uwana Kristu aməts kà aŋha kà, masla azila la tsəh aŋa masəl tatak aŋak uwana kadəhàŋ. ¹² Maḡàh tsakana tsəhay uwaga kà, delga aw. Katsalla matekwid à deda aŋak, azəŋ la madzugway aŋha la abà, nḡaha bay kà, kadəh tsakana kà à Kristu à vok la gəl aŋha babay. ¹³ Tsa baŋa tatak may la uwana atsala matekwid à deda gulo kà, kà mad à tsakana à abà kà, nḡuləm gəpaḡ azlasləḡ uwana takàḡ à azlamazlazlay à ahəŋ dikiḡiki aw, nḡaha kà, gi aŋa matsala matekwid à deda gulo aw.

9

Gay lakəl aŋa azlaməna masləlay

¹ Gi kà, gi la makor gəl la abà aw takay? Gi masləlay aw ay? Nḡaha gənəŋà Yesu Kristu la yewdi gulo. Akul uwanay kà akul mayyi à tsəh aŋa sləray gulo uwana gəḡəhàŋ aw takay? ² Iyay, amiyaka azladza anik takəs gi bokuba gi masləlay aw kà, akul kà, kasəlaw gi, kà gi masla masləl gi gà, kà maham gay à vok aŋkul, uwana la Yesu la abà, apəhla kà, gi masləlay ndzer, kà uwana gi la gəl gulo la uwana gəpəh à akul gay marabəŋ.

³ Aganay tatak uwana gəpəh à azladza uwana taslaha gi məl à gəl. ⁴ Azlayla gi kà gəbəzal tatak may la tatak masay kà aŋa sləray gulo aw takay? ⁵ Azlayla gi kà, gi aŋa mazəḡ mis masla maḡiŋal gəl à vok gà, kà mauguzahay anu səla, bokuba uwana azlaməna masləlay anik, la azladeda aŋa Sufəl gami, la Piyer aw takay? ⁶ Awma anu la Barnabas la uwana məḡàh sləray kà anu aŋa madzadzar gəl gami pəra takay? ⁷ Slodzi uwana la guvəl la gay, ma masla adzadzar gəl aŋha takay? Awma dza ma uwala à uwana azuw mayyay tatak aŋa guf aŋha, uwana asləka aw la? Masla manəŋla azlaləmana, ma asa awà aŋatà aw takay?

⁸ Ama kadzugwaw kà mapəhay gulo kà, apəhay aŋa azladza pəra, kagodaw aw, awaŋ, wakità seriya aŋa

Zəzagəla babay kà apəh kiya uwaga. ⁹ Aganay uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Kawadaw gay à kokur uwana à ahəŋ, azlaḅ hi aw.[☆]

Zəzagəla ma adzugw ma lakəl aŋa kokur, kagodaw takay? ¹⁰ Kasəlaw kà, la dziriga kà, apəh kà anu aw takay? La dziriga kà, gay uwatà kà tatsetsèr kà aŋami, akəsà vok kà masla mapəs guf, la masla mazlaḅ tatak kà, say tadəv sləray aŋatà à gay lela kəla, la maf madzugway aŋatà à ahəŋ kà humà gə aŋatà la tatak uwaga la abà suwaŋ. ¹¹ Anu mətseḍ makəs vok aŋa tatak gudəŋ à vok la slaka aŋkul, ma uwaga ma tatak delga aw takay? ¹² Baŋa azlawla azlaanik kà maḅəz tatak la ahəl aŋkul ma, anu la uwana azlawla anu kaykay aw takay?

Adagay kiya uwaga babay kà anu, kà məḍahəŋ kiya uwaga aw, bə kəla ŋgərpa uwana abəz anu kà, anu kà məbasin kà anu aŋa maḍàh tatak uwana adəḍ gay à azladza anik à ahəŋ aŋa matsən gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu Kristu aw. ¹³ Sələw la dziriga kà, azlauwana tadəh sləray la məŋ gəy Zəzagəla la aku kà, tabəz tatak may aŋatà la aku la abatà. Ŋgaha azlaməna makad tatak la aku la abatà, tabəz humà gə aŋatà la azlatatak uwatà la abà takadaw.[☆] ¹⁴ Kiya uwaga babay, Sufəl Yesu apəh kà azlauwana taz gay marabəŋ kà, tadzadzar vok la uwatà suwaŋ, agəḍ.

¹⁵ Amiyaka adagay kiya uwanay babay kà, gəḍa à ahəŋ kiya uwaga aw. Gətsetser kà masləl gi tatak à awaŋ, gəgod à akul, aw. Kà uwana ŋuləm gəməts kà manav tatak à kà dza aŋa makəl gi marabay gulo ala aw. ¹⁶ Gi, gəts zlapay kà maz gay marabəŋ aw, kà uwana kà leri gə kà aŋulo kà maḍehəŋ. Baŋa gi gəz gay marabəŋ uwaga aw kà, matərəbay agay la gi. ¹⁷ Agayŋa gi la uwana gəkəsàni sləray uwaga la ahəl gulo kà maḍehəŋ kà, naka gəkud maḅəz masik. Iyay, tsa uwaga kà, sləray gulo kà maḍehəŋ kà, say gəduw yewdi kà à abà sləray, uwana Zəzagəla afà à gi à ahəl la gəl aŋha. ¹⁸ Gi ma mana à masik gulo zlə ma? Aganay masik gulo: Gəz gay marabəŋ kà deyday, kà uwana gənava aŋuf aŋa sləray sayda uwana gəḍehəŋ aw, ama naka azlayla gi nəma.

Asa à gi masəlla azladza à slaka Zəzagəla pəra

¹⁹ Gi la makor gəl la abà, gi mayà aŋa dza aw. Ama gi la gəl gulo la uwana gəpakà gəl gulo ala kà mayà, ŋgaha gi aŋa masəlla azladza à slaka Kristu. ²⁰ Mok uwana gəḍàh sləray la tataka azla Yahudiya la abà kà, gəzdà à ahəŋ bokuba gi zil Yahudiya, kà gi aŋa maḅəz atà, ama gi la gəl gulo kà, gi

☆ 9:9 9.9 5Musa 25.4 ☆ 9:13 9.13 5Musa 18.1

la tsəh aŋa mapəhay aŋa Musa aw. Gədzà à ahəŋ la tataka azlauwana tanəfa mapəhay, gədzà à ahəŋ bokuba aŋatà, kà gi aŋa mabəz atà. ²¹ Kiya uwaga, mok uwana gədzà à ahəŋ la tataka azlauwana la abà tasəl mapəhay aŋa Musa aw, gədzà à ahəŋ bokuba aŋatà, la kokudfa maf gəl à mapəhay uwaga, kà gi aŋa mabəz atà la kokudfa maf gəl à mapəhay uwaga, kà gi aŋa mabəz atà suwaŋ. Ama uwaga kà, asal magodəy kà, gəkəs mapəhay aw, magay aw, awaŋ, gənəfa mapəhay aŋa Yesu Kristu. ²² La huma aŋa azlauwana atà maruw vok à ahəŋ gə kà, gi babay gəga aŋa mabəz atà. Uwaga gədehəŋ gesina kà, kà gi aŋa mabəz atà, ŋgaha atà aŋa mabəlay, amiyaka tekula aŋatà aŋa mazilaw. ²³ Uwana gədəh uwaga gesina kà, kà gay marabəŋ aŋa mad à huma à gay lela, kà gi aŋa mabəz masik la azladza anik bay.

²⁴ Kasəlaw la dziriga kà, azladza uwana tagor mahoyay, gesina aŋatà tahoyay, ama dza tekula la uwana adəbəza masik uwana tapəh pəra. Kità kà, gòràw mahoyay, kà akul aŋa mabəz masik. ²⁵ Dza uwana asal magor mahoyay kà, say atsətsəh vok ala dagay uwarà dadəŋ, kà masla aŋa mabəz masik. Ama masik uwatà adəbəzal la gudəŋ uwanay la vok, kà adəwisla. Kəla kà, kà aŋami kà, mətsətsəh vok ala kà, kà anu aŋa mabəz masik uwana adəv à gay aw, akəl adəsal à adi ala aw. ²⁶ Kà uwaga à uwana gədəgay la matsək yewdi, kà say à huma à gay kabaw. Kà uwaga à uwana gədəgay kà bokuba masla madəf kotəpa uwana azlab afad deyday aw. ²⁷ Gəsal vok gulo lela, kà gi aŋa makor vok gulo, kà la marabəŋ makəf gəl à ahəŋ, kà Zəzagəla aŋa magolla gi la lig à gi uwana gəzà gay marabəŋ aŋa à azladza anik aw.

10

Kahamaw gay à vok la azlamazlazlay aw

¹ Azladedə, delga awul à akul à gəl, lakəl aŋa azlababa gami madzidziga uwana tauguzàh la Musa. Zəzagəla adək à atà magudu gudu à gəl gesina, atsakà atà à ama, ŋgaha gesina aŋatà taguwà à uda la mukwà mativga la abà aya.* ² Atà gesina aŋatà kà tabəzà batem la magudu gudu, ŋgaha la mukwà mativga la abà. Atà gesina aŋa tahamà gay à vok la Musa. ³ Atà gesina aŋatà tazùw tatak may uwana asà à ahəŋ la slaka Zəzagəla babay. ⁴ Tasàh iyaw uwana akalàh à uda la dzəgla la abà, uwana Zəzagəla avàh à atà dzəgla, uwana Zəzagəla avà à atà kà, kà Yesu Kristu uwana aguwà à huma.* ⁵ Bə la uwaga gesina kà, Zəzagəla akweska

madfehəŋ aŋatà, kà uwaga à uwana gesina aŋatà tamàts à kəsaf à abà.

⁶ Azlatatak uwaga kà tazlaka anu lakana, kà anu aŋa madfàh à adi la mabila mawisiga uwana atà tadfahàhàŋ aw. ⁷ Kasləkawaw azlamazlazlay bokuba uwana azlaanik aŋatà tadfahàhàŋ aw. Wakità agod lakəl kà:

'Azladza tadzà madzay, tazùw tatak, tasàhàh tatak, ŋgaha tasà à afik kà mahab dəs azlamazlazlay.*

Kamkam, kà aŋkul kà kasləkawaw azlamazlazlay aw.

⁸ Kadahaw mabila bokuba azlaanik aŋatà, uwana dza dəbow dzik səla gəl aŋha makər tamatsà à gay la mavakay tekula la tsəh aw. ⁹ Digiya katapaw Sufəl Zəzagəla, bokuba azladza anik aŋatà aw. Atà tamatsàh à matsàh atà aŋa bebi à abà. ¹⁰ Kaŋoŋuzaw lakəl aŋa Zəzagəla bokuba azlaanik aŋatà uwana tadfahàhàŋ aw. Malika aŋa mamətsay azahà atà ala. Akul kà kadahawwaŋ kiya aŋatà aw.

¹¹ Uwana Zəzagəla adfahàhà azlatatak uwaga gesina kà, kà azladza aŋa masəl azlatatak la uwaga la abà, ŋgaha kà atà aŋa madfàh haŋkəli. Tatsetsər uwaga à wakità à abà, kà atà aŋa matapanula azlatatak à anu azladza aŋa zamana uwanay azladəv à gay. ¹² Kà uwaga, dzàw à ahəŋ dzawwa. Dza uwana adatsizlla à ahəŋ kà, say adaha haŋkəli kà masla aŋa matəf à ahəŋ aw. ¹³ Azlamatərəbay uwana tabəza akul kà, tabəza azladza gesina babay. Ama Zəzagəla, uwana agədīŋ dziriga aŋha à afik kà, asak à matərəbay kà matərəb akul la azlatatak uwana la abà, aduwa ndzəfa aŋkul aw. Masla adàvə à akul ndzəfa kà mabasīŋ, ŋgaha kà mas à uda la abà aya babay.

¹⁴ Kà uwaga azladedə gay ləv gulo, hòyàw à azlamazlazlay à ahəl. ¹⁵ Gəpəhay kà akul azladza matsən sləm gə, nərəzàw lakəl aŋkul à uwana gəpəhay tsi, kà uwana dziri à uwana gəpəhay. ¹⁶ Akul dzùgwàw lakəl aŋa tatak may aŋa Sufəl uwana məzuwahay tsi. La mok uwana məzuway la slaka gə, à tatak may aŋa Sufəl, kasəlaw kà anu la Kristu mədahama gay à vok la aŋiz tekula la abà aw takay? Mok uwana mətsək kaf ala kà mazuway kà, kasəlaw kà mədaham gay à vok la sləb vok aŋa Yesu Kristu la abà tekula aw takay? ¹⁷ Kaf kà tekula pəra à uwana anu gesina məzuway, kaf tekula gə uwaga kà apəhla ala kà mədagay tekula, kà uwana məzùw kà kaf tekula uwatà.

¹⁸ Dzùgwàw lakəl aŋa tsəhay Isərayel dadàŋ tsi. Takàdàh azlatatak à Zəzagəla kà, azlauwana tapàdàh sləb uwaga kà, atà tekula la Zəzagəla.* ¹⁹ Mana à uwana mafafad бага la gay uwaga la abà ma? Sləb uwana dza akəd à

* 10:7 10.7 2Musa 32.6 * 10:18 10.18 3Musa 7.6

azlamazlazlay la azlamazlazlay ma, tatak dziriga takay? Awan! ²⁰ Ama uwana azlaməna makad tatak uwana tasəl Zəzagəla aw kà, takadəy kà à azlamazlazlay, awkà à Zəzagəla aw ama à seteni. Ngaha asa à gi kà kahamaw gay à vok la azlamasasəfok mawisiga aw. ²¹ Kà uwana kaslawwalla vok aña matsəp gay à masakwa aña Sufəl la abà la aña azlamasasəfok mawisiga la abà aw. Ngaha babay kaslawwalla vok aña madz madzay la tatak may aña Sufəl Yesu la adi, ngaha kadzaw madzay la aña masasəfok mawisiga la adi aya babay aw. ²² Awma asa à anu madla ləv à Sufəl Zəzagəla à hudf takay? Ngaha ma məduwa masla la ndzəfa takay?

Madz à ahəj kà matsala matekwidf à azladza anik aw

²³ Hadəy, azladza anik la tataka aŋkul la abà tagodf kà: 'Anu la makor gəl la abà kà tatak gesina'. Iyay nəma, ama tatak gesina kà azlaka anu aw pəra. Tagodf aya kà: 'Anu la tetəvi kà madāh tatak gesina', ama la azlatatak anik kà, mədàzigəŋla magay la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh aw. ²⁴ Kayahaw kà azlatatak uwana akəsa akul à vok pəra aw, ama yàhàw kà uwana akəsa vok à azladza anik babay suwan.

²⁵ Kəla tatak uwana tadàw ala la kasukwa, bokuba azlasləb kapadaw, kokudə mabək gel à ahəj səla la ləv aŋkul la tsəh. ²⁶ Hadəy, bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà kà, agodf kà:

'Sufəl Zəzagəla la uwana akor gudəŋ à vok gesina, la azlatatak uwana la abà gesina.'[☆]

²⁷ Baña masla madiŋal gəl à vok aw anik, azala akul kà mazuw tatak may la mtəga aŋha kà, zùwàw kəla tatak gesina uwana adəfa à akul à huma à gay, la kokudə manaval lakəl aña mabək gəl à ahəj səla aŋkul. ²⁸ Ama kəla kà, baña dza agodf à akul kà, sləb uwanay kà sləb mazlazlay kà, uwaga kà kazuwaw zlà ma aw, kà uwana adapəhakulla, ngaha kà kak aña makadla gəl à vok, la ləv aŋha la tsəh aw. ²⁹ Madzugway aña ləv aŋkul gəgodf aw, ama aña ləv aŋha. La dziri madzugway aña ləv aña dza aslala vok aña madāh seriya à madzugway aña makor gəl aña ləv gulo à gəl aw. ³⁰ Baña kikay gədagodf à Zəzagəla kà tatak may gulo aya ma, kakay dza apəsew gi lakəl aña tatak may uwana kikay gəgodf à Zəzagəla gulo aya ma?

³¹ Uwana gəpəh kà kiya uwanay, kadàzuw mana babey mi, kadàsa mana babey mi, kadādah mana babey mi, dahəŋ kà la tetəvi uwana sləm aña Sufəl Zəzagəla aña maday à huma à gay la mazigəŋay pəra. ³² Kadahawwan

☆ 10:26 10.26 Mahabay 24.1

kà la makad gəl à azladza à vok aw: Adagay zil Yahudiya, adagay zil Yahudiya aw, adagay azlaməna madijal gəl à Zəzagəla à vok. ³³ Dahàwwàṅ bokuba uwana gi gədfahəṅ. Gi gədawad vok à uda, kà gi aṅa mawoy uwabeyuwi gesina, gəyàh uwana akəs gi vok aw, say uwana akəs vok à azladza, kà atà aṅa mabəlay.

11

¹ Dzàw à ahəṅ bokuba uwana gədzà à ahəṅ, nəfàw gi, bokuba uwana gənəfa Kristu.

Azlazil la azlamis la huma aṅa Zəzagəla

² Azladedà gəzləb akul, kà uwana kadzugwaw lakəl gulo koksikoksi, ṅgaha kà uwana kanəfaw azlatatak uwana gətəpakulla gesina aya. ³ Ama bà la kità kà, asa à gi kà kasəlaw uwanay: Sèlāw kà Kristu kà Sufəl gə aṅa azladza gesina. Zil kà mənṅa aṅa mis, ṅgaha Zəzagəla kà masla kà mənṅa aṅa Kristu. ⁴ Kà uwaga baṅa zil adəv kuḍa, baṅaw apəha gay Zəzagəla la gày la aku la maf tatak à gəl gə kà, kiya uwaga kà masla apəsew mənṅa aṅha. ⁵ Kiya uwaga babay baṅa mis adəv kuḍa baṅaw apəh gay Zəzagəla la gày la aku la gəl deyday gə kà, apəsew zil aṅha. Apakay kà bokuba masla mafəts gəl à ahəṅ gə. ⁶ Tsa baṅa mis awad nalbət à gəl aw, ma kà mana afəts gəl à ahəṅ pəra aw zlà ma? Ama masl aṅidz aṅa mis la mafəts gəl à ahəṅ kà uwaga kà ziruwī, say awadafah nalbət à gəl. ⁷ Ama zil kà afa tatak à gəl aw, kà uwana masla maftsa vok aṅa Zəzagəla. Masla apəhla mazləbay aṅa Zəzagəla ala, ama mis kà apəhla kà mazləbay aṅa zil aṅha ala suwaṅ. ⁸ Haday kà, zil kà asà à uda kà la mis la abà aw, ama mis la uwana, asà à uda la zil la abà. ⁹ Zəzagəla aṅəl zil kà aṅa mis aw, ama aṅəl mis kà aṅa zil.* ¹⁰ Kà uwaga à uwana mis ahad gəl à ahəṅ la nalbət, kà masləkaway zil aṅha, ṅgaha kà azlamalika babay. ¹¹ Amiyaka adagay kiya uwanay kà, kà aṅami uwana mədagay tekula la Sufəl Yesu Kristu kà, məsəl kà mis aslala vok aṅa madz à ahəṅ la aslasl gəl aṅha aw, ṅgaha zil babay aslala vok aṅa madz à ahəṅ la aslasl gəl aṅha babay aw. Say atà səla nna. ¹² Iyay, bokuba uwana mis kà asa à uda kà la zil la abà kà, kiya uwaga kà, lakana mis la uwana ayyi zil lagwa, ama atà səla nna kà tasà à waṅ la slaka Zəzagəla, masla maṅal tatak gesina.

¹³ Nəṛəzàw la gəl aṅkul dadàṅ: Baṅa mis adəv kuḍa à Zəzagəla la gày madəv kuḍa la aku la gəl deyday, ma akəsa vok takay? Wùllāw à gi ala tsi! ¹⁴ Bà la madz à ahəṅ la abà kà, ziruwī kà aṅa zil kà masak aṅidz zīṅzīṅga lakəl.

* 11:9 11.9 1Musa 2.18-23

15 Ama baŋa mis azigənəŋ aŋidz aŋha à gəl kà, uwaga kà tatak dzəba aŋha səla aw gà. Abèz aŋidz aŋha zinjingə bokuba tatak mahadla gəl à ahəŋ. 16 Ama baŋa dza asal mats gay lakəl aŋa uwaga kà, sèlàw kà, anu kà məsəl madz à ahəŋ anik aw, amiyaka azlaməna gay Zəzagəla babay kà tasəl tetəvi anik babay aw.

*Mazuw tatak may aŋa Sufəl Yesu Kristu
(Mata 26.26-29; Mark 14.22-25; Luka 22.15-20)*

17 Tatak uwana asa à gi aŋa mapəh à akul kà mazləb anu kagodaw aw. Kà uwana mok uwana kahamaw gay à vok kà aŋa masləkaw Zəzagəla kà, tatak delga kadahawwan aŋ aw, ama kadahahawwan kà mawisiga, delga aw, gəgod à akul. 18 Teraŋa kà, mok uwana kahamahaw gay à vok, kà aŋa masləkaw Zəzagəla kà, katsakahawla gərgər, tagod à gi, uwaga ma dziri ay? Wùllàw à gi ala tsi! 19 (Duli matsakla agay la tataka aŋkul la abà, ŋgaha kà masəlla ala azlauwana azlaaŋa Sufəl Yesu dziriga) 20 Uwana kamahaw gay à vok kà kazawaw tatak may aŋa Sufəl aw. 21 Kà uwana kəla uwabeyuwi aŋkul kà av vok aŋa mazuw aŋha, ŋgaha azlaanik tagod à ahəŋ la may gà, ŋgaha azlaanik aya kà guzu adakad atà zlà, gəgod. 22 Tsa baŋa kiya uwaga kadahawwan, ma kà mana kazawaw tatak may la mtəga aŋkul aw ma? Asa à akul aŋa mapəsew maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok kəla ay? Awma kà, makəl ziruwi à azlauwana à gəl tatak may aŋatà la ahəŋ aw, kagodaw kəla ay? Mana gəpəh à akul lagwa zlà ma kagodaw ma? Gəzləb akul, kagodaw ay? Awan, gəzləb akul aw!

23 Aganay matapla uwana Sufəl Yesu atəpgəla, à uwana gətəpakulla: Sufəl Yesu la vəd uwana tatəl kaf à gəl kà mavày à ahəl aŋa azladza kà, azəb kaf à ahəl, 24 kikay agod à Zəzagəla kà kaf, atsəkà kaf uwaga ala, agod:

'Uwanay kà vok gulo uwana aga matsəkəŋ ala gà kà aŋkul, zùwàw uwaga kà gi aŋa mawul à akul à gəl.'

25 La lig aŋa mazuw tatak may aŋatà la ahəŋ, azəb kətsaw à ahəl, agod:

'Tatak masay uwana la kətsaw uwanay la abà kà, makəs vok slawda mawga la aŋiz gulo, uwana adəsokw à vədah. Kəla kaslà uwana kadəsahaw uwanay kà, kà gi aŋa mawul à akul à gəl.'[✧]

26 Mapəhay aŋa Sufəl Yesu uwanay apəhla ala kà, la kəla kaslà uwana kazuwaw kaf uwanay, la mas tatak masal à gəl uwanay kà, kapəhaw kà gay mamətsay aŋha à azladza, tsərəh à kaslà uwana Sufəl adàwul à wan.

✧ 11:25 11.25 2Musa 24.6-8; Yeremiya 31.31-34

²⁷ Kà uwaga kà baŋa dza azuw kaf, ŋgaha as tatak masay à uda la kətsaw aŋa Sufəl Yesu la abà la kokuda, mavàh gəl aŋha ala kà, adfàh tsakana à vok aŋa Sufəl Yesu à gəl, ŋgaha à aŋiz aŋha à gəl aya. ²⁸ Kità kà, kəla uwabeyuwi agur gəl aŋha dadàŋ, ŋgaha masla aŋa mazuw kaf, la mas tatak à uda la kətsaw uwaga la abà. ²⁹ Kà uwana baŋa avaha uwaga ala la tatak may deyday gà aw kà, abiy seriya à gəl aŋha la mazuway aŋha la masay aŋha. ³⁰ Kà uwaga à uwana aŋuvaw la tataka aŋkul la abà takàlành à vədah, tapakàh magudu, tapakàh azlaməna dufvats ŋgaha aŋuvaw tamàts à gay aya bay. ³¹ Baŋa anu məgur gəl gami dadàŋ kà, Zəzagəla adàdfaha à anu seriya à gəl aw. ³² Baŋa Sufəl Yesu aslèha à anu à vok kà, kà matsatsəh anu ala la tatak uwana la abà kà, seriya aŋa madəkəs anu kiya aŋa azladza anik aw.

³³ Kà uwaga azladedada gulo, baŋa kadàhamaw gay à vok, kà mazuw tatak may aŋa Sufəl kà, kudàhàw vok kà akul aŋa magay la ahəŋ gesina. ³⁴ Baŋa dza la may gà kà, say azuw kaf à hudf la mtəga aŋha, kà maham gay à vok aŋkul aŋa mabiyakulla seriya aŋa Zəzagəla à gəl aw.

Kà aŋa azlagay anik, say baŋa gədàda à awtày la uwana, gədàdəvəŋ à gay zlà.

12

Mavày uwana Masasədok Zəzagəla avày kà madəhla sləray

(Rom 12.1-11; 1 Korintiya 14.1-25)

¹ Lagwa adagay kà məpəh gay aŋa mavày aŋa Masasədok Zəzagəla. Azladedada gulo, asa à gi kà kasəlaw uwaga lela. ² Azladedada, mok uwana kaləgaw aŋa madiŋ gəl à Yesu à vok kà, kanəfàhàw azlamazlazlay badaga uwana takòràh akul. ³ Kà uwaga à uwana, asa à gi kà kasəlaw uwaga: Baŋa Masasədok Zəzagəla adakəs dza kà, dza uwatà kà aslala vok aŋa magəfay kà: 'Yesu kà matsafla gà!', agəfay aw. Kiya uwaga babay: 'Yesu kà Sufəl Zəzagəla', dza agəfay aw, say baŋa Masasədok Zəzagəla la masla la abà.

⁴ Aga la ahəŋ azlamavày anik anik gərgagər aŋuvaw, ama Masasədok tekula la uwana avà à atà tetəvi gesina aŋatà. ⁵ Aga la ahəŋ azlatatak anik anik aŋuvaw, ama Sufəl Yesu tekula, la uwana avà à atà tetəvi aŋa mavày uwaga gesina. ⁶ Aga la ahəŋ azlamaslay aŋa madəh sləray anik anik gərgagər aŋuvaw, ama Zəzagəla kokuda gəl aŋha la uwana avày à kəla uwabeyuwi maslay aŋa sləray uwaga. ⁷ Masasədok apəhla ala kà, aga la kəla uwabeyuwi aŋkul la abà, kà akul aŋa mazlakla maham à ahəŋ mənə

gay Zəzagəla la mavà y uwaga. ⁸ Masasəđok avà y à dza matsihila, ŋgaha bà la Masasəđok uwaga avà y à dza anik aya maslay aŋa mapəhla madzugway aŋa Zəzagəla ala. ⁹ Kà aŋa dza anik aya kà, Masasəđok avà l ndzəđa kà madiŋ gəl à Yesu à vok la dziriga. Ŋgaha avà y à dza anik maslay kà mawar azlaməna đuvats ala. ¹⁰ Uwaga avà y à azladza anik maslay kà madəh azlanadzipo, à azladza anik aya avà y à atà maslay kà mapəh paŋaw aŋa Zəzagəla, uwana apəh à atà, à azladza anik aya avà y à atà maslay kà mabəđma la azlagay anik anik, à azladza anik aya avà y à atà maslay kà mapalla godega aŋa azlagay uwaga ala. ¹¹ Uwaga kà bà Masasəđok tekula gə, gə la uwaga à uwana adəh uwaga gesina, masla avà maslay à dza gərgagər bokuba uwana asal.

Maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok kà,

aga kà bokuba vok aŋa dza

¹² Məsəl kà vok aŋa dza kà tekula, ama azlamanabay la ahəŋ gərgagər. Amiyaka azlamanabay la vok aŋa dza kà gərgagər ama vok kà tekula pəra. La Kristu bay kà kità. ¹³ Ŋgaha anu azla Yahudiya la azlauwana azla Yahudiya aw, azlamayə baŋaw azladza uwana takor gəl, tadəhà anu batem kà, kà anu aŋa magay vok tekula la Masasəđok tsikaslaga uwaga la abà, ŋgaha Zəzagəla avà y anu maslay la Masasəđok tekula uwaga la abà.

¹⁴ Vok kà, aga la manabay tekula pəra aw, ama manabay dəŋ. ¹⁵ Iyay zlahaw kà, asik agodəy kà: 'Gi manabay aŋa vok à gi aw, kà uwana gi ahəl aw', agodəy, 'Kità kà, gi aŋa vok aw', bà la uwaga gesina kà masla manabay aŋa vok, ndzer. ¹⁶ Zlahaw sləm agodəy kà: 'Gi kà gi yewdi aw, gay gə la uwaga gəga manabay aŋa vok aw', agodəy, bà la dziriga uwaga adəđ gay à sləm à ahəŋ aŋa magay manabay aŋa vok aw. ¹⁷ Agayŋa vok gesina kà naka agay kà yewdi pəra, ma naka kakay atsən sləm ma? Ŋgaha agay, agay kà sləm, pəra ma naka kakay azin tatak ma? ¹⁸ Ndzer, Zəzagəla abək azlamanabay à vok à vok bokuba uwana asal. ¹⁹ Agayŋa vok gesina agay kà manabay tekula pəra kà, uwaga kà naka agay vok aw. ²⁰ Ama lagwa kà, azlamanabay aŋuvaw la vok tekula la vok.

²¹ Kiya uwaga kà, yewdi aslala vok aŋa magod à ahəl kà: 'Gəyah ka aw!', agodəl aw. Ŋgaha takasagəl babay aslala vok aŋa mapəhay uwaga à asik babay aw. ²² Tetuwa kiya uwaga aw! Azlamanabay aŋa vok, uwana kanəŋ atà, bokuba takəsa kà vok aw, kà atà la uwana takəsa kà vok ndzer. ²³ Azlamanabay uwana takəsa à anu vok aw, məgod kà, atà la uwana məfa à atà sləm kaykay, manabay ziruw

gà uwana mēhad atà à ahəŋ la huma yewdi aŋa azladza kà, məkəs atà kà la ahəl səla. ²⁴ Azlamanabay uwana takəs anu à gəl kayakay, atà kà mənəkudfa aŋa mahad atà à ahəŋ aw. Zəzagəla ahamà gay à vok à vok gesina, avàh à azlamanabay bəzaga masləkaway gesina. ²⁵ Kà uwana asal kà maŋoŋuzay aŋa magay la ahəŋ la vok aw. Ama kà matsən vok gay aŋa magay la ahəŋ la tataka azlamanabay aŋa vok la abà gesina aŋatà. ²⁶ Baŋa manabay tekula azay kà, azlamanabay gesina tazay la slaka gà. Baŋa tekula aŋatà la marabay la abà, gesina aŋatà tarabay la slaka gà suwaŋ, bay.

²⁷ Akul gesina kà, akul vok aŋa Kristu, ŋgaha kəla uwabeyuwi aŋkul kà manabay aŋa vok uwaga. ²⁸ Kiya uwaga à uwana, Zəzagəla avàh sləray à azladza la maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla. Terəŋa: azlaməna masləlay, masəla: azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aŋa Zəzagəla, kà mapàh à azladza, ŋgaha mamakər aŋha: azlaməna matapla tatak à azladza anik, la lig la ahəŋ: azlaməna madfàh azlanadzipo, ŋgaha: azlauwana la maslay kà mawar azlaməna đuvats ala, ŋgaha: azlaməna mazlak à azladza anik anik, ŋgaha: azlauwana tadala azladza anik anik la tetəvi delga la ama, ŋgaha: azlauwana la maslay kà mapəh azlagay məlok gà, uwana azladza anik tasəl aw. ²⁹ Gesina aŋatà kà azlaməna masləl atà, baŋaw azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aw, baŋaw azlaməna matapla à azladza aw. Gesina aŋatà kà atà la maslay kà atà aŋa madfahàh azlanadzipo aw, ³⁰ baŋaw kà mawar azlaməna đuvats ala, ŋgaha la mapəh azlagay məlok gà aw, baŋaw la masàh ala godega aŋa azlagay uwaga à uda aw. ³¹ Kiya uwaga kà yàhàwàni mavày uwana aduwa vok zlà.

Ama lagonay kà, gəpəhakulla tetəvi uwana aduwa vok gesina.

13

Tatak uwana aduwa vok gesina kà: Masal

¹ Iyay, agayŋa gəsəl azlagay gudəŋ aŋa azladza gesina, amiyaka bà aŋa azlamalika, ŋgaha mawoy dza gulo la ahəŋ aw kà, kiya uwaga kà gəpaka kà kalkal la mahohumay aŋa dewdèw uwana azay la sləm la abà pəra. ² Amiyaka gədàgay la maslay kà maz paŋaw aŋa Zəzagəla à azladza, amiyaka bà gədàsəlay tatak gesina, gədàsəlay godega aŋa nasiri aŋa Zəzagəla, gədàdiŋ gəl à Zəzagəla à vok la tsəhay gà, uwana gəslala vok aŋa magoday à gudəŋ: Bədfa vok ala la abanay, ama baŋa gəwoyaŋ azladza anik aw kà, gədàpaka tatak deyday pəra. ³ Gədàvəh azlatatak gulo à

uda gesina babay, amiyaka bà gəl gulo bay kà mabək à gay la akəl, ama baņa gəwoyan azladza anik aw kà, makəs vok gulo la ahən aw, gədàpaka tatak deyday.

⁴ Dza uwana la masal, masla abasiņ azladza anik, masla adah delga, adah adi aw, ats zlapay aw, azigəņ gəl aw. ⁵ Masla masal kà, adah sləray ziruwi gà aw, masla afa à gəl kà vok aņha pəra aw, masla ləv aw, apəh gay lakəl aņa mawisiga aņa dza aw, la maf dza à ləv aw. ⁶ Masla arabay kà sləray mawisiga aw, ama arabay kà, kà sləray delga. ⁷ Masla uwana la masal kà, abas tatak gesina, madiņal gəl à vok aņha, la manewəņ aņha, la mabasiņ aņha atetuway dikiđiki aw.

⁸ Masal kà adəv à gay aw, mapəhay aņa Zəzagəla uwana apəh à azladza à ahəl kà mapah à atà kà, adədəv à gay à baņa məlo aņha adəslay. Azlagay gudəņ aņa azladza gesina, uwana məpəhay kà, adədəv à gay babay, bà masəl tatak gami uwana məsəl tatak babay kà adəzahla. ⁹ Kà uwana masəlay gami, la mapəhay gami kà uwana məz paņaw aņa Zəzagəla uwana apəh à anu à ahəl kà ahən ala babay aw. ¹⁰ Ama mok uwana tatak ahən ala gà adəsà à waņ kà, tatak uwana ahən ala aw kà, adəziyla gesina.

¹¹ Mok uwana gi bəziga kà, gəpəhəh gay bəzi, gədžugwəh ŋgaha gənawəhəņ mabəzi bəzi, ama mok uwana gədagay magolga, gəsək à tatak azlabəza la tsəh ala gesina. ¹² Lagonay kà, mənəņəņ kà bokuba fatew uwana la kutərum la abà, mənəņəņ la dziriga aw. Ama kaslā adəslay à uwana mədənəņ Zəzagəla yewdi la yewdi. Lagonay kà, gəsəl kà gəl gà gəl gà pəra, ama la kaslā uwatà kà, gədəsəlay la lela bokuba uwana masla uwana asəl gi babay.

¹³ Lagonay kà, tatak makər uwaga la uwana tagədəņ à afik: Madiņal gəl à vok, manewəņ, ŋgaha masal. Ama masal la uwana aduwa azlatatak anik anik gesina la kayakay.

14

*Gay anik lakəl aņa mavày aņa Masasəđok Zəzagəla
(Rom 12.1-13; 1 Korintiya 12.1-11)*

¹ Wədāw vok à uda kà akul aņa magay la masal, wòyàwwàņ la ləv tekula! Mavày uwana Masasəđok Zəzagəla avàhà à azladza, kà akul aņa mabəzal suwaņ. Uwana wòyàwwàņ, gəgodf à akul, kayakay kà, maslay aņa mapəhla gay Zəzagəla à azladza uwana Zəzagəla apakullaņ. ² Masla mapəh gay məlok gà, uwana azladza anik tasəl aw kà, say apəhay kà à Zəzagəla pəra, kà uwana dza asəl gay uwaga aw. La ndzəđa aņa Masasəđok Zəzagəla dza apəh nasiri. ³ Ama dza uwana az paņaw aņa Zəzagəla, uwana

apèhal kà, azigənəŋ kà azladza la madiŋal gəl à vok la abà, kà madzərədəh atà à uda, ŋgaha kà mataslàh atà à gay à ahəŋ. ⁴ Dza uwana afaďma la azlagay mələk gə, uwana azladza anik tasəl aw, adzərəďiŋ kà madiŋal gəl à vok aŋha à uda pəra. Ama dza uwana az paŋaw aŋa Zəzagəla, uwana apèhal kà mapàh à azladza kà, avà ndzəďa à məna madiŋal gəl à vok la maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla gesina.

⁵ Asa à gi, kà akul gesina kà kavatsaw gay la azlagay mələk gə, uwana azladza anik tasəl aw. Ama uwana gəyahay kaykay aya kà, akul aŋa maβəz maslay aŋa maz paŋaw aŋa Zəzagəla uwana apəh à azladza à ahəl. Haďay kà, dza uwana av sayda uwaga kà, uwaga la uwana akəsa vok à dza, uwana asəl azlagay mələk gə, ŋuləm kà say masla mawulla à uda aga la ahəŋ, kà madzərəď azlaməna madiŋal gəl à vok ala. ⁶ Azladedə, gənava akul: La mok uwana gədàda à awtəy à slaka aŋkul, la mana gədəkəs à akul à vok, à baŋa gədəvats gay kà la azlagay mələk gə uwana azladza tasəlaw ma? Gədəkəs akul à vok aw, say baŋa gədəsa akul à uda dziriga aŋa Zəzagəla, baŋaw gəpəhakulla tatak anik anik, baŋaw masəlay anik anik, baŋaw sayda uwana maβəzal gə la slaka Zəzagəla, baŋaw matapla anik anik.

⁷ Dzùgwàw lakəl aŋa azlatatak matsay kà aŋa marəzlay tsi, bokuba talakway baŋaw ŋiziŋ, baŋa masla matsay la masla maďəďay tava kuda aŋha aw ma kakay dza asəl mahabal à tsəh lela ma? ⁸ Baŋaw, baŋa masla mats mazlazliŋ aŋa guvəl atsay lela aw ma, uwa ada à guvəl uwa? ⁹ Kiya uwaga la slaka aŋkul babay, baŋa kapəhaw gay mələk gə, uwana dza asəl aw, kakay dza atsən uwana kapəhaw ma? Aŋa kiya uwaga, kà gay aŋkul uwana kapəhaw kà, adagay gay deyday bokuba maďəďay aŋa afaď. ¹⁰ Aga la ahəŋ azlagay gərgagər la gudəŋ la vok, kəla tsəhay uwala beyli kà la gay aŋha. ¹¹ Ama baŋa gətsəna gay uwana dza apəh à gi aw kà, dza uwana apəh à gi gay uwaga kà gədəpakiŋ ala kà, kà dza mələk gə la slaka gulo, ŋgaha gi babay gədəgay mələk gə la huma aŋha suwaŋ. ¹² Tsa akul kà, kavàw ndzəďa à azlamavəy uwaga zlə kà, yəhàw aŋa magay gorobu kà aŋa azlauwana tadala maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla à huma à gay la madiŋal gəl à vok la abà zlə.

¹³ Kà uwaga baŋa dza la maslay kà mavats gay la azlagay mələk gə, uwana azladza anik tasəl aw kà, say dza uwaga anav maslay la slaka Zəzagəla, kà mav maslay kà masəlla godega aŋa azlagay uwaga à uda kəla babay suwaŋ. ¹⁴ Baŋa gədəv kuda la gay mələk gə uwaga kà, ləv gulo adəv

kudā ndzer, ama haṅkəli gulo adəv kudā aw. ¹⁵ Tsa baṅa kiya uwaga ma, mana gədehəṅ zlə ma? Gədəv kudā la masasəfok gulo, gəhab uwaga kà la haṅkəli gulo babay aya. ¹⁶ La kità, baṅa kadəv kudā à Zəzagəla la masasəfok ma, kakay dza masla matsəbal sləm uwana la maham gay vok aṅkul la abà, adàslala vok à magodəy: 'Amen!' à madəv kudā aṅak ma? Kà uwana asəl à uwana kapəhay tetuwa aw. ¹⁷ Amiyaka madəv kudā aṅak adagay dzəba aṅha səla aw babay kà, akəsa la vok aw.

¹⁸ Kikay gəgod à Zəzagəla kà uwana gəduwa akul gesina la masəl gay mələk gə, uwana azladza anik tatsənaṅ aw. ¹⁹ Ama la huma maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla kà, asa à gi mapəh gay zlo uwana tatsəna, kà gi aṅa madzadzəṅ azladza anik ala, à kà mapəh gay dəbow dəbow, uwana azladza anik tasəl aw.

²⁰ Azladedə, kədzugwaw bokuba akul azlabəza aw, à uwana dzùgwàw bokuba akul azlamagol dza. Kà madəh mawisiga kà, gəw bokuba azlabəza uwana tasəl madəh mawisiga aw. ²¹ Agay uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà:

'La azlagay mələk gə uwaga à uwana gədəsahla à tsəhay gulo à uda. Ama bə la uwaga kà, tatsiṅgəṅ la ahəl aw',[☆]

Sufəl Zəzagəla agòf. ²² Kà uwana mabəcfma la azlagay mələk gə kà, adəpakay kà bokuba nadzipo la slaka azladza uwana tadiṅəl gəl à vok aw, kà atə aṅa masəlay kà, atə la maham gay à vok la abà, la azlaməna madiṅəl gəl à vok aw. Ama maz gay Zəzagəla, kà mapəhla paṅae aṅa Zəzagəla ala la slaka aṅa azlaməna madiṅəl gəl à vok, ama kà aṅa azladza gesina suwaṅ babay aw.

²³ Bokuba magodəy kà, maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla gesina adahama gay à vok, ṅgaha gesina aṅatə tadzəka mavats gay kà la azlagay mələk gə pəra: Baṅa azladza deydayga, uwana tadiṅəl gəl à vok aw, tada à awtəy à maham gay à vok aṅkul à abà, ṅgaha tatsən uwaga kà, tanərez akul kà bokuba akul azlakusonju aw, takay? ²⁴ Ama baṅa kəla uwabeyuwi az sayda aṅa Zəzagəla, ṅgaha dza deydayga, uwana masla madiṅəl gəl à vok aw, ada à awtəy babay kà, kiya uwaga kà, kəla gay uwana adətsənəṅ kà, adəpəhla tsakana aṅha. Gay uwaga gesina kà, adəkəsəy lakəl. ²⁵ ṅgaha madzugway uwana la tsəh ləv aṅha gesina, adəsa à uda à ucfaka ala, ṅgaha adəwulla à gəl à vədəh kà masləkaw Zəzagəla la magodəy kà: 'Ndzer, Zəzagəla la ahəṅ la tataka aṅkul la abà!', agodəy.

☆ 14:21 14.21 Yesayya 28.11-12

Uwana akəsa vok la maham gay à vok la abà.

²⁶ Azladede, mana à uwana gəpəh à akul lagwa ma? Mok uwana kahamaw gay à vok la slaka gà, dza anik azəb mahabay, ahab. Dza anik atapla gay Zəzagəla à azladza anik. Dza anik atsala à atà tatak uwana à uda, Zəzagəla apəhla. Dza anik aya à masla mabədfma la azlagay məlok gà, ŋgaha dza anik atsala godega aŋa gay uwaga à uda apəhay. Kəla tatak uwana kacəhawwan kà, say agay delga, azlaməna gay Zəzagəla tazigənay la masla kəla. ²⁷ Kà aŋa azlagay məlok gà kà, sàkàw kà azladza səla pəra tapəh, ama dza awulla à uda uwana tapəhay, ŋgaha la manəf vok lela, aduwa dza makər aŋa mapəhay aw. ²⁸ Ama baŋa masla mawulla gay uwaga à uda la ahəŋ aw kà, masla mabədfma uwaga adza à ahəŋ titi, apəh uwaga kà la ləv aŋha la tsəh, atà la Zəzagəla aŋha pəra. ²⁹ Ama kà aŋa azlaməna maz paŋaw aŋa Zəzagəla, uwana apəh à atà kà, azladza səla baŋaw makər tapəh gay uwaga, ama say azladza tamədzedəŋ ala uwana tapəhay. ³⁰ Zlahaw kà, la kaslā uwana dza abədfma la uwana, dza anik uwanay abəza gay la slaka Zəzagəla kà, ŋuləm matera adza à ahəŋ dadəŋ. ³¹ Akul gesina kaslawwalla vok aŋa maz gay aŋa paŋaw aŋa Zəzagəla la manəf vok la tekula tekula, ŋgaha azlaməna madiŋal gəl à vok gesina aŋa masəlay, ŋgaha madiŋal gəl à vok aŋa uwabeyuwi aŋa mazigənay. ³² Azlaməna mazəh paŋaw aŋa Zəzagəla tanəŋla gəl aŋatà la huma aŋa Masasəfok, uwana Zəzagəla avà à atà. ³³ Zəzagəla kà asal anu mədza à ahəŋ la sehseh la abà aw, ama mədza à ahəŋ la lapiya la abà.

Bokuba uwana adapaka zagələ à azlaməna madiŋal gəl à Zəzagəla à vok gesina, ³⁴ kiya uwaga la maham gay à vok aŋkul la abà babay. Say azlamis tadza à ahəŋ titi, atà la tetəvi kà mavats gay aw, bokuba uwana tatsetsər à wakità mapəhay aŋa Zəzagəla à abà: Say tasləkaway pəra. ³⁵ Baŋa asa à atà matsən tatak anik kà, say tanəvəh à zil aŋatà la mtəga, kà uwana uwaga kà, ziruwi kà aŋa mis aŋa mavats gay la huma maham à ahəŋ mənə madiŋ gəl à Zəzagəla à vok.

³⁶ Iyay, awma la slaka aŋkul la uwana gay Zəzagəla asa à uda kagodəw takay? Awma kà aŋkul pəra à gay uwanay kagodəw ay? ³⁷ Baŋa dza adzugw kà masla aŋa magay masla maz sayda aŋa Zəzagəla, baŋaw adzugw kà, kà adabəza ndzəda aŋa Masasəfok Zəzagəla, delga, masla asəlay kà uwanay gətsetser à akul, kà mapəhay aŋa Sufəl Zəzagəla. ³⁸ Ama baŋa asəl aw kà, kafaw sləm à masla aya aw.

³⁹ Kiya uwaga azladede gulo, mawoyəŋ aŋkul kà aga kà aŋa maz sayda aŋa Zəzagəla. Ama kasakawwalla tsəh ala aŋa mapəh azlagay məlok gə aw. ⁴⁰ Say tatak gesina ada à vok la tetəvi aŋha, bokuba uwana akəsa vok lela.

15

Mawul à uda aŋa Kristu

¹ Azladede gulo, vaw gi tetəvi kà gi aŋa mawulla à akul ala gay marabəŋ uwana à gəl gəzakullaŋ, kakəsaw uwaga, madiŋal gəl à vok aŋkul atsizl kà à uwaga à afik. ² La uwaga la uwana kaβəlāw, baŋa kakəsawwaŋ bokuba uwana gəzakulaŋ aw kà, madiŋal gəl à vok aŋkul apakay kà tatak deyday pəra.

³ Gay uwana aga la gi lakəl kà, gədapəha à akul à vok à abà suwaŋ. Aganay gay uwana gəpəh à akul dadəŋ: Kristu kà aməts kà, kà à ahəl tsakana gami bokuba uwana tatsetsèr à wakità à abà.* ⁴ Tallà masla, ŋgaha awul à uda la mamətsay la mahənay mamakər, bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà aya.* ⁵ Masla apəhla vok à Piyer, ŋgaha à azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwatà bay. ⁶ La lig la ahəŋ apəhla vok à azlaməna asik, uwana aduwa dadərmokw zlo. Azlaanik aŋatà kà atà la ahəŋ tsəràh à lakana, ama azlaanik aŋatà kà tamatsay. ⁷ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, apəhla vok à Yakuba, ŋgaha à azlaməna matapla gesina.

⁸ Ŋgaha la lig aŋatà la ahəŋ gesina, apəhgəla vok bay, à gi uwana gəga bokuba bəzi mahənay aw gə. ⁹ Aya gəga matsihila gə aŋa azlaməna matapla anik uwanay gesina. La dziriga kà, gəsla aŋa magay masla matapla aŋha aw, kà uwana gi la uwana gətə̀rə̀bàhà azlaməna matsalah sləm aŋa Sufəl Zəzagəla à gay gesina. ¹⁰ Ama la vok mahamay aŋa Zəzagəla adapakagəla, à dza uwana kanəŋəwwəŋ lagwa, la vok mahamay aŋha lakəl gulo kà apakà deyday aw. Gəfahà sləray aŋuvaw dafuwa à gay aŋa azlaməna matapla anik gesina, uwaga kà gi gəfahəŋ aw, ama vok mahamay aŋa Zəzagəla uwana la gi la abà. ¹¹ Adagay gi, adagay atà, anu azlaməna matapla gesina, anu məzà gay marabəŋ bokuba uwana gəpəh à akul, kiya uwana kadiŋəwwalla gəl à vok babay.

Mawul à uda gami la mamətsay

¹² Aganay maz sayda gami uwana məpəhay. Zəzagəla awulla Yesu à uda la mamətsay. Ŋgaha ma kakay azlaanik aŋkul tagoday kà: Azlamazimnekiɸ tadəwul à uda aw,

* 15:3 15.3 Yesayya 53.5-12 * 15:4 15.4 Mahabay 16.8-10

tagođ ma? ¹³ Baņa mawul à uda la mamøtsay la ahøj aw kà, kità kà Yesu Kristu babay kà awul à uda zlà ma aw. ¹⁴ Baņa Kristu awul à uda aw kà, mapøhay gami babay kà apakà tatak deyday, ngaha madiņal gəl à vok aņkul babay kà deyday suwaņ. ¹⁵ Uwana azay aduwa uwaga kà, madfah fida gami à Zøzagøla à vok, à uwana møgođ kà, awulla Kristu à uda la mamøtsay. Hadfay, baņa azlamazimnekid tawul à uda aw kà, kità kà awulà à uda suwaņ zlà ma aw. ¹⁶ Kà uwana baņa azlamamatsay tawul à uda aw kà, kità kà Kristu kà awulà à uda babay aw. ¹⁷ Kà uwana baņa Kristu awulla à uda aw kà, madiņal gəl à vok aņkul akøs sløray aw, akul azlamazähla gə la tsakana aņkul la abà, tsərah à lakana. ¹⁸ Tsa kità kà, azlauwana taməts à madiņal gəl à vok à abà babay kà, tazähla. ¹⁹ Baņa manewøj gami kà lakəl aņa Yesu, kà aņa sifa uwanay anu la abà lakana kà, kità kà, anu la uwana vok ahama azladza anik uwanay gesina, kà anu.

²⁰ La dziriga kà, Kristu awulà à uda la mamøtsay, kà uwaga à uwana azladza gesina tadawul à uda. ²¹ Kiya uwaga à uwana mamøtsay asà à waņ à gudøj à vok kà dza tekula, kiya uwaga babay mawul à uda la ahøj kà dza tekula aya suwaņ. ²² Azladza gesina tamatsay, kà uwana anu tekula la Adama. Gesina aņatà tadawul à uda kà maham gay à vok aņatà la Yesu suwaņ. ²³ Ama kəla mana beymi la tetøvi aņa: Kristu la uwana aga matera aņa mawul à uda. La mok uwana adàsa à waņ, azlamøna madiņal gəl à vok gesina tadawul à uda. ²⁴ Kiya uwaga kà, makəđ gəl à ahøj adàsa à waņ: Kristu adəkalah azlandzəda ala la maslay gesina, ngaha la azlamaslay aņa azlamøna møzam aņa Zøzagøla gesina bay. Ngaha adàvə makoray à ahəl aņa Zøzagøla Baba, ²⁵ kà uwana leri Kristu adəkoray kà say baņa Zøzagøla adəbək azlamøna møzam à tsəh aņa dəņ. ²⁶ Masla møzam makəđ gel à ahøj, kà uwana Zøzagøla adəkalah à ahøj, kà uwaga kà mamøtsay. ²⁷ Kà uwana tatsetsèr à wakità Zøzagøla à abà, tagođ kà:

'Zøzagøla abək tatak gesina à tsəh asik, kà maf asik à afik aņa.' ²⁸

Baņa tagođ kiya uwanay kà, ndzer kà, Zøzagøla kà aga la tsəh aņa Kona aņa aw, kà uwana masla la uwana abək azladza à tsəh asik aņa Kristu. ²⁸ Baņa Kona aņa Zøzagøla adagay masla makoray à azlatatak gesina kà, masla aga la tsəh aņa Baba aņa, uwana afəl tatak gesina à ahəl, kiya uwaga kà Zøzagøla Baba adəkoray tatak gesina

²⁹ Dzùgwàw lakəl aŋa azlagay anik tsi. Azladza anik la ahəŋ la maham à ahəŋ aŋkul la abà, uwana tadfahà à atà batem kà aŋa azlamazimnekid uwana tamatsay tsi. La dziriga, baŋa azlamazimnekid tadàwul à uda aw, ma mana madfah batem uwaga akəs vok ma? ³⁰ Anu ma, kà mana mæda à huma à gay koksikoksi la ahəl aŋa mamətsay zlà ma? ³¹ Azladeda gulo, gəzləb akul kà, kà uwana akul la ahəl aŋa Sufəl gami Yesu Kristu, ama gi kà, kəla mavakay gesina kà, gi la kuda mamətsay. ³² La gudəŋ Efesus kà, gəpà slagəla məŋga bokuba map slagəla la azlatatak fəta makəsafərga. Agayŋa gəgay la manewəŋ aŋa mawul à uda aw kà, naka uwaga akəs gi vok aw, hadfay! Baŋa azlamazimnekid tadàwul à uda aw kà, ŋuləm mənəfa tetəvi uwanay: 'Məzùw, məsà kà uwana lebəŋ kà mamətsay atsa à waŋ. '☆ Gay la gay la abà agodf.

³³ Kapapataw gəl aŋkul aw, mædza à ahəŋ la dza mawisiga awis madz à ahəŋ delga aŋkul ala. ³⁴ Wùlàw à waŋ à dziriga à abà bokuba uwana Zəzagəla ayahay, ŋgaha sàkàw à madfah tsakana, gəpəh uwaga kà ziruwi aŋa makəs akul, uwana gəpəh uwanay kà, azladza anik la ahəŋ la tataka aŋkul la abà tasəl Zəzagəla aw.

Vok aŋa azlauwana tawul à uda la mamətsay

³⁵ Zlahaw dza anavay: 'Kakay azlamamatsay tadàwul à uda ma? Vok ma uwala tadàkoray la?' ³⁶ Kayyà, kak la haŋkəli aw! Baŋa kaslək fofulo, ŋgaha fofulo uwatà amətsay dadəŋ, la uwana à uwana atsa à uda. ³⁷ Fofulo uwana kasləkay adagay hi, adagay uwala beyli, kasləka kà fofulo gə pəra, awkà kasləka kà mas à uda gə aw. ³⁸ ŋgaha Zəzagəla atsalla à uda, av tsəhay à fofulo gesina tsəhay bokuba uwana asal. Kəla fofulo gesina abəza tsəhay vok aŋha.

³⁹ Sləb vok aŋa azlatatak uwana la sifa kà gərgəgər. Vok aŋa azladza kà gərgər la vok aŋa azlatatak fəta, ŋgaha babay vok aŋa azlatatak mahoyay kà gərgər la vok aŋa azlatatak fəta, ŋgaha babay vok aŋa azlatatak mahoyay kà gərgər la aŋa azlakilfi.

⁴⁰ Azlatatak uwana la zagəla la afik la azlauwana la vədah babay la ahəŋ. Mazləbay aŋa azlatatak uwana la zagəla kà gərgər la aŋa azlatatak uwana la vədah babay. ⁴¹ Afats kà la mahəday aŋha kokuda gəl aŋha, təla babay la aŋha, ŋgaha azlatsetsilin babay la aŋatà, ama azlamahəday aŋatà kà gərgəgər.

⁴² Kiya uwaga la uwana adapaka vok la azlaməna mawul à uda la mamətsay. Uwana tala kà azinla, ama uwana awul à uda kà azinla aya aw. ⁴³ Uwana talà kà maŋəratata gə ŋgaha mawisiga. La mok uwana adawul à uda kà la ndzəfa ŋgaha la mahəfay kayak. ⁴⁴ Uwana talà kà vok uwana la sləb vok, ama uwana awul à uda, kà vok aŋa Masasəfok. Baŋa sləb vok aŋa vok la ahəŋ, vok aŋa Masasəfok la ahəŋ babay. ⁴⁵ Kà uwana wakità Zəzagəla agədf kà:

'Adama teraŋa, aga la sifa',^{*}

ama Adama masəla, uwaga kà Kristu, aga Masasəfok uwana avà sifa. ⁴⁶ Uwana aŋa Masasəfok la uwana atsa vok à waŋ aw, ama aŋa vok. La lig la ahəŋ aŋa Masasəfok asa à waŋ. ⁴⁷ Adama matera kà, agə maŋalay gə kà la kiriniŋ aŋa kutso, ama Adama masəla kà, asà à ahəŋ kà la zagəla. ⁴⁸ Azladza aŋa vəfah kà kalkal bokuba Adama, uwana asa à uda la kiriniŋ aŋa kutso la abà. Azladza aŋa zagəla kà, atà kalkal la dza uwana asà à ahəŋ la afik babay suwaŋ. ⁴⁹ Lagwa kà mədəbani à vok la dza uwana taŋəl la kutso, kiya uwaga bay mədədebani à vok la dza uwana asà à ahəŋ la zagəla la afik.

⁵⁰ Aŋanay uwana asa à gi mapəhay azladedə: Tatak uwana tadəhəŋ la sləb vok, ŋgaha la aŋiz taslala vok aŋa mad à makoray aŋa Zəzagəla aw, ŋgaha vok uwana amətsay babay, aslala vok aŋa madz à ahəŋ la sifa aw.

⁵¹ Gəpəh à akul nasiri anik: Gesina gami mədəməts à gay aw, ama mədəgohla vok pəra. ⁵² La katskats, la kirim yewdi, à mok uwana mazlazliŋ adətsənaŋ, hadəfay, la mok uwana adətsənaŋ, azlamazimnekid tadəwal à uda kà aŋa sifa la vok, uwana amətsay aya aw. Ŋgaha anu uwana la sifa bay mədəbədla vok. ⁵³ Bokuba magəfay kà, vok gami mamətsay gə uwanay, kà adətsokw vok, uwana à abà amətsay aya aw. ⁵⁴ Baŋa uwaga adəpaka vok kiya uwanay kà, gay aŋa masla mapəhal gay ahəl adagədf à afik:

'Mamətsay la ahəŋ aya aw, takəfasl à mamətsay adagay, tsewwa.

⁵⁵ Kak mamətsay aŋala ndzəfa aŋa uwana la?

Kak mamətsay aŋala ndzəfa aŋa matsəh gi aŋak uwana ala?^{'*}

⁵⁶ Ndzəfa aŋa mamətsay kà la tsakana la abà, ŋgaha ndzəfa aŋa tsakana kà asa à uda, kà la mapəhay la abà. ⁵⁷ Ama mazləbay aga la Zəzagəla uwana avà à anu mađuwiŋ la Sufəl gami Yesu Kristu.

⁵⁸ Kiya uwaga zlà, azladedə gay ləv gulo, tsizlləw à ahəŋ lela lela, rədf kagədaw aw, fəw gəl à sləray aŋa Sufəl

Zəzagəla koksikoksi, kà uwana kasəlaw kà, mabasiŋ aŋkul uwana la Sufəl Zəzagəla la abà kà, adətəf à vədah deyday aw.

16

Matsatsàh sili

kà mazlakla azlaməna madiŋal gəl à vok la Urusalima

¹ Lagwa kà, gəzalaŋ à gəl gay ŋuv, lakəl aŋa sili uwana mətsatsàh kà aŋa azladedə gami la Urusalima: Bokuba uwana gəpəh à azlaməna manəfay la kutso Galatiya bay. ² Kəla ladu gesina, delga, kà kəla uwabeyuwi aŋkul afa sili à fəta à awtày bokuba uwana asla. Dahàwwanəŋ à ahəŋ lela tsərəh à uwana gədà à awtày. Kiya uwaga kà, mədànekudə aŋa mahamala gay à vok la kaslà uwatà aya aw. ³ Baŋa gədàda à awtày gədàsləl azladza aŋkul uwana katsatsamawani atà à Urusalima la wakità la ahəl, kà madla sili uwana kazlakawla atà. ⁴ Baŋa mazlakay aŋkul kà asla kà gi aŋa maday la gəl gulo kà, mədàday anina pəra zlà.

Manewəŋ aŋa Pol

⁵ Kà mabəz à slaka aŋkul kà, gədzugw maguway la Makeduniya dadəŋ, kà manəŋ azladedə anik à gay la abatà. ⁶ Zlahaw gədàdzan à ahəŋ la slaka aŋkul ŋodəgi la təla awkusa gesina, kiya uwaga kà, kadəztrakaw gi la tatak uwana gənəkudə aŋha gesina, asa à gi maday. ⁷ Gi kà, asa à gi aŋa madz à ahəŋ la slaka aŋkul, awkà asa à gi aŋa manəŋ akul la tetəvi la ama pəra aw. Gədzugw madz à ahəŋ la tataka aŋkul la abà, à baŋa asa à Zəzagəla.

⁸ Kəla kà, asa à gi madz à ahəŋ la abanay la Efesus tsərəh à mavakay aŋa Pentakosta, ^{*} ⁹ kà uwana la abanay kà, gəbəzə maslay kà madəh sləray uwana akəs vok. Bə amiyaka azlaməna məzam la ahəŋ aŋuvaw babay.

¹⁰ Baŋa Timotawus adàda à awtày kà, kəsəw masla la ahəl səla, kà masla aŋa madz à ahəŋ la tataka aŋkul la abà kokudə guba. Kà uwana masla babay masla sləray aŋa Sufəl Zəzagəla bokuba gi. ¹¹ Kamkam, dza apəsew aw, zlakəw tsərəh à uwana adəv mauguzahay aŋha à gay gesina, ŋgaha kà masla aŋa mawul à wanəŋ à slaka gulo la marabay. Gi, la azladedə la abanay kà, məkud mas à wanəŋ aŋha.

¹² Ama kà aŋa deda gami Apolos kà, gədədzərədəŋla kaykay, kà masla la azladedə anik aŋa mad à awtày à slaka aŋkul, ama asəl mad à awtày lagonay aw, say la huma à gay ŋuv, à baŋa adəbəza kaslà.

^{*} **16:8** 16.8 3Musa 23.15-21; 5Musa 16.9-11

Ayyi aṇa makəɗ gəl à gay

¹³ Kadzewhal aw, dzàw à ahəṇ la adi lela la madiṇal gəl à vok la abà. Gàw mabəlafà la ndzəɗa. ¹⁴ Uwana kadahawwan gesina kadahawwan kà la masal.

¹⁵ Azladedà kasəlaw Estefanas la huɗ gày aṇha. Atà kà azlaməna madiṇal gəl à vok teraṇa la kutso Akayya. Ngaha atà tadàh sləray aṇa Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, kà mazlak azlaməna madiṇal gəl à vok. ¹⁶ Kamkam azladedà, gədəv akul kuɗa, kà akul aṇa makəs azlaməna sləray uwaga la ahəl səla. Atà la azladza uwana tadàh sləray atà nna kasləkawaw atà.

¹⁷ Gi la marabay mənḡa kà mas à waṇ aṇa Estefanas la Fortunatus, ṅgaha Akayyikus à slaka gulo. Baṇa gədanəṇ atà, kà bokuba akul gesina aṅkul la slaka gulo. ¹⁸ Atà tadukwḡəṇ ləv à ahəṇ, bokuba uwana tadukwakullaṇ à ahəṇ babay. Kəsàw tsəhay dza uwaga la ahəl səla.

¹⁹ Azlaməna madiṇal gəl à vok la makoray aṇa Asəya gesina 'Ayyi', tagoɗ à akul. Akilas la Pərəkila, la maham à ahəṇ mənə gay Zəzagəla, uwana tahamàh gay à vok atà nna tadahakulla 'Ayyi', la sləm aṇa Sufəl gami Yesu. ²⁰ Azladedà uwana la abanay gesina tadahakulla 'Ayyi'.

Dahàhàw vok 'Ayyi', kà akul à akul gesina la mənḡa mənḡa, ṅgaha la ahəl səla.

²¹ Aganay uwana gətsetseray la ahəl gulo à gi Pol, 'Ayyi', gəgod à akul.

²² Baṇa dza awoya Sufəl Yesu aw kà, matsafla gà!

Marana tha, (Asal magoday: Sufəl gami: Sà à waṇ!)

²³ Sufəl Yesu Kristu avà à akul vok mahamay aṇha.

²⁴ Mawoy akul gulo gesina agay koksikoksi la akul, akul uwana la Yesu Kristu la abà.

MASƏLA AŇA WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA KORINTIYA Deuxième Lettre de Paul aux Corinthiens

Ayyi

¹ Gi Pol uwana Zəzagəla akəsàni gi, kà gi aŇa magay masləlay aŇa Yesu Kristu kà, gi la uwana gətseter wakità uwanay la ahəl gulo, anu la deda gami Timotawus, à akul məna gay Zəzagəla uwana la Korintiya, Ňgaha à azlaməna masla madiŇal gəl à vok anik anik gesina, uwana la kutso Akayya la abà. ² Zəzagəla Baba gami, atà la Sufəl gami Yesu Kristu tapis akul gay à vok la mav à akul lapiya.

Zəzagəla adzərəðf anu ala

³ Kikay à Zəzagəla Baba, la Yesu Kristu, Sufəl gami. Masla Baba aŇa vok mahamay, masla madzərəðh azladza ala koksikoksi la mataslaha atà ləv ala. ⁴ Amiyaka mədàgay la Ňgərpa məŇga la abà kà, masla kà adzərəðhanula koksikoksi. Kà uwaga à uwana məslala vok aŇa madzərəðh azladza anik uwana ala, atà la azlanŇgərpa anik anik la abà suwaŇ, mətaslatàla bokuba uwana anu məbəzəl la slaka Zəzagəla. ⁵ Aganay uwana gəpəh à akul: Kristu kà asà Ňgərpa kà məŇga, kiya uwaga anu babay kà, məsa Ňgərpa məŇga. La kità kà, Zəzagəla adzərəðhanula kaykay, kà uwana anu la maham gay à vok la Kristu la abà. ⁶ BaŇa məsa Ňgərpa kà, kà akul aŇa madzərəðh ala, Ňgaha Zəzagəla aŇa mabəl akul. BaŇa Zəzagəla adavà à anu mawad vok à uda kà, kà akul aŇa madzərəðh vok ala, kà akul aŇa mabas tsəhay Ňgərpa uwanay məsay. ⁷ Məsəl ndzer kà, akul la maday kokudə maruw vok à ahəŇ la tetəvi aŇa Zəzagəla la tsəh, Ňgaha mədahama à Ňgərpa à abà anina la slaka tekula, ama bə la uwaga bay kà, Zəzagəla adzərəðh akul ala bokuba anu suwaŇ.

⁸ Azladedə, la kità bay kà, asa à anu kasəlaw lakəl aŇa tsəhay Ňgərpa, uwana məsà la kutso Asəya la abà. Ňgərpa uwatà kà, azà à anu hadfay, kà uwaga aga kà bokuba məŇ dzəgla la kuda gami, ndzer, uwatà kà mədzugw kà mətəfay la abà aw. ⁹ La abatà mədzugw la ləv gami la tsəh kà mavakay gami adadəv à gay la abanay lakana, məgòf. Ama uwaga atəp à anu kà, kà anu aŇa maf madzugway gami à gəl gami à afik aw, ama kà anu aŇa maf madzugway gami

kà à Zəzagəla uwana à afik, masla mawulla azladza à uda la mamətsay. ¹⁰ Kà uwana masla la uwana apəlla à anu ala la zlamtsa aña mamətsay zlazladfaga la abà, ngaha bay kà, masla la uwana adəpəlla anu ala aya gotənañ. Ndzer, à masla la uwana adəpəlla anu ala. ¹¹ Akul kà, kadəzlakaw anu kiya uwaga, kà azladza aņuvaw tadəv kudfa kà anu, kiya uwaga kà, la mok uwana Zəzagəla adatsən madəv kudfa uwaga kà: 'Kikay', azladza aņuvaw, tadəgodfal, kà vok mahamay aña uwana avà à azladza aņuvaw.

Pol abədfła madzugway aña

¹² Madzugway aña ləv gami az sayda lakəl aña madz à ahəñ gami la gudəñ uwanay la vok, agay la ləv tekula la maduwal Yesu, ngaha ma baməraka la tataka aņkul la abà zlà ma ay? La dziriga, uwana akəs Zəzagəla à gəl kà, mənəfa masəlay aña dza aw, say vok mahamay aña Zəzagəla uwana azlaka anu. ¹³⁻¹⁴ La haday gə, kà tatak mahadəñ à ahəñ gə la ahəñ la matsetseray gami la abà aw, uwaga bokuba uwana kadzeñaw pəra, amiyaka katsənawwan babay aw kà. Mədzugw kà, la huma la gay kà, kadətsənawwan lela gesina, bə uwana katsənawwan gəl gə gəl gə lagonay babay kà. Ama mok uwana Sufəl gami Yesu Kristu adàsa à wan kà, akul kadəsəlaw tatak gesina, ngaha kadàrabaw kà anu, bokuba anu uwana mədàrabay kà akul.

¹⁵⁻¹⁶ Haday la teraņa kà, gəyàh mad à awtəy à slaka aņkul dadəñ, ngaha kà gi aña mad à Makeduniya. Mok uwana gədətsizilla ala la Makeduniya, naka gəwul à slaka aņkul, kà aņkul aña mazlak gi la mauguzahay gulo la abà, baməraka la mana beymi gesina, kà maday à kutso Yahudiya. Kiya uwaga kà, naka asik səla gəpis à slaka aņkul, la abatà kà naka gəzlaka akul kà masəla. Ama gəbəzà à awtəy aw. ¹⁷ Mok uwana gədzugw uwaga, ma gədzugw ma la haņkəli gulo aw takay? Awma la paņaw deyday, bokuba aña azladza gudəñ à vok pəra takay? Awma 'Iyay', gəgod tsa 'Awan', tatak? ¹⁸ Ndzer kà, Zəzagəla kà, masla masəlay, masla dziriga. Uwana gəpəh à akul kà, 'Iyay' la baņaw la 'Awan', gəpəh tatak la paņaw səla kəla ay. ¹⁹ Yesu Kristu Kona aña Zəzagəla uwana məpəhakulla, Silas, Timotawus ngaha gi babay kà, 'Iyay', məgod, baņaw 'Awan', aw, məgod aw, say 'Iyay' pəra. ²⁰ Haday gə kà, masla aga 'Iyay', à Yesu uwana agədf à map à ahəñ aña Zəzagəla à afik gesina. Tsa kità kà, la Yesu Kristu la uwana, 'Amen' məgoday, kà anu aña mazləb Zəzagəla. ²¹ Zəzagəla la gəl aña la uwana adzərdəhànula la tetəvi aña Yesu Kristu la tsəh, ngaha adzərdəhakulla babay, masla la gəl aña la

uwana atsatsàmàni anu, abèk anu à fəta à awtày, ²² kà anu magay azlaañha. Dadàñ kà, avà à anu Masasəđok añha kà anu masəlay kà masla adàvà à anu azlatatak anik anik gesina à uwana afà à ahəñ, kà masla añha mav à anu.

²³ Baña fida la uwana gəđehəñ kà, Zəzagəla la uwana masla masəlay, adàha à gi seriya à gəl, à baña fida gəpəhay. Kà mana à uwana gədada à awtày à Korintiya aw mi, kagodaw takay? Kà uwana agayña gədada à awtày kà, naka gəbasakullan aw. ²⁴ Kà uwana asa à anu añha maf leri à madinjal gəl à vok añkul à gəl aw, ndzer katsizlaw kà à madinjal gəl à vok à afik hadfay. Ama asa à anu məđàh sləray anina kà akul añha mabəz namnam la ləv añkul la tsəh.

2

¹ Kà uwaga à uwana gəyàh kà mad à awtày à slaka añkul, kà matazakulla iyaw tugwi à adi aya aw. ² Baña gədatazakulla iyaw tugwi à adi kà, gi babay kà iyaw tugwi adataz à gi à adi suwan, kiya uwaga kà, dza la ahəñ adadzərəđgəla aya aw, kà uwana akul gesina akul la iyaw tugwi la adi. ³ Kà uwaga à uwana gətsetser à akul bokuba uwana gəđahàñ. Uwana asa à gi mad à awtày à slaka añkul la kaslà uwatà, awkà naka iyaw tugwi ataz à gi à adi kà akul. Tsa naka akul la uwana karabaw gi, la dziriga, uwana gəfà madzugway gulo à afik gesina, kà uwana gəsəl kà baña gi la marabay la abà kà, akul gesina babay kà akul la marabay la abà. ⁴ Iyay, wakità gulo uwatà kà, gətsetser kà la iyaw tugwi la adi mənğa, la matərəbay mənğa, ləv aza à gi kayak. Ama gətsetser kà, kà matazakulla iyaw tugwi à adi aw. Kəla kà, kà akul añha masəlay kà gəwoya akul kayak.

Mamatsin à masla madàh mawisiga ala

⁵ Baña dza abèk mazaw la gəl à azladza kà, abèk mazaw la gəl kà à gi aw, ama à akul gesina, awma az à azladza anik anik la tataka añkul la abà. Ama asa à gi añha mapəh uwaga mənğa aw. ⁶ Gay mənğa añkul, tadàhalla seriya à gəl kiya uwaga kà diga adagay. ⁷ Lagonay kà, say kamatsawwalla kà taslawla gay à ahəñ kà ləv añha mavalal à gay aw, kà masak tetəvi la tsəh aw. ⁸ Kà uwaga à uwana, kamkam gəgod à akul kà: Pəhàwwalla mawoy vok añkul! ⁹ Uwana gətsetser à akul kà, kà akul añha masəl dziriga añha, kà gi añha masəlay à baña kakəsaw gay gulo añha tetuwa. ¹⁰ Baña akul kadamatsawwan à zil uwaga ala kà, gi babay gədamatsalan ala suwan, -à baña gi la gay añha mamatsin ala- la dziriga, gəmatallan ala la dziriga, kà madegolay akul, uwana la

huma aṅa Sufəl Yesu Kristu. ¹¹ Kà seteni aṅa makəḍasl anu aw, kà uwana məsəl kà, la azladabaray anik anik gesina.

Pol apəh gay lakəl aṅa madz à ahəṅ aṅha la Tərowas

¹² Gətsizlla ala la abatà kà mad à Tərowas, kà maz gay marabəṅ lakəl aṅa Yesu Kristu. Mok uwana gəbəzà à abatà kà, gənəṅəṅ kà Sufəl Yesu adafahgəṅ tetəvi à ahəṅ, kà maz gay marabəṅ. ¹³ Ama la abatà kà, gədzà à ahəṅ la titi aw, kà uwana gəbəzà Titus la abatà aw. Kà uwaga à uwana: 'Mad aṅulo', gəgòḍ à azlaməna madiṅal gəl à vok la abatà, ṅgaha gəhàd à kutso Makeduniya.

Maduwiṅ la Yesu Kristu

¹⁴ Kiya uwaga mazləbəy agay la Sufəl Zəzagəla, kà uwana masla adàla anu à maday aṅa maduwiṅ aṅha à abà, ṅgaha kikay kà maham gay à vok gami la Kristu la abà, kà uwaga abək anu à sləray aṅha à abà, kà anu aṅa mapəhla gay lakəl aṅa Kristu ala, la azlaslaka gesina. Masəlay aṅha adahən gudəṅ à vok ala bokuba tatak uwana slaslərri azinay. ¹⁵ Mədagay bokuba tatak mazinay gə uwana slaslərri, Kristu adakəḍ à Zəzagəla. Slaslərri aday à slaka azladza la tetəvi aṅa mabəlay la tsəh, azladza uwana atà la tetəvi aṅa mazila la tsəh gesina. ¹⁶ Kà aṅa azladza uwana Zəzagəla adabəl atà kà, slaslərri uwaga kà delga, tabəzà sifa uwana adəv à gay aw la abà. Ama kà aṅa azladza uwana tazəhla kà, slaslərri uwaga kà delga aw, atsa à atà ala kà mamətsay à waṅ. Lagwa ma uwa à uwana asla kà aṅa sləray uwaga uwa? ¹⁷ Azladza aṅuvaw tanərəz gay Zəzagəla kà bokuba tatak matsakalay, uwana tabəza riba la abà, ama anu kà kiya uwaga aw. Kà uwana Zəzagəla la uwana aslèl anu aṅa mapəhay kà la ləv tekula la huma aṅha, kà uwana anu mədahama gay à vok la Kristu la abà.

3

Makəs vok slawda mawga

¹ Lagwa ma mədzəka mazləb gəl gami takay? Awma mənəkudə bokuba azladza anik uwana tapəhakulla wakità aṅa sayda, uwana apəhla dza ala ay, awma məbəz tsəhay gə uwaga la slaka aṅkul dadəṅ takay? ² Akul la gəl aṅkul la uwana kadapakaw azlawakitə sayda gami, uwana matsetseray gə la ləv gami la tsəh, ṅgaha kà azladza gesina aṅa masəl madz à ahəṅ gami gesina la Sufəl la abà. ³ Iyay, uwaga kà adzad ala kà, akul la uwana akul azlawakitə gami, uwana Kristu atsetsər à ləv gami à tsəh, ṅgaha aslèlla anu. Atsetsər uwaga la tatak matsetseray aw, ama la

Masasəfok aŋa Zəzagəla uwana la sifa. Atsetsèr uwaga à akur kəsłatsats gə à adi aw, ama à ləv aŋa azladza à tsəh.*

⁴ Məpəh uwaga kà, kà uwana məgəfəŋ à afik la huma Zəzagəla kà madəgolay Yesu Kristu. ⁵ Hadəfay, kà anu la gəl gami kà, məsla kà madəh sləray uwanay aw, kà uwana maslay gami gesina kà, atsà à wəŋ kà la slaka Zəzagəla. ⁶ Kà uwana masla la uwana avà à anu maslay kà məpəhla ala makəs vok slawda mawga aŋha ala la slaka gesina. Uwaga agəf kà à məpəhay uwana à afik tatsetsèr aw, ama à Masasəfok aŋha à afik, kà uwana məpəhay uwana tatsetsèr kà adàla dza kà à mamətsay, ama Masasəfok kà adala dza à sifa à abà.

⁷ Uwarà kà, tatsetserəh məpəhay kà à akur kəsłatsats gə à adi, la mok uwana adəhəhəŋ uwaga kà, azladza tanaŋə mazləbay aŋha kà, udəka aŋha à uwana audə huđ adi aŋa Musa ala, kà udəka uwatà kà, azla Isərayel taslala vok aŋa manərəz huđ adi aŋha aw, kà uwana aŋərəzl atà à adi. Tekedika kà, udəka uwatà asəf aw. Məpəhay kà adàla azladza kà à mamətsay à abà. Baŋa məpəhay uwaga adàla azladza à mamətsay à abà, apəhla à mazləbay mənğa aŋa Zəzagəla kà à azladza ala, à mok uwana adapəhla vok ala.* ⁸ Adaməraka sləray aŋa Masasəfok, uwana adala dza à sifa à abà takay, masla adəpəlla mazləbay uwana ala aduwa uwanay gesina. ⁹ Məpəhay kà, asal kà Zəzagəla akəs azladza la seriya. Tsa baŋa tatak uwaga adàla anu à seriya, la uwana apəhanula mazləbay aŋa Zəzagəla, ma adaməraka makəs vok slawda mawga, uwana agəŋ anu dziriga la huma aŋa Zəzagəla ay, apəhanula mazləbay aŋa Zəzagəla, uwana aduwa uwana gesina aw takay? ¹⁰ Mazləbay aŋa məpəhay maviya gə kà ndzəfa aŋha la ahəŋ aya aw, kà uwana mazləbay aŋa məpəhay mawga adapəhla vok ala, uwana aduwa aŋa maviyaga. ¹¹ La dziriga kà, makəs vok slawda maviyaga kà, Zəzagəla avà kà aŋa kaslè ŋuv pəra, à uwana apəhla mazləbay aŋha ala. Tsa baŋa kiya uwaga zlə ma, makəs vok slawda mawga, uwana adza à ahəŋ aŋa koksikoksi ma aduwan aw ay?

¹² Məpəhay la dazuwaya la huma azladza gesina, kà uwana məfa manewəŋ gami à azlatatak uwanay à afik kà, uwaga kà dziriga. ¹³ Anu kà mədəhəŋ bokuba aŋa Musa, uwana ahadə huđ adi aŋha à ahəŋ la gabaga, kà azla Isərayel aŋa manəŋ madəv à gay aŋa mawutsəfay la huđ adi aŋha aw. ¹⁴ Bə hanəkəli aŋatà kà aslala vok kà matsənəŋ aw. Baŋa tadzəŋ gay aŋa makəs vok slawda maviyaga kà, gabaga uwatà atsək atà à ama tsərəh à lakana. Uwaga kà,

* 3:3 3.3 2Musa 24.12 * 3:7 3.7 2Musa 34.29

adøv à gay aw, say baŋa tagola vok à slaka Kristu. ¹⁵ Bà tsèràh à lakana babay, bamèraka mbaw, uwana tadzèŋ mapèhay aŋa Musa kà, tatsènèŋ aw, kiya gabaga uwatà adzakàhà atà à haŋkèli aŋatà à ama. ¹⁶ Ama bamèraka mbaw, baŋa dza apèh gay la løv ala, atsà à waŋ à slaka Sufèl kà, gabaga uwaga adøv à gay la adi aŋha.* ¹⁷ Kà uwana kà Sufèl Kristu, kà atà tekula la slaka gà, la kètsaw tekula la abà, la Masasèdøk Zèzagèla. La slaka uwana Masasèdøk aŋa Sufèl la ahèŋ kà, azladza uwana la abatà kà, atà la makor gèl la abà, awkà azlamayà aya aw. ¹⁸ Haday, anu gesina uwana mèdiŋ gèl à masla à vok kà, mèwad gabaga uwaga à adi aw. Mènèŋ mazlèbay aŋa Sufèl Yesu, ŋgaha mazlèbay uwaga abèdla anu koksikoksi tsèràh à uwana mægay bokuba masla. Sufèl la uwana adfah slèray uwanay la Masasèdøk aŋha tsikasla.

4

Anu kà anu azlagubgub, ama Zèzagèla kà, masla ndzèdà

¹ Kà uwaga kà møy vok aw, kà uwana la dziriga aŋa vok mahamay aŋha, la uwana avà anu slèray uwanay. ² Mèdakwaeska slèray à gèl la ziruwì gà gesina; mèdàh slèray la demdem, mègola gay Zèzagèla babay aw. Ama mèpèhla godega aŋa dziriga aŋha ala, kà kèla uwabeyuwì uwana av løv aŋha à Zèzagèla kà, adàgèd anu à afik. ³ Azladza anik kà, tatsènà gay marabèŋ uwanay mèzàtàn aw. Kiya gabaga atsakà atà à yewdi à ama. Sèlàw kà, uwaga kà, kà aŋa azlauwana la tetèvi aŋa mazila la tsèh. ⁴ Atà kà, seteni sufèl aŋa gudèŋ à vok uwanay, adagulèfah atà ala la madzugway aŋatà la abà, ŋgaha kà atà aŋa makès udfaka uwana audfay lakèl aŋatà aw. Udfaka uwaga kà, apèhla kà mazlèbay aŋa Kristu ala. La Kristu la abà kà, Zèzagèla apèhla vok ala. ⁵ Mèpèhay kà gay aŋa aslasl gèl gami aw, say gay aŋa Yesu Kristu. Masla la uwana Sufèl, anu kà, anu kà azlamèna mafahal à akul slèray, kà madegolay Yesu Kristu. ⁶ Mok uwana Zèzagèla adfahà gudèŋ à vok kà, agòd kà: “Udfaka apaka vok, aza mèlès ala.” Bà Zèzagèla gà la uwaga, asàk udfaka aŋha aŋa maudfay la løv gami la tsèh bay. Udfaka uwaga apèhanula mazlèbay aŋa Zèzagèla la hudf adi aŋa Yesu Kristu.

⁷ Anu kà bokuba anu azlamasik abisl deydayga pèra, ama tatak dzèba aŋha sèla aw gà uwaga kà, aga la anu la abà. Uwaga apèhla ala kà maslay mènŋga, uwaga atsà à waŋ kà la slaka aŋha, awkà la slaka gami aw. ⁸ Mès ŋgèrpa anik anik, ama tafuw anu aw, gèl akàd anu à vok, ama mèbas

* 3:16 3.16 2Musa 34.34

löv. ⁹ Azladza tatərəb anu, ama Zəzagəla asakànula à ahàl la tsəh ala aw, tasəpəràh anu la vədah, ama takàdànula aw. ¹⁰ Koksikoksi kà mokfak anja mamətsay anja Yesu uwana aməts kà, aga la anu la vok, ngaha sifa anha anja mapəhla vok ala la anu la abà la dziriga. ¹¹ La madz à ahəj gami la abà gesina kà, anu la zlamtsa anja mamətsay aga anu la vok, kà uwana mənəfa Yesu. Vok gami kà guḅguḅ, ama məmətsay dadəṅ aw, ngaha uwaga la uwana apəhla à azladza ala kà, Yesu la ahəj la sifa. ¹² Uwaga asal magodəy kà mamətsay anja Yesu adəhà sləray la anu la abà, ama sifa anha adəh sləray la akul la abà.

¹³ Tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà, agòd kà:

'Gədiṅ gəl à Sufəl Zəzagəla à vok, kà uwaga à uwana gəpəh gay marabəj!'[☆]

Mədiṅ gəl à Zəzagəla à vok babay kà, kitə anu babay kà maz gay marabəj. ¹⁴ Məsəl kà Zəzagəla awùlla Sufəl Yesu Kristu à uda la mamətsay, adəwulla anu à uda babay, kà uwana mədagay tekula la Yesu. Masla la uwana adəpəhla anu ala la huma anja Zəzagəla la gəl anha. ¹⁵ Uwaga gesina kà adapaka vok kà ankul, ngaha vok mahamay anja Zəzagəla anja mabəz à slaka azladza gesina, ngaha kà matugway anja azladza anja mazala vok à gəl kayakay. Kiya uwaga à uwana, azlauwana 'Kikay', tagodəy à Zəzagəla, tasləkaw masla anja maziḡəy.

Madza à ahəj la madiṅal gəl à vok la abà

¹⁶ Kà uwaga à uwana madzugway gami aruw vok à ahəj aw. Məsəl kà vok gami kà agogolay la ṅuv ṅuv, ama sifa uwana Zəzagəla avà à anu kà, aday kəla mavakay la anu la abà. ¹⁷ La dziriga kà, ngərpa uwana lagonay kà, adədəv à gay vərđi anik, uwanay kà anja disa pəra. La lig anja azlanḡərpa uwaga la ahəj kà, adədəh anu à mazləbay mənḡa uwana à ahəj, uwana adədəv à gay aw kà madegolay azlanḡərpa uwanay. Mazləbay uwaga kà, aduwa tatak gesina. Baṅa mədzugway lakəl anja mazləbay uwatə kà, ngərpa kà bokuba tatak deyday la gay yewđi gami. ¹⁸ Məfa madzugway gami à azlatatak anja vədah uwanay à gəl aw, azlatatak uwana mənəṅà atə la vədah kà, tadədza à ahəj aw, ama azlauwana mənəṅa atə aw kà, atə la uwana tadədza à ahəj anja koksikoksi.

5

¹ Məsəl kà, baṅa gəy gami anja lakana, uwana vok kutso adəkəl à ahəj kà, gəy gami anik la ahəj la zagəla uwana Zəzagəla la gəl anha la uwana anəl. Gəy uwatə kà adədza à

[☆] 4:13 4.13 Mahabay 116.10

ahəŋ aŋa koksikoksi. ² Mok uwana la gudəŋ uwanay la vok kà, məbas vok la madzugway la abà, mətuw à gày gami uwatà à tsəh kà mad à agu la zagəla. ³ Baŋa mədàbəza vok mawga kà, ŋgaha masasəfok gami auguzahay kokufa sləb vok aw. ⁴ Mok uwana mədza à ahəŋ la vok kutso aləg anu la vok kà mətərəbay, məbas vok, kà huma à gay asà à anu vok uwanay aw, ama asà à anu, kà avà à anu vok mawga, ŋgaha kà vok mawga uwaga adugw vok maviyaga à gay. ⁵ Zəzagəla la uwana adàh sləray la anu la abà la gəl aŋha kà uwaga aŋa mapak vok kiya uwanay, avà à anu Masasəfok tsikaslağa aŋha kà mapəh à anu à vok à abà kà, adàdah dzəba aŋha səla aw aŋha uwana apəh à ahəŋ.

⁶ Kà uwaga à uwana, anu məruiw vok à ahəŋ aw. Məsəl kà mok uwana anu la sləb vok uwanay la abà dadəŋ kà, anu kərkər la Sufəl Zəzagəla. ⁷ Məslala vok aŋa manəŋ masla dadəŋ aw, ama məda à huma à gay kà la madiŋal gəl à vok. ⁸ Ama mədahənla la mabəlafə, ŋgaha asa à anu masak sləb vok uwanay à ahəŋ, kà mad à madz à ahəŋ nekwa la Zəzagəla. ⁹ Ama teraŋa dadəŋ kà, asà à anu kà məkəsəl à gəl, amiyaka mədəgay la abanay amiyaka mədəgay la slaka aŋha. ¹⁰ Kà uwana uwaga kà leri gami, kà anu aŋa magay la huma aŋa Kristu, kà madàhla à anu seriya à gəl, kà kəla uwabeyuwi aŋa mabəz humà masik aŋha, lakəl aŋa uwana adahəŋ gesina, adagay mawisiga, adagay delga, à mok uwana agà la vok uwanay la abà.

Kristu la uwana asəlla anu vok la Zəzagəla

¹¹ Kà uwaga kà, məhoy guba aŋa Sufəl Zəzagəla, ŋgaha məyah mabəz azladza à tsəh, la gay dziriga uwanay məzətəŋ babay. La paraka kà, Zəzagəla asəl anu, ŋgaha gədzugw kà, bə akul la madzugway aŋkul kà, kasəlaw anu babay. ¹² Asà à anu məzləb gəl gami la huma aŋkul aw. Asa à anu kà katsənaw godeğa aŋa tatak uwana asa à akul masləkawla anu, ŋgaha kà akul aŋa mawulla à azlauwana tadzidziŋ akul, la tatak uwana la vok tanəŋəŋ la uda gə, awkà uwana la ləv la tsəh aw. ¹³ Uwana anu azlakusoŋu, kagodaw kà, kà uwana mədavà vok gami à Zəzagəla. Ama anu azlakusoŋu aw, kà uwana asà à anu mazlak akul pəra. ¹⁴ Kristu apəhanula masal aŋha, masal uwaga kà lakəl aŋa sləray gami gesina. La dziriga kà, baŋa dza aməts kà ahəl aŋa azladza gesina kà, ¹⁵ gesina aŋatà kà tagahay kà bokuba azlamamatsay gə. Aməts kà, kà aŋatà, kiya uwaga atà takor sifa la gəl aŋatà aya aw. Ama tadza à ahəŋ la sifa kà, kà ahəl aŋha, aməts babay kà aŋatà, awul à uda la mamətsay bay kà aŋatà.

¹⁶ Tsa baɲa kiya uwanay kà, məkàsàni dza makasay la manə̀rəzay huɗ adi aya zlà ma aw. Uwarà kà, məpakà Kristu ala kà kiya uwaga, ama lagonay kà, məɗfahəɲ kiya uwatà aya aw. ¹⁷ Baɲa dza la Kristu la abà kà, adapakay maɲalay mawga, məɗfehəɲ maviyaga adada à lig, dəwdəw tatak adapaka mawga. ¹⁸ Tatak uwaga gesina kà, atsà à waɲ kà la slaka Zəzagəla, uwana asəlla anu vok la Kristu la abà la masla. Avà à anu sləray à ahàl, kà anu aɲa madla à azladza anik à masəlla atà vok à abà la masla. ¹⁹ Bokuba magoɗay kà: Zəzagəla asləl Kristu à waɲ, kà masəlla anu à vok, anu azladza gesina, la masla. Atugw tsakana aɲatà aya aw. Afà anu sləray matsiɗayga uwanay à ahàl kà maziɲ à azladza.

²⁰ Kà uwaga à uwana məɗapakah azlaməna masləlay aɲa Kristu. Zəzagəla azàl azladza la magoy la paɲaw gami la awtày. Kamkam, məɗəv akul kuɗa, la sləm aɲa Yesu Kristu: 'Kəsàw makəs vok slawda, uwana Zəzagəla aɗfehəɲ la akul!' ²¹ Kristu kà aɗfahəɲ tsakana tetuwa aw. Ama Zəzagəla aɗùkwla tsakana gami à gəl gesina, kà anu aɲa mabəz vok mahamay la maham gay à vok la Kristu, la uwana Zəzagəla agəɲ anu azladziriga.

6

Sləray aɲa Pol

¹ Iyay, anu kà anu azlaməna məɗàh sləray la Zəzagəla, lagwa kà məgoɗ à akul kà: 'Kabəzàw vok mahamay aɲa Zəzagəla, ama ɗfahàw haɲkəli kà uwaga aɲa matəfa kà akul aw.' ² Tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà, agòɗ à tsəhay aɲha kà:

'Mok uwana kaslà adaslay kà, gi aɲa məɗàh delga à azladza kà, gətsəb à ka sləm, ɲgaha la mok uwana kaslà asla kà, mabəl azladza kà gəzlak à ka.'^{*}

Azladeda, lagonay la uwana kaslà uwana asà à Zəzagəla kà məɗfaha à anu delga, lagonay la uwana asal mabəl azladza.

³ Asa à anu kà dza atsəɗ gay à sləray gami à tsəh aw, kà uwaga à uwana məɗàh haɲkəli, kà anu aɲa məɗəɗ gay à madiɲal gəl à vok aɲa dza à ahəɲ aw. ⁴ Ama la tatak la abà gesina kà, məpəhla ala, kà anu azlaməna sləray aɲa Zəzagəla. Məɗàgay la matə̀rəbay la abà, məɗàgay la mazaw la gəl la abà amiyaka azlaɲgərpa taɗuw à anu bay kà, məbasinɲ kiya uwaga pəra. ⁵ Azladza taslahahanula, tawats anu à ɗaɲay, tamaham à anu azladza à gəl. Sləray babay kà aɗuwa anu, vərɗi anik babay kà məɗzehahal aw,

^{*} 6:2 6.2 Yesayya 49.8

məbaza tetəvi kà mazuw tatak may babay aw. ⁶ Məpəhla uwaga ala, kà anu azlaməna madāh sləray aŋa Zəzagəla la ləv tekula, məsəl dziriga, anu azlaməna mabasiŋ, anu azlahayhay. La mazlakay aŋa Masasədok tsikaslaga kà, məwoy azladza anik la ləv tekula. ⁷ La maz sayda dziriga, Zəzagəla avà à anu ndzəda aŋha. Maday lela gami kà bokuba kazlaŋa guvəl, uwana məpalla guvəl la huma azlaməna məzam gami, kà mahəlla à ahəŋ. ⁸ Azladza anik tasləkaw anu, ŋgaha azlaanik tapəsew anu babay. Tapəh gay delga lakəl gami, ŋgaha tapəh mawisiga babay aya. Azladza anik tanərəz anu bokuba anu azlaməna fida, baməraka dziriga məpəhay. ⁹ Tanərəz anu kà bokuba tasəl anu aw, ama la dziriga kà, tasəl anu. Tanərəz anu bokuba anu azlamazimnekiđ, ama anu la sifa. Taslähəhanula, ama taslala vok aŋa makadənula aw. ¹⁰ Amiyaka mədagay la mazaw la gəl la abà mənğa kà, məda à huma à gay la marabay. Məkor tatak mənğa la gudəŋ uwanay la vok aw, ama aŋuvaw məpak azladza ala kà azlagorobu la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh. Haday kà, bokuba məkor tatak aw, ama tatak gesina kà, anu məkoray la huma aŋa Zəzagəla.

¹¹ Akul azla Korintiya, məpəh à akul uwanay, kà bə la paraka, tatak la ahəŋ məhadəŋ à ahəŋ la tsəh ləv gami aw. ¹² Anu kà məwoy akul la ləv tekula, ama akul la uwana kawoyaw anu aw. ¹³ Gəpəh à akul gay bokuba akul azlabəza gulo: 'Dahəwnəŋ bokuba uwana məđahakullaŋ suwaŋ, pəkwəw ləv aŋkul la paraka.

Məham gay à vok la azladza à uda aw

¹⁴ Azladza, uwana tasəl Zəzagəla aw kà, kahamaw à sləray à abà akul nna aw, maham gay à vok uwaga kà akəsa vok aw. Kakay dziriga aham gay à vok la mawisiga ma? Kakay udəka aham gay à vok la mələs ma? ¹⁵ Kakay azla Kristu la seteni taslala vok aŋa matsən vok gay la slaka gə ma? Tsa baŋa kità ma, kakay masla madiŋal gəl à vok, atsən vok gay la dza uwana adiŋal gəl à vok aw ma? ¹⁶ Mana ma à uwana aham gay à mən gəy Zəzagəla, uwana la sifa à vok, la gəy mazlazlay ma? La dziriga kà, anu kà, anu azlaməŋ gəy aŋa Zəzagəla. Kà uwana Zəzagəla agòđ:

'Gədàdza à ahəŋ la tataka aŋatà la abà, gədəgay la atà, gədəgay Zəzagəla aŋatà, tadəgay azladza gulo.'[☆]

¹⁷ Kà uwaga à uwana Sufəl Zəzagəla agòđ à azladza aŋha: 'Səw à uda la tataka aŋatà la abà, kədzaw à ahəŋ akul la atà nna aw. Katapaw ahəl à tatak àləhga aŋatà, uwana à vok tədəhəŋ aw, kiya uwaga kà, gədəkəs akul.

18 Gədapaka Baba ankul, akul babay kadapakaw azlakohana gulo la azladəgam gulo.^{1*}
 Kiya uwaga à uwana Zəzagəla uwana asla à tatak gesina à vok, agədf à atà.

7

1 Azlamanalay gulo, Zəzagəla apəh à anu tatak uwanay à ahəŋ gesina, kà uwaga kà, məgà gəl gami sətaka, məbəd tatak uwana à uda, adahànula àläh à vok. Madzugway gami la abà kà say məgay kà azlasətaka anja ndzer, kà uwana məsləkaw Zəzagəla.

Marabay la mazaw la gəl anja Pol

2 Wəyàw anu la ləv tekula. Kà uwana mədadàh à mawisiga à dza anik ankul à vok aw, mədàtsla matekwid à dza anik ankul aw, ŋgaha kà mədapapat tekula ankul à bada à abà babay aw. 3 Uwana gəpəh kiya uwaga kà, kà mapuwakulla gudzi à gəl kà makəlakulla ziruwı à gəl, kagodaw aw. Awan, bokuba uwana gəgədf à akul kà, məwoy akul kà anuvaw. Tatak la ahəŋ avahanula anina aw. Mədàmətsay, mədəgay la sifa kà anu la slaka gə. 4 Gənwà akul manaway aw, gi la marabay mənğa kà akul. Gədəsa ŋgərpa mənğa, ama ləv adaval gi à gay aw, bə la uwaga bay kà, gi la marabay mənğa.

5 Uwana asa à gi mapəhay kà, amiyaka mok uwana mədabəza à Makeduniya kà, məbəza kaslà kà anu anja maduw ləv aw. Məgagamàh la azlanğərpa anik anik uwana tabəzà anu la azlaslaka gesina. Azladza tadzàh kà magazlay, ŋgaha vok gami bay kà adzà à ahəŋ la huyuk huyuk, guba akàs anu. 6 Ama Zəzagəla uwana ataslàh gay à azladza uwana à ahəŋ, gəl adəkədf atà à vok kà atəsl anu ləv à ahəŋ la mas à wan anja Titus. 7 Mas à wan anja pəra atəsl anu gay à ahəŋ aw, ama masla la uwana apəh à anu gay madzərədfàhla ankul. Masla la uwana apəh à gi kà katàwàw gi à tsəh kà manəŋəŋ gi babay, ŋgaha bay kà kadzıkwàw mədehəŋ ankul uwana uwarà, kawədfaw vok à uda, kà mazlak gi babay, uwaga la uwana arəb gi kayakay.

8 Gəsəl kà, wakità gulo uwana gətsetsər à akul kà, abək à akul mazaw la gəl la dziriga, naka gədzugway nəma. Ama, dğədf à uwali gəgədf aw, kà uwana gəsəl kà gəbək à akul mazaw la gəl la wakità uwatà, kà anja kaslà ŋuv. 9 Ama lagonay kà, gi la marabay la abà, kà uwana gətsetsər à akul wakità uwaga, gərabay kà, kà uwana gəbək à akul mazaw à gəl aw, gərabay kà, kà uwana katùwàw lakəl

* 6:18 6.18 2 Samuyel 7.14; Yesayya 43.6; 52.11

aŋa maɖehəŋ mawisiga aŋkul, ŋgaha kà kadapəhaw gay la ləv ala. Mazawla gəl aŋkul kà, apakà kà mawoyəŋ aŋa Zəzagəla, kà akul aŋa mapəh gay la ləv ala, kiya uwaga kà wakità gami adahakulla mawisiga à vok aw. ¹⁰ Kà uwana baŋa anu la mazaw la gəl uwana la abà, asà à Zəzagəla kà, mazaw la gəl uwaga kà adàla anu à mapəh gay la ləv ala à abà, kiya uwaga kà Zəzagəla atəfà dza la tsakana uwana la abà adahəŋ. Tsəhay mazaw la gəl uwaga kà, aza anu aw, ama tsəhay mazaw la gəl aŋa azladza gudəŋ à vok uwanay kà adala dza à mamətsay la huma yewdi aŋa Zəzagəla. ¹¹ Nəŋàw uwana Zəzagəla adahəŋ la mazaw la gəl aŋkul tsi. Nəŋàw mabəɖla vok aŋkul tsi, nəŋàw maval vok aŋkul la madzugway aŋkul tsi. Lagonay kà, asa à akul mapəhla ala kà kakwesaw kà mawisiga aŋkul kà, kapakəhàw vok ləv à gəl kà akul à akul. Guba adakəs akul kà azlatatak uwana adapaka vok lakəl aŋa uwana naka abəzà akul. Asa à akul manəŋəŋ gi la iyaw tugwi aya, kavàw vok aŋkul kà maɖehəŋ uwana asa à Zəzagəla, ŋgaha kadahàw seriya à mawisiga à gəl, ŋgaha kapəhàwla ala kà kadapallaw ahəl aŋkul la mawisiga la abà.

¹² Gətsetser wakità uwanay kà, kà dza uwana adahà tsakana, baŋaw kà aŋa masla maɖəh tsakana magay aw. Ama gətsetser uwanay kà, kà masləhakulla sləm ala, kà mapəhla masəlay aŋkul ala kà kawadaw vok à uda la huma Zəzagəla kà aŋami. ¹³ Kà uwaga à uwana maɖehəŋ akul adzərəɖànula.

Iyay, uwana adzərəɖànula kaykay kà uwaga pəra aw. Məràb kaykay kà la manəŋ Titus, uwana agà la marabay, kà uwana akul gesina kà kadzərəɖàwla ləv ala. ¹⁴ Gətsà zlapay lakəl aŋkul la huma aŋha, akul babay kà kakəlàw à gi ziruwì à gəl aw. Uwana məpəh à akul gesina kà dziriga. Kiya uwaga tatak uwana gətsàlla zlapay la huma aŋa Titus kà, agà dziriga, apakà vok kiya uwaga. ¹⁵ Mok uwana adà à awtày à slaka aŋkul kà, kakəsàw masla la ahəl səla, kasləkàwàw gesina aŋkul, kakəsàw gay aŋha. Baŋa adzugway lakəl aŋa uwaga kà, mawoy akul aŋha kà azalà vok à gəl. ¹⁶ Gi la marabay kà akul kà, kà uwana gəŋawà akul manaway aw.

8

Mav sili aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok la Urusalima

¹ Azladeda, asa à anu mapəhakulla vok mahamay aŋa Zəzagəla uwana apakà vok la slaka azladza la kutso Makeduniya. ² Madiŋal gəl à vok aŋatà kà adzəkà vok kà la matap atà aŋa azlaŋgərpa la afik məŋga, ama bə la

uwaga bay kà, tagà la marabay mənğa mənğa, baməraka takor tatak aw babay kà tahamà gay à tatak à vok mənğa. ³ La dziriga kà, tavà bokuba uwana taslala vok. Uwana tavà kà, aduwà à vok; kà uwana tavà kà, kà la mawoyən aņatà. ⁴ Kamkam tagòd à anu, tadèv à anu kudfa kà atà aņa mabəz tetəvi aņa mad maham gay à vok aņa mazlakay à abà babay kà aņa azlaməna madin gəl à Zəzagəla à vok, la kutso Yahudiya. ⁵ Tatak uwana tahəmla gay à vok kà, aduwà madzugway gami uwana mədzügəw. Teraņa dadəņ kà tavà vok aņatà à Sufəl Yesu, ŋgaha takəs kà anu aņa maham gay à vok babay, uwana Zəzagəla ayəh babay. ⁶ Kà uwaga à uwana mədzerəfà Titus ala kà maf sləm à sləray uwaga, adzəkà la tataka aņkul la abà, lagwa masla adadəv sləray uwaga à gay la tataka aņkul à sləray dzəba aņa səla aw uwaga. ⁷ Akul kà kagaw azlagorobu la azlatatak gesina la abà, akul la madinjal gəl à vok, la maslay aņa azlagay anik anik, la maslay la mawad vok à uda, ŋgaha la mawoy anu aņkul. Asa à anu kà, kà kagaw azlagorobu la sləray uwanay la abà babay.

⁸ Gəpəh à akul uwanay kà, bokuba la leri aw, ama la gay mawad vok à uda aņa azladza anik, la uwana asa à gi: Magur sətaka aņa masal aņkul. ⁹ Kasəlaw vok mahamay aņa Sufəl gami Yesu Kristu. Masla kà gorobu, ama akəs magay kudfa kà akul. Uwana adfahà, uwaga apakà gəl aņa ala, kà masla kudfa kà, kà akul aņa magay azlagorobu la madinjal gəl à vok la abà gesina.

¹⁰ Iyay, uwanay gəpəh à akul kà madzugway aņa gəl gulo, koksi kà kagaw azlateraņa la sləray aņa sili uwaga la abà, lagonay kà. hənəw sləray gə uwana ala. ¹¹ Dahəwwəņ la marabay uwana kadzaw kəla, bokuba uwana kawadaw vok à uda la madzəka, kiya uwaga babay kà wəfəw vok à uda kà madəvla à gay, vəw bokuba uwana ndzəfə aņkul aslay. ¹² Baņa kawadaw vok ala kà aņa mav tatak à Zəzagəla la marabay kà, Zəzagəla akəs mavəy aņkul la ahəl səla, bokuba uwana kakoraw kà mavəy. Ama baņa tatak la ahən aw kà, Zəzagəla kà asəl.

¹³ Ama asa à gi aņa magoday kà, kapakahaw azlaməna kudfa magay aw, ŋgaha azladza aņa mabəz gəl gəgod aw. Ama asa à gi kà kagaw kalkal gesina. ¹⁴ La kaslā uwanay kà, azlayla vok kazlakaw atà la kudfa aņatà la abà. La huma la gay kà, baņa kadənwakudfa suwaņ kà, tadəzlak akul. Kiya uwaga la uwana kadəgaw tekula la slaka gə. ¹⁵ Uwaga kà kalkal la uwana tatsətsər à wakitə à abà:

'Dza uwana ahəmla gay à vok mənğa kà, aduwà vok aw, ŋgaha dza uwana ahəmla gay à vok ŋuv babay kà

aslal.[☆]
tatsetsèr.

Titus la azlaslagama aṅha

¹⁶ Kikay, mægof à Zəzagəla uwana avà mabəlafə à Titus kà mazlak akul, bokuba uwana məyàh bay. ¹⁷ Titus akès manavay gami kà mawulay à slaka aṅkul. Ama kà uwaga pəra aw, kà mawaf vok à uda aṅha à uwana akès mawulay à slaka aṅkul la gəl aṅha. ¹⁸ Məsləl à awtày, atà la deda anik à uwana azlaməna madiṅal gəl à vok tasəl gesina, kà uwana az gay marabəṅ la tetəvi aṅha, ¹⁹ kà uwaga pəra uwana məsləl à awtày aw, ama maham à ahəṅ məna madiṅal gəl à vok la uwana akəsàni masla, kà masla aṅa mauguzahay anina, la kaslà uwana mədala sili uwanay à Yahudiya. Sləray delga uwaga adəpəhla mazləbay aṅa Sufəl Zəzagəla ala, ṅgaha adəpəhla ala kà məwoya azladza haday.

²⁰ Hadfay kà, sili uwana tavà à anu à ahəl kà məṅga, say məfal sləm kà azladza aṅa matsəf anu gay à tsəh lakəl aṅha, la madz à ahəṅ gami la abà babay aw. ²¹ Asa à anu madəhəṅ kà uwana delga la huma aṅa Sufəl Zəzagəla, ṅgaha la huma aṅa azladza gesina babay.

²² Məsləl atà deda anik à tsəh aya. Masla kà mədagur mawaf vok à uda aṅha asik dəṅ, ṅgaha mənəṅəṅ kà masla kà azlaka dza. Lagonay kà, asal mazlak akul aya babay, kà uwana afla kà gəl à ahəṅ la akul. ²³ Titus kà, masla kà manalay gulo la sləray la abà, kà masla aṅa mazlak akul. Ama azladza anik səla uwanay tanəfa Titus à awtày kà, maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla la uwana tasləl atà à awtày, kà uwana baṅa azladza tanəṛəz sləray aṅkul kà, tazləb Zəzagəla la Yesu Kristu. ²⁴ Pəhàw atà ala mawoy atà aṅkul la ləv tekula, ṅgaha maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla tasləl atà à awtày aṅa magəfəṅ à afik ndzer, ṅgaha kà atà aṅa masəlay kà azlayla anu mats zlapay la akul la afik, kà uwana məpəh dziriga.

9

Zəzagəla awoya dza uwana avày la ləv tekula.

¹ La madzugway gulo la bə kà, gay la ahəṅ aṅa matsetser akul lakəl aṅa mazlakay, uwana tazlakla azlaməna madiṅal gəl à vok la kutso Yahudiya aya aw, kà uwana kasəlaw uwaga gesina. ² Gəsəl kà, akul la gəl aṅkul babay kà, asà à akul mazlak atà. Lakəl aṅkul la uwana gəts zlapay la huma azlaməna Makeduniya, la magof à atà: Azladedə la gudəṅ

uwana la kutso Akayya kà, tadàh vok à ahəŋ kà dagay koxi, kà mazlak azlaməna madiŋal gəl à vok la Yahudiya. Mawaf vok à uda aŋkul uwaga, kà atsənà azladza ala kaykay la tataka aŋatà la abà aya. ³ Lagonay bay kà, gəsləl azladedə makər uwaga à awtày, kà maham gay à tatak à vok, bokuba uwana: ‘Dahàwwàŋ’, gəgodf à azladza anik, kà atà aŋa mədàbəza à awtày kà, kà tatak uwana gətsà zlapay lakəl aŋha kà adàpaka vok. ⁴ Agayŋa azlaməna Makeduniya tanəfa gi à awtày, ŋgaha məbəza akul à vok kà kadàdahaw vok à ahəŋ aw kà naka aŋidz ahama anu à gəl la huma aŋatà, kà uwana məgodf kà mənawa akul manaway aw, tadàh vok à ahəŋ, məgodf kaykayga, ma kakay adàpaka vok la akul ma? Akul babay kà aŋidz adàhama à akul à gəl. ⁵ Gədzùgw dziriga kà, azladedə uwaga tatsa vok à awtày à slaka aŋkul, kà tatak gesina uwana à ahəŋ tavà la ləv tekula. Ŋgaha kà, la mok uwana mədàda à awtày tatak uwaga adàdah vok à ahəŋ lela, kà bà la dziri kà mavày la ləv tekula aŋa dza, awkà la leri aw.

⁶ Gəpəhakulla la gay la gay la abà uwanay: Dza uwana asləkay ŋuv yewdi kà, adàtsəfay babay kà ŋuv yewdi, ama dza uwana asləkay mənŋa kà, adàtsəfay mənŋa babay. ⁷ Tsa baŋa kiya uwaga kà, dza avà bokuba uwana ləv aŋha arab kà mavày. Vəw la ləv tekula awkà la leri aw, kà uwana Zəzagəla arabay lakəl aŋa dza, uwana avày la marabay, ŋgaha la ləv tekula. ⁸ Zəzagəla la maslay kà mav à akul tatak gesina, kà akul aŋa maβəz kəla tatak, uwana kanawkuɖa aŋha gesina, ŋgaha atəm akul à ahəl aya aŋa madàhla sləray dzəba aŋha səla aw gə kiya uwanay. ⁹ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà:

‘Dza delga av tatak à azlaməna kuɖa la ləv tekula. Mawoy dza aŋha kà, aga la ahəŋ koxsikoxi.’[☆]

¹⁰ Zəzagəla la uwana masla mav fofulo à masla masləkay, ŋgaha la tatak may aŋa madzadzarla akul. Adavà à akul fofulo gesina uwana kanəwkuɖa aŋha, ahənəŋ kà fofulo masigla, ŋgaha masəl dza aŋkul aŋa magay mənŋa.

¹¹ Adàpis akul gay à vok la tatak gesina la abà kà masəl dza aŋkul, ŋgaha azladza aŋuvaw aŋa ‘Kikay’, kà magodf à Zəzagəla, kà sili uwanay kafəw anu à ahəl, mədala.

¹² Ndzer, mavày aŋkul uwanay kà, adəzlaka azladza aŋuvaw la sləray aŋa Zəzagəla la abà. Ama uwana aduwa uwaga kà, ‘Kikay’, azladza aŋuvaw tadəgodf à Zəzagəla.

¹³ Kà uwana mavày uwanay kà, adəpəhla madz à ahəŋ dziriga aŋkul ala, kiya uwaga kà, azladza tadəsləkaw Sufəl

Zəzagəla, kà uwana kakəsaw mapəhay anja gay marabəñ anja Yesu Kristu, ŋgaha tadəsləkaway aya kà masəl dza ankul, uwana katsakaw tatak la slaka gə la azladza gesina. ¹⁴ La mok uwana tadənəñ vok mahamay anja Zəzagəla adəgay mənğa lakəl ankul kà, tadədəv kuɖa kà ankul, ŋgaha tadəwoy akul mənğa. ¹⁵ Lakəl anja uwanay gesina kà, 'Kikay', məgod à Zəzagəla kà mavəy anja, uwana aɖuwa vok gesina.

10

Gay uwana Pol awulla

à azlaməna matsəɖ gay à mapəhay anja à tsəh

¹ Gi Pol la uwana asa à gi mapəh à akul gay anja aslasl gəl gulo lagwa, azladza anik kà: 'Gi tələmna à baña gi la tataka anətà la abà', tagod, ama: 'Gi dzañdzañ', tagod, 'A baña gi kərkər la atà.' Kamkam gədəv à akul kuɖa la sləm anja Yesu Kristu à masla uwana tələmna, ŋgaha dziriga. ² Kamkam bəɖəwla madzugway ankul kadəfaw gi leri à gəl, kà gi anja madəpəhla à akul ala ndzəɖa gulo à baña gədàda à awtəy à slaka ankul aw. Kà uwana anjuvaw azladza la slaka ankul tagod kà, gədəh sləray kà bokuba anja dza uwana asəl Zəzagəla aw, tasəl kà, gəsla kà mapəhatàla ndzəɖa gulo nəma. ³ La dziri kà, anu kà anu azladza asik nəma pəra, ama məpay kiya anja azladza asik aw, say la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh. ⁴ Kà uwana kazlaña guvəl uwana məpala guvəl kà anja sləb vok aw. Ama kazlaña guvəl anja Zəzagəla, uwana la ndzəɖa. La masla la uwana məbazlähla azlazlagam uwana à ahəñ, azlaməna mazam anja Zəzagəla tahəɖəh vok à abà, ŋgaha la azlamadzugway fidaga anja azladza gesina. ⁵ Uwana dza atsalla zlapay lakəl anja matsihila anja Zəzagəla kà, mədəkəwəñ à ahəñ gesina, mədətsərkəwah azlamadzugway mawisiga anja azladza gesina anja makəs gay anja Kristu. ⁶ Anu kà mədəɖəh vok à ahəñ kà matsərkəwah azlauwana takəs gay aw, à baña akul kà akul azlaməna makəs dziriga anja Zəzagəla.

⁷ Nərəzəw dadəñ tsi. Baña dza afa gəl anja à azladza anja Kristu à adi kà, say adzugway lela kəla zlə, kà uwana anu babay kà, anu azladza anja Kristu. ⁸ Ndzer, kà uwana ziruwi akəs gi aw, gədats zlapay la Sufəl Yesu Kristu kà, kà uwana masla la uwana avà à gi ndzəɖa, kà madla akul à huma à gay la madinəl gəl à vok la abà, awkà kà mazəhakulla aw. ⁹ Ama asa à gi kà kadzugwaw kà gətəw akul la wakità gulo aw, ¹⁰ kà uwana azladza anjuvaw tagod kà, wakità anja

Pol kà zlazladfa ngaha dzanɗzan. Ama baɗa gəl masla la tataka gami la abà kà, arùw vok à ahəŋ, asəl mapəh gay aw. ¹¹ Dza uwana adzugw kiya uwaga kà, aganay à uwana gəpəhal: Tatak gesina uwana gətsetsèr à akul kà, gədàpəh à akul aya, à mok uwana gədàgay la tataka aɗkul la abà.

¹² La dziriga kà, məslala vok aɗa magazləla gəl gami la azlaməna mazigən gəl aɗatà, uwana tagur gəl aɗatà kà la aslasl gəl aɗatà aw, uwana tagur gəl aɗatà kà la aslasl gəl aɗatà kà azlakusoŋu. ¹³ Ama anu kà, mətš zlapay kiya uwaga aw, anu kà mədɗuw makwi uwana Zəzagəla akədəv à anu à ahəŋ aw. Abəzla anu à slaka aɗkul la gay marabən aɗa Yesu Kristu, uwaga la uwana makwi aɗa sləray gami. ¹⁴ Baɗa kità kà, mədɗuwla makwi aw, kà uwana la dziriga məbəzàwàŋ kà la tetəvi aɗa gay marabən lakəl aɗa Yesu Kristu. ¹⁵ Ama anu kà, mətš zlapay lakəl aɗa azladza anik uwana tadzəkà aw, kà uwana uwaga kà gay gami aw. Ama kəla kà, madzugway gami kà, kadàw à humà à gay la madɗjal gəl à Yesu à vok la abà, ngaha kà sləray gami, uwana la tataka aɗkul la abà aɗa mad à humà à gay, la makwi gami uwana la abà Zəzagəla akədəv à anu à ahəŋ babay. ¹⁶ Zlahaw la humà la gay kà, mədàbəza tetəvi kà maz gay marabən à kutso anik, uwana la abà kərkər la akul. Uwaga kà məslala vok aɗa mats zlapay la slaka uwatà aw, kà uwana slaka uwatà adagay guf aɗa dza anik.

¹⁷ Ama bokuba uwanay à uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Baɗa dza asal mats zlapay kà, atsa zlapay kà la azlatatak uwana Sufəl adfahəŋ kəla.'[☆]

¹⁸ Iyay ndzer kà, dza agay masəlay gə la humà aɗa Sufəl kà, kà uwana Zəzagəla awoyà masla, awkà la mazləb gəl aɗha la gəl aɗha aw.

11

Pol la azlaməna matapla fida gə

¹ Lagwa kà, asa à gi kà basàwɗgəŋ, kavàw à gi tetəvi gəbadma ŋuv makusoŋu kusoŋu gulo uwatà. La kità kà, kamkam basàwɗgəŋ. ² Maɗor aza à gi lakəl aɗa akul, azlauwana tavavàr akul bokuba uwana azà à Zəzagəla, kà uwana gədadfa akul mawdfa à ahəŋ la Kristu, ngaha asa à gi kà kadzaw à ahəŋ la sətaka, kà gi aɗa mapəhla akul ala, kiya dahalay uwana tavà à zil sətaka. ³ Gi la guba vok la abà, kà uwana gədzugway lakəl aɗkul, kà dza aɗa marəhla akul à uda, kà masak à Yesu Kristu la tsəh ala aw. Dzùgwàw lakəl aɗa uwana bebi asà à waŋ arəhèla

[☆] 10:17 10.17 Yeremiya 9.24

Hawwa à uda la demdem anha tsi. ⁴ Baɗa masla matapla fida ga anik asà à waɗ à slaka ankul, kà mapohakulla Yesu anik, gergar la uwana mazaɗkulàɗ, ayyà kagodaw. Ama masasodok uwana apohay kà uwaga kà, masasodok Zazagela uwana kabazawwal uwarà aw, ngaha babay kà, azanɗ kà gay marabonɗ uwana kadinawwal gəl à vok aw. Ama bà la uwaga kà katsɓawwal sləm!

⁵ La madzugway ankul la abà kà, dza uwanay kà: ‘Mən dza’ kagodaw, ndzer. Ama la dziriga kà, aduwa gi aw. ⁶ Iyay, zlahaw kà gəsəl mabafma kiya anha aw. Ama kà anja dza hanɗkeli ga kà, gi la hanɗkeli, kà uwana asik dən dən, gədapəh à akul uwaga la dazuwaya.

⁷ Dagay uwarà, mok uwana gəzakulla gay marabonɗ anja Zazagela kà, gənàv akul tatak bà nɗuv babay aw. Gəzigenà gəl aw, kà uwana asa à gi kà akul kazigenàw, gəgod. Ngaha ma uwaga ma, gəfahàn ma mawisiga takay? ⁸ Mok uwana gəfah sləray la tataka ankul la abà kà, gəbazà à tatak uwana gənukufa anha la slaka anja azladza gudən anik ndzer, gəɗala atà à kufa à abà kà akul. ⁹ Mok uwana gi anina la abà gə kà, gəfà mahanay à dza anik ankul à gəl aw, kà uwana azladede mənə maɗiɗal gəl à vok dagay la Makeduniya tanaɗàh à gi à adi la kufa gulo la abà, kà uwana asà à gi maf à akul mahanay à gəl aw, bà tsərəh à huma à gay babay kà, asà à gi tetuwa aw. ¹⁰ La dziriga kà, gəgod à akul kà, gi la madəf gay ləv, kà uwana gəfà tatak ankul à gay, ankul uwana la kutso Akayya tetuwa aw. La dziriga kà, fida gəpəh aw, kà uwana Kristu la gi la abà ngaha masla kà fida aw. ¹¹ Kà mana à uwana apəh uwaga mi kagodaw takay? Kà uwana gəwoya akul aw, kagodaw ay? Awan! Zazagela kà asəl kà, gəwoya akul la ləv tekula.

¹² Lagonay kà, gəda à huma à gay la madəhən kiya uwaga, kà maham anidz à azlaməna matapla fida gə uwaga à gəl, uwana asa à atà mazəb à anu humà ala, la mazləb gəl anjatà, ngaha kà atà anja masəlay kà sləray gami kà gergar la anjatà. ¹³ Kà uwana atà kà, azlaməna masləlay dziriga aw, azlaməna fida, ngaha azlademdem uwana tapakàh gəl anjatà ala bokuba azlaməna masləlay dziriga anja Kristu. ¹⁴ Uwaga kà nadzipo aw, kà uwana seteni babay kà, apaka gəl anha ala kà malika anja ufaka. ¹⁵ Uwaga kà, apaka tatak mawal anu ləv à gay aw, à baɗa azlaməna sləray anha tagodfay kà: ‘Anu azlaməna masləlay dziriga’. Ama la vuf makəd gəl à ahən kà, tadəbəza seriya kəla anja sləray anjatà uwana tadəhən.

Pol adəf gay ləv kà ngərpa anha

16 Bâ gotənanə gəpəhay aya, asa à gi kà dza aña manəwəz gi bokuba gi kusoŋu aw. Ama baŋa asa à akul kà aña mapakgəla kiya kusoŋu, kità zlà kà, fəw à gi à ahən bokuba gi kusoŋu, kà gi aña mats zlapay makusoŋu kusoŋu suwan zlà. 17 La dziriga kà, uwana gəpəh la abanay kà, mapəhay aña Sufəl aw. Baŋa gədəkəs mats zlapay, gəbadma makusoŋu kusoŋu zlà. 18 Tsa azladza aŋuwaw tats zlapay kà azlatatak uwana la gudəŋ uwanay la vok kà, tsa kətà gi babay kà, gəts zlapay suwan kiya aŋatà. 19 'Anu kà anu azlaməna haŋkəli', kagoɔaw, kà uwaga à uwana kabasawwan azlakusoŋu aw ay! 20 Iyay, akul kà kakəsaw kà azladza tafa à akul asik à gəl, bokuba akul azlamayà, tazaw akul à gay tsərəh à aslasl adi, takad à akul dəmdəm à gəl, tapəsew akul ŋgaha tadafa à akul ahəl à gəl, tatəwəb akul. 21 Haday, la dziriga kà, aŋidz ahama gi à gəl kà mapəhay kiya uwaga, ndzer kà, gi guɔguɔ.

Ama lagonay kà, tsa aŋidz aham azladza à gəl aña mapəhay makusoŋu kusoŋu aw, kà gi babay kà, kità gədəpəhay suwan. 22 Tadagay azla Ibəranəŋkowen, gi babay kà bà gi atà, tadagay azla Isərayel, gi babay bà gi atà aya, tadagay mayyi à tsəh ala aña Abəraham, gi babay kà bà gi mayyi à tsəh ala aña suwan, ŋgaha ma taduwa gi ma la mana zlà ma? 23 'Anu azlaməna sləray aña Yesu Kristu', tagoɔ. Gi babay kà, gədəh sləray aña bay, gədəh sləray uwaga la maduw atà aya. Iyay, uwaga gəpəhay kà, kamkam bokuba gəl à gi la vok aya aw. Ama ndzer kà, gədəh sləray dafuwa à atà zewk à zewk, tadaw gi à danay dafuwa à atà. Tazlabəh gi dafuwa à atà, mamətsay kà gi gəuzuzəhla kà la gay gəl ahəl. 24 Asik zlo azlamasiga aña azla Yahudiya taslahgəla la kurpi, kəla maslahgəla kà, tapəs gi la kurpi dzik makər gəl aña ladəga, ladəga. 25 Asik makər azla Rom tazləb gi la azəwa. Tatsəh gi la akur kà makəɔ gi asik tekula. Asik makər kəslah iyaw aguwaəhgəla à gəl à abə aya. Asik tekula gəvək à iyaw à abə gəhən à abə. 26 La mauguzahay gulo uwana la abə, aŋuwaw kà gəsəh ŋgərpa la azlamukwà la abə, la ahəl aña azlaməna gəna, la ahəl aña azlatsəhay anik anik, amiyaka bà la ahəl aña tsəhay gulo babay. Gəsəh ŋgərpa la azlaslaka gesina, la azlahuɔ gudəŋ gesina la abə, ŋgaha la ahəl aña azlauwana: 'Anu azladedə aŋak', tagoɔ à gi, ama kà aña gay gə. 27 Gədəhəh sləray dəgdəgga tsərəh à uwana naka gəməts à abə, bà madzəhal babay kà, gədzəhəhəl aw. Gəbàz tatak may la tatak masay aw, zwek à zwek gəkəs nəlay, anasl akəɔh gi, kà uwana gəgəh la vok deyday. 28 Ŋoɔfegi kà, azlatatak anik

✧ 11:24 11.24 5Musa 25.3

anik la ahəŋ babay kà, gəslala vok aŋa matugw uwaga à uda aya aw. Ama tatak tekula la ahəŋ atərəb gi kəla mavakay: Gi la madzugway la abà kà lakəl aŋa azlaməna madinjal gəl à vok la kəla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla, kà masla gà. ²⁹ Magay guɓguɓ aŋa dza kà, apakgəla kà guɓguɓ suwaŋ. Baŋa dza atəf à tsakana à abà kà, ləv aza à gi mənɟa.

³⁰ Azlayla vok kà gəts zlapay, ama kəla kà, gəts zlapay kà lakəl aŋa tatak uwana apəhla guɓguɓ gulo ala. ³¹ La haday kà, Zəzagəla Baba aŋa Sufəl gami Yesu Kristu asəl kà gəɗàh fida aw, mazləbay agay kà la masla koksikoksi. ³² Mok uwana gi la Damas kà, lawan aŋa mənɟ sufəl Aretas, abàk azladza à gay gamagày aŋa huɗ gudəŋ gesina, kà atà aŋa makəs gi. ³³ Ama la abatà kà, azladedda anik tafà gi à takosà à abà, tadzilà gi à ahəŋ la gəl zlagam uwana takəsla gay à huɗ gudəŋ à adi. Kiya uwaga la uwana gətəf la ahəl aŋatà.

12

Uwana Sufəl Zəzagəla apəhla à Pol la masesinay

¹ Amiyaka bà akəsa vok la slaka azladza aw, babay kà say gəts zlapay kà mapəhay lakəl aŋa tatak uwana Sufəl apəhgəla ŋgaha la azlauwana masesinay apəh à gi gesina. ² Gəsəl masla madinjal gəl à vok anik uwana la Kristu la abà, dagay uwatà kà adadàh mavay kulo gəl aŋha ufaɗ, masla kà ahəd à zagəla mamakər matsekakadɗay gà uwatà à afik. (Adà à afik ma la sləb vok kà, à bi masesinay pəra asasinla à mənɟa kà, gəsəl aw, say Zəzagəla kokudà gəl aŋha pəra asəl) ³ La dziriga kà, dza uwatà kà ahəd kà à slaka mazləbay uwana à abà la slaka Zəzagəla. (Bi la sləb vok à uwana Sufəl adala masla à abà kà, gəsəl aw, masla masəl uwaga kà say Zəzagəla pəra) ⁴ La abatà la uwana atsanà azlagay nasiriga, uwana azladza taslala vok aŋa mabəɗfal à tsəh aw, uwaga kà tetəvi la ahəŋ kà aŋa dza la sləb vok aŋa mapəhay babay aw. ⁵ Lakəl aŋa dza uwatà la uwana gəts zlapay, awkà la ndzəɗa aŋa gəl gulo aw. Kiya uwaga la uwana kà, gəpəhla guɓguɓ gulo ala. ⁶ Baŋa asa à gi mats zlapay aw, gəhəl à ahəŋ kà uwaga, kà uwana asa à gi kà, dza asləkaw gi lakəl aŋa tatak uwana anənənɟ la uwana atsənənɟ la slaka gulo aw.

⁷ Naka azlayla gi gətsa zlapay, kà uwana Zəzagəla apəh à gi azlatatak dzəba aŋha səla aw gà aŋuvaw. Kiya uwaga babay kà avà à gi tatak anik aya, uwana azà à gi, kà gi aŋa magay zlapay aw. Tatak uwaga kà Zəzagəla agolla la ahəl aŋa seteni kà matsəhla gi yəs kà gi aŋa magay zlapay aw.

⁸ Asik makər gəɗəv kuɗa à Sufəl Zəzagəla lakəl aŋa dɗuvats

uwaga, kà masla aña mapəlgəla la uwaga la abà. ⁹ Ama masla awùlgəla agòd: 'Vok mahamay gulo kà diga kà aňak gesina. Mok uwana kak guɓguɓ kà, ndzəda gulo adahà sləray la kak la abà.' Lagonay kà, gi la marabay kà mabas guɓguɓ gulo kà uwana ndzəda aña Kristu la gi la abà. ¹⁰ Kà uwaga à uwana, gəvalàh à zagəla lakəl aña guɓguɓ gulo, amiyaka azladza tatsək à gi magodahay à gəl, tatəərb gi babay kà, gəbasiŋ kà Kristu. Baña azlamatəərbay anik la mazaw la gəl tawədaŋ gi à ahəŋ kà, la mok uwatà la uwana gəbəza ndzəda.

Madzugway aña Pol lakəl aña azla Korintiya

¹¹ La dziriga kà, gəpəh kà gay makusonju kusonju, ama akul la uwana kafaw gi gasa à gəl aña mapəhay kiya uwaga. Kà uwana naka akul la uwana katsaw zləbaw gi, amiyaka bə gədagay tatak aw, babay kà azlaməna masləlay mawga uwaga kà taduw gi la magay nəma aw. ¹² Sləray uwana apəhla ala kà gi masləlay kà, adahàhà vok la tataka aňkul la abà, gəpəhakulla la mabasiŋ uwana akəf gəl à ahəŋ aw, gədahàhà azlanadzipo la azlatsəhay tatak anik anik, uwana la ndzəda gesina la huma aňkul. ¹³ Awma tatak anik la ahəŋ gədahəŋ à azlaməna masla gay Zəzagəla anik, masla gədahəkulləŋ aw takay? 'Vàw gi tatak', gəgod à akul magay aw: 'Basəwgəŋ kamkam!'

¹⁴ Lagwa kà, gəzladà à awtày à slaka aňkul ka mamakər adagay. Baña gəda da à awtày kà, gəda fa à akul mahanay à gəl aw. Akul la uwana gəyàh akul awkà sili aňkul aw. La haday gə kà, azlabəza la uwana tadzadzar baba aw, ama baba la uwana adzadzar azlabəza. ¹⁵ Gi kà la marabay, gəvə à tatak uwana gəkoray gesina, adagay aslasl gəl gulo babay, kà gi aña mazlak akul. Lagwa ma katetuwaw mawoy gi, à kà uwana gəwoya akul kaykay takay?

¹⁶ Gəfa à akul mahanay à gəl aw gadzewi la abà aw. Zlahaw kà, dza gə agod à akul kà, gədahəkulla dəmdəm à vok, la ma bəz akul à tsəh, la dabaray agodəy kà, haday zlə ma aw. ¹⁷ Azladza gulo uwana gəslələh atà à awtày ma, tazawàh akul à uda kəla ay? ¹⁸ Gəsləl Titus la azladedə anik à slaka aňkul. Lagwa ma, Titus la uwana azuw akul à uda zlə ma ay? Tsa, gəgod kà, anu səla kà mədàh sləray kà tekula, madzugway la manəfay gami kà tsa tekula ma, kakay zlə ma aw gə ma?

¹⁹ Zlahaw dagay uwarə kà akul la madzugway uwaga, 'Asa à anu matsad gəl gami ala la huma aňkul', kagodəw. Awan! Kiya uwaga aw. Məpəh uwaga kà la dziriga aña Zəzagəla, kà uwana anu azlaaŋa Kristu. Azladedə gami, uwana məwoya akul uwaga gesina kà, kà uwana asa à anu

kazigənwaw la madiŋal gəl à vok la abà. ²⁰ Guba aza à gi kà, kà mok uwana gədàda à awtày à slaka akul babay, kadànəŋaw gi bokuba uwana kayhaw babay kəla. Guba aza à gi, kà mabəz akul à gəl la magazlay, la maŋor, la mapak ləv, la matsən vok a gay aw, la azlagay wadzaw wadzawga, la azlakaskas, la azlazlapay ŋgaha la azlamasàh gəl anik anik la abà gesina, à uwana asa à gi aw. ²¹ Baŋa gədàda à awtày kà, asa à gi kà Zəzagəla gulo awulgəla gəl à vədah, kà gi aŋa matuway lakəl aŋa azlaməna madz à ahəŋ la tsakana la abà, kà uwana, la hadəy gə kà, tapəh gay la ləv ala aw. Tasak tatak mawisiga la tsəh ala aw, tadəh mabila la dèwdèw tatak mawisiga.

13

Gay makəf gəl à ahəŋ, la Ayyi

¹ Mamakər aŋha la uwaga gəda à awtày à slaka aŋkul. Iyay, bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà kà: 'Kəla dza uwana apuw gudzi kà, say agay la azlaməna sayda səla baŋaw makər.'^{*}

² Gay aŋa mapəh à azladza uwana à vok à abà tadəhàn tsakana la tataka aŋkul la abà, ŋgaha azlamatəm à ahəŋ gə gesina kà, gəpəh à akul bokuba uwana gəpəh à akul dagay la madzəka à mok, uwana gəgə la slaka akul kà masəla. Baŋa gədàda à awtày kà, gədàdəfaha à atə seriya à gəl la paraka. ³ Kiya uwaga kadəbəzaw sayda uwana kayhaw. Kasəlaw kà Kristu apəh gay la gi la abà təga aw uwa. Ŋgaha sələw kà, Kristu uwana adəh sləray la tataka aŋkul la abà kà, guḅguḅ aw, ama apəhla maslay aŋha ala la akul la abà. ⁴ La mok uwana tatatəsl à ahəf à adi kà, la mok uwatə kà, agə guḅguḅ. Ama lagwa kà, aga la ahəŋ la sifa kà ndzəfə aŋa Zəzagəla. Kà maham gay à vok gami la Kristu, anu bay kà anu azlaguḅguḅ, ama kà maslay aŋha kà anu la sifa bay, ŋgaha la mok uwana mədàda à awtày la slaka aŋkul kà, mədədah sləray la maslay aŋa Zəzagəla.

⁵ Lagonay kà gürəw gəl aŋkul dən zlə. Akul la madiŋal gəl à vok la abà nəma ay? Say kasəlaw uwaga la aslasl gəl aŋkul: Kasəlaw ma, Yesu Kristu ma aga la akul la abà nəma ay? Tsa baŋa kitə aw kà, kazawla. ⁶ Ama la hadəy kà, baŋa akul kagəfawwan afik kà kadiŋaw gəl à Yesu à vok kà, gəsəl la dziriga kà, kadəsəlaw kà anu azlaməna masləlay aŋa Kristu hadəy. ⁷ Mədəv kudə à Zəzagəla kà akul aŋa madəh mawisiga aw. 'Ama məyah magəf dziriga gami à afik pəra', kagodəw aw. Awan, ama kəla kà, asa à anu kadəhawwan kà say uwana akəs à vok pəra, amiyaka məsəla kà madəh

^{*} 13:1 13.1 5Musa 17.6; 19.15

delga babay aw. ⁸ Anu kà mēslala vok aṅa matsak dziriga aṅa Zəzagəla à ama aw, say mēdza à ahəṅ kà, kà ahəl aṅha pəra. ⁹ Anu kà, anu la marabay à baṅa anu azlaguḅguḅ, ṅgaha akul la ndzəḍa. Kà uwaga à uwana mēdəv kufa à Zəzagəla, kà masla aṅa mapakakulla kà azlazil. ¹⁰ Wakitə uwanay gətsetser kà, la mok uwana gələg mabəz à slaka aṅkul dadəṅ. Kà uwana baṅa gədàda à awtəy kà, asa à gi aṅa matsətsəhakulla la gay dzaṅdzaṅga aw. Kà uwana Sufəl Zəzagəla avà à gi ndzəḍa aṅha kà makaləhla akul à vədah aw, ama say kà matsizlla akul ala pəra.

Ayyi

¹¹ Iyay zlà azladedə, lagonay kà: 'Dzàw à ahəṅ wurwur zlà', gəgod à akul. 'Gàw azlamahanay gə la tetəvi aṅa Zəzagəla la tsəh, kəsàw gay gulo uwana gəpəh à akul, tsənàw vok gay, dzàw à ahəṅ la lapiya la abà, kà Zəzagəla uwana awoya dza, ṅgaha avəh lapiya, adza à ahəṅ la akul la abà aṅa tsərəh à awtəy!'

¹² Dahàw vok 'Ayyi', kà akul à akul, la ləv tekula! 'Ayyi!' azlaməna madiṅal gəl à vok la abanay gesina tagod à akul.

¹³ Vok mahamay aṅa Sufəl gami Yesu Kristu, la masal aṅa Zəzagəla, ṅgaha la maham gay à vok aṅa Masasəfok Zəzagəla agay la akul gesina.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA GALATIYA Lettre de Paul aux Galates

¹ Wakità uwanay asa à uda kà la ahàl gulo à gi Pol, maslèlay aña Yesu Kristu. Dza asik taslèl gi aw. Zəzagəla Baba, uwana awùlla Yesu Kristu à uda la mamətsay, la Yesu Kristu la gəl aña, la uwana taslèl gi. ² Gi la azladedə uwana la abanay gesina, 'Ayyi', məgod à akul, akul azlaməna masla madijal gəl à vok la kutso Galatiya gesina. ³ Zəzagəla Baba gami, la Sufəl Yesu Kristu tavà à akul vok mahamay, la lapiya. ⁴ Yesu Kristu avà sifa aña kà tsakana gami, ŋgaha kà Zəzagəla aña mamatsinəŋla. Kà tatak mawisiga aña gudəŋ à vok uwanay aña magay la ndzəɔfa lakəl gami aw. Adahəŋ kiya uwana asa à Baba Zəzagəla kà mafehəŋ. ⁵ Mazləbay agay la Zəzagəla aña koksikoksi. Amen.

Gay marabəŋ anik la ahəŋ aw

⁶ Kà kadaw gi gəl à vok. Zəzagəla azalà akul la vok mahamay, kà akul aña magay azlaaŋha. Ama katskats kasàkàw uwaga la tsəh ala, kanəfaw tetəvi anik uwana: 'Delga kà la uwatà', kagodaw. ⁷ La dziriga kà, tetəvi delga anik la ahəŋ aw. Ama azladza anik la ahəŋ, à uwana takəɔ akul ala gəl vok. Tayəh məbədla gay marabəŋ aña Kristu kiga. ⁸ Baña dza anik azakulla gay marabəŋ gərgər, la uwana məzəkulləŋ kà, masla kà matsaflaga la slaka Zəzagəla. Adagay anu, adagay malika anik uwana asa à ahəŋ la zagəla bay. ⁹ Mədapəh à akul təga aw kà, lagonay gəwulla akul ala à tsəh aya: Baña dza azakulla gay marabəŋ gərgər la uwanay məpəhakulla ala kà, Zəzagəla asafla ala seriya à gəl. ¹⁰ Haday, la matsetser gay uwanay kà, asa à gi kà, azladza tazləb gi aw. Asa à gi, kà Zəzagəla pəra azləb gi. Awma kadzugwaw ma, kà gi aña mahəɔ azladza à adi takay? Awan, agay asa à gi kà azladza aña mazləb gi kà, naka gəgay masla sləray aña Kristu aw.

Pol abəz tetəvi kà magay maslèlay aña Kristu

¹¹ Azladedə gulo, asa à gi məpəhakulla ala la paraka kà, gay marabəŋ uwana gəzəkulləŋ kà, aguwà à wan la slaka dza asik aw. ¹² Gəbəza uwaga la slaka dza aw, dza atəpgəla uwaga babay aw. Ama Yesu Kristu la uwana apəhgəla, ŋgaha afətəgəla uwaga à ama ala.

¹³ Kasəlaw madz à ahəŋ aña uwarə gulo, à mok uwana gənəfa tsəhay manəfay aña azla masla Yahudiya. La

kaslâ uwatà la uwana, gètèrèbàhà azlamèna gay Zèzagèla kaykay. Gèyàh mazàh atà ala gesina. ¹⁴ Gènéfà mapèhay anja makoray, ngaha la mapèhay anja azlababa gami madzidziga la lèv tekula, òfàduwa à gay azlamanalay gulo gesina.

¹⁵ Ama vok ahamà à Zèzagèla, akèsà gi dagay uwana talèg mayyi gi. Azala gi, kà gi anja madàhla slèray, bokuba uwana akèsal à gèl. ¹⁶ Kiya uwaga apèhgèla Kona anha, kà gi anja maz gay anha la tataka azladza uwana azla Yahudiya aw. La kaslâ uwatà kà, gèhàd à slaka dza kà manav matsihila la slaka anha aw. ¹⁷ La kità, gèhàd à Urusalima babay, kà madz à ahèj la azlamèna maslèlay teraŋa à gi aw, ama gèwà vok kà mapiyay kà à kutso Arabiya, dagay la abatà la uwana gèwùl à Damas. ¹⁸ Uwana mavay makèr adada à lig kà, gèwùl à Urusalima kà gi anja manèj à Piyer à gay. Kasukwa sèla mèdzà à ahèj anu sèla pèra. ¹⁹ La abatà kà, gènéjà azlamèna maslèlay anik aw, say Yakuba à deda anja Sufèl Yesu pèra.

²⁰ Uwanay gètsetser akul kà fida la abà aw, Zèzagèla asèl kà gèfàh uwaga aw.

²¹ La lig anja uwaga la ahèj, gèhàd, gèuguzàh la kutso anja Sèriya, ngaha la Sèlisèya. ²² La mok uwaga, azlamèna madij gèl à Kristu à vok la makoray anja Yahudiya, tasèl huf adi gulo dadàŋ aw. ²³ Tatsènáŋ kà uwana azladza tapèhay pèra: 'Kay, masla matèrèbàh anu uwana uwarà, lagwa kà, masla az madijal gèl à vok, uwana lakèl anja Yesu à azladza adagay, kay kà, ayàh mabèzlèj à abà uwarà.' ²⁴ Kà uwaga kà, tazlèbà Zèzagèla kà azlatatak uwana gèfahàŋ.

2

Pol la mèn maham gay à vok la abà la Urusalima

¹ Kiya uwaga à uwana, mavay kulo gèl anha ufad adada à lig, gèwùl à Urusalima aya, Barnabas anèfà gi, ngaha gèkès Titus à tsèh aya babay. ² Gèwùl à abatà kà, kà uwana Zèzagèla agòd à gi: 'Hàd à abatà.' Mèhamà gay à vok kokufà gèl gami la azlamadzahaga anja azlamèna manèfay, gèpèh à atà gay marabèj uwana gèzàh à azladza, uwana azla Yahudiya aw, kà uwana asa à gi kà slèray gulo anja mawis à vèfah aw. ³ Masla mazlak gi, Titus, masla kà zil Gèrèk, ama tafàl ndzèfà à gèl, kà makèdèv à uda aw. ⁴ Ama azlamèna magolla dza la ahèj tasà à tataka gami à abà la dabaray la magòfay: 'Masla mamakèdèv à uda gà takay?' Asà à atà masèl madz à ahèj gami, uwana anu la makor gèl la abà, kà uwana mèdagay tekula la Kristu. Asà à atà

aŋa mawulla anu à mayà aŋa mapəhay aŋatà à abà. ⁵ Ama məkəs atà gəl à ahəŋ, amiyaka ŋuv aw, kà uwana asa anu kà gay marabəŋ dziriga, adza à ahəŋ kiya uwanay kà akul aŋa masəlay.

✧ ⁶ Iyay, azlauwana tazala atà ala azlaməŋga uwarà ndzer, -gay gulo la abà aw, kà uwana Zəzagəla avàh azladza ala aw-, uwana tazala atà ala azlaməŋga, uwaga abəđla madiŋal gəl à vok gulo aw, ŋgaha matapla gulo kà uwala delga aw, tagòđ aw.✧ ⁷ Tasəl pəra kà, kà Zəzagəla afà à gi à gay marabəŋ à ahəl kà maziŋ azladza uwana makədəv atà à uda gà aw, bokuba uwana Zəzagəla afa à gay marabəŋ à Piyer à ahəl kà maziŋ à azla Yahudiya babay. ⁸ Zəzagəla agəđà Piyer à afik, kà masla aŋa magay masləlay à tataka azla masla Yahudiya à abà, bokuba uwana agəđà à gi afik kà gi aŋa magay masləl gi à tataka azlatsəhay anik à abà suwaŋ. ⁹ Hadəy, Yakuba, Piyer ŋgaha Yuhana, -tanərəz atà kà bokuba azlamaŋoləv gà la tataka azlamaham à ahəŋ la abà-, atà tasəl kà Zəzagəla la uwana avà à anu sləray uwanay. Gay gà la uwaga tavà à anu matsən vok gay la Barnabas, kà anu aŋa madəh sləray la tataka azlatsəhay anik la abà, ŋgaha atà aŋa madəh sləray la tataka azla Yahudiya la abà. ¹⁰ Ama tadəv à anu kudfa kà madəhəŋ kà tatak tekula pəra: Maf sləm à azlaməna kudfa, uwana la maham à ahəŋ dza la abà la Urusalima. Uwaga la uwana məwəđ vok à uda kà madəhəŋ.

Pol asləh vok à Piyer la Antiyews

¹¹ Mok uwana Piyer adasa à waŋ à Antiyews, gəsləhal məlo à gəl la huma aŋa azladza, kà uwana adahà sləray la tetəvi aŋha aw. ¹² Teraŋa dadəŋ, tazùw tatak may la slaka gà, la azladza uwana kokudfa makədəv atà à uda gà. La lig la ahəŋ, mok uwana azladza aŋa Yakuba tasà à waŋ, atà uwana tadəla slilih la makədəv vok à uda la abà, guba akəs Piyer, avahà ala la azladedə uwatà, asək à mazuw tatak may atà nna. ¹³ La abatà azla Yahudiya anik tabək gəl à ahəŋ səla səla, bokuba aŋa Piyer babay. Baməraaka Barnabas bay kà, anəfà madəhəŋ aŋatà. ¹⁴ Mok uwana gənəŋəŋ, kà tawis tetəvi aŋa gay marabəŋ ala kà, gəgòđ à Piyer la huma aŋa azladza uwatə gesina: ‘Kak, uwana kak zil Yahudiya, kadzà à ahəŋ la abanay kà bokuba kak zil Yahudiya aw, kadzà à ahəŋ kiya kak zil Yahudiya aw, kayyà, kà mana kagòđ à azladza uwana azla Yahudiya aw kà tadza à ahəŋ bokuba azla Yahudiya zla ma?’

Mabəlay kà say la madiŋal gəl à vok pəra

15 Ndzer, anu kà, anu azla Yahudiya dziriga, kà uwana azlababa gami kà azla Yahudiya dagay la slilih, anu azlatsəhay dza à uda aw, anu azlaməna masəl tetəvi aña Zəzagəla aw aw. 16 Amiyaka adagay bokuba uwaga, məsəl kà, dza uwana dziriga la huma Zəzagəla kà, say dza uwana adiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, awkà dza uwana anəfa mapəhay aña azla Yahudiya aw. Mədiŋ gəl à Yesu Kristu à vok bay kà, kà Zəzagəla aña mav à anu tetəvi kà anu magay sətaka la huma aŋha kà, kà uwana mədiŋ gəl à masla à vok, awkà, kà uwana mənəfa mapəhay aña azla Yahudiya aw. Dza aslala vok aña magay sətaka la huma Zəzagəla la manəf tetəvi aña mapəhay aw.* 17 Kiya uwaga babay anu azla Yahudiya, məhoy guba aña Kristu bay, anu məbèz dziriga la huma Zəzagəla kà uwana anu la maham gay a vok là Kristu la abà, ama anu azlaməna tsakana kalkal la aña azlatsəhay anik gesina. Baña kiya uwaga ma, Kristu adzərədə tsakana ala takay? Awan, tetuwa kiya uwaga aw! 18 Naka agay kiya uwaga nəma, ama mapəhay aslala vok kà mag gi sətaka aw, ŋgaha gəgola aya, gənəf mapəhay bokuba tatak uwana akəsa vok aya, aña kità kà, gədàcfah mawisiga la huma aña Zəzagəla. 19 Ama kà aŋulo kà, lakəl aña mapəhay kà, gi mamətsay gə. Mapəhay kà, kà aŋulo kà, adapaka tatak deyday, uwaga gesina kà adada à lig, kà gi aña magay la sifa la huma aña Zəzagəla. Dagay uwana tatatəsl Kristu à ahàf à adi, gəga tekula la masla, məmèts à slaka gə à abà anu səla. 20 Gi kà, sifa uwanay gədza la ahəŋ kà, la gəl gulo aw, Kristu la uwana adza à ahəŋ la gi la abà. Sifa uwana gədza la ahəŋ la gudəŋ uwanay la vok kà, gədalla kà la madiŋ gəl à Kristu à vok, à masla uwana Kona aña Zəzagəla, uwana awoya gi, ŋgaha uwana avà vok aŋha kà aŋulo. 21 Tetuwa, gədàpəsew delga aña Zəzagəla dikiđiki la mawulay à mapəhay à abà aw. Baña dza adagay dziriga la huma aña Zəzagəla kà, kà uwana adàh tatak uwana mapəhay apəhay la manəf mapəhay kà, baña kiya uwaga kà, Kristu kà aməts kà deyday pəra zlà.

3

Mapəhay baŋaw madiŋal gəl à vok

1 Azla Galatiya, kusoŋu aŋkul uwanay hadəy! Uwa adasləb akul aresl lakəl ala uwa? Tsa gəpəhakulla Yesu Kristu, uwana aməts à ahàf à adi uwi? 2 Wùləw gi ala gay tekula pəra: Zəzagəla avà à akul Masasəfok aŋha ma kà uwana kanəfəw mapəhay ay, awma kà uwana katsənəw gay marabəŋ, ŋgaha la madiŋ gəl à Kristu à vok takay?

* 2:16 2.16 Mahabay 143.2

³ Kà mana katsənàw sləm aw ma? Uwana Masasəfok adzəkà la vok aṅkul ma, asa akul madəv uwaga à gay la ndzəɗa aṅa vok aṅkul takay? ⁴ Uwana apàkakulla vok gesina ma, uwaga ma deyday takay? Tetuwa tatak mənɓa bokuba uwanay apakay deyday aw! ⁵ Zəzagəla avà à akul Masasəfok aṅha, ŋgaha adàh azlanadzipo la tataka aṅkul la abà babay. Adàh uwaga ma, kà uwana kakəsàw gay aṅa mapəhay ay? Awma kà uwana katsənàw gay marabəṅ ŋgaha kaɗiṅàw gəl à Kristu à vok ay?

⁶ Iyay, dzùgwàw lakəl aṅa Abəraham bokuba uwana wakità apəhay, agòɗ:

'Abəraham afà madzugway aṅha à Zəzagəla à afik, kà uwaga à uwana agà dziriga la huma aṅha.'[☆]

⁷ Tsa baṅa kiya uwanay kasəlaw kà, say azladza uwana taɗiṅ gəl à Zəzagəla à vok la dziriga, la uwana tadəgay mayyi à tsəh ala aṅa Abəraham. ⁸ Dagay uwarà tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà, azlauwana azla Yahudiya aw, tadəpaka dziriga la huma aṅha, kà la maɗiṅal gəl à vok aṅatà. Gay gà la uwaga mapəhiya à Abəraham à vok à abà dagay uwarà à gay marabəṅ:

'Zəzagəla adəpis gay à azladza gudəṅ à vok gesina kà, kà kak à kak Abəraham.'[☆]

⁹ Abəraham aɗiṅ gəl à Zəzagəla à vok. Azlaməna maɗiṅ gəl à Zəzagəla à vok bokuba aṅa Abəraham tadəbəza mapis gay à vok bokuba aṅha uwana abəzəl babay.

¹⁰ Ama kà aṅa azlauwana tadzugway kà tadəgay dziriga la huma Zəzagəla kà, kà uwana taɗàh uwana mapəhay apəhay kà, Zəzagəla adàkas atà la seriya. Kiya uwaga tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Kəla dza, uwana anəfa azlamapəhay gesina uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà aw kà, seriya aṅa Zəzagəla adətəɗ à atà à gəl.'[☆]

¹¹ Ama bà la uwaga gesina kà, dza la ahəṅ dziriga la huma Zəzagəla la manəf mapəhay aw, kà uwana wakità agòɗ babay:

'Masla maɗiṅ gəl à Zəzagəla à vok abəza dziriga, adza à ahəṅ la sifa.'[☆]

¹² Ama mapəhay kà, abəza kà maɗiṅal gəl à vok aw, bokuba uwana maɗsetserayga:

'Dza uwana akəs mapəhay lela kà, adàdza à ahəṅ kà la masla.'[☆]

¹³ Kiya uwaga kà, Zəzagəla adukwaṅ seriya à gəl, kà uwana məkəs gay aṅa mapəhay tetuwa aw. Ama Kristu asà à ahəṅ, abəɗ à slaka gami à abà, kà Zəzagəla aṅa maɗukw

☆ 3:6 3.6 1Musa 15.6 ☆ 3:8 3.8 1Musa 12.3 ☆ 3:10 3.10 5Musa 27.26 ☆ 3:11 3.11 Habakuk 2.4 ☆ 3:12 3.12 3Musa 18.5

ala seriya à gəl. La madfehəŋ kiya uwanay, avavàrà anu la seriya uwaga la abà. Uwaga bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Dza uwana tatatàsl à ahàf à adi kà, matsafla gà.'[✱]

¹⁴ Kristu adahəŋ kiya uwanay kà, kà azlatatak delga uwana Zəzagəla apəh à Abərahəm à ahəŋ, kà azladza uwana azla Yahudiya aw aŋa maβəzal la ahəl aŋha suwaŋ. Nğaha kà anu aŋa maβəzal Masasəfok, uwana Zəzagəla apəhàhà à ahəŋ aŋa mav à anu, kà uwana mədavəl ləv gami.

Mapəhay awis tatak uwana ala Zəzagəla apəh à ahəŋ aw

¹⁵ Azladedə, say gəpəh à akul la gay la gay la abà, bokuba uwana zagələ aŋa azladza. Baŋa azladza səla tahamà gay à vok nğaha tatsən vok gay, nğaha tafà à ahəl à afik, kiya uwaga kà, dza aslələ vok aŋa mazalaŋ à gəl babay aw.

¹⁶ Hadəy, Zəzagəla akəs vok slawda la Abərahəm kà aŋha, nğaha la mayyi à tsəh ala aŋha. Ama wakità Zəzagəla agodf: Azladza dəŋ, agodf aw, ama à mayyi à tsəh ala aŋha, dza tekula pəra: Kristu. ¹⁷ Tatak uwana asa à gi aŋa mapəhay kà, bokuba uwana Zəzagəla akəs vok slawda la Abərahəm, agədəŋ à afik. Mavay dadərmokw ufađ bəzi aŋha dzik makər la lig aŋha la ahəŋ, la uwana mapəhay azlənjal. Uwaga aslələ vok aŋa mapəl makəs vok slawda uwaga ala, nğaha la tatak uwana Zəzagəla apəh à Abərahəm à ahəŋ aw.[✱] ¹⁸ Agayŋa Zəzagəla avà tatak à azladza, kà uwana tanəfà mapəhay kà, uwaga asal magodfay kà: Avà kà, kà uwana apəh à ahəŋ aw, tsa tekefik kà, Zəzagəla apisà gay à Abərahəm à vok, kà uwana apəhal à ahəŋ kiya uwaga pəra.

Godega aŋa mapəhay

¹⁹ Tsa baŋa kiya uwanay ma, kà mana Zəzagəla avà mapəhay à azla Yahudiya ma? Zəzagəla avà à anu, kà anu aŋa masəlay azlatatak ma, uwala mawisiga la huma Zəzagəla la? Avà kà aŋa dəŋŋa pəra, tsəràh à uwana mayyi à tsəh ala aŋa Abərahəm tatsàw à waŋ à masla à uwana Zəzagəla apəhal azlatatak uwaga à ahəŋ. Zəzagəla apəh uwaga à azlamalika, tazən à azladza, masla masəlla anu vok la ahəŋ la tataka gami la abà la Zəzagəla. ²⁰ Masla masəlla vok à azladza kà, adza à ahəŋ kà, la tataka aŋa azladza səla la abà. Ama la mok uwana Zəzagəla apəh à azlatatak uwaga à Abərahəm, masla la gəl aŋha adahəŋ bokuba masla masəl vok à azladza.

Kà mana mapəhay asà à waŋ ma?

²¹ Iyay, uwaga ma asal magoƆay, kà mapəhay kà awoya tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ aw, takay? Tetuwa kiya uwaga aw! Agayŋa mapəhay tekula uwana naka aslala vok, avà sifa à azladza kà, naka agəŋ dziriga la huma Zəzagəla babay. Ama mapəhay la ahəŋ kiya uwaga aw. ²² Tekedika wakità Zəzagəla agoƆ kà: Azladza gudəŋ à vok gesina kà, atà la tsəh aŋa tsakana, uwaga bokuba makəƆ gəl à ahəŋ aŋha, à uwana Zəzagəla apəh à azlauwana à ahəŋ, tadin gəl à Yesu Kristu à vok. Avà à atà kà, kà uwana tadin gəl à masla à vok.

²³ Dagay uwarà, mok uwana tetəvi la ahəŋ dadəŋ kà azladza aŋa madin gəl à Kristu à vok dadəŋ aw kà, mapəhay aga bokuba masla manəŋla, uwana anəŋla anu la daŋay aŋha la abà. Mənəfà masla tsərəh à uwana Zəzagəla apəhanula tetəvi kà anu aŋa madin gəl à Yesu à vok. ²⁴ Kiya uwaga mapəhay aga masla manəŋla anu, tsərəh à uwana Kristu asà à waŋ. Zəzagəla agàhà anu azladziriga la huma aŋha, kà uwana madin gəl à masla à vok. ²⁵ Lagonay kà, tetəvi la ahəŋ, kà anu aŋa madin gəl à Kristu à vok, anu la tsəh aŋa mapəhay aya aw.

²⁶ Akul gesina kà, akul azlabəza aŋa Zəzagəla, kà uwana kadinaw gəl à Yesu Kristu à vok, bokuba magoƆay kà, akul la ahəl aŋa Yesu Kristu adagay. ²⁷ Təfahàkulla batem, kà akul aŋa maham gay à vok la Kristu. Lagonay kà, kazəbàw madz à ahəŋ aŋa Kristu babay. ²⁸ Kadəgay zil Yahudiya, kadəgay zil Yahudiya aw, kadəgay mayà, kadəgay mayà aw, kadəgay zilga, kadəgay misga, -gay la ahəŋ aw-, akul kalkal gesina. Akul gesina kà, kahamàw à Yesu à abà, kapakàw tekula. ²⁹ Baŋa akul azlaaŋa Kristu, akul azlamayyi à tsəh ala aŋa Abərahəm. Kità kà, kadàbəzaw azlatatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ gesina, uwana: 'Gədàvà à Abərahəm la mayyi à tsəh ala aŋha', agòƆ.

4

¹ Uwana asa à gi aŋa mapəhay kà kiya uwanay: Bəzi uwana adəzuw gəy baba aŋha, mok uwana aləg bəzi dadəŋ, kà bokuba mayà, baməraaka masla adəzuw gəy. ² Mok uwana aləg bəzi dadəŋ kà, atsəb sləm à gay aŋa azlaməna mafal sləm uwana tanəŋla azlatatak tsərəh à kaslà, uwana baba aŋha akəƆəval à ahəŋ. ³ Kà aŋami babay kà, apakà vok kiya uwaga, mok uwana məgà bokuba azlabəza dadəŋ, mədza à ahəŋ la ahəl aŋa azlamasəƆok mawisiga, uwana takor gudəŋ à vok uwanay. ⁴ Kaslà uwana Zəzagəla anàts à ahəŋ adaslay, Zəzagəla asləl Bəzi aŋha à

ahəŋ à gudəŋ à vok, agòlla la huf aŋa mis, kà masla aŋa makəs mapəhay aŋa azla Yahudiya. ⁵ Ngaha kà masla aŋa mapəlla azlauwana ala, atà la tsəh aŋa mapəhay uwaga, kà Zəzagəla aŋa mapakanula kà azlabəza aŋha.

⁶ Iyay, tatak uwaga apəhanula, kà akul azlabəza aŋha. Zəzagəla aslèl Masasəfok aŋa Kona aŋha à ləv gami à tsəh, awiya: 'Abba, Baba gulo!' ⁷ Uwaga kà asal magoɗay kà: Akul azlamayà aya aw, akul kagaw azlabəza aŋa Baba. Tsa kagaw azlabəza aŋha kà, adàvə à akul tatak gesina, uwana afà à ahəŋ kà aŋa azlabəza aŋha.

Pol adzugw à azlaməna gay Zəzagəla la kutso Galatiya

⁸ Uwarà, à mok uwana kasəlaw Zəzagəla dadəŋ aw kà, kagahàw mayà aŋa azlamazlazlay. ⁹ Ama lagonay uwana kadasəlaw Zəzagəla, bokuba uwana Zəzagəla asəl akul, kayyà, kà mana kawulàw à azlatatak deydayga aŋkul uwana à abà, kaɗahàwwəŋ aya ma? Kà mana asa à akul magay azlamayà aŋatà aya, tsa ndzəɗa aŋatà la ahən aw ma? ¹⁰ Kafàw madzugway aŋkul kà azlamavakay anik à afik, la azlatəla, ŋgaha azlamavay anik à afik babay. ¹¹ Kay, guba akəs gi kà akul, kà sləray gulo aŋa mapakay deyday la tataka aŋkul la abà.

¹² Azladedə, gədəv akul kuɗa kamkam, pàkàw bokuba gi, gi babay gəpakay bokuba akul. Tetuwa kaɗahàw à gi mawisiga à vok aw. ¹³ Kasəlaw, à mok uwana gədzà à ahəŋ la tataka aŋkul la abà kà, ɗuvats akəɗ gi. Bà la kità bay kà, gəzəkulla gay marabəŋ. ¹⁴ Iyay kay kà, kasàw gi la maɗəkgəla vok ala aw. Ama kakəsàw gi kà la ahəl səla, bokuba uwana kakəsàw malika aŋa Zəzagəla, ŋgaha kakəsàw gi bay bokuba uwana kakəsàw Yesu Kristu. ¹⁵ La kaslā uwatà kà, kahənàwla la marabay. Lagwa ma aŋala zlà à ama la? Gəsəl la dziriga kà agay, kabəzàw tetəvi kà, naka bà yewdi aŋkul babay kà naka kabaɗàw à gi. ¹⁶ Ngaha ma lagwa ma kapakàwgəla ma, bokuba gi masla məzam aŋkul, kà uwana gəpəh à akul dziriga takay?

¹⁷ Azladza uwaga kà, asa à atà kà akul aŋa manəf maɗəhəŋ aŋatà. Ama madzugway aŋatà kà delga aw. Asa à atà kà mavàhanula anina, kà akul aŋa makəs gay aŋatà. ¹⁸ Delga kà, azladza takəs vok gay la azladza anik, à baŋa madzugway aŋatà kà delga. Gəɗàgay la akul, bamərika gəɗàgay la akul aw, kà uwana gəpəhay la uwana dziriga pəra. ¹⁹ Azlabəza gay ləv gulo, gəs ŋgərpa bokuba mis uwana huf bəzi adakəsəy, say gəsə ŋgərpa kiya uwanay tsərəh à uwana asa à gi kà kagaw azlaməna masləlay aŋa Kristu. ²⁰ Lagonay asa à gi madz à ahəŋ la slaka aŋkul,

kà ma uwala kà vok gay à gəl. Gəl adakad gi à vok, gəsəl uwana gədfahakullanj aya aw.

Gay lakəl aña Agar atà la Sara

²¹ Iyay, akul kà, asa à akul aña madz à ahəj la tsəh aña mapəhay, gənava akul: Katsənàw uwana mapəhay aña Musa apəhay aw takay? ²² Tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Abəraham kà, azlabəza aña kà atà səla. Bəzi tekula kà aña dugu mayà, anik uwanay kà aña mis makor gəl gə.

²³ Bəzi aña dugu mayà kà, ayyà kà bokuba uwana tayyàh azlabəza anik, ama mis makor gəl gə uwanay kà, ayyà kà kiya uwaga aw. Zəzagəla apəhal gay mayyi bəzi aña à ahəj dagay uwarà.[☆]

²⁴ La gay uwaga la abà, Zəzagəla asal mapəhanula gay anik bokuba uwanay, azlamis səla uwaga, Agar atà la Sara, apəhanula gay makəs vok slawda gərgər səla uwana Zəzagəla adfahəj. Agar dugu mayàga, apəhla ala kà makəs vok slawda uwana Zəzagəla adfahəj la Musa la gudəj Sənayyi la afik, bəzi aña kà ayyà kà à mayà à abà. ²⁵ Baña tapəhay lakəl aña Agar kà, tapəhay kà lakəl aña gudəj Sənayyi la kutso aña Arabiya la abà, masla babay kà, bokuba Urusalima aña lakana. Kà uwana azladza uwana tadza à ahəj la abà gesina kà, azlamayà aña mapəhay.

²⁶ Ama Urusalima dziriga aña Zəzagəla, uwana la zagəla la afik kà, masla la makor gəl la abà, masla la uwana bokuba iyà gami. ²⁷ Bokuba uwana wakità Zəzagəla agodf:

'Ràb, à kak dəgər, uwana kadaslah godega ala aw, wiyà la marabay à kak, uwana katsən mazay aña hudf bəzi à adi aw, kà uwana mis makudəkay gə, adəgay la azlabəza aņuvaw dafuwa à gay aña mis uwana la zil la tsəh.[☆]

²⁸ Azladedə, akul kà, akul azlabəza uwana tayyàh atà à tsəh aña makəs vok slawda aña Zəzagəla, akul gesina bokuba Isak. ²⁹ Dagay uwarà, bəzi uwana Agar ayyà bokuba azlabəza anik kà, atərəb bəzi uwana Sara ayyà, la ndzəfa aña Masasədok. Lakana babay kà bə kiya uwaga aya gotənañ. ³⁰ Ama mana wakità agodf ma?

'Kudək dugu mayàga la bəzi aña gesina, kà uwana bəzi aña dugu mayàga kà, azuw gəy aw, say bəzi aña mis makor gəl gə pəra.[☆]

³¹ Azladedə gulo, anu, anu azlabəza aña dugu mayàga aw, ama kà anu azlabəza aña mis makor gəl gə.

☆ **4:23** 4.23 1Musa 16.15; 21.2 ☆ **4:27** 4.27 Yesayya 54.1 ☆ **4:30** 4.30 1Musa 21.9-10; 3Musa 19.18

5

Makor gəl aña masla madiṅal gəl à vok

¹ Kristu apèlla anu ala la tsəh aña mapəhay aña azla Yahudiya, kà anu aña madz à ahəṅ la makor gəl la abà aña tetuwa. Kità kà, wàdāw vok à uda, kavàw tetəvi à dza awulla akul à mayà à abà aya aw.

² Lagwa, gi Pol gəpəh à akul la paraka, kà baña dza asal makədəv vok à uda kà, kà uwana Kristu adəhəṅ kà aṅkul kà, adəpakay kà deyday zlà! ³ Gəpəh à akul aya kà, kəla dza uwana asal makədəv vok à uda kà, akəsa vok kà manəf mapəhay la tetəvi aṅha gesina. ⁴ Iyay, akul azladza, uwana kadzugwaw kà Zəzagəla adaga akul dziriga la huma aṅha, à kà uwana kanəfaw mapəhay aña azla Yahudiya kà, akul la Kristu kà kavəhəw ala, kaslawalla vok aña mabəz tatak delga aña Zəzagəla aya aw. ⁵ Ama anu kà, məfa manəwəṅ gami kà à Zəzagəla uwana à afik adəga anu dziriga la huma aṅha, la ndzəda aña Masasəfok tsikaslaga, uwana adəh sləray kà madiṅal gəl à vok gami. ⁶ Tatak uwana agədf à anu ṅuləm kà, say madiṅ gəl à masla, madiṅ gəl à vok uwaga la uwana, avà à anu ndzəda kà mawoy azladza anik babay.

⁷ Haday, kadzàw kà tetəvi aṅkul delga. Uwa adəf à akul gay à ahəṅ aña manəf dziriga uwa? ⁸ Uwana tapəh à akul kà mabəz akul à tsəh uwaga kà, aguwa à waṅ kà la slaka Zəzagəla, uwana azalà akul, aw. ⁹ Tatak makəsliṅ ṅuv akəsl pəhəw, bokuba uwana azladza tapahay. ¹⁰ Kà uwana anu gesina kà, anu la Sufəl Yesu Kristu la abà. Ndzer, ṅodegi kà, kadədzugwaw bokuba aṅulo, ṅgaha gəsəl babay kà, dza uwana akədfakulla gəl à vok, adəgay uwi kà, Zəzagəla adədukw ala seriya à gəl.

¹¹ Azladedə, kà aṅulo kà, gəda à huma à gay kà maziṅ gay makədəv à uda ṅgaha kà Zəzagəla aña makəs anu aw. Agayña gəziṅ kà kiya uwaga kà naka azladza tatərəb gi aw, ṅgaha naka takweska mamətsay aña Kristu la ahəf la adi aw. ¹² Azladza uwaga takədf à akul ala gəl à vok la makədəv vok à uda kà, tadədfəslah vok aṅatà, vəhəwla akul nna tetuwa.

¹³ Azladedə, akul kà, tazalà akul, kà akul aña madz à ahəṅ la makor gəl la abà. Baña akul la makor gəl la abà, kiya uwanay kà, kadzugwaw kà madəh tatak uwana asa à vok aṅkul pəra aw, ama wəyàw vok kà akul à akul, ṅgaha zləkàw vok kà akul à akul. ¹⁴ Mapəhay gesina ahamà mafəh akur ahəṅ tekula à afik:

'Wəyà masla magay aṅak, bokuba gəl aṅak.'☆

¹⁵ Ama baŋa katsahaw vok, kapad̄ahaw vok à gay bokuba akul azlatatak f̄eta k̄a, d̄ahàw han̄keli k̄a akul aŋa mawas vok ala k̄a akul à akul aw.

Vàw tet̄evi à Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela adala akul

¹⁶ Aganay à gay uwana asa à gi map̄oh à akul: Sàkàw à Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela akor akul, kan̄efaw mabila aŋa vok aŋkul aw. ¹⁷ Tatak uwana asa à sl̄ɔb vok aŋa dza ad̄eh̄eŋ k̄a, asa à Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela aw, ŋgaha tatak uwana Masas̄ɔfok ad̄eh̄eŋ bay k̄a, asa sl̄ɔb vok aŋa dza aw. Guv̄el la ah̄eŋ la tataka aŋat̄a la ab̄a, kiya uwaga k̄a, m̄eslala vok m̄ɔd̄ah, uwana asa ḡel gami aw. ¹⁸ Ama baŋa Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela adala akul k̄a, map̄ohay aga la ndz̄ɔd̄a lak̄el aŋkul aya aw.

¹⁹ Azlatatak uwana asa à sl̄ɔb vok aŋa dza k̄a mad̄eh̄eŋ k̄a, adz̄ad̄ ala: Mabila, sl̄ɔray àl̄ah ḡa, k̄ela sl̄ɔray mawisiga, ²⁰ tasl̄ɔkaw azlamazlazlay, tas̄ah nalkokodzi, f̄ah vok guv̄el à adi, tagazlay, azlamaŋor, azlam̄ona l̄ɔv, tadzugw k̄a à ḡel aŋat̄a p̄era, tatsakla, tats̄ena vok à gay aw. ²¹ Ŋgaha azlam̄ona à adi, azlam̄ona guzu, azlam̄ona marazlay mawisiga la azlasl̄ɔray anik ts̄ehay ḡa uwaga. Ḡep̄oh à akul à vok à ab̄a bokuba uwana ḡɔdap̄oh à akul dagay uwar̄a k̄a: Azlam̄ona mad̄ah ts̄ehay ḡa uwaga k̄a, tad̄ab̄eza slaka la makoray aŋa Z̄ezaḡela aw.

²² Ama mayyay aŋa Masas̄ɔfok tsikasla k̄a: Masal, marabay, lapiya, mabasiŋ delga, dz̄ɔba aŋha s̄ela aw, mad̄ah delga à dza anik, azladza dziriga, ²³ l̄ɔv t̄el̄emma, mak̄es l̄ɔv. Map̄ohay ad̄ɔf gay à uwaga à ah̄eŋ aw. ²⁴ Azladza uwana azlaaŋa Kristu k̄a, azlatatak mawisiga gesina uwana tatuwal à ts̄eh, uwaga bokuba tatatasl̄ à ah̄af aŋa Kristu à adi. ²⁵ Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela av̄a à anu sifa, say m̄ek̄es gay aŋa Masas̄ɔfok uwaga, la sifa gami babay gesina. ²⁶ M̄ɔd̄ah̄a zlapay aw, m̄ɔtaf̄ad̄ah̄a l̄ɔv à azladza anik aw, m̄ɔf̄a maŋor à azladza anik à adi aw.

6

Mazab vok mahanay

¹ Azladeda gulo, baŋa kan̄eŋaw dza anik uwana adada mad̄ah mawisiga à ab̄a k̄a, akul uwana akul la Masas̄ɔfok Z̄ezaḡela k̄a zlak̄aww̄aŋ, k̄a masla aŋa mawulay à tet̄evi à ts̄eh ala, ama d̄ah̄aww̄aŋ k̄a la l̄ɔv t̄el̄emmaga. Ḡɔgod̄ à k̄ela uwabeyuwi aŋkul, d̄ah̄aw han̄keli k̄a akul la ḡel aŋkul aŋa mat̄ɔfal à ts̄eh bay suwaŋ aw. ² Z̄ab̄aw vok mahanay k̄a akul à akul, kiya uwanay la uwana k̄a, kak̄esay map̄ohay aŋa Kristu. ³ Baŋa dza an̄ɔr̄ez ḡel aŋha 'Gi m̄eŋga', agod̄ay, ama dza m̄eŋga aw, kiya uwaga k̄a ad̄az ḡel aŋha ala. ⁴ Say

kəla uwabeyuwi anərez sləray aŋha. Baŋa ada à vok kà, aslala vok azləb uwana adəhàŋ la gəl aŋha. Manəkudə magagazləla la ahəŋ la sləray aŋa dza anik aw, ⁵ kà uwana leri, kəla uwabeyuwi azəb mahanay aŋha.

⁶ Dza uwana atapla gay Zəzagəla, aslala vok mav à ahəŋ dèwdèw tatak delga la masla matapla.

⁷ Kapapataw gəl aŋkul aw! Zəzagəla kà, asaka dza uwana adəhla marazlay aw. Kəla tatak uwana dza asləka, la uwana atsəday suwaŋ. ⁸ Baŋa dza asləka mawoyəŋ aŋa vok aŋha kà, mawoyəŋ aŋa vok aŋha uwaga la uwana adətsəday, uwaga mamətsay. Ama baŋa asləkay kà uwana asa à Masasəfok kà, adətsəday kà sifa adəv à gay aw, Masasəfok avà uwana. ⁹ Tetuwa məsak à madəh delga la tsəh ala aw, kà uwana baŋa məwad vok à uda kà, mədətsəday la vud uwana kaslə adəslay. ¹⁰ Lagonay kà, mədəhà delga à azladza gesina, ama kaykay kà, à azlauwana azlaaŋa Yesu Kristu.

Makəd gəl à gay aŋa Pol

¹¹ Nərəzəw uwana gətsetsèr akul lagonay, gətsetseray kà mənğa mənğa la ahəl gulo dziri. ¹² Azladza uwana asa à atə mahəday à azladza à adi la sləray aŋa vok deyday, la uwana tatəreb akul la gay aŋa makadav vok à uda, ama tadəh uwaga gesina kà, kà azla Yahudiya aŋa matəreb atə, à baŋa taza Kristu uwana la ahəf la adi aw. ¹³ Baməraka tadagay azlamakadav à uda gə bay kà tadinjal gəl à mapəhay à vok aw. Asa à atə kakadav vok à uda kà, kà atə aŋa mamats ala zlapay la akul pəra. ¹⁴ Gi kà, gəts zlapay, kà la ahəf aŋa Sufəl Yesu, uwana amətsal à adi. Gəts zlapay la tatak anik aw. Kà mamətsay aŋha uwana aməts à ahəf à adi kà, tatak aŋa gudəŋ à vok gesina kà, adapakay kà mamətsay gə la slaka gulo, gi bay kà, gədapakay kà bokuba mamətsay gə la huma tatak aŋa gudəŋ à vok. ¹⁵ Baŋa dza makadəv à uda gə, adagay makadəv à uda gə aw kà, gərgər la ahəŋ aw. Tatak mənğa kà, magay dza mawga, uwaga la uwana aduwa à vok. ¹⁶ Dèwdèw dza, uwana tanəf maw tetəvi uwaga, ŋgaha azladza uwana tsəhay aŋa Zəzagəla la dziriga babay kà, Zəzagəla avà à atə lapiya, ŋgaha adəha à atə delga.

¹⁷ La huma la gay kà, dza adəpapata gi aw. Gi kà gi mayə aŋa Yesu, azlamokfak, uwana la vok gulo kà, tapəhla uwaga ala.

¹⁸ Azladedə gulo, vok mahamay aŋa Sufəl gami Yesu Kristu, agay la akul gesina. Hadəy gə! Amen.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA EFESƏYA Lettre de Paul aux Eph'esiens

Ayyi

¹ Gi Pol la uwana gətsetser wakità uwanay, à gi uwana Zəzagəla akəsàni gi, kà gi ana magay masləlay anja Yesu Kristu. Gəsləl à akul à awtày, akul azlaməna masla gay Zəzagəla la Efesus, akul uwana kadiṇaw gəl à Yesu Kristu à vok, ṅgaha akul uwana kagaw tekula la masla la abà. ² Zəzagəla Baba gami, la Sufəl gami Yesu Kristu tapisakulla gay à vok ṅgaha la mav à akul lapiya.

Tatak delga uwana Zəzagəla avà à tsəhay anha.

³ Məzləbà Zəzagəla Baba anja Yesu Kristu gami! Uwana apis à anu gay à vok la mav à anu tatak gesina, uwana la zagəla, la makoray anha la abà, avà à anu uwana kà, kà uwaga mədahama gay à vok la Yesu Kristu. ⁴ Zəzagəla atsatsàmàni anu la Yesu Kristu dagay uwarà, à mok uwana aləg madəh gudəṅ à vok kà, kà anu anja magay azlaanha, kokudfa mawisiga la huma anha bay. ⁵ Kà uwana awoya anu, akəs kà mapakanula kà azlabəza anha kà sləray uwana Yesu Kristu adfahəṅ. Akəsəl à gəl, à uwana adfahəṅ kiya uwaga. ⁶ Adfahəṅ kiya uwanay kà, kà anu anja mazləbəy kà vok mahamay anha, kà uwaga dzəba anha səla aw. Avà à anu kà deyday pəra, kiya uwaga kà, uwana mədagay tekula la bəzi gay ləv anha ndzer.

⁷ Kà uwana adapalla anu la aniz anja Kona anha uwaga, adamatsan tsakana gami ala, ṅgaha apəhanula məṅ vok mahamay anha. ⁸ Avà à anu vok mahamay la mahənla la pawasla, bokuba magodfay kà, apakànula kà azlaməna matsihila gə, adfahəṅ kiya uwaga kà, kà anu anja masəlay hanəkəli anha à tsəh. ⁹ Apəhanula tatak mahad vok à ahəṅ gə, uwana uwarà asəl madəhəṅ, tatak uwana adzùgw madəhəṅ la Yesu Kristu. ¹⁰ Madzugway anha kà, mok uwana kaslā adəslay kà, adahama gay azlatatak uwana à vok la zagəla la uwana la vədah, kà Yesu Kristu anja magay Sufəl lakəl anha.

¹¹ Zəzagəla adfahəṅ azlatatak gesina bokuba uwana asal madəhəṅ, kiya uwaga atsatsàmàni anu dagay uwarà, bokuba uwana asa à gəl anha, kà anu anja magay azlaanha. Kiya uwanay mədahama gay à vok la Kristu, mədabəza humà mazuw gəy gami, ¹² kà azladza anja mazləb mənğa

aŋha. Anu, anu azladza matera uwana møvà løv gami à Yesu Kristu, ¹³ kà aŋkul kà, kiya uwaga babay. Katsənàw gay dziriga, uwana gay marabəŋ, la uwana Zəzagəla abəlla akul, kavàw løv aŋkul à Yesu Kristu, kadahàwwàŋ kiya uwaga kà, kà uwana kahamàw gay à vok la masla. Zəzagəla adanah à akul masəlay aŋha à vok, masəlay uwaga kà, kà Masasəfok tsikasla uwana apəh à ahəŋ uwarà. ¹⁴ Avà à anu Masasəfok dagay uwarà, ŋgaha apəlla ala kà mədàbəz dèwdèw tatak, uwana apəh à azlatsəhay aŋha à ahəŋ. Mədàbəzal la vud uwana Zəzagəla adàbəl anu aŋa tetuwa. Məzləbà Zəzagəla uwana məŋga!

Madəv kufa aŋa Pol

¹⁵ Kà uwaga à uwana, kikay gəgoday à Zəzagəla kà aŋkul. Gətsənà mad à huma à gay aŋkul la madin gəl à Sufəl Yesu Kristu à vok à abà, gətsənà mawoy azlaməna madin gəl à Zəzagəla à vok aŋkul bay. ¹⁶ ‘Kikay’, gəgod à Zəzagəla koksikoksi kà aŋkul, à baŋa gədəval kufa. ¹⁷ Gədəv kufa à Zəzagəla Baba məŋga, Zəzagəla gə, la uwaga à uwana Sufəl Yesu Kristu adàhla sləray aŋha, gədəval kufa, kà masla aŋa matapakakulla matsihila aŋha, ŋgaha masla aŋa mav à akul maslay la ŋuləm aŋa masəl masla. ¹⁸ Gədəv kufa à Zəzagəla kà masla mapəzl akul haŋkəli aŋkul la udaka aŋha, kà akul aŋa manəŋ makəd gəl à ahəŋ aŋa tetəvi, uwana akul kadàbəzaw à abatà, katsənaw magay məŋga aŋa makoray aŋha, la azlanadzipo uwana adahàŋ à ahəŋ, kà aŋa azladza aŋha gesina. ¹⁹ Asa à gi babay kà, kasəlaw məŋga aŋa ndzəfa aŋha, kà aduwa tatak gesina, bokuba uwana ndzəfa aŋha adàh sləray la anu la abà, anu uwana mədin gəl à masla à vok. Ndzəfa kà bə uwatà. ²⁰ A uwana adàh sləray la Yesu la abà, awùlla à uda la mamətsay. Mok uwana adawùlla à uda la mamətsay kà: “Adzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl”, Zəzagəla agədfəl “la zagəla.” ²¹ Kagay Sufəl lakəl aŋa azlatatak gesina, lakəl aŋa azlamalika la azlasufəl aŋatà, ŋgaha lakəl aŋa azlatatak gesina, uwana atà la ndzəfa la zagəla bay.” Masla la uwana aduwa atà. Aga Sufəl lakəl aŋa azladza gesina, baməraka tadagay azlauwi, aga lakəl aŋa azlauwana la gudəŋ uwanay la vok babay, ŋgaha lakəl aŋa gudəŋ à vok, uwana adàsa à waŋ la huma aya bawbaw. ²² Zəzagəla abək tatak gesina à tsəh asik aŋha, apakəŋ ala kà Sufəl lakəl aŋa tatak gesina, ŋgaha agəŋ madzahaga aŋa azlaməna gay Zəzagəla. ²³ Maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla kà, vok aŋa Kristu, la uwaga la abà

la uwana, masla apəhla vok ala la paraka, ɲgaha azlatatak delga gə gesina kà, aga kà la masla la abà.

2

Dagay mamətsay tsəràh à sifa

¹ Mok uwana uwarà kà, akul kà bokuba akul azlamamatsayga la sifa aɲkul la abà, kà uwana kadahàhàwwàɲ kà tsakana. ² Kanəfàw madəhəɲ aɲa azladza gudəɲ à vok uwanay, kanəfàw sufəl aɲa azlamasasədok mawisiga uwana seteni, aga la ndzəda la tataka aɲa zagəla la abà la kutso. Masla la uwana adàh sləray la azladza uwana la abà takweska Zəzagəla. ³ Anu gesina kà, məgà bokuba atà babay à uwarà, mədàhàɲ kà dèwdèw tatak mawisiga, uwana asà à ləv gami koksikoksi. Məzləbàh kà gəl gami pəra. Kà uwana məgà kiya uwaga kà, anaka seriya aɲa Zəzagəla atəf à anu à gəl bokuba à azladza anik babay.

⁴ Ama lagwa kà, kiya uwaga aya aw. Hərəz kà, vok ahamà Zəzagəla məɲga kà, anu kà mapəlla vok mahamay aɲha ala. ⁵ Baməraka mədagay bokuba azlamamatsayga la tsakana gami la abà, masla kà avà à anu sifa adəv à gay aw, uwana la Yesu Kristu la abà. Abəl akul kà deyday pəra. ⁶ Kà uwana mədagay tekula la Yesu Kristu, awùlla anu à uda la mamətsay, abək anu à zagəla, kà anu aɲa makoray la slaka gə la Kristu. ⁷ Adahàɲ dzəba aɲha səla aw, kiya uwanay kà, kà ahəl aɲa Yesu Kristu, kà mapəlla ala la azlakaslà uwana la abà, adàsa à waɲ la huma la gay, kà vok mahamay aɲha kà məɲga. Aduwa tatak gesina. ⁸ Zəzagəla abəl akul, kà uwana kadiɲaw gəl à masla à vok. La madəhəɲ kiya uwaga, abəl anu deyday, awkà kà madəhəɲ aɲkul aw. Avà à akul mapis gay à vok aɲha deyday aya. ⁹ Zlahaw kagodaw kà, kà uwana mədàhàɲ sləray delga, kagodaw zlà kà. Avà kà deyday, dza atsa zlapay aw. ¹⁰ Aga kiya uwanay, kà uwana masla la uwana adahà à anu. Avà à anu sifa mawga la Yesu Kristu, kà azlatatak delga la sifa gami la abà, delga uwana adahàɲ à ahəɲ kà dagay uwarà kà anu aɲa madəhəɲ.

Mədahama gay à vok la Yesu la abà

¹¹ Kà uwaga kà, gəwulla à akul à gəl, akul azladza uwana azla Yahudiya aw, dagay la mayyi akul, à akul, azladza uwana makadav atà à uda gə kà, tazala à akul ala kà: Akul azlamakadav à uda gə aw. Ama tapəhay kà lakəl aɲa tatak uwana la uda gə pəra, à uwana azladza tadəhəɲ à vok aɲatà à vok pəra. ¹² Awul akul à gəl kà, la kaslà uwatà, kagàw kərkər la Kristu, uwana mafal dzakwa à gəl gə, kagàw azla Isərayel aw. Zəzagəla akəs vok slawda la tsəhay aɲha,

la uwana la abà apèh à atà à ahəŋ kà aŋa madàdehəŋ, ama akul kà, tatùgw la akul aw, kà uwana akul azladza à uda, tatak la ahəŋ, à uwana kafawal yewdi à tsəh la uwaga la abà aw. Kagaw la gudəŋ la vok, ama kasələw Zəzagəla aw. ¹³ Uwarà kà, kagaw kərkər la Zəzagəla. Ama lagonay kà, kahamaw gay à vok la Kristu. A masla uwana asòkw aŋiz aŋha à vəfah kà akul, kità kà, akul kərkər la masla aya aw. ¹⁴ Kikay kà masla à uwana masəl vok la ahəŋ la tataka gami la abà. Dagay uwarà azla Yahudiya la azladza uwana azla Yahudiya aw tavàhàla. Ama masla la uwana apakànula tsəhay tekula, madəguva la ahəŋ uwarà la tataka gami la abà, bokuba zlagam. Masla akalàh à ahəŋ, la mamətsay aŋha. ¹⁵ Mapəhay aŋa azla Yahudiya agod: ‘Dahəŋ uwanay, uwanay’, ama masla azàŋ ala. Adahəŋ kiya uwaga kà, kà masla aŋa maham gay azla Yahudiya à vok la azladza uwana azla Yahudiya aw. Tagay tekula la masla la abà tadasəl vok, ¹⁶ kà uwana aməts à ahàf à adi, madəguva la ahəŋ la tataka aŋatà la abà aya aw, adazəb à uda. Kikay kà masla adapakatàla kà tsəhay aŋha, ŋgaha adasəl atà vok. ¹⁷ Asà à waŋ à gudəŋ à vok, kà mazakulla gay marabəŋ, akul uwana akul azla Yahudiya aw kagaw kərkər la Zəzagəla uwarà, lagonay kà kabəzəwwal lapiya. Ŋgaha à anu azla Yahudiya, uwana məgà nekwa la slaka Zəzagəla mədəbəz lapiya babay.☆ ¹⁸ Gəgod kà anu azla Yahudiya, la akul uwana azla Yahudiya aw, kà anu ŋgaha akul bay, mədəbəz tetəvi la Kristu la abà kà anu aŋa maz vok à slaka Zəzagəla. Masasəfok tsikasla azlak à akul, bə Masasəfok gə la uwaga azlak à anu babay.

¹⁹ Kità kà, akul azlaməlok aya zlà ma aw. Akul azlaməna mas à waŋ la uda aya aw. Akul azladza gudəŋ adagay, bokuba azladza anik, uwana azlaaŋa Zəzagəla, akul la huɸ gày aŋha adagay. ²⁰ Akul kà bokuba akul azlaakur uwana tahazlla gày, matatukw gày kà azlaməna asik, la azlaməna mapəh à atà gay ahàl kà mapahàh à azladza, ŋgaha Yesu Kristu la gəl aŋha kà, akur mawad gày, akəs azlaanik. ²¹ Kà masla la uwana, gày adza à ahəŋ la afik, ŋgaha azala vok à gəl akul la azladza anik babay kà, kagaw kà bokuba gày uwanay Sufəl Zəzagəla adza à ahəŋ la aku. ²² Kà uwana kahamaw gay à vok la Yesu Kristu, akul babay la azladza anik kà, bokuba gày uwanay la uwana la aku Masasəfok Zəzagəla adza à ahəŋ la aku.

3

Zəzagəla ayàh kà Pol az gay marabəŋ à azladza uwana

☆ 2:17 2.17 Yesayya 57.19

azla Yahudiya aw

¹ Kà uwaga à uwana gəpəh à akul kà, gi Pol gədav kufə à Zəzagəla kà aŋkul. Gi la danay kà Yesu Kristu, tawəfə gi kà akul, uwana azla Yahudiya aw. ² Təga kà, katsənəwwəŋ kà Zəzagəla afə gi à ahəŋ, kà gi aŋa madəh sləray kà aŋkul. Kà vok mahamay aŋha à uwana gədehəŋ kiya uwanay. ³ Zəzagəla apəhgəla tatak mahadəŋ à ahəŋ gə, nasiri uwana uwarə, kà gi aŋa masəlay. Gədatsetser à akul lakəl aŋa nasiri uwaga ŋuv. ⁴ Aŋŋə, kadzeŋaw uwaga kà, kadatsenaw nasiri uwana gəsəl lakəl aŋa Yesu Kristu. ⁵ La məl uwana la abə, adada à lig kà, Zəzagəla apəhla tatak uwaga à azladza aw. Ama lagonay kà, adasləl Masasəfok aŋha à wəŋ kà mapəhla à azlaməna maz gay aŋha, la à azlaməna mapəh à ata gay ahəl kà mapəh à azladza uwana abək atə à fəta à awtəy kà azlaaŋha. ⁶ Aganay tatak uwana mapəhla ala gə: Uwana Zəzagəla avə à azla Yahudiya bokuba ləmana kà, akul uwana akul azla Yahudiya aw kà, kadəbəzawwal babay suwəŋ: Akul la azla Yahudiya kà, kagaw tekula. Tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ, kà mav à azladza, uwana azlaaŋa Yesu Kristu kà, adavə à akul babay. Azlatatak uwaga kà, tasə à uda kà la gay marabəŋ la abə.

⁷ Vok ahamə Zəzagəla, azəb gi à sləray aŋha à abə, kà gi aŋa maz gay marabəŋ uwanay à azladza. Adahə uwaga kà la maslay aŋha. ⁸ Gi masla mazəb dagum aŋa azlaməna madinjal gəl à vok anik gesina, bə la uwaga bay kà, Zəzagəla akəs à gi, kà gi aŋa maz gay marabəŋ, uwana asə à uda la ahəl aŋa Yesu Kristu, à azladza uwana azla Yahudiya aw. Ləmana uwaga kà, məŋga zəŋzəŋ, kà matsənəŋ à uda aŋa azladza. ⁹ Masla la uwana avə à gi tetəvi kà mapəhla à azladza gesina lakəl aŋa tatak mahadəŋ à ahəŋ gə, uwana uwarə Zəzagəla apəh, adapaka vok. Zəzagəla la uwana aŋaləh azlatatak gesina, adahə tatak uwaga à ahəŋ la yewdi aŋa azladza, tsərəh à lakana. ¹⁰ Lagonay kà, Zəzagəla adapəhla ala la tataka azlaməna madinjal gəl à vok la abə, kà azlamalika la azlasufəl aŋatə tadənəŋ azlaməna madinjal gəl à vok, ŋgaha atə aŋa masəl matsihila aŋa Zəzagəla. Kà uwana matsihila aŋha kà gərgər la azlatetəvi anik anik. ¹¹ Kiya uwaga adahəŋ bokuba uwana ayəh madəhəŋ, à mok uwana gudəŋ à vok aləg madzəka à vok dadəŋ. Apəhla uwaga ala la magola la ahəl aŋa Sufəl gami Yesu Kristu. ¹² Kà uwana anu azlaaŋa Yesu Kristu, ŋgaha mədin gəl à masla à vok kà, mədəza vok à slaka Zəzagəla la kokufo kurit yewdi. ¹³ Tsa Zəzagəla adadəhəŋ kiya uwanay kà, gədəv à akul kufə, kà ləv aŋa mavalay akul à gay, kà uwana gəs ŋgərpa kà akul, aw. Azlauwala kà à vok, kà

akul karabaw kà dza uwana as nğərpa kà akul, haɗay.

Masal aña Yesu

¹⁴ Kà aña azlatatak uwanay gədapəh à akul kà, gədəv kuɗa à Zəzagəla la makədəf à ahəŋ, nğaha la iyaw tugwi kà aŋkul. ¹⁵ Ndzer, Baba uwanay kà, Baba aña azladza gesina uwana la zagəla, nğaha la azlauwana la vədah. ¹⁶ Ndzer kà, masla kà la mazləbay, akoray gesina. Kità kà, gədəval kuɗa kà, kà Masasəɗok aña aña mav à akul ndzəɗa, kà akul aña magay la ndzəɗa la ləv aŋkul la tsəh. ¹⁷ Gədəval kuɗa babay, kà Yesu Kristu aña madz à ahəŋ la ləv aŋkul la tsəh, kà uwana kadiŋaw gəl à masla à vok. Gədəval kuɗa babay, kà akul aña mawoy vok akul à akul. Baña kawoyaw vok kà akul à akul, mawoy vok aŋkul adəgay la ndzəɗa, bokuba ahəf uwana aɗahàla slilih aña à tsəh iyaw, nğaha bokuba gəy uwana atsizl à matatukway à afik lela. ¹⁸ Kiya uwaga akul, la azlaməna gay Zəzagəla anik gesina kà, sələw kà Yesu Kristu awoya anu kaykay. Baməraka kadàɗaw à uwali, kadàɗaw à zagəla, kadàɗaw à afik à agu kà, mawoy akul aña kà, bà aga la ahəŋ la abatà. ¹⁹ Gədəv kuɗa à Zəzagəla kà, kà akul aña masəl mawoyəŋ aña, uwana məslala vok aña matsənəŋ la paraka dadəŋ aw. Kà azlatatak uwana tahəŋ Zəzagəla ala, aña mahəŋ ləv gami ala suwaŋ.

²⁰ Zəzagəla kà, aslala vok aña madəh tatak gesina. Aɗuwa gesina, uwana mənaval kà madəhəŋ, aɗuwa madzugway gami gesina, aɗəhəŋ kà la maslay aña, uwana aɗəh sləray la anu la abà. ²¹ Məzləbà masla, anu azlaməna maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla gesina, nğaha Yesu Kristu bay. Məzləbà masla koksikoksi aña tsərəh à awtəy! Amen.

4

Vok aña Yesu Kristu kà tekula

¹ Tsa kiya uwanay kà, gədəv à akul kuɗa, kà uwana tadùw gi à daŋay kà sləray aña Sufəl Yesu Kristu, uwana gəɗəhəŋ. Kamkam gətuwa à akul à vok kà matuway kà, nəfəw maday delga à uwana Zəzagəla azaləkulla. ² Gəw tələmna lela, gəw azladza delga, gəw azlaməna mabasiŋ, wòyàw vok akul à akul, nğaha basəwwəŋ vok kà akul à akul babay. ³ Wəɗəw vok à uda kà madz à ahəŋ la tekula la abà, bokuba uwana Masasəɗok apakənula tekula, nğaha dzəw à ahəŋ la lapiya la abà la tataka aŋkul la abà, kà akul aña magay tekula. ⁴ Maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok bokuba vok aña Kristu, vok tekula pəra. Nğaha Masasəɗok bay, kà tekula pəra. Tatak uwana Zəzagəla azalənula kà, anu

aņa maduwal à adi kà tekula pəra babay aya. ⁵ Sufəl gami Yesu kà tekula, madijal gəl à vok gami kà tekula, ɲgaha tetəvi aņa batem bay kà tekula. ⁶ Zəzagəla kà tekula pəra, uwana masla Baba aņa azladza gesina. Akoray lakəl aņa tatak gesina, aga la slaka gesina, aga la azlatatak gesina la abà babay.

⁷ Kəla uwabeyuwi gami gesina abəzal mavà y la aņa la aņa, bokuba uwana asa à Yesu Kristu, avà à anu. ⁸ Uwaga bokuba uwana tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà, tatsetsər lakəl aņa Kristu kà:

'Mok uwana adada à afik à zagəla kà, akəfəsl azlaməna məzam aņa, ahahay atà à tsəh, adàla atà à afik bay. La lig la ahəɲ avàh azlamavà y à azladza la gudəɲ la vok.'^{*}

⁹ Hadəy, la magodəy: Maday à zagəla, mana asal magodəy ma? Uwaga asal magodəy kà, asà à vədəh tsəràh à kutso à abà dadəɲ. ¹⁰ Dza uwana asà à abanay à vədəh kà, bə dza gə la uwana ahəd à zagəla. Amatsikakadəy aņa zagəla à afik, kà masla aņa makoray lakəl aņa azlatatak gesina. ¹¹ Masla la uwana avàh azlamaslay à azladza. A azlaməna masləlay anik avà à atà maslay, kà mad maz gay aņa. A azlaanik mapəh à atà gay ahəl aņa Zəzagəla, kà mapəh à azladza, à azladza anik bay, avà à atà maslay kà maz gay aņa à azladza uwana tasəl Zəzagəla aw. A azladza anik bay, avà à atà maslay kà manəɲla azlamaham à ahəɲ məna gay Zəzagəla, ɲgaha azlaanik babay kà, avà à atà maslay kà matapla azladza anik. ¹² Avàh sləray uwaga kiya uwaga, kà masla aņa madəh azlaməna gay Zəzagəla à ahəɲ, kà madəh sləray aņa, kà maham à ahəɲ məna gay Zəzagəla uwatà à vok aņa Kristu aņa mad à huma à gay. ¹³ Ada à huma à gay la mawad vok à uda kà, tsəràh à uwana anu mədəgay tekula, kà uwana mədəv ləv gami à Yesu gesina, ɲgaha gesina gami məsəl masla. Kiya uwaga mədəgay azlazil, mədəgay sətaka bokuba Kristu bay. ¹⁴ Kità kà, la kaslā uwaga mədəgay azlabəza aya aw. Azlaməna mapapatəh dza uwana tapapatəh à azladza la dɛmɛm aɲatà kà, la azlagay aɲatà uwana tapapatanula, tadàza anu à tetəvi à tsəh la matapanula aɲatà aw, bokuba uwana afad abələk kəslah iyaw, wùlā à abanay, wùlā à abanay lakəl iyaw aw. ¹⁵ Məga kiya uwaga aw, məwoya vok kà anu à anu, ɲgaha məpəh vok dziriga la tataka gami la abà, kà anu aņa magay bokuba Yesu ndzer, à masla uwana lakəl gami la afik gesina. ¹⁶ Masla la uwana abək azladza à ahəɲ gesina, kà atà aņa magay tekula bokuba vok aņa dza uwana atsà

^{*} 4:8 4.8 Mahabay 68.18

vok la azlaamil. La vok anja dza kà kiya uwaga babay. Baña azlamanabay anja vok tadfah sləray anjatà lela kà, vok gesina azigənay lela. Kiya uwaga babay la maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, baña azladza tawoya vok kà atà kà atà kà, maham à ahəŋ uwana vok anja Kristu kà, agay la ndzəfa kaykay.

Sifa mawga la Kristu la abà

¹⁷ Tatak uwana asa à gi mapəhay kà gəpəhay la sləm anja Sufəl, gi gəfan à afik la magofay kà, kanəfaw tetəvi uwana azlauwana tasəl Zəzagəla aw tanəfay aw, kà uwana atà kà tadzugway kà azlatatak deydayga pəra. ¹⁸ Madzugway anjatà kà mələs gə. La huma anja sifa mawga, uwana Zəzagəla avəy kà, atà kà bokuba azlaməlokga, kà uwana atà la gəl dzanɔzənɔga hawhahaw, ŋgaha kiya uwaga kà tasəl tetəvi anja Zəzagəla aw. ¹⁹ Ziruwı anjatà la ahəŋ aw, tavà vok anjatà kà azlatatak mawisiga pəra, ŋgaha tatsizl à ahəŋ aw.

²⁰ Kà ankul kà, Kristu atəpakulla kiya uwanay aw. ²¹ Masla la uwana kakəsəwwalla gay la ahəl ala aw takay? Akul uwana kahaməw gay à vok la Kristu kà, tatəpakulla azlatatak delga, uwana apəhənula uwaga aw takay? ²² Tsa baña kiya uwanay kà, kanəfaw tetəvi, uwana kanəfəhəw uwarə aya aw. Tsəkəw vok ala, kiya matsokw makatsekatsa la vok ala, kà uwana tetəvi uwaga kà awıs akul ala, kà uwana kawòyàhəw azlatatak mawisiga la mapapat gəl ankul. ²³ Vəw tetəvi à Zəzagəla, kà mazəb madzugway ankul, ŋgaha la ləv ankul anja magay mawga. ²⁴ Nəfəw tetəvi mawga uwana Zəzagəla adfahəŋ à ahəŋ kà anja magay kiya masla. Kiya matsokw lukut mawga à vok, kà uwana tetəvi uwatà kà dziriga, akəs à Zəzagəla à gəl.*

²⁵ Kiya uwaga kà, kadfahaw fida aya aw, pəhəw kà dziriga la azladza anik pəra, kà uwana anu gesina mədagay tekula.*

²⁶ Baña kapakəw ləv kà, dfahəw hanəkəli kà mapak ləv adala akul à madfəhəŋ mawisiga à abà aw. Baña kadapakaw ləv, kədzaw à ahəŋ tsərəh à matəf à ahəŋ afats aw.*

²⁷ Kavəw tetəvi à seteni aw. ²⁸ Azlaməna gəl tasaka à gəl, tafaha sləray la ahəl anjatà, kà atà anja mazlak azlauwana tanəkudfa tatak babay. ²⁹ Pəhəw kà azlagay uwana tazigən azladza anik, awkə kapəhaw azlagay deydayga aw; la tetəvi anja Zəzagəla la ama kà, pəhəw kà azlagay uwana azladza taslay kà anja matsəbal sləm lela. ³⁰ Kavəw ŋgərpa à Masasəfok Zəzagəla, uwana la ləv ankul la tsəh aw. Masasəfok uwaga kà, masəlay uwana Zəzagəla afà à akul

* 4:24 4.24 1Musa 1.26

* 4:25 4.25 Zakari 8.16

* 4:26 4.26 Mahabay 4.4

à vok, kà masla mapəhla ala kà akul azlaan̄ha. Apəhla ala babay kà bawbaw, kà adàbəl anu aña tetuwa. ³¹ Sàwla azlatatak dehakakga à uda la ləv an̄kul la tsəh gesina la maf dza à ləv à abà la mapak ləv. Kabayaw vok gay aw, katsakaw vok magodəhay à gəl aw, ŋgaha bay, kagaw azlaməna makəsafər aw. ³² Gəw tələm̄ma la slaka azladza anik, dəhàw delga à azladza anik babay aya, matsahawwan̄ à vok ala, kà à akul à akul, kà tatak uwana Kristu adəhàn̄ kà an̄kul.

5

Maday la ufaka la abà

¹ Lagonay, kagaw azlabəza aña Zəzagəla, uwana awoya akul. Tsa kiya uwanay kà, gəw bokuba masla. ² La azlatatak gesina uwana la abà kadəhaw à wan̄ kà, wòyàw azlaməna magay an̄kul bokuba uwana Kristu awoya anu. Mamətsay uwana akəs kà, kà masla mapakay bokuba tatak matuwulla à anu à gəl, uwana akəs à Zəzagəla à gəl.*

³ Lagwa kà, kagaw azladza aña Zəzagəla. Kadəhaw mabila la azlatatak mawisiga anik anik babay aya aw. Kafaw yewdi à tatak aña azladza à tsəh aw. Baməraka bə mapəh gay lakəl an̄ha kà, kapəhaw aw, ziruwī. ⁴ Delga kà aña mapəh azlagay ziruwiga aw, kusoŋu, ŋgaha la azlamatsakasl à gay deydayga kà delga aw. ‘Kikay’, gədəw kà à Zəzagəla pəra kà tatak uwana adəhàn̄. ⁵ Səlàw kà, azlaməna mabila, ŋgaha la azlaməna madəh tsəhay tatak mawisiga uwaga, azlauwana tafa yewdi à tatak aña azladza à vok, la azlaməna masləkaw mazlazlay, la azlaməna huŋwa kà atà babay, tadəbəza makoray aña Zəzagəla la aña Kristu tetuwa aw, kà uwana azlatatak uwaga tahəd̄ à atà à adi dədəwa gay Zəzagəla.

⁶ Azladza tavavara akul la azlagay deydayga aw, kà azlatatak mawisiga uwaga la uwana Zəzagəla apakà ləv, ŋgaha apaka ləv gesina lakəl aña azlauwana takweska gay an̄ha. ⁷ Kità kà, katapaw ahəl à kəsləd̄ à abà akul nna aw. ⁸ Uwarà kà akul la mələs la abà. Ama lagonay kà, akul la ufaka la abà, kà uwana akul azlaan̄a Sufəl Yesu. Kiya uwaga kà, nəfàw maday aña azlauwana atà la ufaka la abà. ⁹ Uwana gəgod̄ uwaga kà, kà uwana ufaka kà avà azlatatak delga gesina, azlatatak dziriga, ŋgaha azlatatak dzəba an̄ha səla aw gə. ¹⁰ Wədəw vok à uda, kà akul aña masəl azlatatak uwana akəs à Sufəl Zəzagəla à gəl. ¹¹ Kafaw ahəl an̄kul à sləray aña azladza uwana à abà, tadəh sləray mələs aw. Ama pəhəwatàla sləray mawisiga an̄atà, uwana tadəhən̄ la

* 5:2 5.2 2Musa 29.18; Mahabay 40.6

dazuwaya. ¹² Azlatatak uwana tadehəŋ la gəl la gəl kà kiya katsal à gay aw, ziruwi. ¹³ Baŋa tapəhla azlatatak uwaga ala gesina la paraka kà, kanəŋaw madz à ahəŋ aŋatà. ¹⁴ Kà uwana dèwdèw tatak uwana adapəhla vok ala, kà ufaka. Gay gə la uwaga à uwana tagòf:

'Tsən ala à kak uwana kadzehàl,
Sà à afik la mamətsay la abà,
Kà Kristu aŋa mav à ka ufaka!'

¹⁵ Kiya uwaga kà, akul kà dəhàwwəŋ kà delga pəra, kəla kaslà gesina, dəhàw haŋkəli la maday aŋkul, kadaw bokuba maday aŋa azladza uwana tasəl tatak aw aw, ama dāw kà bokuba azladza matsihilaga. ¹⁶ La məlo uwanay azladza tadəh azlatatak mawisiga aŋuwaw kà, akul kà, dəhàwəŋ kà delga pəra kəla kaslà gesina. ¹⁷ Kagaw azlakusəŋu aw, ama fəw sləm à ahəŋ kà matsən tatak uwana asa à Sufəl gami kà madəhəŋ.

¹⁸ Guzu akad à akul aw, kawisaw vok aŋkul ala aw. Gəw kà say mahənlaga la Masasəfok Zəzagəla pəra. ¹⁹ Həbəw azlamahabay aŋa Zəzagəla, ŋgaha azlamahabay anik, uwana Masasəfok avà à akul. Həbəw uwaga à Sufəl gami, zləbəw masla la ləv aŋkul gesina. ²⁰ Kikay, gòdəw à Zəzagəla Baba, kà azlatatak gesina la sləm aŋa Sufəl gami Yesu Kristu. Kikay, gòdəwwal la kaslà gesina.

Azlamis la azlazil

²¹ Akul uwana kadiŋaw gəl à Yesu Kristu à vok, kəsəw vok gay la ahəl ala kà akul à akul, bokuba uwana kadəhəwəŋ à Kristu.

²² Akul azlamis, kəsəw gəl à ahəŋ la huma aŋa azlazil aŋkul, kiya uwana kakəsaw gay aŋa Sufəl Yesu. ²³ Kà uwana zil kà sufəl aŋa mis aŋha, bokuba Kristu uwana Sufəl aŋa maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok. Kristu la uwana gəl gə, maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok kà, kà vok aŋha, ŋgaha masla la uwana masla abəl atà. ²⁴ Tsa baŋa kiya uwanay kà, azlamis takəsa gəl à azlazil aŋatà à ahəŋ lela bokuba maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla, uwana akəs à gəl à Yesu Kristu à ahəŋ.

²⁵ Akul azlazil, wəyəw azlamis aŋkul babay, bokuba Yesu Kristu uwana awoya azladza aŋha, ŋgaha aməts kà aŋatà.

²⁶ Aməts, kà maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla aŋa magay aŋa Zəzagəla aŋa tetuwa. Apalləŋ ala la iyaw ŋgaha la gay aŋha. Kiya uwaga taga tsikasлага kà Zəzagəla. ²⁷ Kà uwana asal kà atsa à wəŋ à huma aŋha, la mazləbay kokudə aləh, tsidəŋa lela, kokudə mawisiga, sərđaka kokudə madəbani à tatak anik. ²⁸ Azlazil à bay kà kiya uwaga. Akul azlazil, wəyəw aŋkul bokuba uwana kawoyaw gəl aŋkul, dza

uwana awoya mis aᅇha kà, awoya gəl aᅇha babay. ²⁹ Dza la ahəᅇ, aslala vok apəsew vok aᅇha aw, say avàl tatak may, afal sləm lela bokuba uwana Kristu afa sləm à azlaməna maham à ahəᅇ məna gay Zəzagəla. ³⁰ Kà uwana anu gesina, mədagay bokuba vok aᅇha, bokuba uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà: ³¹ 'Kà uwaga zil asak baba aᅇha la iyà aᅇha, kà atà aᅇha maham gay à vok la mis aᅇha, atà səla aya aw, tapakà vok tekula.'[☆] ³² Gay uwanay kà atapànula tatak dzəba aᅇha səla aw gə. Apəhay kà lakəl aᅇha Kristu la maham à ahəᅇ məna madiᅇal gəl à vok aᅇha. ³³ Kiya uwaga kà, aᅇkul babay. Kəla uwabeyuwi aᅇkul awoya mis aᅇha, bokuba uwana awoya gəl aᅇha. Azlamis kəsəw gay aᅇha azlazil aᅇkul.

6

Azlabəza la azlababa aᅇatà

¹ Azlabəza, kəsəw gay aᅇha azlababa aᅇkul la azlaiyà aᅇkul. Delga kà azlauwana tahamà gay à vok la Sufəl Yesu tadehəᅇ kiya uwanay. ² Tekula aᅇha azlamapəhay agodf:

'Kəs gay aᅇha baba la iyà aᅇhak!'

Mapəhay uwaga kà mapəhay matera, uwana Zəzagəla azàᅇ à uwana à adi, apəh à ahəᅇ. ³ Uwaga agodf kà:

'Baᅇha kasləkaw atà kà, adagay delga kà aᅇhak, kadəsafay məᅇga la gudəᅇ uwanay la vok.'[☆]

⁴ Akul azlababa aᅇha azlabəza, kadəhawla ləv à azlabəza aᅇkul à huɖ aw, dzadzaraw atà lela. Tapawatàla azlatatak, tsetsehawatàla, bokuba uwana Sufəl Yesu apəh à akul ala tetəvi.

Azlamayà la azlaməᅇga aᅇatà

⁵ Azlamayà kəsəw gay aᅇha azlaməᅇga aᅇkul la gudəᅇ uwanay la vok. Tsənàw atà. ᅇgaha hōyàw yewdi aᅇha atà, səlklàw la huma aᅇatà, dəhàw sləray la ləv tekula. Aᅇᅇa kiya uwaga kà, kakəsaw Kristu. ⁶ Kadəhaw sləray kà huma yewdi aᅇatà pəra bokuba aᅇha azlauwana asa atà kà azladza aᅇha mazləb atà aw. Səlàw kà, akul azlaməna sləray aᅇha Kristu, ᅇgaha dəhàw azlatatak uwana asa à Zəzagəla gesina la ləv tekula. ⁷ Dəhàw sləray la ləv tekula bokuba uwana naka kadəhaw sləray aᅇha Kristu, awkà bokuba uwana kadəhaw sləray aᅇha azladza aw. ⁸ Səlàw kà, kəla azlatatak delga, uwana dza adəhəᅇ kà, Sufəl Yesu Kristu adəpəlal. Adəgay mayà, adəgay masla makor gəl. ⁹ Akul azlaməᅇga aᅇha azlamayà, dəhàw delga à azlamayà aᅇkul babay, kafaw atà gasa à gəl aw, kà uwana kasələw kà, gesina aᅇkul kà,

akul anja madzahaga tekula uwana la zagəla la afik. Masla kà avah dza mavàhay aw.☆

Kazlanja anja guvəl

¹⁰ Gay gulo uwana asa à gi makəďalla gəl kà, gəw la ndzəďa la ahəl anja Sufəl gami, la ndzəďa mənğa anha la abà. ¹¹ Hələw kazlanja anja guvəl uwana Zəzagəla abək à akul gesina, kəsəwwən la ahəl, kà akul anja mapalla guvəl la seteni, kà anja seteni apapat akul, kà akul anja mahəl la ahən la masla. ¹² Guvəl uwana məpay kà, məpay kà la azladza aw, məpay kà la azlamasəsəďok mawisiga, nğaha la azlasufəl anətà, uwana takor gudən à vok mawisiga uwanay, məpa guvəl la azlatatak mawisiga gesina, uwana atà la ndzəďa la afad la abà la zagəla. ¹³ Hələw kazlanja anja guvəl, uwana Zəzagəla abək à akul gesina, banja guvəl uwana akəl akəl gə, kà akul anja mahəl la ahən. Atà anja magəď ndzəďa à afik, nğaha kà ankul anja masakala slaka aw. ¹⁴ Kità kà, đahəw vok à ahən, gəw azladza dziriga, azlatatak dziriga kà kalkal la parapara, uwana kawadla vok ala nğəts, kà akul anja madəh vok à ahən lela. Dəw la tetəvi dziriga anja Zəzagəla la ama, kà uwana banja kadahawwan kiya uwaga kà, adapakay kà bokuba slarapay makəla, uwana kawadəhawla vok ala, kà madz akul à ama. ¹⁵ Zəw gay marabən, uwana av lapiya à azladza kokuďa may vok, uwaga kà kalkal bokuba uwana kabəkaw kwimik à asik kà maday la lela la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh. ¹⁶ Vəw ləv ankul à Sufəl Yesu la kaslā gesina, bokuba uwana guloku aga akul la ahəl, kà godam uwana seteni amal à wan, anja mabəz akul aw. Baməraka magur adagay la godam uwaga lakəl bay, kà guloku adzalla à ama. ¹⁷ Tatak uwana Zəzagəla atəfla à akul kà kalkal huməz gəl anja guvəl, uwana tafa à gəl kà madz à gəl à ama, nğaha zəbəw katsakar anja Masasəďok, uwana Zəzagəla avà à akul babay, uwaga kà gay Zəzagəla.☆ ¹⁸ Dəvəw kuďa à Zəzagəla la ləv tekula la kaslā gesina, kələw gay la ndzəďa anja Masasəďok. Dəw à ahən la adi, karuwaw vok ahən aw, dəvəw kuďa koksikoksi, kà azladza anja Zəzagəla gesina. ¹⁹ Dəvəw kuďa à Zəzagəla kà anjulo babay, kà Zəzagəla anja mav à gi gay dziriga uwana gəďapəhay, nğaha kà gi anja maz gay marabən kokuďa guba, kà gi anja mafətal à adi ala la paraka. ²⁰ Kà gay marabən uwaga Yesu Kristu afà gi à ahən, kà masla masləl gi anha, kà gi anja mad maziñ à azladza anik, baməraka gədagay la danay bay kà, kà guba anja makəs gi aw, kà gi

☆ 6:9 6.9 5Musa 10.17 ☆ 6:17 6.17 Yesayya 11.5; 52.7; 59.17

aña mapəhay la dazuwaya, bokuba uwana asa à Zəzagəla gəpəhay.

Ayyi makədf gəl à ahəŋ

²¹ Tisik, deda gami uwana məwoyaŋ, adàh sləray aña Sufəl gami la ahəl səla, adəpəh à akul madz à ahəŋ gulo, kà akul aña masəl uwana gədfəheŋ gesina. ²² Uwana gəsləl masla à slaka aŋkul kà, kà akul aña masəl madz à ahəŋ gami, ŋgaha kà masla aña madzərdəh akul à uda babay.

²³ Zəzagəla Baba, la Sufəl gami Yesu Kristu tavà à akul lapiya, à akul azladedə gesina kà, kasəlaw mawoy vok kà akul à akul, ŋgaha kadiŋaw gəl à Yesu Kristu à vok. ²⁴ Vok mahamay aña Zəzagəla agay la azladza uwana tawoya Sufəl gami Yesu Kristu, la masal uwana adəv à gay aw.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA FILIPIYA Lettre de Paul aux Philippiens

Ayyi

¹ Gi Pol anu la Timotawus uwana anu azlamèna slèray anja Yesu Kristu, à uwana mètsetser à akul wakità uwanay.

Mètsetseray kà akul azlamèna madiṅal gəl à Zəzagəla à vok la Filipiya, akul gesina uwana akul la ahəl anja Yesu Kristu. Mètsetser babay à azlamasiḡa, ṅgaha à azlauwana tadàh slèray la tataka aṅkul la abà, à akul mèna madiṅal gəl à vok babay. ² Zəzagəla Baba la Sufəl gami Yesu Kristu tapisakulla gay à vok la mav à akul lapiya.

'Kikay', Pol agod à Zəzagəla kà aṅatà

³ Kəla uwana gədzugw à akul, 'Kikay', gəgodàh à Zəzagəla kà akul. ⁴ Kəla uwana gədəw kudfa à Zəzagəla kà aṅkul kà, gəvalàh à zagəla. ⁵ 'Kikay', gəgodf à Zəzagəla, kà uwana mədaham gay à vok anina dagay la madzəka à mok uwana kapakàw azlamèna manəfay tsərəh à lakana. ⁶ Ndzer, gəsəl kà Zəzagəla, uwana adzəkà madàh slèray delga la ləv aṅkul la tsəh, adakedal gəl à ahəṅ, adahənəṅ ala la mavakay, uwana Yesu Kristu adàwul à waṅ. ⁷ Delga à uwana gədzugway kiya uwanay lakəl aṅkul, kà uwana gəwoya akul la ləv tekula, kà uwana anina kà, Zəzagəla adahəṅ delga kà akul anja mazlak gi la kaslà uwana gəga la daṅay, à mok uwana gəpəh gay marabəṅ la huma anja masla seriya, gəgəf à dziriga à afik. ⁸ Zəzagəla asəl kà gəpəh fida aw, gəwoya akul kaykay, Yesu Kristu la gəl anha, uwana la gi la abà, la uwana awoya akul.

⁹ Gədəw kudfa à Zəzagəla kà akul anja mawoy vok kà akul à akul kaykay, ṅgaha kà kadəsəlaw dziriga, kà akul anja masəl azlatatak delga gə la azlatatak mawisiḡa. ¹⁰ Kasàwàni azlatatak delga gə kiya uwaga, ṅgaha kadəgaw sətaka, ṅgaha dza anja maslèh à akul ala vok la mavakay uwana Kristu adàwul à waṅ aw. ¹¹ Kadàdahahaw azlatatak delga gə la ndzəda anja Yesu Kristu pəra. Azladza uwana tadàhəṅ uwaga kà, tadàzləb Zəzagəla tadàsləkaway babay.

Tatak uwana aduwaṅ gesina kà: Say Yesu Kristu

¹² Azladedə gulo, asa à gi kà kasəlaw, kà azlatatak uwana tabəz à gi, adala gay marabəṅ à huma à gay hadfay, uwaga kà akəsəṅ à ahəṅ aw. ¹³ Kà uwaga à uwana azlaslodzi

uwana tanaŋla gày aŋa sufəl aŋa azla Rom, la azladza anik gesina tasəl kà: Gi la daŋay kà Yesu Kristu. ¹⁴ Ngaha aya adzərədàh azlaməna madiŋal gəl à vok ala aŋuvaw la tetəvi aŋa Sufəl gami Yesu la tsəh, kurit yewdi agodf à atà aw, taslala vok aŋa mapəh gay Zəzagəla la dazuwaya.

¹⁵ Azladza anik aŋatà tapəhay lakəl aŋa Yesu Kristu kà, kà uwana maŋor aza à atà kà gi, asa à atà mas à gi ŋgərpa. Ama kà aŋa azladza anik kà, taza gay Zəzagəla la ləv tekula. ¹⁶ Tadehəŋ kiya uwanay kà, kà uwana tawoya gi, kà uwana tasəl kà Zəzagəla la uwana asləl gi à waŋ à abanay, kà maz gay marabəŋ à azladza la dziriga. ¹⁷ Ama azladza anik uwaga kà, tapəh gay aŋa Yesu Kristu kà, kà uwana asa à atà magay mənŋa kà gi, tapəhay kà la matsəp gay à gay, tayàh maz à gi à ŋgərpa à abà la daŋay.

¹⁸ Kà madehəŋ kiya uwanay kà, aza à gi aw. Amiyaka tadəpəhay la ləv delga, baməraka la ləv mawisiga, taziŋ kà gay aŋa Yesu Kristu: Ngaha gərabay kà uwaga. Bə la dziri gəda à huma à gay la marabay kà uwaga. ¹⁹ Kà uwana gəsəl kà azlatatak uwaga gesina adəpaka à vok, Zəzagəla adətəf gi la uwaga, kà uwana kadəvaw kuɗa kà gi, ŋgaha aya Masasədok aŋa Yesu azlak gi babay. ²⁰ Tatak uwana gəfa madzugway gulo à afik, à gəkuday kà, kà makəlla gi ziruwı à gəl tetuwa aw, ama kà gi aŋa madzərəd ala la abà, ŋgaha asa à gi kà lagonay, baŋaw la kaslā gesina, baŋa gi la sifa, baməraka gədamətsay, azladza aŋa masləkaw Yesu Kristu kà gi. ²¹ Kà aŋulo kà, baməraka gədəgay la sifa, Yesu Kristu aduwan, ŋgaha mamətsay kà masik gulo. ²² Baŋa gədza à ahəŋ la sifa kà, gədəɗah sləray uwana adəzlaka azladza. Lagwa kà, gəsəl tetəvi uwana gəkəsani aw. ²³ Azlatatak səla uwaga tagazlla gi à gəl. Gi kà, gəwoyaŋ kaykay kà say mamətsay, kà gi aŋa mad manəŋ Yesu Kristu uwaga la uwana aduwa vok kà madz à ahəŋ la sifa. ²⁴ Ama baŋa gədza à ahəŋ la sifa, uwaga akəsa vok kà akul. ²⁵ Gəgəɗaŋ à afik kà kiya uwanay gəgodf à gi, gəsəl babay kà gədəɗa à ahəŋ la sifa, ŋgaha mədəɗa à ahəŋ anina. Ngaha madz à ahəŋ la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh aŋa mad à huma à gay, ŋgaha kà akul aŋa marabay. ²⁶ Kità kà, baŋa gədasa à uda la daŋay, la mok uwana mədəgay anina aya kà, kadəzləbaw Yesu Kristu mənŋa kà gi.

²⁷ Aganay à tatak uwana akəsa à vok, nəfəw tetəvi bokuba uwana gay marabəŋ aŋa Kristu apəh. Baməraka gədada à awtəy à slaka aŋkul, baməraka gədada à awtəy aw, gətseŋəŋ kà kadzaw à ahəŋ la paŋaw tekula, ŋgaha kà kadəhaw sləray la ləv tekula, kà gay marabəŋ aŋa mad à huma à gay. ²⁸ Guba akəs akul kà azlaməna məzam aŋkul aw. Baŋa

guba aza à akul aya aw kà, atà tadàsəlay kà tadàzila, ama akul kà, Zəzagəla adabəl akul, masla la uwana adapəhatàla uwaga. ²⁹ Zəzagəla avà à akul tetəvi kà madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, ŋgaha kà mas ŋgərpa kà Yesu. ³⁰ Kanəŋaw guvəl uwana gəpàh. Lagonay aya katsənawwanŋ kà gəpay aya, ŋgaha akul babay kadadaw à abà aŋa mapay.

2

Nəfəw madz à ahəŋ aŋa Yesu

- ¹ Tsa kahamaw gay à vok la Yesu, kà akul la ndzəɖa, tsa awoya akul kà, akul la ndzəɖa. Tsa kahamaw gay à vok la Masasəɖok Zəzagəla la abà kà, wòyàw vok kà akul à akul, ŋgaha vok ahamà akul kà akul à akul babay. ² Tsa baŋa kiya uwanay kà, wòyàw vok kà akul à akul, gàw la madzugway tekula, hamàw gay à vok, ŋgaha gàw la paŋaw tekula, baŋa kadahawwanŋ kiya uwaga, gədàɖeɖ gay ləv. ³ Kadzugwaw kà à gəl aŋkul pəra aw, kadahaw zlapay aw, wùlāwla gəl à vəɖah, nənəwwanŋ azladza anik kà bokuba taɖuwa akul. ⁴ Kəla uwabeyuwi aɖaha delga à azladza anik, awkà kanərazaw gəl aŋkul pəra aw. ⁵ Dzàw à ahəŋ bokuba uwana Yesu Kristu adzà à ahəŋ.
- ⁶ Haday kà, masla kà tekula la Zəzagəla, ama maŋor akəs, kà masla aŋa magagazləla gəl aŋha la Zəzagəla aw.
- ⁷ Asàk à uwaga gesina, apakà mayà la tatak gesina la abà, apakà dza. Uwana adapaka dza kà,
- ⁸ awùlla gəl à vəɖah, akəs mapəhay aŋa Zəzagəla, akəs mamətsay zlazladaga, amətsay à ahəf à adi.
- ⁹ Gay gà la uwaga, Zəzagəla afà à slaka mazləbay gà à abà, avàl sləm uwana aɖuwa azlasləm anik gesina.
- ¹⁰ Kà azlatatak uwana la zagəla, la azlauwana la vəɖah, la azlauwana la tsəh iyaw gesina, la mok uwana tadàtsən sləm aŋa Yesu, gesina aŋatà tadàsa à wanŋ, tadəkəɖeɖal à ahəŋ.
- ¹¹ Ŋgaha gesina aŋatà tadəpəhay la dazuwaya, kà Yesu Kristu kà Sufəl lakəl aŋa tatak gesina. Kiya uwaga tadəzləb Zəzagəla Baba.*

Uɖàw bokuba azlatsetsiliŋ la gudəŋ la vok

- ¹² Azlaməna gay ləv gulo, kəsàw gay Zəzagəla. Uwarà, mok uwana mēgà la slaka gà, kakəsaw gay aŋha. Lagwa kəsàw gay aŋha ɖaɖuwa à gay, uwana gi la slaka aŋkul. Uwaga asal magoɖay, kà Zəzagəla adahəl akul, ɖahàw sləray la masəkulay, la dziriga. ¹³ Kà uwana Zəzagəla adadzəka maɖàh sləray la akul la abà, kà akul aŋa mawoy

* 2:11 2.11 Yesayya 45.23

azlatatak uwana akəs à masla à gəl, ngaha kà akul aña madàh atà.

¹⁴ Kəla sləray gesina uwana kadəhawwan kà, kaŋo-ŋuzaw, kagazlaw aw. ¹⁵ Kà akul aña magay sətaka, lela, ngaha akul aña magay azlabəza aña Zəzagəla kokudə tatak mawisiga la akul la abà. Akul la tataka aña azlaməna fida la abà, la azlamawisiga, gəw la tataka aŋatà bokuba azlaufaka uwana tauday.* ¹⁶ Baŋa kadəhawwan kiya uwaga kà, akul kapəhaw atà gay uwana av sifa. Ngaha la mavakay uwana Yesu Kristu adəsa à ahəŋ kà, gədədəf gay ləv la huma aŋha kà akul, kà uwana apəhla sləray dzaŋdzaŋga uwana ala, gədəhəŋ kà apaka deyday aw.

¹⁷ Ləv uwana kavəw à Yesu, kà kalkal bokuba makəd tatak uwana kakədaw à Zəzagəla: Zlahaw tadəkəd gi, ngaha aŋiz gulo adəhama à makəd tatak delga aŋkul uwaga à abà. Baŋa apaka kiya uwaga kà, gədəgay la marabay, mədədəf gay ləv la slaka gə. ¹⁸ Gəw la marabay ngaha mərəb anina babay.

Timotawus atà la Epafərodit

¹⁹ Baŋa 'Ayyà', Sufəl Yesu agod kà, gədəsləl Timotawus à awtəy à slaka aŋkul, ngaha masla adədzərəfəgəla bokuba uwana adzərəfakulla bay. ²⁰ Dza la ahəŋ la slaka gulo, uwana adzugway bokuba aŋulo aw, say masla pəra. Masla kà, adzugway kà akul pəra. ²¹ Azladza anik kà, tadzugway kà à gəl aŋatà pəra, awkà tadzugw lakəl aña azlatatak aña Yesu Kristu aw. ²² Timotawus kà masla kà, kasəlaw maday aŋha kà delga. Anu, anu səla kà mədəfah sləray la slaka gə kà aña gay marabəŋ, masla azlaka gi à azlasləray à abà, bokuba uwana bəzi azlaka Baba aŋha à sləray à abà. ²³ Gəfa kəla gəl à ahəŋ, kà seriya gulo adədəv à gay, kà gədəsləlla à awtəy à slaka aŋkul katskats. ²⁴ Gi babay kà, baŋa asa à Zəzagəla kà, gədədə à awtəy à slaka aŋkul zewk.

²⁵ Deda gulo Epafərodit, masləlay aŋkul, uwana kaslələw à gi à wan, kà mazlak gi la azlatatak uwana gənəkudə aŋha, mədəh sləray la slaka gə, məpa guvəl la tsəh ala, gədzugw lagonay kà delga, kà gi aña mawul à akul à awtəy aya. ²⁶ Kà uwana atəw akul à tsəh kà manəŋ akul. Gəl adakadəl à vok, kà uwana asəl kà, katsənəwwəŋ kà agə la dūvats. ²⁷ Haday kà, dūvats akəd kudə kudə, awkà naka amətsay. Vok ahamà à Zəzagəla kà aŋha, ama kà masla pəra aw, ama kà gi babay, à uwana awurəŋ ala kà gi aña mazaw la gəl aw. ²⁸ Kà uwaga à uwana asa à gi kaykay kà gəwulla à slaka aŋkul, kà akul aña manəŋ masla la marabay, ngaha ləv gulo aña mataslla. ²⁹ Baŋa adədə à awtəy kà, kəsəw

* 2:15 2.15 5Musa 32.5

masla la ahàl sèla, kà uwana masla kà, deda ankul la tetøvi anja Suføl gami la tsøh. Sløkàwàw tsøhay dza uwaga. ³⁰ Kà uwana aløg kà ñuv ñuv, awkà naka amøtsay à sløray anja Kristu à abà. Atùw sifa anha aw kà, kà masla anja mahøn uwana ala atøm à ahøj la slaka ankul la abà kà anjulo.

3

Tetøvi uwana adala dza à dziriga anja Zøzagøla à abà

¹ Azladede gulo, aganay tatak uwana gækøfla gøl à gay gulo, vâlähàw à zagøla, kà uwana akul azlaanja Suføl Yesu. Gøy vok aw, gay uwana gøpøh à akul uwarà gøwùllal à tsøh aya, ñgaha uwaga adàzlaka à akul kà tatak mafahakullan mawisiga à vok aw. ² Dahàw hanjëli la azlakøda, kà uwana azladza uwaga taføhøj kà sløray mawisiga, takad gøl à azladza à vok. Tadzugway kà lakøl anja makadav azladza à uda pøra. ³ Anu la uwana, anu azlamøna makadav vok à uda dziriga, awkà atà aw. Kità kà, anu la uwana anu tsøhay anja Zøzagøla. Anu la uwana mødøv kudfa à Zøzagøla la ndzøda anja Masasøfok tsikasla, ñgaha møzløb Yesu Kristu, møfà madzugway gami à madz à ahøj anja azladza à abà aw. ⁴ Agaynja azlatatak anja gudøj à vok uwanay akøs vok kà, naka gøslala vok anja maf madzugway gulo à uwaga à afik bay. Banja dza aslala vok anja mafah, uwana azladza gudøj à vok taføhøj, gi kà, gøsøl kà, dziriga gulo aduwan anja. ⁵ Gi kà, kà uwana gøgøfan à afik kà, gi zil Ibøranønkwowen slilihga, uwana azla Ibøranønkwowen tayyà gi. Ñgaha aya kà, gi zil Isørayel, gøsà à uda la tsøhay anja Benyamin. Mok uwana tayyi gi, la lig mahønay mtøgis, takødøv gi à uda, mayahudiya à Yahudiya. Gi tekula anja azla Farisøya. ⁶ Gønøfà mapøhay gami lela, tsøràh à uwana gøtørebàhà azlamøna madinjal gøl à Yesu à vok, ama mapøhay anja azla Yahudiya kà, gøpøsøw amiyaka tekula aw, ndzer, gøgà matsizlla à ahøj gà la uwaga la abà la lela. ⁷ Gønørez kà azlatatak uwaga kà apakà kà bokuba mazøb sili tøla gulo, ama lagonay kà, kà Yesu Kristu gødasølay kà, uwaga apakay bokuba azlatatak deyday. ⁸ Ndzer gøpakà azlatatak uwaga ala gesina kà deyday, kà uwana gødasøl Suføl gulo Yesu Kristu uwana aduwan azlatatak anik gesina. Kà masla la uwana gødakweska uwaga gesina. Gødapaka azlatatak uwaga ala, bokuba azlaalàh, kà gi anja mabøz Yesu Kristu, ⁹ ñgaha kà gi anja magay anja anja tetuwa. Gi dziriga la huma Zøzagøla, kà uwana 'Gøkøs mapøhay anja azla Yahudiya', gøgøf aya aw. Tatak uwana agà à gi dziriga la huma anja kà, kà uwana gødin gøl à Yesu Kristu à vok. Zøzagøla la uwana apakagøla dziriga, kà uwana gødin gøl à

masla à vok. ¹⁰ Uwaga asa à gi kà tatak tekula përa, uwaga kà masël Kristu, ñgaha ndzëfa anha uwana awulla à uda la mamëtsay, kà asa à gi babay kà, gësa ñgërpa bokuba uwana asàh, ñgaha gëkës gël à ahëñ bokuba anha uwana akësà gël à ahëñ, akësa mamëtsay. ¹¹ Baña asa à Zëzagëla kà, awulla gi à uda la mamëtsay bokuba anha bay.

Mahoyay à gay kabaw

¹² Gëgodf magay kà: 'Gëdabëza azlatatak uwana gëkuday', gëgodf aw ñgaha: 'Gi masla tsakana aya aw', gëgodf aw, ama kà anja uwaga kà: 'Gëda à huma à gay kà azlatatak uwaga anja magay azlaañulo. Kà uwana Yesu Kristu adazëba gi à ahàl anha.' ¹³ Azladede, gëgodf kà: 'Azlagulo gëdabëzal adagay', gëgodf aw. Tatak tekula uwana gëdfahëñ kà, tatak uwana la lëv gulo gesina avika gi, gëwaf vok à uda, kà mabëz tatak uwana akud gi la huma. ¹⁴ Gëda à huma, kà mabëz à gay kabaw, kà gi anja mabëz masik, uwana Zëzagëla azalla anu anja mabëzal. Masik uwaga madz à ahëñ la zagëla la masla, kà Yesu Kristu. ¹⁵ Anu uwana mëdapakàh makoz la tetëvi anja Zëzagëla la tsëh kà, delga mëdzugway kiya uwanay. Baña mëdzugway anik la lëv ankul la tsëh, kà Zëzagëla adàpëhakulla la dazuwaya. ¹⁶ Tatak mëngà kà, mëda à huma à gay la tetëvi uwana la tsëh anu la ama, tsëràh à lakana.

¹⁷ Azladede gulo, nërëzàw maday gulo, nërëzàw kà azladza uwana taday lela, bokuba uwana kanëñaw maday gami. ¹⁸ Azladza anjувaw la ahëñ, à uwana maday anjata apëhla ala kà, kà atà azlamëna mëzam anja Kristu, uwana amëts à ahàf à adi. Gëdapëh à akul uwanay kà asik dëñ, lagwa kà gëpëh à akul aya, gëpëh à akul kà la iyaw tugwi la adi. ¹⁹ Baña kaslà anjata adàdëv à gay kà, tadàda à akàl à abà, kà uwana tanëfà tatak ziruwì gà, ama tarabay lakël anja uwaga, tadzugway kà azlatatak anja gudëñ à vok uwanay përa. ²⁰ Ama anu kà, anu azlamëna gay anja Zëzagëla, mëkud Sufël gami Yesu Kristu, masla mabël anu, uwana atsa à ahëñ la zagëla. ²¹ Baña adàsa à ahëñ kà, adàbëdfla vok gami gubgubga uwanay, kà vok gami anja mabëz ndzëfa bokuba anha. Adàdfah uwanay kà la ndzëfa anja masëlay, uwana abëk tatak gesina à tsëh à asik anha.

4

Sawaray makëd gël à ahëñ

¹ Azladede gay lëv gulo, baña kiya uwanay kà, dzàw à ahëñ la titi la abà, tsa akul azlaanja Sufël. Azladede gëwoya akul kà kaykay, asa à gi mëdànëñëñ akul aya. Gëdef gay

löv kà akul, akul la uwana kapəhawla kà sləray gulo ala kà delga, à uwana gəts zlapay.

² Evodiya atà la Səntis, kamkam gəgodf à akul tsa akul azlaaŋa Sufəl Yesu kà, tsənàw vok gay lela. ³ Kak deda gulo uwana mədfahàw sləray la slaka gà, kamkam, zlakà azlamis uwana anina, kà mədfàh sləray mənŋa la məs ŋgərpa kà gay marabən ŋa mad à huma à gay. Anina la azla Kəlement ŋgaha la azlaməna sləray anik, mədfàh sləray la slaka gà. Zəzagəla atsetseràh sləm aŋatà à wakità ŋa sifa adəv à gay aw à abà. ⁴ Tsa akul azlaaŋa Sufəl Yesu kà: Vələhàw à zagəla la kaslà gesina! Gəgodf à akul aya: Vələhàw à zagəla!

⁵ Pəhàwla dzəbba ŋha səla aw aŋkul ala la huma, kà azladza ŋa masəlay kà Sufəl kà nekwa atsa à ahən! ⁶ Kadzugwaw à azlatatak deyday aw, ama lakəl ŋa tatak uwana aga la ahən aw kà, pəhàwla à Zəzagəla à uwana asa à akul la madəv kudfa kà mazlak akul, 'Kikay', gədfəwwal bay. ⁷ Baŋa kadfahawwəŋ kiya uwaga, Zəzagəla adàvə à akul lapiya. Lapiya uwaga kà, aduwa azlatatak uwana azladza tatsənà. Adənənla ləv aŋkul la madzugway aŋkul, ŋgaha kà tatak ŋa məbəz akul aw, kà uwana akul azlaaŋa Yesu Kristu.

⁸ Azladedə, tatak uwana gəkədfə à gəl kà aganay: Dzüğwàw kà lakəl ŋa azlatatak uwana delga kà azladza masləkaway. Uwaga kà azlatatak dziriga à uwana məkas atà, azlatatak uwana dziriga la tetəvi ŋha, sətaka, la azlatatak uwana akəs à azladza à gəl məsləkaw kà atə pəra. ⁹ Azlatatak uwana gətəpakulla, ŋgaha kakəsàw atə, uwana katsənàwwəŋ la paŋaw gulo, ŋgaha uwana kanənàwwəŋ kà gədfəhən, dəhàwwəŋ kiya uwaga! ŋgaha Zəzagəla uwana avàh à anu lapiya adàdza à ahən la akul.

'Kikay', Pol agodf à azla Filipiya kà tatak uwana tazlakà

¹⁰ 'Kikay', gəgodf à Sufəl Yesu la marabay mənŋa, kà uwana kadzüğwàw à gi gotənaŋ. Ndzer dagay uwarà kà, kadzüğwàw à gi, ama kabəzàw à tetəvi kà mazlak gi aw, la kaslà uwana ada à lig. ¹¹ Uwana gəpəh uwaga kà, kà uwana azlatatak anik taləg kà gi à wəŋ aw, ama kà uwana gədatapla madz à ahən la marabay la abà, baməraka adagay bə la kaslà uwala beyli. ¹² Gəsəl uwana gədza à ahən, à baŋa tatak adadəv à gay, gəsəl madz à ahən babay, à baŋa tatak gulo la ahən. Gədatapla madz à ahən la kudfa la abà, gədàgay la tatak may, amiyaka gədàgay la may aw, baməraka tasləka gi aw, amiyaka adəsləka gi. ¹³ Gəslala vok ŋa mədfəhən à azlatatak uwanay gesina, la ndzədfa ŋa Yesu Kristu, uwana adzərədfəgəla. ¹⁴ Ama kadfahawwəŋ kà delga, kà uwana kazlakəw gi, la matərəbay gulo la abà.

¹⁵ Akul azla Filipiya, kasəlaw la kaslà uwana gədzəkà mazakulla gay marabəŋ la kutso aŋkul la abà, la Make-duniya, ŋgaha gəwùl aŋulo la slaka aŋkul, kà akul la uwana kazlakàw gi pəra. Akul mahəm à ahəŋ mənə madiŋal gəl à vok, à uwana məbàdfla kà vok tatak uwana mənàhkudə aŋha pəra. ¹⁶ Mok uwana gi la Tesaloniki kà, kaslələw gi azlatatak uwana à waŋ gənàhkudə aŋha kà asik dəŋ. ¹⁷ Uwaga asal magodəy kà, asa à gi məbəz tatak aŋkul pəra aw. Gi la marabay kaykay kà, kà uwana gəsəl kà Zəzagəla adapisakulla gay à vok kà azlatatak uwana kavàhàw. ¹⁸ Gəbəzà tatak gesina uwana kaslələw gi à waŋ dafuwa à gay uwana gənəkudə aŋha. Mok uwana gədaəbəzal tatak uwaga Epafərodit asegəla à waŋ kà, tatak gesina uwana gənəkudə la ahəŋ. Ŋgaha bay kà, azlatatak aŋkul kà bokuba tatak uwana takəd à Zəzagəla slaslərri, azinal lela, akəsəl à gəl.* ¹⁹ Zəzagəla uwana gəsləkaway kà, akor ləmana aŋuvaw. Adàvə à akul kəla tatak uwana kanàwkudə aŋha, adàvə à akul la magola la ahəl aŋa Yesu Kristu. ²⁰ Mazləbay agay la Zəzagəla Baba gami, tsərəh à awtəy! Amen.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

²¹ 'Ayyi', gòdàw à mahəm à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana azlaaŋa Yesu Kristu. Azladza uwana la abanay anina tadəhakulla 'Ayyi' babay. ²² Azlaməna madiŋal gəl à vok gesina 'Ayyi', tagod à akul, azlauwana tadəhakullaŋ 'Ayyi' kaykay kà, azlaməna hudə gəy mənə sufəl aŋa azla Rom.

²³ Sufəl gami Yesu Kristu apisakulla gay à vok.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA KOLOSƏYA Lettre de Paul aux Colossiens

Ayyi

¹ Gi Pol uwana Zəzagəla akəsàni gi, kà gi aña magay masləlay aña Yesu Kristu, gətsetser à akul wakità uwanay, wakità aguwa à uda la ahàl aña Timotawus, uwana masla bay kà deda gami la madıñal gəl à vok la abà. ² ‘Ayyi’, məgod à akul, akul tsəhay aña Zəzagəla, uwana akul la ahàl aña Yesu Kristu, uwana kanəfaw la ləv tekula. Zəzagəla Baba gami apis à akul gay à vok, ɲgaha avà à akul lapiya.

Pol adəv kudfa à Zəzagəla kà aña azla Koloseya

³ ‘Kikay’, məgod, à Zəzagəla, Baba aña Sufəl gami Yesu Kristu, kəla kaslà gesina uwana mədəv kudfa kà akul. ⁴ Kikay məgod, kà uwana mətsənəñ kà kavàw ləv añkul à Yesu Kristu, ɲgaha kawoyaw azlatsəhay aña gesina babay. ⁵ Kadahawwan kiya uwanay kà, kà uwana kafàw yewdi à tatak delga uwana à gay, Zəzagəla adadehəñ à ahəñ kà añkul la zagəla, uwana katsənàwwəñ ɲgaha adabəzawwan tsərəh à slaka añkul. ⁶ Gay marabəñ uwaga aslèh gəl à ahəñ gesina la gudəñ la vok, apakay bokuba məñ ahàf uwana av mayyay, ɲgaha añazilà kaykay. Kiya uwaga à gay marabəñ uwaga, ada à huma à gay la tataka añkul la abà, dagay la mavakay teraña uwana katsənàw tapèh lakəl aña gay aña vok mahamay aña Zəzagəla dadəñ la dziriga, tsərəh à lakana. ⁷ Katapawla tatak uwaga kà la slaka aña Epafəras, uwana məwoyan. Anina kà, anu azlaməna madfàh sləray aña Yesu Kristu. Adfàh sləray la ləv tekula, adfàh sləray la slaka añkul kà madegolay anu. ⁸ Masla la uwana apèh à anu gay añkul, bokuba uwana Masasəfok Zəzagəla avà à akul ndzəfa kà mawoy azlaməna magay añkul.

⁹ Kà uwaga, dagay mavakay uwana mətsənà uwaga, mədavàh kudfa à Zəzagəla kà añkul la kaslà gesina. Mədəv kudfa à Zəzagəla kà akul aña masəlay la paraka, uwana akəsəl à gəl, ɲgaha kabəzaw matsihila uwana Masasəfok aña avà, ɲgaha akul aña matsən azlatatak la tetəvi aña la tsəh. ¹⁰ Kà uwaga kadàbəzaw maday delga, uwana akəsə à vok kà aña Sufəl Yesu Kristu, ɲgaha kadàcfahawla uwana akəsəl à gəl gesina, maday añkul adàda à huma à gay la madfàh delga, ɲgaha kadəsəlaw Zəzagəla kaykay. ¹¹ Mədəv kudfa babay kà masla adzərədfàhakulla aña deyday, ɲgaha

akul anja madz à ahəŋ la mabasiŋ la abà la ləv tələm̄ma.
¹² 'Kikay', gòd̄aw à Zəzagəla Baba, uwana apəzl à akul tetəvi, kà akul anja mabəz tatak uwana adahàŋ à ahəŋ, kà anja tsəhay anja la zagəla la afik babay, la slaka uwana uɖaka anja la ahəŋ. ¹³ Zəzagəla Baba atəfanula à makoray anja mələs la abà, masla la uwana abək anu à makoray anja Kona anja uwana à abà, awoyaŋ. ¹⁴ Masla la uwana apəlla anu ala, ŋgaha amatsàn tsakana gami ala.

Yesu kà Sufəl lakəl anja tatak gesina

¹⁵ Dza adanəŋ Zəzagəla la yewdi aw, ama Yesu Kristu uwana azladza tanəŋəŋ kà, masla la uwana maftsa vok anja Zəzagəla, à masla uwana malkwoy anja, uwana aduwa azlatatak gesina, uwana Zəzagəla adahàŋ. ¹⁶ Zəzagəla adahà tatak gesina kà la ahəl anja, azlatatak uwana la zagəla la afik, la azlatatak uwana la kutso la abà la vəɖah, la azlatatak uwana yewdi anəŋəŋ, la azlauwana yewdi anəŋəŋ aw babay. La ahəl anja Yesu adahà uwaga, kəla azlatatak gesina, uwana atà la ndzəɖa la zagəla, baməraka sufəl anja azlamalika bay. Kəla azlatatak gesina uwana tasafay, la azlauwana tasafay aw. Zəzagəla adahà atà la magolla à uda la ahəl anja Kona anja, ŋgaha abək atà à ahəl anja. ¹⁷ Masla kà, aga la ahəŋ dagay uwarà, à mok uwana gudəŋ à vok adzəka à vok dadəŋ aw, tatak dèwdèw kà la ahəl anja, masla la uwana akəs atà la slaka anjatà la abà. ¹⁸ Masla la uwana madzahaga anja maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla gesina. Maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla kà, apakà kà bokuba vok anja. Masla la uwana adzəkà sifa mawga. Babay kà, masla la uwana matera anja mawul à uda la mamətsay, kà masla anja maɖuwəŋ azladza gesina, la azlatatak gesina. ¹⁹ Akəs à Zəzagəla à gəl kà madz à ahəŋ anja kà, agay kà madz à ahəŋ anja Kona anja. ²⁰ Zəzagəla akəs kà, masləl Kona anja à ahəŋ, kà masla anja masəl vok, à masla la azlatatak gesina, azlatatak uwana la vəɖah la azlatatak uwana la zagəla la afik, ŋgaha afà masəl vok à tataka anja à abà la azladza, adahà uwaga kà la anjiz anja Kona anja uwana akəlla à ahəŋ la ahəl la adi.

²¹ Uwarà kà, akul kərkər la Zəzagəla, kagəw azlaməna məzam anja, kà uwana kadzugwaw kà azlatatak mawisiga, kadahəwwəŋ kà azlatatak mawisiga babay aya. ²² Ama lagonay kà, Zəzagəla adasəl vok la anu la mamətsay anja Kona anja, uwana apakà dza sləb vok anja, uwana akəs mas ŋgərpa, kà akul anja magay azladziriga. ŋgaha kà masla mapəhla à akul ala la huma anja Zəzagəla, kokudə mawisiga, sətaka, kà dza anja maɖukw à akul ala seriya à

gəl aw. ²³ Iyay, dâw à huma à gay la mav ləv aŋkul à Yesu, dzâw à ahəŋ titi kà fafâlâw aw. Fâw sləm kà azlagay uwana à afik katsənàwwàŋ la gay marabəŋ la abà. Gay marabəŋ uwaga kà, tazàŋ à kəla dza la gudəŋ la vok gesina. Gi Pol babay, sləray gulo kà maz gay marabəŋ uwaga babay.

Pol azlak azlaməna madiŋal gəl à vok

²⁴ Lagonay, gi la marabay la ləv gulo la tsəh, kà ŋgərpa uwana gəsay kà aŋkul, bokuba uwana uwarà Yesu Kristu asà. Gəsa ŋgərpa la vok gulo babay kà maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana vok aŋha. Gəs ŋgərpa kiya uwanay kà, kà sləray aŋha aŋa mahənlə. ²⁵ Zəzagəla afà gi à ahəŋ, kà masla sləray aŋa azlaməna aŋha, kà gi aŋa mazlak akul. 'Zà gay uwanay à azladza gudəŋ à vok gesina!', agòd à gi. ²⁶ La məl uwarà kà, ahaďà gay uwaga à ahəŋ dadəŋ, azladza tasəl aw. Ama lagonay kà, adasəlla à azladza uda la dazuwaya. ²⁷ Asà à Zəzagəla mapəhla à azladza kà uwana asal madəhəŋ, kà aduwa azlatatak gesina. Gay mahad à ahəŋ gə uwaga, adasa à uda la dazuwaya, kà uwana Yesu Kristu la ləv aŋkul la tsəh. Kà uwana kasəlaw kà, Zəzagəla adədala akul à mazləbay aŋha à abà. ²⁸ Uwaga ka Yesu Kristu uwana məpəhla à azladza, məpəh à azladza à vok à abà gesina. Mətəpatàla tatak la matsihila uwana Zəzagəla avà à anu. Asa à anu kà azladza gesina uwana la tetəvi aŋa Yesu Kristu la tsəh kà, tadəgay azlazilga. ²⁹ Kiya uwaga gədəgəďəŋ à afik kà, gəwad vok à uda la ndzəďa uwana Yesu Kristu avà à gi, kà gi aŋa madəvla sləray uwanay à gay.

2

¹ Asa à gi, kà kasəlaw kà, gədəďah sləray mənəga kà aŋkul azla Koloseya, ŋgaha kà aŋa azla Lawodikiya babay, ŋgaha kà aŋa azladza anik gesina, uwana tanəŋ gi la yewdi aw bay. ² Gəďehəŋ kiya uwanay, kà ləv aŋkul aŋa magay la ndzəďa, ŋgaha kà akul aŋa mawoy vok akul à akul, la ləv tekula. Asa à gi babay kà, kasəlaw dziriga uwana Zəzagəla afətal à ama ala, lakəl aŋa Kristu, kà akul aŋa madz à ahəŋ la abà lela, ŋgaha Zəzagəla aŋa mapisakulla gay à vok kà aŋa uwaga. Tatak uwana Zəzagəla afətanula à ama ala kà, kà Yesu Kristu. ³ Yesu Kristu uwaga kà apəzl à anu tetəvi, kà anu aŋa magay anu azlamatsihilaga, ŋgaha kà anu aŋa matsən tatak uwaga. Matsihila uwaga kà bokuba ləmana.

⁴ Gəpəh à akul kiya uwanay kà, kà dza aŋa mavavar akul la azlagay namnamga aw. ⁵ Baməraka gədagay kərkər la akul, koksikoksi gədzugway kà akul. Gi la marabay kà uwana à uwana kadəhàwwàŋ gesina kà la tetəvi aŋha,

ngaha la uwana kavàw lèw ankul à Kristu, kadzàw à ahəŋ lela.

Sifa aŋa azlauwana tahamà gay à vok la Yesu Kristu

⁶ Lagonay kà, kakèsàw kà Yesu Kristu kà Sufəl ankul. Kiya uwaga kà, dàw la maham gay à vok la abà la masla. ⁷ Dzàw à ahəŋ la ahəl aŋha bokuba ahəf uwana adàla slilih à kutso à agu kèrkèr. Dàw kà à humà à gay. Gədfàwəŋ à afik à maval lèw ankul bokuba uwana tatàpakulla. Kikay gòdfàw à Zəzagəla koksikoksi babay.

⁸ Dahàw hanjəli kà dza aŋa mavavar akul la matsihila deydayga aw. Matsihila uwaga kà, asa à uda kà la madzugway aŋa dza la abà, ngaha la azlamasasəfok mawisiga, uwana atà la vədah la gudəŋ uwanay à vok. Asa à waŋ kà la slaka Kristu aw. ⁹ Katsəbaw à atà sləm aw, kà uwana madz à ahəŋ aŋa Zəzagəla kà, aga la Yesu Kristu la abà gesina. Ndzer madz à ahəŋ aŋa Zəzagəla gesina, Yesu Kristu adzà à ahəŋ kiya uwaga babay haday. ¹⁰ Tsa akul kahamàw gay à vok la masla kà, akul kabəzaw sifa aŋha la dziriga babay. Masla kà, aga lakəl aŋa tatak gesina, la azlamasasəfok uwana atà la maslay bay.

¹¹ La maham gay à vok la masla la abà kà, Zəzagəla adafa à akul masəlay aŋha à vok, uwana apəhla à azladza kà akul azlaaŋha. La zamana uwarà kà, agòf à azla Yahudiya kà takadav vok à uda, kà masəlay kà azlaaŋa Zəzagəla. Ama kà ankul kà, masəlay uwana afà à akul à vok kà, asa à uda kà la ahəl aŋa dza aw, asa à uda kà la ahəl aŋa Yesu Kristu, səlàw kà, masla la uwana azəb à akul à vok ala madz à ahəŋ aŋa uwarà. ¹² Mok uwana tafahàkulla batem, uwaga apəhla ala kà talà akul, akul la Kristu la slaka gə. Mok uwana kasàw à uda la iyaw la abà, uwaga apəhla ala, kà akul la Kristu, akul kawùllaw à uda la slaka gə la masla aya, kà uwana kadiŋàwwal gəl à vok, kà Zəzagəla à uwana awùlla Yesu à uda la mamətsay, kà masla la maslay kà mawulla akul à uda babay. ¹³ Dagay uwarà kà, kagàw bokuba azlamazimnekid kà uwana kadahàhàw tsakana, kà uwana kagàw azladza aŋa Zəzagəla aw. Lagonay kà, Zəzagəla adavà à akul sifa mawga la Yesu Kristu, ngaha adamatsan tsakana ala, adamatsakullaŋ ala, ngaha adamatsanəŋ ala suwaŋ. ¹⁴ Uwarà kà, seriya akès anu, kà uwana mədfahà uwana ‘Dahàwwàŋ’, Zəzagəla agòf aw, la lig la ahəŋ Zəzagəla azəb anu tsakana lakəl ala. Apəl guma, uwana agà la anu lakəl, afà uwaga à gəl aŋa Yesu Kristu, à mok uwana aməts à ahəf à adi. ¹⁵ Mok uwana Yesu Kristu aməts à ahəf à adi kà, azəbà maslay aŋa azlamasasəfok mawisiga ala, ngaha la azlasufəl aŋatà gesina babay, akəfàsl atà, ahahay atà à

tsəh, apàhla atà ala la slaka azladza, la paraka kà, aduwa atà gesina.

¹⁶ Tsa baŋa kiya uwaga kà, dza aslèha à akul à vok lakəl aŋa azlatatak uwana kazuwaw la uwana kasaw aw, dza aslaha à akul à vok aya bay la magoɗay: ‘Sləkàwàw madəvaday la azlamavakay anik anik, ŋgaha la azlamənəŋla təla la azlavuɗ madu w ləw aw.’ ¹⁷ Azlatatak uwaga kà maftsa à vok aŋa uwana apahàh à azladza tatak uwana adàpaka vok. Ama dziriga aŋa tatak uwaga kà Yesu Kristu la gəl aŋha. ¹⁸ Kavàw tetəvi à azladza kà madukw akul à uda la masik aŋkul la abà aw. Azladza uwaga tagòɗ kà, say mawoy mas ŋgərpa, ŋgaha la maslèkaw azlamalika. Atà tapəhay kà azlatatak uwana tanəŋəŋ la masasiŋay la abà. Azlatsəhay dza uwaga kà azlazlapay deyday, tadzugw lakəl aŋa azlatatak aŋa gudəŋ à vok uwanay pəra. ¹⁹ Atà la maham à gay à vok la abà la Sufəl Kristu aw. Kà uwana masla kà gəl gà, ŋgaha maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la uwana vok aŋha. Azlauwana tahamà gay à vok la masla, avà à atà azlatatak uwana tanəkudà aŋha, kà masla la uwana tahamà gay à vok tekula, kiya uwaga tazigəŋay la tetəvi aŋha la tsəh, bokuba uwana asa à Zəzagəla. Masla ahamà gay azladza uwaga à vok la slaka gà, kà masla la atà aŋa magay tekula, bokuba vok aŋa dza, uwana tadza à ahəŋ la slaka gà la azlaamil ŋgaha la sləb vok.

Mamətsay la Kristu

²⁰ Kasəlaw kà, akul gesina kamatsàw la Kristu. Kiya uwaga kà akul la tsəh aŋa azlamasasəɗok uwana la gudəŋ la vok aw. Kayyà, tsa baŋa kiya uwanay kà, kakay à maday aŋkul ma? Kiya aŋa azladza uwana tasəl Yesu Kristu dadəŋ aw takay? Kay, kà mana kanəfaw mapəhay aŋatà uwana apəhay: ²¹ ‘Katap ahəl à azlatsəhay tatak uwaga à abà aw, katap tatak uwaga aw, kadəbani tatak uwaga aw’, ma? ²² Tsəhay mapəhay uwaga kà matapla deyday aŋa azladza, azlatatak uwaga gesina azladza tadàhla sləray kà tadəzahla. ²³ La madzəka, say madəv kudà à Zəzagəla, la manəf maslhay aŋha, ŋgaha la mawoy sləb vok aw, ŋgaha la mas ŋgərpa à vok. Ama bà la uwaga manəfay aŋa mapəhay uwatà, azlaka dza tetuwa aw, kà dza aŋa magay la maslay lakəl aŋa azlatatak mawisiga uwana abiy dza aw.

3

Mawul à uda la Kristu

¹ Kasəlaw kà, akul gesina kawùllaw à uda la mamətsay la Kristu. Tsa kiya uwanay kà, fàw yewdi aŋkul kà à azlatatak uwana agay la zagəla la slaka uwana Yesu Kristu

adza à ahəŋ, adadza madzay la ahàl kaf aŋa Zəzagəla.✱
² Koksikoksi dzùgwàw kà à azlatatak uwana la zagəla la afik, awkà azlatatak uwana la gudəŋ la vok aw. ³ Kasəlaw kà akul kamətsàw. Zəzagəla awùlla akul à uda, avà à akul sifa mawga, uwaga à ahàl aŋa Yesu Kristu, uwaga kà Zəzagəla anəŋla la slaka aŋha. ⁴ Kristu la uwana sifa, ŋgaha masla dziriga aŋkul. Mok uwana adàwul à waŋ aya kà, akul bay, kadàpəhawla vok ala la masla, kəla uwabeyuwi adànəŋ mazləbay uwana avà à akul.

Madz à ahəŋ mavivaga la mawga

⁵ Kiya uwaga kà, kanəfaw tsəhay maday mawisiga aŋkul, uwana la gudəŋ la vok aw, azlatatak uwaga kà tapakàh kà bokuba azlatatak deyday la yewdi aŋkul. Sàkàw à mabila, kagaw la maday mawisiga aya aw, azlatatak mawisiga uwana takəf à akul ala à yewdi, atà tadza à ahəŋ la akul la abà aya aw, kayahaw azlatatak mawisiga aw, kakəfaw yewdi à azlatatak à abà aw, kà uwana baŋa kakəfaw yewdi à abà kawoyaw, atà dafuwa Zəzagəla. ⁶ Kà azlatatak mawisiga uwaga à uwana Zəzagəla apakà ləv lakəl aŋa azladza uwana takəs gay aŋha aw. ⁷ Uwarà, à mok uwana kadzàw à ahəŋ la azlatatak uwaga la abà, maday aŋkul kà agàh kà kiya uwaga babay.

⁸ Lagonay kà, sàkàw azlatatak uwaga gesina. Kapakaw ləv aw, kaslahaw məl la tsəh ala aw, kadəhaw mawisiga à azladza anik à vok aw, kadawla sləm aŋa azladza la gay aw. Azlagay mawisiga tasa à waŋ la gay aŋkul aya aw. ⁹ Kavavarahaw vok kà akul à akul aw, kà uwana kasakaw maday mawisiga aŋkul uwana uwarà, ŋgaha la azlatatak uwana kadəhàhàwwàŋ uwarà. ¹⁰ Nəfàw madz à ahəŋ mawga. Zəzagəla la uwana avà à akul maday mawga, adəhla sləray koksikoksi, kà masla aŋa mapakəŋ ala kiya aŋha, kà akul aŋa masəl masla la dziriga. ¹¹ Kiya uwaga kà, tatak la ahəŋ avàh azla Yahudiya ala la azlatsəhay anik aw, ŋgaha tatak la ahəŋ avàh azlauwana takadav atà à uda ala la azlauwana kokufa makadav atà à uda gə, ŋgaha azladza uwana la kəsaf la abà, ŋgaha azladza uwana tasəl tatak aw, ŋgaha azlamayà la azlauwana takor gəl aŋatà, gesina aŋatà kà kalkal, gərgər la ahəŋ la huma Zəzagəla aw, kà uwana məŋga aŋatà kà say Yesu Kristu tekula pəra, ŋgaha aga la ləv aŋa azlauwana la tsəh azlaaŋha gesina.

¹² Awul akul à gəl kà, Zəzagəla atsatsəmàni akul, kà akul aŋa magay azlaaŋha, awoya akul. Tsa kiya uwanay kà, dəhàw azlatatak uwanay: Vok ahamà akul kà azladza anik, gəw la ləv delga, gəw tələmna, la mabasiŋ gesina babay.

¹³ Tsənàw vok gay kà akul à akul. Baŋa dza adahàkulàn mawisiga à vok matsawallaŋ ala. Matsahawwaŋ à vok ala kà akul à akul, bokuba uwana Sufəl gami amàtsàkullàn ala. ¹⁴ Tatak uwana aduwa azlaanik gesina kà, wòyàw vok kà akul à akul, kà uwana mawoy vok akəs azlatatak delga gesina. ¹⁵ Vàw tetəvi kà à lapiya uwana Kristu afà à akul à ləv à tsəh, akòr ləv ankul. Awul akul à gəl kà Zəzagəla azalà akul, kà akul aŋa magay tekula, ŋgaha akul aŋa magay la lapiya. ‘Kikay’, gòdāwwal koksikoksi babay. ¹⁶ Fàw gay aŋa Kristu à ləv à tsəh lela, dzùgwàw kà à gay aŋa Kristu. Tapawla kà vok akul à akul, wulàwla kà vok matsihila kà akul à akul. Zlèbàw Zəzagəla la ləv ankul gesina la azlamahabay anik anik. ¹⁷ Uwana kadahawwaŋ la uwana kapəhaw bay, dāhàw uwaga la sləm aŋa Sufəl Yesu. ‘Kikay’, gòdāw à Zəzagəla Baba kà Yesu babay.

Maday aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok la huma azladza anik

¹⁸ Gəpəhay kà akul azlamis, gəgod à akul kà: ‘Kəsàw gay aŋa azlazil ankul, bokuba azlauwana tanəf Sufəl gami tadehəŋ.’

¹⁹ Akul azlazil bay kà: ‘Wòyàw azlamis ankul, kagaw dzaŋdzaŋ la atà aw.’

²⁰ Akul azlabəza uwana gəpəh à akul kà à aganay: ‘Tsəbàw sləm à paŋaw aŋa azlababa ankul la tatak gesina la abà, kà uwana akəs à Sufəl à gəl, kà kadahawwaŋ kiya uwanay.’

²¹ Kà ankul azlababa kà: ‘Kadawla ləv à azlabəza à hudf, kà atà aŋa mapak ləv aw.’

²² Akul azlamayà: ‘Kəsàw gay aŋa azlaməŋga ankul la ahəl ala la gudəŋ uwanay la vok la azlatatak gesina la abà, kakəsaw atà gay la ahəl ala la huma yewdi aŋatà pəra, kà atà aŋa masləkaw akul aw. Ama dāhàw sləray la ləv tekula, kà uwana kasləkawaw kà Sufəl Yesu. ²³ Kəla sləray gesina uwana tavà à akul, dāhàw uwaga la ləv tekula, kà uwana sləray aŋa Sufəl la uwana kadahawwaŋ, awkà aŋa dza asik aw. ²⁴ Səlàw kà Sufəl la uwana adanəŋ akul à adi, adàvə à akul tatak uwana adadehəŋ à ahəŋ la zagəla kà aŋa azladza aŋha. Madzahaga ankul uwana kadahawla sləray, uwaga kà Yesu Kristu.’

²⁵ Ama azladza uwana tadehəŋ mawisiga, Zəzagəla adàwulla à atà ala mawisiga uwana tadāhəŋ. Adāh tatak à azladza gesina la ləv tekula.

4

¹ Gəpəhay kà à azlaməŋga babay, gəgodf à akul kà: 'Gàw dziriga la huma aŋa azlamayà aŋkul, dzàw à ahəŋ la atà, bokuba uwana akəsa à vok, sèlàw kà, akul azlaməŋga la azlamayà gesina kà: Madzahaga aŋkul aga la zagəla la afik, aduwa akul gesina.'

Azlamapəhay anik

² Dèvəw kudfa à Zəzagəla koksikoksi, kadəvaw kudfa la guɓguɓ aw. 'Kikay', gòdàw à Zəzagəla babay. ³ Dèvəw kudfa kà aŋami babay, kà Zəzagəla aŋa mapəzl anu tetəvi delga, kà maz gay aŋha à azladza, ŋgaha məpəhatàla godega aŋa gay aŋa Kristu la makor gəl la abà, kà gay marabəŋ uwaga à uwana gi la daŋay. ⁴ Dèvəw kudfa à Zəzagəla kà gi aŋa mapəhla ala la paraka bokuba uwana akəsa à vok lela.

⁵ Dahàw haŋkəli la madz à ahəŋ aŋkul la tataka azladza uwana la abà, tasəl Zəzagəla aw, dzùgwàw la kaslà gesina kà mazlak atà. ⁶ Sèlàw kà say kagaw la gay namnamga, uwana akəs à vok. Ŋgaha sèlàw babay gay uwana kadà-wulawla à azladza, uwana tanava akul manavay gesina.

Ayyi makədf gəl à ahəŋ

⁷ Tisik, deda gay ləv gami uwana la tetəvi aŋa Sufəl la tsəh, masla adàh sləray aŋha la ləv tekula. Anu səla, anu azlaməna masləlay aŋa aŋha. Masla adəpəh à akul gesina lakəl gulo. ⁸ Kà uwaga à uwana gəsləl à akul à awtày kà masla mapəh à akul gay gami, ŋgaha kà masla madzərədàhakulla babay. ⁹ Onesəm, deda gay ləv gami ada à awtày atà səla. Masla babay anəfa Yesu Kristu la ləv tekula, masla, tsəhay aŋkul. Atà səla nna tadəpəh à akul azlatatak uwana ada à vok la abanay.

¹⁰ Arəstarkus, uwana anu la daŋay anu səla, adəfa à akul ala: 'Ayyi'. Mark duguməŋ aŋa Barnabas adəfa à akul ala 'Ayyi', babay. Baŋa tabəz à awtày à slaka aŋkul kà, kəsàw atà la ahəl səla. Dagay uwarà gədapəh à akul uwaga. ¹¹ Yesu uwana tazaləl ala Yustus adəhakulla 'Ayyi' bay, azla Yahudiya makər uwaga pəra, à uwana mədàh sləray anina la abanay kà aŋa makoray Zəzagəla. Atà la uwana tadzərədàhəgəla kaykay.

¹² Epafəras, uwana tsəhay aŋkul adəhakulla 'Ayyi' babay, masla kà, masla sləray aŋa Yesu Kristu. Koksikoksi adav kudfa à Zəzagəla kà aŋkul, kà akul aŋa madz à ahəŋ lela, kà akul aŋa magay azlazil la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, ŋgaha kà akul aŋa masəl uwana akəs à Zəzagəla à gəl ndzer. ¹³ Hadfay, gəsəl kà, masla as ŋgərpa la sləray la abà kà akul, ŋgaha kà azla Lawodikiya, ŋgaha kà azla Hiyerapoləs bay.

¹⁴ Luka, dokwtar uwana məwoya, atà la Demas tadfahakulla: 'Ayyi'.

¹⁵ 'Ayyi', gòdàw à azladza la Lawodikiya. 'Ayyi', gòdàw à Nimfa, ngaha la azlaməna madiṅal gəl à vok uwana taha-màhàh gay à vok la mtəga aṅha, kà ahàl gulo.

¹⁶ Baṅa kadadzeṅaw wakità uwanay kà, slèlàw à azlaməna madiṅal gəl à vok la Lawodikiya, kà atà aṅa madzeṅay babay. Ngaha atà azla Lawodikiya bay tasləl à akul à waṅ wakità uwana gətsetser à àtə kà, akul aṅa madzeṅay suwaṅ. ¹⁷ Gòdàw à Arsip kà: 'Wàd vok à uda kà madəv sləray uwana à gay Sufəl Yesu Kristu afal à ahàl.'

¹⁸ Gi Pol, la ahàl gulo la uwana gətsetseray kà madfahakulla 'Ayyi' la abanay. Avika akul aw kà gi la daṅay. Zəzagəla apis à akul gay à vok.

MATERA ANJA WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA TESALONIKI Première Lettre de Paul aux Thessaloniens

¹ Gi Pol la uwana gətsetser wakità uwanay, anu la Silas ngaha la Timotawus bay. Mətsetser à maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la Tesaloniki, uwana azlaaŋa Zəzagəla Baba, ngaha anja Sufəl Yesu Kristu. Zəzagəla apis à akul gay à vok la lapiya anja.

Madiŋal gəl à vok anja azla Tesaloniki

² Koksikoksi, 'Kikay', məgod à Zəzagəla la matsal akul à gay la madəv kuɖa gami la abà babay. ³ Baŋa mədəv kuɖa à Zəzagəla Baba gami, mədzugw à madəh sləray ankul, uwana kadahəwwəŋ, kà uwana kadiŋaw gəl à Yesu Kristu à vok la sləray dzaŋdzaŋga, kà uwana kawoyaw masla la mawad vok à uda ankul la abà lela la Sufəl Yesu Kristu. ⁴ Kiya uwaga akul azladeda, məsəl kà, Zəzagəla awoya akul, ngaha atsatsəmàni akul, kà akul anja magay azladza anja. ⁵ Haday, mok uwana məzəkulla gay marabəŋ, uwaga apakà gay deyday pəra aw. Ama Zəzagəla apəhla ndzəɖa anja ala la gay uwaga, la mazlak anu anja Masasəɖok tsikasla, ngaha la uwana məsəl kà gay gami kà ndzer. Kasəlaw madz à ahəŋ gami, à mok uwana mədzà à ahəŋ la tataka ankul la abà. Mədahà uwaga kà, kà mazlak akul. ⁶ Akul, kanəfaw madz à ahəŋ gami, ngaha la anja Sufəl Yesu babay, kasàw ngərpa məŋga kà gay uwaga, ama kakəsàw gay anja Zəzagəla la ləv ankul la tsəh la marabay uwana Masasəɖok tsikasla avà à akul. ⁷ La kità kà, akul kapakàw maftsa vok anja azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso Makeduniya, la kutso Akayya gesina. ⁸ Kà akul la uwana, gay anja Zəzagəla atsən ala la slaka gesina, la Makeduniya ngaha la Akayya pəra aw. Azladza gesina tasəl gay madiŋ gəl à Zəzagəla à vok ankul. Kiya uwaga kà, mənəkudà à mapəh gay uwanay aya aw. ⁹ Atà tapəh à anu gay manəŋla anu ankul, la uwana kakwesàwkà azlamazlazlay, kà akul anja manəf Zəzagəla uwana la sifa ngaha dziriga, ¹⁰ la makud mas à ahəŋ anja Kona anja la zagəla. Yesu uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, masla adətəf anu la mapak ləv anja Zəzagəla la vud seriya, uwana adàsa à wəŋ.

2

Sləray uwana Pol adfahàn la Tesaloniki

¹ Azladede, sèlāw kà madz à ahəŋ gami la slaka aŋkul kà deyday aw, kà uwana kakəsàw gay marabəŋ. ² Mok uwana mələg maβəz mtəga aŋkul kà, azlaməna məzam gami tatərəβ anu mənğa la matsək anu magodahay à gəl la Filipiya. Akul kà, kasəlaw uwaga babay. Mok uwana mədabəz à slaka aŋkul la Tesaloniki kà, azlaməna məzam gami la ahəŋ babay. Ama Zəzagəla adzərəfà anu à uda, kà anu aŋa mapəh à akul gay marabəŋ aŋha. ³ Məpəhla à azladza kà tetəvi delga kà manəfay, məpəh fida aw ŋgaha məpəh mawisiga aw. Məpatatà azladza babay aw. ⁴ Ama məpəh kà gay uwana Zəzagəla apəh à anu à ahəl, kà aŋa mapəhay à azladza pəra. Kà uwana mok uwana Zəzagəla agür anu, akəs anu ndzer, ŋgaha avà à anu maz gay marabəŋ. Məyah kà anu aŋa mahəfay à azladza à adi aw, ama à Zəzagəla à adi, masla uwana asəl madzugway aŋa ləv gami. ⁵ La lela kasəlaw kà, məpəh gay aŋa mavavar akul, ŋgaha gay aŋa mayàh tatak la slaka aŋkul aw, Zəzagəla à masla masəlay. ⁶ Məyah masləkaw anu aŋa azladza aw, məyah masləkaw anu aŋkul aw, amiyaka aŋa azladza anik aw. ⁷ Məslàla vok aŋa mapəhla gəl gami ala kà anu azlamagolga, kà uwana anu azlaməna masləlay aŋa Yesu Kristu nəma, ama mədzügw kiya uwaga aw. Məfà à akul sləm bokuba iyà, uwana af sləm à azlabəza aŋha. ⁸ Kiya uwaga la mawoy akul gami kà, məgà nekwa aŋa mazakulla, kà gay marabəŋ aŋa Zəzagəla pəra aw, ama sifa gami babay kà məvə à akul, kà uwana kagaw azlabəza gay ləv gami. ⁹ Hadfay azladede, kasəlaw la mok uwana məzəkulla gay marabəŋ kà, məyahà vok la sləray zlazladfaga uwana la abà məfahàhəŋ mahənay la mavakay kà, kà anu aŋa maf mahanay à azlaməna gay Zəzagəla à gəl aw.

¹⁰ Iyay zlà, akul azlaməna madiŋal gəl à vok kasəlaw, ŋgaha Zəzagəla asəl uwaga babay: Maday gami la tataka aŋkul la abà kà delga, tərta, ŋgaha sətaka. Dza la ahəŋ asləha à anu à vok lakəl aŋha aw. ¹¹ Kasəlaw kà məfahəkulləŋ bokuba uwana baba adfehəŋ à azlabəza aŋha. ¹² Ama mədəv akul kuɖa koksikoksi, kà akul aŋa maday bokuba uwana akəs à Zəzagəla à gəl. Zəzagəla uwana azalà akul, kà akul aŋa mad à makoray aŋha à abà, ŋgaha à mazləbay aŋha à abà.

¹³ Kikay, məgodf à Zəzagəla koksikoksi babay, kà uwana mok uwana katsənàw gay Zəzagəla, uwana məzəkulləŋ, kakəsàw uwaga bokuba gay aŋa azladza aw, ama bokuba

gay Zəzagəla. Uwaga ndzer, gay Zəzagəla, uwana adfahà sləray la tataka ankul la abà, akul azlaməna madiŋal gəl à vok. ¹⁴ Uwana apakà vok la maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la kutso Yahudiya, uwaga apakà vok la akul bay, akul azladedə kabàsàw matərəbəy bokuba uwana tasà la ahəl anja tsəhay anjatà, azla Yahudiya bay. ¹⁵ Kiya uwaga azladza uwaga takədf Sufəl Yesu, ŋgaha la azladza uwana tapàh gay Zəzagəla à azladza uwarà, atà bay tatərəbà anu, kiya uwaga tahədf à Zəzagəla à adi aw, atà kà azlaməna məzam anja azladza gesina. ¹⁶ Gay gə la uwaga tayàh madədf anu gay à ahəŋ, kà anu anja maz gay mabəlay à azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, gay gə la uwaga tsakana anjatà adahən ala, seriya anja Zəzagəla abəz atà.

Pol ayah manəŋ azla Tesaloniki aya

¹⁷ Azladedə, mok uwana məvahà vok ala anina kà, gəl gami adà akul à tsəh, kà manəŋ ankul. Mədə anjami pəra, ama gəl gami agədf à akul à tsəh. ¹⁸ Məyàh mawul à slaka ankul aya. Gi Pol la gəl gulo gəyàh tetəvi anuvaw kà mad à awtày, ama seteni adədf gi gay à ahəŋ. ¹⁹ Mədzugway kà lakəl ankul, akul azlaməna madiŋ gəl à Zəzagəla uwana à vok kadzərədfahəwanula, ŋgaha apəhanula kà gay marabəŋ kà la ndzədf. Akul bay kà, akul la tataka anja azladza uwaga la abà. Akul la uwana karàbàw ləv gami babay. Akul la uwana kapəhəwla ala, kà sləray gami kà delga à uwana mədzà à ahəŋ hahalakanna, kà masla la huma anja Sufəl gami Yesu, la kaslà uwana adàsa à ahəŋ. ²⁰ La hadfay gə kà akul la uwana kavàw anu madz à ahəŋ la hahalakanna ŋgaha la marabay.

3

Mawoyəŋ asal magədfay: Mas ŋgərpa kà anja azladedə

¹ La kiya uwaga kà, gəl akàd anu à vok, kà uwana məbəzà à wakità ankul aw. Gay gə la uwaga, məslàla vok anja mabasiŋ aw, maslà mədzügw anja masləl akul Timotawus à awtày à slaka ankul, ŋgaha anu anja madz à ahəŋ la Atena disa. ² Kiya uwaga məsləl akul deda gami Timotawus à awtày, uwana mədfàh sləray anja Zəzagəla la slaka gə anina, kà uwana anu məziŋ gay marabəŋ lakəl anja Yesu Kristu la slaka gə. Kiya uwaga məsləlla akul à awtày kà masla anja madzərədfàh akul à uda la madiŋal gəl à vok la abà. ³ ŋgaha kà dza ankul anja mawul à lig, kà ŋgərpa aw. Kà uwana uwaga kà, agay tatak gami, anu azlaməna manəfay bay. ⁴ Ndzer, mok uwana mələg la tataka ankul la abà kà, mərəh à akul gay anja ŋgərpa uwaga à vok à abà dagay

uwarà, lagwa kà masla gà la uwaga adabøza akul. Sèlàw la lela! ⁵ Gay gà la uwaga à uwana, mēslala vok aṅa mabasīṅ aya aw, à uwana mēsləl Timotawus à awtày kà masēlay lakəl aṅa maḍīṅal gəl à vok aṅkul, ṅgaha kà gi aṅa masēlay babay. Guba azà à gi kà seteni aṅa maḍukw akul à ahəṅ, ṅgaha sləray gami aṅa mapakay deyday.

Ləv gami adatas ala, kà uwana akul la tetəvi delga la ama

⁶ Kay, ama lagonay kà Timotawus adawul à waṅ, adaraba à anu ləv, la gay maḍīṅal gəl à vok aṅkul, la masal aṅkul uwana kapəhàwla ala. Agòḍ à anu kà, kadzugwaw kà lakəl gami koksikoksi, asa à akul manəṅ anu bokuba uwana asa à anu manəṅ akul. ⁷ Haḍay azladede, mēdzà à ahəṅ la iyaw tugwi la adi məṅga, ama à mok uwana mēḍatsən gay aṅkul kà, kaḍīṅaw gəl à Yesu à vok kà adzərəḍàh anu à uda. ⁸ Lagonay kà, bà uwana akul la tetəvi aṅa Zəzagəla la tsəh kà, ləv gami adatasl ala adagay. ⁹ Iyay zlà, maḍəv kuḍa gesina la kikay uwana məgòḍ à Zəzagəla kà aṅkul ma asla takay? Mēḍəval kuḍa kà marabay məṅga uwana karàbàw anu la huma aṅha. ¹⁰ La mok uwana mēḍəv kuḍa mahəṅay la mavakay kà, kà masla aṅa mav à anu tetəvi aṅa mad manəṅ akul à gay. Asa à anu kà anu mətəpakulla gay uwana aləg à akul, à gay aṅa matapla la maḍīṅal gəl à vok la abà.

¹¹ Gay gà la uwaga mēḍəv, kuḍa à Zəzagəla Baba gami la Sufəl gami Yesu, kà atà aṅa mapəzl anu tetəvi aṅa mad à awtày kà manəṅ akul à gay. ¹² Delga kà Sufəl azigən mawoy vok aṅkul, ṅgaha kawoyaw azladza gesina kalkal bokuba uwana məwoya akul. ¹³ Kiya uwaga masla adàvə à akul ndzəḍa à ləv aṅkul à tsəh, kà akul kaḍàgaw sətaka la huma Zəzagəla Baba, la mok uwana Sufəl Yesu adàwul à waṅ à gudəṅ à vok la azlaaṅha.

4

Maday uwana akəs à Zəzagəla à gəl

¹ ṅgaha zlà, azladede, aganay gay uwana atəm kà anu à ahəṅ aya aṅa mapəhakulla. Mok uwana anu la slaka aṅkul kà, katapawla gay maday dziriga uwana akəs à Zəzagəla à gəl la slaka gami, kà kiya uwaga la uwana kaḍahàwwàṅ. Lagonay kà, gəḍəv akul kuḍa: 'Kamkam', gəgòḍ à akul la sləm aṅa Sufəl gami Yesu, kà akul aṅa mad à huma à gay koksikoksi la manəḍay la abà aya. ² Mēḍəpakulla tatak uwana mətəpla la slaka Sufəl Yesu lagwa zlà, ṅgaha babay kà kadasəlaw adagay ³ Uwana asa à Zəzagəla kà, delga kà akul aṅa magay sətaka, ṅgaha akul aṅa makəs gəl aṅkul

kà mabila. ⁴ Gay gà la uwaga gëgod à akul gesina: ‘Tsənàw vok à gay la azlamis ankul. Baŋa katsənaw vok à gay kà, kagaw sətaka la tetəvi aŋa Zəzagəla la ama, ŋgaha azladza tatsəf akul gay à tsəh aw. ⁵ Kà uwana baŋa kadzaw à ahəŋ la mabila la abà kà, kapakaw bokuba azladza uwana tasəl Zəzagəla aw.’ ⁶ Tsa bā kiya uwaga kà, dza adfaha tsakana à masla magay aŋha à vok lakəl aŋa azlamis aw, kà uwana ndzer, kasəlaw kà, Zəzagəla adfah seriya à tsəhay dza uwaga à gəl, kà uwana mədapəh à akul à vok à abà lakəl aŋa uwaga. ⁷ Zəzagəla azalà anu à mabila à abà aw, ama aŋa madz à ahəŋ la sətaka la abà. ⁸ Gay gà la uwaga, azladza uwana takweska la mapəsew gay uwanay kà, takweska kà dza aw, ama takweska kà Zəzagəla, uwana avà à akul Masasəfok tsikaslaga aŋha.

⁹ Azladede, baŋa lakəl aŋa mawoy vok kà, anu la gay aŋa matseser à akul, akul azlaməna madiŋal gəl à vok, aw, kà uwana Zəzagəla adapəhakulla tsəhay tetəvi uwaga adagay. ¹⁰ Iyay ndzer, kiya uwaga la uwana kadfahəwwəŋ à azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso Makeduniya gesina. Ama akul kà, ‘Duwəwla uwanay aya’, məgod à akul azladede. ¹¹ La kità kà akul kà, yəhəw madz à ahəŋ la lapiya la abà, fəw gəl à uwana kanawkudə aŋha, kà akul aŋa madzadzər gəl ankul, bokuba uwana məpəh à akul à vok à abà uwarə. ¹² Ŋgaha baŋa akul azlaməna gay Zəzagəla kà, dafəwwəŋ kiya uwanay, kà azladza uwana la uda tasəl Zəzagəla aw, tadəkəs gay ankul, ŋgaha kà akul aŋa mahan dza anik aw.

Kaslà mawul à waŋ aŋa Sufəl Yesu

¹³ Azladede, asa à anu kà kasəlaw azlatatak lakəl aŋa azlauwana tamatsay, kà akul kagaw la mazaw la gəl la abà aw, bokuba azladza anik uwana tasəl gay lakəl aŋa mawul à uda aŋa Yesu aw. ¹⁴ Ama anu kà məsəl kà Yesu aməts, ŋgaha Zəzagəla awulla à uda la mamətsay, kiya uwaga babay məsəl kà azlauwana taməts à tetəvi aŋha à tsəh kà, Zəzagəla adəwulla atà à uda la mamətsay babay, ŋgaha adəhama atà gay à vok la Yesu. ¹⁵ Anu uwana mələg la sifa dadəŋ, à mok uwana Sufəl Yesu adəwul à waŋ kà, azladza uwana taməts à madiŋal gəl à vok à abà kà, tadətsəvka magagamay la Yesu kà anu. Haday, gay uwaga gəpəh à akul lagonay kà, gay uwana asà à waŋ la slaka Sufəl.

¹⁶ Kiya uwaga la mavakay uwatà, mədətsən masləh məl aŋa dza uwana akoray, kuda aŋa sufəl aŋa azlamalika, la mahohumay aŋa mazlazliŋ aŋa Zəzagəla, ŋgaha Sufəl gami Yesu Kristu la gəl aŋha adəsa à ahəŋ la zagəla. Ŋgaha teraŋa azlauwana taməts à madiŋal gəl à vok à abà

tadàtsəv vok à uda la mamətsay. ¹⁷ Nğaha la lig la ahəŋ, anu uwana mələg la sifa aya la mok uwaga, Zəzagəla adàhəl anu à habaga à abà, kà anu aŋa magagamay la Sufəl Yesu à tataka zagəla à abà. Nğaha mədàdza à ahəŋ koksikoksi la masla. ¹⁸ La gay uwanay kà, taslahaw vok gay à ahəŋ kà akul à akul.

5

Madz à ahəŋ la adi

¹ Azladede, lakəl aŋa mavakay baŋaw la kaslà aŋa azlatatak uwanay adàpaka vok kà, mənəkudfa aŋha aŋa matsetser à akul aw. ² Mavakay uwatà kà, akul la gəl aŋkul bay kà kasəlaw lela, kà uwana Sufəl adàsa à ahəŋ la magorəh azladza, bokuba masla gəl, uwana atsa à waŋ la vəd. ³ Mok uwana azladza tadàgəday: ‘Gudəŋ à vok la lapiya, magogutsay la ahəŋ aw’, tadàgəday. Katskats la mok uwaga la uwana matərəbay mənğa adàdzəka à vok, bokuba mis uwana huɸ bəzi agur à ahəŋ. Nğaha azladza tadətəfay la uwaga la abà dikiɸiki aw.

⁴ Azladede, kà aŋkul kà, akul azlaməlok aŋa gay uwanay aw. La kità kà, mavakay uwatà adəgorəh akul bokuba masla à gəl uwana agorəh azladza aw. ⁵ Gesina aŋkul, akul azlaməna maday la uɸaka aŋa mavakay la abà, awkà anu azlaməna maday la mələs aŋa vəd la abà aw.

⁶ Tsa baŋa kiya uwanay kà, mədzehal bokuba aŋa azladza anik uwana tasəl gay uwanay aw aw, ama say mədza à ahəŋ la adi la manəŋla gəl gami. ⁷ Iyay zlà, la vuɸ la uwana azladza tadzehal aw takay? Nğaha aya kà, guzu akəd atà la vəd bay. ⁸ Ama anu kà, anu azladza aŋa vəd aw, anu azlaməna aŋa mavakay, kà uwaga say mənəŋla vok gami, məduw maɸiŋal gəl à vok la mawoyəŋ bokuba slarapay. Məf manewəŋ aŋa maɸəlay gami à gəl, bokuba huməz gəl.*

⁹ Mədzugw lela, Zəzagəla afà à anu à ahəŋ, kà anu aŋa matap ŋgərpa aŋa mapak ləv aŋha aw. Ama kà anu aŋa maɸəlay, kà à ahəl aŋa Sufəl Yesu uwana mafal dzakwa à gəl gə. ¹⁰ Masla aməts kà anu. La mok uwana adəwul à waŋ baŋa anu la sifa, amiyaka baŋa mədamsay kà anu aŋa madz à ahəŋ la sifa la masla. ¹¹ Kà uwaga ndzərəɸàhàw vok ala, taslahaw vok gay à ahəŋ bokuba uwana kaɸahà-hàwwəŋ.

Gay makəd gəl à ahəŋ

¹² Azladede azlauwana Sufəl Zəzagəla apakatàla kà azlaməŋga lakəl aŋkul kà aŋa matapakulla sləray kà,

* 5:8 5.8 Yesayya 59.17

sləkàwàw atà, la makəs atà gay la ahàl ala. ¹³ Sləkàwàw atà, ñgaha pèhàwatàla mawoy atà aᅅkul, kà sləray məᅅga uwana tadfehəᅅ, tsənàw vok gay kà akul à akul.

¹⁴ Azladedà, kamkam, slèhàw məl à azlaməna mas à gəl, kà atà aᅅ madàh sləray, ndzərcfàhàw azlaməna guba gà ala, ñgaha zləkàw azlaməna kokudà ndzəcfà, basàwwàᅅ azladza gesina. ¹⁵ Dahàw haᅅkəli kà akul aᅅ mawulla matsak vok mawisiga à adi koksikoksi aw, yàhàw madz à ahəᅅ la delga la abà kà akul à akul, ñgaha la azladza à uda babay.

¹⁶ 'Ràbàw koksikoksi! ¹⁷ Dèvàw kudà à Zəzagəla kokudà masakal.' ¹⁸ 'Kikay', məgof à Zəzagəla kà kəla tatak uwana avà à anu gesina. Aganay tatak uwana sifa gami la abà, anu azladza aᅅ Yesu Kristu.

¹⁹ 'Kadəcfaw gay à Masasəcfok Zəzagəla à ahəᅅ aᅅ madàh sləray aw. ²⁰ Kapəsewaw gay aᅅ azladza, uwana Zəzagəla apèh à atà à ahàl aᅅ mapàh à azladza aw. ²¹ Ama mədzəcfàw nərèzàw lela, kəsàw kà uwana la tetəvi aᅅ Zəzagəla la ama.' ²² Ñgaha nèᅅàwla gəl aᅅkul lakəl aᅅ tatak mawisiga gesina.

²³ Zəzagəla uwana avà à anu lapiya agəᅅ akul sətaka. Ñgaha kà Zəzagəla aᅅᅅᅅla vok aᅅkul gesina, masasəcfok aᅅkul, sifa aᅅkul la sləb vok aᅅkul gesina kà aᅅ kaslà uwana Sufəl Yesu Kristu adàwul à wəᅅ kà kadàgaw kokudà tsakana. ²⁴ Zəzagəla uwana azalà akul kà akul aᅅ magay azlaaᅅha, adàha uwaga kà aᅅ magəcf gay aᅅha à afik.

Ayyi makəcf gəl à ahəᅅ

²⁵ 'Dèvàw kudà kà aᅅami, azladedà.' ²⁶ 'Ayyi', gəgof à azladedà gesina. ²⁷ 'Kamkam', gəgof à akul la sləm aᅅ Sufəl kà. 'Dzèᅅàw wakità uwanay la huma aᅅ azlaməna madᅅᅅal gəl à vok gesina.'

²⁸ Vok mahamay aᅅ Sufəl gami Yesu Kristu agay la akul.

MASƏLA ANJA WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA TESALONIKI Deuxième Lettre de Paul aux Thessaloniens

Ayyi

¹ Gi Pol la uwana gətsetser wakità uwanay, anu la Silas ngaha la Timotawus bay. Mətsetser à maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la gudəŋ Tesaloniki, uwana azlaanə Zəzagəla Baba, ngaha anə Sufəl Yesu Kristu. ² Zəzagəla Baba la Sufəl Yesu Kristu tapis à akul gay à vok, la lapiya.

Aganay seriya uwana adàpaka vok

la kaslà uwana Yesu adàsa à waŋ

³ Azladedə, ‘Kikay’, məgəf à Zəzagəla kà akul koksikoksi, məfah uwaga ndzer, kà uwana madiŋal gəl à vok ankul, uwana kadiŋawwal gəl à vok, adàla silih mənəga, ngaha mawoy vok ankul uwana kawoyaw vok ada à huma à gay. ⁴ Gay gə la uwaga, baŋə anu la huma à azlaməna gay Zəzagəla anik kà, hahalakanna à gəy ləv gami, kà uwana amiyaka azladza tasa à akul ngərpa, tapəsew akul kà, kabasawwan, katsizllaw à delga à afik, ngaha kadiŋawwal gəl à vok, amiyaka la matərəbay uwaga la abà gesina.

⁵ Azlatatak uwanay gesina apəhanula, kà Zəzagəla adəfah seriya la dziriga. Kasaw ngərpa kà makoray Zəzagəla, la uwaga la uwana adəzlayla akul anə mad à slaka makor gəl à abà. ⁶ Ndzer, Zəzagəla adəgəf dziriga à afik. Bokuba magəfay, adətərəb azladza uwana tatərəb akul suwan. ⁷ Lagonay kà kasaw ngərpa, ama Zəzagəla adəzəb akul ngərpa lakəl ala, amiyaka anu babay. Adəfah uwaga la vuf uwana Sufəl Yesu adàsa à ahəŋ la zagəla, la azlamalika anəha, uwana tazləb masla. ⁸ Kiya uwaga Sufəl gami Yesu adàsa à ahəŋ la magol akəl la abà, kà madəfahla seriya à azladza uwana à gəl tapəsew Zəzagəla, ngaha azlauwana à gəl takweska gay marabəŋ lakəl anəha. ⁹ La abatà la uwana tadəfah à atà seriya dzaŋdzanəga à gəl, tuwiz tadənəŋ huf adi anə Zəzagəla tetuwa, amiyaka mazləbay, ngaha la ndzəfa anəha aw.* ¹⁰ Uwaga adəpaka vok la mavakay uwatà, adàsa à waŋ kà, kà masləkaway anə azladza anəha, azlaməna madiŋal gəl à vok tadawoy masla.

* 1:9 1.9 Yesayya 2.10

Akul bay kadàgaw la atà, kà uwana kadiṅawwal gəl à gay gami uwana à vok, məpəh à akul.

¹¹ Gay gà la uwaga mədəv kufda koksikoksi kà ankul. 'Kamkam', məgodf à Zəzagəla gami, kà mapakakulla sətaka, kà akul anja madz à ahəṅ la sifa uwana azalà akul, ṅgaha ahən sləray anja madiṅal gəl à vok ankul ala, mənəval kà masla anja mazlak à akul la maslay anha. ¹² La kiya uwaga kà, sləm anja Sufəl gami Yesu adàgay masləkaway gə la slaka ankul, ṅgaha akul kadàgaw masləkaway gə kà masla. Uwaga gesina adàpaka vok kà vok mahamay anja Zəzagəla, ṅgaha la Sufəl gami Yesu.

2

Gay lakəl anja masla məzam anja Zəzagəla

¹ Azladedə, gəpəh à akul lakəl anja mavakay anja mas à waṅ anja Sufəl gami Yesu, ṅgaha la maham gay à vok gami la slaka anha. 'Kamkam', məgodf à akul azladedə, ² kiya uwaga kà baṅa dza adàgodf à akul kà, afats mas à waṅ anja Sufəl kà adàslay kà, gəl adàkadf akul à vok katskats aw, guba adəkəs akul babay aw. Zlahaw, dza adəpəhla uwaga ala bokuba gay anja azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl anja mapəh à azladza anik, baṅaw aza akul gay Zəzagəla, baṅaw agodf à akul kà anu la uwana mətsetsər uwaga. ³ Amiyaka la kakay maṅ kà, kasakaw dza apapatakula gay aw. Kà uwana mavakay uwaga adàsa à waṅ kiya uwaga pəra aw. Say azladza tadàzigəṅ gəl anjatà lakəl anja Zəzagəla dadəṅ, ṅgaha masla məzam uwana masla kà anja mazila tetuwa, adəpəhla vok ala. ⁴ Masla kà kəla tatak uwana azladza tanəfay la masləkaway kà, adàdəfal gay à ahəṅ amiyaka à Zəzagəla, la tatak uwana tasləkaway gesina kà adàdəfal gay à ahəṅ. Adàzigəṅ gəl anha lakəl anja tatak gesina, adàday kà madz à ahəṅ la məṅ gəy Zəzagəla la aku. La abatà kà: 'Gi la uwana gi Zəzagəla', adàgodfay.*

⁵ Awul akul à gəl à uwana gəpəh à akul uwaga gesina, à mok uwana gələg la tataka ankul la abə aw ay? ⁶ Kà uwana lagonay kà, tatak anik la ahəṅ adəfal gay à ahəṅ kà mas à waṅ. Kasəlaw uwana adəfal gay à ahəṅ: Kà uwana baṅa kaslā anha adàslay kà, masla məzam uwaga adəpəhla gəl anha ala. ⁷ Iyay, lagonay ndzəfa anja mazigəṅ gəl uwaga adəh sləray la slaka azladza, mətəsən tatak uwaga kà la mapəhanula anja Zəzagəla. Ama tatak uwaga kà apaka vok la dazuwaya aw, say baṅa dza uwana adzala à ama, az vok

* 2:4 2.4 Daniyel 11.36; Hezəkiyel 28.2

aŋha la uwana adàbøza tetøvi. ⁸ La lig aŋa uwaga la ahøn kà, masla møzam uwaga adàpøhla vok ala. La vuð uwana Suføl Yesu adàsa à ahøn la mazløbay aŋha, adàkøday la afad gay aŋha, adàziŋ ala la mapøhla vok aŋha ala la abà.*
⁹ Masla møzam uwaga adàsa à waŋ la ndzøða aŋa seteni, adàcfahàh azlatsøhay sløray mavalàh løv à azladza à gay anik anik, ŋgaha la azlanadzipo fida gà. ¹⁰ Adàpapatah azlamazehlaga gesina, la azlagay la azlasløray mawisiga aŋha anik anik gesina. Tadàzehla, kà uwana takweska gay marabøn, uwana naka abøl atà, la uwaga takweska dziriga. ¹¹ Gay gà la uwaga, Zøzagøla la gøl aŋha adàvà à atà ndzøða, kà atà aŋa madinjal gøl à fida uwaga à vok. ¹² Kiya uwaga køla dza uwana adiŋ gøl à dziriga à vok aw, ama arab la mawisiga la abà, Zøzagøla adàcfahalla seriya à gøl.

Zøzagøla atsatsàmàni akul kà magay azlaaŋha

¹³ Say 'Kikay', møgod à Zøzagøla koksikoksi lakøl aŋkul azladedà. Zøzagøla awoya akul, atsatsàmàni akul kà dagay madzøka gudøn à vok kà aŋa maβøl akul. Kabølàw kà la Masasøðok aŋha, uwana apàkakulla kà azladza aŋha, ŋgaha kabølàw kà, kà uwana kakèsàw dziriga babay. ¹⁴ Zøzagøla azalà akul à uwaga à abà la gay marabøn uwana møzakulaŋ. Azalà akul kà akul aŋa magay la mazløbay, uwana Suføl gami Yesu Kristu agà la abà la gøl aŋha. ¹⁵ Tsa baŋa kiya uwaga kà, azladedà, wàdàw vok à uda la gay Zøzagøla la abà. Kiya uwaga kèsàwwaŋ la løv azlatatak uwana mètàpakulla amiyaka uwana mètàpakulla la gay amiyaka uwana mètsetser à akul matsetseray.

¹⁶ Suføl gami Yesu Kristu la gøl aŋha, ŋgaha Zøzagøla Baba uwana tawoya anu, tapis à anu gay à vok, ŋgaha tavà à anu ndzøða, kà anu aŋa manøfay kà uwana delga pøra, la mapøhay kà uwana dziriga pøra. ¹⁷ La vok mahamay aŋha, adzøøðàkulla koksikoksi, ŋgaha masla azlaka akul aŋa maf manewøn à tatak uwana à afik adàsa à ahøn.

3

Dèvaw kuða à Zøzagøla kà aŋami

¹ Ŋgaha zla, azladedà, aganay à uwana atøm, kà anu à ahøn aya aŋa mapøh à akul: 'Dèvaw kuða à Zøzagøla kà gay aŋha aŋa mað à huma à gay katskats, ŋgaha azladza aŋa maslækaway bokuba uwana apakà vok la tataka aŋkul la abà babay. ² Ŋgaha aya, dèvaw kuða à Zøzagøla kà masla aŋa manønla anu, kà azlamøna maðh mawisiga la

* 2:8 2.8 Yesayya 11.4

azlaməna makəsafər, kà uwana azladza gesina takəs dziriga aw!’

³ Ama Sufəl gami kà, masla kà dziriga, adàdzərəfah akul à uda ŋgaha adànrəŋla akul la azlamawisiga la abà. ⁴ Gay gà la uwaga kà, Sufəl gami avà à anu manewəŋ lakəl aŋkul babay, kà uwana məsəl kà, kadahawwaŋ uwana məpəh à akul, bà la huma la gay bay kà, kadàfahaw uwaga.

⁵ Awoyaŋ kà Sufəl Zəzagəla, azlaka akul, kà akul aŋa mawoyəŋ kaykay, kà akul aŋa mabas matərəbay bokuba uwana Yesu Kristu abasəŋ.

Makəs vok aŋa sləray

⁶ Azladedə, ‘Kamkam’, məgod’ à akul la sləm aŋa Sufəl Yesu Kristu, kadzaw à ahəŋ la azlaməna masa la slaka gə aw, kà uwana takəs matapatla gami uwana məzàtəŋ aw. ⁷ Haday, akul la gəl aŋkul kasəlaw madz à ahəŋ gami, uwana mədza à ahəŋ la tataka aŋkul la abà lela, nəfaw slaka asik gami, kà uwana anu azlaməna masa aw. ⁸ Kiya uwaga məzàw tatak may aŋa azladza deyday aw. Məyà vok məkəs aŋuf la adi ala mədahàhà sləray mahənay la mavakay, kà anu aŋa madzadzər gəl gami, ŋgaha kà anu maf mahanay à azlaməna gay Zəzagəla à gəl aw. ⁹ Ndzer, məslà mazlak anu aŋkul nəma. Ama mədahàhà kiya uwanay kà, kà akul aŋa manəfay madz à ahəŋ gami. ¹⁰ La dziriga kà, mok uwana mələg la tataka aŋkul la abà kà, məpəh à akul la dazuwaya kà, dza uwana asal sləray aw kà, azuw tatak may suwaŋ aw.

¹¹ Uwana məpəh à akul kiya uwanay kà, kà uwana mətsənəŋ kà aŋuvaw la tataka aŋkul la abà kà azlaməna masa, tadəh sləray aŋatà aw, say mavalàh à gəy aŋa azladza anik à abà pəra. ¹² Tsəhay dza uwaga kà, gənav à akul, ŋgaha gəfaha à akul akur à lig la sləm aŋa Sufəl Yesu Kristu: ‘Kà atà tadəhà sləray aŋatà la tetəvi aŋha, kà atà aŋa madzadzər gəl aŋatà!’

¹³ Azladedə, akul kà kayàw vok aŋa madəh delga diki-diki aw. ¹⁴ Kiya uwaga baŋa dza akəs matapla gami, uwana mətsetsər à akul à wakità uwanay à abà aw kà, dūwàwwalla à adi, kafawwal sləm aw, kà ziruwī aŋa makəsay. ¹⁵ Ama kanərəzaw masla bokuba masla məzam aw, say kawullawla matsihila bokuba deda aŋkul.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

¹⁶ Sufəl, masla aŋa makor lapiya, avà à akul lapiya la kaslā gesina. A bà la mana beyimi bay. Awoyaŋ kà Sufəl adza à ahəŋ la akul gesina.

¹⁷ Gi Pol, la uwana gətsetsèr wakità uwanay la ahà gulo: 'Ayyi'. Nèṅàwwàṅ bokuba uwana gəfà ahàl à wakità gulo uwana à afik gesina.

¹⁸ Mapis gay à vok aṅa Sufəl Yesu Kristu agay la akul gesina.

MATERA ANJA WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À TIMOTAWUS Première Lettre de Paul à Timoth'ee

Ayyi

¹ Gi Pol, la uwana gətsetser wakità uwanay, gi masləlay anja Yesu Kristu, bokuba uwana asa à Zəzagəla Baba. Masla mabəl anu, ngaha la Yesu Kristu uwana məfa madzugway gami à masla à afik.

² A kak Timotawus, kak kona gulo dziriga, uwana la madijal gəl à vok la abà. Zəzagəla Baba gami, atà la Yesu Kristu Sufəl gami, tapis à ka gay à vok la mabasakan, ngaha la mav à ka lapiya.

Mahəl à ahəŋ kà azlamatapla uwana akəs vok aw

³ Uwana gənavà ka, à mok uwana gədà à kutso Makeduniya, 'Dzà à ahəŋ la Efesus', gəgòd' à ka, kà uwana azladza tapàhla azlamatapla mawisiga ala la ahəŋ la abatà, ngaha kà asà à gi kà: 'Dzàw à ahəŋ', kagod' à atà. ⁴ Gòd' à atà kà: 'Sàkàw mapəh azlagay anja azlababa ankul maviyaga, ngaha la azlawakità anja azlasləm anjatà deydayga. Kà uwana azlagay uwaga kà, tatsalla magazlay à waŋ deyday pəra, uwaga kà adàh sləray à Zəzagəla la uwana la abà, məsəl la madijal gəl à vok la abà aw. ⁵ Uwana akəs vok!' Kapəh à atà, kà tawoy azladza anik, ngaha la masal uwana asa à uda la ləv sətaka la tsəh, la madzugway delga, ngaha la madijal gəl à vok, uwana kaskas la tsəh aw. ⁶ Azladza anik tasàk à tetəvi dziriga la tsəh ala, ngaha tanəfa à azlatatak deydayga, kusoŋuga. ⁷ Tanəraz gəl anjatà kà kiya atà, kà azlaməna matapla azladza anik lakəl anja Zəzagəla. Ama tasəl uwana tapəhay aw, tasəl tatak uwana tawadà gəl à afik aw.

⁸ Anu kà, məsəl kà mapəhay anja Zəzagəla kà delga, à baŋa dza adàhla sləray bokuba uwana akəs vok. ⁹ Baŋa uwaga avika ka aw: Mapəhay kà tadəhəŋ kà anja azladza dziriga aw, ama kà anja azlaməna tsakana, la azlauwana tapəsew Zəzagəla, la azlauwana takəs gay Zəzagəla aw, la azlauwana takweska Zəzagəla, la azlauwana tadəh mawisiga, la azlauwana tavàl à Zəzagəla à ahəŋ lakəl à adi, la azlauwana takad' azlababa anjatà la azlaiyà anjatà, ngaha la azlaməna makad' dza gesina. ¹⁰ Ngaha aya kà anja azlaməna à gəl gaw, la azlaməna matsatsəl vok kà atà kà atà zil zil, la azlaməna madaw dza ala, la azlaməna fida,

la azlaməna mazaw mawadəy fida gə, ɲgaha la azlaməna madəh tatak gesina uwana la tetəvi aɲha aw. ¹¹ Matapla uwanay kà, asà à uda kà la gay marabəɲ uwana la abà kafà à gi à ahəl, ɲgaha uwana lakəl aɲa Zəzagəla, uwana mazləbay gə, uwana barka gesina atsa à uda la masla la abà koksikoksi.

Kikay kà vok mahamay aɲa Zəzagəla

¹² 'Kikay', gəgod' à Sufəl gulo Yesu Kristu uwana ahənağəla la ndzəda gesina kà aɲa sləray aɲha. 'Kikay', gəgodəl kà uwana anəɲ gi à adi, ɲgaha afà à gi à sləray aɲha à abà. ¹³ Kay, nəma kà, gəpəh mawisiga lakəl aɲha, dagay uwarà gədatəreβəɲ la matsəkəl magodəhay à gəl babay. Ama kà, vok ahamà à Zəzagəla kà gi, kà uwana mok uwatà kà, gi la madiɲəl gəl à vok aw, ɲgaha bay kà, gəsəl uwana gədəhəɲ aw aya. ¹⁴ Sufəl gulo adapis à gi gay à vok mənğa mənğa, ayyà agod' à gi, kà mav à gi madiɲəl gəl à vok, ɲgaha la masal uwana ahamà à anu gay à vok la masla. ¹⁵ Aganay à gay uwana akəs vok kà azladza gesina takəsay: Yesu Kristu kà asà à waɲ à gudəɲ à vok kà mabəl azladza gesina uwana azlaməna tsakana. Gi la uwana gəfūw à atà gesina la tsakana la tataka aɲatà la abà. ¹⁶ Uwaga à uwana, vok ahamà à Zəzagəla kà gi: Asal kà Yesu Kristu apəhla ala la gi la abà, kà gi la uwana gi masla tsakana kaykay. Mabasiɲ aɲha gesina uwana adəhəɲ lakana kà, kà aɲa à huma à gay gesina babay, azlauwana tadiɲ gəl à masla à vok, tadəbəza sifa adəv à gay aw. ¹⁷ Zəzagəla la uwana Sufəl uwana amətsay aw, dza anəɲəɲ aw, masla kokuɖa gəl aɲha, la uwana maslay la masləkaway la mazləbay agay la masla aɲa koksikoksi. Amen.

¹⁸ Timotawus, kona gulo, gəpəh à ka gay uwanay à ahəl: Awul à ka à gəl à gay uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh lakəl aɲak uwarà. Gay aɲatà kà apakà ka tatak mapalla guvəl delga. ¹⁹ Kəsà madiɲəl gəl à vok la madzugway delga. Ama azladza anik kà takweska manəf madzugway delga aɲatà, ɲgaha kà uwaga à uwana tadiɲ gəl à azlatatak dziriga à vok aya aw. ²⁰ La tataka aɲatà la abà Himene atà la Alekəsander la ahəɲ, uwana gəbək atà à seteni à ahəl kà atà aɲa maguray, ɲgaha kà atà aɲa mabəz tetəvi aɲa mawisiga lakəl aɲa Zəzagəla aya aw.

2

Matapla lakəl aɲa madəv kuɖa

¹ Terəɲa dadəɲ, gəfaha à akul akur à lig, kà akul aɲa manavay la slaka Zəzagəla la madəv kuɖa, la 'Kamkam',

ngaha la 'Kikay' kà aña azladza gesina. ² Say madəv kuɗa kà aña azlaməŋ sufəl, ngaha kà aña azlaməna makoray gesina, kà anu aña madz à ahəŋ la titi la abà la lapiya, la manəb vok gami la Zəzagəla, la maday delga ngaha mawoyəŋ gə, kà la muwulla gəl à vədah la huma Zəzagəla, ³ aganay tatak uwana ahəɗ, ngaha akəs à Zəzagəla gami masla mabəl anu à gəl. ⁴ Asal kà azladza gesina tabəlay, tatsa à waŋ kà masəl gay dziriga aŋha, ⁵ uwana apəh à azladza kà, kà Zəzagəla kà tekula pəra, ngaha masla masəl anu vok la Zəzagəla kà tekula pəra, uwaga kà Yesu Kristu, uwana apakà dza la sləb vok. ⁶ Uwana asà à waŋ, avà gəl aŋha, kà anu gesina aña magay azlaaŋha la makor gəl la abà. Kiya uwaga agəɗà madzugway aña Zəzagəla à afik la kaslà uwana Zəzagəla akəɗəv à ahəŋ, asal mabəl azladza gesina. ⁷ Kà uwaga à uwana Zəzagəla apakəgəla kà masləlay aŋha. Gi masla matapla à maham à ahəŋ dza, kà gi aña mazəh gay matsidəyga à azlauwana azla Yahudiya aw, kà atà tadiŋal gəl à vok. Gəpəhay kà dziriga, gəɗàh fida aw.

⁸ Asa à gi kà, kəla slaka gesina azladza tadəv kuɗa, tadziyla ahəl aŋatà à slaka Zəzagəla kà madəv kuɗa la ləv tekula, la kokuɗa mapak ləv ngaha la kokuɗa magazlay.

Azlamis la maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la abà

⁹ Asa à gi babay kà azlamis taduw lukut uwana à vok akəsə à vok, la mazlayla kà vok, ngaha la mawulla gəl à vədah, awkà tadaha vok la zlazladfa, la azlamatsaha à gəl dzadzakwaga aw, baŋaw la kəsaf sləm luwàluwà gə, baŋaw la azlatatak bəɗà anik anik, baŋaw la lukut uwana tsakalay aŋha mənŋa aw. ¹⁰ Ama tatak uwana ahəɗ à atà kà, tadahla sləray dzəba aŋha səla aw gə. Azlamis uwana: 'Məkəs Zəzagəla' tagoɗ kà, say tafehəŋ kiya uwaga. ¹¹ Say azlamis takəs matapla la titi ngaha la mawulla gəl à vədah. ¹² Gəvə tetəvi à mis kà matapla baŋaw aña makoray lakəl aña azlazil aw, say tadza à ahəŋ titi. ¹³ Kà uwana terəŋa kà taŋəl kà Adama dadəŋ, ngaha la lig la ahəŋ Hawwa.* ¹⁴ Ngaha aya kà, seteni apapət kà Adama aw, ama apapət kà mis. Kiya uwaga à uwana mis akweska mapəhay aña Zəzagəla.* ¹⁵ Ama mis adəbəlay kà la mayyi bəzi, à baŋa awəɗ vok à uda la madiŋal gəl à vok la abà, la masal, la tsikasla ngaha la mawulla gəl à vədah.

3

Azlamasiga aña maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla

* 2:13 2.13 1Musa 2.7,21-22 * 2:14 2.14 1Musa 3.1-6

¹ Aganay à gay uwana akəs vok: Baŋa dza ayàh kà masla aŋa magay masla manəŋla azlaməna manəfay anik kà, ayahani kà sləray delga gà. ² Masiga aŋa azlaanik kà, say agay kà dza uwana dza aslala vok aŋa matsədal gay à tsəh aw kəla. Agay zil aŋa mis tekula, agay dza tələmmaga, agay masla makəs gəl aŋha, agay dza uwana sləm aŋha la ahəŋ, agay masla makəs azlaməlok dza la ahəl səla, agay masla masəl matapla à azlaanik babay. ³ Aga masla guzu aw, masla magazlay aw, ama aga kà masla mabasiŋ, agay masla gay baŋaw masla mawoy sili aw. ⁴ Kəla kà, agay la maslay kà manəŋla huɸ gày aŋha lela, agay masla mawulla haŋkəli à azlabəza aŋha, kà atà aŋa matsən gay aŋha, ŋgaha kà atà aŋa mazləb masla. ⁵ Uwana gəpəh kiya uwanay kà: Kà uwana baŋa dza aslala vok aŋa makoray huɸ gày aŋha aw, ma kakay aslala vok aŋa manəŋla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla ma? ⁶ Dza mawga la madiŋal gəl à vok la abà kà, kapakawwaŋ ala kà masiga la katskats aw, kà uwana baŋa mawga kà, zlahaw zlapay adal à gay, ŋgaha seriya atədal à gəl bokuba aŋa seteni uwana aga. ⁷ Say agay mawoyəŋ gà la huma à azladza, uwana tasəl Zəzagəla aw babay, kà masla aŋa magay mapəseway gà aw, ŋgaha masla aŋa matəd à melkaw aŋa seteni à abà aw.

Azlaməna mazlakay la maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la abà

⁸ Azlaməna mazlak maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla kà, say tagay mawoy atà gà, tagay azlaməna magolla dza la mas guzu aw, baŋaw azlaməna mawoy sili la tetəvi mawisiga aw. ⁹ Say tatsizllay kà à dziriga aŋa madiŋal gəl à vok uwana à afik, Zəzagəla apəhatàla, takəsay uwaga la madzugway dziriga la ləv tekula. ¹⁰ Kəla kà, say maham à ahəŋ anərəz atà dadəŋ suwaŋ, à baŋa gay aga à atà la vok aw kəla, ŋgaha tada à sləray à abà. ¹¹ Azlamis aŋatà babay kà taga azlamis delga, taga azlaməna masàh gəl aw, taga azlatələmmaga, taga azladziriga la azlatatak gesina la abà. ¹² Say azlaməna mazlak à maham ahəŋ məna gay Zəzagəla, tagay la mis tekula tekula, tagay azlaməna manəŋla azlabəza aŋatà lela, la huɸ gày aŋatà gesina. ¹³ Kà uwana baŋa tadàh sləray aŋatà kà tabəza gəl aŋatà la madz à ahəŋ lela la abà, ŋgaha tadəpəhay la magədəŋ à afik aŋa madiŋal gəl à vok, uwana anu la abà la maham gay à vok la Yesu Kristu.

Godega aŋa madiŋal gəl à vok

¹⁴ Amiyaka gi la manewəŋ la abà kà mad à awtày, kà manəŋ ka nekwa kà, gətsetser à ka wakità uwanay aya.

¹⁵ Kà uwana amiyaka gëda à awtày katskats aw babay kà, wakità uwanay adàtapakalla madz à ahəŋ delga, lakəl aŋa huđ gày aŋa Zəzagəla, uwana maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana azlaaŋa Zəzagəla uwana la sifa. Maham à ahəŋ uwaga kà maŋuləv aŋa matapla dziriga. ¹⁶ La tetəvi aŋa matapla uwaga, Zəzagəla apəhlaŋ ala, ŋgaha apəhanula maday gami la tetəvi aŋa la tsəh.

Gay uwaga kà aduwa tatak gesina ndzer, uwaga lakəl aŋa dza, uwana apəhla vok ala, bokuba dza la sləb vok.

Masasəfok tsikasla apəhla masla ala, kà dza dziriga, ŋgaha azlamalika tanəŋəŋ.

Azladza tatsənəŋ mapəhay aŋa, tazàhà gay aŋa à azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, ŋgaha azladza gudəŋ à vok tadiŋ gəl à masla à vok.

La lig aŋa uwaga la ahəŋ kà, Zəzagəla azəb à zagəla à slaka mazləbay gə à abà.

4

Azlaməna matapla fida

¹ Masasəfok Zəzagəla apəhay la paraka kà, la makəf gəl à ahəŋ kà, azladza anik tadəsaka madiŋal gəl à vok la tsəh ala. Tadəsakay kà gay aŋa azlamasasəfok mavavar dza, la azlatatak uwana azlamasasəfok mawisiga, tapəhla ala.

² Azlaməna matapla uwaga kà, azlaməna magolla dza, à uwana tadəzah dza ala. Madzugway aŋatà kà mamatsay.

³ Azladza uwaga kà tadəvarah gay kà mazəb mis la mazuw azlatatak anik anik. Tekedfika Zəzagəla adəhàhà azlatatak uwaga kà, kà azlaməna madiŋal gəl à vok, uwana tasəl dziriga aŋa mazuway. A baŋa: 'Kikay', tagodfal kà uwaga gesina kà, mawisiga aya aw. ⁴ Kà uwana dèwdèw tatak uwana Zəzagəla adəhàŋ kà delga. Tatak məzla gə la abà amiyaka tekula aw, ama say məbəza uwaga kà la 'Kikay', la magod à Zəzagəla. ⁵ Kà uwana gay Zəzagəla la madəv kudə gami la uwana taguwaga tsikasla.

Masla sləray dziriga aŋa Yesu Kristu

⁶ Baŋa katapla azlatatak uwanay à azladedə gami anik kà, kadəgay masla sləray dziriga aŋa Yesu Kristu, la uwaga kadəpəhla vok ala, kà kadzadzar vok la masasəfok dziriga aŋa madiŋal gəl à vok, ŋgaha la matapla dziriga uwana kanəfa gesina. ⁷ Ama matugway aŋa azladza deydayga, uwana akəs à Zəzagəla à gəl aw kà, wùts ala. Nəŋla gəl aŋak la guba aŋa Zəzagəla la abà, la mawad vok à uda.

⁸ Makəs uwana asa à vok, kà la azlaslaka anik kà, akəs vok ŋuv ŋuv, ama mahoy guba aŋa Zəzagəla akəs vok kaykay,

kà uwana uwaga kà adala anu à sifa à abà lagonay, ngaha bawbaw la huma la gay bay aya. ⁹ Uwaga la uwana gay makəs vok gə, à uwana naka kəla uwabeyuwi akəsay la ləv tekula. ¹⁰ Kà uwaga à uwana məfah sləray la mawadəh vok à uda, kà uwana məfa manewəŋ gami kà à Zəzagəla uwana à afik la sifa, kà masla məbəl kà kaykay, kà azladza uwana tadinj gəl à masla à vok gesina.

¹¹ Sləhalla vok à azlaməna madiŋal gəl à vok tatak uwanay kà, tapatəla uwaga lela. ¹² Kak bəzi dən nəma, ama kasak à dza apəsew ka aw. Gə la huma aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok gesina la gay aŋak uwana la abà kapəhay, kà bokuba kak tetəvi aŋatə la maday aŋak la abà, la madz à ahəŋ aŋak la abà, la masal aŋak la abà, ngaha la madiŋal gəl à vok aŋak la abà gesina. ¹³ Wad vok à uda kà matapatəla kà uwana la wakitə Zəzagəla la abà la mapəh à atə gay matsidəyga, tsərəh à mok uwana gədada à awtəy. ¹⁴ Kapəsew mavəy aŋa Zəzagəla, uwana avə à ka la məbəkla ahəl à gəl aŋa azlamasiga, uwana tapəh à atə gay ahəl lakəl aŋa mavəy, uwana kabəzal kà aŋa sləray, aw. ¹⁵ Fə sləm à sləray uwaga la tetəvi aŋha, kà uwabeyuwi aŋa manəŋ kà, kà kaday kà à huma à gay pəra. ¹⁶ Kəsə gəl aŋak, dəhə hanəkəli la matapla aŋak babay. Baŋa kanəfa madəhəŋ delga kà, kadəbəlay, ngaha la azladza uwana tatsəb à ka sləm.

5

Maday aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok

¹ Iyay zlə, gəgod à ka aya kà, kaslah məl à makoz zil à gəl la ndzəda aw, ama kapəhal gay, kà bokuba uwana kapəh à baba aŋak. Ngaha aya kasləha vok à azlamedəga babay kà bokuba uwana kadəhəŋ à azladedə aŋa gəl aŋak. ² Kəs azlagəl mis babay, kà bokuba azlaiyə aŋak, ngaha azlaiyaw mis babay, kà bokuba azladedə aŋak dəgam gə la ləv sətaka.

³ Fə sləm à azlamis kudfa deŋdaŋga, sləkəw atə! ⁴ Ama kəla kà, baŋa mis kudfa anik la bəzi amiyaka la bəzi aŋa bəzi aŋha bay kà, say asəl madəh sləray, manəfay aŋha la huma azlaməna huđ gəy aŋha, akəs iyə aŋha la ahəl səla, baŋaw iyə madzidziga aŋha, kiya uwaga la uwana akəs à Zəzagəla à gəl. ⁵ Mis kudfa deŋdaŋga ndzer, uwana masla mafal sləm la ahəŋ aw, afə madzugway aŋha kà à Zəzagəla à afik pəra, asak à madəv kudfa à Zəzagəla mavakay la mahanay aw, kà masla aŋa mazlakay. ⁶ Ama mis kudfa, uwana adza à ahəŋ la matsidəy la abà kà, masla kà bokuba mamətsay gə, amiyaka adagay la sifa aŋa lakana. ⁷ Maslə gə la uwaga à uwana kapəh à atə, kà dza aŋa məbəz atə

à tsəh la gay anik anik la abà aw, kà masləh à atà ala vok.
 8 Baŋa dza afa à sləm à mayyi à tsəh ala aŋa baba aŋha aw, ŋgaha kaykay gà à məna huɸ gày aŋha aw kà, masla kà akweska madiŋal gəl à vok, masla kà ŋuləm dza uwana aləg madiŋal gəl à vok.

9 Lagwa kà, katsetser sləm aŋa mis kuɸa à sləm aŋa azlamis kuɸa anik à adi la wakità la abà, kà say à baŋa adagay la mavay dzik mukwa dadàŋ. Ŋgaha bay kà, say baŋa adà à zil kà asik tekula à ahəl pəra. 10 Ŋgaha babay kà, say agay masəlay gà la azlasləray delga uwana la abà, adahàŋ, azìgənà azlabəza aŋha la tetəvi delga la tsəh, ŋgaha akàs azlaməlok dza uwana tasàh à mtəga aŋha la ahəl səla, ŋgaha apalàh asik à azlaməna madiŋal gəl à vok, ŋgaha à baŋa azlakàhà à azlauwana la matəɸəbay la abà, ŋgaha la madz à ahəŋ aŋha la abà kà, adahàhà kà say sləray delga pəra, kà tsetsər sləm aŋha.

11 Ama kweskà matsetser sləm aŋa azlamis kuɸa meɸega à wakità aŋa sləm à afik, kà uwana la kaslà uwana madzugway aŋatà adàda à zil à tsəh kà, tadàgola vok à tetəvi aŋa Kristu la tsəh ala kà mad à zil. 12 Kiya uwaga kà, tadàgay azlamawisiga, kà mapəzl makəs vok aŋatà uwana ala la madiŋal gəl à vok la abà. 13 Ŋgaha aya kà, tadàzah kaslà aŋatà ala, kà madahay gày la gày. Ama uwana zlazladfa kà: Tagay azlaməna gay zlawzlaw, ŋgaha la mavalàh à gay uwana à abà, abəza kà atà aw aya, bokuba azlamavdzagogur, ŋgaha la azlagay uwana azlayla atà aŋa mapəhay aw, bay kà tapahay. 14 Kà uwaga à uwana gəgod à ka: Asa à gi kà azlamis kuɸa meɸega kà tadah à zil, tayyàh bəza, ŋgaha taf sləm à huɸ gày aŋatà suwaŋ. Ŋgaha kà anu aŋa mav tetəvi à masla məzam gami, kà masla aŋa mapəh mawisiga lakəl gami aw. 15 Gəpəh kiya uwanay kà, kà uwana azlamis kuɸa meɸega la ahəŋ, tawulla à tetəvi dziriga la tsəh ala kà manəf seteni. 16 Baŋa azlamis kuɸa la ahəŋ la tsəhay aŋa mis madiŋal gəl à vok gà kà, say masla la uwana azlaka à atà. Awkà ayahla mazlakay aŋa maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla aw, kà uwana uwaga kà mahanay məŋga. Say maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla kà azlakay kà uwana dza aŋha la ahəŋ aw.

17 Azlamasiga uwana tanəŋla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla lela kà, azlayla à atà aŋa mabəz mazləbay huɸ səla, zləbàw azlauwana taziŋ gay Zəzagəla kaykay, la azlauwana tatapla tatak à azladza anik, 18 kà uwana wakità Zəzagəla agod kà: Kafa zagoma à kokur uwana à gay à baŋa azlab hi aw. Kà uwana masla sləray kà azlayla kà

vok, aβəza masik aŋha.✱ 19 Baŋa tapuwa gudzi à masiga à gəl kà, kakəs la katskats aw, say baŋa azladza səla tapəh baŋaw mənə sayda makər dən̄ kəla.✱ 20 Slèh à atà à vok la dazuwaya à azladza uwana tadfàh mawisiga, kà guba akəs azlaanik kà madfàh mawisiga uwaga.

21 'Kamkam', gəgod à ka la huma aŋa Zəzagəla, ŋgaha la huma aŋa Yesu Kristu, ŋgaha la huma aŋa azlamalika uwana matsatsamanatà gà, kəs mapəhay uwanay, kà kasani azladza makasay, la sləray aŋak uwana la abà kadəhəŋ gesina aw. 22 'Kamkam', kavà vok aŋa maβək ahəl aŋak à dza à gəl, kà masla aŋa madfàh sləray aŋa masla mazlakay aw. Kada à tsakana aŋa azladza anik à abà aw, nən̄la gəl aŋak la sətaka la abà.

23 Kasah bà iyaw pəra aw, ama ŋuləm kasah iyaw matavərək ŋuv ŋuv babay kà, kà huf aŋak uwana akad ka.

24 Tsakana aŋa azladza anik kà, adəpəhla vok ala bat-sewya kokudə maβəz madfàh seriya. Ama aŋa azladza anik kà adəpəhla vok ala kà bawbaw la huma la gay vuf seriya.

25 Kiya uwaga babay à uwana, sləray dziriga adəpəhla vok ala. Amiyaka uwana dza anəŋəŋ lakana babay aw kà, ndzer adəpəhla vok ala.

6

1 Azlamayà gesina kà, takəs gay aŋa azlaməŋga aŋatà la masləkaw atà lela, kà dza aŋa mapəh mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla, ŋgaha lakəl aŋa matapla gami babay aw. 2 Kəla mayà uwana məŋga aŋha kà masla madiŋal gəl à vok kà, apəsew masla kà uwaga aw, la magofay kà: Anu səla kà tekula, kà uwana anu la deda. Ama bà la uwaga kà, adəfa sləray uwana dafəwa à gay uwana uwarà, kà uwana adəfa sləray kà aŋa dza uwana adav ləv aŋha à Kristu, ŋgaha awoya masla.

Matapla fidaga

Aganay tatak uwana katapla à azladza anik. Dzerəfàhətàla kà madəhəŋ. 3 Baŋa dza asəla matapla anik à waŋ, à baŋa anəfa kà azlagay dziriga aŋa Sufəl gami Yesu Kristu aw, ŋgaha akəs matapla gami lakəl aŋa madz à ahəŋ delga la huma aŋa Zəzagəla aw, 4 masla kà adazigəŋ gəl aŋha, asəl tatak aw, masla kà, asəl kà matsigay, ayah kà magazlay lakəl aŋa azlagay. Aganay tatak uwana atsa à uda la uwaga la abà: Maŋor, magazlay, la azlagay matafad ləv, la madzugway mawisiga lakəl aŋa azlaməna magay. 5 Masla kà agazlahay pəra, kà uwana madzugway aŋha

✱ 5:18 5.18 5Musa 25.4 ✱ 5:19 5.19 5Musa 17.6; 19.15

kà mawisiga, asəl dziriga aya aw. Adzugw kà baŋa anəfa tetəvi aŋa Zəzagəla kà: 'Gədàgay gorobu', agodf.

⁶ Ndzer kà, manəf tetəvi aŋa Zəzagəla kà uwaga riba mənŋa à baŋa dza akəsa madz à ahəŋ aŋha. ⁷ La dziriga kà, tatak la ahəŋ məsəlla à waŋ la ahəl à gudəŋ uwanay à vok aw, ŋgaha tatak la ahəŋ mədədala la ahəl aya babay aw. ⁸ Baŋa anu la tatak may, ŋgaha la lukut kà, uwaga kà dəŋ aŋami. ⁹ Ama kà aŋa azlauwana tayah magay gorobu kà, azlamavavaray tavavar atà, tasokw à madiŋay aŋa mavavaray à abà. Tawoya azlatatak kusoŋuga uwana tadala azladza à mazila ŋgaha à akəl à abà. ¹⁰ Kà uwana adi aŋa sili kà slilih aŋa tsakana gesina. Azladza tafa yewdi à uwaga à gay, kà uwaga à uwana tazahla la tetəvi aŋa madiŋal gəl à vok la tsəh, tabiya matərəbay à gəl aŋatà kaykay.

Sawaray makədf gəl à ahəŋ

¹¹ Ama kak, à kak dza aŋa Zəzagəla, həl à ahəŋ la azlatatak uwaga la abà gesina. Yàh kà dziriga, la masləkaw Zəzagəla, la madiŋal gəl à vok, la masal, la mabasiŋ, ŋgaha la tələmna aŋa ləv. ¹² Pà slagəla dziriga aŋa madiŋal gəl à vok, kà kak aŋa mabəz sifa adəv à gay aw. Zəzagəla la uwana azalà à ka à sifa uwaga à abà, la mok uwana kazà gay sayda aŋa madiŋal gəl à vok aŋak, dzəba aŋha səla aw, la huma aŋa azladza aŋuvaw. ¹³ La huma Zəzagəla uwana av sifa à azlatatak gesina, ŋgaha la huma aŋa Yesu Kristu uwana azà sayda dziriga la huma aŋa PontsəyusPilatus, à uwana, gəfahakala akur à lig: ¹⁴ Kəs mapəhay, ŋgaha gəŋ sətaka la kokudfa ŋazla aŋa àläh tsərəh à mavakay uwana Sufəl gami Yesu Kristu adəzlanəlay, hazlan. ¹⁵ Adəwul à waŋ, la kasla uwana Zəzagəla akədəv à ahəŋ. Masla Zəzagəla kà, aga la maslay gesina, masla kokudfa gəl aŋha la uwana Zəzagəla. Adza à ahəŋ la marabay la abà. Masla la uwana Sufəl aŋa azlasufəl, ŋgaha Mənŋa aŋa azlamənŋa. ¹⁶ Masla kokudfa gəl aŋha la uwana amətsay dikidiki aw. Masla adza à ahəŋ la ufaka uwana la abà, dza aslala vok aŋa mad à awtəy aw. Dza la ahəŋ adanəŋ huɸf adi aŋha tetuwa aw. Mazləbay la maslay, uwana adəv à gay aw, aga la masla aŋa koksikoksi. Amen.

¹⁷ Fəhà à akur à azlaməna gorobu aŋa gudəŋ à vok uwanay à lig, kà atà aŋa magay azlazlapay aw, sləh à atà à vok la magodf à atà kà, tafa madzugway aŋatà à ləmana uwana à afik, adədəv à gay pəra aw, ama kikay tagodf à Zəzagəla, uwana avà à anu tatak uwaga gesina la maduw vok, ŋgaha kà anu aŋa magay la marabay. ¹⁸ Fahà à atà

à akur à lig, kà atà aña madfàh delga la ləmana aņatà, kà atà aña magay azlagorobu la sləray delga aņatà uwana la abà tafehəŋ. Say tavàh tatak aņatà la azladza anik, taga azlahuņwa aw. ¹⁹ Kiya uwaga kà, tadàhadf ləmana aņatà à ahəŋ la slaka delga, kà atà aña maḃəz sifa dziriga. Úwaga kà bokuba dza uwana atadufkw gày aņha à ahəŋ.

²⁰ Kak, Timotawus, nəŋla tatak uwana tafà à ka à ahəl lela. Həl à ahəŋ kà azlagay deydayga, ŋgaha à uwana la tetəvi aña madiņal gəl à vok aw, la azlamatsigay badaga, la azlauwana azladza tazalalla masəlay zəŋzəŋga, ama tsa uwaga kà, masəlay dziriga aw. ²¹ Azlaanik tasləkaw uwaga la huma azladza, ama tasak à tetəvi aña madiņal gəl à vok la tsəh ala.

Vok mahamay aña Zəzagəla aga la akul.

MASƏLA ANJA WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À TIMOTAWUS Deuxième Lettre de Paul à Timoth'ee

Ayyi

¹ Gi Pol, la uwana gətsetser wakità uwanay, gi la uwana masləlay anja Yesu Kristu bokuba uwana asa à Zəzagəla Baba. Masla asləl gi à wan, kà gi anja mapàh à azladza, lakəl anja sifa uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ, kà anja azlauwana azlaan̄ha, la Yesu Kristu la abà.

² A kak Timotawus, uwana kak bəzi gay ləv gulo. Zəzagəla Baba la Sufəl gami Yesu Kristu tapis à ka gay à vok la mama-tsakan̄ ala, la mav à ka lapiya aya.

Pol adzərəf Timotawus ala

³ 'Kikay', gəgod à Zəzagəla gulo kà kak. Gəsləkaw masla bokuba uwana azlababa gulo madzidziga tasləkàwàh. Gədəv kuɖa mavakay la mahəna gesina. La madəv kuɖa gulo la abà gesina kà gədzugway kà à kak pəra. ⁴ Awula gi à gəl à iyaw tugwi an̄ak, ŋgaha gədàya anja kà gəl à tsəh kà kaykay kà anja manəŋ, kà gi anja magay la marabay. ⁵ Gədzugway lakəl anja madiŋal gəl à vok an̄ak, uwana kaskas la tsəh aw la Yesu Kristu la abà. Teraŋa kà, iyà an̄ak madzidziga Loyəs, la uwana adiŋal gəl à vok dadəŋ, la lig la ahəŋ iyà an̄ak Yuniya adiŋal gəl à vok aya babay. Ŋgaha gəsəl ndzer kà, kak la madiŋal gəl à vok uwaga la abà suwan̄. ⁶ Kà uwaga à uwana, gəgod à ka kà, kəsəŋ lela, kasakal à tsəh ala à mavà y uwana Zəzagəla avà à ka ndzəɖa kà mafehəŋ aw. Zəzagəla avà à ka uwaga la mok uwana gəbək à ka ahəl à gəl. Dahà uwaga la ləv tekula. ⁷ Kà uwana Masasədok, uwana Zəzagəla avà à anu kà, aguɖgubanula aw, ama Masasəɖok an̄ha la uwana ahənəŋnula la ndzəɖa, la masal ŋgaha aslèhà anu vok babay.

⁸ Kiya uwaga zlà kà, guba akəs ka kà maz sayda lakəl anja Sufəl gami aw, ziruwi akəs ka kà gi, uwana la dan̄ay bay aw, gi la dan̄ay kà Yesu. Ama kəs mas ŋgərpa kà gay marabəŋ bokuba an̄ulo babay, ɖahəŋ kiya uwaga la ndzəɖa uwana Zəzagəla avà à ka. ⁹ Masla la uwana abəl anu, ŋgaha azalà anu, kà anu anja magay tsəhay an̄ha, awkà la sləray uwana məɖahəŋ aw, ama la dabaray anja gəl an̄ha, la vok mahamay an̄ha bay. 'Ayyà', agoɖ à anu, kà vok mahamay anja Yesu Kristu, la mok uwana gudəŋ à vok aləg madzəka vok dadəŋ. ¹⁰ Lagonay kà, vok mahamay uwaga kà, adasa

à uda la paraka, kà uwana masla maβəl anu, Sufəl gami Yesu Kristu, adasa à waŋ. Azəβ anu ndzəfa aŋa mamətsay la kəl ala. La maz gay marabəŋ uwana apəhla ala kà sifa uwana adəv à gay aw.

¹¹ Zəzagəla afà à gi à gəl kà maz gay marabəŋ uwanay, à gi uwana gi masləlay aŋha, ŋgaha gi masla matapla à azladza uwana la uda. ¹² Kà uwaga à uwana gəs ŋgərpa mənğa la daŋay uwanay la abà. Ama bà la uwaga kà, ləv aval à gi à gay aw, kà uwana gəsəl ndzer kà, masla la ndzəfa kà manəŋla gay marabəŋ uwana afà à gi à ahəl, tsərəh à makəf gəl à ahəŋ. ¹³ Kəsà gay uwaga katsənəŋ la slaka gulo, nəfà uwaga, bokuba maftsa à vok kà mapahla ala kiya uwaga, dzà à ahəŋ la madiŋal gəl à vok la abà, ŋgaha la masal la abà, kadəhəŋ kiya uwaga, kà uwana kahamà gay à vok la Yesu Kristu la abà. ¹⁴ Kəsà azlatatak delga uwana tafà à ka à ahəl, la mazlak aŋa Masasəfok Zəzagəla, uwana adza à ahəŋ la anu la abà.

¹⁵ Bokuba uwana kasəl kà, azlaməna gay Zəzagəla la kutso Asəya takweska gi gesina, Fizel la Herموzen la tataka aŋatà babay. ¹⁶ Ama Onisəfor kà, koksikoksi adzərədəhà gi à uda, ziruwi akəs la huma azladza kà uwana gi la daŋay aw. Gədəv kudfa à Sufəl Zəzagəla kà madfah delga à hudf gəy aŋha. ¹⁷ Ama bà la uwaga kà, mok uwana adabəza à Rom kà, adzəkà mayah gi la abatà la ləv tekula, tsərəh à uwana abəzà gi. ¹⁸ Sufəl Zəzagəla azlakəŋ la mavəl vok mahamay aŋha la vuɸ seriya. Mok uwana gi la gudəŋ Efesus kà, azlakà gi mənğa, kak bay kà, kasəl uwaga lela.

2

Mafay madzugway à Yesu Kristu à afik, kà magay slodzi aŋha

¹ Iyay, kà kak bəzi gulo kà, wəɸ vok à uda kà Yesu Kristu aŋa mav à ka ndzəfa, la vok mahamay aŋha, la maham gay à vok la masla la abà. ² Uwana katsənəŋ kà gay Zəzagəla, uwana gəzəŋ la paŋaw gulo, gay uwaga gəzəŋ la huma aŋa azladza aŋuvaw kà, həl, dala à azladza dziriga anik, uwana atà la maslay kà matapla à azladza anik babay suwaŋ.

³ Kùdà masik aŋak la ŋgərpa la abà, bokuba slodzi dziriga aŋa Yesu Kristu, uwana abas ŋgərpa. ⁴ Baŋa dza ada à guvəl, à baŋa asal kà makəs à mənğa aŋha à gəl, kà ada à gay aŋa azladza à uda à abà aw, bà kà kiya uwaga kà kak babay. ⁵ Dzùgw babay à baŋa dza agur mahoyay, kà à baŋa ahoy la tetəvi la tsəh aw, masla adəβəz masik aw. ⁶ Masla mapəs guf babay kà as ŋgərpa mənğa. Kiya uwaga kà akəs vok, kà masla atsa à vok à mazuw mayyay aŋa guf aŋha

køla. ⁷ Dzùgw lakøl anja uwana gèpèh à ka la abanay, kà uwana Suføl Zèzagøla adavà à ka maslay kà matsøn uwaga gesina.

⁸ Awul à ka à gøl lakøl anja Yesu Kristu, mayyi à tsøh ala anja suføl David. Masla amèts, ñgaha awul à uda la mamøtsay. Bokuba uwana gay marabøn uwana gèzàñ agodf.

⁹ Kà gay marabøn uwanay gèziñ, la uwana tatsèrkwà gi, à gøsa ñgørpa bokuba masla madfàh mawisiga. Ama gay Zèzagøla kà matsèrkwønnga aw. ¹⁰ Kà uwaga à uwana gèkès mabasiñ gesina. Gøbasiñ kà, kà azladza uwana Zèzagøla atsatsàmànì atà, kà atà babay anja maføz tetøvi uwana Zèzagøla adàbela à atà, ñgaha kà atà mad à abà anja madz à ahøn la slaka mazløbay anja uwaga à abà anja koksikoksi.

¹¹ Ndzer, gay uwana gèpøhay kà dziriga:

Søl kà, baña mèmøts la masla kà, mødàdza à ahøn la sifa la masla aya.

¹² Baña anu møbasiñ la magødføn à afik kà, mødàkoray la slaka gà la masla.

Baña anu mækweska masla kà, masla babay kà, adàkweska anu.

¹³ Ama baña anu azladza dziriga la huma anja aw, tsa masla kà adza à ahøn kà la dziriga la abà.

Kà uwana masla aslala vok anja mawis gøl anja ala aw, masla kà agøf uwana à afik apøh.

Mødfah sløray kà anu anja makøs à Zèzagøla à gøl

¹⁴ Wulà uwana gèpèh à ka à azlamøna madinjal gøl à vok, kà atà anja madzugway, pøh à atà à vok à abà la huma Zèzagøla, kà atà anja magazlahay lakøl anja azlagay deydayga aw, kà uwana azlamagazlay uwaga kà, azlaka anu aw, ama awis løv anja azlauwana ala tatsøbal sløm.

¹⁵ Ama kak kà, wødf vok à uda, kapøhla vok ala la huma Zèzagøla, kiya uwana akøs à Zèzagøla à gøl, bokuba masla sløray uwana ziruwi azøn kà sløray anja aw. Tàpla gay dziriga à azladza anik bokuba uwana akøsa vok. ¹⁶ Ama kà azlagay deydayga uwana akøs à Zèzagøla à gøl aw, kada à abà aw, kà uwana azladza uwana tapøhay kiya uwaga kà tawis vok ala la tetøvi anja la tsøh kaykay. ¹⁷ Matapla anjatà kà, adagay kà bokuba gorodzu uwana akufla aya aw, ahadz sløb vok. La tataka azladza uwaga la abà kà, Himene atà la Filet la abà, ¹⁸ tasæk à tetøvi dziriga la tsøh ala, ñgaha tawàs madinjal gøl à vok anja azladza anik ala, la magodfay kà: Mawul à uda la mamøtsay kà tsewwa adagay.

¹⁹ Tekedfika matatukway uwana Zèzagøla atatukw kà, aga la ahøn la ndzøfa lela. Aganay uwana matsetseray gà lakøl anja: Suføl Zèzagøla asøl azladza anja. Ñgaha bay kà:

Këla uwabeyuwi uwana agodfay kà: 'Gi anja Zëzagëla, asakà à madfah mawisiga.'[☆]

²⁰ La mënj gày la aku kà, azlatasà luwàluwà la azlaanja gursu përa la aku aw, uwana tapàd mapadfay la ahàf la ahënj, ngaha la uwana tanjàlành manjalay la abisl. Matera kà anja madëvaday përa, ama azlaanik kà anja këla mavakay. ²¹ Baña dza ag gël anja tsidfanja la azlatatak mawisiga uwanay la abà, gëpëh kà, masla kà tadàcfahla slëray kà anja lëvamay. Kiya uwaga adàgay anja mënga anja anja tetuwa, masla kà akësla vok, masla aga nekwa anja madfahla slëray delga gesina. ²² Hòy à azlamadzugway bëzi anjak à ahàl, yàh magay tërta, madinjal gël à vok, masal ngaha lapiya, la azlauwana la lëv tekula tazalà à Sufël Zëzagëla. ²³ Ama kweskà azlagay deydayga la azlagay kusoñuga, kà uwana uwaga kà atsala magazlay à wanj. ²⁴ Hadfay, masla slëray anja Sufël Zëzagëla kà aga masla magazlay aw. Masla aga mawoyënj gà la slaka azladza gesina, aslala à vok kà matapla azladza, ngaha aga masla mabasiñ bay. ²⁵ Matapla à azlamëna matsëd gay la lëv tëlëmmaga, ngaha zlahaw kà, Zëzagëla adàvà à atà ndzëda kà anja mabëdla vok la madz à ahënj anjatà la abà, ngaha kà atà anja masël dziriga. ²⁶ Kiya uwaga kà, tadàbëz hanjëli anjatà, ngaha tadàtëf à malkaw anja seteni uwanay la gay ala, adàkës atà à gay, adàpakatàla kà azlamëna manëf masla.

3

Makëd gël à ahënj gudënj à vok

¹ Sël azlagay uwanay gëpëhkala lela: La makëd gël à ahënj gudënj à vok kà, azlakaslà zlazladfaga adàgahay la ahënj. ² La hadfay gà kà, azladza tadàgahay azlamëna mawoy gël anjatà përa, azlamëna mawoy sili, azlamëna mazigën gël, azlamëna zlapay. Tadàvatsah gay à Zëzagëla à vok, ngaha tadàkasah gay anja azlababa anjatà aw. 'Kikay', tadàgodf à azladza uwana tazlak atà aw, atà tadàslëkaw azlatatak dziriga anja Zëzagëla aw. ³ Tadàgahay dzan-dzan, vok mahamay anjatà adàgay la ahënj aw, tadàgahay azlamëna masàh gël, zirui anjatà adàgahay la ahënj aw, tsetsi dadàn anjatà la ahënj aw, tadàgay azlamëna mëzam anja dziriga. ⁴ Tadàtah kaf à azladza anik à gël, tadàcfahah azlatatak kusoñu gà, tadàgahay azlamëna zlapay, tawoya à ahënj kà uwana asa à vok anjatà përa kà Zëzagëla. ⁵ La huma yewdi anja azladza kà: 'Anu azlamëna manëf Zëzagëla', tagodf. Ama tsa tadàpësew ndzëda anja. Hòy à azlatsëhay dza uwaga à ahàl. ⁶ Azladza anik anjatà tadàha à huf

gày aña azladza, ngaha tatapahla azlamis guḅguḅga aṅatà, kà manəf atà. Azlamis uwaga tadaha tsakana mənḡa, tanəfa à azlatatak mawisiga gesina uwana tatawwal à tsəh. ⁷ Azlamis uwaga, asa à atà matapla azlatatak, ama tasla aña masəl tatak dziriga tetuw aw. ⁸ Kà uwana azladza mawsiga uwaga kà, tatsəf gay à dziriga à tsəh, kiya uwana uwarà Yanes atà la Yambərəs tadahən à Musa à vok. Madzugway aṅatà kà mawisiga, tavà ləv aṅatà à Zəzagəla la dziriga aw.* ⁹ Ama tadada à huma kərkər aw, kà uwana azladza gesina tadəsəl atà azlakusoṅu. Kiya uwana apakà vok kà la Yanes atà la Yambərəs uwaga.

Sawaray makəf gəl à ahəṅ

¹⁰ Ama kak kà, kanəfa gi la matapla gulo la abà, la maday, la madz à ahəṅ, la madiṅal gəl à vok, la mabasiṅ, la masal ngaha la matsizlla à ahəṅ gulo la abà gesina, ¹¹ la matərəḅay ngaha la mas ngərpa gulo la abà babay. Kak, kasəl gesina tatak uwana aḅəzà à gi, mok uwana gi la Antiyews, la Ikoniyum, la Lisətəra, à ngərpa uwana gəsàh. Ama Sufəl Zəzagəla apəlla gi ala la uwaga la abà gesina. ¹² Haday gà, kəla uwabeyuwi uwana asal madz à ahəṅ la dziriga, la maham gay à vok la Yesu Kristu la abà kà, agay la ahəl aña azladza kà matərəḅəṅ. ¹³ Ama azlaməna magolla dza tadàda à huma à gay kà kayak, kà mavavarəh azladza anik à bada à abà, atà la aslasl gəl aṅatà, kà tadəvavarah gəl aṅatà. ¹⁴ Ama kak kà, dzà à ahəṅ la uwana la abà katapla, la uwana kaḅəzal la ləv tekula. Nəfà azlatatak uwaga, kà uwana kasəl dza uwana atapàkala kà masla atapàkala ala lela. ¹⁵ Dagay la bəzi gà, kasəl wakità Zəzagəla lela, masla la uwana avà à ka haṅkəli uwana adala ka à maḅəlay à abà la madiṅ gəl à Yesu Kristu à vok. ¹⁶ Dəwdəw uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà, uwaga kà afəf gay aña Zəzagəla, kà mapəhla dziriga ala, kà madukwla mawsiga la vok ala kà matsizlla anu ala, ngaha kà mapəhanula maday dziriga uwana akəs à Zəzagəla à gəl. ¹⁷ Uwana Masasəfok Zəzagəla adahən kiya uwanay kà: Kà kəla dza uwana anəfa Zəzagəla aña magay madəh vok à ahəṅ gà, ngaha mahənla gà, kà aña sləray delga gesina.

4

¹ Gənavə ka la huma aña Zəzagəla, ngaha la huma aña Yesu Kristu uwana adəfah seriya à azladza uwana à gəl taləḡ la sifa la azlauwana tadamatsay, gənavà ka la sləm aña Sufəl Yesu uwana adəwul à wan kà makoray la dziriga. ² Kà uwaga pəh gay Zəzagəla à azladza la

magədaŋ à afik, amiyaka adəgay la kaslà matsidayga, amiyaka la matəərbay la abà kà. Pəhla mawisiga aŋatà à azladza, dzərədfəhatàla, kà madfəh delga koksikoksi ŋgaha təpatàla la mabasiŋ dziriga. ³ Kà uwana kaslà adàsa à waŋ à uwana azladza tadàdiŋ gəl à dziriga uwana à vok, uwana tatəpatàla aw, kà tadəwoyəŋ kà madfəh mawisiga, kiya uwaga kà, tadəkəsa azlaməna matapla fida aŋuvaw, tadətsən uwana asal ləv aŋatà. ⁴ Tadətsəb sləm à dziriga aya aw, tadəgola vok kà aŋa maf sləm à mapəhay aŋa azladza fida gə à abà. ⁵ Ama kak kà, dà à huma à gay la masləh vok à vok aŋak koksikoksi, basà azlaŋgərpa, zəŋ gay marabəŋ à azladza, hənà sləray aŋak ala la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh.

⁶ Kà aŋulo kà, kaslà adaslay kà aŋa mamətsay, adaslay kà makədf gi, bokuba tatak uwana takədf à Zəzagəla. ⁷ Gədfahə sləray aŋa Yesu Kristu kà la ləv tekula, bokuba dza uwana ap slagəla lela. Gədəvla uwana: ‘Dahəŋ’, Zəzagəla agədf à gi, bokuba dza uwana adəv magur mahoyay à gay. Ama kà aŋa azlatatak uwana mədiŋal gəl à vok kà, gənəfà la dziriga. ⁸ Lagonay kà, gəsəl kà, Zəzagəla adədfaha à gi tatak aŋa masik gulo à ahəŋ la zagəla, kà uwana gədfahəŋ kà uwana dziriga. Sufəl uwana adəh seriya à azladza la tetəvi aŋha, la uwana adəvə à gi masik uwatà, la vudf seriya. Adəvəy kà à gi pəra aw, ama adəvə à azlauwana asa à atà makuday gesina babay.

Madz à ahəŋ aŋa Pol

⁹ Wədf vok à uda kà kak aŋa mabəz à gi à vok katskats. ¹⁰ Kà uwana Demas kà aməlgəla, kà uwana masla kà asəl matsiday aŋa lakana uwanay, adiy aŋha à Tesaloniki. Kərəsan, masla kà ahəd à Galatiya, Titus ahəd à Dalmatiya bay. ¹¹ Luka pəra la abanay. Mok uwana kadàsa à waŋ kà, kadəsəlla Mark à waŋ la tsəh, kà uwana masla kà adəkəs gi vok la sləray aŋa Sufəl Zəzagəla la abà. ¹² Tisik kà gədasləl à Efesus. ¹³ Mok uwana kadàsa à waŋ kà, dəguwə la Tərowas, la mtəga aŋa Karpus, kadəhəl gi lukut anasl gulo, uwana gəsəkəl à ahəŋ la abatà, la azlawakitə gulo babay, kaykay gə, kà azlawakitə zlap uwana matsetseray la vok.

¹⁴ Alekəsander, masla gəzla adəh à gi mawisiga à vok kà məŋga. Sufəl Zəzagəla adədfahalla seriya à gəl kəla aŋa mawisiga aŋha, uwana adəhəgəŋ à vok suwaŋ. ¹⁵ Həyal à ahəl à kak, kà uwana awoyà gay gami aw kà aŋa tetuwa.

¹⁶ Teraŋa uwana gəpəh gay gulo la huma seriya kà, dza la ahəŋ kà mazlak gi aw, azladza gesina, takweskà gi. Delga kà Zəzagəla aməts à ata tsakana aŋatà ala. ¹⁷ Ama Sufəl

Zəzagəla adzà à ahəŋ la gi, avà à gi ndzəda, kà gi aŋa madəv sləray gulo uwana maz gay marabəŋ à gay, kà azladza gudəŋ à vok gesina tatsənəŋ. Zəzagəla la uwana gətəf à sikalaveri la gay ala. ¹⁸ Gəsəl kà, Sufəl Zəzagəla adəpəlgəla, la azlatatak mawisiga la abà gesina, ŋgaha adənəŋla gi, kà gi aŋa mad à makoray aŋha à abà la zagəla babay. Məzləbà masla koksikoksi! Amen.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

¹⁹ Dàh gi ‘Ayyi’ gulo à Pərəskila atà la Akilas. ‘Ayyi’, gəgod babay à hud gay Onisəfor. ²⁰ Erasətus kà, agəd à Korintiya, ŋgaha gəsək Tərofim à ahəŋ la Milet, kà uwana dıvats azən. ²¹ Mərə vok kà mas à waŋ à abanay à mok uwana təla awkusa aləg madzəka à vok dadəŋ.

Ebulus, Pudın, Linus ŋgaha Kəlodiya uwana misga la azladza uwana la abanay gesina, dıdaha à ka: ‘Ayyi’.

²² Sufəl Zəzagəla anəŋla ka!

Mapis gay à vok agay la akul gesina!

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À TITUS Lettre de Paul à Tite

Ayyi

¹ Gi Pol, la uwana gətsetser wakità uwanay, gi mayà aña Zəzagəla, ngaha gi masla matapla la slaka Yesu Kristu. Zəzagəla aslèl gi, kà gi aña mazəŋ azladza, uwana Zəzagəla adatsatsamani atà, kà atà aña madiŋ gəl à masla à vok, ngaha tatapla dziriga kà mapəhanula maday, uwana akəs à Zəzagəla à gəl. ² Gədfahəŋ kiya uwanay kà, kà azladza aña masəlay kà atà la sifa adəv à gay aw la Zəzagəla, uwana adàh fida aw. Amiyaka gudəŋ à vok kà adadzəka vok dadəŋ, à uwana Zəzagəla apəh gay aña sifa uwaga à azladza à ahəŋ aw. ³ La kaslà uwana anàts à ahəŋ, apəhanula sifa uwaga, uwana la gay aŋha la abà. Zəzagəla uwana masla mabəl anu, afà à gi gay uwaga à ahəl, afà à gi à gəl, kà gi aña matapla à azladza.

⁴ Gətsetseray kà à kak Titus, kà uwana kagay kà bokuba kak bəzi huɖ gulo, kà uwana anu səla nna mədiŋaw gəl à Yesu Kristu à vok. Zəzagəla Baba, la Yesu Kristu, uwana abəl anu, tapis à ka gay à vok la mav à ka lapiya.

Sləray uwana Titus adəhəŋ la Kəreta

⁵ Gəsakà ka la Kəreta la gudəŋ uwana la tataka iyaw la abà, kà kak aña madàhàh azlatatak uwana taləg madàhàh vok à ahəŋ la tetəvi aŋha. Ngaha kà kak aña matsatsamani azlamasiga, kà atà aña magay məna manəŋla məna gay Zəzagəla, la kəla huɖ gudəŋ gesina, bokuba, uwana gətəpkala.

Uwa à uwana azlayla kà magay masiga uwa?

⁶ Dza uwana kakəsani kà magay masiga kà, say agay zil gày, uwana taslèhàla vok aw, agay zil aña mis tekula, azlabəza aŋha tagay azlaməna madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, maday aŋatà agay delga kà azladza aña manərəz atà, tadàh mawisiga aw, ngaha tagay azlaməna makəs gay aña azlababa aŋatà koksikoksi. ⁷ Masiga aña azlaməna gay Zəzagəla kà mayà aña Zəzagəla. Kiya uwaga kà, say agay kokudfa mawisiga tetuwa. Agay zlapay aw, agay masla ləv aw, agay masla guzu aw, agay masla mayàh gay aw, ngaha bay, agay masla mawoy sili aw. ⁸ Ama agay kà masla makəs azlaməlok dza la ahəl səla, awoyaŋ kà madàh azlatatak

delga përa, aga masla maslëh vok à vok anha agay dziriga, aga dza anja Zëzagëla lela, aga masla mabasiñ. ⁹ Say adfah hanjëli la gay marabëñ, uwana mëtapla à azladza. Baña adëhëñ kiya uwanay kà, adàbëz tetëvi kà matapla gay uwaga à azladza anik, ngaha adàdzërëdfah atà à uda la gay uwaga babay. Ngaha adàpahla ala la paraka, kà azlamëna maf gasa à gay marabëñ à gël kà, azlayla atà aw.

¹⁰ Bëk azlamasiga à ahëñ kiya uwaga, kà uwana azladza anuvaw tadàdzadzanah gël ala, koksikoksi tapëhay kà azlatatak uwana takës vok aw, tavavar azladza babay. Azlauwana tadëhëñ kiya uwaga kà kaykay gà, kà tsëhay Yahudiya, uwana kadavàw vok à uda tagod. ¹¹ Delga kà, azlamasiga anja azlamëna gay Zëzagëla tadëf à atà gay à ahëñ, kà anja matapla azlatatak uwaga à azladza aw, kà uwaga la uwana tawis hudf gày anja azladza anik ala, la tatak uwana tatapla à azladza, tasla nëma aw, ama asa à atà mabëz sili la tsëhay matapla ziruwi gà uwaga. ¹² Dza anik la ahëñ, uwana zil gudëñ Këreta bokuba atà, apëh à ahëñ uwarà, uwana adàpaka vok, apëh la pañaw anha: 'Koksikoksi azlamëna gudëñ Këreta tapahay kà fida, tasël gël aw, bokuba azlatatak fëta, azlamëna masa, tadzugw kà à hudf anjatà përa.' ¹³ Ndzer kà, gay uwanay kà dziriga, kiya uwaga kà, slëh à atà à vok la mapëh à atà à vok à abà lela, kà atà anja manëf tetëvi anja Zëzagëla lela. ¹⁴ Pëh à atà à vok à abà lela kà atà anja manëf azlagay deydayga anja azla Yahudiya, uwana tapahahay aw, ngaha tanëfa gay anja azladza uwana takweska dziriga aw. ¹⁵ Baña la lëv tsëdanja la huma Zëzagëla, dëwdëw adagay sëtaka kà anha. Ama kà anja azladza uwana la lëv sëla, ngaha tadin gël à Zëzagëla à vok aw kà, tatak la ahëñ sëtaka kà anjatà aw. Kà uwana atà kà tadzugway kà azlatatak mawisiga anja madëhëñ përa, ziruwi aza à atà aw. ¹⁶ Tagod la paraka kà: 'Mësël Zëzagëla', ama tatak mawisiga uwana tadëhëñ apëhla ala, kà tasël masla aw. Tadzadzànàh gël anjatà ala kaykay la azlamawisiga, taslala vok kà madëhëñ tatak delga aya aw.

2

Kakay à slëray anja masla mapëh gay Zëzagëla ma?

¹ Ama kà anjak kà, kapël à azladza kà tatak uwana akës vok kà anja tetëvi anja Zëzagëla. ² 'Guzu akad akul aw', gòd à azlamakoz zilga. 'Dahàw tatak gesina kà la tetëvi anha, slëhàw vok à vok anjuk, dìnàw gël à Zëzagëla à vok lela, wòyàw azladza anik la lëv tekula, basàwwàn azlanjëra koksikoksi!' ³ Pëh à azlamakoz mis bokuba uwanay babay:

‘Dahàwwàŋ kà uwana la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh lela. Kakalàhàw sləm aŋa azladza anik ala aw, kagaw azlamayà aŋa guzu aw, ŋgaha tapawla azladza anik, uwana akəs vok lela!’⁴ Baŋa tafehəŋ kiya uwanay kà, tadàtapla azlaiyaw mis babay, kà mawoyəŋ azlazil aŋatà, la azlabəza aŋatà.⁵ Ŋgaha tatapla azlaiyaw mis uwaga, kà maslèh vok à vok aŋatà, ŋgaha kà atà aŋa mazaḅ zil aw, ŋgaha tadfàh sləray lela la huḍ gày aŋatà la maḍahàh azlatatak delga, ŋgaha la makəs gay aŋa azlazil aŋatà. Baŋa tadfahàŋ kiya uwaga, azladza tadàtuḡw mawisiga lakəl aŋa gay Zəzagəla aw.

⁶ Pèh à azlabəza kohana kiya uwaga babay. Gòḍ à atà kà: ‘Slèhàw vok à vok aŋkul lela!’⁷ Gəpèh à ka babay kà kadàh tatak delga pəra, kà azlabəza kohana anik aŋa matapla tatak la uwaga la abà. Baŋa katapatàla tatak, tàpatàla la ləv tekula, kapah azlatatak deydayga aw.⁸ Tàpatàla kà azlagay uwana tagəḍ à afik, dza aslala vok aŋa matsəḍal gay à tsəh aw, ŋgaha kà azladza uwana asa à atà matuḡw à ka mawisiga à vok kà, atà aŋa maḅəz mawisiga la abà aw, ŋgaha ziruwi makəs atà.

⁹ Kà aŋa azlamayà kà, gòḍ à atà kà: ‘Kèsàw gay aŋa azlaməŋga aŋkul koksikoksi, ḍahàwwàŋ kà uwana akəs azlaməŋga aŋkul à gəl, kabayaw vok gay akul nna aw.¹⁰ Ŋgaha babay kà, katsatsakw ahàl la azlatatak aŋkul la vok aw, ḍahàwwàŋ kà azlatatak delga pəra, kà azlaməŋga aŋkul aŋa masəlay kà akul azladza dziriga haḍay’, pèh à atà. Baŋa azlamayà tafehəŋ kiya uwaga kà, azladza tadàsləkaw azlatatak uwana mətapla à azladza lakəl aŋa Zəzagəla, masla maḅəl anu.

¹¹ Delga kà azlaməna gay Zəzagəla tadfàh uwanay gəpəh lagwa, kà uwana Zəzagəla adapəhla ala la paraka, kà vok mahamay aŋha à azladza gesina, kà masla aŋa maḅəl atà.¹² Bà uwana Zəzagəla adafehəŋ kiya uwanay kà, məsəl kà, mənəfa tetəvi mawisiga aya aw, mənəfa azlatatak aŋa gudəŋ à vok, uwana takəḍ à anu à adi aya aw. Uwaga kà mok uwana anu la gudəŋ la vok la uwana, məslala vok kà maslèh vok à vok gami. Məḍaha uwana akəs vok, ŋgaha mənəfa tetəvi uwana akəs Zəzagəla à gəl.¹³ Məḍahaŋ kiya uwanay, kà maf gəl gami à mavakay uwana à afik, Yesu Kristu Sufəl gami adàzlaŋalay la mazləḅay aŋha, uwana adəpəhanula Yesu masla Sufəl Zəzagəla gami məŋga.¹⁴ Avà gəl aŋha, aməts à slaka gami à abà, kà masla aŋa mapəlanula la tsakana la abà, ŋgaha kà masla aŋa magəŋ anu sətaka la huma aŋha, kiya uwaga kà anu aŋa magay azladza aŋha, kà anu aŋa maḍàh azlatatak uwana delga

koksikoksi.*

¹⁵ Tàpla à azladza azlatatak uwanay tadzərəfahatàla, pèh à atà à vok à abà, kà uwana asa à atà matsənəŋ aw, pèh à atà la maslay uwana Zəzagəla avà à ka. Ayà kagod à azladza kà mapəsew ka aw.

3

Maday delga aŋa masla madiŋal gəl à vok

¹ Wulà à azlaməna gay Zəzagəla à gəl kà, takəs gay à azlasufəl la ahəl ala, la azlagumna aŋatà la madfəh uwana tapəhatàla. Tawoya madfəh azlatatak delga. ² Gòd à atà babay kà tatsəf gay mawisiga à azladza à tsəh aw, tagazlla aw, taga tələmna, takəs gay à azladza anik la ahəl ala babay. ³ Pèh à atà kiya uwaga, kà uwana anu babay uwarà məga azlakusonju babay, mədzadzəŋàhà gəl gami ala. Tetəvi dziriga aŋa Zəzagəla azà anu à adi, kà uwana mətawəh kà madfəh azlatatak mawisiga à tsəh pəra, məgà kà azlamawisiga, tetuw tetuw məfəhà à adi à tatak aŋa azladza anik à tsəh. Azladza tapəsəwəh anu, ŋgaha anu babay məpəsəwəh atà suwaŋ. ⁴ Baməraka mədfəh kiya uwanay kà, kaslā anik, Zəzagəla uwana abəl anu, apəhla ala kà adfəh delga à azladza, ŋgaha awoya anu kaykay. ⁵ Abəl anu kà deyday, awkà abəl anu kà kà sləray delga gami uwana mədfəhəŋ aw, ama abəl anu kà, kà vok mahamay uwana akəs kà anu. Azəb anu tsakana gami lakəl ala, adahà uwaga kà la ndzəda aŋa Masasəfok tsikasla, kiya uwaga məgà mayyi vok mawga la mabəz sifa mawga. ⁶ Zəzagəla ahənənula pawaslwasl la Masasəfok tsikasla, la ahəl aŋa Yesu Kristu uwana mabəl anu. ⁷ Adfəhəŋ kiya uwaga kà, kà anu aŋa mabəz sifa, ŋgaha məsəl kà masla adavà à anu sifa uwana adəv à gay aw, uwana apakà vok kiya uwanay kà, Zəzagəla adahà delga, ŋgaha apakənula tsidəŋa la huma aŋha. ⁸ Gay uwanay gəpəh à ka, kà dziriga.

Ŋgaha asa à gi kà katapla à azladza uwaga koksikoksi, kà azlauwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok makəs azlatatak delga uwanay. Gay uwana məpəhla ala kà dzəba aŋha səla aw, azlaka azladza babay. ⁹ Baŋa azladza tabay vok gay deydayga kà, kada à abà aw. Baŋa tapəhay lakəl aŋa azlababa madzidziga aŋa uwarà, kada à abà aw, kabay vok gay lakəl aŋa mapəhay aŋa Musa bay aw, kagazllaw akul nna aw, uwaga kà tatak kusonjuga deyday gə pəra. ¹⁰ Baŋa dza atsalla mavəhla à tataka azlaməna gay Zəzagəla à abà kà, sləhal ala vok asik tekula, baŋa atsənà aw kà, kafal sləm

* 2:14 2.14 2Musa 19.5; 5Musa 4.20; 7.6; 14.2; Mahabay 130.8

aya aw, gòlla à lig à gay. ¹¹ Kasəl kà azladza uwana tavàh azlaməna gay Zəzagəla ala kiya uwaga kà, atà kà, tasakà tetəvi mawisiga, tsakana aṅatà adàpəhla vok ala la paraka.

Ayyi makədf gəl à ahəṅ

¹² Gədəsləl dza anik à slaka aṅkul, zlahaw Arətemas, baṅaw Tisik, à uwana gədəsləl à awtəy. Baṅa adàbəzà à awtəy kà, wədf vok à uda la katskats kà mad à mabəz gi vok la Nikopoləs. Gədzugw kà, la təla awkusa kà, gədəday kà madz à ahəṅ la abatà. ¹³ Zlakà Senas masla masəl mapəhay, ṅgaha zlakà Apolos babay, və à atà tatak uwana akəs vok kà aṅa mauguzahay aṅatà uwana tadàday lagwa, kà atà aṅa manəkufa aṅa tatak aw. ¹⁴ Azlauwana tadinṅ gəl à Yesu à vok bokuba anu tasəlay babay, kà atà aṅa madəfəh azlatatak dzəba aṅha səla aw gə uwaga kà, atà mazlakəh azlauwana la kudfa la abà. Baṅa tadəhəṅ kiya uwaga kà, madz à ahəṅ aṅatà adəgay deyday aw.

¹⁵ Azladza uwana anina la abanay, tadəfaha à ka: ‘Ayyi’ gesina. ‘Ayyi’, məgodf à azladedə uwana tawoya anu la madinṅal gəl à vok la abà, ṅgaha vok mahamay aṅa Zəzagəla apis à akul à gay à vok gesina.

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À FILEMON Lettre de Paul à Phil'emon

Ayyi

¹ Gi Pol, la uwana gətsetser à ka wakità uwanay, gi la daɲay kà Yesu Kristu. Gi Pol, anu la deda gami Timotawus, la uwana mətsetser à ka wakità uwanay, à kak slawda gami Filemon, uwana mədàh sləray gami anina. ² Mətsetser à maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla, uwana tasaha à waŋ à mtəga aɲak kà madəv kuda à Zəzagəla, ŋgaha à deda gami duguga Appia la Arsip, uwana məpay anina kà aɲa Sufəl gami Yesu. ³ Zəzagəla Baba gami, la Sufəl gami Yesu Kristu tapis à akul gay à vok, ŋgaha tavà à akul lapiya aya.

Masal la madiɲal gəl à vok aɲa Filemon

⁴ Baɲa gədəv kuda à Zəzagəla kà aɲak, 'Kikay' gəgo-dahàh à Zəzagəla koksikoksi, ⁵ kà uwana gətsənaŋ kà kawoyàh azlaməna gay Zəzagəla ndzer, ŋgaha bay kà, kadiɲ gəl à Sufəl Yesu Kristu à vok. ⁶ Gədəv kuda à Zəzagəla babay kà, kà maham gay à vok aɲak la azladza anik uwana tadiɲ gəl à Yesu Kristu à vok mad à huma à gay, ŋgaha kà kak aɲa masəl azlatatak delga gesina, uwana məbəzal kà masləkawla Kristu. ⁷ Deda gulo, tsəhay mawoyəŋ uwana kawoya azlaməna gay Zəzagəla anik arabà gi, ŋgaha adzərədɣəla bay, kà uwana kà kak à uwana ləv aɲa azlaməna gay Zəzagəla anik atàslla ala.

Pol awula Onesəm à slaka Filemon

⁸ Bokuba uwana kawoya azlaməna madiɲal gəl à vok anik kà, 'Kamkam', gədəv à ka kuda kà madàh uwana gəpəh à kà. Tsa gi masla matapla la slaka Kristu kà, gi la maslay kà mapəh à ka, "Dahàŋ kà azlatatak delga!" ⁹ Ama gəpəhay bokuba uwanay aw! 'Kamkam', gənavà ka, kà madəhəŋ uwanay, kà uwana kawoya azlaməna gay Zəzagəla. Gi Pol, uwana gi makoz zil, la uwana gəpəh uwaga, ŋgaha lagwa bay kà, gi la daɲay kà Yesu Kristu. ¹⁰ 'Kamkam', gəgod à ka lakəl aɲa Onesəm. Agay masla madiɲal gəl à Yesu Kristu à vok, masla kà adagay bokuba bəzi huɖ gulo. Gi, gədagay baba aɲha la daɲay. ¹¹ Uwarà kà, akəs ka vok aw, ama lagonay kà, akəs gi vok, ŋgaha akəs ka vok bay

¹² Gəwulakala à awtày, ama madzugway gulo kà lakəl aɲha. ¹³ La kaslà uwana gi la daɲay kà gay marabəŋ kà, asa à gi kà madz à ahəŋ anu səla la abanay, kà masla mabəd à

slaka anjak à abà, kà mazlak gi. ¹⁴ Ama asa à gi madfehəŋ kiya uwanay aw. Asa à gi, kà uwana asa à ka dadəŋ suwaŋ, ŋgaha la lig la ahəŋ asa à gi. Asa à gi maf à ka gasa à gəl, kà madfahgəŋ delga aw. Uwana gəwoya kayakay kà, kazlaka gi la ləv tekula.

¹⁵ Zlahaw kà, Zəzagəla avà tetəvi kà Onesəm mad madz à ahəŋ la slaka gə kà aŋa kaslā ŋuv, ŋgaha kà masla aŋa mawul à slaka anjak, ŋgaha kà akul aŋa madz à ahəŋ la slaka gə, akul səla aŋa koksikoksi. ¹⁶ Lagonay masla kà mayà pəra aya aw, dafəwà à gay mayà, kà uwana masla kà bəzi gay ləv gami. Gi kà, gəwoya Onesəm kayakay, ŋgaha ŋodegi kà mawoyəŋ anjak kà aduwa anjulo, kà uwana mayà anjak, ŋgaha aya kà, kà uwana deda anjak la Kristu la abà.

¹⁷ Baŋa kanərez gi bokuba manalay aŋa madiŋal gəl à vok anjak kà, kəs à mtəga anjak, bokuba uwana naka kakəs gi suwaŋ. ¹⁸ Baŋa awis à ka tatak ala, baŋa kanəfay la goder, pəh à gi, kà gi aŋa mapəlla à ka. ¹⁹ Gi Pol, la uwana gətsetser uwanay la ahəl gulo, kà gədəpəl à ka. Ama naka kaslala vok kà manav gi aŋa mapəl à ka nəma aw, kà uwana kikay kà mapəh à ka sayda gulo à uwana kabəzà sifa adəv à gay aw, uwaga kakoray lagwa. ²⁰ Kità kà, deda kà, gədəv à ka kufə la sləm aŋa Sufəl Zəzagəla: ‘Dahəgəŋ tatak dzəbə aŋha səla aw gə, uwana atasl à gi ləv ala, kà uwana anu səla nna mədahamaw gay à vok la Yesu Kristu la abà.’

²¹ La matsetser wakità uwanay, gəsəl la dziriga kà, kadəfah uwana gənavà ka madfehəŋ. ²² Baŋa kadəkəs Onesəm à mtəga anjak dəhəgəŋ slaka à ahəŋ babay, kà uwana gəsəl kà Zəzagəla adətsən tatak uwana kana-vawwal, ŋgaha adəv à gi tetəvi kà mad à awtəy à mtəga anjak.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

²³ Epafəras uwana aga la daŋay anu səla kà Yesu Kristu kà: ‘Ayyi’, agod à kak. ²⁴ Mark, Arəstarkus, Demas, Luka ŋgaha gi uwana mədəh sləray aŋa Zəzagəla la slaka gə, mədəha à ka: ‘Ayyi’.

²⁵ Vok mahamay aŋa Sufəl Yesu Kristu agay la kak.

WAKITÀ UWANA MASLA MATAPLA ANIK ATSETSÈR À AZLA IBƏRANƏᅇKOWEN Lettre aux H'ebreux

*Yesu la uwana aduwa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl
uwana uwarà gesina*

¹ Dagay uwarà, anuvaw Zəzagəla apəhàhàh à azlababa gami madzidziga, aslālàh à atà azlaməna mapəh à atà gay à ahàl à waᅇ, apəh à atà gay la azlatetəvi anik anik gesina. ² Zəzagəla apəhay tsəràh à lakana uwana makəᅇ gəl à ahəᅇ anə mas à waᅇ anə Yesu. Ama lakana avà à anu Kona anəha. Aguwà à uda kà la ahàl anə Kona anəha, à uwana Zəzagəla apəh à anu, adfahəᅇ gudəᅇ à vok. Zəzagəla afà à ahəᅇ agəᅇfəᅇ à afik kà masla anə makoray lakəl anə tatak gesina, ³ kà masla la uwana mənəᅇa mazləᅇbay anə ndzəᅇfa anə Zəzagəla. Masla kà kalkal la Baba anəha Zəzagəla. La gay anə tsikaslaga akəs dəwdəw tatak uwana la gudəᅇ la vok. Adfahà tetəvi anik à ahəᅇ la uwatà la uwana Zəzagəla azəᅇ tsakana à azladza lakəl ala gesina, kà atà anə magay sətaka. La lig anə uwaga la ahəᅇ, ahàd, adzà madzay la ahàl kaf anə Zəzagəla lakəl, kà makoray la masla.

Yesu kà aduwa azlamalika gesina

⁴ Gay gà la uwaga, Zəzagəla adfahəᅇ Kona anəha, aduwa azlamalika gesina, kà uwana sləm uwana avà à Kona anəha kà, aduwa anə azlamalika uwanay gesina. ⁵ Tetuw tetuw Zəzagəla apəh à azlamalika kiya uwanay aw:
"Kak Kona gulo, dagay lakana azladza tadəsəlay la paraka."[☆]

Malika la ahəᅇ tetuwa à uwana:

"Gədəgay Baba anək, ᅇgaha kadəgay Kona gulo", agòᅇdal aw. ⁶ Ama la kaslā uwana Zəzagəla asal masləl Kona anəha à waᅇ, uwana lakəl anə tatak gesina la gudəᅇ la vok agòᅇd:

"Akul azlamalika gulo gesina sləkàwàw masla!"

⁷ Lakəl anə azlamalika kà, Zəzagəla agòᅇd:

"Adfahà atà kà afad gà, ᅇgaha azlamayà anəha, azlaalàh akəl aya babay."

⁸ Ama lakəl anə Kona anə Zəzagəla kà, tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà lakəl anəha kà:

☆ 1:5 1.5 2 Samuyel 7.14; Mahabay 2.7

“Kak la uwana Zəzagəla, kadàkoray aṅa koksikoksi, kadàkor tsəhay aṅak lela.

⁹ Azlatatak dziriga gə uwana awoyaṅ, ama azlamawisiga kà, asa à ka atà aw, kapəsew atà aṅa tetuwa. Gay gə la uwaga, Baba aṅak Zəzagəla azalà ka, ṅgaha apakà-kala məṅga gə la mav à ka maslay məṅga dfaḍuwa à gay aṅa azladedə aṅak.”[☆]

¹⁰ Zəzagəla agòḍ aya lakəl aṅa Kona aṅha:

“Kak Sufəl dagay la madzəka, kak la uwana kadəhà gudəṅ à vok la ahəl aṅak, la uwana kadəhəṅ zagəla babay.

¹¹ Dèwdèw tatak uwana kadəhəṅ kà, adədəv à gay, ama kà aṅak kà, kadàdza à ahəṅ bokuba uwana kak la ahəṅ la uwaga kiya uwaga uwanay aṅa koksikoksi. Azlatatak uwaga gesina tadəpakahay makoz bokuba azlalukut uwana atsəkway.

¹² Bokuba uwana kakəl lukut à abà, kiya uwaga la uwana kadəkəl à abà aṅa mafay aslələf à gəl. Ama kak kà, kak la ahəṅ bawtawta madz à ahəṅ aṅak adəkəḍ gəl à ahəṅ aw.”[☆]

¹³ Aga la ahəṅ amiyaka tekula aṅa azlamalika à uwana Zəzagəla apəhal gay kiya uwanay aw:

“Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl, tsərəh à uwana gəḍuw azlaməna məzam aṅak! Gəpaka azlaməna məzam aṅak bokuba azlatatak maf asik à afik aṅak.”[☆]

¹⁴ Azlauwa azlauwana tapakà azlamalika uwa? Atà kà azlaməna sləray aṅa Zəzagəla. Zəzagəla asləl atà kà mad mazlak azladza uwana adəbəl atà.

2

Məpəsew tatak uwana Zəzagəla apəh à anu aw

¹ Tsa Zəzagəla abəfanumà la Kona aṅha kà, məpəzl sləm gami à gay uwana apəh à anu à ahəṅ, kà anu aṅa maz à tetəvi delga la tsəh ala dogdogog aw. ² Məsəl kà gay uwana azlamalika tasəlla à waṅ kà, agəḍ à afik. Azlauwana tafəl sləm aw, ṅgaha la azlauwana takəs aw kà, seriya uwana Zəzagəla adəkwaṭəṅ à gəl, kà azlawla atà ndzer. ³ Kakay mətəfay à baṅa mapak gay aṅa məbəlay ala kà gay deyday ma? Gay aṅa məbəlay uwana Sufəl Yesu azəṅ kà, azlaməna mazəṅ la uwana tagəḍəṅ à afik: ‘Fida la abà aw’, Zəzagəla agəḍ. ⁴ Zəzagəla la gəl aṅha babay apəhla ala kà gay uwaga kà ndzer, la madəhəṅ azlamasəlay anik anik, ṅgaha la azlatatak nadzipo gə, avà maslay kà à Masasəḍok tsidəṅa, kà atà aṅa madəh azlatatak bokuba uwana asal.

[☆] **1:9** 1.9 5Musa 32.43; Mahabay 45.6-7; 104.4 [☆] **1:12** 1.12 Mahabay 102.25-27

[☆] **1:13** 1.13 Mahabay 110.1

Yesu apəhanula tetəvi uwana anaka məbəl ala

⁵ Uwaga kà azlamalika à uwana Zəzagəla abək atà à ahəŋ, kà aŋa makor gudəŋ uwana adàsa à waŋ aw, ŋgaha à uwana məpəhay babay la abanay aw. ⁶ Tekedika la wakità Zəzagəla la abà kà tatsetsèr kà:

'Mana à dza asik kà mafal sləm la mazlakəŋ ma.

⁷ Kazəŋ à vədah la tsəh aŋa azlamalika, kà aŋa kaslà ŋuv la lig la ahəŋ kà, kavəl masləkaway bokuba uwana tasləkawla məŋ sufəl.

⁸ Kà madegolay uwaga à uwana, tafà tatak gesina à tsəh asik aŋha.'*

Uwaga kà apəhay kà lakəl aŋa Yesu uwana Kona aŋa dza. Kà uwana tapəh kà kiya uwanay, Zəzagəla afà tatak gesina à tsəh aŋha. Uwaga asal magodəy kà, tatak gesina kà la tsəh aŋha pəra. Ama aŋa lagonay kà, mənəŋa akor azlatatak uwaga la dazuwaya dadəŋ aw. ⁹ Ama məsəl kà Yesu akor azlatatak gesina uwarà. Kà aŋa kaslà ŋuv, Zəzagəla afà à tsəh aŋa azlamalika kà, la vok mahamay aŋa Zəzagəla aməts kà aŋa azladza gesina, kà mas ŋgərpa. La mamətsay aŋa Yesu la uwana, Zəzagəla avəl məŋga, kiya masləkaw sufəl. ¹⁰ Tatak gesina kà aguwa à waŋ kà la slaka Zəzagəla, adahà à atà kà kà aŋha. Kiya uwaga asal kà mapakYesu ala sətaka la ŋgərpa uwana asà, ŋgaha azladza aŋuvaw aŋa magay azlabəza aŋha, ŋgaha kà atà aŋa mad à slaka mazləbəy aŋha à abà. Uwaga kà Yesu la uwana aga atà la huma kà məbəl atà.

¹¹ Yesu la gəl aŋha apaka azladza ala sətaka, atà la Baba tekula, Zəzagəla la uwana Baba aŋatà. Gay gà la uwaga Yesu azala atà ala: Azladedə. Ziruwī azəŋ kà aŋa uwaga aw. ¹² Gay gà la uwaga agod:

"Gədəpəhla sləm aŋak ala la slaka azladedə gulo, ŋgaha la huma maham à ahəŋ aŋa tsəhay aŋak kà mazləb ka."

¹³ Ŋgaha kà:

"Gədəfa vok gulo à kak Zəzagəla à afik."

Ŋgaha aya kà:

"Gi la uwanay la azladza uwana asakà, kà gəbəl atà.'"*

¹⁴ Azladza uwana apəhay la abanay kà, uwaga kà anu uwana la sləb vok. Kà uwaga Yesu la gəl aŋha adapakay babay bokuba dza la sləb vok, ŋgaha kà la mamətsay aŋha kà aslala vok aŋa makalàh ndzəda aŋa seteni à ahəŋ, uwana aga la maslay kà makad azladza. ¹⁵ Yesu adahəŋ kiya uwanay, kà guba makəs azladza kà mamətsay aya aw. Dagay uwarà tadzadzərəhà vok la guba aŋa mamətsay la

abà, la abà gà kà, masla azèb guba uwaga ala. ¹⁶ Ndzer, wakità Zəzagəla apèh kà azlamalika la uwana tasà à waŋ kà aŋa mapəhay aw, ama asà à waŋ aŋa mazlak mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham. ¹⁷ Baməraka akès vok kà apakay kiya azladedə aŋha gesina, kà magay məŋ madzahaga uwana adàh sləray kà aŋa Zəzagəla, kà masla aŋa mazəb tsakana à azladza lakəl ala, ŋgaha asəlla atà vok la masla. Uwaga məŋ madzahaga delga gà ŋgaha masla vok mahamay gà. ¹⁸ Lagwa aslala vok azlak azlauwana mapapatay apapat atà, kà uwana asà ŋgərpa, ŋgaha agà mapapatayga.

3

Yesu kà aduwa Musa

¹ Azladedə, la kità Zəzagəla babay atsatsàmàni akul kà akul aŋa magay tsəhay aŋha. Baməraka la uwaga kà, fəw vok aŋkul à Yesu à afik, masla la uwana Zəzagəla asləl à waŋ kà masla aŋa magay məŋ madzahaga aŋa madiŋal gəl à vok gami, uwaga masla la uwana, masla masəlla anu vok la Zəzagəla, uwanay la uwana məziŋ la dazuwaya. ² Yesu kà dza delga la slaka Zəzagəla, uwana akèsàni kà madəhəŋ sləray uwanay, bokuba Musa uwana agà delga la sləray aŋha la abà uwana adahàŋ, kà aŋa azladza huɸ gày aŋa Zəzagəla babay. ³ Tazləb dza uwana aŋəl gày dāduwa à gay gày la gəl aŋha. Lakəl aŋa Yesu la Musa babay kà kiya uwanay. Masləkaway uwana məsləkaw Yesu kà, aduwa aŋa Musa. ⁴ Ndzer, azlagày gesina kà, dza la uwana aŋalàh atà, ama dza uwana adahà tatak gesina kà Zəzagəla. ⁵ Haday, Musa kà aŋa masla sləray aŋa Zəzagəla uwana adahàhàŋ lela la huɸ gày aŋha gesina kà, sləray aŋha kà apahla à azladza azlatatak uwana Zəzagəla adəpəhay la huma la gay. ⁶ Ama aŋa Kristu kà, ndzer masla Kona aŋha, uwana anəŋla huɸ gày aŋa Baba, bokuba magoɸay, masla kà lela la tsəhay sləray aŋatà uwana la abà, adəhəŋ babay. Anu tsəhay aŋha, anu babay kà anu azlaməna huɸ gày aŋha, à baŋa mēda à huma à gay la mawad vok à uda, mēfa madzugway gami à azlatatak uwaga à afik la marabay, tsəràh à makəɸ gəl à ahəŋ

Zəzagəla adav maduw ləv à tsəhay aŋha

⁷ Gay gà la uwaga Masasəɸok Zəzagəla agòɸ:

“Lakana baŋa katsəhaw kuda aŋa Zəzagəla kà,

⁸ Tsəbàwwal sləm. Kadzadzaŋaw gəl ala, bokuba uwana uwarà azlababa aŋkul madzidziga tadahàhàŋ aw, la kaslà uwatà, atà la fəta la abà, tadzà à ahəŋ la abà

mavay dzik ufaɖ. Atà kà, tapəsèw Zəzagəla, ŋgaha tagùr masla.

⁹ Tanəŋà azlatatak dzəba aŋha səla aw gà uwana ada-hàhàn, dagay mavay dzik ufaɖ bay, tagùrla.

¹⁰ Gay gà la uwaga, ləv azàŋ à gi lakəl aŋa azladza uwaga. Gəl adakaɖ à atà à vok, tatsən tetəvi gulo dadàŋ.

¹¹ Kà uwaga à uwana gəfàh akur à ahəŋ, la magoɖ à azladza uwaga kà: Tetuw kadàdiya à slaka maduw ləv gulo à abà aw!''[☆]

Zəzagəla agòɖ. ¹² Azladede gulo, ɖahàw hanəkəli kà dza la tataka aŋkul kà aŋa magay la ləv mawisiga, ŋgaha kokufa maɖiŋal gəl à Zəzagəla à vok aya, kà masla aŋa masakiya à masla uwana la tsəh ala la sifa aw. ¹³ Ama tsatsəhàhàw vok ala kà akul à akul koksikoksi, kà seteni aŋa mavavar akul à mawisiga à abà aw, ŋgaha kà akul aŋa magay azlaməna mapəseway babay aya aw. Dàw à huma à gay la madəhəŋ kiya uwanay koksikoksi, kà uwana lakana kà, Zəzagəla asal mabaɖma à anu à ama aya. ¹⁴ Baŋa anu məda à huma à gay la makəs azlatatak uwana məɖiŋal gəl à vok, dagay la madzəka tsərəh à makəɖ gəl à ahəŋ kà, kiya uwaga haɖay, mədàgay azladza aŋa Kristu.

¹⁵ Aganay à uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà: 'Baŋa katsənaw kuda aŋa Zəzagəla lakana kà, kadzadzaŋaw gəl ala, bokuba uwana kadadzadza-ŋawwanja uwarà.'[☆]

¹⁶ Azlauwa azladza uwana tatsənà kuda aŋha, ŋgaha tapəsèw uwa? Ndzer, azladza gesina uwana dagay uwarà Musa aguwa à atà à huma kà masəlla atà à uda la gudəŋ Misəra. ¹⁷ Kà madəgolay ma, uwa à uwana Zəzagəla agà magurayga mavay dzik ufaɖ uwa? Ndzer kà, atà azladza uwana tadəhà tsakana. Kà uwaga à uwana tamàts à fəta à abà. ¹⁸ Kà azlauwa? Kà azladza uwaga à uwana: 'Gəfàha akur à ahəŋ kà la tetuwa tadəbək asik à slaka gulo uwana à abà gədàduw ləv aw', agòɖ. Ndzer uwaga kà, kà azlauwana takweska gay aŋha. ¹⁹ La kiya uwanay kà, azladede gulo, mənəŋaŋ kà tabək asik à slaka maduw ləv à abà aw kà, kà uwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok aw.

4

¹ Dagay uwarà, Zəzagəla apəh à azladza kà adàv tetəvi à azladza kà madla atà à slaka maduw ləv aŋha uwana apəh à ahəŋ kà agəɖ à afik, kiya uwatà kà uwaga kà, məɖàh hanəkəli kà tekula la tataka aŋami aŋa magəɖ à lig, ŋgaha kà masla aŋa mad à abà aw aw. ² Tapəh à anu gay

matsidəyga, bokuba uwana uwarà à azlababa madzidziga tatsənəṅ babay. Ama gay matsidəyga, uwaga azlakà atà aw, tadà à slaka maduw ləv uwatà à abà aw, kà uwana takès gay uwatà aw. ³ Uwaga kà anu la uwana mədàda à slaka maduw ləv uwatà à abà, anu uwana məkès gay uwaga. Agòd lakəl aṅa azlauwana takès gay uwaga aw kà: "Gəpək ləv lakəl aṅatà, gəfàha akur à ahəṅ kà tetuwa tadà-diya à slaka maduw ləv uwatà à abà aw!"[☆]

Zəzagəla adəv sləray aṅha à gay dagay uwarà, à mok uwana adəfahà gudəṅ à vok. Kiya uwaga kà, maduw ləv kà aga la ahəṅ ndzer. ⁴ La azlaslaka anik, la wakitə Zəzagəla la abà, tapəh lakəl aṅa mahəṅay mədəf:

'Zəzagəla adəvə sləray aṅha à gay la mavakay mukwa. La mamədəf gə kà, aduw ləv.'[☆]

⁵ La azlaslaka anik Zəzagəla agòd aya babay:

"Tetuwa tadədiya à slaka maduw ləv gulo à abà aw."

⁶ Azladza uwana tatsənə gay matsidəyga teraṅa bay, tadà à abà aw, kà uwana takès gay uwaga aw. Uwaga kà adzədlə: Slaka maduw ləv kà aga la ahəṅ, ṅgaha azladza anik tadàda à abà. ⁷ Gay gə la uwaga, Zəzagəla adəfahà zamana anik uwana anu la abà lakana. Uwaga adəfahà mavay dəṅ la lig la ahəṅ, mok uwana apəh azlagay uwanay à David à ahəl kà, azlagay uwana mədətsetseray adagay kà:

'Lakana baṅa kadatsənawwan kuda aṅha kà, fəwwal sləm, kadzadzaṅaw gəl aṅkul ala aw.'[☆]

⁸ Agayṅa Josu'e abəzla azlababa gami à slaka maduw ləv uwaga à abà, ndzer kà, naka Zəzagəla apəhay lakəl aṅa zamana maduw ləv anik aya aw. ⁹ Uwanay asal magodəy kà, azladza aṅa Zəzagəla kà, atà la tetəvi la ama aṅa madiya à slaka maduw ləv aṅa Zəzagəla à abà, bokuba uwana aduw ləv mahəṅay mamədəf. ¹⁰ Dza uwana adiyà à slaka maduw ləv aṅa Zəzagəla à abà kà, masla kà adəfah sləray aya aw, masla kà sləray aṅha adadəv à gay, aduw ləv suwan, bokuba uwana Zəzagəla aduw ləv la sləray aṅha la abà bay. ¹¹ Tsa baṅa kiya uwanay kà, məwad vok à uda, kà anu aṅa madiya à slaka maduw ləv uwatà à abà. Mədəfaha haṅkəli kà anu aṅa magəd à lig bokuba azlababa madzidziga uwana takweska Zəzagəla aw.

¹² Kà uwana Zəzagəla avà sifa dziriga gə à azladza, adəh sləray la ndzəfa. Gay uwana atsà à wan la paṅaw aṅha la awtəy kà la ndzəfa, ṅgaha kiya katsakar uwana azuway gay səla nna. uwana aday tsərəh à aslasl à adi. Masla kà bokuba katsakar uwana anats aslasl ala tsərəh à tsəh zəməw, uwana asa à dza kà madəfəṅ. ¹³ Tatak la ahəṅ

☆ 4:3 4.3 Mahabay 95.11

☆ 4:4 4.4 1Musa 2.2

☆ 4:7 4.7 Mahabay 95.7-11

ahàd vok à Zəzagəla à adi aw. Tatak gesina uwana adəhàŋ kàdazlazla lela la huma aŋha. La huma aŋha la uwana mədàsəlla à uda tatak uwana mədəfahàŋ gesina.

Yesu məŋ Madzahaga gami

¹⁴ Anu la məŋ Madzahaga, uwaga kà Yesu, Kona aŋa Zəzagəla, uwana adà à zagəla à afik. Kà uwaga kà, məwad vok à uda lakəl aŋa azlatatak uwana mədiŋal gəl à vok ŋgaha məzahaŋ uwaga la dazuwaya. ¹⁵ Məŋ Madzahaga gami kà, vok ahàmal kà maruw vok à ahəŋ gami. Asà ŋgərpa tsəhay anik anik gesina bokuba aŋami, tapapət masla, ama atəd à tsakana à abà aw. ¹⁶ Kà uwaga kà: Sàw à waŋ à slaka Zəzagəla uwana avàhàh vok mahamay aŋha à azladza. Məzà vok à slaka aŋha la ləv tekula, kà anu aŋa maβəzal vok mahamay, ŋgaha kà masla mav à anu dziriga aŋha uwana adàzlaka anu la mok aŋa ŋgərpa!

5

¹ Kəla məŋ madzahaga gesina kà, Zəzagəla atsatsamahani la tataka azladza la abà. Masla afà à ahəŋ kà masla aŋa madəh sləray aŋa Zəzagəla kà aŋa gəl aŋha, ŋgaha kà masla aŋa mavəl tatak kà aŋa mazəbatàla tsakana lakəl ala. ² Azladza uwana tasəl tetəvi delga aw, ŋgaha la azlauwana tawul tetəvi la tsəh ala kà, məŋ madzahaga kà asəl kakay à madəh delga la atà mi, kà uwana masla babay kà guβguβ, bokuba atà. ³ Kà madegolay uwaga kà, say atsa aŋiz à vədah kà aŋa tsakana aŋa azladza anik pəra aw, ama kà aŋa gəl aŋha babay. ⁴ Dza azəb vok la gəl aŋha kà magay məŋ madzahaga aw, say Zəzagəla la uwana azàlalla bokuba uwana uwarà azalà Haruna.

⁵ Kiya uwanay la Kristu babay. Masla azəb gəl aŋha la gəl aŋha kà magay məŋ madzahaga aw. Zəzagəla la uwana azaləl, agòfal:

‘Kak bəzi gulo, dagay lakana azladza tadasəl kà ndzer.’[☆]

⁶ La azlaslaka anik anik aya, la wakità Zəzagəla la abà tagòd kà:

‘Kak kadəgay Məŋ Madzahaga aŋa tetuwa bokuba aŋa Melkisadaka.’[☆]

⁷ Mok uwana Yesu aləg la gudəŋ la vok kà, masla kà asəl, kà Zəzagəla la maslay kà mawulla à uda la mamətsay, adəval kuɖa la iyaw tugwi, ŋgaha azà kuda à zagəla. Zəzagəla atsənəŋ, ŋgaha awùlla à uda la mamətsay kà akəs gay aŋha. ⁸ Ama ku bà masla bəzi aŋa Zəzagəla kà, atàpla kà makəs gay à Zəzagəla ala la ahəl, la mas ŋgərpa. ⁹ Mok uwana adəfah sləray aŋha kà, apakà masla

mabəl azladza, uwana takès gay aṅha, ṅgaha abəl atà kà aṅa tetuwa. ¹⁰ Zəzagəla afà masla à ahəṅ Məṅ Madzahaga bokuba Melkisadaka.

Dahàw hanḳəli

kà akul aṅa masak tetəvi aṅa Zəzagəla la tsəh ala aw

¹¹ Anu la gay lakəl aṅuvaw, kà mapəh à akul lakəl Melkisadaka. Ama zlazladfa kà mapəh à akul, kà uwana sləm aga la akul lakəl aw. ¹² Akul lagwa kà, kaslāwwalla vok aṅa magay azlaməna matapla azladza anik, kà uwana kadatapawla azlatatak dagay uwarà, ama kay kà, kasəlaw azlatatak uwaga lela dadəṅ aw kà, akəs vok kà azladza anik tatsawan aṅa matapakulla aya azlatatak uwana katàpəwla dagay la madzəka lakəl aṅa gay Zəzagəla. Kasəlaw mazuw tatak may dzaṅdzaṅga dadəṅ aw, akul kalkal la azlabəza vərna uwana tasa awà dadəṅ. ¹³ Ama kəla kà, dza uwana asa awà kà, masla kà bəzi vərna, asəl mavəh delga ala la mawisiga dadəṅ aw. ¹⁴ Tatak may dzaṅdzaṅga kà aṅa azlamagol dza tasəl madzugway adagay, atà kà tatapla mavəh tatak delga ala la mawisiga.

6

¹ Tsa kiya uwanay zlà kà, məhəd à huma à gay, mətapla tatak uwana aṅa azlamagol dza, məduwa tatak teraṅaga, uwana mətapla lakəl aṅa Kristu, mədà à huma à gay la tatak məṅga, bokuba dza uwana adadzəka matatukw gəy, mətatukw aya aw, ama məṅjal à zagəla la madla à huma à gay. Mapəh gay la ləv ala, madəh azlatatak mawisiga uwana adala dza à mamətsay à abà aya, la madinḡ gəl à Zəzagəla à vok aya, mədàpa à akul aya aw. ² Məslala vok matapakulla matapla akul teraṅa aya aw. Uwaga la uwana batem dziriga, kakay à mapəs gay à dza à vok la mabək atà à ahəl à gəl la sləm aṅa Zəzagəla mi? ṅgaha Zəzagəla adàwulla azladza à uda la mamətsay mi, ṅgaha kakay adàdfaha atà seriya à gəl, la kaslā makədf gəl à ahəṅ mi? ³ Məsak azlatatak uwaga gesina, məhad à huma à gay la mazlak anu aṅa Zəzagəla ṅgaha mədàdfəhəṅ kiya uwanay.

⁴ La dziriga ma, kakay akəs vok à azladza uwana tasəkw à tetəvi mawisiga à ama mi? Kay kà, tadzà à ahəṅ la ufaka aṅa Zəzagəla la abà. Tatəp mavəy aṅa Zəzagəla, ṅgaha tabəzal Masasəfok Zəzagəla tekefik. ⁵ Atà tatapəṅ kà gay Zəzagəla kà delga, tatəp maslay aṅha uwana adəgay la zamana uwana la abà adàsa à waṅ. ⁶ ṅgaha tawùl à lig, tetəvi la ahəṅ kà mawulla atà à waṅ aṅa mapəh gay la ləv ala aw, kà uwana azladza uwanay tatatəsl Kona aṅa

Zəzagəla, à ahəf à adi kà masəla tatsəkəkal magodəhay à gəl la dazuwaya.

⁷ Dzùgwàw lakəl aṅa kutso, baṅa iyaw asuw à guf à abà kà, tatak may atsa à uda, ṅgaha azlaka azlaməna mapəsay, uwaga asal magodəy kà Zəzagəla apis gay à guf uwatà à vok. ⁸ Tekedika la guf la abà kà, atək la kəsaf mawisiga atsa à uda la abà, kutso kà tatak deyday. Zweg la huma la gay kà Zəzagəla adətsafla adəgay mabəbəh gay gə aṅa tetuwa.

⁹ Akul, uwana kul azlaməna gay ləv gulo kà, amiyaka məpəh kiya uwanay kà, məsəl kul, məsəl kà kanəfaw tetəvi delga gə, ṅgaha kà Zəzagəla adabəl kul. ¹⁰ Masla kà dziriga, hadəy gə, kà sləray aṅkul uwana kadəhawwanə kà avikaṅ aw, bokuba magodəy, uwana kazlakahaw azladedə aṅkul məna gay Zəzagəla, ṅgaha zlakəw atə kiya uwaga aya, ṅgaha uwaga apəhla ala kà: Kawoyaw Zəzagəla. ¹¹ Uwana mətəwal à tsəh kaykay kà, kawadəw vok à uda, kà kadaw à huma à gay kà kul aṅa mabəzal tatak uwana kaduwawwal yewdi. ¹² Asa à anu kà kagaw azlaməna may vok aw, kiya uwaga kà: Gəw kà bokuba azlauwana tadinə gəl à Zəzagəla à vok, tafa manewəṅ aṅatə kà à Zəzagəla à afik. Atə la uwana tadəbəzal tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ.

Uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ kà, agədīṅ à afik

¹³ Kasəlaw kà, dagay uwarə kà Zəzagəla apəh à Abəraham à ahəṅ. Mok uwana apəh uwaga kà, afahə akur à ahəṅ la dziriga. Dza la ahəṅ aduwanə Zəzagəla aw. Kà Zəzagəla aṅa mazuwal mawadəy aw, kiya uwaga afahə akur à ahəṅ kà la gəl aṅha. ¹⁴ Agodf:

“Ndzer, gəpis à ka gay à vok, gədàvə à ka mayyi à tsəh ala uwana dza atugway aw.”^{*}

¹⁵ Abəraham awadə ləv ala la tsetsi dadəṅ aṅa Zəzagəla, ṅgaha la mabasiṅ. Kiya uwaga akudə azlatatak uwana Zəzagəla apəhal à ahəṅ. ¹⁶ Baṅa azladza tazùw mawadəy kà la sləm aṅa dza məṅga uwana aduwa atə. Mawadəy kà uwana adəv à gay la tataka azladza la abà. ¹⁷ Gay gə la uwaga à uwana, Zəzagəla azùwal mawadəy. Asəl kà azladza uwana apəh à atə gay à ahəṅ kà, tatsən tatak uwana apəh à ahəṅ kà madagədīṅ à afik. Gay gə la uwaga apəhal à ahəṅ dadəṅ à tatak uwana adavəl, la lig la ahəṅ azùwal mawadəy.

¹⁸ Kiya uwaga azlatatak səla la ahəṅ uwana dza aslala vok mabədla aw, uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ, ṅgaha la uwana afəhəh akur à ahəṅ lakəl aṅha kà, adəh fida aw, uwana

məyahay la slaka Zəzagəla, kà anu aŋa maḃəzal slaka, kà anu aŋa mahad vok à ahəŋ, uwaga adzərəd anu à uda kaykay, kà anu aŋa maf manewəŋ gami kà à tatak uwana à tsəh Zəzagəla afà à anu à huma à gay. ¹⁹ Tatak uwana məfa manewəŋ gami à afik kà, Zəzagəla akəs anu dzəkka, kà anu aŋa madz à ahəŋ titi la huma Zəzagəla, bokuba kəslah iyaw uwana tawadəŋ à ahəŋ lela la iyaw la abà la gay dərəv. Gay gà la uwaga à uwana, bafta uwana atsək à slaka tsikaslaga, ama afətamalla ala la huma gami, kà anu aŋa mad à gày à huf gà, à slaka uwana Zəzagəla la ahəŋ. ²⁰ Yesu kà adagay la abatà la huma gami, masla la uwana aḃəd à huma kà anu, kà uwana masla apək Məŋ Madzahaga məŋga gà, bokuba Melkisadaka adagay məŋ madzahaga aŋa koksikoksi.

7

Melkisadaka madzahaga aŋa Zəzagəla

¹ Melkisadaka uwaga uwarà kà agà sufəl aŋa gudəŋ Salem, agà babay madzahaga la huma Zəzagəla uwana kərkər la afik. La zamana anik Abəraham ahəd à guvəl, akəd azlasufəl anik anik à gay. Mok uwana adawul à waŋ la guvəl kà, Melkisadaka ahəd kà magagamay la masla, apisalla gay à vok. ² Abəraham avà à Melkisadaka makulo aŋa kəla tatak uwana azùw la guvəl la abà. Melkisadaka uwaga kà, sləm aŋha asal magodəy kà, teraŋa kà: Sufəl uwana dziriga. Ŋgaha babay agà sufəl aŋa lapiya kà uwana agà sufəl aŋa Salem, ŋgaha Salem asal magodəy kà: Lapiya. ³ Dza la ahəŋ asəl baba aŋha la iyà aŋha bay aw, baməraka azlababa aŋha madzidziga bay aw. Məsəl mok mayyay aŋha bay aw, amiyaka bà mamətsay aŋha babay. Masla agà magagazləlaga la Yesu, Kona aŋa Zəzagəla, kà uwana sləray aŋa mav tatak aŋha akəd gəl à ahəŋ aw.

⁴ Dzùgwàw lakəl aŋa məŋga aŋha tsi. Abəraham baba gami madzidziga kà, ahəl tatak uwana azùw la guvəl la abà gesina, avàhəŋ ala madziga kulo kulo, avàhal tekula tekula la gay aŋa kulo kulo gesina. ⁵ Azlaanik la mayyi à tsəh ala Levi kà, məna makəd tatak à Zəzagəla la tataka aŋatà la abà, atà kà azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Musa. Tagəd à atà: 'Dàw à slaka azladza, kà tavàhà à akul tekula la gay aŋa kəla tatak kulo, kà akul aŋa madzadzarlaka vok.' Hadəy, məsəl kà tabəzəhal tatak uwaga la ahəl aŋa azladedə aŋatà, bà atà dagay mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham bay. ⁶ Ama Melkisadaka kà agà mayyi à tsəh ala aŋa azlaməna mavəh tatak à Zəzagəla uwaga aw, baməraka la kità bay kà, aḃəzal tatak la ahəl aŋa Abəraham. Abəraham kà masla kà Zəzagəla apəhal

azlatatak uwaga à ahàl. Melkisdaka uwaga la uwana apìs gay à Abèraham à vok. ⁷ Haday, mèsəl kà baṅa dza apìs gay à dza anik à vok, kà masla la uwana mənḡa. Kità kà, Melkisdaka la uwana aduwà Abèraham. ⁸ Azlamadzahaga uwana la huɔf gày aṅa azlaməna makad tatak à Zəzagəla, uwana tabèzàh à makulo aṅa tatak la ahàl aṅa azladedə aṅatà tamàtsàhàh. Ama Melkisdaka kà aməts aw, agà la ahəṅ aṅa koksikoksi, bokuba uwana wakità Zəzagəla agod à anu. ⁹ Lagwa məslala vok aṅa magoday kà, Levi uwana abèzàhà tatak la slaka azladza anik kà, atà babay kà tavà makulo aṅa tatak à Melkisdaka suwaṅ, kà uwana baba aṅha Abèraham avà tatak à Melkisdaka la gəl aṅha. ¹⁰ Bokuba magoday kà, mok uwana Abèraham avà tatak à Melkisdaka, kà Levi kà tayyay dadəṅ aw, la lig la ahəṅ mayyi à tsəh ala aṅha avàhal babay. Uwaga adzadənəṅ ala kà Melkisdaka aduwàṅ huɔf gày aṅa Levi gesina la kaykay.

Yesu kà aduwa Melkisdaka

¹¹ Sləray aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la huɔf gày aṅa Levi kà, taslala vok kà mahənəṅ ala uwana asa à Zəzagəla aw. Agayṅa taslala vok kà mahənəṅ ala kà, naka delga kà aṅa mas à waṅ aṅa Məṅ Madzahaga anik uwana aduwaṅ Melkisdaka aya aw, naka azlaməṅ madzahaga tagay kà mayyi à tsəh ala aṅa Levi pəra bokuba Haruna. Uwaga kà aga kà la ahàl aṅa madzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, uwana tagà la huɔf gày aṅa Levi à uwana Zəzagəla avà mapəhay aṅha à azlaməna gudəṅ Isərayel à ahàl. ¹² Baṅa Zəzagəla abəɔla azlamadzahaga kà, məsəlay bay kà mafàh akur à ahəṅ aṅha abəɔla vok babay. ¹³ Lagonay kà, məsəl kà tsəhay madzahaga abəɔla vok. Masla à Sufəl gami Yesu, uwana məpəhay la abanay kà, asà à uda kà la tsəhay anik. Masla kà tsəhay aṅa Levi aw. Dza la ahəṅ la tsəhay aṅha la abà madzahaga, uwana masla makad tatak aw, ṅgaha à uwana tetuwa adakəɔ tatak à Zəzagəla, kà tsakana aṅa azladza aw. ¹⁴ Haday, masla à Yesu kà, asà à uda la tsəhay aṅa Yahuda la abà. Mok uwana Musa apàhàh lakəl aṅa azlaməna makad tatak à Zəzagəla kà, apàh kà lakəl aṅa tsəhay uwaga aw.

¹⁵ Azlaməna makad tatak la huɔf gày aṅa Levi kà, taslala vok kà madla azladza à slaka Zəzagəla aw. Aganay à tatak uwana adzadəṅ gay uwaga ala: Madzahaga anik aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, uwana bokuba Melkisdaka kà adazlanalay. ¹⁶ Dza uwatà kà mənḡ madzahaga aṅa makad tatak à Zəzagəla la mapəhay aṅa azladza aw. Ama masla kà Məṅ Madzahaga, kà uwana aga la maslay kà

madz à ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi. ¹⁷ Lakəl aŋa dza uwaga tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà:

“Kak kà, kadàgay Məŋ Madzahaga aŋa koksikoksi bokuba Melkisadaka.”[☆]

¹⁸ Zəzagəla abəđla azlamapəhay aŋha uwarà, kà uwaga tagà la ndzəda aw, tazlakàh azladza babay aw. ¹⁹ Mapəhay aŋa Musa kà aslàla vok magəŋ azladza sətaka la huma Zəzagəla aw. Lagonay kà tatak anik la ahəŋ, à uwana aduwa mapəhay aŋa dza uwaga. Məfa manewəŋ à uwana à afik, avà masəlay kà maz vok à slaka Zəzagəla.

²⁰ Ngaha aya kà: Mok uwana Zəzagəla asal maf Yesu à ahəŋ kà Məŋ Madzahaga kà, afàhà akur à ahəŋ dadəŋ, à mok uwana tsəhay Levi apakà məŋ madzahaga kà Zəzagəla, afàhà akur à ahəŋ kiya uwanay aw. ²¹ Ama Zəzagəla azùw mawadəy à Yesu la magodəy kà:

“Gi, gi Sufəl Zəzagəla gədàbədla tatak uwanay aw: Gədàzuw à ka mawadəy, kà kadàgay Məŋ Madzahaga aŋa koksikoksi.”[☆]

²² Uwanay kà asal magodəy, kà makəs vok slawda uwana Zəzagəla adəhəŋ la anu kà, uwaga dafuwa à gay makəs vok slawda maviyaga uwatà uwarà. Yesu la uwana adzadà tatak uwaga ala.

²³ A babay kà tatak anik la ahəŋ aya, kà azlamadzahaga aŋa makad tatak la huđ gəy aŋa azla Levi kà tagəh dəŋ, kà uwana tamàtsəh, baŋa anik adamətsay kà, anik abəd à slaka aŋha à abà. ²⁴ Ama Yesu kà kiya uwaga aw, masla kà amətsay aw aŋa koksikoksi, sləray aŋa magay madzahaga aŋha kà adəkəđ gəl à ahəŋ aŋa tetuwa aw. ²⁵ Kà uwaga à uwana aga la maslay lakəl aŋa tatak gesina kà mabəl azladza uwana tatsa à wəŋ à slaka Zəzagəla, kà madegolay masla uwana aga la ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi. Abàdàh à huma kà madəv kuđa à Zəzagəla kà anu.

²⁶ Masla kà Məŋ Madzahaga uwana məwoyəŋ. Masla kà tsikaslaga, mawisiga aŋha la ahəŋ à masla aw, adəh tsakana aw. Masla kà kiya azlaməna tsakana aw, Zəzagəla afà à fəta à awtəy tsikasla. Afà aslələf aŋha à gəl la zagəla la afik, ²⁷ kà aŋa azlamadzahaga anik, uwana kà say takadəy tatak à Zəzagəla kəla mahəny. Baŋa tadəy kà makad tatak kà, say takəđay kà aŋa gəl aŋatà dadəŋ, ngaha atà aŋa makadəy kà aŋa tsakana aŋa azladza anik. Ama kà aŋa Yesu kà, adəhəŋ kiya uwaga aw. Masla kà, avà kà asik tekula pəra, ngaha asla kiya uwaga. Mavəy uwaga kà vok aŋha uwana avà. ²⁸ Azlamadzahaga uwana mapəhay aŋa Musa abək atà à ahəŋ kà, tagà kà azladza deydayga. Tadəhəhà tsakana.

Ama mok uwana Zəzagəla afàha akur à ahəṅ kà, abèdla Kona aṅha à abà kiya Məṅ Madzahaga, uwana akəf gəl aṅha bokuba uwana asal. Adadza à ahəṅ kiya uwanay aṅa koksikoksi.

8

Yesu kà Məṅ Madzahaga gami

¹ Gay uwana aduwà à vok kà aganay: Mədadzəka mapəhay: Məṅ Madzahaga gami uwana adadza madzay la kəslah asik la afik la ahəl kaf aṅa Zəzagəla lakəl la zagəla, uwana akor tatak gesina, ² masla kà Məṅ Madzahaga la slaka tsikaslaga, uwana la Zəzagəla la abà. Azlamadzahaga tadfahàhà sləray aṅatà la gày lukut uwana la aku, ahəl aṅa azladza adfahəṅ. Ama slaka uwana Yesu adàh sləray aṅha kà la zagəla, slaka dziriga uwana Zəzagəla adfahəṅ.

³ Azlaməṅ madzahaga gesina kà tabək atà à ahəṅ, kà atà aṅa mavàh tatak à Zəzagəla, ṅgaha bay kà atà makadəl tatak. Gay gà la uwaga, Məṅ Madzahaga gami akor tatak kà mavày suwaṅ. ⁴ Mədzugw, mok uwana agà la ahəṅ la gudəṅ la vok kà, apakà Məṅ Madzahaga aw. Kà uwana azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la ahəṅ, uwana takədəl tatak bokuba uwana mapəhay aṅa Zəzagəla agəf à azla Yahudiya. ⁵ Azlaməna mav tatak à Zəzagəla uwaga kà tadfahàhà sləray aṅatà kà la məṅ gày madəv kuḍa à Zəzagəla la aku. Ama gày uwaga kà maftsa vok aṅa gày dziriga uwana la zagəla la afik. Mok uwana Musa ahəd kà madàh gày lukut uwatà kà Zəzagəla agəfəl:

“Nərèz lela, ṅgaha həd, kadaṅal bokuba uwana gəpəhkala la gudəṅ uwanay la afik.”[☆]

⁶ Kətà haday, mənəṅəṅ kà sləray aṅa Yesu Kristu aduwaṅ sləray aṅa azlamadzahaga anik gesina la kayak, makəs vok slawda uwana akəs anu vok slawda la Zəzagəla, ṅgaha la azladza kà, aduwaṅ makəs vok slawda aṅa uwarà, uwatà bay, kà uwana tatak uwana Zəzagəla apəhəṅ la makəs vok slawda uwanay la abà kà, aduwaṅ azlatatak uwana məbèzal uwarà.

⁷ Agayṅa makəs vok slawda teraṅaga agay delga kà, naka Zəzagəla adàh makəs vok slawda anik aya aw. ⁸ Ama mənəṅəṅ kà aslā aw, kà uwaga Zəzagəla apəhla tsakana aṅatà à azladza, ṅgaha agəf à atà:

“Fàw sləm à abà. Zamana anik adàsa à waṅ à uwana gəfàh makəs vok slawda mawga la Isərayel, ṅgaha à azladza tsəhay Yahuda.

⁹ Dagay mok uwana gəkəs ahàl aŋa azlababa aŋatà madzidziga kà masèlla atà à uda la gudəŋ Misèra la abà kà, gəkəs vok slawda la atà.

Ama makəs vok slawda mawga uwana gədàdefhəŋ lagwa, adàgay kà bokuba makəs vok slawda uwatà aya aw. Tawisà makəs vok slawda maviyaga ala, à uwana gədfahəŋ. Gay gà la uwaga à uwana, gəguwatàla à lig à gay. Gi Sufəl Zəzagəla aŋkul la uwana gəpəhay kiya uwanay.

¹⁰ Makəs vok slawda uwana gədàdefhəŋ la azladza Isərayel la zamana uwatà kà aganay:

Gədàfa à atà mapəhay gulo à ahàl,

Gədətsetserah mapəhay gulo à ləv aŋatà à tsəh babay.

Gədàgay Zəzagəla aŋatà,

Ŋgaha tadàgay azladza gulo suwaŋ.

¹¹ Dza la ahəŋ adàda à slaka azladede aŋha kà matapatàla gay gulo matapay aya aw, Kà magoɸ à atà kà:

Səlàw Sufəl Zəzagəla aya aw,

Kà uwana dza gesina tadàsəl gi azlabəziga baməraka azlamagolga bay.

¹² Vok adàhama à gi kà tsakana aŋatà, gədàmatsatəŋ ala adàgay.

Gədàfa à atà à ləv à abà aya aw.^{1*}

Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòɸ.

¹³ Uwana Zəzagəla apəh kiya uwanay kà lakəl aŋa makəs vok slawda mawga, uwaga asal magoɸay kà, uwana adahəŋ teraŋa kà, apakà maviya tatak. Məsəl haday kà, tatak uwana adapaka maviya tatak kà, uwaga kà azlaka dza aya aw, iyaw aŋha adadəv à gay adagay.

9

Tetəvi delga kà masləkaw Zəzagəla

¹ La makəs vok slawda teraŋa la abà kà, mafàh akur à ahəŋ aŋa Zəzagəla la ahəŋ à uwana naka azladza tasləkaw masla. Agà la ahəŋ babay slaka uwana azladza taŋàl, kà masləkaway la aku. ² Azladza tadahà gày lukut huɸ səla, mad à gày teraŋa slaka tsikaslaga, la gày uwatà la aku kà fənəs la aku, table la aku, uwana tabək kaf aŋa Zəzagəla à afik. ³ La gay gamagày aŋa gày uwatà tanəlanəŋ ala la bafta kà huɸ gày uwatà kà, slaka tsikaslaga kaykay. ⁴ Tabək tatak mabək ahàf matərsin luwàluwàga à agu. Tafà sahar aŋa makəs vok slawda à agu la abatà. La sahar uwatà la abà, tatak may uwana Zəzagəla aslələh à ahəŋ la zagəla kà agàh la abà la abatà, sləm aŋha Manu. Azəva aŋa Haruna uwana awuratət bay kà, agà la sahar uwatà la abà, ŋgaha azlaakur

* 8:12 8.12 Yeremiya 31.31-34

səla uwana Zəzagəla atsetsèral mapəhay kulo aṅha à adi babay kà agà la abà la abatà.* ⁵ La sahar uwatà la afik kà, maftsa à vok aṅa azlamalika səla la ahəṅ, uwana asa à atà kà mapəhla à azladza, kà Zəzagəla la ahəṅ la abatà, tabatàhà gogozläh à sahar uwatà à gəl, kà matsak à slaka uwana à ama takàd tatak à Zəzagəla kà aṅa mamats tsakana ala. Ama asa à gi kà mapəh gay uwaga à uda lagonay la dazwaya aw.

⁶ Mok uwana sləray adafah vok à ahəṅ gesina kà, azlaməna makad tatak tafahàhà sləray aṅatà la gày teraṅaga la aku koksikoksi. ⁷ Hud gày masəla kà, say məṅ madzahaga aṅa azlaməna makad tatak à Zəzagəla, la uwana adàh à agu pəra, kəla mavay kà asik tekula pəra adàha à agu, say la aṅiz la ahəl kà mav à Zəzagəla, kà aṅa gəl aṅha, ṅgaha kà, kà aṅa azladza babay kà mamats tsakana aṅa azladza, uwana ala tafahəṅ gesina kà, kà uwana atà azladza asik pəra. ⁸ Masasədok Zəzagəla apəhanula, kà tetəvi uwana adala dza à slaka tsikasлага kaykay kà adapəzl vok dadəṅ aw, uwana hud gày matera à lig dadəṅ. ⁹ Uwaga kà maftsa à vok, uwana apəhanula uwaga kà, asal magodəy kà azlatatak uwana adapaka vok, la uwaga la mas à waṅ aṅa Yesu uwana tavàh, ṅgaha la uwana takad à Zəzagəla kà aslala vok aṅa mag ləv aṅa azladza uwana tanəfa tetəvi uwaga sətaka aw. ¹⁰ Atapatàla kà lakəl aṅa tatak may, ṅgaha lakəl aṅa azlatatak masay, ṅgaha lakəl aṅa mapaläh tatak may, ṅgaha lakəl aṅa azlatatak masay, ṅgaha lakəl aṅa mapaläh tatak pəra. Uwaga kà azlatatak aṅa gudəṅ à vok, uwana tadza à ahəṅ kà aṅa dəṅṅa pəra, tsəràh à uwana Zəzagəla adàbədla azlatatak gesina à ahəṅ.

¹¹ Lagonay kà, ndzer Kristu kà adasa à waṅ. Masla kà Məṅ Madzahaga uwana asəlla azlamapis gay à vok à waṅ, la azlatatak delga uwana mədabəzal la ahəl aṅha. Adàh sləray aṅha la gày anik la kay, uwana daduwa à gay azlagəy lukut, uwana tafahəhəṅ uwarà, ṅgaha dzəba aṅha səla aw. Uwaga maṅalayga la ahəl aṅa azladza aw, Zəzagəla la uwana aṅəl la gəl aṅha, gày uwaga kà la gudəṅ uwanay la vok babay aw. ¹² Ama adàla kà aṅiz aṅa gəl aṅha à gày la ahəl, ṅgaha avà kà asik tekula pəra, la uwaga la uwana abəlla anu à uda la tsakana gami la abà aṅa tetuwa. ¹³ Dagay uwarà kà, takàdāl azlabahu ṅgaha la azlakokur, takotsekwàh aṅiz à azladza, uwana azlasətaka la huma aṅa Zəzagəla aw. Takàsàh vèlik tatàläh à gay, ṅgaha masəka akəl akəlgə kà tatsàh à azladza aya babay. Kiya

* 9:4 9.4 2Musa 30.1-6; 3Musa 17.8-10; 5Musa 10.3-5

uwaga azladza uwana tawisà mapəhay aŋa Zəzagəla ala kà, tapakàh sətaka la huma aŋa mapəhay aŋa Zəzagəla. ¹⁴ Kayyà, baŋa kiya uwanay kà, aŋiz aŋa Kristu aduwan gesina, kà uwana aŋiz aŋa Kristu kà dāduwà à gay aŋa azlatatak asik, kà uwana masla adfahà tsakana aw. Masla kà avà gəl aŋha à Zəzagəla la ndzəda aŋa Masasəfok tsidfaŋa, kà anu aŋa mafàh azlatatak mawisiga uwana adala anu à mamətsay à abà aw, ama mədfah sləray aŋa Zəzagəla uwana avà à anu sifa adəv à gay aw.

¹⁵ Kà uwaga à uwana apakà masla makəsa anu vok slawda la Zəzagəla. Ngaha kà azladza uwana Zəzagəla azalà atà kà, tadàbəza tatak delga uwana Zəzagəla apəh à atà à ahəŋ, kà atà tadàkoray aŋa koksikoksi. Uwaga adafahàhà vok kiya uwaga kà, kà uwana Kristu aməts, la mamətsay aŋha asùkw azladza à uda la tatak mawisiga aŋatà uwana la abà tafahàhàŋ la mok uwana atà la tsəh aŋa makəs vok slawda maviyaga.

¹⁶ Məsəl kà dza azuw gày, kà say dza amətsay dadàŋ, la uwana dza azuw gày aŋha. ¹⁷ Baŋa dza la sifa kà, mapəhay uwana apəh kà, mavàh tatak kà godega aŋha la ahəŋ dadàŋ aw, say baŋa adamətsay la uwana pəra. ¹⁸ Kità bay, uwana Zəzagəla adfahà makəs vok slawda maviyaga baməraka la mawga kà, say la mats aŋiz à vədfah. ¹⁹ Dagay uwarà Musa apəh mapəhay aŋa Zəzagəla à azladza gesina dadàŋ. La lig la ahəŋ atsàh aŋiz aŋa azlavəlik, la azlabahu ngaha ahohodla la iyaw uwana tatadfah. Aslähànì babasl à ahəl dats babay, ngaha la slewzi aŋa padfa tuwan mativga kize akotsekwàh à wakità aŋa Zəzagəla, ngaha à azladza gesina babay. ²⁰ Ngaha agòdf: ‘Uwanay kà aŋiz uwana Zəzagəla akəsla vok slawda la akul. Tsizllàw à makəs vok slawda uwanay à afik’, agòdf à akul. ²¹ Musa akotsekwàh aŋiz à gày lukut babay, ngaha à azlatatak gesina uwana adfahla sləray à Zəzagəla. ²² La mapəhay aŋa Zəzagəla la abà kà, gay mənŋa aŋa azlatatak kà, tagahàŋ sətaka kà la aŋiz, kokudfa aŋiz kà, Zəzagəla aməts tsakana à azladza ala aw, say baŋa aŋiz adanədf à vədfah.

Aŋiz aŋa Yesu aməts tsakana aŋa azladza ala

²³ Tetəvi uwana Musa atəpla à azladza dagay uwarà kà, agà kà bokuba maftsa vok aŋa azlatatak dziriga la zagəla pəra. Naka magəhəŋ azlatatak uwaga gesina tsidfaŋa, kiya uwaga à uwana mapəhay aŋa Musa apəh. Ama baŋa kà aŋa manəfay dziriga kà, asal makədfal tatak uwana aduw aŋiz aŋa azlatatak, uwaga kà mavày uwana Yesu Kristu akədf, avà gəl aŋha. ²⁴ Məsəl kà masla kà ahəd à hudf gày tsi-kaslaga uwana à agu, azladza taŋàl la ahəl aw. Uwaga kà

maftsa vok aŋa slaka uwana Zəzagəla la abà pəra. Ama ahàd kà à zagəla, à slaka uwana Zəzagəla la ahəŋ, kà masla mawulla anu à tsəh la slaka Zəzagəla. ²⁵ Azlaməŋ madzahaga aŋa azla Yahudiya tadahàhà à agu à slaka tsikaslaga kaykay gà à agu, kà asik tekula kəla mavay, tadahàhà à gày la aŋiz la ahàl, aŋiz aŋa gəl aŋatà aw. Ama Kristu kà avà kà aŋiz aŋa gəl aŋha, masla kà avà gəl aŋha kà asik tekula, awkà asik dəŋ aw. ²⁶ Agayŋa agay kiya uwanay, awkà naka asa ŋgərpa məŋga dagay uwana gudəŋ à lig madzəka vok. Ama asà ŋgərpa kà asik dəŋ aw. Asà à waŋ kà asik tekula, nekwa la mok makəɸ gəl à ahəŋ pəra. Avà vok aŋha à Zəzagəla kà mazəb tsakana à azladza lakəl ala aŋa koksikoksi. ²⁷ Azladza gesina tamətsay kà asik tekula pəra. La lig la ahəŋ kà, kəla uwabeyuwi tada à huma Zəzagəla kà masla maɸàh à atà seriya à gəl. ²⁸ Kristu kà agà kiya uwaga babay, asik tekula pəra, asəkw aŋiz aŋha à vəɸah kà masla aŋa mazəb tsakana aŋa azladza aŋuvaw. Adàwula à waŋ kà masəla aya. Ama la kaslā uwatà kà, adàsa à waŋ kà, kà mazəb tsakana aŋa azladza aya aw, ama kà maɸəl azladza uwana takud masla.

10

¹ Azlamapəhay aŋa Musa kà, tagà kà maftsa vok aŋa azlatatak delga uwana tadàsa à waŋ la huma la gay pəra. Atà kà azlatatak makəɸ gəl à ahəŋ aw. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak takàɸàh tatak à Zəzagəla kà kəla mavay. Azladza uwaga asà à atà maz vok à slaka Zəzagəla la tetəvi uwaga, ŋgaha ma la tetəvi ma uwala makəɸ tatak uwaga apakatàla sətaka la? ² Agayŋa tapakà sətaka kà uwana takəɸ tatak asik tekula kà, anaka tsakana aŋatà kà avikaŋ, naka takəɸal tatak aya aw. ³ Ama kiya uwaga aw. Baməraka la makəɸ tatak uwaga bay kà, tapəhatàla tsakana aŋatà kəla mavay. ⁴ Kà uwana aŋiz aŋa azlabahu la azlavəlik la azlakokur aslāla vok kà mazəb atà tsakana aŋatà lakəl ala aw.

⁵ Kà uwana mok uwana Kristu asal mas à waŋ à gudəŋ à vok kà, agòɸ à Zəzagəla kà:

“Asa à ka məkəɸ à ka azlatatak aw, baməraka mav à ka azlatatak aw. Ama kaɸahà à gi, kà gi aŋa mawulkala.

⁶ Azlatatak uwana takəɸay aŋa maɸakay la uwana akəs à ka gəl aw, mats aŋiz à vəɸah kà aŋa tsakana kà, akəs à ka gəl babay aw. Kawoyaŋ kà: Makəs gay aŋak pəra.

⁷ Haɸay gəgòɸ à ka: Iyay, gi la uwanay Zəzagəla, gəda à awtày à gudəŋ à vok, kà gi maɸàh uwana asa à

ka, gëdàdfehëj bokuba uwana tatsetsër lakël gulo la wakità mapëhay la abà",[☆]

agòdal. ⁸ Gay terañaga uwana Kristu apèh kà aganay:

"Haday, Zëzagëla gulo, asa à ka kà takad à ka tatak kà mav à ka aw, bamëraka mav à ka azlatatak anik bay aw. Asa à ka babay aña mabak à ka azlatatak aw, ngaha asa à ka tatsàhà à ka añiz kà mamats tsakana ala babay aya aw."

Apèh uwanay kiya uwaga kà, kà uwana azlatatak uwaga tanëfa slaka aña mapëhay. ⁹ Agòd: 'Gi la uwanay, gëda à awtày à gudëj à vok, kà gi aña madh uwana akës à kak à gël.' Uwaga apëhla ala, kà Zëzagëla akweska madz à ahëj maviyaga la matsàh añiz à vëdàh, ngaha abëdfla à abà la mamëtsay aña Yesu Kristu. ¹⁰ Kà uwana Yesu Kristu kà, adahà uwana akës à Zëzagëla à gël, avà vok aña deyday, mëdàgay tsikasla la huma Zëzagëla. La azlamane fay anik anik kà, akës vok aya tetuwa aw.

¹¹ Azlamadzahaga aña azla Yahudiya tafahàhà slëray añaatà këla mahëny la slaka matsizlla koksikoksi, takadàhàhal tatak, ama azlatatak uwaga kà aslala vok aña mazëb tsakana aña azladza aw. ¹² Ama Yesu Kristu kà, kà akëd gël aña, uwana agà la maslay kà mazëbtsa tsakana aña azladza gesina aña tetuwa. Ngaha adzà madzay la ahàl kaf aña Zëzagëla lakël. ¹³ Lagwa kà akuday kà kaslà uwana Zëzagëla adàbëk azlamëna mëzam aña à tsëh asik aña.[☆] ¹⁴ La mav gël aña asik tekula apakà azladza aña ala dzandzanga la huma Zëzagëla, abëk atà à slëlëf à gël, apàkatàla sëtaka aña koksikoksi.

¹⁵ Masasëdök tsikasla babay kà, apëhanula azlatatak uwaga la dazuwaya, uwaga kà dziriga, agòd kà:

¹⁶ "Sufël Zëzagëla gami agòd kà: Makës vok slawda, uwana mëdadhëj anina kà, la mok uwatà kà gëdafa mapëhay gulo à lëv añaatà à tsëh. Gëdätsetser à lëv añaatà à tsëh aya babay."[☆]

¹⁷ Ngaha agòd aya: 'Gëdàdzugway lakël aña tsakana añaatà à tsëh aya aw, bamëraka lakël aña azlatatak mawisiga uwana tafëhëj gesina.' ¹⁸ Tsa baña Zëzagëla adamats tsakana aña azladza ala kà, azladza tanëkudfa aña makad tatak anik anik aya kà mazëbay mawisiga aña azladza aw.

Makës gay Zëzagëla lela

¹⁹ Azladedà gulo, tsa baña kiya uwanay kà, kà mamëtsay aña Yesu la makëlay aña añiz aña kà anu mënëfa tetëvi

[☆] **10:7** 10.7 Mahabay 40.6-8

[☆] **10:13** 10.13 2Musa 29.38; Mahabay 110.1

[☆] **10:16** 10.16 Yeremiya 31.33

delga aŋa mad à slaka tsikaslaga, uwana Zəzagəla la abà. ²⁰ Yesu akwohà bafta uwatà ala, à uwana məpəh gay aŋha uwarà, apəzlla anu tetəvi la uwatà, kà mad à huf gà gà. Uwaga kà tetəvi mawga uwana məbəz sifa la ama. Bafta uwana akwohəŋ ala kà, asal magodfay kà vok aŋha, uwana tatatəsl à ahəf à adi. ²¹ Anu la Məŋ Madzahaga uwana af sləm à azlaməna gay Zəzagəla. ²² Kà uwaga à uwana, məf madzugway gami à Yesu à afik aŋa denđen, məzà vok à slaka Zəzagəla la ləv tekula, kà uwana aŋiz aŋa Yesu Kristu adag ləv gami sətaka, ŋgaha adapal anu la iyaw tsidəŋaga. ²³ Zəzagəla apəh à anu, kà mav à anu tatak anik uwana apəh à ahəŋ. Məhad à huma à gay la mapəhay la dazuwaya, kà anu aŋa madin gəl à uwana à vok, Zəzagəla agodf: Mədzərükwàw! ²⁴ Məfà vok sləm, kà anu aŋa madəh delga koksikoksi. ²⁵ Məkweskà maham gay à vok la slaka gà bokuba aŋa azladza anik, uwana takwesahay aw. Mədzədəhəhəhə vok ala kà anu, anu dafuwa à gay uwaga aya, kà uwana kasəlaw, kà kaslə uwana Yesu Kristu adàsa à waŋ kà nekwa à dagay.

²⁶ Baŋa məsəl dziriga aŋa Zəzagəla nəma, masla məda à huma à gay la madəh tsakana kà, məsəl kà, dziriga, makəd tatak anik adəgay la ahəŋ aya à uwana adəg anu sətaka la huma aŋa Zəzagəla aw. ²⁷ Dza uwana adəhəŋ kiya uwaga kà guba akəs, kà uwana Zəzagəla adədukwla seriya à gəl, seriya uwaga kà adəgay kà bokuba akəl ŋədfəh ŋədfəhga, uwana adəbabəh azlaməna məzam aŋa Zəzagəla à gay. ²⁸ Kasəlaw kà, baŋa dza uwana awis mapəhay aŋa Musa ala kà, baŋa azladza səla, baŋa aw makər tatsəl yewdi à vok kà, baməraka takəd babay kà vok, ahamà à azladza kà masla aw. ²⁹ Tsa kiya uwanay la mapəhay aŋa Musa la abà ma, aməraka dza uwana akweska Kona aŋa Zəzagəla la uwana as ŋgərpa aw ay? Baŋa adakweska kà Baba, akweska aŋiz aŋa Zəzagəla uwana akəsətəla vok slawda la mapəkəŋla tsidəŋa babay, uwaga kà adagodfah à Masəsəfok Zəzagəla uwana av mapəs gay à dza à vok, dzəba dza uwaga kà, adàsa ŋgərpa kayak. ³⁰ Zəzagəla la gəl aŋha agodf: 'Gədəpəlay lakəl aŋa azladza uwana takweska gi, gədəwulla à atə ala azlatatak mawisiga aŋatə uwana tadəhəgəŋ à vok.' Ndzer, məsəl kà adəfah uwana apəh. Agodf aya kà: 'Gi Sufəl Zəzagəla, gədəfah seriya à azladza gulo à gəl.' Apəh uwaga kà la gəl aŋha. ³¹ Zəzagəla uwana aga la ahəŋ aŋa koksikoksi, baŋa adəh seriya à dza à gəl, ŋgaha anəŋəŋ kà, azlawla aw kà, zlazladfa kà aŋa dza uwaga.

³² Awul akul à gəl, bokuba uwana agə la akul dagay

uwarà, kanəṅàwwàṅ teraṅa uɔfaka aṅa Zəzagəla. Kasàw ṅgərpa mənḡa la mok uwatà la huma aṅa azladza, ama kabàsàwwàṅ. ³³ La azlakaslà anik tatsək akul magoɔfahay à gəl, la huma azladza aṅuvaw. La azlakaslà anik kazlàw à ṅgərpa à abà la azladza anik kiya uwanay. ³⁴ Kagàw la slaka gà la azladza uwana tagà la daṅay kà Yesu. Mok uwana azladza takàsàh tatak aṅkul, bà la uwaga kà karàbàw, kà uwana kasèlàw kà kadàkoraw tatak anik uwana delga aɔuwa tatak gesina, ṅgaha uwana adàdza à ahəṅ aṅa koksikoksi. ³⁵ Kà uwaga: Dàw à huma à gay, la maf madiṅal gəl à vok aṅkul à Zəzagəla à afik, baṅa kadaw à huma à gay la maɔfehəṅ kiya uwanay koksikoksi kà, kadàbəzaw masak aṅkul mənḡa gà. ³⁶ Delga kà mabasiṅ aṅkul agay la ahəṅ, kà akul aṅa maɔfah uwana akəs à Zəzagəla à gəl, kiya uwaga la uwana kà, kadàbəzaw tatak uwana apəh à akul à ahəṅ. ³⁷ Gay gà la uwaga Zəzagəla agoɔɔ:

“Kaslà ṅuv kà, dza uwana adàsa à waṅ kà adàsafay aya aw.

³⁸ Dza uwana aɔfah dziriga la huma gulo kà, adàdza à ahəṅ la sifa aṅa koksikoksi à baṅa adiṅ gi gəl à vok aṅa tsəràh à awtày. Ama baṅa dza awula à lig, masla kà akəs gi à gəl aw.”*

³⁹ Ama anu kà, anu azlaməna mawul à lig kà mazila aw, məga kà anu azladza uwana tadiṅ gəl à Zəzagəla à vok pəra. Kiya uwaga kà mədàbəza sifa adəv à gay aw.

11

Məfa madiṅal gəl à vok gami à Zəzagəla à afik

¹ Maf gəl à afik, asal magoɔfay kà: magoɔfəṅ à afik à tatak uwana takuday adàpaka à vok tanəṅəṅ la yewdi aw, tadiṅal gəl à vok kà aga la ahəṅ ndzer. ² Azladza uwana uwarà tadiṅ gəl à Zəzagəla à vok, kà kiya uwanay à uwana takəsàl à gəl.

³ La madiṅ gəl à Zəzagəla à vok la uwana məsəlay kà Zəzagəla aɔfah gudəṅ à vok la aɔaf gay aṅha. Uwaga asal magoɔfay kà, kəla tatak gesina uwana kanəṅawwanṅ la gudəṅ la vok kà, Zəzagəla aɔfahəṅ uwaga la gay aṅha, uwana mənəṅaṅ aw.

⁴ Kà uwana Abel afà madiṅ gəl à Zəzagəla à vok, avàl tatak delga gà, aɔaɔuwa à gay aṅa Kaynu, kà uwana adiṅ gəl à Zəzagəla à vok. Zəzagəla anəṅà masla kà bokuba dza dziriga la huma aṅha. Abel asèl uwaga kà Zəzagəla akəs tatak uwana akəɔfal. Lagwa kà, Abel adamətsay à uwana Zəzagəla apəh à anu gay lakəl aṅha, kà uwana adiṅ gəl à Zəzagəla à vok à uwana apəh à anu gay lakəl aṅha gotənaṅ.

* 10:38 10.38 Habakuk 2.3-4

⁵ Kà uwana Henok afà madiŋ gəl à Zəzagəla à vok à uwana aməts aw, Zəzagəla azəb à zagəla la adi. Dza la ahəŋ anəŋəŋ aw, Zəzagəla azəb. La wakità Zəzagəla la abà tatsətsèr kà: Mok uwana Zəzagəla aləg mazəb à zagəla kà, masla kà, akəs à Zəzagəla à gəl. ⁶ Dza la ahəŋ akəs à Zəzagəla à gəl bokuba madiŋal gəl à vok aw, say məkəs masla dadəŋ, kà uwana baŋa asa à anu maz vok à slaka Zəzagəla kà, say məfa gəl à masla à afik kà aga la ahəŋ. Delga kà dza avəl madzugway aŋha babay, av masik à azladza uwana tayàh masla.

⁷ Kà uwana Nuhu afà madiŋ gəl aŋha à Zəzagəla à vok kà, atsəb sləm à gay aŋha, apəhal lakəl aŋa azlatatak uwana adapaka vok. Azlatatak uwaga kà adanəŋ atà la yewdi aŋha dadəŋ aw, ama akəs gay aŋha. Adaha magol kəslah iyaw, bokuba uwana agòdal: 'Həd à kəslah iyaw à agu la azlahud gày aŋak.' La kità, Zəzagəla atəfà atà. Apəhla ala kà madz à ahəŋ aŋa azladza anik kà agà mawisiga, kà uwana atà kà tadiŋ gəl à masla à vok aw. Masla la gəl aŋha kà, Zəzagəla apakà masla ala bokuba dza dziriga kà uwana afà gəl à masla à afik.

⁸ Kà uwana Abəraham adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, akəs gay aŋha à mok uwana: 'Həd à gudəŋ anik à abà', Zəzagəla agòdal, à uwana asəl mavəl. Ahəd à abatà baməraka asəl slaka uwatà babay aw. ⁹ Kà uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok lakəl aŋa tatak uwana Zəzagəla apəhal à ahəŋ kà aŋa mavəl, baməraka adagay mələkga bay, amiyaka adzà à ahəŋ la gày uwana la aku tafahəŋ la lukut bay. Isak, Yakuba mayyi à tsəh ala aŋha, uwana Zəzagəla avà à atà gudəŋ uwatà babay kà, tadzà à ahəŋ la gày lukut la aku, bokuba masla babay. ¹⁰ Abəraham adahəŋ kiya uwanay kà, kà uwana akuda, gudəŋ, uwana Zəzagəla adahəŋ, uwana matatukway gà lela. Masla la gəl aŋha la uwana anəh, ŋgaha aŋàläh.

¹¹ Kà madiŋal gəl à vok aŋa Abəraham à uwana, agà baba aŋa azlabəza gurdza gurdza. Ama mis aŋha Sara ayyàl bəzi zilga, amiyaka masla dəgərga, manatslaga bay. Uwaga apakà vok kà, kà uwana Abəraham asəl kà Zəzagəla adaha fida aw. Adaha tatak uwana apəh à ahəŋ uwarà. ¹² Kà uwana masla kokufa aŋha kà, apakà makoz gurdza gurdza, kaslā aŋa mayyi bəzi adəkəŋ à lig, ama ayyà bəzi tekula, uwana ayyà à tsəh aŋuvaw bokuba azlatsetsiliŋ uwana la zagəla, ŋgaha bokuba wuyyaŋ uwana la mukwà la tsəh, uwana dza aslala vok aŋa matugway aw.

¹³ Azladza uwaga gesina tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok, tsəràh à mamətsay aŋatà. Atà kà tabəzà tatak uwana Zəzagəla

apəh à ahəŋ aw, ama tasəl kà tatak uwaga adàpaka vok, ŋgaha taràb kà uwaga. Tapəh la dazuwaya, kà tagà azlaməlokga, slaka madz à ahəŋ aŋatà la ahəŋ la gudəŋ uwanay la vok aw. ¹⁴ Azladza uwana tapəh kiya uwanay kà, tapəhla ala la dazuwaya, kà tayàh slaka kà aŋatà. ¹⁵ Tadzùgw lakəl aŋa slaka uwana tasa à uda la abà aya aw. Agayŋa tayàh slaka uwana tasa à uda la abà kà, naka tabəzà tetəvi mawul à abatà. ¹⁶ Ama aga kiya uwaga aw. Atà tawoyà mayàh slaka uwana aduwanəŋ uwana tasàkal à ahəŋ la lig, bokuba magodəy kà zagəla, kà uwaga à uwana akəs à Zəzagəla à gəl kaykay. Gay gə la uwaga à uwana Zəzagəla azalàtəla azlaməna aŋha la dazuwaya. Nəŋəwwəŋ bokuba uwana adahà à atà slaka à ahəŋ babay tsi.

¹⁷ Zəzagəla apəh gay à Abəraham à ahəŋ, agòdɔl kà: ‘Mayyi à tsəh ala aŋak adəguwa à uda la Isak la abà.’ Lagonay kà asəl magur Abəraham. ¹⁸ ‘Kəɔf à gi Isak’, agòdɔl, ‘Bəzi aŋak tekula gə uwaga’, agòdɔl. Kà uwana masla adin gəl à Zəzagəla à vok, azəb bəzi uwatà, adàlla à makəɔfɔl. ¹⁹ Asəl kà Zəzagəla la maslay kà mawulla Isak à ləv. Hadəy, apakà vok kiya uwanay, Isak kà, agə bokuba mamətsay gə, ŋgaha awulà à uda la mamətsay.

²⁰ Kà uwana adin gəl à Zəzagəla à vok, à uwana Isak apis gay à azlabəza aŋha səla à vok, Esaw atà la Yakuba. Apəhatəla gay uwana adəbəza à atà la huma la gay.

²¹ Kà aŋa Yakuba kà, aga kiya uwanay babay, kà uwana masla adin gəl à Zəzagəla à vok, la kaslā uwana azlamətsay kà, apis gay à azlabəza aŋa Yusufu à vok səla nna, asà à afik, atsizilla à agəla aŋha à gay dzawwa, azləbà Zəzagəla.

²² Kà uwana Yusufu babay kà adin gəl à Zəzagəla à vok, mok uwana azlamətsay kà, apəh gay à azla Isərayel, agòɔf à atà la huma la gay, kà tadəsa à uda la gudəŋ Misəra la abà. Tatak uwana anaka tadəhəŋ la azlaaslasl aŋha, à mok uwana adamətsay kà apəh à atà gay aŋha.

²³ Kà uwana azlababa aŋa Musa tadin gəl à Zəzagəla à vok, mok uwana tayyi Musa kà, tahəɔfəŋ à ahəŋ təla makər. Tanəŋəŋ bay kà bəzi kà ahəɔf, guba akəs atà aw, tafə gəl à mapəhay aŋa sufəl məŋga aŋa azla Misəra uwana: ‘Gəkəɔfɔl’, tagòɔf, aw. ²⁴ Mok uwana Musa adazigəŋay, asəl kà tazaləlla kona aŋa dugu aŋa sufəl məŋga aŋa azla Misəra aw, kà uwana masla kà adin gəl à Zəzagəla à vok. ²⁵ Akəs kà mas ŋgərpa la azlaməna magəh mawisiga aw, kà uwana tsəhay marabay uwaga kà asafay aw. ²⁶ Ahikà mapəseway aŋa azladza la manəf Kristu uwana Zəzagəla adəfal dzakwa à gəl, kà aduwə ləmana uwana la gudəŋ Misəra gesina.

Kiya uwaga à uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, la masik uwana naka masla aval.

²⁷ Kà uwana Musa afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, à uwana asà à uda la gudəŋ Misəra. Sufəl aŋa Misəra apakà ləv, ama guba akəs aw. ²⁸ Kà uwana afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, apəhalla ala madəvaday uwana tazalalla Paska. Agòd à azla Isərayel kà tasəfàhàh aŋiz aŋa azlatatak à gamagây aŋatà, kà malika aŋa Zəzagəla uwana atsàlla mamətsay à waŋ aŋa makad' azlamalkwoy aŋatà aw. Kà uwana mamətsay uwaga la ahàl kà aŋa makad'la azlamalkwoy à gay.

²⁹ Kà uwana azla Isərayel tafà madzugway aŋatà à Zəzagəla à afik, à uwana dərəv uwana tazalalla dərəv mativga, adəzlla ala la huma aŋatà, bərtà, ama azla Misəra kà, mok uwana: 'Məduw à uda suwaŋ kà', iyaw akəs atà gəl à abà, tuwiz.

³⁰ Kà uwana azla Isərayel tafà madzugway aŋatà à Zəzagəla à afik à uwana tanudàhà gudəŋ Yeriko à abà, bokuba uwana Zəzagəla apəh à atà. Mok uwana tanuwid' Yeriko à abà, mavakay mədəf, zlamgam aŋa gudəŋ abəzl à ahəŋ gesina. ³¹ Kà uwana Rahab, mis masla mazaḅ zil gà, afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, ŋgaha akəs azlaməna matsəḅ sləm à mtəga aŋha, ahəf à atà à ahəŋ, kà uwana mok uwana azlaməna gudəŋ Isərayel takad' azladza uwana takweskà gay Zəzagəla kà, tasakà masla kà makəḏay.

³² Mana gəslala vok aŋa mapəhay lakəl aŋa azladza anik ma? Dabaray la ahəŋ aw, kaslà la ahəŋ kà mapəh à akul lakəl aŋa Gideyyon, Barak, Samson, Yafet, David, Samuyel bokuba aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl anik anik aŋa Zəzagəla aw. ³³ Kà uwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok, à uwana tapàh guvəl la azladza gudəŋ anik, ŋgaha tadawà atà, takòr azladza la tetəvi aŋha, tabəzà tatak uwana Zəzagəla apəh à atà à ahəŋ, takàs, ŋgaha tatsàkàh à gay aŋa azlasikalaveri à ama, kà madàh à atà amik à vok aw. ³⁴ Tamàtsàhà akəl uwana ala ababəhà gəmgagəm. Mok uwana asà à azladza kà makad' atà la katsakar bay kà tatàf. Tagà la ndzəḏa aŋa gəl aŋatà aw, ama Zəzagəla avà à atà maslay. Tapakàh azlaməna guvəl məŋga, tadawà azlaməna guvəl mələkga, azlaməna guvəl uwatà tahòyàh atà à ahàl. ³⁵ Kà uwana azlamis tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok babay, à uwana tanəŋà azladza aŋatà mamətsay gà, uwana tawùl à uda.

Azladza anik tasàhàh ŋgərpa aŋuvaw. Agayŋa tadiŋ asik à gay aŋa Zəzagəla à gəl kà naka tasakà atà, ama takəs

tetəvi aŋa matəfay aw. Takəs mamətsay à ŋgərpa à abà pəra, kà Zəzagəla aŋa mawulla atà à uda la mamətsay, ŋgaha kà atà aŋa mabəz sifa daɖuwa à gay uwanay. ³⁶ Azladza anik kà, tatsək atà magodahay à gəl, ŋgaha taslàhàhà atà ala. Tawàɖàhà atà la mazakazak, tadawàh atà à danjaj, tabasàhàŋ kiya uwaga. ³⁷ Azladza anik takəɖ atà la akur, azladza anik tanatsàhà atà ala denela denela, azladza anik takəɖ atà la katsakar. Azladza anik aya gày aŋatà agàh la ahəŋ aw, tauguzàhàh kəla slaka gesina, tagàh azlaməna kuɖa tadawàh kà zlap à vok. Azladza tatəɾəbàhà atà, ŋgaha tadəfa à atà mawisiga à vok. ³⁸ Tadzàh à ahəŋ la kəsaf la abà, ŋgaha la gudəŋ la afik, tahanàh à tsakur à agu la azlaafək uwana talàh. Azladza uwaga kà, azladza delga. Akəs vok kà atà aŋa madz à ahəŋ la mawisiga la abà aw.

³⁹ Azladza uwaga gesina kà, takəsà Zəzagəla à gəl, kà uwana tadiŋ gəl à masla à afik. Ama atà kà tabəzà tatak dzəba aŋha səla aw gə, uwana Zəzagəla apəh à azladza aŋha à ahəŋ, uwaga kà Yesu. ⁴⁰ Kà uwana Zəzagəla agòɖ à anu gesina kà, naka avà à anu tatak uwana aduwa uwanay. Masla kà asàl mahən atà ala, uwatà kokuɖa aŋatà pəra aw, say anu gesina gami la slaka gə.

12

Zəzagəla Baba gami

¹ Kà aŋami kà, azladza uwaga gesina tahamà anu à adi, tapəhanula madiŋ gəl à Zəzagəla à vok babay, kà uwaga delga kà məkəs kà tetuwa azlatatak uwana adala à anu à gay à ahəŋ kà mad à huma à gay la azlatatak mawisiga, uwana akəs anu à ahəŋ, məhoy bokuba uwana Zəzagəla agòɖ à anu, kà mahoyay, məya vok aw. ² Mənəŋ à huma à slaka Yesu, kà uwana masla adəhəŋ kà anu aŋa maf madzugway gami à masla à afik, masla la uwana adàla anu tsəràh à makəɖ gəl à ahəŋ. Masla akəs kà makəɖ à ahàf à adi, ziruwì akəs kà mamətsay à ahàf à adi aw, kà uwana adzùgw lakəl aŋa marabay uwana Zəzagəla adàvəl. Lagonay kà adadza madzay la ahàl kaf aŋa Zəzagəla, akoray lakəl aŋa tatak gesina.

³ Mədzugw lakəl aŋa Yesu uwaga, kakay azladza mawisiga tapəsəw tak ma? Bokuba uwana abasà magol ŋgərpa uwana tadəfahàllàŋ à vok kà, mədzugw lakəl aŋha kà anu aŋa maruw vok à ahəŋ aw, ŋgaha kà akul aŋa may vok aw.

⁴ Hadəfay, akul kà, pàw slagəla la tsakana, ama dza la ahəŋ la tataka aŋkul adamətsay dadàŋ kà uwaga aw. Kità ma, kà mana karùwàw vok à ahəŋ ma? ⁵ Avika akul azlagay uwana

Zəzagəla adzərəḏàhla akul ala ay? Azalaàkulla azlabəza aŋha.

'Bəzi gulo, baŋa Sufəl Zəzagəla atapakla à azlaŋgərpa kà, kazəb uwaga bokuba tatak deyday aw. Baŋa agur kà, kà kararabla aw.

⁶ Zəzagəla awula matsihila kà à dza uwana awoyaŋ. Dza uwana adapaka bəzi aŋha la uwana atsetsihəŋla.*

⁷ Kità kà, say kaslawwal vok mas ŋgərpa kà akul aŋa matapla tatak ala uwaga la abà. Ŋgərpa uwaga apəhla ala, kà Zəzagəla adakəs akul bokuba azlabəza aŋha. Bəzi la ahəŋ baba aŋha awulalla matsihila aw tatakay? Awaŋ, aga la ahəŋ aw. ⁸ Zəzagəla aḏehəŋ kiya uwaga gesina la azlabəza aŋha. Kiya uwaga baŋa atàpakulla à ŋgərpa aw, kà kasəlaw kà akul azlabəza aŋha aw, akul azlabəza gəl gaw. ⁹ Tatak anik la ahəŋ aya, azlababa gami la gudəŋ la vok tatàpanula matsihila, məkəs gay aŋatà, ŋgaha ma sakoraka Baba gami uwana la zagəla la afik ay? Baŋa məsləkaw gay aŋha, adàvə à anu sifa adəv à gay aw.

¹⁰ Azlababa gami la gudəŋ la vok kà tatàpanula kà aŋa kaslà ŋuv, bokuba uwana akəs à atà à gəl. Ama Baba gami uwana la zagəla kà atàpanula, kà anu maham gay à vok la tsikasla aŋha la abà aŋa koksikoksi. ¹¹ La kaslà uwana tatàpanula uwaga kà aza à anu, uwaga kà akəs anu à gəl bokuba dal tatak aw. Ama baŋa ŋgərpa adada à lig, azlauwana tatapla tatak la abà la abatà kà, madz à ahəŋ aŋatà kà adahəḏay la ləv tələmmaga.

Məkweska vok mahamay uwana Zəzagəla atapanula aw

¹² Tsa baŋa kità kà, biyàw ahəl aŋkul ala, ŋgaha bəyàw azlaasik guḅguḅga ala babay aya.* ¹³ Azladza anik la ahəŋ la tataka aŋkul la abà kà, azlaguḅguḅga, kiya uwaga kà nəfàw tetəvi tərrega, kà asik aŋkul aŋa mapiyay à tetəvi la tsəh ala aw, kà aŋa uwaga kanəfaw Zəzagəla lela, kà azlauwana azladeri aŋa mawur ala kəla.

¹⁴ Wàḏàw vok à uda ŋgaha kà lapiya aŋa madz à ahəŋ la akul la abà la azladza gesina. Wàḏàw vok à uda, akul babay, kà akul aŋa magay sətaka la huma Zəzagəla, kà uwana baŋa dza aga tsidəŋa, awkà, adənəŋ Zəzagəla aw.

¹⁵ Dahàw haŋkəli kà dza aŋa makweska mapis gay à vok aŋa Zəzagəla aw! Dahàw haŋkəli babay kà dza la tataka aŋkul la abà aŋa magay ḏəhakak aw, aŋa kità aw kà, adala ḏəhakak à azladza anik à vok babay. ¹⁶ Dahàw haŋkəli kà dza aŋa magay mabila gə aw, kà masla aŋa makweska azlatatak delga aŋa Zəzagəla bokuba Esaw, uwana akweska

* 12:6 12.6 Job 5.17; Haŋkəli 3.11-12 * 12:12 12.12 Yesayya 35.3

magay malkwoy aŋha gesina, kà maβəɖla tatak may à gay aŋa mavakay tekula. ¹⁷ Kasəlaw kà la lig aŋa uwaga la ahəŋ kà, asal kà baba aŋha akəs aw. Atuw babay, ama dabaray la ahəŋ kà maβəɖla tatak uwana adahàlàn à ahəŋ aya aw.

¹⁸ Səlàw, kà slaka uwana akul katsizllaw à abà la huma Zəzagəla kà, uwaga kà bokuba gudəŋ Sənyayi, kiya aŋa azla Isərayel uwana tatsəzllàh à abà uwarà. Taslala vok aŋa madəβani gudəŋ uwatà la ahàl aw. Tanəŋàhà akàl uwana ababəhàh la afik ŋadzaŋa ŋadza mələs agàh tabadamma, tanəŋàhà kular. ¹⁹ Tatsənà matsənay aŋa mazlazliŋ ŋgaha tatsənà kuda aŋa Zəzagəla kà Zəzagəla aŋa mabadatàma aya aw.* ²⁰ Kà uwana tatak uwana apəh à atà kà aduwà ndzəɖa aŋatà. Agòɖ à atà kà: 'Baŋa dza adəβani gudəŋ uwanay amiyaka bà tatak fəta adəβani kà, kəɖàw la matsahay la akur!' ²¹ Azlatatak uwana tanəŋəŋ la abatà ararabàh atà la kayakay. Musa la gəl aŋha agòɖ: 'Guba aza à gi, gəsukulay.'

²² Ama kà aŋkul kà kiya uwanay aw, akul kà kazàw vok à slaka gudəŋ uwaga à uwana sləm aŋha Siyon, la abatà gudəŋ aŋa Zəzagəla uwana la sifa. Tazalalla Urusalima: Gudəŋ la zagəla la afik. Azlamalika aŋuvaw tahamà gay à vok la abatà, dza aslala vok aŋa matugway aw, dəmdadəm. ²³ Akul la maham gay à vok aŋa azlabəza aŋa Zəzagəla la abà, uwana tahàb madəvaday, Zəzagəla adatsetser sləm aŋatà à wakità aŋa sifa aŋa azladza à abà. Kabəzàw à huma aŋatà uwana atà dziriga la huma Zəzagəla, ŋgaha Zəzagəla masla la uwana masla seriya aŋa azladza gesina. ŋgaha apakatàla sətaka. ²⁴ Kasàwwàŋ à slaka Yesu, kà masla la uwana Zəzagəla adahàŋ makəs vok slawda mawga la azladza aya, Akul kazàw vok à waŋ kà makotsekw akul aŋiz aŋa Yesu, uwana apakàkulla sətaka. Aŋiz uwaga apəh à anu lakəl aŋa tatak uwana aduwəŋ gesina, aŋiz aŋa uwana Abel apəh à anu.

²⁵ Tsa baŋa kiya uwanay kà: Dahàw haŋkəli, kakwe-sàwkà paŋaw aŋa Yesu aw. Zamana uwarà kà azladza takweska kà matsəβ sləm à dza uwana apəhatàla mapəhay aŋa Zəzagəla la vəɖah. Kiya uwaga tabəzà dabaray kà matəfay la ŋgərpa la abà aw. Anu uwana mətəβ sləm à kuda aŋa Yesu, uwana asà à ahəŋ la zagəla aw, baŋa məkweska kà, mədəslala vok aŋa matəfay la abà aw. ²⁶ Zamana uwarà kà, mabadma aŋa Zəzagəla abəlākàhà kutso, ama lagonay kà apəh à ahəŋ kà: 'Asik tekula aya gəɖəβəɖla gudəŋ à vok la zagəla babay.' ²⁷ Gay uwaga: Asik tekula aya, apəhanula kà dèwdèw tatak uwana

* 12:19 12.19 2Musa 19.16-22; 5Musa 5.22-27

adàhàŋ adàbəlaka vok, ŋgaha adàzahla, kà azlatatak uwana abəlaka vok aw aŋa madz à ahəŋ tsəràh à awtày.

²⁸ Kiya kà, kikay məgof à Zəzagəla kà uwana avà à anu makoray uwana abəlaka vok aw. Məzləba Zəzagəla bokuba uwana akəsəl à gəl, məsləkaw, ŋgaha məhoy yewdi aŋha, ŋgaha mədaha sləray aŋha bokuba uwana ahəfal à adi. ²⁹ Haday gà kà, Zəzagəla uwana mədəval kudfa kà masla kà bokuba akəl, uwana ababəh tatak uwana à gay, akəsà gəl aŋha aw.

13

Maday uwana akəs à Zəzagəla à gəl

¹ Akul uwana kul azladeda la Kristu la abà, dāw à huma à gay la mawoy vok kà kul à kul. ² Avika kul aŋa makəs azladza anik aw, azladza anik tadahàŋ kiya uwaga, takəs azlaməlok dza, ŋgaha azlaməlok dza uwaga kà azlamalika. Uwala tasəl atà aw. ³ Dzùgwàw lakəl aŋa azladza uwana la daŋay, gàw kà bokuba kul nna, la uwana kadzàw à ahəŋ gesina la slaka gà. Dzùgwàw babay lakəl aŋa azladza uwana tasà atà ŋərpa, bokuba uwana kasàw ŋərpa la slaka gà kul nna.

⁴ Kasaw gay lakəl aŋa mis la zil aŋha. Kak mis kazaḅ zil aw. Kak zil kadaha à gəl gaw babay aw. Səlāw kà Zəzagəla adàdah seriya à azladza uwana à gəl, tadəhəŋ kiya uwaga, ŋgaha adàdah seriya à azladza mabilaga à gəl gesina.

⁵ Kawoyaw sili pəra aw. Delga kà tatak uwana kakoray asla kul, karabawwal la kəl, kà uwana Zəzagəla: ‘Kadāvika gi aw, gədāməlkala dīkidīki aw.’ ⁶ Gay gà la uwaga, kəla uwabeyuwi awad vok à uda, kà kəla dza anik gami aŋa magofay kà:

‘Sufəl masla kà uwana azlaka gi,
Guba akəs gi, kà tatak anik aya aw.
Ma dza asik adahgəŋ aya ma?’^{*}

⁷ Dzùgwàw lakəl aŋa azladza uwana tadàla kul la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh. Terəŋa uwana tazəkulla gay Zəzagəla. Dzùgwàw lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋatà la mamətsay aŋatà uwana tamàts. Dìŋàw gəl à Zəzagəla à vok bokuba aŋatà uwana tadìŋal gəl à vok. ⁸ Bokuba Yesu uwana dagay uwarà, lakana bay bà masla, masla aya adàbədla vok aw, adàdza à ahəŋ uwaga aŋa tsəràh à awtày. ⁹ Dahàw haŋkəli kà uwana azlatsəhay dza anik tapahla azlatatak anik ala gərgər. Zlahaw tadàzakulla tetəvi à adi. Tadəgofay: ‘Nəfàw azlatatak anik la azlamapəhay anik lakəl aŋa mazuw tatak may, kà ləv aŋkul aŋa magay

^{*} 13:6 13.6 Mahabay 118.6

ndzəɖa ndzəɖa.' Kadàtsəβaw sləm à uwana tadàpəhay aw, kà uwana uwaga kà mapəs gay vok aŋa Zəzagəla, uwana adzadzəŋ ləv aŋa azladza ala kà uwaga kà la tatak may aw. Akəs vok, kà apaka vok kiya uwanay: Azladza uwana tanəfa mapəhay kà madəgolay tatak may kà, tadàβəza tatak delga gə aŋa mapəhay uwaga tetuwa aw.

¹⁰ Yesu Kristu avà vok aŋha deyday, tekeɖika azlaməna mav tatak à Zəzagəla aŋa azla Yahudiya, uwana takàɖàhàh tatak la gày lukut la aku kà, mav vok aŋa Yesu uwana avà vok aŋha kà, akəs à atà vok aw. ¹¹ Kasəlaw ndzer kà, baŋa mənŋa aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla aŋa azla Yahudiya ats aŋiz kà aŋa mav à Zəzagəla kà, adà à gày, kà la aŋiz la ahəl pəra, à slaka tsikasla kaykay gə, ŋgaha gəl sləβ gə uwana kà tazəβ à uda la huɖ gudəŋ kà madla matəl gay. ¹² Yesu kà kiya uwaga babay à uwana takəɖ à lig gudəŋ Urusalima à uda. Kiya uwaga asà ŋgərpa bay la ahəl la adi kà masla aŋa mazəβ tsakana à azladza lakəl ala la aŋiz aŋha. ¹³ Tsa baŋa kiya uwanay zlà kà, mədza à ahəŋ bokuba aŋa Yesu uwana adza à ahəŋ zlà, məhəd à uda à slaka aŋha. Ŋgaha tapəsew anu la slaka gə la masla. ¹⁴ Kà uwana anu la gudəŋ uwana adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi aw. Məfà madzugway gami à gudəŋ aŋa Zəzagəla uwana à afik adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi. ¹⁵ Kità kà, məzləβa Zəzagəla aŋa koksikoksi, kà uwana Yesu adahəŋ kiya uwanay kà, mahabay uwana məzləβla kà apaka bokuba tatak uwana məkəɖal. La dzəβa gə uwanay, gay gami adàzləβ sləm aŋha koksikoksi la huma azladza. ¹⁶ Dahàw delga à azladza anik, vəhàw uwana kakoraw la azladza anik. Gay uwaga kà avika akul aw, kà uwana tsəhay mavəy uwaga la uwana akəs à Zəzagəla à gəl.

¹⁷ Hòyàw yewdi aŋa azlaməŋga aŋkul, kəsàw gəl à vəɖah la huma aŋatà, kà uwana tafà akul sləm, kà uwana tadàpəhay lakəl aŋkul la huma Zəzagəla lakəl aŋa tatak uwana tanəfla akul. Baŋa kà, kəsàw gay aŋatà, tadàɖah sləray aŋatà la marabay. Tsa baŋa kità aw kà, tadəgay la mapak ləv gə. Baŋa atà la mapak ləv gə kà, adəkəs akul vok tetuwa aw.

¹⁸ Dàw à huma à gay la madəv kuɖa à Zəzagəla kà masla aŋa mazlak anu. Məsəl kà seriya akəs anu deyday aw, məwoya madəhəŋ kà uwana delga koksikoksi pəra. ¹⁹ Uwana gənavà akul kaykay kà, dəvəw kuɖa à Zəzagəla, kà la masla aŋa mav à gi tetəvi kà mawul à slaka aŋkul katskats.

Gay makəɖ gəl gəl à ahəŋ

²⁰ Zəzagəla uwana av lapiya à azladza à ləv aŋatà à tsəh, awùlla Yesu à uda la mamətsay, adahəŋ bokuba mənŋga aŋa masla manəŋla azlatuwan, uwana afà anu sləm. Kà uwana aməts kà aŋami, anu azlatuwan aŋha. Zəzagəla azəb aŋiz aŋha, akəsà anu la vok slawda mawga, uwana adəv à gay aw. ²¹ Tsa baŋa kità kà, Zəzagəla avà à akul ndzəda, kà akul aŋa madàh uwana akəsəl à gəl, kà masla aŋa madàh sləray aŋha la anu la abà la ndzəda aŋa Yesu Kristu, kà anu aŋa mapakay bokuba uwana asal. Mazləbay aga la Yesu Kristu aŋa koksikoksi. Amen.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

²² Azladedə gulo, gətsetser akul wakità uwanay, kà madzərədəhəkulla, ŋgaha bay, gətsetser akul kà ŋuv pəra. Hadəy, gəgod à akul, kà akul aŋa makəs azlagay uwanay à gəl aŋkul.

²³ Səlāw kà, deda aŋkul Timotawus kà, aga la danay aya aw, tadùwəl gəl adagay. Baŋa abəz gi à vok katskats kà, gədàdalla à awtày la tsəh, à mok uwana gədàda à awtày à slaka aŋkul.

²⁴ Dahàw ‘Ayyi’ gulo, à azlaməna manəŋla akul. Ŋgaha la azladza anik aŋkul babay. Azlaməna madiŋal gəl à Yesu à vok la gudəŋ Italiya tadəhəkulla: ‘Ayyi’ babay.

²⁵ Vok mahamay aŋa Zəzagəla aga la akul gesina. Amen.

WAKITÀ UWANA YAKUBA ATSETSÈR Lettre de Jacques

Ayyi

¹ Gi Yakuba, uwana gi mayà aña Zəzagəla, la Sufəl Yesu Kristu, la uwana gətsetser wakitə uwanay la ahəl gulo: “Ayyi”, gəgodf à akul, akul azladza tsəhay aña Zəzagəla uwana kasləhaw gəl à ahəŋ gesina.

Zəzagəla atapla matsihila aŋha à azladza

uwana tafa gəl à masla à afik

² Azlabəza gay ləv gulo, baŋa azlamaguray anik anik tabəza à akul kà, rabàw kaykay. ³ Kà uwana kasəlaw lela, kà baŋa tagur madiŋal gəl à vok aŋkul, ŋgaha atsizlla à afik lela kà, madiŋal gəl à vok aŋkul adàvə mabasiŋ. ⁴ Tsizllaw à ahəŋ lela kà mabasiŋ aŋkul aña mapəhla vok ala tsəràh à makədf gəl à ahəŋ, kà akul aña mapak sətaka aña tetuwa, ŋgaha ləv aŋkul aña magay kokudfa mawisiga. ⁵ Baŋa dza uwana matsihila aŋha la ahəŋ aw kà, anava à Zəzagəla uwana avàhahay la ləv tekula, uwala akwesla à dza aw. Ndzer kà, av matsihila à dza, uwana anaval kokudfa masləhal à vok. ⁶ Ama baŋa dza anava tatak anik la slaka Zəzagəla kà adiŋal gəl à vok ndzer, kà Zəzagəla avəl, kokudfa mabək gəl à ahəŋ səla. Kà uwana dza uwana abək gəl à ahəŋ səla kà, bokuba maganŋtsay aña iyaw, uwana afad abəlakəŋ la dərəv la afik. ⁷ Kà aña tsəhay dza uwaga adzugw kà: “Gedàbeza tatak la slaka Zəzagəla”, agodf aw. ⁸ Kà à uwana abək gəl à ahəŋ səla, anəfa tetəvi aŋha.

Gay lakəl aña ləmana la kudfa

⁹ Dza kudfa gə uwana anəfa Yesu Kristu, uwana tafa à matugway à abà aw kà arab, kà uwana Zəzagəla atugw à makoray aŋha à abà. ¹⁰ Ama dza uwana galepi gə, aga la matugway uwana la abà, masla bay kà arab kà uwana. Zəzagəla apəhla ala kà ləmana aŋha kà uwana asafay aw. ŋgaha amətsay la vərđi anik, bokuba azlamawuratatay uwana tanisay. ¹¹ Afats avədfay la ndzədf, ŋgaha agul azlakəsaf ala. Azlamawuratatay tanisla, mahədfay aŋatà adəv à gay. Dza galepi gə adəmətsay bokuba azladza anik gesina la sləray aŋha la abà bay suwan.☆

Gay lakəl aŋa azlamatərəbay

¹² Marabay agay la dza uwana abasa azlamaguray uwaga lela gesina, adābəza sifa adəv à gay aw, uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ kà aŋa azlauwana tawoya masla. ¹³ Dza atəf à mapapatay à abà kà, adzug kà: “Zəzagəla la uwana apapat gi”, agod aw, kà uwana dza aslala vok mavavar Zəzagəla kà madāh mawisiga aw, ŋgaha bay Zəzagəla apapat dza bay aya aw. ¹⁴ Madzugway mawisiga uwana la ləv aŋa dza la tsəh, la uwana adək dza à madāh mawisiga à abà. ¹⁵ Azlatatak mawisiga uwana adzugway la ləv aŋha la tsəh kà, la huma la gay ŋuv kà, adəhəŋ la dazuwaya. Mok uwana tsakana uwaga adanazila kà ayyi mamətsay.

¹⁶ Azlabəza gay ləv gulo, dza avavar akul aw. ¹⁷ Azlatatak dziriga gə kà, tatsa à ahəŋ la slaka Zəzagəla Baba gami, uwana adahà uwaga gesina la zagəla la afik. Azlatatak dzəba aŋha səla aw gə kà, uwaga tatsa à ahəŋ la slaka Zəzagəla Baba, uwana adahà afats, təla la azlatsetsilin. Mabəfla vok la ahəŋ aw. Aday bokuba afats uwana aday kà mabəfla vəf à waŋ la afats aw. ¹⁸ Avà anu sifa kà la gay aŋha dziriga gə. Gesina adaha uwaga la mawoyəŋ aŋha, kà anu aŋa magay azlateraŋa la azlatatak uwana la abà adahàhəŋ.

Məkəs gay aŋa Zəzagəla lela

¹⁹ Azlabəza gay ləv gulo, dzùgwàw à uwanay. Kəla kà, kəla uwabeyuwi aŋkul afa sləm à gay aŋa azladza anik, uwana tapəhay kà, tapəh katskats la zlawzlaw aw, tagəh azlaməna mapak ləv katskats babay aw. ²⁰ Kà uwana dza masla ləv gə kà, aslala vok aŋa madāh tatak uwana akəs à Zəzagəla à gəl aw. ²¹ Tsəhay gə uwaga kà, sàw à uda la abà, kadahaw tsakana aya aw, məsləkaw Zəzagəla ŋgaha məfa sləm à gay uwana afa à ləv gami à tsəh. Gay uwaga kà la ndzəfa, kà mabiy akul à tsakana aŋkul la gay ala. ²² Say kadahaw tatak uwana wakità Zəzagəla apəhakulla, awkà katsəbawwal sləm pəra aw, kà uwana baŋa katsəbawwal sləm pəra la kokufa madəhəŋ kà, kavavaraw gəl aŋkul. ²³ Baŋa dza atsəb sləm à gay uwaga pəra, ŋgaha masla adaha uwaga aw, kà masla kà adəpakay kalkal la dza uwana anəŋà huɸ à adi aŋha la kutərum la abà, ŋgaha anərəz vok aŋha. ²⁴ La lig manərəz huɸ à adi aŋha la ahəŋ, adiy aŋha, ŋgaha katskats madz à ahəŋ aŋa huɸ à adi aŋha avikaŋ. ²⁵ Ama kà aŋa dza uwana anərəz azlamapəhay aŋa Zəzagəla, uwana tavà à anu makor gəl kà, ŋgaha anəfa tetəvi aŋa mapəhay uwaga lela, Zəzagəla adəpislə gay à vok kà sləray uwaga. Dza uwana atsəb sləm à azlamapəhay uwaga ŋgaha avikaŋ aw kà, akəs gay aŋha lela. Kità kà,

Zəzagəla apisla gay à vok la sləray uwana la abà, adəhəŋ gesina.

²⁶ Baŋa dza adzugw kà masla kà masla manəf Zəzagəla, ama baŋa asləh vok aləh aŋha aw, ŋgaha baŋa azlagay mawisiga pəra, tatsa à waŋ la paŋaw aŋha la awtəy, kiya uwaga kà, avavar gəl aŋha, manəf Zəzagəla aŋha kà deyday pəra, gay aŋha kà kalkal la maɖəɖay afad. ²⁷ Manəfay delga uwana akəs à Zəzagəla Baba gami à gəl kà, maf sləm à azlabəza matawaŋ, ŋgaha la azlamis kuɖa, uwana tasa ŋgərpa. Ŋgaha dza la gəl aŋha asləh vok à vok aŋha babay, kà tatak mawisiga aŋa gudəŋ à vok uwanay aŋa mavavaray, ŋgaha maɖahalla mawisiga à vok aw.

2

Azladza gesina kà kalkal la huma Zəzagəla

¹ Azladedə gulo tsa kadiŋawwal gəl à Sufəl gami Yesu Kristu à vok, kà uwana masla kà mənŋga, aɖuwa azlatatak gesina la mazləbay kà. Kità kà akul kà, kayahawani dza mayahay aw! ² Zlahaw azladza səla tatsawaŋ à maham à gay à vok aŋkul à abà. Tekula aŋatà atsokw à lukut delga gə à abà, la azladzedə aŋa luwəluwə la ahəl aya. Dza anik uwanay kà kuɖa gə, azlamakatsekətse pəra adadaw à vok. ³ La abatà: ‘Ayyi’, kagodəw kà à masla madaw à lukut delga gə à vok, kagodəwwal: “Sà aŋak à abanay, dzà aŋak à madzay la kursi la afik!” Ama masla kuɖa kà: “Tsizilla à abà gə”, baŋaw kagodəwwal, “Tsehùr à makəla asik gami la abanay.” ⁴ Baŋa kaɖahawwaŋ kiya uwanay kà, kayəhəwəni dza mayahay aw takay? Kay kaziŋəw vok à dza anik uwanay ala, azlatatak uwana kadzugwaw kà mawisiga. ⁵ Azlaməna gay ləv gulo, fəwal sləm lela, kasəlaw kà Zəzagəla atsatsəmənì azlaməna kuɖa aŋa gudəŋ à vok uwanay, kà atà aŋa madiŋ gəl à Yesu à vok aw, takay? Ŋgaha kà atà aŋa maɖəzal ləmana dziriga gə. Atsatsəmənì atà, kà atà aŋa maɖəzal makoray, uwana apəh à ahəŋ kà mavəy azlauwana tawoya masla. ⁶ Ama akul ma, kà mana à uwana kaziŋəw vok à azlaməna kuɖa ala ma? Azlagorobu la uwana tasəhəhə tatəɖəbəhə akul aw takay? Ŋgaha atà la uwana tabayəhə akul à huma seriya aw, uwə? ⁷ Atà la uwana tatsəɖə gay à sləm aŋa Yesu Kristu uwana à tsəh, Zəzagəla avə à akul aw takay?

⁸ Makəs mapəhay aŋa makoray uwana aɖuwa azlaanik dèwdèw, uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà kà, kà delga. Mapəhay uwanay agod:

'Wòyà masla magay anjak kalkal bokuba uwana kawoya gəl anjak. ☆

Aña kiya uwaga kà, delga kadahawwan. ⁹ Ama baña kayàhàwàni dza kà mayahay kà, kadahàwwàn kà mawisiga, mapəhay adàslinid akul, kà uwana kapəsewaw masla. ¹⁰ Amiyaka baña dza akəs mapəhay anja Zəzagəla gesina, ama apəsew kà tekula anjatà pəra, dza uwaga kà adəpəseway kà gesina anja la huma anja Zəzagəla. ¹¹ Kà uwana masla uwana agòd: “Kada à gəl gaw aw”, agòd aya babay: “Kakəd dza aw.” Baməraka kada à gəl gaw aw, kakəd dza, kà bà kakweska mapəhay anja Zəzagəla. ☆ ¹² Kà uwaga gəgod à akul, la azlatatak uwana la abà kapəhaw gesina, ngaha la azlatatak uwana la abà kadahawwan gesina bay: Səlàw kà: Zəzagəla adàhakullan seriya à gəl. Adəguray à baña kakəsaw mapəhay uwana avà à anu makor gəl. ¹³ Baña dza la vok mahamay kà azladza anik aw, la mok seriya kà, vok adàhama à Zəzagəla kà masla babay suwan aw. Ama baña vok ahama à ka, kà azladza anik, Zəzagəla adàduk w à ka seriya à gəl suwan aw.

Dza uwana avà ləv anja à Yesu kà, adahaha sləray babay

¹⁴ Azladedə, baña dza apəhay la gay kà: “Gədin gəl à Zəzagəla à vok”, agodəy, uwala adah uwana: “Dahàwwàn”, Zəzagəla agòd aw kà, gay anja kà akəs vok aw. Madijal gəl à vok tsəhay gə uwaga kà abələn aw, dabaray la ahən aw. ¹⁵ Zlahaw masla gay Zəzagəla la ahən, uwana anəkudə anja lukut ngaha anəkudə anja tatak may babay. ¹⁶ Baña dza la ahən la tataka ankul la abà agod atà: “Zəzagəla apis à akul gay à vok. Anasl akəd akul aw, may azakul aw”, uwala avà à atà tatak, uwana tanəkudə anjatà aw, gay anja ma akəs à atà vok takay? Awan. ¹⁷ Madij gəl à Zəzagəla à vok kà kalkal la uwaga babay suwan. Baña dza agod kà: Gədadin gəl à Zəzagəla à vok, ama uwala adàhàh uwana Zəzagəla anavay aw, kiya uwaga kà, madijal gəl à vok anja kà mamətsay gə. ¹⁸ Zlahaw baña dza agodəy kà: Gədin gəl à Zəzagəla à vok, dza anik agodəy aya kà: Gədahàh sləray delga delga gə. Tatak uwana gədapəh à ka kà kiya uwanay: “Pəhgəla tsəhay mav ləv anjak à Zəzagəla, ngaha sləray delga gə anjak uwana kadahàhàn tsi!” Ngaha gədapəhkala azladal sləray gulo, kà kak anja manəhən kà, gəvə ləv gulo à Zəzagəla kà, uwana sləray uwaga apəhla ala kà, gəvə ləv gulo à Zəzagəla. ¹⁹ Kasəl kà Zəzagəla kà tekula pəra. Delga. Amiyaka azlamazlazlay babay kà tasəl masla babay, ngaha guba akəs atà kà uwaga. ²⁰ Gəl anjak kà dzəndzə, tsəb gi

☆ 2:8 2.8 3Musa 19.18

☆ 2:11 2.11 2Musa 20.13-14; 5Musa 5.17-18

sləm: Gəpəh à ka, baŋa kadiŋ gəl à Zəzagəla à vok, ŋgaha kadahàh sləray delga gà aw kà, uwaga kà tatak uwana akəs vok aw, deyday pəra. ²¹ Baba gami madzidziga Abəraham agà dziriga la huma Zəzagəla. Agà dziriga kà la azlatatak uwana adahàŋ, uwana akəs bəzi aŋha Isak kà makəfay à Zəzagəla aw uwà? ²² Lagonay kasəl kà Abəraham adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, ŋgaha adahà azlasləray delga gà babay. La madehəŋ kiya uwanay avà ləv aŋha à Zəzagəla aŋa tetuwa. ²³ Tatak uwaga kà adəbəza à waŋ bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Abəraham afa madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, kà uwaga à uwana Zəzagəla apakàŋ ala dziriga la huma aŋha.' ²⁴

Abəraham apakà slawda aŋha. ²⁴ Iyay zlà, kanəŋəŋ aw ay? Dza aga la dziriga la huma Zəzagəla kà madegolay sləray aŋha uwana adahàŋ babay, awkà la madiŋal gəl à vok pəra babay aw.

²⁵ Dzùgwàw lakəl aŋa Rahab, masla mazaɓ zil gà babay tsi, agà kiya uwaga babay. Mok uwana azlaməna matsəb sləm aŋa azla Isərayel tahəd à slaka aŋha kà, azlakà à atà, apəhatàla tetəvi anik kà atà manəfay. Kà uwana adahàŋ kiya uwanay la uwana, Zəzagəla agəŋ dziriga la huma aŋha. ²⁶ Baŋa sifa la dza la vok aya aw kà, dza uwaga kà adəmətsay. Madiŋ gəl à Zəzagəla à vok babay kà kiya uwaga. Baŋa sləray delga la tsəh aw, kà uwaga kà tatak uwana akəs vok aw, deyday pəra.

3

Nəŋàwla aləh aŋkul lela!

¹ Azladedə gulo. Məsəl kà azlauwana tatapla azladedə anik tadəbəza seriya daɗuwa aŋa azladza anik. Gay gà la uwaga kà, kawoyaw mapakahay azlaməna matapla azladza məŋga aw. ² Anu məfahàh mawisiga aŋuvaw. Baŋa dza adəh mawisiga la maɓadma la abà aw kà, masla kà dza dziriga, masla kà asləha vok à vok aŋha lela. ³ Dzùgwàw lakəl aŋa pəlis tsi, uwana məfahàh zagoma à pəlis à gay kà, kà masla aŋa makəs gay gami, ŋgaha kà manəf tetəvi uwana asa à anu. ⁴ Dzùgwàw babay lakəl aŋa məŋ kəslah iyaw. Kəslah iyaw uwaga kà məŋga gà, ama bəzi tatak ŋuvga la ahəŋ à uwana adala, amiyaka bə afad awul atà à adi babay, kəslah iyaw kà aday à slaka uwana asa à masla madalla. ⁵ Aləh aŋa azladza bay kà kiya uwaga. Adagay bəziga babay kà, atsa zlapay hazlak hazlak. Kasəlaw

☆ 2:21 2.21 1Musa 22.1-14 ☆ 2:23 2.23 1Musa 15.6; Yesayya 41.8 ☆ 2:25 2.25 Josu'e 2.1-21

kà, kà bëzi akàl kà, ababəh mələm mənğa à gay gesina, bəhbabəh. ⁶ La aləh aŋa dza babay kà kiya akàl. Mawisiga aŋa gudəŋ à vok uwanay kà, aga la abà, la vok gami la abà. Awis dza ala gesina, masla la uwana tatak maz sifa aŋa dza ala. Akàl uwaga la gəl aŋha, mavats vok gə la gudəh akàl la abà, uwana azàh dza ala tetuw tetuw. ⁷ Azladza takor azlatatak gesina, takor azlatatak asik, la azlatatak mahoyay la zagəla, la azlatatak maday la hud, la azlatatak uwana la iyaw la abà. ⁸ Ama azladza taslala vok aŋa makor aləh aŋatà aw, uwaga kà bëzi tatak mawisiga, uwana dza aslala vok aŋa madəfàl gay à ahəŋ aw. Ahən ala la magur uwana akəf dza. ⁹ Məsləkaw Sufəl Zəzagəla Baba gami la aləh uwanay, ŋgaha mətəsafla azladza bə la aləh uwaga aya gotənaŋ. ¹⁰ Gay mazləbay la gay matsafay tatsa à waŋ bə la gay uwaga la awtəy. Azladedə azlawla kà vok kà madəhəŋ kiya uwanay aw. ¹¹ Iyaw matsidəyga, la iyaw zazəmzəmga atsa à uda la suwa tekula la abà aw. ¹² Azladedə, gudəv ayyi kuvu aw, matavəruk ayyi gudəv babay aw. Bay aya kà, iyaw matsidəyga atsa à uda la iyaw zazəmzəmga la abà aw.

Matsihila uwana atsa à ahəŋ la slaka Zəzagəla

¹³ Aga la ahəŋ dza matsihila gə la tataka aŋkul la abà ay? A uwana atsənà azlatatak ay? Adfahà azlatatak delga, ŋgaha azà gəl à vəfah babay aya, uwaga apəhla ala kà, aga la matsihila. ¹⁴ Ama baŋa kadəhaw maŋor à azladza anik à vok, ŋgaha akul la ləv səla, ŋgaha kadzugwaw kà lakəl aŋkul pəra, kiya uwaga kà, katsaw zlapay deyday aw, ŋgaha kapəhaw mawisiga à dziriga à gəl bay aw. ¹⁵ Tsəhay haŋkəli uwaga kà, atsa à ahəŋ kà la slaka Zəzagəla aw, atsa à uda kà la gudəŋ à vok uwanay la abà. Matsihila aŋa Zəzagəla aga la abà aw, uwaga asa à uda kà la ahəl aŋa seteni. ¹⁶ La slaka uwana azladza maŋor gə la ahəŋ kà, tadzugway kà à gəl aŋatà pəra, azlatatak tada à vok la tetəvi aya aw, ŋgaha azlatatak mawisiga gesina tadəyyi à tsəh lakəl aŋa uwaga. ¹⁷ Ama matsihila uwana atsa à ahəŋ la afik kà gərgər. Dza tsəhay matsihila uwaga kà sətaka, masla kà tələmma, adzadzaŋa gəl ala aw, masla vok mahamay, koksikoksi masla kà adəhəŋ kà azlatatak delga gə pəra. ¹⁸ Azladza uwana atà la ləv tekula, la uwana tavə lapiya à azladza anik, sləray uwana tadəhən kà, adàvə mayyay delga gə, adəkəsa vok. Uwaga kà bokuba uwana taslək tatak à guf à abà ŋgaha tatsəf uwana tasləka. Atà kà, azladziriga la yewdi aŋa Zəzagəla.

4

Azlaməna mawoy tatak aŋa gudəŋ à vok

¹ Kà mana kapahaw gay la magazlay koksikoksi ma? Haday aw ay? Kagazlahaw kà, kà uwana madzugway mawisiga aŋkul apa slagəla la ləv aŋkul la tsəh. ² Kakədfaw yewdi à azlatatak à abà, ama kabəzawwal aw, gay gà la uwaga à uwana akul kakədfaw dza. Kakədfaw yewdi à azlatatak à abà, ama kaslawwalla vok mabəzal aw. Gay gà la uwaga à uwana, kagazlahahaw la map slagəla. Kabəzawwal tatak uwana asa à akul bay aw kà, kà uwana kanavaw kà à Zəzagəla kà masla aŋa mav à akul aw. ³ Amiyaka baŋa kadəvaw kuɖa à Zəzagəla kà, masla mav akul kà kabəzawwal aw, kà uwana kadəvaw kuɖa la tetəvi aŋha aw. Kanavaw kà azlatatak uwana akəɖ akul à adi pəra. ⁴ Ndzer, akul kagagahaw bokuba azlamis məna mazaɖ zil gə, uwana tadza à ahəŋ la slaka la abà titi aw. Bə la haday kà, kasəlaw kà, baŋa dza awoya tatak aŋa gudəŋ à vok kà, masla kà masla məzam aŋa Zəzagəla. Dza uwana akəs, anəfa azlatatak aŋa gudəŋ à vok kà, apaka masla məzam aŋa Zəzagəla. ⁵ Kadzugwaw kà gay uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà akəs vok aw, kagoɖaw aw. Tagòɖ:

'Kà Zəzagəla kà maŋor aŋa Masasəɖok, uwana avà à anu.'

⁶ Daɖuwa à gay uwaga aya kà apis anu gay à vok, tatsetsèr à wakità Zəzagəla abà:

'Zəzagəla akweska azlaməna zlapay, ama apis gay à azla-uwana à vok atà tələmma.'[☆]

⁷ Gay gà la uwaga hòyàw yewdi aŋa Zəzagəla koksikoksi. Kwesàwkà seteni, ŋgaha adəhoy akul à ahəl. ⁸ Sàw à waŋ, zàw vok à slaka Zəzagəla, ŋgaha masla adəza vok à slaka aŋkul babay. Akul, uwana akul azlaməna tsakana, sàwla ahəl aŋkul à uda la tsakana la abà. Akul azladza uwana la ləv səla, ɖəɖàw mawisiga aŋkul la ləv ala tetuwa. ⁹ Zàwàwla gəl kà tsakana aŋkul, bəkàw ahəl à kuɖa, ŋgaha tsàhàw hulolo. Kakəɖaslaw aw, ama tawaw. Karabaw aya aw, ama zawawla gəl. ¹⁰ Wulàwla gəl à vəɖah la huma Zəzagəla, kà masla aŋa makəs akul à afik.

Katsədfaw vok gay à tsəh kà akul à akul aw

¹¹ Azladedə, kapəhaw mawisiga à azladza anik à vok aw, dza uwana apəh mawisiga lakəl aŋa masla magay aŋha, ŋgaha atsəɖal gay à tsəh, kiya uwaga kà, apəh mawisiga lakəl aŋa mapəhay aŋa Zəzagəla. Masla kà, atsəɖ gay à mapəhay à tsəh babay. Kayyà, baŋa katsəɖ gay à mapəhay à tsəh, kak kanəfa masla aw, katsəɖal gay à tsəh pəra.

[☆] 4:6 4.6 Haŋkəli 3.34

¹² Dza tekula la uwana avà mapəhay à azladza, uwaga kà Zəzagəla, masla kà masla seriya. Masla kokuda gəl aŋha la uwana aslala vok kà mabəl azladza, ŋgaha masla kokuda gəl aŋha la uwana akəfay aya. Kà aŋak ma: “Gi uwa?”, kagod, à uwana katsəf gay à masla magay aŋak à tsəh uwa?

Kagaw azlaməna zlapay aw

¹³ Tsəbàw gi sləm, akul azladza uwana kagodaw: Lakana baŋaw lebəŋ, mədàda à gudəŋ anik mədàdza à ahəŋ la abatà mavay tekula, kà mədàbəza sili. ¹⁴ Akul azladza uwana kapəhaw kiya uwaga kà, kasəlaw uwana adəpaka vok lebəŋ aw. Sifa aŋkul kà kalkal la kəsək uwana akəsalla, apəhla vok ala, ŋgaha la lig la ahəŋ kà, adəsahla aya.* ¹⁵ Uwana naka kapəhaw kà: Baŋa asa à Zəzagəla madàdza à ahəŋ la sifa, mədàdehəŋ tatak uwanay baŋaw tatak uwahà. ¹⁶ Ama baŋa kiya uwaga aw kà, akul azlazlapay, gay uwana kapəhaw kà, say gay zlapay. Madəhəŋ kiya uwaga kà delga aw, mawisiga. ¹⁷ Kità kà, awul akul à gəl, baŋa dza asəl madàh delga, ŋgaha adəhaŋ aw, kiya uwaga kà masla adadàh tsakana.

5

Akul azlaməna gorobu dəhàw haŋkəli

¹ Akul azlaməna gorobu tsəbàw gi sləm, kà uwana naka akul katawaw la matsàh hulolo, kà azlaŋgərpa uwana kadəsahaw. ² Kà uwana ləmana aŋkul adàzinla, ŋgaha maməŋ adàzaw lukut aŋkul à gay. ³ Luwàluwà aŋkul la gursu aŋkul kà, marzaw adàkasay, ŋgaha marzaw adəgay bokuba sayda lakəl aŋkul, ŋgaha adəpaday vok aŋkul à gay, bokuba akəl. Kahamaw ləmana à ahəŋ kà la makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok. ⁴ Uwanay la uwana masik aŋa azlaməna sləray, uwana tapəs guf aŋkul, ŋgaha mapuw gudzi aŋa dziriga aŋa azlaməna sləray adaday à huma Zəzagəla uwana la zagəla la afik, ŋgaha masla uwana akoray lakəl aŋa tatak gesina adatsən atà.* ⁵ Kadzàw à ahəŋ la matsiday la abà la gudəŋ à vok, kadahaw tatak uwana asà à akul. Kazùwàw lela, kagagəsəhàw dadaftakorra bokuba azlasla uwana tagagəsəh atà aŋa makaɸay. ⁶ Kakadàvəw seriya à azladza uwana à gəl tadəhàŋ mawisiga aw, kakàdàw atà babay, atà kà takweskà akul aw.

Basàwwàŋ ŋgaha dèvəw kuɸa

⁷ Azladedə, kà uwaga gəgod à akul, basàwwàŋ tsərəh à kaslā uwana Sufəl gami awul à ahəŋ. Dzùgwàw lakəl aŋa masla mapəs guf, akud matsəf tatak aŋha la mabasiŋ.

* 4:14 4.14 Haŋkəli 27.1 * 5:4 5.4 5Musa 24.14-15

Akud iyaw madzəba iyaw tsərəh à madiy anha anja iyaw.
 8 Akul babay basəwwəŋ kiya uwaga, wàdāw ləv ala, kà uwana mavakay uwana Sufəl gami adəwula à waŋ kà nekwa. 9 Azladedə gulo katseslaw vok gay à vok kà akul à akul aw, ŋgaha kà Zəzagəla anja makəs akul la seriya aw. Tsəbāwwal sləm, masla seriya kà atsa à waŋ, aga la gay gamagəy. 10 Azladedə gulo, dzùgwàw à azlaməna mapəh à atə gay à ahəl uwana uwarə, tapəhəh sləm anja Zəzagəla. Tapəwla azlatatak la atə la afik, bokuba uwana tasəh ŋgərpa, ŋgaha tadzà à ahəŋ la mabasiŋ la abà. 11 Məgod kà, azladza uwaga tasà à afik la ahəl, kà uwana tabasəŋ. Katsənəwwəŋ lakəl anja Job. Kakay abasəŋ azlatatak uwaga la mok uwana asə ŋgərpa ma? Akul kasəlaw babay kà Zəzagəla adahəlla delga la lig anja mas ŋgərpa anha la ahəŋ. Hadəy, vok ahamà à Zəzagəla kà azladza uwatà, adahə à atə delga.*

12 Azladedə gulo, gay kaykayga kà aganay: Baŋa kapəhaw gay anik kà, kazuwaw mawadəy aw, kazuwaw mawadəy la zagəla aw, kazuwaw mawadəy la gudəŋ à vok aw kazuwaw mawadəy la tatak anik aw. Baŋa kagəfawwanə à afik gòdāw: “Iyay”, pəra. Baŋa kagəfawwanə à afik aw: “Awan”, gòdāw pəra. Pəhəw kà kiya uwanay pəra, kà seriya anja Zəzagəla anja matəf à akul à gəl aw.

13 Dza la ahəŋ la tataka ankul la abà as ŋgərpa ay? Adəv kudə à Zəzagəla. Dza la ahəŋ la tataka ankul la abà la marabay ay? Masla azləba Zəzagəla la mahabay. 14 Dza la ahəŋ la tataka ankul la abà la dufats ay? Masla azala azlamasiga anja gay Zəzagəla, kà atə anja madəhalla aməl à gəl, la sləm anja Sufəl gami Yesu. ŋgaha tadəv kudə à Zəzagəla kà masla. 15 Baŋa tadinəl gəl à vok kà, madəv kudə anətə uwana tatsizlla à afik kà, adəbəl masla dufats, ŋgaha Zəzagəla adətsizlləŋ ala aya. Baŋa adadəh tsakana kà, Zəzagəla adəmətsalanə ala babay. 16 Kà madəgolay uwaga gəgod à akul: Pəhəw gay ləv ala kà akul à akul, ŋgaha kadəvaw kudə à Zəzagəla kà mawurla. Madəv kudə anja dza dziriga la huma Zəzagəla aga la ndzəfə lakəl anja azlatatak gesina. 17 Dzùgwàw à Eliya uwana uwarə tsi. Eliya kà dza bokuba anu babay, kiya uwaga dagay kaslə uwatə adəv kudə à Zəzagəla tsərəh mavay makər la tenma, iyaw asùw à makoray uwatə à abà aw. 18 La lig anja uwaga la ahəŋ, adzəkà madəv kudə aya, kà iyaw anja masuway aya, kiya uwaga Zəzagəla avə iyaw aya, ŋgaha azlatatak tadzəkà mas à uda aya.*

* 5:11 5.11 Job 1.21-22; 2.10; Mahabay 103.8 * 5:18 5.18 1 Sufəl 18.42-45

¹⁹ Azladede, baŋa dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà az à tetəvi dziriga aŋa Zəzagəla la tsəh ala dogdogogga, ŋgaha dza anik awùlla à tetəvi à tsəh, ²⁰ səlàw kà, dza uwana awùlla masla tsakana à tetəvi à tsəh kà, masla aŋa mas à uda la tsakana la abà kà adàbiyəŋ à mamətsay la gay ala. Baməraaka tsakana aŋha məŋga, kà Zəzagəla adàmatsalaŋ ala, haday.☆

MATERA ANJA WAKITÀ UWANA PIYER ATSETSÈR Première Lettre de Pierre

Ayyi

¹ Gi Piyer, uwana gi masla matapla la slaka Yesu Kristu, gi gətsetser à akul wakità uwanay, akul uwana Zəzagəla atsatsàmàni akul, kà anja magay azlatsəhay anja. Gətsetser à akul, akul uwana kaslèhàw gəl à ahəj, la azlakutso uwana la abà sləm anjatà: Pontiya, Galatiya, Kapadotsəya, Asəya ngaha Bitiniya. Kadzaw à ahəj la abatà bokuba akul azlaməlok gə. ² Iyay, dagay uwana Zəzagəla, Baba gami, apèh à ahəj kà kadəgaw tsəhay anja la Masasəfok anja, apakakulla kà azlatsehay anja, kà akul anja matsəb sləm à Yesu Kristu, ngaha kà makotsekwàh akul aniz anja, kà akul mapak sətaka la huma Zəzagəla, kà Zəzagəla anja mapisakulla gay à vok, la vok mahamay anja, la lapiya anja, la madz à ahəj la wurwur kaykay.

Məzləba Zəzagəla uwana abəl anu

³ Məzləba Zəzagəla Baba anja Yesu Kristu gami, kà uwana vok ahamà à Yesu kà anu. ‘Ayyà’, agòd à anu, kà mav à anu sifa mawga la ahəl anja Yesu Kristu. Kà uwana Zəzagəla awùlla Yesu à uda la mamətsay. Kà mawul à uda uwaga, məfa manewəj gami à ahəj, lakəl anja, mədàwulla à uda la sifa aya. ⁴ Ndzer, məsəl babay kà, kadàkoraw tatak delga, uwana Zəzagəla adəfehəj à ahəj kà ankul la zagəla, akul tsəhay anja, uwana abədlə vok aw, awis ala aw, atatuway aw. ⁵ Akul uwana kadijəwwal gəl à vok kà akul la maslay anja ndzəda anja, kà azladza gesina anja masəlay kà adabəl akul la paraka, la kaslè uwana gudəj à vok adədəv à gay.

⁶ Iyay zlà, kà azlatatak uwana Zəzagəla adahəj kà akul katsekaw, bamərika lagonay kasaw azlanjərpa anik anik kà anja kaslè njuv pəra. ⁷ Kasəlaw kà azlamaguray, la azlanjərpa uwana kasaw, kà akul anja masəlay kà ləv uwana kavàw à Zəzagəla kà akəs vok ndzer. Azladza taguray madzərəfay anja luwàluwà la akəl la abà, tekedika madzərəfay anja adəv à gay. Kiya uwanay la madijal gəl à vok gami babay zlà, uwana aduwa luwàluwà la kaykay. Tsəhay madijal gəl à vok magurayga uwanay, adàvə à akul mazləbay, la masik, la masləkaway la vudf uwana Yesu adàsa à ahəj. ⁸ Bamərika kanəjaw masla dadəj aw kà

kawoyawwanj. Kadiñaw gəl à masla à vok kà uwaga à uwana katsekaw kaykay, matsəkay uwana aduwanj uwana tapəhay la pañaw. ⁹ Kà uwana kà, gədfawwanj à afik ndzer kà, kadabəlaw.

¹⁰ Azladza uwana uwarà, Zəzagəla apəh à atà gay ahəl kà mapəh à azladza, tayəhəh la manərozay lela kà matsənənj godega anja, uwana anaka Zəzagəla abəla à azladza. Tapəh à azladza à vok à abà dagay uwarà, lakəl anja tatak matsidəyga, uwana Zəzagəla adəhənj à ahənj kà ankul. ¹¹ Bokuba uwana Masasəfok Kristu agà la atà la abà, apəh à atà à vok à abà kà, Kristu adàsa ŋgərpa, la uwana masla anja mabəzal mazləbay. Azlaməna mapəh à atà gay ahəl uwaga tayəh masəlay la məlo, ma uwala à uwana naka azlatatak uwanay tapaka vok, ŋgaha la magay la ahənj anja zlà. ¹² Zəzagəla apəhatàla azlatatak uwana naka tapaka à vok la məlo anjatà aw, ama uwaga kà ankul. Lagonay, azlauwana tazənj gay matsidəyga tapəh à akul azlatatak uwaga. Uwaga kà Masasəfok uwana Zəzagəla asləl à wanj, la uwana atsà à wanj la gay anjatà. Amiyaka azlamalika tayəhəh kà masəlay godega anja azlatatak uwaga babay.

Madz à ahənj sətaka uwana ahəf à Zəzagəla à adi

¹³ Kà uwaga wədfəw madzugway ankul ala, kà akul anja manəf masla la dziriga, fəhəw akur à vok ankul à lig, fəw manewənj ankul kà à mabasiñ à afik, uwana adəvə akul la kaslà uwana Yesu Kristu adəwula à wanj. ¹⁴ Kəsəw koksikoksi gay anja Baba ankul uwana la zagəla la afik. Uwarà, mok uwana kasələw gay matsidəyga aw, kanəfaw mabila anja vok ankul gesina, ama lagonay kà, kanəfaw aya aw. ¹⁵ Kiya uwaga: Dzəw à ahənj la sətaka la abà, kà uwana Zəzagəla azalà akul, kà akul anja magay azlatsəhay anja, kà uwana masla kà tsikasla la tatak gesina la abà. ¹⁶ Dagay uwarà tatsetsèr à wakitə Zəzagəla à abà kà:

'Gəw sətaka, kà uwana gi babay kà, gi kiya uwaga.'☆

¹⁷ Baña kadəvwaw kuđa à Zəzagəla kà kagəfahawwal: "Baba, Baba". Tsa baña kiya uwaga kà, say kahoyaw ziruwī anja, la mahənay, uwana akul la gudənj la vok anja dəŋja. Nəŋəwla vok lela, kà uwana masla adəh seriya à dza kokuđa mahoy à adi, say la kəla sləray anjatà, uwana tadəhəhənj pəra. ¹⁸ Sələw kà Yesu Kristu apəlanula gəl à ahənj la tsakalay mənğa aw takay! Kà akul anja masak manəfay anja azlababa ankul deydayga, uwana tatəpakulla. Kà magur la azlanğərpa uwana kasaw kà, kà akul anja masəlay kà ləv uwana kavəw à Zəzagəla kà, akəsà vok

☆ 1:16 1.16 3Musa 11.44-45; 19.2

ndzer, baməraka azladza tagur luwàluwà uwana adàdəv à gay vərđi anik, kà maguray à baņa delga. Kiya uwanay la madıñal gəl à vok ankul babay zlà, uwana aduwa luwàluwà la ndzəda, la uwana apəlanula gəl à ahəñ. ¹⁹ Ama tsa tekefika, apəlla akul gəl à ahəñ la anız gəl anha, uwana la ndzəda mənğa mənğa. Masla Kristu apakà bokuba magadzaw uwana kokudfa mawisiga, sətaka. ²⁰ La kaslā uwana aləg madfah gudəñ à vok, Zəzagəla akəsàni masla, nğaha lagonay la kaslā uwana gudəñ à vok adəv à gay, Zəzagəla adàfətalla à ama ala, la dazuwaya, kà masla anja mabəl akul. ²¹ Kà madegolay Yesu la uwana kafawla kà gəl à ahəñ la Zəzagəla la ləv ankul. Zəzagəla awulla à uda la mamətsay, nğaha avəl mazləbaya. La kità kà, gədfaw madıñal gəl à vok ankul à Zəzagəla à afik, nğaha faw manewəñ kà à masla à afik.

²² Kiya uwaga, akul kagaw sətaka, kà uwana kakəsàw gay Zəzagəla, nğaha wòyàw azladedə ankul məna manəfay. Kiya uwaga gəgod à akul: “Wòyàhàw vok kà akul à akul la ləv tekula.” ²³ Akul kasəlaw kà kadayyaw vok mawga, la gay Zəzagəla uwana avà sifa, uwana asafay, akədf gəl à ahəñ aw. La abatà kà, kapakàw azlabəza anja dza, uwana amətsay tetuwa aw, kà uwana sifa uwaga kabəzàwwal kà, la slaka dza uwana amətsay aw. ²⁴ Tatsetsèr à wakitə Zəzagəla à abà:

'Azladza gesina kà atà bokuba azlakəsaf, marabay anjatà
gesina kà bokuba azlamawuratatay anja kəsaf; kəsaf
agulla ala, mawuratetay anha asakway.

²⁵ Ama gay anja Sufəl Zəzagəla masla adəv à gay aw.*
Gay uwanay kà, gay marabəñ gə uwana katsənawwan.

2

Zəzagəla atsatsàmàni akul, kà akul anja magay azlaanha

¹ Tsa ndzer Zəzagəla adavà à akul sifa mawga uwanay kà, wùtsàw mawisiga ala gesina, katsədfaw gay aya aw, kagaw azlaməna magolla dza aya aw, kadfahaw à adi aya aw, kazuwaw vok anja dza aya aw. ² Pakàw bokuba azlabəza vərna, uwana tawoya awà koksikoksi la slaka azlaiyà anjatà, uwaga akul babay, kà akul anja mazigənay. Kawoyaw gay Zəzagəla koksikoksi tsəràh à kaslā uwana Zəzagəla adàfətala à ama ala, kà masla adabəl akul ndzer. ³ Akul say kayahaw mad à huma à gay la mawoyəñ, kà uwana kasəlaw kà Zəzagəla kà atsid.*

⁴ Zàw vok à slaka Sufəl Yesu Kristu, kà uwana av sifa à azladza, masla kà akur uwana azladza tapəsèw, tekedika masla la uwana Zəzagəla adəfal à ahəl, kà masla la uwana akur mawad gày gesina. ⁵ Akul babay, akul la sifa, gàw bokuba akur uwanay, kà Zəzagəla aŋa makəs akul kà aŋa maŋalla akul gày, kà Masasədok aŋha aŋa madz à ahəŋ la aku. La gày uwatà la aku, kadàgaw azlaməna mav tatak à Zəzagəla, kà akul aŋa madəhalla sləray la ləv tekula, à uwana ahəfal à adi, kà madəgolay Yesu Kristu. ⁶ Kiya uwanay tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Nəhàwwàŋ, gəfa akur tekula à gudəŋ uwana sləm aŋha Siyon, kà aŋa maŋal gày gulo, azlaakur anik tadàdal à gəl. Gəyàhàni kà uwana dzəba aŋha səla aw, kəla dza uwana adiŋ gəl à masla à vok ziruwı, adəkəsəy tetuwa aw.'

⁷ Kà akul uwana kadiŋaw gəl à masla à vok kà, masla dzəba aŋha səla aw, ama kà aŋa azladza uwana tadiŋal gəl à vok aw kà, kiya uwanay tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà, Zəzagəla agòd:

'Akur uwana azlaməna maŋal gày tapəsèw kà, adapakay akur mawad gày gesina.'

⁸ Nğaha agòd aya:

'Akur uwanay la uwana atsahla matekwid à azladza, à uwana tatəf à ahəŋ.'

Matekwid atsàhla atà kà la masla, kà uwana tadiŋ gəl à gay Zəzagəla à vok aw, uwana dagay uwarà Zəzagəla apàhàh kà, say apakà vok kiya uwanay. ⁹ Tekedika, kà aŋkul azlatsəhay uwana Zəzagəla akəsàni akul, akul maham à ahəŋ məna mav tatak à Zəzagəla, akul tsəhay tsikasłaga aŋha. Masla atsatsàmàni à akul, kà akul aŋa mazin à azladza aŋha azlatatak məŋga, uwana la abà adəhàhàŋ. Masla la uwana ahəl akul à uda la mələs la abà, nğaha abək akul à udfaka aŋha à abà, uwana apəhla à akul ala, kà akul dzəba aŋha səla aw gə. ¹⁰ Dagay uwarà kà, akul tsəhay aŋa Zəzagəla aw, ama lagonay kà kadapakaw azlaaŋha, dagay uwarà kasələw vok mahamay aŋa Zəzagəla aw, ama lagonay kà, adagay mav à akul gə. ^{*}

Madz à ahəŋ bokuba azlaməna sləray aŋa Zəzagəla

¹¹ Azlamanalay, sələw kà akul azlaməlok la gudəŋ la vok, kà uwaga gədəv à akul kudfa: Kamkam katapaw ahəl à azlatatak mawisiga à vok, nğaha kà adiya aŋa makəs akul aw, kà uwana azlatatak uwaga adədəf à akul gay à ahəŋ aŋa madəhəŋ uwana ahəf à Zəzagəla à adi. ¹² Lagonay, akul la

^{*} **2:8** 2.8 Mahabay 118.22; Yesayya 8.14-15; 28.16 ^{*} **2:9** 2.9 2Musa 19.5-6; Yesayya 43.20-21 ^{*} **2:10** 2.10 Hosəya 2.23

tataka azladza uwana la abà tasəl Zəzagəla aw, tsizlləw à ahəŋ lela la maday aŋkul la abà, amiyaka tatsəđ akul gay à tsəh, baŋa tanəŋa madəhəŋ aŋkul lela, tadəzləb Zəzagəla la kaslā uwana adəwula à waŋ.

¹³ Kiya uwaga kanəfaw Sufəl gami Yesu Kristu, tsəbəw sləm à paŋaw aŋa azladza, uwana tanəŋla akul la gudəŋ la vok, uwana atà la ndzəfa. Hòyàw yewdi aŋa azlaməŋ sufəl uwana takoray lakəl aŋa tatak gesina. ¹⁴ Hòyàw yewdi aŋa azlaməna manəŋla akul, uwana məŋ sufəl abək atà à ahəŋ kà madəh seriya à azlaməna madəh mawisiga, ŋgaha aŋa mazləb azlaməna madəh delga. ¹⁵ Asa à Zəzagəla kà kadaw lela, kà azladza kà masəl akul, ŋgaha tadza à ahəŋ titi kà matsəđ à akul gay à tsəh. ¹⁶ Gəw bokuba azladza makor gəl gə, ama kagodəw kà akul la makor gəl la abà, kà kəfa-hawwaŋ mawisiga la masal aŋkul aw. La kità, gəw azlamagamza aŋa Zəzagəla. ¹⁷ Kəsəw azladza gesina, wòyàw azladedə aŋkul mənə manəf gay Zəzagəla, guba akəs akul kà Zəzagəla, kəsəw gay aŋa məŋ sufəl babay. Nəfəw slaka asik aŋa Yesu uwana anəfà.

Kristu apəlla à anu ala, kà anu mas ŋgərpa

¹⁸ Gəpəhay kà akul azlamagamza, uwana kəfahaw azlasləray, kəsəw gəl à ahəŋ la huma azlaməŋga aŋkul, hòyàw guba kà aŋatà. Kasləkəwaw azlauwana tasəl akul pəra aw, ama sləkəwəw azlauwana təfahakulla mawisiga à vok bay. ¹⁹ Baŋa dza anik abas ŋgərpa kà madəgolay Zəzagəla, amiyaka ŋgərpa uwatà kà lakəl aŋa deyday kà, uwaga la uwana tatak uwana ahəđ à Zəzagəla à adi. ²⁰ Iyay, baŋa kəfahaw mawisiga, ŋgaha tazləbàh akul, ŋgaha kabasawwaŋ ma, uwa adəzləb akul uwa? Ama baŋa kəfahaw delga, ŋgaha tasa à akul ŋgərpa, lakəl aŋa uwaga kabasawwaŋ kà, uwaga tatak uwana ahəđ à Zəzagəla à adi. ²¹ Kà aŋa kiya uwaga à uwana Zəzagəla azəlla akul. Yesu uwana mafal dzakwa à gəl gə, kà masla la gəl aŋha, kà adəhəŋ kiya uwanay kà məbəl akul. Apəhəkulla tetəvi, kà akul aŋa manəf slaka asik aŋha. ²² Masla adəhəhə mawisiga tetuwa aw, avavərə dza diki diki aw. ²³ Iyay, amiyaka tatsəkəl magodəhay à gəl babay kà, masla awulatəla azlamagodəhay aw. Amiyaka tasəl ŋgərpa, masla adzəgw madəh mawisiga à azladza uwatà à vok aw. Ama masla kà avə vok aŋha kà à Zəzagəla uwana à afik, adəh seriya la mahoy adi aw. ²⁴ Yesu Kristu la gəl aŋha, masla azəb tsakana gami à gəl aŋha, à mok uwana tatətsl à ahəf à adi, kà anu aŋa magay bokuba azladza uwana taməts kà ahəl tsakana, ama kà anu aŋa

madz à ahəŋ la sifa, kà madegolay dziriga. Kawùràw ala, kà uwana taslàhàŋla. ²⁵ Dagay uwarà kagàw bokuba azlatuwanŋ uwana tetəvi adazah atà à adi, ama lagonay kà, kadaβəzaw vok aya, nəfàw masla manəŋla akul, uwana afa à akul sləm, masla asal kà mawisiga adəβani akul babay aw.*

3

Madz à ahəŋ aŋa azlazil la azlamis

¹ Akul azlamis, hòyàw yewdi aŋa azlazil aŋkul. Baŋa kadahàwwàŋ kiya uwanay, azlazil aŋkul uwana tasəl gay Zəzagəla aw, tadàβədfəla madz à ahəŋ, tadàdiŋ gəl à Zəzagəla à vok kà madz à ahəŋ delga aŋa azlamis aŋatà. ² Tadànəŋəŋ maday aŋkul sətaka, ŋgaha bay, la mawoy atà aŋkul. ³ Kayahaw βədfà aŋa vok aŋkul aw, bokuba magəfay mats gəl anik anik, kà mapəhla vok ala, ŋgaha bay, kakay mabək tatak βədfà luwàluwàga à vok mi, ŋgaha aya kakay à maduw dzersay à vok mi. ⁴ Ama delga kà, uwaga aguwa à uda kà la ləv aŋkul la tsəh, delga kà ləv aŋkul agay mabasiŋ gə, ŋgaha tələmmaga, kà uwana tsəhay βədfà uwana aguwa à uda la ləv, awis ala dikiđiki aw, uwaga la uwana tatak uwana ahəd à Zəzagəla à adi, aduwa azlaanik gesina. ⁵ Azlamis uwana uwarà tanəfàh Zəzagəla tagəh kiya uwanay, tahòyàh yewdi aŋa azlazil aŋatà ⁶ Kiya uwaga nərəzàw Sara, akəs gay aŋa zil aŋha Abəraham, azalàlla kà Baba, baŋa ziruwī akəs akul aw kadahaw uwana delga gə, akul babay kapakaw bokuba masla suwanŋ.* ⁷ Akul azlazil bay, say kadzaw à ahəŋ la matsən vok gay la abà la azlamis aŋkul. Atà kiya akul aw, kà uwana atà kà azlaguβguβ. Nəŋàw atà à adi bokuba uwana kanəŋaw à vok aŋkul à adi, sifa uwaga Zəzagəla avà à akul kà deyday, ŋgaha avà à akul, ŋgaha avà atà babay la slaka gə. Baŋa kadahawwanŋ kiya uwanay, Zəzagəla adətsəβ sləm à madəv kudə aŋkul, tatak la ahəŋ adàdfədal gay à ahəŋ aw.

Amiyaka kadahawwanŋ delga kà à azlaməna madiŋal gəl à vok

tadasa ŋgərpə.

⁸ Iyay zlà, aganay gay madəvla à gay: Akul gesina dzàw à ahəŋ la ləv tekula. Vok mahamay agay la akul gesina. Wòyàw vok kà akul à akul la tetəvi aŋa Zəzagəla la ama, gəw tələmma, wòyàw vok. ⁹ Baŋa dza adəfahakulla mawisiga à vok kà kawulawla aw. Baŋa dza agòdfàh à akul, kagòdahawwal aw. La abatà kà: Pìsàwla gay à vok, kà uwana la

kaslà uwana Zəzagəla azalà akul kà magay tsəhay aṅha kà, apèh à akul à ahəṅ kà adapisakulla gay à vok. ¹⁰ La wakità aṅa Zəzagəla la abà tatsətsèr kà:

'Dza uwana asal kà aṅa madz à ahəṅ la matsidəy la abà kà, say asakiya mawisiga la fida, uwana atsa à uda la ləv aṅha.

¹¹ Delga kà, azəb ahəl aṅha à uda la mawisiga la abà, ṅgaha adəh delga la mayəh tetəvi matsən vok gay la Zəzagəla, ṅgaha la azladza anik pəra.

¹² Sufəl anəṅla azlauwana tadəh delga, afa à atà sləm la matsən madəv kudfa aṅatà. Ama kà aṅa azlauwana tadəh mawisiga kà, atsəb à atà sləm tetuwa aw',[☆]

Zəzagəla agòd. ¹³ Baṅa kayahaw madəh delga la ləv aṅkul la tsəh gesina, uwa à dza uwana adədahakulla mawisiga uwa? ¹⁴ Amiyaka kasaw ṅgərpa lakəl aṅa azlatatak delga uwana kadahawwəṅ lakəl aṅa uwaga kà Zəzagəla adapisakulla gay à vok, kiya uwaga ləv aval akul à gay, kà azladza uwana tadəhakulla mawisiga à vok aw.

¹⁵ La kità kà sləkəwəw Kristu la ləv tekula, masla apakà madzahaga aṅkul. Gəw nekwa koksikoksi kà akul aṅa mawulla ala lakəl aṅa à uwana anava akul gesina lakəl aṅa uwana kafəw manewəṅ aṅkul kà à masla à afik. ¹⁶ Baṅa kawulawatàla, dəhəwəwəṅ kà la ləv tələmmaga, sləkəwəw atà babay, kadahaw mawisiga dikiđiki aw kà uwana baṅa azladza tatugw mawisiga lakəl aṅkul kà zirui, kà uwana tatsək magodəhay à delga aṅkul uwana à gəl la tetəvi aṅa Kristu la tsəh. ¹⁷ Nuləm kasaw ṅgərpa kà madəh delga, kiya uwaga la uwana Zəzagəla awoyən; uwaga la uwana aduwa à vok, kà akul kasaw ṅgərpa, à kà madəh mawisiga. ¹⁸ Yesu Kristu la gəl aṅha aməts asik tekula kà madegolay tsakana aṅkul, adəvə sləray aṅha à gay la mamətsay aṅha. Masla, uwana dza dziriga, aməts kà aṅa azladza uwana azladziriga aw, kà masla aṅa madla anu à slaka Zəzagəla. Atà takəd masla, ama Zəzagəla awulla à uda la sifa la Masasədok aṅha. ¹⁹ Mok uwana Zəzagəla adəhəṅ, uwanay ahəd, azəṅ à azladza uwana atà la dəṅay mamətsay la abà, la mezewi. ²⁰ Uwaga kà azladza uwana uwarə takweska mapəhay aṅa sufəl Zəzagəla, Zəzagəla akudà atà la mabasiṅ mok uwana Nuhu adəhə kəslah iyaw, ama takweska. Azladza uwana təhəd à kəslah iyaw à abà kà atà dəṅ aw, atə mtəgis pəra à uwana Zəzagəla atəfə atə kà iyaw.[☆] ²¹ Iyaw uwatə apakà magagazləla la batem uwana abəl akul la tsakana aṅkul la abà. Batem uwaga kà mapal vok pəra aw. Ama uwana

☆ 3:12 3.12 Mahabay 34.12-16 ☆ 3:20 3.20 1Musa 6.1-7.24

adala anu à maham gay à vok à abà la Zəzagəla la ləv tekula, kà uwaga à uwana Sufəl Yesu Kristu awulà à uda la mamətsay. ²² Nğaha awulà à zagəla, adadza madzay la ahəl kaf aña Zəzagəla. Masla akoray lakəl aña azlamalika, nğaha la azlatatak anik gesina uwana atà la ndzəda la abatà.

4

Zəzagəla akoray lakəl aņkul

¹ Nəñàwwàñ kà Yesu Kristu asa nğərpa la vok aņha, kà uwaga à akul babay: Gəw nekwa aña masay nğərpa bokuba aņha bay, kà uwana dza uwana as nğərpa la vok aņha, adah tsakana aya aw. ² Lagonay mədzəka la madla à huma à gay la kəla kaslā uwana kadzaw à ahəñ la gudəñ uwanay la vok kaslawwalla vok aña madhəh uwana ahəd' à Zəzagəla à adi, awkà azlatatak mawisiga uwana asa à ləv aņkul aw. ³ Kaslā uwana kadazawwanla adagay diga. Azlatatak uwana kadahəwwàñ kà, aganay azlatatak uwana kadahəwwàñ uwarà, kadahəwwàñ kà uwana asa à vok aņkul pəra: Kagəhəw azlaməna guzu, kahabəhəw azlamədəvaday kəla mavakay, kahaməhəw gay à vok kà mas guzu, kasləkəwəhəw azlamazlazlay atà uwana tawis mapəhay aña Zəzagəla ala ndzer. ⁴ Ama lagonay kà, kagagəməwla vok à ahəl la azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, aw. Kà uwaga ləv adaval atà à gay, nğaha tatsəka à akul magodəhay à gəl. ⁵ Ama vud' tekula tadətsizlla à huma aña Zəzagəla kà aña seriya. A masla kà nekwa aña madhəh seriya à azladza uwana à gəl atà la sifa, nğaha azlauwana à gəl tamatsay babay. ⁶ Makəs vok aña uwana Kristu azəñ gay marabəñ kà, azlauwana la mezewi bay kà atà aña madz à ahəñ la sifa bokuba Zəzagəla uwana la sifa. Kay kà, Zəzagəla adahà à atà seriya à gəl bokuba uwana adəhəñ à azladza la gudəñ la vok gesina nəma.

Maday aña azlaməna madiñal gəl à vok

⁷ Gudəñ à vok kà nekwa adəv à gay. Gay gə la uwaga kəsəw gəl aņkul, nğaha gəw nekwa kà akul aña madəv kuđa à Zəzagəla. ⁸ Iyay, tatak məñga gə kà, say kawoyaw vok kà akul à akul la ləv aņkul gesina, kà masal kà, aslaslad' maham à ahəñ tsakana ala.* ⁹ Kiya uwaga kəsəw azladza la ahəl səla kokuđa mañonuzay. ¹⁰ Zəzagəla adəđahakulla delga la azladabaray anik anik. Avə maslay à kəla uwabeyuwi aņkul, kà madhəh azlatatak anik anik, say kəla uwabeyuwi adəh' dziriga, masla azəb maslay aña Zəzagəla

* 4:8 4.8 Hañkəli 10.12

uwana avàl kà masla mazlakla azladza anik. ¹¹ Dza uwana la maslay kà mapəh gay anik apah azlagay uwaga à uwana asà à waŋ la slaka Zəzagəla, dza uwana la maslay kà mazlak azladza anik, azlaka atà la ndzəda uwana Zəzagəla avàl. Dahəwwəŋ kiya uwanay kà azladza aŋa mazləbay Zəzagəla la tatak gesina la abà, kà madegolay Yesu Kristu, masla uwana la maslay la mazləbay aŋa koksikoksi! Amen.

Marabay la masla madiŋal gəl à vok uwana as ŋgərpa

¹² Azladede gulo, ləv avalla akul à gay, kà manəŋ azla-matəreəbay anik anik aw. Azlatatak uwaga abəzà à akul kà aŋa maguray madiŋal gəl à vok aŋkul, kadzugwaw kà azlatatak uwaga kà azlatatak mavalakulla à ləv à gay aw. ¹³ Kahamaw à ŋgərpa uwana à abà Kristu asà, kà uwaga kà, vələhəw à zagəla la kaslà uwana azladza tadənəŋəŋ kà masla məŋga la yewdi anatà, akul kadəvalahaw à zagəla la ləv aŋkul gesina. ¹⁴ Baŋa azladza tatsəka akul magodəhay à gəl kà, kà uwana akul azlaaŋa Kristu, Zəzagəla adapisakulla gay à vok kà uwaga, kà uwana Masasədok aŋa Zəzagəla uwana ndzəda, ŋgaha aduwanə gesina adza à ahəŋ la akul. ¹⁵ Baŋa dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà asa ŋgərpa, kà uwana adəhà mawisiga baŋaw akəf dza, baŋaw adà à gəl aŋa azlatatak anik, baŋaw kamavələh à gay aŋa azladza anik à abà bokuba mavdzagogor kà, dza azləbà kà uwaga aw, apakà vok kiya uwaga la akul aw. ¹⁶ Ama baŋa dza asa ŋgərpa, kà uwana masla aŋa Kristu, ziruwī akəs kà uwaga aw. Kiya uwaga kà, 'Kikay', agod à Zəzagəla, kà uwana azladza tazalla ala kà masla dza aŋa Kristu.

¹⁷ Kaslà kà adaslay à uwana Zəzagəla adəh seriya à azladza à gəl. Adəfəh seriya kà azlaaŋha à gəl dadəŋ. Kayyà, baŋa adəfəhəŋ kà azladza aŋha à gəl dadəŋ, ma kakay adəpaka vok la azladza uwana tatsəb sləm à gay marabəŋ aw ma? ¹⁸ Bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Baŋa Zəzagəla adakəsay azlaaŋha la seriya, atà uwana azladziriga, mana adəpaka vok la azladza mawisiga uwana tasəl Zəzagəla aw ma?'[☆]

¹⁹ Kà humà à gay uwaga, azlauwana tasa ŋgərpa kà uwana Zəzagəla awoyən, kiya uwaga kà tada à huma à gay la madəh delga, ŋgaha tavà vok aŋatà gesina à Zəzagəla à ahəl, masla uwana adəhà à atà, ŋgaha masla uwana dziriga.

5

Azlamasiga aŋa azlatuwanə aŋa Zəzagəla

¹ Lagonay gəpəhay kà à akul azlamasiga uwana la tataka ankul la abà. Gi babay kà, gi masiga bokuba akul: Mok uwana tasà ngərpa à Kristu kà, gənənən, gətəp gay gəl à ahàl à abà, məkalən mazləbay anja Kristu uwana Zəzagəla apəhanula, kà uwaga à uwana 'Kamkam', gəgod akul: ² Fəw sləm à azladza anja Zəzagəla, uwana abək à akul atà à ahàl: Dahəwwən kiya uwana masla manənla azlatuwan af sləm à azlatuwan anha; fəw à atà sləm la ləv tekula, bokuba uwana asa à Zəzagəla. Kadahəwwən la ləv səla aw, kadahaw sləray kà məbəzal sili pəra aw. Dahəw sləray uwaga la ləv ankul gesina. ³ Kakoraw la ndzəda lakəl anja azladza uwana Zəzagəla abək à akul atà à ahàl ankul aw, fəw à atà sləm. Ama kà nəfəw maday delga kà məpəhatàla maday delga. ⁴ Baņa kadahawwan kiya uwanay kà, la kaslà uwana mən Sufəl anja azlaməna manənla azlatuwan adasa à wan, akul, azladza uwana kaduwaw atà kadəbəzawwal la ahàl anha masik mənğa gə, uwana aduwa azlatatak anik gesina, uwana akəl atsal à adi ala aw, adədzà à ahən anja koksikoksi. ⁵ Gəgod à akul azladza medəga: Həyàw yewdi anja azlamasiga ankul, kapakaw azlaməna zlapay aw, dəhəw vok sləray kà akul à akul, uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakitə Zəzagəla à abà:

'Zəzagəla kà apəsew azlaməna zlapay, ama adəh delga à azladza tələmmaga.'[☆]

⁶ Kà uwaga à uwana gəgod à akul: Wuləwla gəl à vəfah la huma anja Zəzagəla, uwana akoray lakəl anja tatak gesina, baņa kadahawwan kiya uwaga kà, la mok uwana kaslà adasa à wan, masla adəzigən akul. ⁷ Azlatatak gesina uwana azlazlazlada kà ankul kà, bəkəw atà à ahàl anja Zəzagəla, kà uwana masla afa à akul sləm. ⁸ Dzəw à ahən mazil à zil, kadzewhal aw. Masla məzam ankul, seteni kà, masla la uwaga auguzahay, ayəh dza kà makəsay bokuba sikalaveri uwana awiyay, ayəh tatak may. ⁹ Kiya uwaga kavəwwal tetəvi aw, dəw à huma à gay la mav ləv ankul à Zəzagəla. Sələw, kà azladedə ankul uwana la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh la gudən la vok gesina tasa ngərpa babay bokuba ankul. ¹⁰ Baņa kasaw ngərpa kà anja kaslà nıv kiya uwaga, Zəzagəla uwana adəhaha delga koksikoksi, masla, la gəl anha adəfəhaha akul à ahən, adəvə à akul ndzəda kà akul anja masakiya à tetəvi la tsəh ala aw. Azalə akul, anja maday à mazləbay anha à abà, uwana adəv à gay aw, la ahàl anja Kristu. ¹¹ Masla la uwana la maslay anja tsərah à awtəy. Amen.

Gay makəd gəl à ahən

¹² Silas azlakà gi matsetser bæzi wakità uwanay. Gəsəl kà masla dza dziriga la tetəvi aña Zəzagəla la ama. Gətsetsèr à akul kà gədzərədəh akul à uda, ɲgaha bay aya, gəgod à akul la paraka ndzer, mazləbay aña Zəzagəla kà bokuba uwana gəpèh à akul. Wàdàw ləv ala la azlatatak uwaga la abà gesina. ¹³ Maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la abanay la Babila, uwana Zəzagəla atsatsàmàni atà, bokuba uwana atsatsàmàni akul babay, 'Ayyi', tagod à akul. Mark uwana Kona gulo, avà à akul 'Ayyi' aña babay suwan. ¹⁴ Dahàw vok 'Ayyi', kà akul à akul, la mawoy vok la abà.

Zəzagəla avà à akul lapiya, à akul gesina, uwana akul la ahàl aña Kristu.

MASƏLA ANA WAKITÀ UWANA

PIYER ATSETSÈR

Deuxième Lettre de Pierre

Ayyi

¹ Gi Səmon Piyer, gi uwana gi mayà anja Yesu Kristu, gi masla matapla la slaka anha bay, à uwana gətsetser à akul wakità uwanay, akul uwana kadiñaw gəl à Yesu à vok kalkal bokuba uwana mədiñal gəl à vok babay, anu gesina məbəzà à tatak uwaga la slaka gə. Yesu Kristu adahà uwaga kà anjami gesina, kà uwana masla kà dziriga. Masla kà Zəzagəla la gəl anha, ñgaha masla məbəl anu babay. ² Awoyàñ kà mapis gay à vok anja Zəzagəla agay la akul kaykay, la lapiya, kà akul anja masəlay kaykay Zəzagəla la Yesu, Sufəl gami.

Maday anja azlaməna madiñal gəl à vok

³ Yesu Kristu apəhanula Zəzagəla uwana azàlla anu, kà anu anja maham à mazləbay anha à abà, ñgaha kà anu anja manəf maday anha, uwana aduwa gesina, kiya uwaga masla avà à anu ndzəfa anja maslay anha, azlatatak gesina uwana anu mənəkudfa anha, kà anu anja məbəzal sifa mawga, ñgaha kà anu anja manəf maday uwana ahəd à Zəzagəla à adi. ⁴ La azlatsəhay tetəvi uwanay à uwana avà à anu azlatatak uwanay, uwana apəh à ahəñ uwarà kà anja mav à anu azlatatak uwana dzəba anha səla aw kà anjami. Adahəñ kiya uwanay kà, kà madegolay azlatatak uwanay, kà azlatatak məwisiga anja gudəñ à vok uwana akəd à adi anja mabiy akul aw, kà akul anja maf gəl à azlamadzugway anja Zəzagəla. ⁵ Lakəl anja azlatatak uwanay, gəgod akul kà: Wədāw vok à uda! Diñaw gəl à Yesu Kristu à vok lagonay, kanəfaw maday delga! Dāw à huma la maday delga! Yāhāw kà masəl azlatatak babay! ⁶ Kà uwana kasəlaw azlatatak uwanay, dzāw à ahəñ titi babay, kà uwana kadafahaw akur à vok ankul à lig, tsizllāw à ahəñ la ndzəfa la azlamatərəbay la abà la mawadāh vok à uda. Nəfāw bokuba uwana ahəd à Zəzagəla à adi. ⁷ Kà madla vok kà akul à akul bokuba uwana ahəd à Zəzagəla à adi. La madz à ahəñ uwana bokuba akul la azladedə, wòyàw azladza gesina babay. ⁸ Baña kadahaw azlatatak uwanay koksikoksi kà, masəl Yesu Kristu ankul adakəsakulla vok, ñgaha maday ankul adavà mayyay lela. ⁹ Ama kà anja

azladza uwana tafah uwaga aw kà, tapakahay bokuba azlaguləf. Adavika atà à tsakana uwana tafahàhàn uwarà, Zəzagəla amətsatən ala. ¹⁰ Azladedə, tsa baŋa kiya uwanay kà, wəfəhəw vok à uda, kà uwana Zəzagəla azalà akul, ŋgaha atsatsəmàni akul kà madəhəŋ kiya uwanay. Baŋa kadahawwəŋ kiya uwanay, tetuwa tetəvi aŋa Zəzagəla adəvika akul aw. ¹¹ Kiya uwanay la kokudə matsigay, Zəzagəla adəpəzlla akul gamagəy, kà akul aŋa mad à makoray aŋa Sufəl gami Yesu Kristu à abà, uwana abəl anu. Makoray uwatà adədzehəŋ aŋa koksikoksi. ¹² Kà uwaga kà, gədəwulakulla à gəl koksikoksi, tekedika kà, sələw nəma kà akul aŋa matsizl à ahəŋ la ndzəfə la azlagay dziriga uwanay la abà, katapawla. ¹³ La mok uwana gi la ahəŋ la sifa dadən la gudəŋ la vok, gəsəl kà dzəbə aŋha səla aw kà gi aŋa mawulakulla tatak uwanay à gəl, kà akul aŋa madz à ahəŋ la adi. ¹⁴ Gəzləmətsay à dagay, bokuba uwana Sufəl Yesu Kristu apəh à gi à vok à abà. ¹⁵ Uwana gəwad vok à uda lagwa, kà baŋa gədamətsay kà, kadəbəzaw à tetəvi aŋa mawul akul à gəl aŋa azlagay uwanay.

Azlawana tanəŋà mazləbay aŋa Kristu

¹⁶ Dagay uwarà məpəh à akul mas à wəŋ aŋa Yesu Kristu la maslay aŋha à gudəŋ à vok. La məpəh à akul kiya uwanay, məpəh à akul azlagay maviyaga, uwana asəhəh à uda la madzugway aŋa azladza la abà aw. Ama mənəŋəŋ ndzəfə aŋa mazləbay aŋha, la yewdi gami. ¹⁷ La kaslā uwana abəzà à masləkaway ŋgaha la mazləbay la ahəl aŋa Zəzagəla, məgà la abatà, mətsənəŋ kà Zəzagəla uwana aduwəŋ gesina la mazləbay, apəh gay uwanay:

'Uwaga kà bəzi gay ləv gulo, uwana gəwoyəŋ kaykay', Zəzagəla agəf. ¹⁸ La mok uwana məgà la gudəŋ tsikaslaga la afik, la Sufəl gami Yesu Kristu, à uwana mətsənə azlagay uwanay, atsən à ahəŋ la zagəla

¹⁹ Uwana azlaməna məpəh à atà gay à ahəl aŋa Zəzagəla tapəh kà, apakà vok la huma yewdi gami babay, kà uwaga mədiŋ gəl à məpəhay aŋatà à vok. Delga kà kadahaw haŋkəli la məpəhay aŋatà, kà uwana sayda aŋatà kà, aga bokuba fənəs, uwana aurfay la mələs la abà. Dəw à huma à gay la matsəbal sləm, tsərəh à kaslā mavakay uwana adəpəhla vok ala la paraka. La mavakay uwatà kà, ŋuzla bebəŋ, uwana Kristu, adəpəhla vok ala, ŋgaha kadənəŋaw azlatatak gesina la paraka. ²⁰ Azlatatak uwana aduwa vok gesina, à uwana gəpəh à akul, kà gay aŋa azlaməna məpəh à atà gay à ahəl uwarà tapəh, ŋgaha tatsətsər à wakitā Zəzagəla à abà babay, gay uwaga kà matsihila aŋa azladza

aw. ²¹ Gay aṇa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwaga kà matsihila aṇa azladza aw, Masasəđok tsikaslaga la uwana awà à atà maslay, kà atà aṇa mapəh paṇaw aṇa Zəzagəla, uwana apəh à atà.

2

Gay lakəl aṇa azlaməna matapla fida à azladza (Yahuda 4-13)

¹ Kiya uwaga à uwana azlaməna mapəh à atà gay ahəl fida gà tasa à uda la tataka aṇa azla Isərayel la abà. Kiya uwaga babay, azlamatapla fida gà tadəsah à uda la tataka aṅkul la abà bay. Tadətəpla à azladza gay mazəhatəla, tadədzedzin Sufəl masla məbəl atà tetuwa. La madəhəṇ kiya uwanay kà, magol seriya adətəđ à atà à gəl katskats.

² Azladza aṇuvaw tadənəf madəh mawisiga aṇatà. Kà uwaga à uwana azladza tadəpah mawisiga lakəl aṇa dziriga aṇa Zəzagəla. ³ Azlaməna matapla fida à azladza uwaga, tadəkəđ yewdi à tatak aṇa azladza anik à abà, tadəpah fida kà mavavarla akul, kà aṇa məbəz tatak. Dagay uwarà Zəzagəla apəh à ahəṇ kà madəfaha à atà seriya à gəl. Masla seriya adəzahatəla gesina, adzəhal aw! ⁴ Amiyaka azlamalika uwana tadəfəhà tsakana uwarà. Tsakana aṇatà avikà Zəzagəla aw. Adawəđəh atà à mələs à abà la mazakazak, kà madawits atà à akəl à abà la vuđ seriya. Tadədzə à ahəṇ la mələs tabəđəmmaga la abà tsərah à vuđ uwana Zəzagəla adəđəh seriya à azladza gesina à gəl.

⁵ La kità la azladza aṇa uwarà babay. Zəzagəla asək atà kiya uwanay aw, adəfahà à atà seriya à gəl la iyaw. Iyaw ahəl azladza à gay, la gudəṇ la vok gesina. Abələṇ kà Nuhu, uwana apəh dziriga aṇa Zəzagəla à azladza, ṅgaha la azladza məđəfə uwana la huđ gəy aṇha pəra.* ⁶ Gudəṇ, uwana tazalalla Sodom la Gomor kà, Zəzagəla akəs azladza uwana tadzə à ahəṇ la huđ aṇha la seriya, ababəh atà à gay la akəl, agəđ à ahəṇ kà say masək à akəl akəl pəra. Kiya uwaga apəhla ala kà azladza uwana takəs gay aṇha aw kà, adədukw atà seriya à gəl kiya uwaga babay suwəṇ. ⁷ Lot kà, agə dza delga, ṅgaha Zəzagəla asəlla à uda la gudəṇ Sodom la abà. Ləv azəṇ kà tatak aṇa azladza uwaga tadəfəhəṇ.* ⁸ Dza delga uwatà adzə à ahəṇ la tataka aṇa azladza mawisiga uwaga la abà, kəla mahəṇay anəṇəhə azlatatak mawisiga uwana tadəfəhəṇ, atsənəhə gay mawisiga uwana tapəh, ṅgaha azəhəṇ la ləv la tsəh mənṅa, kà uwana masla kà, agə dza dziriga. ⁹ Iyay la

* 2:5 2.5 1Musa 6.1-7.24; 19.24 * 2:7 2.7 1Musa 19.1-16

dziriga, Sufəl Zəzagəla asəl tetəvi uwana abəlla azladza uwana tanəfà masla, la magoray uwana la abà atərəb atà, ɲgaha asəl tetəvi aɲa manəɲla azladza mawisiga uwana adàfaha à atà seriya à gəl la vuɖ makəɖ gəl à ahəɲ. ¹⁰ Haɖfay, gəpəh à akul kà, ɲgərpa uwaga kà, Zəzagəla adàvə à azladza uwana taɖfahàh mawisiga à vok aɲatà, ɲgaha kà uwana takəs mapəhay aɲa Zəzagəla aw.

Azlaməna matapla fida à azladza uwaga kà, gəpəh à akul, kà kurit yewdi agod à atà aw, ɲgaha tafa à gəl azladza babay aw, tahoy yewdi aɲa azlamalika uwana atà la mazləbay aw, kiya uwaga takəɖfasl à atà. ¹¹ Baməraka azlamalika uwana taɖuwa azlaməna matapla fida à azladza la tetuwa bay kà, tapəh à atà gay à vok la huma aɲa Zəzagəla aw. ¹² Azladza uwaga taɖàh tatak deydayga, kà madz à ahəɲ aɲatà kà bokuba azlatatak fəta, uwana takàs atà kà makad atà. Atà tapəh gay à azlatatak deydayga uwana à vok tatsənà sləm aw. Ndzer, Zəzagəla adàzahatàla bokuba azlatatak fəta. ¹³ Zəzagəla adàvə à atà matərəbay, bokuba uwana tatərəba azladza anik suwan. Asa à atà kà aɲa mazuw gudəɲ pəra, taɖàh uwaga gesina la dazuwaya, amiyaka la afats. Baɲa tadza à ahəɲ la akul, ɲgaha kazuwaw kà, ziruwi kà aɲkul, ɲgaha tarabay à baɲa tavavara akul. ¹⁴ Madzugway aɲatà kà say lakəl aɲa azlaməna madaw gaw ala pəra, tayi vok kà maɖàh tsakana ðikidiki aw. Baɲa tanəɲa azladza uwana azlagubguɖga la tetəvi aɲa Zəzagəla la tsəh kà, tavavar atà, ɲgaha tadukw atà à tsakana à abà. Koksikoksi takad yewdi à tatak aɲa azladza à vok. Zəzagəla adàtsafla atà, la makəs atà la seriya. ¹⁵ Tasakiya à tetəvi aɲa Zəzagəla la tsəh ala, tanəfay kà aɲa gəl aɲatà, taɖeheɲ kà uwana Balam kona aɲa Bosor adahàɲ, uwana awoyà maɖàh mawisiga, kà azladza aɲa mavəl sili. ¹⁶ Haɖfay, vərđi anik Zəzagəla abəzal à tsəh la tsakana aɲha la abà. La kaslā uwatà ziwɲɲu uwana adabaɖma à dza didi aw, abadma bokuba dza. A masla mapəhal gay ahəl aɲa Zəzagəla uwatà, kà masla aɲa manəf azlatatak deydayga uwaga aw.* ¹⁷ Lakəl aɲa azlaməna matapla fida uwaga à azladza kà, atà kà tagay bokuba azlamukwà uwana takakəzəhay aya aw, tagahay bokuba azlahabaga uwana afad adadasinla. Zəzagəla adàfah slaka à ahəɲ kà aɲatà la mələs tabaɖammaga la abà. ¹⁸ Tats zlapay la ndzəɖa la azlagay deydayga. La kità babay, tabəza azladza uwana à tsəh la uwana la abà, tasəl tetəvi aɲa Zəzagəla dadàɲ aw, azlaməna matapla fida uwaga à azladza, asa à atà kà azladza tadiya à maɖàh mawisiga à

* 2:16 2.16 4Musa 22.4-35

abà, bokuba uwana atà tafehəŋ suwaŋ. ¹⁹ Tapah à azladza à vok à abà, kà atà tadàbəz makor gəl, tekefika atà la gəl aŋatà kà azlamayà aŋa tsakana, kà uwana kəla tatak uwana akor dza, uwaga kà mayà aŋa tatak uwana akoray. ²⁰ Baŋa dza asəl kà Sufəl Yesu Kristu kà masla mabəl anu, ŋgahaa asak à azlatatak mawisiga aŋa gudəŋ à vok uwanay à tsəh ala awis dza ala, ŋgaha takor masla ayà. Haday, kà aŋatà kà, kaslā uwaga adəgay zlalzaɗa kà aŋatà, ɗaɗuwa à gay uwana uwarà. ²¹ Baŋa kiya uwaga kà, agayŋa tadza à ahəŋ aŋa masəl tetəvi delga kà ŋuləm, à kà uwana tasəl tetəvi lela ŋgaha tawullal à tsəh ala ayà, takəs mapəhay aŋa Zəzagəla ayà aw. ²² Tatak uwana adəbəz à azladza uwaga kà, apəhànula kà gay la gay la abà uwana tagodf kà: 'Kəda avəläh tatak may uwana à uda, azuw, ŋgaha awulləl à tsəh à mavəlahay aŋha aya.'

Tagodf aya kà:

'Tapal namzi kà masla magay kuzekaka, ama awulla à dzabay à abà.'^{*}

3

Yesu Kristu adawul à waŋ

¹ Azlaməna gay ləv gulo, aganay wakità masəla uwana gətsetser à akul. La wakità səla uwaga la abà, gətsetsər à akul kà, gəwulla à akul à tsəh kà azlatatak uwana kasəlaw adagay kà aŋa mawulla à akul à gəl aŋa azlatatak uwaga la dziriga. ² Iyay, asa à gi kà gay uwana azlaməna mapəhàh azlagay uwana Zəzagəla apəhatàla mapəh à akul kà avika akul aw, ŋgaha bay, la mapəhay uwana Sufəl Yesu Kristu uwana abəl anu, apəh à azlaməna matapla la slaka aŋha à ahəl, aŋa azlaməna matapla uwana asləl atà à waŋ. ³ Tatak uwana asa à gi aŋa mapəh à akul kaykay kà: La kaslā uwana gudəŋ à vok adədəv à gay kà, azladza tadəpəhahla vok ala uwana tadəɗah dèwdèw mawisiga, uwana asa à atà gesina. Azladza uwaga tadəkəɗaslah akul. ⁴ Hahayyà kà, kà mana Yesu Kristu kà atsa à waŋ, bokuba uwana tapəh aw mi, tadəgodfay? Azlababa gami madzidziga tamàts à gay, azlatatak uwana la gudəŋ la vok kà bawtawta bokuba uwana Zəzagəla aŋəl pəra. ⁵ Azladza tadəpəhay kiya uwanay, asa à atà kà matsənəŋ kà dagay uwarà Zəzagəla apəh à ahəŋ, ŋgaha kiya uwana aŋəl zagəla ŋgaha kutso. Kutso aguwa à uda kà la iyaw la abà, ŋgaha avaha à atà ala. Zəzagəla aɗahà uwaga gesina la aɗaf gay aŋha.^{*} ⁶ Ama vərđi anik, la tsəhay aɗaf gay aŋa Zəzagəla uwaga, madz

à ahəŋ aŋa uwarà kà akalah à ahəŋ, iyaw azà gudəŋ à vok ala gesina.* 7 Zəzagəla agòd aya babay kà, zagəla la kutso uwana mənəŋ atà lakana kà, tadza à ahəŋ tsərəh à mavakay uwana akàl adàpadfah à gay, la mavakay aŋa seriya uwatà aya kà, adàkad azladza uwana takəs gay aŋha aw bay.

8 Azlaməna gay ləv gulo, tatak uwanay gəpəh à akul kà avika akul aw! Kà uwana la huma Zəzagəla kà mavay dəbow kà kalkal la mavakay tekula la yewdi aŋha.*

9 Azladza aŋuvaw uwana tagodfay kà: “Zəzagəla kà aduw à tsəh kà kaykay, kà mas à waŋ aŋa madàh tatak uwana apəh à ahəŋ!”, tagodf. Ama kiya uwaga aw. Kà uwana masla kà abasakullaŋ la makud à akul la abà pəra. Asa à Zəzagəla kà kabəzaw tetəvi kà akul aŋa mapəh gay la ləv ala, kà uwana asal kà, dza azila bə tekula aw. Hərəz kà aŋa asal, kà azladza gesina tabədfa vok.

10 Tekedik baŋa kaslā adāslay kà, Sufəl gami Yesu Kristu adāsa à waŋ, ndzer, ama dza la ahəŋ asəl mavakay uwana adāsa à waŋ aw. Adāsa à waŋ kà bokuba masla à gəl uwana agurūh dza gurūh. La mavakay uwatà, azladza tadātsən magol kuda mənŋa bərəm, ŋgaha zagəla adāzila tuwiz. Akàl adābabəh tatak uwana à gay, la zagəla la afik gesina. Adāpaka masək à akàl akàl, kutso la tatak uwana la huđ aŋha gesina adādəv à gay. 11 Tsa baŋa azlatatak uwanay gesina adādəv à gay gesina la kiya uwanay zlà kà, akul kà, dāw à huma à gay la maday delga la abà, dāw bokuba uwana akəs à Zəzagəla à gel la azlatatak gesina la abà. 12 Fəw madzugway aŋkul kà à mavakay uwana à afik. Zəzagəla adāwulla à waŋ, ŋgaha dəhəw uwana kaslawwalla vok babay, kà mas à waŋ aŋa mavakay uwaga la katskats. La mavakay uwatà, akàl adābabəh zagəla à gay, la azlatatak uwana la afik gesina. 13 Ama Zəzagəla apəh à anu à ahəŋ kà adāŋal zagəla mawga, ŋgaha la kutso mawga aya. La abatà kà, azlatatak dziriga la uwana tadādza à ahəŋ la abà. Uwaga kà tatak uwana məkuday lagwa pəra.*

14 Azlaməna gay ləv gulo, kà uwaga à uwana gəgodf à akul bokuba uwana kakudaw mas à waŋ aŋa Sufəl kà, wəđəw vok à uda kà akul aŋa maday la lela la abà, kà uwana baŋa adāsa à waŋ kà, kadāgaw la tataka la abà kokudā mawisiga, ŋgaha ləv aŋa madz à ahəŋ la titi la abà la huma Zəzagəla. 15 Awulla à akul à gəl kà mana mi kagodfaw ay? Uwana Sufəl Yesu Kristu atsa à waŋ katskats aw kà! Kà uwana asal kà akul kabəzaw tetəvi kà aŋa mabəlay dadəŋ. Tatak uwana

* 3:6 3.6 1Musa 7.11 * 3:8 3.8 Mahabay 90.4 * 3:13 3.13 Yesayya 65.17; 66.22

Pol, uwana akès lèw gami, atsetsèr à akul, atapàkulla kiya uwanay babay. Atsetsèr kà la matsihila, uwana Zəzagəla avəl, ¹⁶ la azlawakità aṅha la abà gesina, baṅa atsetsèr kà lakəl aṅa azlatatak uwanay, kiya uwanay à uwana apèh. Azlatatak anik la ahəṅ la wakità uwanay la abà, uwana zladza kà matsənəṅ. Azladza uwana la matsihila aw, azlawana tawàd lèw ala aw, uwana gay uwanay asal mapəhay kà tagola à tetəvi anik à tsəh, bokuba tabədlə azlagay anik anik la wakità Zəzagəla la abà babay. La madəhəṅ kiya uwaga kà, tabiy seriya aṅa Zəzagəla à gəl aṅatà.

¹⁷ Azlaməna gay lèw gulo, tatak uwanay kà kasəlaw adagay. Kà uwaga à uwana gəgodf à akul kà: Dahàw hanjəli, kà azladza uwaga takəs gay aṅa Zəzagəla aw, aṅa madukw akul, ṅgaha aṅa mazəbakulla la slaka uwana katsizləw à afik aw. ¹⁸ Kà aṅa uwaga kà: Dàw à huma la manəf Sufəl gami Yesu Kristu, masla mabəl anu, ṅgaha masla aṅa mapisakulla gay à vok kaykay, ṅgaha aya, kà akul aṅa masəl masla kaykay aya suwaṅ. Delga kà, azladza tazləb masla lagonay, ṅgaha aṅa tsərəh à awtəy. Amen.

MATERA ANJA WAKITÀ UWANA YUHANA ATSETSÈR Première Lettre de Jean

Gay anja sifa

¹ Mətsətsər à akul lakəl anja gay anja sifa, uwana agà la ahəŋ dagay la madzəka gudəŋ à vok. Mətsənənəŋ, mənənənəŋ la yewdi gami, ŋgaha mətsəkəl yewdi à gay, ŋgaha bay mədəbani la ahəl gami aya. ² La mok uwana sifa uwaga adasa à waŋ à gudəŋ à vok, mənənənəŋ, gay gà la uwaga məpəh à akul lakəl anja, ŋgaha məzəkulla sifa uwana adəv à gay aw, nekwa la slaka Zəzagəla, Baba gami, sifa uwatà apəhanula vok la paraka. ³ Tatak uwana mənənənəŋ, ŋgaha la uwana mətsənənəŋ, mətapakulla, kà akul anja magay tekula la maham gay à vok la abà, la Baba, ŋgaha la Kona anja Yesu Kristu. ⁴ Mətsətsər à akul tatak uwanay kà anu anja mavalàh à zagəla la marabay.

Zəzagəla kà masla ufaka

⁵ Aganay uwana Yesu atəpanula, ŋgaha uwaga la uwana mətapakulla babay, Zəzagəla kà ufaka, tetuwa mələs la ahəŋ la masla la abà aw. ⁶ Baŋa məgodəy kà mədahama gay à vok la masla, ama məda à huma à gay la madz à ahəŋ la mələs la abà kà, mədadəh fida la gay la abà, ŋgaha la sləray la abà. ⁷ Ama baŋa mədza à ahəŋ la ufaka la abà, bokuba uwana Sufəl gami adza à ahəŋ la ufaka la abà, anu la maham gay à vok la azladza anik, kiya uwaga kà, aniz anja Yesu, Kona anja, apalla tsakana gami gesina.

⁸ Baŋa: 'Anu azlaməna tsakana aw', məgod kà, mədəvavar gəl gami, ŋgaha kà dziriga la ahəŋ la anu la abà aya aw. ⁹ Ama baŋa məpəhla tsakana gami à Zəzagəla, məslala vok, məfa gəl à masla à afik. Kà uwana adəhà sləray kà la tetəvi anja. Dziriga, adəmats tsakana gami ala, ŋgaha adəpalanula mawisiga gami ala gesina. ¹⁰ Baŋa: 'Anu azlaməna tsakana aw', mədapaka Zəzagəla ala bokuba masla fida, gay anja azlak anu aya aw.

2

Kristu kà masla mazlak anu

¹ Azlabəza gay ləv gulo, gətsetser à akul uwanay, kà akul anja madəh tsakana aya aw. Baŋa dza anik adəh tsakana, anu la masla mazlak anu anik, uwana nekwa la slaka Baba,

Yesu Kristu, masla uwana dziriga, ² azlaka anu. Takəɔf masla kà madegolay tsakana gami. Adfahà uwaga kà anjami pəra aw, kà anja azladza gudəŋ à vok gesina, kà tsakana anjatà anja mamats ala.

³ Kiya uwaga, banja məkəs mapəhay anja, kiya uwaga məsəl masla la dziriga. ⁴ Dza uwana: 'Gəsəl Zəzagəla', agodf, ŋgaha akəs mapəhay anja aw, dza uwaga kà, masla fida, dziriga la ahəŋ la masla la abà aw. ⁵ Ama dza uwana afa mapəhay anja à ahəŋ la ləv, masla kà dza uwana la masal dziriga. Aganay masəlay uwana apəhanula maham gay à vok gami la Zəzagəla. ⁶ Dza uwana agodfay la dazuwaya: 'Gi la maham gay à vok la Zəzagəla la abà', say adza à ahəŋ bokuba madz à ahəŋ anja Yesu.

Mapəhay mawga

⁷ Azlaməna gay ləv gulo, gətsetser à akul mapəhay mawga aw, kà uwana uwanay gətsetser à akul kà mapəhay maviyaga, kabəzəwwal uwaga dagay la madzəka. Mapəhay maviyaga uwaga kà gay Zəzagəla uwana katsanəwwəŋ. ⁸ La azlaslaka anik gətsetsər à akul, bokuba azlamapəhay mawga dziriga anja. Apəhla ala la Kristu la abà, ŋgaha apəhla vok ala la akul la abà babay. La hadfay, mələs anja madiy anja, ŋgaha udfaka dziriga anja maufay adagay.

⁹ Dza uwana: 'Gi la udfaka la abà' agodf, ama adzedzin deda anja bə gotənaŋ kà, dza uwaga kà aga la mələs la abà aya. ¹⁰ Dza uwana awoya deda anja, adza à ahəŋ la udfaka la abà, masla aga la zlamtsa kà madukw dza anik à tsakana à abà aw. ¹¹ Ama dza uwana apəsew deda anja, adza à ahəŋ la mələs tabadammaga la abà, ŋgaha asəl slaka uwana aday aw, adapaka guləf.

¹² Azlabəza, gətsetser à akul uwanay kà, kà uwana tsakana ankul adəmətsila. Zəzagəla adəmətsakullaŋ ala kà uwana Yesu avà gəl anja kà ankul. ¹³ Azlababa gətsetser à akul, kà uwana kasəlaw masla agà la ahəŋ dagay madzəka. Azlabəza kohana, gətsetser à akul kà uwana kadfəwəw seteni.

¹⁴ Azlabəza gətsetser à akul kà uwana kasəlaw Baba. Azlababa, gətsetser à akul kà uwana kasəlaw masla agà dagay la madzəka. Azlabəza kohana, gətsetser à akul kà uwana akul azlandzəɔfa ndzəɔfa, ŋgaha gay Zəzagəla aga la akul la ahəl, ŋgaha babay kà uwana kadfəwəw seteni.

¹⁵ Kawoyaw gudəŋ à vok aw, kawoyaw azlatatak uwana la gudəŋ à vok la abà babay aw. Masal anja Baba Zəzagəla aga la ləv anja dza uwana la tsəh, awoya gudəŋ à vok aw. ¹⁶ Kəla tatak uwana anja gudəŋ à vok, kà madzugway mawisiga anja sləb vok, makəɔf yewdi à uwana à vok mənəŋəŋ kà

mabəzal, magay zlapay lakəl aña uwana məkoray, azlatatak uwaga gesina kà, tatsa à wañ kà la slaka Baba Zəzagəla aw, ama tatsa à wañ kà la gudəñ la vok pəra. ¹⁷ Gudəñ à vok uwanay kà, masla la uwaga adəv à gay. Ngaha kəla tatak uwana dza adzugway la gudəñ la vok, adədəv à gay babay suwañ. Ama dza uwana adəh uwana akəs à Zəzagəla à gəl kà, adədza à ahəñ aña koksikoksi.

Masla məzam aña Kristu

¹⁸ Azlaməna gay ləv gulo, makəf gəl à ahəñ kà adəgay nekwa nekwa. Katsənəw uwana tapəh kà: Leri masla məzam aña Kristu atsa à wañ. Ama lagonay, aņuvaw azlaməna məzam aña Kristu tasəhəh à wañ, hadəy. Uwana apəhanula kà, makəf gəl à ahəñ kà nekwa nekwa. ¹⁹ Tetuw tetuw, azladza uwaga taga la akul la dziriga aw. Kà uwaga à uwana, tasak anu vok ala. Hadəy ndzer, agayña tagay la anu kà, naka tadza à ahəñ la anu. Ama taga azlaaņami kà aña gay gə pəra, gay gə la uwaga tasaka anu à ahəñ kà uwaga aña madzədla kà baməraka tekula aņatə kà, adəb à anu à vok aw.

²⁰ Kà aņkul kà, kabəzəw Masasəfok Zəzagəla. Kristu adzadzəb akul à gəl, kà uwaga à uwana kasəlaw dziriga gesina. ²¹ Baña gətsetser à akul kà, kà uwana kasəlaw dziriga, awkà kà uwana kasəlaw dziriga aw aw, ama gətsetser à akul kitə kà, kà uwana kasəlaw babay, fida atsa à wañ la dziriga la abə, tetuwa aw.

²² Uwa à masla fida uwa? Dza uwana agodəy la paraka kà: Yesu kà Kristu aw. Dza uwaga la uwana, masla məzam aña Kristu, masla akweska atə səla nna, Baba Zəzagəla atə la Kona aņha. ²³ Hadəy, kà dza uwana akweska Kona, kà akweska Baba babay aya. Kà aña dza uwana asəl Kona kà, aga la Baba babay suwañ.

²⁴ Ama akul katsənaw uwaga dagay madzəka, tatak uwanay kasəkəwwal adza à ahəñ la akul la abə. Baña tatak uwana katsənəwwəñ dagay madzəka adza à ahəñ la akul la abə, kà akul babay kadzaw à ahəñ la Kona la abə, ngaha la Baba la abə babay suwañ. ²⁵ Aganay tatak uwana Kristu apəh à anu à ahəñ, kà mav à anu sifa uwana adəv à gay aw.

²⁶ Gətsetser à akul tatak uwanay, kà lakəl aña azladza uwana tayəh mavavar akul. ²⁷ Baña kà aņkul kà, Kristu adadzəb à akul Masasəfok tsikasłaga aņha à gəl, kà Masasəfok uwaga aña madz à ahəñ la akul la abə, akul kà manəkudə aña matapakulla tatak aña dza aw. Hadəy ndzer, Masasəfok Zəzagəla atapakulla azlatatak gesina. Uwana Masasəfok apahla ala kà dziriga, awkà fida aw. Gay

gà la uwaga, məkəs uwana Masasədfok atapànula, uwaga asal magoday: Dzàw à ahəŋ tekula la Kristu.

²⁸ Iyay, azlabəza gay ləv gulo, dzàw à ahəŋ la Kristu la abà, kà aŋami kà mægəfan à afik, ndzer baŋa adàwul à waŋ, kà ləv gami aŋa mahənla la zirui, la huma aŋha, la mavakay uwana adàwul à waŋ aw. ²⁹ Kasəlaw kà Kristu kà dziriga, kità babay kà, kəla dza uwana akəs, uwana akəs dziriga kà, masla kà dziriga babay suwaŋ, dza uwaga kà, masla dza aŋa Zəzagəla.

3

Azlabəza aŋa Zəzagəla

¹ Nəŋàw mawoy anu aŋa Baba tsi, mawoyəŋ aŋha aga la ahəŋ kaykay, azaləkulla azlabəza aŋha, ŋgaha uwaga kà dziriga, anu azlabəza aŋa Zəzagəla. Baŋa gudəŋ à vok awoya akul aw kà, kà uwana asəl Zəzagəla babay aw. ² Azlaməna gay ləv gulo, lagonay kà, anu azlabəza aŋa Zəzagəla adagay. Ama Zəzagəla adapəhla ala la dazuwaya dadəŋ à uwana mədàbəzal vərđi anik, aw. Ama mədàbəza uwaga la kaslā uwana Kristu adapəhla gəl aŋha ala la paraka, mədəgay kiya masla, kà uwana anu mədənəŋəŋ huđ adi aŋha la yewđi gami. ³ Kəla dza uwana asal manəŋ Kristu, say ađehəŋ haŋkəli, kà masla aŋa madəbani tsakana aw, kiya uwaga kagaw sətaka, bokuba Kristu uwana sətaka babay.

⁴ Kəla dza uwana ađehəŋ kà tatak mawisiga pəra, uwala ađəh mapəhay aŋa Zəzagəla aw, akweska mapəhay aŋa Zəzagəla, kà masla aŋa madəh tsakana. ⁵ Ama kasəlaw kà, Yesu, Sufəl gami asà à waŋ à gudəŋ à vok, kà mazəb tsakana à azladza la kəl ala. La masla la abà kà, tsakana la ahəŋ aw. ⁶ Kəla dza uwana adza à ahəŋ kà la masla la abà kà, ađəh azlatatak mawisiga aya aw, ŋgaha dza uwana ada à huma à gay la madəh azlatatak mawisiga kà, adanəŋ Kristu la tetuw tetuw aw. Asəl masla đikidiki aw.

⁷ Azlabəza gulo kavàw vok aŋkul à azladza tapapat akul aw! Dza uwana ađəh dziriga, masla kà dziriga babay suwaŋ, bokuba Kristu uwana dziriga. ⁸ Dza uwana ada à huma à gay la madəh azlatatak mawisiga, masla kà aga la ahəl aŋa seteni; seteni kà akweska Zəzagəla dagay madzəka, Kona aŋa Zəzagəla asà à waŋ, kà masla makaləh tatak uwana à ahəŋ, seteni ađahəŋ.

⁹ Dza agay bəzi aŋa Zəzagəla la mayyi vok mawga, dza uwaga aslala vok aŋa madəh azlatatak mawisiga aya aw, kà uwana ndzəđa aŋa Zəzagəla, uwana ayyà vok mawga, adza à ahəŋ la masla la abà, aslala vok kà madəhəh azlatatak

mawisiga aya aw, kà uwana adapaka kona aña Zəzagəla. ¹⁰ Dza uwana adàh tatak uwana dziriga aw, ñgaha awoya deda aña aw, dza uwaga kà kona aña Zəzagəla aw, aña seteni. Azlasləray aña ta tapəhanula la paraka, kà uwana tavàhla la Kona aña Zəzagəla, kà atà azlaaña seteni.

Wòyàw vok kà akul à akul

¹¹ Haday dziriga, uwana katàpawla teraña kà: Wòyàw vok kà akul à akul, tatak uwaga kà kadatapawla dagay madzəka. ¹² Kità kà, dza anəfa tsəhay gə aña Kaynu aw, kà uwana masla kà agà kona aña seteni, akəɸ deda aña. Kà mana akəɸ deda aña ma? Kà uwana Kaynu adahàhà azlatatak mawisiga. Ama tatak uwana deda aña adahàhàn agàhàh dziriga.*

¹³ Azladedə, ləv aval akul à gay à baña azlaməna gudəñ à vok uwanay tapəsew akul aw. ¹⁴ Ama məsəl kà mədasa à uda la mamətsay la abà, ñgaha mədada à sifa à abà. Gay gə la uwaga à uwana məslala vok kà mawoy azladedə gami. Dza uwana awoya deda aña aw kà, aga la ahà aña seteni. ¹⁵ Kà aña dza uwana awoya deda aña aw kà, masla makəɸ dza haday, adàbəza sifa adəv à gay aw, tetuw tetuw aw. ¹⁶ Yesu Kristu kà, avà sifa aña kà aña mi, uwana adahàñ kà, masla mapəhanula mawoyəñ dziriga. Kità kà, anu babay məvə sifa gami kà aña azladedə gami suwan zlà. ¹⁷ Baña dza gorobu anəña deda aña la kuɸa la abà, ama asal mazlakay aw, kakay dza uwaga agodəy kà: ‘Gəwoya Zəzagəla la ləv gulo’, agodəy ma? ¹⁸ Azlabəza gulo, asla kà magodəy ‘Gəwoyan’, pəra aw, kapahaw azlagay namnamga pəra aw, masal dziriga kà apəhla vok ala kà la uwana la abà mədehəñ.

Guba akəs anu aw

¹⁹ Aganay à tatak uwana apəhanula kà manəf tetəvi aña dziriga. Ñgaha aganay tatak uwana apəhanula kà guba aña makəs anu, kà mad à huma Zəzagəla aw. ²⁰ Haday, baña ləv gami apuwa à anu gudzi à gəl, məsəl kà Zəzagəla gami kà aduwà ləv gami, ñgaha məsəl babay kà, masla gami asəl tatak gesina. ²¹ Kità kà, azlaməna gay ləv gulo, baña ləv gami apuw à anu gudzi à gəl aw, guba akəs anu kà mad à huma Zəzagəla aw. ²² Zəzagəla kà adavà à anu tatak uwana mənəvay gesina, kà uwana mədàh tatak uwana: ‘Dahàwwàñ’, masla agòɸ, la uwana akəsəl à gəl. ²³ Aganay tatak uwana: ‘Dahàwwàñ’, agòɸ: Fəw madzugway aña kul à Kona aña Yesu Kristu à afik, ñgaha wòyàw vok akul à akul, bokuba uwana Kristu apəh à anu. ²⁴ Dza uwana akəs

* 3:12 3.12 1Musa 4.8

mapəhay anja Zəzagəla, ngaha adəcfah slaka madz à ahəŋ anha à ahəŋ la ləv anha la tsəh, masla adədzə à ahəŋ la masla la abà. Uwaga kà Masasədfok uwana Zəzagəla avà à anu à uwana apəh à anu, Masasədfok uwaga aga la ləv gami la tsəh.

4

Azlaməna matapla mawisiga à azladza

¹ Azlaməna gay ləv gulo, kafaw madzugway ankul à azladza uwana à afik gesina: 'Anu la Masasədfok uwana atsà à waŋ la slaka Zəzagəla', tagof aw. Ama nərəzəw atə dadəŋ, kà akul anja masəl: atə la Masasədfok anja Zəzagəla ndzer. Hadfay ndzer, azlaməna mapəh à atə gay ahəl fidaga la ahəŋ, uwana tadəsa à waŋ à gudəŋ à vok, tasləh gəl à ahəŋ gesina. ² Aganay tetəvi uwana kasəlawla à banja dza uwaga la Masasədfok anja Zəzagəla ndzer. Kəla dza uwana agofay kà: 'Yesu kà Kona anja Zəzagəla, asà à gudəŋ à vok, apakà dza bokuba anu', dza uwaga kà, akor kà Masasədfok, uwana atsà à ahəŋ la slaka Zəzagəla. ³ Ama kəla dza uwana agofay kà: 'Yesu kà Kona anja Zəzagəla aw, ngaha ndzer apakà dza bokuba anu aw', dza uwaga aga la Masasədfok uwana asà à ahəŋ la slaka Zəzagəla aw. Ama dza uwatə kà la masasədfok anja masla məzam anja Kristu. Hadfay, katsənəwwəŋ kà masla adəsa à waŋ. Lagonay kà, mədanəŋəŋ la gudəŋ la vok adagay zlə.

⁴ Ama kà ankul azlabəza gay ləv gulo, akul azlaanja Zəzagəla, ngaha kadūwəw azlaməna mapəh à atə gay à ahəl fidaga uwaga. Masasədfok Zəzagəla uwana aga la akul la abà aduwa masasədfok anja azladza uwaga tetuw tetuw, kà uwana anjatə kà anja gudəŋ à vok uwanay. ⁵ Azladza uwaga tapəhay kalkal la gudəŋ à vok uwanay, kà uwaga tapəhay lakəl anja gudəŋ à vok uwanay, ngaha gudəŋ à vok akəs gay anjatə. ⁶ Ama anu, anu azlaanja Zəzagəla, kəla dza uwana asəl Zəzagəla, atsəb à anu sləm, ama kà anja azlauwana azlaanja anha aw, tatsəb à anu sləm aw. Kiya uwaga à tetəvi kà masəlay Masasədfok dziriga anja Zəzagəla, ngaha masasədfok mazila, kà kitə ndzer.

Zəzagəla masla mawoyəŋ

⁷ Azlaməna gay ləv gulo, məwoya vok kà anu à anu. Kà uwana masal kà atsà à ahəŋ kà la slaka Zəzagəla, ngaha kəla dza uwana awoyaŋ deda anha kà, masla kona anja Zəzagəla, ngaha asəl Zəzagəla. ⁸ Dza uwana awoyaŋ Zəzagəla aw, masla asəl Zəzagəla aw, tekedika Zəzagəla masla mawoyəŋ. ⁹ Kiya uwaga à uwana, Zəzagəla

apèhanula masal anha: Aslèl Kona anha tekula gà uwatà à waŋ à gudəŋ à vok, kà masla anja mav à anu sifa adəv à gay aw. ¹⁰ Godega anja mawoyəŋ uwanay kà, Zəzagəla awoya anu, aslèl à anu Kona anha à waŋ, kà anja mapis à anu gay à vok, ŋgaha amatsàn tsakana gami ala. Anu la uwana məwoyàŋ Zəzagəla teraŋa aw, ama masla la uwana atsà à vok à mawoy anu dadàŋ.

¹¹ Azlaməna gay ləv gulo, bokuba uwana Zəzagəla awoya anu kaykay kà, say məwoya vok kà anu à anu babay suwaŋ.

¹² Dza la ahəŋ adanəŋ Zəzagəla didi aw, ama baŋa məwoy vok kà anu à anu, Zəzagəla adza à ahəŋ la anu, ŋgaha azladza tanəŋəŋ la paraka masal anja Zəzagəla, uwana la anu la abà.

¹³ Kiya uwanay la uwana, anu la maham gay à vok la Zəzagəla, masla adza à ahəŋ la anu la abà, masla avà à anu Masasəfok anha. ¹⁴ Mənəŋàŋ, ŋgaha məpèh uwaga la kuda zləkkà: Baba aslèl Kona anha à waŋ à gudəŋ à vok, kà masla anja mabəl anu. ¹⁵ Kəla dza uwana apəhay la paraka kà Yesu kà: Kona anja Zəzagəla kà, masla adza à ahəŋ la Zəzagəla la abà. ¹⁶ Anu məsəl masal uwana Zəzagəla awoya anu, ŋgaha mədakəs masal uwaga.

Zəzagəla masla masal. Dza uwana aga la masal uwaga la abà, masla la maham gay à vok gà la Zəzagəla, ŋgaha Zəzagəla la masla la abà bay. ¹⁷ Aganay tatak uwana apəhanula kà masal anja Zəzagəla mahənlaga la anu la abà, guba akəs anu, kà kaslà anja seriya aw, kà uwana sifa gami adagay magagazləlaga la anja Yesu Kristu. ¹⁸ Dza uwana adakəs masal ndzer, dza uwaga, guba azəŋ diki diki aw, masal dziriga ahəlal guba la vok ala. Ama dza uwana guba azəŋ kà mahənlaga la masal aw, kà uwana guba kà tatak tekula la seriya. ¹⁹ Ama anu kà, məwoya Zəzagəla, kà uwana Zəzagəla atsà à vok à mawoy anu teraŋa. ²⁰ Dza uwana agoɔfay: 'Gəwoya Zəzagəla', awoya deda anha aw, dza uwaga kà: Masla fida. Kayyà, kakay awoya Zəzagəla à masla uwana anəŋaŋ aw ma, ŋgaha kà awoya deda anha uwana anəŋaŋ la yewdi aw ma? ²¹ Uwanay kà mapəhay uwana Yesu apèh à akul: Dza uwana awoya Zəzagəla, say awoya deda anha babay suwaŋ.

5

Madiŋal gəl à vok gami aduwa gudəŋ à vok

¹ Kəla dza uwana adiŋal gəl à vok, kà Yesu kà dza, uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl, agoɔfay kà, masla kà mayyay anja Zəzagəla. ŋgaha kəla dza uwana awoya Baba, awoya mayyay anha babay suwaŋ. ² Kakay məsəlay kà masal gami

la ahəŋ, anu azlabəza aŋa Zəzagəla la dziriga ma? Baŋa məwoya Zəzagəla la gəl aŋha, ŋgaha à baŋa mədàh uwana masla apəhanula. ³ Ndzer, dza uwana awoya Zəzagəla, masla kà adàh tatak uwana masla apəhla ala babay. Uwana Zəzagəla apəh à akul kà, zlazladà aw. ⁴ Haday, kà uwana dza uwana mayyay aŋa Zəzagəla aslala vok kà maduw gudəŋ à vok. Tetəvi uwana aduwla gudəŋ à vok kà, uwaga kà madiŋ gəl à Yesu Kristu gami à vok. ⁵ Uwa aslala vok aŋa maduw gudəŋ à vok uwa? Say dza uwana akəs Yesu Kona aŋa Zəzagəla.

Sayda lakəl aŋa Yesu Kristu

⁶ Yesu Kristu kà masla uwana asà à waŋ. Asà à waŋ la iyaw aŋa batem aŋha, ŋgaha la aŋiz aŋa mamətsay aŋha bay. Agà madahalla batem gà la iyaw pəra aw, ama la aŋiz aŋa mamətsay aŋha bay. Masasəfok tsikasla aza sayda lakəl aŋha kà uwaga dziriga, kà uwana Masasəfok aŋa Zəzagəla kà masla fida aw. ⁷ Kità kà, tatak makər la ahəŋ à uwana taza sayda aŋha. ⁸ Masasəfok tsikasla, la iyaw ŋgaha aŋiz aya. Azlatatak makər uwaga kà tapəhanula lakəl aŋa tatak dziriga tekula: Yesu kà, masla Kristu, Kona aŋa Zəzagəla. Masla uwana apakà dza. ⁹ Məkəs uwana azladza taziŋ, ama uwana Zəzagəla apəh kà, aduwa gay aŋa azladza uwana tapəh. Aganay uwana Zəzagəla apəh lakəl aŋa Kona aŋha Yesu: ¹⁰ 'Dza uwana adiŋ gəl à Kona aŋa Zəzagəla à vok, abəza sayda uwaga la ləv aŋha la tsəh. Ama dza uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok aw, apaka Zəzagəla ala kà masla fida. Kà uwana akəs sayda aŋa Zəzagəla uwana masla afà à gəl aŋa Kona aŋha aw.' ¹¹ Mana gay uwaga agod à anu ma? Zəzagəla avà à anu sifa adəv à gay aw, sifa uwaga kà avà à anu, kà la Kona aŋha la abà. ¹² Dza uwana la Kona, masla la sifa uwaga, ama dza uwana la Kona aŋa Zəzagəla aw kà, masla la sifa mawga aw.

Sifa uwana adəv à gay aw

¹³ Gətsetser à akul, kà akul aŋa masəlay kà, akul kà, akul la sifa uwana adəv à gay aw, ndzer, kà uwana kadiŋaw gəl à sləm aŋa Kona aŋa Zəzagəla à vok. ¹⁴ Aganay makəs vok aŋa uwana məslala vok aŋa maz à vok à slaka Zəzagəla. Guba akəs anu aw, kà uwana məsəl kà, baŋa mənava tatak à masla la tetəvi aŋha, kà masla: 'Ayyà', agod à anu. ¹⁵ Kà uwana məsəl kà atsəb sləm à baŋa mənawal tatak la matsizl à afik ndzer, uwana mənawal kà, adàvə à anu, ndzer.

¹⁶ Baŋa dza anəŋa deda aŋha anik adàh tsakana, uwaga adala à mamətsay aw, dza uwaga adəv kudà kà aŋa deda

aŋha uwaga, ŋgaha Zəzagəla adəbasallaŋ la maval sifa. Tatak uwaga kà ndzer, kà aŋa tsakana uwana adala dza à mamətsay aw pəra. Tsakana uwana adala dza à mamətsay la ahəŋ. Gəna va akul, kà akul aŋa madəv kudə lakəl aŋa tsəhay tsakana uwaga aw. ¹⁷ Dèwdèw tatak uwana kadəhawwaŋ la tetəvi uwana Zəzagəla apəh aw, uwaga gesina kà tsakana. Ama azlatsakana la ahəŋ, uwana tadala dza à mamətsay aw.

¹⁸ Məsəl kà mayyay aŋa Zəzagəla kà, adəfah tsakana aya aw, kà uwana Kona aŋa Zəzagəla anəŋla, ŋgaha ndzəfə aŋa seteni la ahəŋ lakəl aŋha aya aw.

¹⁹ Amiyaka gudəŋ à vok gesina la ahəl aŋa seteni kà, ama anu kà, anu azlaməna hudə gəy aŋa Zəzagəla.

²⁰ Məsəl babay kà Kona aŋa Zəzagəla asə à waŋ à gudəŋ à vok. Masla avə à anu matsihila, kà anu aŋa masəl Zəzagəla la dziriga. Anu mədahama gay à vok la Zəzagəla la abə la dziriga, kà madəgolay Kona aŋha Yesu Kristu. Yesu Kristu kà masla Zəzagəla la gəl aŋha, masla bay sifa, uwana adəv à gay aw.

²¹ Azlabəza gay ləv gulo, dəfahəw haŋkəli kà azlamazlazlay fidaga.

MASƏLA AŇA WAKITÀ UWANA

YUHANA ATSETSÈR

Deuxième Lettre de Jean

Ayyi

¹ Gi masiga, gətsetser à kak iyà aŇa azlabəza, uwana Zəzagəla akəsàni, Ňgaha à azlabəza aŇha, uwana gəwoya atà kaykay. Gi kokudfa gəl gulo pəra à uwana gəwoya akul aw, ama la azlauwana tasəl dziriga gesina babay. ² Məwoya akul kà, kà uwana dziriga la ahəŇ la anu la abà, Ňgaha adagay la anu la tsəràh à awtày.

³ Zəzagəla Baba la Yesu Kristu, Kona aŇha, uwana mədahama gay à vok la dziriga, Ňgaha la masal, tavà à anu vok mahamay la dzəba aŇha səla aw, uwana amatsànuŇla tsakana, Ňgaha la mav à anu lapiya la ləv la tsəh. Kà akul aŇa mabəzal tatak makər uwaga la dziriga la abà, Ňgaha la masal aŇha la abà bay.

Dziriga Ňgaha masal

⁴ Gərab məŇga, kà magagamay la azlabəza aŇak anik, Ňgaha la manəŇ atà uwana tadza à ahəŇ la dziriga la abà, ndzer, atà tadza à ahəŇ bokuba uwana: ‘Dzàw à ahəŇ’, Zəzagəla Baba gami agòd. ⁵ Lagonay kà: Gənav à ka, kak iyà aŇa azlabəza uwana Sufəl akəsàni kà, məwoya à vok kà anu à anu, mapəhay uwana gətsetser à kak kà mapəhay mawga aw, ama mapəhay aŇa Zəzagəla, uwana məkəs dagay la madzəka. ⁶ Madàh uwana Zəzagəla apəh kà uwaga masal. Aganay uwana: ‘DahàwwàŇ’, Zəzagəla agòd dagay madzəka, kà akul aŇa manəf tetəvi aŇha, Ňgaha kà kadzaw à ahəŇ la masal la abà.

⁷ AŇuvaw azlaməna fida tasà à waŇ à gudəŇ à vok, taslèh gəl à gudəŇ à abà gesina. Takəs kà Yesu Kristu masla adapaka dza ndzer aw. Dza uwana apəhay kiya uwanay kà: masla fida, masla kà, masla məzam aŇa Kristu. ⁸ Dahàw haŇkəli, tsizllàw à ahəŇ lela kà gəl aŇkul, kà akul aŇa maz masik aŇkul ala aw, uwaga kà mayyay aŇa sləray aŇkul uwana kadfahàwwàŇ, kà akul aŇa mabəz masik aŇkul mahənlaga, pawasla.

⁹ Kəla dza uwana adah uwana Kristu apəhakulla aw, ama azalà azlatatak anik anik à gəl aya, dza uwaga kà, maham gay à vok gà la Zəzagəla aw. Ama dza uwana anəfa tatak uwana Kristu apəhla, masla la maham gay à

vok la Baba, ngaha la Kona babay. ¹⁰ Kəla dza uwana atsà à waŋ à slaka aŋkul, ama atapakulla kiya uwanay aw, 'Ayyà', kagodawwal kà madz à ahəŋ aw. Təfà, kagodawwal kà mapisla gay à vok la mapis gay à vok aŋa Zəzagəla aw. Baməraka 'Ayyi' bay kà, kagodawwal, la 'Ayyi' aŋa maham gay à vok la azladedə aw, ¹¹ kà uwana dza uwana 'Ayyi', agodəy à tsəhay dza uwaga, apisla gay à vok kà, tahamà gay à vok la slaka gə la sləray mawisiga uwaga la abà, uwana dza uwanay adəhəŋ.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

¹² Gay aga la gi lakəl aŋuvaw, nəma kà mapəh à akul. Ama asa à gi gətsetser à akul matsetseray aya aw, gədàda à awtəy à slaka aŋkul la gəl gulo, ngaha gədəpəh à akul kà ləv gami aŋa mahənlə la marabay.

¹³ Azlabəza aŋa dedə aŋak misga tadəfa ka: 'Ayyi', atà uwana Zəzagəla atsatsəmàni atà babay.

MAMAKƏR AŇA WAKITÀ UWANA YUHANA ATSETSÈR Troisième Lettre de Jean

Ayyi

¹ Gi masiga, gətsetser à kak Gayyus. Kak slawda gulo, uwana gəwoya kak kaykay.

² Slawda gay ləv gulo, asa à gi kà dèwdèw tatak ada à vok lela la slaka aŇak. Ņgaha kà kak aŇa magay wurwur, Ņgaha madiŇal gəl à vok aŇak maŇazila koksikoksi. ³ Mok uwana azladede tasà à waŇ à slaka gulo kà, tapèh à gi dziriga aŇak gesina, bokuba magodəy, kà kanəfàh dziriga la lela kà madegolay uwaga à uwana, ləv gulo arəb kaykay.

⁴ Mok uwana gətsənəŇ kà azlabəza gulo kà taday la dziriga la abà kà, ləv gulo arəb. Tatak anik la ahəŇ azigəŇ marabay gulo kiya uwaga aw.

Gayyus kà dziriga

⁵ Slawda gulo, gəwoya ka kà kaykay, kadah sləray lela gesina kà aŇa azladede gami, amiyaka kà aŇa azlaməlok gə bay. ⁶ La dazuwaya, azladza uwaga tapèh la huma à azlaməna madiŇal gəl à vok à mawoy atà aŇak. Lagonay: Kamkam zlakà atà kà mad à huma à gay, kà tsəhay mauguzahay aŇatà, uwaga aŇa magay makəs vok gə à Zəzagəla. ⁷ Azladza uwaga taday zlà, asa à atà mapəhla Sufəl Yesu Kristu ala. Ama asà à atà mazlak atà aŇa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw aw. ⁸ Uwaga kà sləray gami, anu azlaməna gay Zəzagəla, say məkəs mazlak à tsəhay azladza uwaga gesina, kà madàh sləray la slaka gə, kà maz gay dziriga la slaka gə.

Diyotəref atà la Demetəriyus

⁹ Gətsetser bəzi wakità à azlaməna madiŇal gəl à vok, ama Diyotəref atsəb sləm à mapəhay gulo aw, asal magay sufəl lakəl aŇa azlaməna madiŇal gəl à vok uwaga. ¹⁰ Gay gə la uwaga, gədəpəhay la paraka azlatatak mawisiga gesina uwana adahəŇ à azladede gami à vok, à mok uwana gədəgay la tataka aŇkul la abà. Masla apèh à anu azlagay maksafər à vok, azlafida gesina uwana apəhay lakəl gami. Ama bə uwaga pəra aw. Kaykay aya kà, akəs azladede gami uwana tadà à awtəy aw, Ņgaha adəf gay à azladza à ahəŇ, kà makas atà aya, la tataka azlaməna gay Zəzagəla la abà, Ņgaha akàs atà à uda la gəy Zəzagəla la abà.

¹¹ Slawda gulo, gəwoya ka kaykay, kamkam, kanəfa tetəvi uwaga aw, ama dəhəŋ kà uwana delga, akəsa vok pəra. Dza uwana adəfah uwana delga kà, masla kà dza aŋa Zəzagəla. Ama dza uwana adəfah azlatatak mawisiga kà, adanəŋ Zəzagəla dikiđiki aw.

¹² Azladedə gesina tapəhay lakəl aŋa sləray delga aŋa Demetərius, ŋgaha uwana tapəhay kà dziriga. Anu babay kà, məpəhay kà lakəl aŋa azlatatak delga babay. Kak, Gayyus, kasəl uwana məpəhay kà uwaga dziriga gesina pəra.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

¹³ Gay aga la gi lakəl aŋuvaw, kà aŋa mapəh à ka, ama asa à gi aŋa matsetser à ka matsetseray aw. ¹⁴ Nekwa gədə à awtəy kà mabədfma la slaka gə lakəl aŋha, kà anu aŋa mapəh vok à adi la yewdi la yewdi. ¹⁵ Zəzagəla avà à ka lapiya. Azlaslawda aŋak uwana la abanay kà: 'Ayyi', tagod à ka babay. 'Ayyi', gəđ à azlaslawda la tekula tekula gesina.

WAKITÀ UWANA YAHUDA ATSETSÈR Lettre de Jude

Ayyi

¹ Gi, Yahuda la uwana gətsetser wakità uwanay, gi mayà aña Yesu Kristu, gi mabəziga bəzi gà aña Yakuba uwana Baba gami tekula la iyà tekula.

‘Ayyi’, gəgodf à akul, akul azlaaña Zəzagəla Baba, uwana awoya akul la ləv tekula. Atsatsàmàni akul kà magay azladza aña, anəŋla akul la Yesu Kristu.

² Zəzagəla avà à akul mamatsila, lapiya la masal aña kaykay.

*Seriya aña azlaməna matapla fida
(2 Piyer 2.1-17)*

³ Azlaməna gay ləv gulo, gədawaf vok à uda kà matsetser akul gay aña mabəlay uwanay, mədahamay à masla à abà. Lagwa kà, gətsetser à akul kà madzərəfàh akul à uda, kà akul aña mapay la madiŋal gəl à vok, kà azlatatak uwana kadiŋawwal gəl à vok uwana la abà, Zəzagəla avà à azladza aña aña koksikoksi. ⁴Gəpəh uwanay kà, kà uwana azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, taguɓ akul à tsəh la maham gay à vok aŋkul la abà. Atà tagor mawis gay ala lakəl aña tatak uwana Zəzagəla avà deyday, la magodfay kà Zəzagəla avà à tetəvi kà madfàh mawisiga uwana asà à anu gesina, tagodf. La madfehəŋ kiya uwaga kà, takweska Yesu, uwana madzahaga, ŋgaha Sufəl gami. Dagay uwarà la wakità Zəzagəla la abà tatsetsèr kà: Zəzagəla adàdukw seriya à azlatsəhay dza uwaga à gəl.

⁵ Iyay, amiyaka kadasəlaw tatak uwana gəpəh à akul kà, ama bà gotənaŋ kà, gəpəh à akul aya. Kiya uwaga, la zamana uwarà Sufəl abəlla azlatsəhay aña, asəlla atà à uda la gudəŋ Misəra. Ŋgaha akədf azladza uwana à gay la tataka aŋatà, uwana tadiŋal gəl à vok aw.* ⁶ Azlamalika babay, uwana tazigənà gəl la kokudfa mav à atà aña Zəzagəla, atà tazà vok la slaka uwana Zəzagəla abək atà à abà, kà Zəzagəla ahəl atà, awadfàh atà, ŋgaha abək atà à mələs tabadammaga à abà aña koksikoksi, tsərəh à kaslā uwana Kristu adàsa à waŋ kà madfàh seriya à azladza gesina à gəl. ⁷ Ŋgaha aya kà, dzügwàw lakəl aña gudəŋ

* 1:5 1.5 2Musa 12.51; 4Musa 14.29-30

Sodom atà la Gomor babay, ngaha la azlagudəŋ anik la azlakutso uwatà la abà. Azladza aŋa azlagudəŋ uwatà tafahàhà azlamabila babay, tafahàhà azlatsəhay tatak anik mawisiga, uwana naka dza la sləb vok afehəŋ aw. Zəzagəla afà à atà à gəl kà akəl uwana adàmatsala didi aw. Uwanay apəhanula, kà kiya uwanay la uwana Zəzagəla adəfehəŋ à azlatsəhay dza uwaga à gəl.*

⁸ Azladza uwana tasà à waŋ à tataka aŋkul à abà, tafəhəŋ kiya uwanay babay. Bamərakà masesiŋay uwana asesiŋla atà kà, tafah mabila, asa à atà kà Zəzagəla akor atà aw, ngaha tatsəf gay mawisiga à azlamalika uwana à tsəh, atà la mazləbay. ⁹ Amiyaka Misel, uwana məŋga aŋa malika anik gesina kà, agòdàh à seteni aw, mok uwana tabayà vok gay la seteni lakəl aŋa Musa kà, adahà zlapay lakəl aŋa sləb vok aŋha aw, ama afà kà à ahəl aŋa Zəzagəla pəra. Agòfal pəra kà: ‘Say Zəzagəla la uwana adahà à ka seriya à gəl!’, agòfal.* ¹⁰ Ama kà aŋa azladza uwana tatsək magodahay à azlatatak uwaga à gəl kà, tasəl godega aŋha aw. Tafəhəŋ kà say tatak uwana asa aresl aŋatà pəra, bokuba azlatatak fəta, azlatatak uwaga la uwana awisatàla.

¹¹ Uwaga kà ngərpa uwana anəfa tetəvi aŋa Kaynu, ngaha babay tafàh mawisiga kà maβəz sili bokuba aŋa Balam uwana adahəŋ uwarà. Taməts à gay kà uwana tadzadzàŋə gəl aŋatà ala lakəl aŋa Zəzagəla, bokuba uwana Kora adahəŋ.* ¹² Digiya baŋa kadzaw madzay kà mazuw tatak may akul nna kà, ziruwi kà aŋkul, tahabàh madəvaday, tafa à gəl kà à vok aŋatà pəra, ziruwi bay aza à atà, tapakahay kà bokuba habaga uwana asal masa à afik, ama afad adadasiŋla, tapakahay kà bokuba azlaahàf uwana amiyaka kaslà mayyay aŋatà babay kà tayyay aw, tagahay kà bokuba azlaahàf mabaf à ahəŋ gə. ¹³ Tagahay kà bokuba azlaiyaw uwana tagaŋtsay la dərəv la afik, atà la titi aw. Falfafal, tagodfay bokuba iyaw uwana la dərəv la afik, tsakana aŋatà kà apəhla à vok ala, la ufaka la abà, bokuba mahərapapay aŋa iyaw, uwana amətsal à tsəh ala. Tagahay bokuba azlatsetsiliŋ uwana tabaf vok. Zəzagəla adadəhatəŋ slaka mələs gə à ahəŋ tabafamma. La abatà la uwana tadədz à ahəŋ aŋa tsərəh à awtəy.*

¹⁴ Ngaha aga la ahəŋ dagay uwarà Enok, uwana mayyi à tsəh ala mamukwa la lig aŋa Adama la ahəŋ, apəh à ahəŋ uwarà lakəl aŋa azladza uwanay: ‘Tsəbàwwal sləm’, agòf, ‘Sufəl atsa à waŋ, la azlamalika aŋha aŋuvaw, ¹⁵ ama azlatsa à waŋ kà madàh seriya à azladza gudəŋ à vok

* **1:7** 1.7 1Musa 19.1-24 * **1:9** 1.9 5Musa 34.6; Daniyel 10.13,21; 12.1; Zakari 3.2 * **1:11** 1.11 1Musa 4.3-8; 4Musa 22.1-35 * **1:13** 1.13 1Musa 5.18,21-24

à gəl, adàdukw seriya à azladza uwana à gəl, takəs gay aṅha aw gesina, kà tatak mawisiga uwana tadfahàhàṅ à vok gesina, ṅgaha la azlagay mawisiga uwana tatagòl à vok', Enok agòf. ¹⁶ Azladza uwanay taṅoṅuzay à tsəh ala kiya uwanay koksikoksi. Tarabay didi aw, tadfehəṅ kà say tatak uwana asa à ləv aṅatà, tapəhay kà bəlaslaslaga, ṅgaha tapapàt azladza, tavavàràh azladza, kà azladza aṅa makəs gay aṅatà.

Yahuda adzərəfàh azlaməna madiṅal gəl à vok ala

¹⁷ Akul, azlaməna gay ləv gulo, avika akul gay uwana azlaməna matapla aṅa Sufəl gami Yesu Kristu tapəh à akul à vok à abà dagay uwarà aw. ¹⁸ Tagòfàhà à akul kà la madəv à gay gudəṅ à vok kà, adàgahay la ahəṅ azladza uwana tadəkəfəslah azladza uwana tanəfa Zəzagəla. Atà kà, tasəl masla aw, tadfehəṅ kà azlatatak mawisiga uwana asa à ləv aṅatà pəra. ¹⁹ ṅgaha aya kà atà la uwana tatsala mavàhla à waṅ. Atà kà azladza uwana takor gəl aṅatà, atà la Masasəfok Zəzagəla aw. ²⁰ Ama akul kà, akul azlaməna gay ləv gulo kà, wàdfaw vok à uda la ndzəfa, zlàkàw vok kà akul à akul, akul gesina vaw ləv aṅkul kaykay à gay marabəṅ uwana katsənàwwàṅ. Zəzagəla la gəl aṅha apəhakulla, dāvàhàw kufa à ndzəfa aṅa Masasəfok Zəzagəla. ²¹ Dzàw à ahəṅ la dziriga la abà, ṅgaha sèlàw kà Zəzagəla awoya akul, faw madzugway aṅkul kà à kaslà uwana afik, Sufəl Yesu adàpəhla ala, vok ahamàl aṅha uwana ala kà anu, ṅgaha avà à anu sifa uwana adəv à gay aw.

²² Gəw la vok mahamay kà azladza uwana ləv aṅatà matasləla gə aw. ²³ Bàyàw azladza anik à akàl la gay ala. Kà aṅa azladza anik aya kà, gəw la vok mahamay. Hòyàw atà à ahàl kà tsakana aṅatà, amiyaka bà lukut aṅatà uwana tadaw à vok kà madəhla tsakana la vok kà, kadəbawni aw.

Məzləba Zəzagəla

²⁴ Məzləba Zəzagəla, uwana masla la maslay kà manəṅla akul kà tetəvi aṅa maz à akul à adi aw. Adazəb akul à kəl ala tsakana, uwana kadəhàwwàṅ gesina, ṅgaha adàtsizl akul à huma aṅha, kadənəṅaw mazləbay aṅha, kadəhənwla la marabay. ²⁵ Məzləbà Zəzagəla la gəl aṅha, asləl à waṅ Sufəl gami Yesu Kristu kà masla aṅa maβəl anu. Mazləbay agay la masla, azladza gesina tatataslla ahàl. Masla la uwana məṅ Sufəl gami, maslay aṅha adza à ahəṅ aṅa tsərəh à awtəy. Kiya uwaga dagay madzəka ṅgaha tsərəh à lakana, ṅgaha aṅa tsərəh à awtəy bay. Amen.

WAKITÀ ANJA AZLATATAK UWANA YESU AFƏTÀLA À YUHANA À AMA ALA Apocalypse

Azlatatak uwana Yesu afətala à Yuhana à ama ala

¹ Aganay uwana Yesu Kristu afətàla à azlamayà anja Zəzagəla la kəl ala. “Iyay, fətàlla ama ala Zəzagəla”, agòfal, kà atà anja masəlay uwana adàpaka vok la huma la gay. Kà uwaga Yesu Kristu aslèl à waŋ malika anha à slaka mayà anha Yuhana, kà mapəhalla azlatatak uwaga. ² Kiya uwaga Yuhana azàŋ la huma azladza gesina uwana anəŋəŋ, agòf la magəfəŋ à afik, ndzer uwaga kà gay anja Zəzagəla, ŋgaha babay kà baməraka Yesu kà agəfəŋ à afik, kà uwaga kà dziriga. ³ Mapis gay à vok agay la azladza, uwana tadzeŋ wakità uwanay la huma azladza la kuda zlökkà, azlagay uwanay kà atsà à waŋ kà la paŋaw anja Zəzagəla la awtày, kà anja azladza uwana tatsəb sləm à azlagay uwanay, ŋgaha takəs kà, Zəzagəla adàpis à atà gay à vok. Haɗay kà, kaslà uwana azlatatak uwanay adàpaka vok kà, adàgay nekwa nekwa.

Maɗàh ‘Ayyi’ anja Yuhana,

uwana adahàn à azlaməna gay Zəzagəla slaslaka məfəf

⁴ Gi Yuhana, la uwana gətsetser à akul wakità, ‘Ayyi’ gəgòf à akul, akul maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla slaslaka məfəf, uwaga la kutso anja Asəya la abà.

Zəzagəla apisakulla gay à vok, ŋgaha adzala akul à ahəŋ la lapiya la abà. Masla uwana agà la sifa dagay uwarà, mok uwana gudəŋ à vok gesina la ahəŋ dadàŋ aw, ŋgaha lakana aga la ahəŋ la sifa aya, ŋgaha adàsa à waŋ à gudəŋ à vok. Azlamasasəfok məfəf tapis à akul gay à vok, ŋgaha tadzala akul à ahəŋ la lapiya la abà. Azlamasasəfok məfəf uwaga tadza à ahəŋ la huma kursi anja Zəzagəla, tapis à akul gay à vok. ⁵ Yesu Kristu masla sayda dziriga, apis à akul gay à vok la mav à akul lapiya. Masla la uwana teraŋa anja mawul à uda la tataka azlamazimnekid la abà, ŋgaha masla Sufəl anja azlasufəl anja gudəŋ à vok gesina.

Yesu uwaga awoya anu, aməts kà anjami, kikay kà aniz anha, ndzəɗa anja tsakana lakəl gami aya aw, atəfà anu.✧

⁶ Masla mapakanula kà tsəhay aŋha, kà uwana masla Sufəl gà gà. Masla adahàŋ kiya uwanay, kà anu aŋa magay azlaməna makad tatak babay, kà mazlak Zəzagəla Baba aŋha, dza atəm à ahəŋ aŋa mazləbay aw, zləbàw masla gesina. Maslay atsa à waŋ kà la slaka aŋha koksikoksi. Amen.*

⁷ Nəŋàwwàŋ aganay atsa à ahəŋ la habaga la abà. Yewdi aŋa azladza gesina adànəŋəŋ baməraka azlauwana tatsàh la atsəkad babay. Azladza gesina tadàtsah hulolo, kà uwana guba adàza atà, kà uwana taweskà masla. Ndzer. Amen.*

⁸ Sufəl Zəzagəla agòd:

'Gi la uwana Alfa, ŋgaha gi la uwana Omega.'* (Uwana asal magodəy kà: Gi la uwana gi matera aŋa tatak gesina, ŋgaha gi la uwana makəd gəl à ahəŋ aŋa tatak gesina aya)

Masla la maslay gesina la ahəl. Aga la sifa dagay uwarà, mok uwana gudəŋ à vok la ahəŋ dadàŋ aw, lakana aga la ahəŋ la sifa, ŋgaha adàsa à waŋ à gudəŋ à vok hadəy.

Kristu apəhla vok à Yuhana

⁹ Gi Yuhana, deda aŋkul la uwana gətsetser wakità uwanay. Anina gesina gami mədahama gay à vok la Yesu la abà. Kiya uwaga məhama à ŋgərpa uwaga à abà, ŋgaha à makoray aŋha, uwana à abà məbasəŋ gami. Kà aŋa gulo tekedika tadùw à matəkukurùh uwana à afik, la tataka dərəv la abà, uwana sləm aŋha Patmos, kà uwana gəpəh gay Zəzagəla la magədəŋ à afik kà Yesu la uwana dziriga, gəgòd. ¹⁰ La vud ladu anik Masasədok Zəzagəla akəs gi, ŋgaha gətsənəŋ kuda la lig gulo la ndzəfa, bokuba matsəŋay aŋa mazlazliŋ. ¹¹ Uwana agòd: “Uwana kanəŋəŋ la uwana katsetser à wakità à abà, sləl à slaka maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla slaslaka mədəf uwana la Efesus, la Səmirna, la Pergam, la Tiyatir, la Sardəs, la Filadelfiya, ŋgaha la Lawodikiya”, agòd à gi. ¹² Mok uwana gətsənəŋ, kiya uwaga gəgolà vok kà manəŋəŋ dza uwana avàts à gi gay uwaga, ŋgaha gənəŋəŋ fənəs slaslaka mədəf uwana madəhəhəŋga la luwàluwà. ¹³ La tataka aŋatà la abà gənəŋə maftsa à vok aŋa dza babay. Masla la lukut zinziŋga la vok, tsəràh à dğadğaga, mawad vok ala gà la gay ləv la gabaga luwàluwà. ¹⁴ Aŋidz aŋha kà, medəkuga sayya, bokuba slewzi. Yewdi aŋha awutsədəy bokuba aləh akəl. ¹⁵ Asik aŋha wutswawuts bokuba ada vərzeganiga, uwana taf akəl à abà, kuda aŋha kalkal la mahohumay aŋa iyaw uwana la mukwà la afik. ¹⁶ Tsetsiliŋ mədəf la ahəl kaf

* **1:6** 1.6 2Musa 19.6 * **1:7** 1.7 Daniyel 7.13; Mata 24.30 * **1:8** 1.8 2Musa 3.14

aṅha, katsakar mazuwayga gay sèla nna, asà à waṅ la gay aṅha la awtày. Hud' adi aṅha ṅerazl à adi bokuba afats aṅa tataka afats. ¹⁷ Kay, mok uwana gənəṅəṅ, gətəd' à makèla asik aṅha bokuba gi mamətsay gà. Ama la lig la ahəṅ abək gi ahəl kaf aṅha à gəl, agòd' à gi: "Guba akəs ka aw. Gi uwana gəga la ahəṅ dagay uwarà, ṅgaha gi uwana gədàgay la ahəṅ aya. ¹⁸ Gi, gi uwana la sifa. Gəmèts ama gədza à ahəṅ la sifa aṅa tsəràh à awtày. Gi la ndzəda lakəl aṅa mamətsay, ṅgaha gi la tsəkurəm aṅa slaka uwana azlamazimnekid' tadza à ahəṅ aya. ¹⁹ Kiya uwaga kà uwana kanəṅəṅ lagonay la uwana adàpaka vok bawbaw gesina kà: Tsetsèr! ²⁰ ṅgaha lakəl aṅa azlatsetsiliṅ mədəf' uwana kanəṅəṅ la ahəl kaf gulo, ṅgaha la azlafənəs mədəf' uwana madəhəṅ gà la luwàluwà kà, gəpəhakalla godega aṅa azlatatak uwaga. Godega aṅa azlatsetsiliṅ mədəf' kà apəhla ala azlamalika mədəf' uwana Zəzagəla abək atà à azlaskà mədəf' aṅa maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla. Azlafənəs mədəf' uwanay apəhla ala azlamaham à ahəṅ məna gay Zəzagəla uwatà aya pəra", masla agòd'.

2

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Efesus

¹ Yesu agòd': "Tsetsèr gay uwanay à malika, uwana anəṅla məna madiṅal gəl à vok la Efesus. Aganay gay aṅa dza uwana la tsetsiliṅ mədəf' la ahəl kaf aṅha, akəsiṅ, ṅgaha uwana auguzahay la tataka aṅa azlafənəs mədəf' uwaga la abà. ² Gəsəl sləray aṅak uwana kadahəṅ gesina, kabasəṅ ṅgərpa uwaga. Kavà tetəvi à azlaməna makəsafər aṅa matapakala azlatatak aw. Azladza uwana tagod'ay: 'Anu azlaməna masləl anu à waṅ gà aṅa Yesu', tagòd', tekedika azlaaṅulo aw, gür atà, kabəza atà à tsəh kà azlaməna fida. ³ Kà gi à uwana kabasəṅ ṅgərpa, ṅgaha kasakawal à tsəh ala aw. ⁴ Ama gi la gay lakəl aṅak, kà uwana kawoya gi bokuba uwana uwarà aya aw. ⁵ Dzùgw slaka uwana katəd' à ahəṅ, pəh gay la ləv ala, dzà à ahəṅ aya bokuba madz à ahəṅ aṅak uwana uwarà, tsa baṅa kiya uwaga aw, kà gədàda à awtày, ṅgaha gədàwula fənəs aṅak à tsəh. ⁶ Ama la ahəl anik kadahà delga, kà uwana kakweska uwana azla Nikolayya tadəhəṅ bokuba uwana gəkweska suwaṅ. ⁷ Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb' sləm à uwana Masasəfok Zəzagəla apəhay à maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla. Azlauwana taguwà à uda la abà la makədaslay kiya uwanay, gədàvə à atà tetəvi kà mazuw mayyay aṅa

ahàf uwana la gày alàl aña Zəzagəla la abà uwana avà sifa à azladza”, Yesu agòd.✱

Wakità uwana Yesu atsetser à azla Səmirna

⁸ Yesu agòd aya: “Bà gotənañ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəñla azlaməna madiñal gəl à vok la Səmirna. Aganay gay aña dza uwana agà la ahəñ dagay uwarà, ñgaha masla adàgay la ahəñ aya. Aməts, ñgaha awulà à uda la mamətsay.✱ ⁹ Gəsəl matərəbāy uwana katərəbāy, gəsəl kà kak masla kuḍa aña gudəñ à vok. Ama la slaka gulo kà kak gorobu. Gəsəl mawisiga uwana azladza tapəh à kak à vok babay. Məna mapəh à ka uwaga à vok kà: ‘Anu azla Yahudiya’, tagòḍ. Ama tsa, azla Yahudiya kà aña gay gə pəra, maham à ahəñ aña tətà kà aña seteni. ¹⁰ Guba akəs kà, kà ñgərpa uwana kadàsāy la huma aw. Səl kà, seteni adàdaw azlaanik añkul à dañay la tataka añkul la abà kà magur akul, ñgərpa uwaga kà kadàsaw aña mahəñay kulo. Baməraka tafa akul makits à kuda babay, kabasawwan pəra. Kiya uwaga gədāvà à akul sifa adəv à gay aw, bokuba masik añkul. ¹¹ Kəla dza uwana la sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəḍok Zəzagəla apəhay à maham à ahəñ məna gay Zəzagləa, azlauwana taguwà à uda la abà, la makəḍaslay, kiya uwanay mamətsay masəla adətəḍ atà à gəl aya aw”, Kristu agòḍ.

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Pergam

¹² Yesu agòd aya: “Bà gotənañ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəñla azlaməna madiñal gəl à vok la Pergam. Aganay gay aña dza uwana akor katsakar mazuwayga, gay səla nna. ¹³ Gəsəl gudəñ uwana kadza à ahəñ la abà, uwaga makoray aña seteni. Ama la kaslā uwana azladza takəḍ magamza gulo dziriga gə Antipas kà, kabəḍḍa gay aw, kawaslàhà gi à ahəñ la madiñal gəl à vok la abà, takəḍ masla à gudəñ añkul à abà, kay kà, kak kadàh sayda gulo la dazuwaya, kà gi Sufəl aña. ¹⁴ Gəfahà à ka akur à lig babay. Ama azlatatak anik la ahəñ la tataka aña la abà uwana asà à atà manəf matapla aña Balam, uwana atapla à Balak uwana apapàtla azla Isərayel, kà mapəḍ azlasləb matulay, ñgaha kà atà aña maḍàh mabila aya babay. ¹⁵ Kiya uwaga babay azlaanik la tataka aña la abà, tadəhəhəñ bokuba azlauwana tanəfa matapla aña azla Nikolayya. ¹⁶ Tsa baña kità kà, pəh gay la ləv ala. Awkà, gədà à awtày à slaka aña, gəp guvəl la azladza uwaga la katsakar uwana atsa à wañ la gay gulo la awtày. ¹⁷ Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəḍok Zəzagəla

apəhay à maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla. La azlauwana taguwà à uda la abà la makəfaslay, kiya uwaga gədàtsəkla kaf, uwana asà à ahəŋ la zagəla uwana azladza tasəl aw. Gədàvaha à atà babay akur medfekuga uwana matsetseral sləm mawga à vok gə. Dza la ahəŋ asəl sləm uwatà aw, say dza uwana abəzal uwaga pəra”, Yesu agòd.*

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Tiyatir

¹⁸ Yesu agòd aya: “Bà gotənaŋ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəŋla azlaməna madinjal gəl à vok la Tiyatir. Aganay gay aŋa Kona aŋa Zəzagəla. Yewdi aŋha kà awutsəfay bokuba alàh akàl, azlaasik aŋha tawutsəfay wutswawuts bokuba ada vərzeganiga. ¹⁹ Gəsəl uwana kadəhəŋ. Gəsəl kà kawoya azladeda aŋak, ŋgaha la mad à huma à gay, uwana kadiŋ gi gəl à vok, ŋgaha la mabasiŋ aŋak la sləray la abà, ŋgaha la masal aŋak aya. Gəsəl kà uwana kadəhəŋ la uwaga kà, dafuwa la uwana kadahəŋ uwarà. ²⁰ Ama gi la gay lakəl aŋak: Mis uwaga la tataka aŋkul, sləm aŋha Yezabel kà, avavara ka aw. Masla agodah kà: ‘Gi masla mapəhal gay ahəl aŋa Zəzagəla’, agod, ŋgaha kavàl tetəvi kà madz à ahəŋ la slaka aŋak aw. Masla la uwaga atapla fida à azlamayà gulo, kà atà aŋa masokw à mabila à abà, la mapadàh sləb matulay. ²¹ Gədəkəfəval kaslà à ahəŋ, kà masla aŋa mapəh gay la ləv ala; ama adà à huma à gay kà la madàh mabila aŋha pəra. ²² Kiya uwaga kà, gədàməlal gəl à kəslah à afik la dufvats, adàsa ŋgərpa. Azlaməna matsatsəlàh vok atà nna tadàsa ŋgərpa babay, say baŋa atà tapəh gay la ləv ala, ŋgaha la masakal à tsəh ala sləray aŋa mis uwaga gesina bay aya. ²³ ŋgaha aya bay kà, kəla dza uwana abəzal masik aŋa sləray aŋha, uwana adahəŋ. Gədəkəf azlabəza aŋha, kà maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla aŋa masəlay, kà gi la uwana gənərez madzugway aresl aŋa azladza, ŋgaha la uwana tatuwal à tsəh gesina. ²⁴ Lakəl aŋa azlauwana la gudəŋ Tiyatir uwana tanəfà matapla aŋa mis uwanay aw, tasəl uwana azladza tazalalla godega nasiri aŋa seteni aw. Gay la ahəŋ lakəl aŋatà aw. ²⁵ Ama gəfawan à afik kà, say uwana gətəpakulla pəra, tsərəh à kaslà uwana gədàwul à wan. ²⁶ Azlauwana taguwà à uda la abà la makəfaslay, ŋgaha uwana takəs gay gulo tsərəh à makəf gəl à ahəŋ, kiya uwaga gədəpakatàla kà azlasufəl lakəl aŋa azlatsəhay gesina uwana tasəl gi aw. ²⁷ Maslay uwana gədàvə à atà kà, uwana Baba gulo avà à gi babay. Tadəghay azlasufəl dzandzəŋga, azlaməna

madàh mawisiga kà tadàdzamahatàla bokuba dza uwana adəf masik à gəl dohdoh.* 28 A azladza uwaga gədàvà à atà aya nuzla bebəh. 29 Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəfok Zəzagəla apəhay à maham à ahəh mənə gay Zəzagəla”, Sufəl gami agəf.

3

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Sardəs

1 Yesu agəf aya: “Aya gotənañ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəñla mənə madiñal gəl à vok la Sardəs. Aganay gay aña dza uwana la Masasəfok Zəzagəla mədfəf, ñgaha la tsetsiliñ mədfəf la ahəl bay. Gəsəl madehəh anək, ñgaha azladza tadzugway kà: ‘Kak la sifa’, tagəf, tsa kak mamətsayga. 2 Tsənàla, wəf vok à uda, tsa baña kiya uwaga aw, kadàmətsay tsokwfasl, kà uwana gənəñan sləray anək kà adàhenla la yewdi aña Zəzagəla dadən aw. 3 Iyay awula à kak à gəl, uwana katəpla uwarà, la uwana kadà à abà, kapəh gay la ləv ala, ñgaha kakəs gay gulo. Baña katsənla aw kà, gədàda à awtày la gurùh, la kokuɗa masəlay anək bokuba masla à gəl. 4 Ama tekeɗika azlaanik la ahəh la slaka ankul la Sardəs, uwana tadàh àläh à lukut anətà à vok aw, bokuba magəɗay azlasətaka la ləv anətà la tsəh. Atà azladza uwaga kà, tadàduw à vok lukut medfekuga, anina mədàday la slaka gà, kà uwana azlayla atà. 5 Azlauwana taguwà à uda la abà la makəɗaslay kiya uwanay, gədàtsokwah atà à lukut medfekuga à abà, gədàwis sləm anətà ala la wakitə aña sifa la abà tetuw aw, la mok uwana gədəgay la huma aña Baba gulo la azlamalika anha. La dzuwaya gədəpəhay kà, azladza uwanay kà gədəgəɗay ndzer kà: Azlaanulo.* 6 Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəfok Zəzagəla apəhay à maham à ahəh mənə gay Zəzagəla”, Yesu agəf.

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Filadelfiya

7 Yesu agəf aya: “Aya bə gotənañ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəñla mənə madiñal gəl à vok la Filadelfiya. Aganay gay aña dza uwana asa à wañ la slaka Zəzagəla, ñgaha masla dziriga. Tsəkurəm aña madla à makoray aña sufəl David la ahəl anha. Baña gi gədəpəzl gamagày, dza aslala vok aña matsakalla à ama aya aw, ñgaha aya, baña gi gədətsak à gamagày à ama dza aslala vok aña mapəzllay aya aw.* 8 Gəsəl madehəh anək. Gəsəl kà kak la ahəh la ndzəɗa aw. Tekeɗika kakəs gi gay la ahəl ala la dzuwaya, kà kak anulo. Nəñan gədəpəzl gamagày kà kak, dza la ahəh

* 2:27 2.27 Mahabay 2.8-9 ✧ 3:5 3.5 2Musa 32.32-35; Mahabay 69.28 ✧ 3:7 3.7 Yesayya 22.22

aslala vok kà matsakal à ama aw. ⁹ Tsèbal slèm aganay uwana gèdàdèhəŋ la maham à ahəŋ dza aŋa seteni: ‘Anu azla Yahudiya’, tagòd, tsa azla Yahudiya kà aŋa gay gà pəra. Gèdàbay atà à waŋ, kà atà makəded à ka à ahəŋ. Kiya uwaga tadàsəlay kà gəwoya ka.* ¹⁰ Kak kafà slèm à gay gulo! Kabasaŋ, kà uwaga gi babay gèdàfa à ka slèm, kà kak aŋa madàdiya à matərəbay uwana à abà, adàsiya azladza gudəŋ à vok à gəl gesina aw. ¹¹ La katskats gèdàwula à waŋ. Tsizllàw à afik la makəsəŋ uwana kabəzal, kà dza aŋa mazəb masik aŋa maduwiŋ aŋak aw. ¹² Azlauwana taguwà à uda la abà la makədaslay kiya uwanay kà, gèdàbək atà à ahəŋ, bokuba azlamaŋuləv la gəy aŋa Zəzagəla gulo la aku. Tatak la ahəŋ adàkudək atà la uda aya aw. Gi, gèdàtsetser à atà slèm aŋa Zəzagəla gulo à vok, la slèm aŋa gudəŋ aŋa Zəzagəla gulo, gudəŋ uwaga kà Urusalima mawga, uwana Zəzagəla adàsləl à ahəŋ la zagəla. Gi la gəl gulo gèdàtsetser slèm gulo mawga à azladza uwaga à vok babay. ¹³ Kəla dza uwana slèm la kəl, atsəb slèm à uwana Masasəfok Zəzagəla apəhay à maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla”, agòd.

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Lawodikiya

¹⁴ Yesu agòd aya: “Bà gotənaŋ aya, tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəŋla məna madiŋal gəl à vok la Lawodikiya. Aganay gay aŋa dza uwana slèm aŋha: Amen. Masla sayda dziriga, fida atsa à waŋ la gay aŋha aw. La ahəl aŋha la uwana Zəzagəla adfahà tatak gesina.* ¹⁵ Gəsəl sləray aŋak: Uwala kak iyaw akəl akəl magay aw, uwala kak iyaw matesl gə aw. Nuləm kaga tekula aŋatà. ¹⁶ Ama bokuba uwana kak la tataka gə la abà kiya uwanay kà, gi gèdàkəsl ka à vədah, puway. ¹⁷ ‘Gi gorobu, gəkor tatak, gèdahama gay à gorobu gulo à vok, gənəkudə aŋa tatak aya aw!’, kagod. Tsa tekedika, kak masla kuda uwana vok ahamay, kak la diga, kokudə lukut, kak guləf bay. ¹⁸ Dəv gi kudə, kà gi aŋa matab à ka gay à ahəŋ, sùkw luwəluwə mawutsədayga la slaka gulo, kà kak aŋa magay gorobu. Sùkw babay lukut medfekuga, kà kak aŋa matsokw à abà, ŋgaha kà kak aŋa mahadla ziruwī aŋak à ahəŋ. Bà gotənaŋ sùkw aya yohof yewdi la slaka gulo, kadəb à adi, kà kak aŋa manəŋla lela. ¹⁹ Haday ndzer kà, baŋa gəwoya dza kà, bà masla la uwana gəslahala vok, ŋgaha gətsetsehəŋla. Tsa baŋa kiya uwanay kà, pəh gay la ləv ala, kapaka bokuba iyaw matesl gə aw.* ²⁰ Tsèbal slèm, gi la uwaga gèdatsizl à gay gamagəy gəzalahay. Dza uwana atsəna mazalahay

* **3:9** 3.9 Yesayya 49.23; 60.14 * **3:14** 3.14 Haŋkəli 8.22 * **3:19** 3.19 Haŋkəli 3.12

gulo, apəzl gi gamagày, gədàda à gày à slaka aṅha, ṅgaha mədàzuw tatak may anu səla. ²¹ Azlauwana tadàguwa à uda la abà la makəfəslay, kiya uwanay gədàvə à atà tetəvi kà mas à waṅ aṅa madàdzah madzay la kursi gulo la afik, bokuba uwana gəguwa à uda la abà la makəfəslay, ṅgaha gədàmadzay la Baba gulo la kursi aṅha la afik. ²² Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəfok Zəzagəla apəhay à maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla”, Sufəl Yesu agòd.

4

Kursi aṅa Sufəl Zəzagəla

¹ Mok uwana gay uwanay akədf gəl à ahəṅ, la lig la ahəṅ, gənəṅəṅ aya gamagày mapəzl vok gə la zagəla. Gətsənà kuda aṅa dza uwana avàts à gi gay uwarə aya, kuda uwaga la uwana atsən bokuba matsəṅay aṅa mazlazliṅ. Dza uwatà agòd à gi: “Sà à afik à abanay, kà gi aṅa mapəhakala uwana adàsa à waṅ la huma la gay.” ² Katskats Masasəfok Zəzagəla akəs gi, ṅgaha gənəṅəṅ kursi Sufəl la zagəla la afik, dza ndzədfaffa la afik. ³ Mahəfay aya aṅa dza uwatà la afik aw. Hudf adi aṅha kà awutsəfay, bokuba akur kuyah kuyahga, uwana tazalalla yaspe atà la saruwan, kursi uwatà makəsəl gay à adi gə la agəla makozakoz dikəts, azlaagəla makozakoz uwatà tawutsəfay bokuba azlaakur uwaga babay.* ⁴ Kursi anik dzik səla gəl aṅha ufaɸ uwatà la afik azlamadzahaga tadzàh madzay la afik dikəts tatsòkwàh kà azlalukut meɸekuga à abà, garamusa aga atà lakəl, azlagaramusa uwatà kà madəhəṅ ga la luwəluwə. ⁵ La kursi sufəl uwatà la afik la tataka la abà kà, mawutsəfay la maslāh məlo aṅa habaga asà à uda la abà aya. Aga la ahəṅ la abatà babay azlaakəl mavats à ahəṅ gə məɸəf taudfay la huma kursi. Azlaakəl mavats à ahəṅ gə məɸəf uwaga kà, apəhla ala kà azla Masasəfok məɸəf uwana tadza à ahəṅ la huma Zəzagəla. ⁶ Tatak anik la ahəṅ la huma kursi aya, masla aga bokuba takenəɸeka uwana dzəraṅ dzadzəraṅ.

Aga la ahəṅ azlatatak ufaɸ uwana taduw kursi à tataka à abà. Atà la sifa, huma la lig aṅatà kà bà yewdi, yewdi gesina. ⁷ Maftsa vok aṅa matera kà bokuba sikalaveri, masəla kà bokuba kokur kaslaga, mamakər kà, hudf adi aṅha kà bokuba dza, ṅgaha maufaɸ, kà zulo uwana ahoyay kagodfay. ⁸ Atà ufaɸ nna kà, atà la gogozlāh mukwa mukwa. Vok gesina kà, bà yewdi, yewdi tsatsabasla hudfga la uda gə, takəs gay kà mahabay aw. Vəɸ la afats bà mahamay tahabay. Tagòd:

* 4:3 4.3 Hezəkiyel 1.26-28; 10.1

'Kak Sufəl Zəzagəla, kak la maslay gesina tsikasla, kak tekula.

Kak la ahəŋ la sifa à mok uwana gudəŋ à vok la ahəŋ dadəŋ aw. Lakana kak la ahəŋ la sifa aya, ŋgaha kadàsa à waŋ à gudəŋ à vok.'

⁹ Kiya uwaga azlatatak ufaɸ uwaga la sifa tahaba à dza madza madzayga uwaga la kursi Sufəl la afik, masla uwana adzà à ahəŋ aŋa tsərəh à awtày, mazləbay, la maslay, la kikay agay la masla. ¹⁰ Bà kəla uwana tafehəŋ kiya uwaga kà, azlamadzahaga dzik səla gəl aŋha ufaɸ uwaga kà, takəɸeɸ à ahəŋ la huma Zəzagəla, uwana madza madzayga la kursi Sufəl la afik, ŋgaha masla uwana la sifa aŋa koksikoksi, atà tazləba masla, tahaləh garamusa lakəl ala, tabakəh à vəɸah la huma aŋha. ¹¹ Tagoɸ: 'Hadəy, kak Sufəl Zəzagəla gami. Kak uwana kadəhà tatak gesina, kà uwana asà à ka, à uwana kadəhà à atà, ŋgaha atà la ahəŋ lagwa. Ka uwaga à uwana, kaslà kà, kəla uwabeyuwi aŋa mazləb ka, la masləkaw ka, ŋgaha la makəs mapəhay aŋak babay.'

5

Gay aŋa wakità la magadzaw

¹ ŋgaha gənəŋà wakità makəlbaga la ahəl aŋa dza uwatà la kursi Sufəl la afik. Masla adakəsay la ahəl kaf. Wakità uwatà matsetseray gə gay səla nna. Madəhalla masəlay à vok gə slaslaka məɸeɸ, kà dza aŋa mapəzlay aw. ² La lig la ahəŋ gənəŋà mənəŋ malika uwana anavà la kuda zləkkà: "Uwa à uwana azlayla kà mafətəl masəlay uwanay la vok ala uwa? ŋgaha mapəzlay wakità uwanay uwa?", agòɸ.

³ Dza la ahəŋ azlayla aw, adəgay dza uwana la vəɸah adəgay la zagəla, adəgay la tsəh iyaw, adəguwaŋ mali bay kà, taslala vok aŋa mapəzl wakità uwanay, ŋgaha aŋa manərəz huɸ aŋha aw. ⁴ Kà uwana dza la ahəŋ azlayla aŋa mapəzlay, à kà manərəz huɸ gə gə aw, gətùw mənəga, kà uwatà. ⁵ Kiya uwaga tekula la tataka azlamadzahaga uwaga la abà agòɸ à gi: "Katuw aw, aganay dza uwana bokuba sikalaveri, uwana asa à uda la tsəhay aŋa Yahuda la abà, masla mayyi à tsəh ala aŋa sufəl David, masla akəɸàslla tatak gesina la maduwaŋ. Masla adəfətəlla vok ala masəlay uwaga, ŋgaha adəpəlz wakità uwaga", agòɸ à gi.

⁶ La mapəh uwaga la gay ala kà, gənəŋà dza la slaka matsizlla ala dzawwa la tataka azlakursi la abà. Azlamadzahaga la azlatatak ufaɸ uwaga la sifa, takəsalla gay à adi. Maftsa à vok aŋha kà bokuba magadzaw, la yewdi gulo kà bokuba takəɸay uwarà. Dzaɸzukwa dərəw məɸeɸ lakəl, ŋgaha yewdi məɸeɸ la vok babay. Azlayewdi uwaga kà azla

Masasəfok mədəf uwana tadza à ahəŋ la huma Zəzagəla, uwana Zəzagəla aslala atà gesina à gudəŋ à vok. ⁷ Kiya uwaga magadzaw uwaga azà à vok à awtày, azəb wakità la ahəl kaf aŋa masla madza madzayga uwaga, la kursi Sufəl la afik. ⁸ Mok uwana adazəbay kà, azlatatak ufađ uwaga la sifa, ŋgaha la azlamadzahaga dzik səla gəl aŋha ufađ uwaga takədəđ à ahəŋ gesina aŋatà, ŋizij agà atà la ahəl gesina, kəla uwabeyuwi aŋatà azlatasà dewni la ahəl aŋatà, mahənlaga la kidzidzi. Uwaga apəhla ala kà madəv kuđa aŋa azlaməna gay Zəzagəla.☆ ⁹ Atà tahàb mahabay mawga. Tagòđ:

'Kak azlayla kà aŋa mazəb wakità uwanay aŋa mapəzlay, kà uwana takəd ka, ŋgaha kapəzl gəl à azladza à ahəŋ. La aŋiz gəl aŋak kà awùlla atà à slaka Zəzagəla.

Azladza uwaga tasà à uda la azlatsəhay la azlagay anik anik gesina.

Ŋgaha tasà à waŋ la makəd gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina.

¹⁰ Kak kapàkatàla, kà azlatsəhay aŋak, kà uwana kak, Sufəl gà gà.

Kadəhàŋ kiya uwanay, kà mapakatàla kà azlaməna makəd tatak à Zəzagəla gami.

Atà tadàgay azlasufəl, lakəl aŋa azladza gudəŋ à vok. '☆

¹¹ La lig la ahəŋ gənəŋà azlamalika aŋuvaw, uwana dza aslala vok aŋa matugway aw. Tanudà kursi à abà la azlatatak ufađ uwaga, ŋgaha la azlamadzahaga uwaga gesina dikəts. Kiya uwaga gətsənà mahabay aŋatà. ¹² Tahàb la kuda zləkkà à magadzaw uwana takəd kà aŋa matulay:

'Ndzer, masla azlayla kà mazəbay la slaka azladza maslay,

La gorobu, la matsihila, la ndzəfa,

La mazləbay, la masləkəway, ŋgaha la kikay gesina la ahəl aŋha.

Kay nənəwwàŋ mənğa aŋha tsi!'

tagòđ. ¹³ La lig la ahəŋ aya gotənaŋ dèwdèw tatak uwana Zəzagəla adəhàŋ kà, tahàb mahabay azlauwana la zagəla, azlauwana la gudəŋ la vok, azlauwana la tsəh iyaw, ŋgaha la azlauwana la iyaw la abà, gesina aŋatà tahàb mahabay tekula:

'Məzləba dza uwana la kursi la afik, ŋgaha la uwana maftsa à vok aŋa magadzaw uwana tadəhla matulay məsləkaw atà.

Masley gesina atsa à waŋ kà la atà la ahəl. Mətatasl atà à ahəl aŋa koksikoksi.'

☆ 5:8 5.8 Mahabay 141.2 ☆ 5:10 5.10 2Musa 19.6; Mahabay 33.3; 98.1; Yesayya 42.10

¹⁴ Mok uwana tahabay kiya uwanay azlatatak ufad uwaga tagòd: “Amen”, ngaha azlamadzahaga uwaga takədèd à azlauwana à ahəŋ la kursi la afik, ngaha tasləkàw atà aya.

6

Magadzaw ahəl wakità aŋa mapəzlay

¹ Mok uwana magadzaw azəb wakità masəlay mədəf uwaga à ahəl, kiya uwaga gənəŋà adzəkà mapəzl masəlay matera. Mok uwana adafətalla à ama ala, matera aŋa azlatatak ufad uwaga la sifa agòd: “Sà à waŋ”, matsənay aŋa kuda aŋha bokuba habaga. ² Kiya uwaga gənəŋà pəlis medekuga asà à uda. La pəlis uwatà la afik kà, dza la afik alàk la ahəl, tavəl garamusa. Ahəd la makədfaslay kà mats à atà à ahəŋ.*

³ Magadzaw afətà à masəlay masəla la ama ala. Gətsənà masəla aŋa azlatatak ufad uwaga la sifa agòd aya: “Sà à waŋ.” ⁴ Ngaha pəlis anik asà à uda aya mativga vikuza. Dza uwana la afik aya kà, masla masəlla guvəl à gudəŋ à vok, kà azladza aŋa makad vok kà à atà kà atà. Tavəl magol katsakar à ahəl.

⁵ Ngaha aya magadzaw afətà masəlay mamakər la ama ala, ngaha gətsənà mamakər aŋa azlatatak ufad uwaga la sifa agòd: “Sà à waŋ.” Gənərèz, ngaha gənəŋà pəlis marsiga, dza uwana la afik kà daram la ahəl. ⁶ Gətsənəŋ tatak anik atsən la tataka azlatatak ufad uwaga la abà la sifa, bokuba kuda aŋa dza. Masla agòd: “Sili aŋa sləray mavakay tekula aŋa dza kà asukway pəra kà hi tsergi nagoda tekula pəra, ama mərakala kà, nagoda makər.” Agòd à dza aŋa pəlis aya: “Kà aŋa aməl la iyaw aŋa matavərək maməsliga kà, tadza à ahəŋ kiya uwanay”, agòdal.

⁷ Ngaha magadzaw afətà masəlay maufad la ama ala, ngaha gətsənəŋ maufad aŋa azlatatak uwaga la abà la sifa, agòd: “Sà à waŋ.” ⁸ Gənərèz à awtəy, ngaha gənəŋəŋà pəlis uwana kuforuh ruhga. Dza uwana la afik kà, sləm aŋha kà: Mamətsay, ngaha mezewi anəfay la tsəh. Tavà à atà ndzəda kà aŋa makad à gay tekula aŋa maufad, aŋa gudəŋ à vok à gay. Tadəkəfah atà la katsakar, la may, azladza anik tadəmətsah à dufvats à abà ngaha azlatatak fəta tadəkəfah azladza anik aya.

⁹ Kiya uwaga magadzaw afətà à masəlay mazlo la ama ala. Ngaha gənəŋà azlamasasəfok aŋa azlamamatsay la slaka uwana takəfah tatak à Zəzagəla. Takad azladza uwaga, kà uwana tazə gay Zəzagəla, ngaha kà uwana tagəd

* 6:2 6.2 Zakari 1.8; 6.3,6

à gay aña Yesu à afik. ¹⁰ Mok uwana gənəñà atà tawiyà la kuda zlèkkà, tagòd: “Sufèl, kak tsikasla, kak dziriga. Azladza uwaga la vòdàh, la gudəñ la vok takàd anu, ma mana kadehəñ aña madàh à atà seriya à gəl ma, ñgaha kà seriya aña matəf atà à gel suwan ma?” ¹¹ Ñgaha tatsòkwàh atà à lukut mecfekuga à abà, tagòd à atà: “Basàwwàñ ñuv aya, say takàd azladedà añkul, uwana tanəfa Zəzagəla, bokuba uwana takàd akul dadàñ. Baña takàd atà bokuba uwana Zəzagəla agòd kà pəra, seriya adàgay la ahəñ.”

¹² Ñgaha aya magadzaw afətà masəlay maməkwa uwatà la ama ala. Gənəñà kutso abèlakà à vok, afats apakà marsiga. Ama təla kà apakà mativga vikuza bokuba añiz. ¹³ Azlatsetsiliñ tasòkw à ahəñ la zagəla bokuba mayyay ahàf ñuwazlaga, uwana magol kular asakwəñ à ahəñ. ¹⁴ Zagəla azalà tuwiz, bokuba uwana takəl tatak à abà. Azlagudəñ uwana iyaw akàs atà à gay à adi tazàhla. Azlagudəñ gesina tabàdàhà vok la slaka añatà la abà. ¹⁵ Kiya uwaga azladza gudəñ à vok gesina tahàdàhà vok à gudəñ à afik, ñgaha tahàdàhà vok à azlatsakur uwana à agu la tataka azladzəgəla la abà. Azlamayà la azlauwana azlamayà aw gesina tahòy kà mahadàh vok à ahəñ. Amiyaka azlasufèl, la azlamadzahaga, la azlaməñga aña azlaslodzi, la azlagorobu, la azlauwana sləm añatà atsən ala, gesina añatà tahàd kà mahad vok à ahəñ. ¹⁶ Atà tadàvə kufa à azlagudəñ la azladzəgəla: “Fətèkàw anu à gəl, kamkam, tsakàw anu à ama, kà dza uwana la kursi la afik aña manəñ anu aw, ñgaha kà magadzaw aña madukw à anu seriya à gəl aw! ¹⁷ Iyay, mavakay aña məñ mapak ləv aña kà adaslay. Uwa à uwana aslay aña matəfal à gay ala uwa? Dza la ahəñ aslay aw”, tagòd.

7

Malika adàh masəlay à azladza aña Zəzagəla à vok

¹ Kiya uwaga la lig aña uwaga la ahəñ aya, gənəñà azlamalika ufad tatsizilla ala la gay tər gudəñ ufad kà makəs azlakular ufad añatà à ahəñ, uwana tafəday, kà atà aña madəday à gudəñ à abà aw kà mawis kutso amiyaka iyaw ñgaha la azlaahàf ala aw. ² Gənəñà malika anik uwana asà à wan la mas à afik afats, tatak madàh masəlay à azladza à madəgay aña Zəzagəla, uwana la sifa, la ahəl. Azalà azlamalika ufad uwaga à tsəh azlauwana Zəzagəla, avà à atà ndzəfa kà mawis gudəñ à vok ala, ñgaha la iyaw ala. ³ Agòd à atà: “Kawisaw kutso, iyaw, ñgaha la azlaahàf ala dadàñ aw. Kùdàw tsərəh à uwana anu mənàh masəlay

aṇa Zəzagəla à madəgay aṇa azladza aṇha dadəṇ.”[☆] 4 Kiya uwaga la lig la ahəṇ atà tapəh à gi matugway aṇa azladza uwana tanahà à atà masəlay uwaga à madəgay. Tagà dəbow dzim bəzi aṇha dzik ufaɖ, gəl aṇha ufaɖ. Azladza uwanay kà mayyi à tsəh ala aṇa azlatsəhay Isərayel gesina. 5 Aga la ahəṇ dəbow kulo gəl aṇha səla mayyi à tsəh ala aṇa Yahuda, dəbow kulo gəl aṇha səla la mayyi à tsəh ala aṇa Ruben, dəbow kulo gəl aṇha səla la mayyi à tsəh ala aṇa Gad. 6 Dəbow kulo gəl aṇha səla la mayyi à tsəh ala aṇa Asər, dəbow kulo gel aṇha səla la mayyi à tsəh ala aṇa Neftali, dəbow kulo gəl aṇha səla la mayyi à tsəh ala aṇa Manase. 7 Dəbow kulo gəl aṇha səla la mayyi à tsəh ala aṇa Səmeyyon, dəbow kulo gəl aṇha səla la mayyi à tsəh ala aṇa Levi, dəbow kulo gəl aṇha səla la mayyi à tsəh ala aṇa Isakar. 8 Dəbow kulo gəl aṇha səla la mayyi à tsəh ala aṇa Zabulon, dəbow kulo gəl aṇha səla la mayyi à tsəh ala aṇa Yusufu, ṅgaha dəbow kulo gəl aṇha səla la mayyi à tsəh ala aṇa Benyamin bay. Azladza uwaga gesina taga la masəlay aṇa Zəzagəla la vok aṇatà.

Maham à ahəṇ dza dagay gudəṇ à vok gesina

9 La lig aṇa uwaga la ahəṇ, gənəṇà maham à ahəṇ dza aṇuvaw, dza aslala vok aṇa matugway aw. Azladza uwaga tasà à uda la azlatsəhay, la azlagay, ṅgaha tasà à waṇ la makad gəl à ahəṇ gudəṇ à vok gesina. Tatsizlla à ahəṇ la huma kursi, ṅgaha la huma aṇa magadzaw, tatsòkwàh lukut medfekuga à abà, ṅgaha la azlababasl la ahəl aṇatà kà mazləbɫa. 10 Tawiyà la kuda zləkkà: “Zəzagəla uwanay la kursi la afik atà la magadzaw la uwana tatəfà anu”, tagòɖ. 11 Azlamalika gesina tatsàzl à makəla kursi, ṅgaha à makəla aṇa azlamadzahaga, ṅgaha à azlatatak ufaɖ uwatà la sifa. Atà takədèɖàh à huma kursi, la makas gəl à vəɖah, ṅgaha tasləkàw Zəzagəla, 12 la magoday: “Haday gə, mazləbay, la matsihila, la kikay gami, la masləkaway, la ndzəɖa, la makoray gesina taga la ahəl aṇha. Azlauwaga kà Zəzagəla gami akoray aṇa tsərəh à awtày. Amen!” 13 Tekula aṇa azlamadzahaga dzik səla gəl aṇha ufaɖ uwaga agòɖ à gi: “Kasəl azladza uwaga tatsòkwàh lukut medfekuga à abà ay? Tasà à waṇ à ama la?” 14 Gəgòɖal: “Kak, la uwana kasəl mənɣa, gi kà, gəsəl aw.” Agòɖ à gi: “Azlauwanay kà, azlauwana tasà ṅgərpa mənɣa, uwana aduwa ndzəɖa aṇatà la makad gəl à ahəṇ. Tadza à ahəṇ la dziriga la abà. Atà tapalàh lukut aṇatà kuzekaka la aṇiz aṇa magadzaw la abà. 15 Kà uwaga à uwana tatsizlla à huma kursi aṇa Zəzagəla,

tazləb masla la mənə gày anha la aku, mavakay la mahənay, dza uwaga la kursi la afik adàhuḅ atà à gəl. ¹⁶ Kà may anja maz atà à aya aw, nəlay anja makəs à atà babay aya aw. Marabak anja maslərnàhatàla aya aw, tatak anik la ahən adàvəḏf à atà la maz à atà aya aw. Kà mana ma? ¹⁷ Kà uwana magadzaw, uwana la tataka anjatà la kursi la afik adàgay masla manənla atà. Adàdahla atà à gay anja iyaw anja sifa uwana akəlay. La kità aya, Zəzagəla adàslasladàh atà iyaw tugwi la adi ala."*

8

Magadzaw afəta masəlay maməḏəf à wakità la vok ala

¹ Bə gotənanj magadzaw afətà masəlay maməḏəf la ama ala, uwana agà makəḏf gəl à ahən. Mok uwana adafətəla la ama ala, tatak gesina la zagəla 'Məslək', tagəḏf aw, tadzà à ahən titi tsərəh à tenma anja sa. ² Nğaha la lig anja madz à ahən titi la ahən, gənənə azlamalika məḏəf uwana tatsàzl à ahən la huma Zəzagəla, tabəzəl mazlazliñ məḏəf la slaka anha.

³ La abatà aya, malika anik asà à wanj la slaka makəḏf tatak la abà, la ahəl anha daram madəhən gə la luwəluwə, tavəl kidzidzi anjvaw, kà masla anja mabəkay, la slaka makəḏf tatak luwəluwə gə uwatà la afik, la huma Zəzagəla, nğaha la mavəy la slaka gə azlamadəv kudfa anja mənə madiñal gəl à vok. ⁴ Kəsək anja kidzidzi uwana aduwal à akəl à tsəh, asà à malika uwatà la ahəl ala dzedzika la huma Zəzagəla, nğaha la madəv kudfa anja azladza anha, uwaga adəl à sləm à agu aya. ⁵ Mok uwana malika adadəhən kiya uwanay, azəb daram uwaga ahənənə ala la slaslay akəl la slaka makəḏf tatak la abà, nğaha aduw à vədah. Uwaga masləh mələ anja habaga atsən azlamawutsəḏay tawutsəḏàh, nğaha kiya uwaga kutso abəlakà vok.

*Azlamazlazliñ məḏəf**

⁶ La lig la ahən, azlamalika məḏəf uwana mazlazliñ agəhà à atà la ahəl tadəhà vok à ahən kà anja matsay.

⁷ Malika matera atsà mazlazliñ anha, matsatsay iyaw, la akəl mahohəḏelaga la aniz asuw à vədah. Kiya uwaga tekula anja mamakər anja gudənə à vok ababəh à gay, la azlaahàf la azlakəsaf anha gesina, denna.

⁸ Malika masəla atsa mazlazliñ anha aya. Azəb mənə tatak anik, bokuba mənə gudənə dzəgərha, akəl ababəhay la afik. Atsəl gəl à magəl dərəv à abà, nğaha tekula anja mamakər

* 7:17 7.17 Mahabay 23.1; Yesayya 49.10; Hezəkiyel 34.23; Daniyel 12.1 * 8:5 8.5 2Musa 7.14-12.51

aŋa iyaw apakà aŋiz. ⁹ Azlatatak uwana la iyaw uwaga la abà gesina, tamèts à gay hènats; azlakəslah iyaw tawis ala gesina babay.

¹⁰ Kiya uwaga aya, malika mamakər atsà mazlazliŋ aŋha. Magol tsetsiliŋ mənğa abədf à vok la zagəla, uwana ababəhay bokuba akəl atədf à azlamukwà à tsəh la azlazləlok. ¹¹ Tsetsiliŋ uwatà kà sləm aŋha kà vəzlmafiya. Tekula aŋa mamakər aŋa iyaw uwatà, apakà dəhakak, mok uwana azladza tas iyaw uwatà, aŋuvaw la tataka aŋatà la abà taməts, kà iyaw uwatà.

¹² Bə gotənaŋ aya, malika maufad atsà mazlazliŋ aŋha. Mok uwana adatsay, tekula aŋa mamakər aŋa afats, ŋgaha la təla apakà marsiga tsiktsetsik. Ŋgaha tekula aŋa mamakər aŋa azlatsetsiliŋ apakà marsiga babay. Kiya uwaga taudf aya aw. Tekula aŋa mamakər aŋa mavakay aŋa afats atəf à zagəla, ŋgaha tekula aŋa mamakər mahənaŋ vədf aŋa təla atəf à zagəla bay.

¹³ La kità aya, gənəŋà zulo uwana ahoyay la ləv zagəla la abà la magoday: “Kayyà, kayyà, ŋgərpa adəgay la azladza uwana la vədfah. A baŋa mazlazliŋ aŋa azlamalika makər uwanay adətsənaŋ, ndzer”, agòdf.

9

¹ Kiya uwaga aya gotənaŋ malika mazlo atsà mazlazliŋ aŋha aya, gənəŋà tsetsiliŋ uwana atədf à ahəŋ la zagəla. Tavəl tsəkurəm kà mapəzlla afək zəŋzəŋga kà mələs tuwisl la abà. ² Mok uwana tsetsiliŋ uwaga apəzl afək uwaga, dəhut, kəsək asà à uda la abà bokuba kəsək aŋa matəl tatak. Kəsək uwatà atsək afats à ama tabadamma akəl mələs. ³ Dəmdadəm dawanagay asà à uda la kəsək uwaga la abà, tasləhà gəl à gudəŋ à vok. Tavà à atà ndzədfa kalkal la aŋa aliz. ⁴ Ŋgaha tagòdf à atà kà: “Pədfaw azlakəsaf, la azlaahəf uwana atsà à uda la kutso la abà aw, ama dāw kà mawisəŋla kà azladza gudəŋ à vok ala pəra, azlauwana kokudfa masəlay aŋa Zəzagəla la madəgay aŋatà”, tagòdf à atà. ⁵ Tavà à atà tetəvi kà aŋa makađ azladza aw, ama pəra kà: “Katərəbaw atà”, tagòdf atà, tatərəb atà kà aŋa təla zlo, azlamazay uwaga kalkal la mazay aŋa aliz. ⁶ La təla zlo uwatà, azladza tayəh mamətsay ama tabəzəl aw. “Sà à waŋ, sà à waŋ”, tagòdf à mamətsay, ama mamətsay ahòy atà à ahəl.

⁷ Nəŋəw azladawnagay gə uwana tadəbàni à vok la azlapəlis aŋa guvəl, tapakà tatagà à gəl, bokuba garamusa aŋa luwəluwà. Hudf adi aŋatà kà kalkal la hudf adi aŋa azladza. ⁸ Ŋgaha aŋidz aŋatà kà bokuba aŋidz aŋa azlamis,

slid aņatà kà kiya aņa sikalaveri. ⁹ Tawàdàh slarapay aņa ada à makèla aņatà, ŋgaha mahohumay aņa azlagogozläh aņatà kà, kalkal la mahohumay aņa azladèrkwa uwana azlapèlis tabiyən, kà mad à guvèl aya. ¹⁰ Gudaz aņatà godam la gay, bokuba aņa azlaaliz, gudaz aņatà uwaga la uwana avà à atà ndzəɖa kà mamalla azladza tsəràh à təla zlo. ¹¹ Məŋga aņatà kà masla la uwana akoray lakèl aņa afək zəŋzəŋga uwaga, sləm aņha la gay ibəranəŋkowen kà *Abaddon*, ŋgaha la gay gərək kà *Apollyon* (Uwana asal magofay: masla makaläh tatak à ahəŋ)

¹² Kiya uwanay à uwana, ŋgərpa matera adà à lig. Aganay azlanğərpa sèla tazlanjalay aya zlà.

¹³ Kiya uwaga malika maməkwa atsà mazlazliŋ aņha, gətsənəŋ kuda, atsən la gay ndzika ufaɖ aņa slaka makad tatak, uwana madəhəŋ gə la luwəluwə la huma Zəzagəla. ¹⁴ Kuda uwaga agòɖ à masla mats mazlazliŋ uwaga la ahəl à ahəl: “Pàlla azlamalika ufaɖ uwaga ala, uwana tawàdàh atà à ahəŋ la gay mən mukwà uwana tazalalla Efərat.” ¹⁵ La abatà kà, tapèlla atà ala. Zəzagəla adəhà atà à ahəŋ la mavay uwanay la abà, la təla uwanay la tsəh, la mavakay uwanay, ŋgaha la sa uwanay, kà takad tekula aņa maməkər aņa azladza gesina. Kà aņa uwaga à uwana: “Pàlla atà ala”, kuda agòɖ à malika uwaga. ¹⁶ La abatà aya tapəhgəla maham à ahəŋ aņa azladza uwana tahəd à pèlis guvèl à afik, “Million dadərmokw sèla”, tagòɖ à gi. ¹⁷ Kiya uwaga à uwana gənəŋà la mafətal la ama ala uwaga la abà. Gənəŋà azlapèlis uwaga, ŋgaha azlaməna madàh à afik. Tawàdàh vok ala la azlaslarapay aņa guvèl mativga bokuba akəl, azlaanik makur zagəla kurzagəla, azlaanik mazaybəzi zaybəzi. Akəl kəsək ŋgaha huleli tasà à afik la maŋula aņatà dzedzika. Gəl aņa azlapèlis aņatà kà, bokuba gəl aņa azlasikalaveri. ¹⁸ Akəl, kəsək ŋgaha huleli la uwana tagə azlanğərpa makər uwana tasà à uda la maŋula aņa azlatatak mapèlis pèlis gə uwaga, takad tekula aņa maməkər aņa azladza à gay. ¹⁹ Kiya uwaga la maŋula kuda aņatà la ahəŋ, la uwana ndzəɖa atsà à afik, ŋgaha aya gudaz aņatà kà bokuba gəl bebi, kà matsəhla azladza.

²⁰ Ama kà matəm à ahəŋ aņa azladza uwana tamatsəh à ŋgərpa uwaga ahəl aw, tasakà à madəhəŋ aņatà la tsəh ala aw, tadà à huma à gay la makədəfəhay à azlamasəsəɖok à ahəŋ, ŋgaha la masləkawəh à azlafəla, uwana tadəhəhəŋ la luwəluwə, la gursu, la ada vərzeganiga, la azlaakur, ŋgaha la azlaahəf. Tekedika azlafəla uwaga kà, tatak la ahəŋ tadəhəŋ aw, taslala vok kà aņa manəŋla aw, tatsən sləm aw, ŋgaha taday bay aw. ²¹ Azladza uwaga tadà à

huma à gay la makəf dza babay, tasakàl à tsəh ala aw. Tayàhàh azlaahàf anik anik, ŋgaha tafahàhà mabila la mad à gəl gesina. Tetuw, tetuw ləv avàl à atà à gay kà mawul à lig aw.

10

Malika uwana la bəzi wakità la ahàl

¹ Kiya uwaga la lig la ahəŋ, gənəŋəŋ magol malika anik, atsà à ahəŋ la zagəla, lukut aŋha uwana la vok kà habaga, mafafəf gəl à uda gà la gəla makoz akoz, huɸ adi aŋha kà awutsəɸay bokuba afats. Asik aŋha kà bokuba alàh aŋa akàl. ² La ahàl aŋa malika uwaga, bəzi wakità mapəzlay gà la ahàl. Adùw asik ahàl kaf aŋha à dərəv à gəl, asik ahàl gudzay kà afa à kutso à abà. ³ Aɸadmə la kuda zləkkà, bokuba mawiyay aŋa sikalaveri uwana atawahay. Mok uwana aɸadmə, gətsənà masləh məlo məɸəf aŋa habaga awulàlla. ⁴ Ama mok uwana habaga aslèh məlo məɸəf, gəwoyà matsetser uwana tapèh, ama gətsənà kuda anik asà à ahəŋ la zagəla agòɸ à gi: “Kəsàŋ kà aŋak pəra, à uwana habaga apèh, awkà katssetser aw”, agòɸ à gi.

⁵ Kiya uwaga malika uwana afà asik anik à dərəv à gəl, ŋgaha anik à kutso à abà, adzilà ahàl kaf aŋha à zagəla. ⁶ Masla azùw mawəɸay la sləm aŋa Zəzagəla uwana adəv à gay aw, à masla uwana aɸahà zagəla, ŋgaha la azlatatak uwana la afik gesina, aɸahà kutso la azlatatak uwana la abà gesina, ŋgaha aɸahà iyaw aya la azlatatak uwana la iyaw la abà gesina aya gotənaŋ. ⁷ Agòɸ aya: “Baŋa mazlazliŋ aŋa malika maməɸəf adətsənay, Zəzagəla adàhənəŋ ala madzugway aŋa nasiri aŋha, say tatak uwaga gesina kà apakà vok la katskats, bokuba uwaga Zəzagəla apèh à azlaməna mapèh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza.”

⁸ Ŋgaha kuda uwana gətsənəŋ dagay la zagəla, agòɸ à gi aya: “Hàd, zèb wakità mapəzlay gà uwaga la ahàl aŋa malika, uwaga asik tekula la dərəv lakəl, ŋgaha asik anik la kutso la abà”, agòɸ à gi. ⁹ Kiya uwaga, gəhàd à slaka malika, gəgòɸal: “Và à gi bəzi wakità uwanay.” Masla agòɸ à gi: “Pàɸ, adəgay namnam la gay aŋak, bokuba zuway mazuway, ama baŋa kadədugw à gay ala kà, adəgay dehakak la huɸ aŋak”, agòɸ à gi. ¹⁰ Ŋgaha gəzəb wakità uwaga la ahàl aŋha, gəpàɸ. Ndzer, agà namnam la gay gulo bokuba zuway mazuway haɸay. Ama mok uwana gədədugw à gay ala kà, dehakak, haɸay.

¹¹ Tagòɸ à gi aya kà: “Say kaz paŋaw aŋa Zəzagəla uwana apèh lakəl aŋa azladza uwana tasà à uda la azlatsəhay la azlagay anik anik gesina, uwana tasà à waŋ la makəf gəl à

ahəŋ gudəŋ à vok gesina, ŋgaha la azlasufəl aŋatà”, tagòd à gi.

11

Azlaməna sayda səla

¹ Kiya uwaga aya, tavà à gi golakay, bokuba azəva magurla tatak, tagòd à gi: “Hàd, gùr gày Zəzagəla, ŋgaha slaka makad tatak aya. Tùgw azladza uwana tadəv kufa à Zəzagəla la aku babay aya”, agòd à gi.✱ ² “Ama kagur lig gà aw, sàkal kità”, agòd à gi. “Kà uwana masla kà gəvə à azladza uwana azla Yəhudiya aw. Atà tadàhaba à ahəŋ ala gudəŋ aŋa Zəzagəla tsikasla, tsərəh à təla dzik ufad gəl aŋha səla. ³ La lig la ahəŋ gədəsləl azlaməna sayda gulo səla à awtày”, agòd. “Uwana tadətsokwah à lukut kufa à abà, ŋgaha atà tadàza gay gulo à azladza la kasla uwatà tsərəh à mavakay dəbow la dadərmokw səla bəzi aŋha dzik mukwà”, kiya uwaga agòd à gi.

⁴ Azlaməna sayda səla uwaga kà atà səla nna, tatsizlla à ahəŋ la huma Sufəl Zəzagəla uwana akor gudəŋ à vok. Atà azlaahəf səla uwana tazala atà ala kuvu. Gotənaŋ azlafənəs səla aya babay. ⁵ Baŋa dza asal madàh à atà mawisiga à vok kà, akəl atsa à waŋ la gay aŋatà la awtày, ŋgaha ababəh atà à gay. Kiya uwaga tadəkad atà azlauwana tayəh madàh à atà mawisiga à vok. ⁶ La kità, la mok uwana tadəzah sayda kà, atà la maslay kà matsakay à zagəla à ama, kà iyaw aŋa manəf à ahəŋ aw. Gotənaŋ, atà la maslay aŋa mapak iyaw ala kà aŋiz, ŋgaha atà la maslay kà aŋa mav azlanjərpa anik anik à azladza gudəŋ à vok, bokuba uwana asa atà bay.

⁷ Ŋgaha mok uwana tadədəv maz gay aŋatà à gay, tatak fəta asa à uda la afək zəŋzəŋga la abà, akəs atà la guvəl, aduwa atà, ŋgaha akad atà. ⁸ Kiya uwaga azlavok aŋatà kà, tadədzà à ahəŋ la tetəvi aŋa məŋ hud gudəŋ la slaka uwana tatəsl Sufəl aŋatà à ahəf à adi uwarà. Gudəŋ uwatà tazalalla la gay zil kà Sodom baŋaw Misəra, kà uwana azlagudəŋ uwaga tadəfahəhə mabila, takəs gay aŋa Zəzagəla aw. ⁹ Haday, azladza uwaga tasà à uda la azlatsəhay aŋa azlagay, ŋgaha tasà à waŋ la makad gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina. Atà tadənərəz mazimnekid, mavakay makər la tenma, tadəvə tetəvi kà mal atà aw. Kà uwana tagòd kà: “Atà səla nna, tawisə gudəŋ à vok ala”, tagòd. ¹⁰ Kiya uwaga azladza gudəŋ à vok tadəbak agər à abà, kà uwana takad azladza səla uwaga. Atà tadəhabahah azlamadevaday la mavəhay azlatatak deyday babay. Kà

✱ 11:1 11.1 Hezəkijel 40.3; Zakari 2.1-2

uwana azladza sèla uwaga tasàh zladfa à azladza gudəŋ. (La maz gay Zəzagəla uwana tazàhàŋ) ¹¹ Iyay, mok uwana mavakay makər uwaga la tenma adada à lig, Zəzagəla afəta atà afadf à gəl kà mawulla atà ala sifa, ŋgaha hahadzàk, tatsazlla ala. Azladza uwaga la abatà gesina guba akəs à atà. ¹² Mok uwana tatsizlla, tatsəna kuda atsəna à ahəŋ la zagəla, agodf à atà: “Sàw à afik à abanay!” Kiya uwaga tada à afik la habaga la abà, la yewdi aŋa azlaməna məzam aŋatà. ¹³ La mok uwatà kutso abəlaka vok mənŋa, tsəràh à uwana tenma aŋa makulo aŋa gudəŋ uwatà azala tetuwa. Mabəlaka vok aŋa kutso uwaga kà, azarj ala dza dəbow mədəf, matəm à ahəŋ aŋa azladza uwaga kà, guba akəs atà mənŋa. La vudf uwaga tanəŋa mənŋa aŋa Zəzagəla, tasləkaw.

¹⁴ Kiya uwanay à uwana ŋgərpa masəla uwanay ada à lig. Ama hanjəli, aganay mamakər uwana azlanjalay aya gotənaŋ zlà.

Mazlazliŋ makədəf gəl aŋa malika

¹⁵ Kiya uwaga malika mamədəf atsà mazlazliŋ, azlakuda tatsənà à ahəŋ la zagəla, ŋgaha tagòd: “Sufəl Zəzagəla gami la masla uwana mafal dzakwa à gəl gà kà: Gudəŋ à vok adagay la ahəl aŋatà kà makoray. Makoray aŋatà adànats à gay ala aw.” ¹⁶ Mok uwana takəd f gəl à uwaga, azlamadzahaga dzik sèla gəl aŋha ufadf uwana tadzàhà madzay la kursi la afik, la huma Zəzagəla takàsà gəl à ahəŋ la huma aŋha, tazləbà, ¹⁷ tagòd:

“Hadfay, Sufəl, kak uwana kaga la ahəŋ la sifa dagay uwarà. Ŋgaha kak la ahəŋ la sifa lakana aya. Kikay məgodf à ka, kà uwana tatak gesina adada à ka à ahəl, kagay la kəl gà gesina.

¹⁸ Kiya uwaga azladza uwana tasəl kak aw, atà tapakà ləv lakəl aŋak. Ama la uwaga kà, sà aŋak adaslay kà kak aŋa mapak ləv lakəl aŋatà suwarj. Kaslà adaslay à uwana kadàh seriya à azlamamatsay à gəl. Ŋgaha aya kaslà adaslay à uwana kavà masik à azlamayà aŋak, uwana kapəh à atà gay à ahəl aŋa mapàh à azladza. Kak kadàvə masik à azlatsəhay aŋak gesina, azlamənŋa, bə amiyaka bə la azlabəza gà bay. Azlauwana takəs gay aŋak gesina, kadavà à atà masik. Ama kà aŋa azlauwana tawis gudəŋ ala kà, kaslà adaslay à uwana kak aŋa madàzahatàla suwarj!”[☆]

tagòd.

¹⁹ Mok uwana tadəv uwaga à gay gesina, gày aña Zəzagəla apəzlla vok la zagəla, tsəràh à uwana azladza tanəñà sahar makəs vok slawda apokwà vok la paraka. Azlamawutsəfay tawutsədfàh bəzlbabəzl, habaga aslèh məlo, kutso abəlakà vok, ñgaha matsatsay iyaw anis à ahəñ aņuvaw.

12

Slagəla la zagəla

¹ Kiya uwaga məñ nadzipo apəhla vok ala la zagəla. Aganay nadzipo uwaga: Mis tekula uwana adatsokw afats à abà bokuba lukut, abək asik aña kà à təla à afik, nalbət aña babay kà, taga kà azlatsetsiliñ kulo gəl aña səla, bokuba garamusa aña sufəl. ² Mis uwaga aga la bəzi la hudf, azlāsokw à ahəñ, ñgaha aga la mabas vok la abà, awiyay kà mazəñ aña.

³ Ama nadzipo anik apəhla vok ala la zagəla aya. Tatagà məñga gə bokuba kudu, ñgaha mativga, uwana akor gəl mədəf, ñgaha dərəw kulo kulo la kəla gəl gesina la garamusa. ⁴ Tatagà uwaga kà la gudaz. Gudaz aña kà abədf tsetsiliñ tenma aña mamakər aña zagəla à ahəñ, ñgaha awits atà à vədfah. Tatagà uwatà atsizlla à ahəñ la huma aña mis uwaga, asəl masokw à ahəñ, kà masla aña mapila à gay, à baña adasokw à ahəñ. ⁵ Mis ayyà bəzi zilga, uwana adənəñla tsəhay gesina la agəla ada. Mok uwana adayyay, tazəb bəzi uwaga katskats, tadàlla à slaka Zəzagəla uwana la kursi la afik. ⁶ Ama mis kà ahòy à kəsaf à abà, la slaka uwana Zəzagəla adahàllàn à ahəñ. Masla adzadzaray la abatà tsəràh à mavakay dəbow la dadərmokw səla bəzi aña dzik mukwa.

⁷ La lig la ahəñ gənəñà à zagəla kà guvəl adadzəka à vok. Misel ñgaha la azlaməna aña tapa guvəl la tatagà uwaga la azlamalika aña. ⁸ La abatà Misel la azlamalika aña taduwà atà, kiya uwaga slaka abəzà à vok kà tatagà la azlaaña aña madz à ahəñ la zagəla aya aw, ⁹ aga maduw à vədfah gə. Tatagà məñga uwaga, la uwana maviya bebi, masla uwana azahà azladza gudəñ à vok gesina ala, sləm aña kà, baba aña mawisiga, sləm aña anik aya kà seteni. Taduw à vədfah, masla la azlamalika aña gesina.

¹⁰ Ñgaha la lig la ahəñ, gətsənà kuda atsən à ahəñ la zagəla agədf: “Lagonay kà mazləbay aña Zəzagəla kà, adapaka vok, lagonay kà, Zəzagəla adapəhla makoray aña ala. Lagwa Kristu adapəhla maslay aña ndzədfa aña ala, kà uwana masla məzam gami, uwana atsəzlàh à huma

* 12:7 12.7 Daniyel 10.13,21; 12.1; Yahuda 9

Zəzagəla, uwana apapàtəh azladedə gami, kà matəh à atə kaf à gəl mavakay la mahənay gesina kà, taməl à uda la zagəla. ¹¹ Azladedə gami tatsà à ahəŋ. Kikay kà aŋiz aŋa magadzaw, ŋgaha kikay kà gay dziriga uwana tazàtəŋ, atə takəs mav sifa aŋatà. ¹² Kà uwaga à uwana, takudək seteni à ahəŋ la zagəla. Ŋgaha akul, azladza uwana la afik, rabàw! Ama kà aŋkul gudəŋ à vok la azladərəv aya, ŋgərpa la akul, kà uwana seteni kà tadaməl à slaka aŋkul la vədah. Apakà ləv, kà uwana asəl kà kaslā aŋha kà atəm à ahəŋ kà ŋuv pəra.”

¹³ Mok uwana tatagà uwaga asəl kà taməl à vədah kà, adzəkà manəf mis uwaga la tsəh, ayyà bəzi zilga. ¹⁴ Atə tavà gogozlāh à mis, kalkal la aŋa zulo məŋga gā, kà aŋa mahoyay à huma ala katskats la uwaga, à slaka aŋha uwana à abà Zəzagəla adədzadzərarayla à abatà. Mavay makər la tenma adədzə à ahəŋ la abatà, kà bebi uwaga aŋa makəsəy aw. ¹⁵ La kiya uwaga, bebi adəhəŋ dabəray la mavəlāh iyaw à vədah kà iyaw aŋa manəf mis la tsəh aŋa mazəb mis. ¹⁶ Ama kutso azlāk mis, apəslāk ala, asà iyaw uwana à gay, asà à uda la huɸ aŋa tatagà uwaga. ¹⁷ Kiya uwaga tatagà uwaga abəzà à mis à tsəh aw, vədzəgəlāh agolā vok aŋa maday aŋa map guvəl la azlamayyi à tsəh ala aŋa mis uwaga. Azlamayyi à tsəh ala aŋha uwaga kà, azlauwana takəs gay Zəzagəla, ŋgaha atə uwana tanəfā dziriga aŋa Yesu, uwana apəhatāla. ¹⁸ Kiya uwaga tatagà uwaga ahəd, atsizl à gay dərəv.

13

Tatagà uwana azal azlatatagà anik səla

¹ Kiya uwaga gənəŋə tatagà anik asà à uda la dərəv la abà, uwana agà la azlagəl dzadzukwa mədəf, ŋgaha la kəla gəl aŋha kà, dərəw kulo kulo la kəl. Kəla dərəw aŋha kà garamusa aŋa sufəl la tsəh. La kəla gəl aŋha la vok babay kà, sləm mawisiga aŋa magodəhay à Zəzagəla la vok. ² Tatagà uwatà kà, gənəz kà, maftsa vok aŋha kà bokuba zimməli, azlaasik aŋha kà bokuba azlaasik aŋa balagodəy. Ŋgaha gay aŋha kà bokuba gay aŋa sikalaveri. Abəɸdla tatagà uwaga à slaka aŋha à abà. Tatagà uwana adzà madzay la kursi aŋa kudu la afik, abəzà ndzəɸa aŋha babay. ³ Ama gənəŋəŋ kà tekula la tataka azlagəl aŋha la abà kà, bokuba makəɸay gā uwarə, ŋgaha amik aŋha awùr ala, akəs nadzipo à azladza gudəŋ à vok gesina, ŋgaha abiyà atə la uwaga, tanəfā masla. ⁴ Kiya uwaga, azladza gesina tasləkəw tatagà uwana avə ndzəɸa aŋha à tatagà uwaga.

Tasləkàw tatagà uwaga babay, la magodfay: “Uwa à uwana mənğa bokuba tatagà uwanay uwa?”, tagòd.

⁵ Kiya uwaga tatagà uwaga abəzà à tetəvi anja mapəh mawisiga à Zəzagəla à vok, abəzà maslay anja madəhən kiya uwanay kà, kà anja təla dzik ufad gəl anha səla pəra. ⁶ Tatagà uwaga adzəkà mapəsew slaka anha la zagəla, la azlauwana tadzà à ahən la afik, la sləm anha, nğaha baməraka Zəzagəla la gəl anha, apəsəw masla babay. ⁷ Masla abəzəl tetəvi aya anja map guvəl la azladza anja Zəzagəla, nğaha la makəfasl atà la gudən la vok. Avəl ndzəfa aya lakəl anja azladza uwana tasà à uda la azlatsəhay la azlagay la abà, nğaha tasà à wən la makad gəl à ahən gudən à vok gesina la ahəl anha aya. ⁸ Azladza gudən à vok gesina tasləkaw tatagà uwaga, bokuba magodfay, azladza uwana sləm anjatà la ahən la wakità anja sifa la abà dagay madzəka aw. Say magadzaw uwana takəfla, la uwana akor wakità uwaga pəra.

⁹ Agòd: “Kanekaw à sləm à ama aw, tsənàw gay uwanay gəpəhay!” ¹⁰ Kiya uwaga agòd: “Dza uwana mokfak anja makəs à danay la vok, ndzer kà tadəkəs à danay, tadəkəfay la katsakar aya dza uwana la mokfak anja katsakar la vok. Kay, tsa banja kiya uwanay kà, nğləm azladza anja Zəzagəla tabasən la maday à huma à gay la madin gəl à Zəzagəla à vok, kà atà anja madz à ahən la adi.”

¹¹ Kiya uwaga gənənà tatagà anik asà à lag la kutso la aku. Masla la dərəw səla lakəl, bokuba magadzaw, apəhay kà la kuda uwana agagazläh azladza ala. ¹² Masla adəhla sləray la ndzəfa anja matera, nğaha la masəlay anja matera bay. Tatagà masəla uwaga afà leri à azladza gudən à vok à gəl, kà atà anja masləkaw matera gə uwaga, à masla uwana la amik mamətsay la vok, awür ala. ¹³ Masəla gə uwaga adahàhà azlatatak nadzipo mənğa, azalà akəl à ahən la zagəla la yewdi anja azladza gesina. ¹⁴ Masla abəzəl tetəvi kà madəh azlanadzipo la huma anja tatagà matera gə uwatà, avavàrahà azladza gudən à vok à bada à abà la magodf à atà: “Nğləw mazlazlay la maftsa vok anja tatagà uwaga awurà ala la amik anja katsakar la abà, anja masləkaw masla.” ¹⁵ Kiya uwaga tatagà uwanay apəh, kiya uwaga kà masla mabəzal ndzəfa kà mafətay afad sifa à mazlazlay, atà anja madzəka mabəfma, atà akad azladza gudən à vok à gay gesina, azlauwana takweska gay anha. ¹⁶ Tatagà uwaga afà leri à azladza à gəl gesina, azlabəzaga la azlamənğa, azlagalepi la azlaməna kudə, azlamayàga nğaha la azlauwana takor gəl, kà atà mabəz masəlay la ahəl kaf, banaw la madəgay. ¹⁷ Uwaga anja mapəhla ala

kà: Dza uwana la masəlay uwaga aw, tetəvi la ahəŋ kà aŋha aŋa masukw tatak, amiyaka bà maduw tatak ala aw. Masəlay uwaga kà sləm aŋa tatagà uwaga. Sləm aŋha bay kà kəzłakula.

¹⁸ Lagonay la uwana anu mədàh matsihila, dza uwana la haŋkəli kà aslala vok aŋa masəl godega aŋa gay uwanay tapəh, la matugway aŋa tatagà uwanay la abà, kà uwana matugway uwaga kà, magazləla gà la sləm aŋa dza, matugway uwaga aga kà dadərmokw mukwa, la dzik mukwa gəl aŋha mukwa.

14

Azladza aŋa Zəzagəla tahab mahabay mawga la zagəla

¹ Mok uwana uwaga adada à lig, gənəŋà tatak anik aya. Gənəŋà magadzaw uwana adatsizlla à ahəŋ la gudəŋ uwana la afik, tazalalla Siyon. Masla la azladza uwana masəlay aŋa sləm aŋa Zəzagəla Baba, la aŋa magadzaw aga la atà la madəgay aŋatà. Matugway aŋa azladza uwatà kà taga dəbow dzim bəzi aŋha dzik ufaɖ gəl aŋha ufaɖ.✱ ² Ŋgaha aya gətsənà mahohumay la zagəla, uwana adabani vok la mahohumay aŋa iyaw. Mahohumay aŋha babay kà bokuba mahohumay aŋa habaga, ŋgaha bokuba mahohumay aŋa madəɖ ŋiziŋ. ³ Kiya uwaga azladza dəŋ uwaga tatsàzl à huma kursi aŋa Zəzagəla la huma aŋa azlatatak ufaɖ uwana la sifa, ŋgaha la huma azlamadzahaga uwatà. Tahàb mahabay mawga. Tetuwa masla masəl mahab mahabay uwatà la ahəŋ aw. Say atà uwatà Zəzagəla abəl atà pəra. ⁴ Azladza uwaga tanəŋla gəl aŋatà la tsikasla la abà, kà uwana tagagamàh la azlamis aw. Atà tanəfà magadzaw la tsəh à kəla slaka uwana adà à abà gesina. Atà uwana mabək atà gà à fəta à awtày la tataka azladza anik la abà kà aŋa Zəzagəla la magadzaw. ⁵ Fida asà à waŋ la gay aŋatà aw, atà sətaka.✱

Aganay gay lakəl aŋa azlamalika makər

⁶ Kiya uwaga gənəŋà malika tekula uwana ahoyay la ləw zagəla la abà. Asà à waŋ kà maz gay marabəŋ gà, uwana adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi, adàziŋ à azladza uwaga tasà à uda la azlatsəhay, la azlagay, ŋgaha tasà à waŋ la makad gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina. ⁷ Malika uwaga abadətàmà la kuda zləkkà, agòɖ à atà: “Hòyàw yewdi kà aŋa Zəzagəla, zləbàw masla kà uwana kaslà uwana adàɖah seriya à azladza à gəl kà adaslay. Sləkàwàw masla! A

masla uwana adahàṅ zagəla, la kutso la mukwà, ṅgaha la azlamakakəzay aṅha gesina.”

⁸ Kiya uwaga aya, malika anik anəfà à tsəh à uwaga à uda la magoday: “Babila, məṅ huf gudəṅ adabəzlba, adabəzlba bərəf, tsewwa! Masla atəpla azladza kà madəh mabila aṅha, kiya uwaga azladza gesina uwaga tabiy mapak ləv aṅa Zəzagəla à gəl aṅatà gesina.”

⁹ Kiya uwaga malika mamakər adəvla à tsəh à uda. Uwatà agòd la kuda zləkkà: “Kəla azlauwana tasləkàw tatagà uwatà asà à uda la iyaw la abà, ṅgaha la maftsa vok aṅa tatagà uwatà, atà la masəlay aṅa tatagà la madəgay, barəw la ahəl aṅatà, ¹⁰ atà tadàsa ṅgərpa la ahəl aṅa Zəzagəla. Tetuwa namnamga adəgay la abà dikiḍiki aw. Azladza uwana tadəday à akəl à abà uwana makofa à ahəṅ gə la huleli, kiya uwanay à uwana tadàsa ṅgərpa la huma azlamalika aṅa Zəzagəla, ṅgaha la huma aṅa magadzaw. ¹¹ Tetuwa kəsək aṅa akəl, uwana adəbabəh azladza uwaga kà, adəkəḍ gəl aw, kà uwana tasləkàw mazlazlay la azlatatagà uwaga, ṅgaha atà la masəlay aṅha la vok aṅatà. Kiya uwaga atà tadəbəza maduw ləv aw, tadəs ṅgərpa kiya uwanay mavakay la mahənay gesina.”

¹² Kà uwaga akul, uwana kakəsàw gay aṅa Zəzagəla, diṅàw gəl à Yesu à vok, akul uwana kabasàwwəṅ à vok kà uwana akul, akul azladza aṅa Zəzagəla.

¹³ La lig aṅha, gətsənà kuda atsən la zagəla, kuda uwaga agòd à gi: “Tsetsər uwanay: lakana ṅgaha tsərəh à huma à gay, azlauwana tadinṅ gəl à Sufəl Yesu à vok, ṅgaha tamats à abà, atà la uwana Zəzagəla adəpis à atà gay à vok.” “Iyay, kiya uwanay”, Masasəḍok tsikasla awulà à uda: “Sləray aṅatà kà adadəv à gay, taslala vok aṅa maduw ləv adagay, kà uwana mats à gəl aṅa sləray aṅatà kà adəpəhla vok ala la dazuwaya.”

¹⁴ La abatà gənəṅà tatak anik aya. Gənəṅà habaga medəkuga. Tatak anik la habaga uwatà la afik. Agà bokuba maftsa vok aṅa dza, lakəl aṅha garamusa aṅa sufəl lakəl, uwana madəhəṅ gə la luwəluwə. Mavaw mazuwayga la ahəl aṅha aya. ¹⁵ Kiya uwaga malika anik asà à lag la məṅ gəy Zəzagəla la aku, azalà la ndzəḍa à dza uwana adzà madzay la habaga la afik: “Dahà sləray la mavaw aṅak, tsəḍ tatak, kà uwana sartà aṅa matsəḍ tatak kà adaslay, tatak vəḍəh adahənay kà matsəḍay.” ¹⁶ ṅgaha dza uwana agà la habaga la afik azəḅ mavaw, atsəḍ tatak uwana la vəḍəh, atsəḍ gesina.

¹⁷ Nğaha la abatà gənəñà malika anik aya, asà à uda la gày Zəzagəla la aku. Masla babay agà la mavaw mazuwayga la ahàl aya.

¹⁸ Malika anik aya asà à wañ kà la slaka makad tatak. Masla kà mənğa aña akàl, asà à wañ aña mazalay à malika anik uwana mavaw mazuwayga la ahàl, agòfal: “Zəb mavaw aňak, nğaha hād, datsəd mayyay tatak la abatà, kà uwana tahənay.” (Gudəñ à vok kà guf) ¹⁹ Kiya uwaga malika azəb mavaw aňha, ahād kà matsəd tatak uwaga la guf la abà, ahād à slaka uwana takudfìtsàh, afətükw à abà la abatà. Uwaga gesina apəhla ala kà Zəzagəla adapaka ləv mənğa. ²⁰ Slaka makudfìtsay kà la lag gudəñ la uda. Mok uwana adakudfìtsay iyaw gà à uda la abà, iyaw gà uwaga kà aňiz, la uwana asà à uda, uwaga akəl bokuba mukwà kərkər, nğaha makəlay aňha kà bokuba magur mahodəy pəlis dzim bəzi aňha dzik zlo, nğaha zəñzəñ aňha kà təzləm dza. Kiya uwaga à uwana Zəzagəla adəkəs azladza makəsafərga uwaga la mapak ləv aňha. Tetuwa adəpaka atà ləv à gəl.

15

Aganay nğərpa mədəf uwana azlamalika tadədala

¹ La lig aña uwaga la ahəñ, gənəñəñ aya magol nadzipo, maval ləv à dza à gay gà la zagəla. Agà la ahəñ malika mədəf la nğərpa la ahàl aňatà. Uwanay kà madəvla à tsəh aña nğərpa, kà uwana uwanay bay kà madəvla à tsəh mapak ləv aña Zəzagəla uwana adazinal à gəl.

² Kiya uwaga aya gənəñà tatak anik, uwana bokuba dərəv, uwana awutsədəy bokuba kutərum, uwana la akàl la abà babay. Aya gənəñà azladza uwana takədàsl à tatagà uwatà, atà la mazlazlay uwana tafətəl afad à vok. Atà takweskà masəlay aña sləm aňha. Atà tatsàzlla à ahəñ la gay dərəv uwaga la niziñ la ahàl, uwana Zəzagəla avà à atà. ³ Tahàb mahabay uwana Musa magamza aña Zəzagəla uwana ahabàh uwarà, uwaga kà mahabay aña magadzaw. Tahàb la magodəy:

'Kak Sufəl Zəzagəla gami uwana kakoray lakəl aña tatak gesina,

Sləray aňak uwana kadəhəñ kà mənğa, dzəba aňha səla aw, aduwan gesina.

Kak la uwana Sufəl aña gudəñ à vok gesina, Koksikoksi kadəhəñ kà dziriga, kak dziriga gà.

⁴ Hadəy Sufəl, uwana adəhoy yewdi aňak aw kagod uwa?

Uwa à uwana gəzləb kà aw adəgodəy uwa?

Dza tsikaslaga, kà kak tekula përa.

Azladza gudəŋ à vok gesina tadàsa à wan̄ à huma an̄ak,
Kà mazləb̄ ka, kà uwana azladza gesina tanəŋa uwana
kadfah̄əŋ, kà la tetəvi an̄ha.[☆]

⁵ La lig an̄a uwaga la ahəŋ kà, gənəŋà magol gày Zəzagəla
la zagəla mapəzlla à ama ala gà. Gày uwatà madfehəŋ gà
la lukut, la slaka uwana Zəzagəla agagamahay la azladza.

⁶ Gənəŋà azlamalika mədəf uwaga, ŋgərpa agà à atà la
ahàl, tasà à lag kà la gày Zəzagəla la aku, tatsòkwàh lukut
medekuga à abà kuzlatta, tawədàh vok ala la slarapay an̄a
luwàluwà. ⁷ Kiya uwaga tekula la tataka an̄a azladza ufað
uwaga la abà la sifa, avàh à azlamalika mədəf uwaga tasà
luwàluwà mədəf. La azlatasà uwatà la abà mapak ləv an̄a
Zəzagəla adahən à abà. Zəzagəla gami uwana aga la ahəŋ
an̄a koksikoksi, masla la mapak ləv gà lakəl an̄a azladza.

⁸ Kəsək atatükw, ahənà gày ala. Asà à uda la mazləbay
an̄ha la abà ŋgaha la maslay an̄ha la abà. Dza aslalà vok
an̄a mad à gày uwatà à agu aw, say ŋgərpa mədəf uwaga
la ahàl an̄a azlamalika adəv à gay dən̄.

16

Mapak ləv an̄a Zəzagəla

¹ La lig an̄a uwaga la ahəŋ, gətsənà kuda atsən à lag la
gày Zəzagəla la aku. Dza uwatà agòð à azlamalika mədəf
uwaga: “Dàw kadàsokwahaw mapak ləv an̄a Zəzagəla
uwana la azlatasà la abà à vədah. Sòkwàhàw à vədah
mədəf nna!”

² Kiya uwaga malika matera ahəd, asòkw an̄ha à vədah.
Azlamagol gorodzu uwana azay tapàhla vok ala, la vok an̄a
azladza uwana masəlay an̄a tatagà uwatà aga à atà la vok,
atà uwana tasləkàw mazlazlay.

³ Ŋgaha aya malika masəla ahəd, asòkw an̄ha à dərəv
mən̄ga à abà. Kiya uwaga mukwà uwaga abədla vok à
an̄iz, bokuba uwana atsà à mazimnekid̄ la vok ala. Azla-
tatak gesina la iyaw uwaga la abà tamèts à gay, hənats.

⁴ Malika mamakər ahəd, asòkw an̄ha à azlamukwà
uwana à tsəh takəlay, ŋgaha la azlauwana takakiz à uda
la kutso la abà; ŋgaha atà babay tapakàh kiya an̄iz. ⁵ Kiya
uwaga gətsənà malika uwana masla mən̄ga an̄a iyaw agòð:
“Kak, uwana kak tsikasla dagay uwarà, ŋgaha kak la ahəŋ
la sifa lakana aya. Kak uwana kak la ahəŋ la sifa, kak
masla manats seriya ala la tetəvi an̄ha, ⁶ kà uwana azladza
uwanay kà tatsàh an̄iz an̄a azladza an̄ak à vədah, la an̄a
azlaməna mapəh à atà gay à ahàl an̄ak, lakana kavà à atà

☆ 15:4 15.4 Mahabay 86.9; Yereimiya 10.7

aņız kà atà aņa masay, tabəzà uwana azlayla atà abəzal, suwaņ.” ⁷ Nğaha gətsənà kuda atsən la slaka makad tatak, agòd: “Iyay, kak la uwana kak Sufəl aņa gudəņ à vok gesina, kadah seriya à azladza kà la tetəvi aņha, ndzer.”

⁸ Kiya uwaga malika maufad asòkw aņha à afats à adi. Afats adzəkà mavəday bokuba akàl, kà uwana abəzà tetəvi la slaka Zəzagəla kà mavəday, kà maslèrnàh azladza ala. ⁹ Uwana tanəņàņ aslèrnàhatàla kà, tatsək magodahay à Zəzagəla à gəl, kà uwana masla la uwana nğərpa uwaga la ahàl. Bə la kità bay, takweskà mapəh gay la ləv ala, tamàts à mawisiga aņatà à abà. Atà tazləbà sləm aņa Zəzagəla aw.

¹⁰ Kiya uwaga aya malika mazlo asòkw aņha à kursi aņa tatagà uwaga à afik. Nğaha mələs apakà vok la makoray aņha. Azladza tadzəkà mapadàh slid, kà maz atà aņha. ¹¹ Ama atà tapəh gay la ləv ala aw, tadà à huma à gay la madàh mawisiga aņatà, tatsək magodahay à Zəzagəla à gəl, kà uwana tasa nğərpa məņga la gorodzu aņatà la abà.

¹² Kiya uwaga malika maməkwa asòkw aņha à mukwà məņga gà à abà, uwana sləm aņha Efərat. Mukwà agòl ala, kà azlasufəl uwana tasà à afik la mas à afik afats aņa maguwa à uda la abà la abatà. ¹³ La lig aņa uwaga la ahəņ, gənəņà azlamasasədok mawisiga makər, maftsa vok aņatà kà bokuba azlagoftok. Tekula asà à uda la hud aņa kudu, anik aya la hud aņa tatagà uwatà, nğaha mamakər asà à uda la hud aņa tatagà masla mapəhal gay à ahàl fidaga uwatà. ¹⁴ Gesina aņatà azlamasasədok mawisiga uwaga, taguwà à uda kà la seteni la abà, masla uwana avà à atà ndzəda kà madàh nadzipo anik anik. Tadàh à slaka azlasufəl gudəņ à vok gesina, kà maham à atà gay à vok, kà atà aņa mas à waņ aņa map guvəl la Zəzagəla, uwana aduwa gesina, la vud uwana adàfəta à maslay aņha la ama ala.

¹⁵ “Tsəbàwwal sləm”, Yesu agòd à atà, “Gi la uwaga gədàda à awtəy bokuba masla à gəl! Mapis gay à vok agay la dza uwana adza à ahəņ la adi, la maf sləm à lukut aņha, kà masla maday la godega deyday la vud mas à waņ gulo, kà ziruwı aņa makəsay la huma azladza aw.” ¹⁶ Mok uwana azlamasasədok uwaga taday, tahama gay azlasufəl à vok, tahamà à atà gay à vok la slaka uwana tazalalla la gay ibəranəņkowen: *Harmagedon*.

¹⁷ Nğaha la makəfal gəl, malika maməfəf asòkw aņha à afad à abà, nğaha kuda atsən la huma kursi aņa Zəzagəla la magol gəy Zəzagəla la aku, agòd: “Diga, tsewwa.” ¹⁸ Kiya uwaga azlamawutsəday tawutsəd, azlahabaga tasläh mələ babay. Kutso abəlakà vok məņga. Didi didi, dagay uwana

Zəzagəla adəhà gudəŋ à vok kà, kutso adabəlaka vok kiya uwanay didi aw. ¹⁹ Kiya uwaga mənə hud gudəŋ apəslakàhla makər, ŋgaha azlahud gudəŋ, uwana la gudəŋ la vok gesina, tawàslla babay. Katskats awulà à Zəzagəla à gəl, à mawisiga aŋa gudəŋ Babila. Apakà ləv mənəga lakəl aŋha, la mapak ləv aŋha la abà kà, asà à atà azlamagol ŋgərpa, la magodəy: “Sàw à gay.” ²⁰ Kiya uwaga dèwdèw bəza gudəŋ uwana iyaw anudəhà atà à gay à adi, ŋgaha la azlagudəŋ gesina tazəhàlla tuwiya. ²¹ Matsatsa iyaw asòkw à ahən kà mənəga mənəga, mahanay aŋha kà bokuba nəvol. (Kilo aŋha aslay 40, asal magodəy tasà hi 20) Atà atəd à azladza à gəl. Bə gotənaŋ kà, azladza tapakà ləv lakəl aŋa Zəzagəla, tatsəkəkal magodəhəy à gəl kà uwana tatərəb la matsatsa iyaw uwaga la abà. Ŋgərpa uwanay kà aduwà azlanəŋərpa anik uwana adada à lig gesina la kaykay.

17

Aganay gay lakəl aŋa mis masla mazaḅ zil gà

¹ La lig aŋa uwaga la ahən, malika tekula la tataka azlamalika mədəf uwaga la abà, tasà mədəf la ahəl, asà à waŋ, agòd à gi: “Sà à waŋ, gəpəhakalla kakay à uwana mis masla mazaḅ zilga uwaga adàsa ŋgərpa mi, mis uwaga kà asal magodəy kà: Hud gudəŋ uwana taŋəl à gay mukwà dən.

² Kiya uwaga azlasufəl aŋa gudəŋ à vok tadəhàhà mabila la masla, ŋgaha atəpla madəh mabila aŋha à azladza la mabiy azladza gudəŋ à vok, ŋgaha tadà à madəh uwaga à abà babay.”

³ Kiya uwaga Masasədok Zəzagəla asà à gəl gulo, ŋgaha malika uwatà adàla gi à fəta à abà. Mok uwana gi la fəta la abà, gənənà mis tekula adadza à tatagà à lig. Tatagà uwatà kà mativga, gəl mədəf la vok, ŋgaha la dərəw kulo lakəl. Vok aŋha kà tsatsabasla matsetser à ahəl sləm matsəkla magodəhəy à Zəzagəla à gəl ala à vok. ⁴ Ama kà aŋa mis uwatà kà, masla atsòkw azlalukut seda mativga vikuzaga à abà. Masla abək tatak bədə à vok, azlaadaga la azlaluwəluwàga, ŋgaha la azlaakur uwana sləm aŋatà la ahən, tasà luwəluwà gə la ahəl. Tasà uwatà adahenla la azlatatak vanvanəga, bokuba magodəy kà mabila uwana adəhàhən. ⁵ La madəgay aŋa mis uwaga kà sləm anik la ahən. Uwaga kà sləm uwana mahad vok à ahən gə. Sləm uwaga tatsetser kà aga: MƏŋ HUD GUDƏŋ BABILA, IYÀ AŋA AZLAMƏNA MAZAB ZIL, ŋGAHA IYÀ AŋA AZLATATAK VANVANəGA MAWISIGA, VANVANəGA UWANA LA GUDƏŋ LA VOK GESINA. ⁶ Gənənà mis uwatà kà, aŋiz aŋa azlaməna

gay Zəzagəla adawisla gəl à vok. Kà mana takəđ atà mi kagodaw ay? Kà uwana tazà gay marabəŋ aŋa Yesu.

Uwana gənəŋà uwaga kà, ləv avàl à gi à gay. ⁷ Malika uwatà agòđ à gi: “Kà mana ləv avàl à ka gay ma?” Agòđ à gi: “Tsənàŋ, gəpəhakala godega aŋa gay mahad vok à ahəŋ gə uwaga, lakəl aŋa mis uwanay kà, ŋgaha lakəl aŋa tatagà uwana mis aga la lig kà, uwaga kà tatagà uwana gəl aŋha mədəf ŋgaha dərəw kulo lakəl kà uwaga. ⁸ Tatagà uwaga kanəŋəŋ kà, agà la sifa uwarà, ama lagwa kà la sifa aya aw. Zewk kà, adàwula à uda la afək zəŋzəŋga uwatà la abà aya. Baŋa adasa à uda kà, Zəzagəla adəkəđay tsokwfasl. La mok uwana Zəzagəla adzəkà maŋal gudəŋ à vok, atsetsər sləm aŋa azladza uwana tadəbəza sifa à wakità aŋa sifa à abà, ama azladza anik la ahəŋ kà, sləm aŋatà la wakità aŋa sifa la abà aw. La kaslā uwana tadənəŋ tatagà uwaga kà, ləv adəval atà à gay, kà uwana agà la sifa uwarà. Ama lagwa kà la sifa aya aw, ama zewk kà adàwula à uda.”

⁹ Kiya uwaga agòđ à gi aya: “Kà matsən uwaga kà, say azladza tagay azlamatsihilaga, la haŋkəli. Azlagəl mədəf uwaga kà, apəhla ala kà azladadəgwal mədəf, uwana mis adza à afik. Uwaga apəhla ala kà azlasufəl mədəf babay. ¹⁰ Kiya uwaga azlasufəl mədəf: Azlasufəl zlo kà makoray aŋatà kà adada à lig tsewwa. Maməkwwaga aga la sufəl la afik. Ama mamədəf kà, kaslā aŋha adasa à waŋ dadəŋ aw. Baŋa kaslā uwaga adəslay kà, adəzuw sufəl kà, kà aŋa kaslā ŋuv pəra. ¹¹ Tatagà uwaga la aslasl gəl aŋha, uwana agà la sifa uwarà, ŋgaha masla la sifa aya aw. Masla tekula la tataka aŋa azlasufəl mədəf bay, masla adəpakay sufəl mamtəgis. Baŋa adəzlanəzlay kà, Zəzagəla adəkəđay aŋa tetuwa.”

¹² “Kà aŋa azladərew kulo aŋa tatagà uwaga kà, kanəŋəŋ kà, masla apəhla ala kà lakəl aŋa azlasufəl kulo, uwana tadəzlanəlay, ama tazùw sufəl dadəŋ aw. Ama mok uwana tadəzlanəlay kà, tadəbəza maslay kà aŋa kaslā ŋuv. ¹³ Azlasufəl uwaga gesina tadətsən vok gay. Atà tadəvə ndzəđa la maslay aŋatà kà madəh sləray à tatagà uwaga, ¹⁴ tadəpa guvəl la magadzaw. Masla kà, aduwa atà, kà uwana masla kà Sufəl aŋa azlasufəl. Masla la uwana aduwa azlasufəl gudəŋ à vok gesina, azlaaŋha tanəfay la ləv tekula. Kà uwana masla la uwana atsatsəmənì atà ŋgaha azalà atà kà manəfay, kiya uwaga kà tadəđuw atà gesina.”

¹⁵ Bə gotənaŋ, malika uwaga agòđ à gi: “Dərəv uwanay kanəŋəŋ, à uwana mis masla mazađ zilga uwaga adza à afik kà, apəhla ala kà azladza tsəhay gay gesina, ŋgaha azlauwana tasà à waŋ la makəđ gəl à ahəŋ gudəŋ à vok

gesina. ¹⁶ Azladərew kulo uwaga kanəṅà atà, ṅgaha la tatagà uwaga la aslasl gəl aṅha la uwana tadàzin vok à mis masla mazab zilga uwaga ala. Tadàhəl tatak à mis uwaga ala, tadàməl à ahəṅ la godega deyday. Matəm à ahəṅ aṅha kà tadətəl à gay. ¹⁷ Uwaga kà, kà uwana Zəzagəla aguwa la ləv aṅa azlasufəl kulo uwaga la tsəh, kà madəhəṅ uwana asal. Kiya uwaga kà, tatsənà vok gay, kà madəh sləray la ndzəda aṅatà gesina kà aṅa tatagà uwaga. Tatagà uwaga adàkoray tsərəh à uwana à gay aṅa Zəzagəla adàgəf à afik."

¹⁸ "ṅgaha mis uwana kanəṅəṅ kà uwaga kà məṅ gudəṅ, uwana la maslay lakəl aṅa azlasufəl gudəṅ à vok gesina."

18

Zəzagəla adukwa seriya à gudəṅ Babila à gəl

¹ La lig aṅa uwaga la ahəṅ, gənəṅà malika anik atsà à ahəṅ la zagəla. Masla agà la maslay mənṅa, azladza gudəṅ à vok gesina tanəṅà ufaka la mazləbay aṅha. ² Masla awiyà la ndzəda, agòd: "Babila, Babila mabəzl gəl à abà gà, mabəzl gəl à abà gà, bəfəftal, adəpaka slaka mahad vok à ahəṅ aṅa azlamasasəfok mawisiga, ṅgaha azlatatak mahoyay tadàdza à ahəṅ la abatà. ³ Babila, ma kà mana abəzl à abà à mi kagòdaw takay? Kà uwana avà à vok aṅha à mabila la matapla mabila aṅha à azladza. Azlasufəl la gudəṅ la vok tadəhəhə mabila la masla. Azlaməna tsakalay tagəh gorobu kà azlatatak dzəba aṅha səla aw gə, uwana la gudəṅ uwaga la abà."

⁴ ṅgaha gətsənà kuda anik atsən à ahəṅ la zagəla, agòd: "Azladza gulo, sàw à uda. Baṅa kahamaw gay à vok la mawisiga aṅha la abà, akul babay, kadəzłakaw atà à tsəh! ⁵ Kà uwana tsakana aṅha adəṅazla tsərəh à zagəla. ṅgaha babay kà sləray mawisiga aṅha avika Zəzagəla aw. ⁶ Dahəwwaləṅ à vok bokuba uwana adəhəkulləṅ à vok suwəṅ. Baṅa agòr à akul mawisiga tasà tekula gòrəwwal à afik tasà səla. ⁷ Səgəw ṅgərpə aṅha ala kà ləv aṅha mazəṅ; bokuba uwana agà la maslay kà madz à ahəṅ la matsiday la abà. Masla agòd la gəl aṅha kà: 'Gi nuha sufəl; awkà: gi mis kuda aw, gi gəsəl mamətsay à gi aw', agòd. ⁸ Gay gə la uwaga matərabay aṅha adəsakaṅ à wəṅ, kà vuɸ tekula pəra. Duvats, mamətsay ṅgaha may, akəl adəbabəh à gay, kà uwana Sufəl Zəzagəla kà, masla la uwana Sufəl aṅa tatak gesina, masla la uwana adəfəhalla seriya à gəl."*

⁹ Kiya uwaga azlasufəl aṅa gudəṅ à vok uwana tadəhə mabila la gudəṅ uwaga, mok uwana tadənəṅ kəsək aṅa

* 18:8 18.8 Yesayya 47.7-9; 48.20; Yeremiya 50.8,29; 51.9

la masla aw!" ¹⁹ Kiya uwaga atà tatàw la mabak ahàl à gəl, tatabàbàläh la kutso la abà, tawiyà gədfà, tagòf: "Aganay məñ gudəñ uwanay, adabəzl à abà à uwana, azladza uwana takòràh kəslah iyaw gesina tagàh gorobu la ahàl aña. Uwaga adabəzl à abà kà la kirim yewdi!"

²⁰ Kay, akul azladza uwana la zagəla la afik, rabàw añkul. Akàl adababəh à gay Babila. Akul azladza aña Zəzagəla, akul azlaməna matapla, ñgaha akul uwana tapəh à akul gay à ahàl kà mapàh à azladza, rabàw, kà uwana Zəzagəla adadahalla seriya à gəl kà tatak uwana adahàkullàñ à vok!

²¹ Uwana uwaga adada à lig, məñ malika anik azəb akur məñga bokuba vəl, adùw à dərəv à abà la magòfay: "Kiya uwanay à uwana tadəfuw məñ gudəñ Babila ala la ndzəfà, adàzila tuwiz, dza adànəñəñ aya dikiđiki aw. ²² Maho-humay aña azlanəziñla dəs, la azlaməna mats talakway, la azlamazlazliñ adàtsanay la abà aya aw. Tadàbəza azlaməna madàh azlatatak anik anik la abà aya aw. Baməraka matsəñay aña madzam tatak, babay adàmatsah à gay gesina hənats. ²³ La abatà ufaka aña azlafənəs adàgahay la abà aya aw. Mawiyay mazañ mis la madàh zil adàtsanay la abà aya aw. 'Gi, zlà', kagòf, la madfuw azlagudəñ à vok gesina la matsakalay, ñgaha kà vavaraha azladza à bada à abà la məzla aña. Kà uwaga à uwana seriya adəkəs ka!"

²⁴ "Zəzagəla anəñà añiz aña azlaməna mapəh à atà gay à ahàl aña, ñgaha la aña azlaməna madiñal gəl à vok, uwana takàdàh atà la gudəñ la vok gesina, agà la kuda aña. Kiya uwaga à uwana Zəzagəla adadukwla seriya à gəl suwañ", malika agòf.

19

¹ La lig aña uwaga la ahəñ, gətsənà kuda atsən à ahəñ la zagəla bokuba kuda aña maham à ahəñ dza, tagòfay: "Məzləba Zəzagəla! Mətataslla ahàl à Zəzagəla gami, masla la uwana atəfà azladza. Mazləbay la maslay gesina kà la ahàl aña. ² Iyay, masla la uwana, masla seriya dziriga gà, adàh seriya à azladza la asik aña. Adukw seriya à masla mazañ zil uwaga à gəl, masla uwana awisà azladza gudəñ à vok ala la sləray mawisiga aña. Zəzagəla adavàl ñgərpa, kà uwana akàdàl azlamayà aña." ³ Ñgaha tagòf aya: "Məzləba Zəzagəla! Kəsək aña adəv à gay tsəràh à awtày aw!"

⁴ Kiya uwaga azlamadzahaga dzik səla gəl aña ufađ uwatà, ñgaha la azlatatak ufađ uwatà la sifa, takədèd à ahəñ la huma Zəzagəla uwana aga la kursi la afik, tasləkàw Zəzagəla tagòf: "Məzləba Zəzagəla! Amen!"

Madəvaday mazəb mis anja magadzaw anja Zəzagəla

⁵ Kiya uwaga kuda atsən à uda la kursi Sufəl la abà agòd: “Zləbàw Zəzagəla gami, akul azlamayà anja; azlaməngə gə, ngaha la azlabəzaga gesina, akul uwana kahoyaw yewdi anja!” ⁶ Ngaha kiya uwaga gətsənà kuda atsən bokuba mavats gay anja maham à ahəŋ dza. Atsən babay bokuba mahohumay anja iyaw mukwà. Ngaha aya bokuba mahohumay anja habaga uwana asläh mèlo à uwana gətsənəŋ. Matsənay anja kuda gə uwana kà, agòd kà: “Məzləbà Zəzagəla, kà uwana Sufəl Zəzagəla gami kà, adazuw Sufəl ala anja tetuwa. ⁷ Məràb la marabay, kà uwana kaslā anja mazəb mis anja magadzaw kà adaslay, ngaha mawdā anja adadāh vok. ⁸ Tavà tetəvi à mis kà matsokw à lukut tsidānaga à abà, uwana awutsədfay wuzlwawuzl.” (Lukut delga uwaga kà, asal mapəhla ala kà, magay sətaka anja azlauwana tafə gəl anjatà à Yesu à afik)

⁹ Kiya uwaga malika anik agòd à gi: “Tsetsèr à wakità à abà: Marabay agay la dza uwana Zəzagəla azalāl à madəvaday anja mazəb mis anja magadzaw à abà.” Bə gotənanj malika uwaga agòd à gi aya: “Azlagay uwanay kà, taga dzirga, kà uwana tasa à wəŋ kà la paŋaw anja Zəzagəla.” ¹⁰ Kiya uwaga mok uwana gətsənà uwaga, gətəđ à makəla asik anja, kà masləkaway, ama agòd à gi: “Kadāhəŋ kiya uwaga aw, gi bay kà, gi mayà anja Zəzagəla bokuba kak la azladedə anjak uwana tadinj gəl à gay uwana à vok, Yesu afətətàla à adi ala. Kà anja uwaga kà, kazləba gi aw, zləbà kà Zəzagəla!”

Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh slilih anja gay uwana Yesu afətətàla à adi ala bay, kà uwaga la uwana avəh à atà ndzəda.

Masla mad à pəlis medəkuga à afik

¹¹ Kiya uwaga gənəŋə zagəla, kà zagəla mapəzlla à ama ala gə, ngaha pəlis medəkuga azlanjəl. Dza uwana la afik kà sləm anja kà Dziriga, kà uwana adefahəŋ kà say dziriga. Apa guvəl la tetəvi anja.✱ ¹² Yewdi anja kà awutsədfay bokuba aləh akəl, garamusa kà dəŋ la gəl la kəl. Matsetser à ahəl sləm à vok gə, dza la ahəŋ asəl sləm uwatà aw, say masla pəra. ¹³ Atsòkw à lukut uwana à vok aniz aniz gə. Sləm anja kà: Gay anja Zəzagəla. ¹⁴ Azlamalika anja guvəl anjувaw tanəfà masla, gesina anjatà la pəlis medəkuga la afik, tatsòkwəh azlalukut medəkuga à abà koha babay. ¹⁵ Katsakar mazuwayga asà à wəŋ la gay anja la awtəy. Adàkadla azladza uwana tavələhà atà à ahəŋ lakəl à adi.

✱ 19:11 19.11 Mahabay 96.13; Yesayya 11.4; Hezəkiyel 1.1

Adakor atà la agèla ada. Adàhabahatàla bokuba mayyay ahàf uwana takudìts iyaw à uda la abà. Kiya uwaga à uwana adàpèhla à atà ala, kà Zəzagèla la mapak ləv mənğa. ¹⁶ La lukut aŋha lavok, ŋgaha la matataba aŋha kà tatsetsèr sləm aŋha à abatà: ‘Kà Sufəl aŋa azlasufəl, Mənğa uwana aduwa azlamənğa anik gesina aya.’

¹⁷ Ŋgaha aya gətsənà malika anik uwana atsizlla à afats à afik azalahay la kuda zlèkkà, agòd: “Azlakolaŋ, azlakolaŋ uwana tahoyay la ləv zagèla la abà, sàw à waŋ gesina kazuwaw madəvaday mənğa uwanay Zəzagèla adadahakulaŋ à ahəŋ. ¹⁸ Sàw à waŋ, kazuwaw sləb vok aŋa azlasufəl, zùwàw babay aŋa azlaməna guvəl la azlamənğa aŋatà, zùwàw aŋa azlapəlis la azlaməna madàh à afik, ŋgaha la aŋa azladza gesina, azlamayà la azlauwana takor gəl, baməraka azlamagolga la azlabəzaga, zùwàw à gay gesina!”, agòd à atà.

¹⁹ Kiya uwaga gənəŋà tatagà uwatà la mokfak mawurlaga la vok, ŋgaha la azlasufəl gudəŋ à vok, tahamà gay à vok kà map guvəl la masla mad à pəlis medəkuga uwatà à afik, ŋgaha la azlaməna guvəl aŋha. ²⁰ La lig la ahəŋ, katskats, takəs tatagà uwaga, ŋgaha la tatagà masəla fidaga, uwana adahàhà azlanadzipo la masəlay aŋa tatagà matera. Apapàt atà aŋa mabəz masəlay la vok aŋatà uwana tasləkaw la mazlazlay, uwana la maftsa vok aŋa matera. Kiya uwaga, mok uwana takəs tatagà uwaga la masla fida uwaga, tawits atà à gudùh akəl, uwana à abà madəhəŋ à abà gà la huleli la adi. ²¹ Ama azlaməna guvəl aŋha, uwana la pəlis la afik kà, akèd à gay la katsakar uwana asà à waŋ la gay aŋha. Azlakolaŋ gesina tadəv à waŋ, tazùw.

20

Gay aŋa mavay dəbow

¹ Kiya uwaga gənəŋà aya malika anik atsà à ahəŋ la zagèla la tsəkurəm aŋa afək zəŋzəŋga, la magol mazakazak tadzəbərta la ahəl. ² Ahəd, akəs kudu, uwana uwarà kà bebi uwana arahəlla azladza à uda. Masla la uwana baba aŋa masasəfok mawisiga, ŋgaha sləm aŋha anik aya kà seteni. Malika uwaga akəs atsərkwəŋ aŋa mavay dəbow. ³ Uwana malika adatsərkwəŋ, adùw masla à afək zəŋzəŋga à abà, atsəkalla à ama la tsəkurəm, ŋgaha aslèràbal à tsəh tsèràh à mavay dəbow, kà masla aŋa maràhla azladza gudəŋ à vok à uda aya aw. Say baŋa mavay uwaga tafəl à ahəŋ, adàdəv à gay. La abatà tadəpələŋ ala aŋa kaslà ŋuv aya.

⁴ La lig aña uwaga la ahəj, gənəjə azlakursi sufəl. Azladza uwana tadzàh madzay la afik, tabəzà maslay la slaka Zəzagəla kà madfàh seriya. Gənəjə babay sifa aña azladza uwana tanàtsàh à atà gəl la vok ala uwarà, kà gay dziriga aña Yesu uwana tagadàn à afik, ngaha la uwana tazəj gay Zəzagəla aya. Atà tasləkàw tatagà uwaga amiyaka bə la maftsa vok aña bay aw, ngaha atà takəs masəlay aña tatagà kà manàh à madəgay banaw ahəl aña atà aw. Tadz à ahəj la Yesu lagwa takoray la slaka gə la masla tsərəh à mavay dəbow. ⁵ Aganay azladza terəjə uwana tawul à uda la mamətsay. (Ama azlaanik uwanay kà tadawul à uda dadəj aw, say banə mavay dəbow uwanay adaslay) ⁶ Gay gə la uwaga marabay agay la azladza uwana tawula à uda terəjə. Atà Zəzagəla adapis à atà gay à vok kaykay. Ndzəfə aña mamətsay masəla la ahəj lakəl aña atà aya aw, atà tadəgah azlaməna mav tatak la huma Zəzagəla la Yesu. Tadəkəray la Kristu mavay dəbow.

Zəzagəla aduwanj seteni

⁷ La mavay dəbow uwaga la abà, seteni kà matsərkwəjə la mazakazak. Banə uwaga adàda à lig kà tadəpələj ala aya. ⁸ Adada à marahàhla azladza anik anik à uda la gudəj la vok gesina. Sləm aña azlagudəj uwaga kà Gog atà la Magog. Masla adàhama à atà gay à vok kà map guvəl la Zəzagəla tadəgay kà aņuvaw bokuba wuyyan uwana la mukwà la tsəh. ⁹ Aganay tazlanjalay tasləh gəl à ahəj, tadàh à slaka gesina, takas gay à slaka maham à ahəj aña azlaməna gay Zəzagəla à adi, ngaha la huđ gudəj uwana Zəzagəla awoyan bay. Mok uwana takəs atà gay à adi, akəl asa à ahəj la zagəla, ababəh atà à gay. ¹⁰ Seteni uwana azàhàtəla kə, takəs, tadu wə gədəh à abà la masla mapəhal gay à ahəl fidaga uwatə. Tadəsa njərpə mavakay la mahəny la abà la abatə aña tsərəh à awtəy.

Seriya makəđ gəl à ahəj

¹¹ Ngaha aya gənəjə kursi sufəl medfekuga, dza la afik, dzəgova. Gudəj à vok la zagəla tazəlla à huma ala tuwiz, manəj atà la ahəj aya aw tetuwa. ¹² Ngaha aya kə, gənəjə azlauwana tamàtsàh gesina, azlamagolga la azlabəzaga, atà tatsəzl à huma kursi aña Zəzagəla. La abatə azlawakitə mapəzl vok gə la ahəj, la azlawakitə uwatə la abà, à uwana tatsətsərəh madfəhəj aña azladza à abà tadza à ahəj la sifa aña tsərəh. Mok uwana tapəzlay wakitə, Zəzagəla adfahə seriya à azladza uwana à gəl tamàtsàh uwarə. Adfahə atə seriya la tetəvi aña, kalkal bokuba uwana tafahàhəj à uwana tatsətsərə wakitə uwaga à abà. ¹³ Bamərika

azlauwana tazàh à iyaw à abà la azlatsəhay anik anik kà Zəzagəla adàwulla atà à uda gesina, kà maɖàh à atà seriya kalkal la uwana taɖfahàhàŋ suwaŋ. ¹⁴ Ndzəɖa aŋa mamətsay la mezewi adagay la ahəŋ aya aw, kà uwana taga la gudùh akàl la abà. Uwaga slaka mamətsay masəla. ¹⁵ Baŋa dza uwana sləm aŋha matsetserayga la wakità aŋa sifa la afik aw kà, taɖàduw à gudùh akàl à abà, aŋa tetuwa bay.

21

Zagəla mawga la gudəŋ à vok mawga

¹ Kiya uwaga la lig la ahəŋ, gənəŋà zagəla mawga la gudəŋ à vok mawga. Zagəla maviyaga la gudəŋ à vok maviyaga adada à lig, ŋgaha azladərev la ahəŋ aya aw. ² ŋgaha gənəŋà huɖ gudəŋ tsikaslaga, huɖ gudəŋ uwatà kà maw Urusalima, uwana atsà à ahəŋ la zagəla la slaka Zəzagəla, atsà à vɖfah. Zəzagəla adaɖfahalla vok à uda bokuba dugu uwana aɖàh vok kà mad à zil. ³ ŋgaha aya gətsənà kuda atsən la ndzəɖa la kursi sufəl la abà, agòɖ: “Nəŋàŋ Zəzagəla adaŋal gày aŋha à tataka azladza à abà, adàdza à ahəŋ la tataka aŋatà la abà, taɖagay azladza aŋha. Zəzagəla la gəl aŋha adàgay la atà. ⁴ Masla adàɖfahah à atà iyaw tugwi la adi ala gesina. Mamətsay adàgay la ahəŋ aya aw, matuway la maɖak ahàl à kuɖa adàgay la ahəŋ aya aw, mazay adàgay la ahəŋ aya aw, matərebay adàgay la ahəŋ aya aw, gesina kà tsewwa adagay, kà uwana azlatatak maviyaga kà adada à lig!”

⁵ Dza uwaga la kursi la afik agòɖ: “Nəŋàŋ, gəpakà azlatatak gesina ala kà mawga!” ŋgaha agòɖ à gi: “Tsetsèr uwanay gəpəh à ka, kà uwana azlagay uwanay kà dziriga, fida la tsəh aw.” ⁶ Agòɖ à gi aya: “Tsewwa adagay. Gi la uwana gi matera aŋa tatak gesina, ŋgaha gi la uwana gi makəɖ gəl à ahəŋ aŋa tatak gesina aya. Gi uwana gədzəkà tatak, ŋgaha gi uwana gəɖəkəɖ gəl à tatak gesina. Azladza uwana nəlay aza à atà, gəɖətəɖ à atà iyaw deyday. Iyaw uwaga kà iyaw uwana avà sifa.* ⁷ Aganay azlatatak uwana gəɖàv à azladza uwana takəɖàsl à mawisiga, gəɖagay Zəzagəla aŋatà, ŋgaha atà taɖagay azladza gulo. ⁸ Ama azladza uwana tasakal à tsəh ala, la azladza uwana taɖiŋ gəl à Yesu à vok aw, la azlaməna ləv mawisiga, la azlaməna makaɖ dza, la azlaməna mabila, la azlaməna maɖàh məzla, la azlaməna manəf mazlazlay, la azlaməna fida kà, taɖàwits atà à gudùh akàl uwana à

* 21:6 21.6 Yesayya 55.1

abà madehəŋ à abà gà la huleli. Uwaga la uwana agay mamətsay masəla.”

Urusalima mawga aŋa Zəzagəla[☆]

⁹ Kiya uwaga malika anik asà à slaka gulo. Agà tekula la tataka azlamalika mədfəf uwana la abà la tasà la ahàl uwana azlanğərpa makədf gəl à ahəŋ agàh la abà. Mok uwana adasa à waŋ agədf à gi: “Sà à waŋ, gəpəhakala dahalay uwana magadzaw adazəbay tsi.” ¹⁰ La kirim yewdi, Masasədfok Zəzagəla asà à ahəŋ à gəl gulo, ŋgaha malika uwaga adàla à gi à mən gudəŋ matsəkakadəyga à afik. Apəhgəla Urusalima huđ gudəŋ tsikaslaga aŋa Zəzagəla la zagəla la slaka Zəzagəla. ¹¹ Gudəŋ uwatà awutsəday wuzlwawuzl bokuba akur uwana sləm aŋha yaspe, sləm aŋha la ahəŋ kà mənğa gà. Awutsəday bokuba takenedeka. Uwaga kà mazləbay aŋa Zəzagəla la uwana awutsəday kiya uwaga. ¹² Gudəŋ uwaga zlagam mənğa, zinjzinja anudà ala gay à adi dəkəts, gamagày kulo gəl aŋha səla la vok. La kəla gamagày kulo gəl aŋha səla uwaga kà tatsetsèràh sləm aŋa tsəhay kulo gəl aŋha səla aŋa azla Isərayel à adi. ¹³ Kəla makəla tekula kà, gamagày makər makər la vok. Makər la mas à afik afats, makər la matədf à ahəŋ afats, makər la gəl la aku, ŋgaha makər la tsəh la ahəŋ, bokuba magəday magadzaw. ¹⁴ Tafà zlagam uwaga kà à azlaakur matatukw gày kulo gəl aŋha səla à afik. La kəla akur la adi tatsetsèràh sləm aŋa azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu à adi.

¹⁵ Malika uwana atüğw à gi gay uwaga kà, agà la agəla luwàluwà la ahàl, uwaga kà agəla kà magorla tatak. Ahàd kà magor gudəŋ, la azlagamagày, ŋgaha la zlagam aŋha. ¹⁶ Huđ gudəŋ uwaga kà, agà banuga kiya uwaga gay ufađ nna kà kalkal gesina. Malika agùr gudəŋ uwaga la agəla aŋha: Zinjzinja aŋha kà, agà zuwid slewzi dəbow la dadərmokw səla, kəla gay tekula, kiya uwaga gay ufađ nna à zinjzinja aŋha bay. ¹⁷ La lig la ahəŋ malika agùr zlagam aŋha mawalay dzim la dzik ufađ gəl aŋha ufađ. Magur aŋha kà bokuba uwana anu azladza məgur tatak. ¹⁸ Zlagam gà, uwana kà tahàzl la tsəhay akur uwana tazalalla yaspe. Ama kà aŋa huđ gudəŋ kà taŋàl kà la luwàluwà dzəraŋ dzadzəraŋ bokuba takenedeka medekuga. ¹⁹ Azlaakur matatukw zlagam kà la luwàluwà tadahàhàŋ, kà la azlaakur anik anik mahadəyga. Akur teraŋa uwana taŋàlal zlagam à gəl kà tazalalla kà yaspe, masəla kà safir, mamakər kà agat, maufađ kà emerod, ²⁰ mazlo kà sardonikəs, maməkwa kà saruwan, mamədfəf kà kərisolit, mamtəgis kà beril, maladəga kà topas, makulo

[☆] **21:8** 21.8 Dzaŋ Hezəkiyel 40

kà kərisopəras, makulo gəl anha tekula kà tiwrkəs, ngaha makulo gəl anha səla kà amətəs. ²¹ Kà anja gamagày kulo gəl anha səla uwaga kà, kəla gamagày kà, tafahàn kà la Perle, uwaga kà bokuba kololo, tetəvi anja huɖ gudəŋ kà tafal kà luwàluwà dzəraŋ dzadzəraŋga bokuba takenedəka medəkuga.

²² La huɖ gudəŋ uwaga kà gày Zəzagəla la ahəŋ aw, kà uwana Zəzagəla la gəl anha abəɖ à abà, atà la magadzaw. ²³ Kiya uwaga gənəŋà afats atà la təla tawuɖay aya aw, kà uwana azlaka dza aya aw. Kà uwana la abatà kà, mazləbay anja Zəzagəla awuɖay ngaha magadzaw avəɖay kiya fənəs la huɖ gudəŋ la abà. ²⁴ Azladza gudəŋ à vok gesina tadəugu-zahahay la uɖaka anha la abà. Kikay kà uɖaka uwaga, azlasufəl anja gudəŋ à vok tadàda à abà kà mav maslay anjatà gesina à Zəzagəla. ²⁵ Azlagamagày anja huɖ gudəŋ tadàdza à ahəŋ mapazl vok gə kəla mavakay gesina. Matsakalla à ama la ahəŋ aw tsərəh à awtày, kà uwana vəd adəgay la ahəŋ aya aw. ²⁶ Kiya uwaga tadəsahla maslay anjatà à waŋ azlatatak zəbzəbga, zəbzəbga uwana la gudəŋ la vok. Tadədalla uwaga à slaka Zəzagəla kà mavəl. ²⁷ Ama kà anja tatak mawisiga kà, adàda à gudəŋ uwaga à abà aw. Azladza uwana àläh àlähga, la azlaməna fida tadàda à abà aw. Say azladza uwana tatsetsər sləm anjatà à wakità anja magadzaw à afik pəra, la uwana tadàdza à ahəŋ la sifa anja tsərəh à awtày.

22

¹ Malika apəhgəla mukwà iyaw uwana avà sifa à azladza aya. Awuɖay dzəraŋ tsərəh à godega bokuba tekenedəka medəkuga, akəl à uda la kursi anja Zəzagəla la abà, la anja magadzaw. ² Masla akəlay la ləv barama anja huɖ gudəŋ uwaga la ama. Ama ahəf uwana avà sifa à azladza dzərra la gay mokmak nna, avà mayyay kəla təla asik tekula, bokuba magoɖay asik kulo gəl anha səla la mavay la tsəh. Amiyaka babasl anha bay kà, yohof kà mawar azladza gudəŋ à vok ala gesina. ³ Ama uwana Zəzagəla adàtsafla gesina kà adəbəza vok la abà aw.

Say kursi anja Zəzagəla la anja magadzaw pəra uwana tadəgay la huɖ gudəŋ uwaga la abà, la azlaməna sləray anjatà kà masləkaway. ⁴ Tadənəŋ huɖ adi anha, tadətse-tserah sləm anha à madəgay anjatà. ⁵ Kiya uwaga vəd adəgay la ahəŋ aya aw, azlafənəs, la afats adəzlaka azladza aya aw. Kà uwana Sufəl Zəzagəla la gəl anha adəv uɖaka. Atà tadəkoraŋ anja tsərəh à awtày.

Mas à waŋ anja Yesu

⁶ Kiya uwaga malika agòd à gi: “Gay uwanay kà dziriga, fida la abà aw. Sufəl Zəzagəla uwana avà Masasəđok anja à azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza, asləl malika anja à ahəj kà mapəhla ala uwana adàpaka vok la huma à gay à azlamagamza anja.”

⁷ Yesu agòd: “Nekwa, gəwula à waŋ. Marabay agay la azladza uwana takəs gay uwana la wakità uwanay la abà, kà uwana Zəzagəla la uwana afətalla à ama ala la Masasəđok anja!”

⁸ Gi Yuhana gətsənà azlatatak uwaga la sləm gulo, ŋgaha gənəŋəŋ uwaga gesina la yewdi gulo. Mok uwana gədatsən uwaga gesina la manəŋəŋ, gəkəđəd à makəla asik anja malika, uwana apəhgəla uwaga gesina, kà masləkaway.

⁹ Ama agòd à gi: “Kəđahaŋ kiya uwanay aw. Gi bay, gi magamza anja Zəzagəla, bokuba kak, ŋgaha la azladza anjak uwana Zəzagəla apəh à atà gay ahəl la azlauwana tanəfa gay anja wakità uwanay. Kà anja uwaga kà, kazləba gi aw, zləbà kà Zəzagəla!”

¹⁰ Kiya uwaga agòd à gi aya: “Zəzagəla afətàka à ama ala à uwana tatsətsər à wakità uwanay à abà. Kakəsa gay uwanay la ləv anjak pəra aw, kà uwana kaslə anja azlatatak uwanay kà nekwa. ¹¹ Gəgod à azlaməna mađàh mawisiga, gəgod à azlaməna ləv mawisiga kà baŋa asa à akul magay kiya uwaga kà: ‘Dàw à huma à gay la ləv mawisiga pəra zlə.’ Kà anja dza dziriga bay kà, ada à huma à gay la mađàh dziriga anja, dza uwana sətaka, ada à huma la sətaka anja gesina.”

¹² Kiya uwaga Yesu agòd: “Digiya tsənàwəŋ, nekwa gəwul à waŋ. Gi gədàsəlla azlatatak à waŋ la ahəl, kà gi anja mapəl masik anja à dza. ¹³ Gi uwana gi la ahəj dagay uwarà, ŋgaha gi uwana gədəgay la ahəj aya. Gi uwana gədzəkà tatak, ŋgaha gi uwana gədəkəđ gəl à tatak gesina.”^{*}

¹⁴ Marabay agay la azladza uwana tapaləh lukut anjatà, atà la uwana la tetəvi anja maday à huđ gudəŋ à abà. Atà la uwana azlawla atà, kà mazuw mayyay ahəf, uwana avà sifa à azladza. ¹⁵ Ama azlaməna falay, la azlaməzla, la azlaməna mađàh mabila kà, tadəgəđ à uda. Azlaməna makəđ dza babay, la azlauwana tasləkaw mazlazlay, la azlaməna manəf fida kà, tadəgəđ à uda babay, tetuwa tadəbək asik à huđ gudəŋ à abà aw!

¹⁶ Yesu agòd: “Gi, Yesu uwana gəsləl à akul malika gulo à waŋ kà maz à akul tatak uwanay gesina la azlagəy maham à ahəj mənə gay Zəzagəla la aku, gi kà, gi dza uwana kakudaw. Gi mayyi à tsəh ala anja David. Gi ŋuzla gəl bebəŋ.”^{*}

^{*} **22:13** 22.13 Yesayya 40.10; 44.6; 48.12; 62.11 ^{*} **22:16** 22.16 Yesayya 11.1,10

¹⁷ Masasəḏok Zəzagəla, la mawḏa aṇa magadzaw takəs la azlaahàl səla: “Sà à waṇ zlà!” Akul uwana katsənaw gay uwanay babay: “Sà à waṇ!”, kagodaw. Dza uwana nəlay azəṇ kà, asa à waṇ, abəzà iyaw sifa uwanay deyday.*

Makəḏ gəl à ahəṇ aṇa gay uwanay

¹⁸ Gi Yuhana gəsləhakulla sləm ala. Akul gesina uwana katsəbàw sləm à gay uwanay la wakità la abà, asà à waṇ la slaka Zəzagəla. Gi gəpəh à akul kà, baṇa dza akəḏəvəni gay à wakità uwanay à tsəh kà, Zəzagəla adàzala ṇgərpa à gəl suwaṇ, à uwana masla apəh la wakità uwanay la abà.

¹⁹ Ṇgaha bay, baṇa dza atetuwa uwana Zəzagəla afətàla à ama ala la wakità uwanay la abà kà, Zəzagəla adàzəḃal aṇa ala humà mayyay ahàf uwana avà sifa, ṇgaha la humà huḏ gudəṇ tsikaslaga uwanay, wakità uwana adapəhla ala.

²⁰ Masla sayda dziriga aṇa gay uwana la wakità uwanay la abà, agoḏ: “Ndzer, gi nekwa, gəwula à waṇ.”

'A tsa bə kità! Sà à waṇ, Sufəl Yesu!'

²¹ Sufəl Yesu apis à akul gay à vok kaykay gesina. Amen.